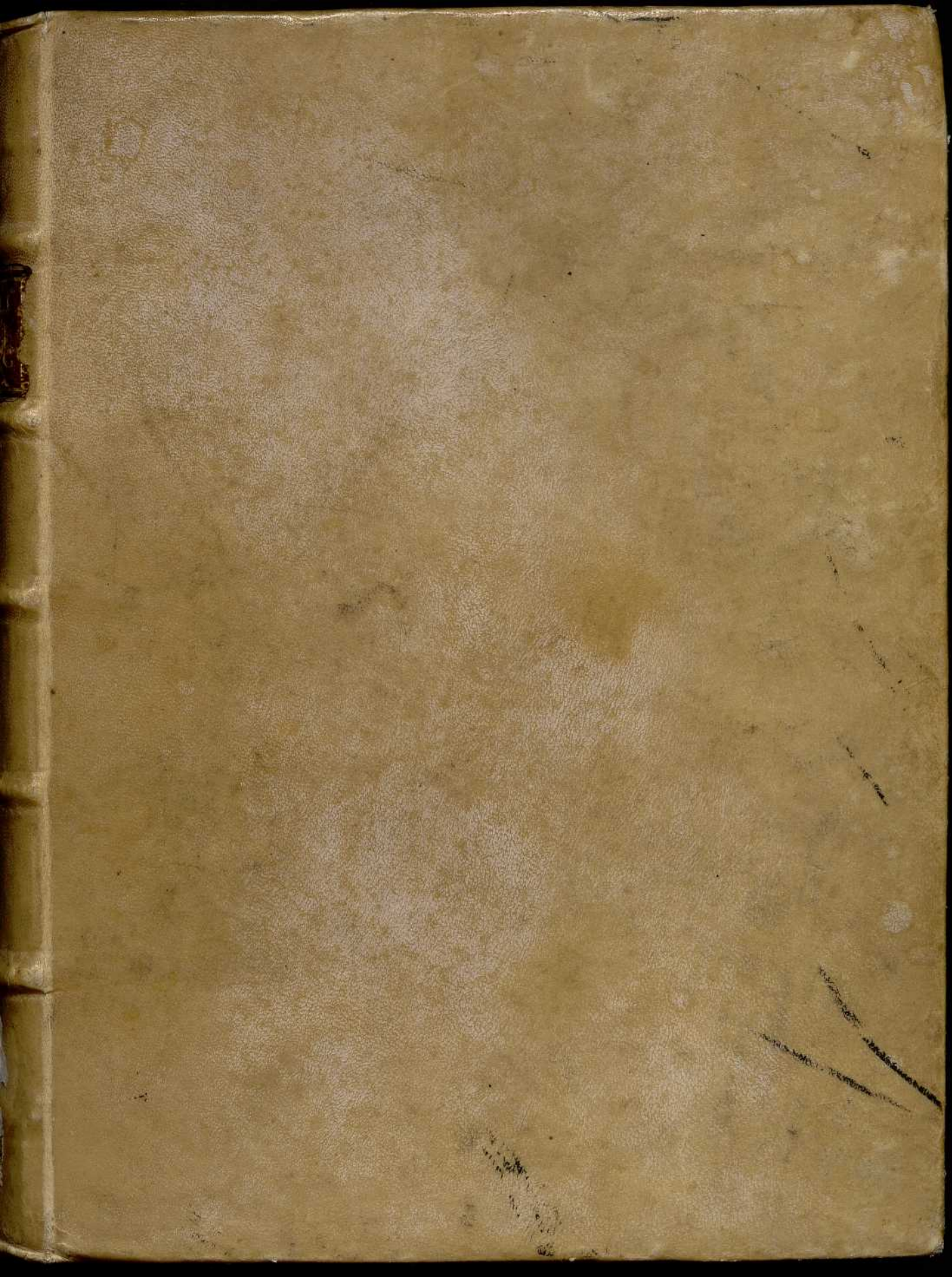

VANOLI
LEXICI
CHLDATE
P. 2

IMP
2
047

EST. ~~XIV~~
1883
No. 3
82

~~Caja 103~~

IMP
2
047

CON FABRINDOR

AUSTORE ANTONIO ZENON

FABRINDOR

CON FABRINDOR

ESTADO LIBRE Y SOBERANO DE CALIFORNIA
Est. XII
L. 10
182

~~Caja C-100~~

IMP
2
047

SECRETARIA DE ECONOMIA
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS
SECRETARIA DE ECONOMIA
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

SECRETARIA DE ECONOMIA
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS
SECRETARIA DE ECONOMIA
ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

LEXICI CHALDAICO-RABBINICI

CUM RABBINORUM ABBREVIATURIS,

I N Q U O

Pro Vocabulorum opportunitate res ad Sacram Scripturam, Rempubli-
cam, & Religionem Hebraicam pertinentes, aliæque
multæ exponuntur,

AUCTORE ANTONIO ZANOLINI J. U. D.

Et in Seminario Patavino Linguarum Orientalium Professore,

P A R S S E C U N D A .

INCIPIENTIA

A ʒ

ʒ In numeris valet nonaginta. Duplicem habet figuram, ʒ recurvum, quod in omni
dictionis loco reperitur, præterquam in fine; nam tunc scribitur ʒ extensum, quod
in numeris nonaginta refert. Hoc peculiariter animadvertendum de hac littera ʒ, eam ha-
bere vim mutandi ך in Conjugatione Hithpabel in ך, ut omnes Grammatici unanimi
consensu docent.

Phra-

Phrasis צאן ברקל Pecus ferrea in Jure Hebræorum quid significet.

צאן Ovis, pecus. Sæpe in Jure veterum Hebræorum hi dicendi modi legentibus occurrunt, צאן ברקל Pecus ferrea: נכסי צאן ברקל Facultates pecudis ferreæ: עבדי צאן ברקל Servi pecudis ferreæ, quorum significationem ignorantes hærent, parumque abest, quin libros projiciant ira accensi, vel igni comburendos tradant, ubi multa familia inveniunt. Placet itaque singulos dicendi modos explicare, legentibusque opem ferre. Phrasis igitur prima צאן ברקל pecus ferrea a pastoribus ovium deducitur. Solent enim aliquando pastores oves a Dominis ea conditione pascendas, & custodiendas suscipere, ut, si qua ex illis per incuriam pereat, teneantur de suo Dominis restituere, & solvere; aliquando vero sine ulla conditione, tuncque, quidquid perit, Domino perit. Itaque, priori conditione proposita, grex ovium pastori conceditus dicebatur esse Domino צאן ברקל pecus ferrea, quia sicuti ferrum solidum, & firmum est, ita grex, quidquid adversi contingeret, Domino firmus, & salvus manebat. Hinc hujusmodi locutio ad servos, ancillas, facultates traducta est, quarum usufructus tantummodo ad maritum, vel herum pertinebat, & fundi, vel personæ restitui debebant, ubi necessitas postulasset. Hinc in Tractatu יבמות Jevammôth cap. 7. legitur: אלמנה לכהן גדול הכניסה לו עברי מלוג Vidua (quædam ditissima una cum dote) affert Sacerdoti Summo servos depilationis, & servos pecudis ferreæ. Illi non comedunt de Oblationibus Sacerdotalibus; hi vero comedunt. Illi, si moriuntur, moriuntur viduæ: si vixerint, vivunt eisdem. Hi, si moriuntur, moriuntur Sacerdoti: si vivunt, eidem vivunt. Dicuntur autem servi depilationis עבדי מלוג, quia gallinarum instar depilabantur, sive deplumabantur. Eos uxor tradebat marito in liberum ministerium, ut scilicet eorum ministerio, ac famulatu tantummodo uteretur, tenereturque restituere, quoties uxor eos repeteret, aut, si mortem obirent, id sine mariti detrimento esset, uxoriq; morentur. Eorum enim officiis, & servitute Domini ipsorum fruebantur, eos autem vendere, vel alienare non poterant. Sic שפחת מלוג Ancilla usuaria. Hujusmodi fuit Agar ancilla Saræ. Hinc ad illud: Et Sara uxor Abrahami non pariebat ipsi, sed erat לה ipsi ancilla Ægyptia, nomine Agar, Genes. 16. 1. scribitur in בראשית רבא Berescith Rabbâ sect. 45. שפחת מלוג היתה והיה חייב במונותיה ולא היה רשאי למכרה h. e. Ancilla usualis erat, & tenebatur (Abraham) alere eam, neque fuit concessum ei vendere ipsam. Interrogatus Rabbinus quidam, cur Talmudici dixissent עבדי מלוג Servi usuales? respondit ipsis, כמה דתימא, idem ac si diceres, Depila, Depila; h. e. ministerio tantum fructuere, ipsos vero sibi relinque, neque alienato. Ita עבדי צאן ברקל Servi pecudis ferreæ diceban-

tur ii, quos maritus ea conditione accipiebat, ut, si moverentur, ipse certa pecunie summa in כְּתוּבָה שֵׁטֶר instrumento dotali designata, eos redimere teneretur, uxoriq̄ue pro iis eam persolvere. Sic נְכָסֵי מְלוּג Facultytes depilationis, h. e. usuariæ illæ erant, quas uxor in liberos suos usus sibi reservabat præter dotem in contractu matrimoniali descriptam. Ex Rambam in הלכות אישות cap. 16. in נְכָסֵי מְלוּג facultates depilationis nullam aliam potestatem maritus habebat, nisi ut usumfructum, sive redditus ipsarum cum uxore communes haberet, easque hac ratione quasi depilaret, sorte integra manente, veluti cum quis pilos capitis evellit, vel radit, at caput integrum manet. Denique נְכָסֵי צֵאן בְּרִיָּה Facultytes pecudis ferreæ erant, quas integras in כְּתוּבָה שֵׁטֶר instrumento dotis, vel earum sortem se restitutum uxori vir pollicebatur, ac propterea, quemadmodum ferum durable est, ita etiam ipsæ uxori integræ permanebant. Quamobrem in כמא קמא Bavà Kamà fol. 89. אִם יֹאמְרוּ בְּנְכָסֵי מְלוּג יֹאמְרוּ בְּנְכָסֵי צֵאן בְּרִיָּה h. e. Si loquuntur de facultatibus usualibus, loquuntur de facultatibus capitalibus.

צָבָא Hebraice. Militare. Hinc יְיָ צְבָאוֹת Chaldaice, Dominus Zebaoth, h. e. exercituum. Ex Berescith Rabbà sect. 10. הֵן גַּם צְבָאוֹת הֵן Triplex est exercitus, צְבָא לַשָּׁמַיִם וְלָאָרֶץ Exercitus Cœli, & terræ, sicuti dicitur: Et perfecti sunt Cœlum, & terra, & omnis צְבָאוֹת exercitus eorum. Genes. 2. 1. צְבָא לְתַלְמִידִים Exercitus discipulorum: ut כָּל־יְמֵי צְבָאֵי כָל־יְמֵי אֵיחָל Cunctis diebus exercitus mei expectabo. Job 14. v. 14. צְבָא לְיִסּוּרִין Exercitus castigationum: ut an non צְבָא exercitus, militia est homini super terram? Job 7. v. 1.

צָבָא Bufo: testudo. Levit. 11. 29.

צָבָה, צָבָה Velle, optare, cupere, desiderare, acquiescere. Exod. 2. 21. Job 33. 32.

צְבִינָא, צְבִינָא Voluntas, beneplacitum, benevolentia. Prov. 10. 32.

צְבוּתָא, צְבוּתָא Idem, Job 31. 16.

צְבָאוֹת Idem. Job 31. 16.

צְבִינָא Ornatus, ornamentum. Plur. cum aff. צְבִינָתָא ornamenta sua. Esth. 2. 9. in Targum secundo.

צָבָה צְבָחַר Modicum, paululum, paulisper. Isa. 10. 25. Ruth 2. 7.

צָבַע Fingere, intingere, immergere, lavare, abluere. Levit. 11. 40. fortiri, fortem jacere. Esth. 3. 7. in Targum secundo. Pabel צָבַע idem. Ithpabel אֶצְבַּע intingi, ablui. Levit. 13. 58. Dan. 4. 12.

צְבִיעִין Color, tinctura. Plur. צְבִיעִין, צְבִיעִין colores. Jerem. 4. 30.

צָבַע Coloratum: coccineum. צָבַע וְהָרִי coccineum, dibaphum. Exod. 39. 3.

אֶצְבַּע, אֶצְבַּעָא Digitus. Isa. 58. 9. Exod. 31. 18. Plur. masc. אֶצְבַּעִין Jer. 52. 21. & fam. אֶצְבַּעִין, אֶצְבַּעִין, אֶצְבַּעִין digiti. 2. Sam. 21. 20.

צבע, vel *Hipbil* הַצְבִיעַ Digitis fortituri, micare, sortem dubiam

digitorum extensione indicare. *Hinc illud Varronis*: Micandum erit cum Græco, utrum ego illius numerum, an ille meum sequatur. *Dum adhuc Templum staret, & Sacrificia offerrentur, illud in more apud Hebræos positum erat, ut de Altari a cineribus expurgando sepe inter se certarent. Hæc autem erat hujusmodi concertationis ratio. Uno in loco omnes consistentes, quasque in carceribus positi, ad Præfecti signum cursu Altaris gradus ascendere conabantur, palmaque ab eo obtinebatur, qui ceteris prior quatuor superiores gradus attigerat. Si forte contingeret, ut eodem tempore illuc plures pervenirent, cursuque pares evaderent, fors jaciebatur. Iis itaque in orbem collocatis, Sortium Præfectus agebat*: הַצְבִיעוּ Micate,

videlicet, Digitos extollite, quilibet numero, qui placet. Sorte jacta, Præfectus ex arbitrio unius ex iis pileum tollebat, & ab eo numerare incipiebat, ad eumque Altare expurgare pertinebat, in quem digitorum numerus desineret. Hanc significationem Elias censet verbis illis subjectam esse, quæ *Estheræ* 3. 7. & 9. 24. in secundo Targum habentur

צבע פיסא Digitis sortitus est, *Hebræis* vocibus respondentibus **פּוּר הַפִּיל** Projecit sortem. In *Traçtatu* **יומא** Jomà cap. 2. resata presse exponitur, quæ fustus ab Interpretibus explicatur. **בראשונה כל מי**

שרוצה לתרום אתה המזבה תורס; ובזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש כל הקורם אתהחבירו בארבע אמות וכה ואם היו שניהם שוים הממונה אמר להן הצביעו וכה הן מוציאין אחת או שתים

ב. e. A principio quicumque volebat decinerare Altare, decinebat. Cum autem multi accurrerent, & ascenderent gradus, tunc qui socium suum præcedebat quatuor cubitis, præferebatur: quod si duo essent æquales, Præfectus dice-

bat, הַצְבִיעוּ *Micate digitis*. Quomodo id? proferebant unum, aut duos digitos, pollicem autem non proferebant. *Hac de re vide Rabbinos Bartenora, Majemonidem, & גמרא ירושלמי* Ghemarà Hierosolymitanum. *Hinc certe natus ludus, qui apud Italos præcipue inter homines infimæ sortis usitatissimus est, qui dicitur vulgo giuocare alla mora.*

צבר Congregare, coacervare, congregere, colligere, comportare. *Ezech.* 17. 17. **צבר** idem.

צבת, **צבתא**, Forceps. *Plur.* **צבתין**, **צבתין** Forcipes. 1. *Reg.* 7. 49.

צדא, **צרה** Vastari, devastari, desolari. *Jerem.* 9. 11. **צרה**

צרה idem. Item irrideri, derideri. *Prov.* 18. 1. **צרה** vastare, desolare. 1. *Sam.* 5. 6. irridere, subsannare. *Prov.* 17. 5. *Ex Pabel Participium* **צרה** qui subsannat. *Prov.* 30. 17.

צרי Vastatus, desolatus: defolatio, solitudo. *Psal.* 107. 4. **צריא**, **צריא**, **צריא** desolata. *Isa.* 54. 1. *Plur.* **צריין**, **צריין** cum **א** redundante **צריין** *Thren.* 1. 21.

צרות, **צריית** Defolatio, vastatio, locus desolatus, & vastatus. *Plur.* **צריין** defolationes. *Psal.* 46. 9.

צדאות Idem. *Esth.* 1. 4.

צריא Species avis immunda. *Deut.* 14. 16. in *Jonathane*. Respondet *Hebræo* **צריא**

הַצְדָּא Num de industria? num vere?
an certo? Sic הַּ est interrogativum, & צְדָא
idem ac צְדִיָּה industria, propositam, con-
siliium. R. Saadias exponit בּוֹרֵי certe, R.
Aben Ezra הַאֲמַת, & R. Salomon, an ni-
hilum, & inane vobis est?

צֶדֶד צֶד, צְדָא Latus: modus. צֶד,
לְצֶד ad, adversus, contra. Dan.
7. 25. מִצֶּד a latere, ex parte, propter,
contra. Dan. 6. 5. בְּצֶד in latere, juxta,
apud מִצְדֵי A parte mea; nomine meo.
הַצֶּדֶד morbus laterum, pleuritis.

צֶדֶד, צֶדֶר Pabel. Recedere, respicere ad
latus. Levit. 16. 18. in *Jonathane*. Item se-
ponere, seorsim collocare. Ratio deambu-
landi cum Rabbini traditur in *Traclatu*
Talmudis יומא Jomà fol. 37. המהלך כנגד
רבו הרי זה בור אחורי רבו הרי זה מגסי
הרוח דמצדד אצורדי b. e. Qui incedit e
regione (juxta, recta ad latus) Rabbini
fui, est rusticus, sive bardus: qui incedit
post Rabbinum suum, est ex crassis spiri-
tu, sive stupidis; quia ad latus secedere
debet secedendo &c. Videlicet, ex parte ad
latus ire debet, & ex parte post eum, ut
neque recta juxta eum eat, neque etiam o-
mnino post eum.

צֶדֶדָא Stibium, fucus: lapis pretiosus
sibii colorem referens. Respondet Hebraico
פֶּדֶד.

צֶדַע, צֶדַעָא Tempus, tempora,
pars capitis. Cum aff. בְּצֶדַעִיהּ
in tempora ejus. Judic. 4. 21.

צֶדֶק Hebraice. Justum esse, vel ha-

beri, justificari. Hinc Infinitivus *Pebab*
לְמַצְדֶּק justum pronunciare. Eccles. 7. 23.
Apbel אֲצֶדֶק justificare, justum pronuncia-
re. Psal. 82. 3. Cant. 5. 4.

צֶדִיקָא Justus. Psal. 37. 12. *Plur.*
צֶדִיקִין, **צֶדִיקָא** justi. Psal. 1. 5. *Constr.*
צֶדִיקִין pro absoluto, justi. Psal. 7. 10. *Cum*
aff. צֶדִיקִיךָ justorum tuorum. Psal. 69. 28.
Fœm. צֶדִיקָתָא, & צֶדִיקָתָא justa. Psal.
68. 26.

צֶדֶקָא, **צֶדֶקָא** Justitia: eleemosyna.
Eccles. 4. 8. Prov. 11. 18. In *Bibliis Venetis*
sæpe legitur צֶדֶקָתָא. *Plur.* צֶדֶקִין, צֶדֶקָתָא
justitiæ: eleemosynæ. Psal. 103. 6. In *Tal-*
mudis Traclatu חגיגה Chagigà fol. 5. *legi-*
tur, Rabbinum *Janneum* cuidam
publice, palam eleemosynam pauperi elar-
gienti dixisse ליה יהבת דלא מוטב דלא Satius
fuisset tibi, ut nihil dedisses ei. *Cum do-*
ctrina a Christo de eleemosyna facienda
Mattb. 6. tradita id convenit.

צֶדֶקָא, **צֶדֶקָתָא** Idem. Isa. 32. 17.
צֶדִיקוּתָא, **צֶדִיקוּתָא** Idem. Prov. 12. 17.
Per apocopam צֶדֶקוּ Eccles. 2. 21.

צֶדוּק, & צֶדוּקָא Tzadocus, Sadocus.
Nomen proprium viri. Multi fuerunt hoc no-
mine in Sacris litteris insigniti. Sadocus
hic discipulus fuit Antigoni Sochæi, qui
præceptoris sui doctrinam male intelligens
צֶדוּקִים Sadducæorum Sectæ nomen dedit.
Ejus collega fuit בַּיְתוֹס Bajethofus. Ex
R. Abraham Levita זאת היה תחלת המינות
hoc fuit principium Schismatis inter Ju-
dæos. Itaque Antigonus Sochæus præcepto-

tem cum magna nominis celebritate egit, auctoritate plurimum potuit, & inter ceteros discipulos Sadocum, & Baithosum habuit, qui Baithosus Baithosæorum Sectæ nomen dedit. Crimen detortorum Antigoni verborum utrique, Sadoco, & Baithoso tribuitur. Ex auctoribus nonnulli arbutantur, Baithosæos fuisse peiores Sadduceis. Verumtamen cum apud Judæos plerumque nomina Sadduceorum, Bajethosæorum, Epicureorum, Cuthæorum, Karæorum, & מינים sc. Hæretico-

rum promiscue accipiantur, & tamquam synonyma usurpentur, de Bajethosæis nihil certi dici posse videtur. Baal Arûch ait, Sadocum, & Bajethosum duas malas familias, videlicet Sadduceorum, & Bajethosæorum constituisse. Josephus Antiquit. Judaicarum lib. 18. cap. 2. de tribus præcipuis Judæorum Sectis mentionem facit, sed non eo ordine, quo nate sunt. Judæi a multis retro sæculis in tres Sectas erant divisi, Essenorum, Sadduceorum, & eam, quæ Phariseorum vocata est. D. Epiphanius autem septem Judæorum Hæreses numerans primos facit Sadduceos. Fuerunt porro hæ. Sadducei, Scribæ, Pharisei, Hemerobaptistæ, Nazareei, Osseni, & Herodiani. Vide Cuneum lib. 5. cap. 11. Apud Judæos Hemerobaptistæ dicebantur, qui quotidie religionis causa lavabantur. De Sadduceis vide, si placet, pag. 405. mei Lexici Hebraici typis Seminarii Patavini editi anno 1732. ubi legitur etiam præceptum ab Antigono Socheo discipulis suis Sadoco, & Baithoso traditum, ejusque interpretatio præpostera subjicitur. Nicolaus Lyra in cap. 5. Actorum, D. Epiphanius lib. 1. cap. 14. & alii originem nominis Sadduceorum voci Hebraicæ צדק justitia tribuunt;

sed cum ex multis Auctoribus pateat, eos fuisse homines scelestos, & impios, facile hæc sententia rejicitur. Auctor יוחשין Juchasin pag. 139. ait. Sadducæi impii fuerunt, & pravus moribus imbuti, unde & plebi exosi. Alii sevos, & inhumanos, alii agrestes, duros, & truculentos homines Sadduceos appellant.

צָהָא Sitire, sitibundum esse. Psal. 632. Participium צָהוּ, צָהוּ, צָהוּ fitiens. Isa. 25. 25. Psal. 107. 25. Plur. צָהוּן sitientes. Psal. 107. 5.

צְהוּחָא Sitis, siccitas. Job 24. 19. Cum aff. צְהוּחָהוּן sitim suam. Psal. 104. 11. Plur. צְהוּחָא siccitates, loci siccii. Psal. 105. 41.

צָהוּא Idem. Job 24. 19.

צָהַב Irritare, ad iram provocare. 1. Sam. 1. 6.

צָהַל Jubilare, exultare. Esth. 8. 15.

צָוַר Venari, aucupari, capere: piscari. Gen. 27. 33. Thren. 4. 18. Ex Ithpehal Præterit. אֶתְצִירָה לֵיךְ illaqueavit te. Jerem. 50. 24. Futurum תִּתְצִיר דְּלָא ne capiaris. Prov. 3. 26.

צִירָה, צִירָא Venatio, præda, captura: fera venatione capta. Gen. 27. 25. Cum aff.

צִירָי de fera mea. Gen. 27. 19.

צִיר Venator, piscator. Plur. צִירִי, צִירִין venatores, piscatores. Jerem. 16. 16. Isa. 33. 21.

מִצְרָא, מִצְרָתָא Rete venatorium. Hof. 5. 1. Psal. 9. 16. Plur. מִצְרָתָן, מִצְרָן retia. Ecclef. 7. 27. & מִצְרִין Ecclef. 9. 14. & מִצְרִין Isa. 19. 9.

צָוָה Hebraice. Præcipere, jubere, mandare, imperare. Hinc

מִצְוָה Præceptum. Deut. 25. 10. in Targum Hierosolymitano. In פִּרְקֵי אֲבוֹת Pir-Kè Avôth cap. 4. מִצְוָה גִּוְרָתָא מִצְוָה Præceptum trahit præceptum, & transgressio trahit transgressionem. His verbis admonentur homines, vitia ex vitiis nasci, quemadmodum virtutes ex virtutibus proficiuntur. In Lingua Hie-

rosolymitana hoc nomine מצוה, & מצותא appellatur eleemofyna. Plur. מצוין præcepta. Deut. 7. 10. in Targum Hierosolymitano. Emphat. מצותא Deut. 15. 11. in Targum Hierosolymitano.

מצוה פ"ר Filius præcepti, h. e. qui tenetur Præceptis a Moyse traditis obtemperare. Abèn Ezrà Gen. 17. 14. ait ad id teneri natum annos tredecim, & diem unum absolutum, & completum. Judæi volunt, Præcepta Mosaica esse תריג sc. 613. cujus numeri alii alias rationes assignant. In libro inscripto צרור המור Tzeròr hammòr, sc. Fasciculus myrrhæ, qui est Commentarius in Legem Moysis, ad verba illa Exod. אנוכי יהוה אלהיך; h. e. Ego sum Dominus Deus tuus, que sunt initium Decalogi, hæc habentur. Ecce in istis decem Præceptis comprehensa est tota Lex, prout eam prisce ordinarunt in numero Præceptorum. Nam unaquæque littera est loco unius Præcepti. Hæc autem Præcepta Hebræi dividunt in מצות עשה Præcepta affirmativa, & מצות לא תעשה Præcepta negativa. De septem autem Præceptis Noe datis, de quibus sæpe Hebræi mentionem faciunt, vide R. Bechà in Legem fol. 12. Id animadvertendum, aliquando dictiones מצוה, & מצותא per Synecdochen usurpari pro Eleemofyna; id vero præcipue in lingua Hierosolymitana. In Bemidbàr Rabbà sect. 9. legitur tamquam Proverbium למצותא פתח דלא תרעא דלא תרעא לאסיא h. e. Janua, quæ non aperta est Eleemofynæ, aperienda est Medi-

cis. De Præceptis autem Legis hæc ab Hebræis inculcantur. Ex פרקי אבות cap. 2. הווי זהיר במצוה קלה כבחמורה h. e. Esto æque cautus in servando levi aliquo præcepto, atque in gravi. העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד h. e. Quicumque facit præceptum unum, comparat sibi advocatum unum; qui autem transgreditur transgressionem unam, comparat sibi accusatorem unum. Sic cap. 4. מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה h. e. Præceptum trahit præceptum. Id frequenter in ore habent Hebræi, voluntque eo significare, quemadmodum virtutes ex virtutibus, ita vitia ex vitiis originem trahere. Hinc ex iis magis pii, & religiosiores, ut rectam vivendi viam teneant, eique sedulo insistant, se invicem hortantur, הווי רץ Curre ad præceptum leve tamquam ad grave. Utinam Deus eorum corda ita tangeret, ac percelleret, ut veritatem agnoscerent, Messiamque advenisse unanimes prædicarent.

צוה

Clamare, exclamare, vociferari. Exod. 5. 15. Num. 11. 2. Pabel צוה idem. 2. Reg. 2. 12. צוהתא, צוהתא, & צוהתא, vel צוהתא clamor, vociferatio. Jerem. 48. 3.

צוהתא

Clangor. Ezech. 7. 14. In Bibliis Regiis legitur בצוהות.

צוהתא

Profunditas, profundum; fossa, fovea profunda. Job 42. 22. Plur. מצוהתא Profunditates. Psal. 88. 7.

צום Jejunare. Jud. 20. 16. Ex *Pa-* jejunium quadragesimæ. Joel. 2. 12.
bel Infinit. תִּשְׁרֹן לְצִמָּה in- צוֹמָה רַבָּה Jejunium magnum. Ita ap-
 cipietis jejunare. Lev. 23. 32. in *Jonathane.* pellatur יוֹם הַנְּפֹרִים Dies expiatio-
צום Jejunium : quadragesima, num.

De Jejniis Hebræorum.

Apud Hebræos jejunia in duplici fuerunt differentia. Alia enim statis temporibus servabantur, alia pro re nata indicebantur. Jejunia statis temporibus præcepta quatuor fuerunt. Die tertio Septembris jejunium indictum propter mortem Godolie per Nabuchodonosorem in primo Hierosolymorum excidio interempti. Die vero decimo septimo Junii, quia eo die fractæ Tabule Legis, Juge sacrificium abrogatum, & Sacrarum litterarum exemplaria combusta. Insuper die nono Julii, quo decretum contra Israelitas sancitum, eos non ingressuros servam promissam, exceptis Josue, & Calebo, Templum primum, & secundum dirutum, & urbs Bethel situ, & opere munitissima expugnata. Die demum decimo Decembris, quo a Rege Babylonie Nabuchodonosore Hierosolyma arctissima obsidione circumvallata. Jejuniis vero extra ordinem indicendis causam præbebant variæ calamitates, bellum, pestis, segetum adustio, annonæ caritas, & alia id genus.

צִיּוֹן צִיּוֹנָה, צִיּוֹן Signum, nota, monumentum sepulchrale. Ezech. 39.
 15. *Plur.* צִיּוֹנִים & צִיּוֹנִים signa. Jer. 32. 21.
צִיָּה Hebraice. Fluere, effluere, exundare. Hinc *Ithpabel Particip.*
 רַמְצִיָּה qui effluebat. Num. 21. 20. in *Targum Hierosolymitano.*
צִוַּר Obsidere, arctare, oppugnare. Jer. 21. 4. ligare, colligare. Deut. 14. 25. *Pabel צִוַּר* formare, figurare, pingere, acu pingere. Job 10. 8. *Ithpabel אֲצִוִּיר* formari, efformari, figurari.
צִוַּר Obsidio, munitio, propugnaculum. Ezech. 4. 7.
צִוַּר Arctum, angustum. Job 41. 6.
צִוַּר Forma, figura. Deut. 4. 16. *Constr.*

צִוְרָה Ezech. 43. 11. *Plur.* צִוְרֹת, צִוְרָה formæ, figuræ.
צִוֵּר Pictor, acu pictor, Phrygio. Exod. 26. 36.
צִוּוֹר Figuratum, pictum, acu pictum, opus Phrygionicum: figura, forma, imago, effigies. Exod. 26. 36. *Plur.* צִוּוֹרִים figuræ. Judic. 5. 10.
צִוֵּר Rupes, petra. Num. 24. 21. in *Targum Hierosolymitano.*
צִוֵּרָה Bubo. Respondet Hebræo כּוֹס. Levit. 11. 17. in *Jonathane.*
צִוַּר צִוַּרָה Collum. *Plur.* צִוַּרִים colla. *Constr.* צִוַּרֵי.
צוֹת Audire, auscultare, attendere, advertere, auribus percipere.
 Jer.

Jer. 6. 10. Psal. 115. 17. *Apbel* אֲצִיחַ Idem. Ecclef. 12. 8.

צִיחַ Summitas, extremitas. *Vel idem ac צד, ציר* Latus.

צִיחָא Attentio, auscultatio, auditus. Deut. 31. v. ultimo in *Targum Hierosolymitano*.

מִצְחָת Idem. Gen. 2. 7. in *Targum Jonathanis*. הִצְחָא Idem. Isa. 21. 7. *vel est Infnitivus Apbel*.

צָחָא, צִיחָא Sitire. *Idem ac צָחָא* Languere, deficere. Thren. 2.

11. 12. 19. *Ex Apbel* אֲצִיחָא sitiant. Job 24. 11. אֲצִיחָנוּ sitire fecit eos. Isa. 48. 21.

צָחִי, צִיחִי Sitiens, sitibundus: aridus, ficcus: sitis. Jerem. 48. 18. *Fæmin.* צִיחָתָא Psal. 23. 2.

צָחוּת, צִיחוּתָא Sitis. Ruth 1. 1. Deut. 28. 48. *Cum aff.* וּלְצָחוּתִי Et in siti mea. Psal. 69. 22.

צִיחוּתָא Idem. Deut. 8. 15. in *Onkeloso*. In *Jonathane* autem male est כ pro ח. Isa. 44. 3.

צָחָא אֲרִידִיתָא Ariditas, locus aridus. *Plur.* צִיחִיתָא ariditates. Psal. 68. 6. loca nitentia præ ariditate.

צִיחָתָא *Pabel*. Tergere, extergere, polire, expolire. Isa. 21. 5. Jerem. 46. 4.

צִיחָתָא Nitor, coruscatio, fulgor, splendor. Nah. 3. 3. in *Veneris* צִיחָתָא. *Plur.* צִיחָתָא splendores. Ezech. 21. 28.

בְּצִיחָתָא Eleganter, nitide, polite. Isa. 32. 4.

צָחָא צִיחָתָא Putredo, fætor: fluxus.

Joel. 2. 20. *Constr.* צִיחָתָא Ezech. 23. 20. *Hebraice* וְזָרְמַת סוּסִים וְזָרְמַת Et fluxus equorum fluxus ipforum *redditur Chaldaicum* וְצִיחָתָא סוּסוֹן Et fætor equorum est fætor ipforum, *scilicet Ægyptiorum. Sed sive Fluxus, sive Fætor vox Chaldaica צִיחָתָא transferatur, utroque modo per periphrasim immoderata, & fætidissima libido scortationis in Ægyptiis innuitur.*

צִיטָרָא Latus, ora, extremitas. Gen. 6. 19. in *Jonathane*. בְּצִיטָרָא Apud, juxta, penes.

צִיבָא, צִיבָא, צִיבָא Currus tectus, cameratus: carpentum: lectica. Nahum 2. 7. *Plur.* צִיבִין cursus, carpenta. Isa. 49. 22.

צִיפָא, צִיפָא Bractea, lamina. Exod. 28. 36. Cant. 5. 14. hirundo. Levit. 11. 16. rubinus. Esth. 1. 2. in *Targum secundo*. Lamina צִיפָא dicta fuit aurea inter Pontificis ornamenta numerata. Latitudine duos digitos æquabat, frontique Pontificis ad aures cingende inserviebat. Alio etiam nomine Exodi capite trigesimo nono appellatur נֶזֶר הַקֹּדֶשׁ sc. corona sancta. Huic laminae litteris majusculis insculptæ erant duæ voces, ut ex Exodi capite vigesimo octavo colligitur, b. e. הַקֹּדֶשׁ לַיהוָה Sanctum Domino. Alligabant autem hanc laminam מִצְנִפָתָא Tiaræ vitæ hyacinthina.

צִיפִין Pinnæ piscium. Levit. 11. 9. 10. algæ. Psal. 139. 9. naves. Num. 24. 24. in *Targum Jonathanis*.

צִיפִיתָא Cinnus, peniculentum: fimbria

bria vestimenti. Numer. 15. 38. Ezech. 8. 3.
Plur. צִיִּיִּיִּי צִיִּיִּיִּי cincinnati. Num. 16.
 2. in *Jonathane*. Hujusmodi צִיִּיִּיִּי hodie ge-
 stant *Judei* pendentia ex veste, quam vo-
 cant טְלִית, sive טְלוּט. Sunt autem octo fi-
 la ex lana contexta quatuor predicta vesti-
 angulis herentia ad vincendum. *Rabbini*
pluraliter dicunt צִיִּיִּיִּי, & Chaldaice
 צִיִּיִּיִּי Num. 15. 38. in *Jonathane*, quam
 formam etiam *Talmudista* saepe adhibent.
Cincinnati significat Exod. 8. 3. ubi dicitur,
 וַיִּקְחֵנִי בְּצִיִּיִּיִּי ראשי Et accepit me cin-
 cinnis capitis mei, quod vertit *Chaldeus*
 בְּסַעַר ראשי pilis capitis mei.

צִיץ Florere, germinare. *Fut.* וַיִּצְיץ
 Et germinabit. Ecclef. 12. 6.

צִיד, צִירָא, צִירְתָא Cardio ostii.
 Prov. 26. 14. *Plur.* צִירִין cardines
 ostii. Exod. 26. 17. Cum aff. לְתִירִין,
 צִירִיני duobus cardinibus ejus. Exod. 26. 19.

צִית Vide in צוּת.

צָלָא, צָלָה, צָלִי Inclinari, inclina-
 re se: inclinare, inflectere,
 deflectere, declinare, advertere, diverte-
 re: tendere laqueos. Hof. 9. 8. Jerem. 18. 22.
 tinnire, palpitare, tremere. *Pabel* צָלִי i-
 dem. Item orare, precari, invocare. *A-
 pbel* אֲצִלִי inclinare, declinare, advertere.
 Psal. 119. 51. *Itpebal* אֲצִטְלָא Dimoveri,
 labare. Isa. 40. 20.

צָלוּת, צָלוּתָא Oratio, precatio.
 Jerem. 7. 16. 1. Reg. 8. 28. *Plur. emphat.*
 צָלוּתָא orationes, preces. Psal. 72. v. ulti-
 mo.

צָלָא, צָלָה Cutis, pellis, corium. Le-
 vit. 11. 32. Num. 31. 11. in *Jonathane*.

צָלַב Suspendere, crucifigere. Gen.
 40. 22. *Itpebal* אֲצִטְלִיב sus-
 pendi, crucifigi. Deut. 21. 23. Esth. 2. 23.
Particip. צָלִיב suspensus, crucifixus. *Plur.*
 צָלִיבִין suspensi. Jos. 10. 26.

צָלִיבָא Crux, patibulum: suspensio. Ruth
 1. 17. Deut. 21. 23.

צָלוּב Patibulum. De clavo in patibulo
 adhibito habetur in *Misnà* in שַׁבַּת cap. 6.
 Egredi licet in Sabbatho מִן הַצָּלוּב
 במסמר מן הצלוב משום רפואה cum clavo de patibulo me-
 dicinæ causa, scilicet appenso. Hujusmodi
 autem clavum ait *Rambam* collo appensum
 ex quorundam sententia esse presentissimam
 medicinam contra febrim tertianam.

צָלָה Vide in צָלָא.

צָלָה *Pabel*. Ardere, splendere, cande-
 re. Levit. 13. 32.

צָלוּב Flamma: mucro, acies gladii
 flammans. Nahum 3. 3.

צָלָה Prosperari: prosperum esse.
 Psal. 45. 5. scindere, discindere,

secare, findere, diffindere. Gen. 22. 3. *Pa-
 bel* צָלָח idem. *Aphel* אֲצִלָּח prosperum ef-
 ficere. Gen. 24. 56. prosperari. Dan. 6. 29.

אֲצִלְחוּתָא Prosperitas, felicitas. Hof.
 9. 12.

צָלוּתִין Segmenta. Psal. 136. 13.

צָלוּחִיתָא, צָלוּחִית Paropsis, patina, scu-
 tella. Exod. 16. 33. lecythus, ampulla, am-
 phora. 1. Reg. 17. 12.

צלה Tinnire, palpitare. *Hinc צלה ספוחי* tinnierunt, palpitarunt.

labia mea. Habac. 3. 16.

צליה Limpidum, clarum. *Plur. fœm.*

צלילן Exod. 7. 24. *in Jonathane. Emph.*

צלולחא Gen. 1. 21. *in Jonathane.*

צצלן, Cymbalum. *Plur. צצלון*, ו

צצלון cymbala. Psal. 150. 5.

צצול Cingulum, subligaculum. *Plur.*

צצולין cingula. Num. 5. 18. *in Jonathane.*

צלם, **צלמא** Imago, statua, idolum, sculptile, simulacrum.

Gen. 1. 27. Dan. 3. 5. *Plur. צלמין, צלמין* imagines. Isa. 42. 8.

צלמן, **צלמנא**, **צלמנא** Idem.

Jud. 18. 17. *Plur. emphat. צלמנא* imagines. Gen. 31. 19.

צלה Ex *Abhel* יצלה contundet. Psal. 74. 5. יצלה percutiet. Psal.

74. 5.

צלק **צלקא**, **צולקא** Aduasio, inflammatio: cicatrix. Lev. 13.

23. *in Jonathane.*

צמא, **צמי** Abscindere, præcidere. Deut. 21. 12. *in Jonathane.*

צמד Ligare, alligare: obligare vulnus. Ezech. 34. 4. 16. *Participium*

Pebil צמיד ligatus, colligatus, copulatus. *Plur. צמירין* ligati, copulati. 1.

Reg. 19. 19.

צמח Pullulare, germinare, efflorescere, refflorescere, provenire,

oriri, exoriri. Gen. 2. 5. Lev. 13. 37. *Pabel* צמח idem. Judic. 16. 22. *Abhel* צמח pro-

ducere, germinare facere. Genes. 2. 9. Exod. 10. 5.

צמחא, **צמחא** Germen. Gen. 19. 25. *Plur. צמחין*, **צמחין** germina.

צמחוני, **צמחוני** Germinantia, pullulantia, virentia. Deut. 32. 2. *in Jonathane.*

צמח Germinatio, pullulatio. Amos 7. 1.

צמום Tegere, obtegere, operire, velare. Genes. 38.

15. *in Targum Hierosolymitano. Ithpabel* וצממ צמח & operiebat se. Genes. 24. 65.

in Targum Hierosolymitano. Talmudicis arctari, premi, angere.

צמק Arefcere, exarescere, flaccescere, exsiccari, contrahi. *Hebraice.*

Hinc in Targum Participium צמיק aridus. *Plur. צמיקין* aridi. Num. 6. 3. *in Targum Jonathanis.*

צמוקין Uvæ passæ, uvæ exsiccatae. Nahum 3. 12.

צמר **צמרמר** Tremere, palpitare, horrere, horrore concuti, *sicuti*

febri laborantes. Psal. 38. 11.

צמרתא Febris ardens. Genes. 21. 15. *in Jonathane. Item Talmudistis* calculus renum, *vel* vesicæ.

צמת, **צמחא** *Vide in* צות.

צנא, **צנא** Canistrum, corbis. *Plur. צנא*, *emphat. צנא* Deut. 26. 3. *in*

Jonathane. In Tractatu Talmudis מנגלה Megilla fol. 7. ו חגיגה Chagigà fol. 10.

hoc antiquum Proverbium, ו Adagium legitur טבא חרא פל פלחא חדיפתא ממלי קרי

צנא קרי *b. e.* Melius est unum granum

pipervis acris, quam plenum canistrum cucurbitarum. *Præstat nimirum, meliusque est modicum, idemque bonum, quam abundans, & copiosum, sed sine gustu, & nullius frugis; quemadmodum unus sapiens vir, & eximius indoctis plurimis, bardisque hominibus præferendus. Huic simile habes in Tractatu נדרים Nedarim fol. 49. Cum R. Simeon humeris suis corbem imposuisset, portansque in Scholam ei insidisset, cum aliquin terre ipsi esset insidendum, a quodam propterea objurgatus acriter objurganti respondit. Infane nescis, quid dicas. גדולה גדולה מלאכה שמכבדת את בעיולה* Præstans est opus, quod honorat dominum suum. *Quidam etiam Rabbinum irridens, qui gloriabatur, se magnam librorum copiam possidere, prorsusque ignorabat, quid iis contineretur, ad eos, qui aderant, conversus, conspiciatusque accedentem Rabbinum, sui que plenum, & cum fastu incedentem cœcinnis excepit inquit: הי צנא רמלי סופרי* En corbem plenum libris.

צנן צנָנָה, צנָנָה, צנָחָה Frigus. Job 6. 16. וְצִנְחָה וְשׁוֹרְכָה Et frigus, & æstus. Genes. 8. 22. in Targum Hierosolymitano.

צנע אֲצַנֵּע Aphel אֲצַנֵּע Statuere, deponere, reponere, collocare. Exod. 16. 34. 1. Reg. 8. 9. אֲצַמְנֵע אֲצַמְנֵע depōni, reponi, collocari, recondi. Cant. 8. 2. Exod. 16. 15. in Jonathane.

צַנִּיעַ Humilis, modestus, verecundus. Mich. 6. 8. Plur. צַנִּיעִין humiles. Prov. 11.

2. Fœm. צַנִּיעָא verecunda. Cant. 4. 8. Plur. צַנִּיעִין, צַנִּיעָה, צַנִּיעָה modestæ. Exod. 38. 8. Ruth. 4. 1.

בְּצַנְעָא In occulto, occulte, clam. Eccl. 12. v. penultimo.

צנף Volutare, circumagere, circumvolvare. *Hinc in Targum וְצַנְפִּיהָ & volutavit se volutatione, id est, volutando se avolavit. Esth. 1. 3. in Targum secundo. Usurpatur de motu avium.*

צַנְפִּיהָ, צַנְפִּיהָ, צַנְפִּיהָ idem ac כַּנְפֵּי. Alæ, oræ, extremitates. Num. 15. 38. in Targum Hierosolymitano.

מִצַּנְפֵּיהָ, מִצַּנְפֵּיהָ Cidaris, tiara: infula. *Ea Reges, & Pontifices caput tegebant. Zach. 3. 5. Plur. מִצַּנְפֵּיהָ tiaræ. Exod. 28. 4. in Jonathane, pro quo male מִצַּנְפֵּיהָ Ezech. 16. 10. Fuit apud Hebræos מִצַּנְפֵּיהָ Tiara fascia ex lino confecta, multis voluminibus contorta, & figura pileum Turcicum referens; cingendo capiti inserviebat, & redimiculo in occipitio constringebatur. Tegebatur extrinsecus subtilissimo, ac præstantissimo lino ad suturas abscondendas, mentoque duobus loris alligabatur, ne ministerii tempore laboretur. Hæc eadem Tiara alio nomine Exod. 28. v. 40. appellatur מִנְבְּעוֹת, sicuti ex Josepho, & משנה Misnâ colligitur, licet nonnulli contra sentiant, velintque alteram altera pretiosorem fuisse, majorique arte, & industria elaboratam.*

צנצנת Urna, scutella, phiala, vas testaceum. Exod. 16. 33.

In צַנְצַנְתָּא urna manna עֲמֵר Homer, seu

seu Gomor juxta Vulgatam asseruabatur ex Dei præcepto, Exod. 16. v. 32. ut perpetuo Israelitæ recordarentur, se quadraginta annorum spatio per desertum errantes singulari, ac summa Dei providentia cibo illo cælesti alitos fuisse. Ex auro hæc urna confecta erat cum duabus ansulis. Cum autem hujusmodi vas a Græcis appellari soleat ὄνος, asinus, nonnulli obreftationibus, & calumniis plus æquo Judæorum gentem insectantes contendunt, a Judeis in deserto asinum consecratum fuisse, cujus auxilio, atque ope tam diuturno annorum intervallo vitam produxerint. Risum teneatis, amici?

צַנֵּק צַנֵּקָא Nervus, vinculum, manica, compes. Jerem. 29. 26.

צַנֵּר צַנֵּרִין, צַנֵּרִין Canales, tubi, meatus. Eccles. 1. 7.

צַנֵּרִין, צַנֵּרִיקָא Fuscinae, fuscinulae. Exod. 38. 3. Num. 4. 14.

צַנֵּת צַנֵּתָר Canalis, tubus. Plur. צַנֵּתִין tubi, canales. Esth. 1. 2. in Targum secundo.

צַעַא Stillare. צַעַי רִמְסֵלִיא שְׁמַיָא Cœli stillant roribus. Hebraice יִרְעַפּוּ. Prov. 3. 20.

צַעַיָא Vide in מצע.

צַעֵק Clamare, exclamare, vociferari. Jos. 4. 7. Jos. 24. 7. Hoc Verbum raro a Chaldeis usurpatur. In Tractatu

Metzià fol. 75. שלשה צועקין ואינן נענן מי שיש לו מעות ומלוה אוחזן שלא בעדים והקונה לאדם בעצמו ומי שאשתאו מושלח עליו: b. e.

Tres sunt, qui clamant, & non exaudiuntur (quia nimirum calamitatem suam sibi met ipsi crearunt) qui habet pecunias, & eas mutuo dat sine testibus; qui sibi ipsi comparat Dominum (de hoc vide גמרא Ghemarà) & is, cui uxor dominatur.

צַעַר Affligere, dolore, mœrore afficere: cruciare. Deut. 26. 6. contumelia, ignominia afficere: maledicere. Prov. 30. 10. 11. contemnere, despiceret. Ithpabel אִצְטַעַר dolore, mœrore affici, excruciar. Job 30. 16. Eccles. 10. 9.

צַעַרָא, צַעַרָא Dolor, mœror, afflictio, anxietas, molestia, sollicitudo. Genes. 3. 16. contumelia, ignominia. Prov. 11. 2. Plur.

צַעַרִין, צַעַרִין dolores: ignominia. Prov. 6. 3. Hoc Proverbium Rabbiniis usitatissimum

לְכֹס צַעַרָא אַנְרָא Pro dolore merces. De iis usurpant, qui præmium, mercedem, vel fructum laboribus suis dignum consequuntur. Sic אִין אָדָם נַחְפֵּשׁ בְּצַעַרוֹ Non capitur homo in dolore suo, nimirum, si quisquam doloribus, & calamitatibus oppressus, & victus aliquid præter decus agat, ejus male voluntati iribui non debet, cum id vi doloris, infortuniorumque magnitudine compulsus, & coactus, non ex animo, & sponte fecisse præsumatur.

צַעַרוֹ, צַעַרוֹת Idem. Deut. 28. 57. in Jonathane.

צַפָּח צַפָּחָא Latitia, gaudium: insolentis animi petulantia. Ezech. 25. 15.

צַפֵּן, צַפֵּן, צַפֵּנָא Septemtrio, A-

quilo, plaga Septemtrionalis, Aquilonaris plaga, vel ventus. Exod. 26. 35.

צפון Tzaphûn est dictio significans reconditum, adhibeturque a Rabbinis ad significandum unum ex ritibus in cœna Paschali usurpandis. Vulgari igitur, & consueta cœna absoluta, Paterfamilias, nulla benedictione præmissa, dimidiam placentam sub mappa absconditam accipit, particulamque ex ea frangens in latus sinistrum incumbens comedit. Quod superest ex media placenta, convivis æquis partibus distribuit, qui magna reverentia dextera manu oblatam sibi partem sumentes statim in os injiciunt **זָכַר לַפֶּסַח** in memoriam Sacrificii Agni Paschalis, eamque manducant. Post hæc non licet amplius quidquam degustare, ac propterea hæc postrema comestio ab Hebræis appellatur **אַפִּיקוּמֵן** Aphikomèn, quæ si dicas Post paslum.

צפר Avis, avicula, volucris, passer. Deut. 4. 17. Plur. **צַפְרִיִּים**, **צַפְרִיִּים**, **צַפְרִיִּים** aves, volucres. Levit. 14. 4. Psal. 104. 17. Proverbium apud Rabbinos **טְבַח צַפְרִיתָא בְּפִתְחָא** Melior est avicula una in reti, quam volantes centum. Aliud simile **דָּאנָר צִינָה אַכְל צַפְרִין דָּאנָר צִינִין** Qui conducit hortum, comedet aviculas: qui conducit hortos, aves comedent ipsum. Adagium hoc ei accommodatur, qui modico fruitur, sed certo, & bono; sicuti ex uno horto bene culto fructus nascuntur, ex pluribus non cultis da-

num emergit. Ita etiam ex propinqua negotiatione mercator fructum percipit; et ex longinqua sæpe damnum in eundem derivatur, cum ipse coram negotia sua agere non possit, & institoribus uti cogatur.

צפון Unguis manuum, & pedum. Item stylus. In Tractatu **נְדָה** Niddà fol. 17. שלשה דברים אמרו בצפורנים חסיד רשע וזרקן **שורפן צדיק גנוזן רשע וזרקן** b. e. Tres res dicuntur de unguibus (videlicet segmentis unguium) sanctus comburit eos, justus sepelit eos, impius spargit eos in publicum. Ratio ibidem affertur, quia iis maleficæ ad maleficia utebantur, si invenissent. In **טובח צפון** Jomà autem fol. 9. טובח צפון של ראשונים מכריסן של אחרונים b. e. Melior fuit unguis priorum, quam venter posteriorum. Hoc dicto significare volunt Talmudistæ, primos Patres, Majoresque suos tempore Templi primi pietate, & sapientia longè præstitisse posterioribus, qui sub Templo secundo, & deinceps vixerunt, cum prioribus Templum restitutum fuerit, non ita posterioribus. Hinc natum dictum illud, quo Rabbini sæpe utuntur: **צפורנן של אבות ולא כריסן של בנים** b. e. Unguis Patrum, & non venter filiorum.

Præterea **צפון** Onyx, onycha. Aromatis species, quo olim ad suffitum sacrum conficiendum utebantur. Chaldaice dicitur **טפרא**, & Hebraice **שחלה** Onyx, unguis, unguis: Exod. 30. v. 34. Hinc illud apud Propertium. Et crocino nares myrrheus ungat onyx. Ex R. David in libro

Radicum, משנה est aroma, quod in Misnà vocatur צפון, estque læve, & lucidum, ut unguis, unde & in Targum vocatur ספרא ungula. *In Tractatu Talmudico* כריתות Cheritùt in גמרא Ghemarà recensentur rerum species ei conficiendo inservientes. פיטום הקטורת הצרי והצפון Confectio suffitus fuit refina, onyx, galbanum, myrrha.

צפר, צפרא Mane, aurora, tempus matutinum. Gen. 1. 5. עד צפרא usque ad mane. Exod. 12. 10. *Plur. emphat.* לצפריא ל' singulis matutinis. Job 7. 18.

צפריי, צפריין *Idem. Plur.* צפריין. *Preterea* צפריין, צפריי sunt Dæmones ambulantes, seu nocentes mane. Num. 6. 24. *in Jonathane.*

צפיר, צפירא Hircus. Levit. 9. 15. *Plur.* צפירין, צפירי hirci. Levit. 16. 7. *Fæm.* צפירא, צפירתא capra.

צרא Disrumpere, discindere. Esth. 4. 1. *in Targum secundo.*

צרב Niphal נצרב Hebraice. Aduri, comburi. *Hinc Chaldaice*

צרבא Aduftio, combustio. Isa. 6. 13.

צרבא, צרבא Fortitudo, robur. Obad. 9. *Apud Rabbinos* צרבא מרבנן Robur sapientum, b. e. *juxta expositionem Aruch* חזק תלמידי תלמידים. *Ab aliis explicatur* תלמיד חכם מחודר Sapiens acutus, subtilis, Magister Magistrorum; *Senex autem Sapiens dicitur* מרבנן ההוא Ipse sapiens, חזק תלמיד. *A R. Salomone dicitur* הווא ברוך הרויב Juvenis studio deditus,

acutus, solers, subtilis, ingenii subtilitate Magistris ipsis, & Doctoribus non cedens, quamvis ipse Rabbinus nondum sit constitutus. *Hinc illud apud Talmudistas* צרבא מרבנן דמי לפרצידא דתותי קלא כיון דנכיש נכיש Subtilis discipulus similis est grano sub gleba latenti, quod cum germinat, germinat; b. e. *in dies magis magisque germinando, & crescendo in altitudinem extollitur.* *Usurpatur etiam apud eisdem Talmudistas* צרבא מרבנן de senibus, qui prudentia sua, & sapientia aliis prestunt, & in rebus difficilibus, arduis, & dubiis prestant. *Apud quosdam Auctores pro* מרבנן legitur דרבנן.

צריד, צריד Aridum, siccum. *Plur.* צרידין aridi. Exod. 18. 8. *in*

Targum Jonathane. Nonnulli legunt צרידין, vel צרידין colligatæ, coadunatæ, que lectio potest confirmari ex Psal. 78. 13. ubi eadem phrasis adhibetur. הדבר הטחון העב צריד נקרא צריד sicca, arida, *quandiu nimirum in Oblationibus farinaceis cum aqua, oleo, vel re aliqua liquida, vel pingui non est commixta.* *Hinc illud in Tractatu פסחים* Pefachim fol. 20. צריד של מנחות siccum Oblationum farinacearum, ad quas nimirum שלא נגע שכ שמן oleum non pervenit, cum quo miscenda erant.

צרח, אצריח Clamare, vociferari. Prov. 28. 15. *Ex Ithpabel, & alia significacione* צרחו יצטרחו egredientur, emittentur, venient. Num.

24. 24. in Targum Onkelosi, & Jonathanis.

צָרִיחַ Arx, propugnaculum, turris munita. Jud. 9. 49.

צָרִיךְ, צָרִיחַ Opus habere, indigere. Isa. 60. 19. Num. 15. 34. in Jonathane. Ithpabel אֲצַרְרִיךְ idem. Isa. 60. 19.

צָרִיךְ, צָרִיחַ Egenus, indigens. Gen. 16. 11. Plur. צָרִיכִין, צָרִיכִיא egeni. Gen. 16. 12. Deut. 15. 11. in Targum Hierosolymitano. Fœmin. צָרִיכָא Isa. 53. 11.

צָרִיכָא, צָרִיכָא, צָרִיכָא Necessitas, indigentia. Judic. 3. 24.

צָרִיכִיתָא Idem.

צָרִיךְ Commoditas, utilitas, usus. Deut. 32. 17. Jerem. 13. 7.

צָרִיךְ Rotundus. Plur. צָרִיכִין rotundi. Gen. 29. 17. in Jonathane.

צָרַע Lepra. Psal. 101. 5. Hebraice צָרַע. Rambam, b. e. ut jam admonuimus, R. Moses ben Majemonidis in libro יך Jad part. 3. in Hilode טוּמְאַת צָרַע inquit: צָרַע est nomen, quod εἰσροῖμας dicitur, & complectitur species multas, quarum nulla similis est alteri. Nam albedo cutis vocatur צָרַע: casus pilorum quorundam capitis, aut barbæ vocatur צָרַע. Ista autem mutatio in vestibus, & ædibus, quam Lex vocat צָרַע lepram, non est res ordinaria in Mundo, sed miraculum, & portentum fuit in Israele. Plura de Lepra vide loco citato.

צָרַע Idem. Lev. 14. 17. in Targum Jonathanis. Hinc Verbum in Ithpabel אֲצַרְרִעַ leprosum fieri, lepra percuti. Num. 13. 1. in Targum Hierosolymitano.

צָרַע Leprosus. Levit. 14. 2. in Jonathane.

צָרַע, צָרַע, צָרַע Lepra. Targum pro voce Hebraica צָרַע reddere solet סְנִירוֹת, & pro צָרַע leprosus, in eodem Targum legitur סְנִיר. In Bibliis tamen Venetis leges etiam בְּצָרַעַתָא Et percutitur lepra. Psal. 101. 5. & מְצָרַע leprosus. Levit. 14. 2. in Jonathane. Ex R. Moscè ben Majemonidis in lib. יך parte 3. in הלכות צָרַע טוּמְאַת צָרַע habetur: צָרַע est nomen, quod εἰσροῖμας dicitur, & complectitur species multas, quarum nulla similis est alteri. Nam albedo cutis vocatur צָרַע: casus pilorum quorundam capitis, aut barbæ vocatur צָרַע. Mutatio coloris vestimentorum, aut ædium vocatur צָרַע: ista autem mutatio in vestibus, & ædibus, quam Lex vocat צָרַע lepram, non est res ordinaria in Mundo, sed miraculum, & portentum fuit in Israele.

צָרַח Conflare, purgare, defæcere. Jerem. 9. 7. probare, explorare, examinare: conjugere, copulare. Num. 24. 24. in Targum Hierosolymitano. Ex Ithpabel יִצְרַחֲפִין. Pabel צָרַח idem. Malach. 3. 3.

צָרַח Fusorium vas, conflatorium. Prov. 17. 3.

צָרַח Conflator, fufor, aurifaber. Genes.

nes. 36. 39. in Targum Hierosolymitano.

צירוף Conflatio, purgatio, liquefactio metalli. Item consolidatio. Metallorum **צירופן במים** consolidatio est in aquis; **צירופן בכבשן** consolidatio est in fornace. Ferrum enim ignitum molle est; aqua extinctum consolidatur, & obdurescit. Vasa fictilia, dum conficiuntur, mollia sunt; in fornacis igne consolidantur, & dura evadunt. Hujusmodi consolidatio dicitur **צירוף**, quasi associatio cum aqua, & igne. Item **צירוף** consociatio, conjunctio, combinatio, associatio: relatio apud Logicos. Hinc apud Kabbalistas **צירוף האותיות** Combinatio litterarum est, quarum aequalibus numeris, vel mutua permutatione aliquid occulte, & mystice indicatur. De hac litterarum combinatione vide librum Kabbalisticum **יצירה** De Creatione inscriptum, & alios, ex quibus Reuchlinus lib. 3. Kabbalę legentibus juxta totum Alphabetum Hebraicum eandem proposuit.

צִרְפָּת Tzorphat. Hoc nomine Sidoniorum urbs appellatur, 1. Reg. 17. 9. quę fuit Israelitarum ditioni subiecta. Ad eam ire jussus est Elias. Fuit etiam altera urbs Tzorphat, de qua mentionem facit Obadiah v. 20. Vulgo apud Hebręos **צִרְפָּת** Tzorphat vocatur Gallia, sive Francia. Hinc R. Salomon **צִרְפָּת הוא המלכות שקורין פרנצא** Tzorphat est Regnum, quod vocant Fran-

ciam. Ita apud Aben Ezra **צִרְפָּתוֹ** Gallus, Francus. Plur. **צִרְפָּתִים** Galli, Franci. Quidam litteras transferentes, iisque litteram נ inserentes quęrunt allusionem in voce Hebręa, quasi **צִרְפָּת** sit **פִּרְנָצָא** Francia. Sic **סִפְרָר** Hispania alludit ad **εσπερδα**, sive **εσπερα**, quo nomine a Grecis antiquis Hispania vocabatur.

צָרָר Ligare, colligare. 2. Reg. 5. 23. Ex Pabel Part. **מִצְרָרִין** colligati. Jos. 9. 4.

צָרָר, **צָרָא** Fasciculus, ligamen, loculus. Gen. 42. 35. Plur. **צָרָרִי**, **צָרָרִין** fasciculi. Gen. 42. 35. Prov. 7. 20. Apud Talmudistas, & Rabbinos **צָרָר** **הַמְעוֹת** marsupium pecunię.

צָרָר Hebraice Granum, lapillus. Hinc in Talmudis Tractatu **כֵּלִים** Kelim cap. 26. **צָרָר שְׁעָה** est Lapis horę, vel horologii, additque Baal Avudch: Sapientes Gentilium conficiunt coram Regibus imagines, quibus dant in manus suas viginti quatuor lapides, iisque supponunt pelvim magnam aream, & finita hora qualibet projicit imago lapidem unum in pelvim istam, cujus sonus per totam civitatem exauditur, unde cognoscunt horas. Hoc modo ante campanarum usum volunt nonnulli, horarum cognitionem ad populum pervenisse, & hujusmodi Horologiis antiquos usos fuisse.

DICTIONES EX RABBINIS.

- צאל** *Abbreviatura. Idem ac צריך* צוה Præcipere, imperare, mandare.
- צאה לומר** Necessè habes dicere: dicendum tibi est, *vel* erit. *Potest etiam pro לומר exponi לרעת* scire.
- צבע** Tingere, colorare: lavare intingendo, & immergendo. **צבע** tinctor.
- צבע** אצבעה, אצבעי digitus. אצבעי digitalis. **צבע** tinctoria, color: aspectus.
- צבר** Congregare, congerere, coacervare.
- צבור** congregatio, cœtus Ecclesiasticus, Ecclesia. **צביר** שליח צבור, minister cœtus, *vel* Synagogæ, ædituus, negotia Synagogæ curans, & cœtum convocans.
- צד** Latus. **על צד** per modum. **כצד** sicut, nempe. **על כל צד** ab omnilatera, ex omni parte. **מצד** ratione, propter, ob id, a parte. **מצדי** a parte mea, nomine meo. **עו מצד** eo ut, eo quod, propterea quod. **מצדו** ex parte ejus. **באיזה צד** quodammodo, quomodocumque. **כצד**, **כיצד** quomodo: nam, nempe. **בצד** juxta. **בצדך** juxta te. *Plur.* **צדדים** latera, modi. **משפט צדדי** propositio modalis, enunciatio modificativa, *apud Logicor.*
- צדק** Jupiter planeta, *ita dictus, quia justitiæ præest.* **צדקה** eleemosyna. **צדקניות** justæ, probæ mulieres.
- צהב** Splendere, coruscare, rutilare *ut aurum.* **מוצהבת** inauratum. **צהב** aureus color, aurum. **צהוב** fulgens, fulvum, splendens.
- צוה** Præcipere, imperare, mandare.
- צווי** præceptum. *Apud Grammaticos,* modus Imperativus. **נצטוה** præcipi, mandari. **במצות** mandato, jussu, licentia. *Usurpatur in titulis librorum.* **בר מצוה** filius præcepti, *id est,* tredecim annorum. Gen. 17. *Abèn Ezrà.* **מצוה**, **מצותא** *per Synecdochem interdum eleemosynam significat, præcipue vero in lingua Hierosolymitana.* **תן לי מצוה** Da mihi eleemosynam. *In Bemidbâr rabbà sect. 9. tamquam Proverbium legitur* **תרעה דלא פתיה למצותא פתיה לאסיה** Janua, quæ non aperta est eleemosynæ, aperta est medico.
- צור** Formare, efformare, designare, per figuras exprimere. **צויר** formari.
- צורה** forma, figura. **צויר** formatio, figura, pictura, forma, color, effigies, imaginatio. **צויר** formator, pictor, artifex figurarum. **מצויר** idem. *Item* expressus, figuratus, depictus. **כוח המצויר** facultas figurativa, imaginativa, vis formatrix, quam indidit Deus femini. **המצויר** figuratum, efformatum, pictum. **בגדים מצוירים** Vestes figuratæ, acu pictæ. **כרוכים מצוירים** Cherubini picti. *Rabbinis Philosophis in usu* **צורה האמתית** Forma vera, & legitima. **צורה מלאכותית** Forma fabrilis, *quam opifices faciunt.* **צורה טבעית** Forma naturalis. **בעל הצורה** Forma constans,

flans, formatum. צויה מינית Forma specifica.

צחח Candidum, nitidum, splendidum esse. צחות nitor, elegantia sermonis: splendor, fulgor. רבר צחות loqui nitida, elegantia verba, eleganter, nitide, disertè.

צחצח idem. למללא בצחצח ad loquendum in nitoribus, b. e. eleganter. מצחצח splendens, nitens, illustre, lucidum; מצחצחת fem. nitida, cujus oppositum מלוקלכת sordida, fœda, turpis.

צחק Ludere. צחוק, ציחוק risus: lusus. ציחוק יום dies lusus, b. e. dies festus. מצחוקת הציחוק ars lusoria. צחקו lufor. צחוק הקלפים a Rabbinis prohibitus. בית הציחוק locus lusus, in quo luditur.

צין Signare, designare. ציון signum, circumscriptio, nota, delineatio: monumentum sepulchrale, epitaphium.

צית, הצית Attendere, auscultare. ציחנית auditrice, quibuslibet sermonibus, & rumoribus aures præbens, ut mos est mulierum: auscultatrix: obediens. צית exitus, extremitas. לצית שמיא ad extremitatem Cœlorum, aut versus Cœlum.

צ" Abbreviatura. Idem ac צורה לומר Dicendum est, oportet dicere, necesse est dicere. Adhibetur præsertim ubi sermo est de corrigendis librorum erroribus, valetque idem, ac צורה לתקן necesse est corrigere, corrigendum est. 2. צריה להיות debet esse. Pro צורה dicitur etiam צריה. 3. צריה להנחה opus habet illustratione,

correctione, animadversione.

צלא Orare, precari, supplicare: invocare. צלינית oratrix, precibus jugiter incumbens. בתולה צלינית virgo jugiter orans. Apud Talmudistas in Tractatu סוטה fol. 22. בתולה צלינית ואלמנה שובבית וקטן שלא כלו לו חדשיו הרי אלו מבלי אתה עולם b. e. Virgo assidue orans, & vidua sæpius vicinas visitans, & parvulus, qui non complevit menses suos, ecce isti consenescere faciunt Mundum. Istorum enim officium suspitione non carer, sub quo Veneris aucupium latet, ac propterea dicuntur Mundum perdere. Superstitiose etiam virginitatem, ætatemque liberis procreandis maxime accommodatam Rabbinis infumere videntur.

צלב Suspendere, crucifigere. צלוב patibulum, crux.

צלובחא Anguilla. Est piscis Hebrais immundus, ac pollutus, tenuis, rotundus, oblongus, lubricitate sua apprehendere conantem eludens, ab ejusque manibus elabens, nisi prius arena, vel pulvere conspergatur. In גמרא Ghemarà scribitur צלובחא per פ. Glossa רג ושמא אנגויליא Piscis est, cujus nomen Anguilla. In עבודה זרה fol. 39.

צלח הצליח Prosperari, felicem esse. הצלחה felicitas, prosperitas. הצלחה נצחית felicitas æterna.

צלל צלול Profundum petere. צלול limpidum, clarum. יין צלול vinum clarum. צלולים מים aquæ limpidæ. Ejus opposi-

zum עכור turbidum. Proverbium apud Rabbinos צללת במים אהירים והעלית הקס בירך *b. e.* Demisit te in profundum aquarum validarum, & eduxisti testam manu tua. Utuntur de iis, qui oleum & operam perdunt in rebus inanibus, nulliusque momenti.

צריך לו עיין Abbreviatura. Idem ac צריך לז עיין Opus habet consideratione. Debet esse pro eo. Critici adhibent lectionem corrigentes.

צלת Abbreviatura. Idem ac צריך להיות צלת. Cum ו copula וצלת Et debet esse pro eo.

צמח Germinare, efflorescere, pullulare. צומח germinans, vegetabile. צמיחה germinatio: vegetatio, accretio. נפש הצומחת anima vegetabilis. צמח צמחא germen. צמחוני pustulæ. צמיחה germinatio. צמחונים virentia.

צמל Pubescere. צמל & צמל fructus turgescens. Metaphorice, virgo pubescens matura viro, omnia pubertatis signa habens. Signa autem maturitatis in puella traduntur in Tractatu Talmudis נרה Niddà fol. 4. Ex Rabbinis R. AKiba ait משיטו הררים ex quo inclinant se mammæ. R. Jose Galileus משיטו הררים quando oritur ruga sub mamma. Ben Afsai משתשחור הפטימה ex quo nigrescit circulus papillæ. R. Jose כרי שיהי בותן ירו על העוקץ והוא dum imponit manum, vel digitum papillæ (capitulum mamme,) illa subsidit, & tardat reverti. Hinc illud parabolice de puella tribus nomi-

בנה בוחל וצמל fructum grossulum, sive ficum immaturam, fructum maturefcentem, & fructum maturum. In Tractatu נרה Niddà fol. 47. Comparatur cum grossulo, antequam pubes, & ubera ei exoriantur, veluti viro immatura; cum בוחל fructu maturefcente, cum pubes, & ubera crescunt; cum צמל fructu maturo, ubi jam apta viro duo illa maturitatis signa produxit.

צמם, צמצם Constringere, premere; coarctare: succidere, præcidere.

צמת Contrahi, constringi. צומת הנירים contractio, congregatio nervorum. Ita vocantur tres nervi in animalibus supra genua, quorum unus crassus, & fortior est, cæteri tenuiores. Non procul a genu superne in osse constricti, & conjuncti sunt, sed ab osse deinde recedentes paulatim invicem separantur. Horum in maciatione a lanionibus Hebræis maxima habetur ratio. Hinc in Tractatu חולין Cholîn מצומת הנירים supra conjunctionem membrorum. נימל צומת הנירים ablata est conjunctio nervorum.

צנן Frigescere, frigesieri. צינן Frigens. ציננת aqua frigida. צנה frigus. צנן raphanus. Plur. צננות raphani.

צנוע, צנוע Verecundus, modestus. צנועה verecunda. צניעות verecundia, modestia. בצניעות verecunde, modeste. In Tractatu עירובין Erubîn fol. 100. hæc leguntur. לא נתנה תורה היינו למדן צניעות מחתול וגזל מנמלה עריות *b. e.*

וכר *b. e.* Si non fuisset data Lex, potuiffemus discere modestiam a fele, rapinam a formica, libidinem a columba, mores a gallo, qui prius blanditur, postea coit. Nimirum excrementa sua felis ab homine tegit: formica aestatis tempore visui necessaria comparat, neque socias spoliat: columba adulterium averfatur cum compari semper coeundo: gallus pennas expandit, iisque gallinae nuditatem operit. Hinc Job 35. 11. מִלִּפְנֵי מַבְהִמֹת אָרֶץ וּמַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם. *b. e.* Qui docet nos per bestias terræ, & per volatilia Cœli sapientes nos facit. Sic autem verecundiam Rabbini solent definire מהו הצניעות Quid est verecundia? שיתבייש אדם מעצמו Ut pudorem habeat homo a seipso. מהו הצניעות Quid est verecundia? מה שלא תעשה בסתר מה שיתבייש ממנו בגלוי Ut non faciat homo in occulto, unde pudorem habeat in proptulo.

צָנַע Reponere, abscondere, collocare, asservare. בְּצִנְעָה in occulto, clam, secreto. *Ejus oppositum* בְּפִרְהָסָא palam, manifeste, publice.

צַע *Abbreviatura.* Idem ac צָרִיד עֵינָן Opus habet consideratione, consilio opus est. Aliquando fini additur ב, significatque בְּשָׂרָשׁ radicitus, ratione. *Vulgo* fundamentalmente, con fundamento.

צָעַר Dolere, mœrore angî, angustia affici, excrucuari. צַעַר angor, dolor, angustia. מְצַעֵר anxius, sollicitus, dolens. לְפִי אֲנָרָא צַעֲרָא Pro dolore mer-

ces, id est, prout quisque laborat, ita mercedem reportat.

צִפְחָ Interdum hæ litteræ superne apicibus insigniuntur, interdum vero non. Hoc vero nomine צִפְחָ Tzephath, Tzapette ab Hebreis designatur Jerusalem urbs sancta, cujus restaurationem cito fieri in precibus suis enixe a Deo petunt.

צָרַב, נְצָרַב Aduri. Hinc apud Rabbinos מְרַבֵּן צוֹרְבָא ignitabulum sapientum, robur sapientum, *b. e.* חוּזַק תַּלְמוּדֵי חֲכָמִים: subtilis, acutus discipulus, Rabbinatui proximus, sed juvenis adhuc. *R. Sal.* Psalm. 107. 32. וְתָרִי מִיְנֵיהֶוּ צוֹרְבָא מְרַבֵּן. *b. est.* Et duo ex illis sint Doctores subtilissimi. *Hujusmodi discipulus juvenis ab aliis dicitur* מַחֲוֹרֵר חָכָם תַּלְמוּדֵי חֲכָם Sapiens acutus, subtilis: Magister Magistrorum. *At senex sapiens appellatur* מְרַבֵּן הַהוּא iste sapiens, וְיָאָרְחָא דְעָסָא, & per Antonomasiam. *Ab aliis nuncupatur* בְּחֹרֵר חָרִיף Juvenis studiosus, discipulus acutus, solers, subtilis, Magistris ipsis, & Doctoribus ingenii acumine, & subtilitate non cedens, licet Rabbinatus insignia, & nomen nondum sit assecutus. *Hinc Talmudista* צוֹרְבָא מְרַבֵּן דְּמִי לְפִרְצִיָּדָא דְּחִוְתֵי קְלָא כִּיּוֹן דְּנִבִּיט נִבִּיט *b. e.* Subtilis discipulus, vel Candidatus Doctorum similis est grano sub gleba latenti, quod cum germinat, germinat, videlicet semper magis crescit, & in majorem altitudinem extollitur. *In Tractatu* תַּעֲנִיחַ Taanit fol. 4. *Ad hunc locum* צוֹרְבָא מְרַבֵּן דְּרִתַּח *b. e.*

ליה *b. e. Robustus discipulus Doctorum est, qui servidus est Legis scientia, & Legis scientia vicissim facit fervere ipsum. Animadvertendum tamen est, aliquando apud eosdem Talmudistas צורבא מרפנן usurpari etiam de senibus, qui aliis sapientia sua praesunt, eosque ad virtutem praeceptis, & consiliis suis quasi manu ducunt. Vide Tractatum Megilla fol. 28. & librum יוחשין Juchasin, Historiam Sacram, Judaicamque exhibentem fol. 101. Pro מרפנן in nonnullis locis legitur הרפנן.*

צָרָה Necessitas: indigentia. In Hebraeo semel tantum reperies, כָּכֵל־צָרָה Juxta omnem necessitatem tuam. 2. Paral. 2. 16. In Targum vero occurrit solummodo cum affixis. Plur. constr. צָרָה הַגּוֹף necessitates corporis. צָרָה הַנְּפֶשׁ necessitates animæ. Usurpatur de naturæ necessitate in excrementorum egestione. 1. Sam. 24. 4. Judic. 3. 24. Rabbini utrique naturæ necessitati, sed cum discrimine, accommodant. Nam הַצָּרָה הַקְטָנִים necessitates parvæ sunt urina;

necessitates magnæ sunt excrementum crassum. לצוּרָה עֵצְמָן ad necessitatem propriam. כָּל־צָרָה quantum necesse ipsis, quantum fatis. דְּבַר־צָרָה verba necessitatum, rerum necessariorum. לְמַאֲכָל צָרָה opus, necesse, necessarium. לְמַאֲכָל צָרָה opus habent cibo. הוּצָרָה cogi, necessitate adigi, opus habere. הוּצָרָה opus habent pecuniis. צָרָה יְדִיגָה indigentia. הוּצָרָה necesse, opus habere. לֹא יִצְטָרָה לְבִיאור non opus habet declaratione.

צָרָה Conjungere, copulare, componere, conglutinare. צִירוּהָ conjunctio, copulatio: relatio Logica. הַצְטָרְפוּת correlatio. מְצוּרָה מְצוּרָה adjunctum huic est: accedit huc. לְהָהָא adjunctum huic est: accedit huc. מְצוּרָה relatum. שֵׁם מְצוּרָה nomen conjunctum, nimirum relativum, quod etiam dicitur שֵׁם לְוָיו nomen societatis, nomen constructum, adjunctum, cognomen, agnomen. Sic מְצוּרָה מְצוּרָה dictio relativa, quæ ad aliud tendit, & cum alio confociatur, ut pater relationem habet ad filium, & cum eo quodammodo naturæ vinculo conjungitur.

INCIPIENTIA

A ק

ק In numeris valet centum, semperque est littera radicalis, atque ita fortasse appellata est, quia circulum ex parte refert.

קָא Apud Talmudicos est vox expletiva, quemadmodum apud Græcos

κα. Aliquando separatim, aliquando conjunctim ab initio dictionum usurpatur. Preterito præfigitur, sæpiusque Participio, crebroque præfixas habet litteras serviles. מוֹשׁוּם מְטָרָא קָא אֲתוּ Propter pluviam venerunt.

runt. **דָּקָא תַּפִּיס וְנָבִי** Qui capit fures. **קָאמַר דָּקָאמַר** Dicit. **דָּקָאמַר** Qui dicit. **קָאמַרִּנָּן** Dicimus. **דָּקָא מְדָקָא** Quoniam vero: ex quo quidem. **בְּדָקָא יָאוֹת** Sicut est rectum, sicut convenit.

קָב Cabus, sexta pars Sati, mensura frumentaria parva, sc. 24. ova. Satum enim continet 144. ova. Plur. **קָבִים**, & **קָבִים** Cabi. Hic numerus pluralis apud Rabbinos est usitatissimus. Multa Proverbia de Cabo apud Rabbinos circumferuntur. **קָבָא מֵאַרְעָא וְלֹא כוֹרָא** Cabus ex terra utilior est, quam Corus ex tecto. Nimirum presentia, quæque in promptu, ac præsto sunt, longe iis anteferenda, quæ laboribus, & curis paranda sunt, ut iis fruamur. Vel, longe præstat parvum lucrum in nostris regionibus, locifque proximis facile parare, quam mari se committere, & in locis longinquis periculis multis se exponere, ut divitiæ comparentur.

אָדָם רוֹצֵה בְּקָב שְׁלוֹ מִתְשַׁעֵה בְּבֵין שְׁלֵ חֲבִירוֹ Homo expetit magis Cabum proprium, quam novem Cabos proximi sui, quo innuitur, cuilibet sua esse gratiora, quam aliena. **קָב רְשׁוֹ** Cabus debitorum. De divitiis usurpatur, Cabos, vel cistas plenas litterarum censualium habentibus. **ר מִשְׁנַח ר** Doctrina R. Eliezeris filii Jacobi est Cabus, isque purus. Hoc dicto Hebræi R. Eliezerem com-

mendant, significantque, raras quidem ejus sententias Legales esse, sed solidas, & authenticas, quibus tanquam fundamentis ipsorum Jus innititur. Hinc ortum Proverbium **קָב וְנָקִי**, juxta illud, Modicum, & hoc bonum. **וְקָבָא וְקָבָא זֹוֹטָא מִיַּגְנֵדָר** Cabus major, & Cabus minor circumvolvitur, & abit in sepulchrum. Hujus vulgaris Proverbii usus in eos est, qui dolose mensuras, & pondera injusta adhibent, cum quibus postea in sepulchrum, & inferos descendunt fraudum suarum pœnas daturi. Cabus enim major est communis, & justa mensura, qua ea, quæ quis emit, metitur; Cabus vero minor mensura injusta, qua empti aliis fraudulenter vendit.

קָבְתָא Ventriculus, ingluvies. Deut. 18. 3. **קָבְתָא, קָבְתָא, קָבְתָא** Lupanar. Numer. 25. 8. in Targum Onkelosi, & Hierosolymitano. Aquæductus, fons, fonticulus. Psal. 65. 10.

קָבֵל Obscurari, obscurum esse, ca-
ligare, obtenebrescere. Joel. 2.
10. clamare, vociferari. Genes. 4. 10. Esth.
4. 1. queri, conqueri. **קָבֵל** Accipere,
excipere, recipere, suscipere. Dan. 6. 1.
audire, obedire voci, & sermoni relato.
Exod. 15. 26. clamare: obscurari. Jerem. 4.
27. Rabbini **קָבֵל** etiam conducere. **אֶבְלֵל**
Idem. **אֶבְלֵל** accipi, re-
cipi. Deut. 33. 21.

De Kabbala.

קַבָּלָה Kabbala. Est Kabbala doctrina a Majoribus tradita, & accepta. R. Salomon scriptum reliquit, Kabbalam esse מִרְבוּחֵינוּ שְׁקִיבֵלְנוּ וּמְנַהֵג מִסּוּרַת וּמְנַהֵג Traditionem, & consuetudinem, quam accepimus a Rabbinis nostris. In *Be'rachòt* fol. 62. **קַבָּלָה רְבִית** Traditio loci secreti est verecundia. *Baal Aruch* explicat קמיעתו הַכֶּסֶם צְנִיעוּתוֹ Alligamentum, amuletum, pittacium præservans eum, ne afflictiones illi detrimentum afferant, neve quid mali ipsi accidat. Guido ait, קַבָּלָה esse Pentaculum, Amuletum, quod collo gestatur, quasi diceret Receptum. Ab aliis definitur קַבָּלָה Kabbalística doctrina, scientia divinitus accepta, & ore tenus aliis tradita, quam dividunt in עֵינִיית Theoricam, & כְּעֵשִׂית Practicam, de qua Auctores multa in medium afferunt. Talmudici voce קַבָּלָה Kabbala nonnumquam utuntur ad significanda Scripta Prophetarum. Hinc in *Halicòth olàm* cap. 1. & 2. habetur. Verba Prophetarum non vocantur, nisi דְּבַרֵי קַבָּלָה verba Kabbalæ, quia קָבְלוּ acceperunt a Spiritu Sancto unamquamque Prophetiam pro ratione temporis, personarum, rerum &c. In *Exordio Psal.* 119. a R. David auctoritas Kabbalæ his verbis extollitur. Summa auctoritatis Kabbalæ in illo Talmudico comprehensa: דְּמוּ דְּבַרֵי קַבָּלָה כְּדְבַרֵי תוֹרָה דְּמוּ Verba Kabbalæ æquiparantur verbis Legis. De Kabbala, si placet, vide plura in *Disputatione huic Lexico præposita.*

קַבְלָתָא, **קַבְלָתָא** Clamor, vociferatio: questus. Exod. 22. 22. Ecclef. 7. 8. & **קַבְלָתָא**, **קַבְלָתָא** Esth. 1. 10.

קַבּוּל Acceptio, receptio, receptaculum. Num. 19. 18. in *Jonathane.*

קַבֵּל, **קַבְלָא**, **קַבְלָא**, **קַבְלָא**, **קַבְלָא** Tenebræ, obtenebratio, obscuratio, caligo. Isa. 8. 23. Job 3. 3. Joel. 2. 2. crepusculum. 1. Sam. 30. 17. *Plur.* **קַבְלִין**, **קַבְלִין** Psal. 73. 18.

מְקַבְּלֵנוּחָא Susceptio. Prov. 11. 30.

קַבֵּל, **קַבְלָא**, **קַבְלָא** Coram, ex adverso, adversus, contra. Exod. 19. 12. Judic. 19. 10. versus, ante, ad. Ruth 4. 4. propter, propterea, ob, eo quod, quandoquidem, quod

alioquin dicitur **קַבְלָא**, **קַבְלָא**, vel **קַבְלָא**, quod in *Daniele* semper conjungitur cum **דְּי**, vel **קַבְלָא דְּי** Dan. 2. 8. 10. 22. quemadmodum, sicut. Ecclef. 5. 15. *Cum Pronominibus* **לְקַבְּלָךְ** Ante te. Genef. 33. 12. **לְקַבְּלִיהָ** E regione ejus. Exod. 14. 2. **לְקַבְּלִי** Coram me. Psal. 16. 8. **לְקַבְּלֵי** Coram illis. Psal. 54. 5. **לְקַבְּלֵיכֶם** Coram vobis, in conspectu vestro. Isa. 1. 7.

קַבֵּעַ Figere, affigere, infigere, præfigere. Deut. 20. 5. 2. Sam. 18. 14. statuere, constituere. Exod. 12. 2. & 32. 1. in *Jonathane.* Cant. 5. 4. **עַת קַבֵּעַ** Tempus fixum, determinatum. Ex *Pabel Particip.* **וּמְקַבְּעִין בֵּיהּ מְרַגְלִין** Et infiti erant

rant ei uniones. Esth. 8. 15. Apud Rabbi- nos præcipue Astronomos hoc Verbum usita- tissimum est, ut קבע לו זמן Fixit, consti- tuit ipsi certum tempus. Niphal נקבע Figi, constitui, determinari. Hophal הוקבע Figi.

קביע Fixum, statutum, constitutum, erectum. Gen. 28. 12. Exod. 12. 3. Cant. 4. 9.

קובעין, & קובעין Tiara. Plur. קובעין, קובעין tiaræ. Exod. 39. 28. Ezech. 44. 18.

קבר Sepelire. Deut. 34. 6. Ithpehal אֶתְקַבֵּר, vel Ithpabel אֶתְקַבֵּר sepeliri. Genes. 35. 19. Jerem. 8. 2.

Si quis ritum sepeliendi ab Hebræis usur- patum scire desiderat, legat Majemonidem in יד יד Jad, in אבילות, & partem 2. יוחזין ערוך Sculchàn Arùch. In יוחזין

Juchasìn folio 136. a Rabbiniis traditur; Judæos, qui Pisæ in Italia sita sepeliuntur, dierum trium spatio penitus absumi, idque ideo fieri, quia in eorum cœmeterium olim terra urbis Hierusalem vasculum illatum est.

Credat Judæus apella, non ego. Quod at- tinet ad facinorosos, & scelestos homines, duo illis jussu, & decreto Senatus sepulcra erant definita, quorum alterum lapidibus obrutis, & exustis, alterum laqueo, & gla- dio occisis inserviebat. Ubi autem caro pro- fusus erat consumpta, ossa eruebantur, & in Patrum ipsorum sepulcra inferebantur. Vide Rambam in Statutis de Synedr. cap. 14. Hinc forte Josephus ab Arimathæa corpus Christi sibi concedi a Pilato petiit, ne pu- blico scelestorum hominum sepulcro mandare- tur. Matth. 27. v. 57. 58.

De Victimis.

Ex מקרא Sacris litteris colligitur, tum victimas, tum res alias vel manducatas fuisse, vel combustas, vel sepultas. Sepeliebatur itaque caro lacte condita, capilli Naziræi immundi, primogenitus asinus, bestia profana, aut fera in Atrio maciata, avis leprosi, bos lapidandus, vitula decollanda, animalia, quæ abortierant, victimæ sacratæ Altari, vel Templo reficiendo ante immolationem mortuæ. Comburebatur autem casaries Naziræi munda- ti, arborum præputium, primitiæ pollute, ferta contaminata, sacra qualibet maciata loco, vel tempore non suo, Sacrificia oblata pro delicto dubio, cum ante sparsionem san- guinis Domino innotescebat, se non esse reum, neque quidquam deliquisse. Circa comestio- nem vero victimarum locus, tempus, & personæ, quibus victimas comedere permissum, sunt consideranda. Itaque Sacrificia piacularia, salutaria publica, & pro delicto die ma- ctationis, & nocte insequenti tantummodo comedere licebat, reliqua Sacrificia die ma- ctationis, nocte, & die sequenti usque ad occasum Solis; excipe agnum Paschalem, cujus comestio tantummodo usque ad mediam noctem erat permissa. Quod vero attinet ad locum, alia in Atrio, alia extra Atrium comedebantur. Tandem aliæ victimæ comedebantur tan-

tum a Sacerdotibus, aliæ etiam ab eorum Dominis. Sic primogenitis solummodo Sacerdotibus vesci licebat; ut etiam Sacrificiis salutaribus publicis, Sacrificiis piacularibus, & pro delicto Sacerdotibus solum familie ministrantis in Atrio; armo vero, & pectore salutariorum privatorum maribus eque, ac fœminis.

קבר, **קבר**, **קברא**, **קברא** Sepulcrum. Numer. 33. 16. in Targum Hierosolymitano, & Jonathane.

19. 16. Jerem. 5. 16. Plur. **קברי**, **קבריא**, **קברי**

sepulcra. Exod. 14. 11. 2. Reg. 23. 16.

Num. 11. 35. Est etiam **קבר** apud Rabbinos

uterus muliebris, quia contingit interdum,

ut infantis sepulcrum sit, cum nimirum in

utero infans moritur. Hinc **אי אפשר**

לפתוח הקבר בלא רם Impossibile est

aperiri uterum (in partu) sine sanguine.

In **נְהַר** Niddâ fol. 21. Sic in **שבת** Sabbat

fol. 128. **כל זמן שהקבר פתוח** Quamdiu

uterus apertus est (in partu,) tunc licet sub-

ministrare necessaria ad partum in Sabbato,

sine metu violationis Sabbati: **נכתם הקבר**

Si conclusus est uterus, & obstetrix dicat, ne-

cessaria sibi esse hæc, vel illa, tunc licet submi-

nistrare, & non violatur Sabbatum; si autem

nihil dicat, tunc non debet violari Sabbatum.

קבורא, **קבורתא** Sepultura. Genes. 23.

9. **בית קבורא** locus sepulturæ, sepulcrum.

Cum aff. **ולא ידע איש ית קבורתיה** Et

non scivit ullus homo sepulcrum ejus, b.

e. Mosis. Deuter. 34. 6. **Mosis sepulcrum a**

Rabbinis inter ea recensetur, quæ volunt a

Deo ante Mundum creata fuisse. Plur.

קבורת, **קבורת** sepulturæ, sepulcra. Job 21.

32.

קבב Vide supra in **קבת**

קורקורא, **קורקור** Vertex. Deu-

קריא Bubo, avis immunda,

Levit. 11. 17. In Tractatu **ברכות**

Beracôth fol. 57. legitur: **כל מיני עופות**

יפין לחלום חוץ מן קריא וקפופא Omnes

Species avium faustæ sunt in somnio præ-

ter bubonem, & noctuam. Scribitur etiam

קריא per **ר**. Glossator Talmudis scribit,

bubonem esse avem facie feli similem, noctu-

que vociferantem.

קרה Perforare, terebrare. Job 40.

20. **הקורח כל שהוא חייב** Te-

rebrans quantumcumque (in Sabbato)

reus est violari Sabbati.

קריחתא Febris ardens. Deut. 28. 22. in

Onkeloso. **Jonathana**

קריחתא Adustio, ardor corrumpens.

Psal. 38. 9.

קדל, **קדל** Cervix. Hebraice **עורף**.

Genes. 49. 8. Exod. 32. 9.

קדם Antevertere, prævenire, an-

teire, præire. Psal. 89. 15. 1,

Sam. 29. 10. occurrere. Psal. 79. 8. **אָפְהַל**

idem. Genes. 19. 27. Aliquando

mane surgere, expedire se. Psal. 119. 147.

Genes. 26. 31. Exod. 32. 6.

קרים Oriens, plaga anterior Cæli: Eu-

rus, Subsolanus, Vulturnus, ventus, qui

flat ab Oriente. Prædicti tres venti flant ab

Oriente, sed Eurus ad Meridiem, Vultur-
nus ad Septentrionem, & Subsolanus ab O-
riente æquinoctiali. Cum autem sub Sole diu
morentur, ex eo caliditatem, & siccitatem
contrabunt, & cum ab aere temperato ve-
niant, matutino tempore ad ortum Solis ma-
xime salubres sunt. Genes. 41. 6. Habac. 1.
9. ventus urens. Exod. 10. 13. Isa. 27. 8.

קָרָם, קָרְמָא Antiquitas: æternitas:
principium. Gen. 1. 1. Plur. קָרְמִין antiqui-
tates: principia. Jud. 5. 21. *Hinc* בְּקָרְמִין
in principio. 2. Sam. 20. 18. מִלְּקָרְמִין a
principio, ab æterno: antiquitus, ante,
pridem, primum, olim. Jud. 5. 21.

קָרָם, קָרְמָא Coram, ante. Gen. 6. 11.
מִן קָרָם, מִן קָרָם a, ab, a conspectu. Gen.
27. 30. *Sequente* ד, eo quod, propterea
quod: antequam. Genes. 13. 10. מִקְרָמַת,
מִן קְרָמַת דְּנָה antehac, antea. Exod. 19. 18.
& antea. *Cum litteris servili-*
bus ab initio ק *habet Scheva simplex, ut*
וּקְרָם & ante; לְקָרָם ante.

קָרְמִי, קָרְמָא, קָרְמִי Primus, prior,
priscus, antiquus, antecedens. Levit. 2. 12.
Ex dialecto Hierosolymitana קָרְמָא, קָרְמָא,
קָרְמָא Gen. 28. 10. Exod. 40. 2. *in Jonatha-*
ne. Fæm. קָרְמִיָּה, קָרְמִיָּה prima, prior.
Hierosolymitane קָרְמִיָּה Cant. 11. Plur.
קָרְמִיָּה, קָרְמִיָּה primæ, priores.

קָרְמִיָּה Idem. Plur. constr. קָרְמִיָּה
priores. Job 18. 20.

קָרְמִיָּה Principium. בְּקָרְמִיָּה A prin-
cipio, primum, prius, antea. Genes. 11.
2. קָרְמִיָּה Idem. Genes. 33. 2.

קָרְמוֹת, קָרְמוֹת, קָרְמוֹת Occursus. E-
xod. 19. 17. *Aliquando antiquitas, princi-*
pium. Genes. 32. 2. *Opponuntur apud Tal-*
mudicos בְּקָרְמוֹתָא, & בְּאִרְתָּא Mane,
& vespere.

קָרְמוֹת, קָרְמוֹת Oriens, plaga
Orientalis: Eurus, Subsolanus, ventus ve-
hementissimus, & ferventissimus. Deuter.
32. 22. Jerem. 15. 14. principium diei, pri-
mus ortus diei. Prov. 27. 14.

קָרְמוֹת, קָרְמוֹת Antecedens, præcedens,
Priusquam, antequam, ante,
antea, antehac. הַנְּמַצְיָאִים
Antecedens omnia existentia; ante omnes
res, & creaturas, quæ existunt. *Fæ-*
min. יְדִיעָה קָרְמוֹת Scientia prima, no-
tio prima. קָרְמוֹת בְּרִיאַת עוֹלָם
Ante creationem Mundi. אֲנִילְנוּ בִּידְעָה
Quæ prima sunt apud
nos in cognitione, postrema sunt in exi-
stentia.

קָרְרָא *Ithpabel* אֲתָקְרָרָא Atrum, ni-
grum fieri. Eccles. 12. 2. *Sed*
וְאֲתָקְרָרָו & absceindebantur,
ut explicant Hebræi. Videtur mendum, pro
ut explicant Hebræi. Videtur mendum, pro
אֲתָקְרָרָו. *Ex Pebal* קָרְרוֹן obscurata sunt.
Deut. 28. 15. *in Targum Jonathanis.*

קָרְרָא Niger, ater, atratus. *Fæm.*
קָרְרִיָּה nigra. Cant. 1. 6.

קָרְרָא, קָרְרָא, קָרְרָא Olla, cacabus, le-
bes. Num. 11. 8. *Proverbium apud Rabbinos*
אֵל תִּבְשַׁל בְּקָרְרָה שְׂמִישׁל בַּה חֲבִירָד
Ne
coquas in olla, in qua coxit focius tuus.
Est præceptum de non ducenda in matrimo-
nium

nium vidua, vel repudiata. Sic רבים Plures occisi sunt olla, quam mortui fame. Significatur, plures cibi abundantia, quam fame mortuos, cum voracitatem ventris profluvium sequatur, & excrementa immodica, que venter effundit, sicuti olla aquam. Vel olla, excrementorum retentione, alvique obstructione, que olla comparatur. Per metaphoram Cranium, quia in eo tamquam in olla cerebrum collocatum est.

קָרוֹס Cedrus. Græce κέδρος. Genes. 6. 14. in Onkeloso. Quidam legunt קָרוֹס.

קִירוֹן Kidron, nomen torrentis prope Jerusalem, vallem transfluens. 1. Reg. 2. 37. Soph. 1. 11. Hoc autem nomine torrens hic

appellatus est ab opacitate, sicuti sentit D. Hieronymus Jerem. cap. 31. Alluit Hierosolymam ad Orientem, eamque separat a monte Oliveto. Eodem nomine vocatur etiam vallis, per quam fluit.

קִדֵּשׁ Pabel. Sanctificare, sacrare, consecrare. Genes. 2. 3. Deut. 32. 51. אֶבֶל קִדֵּשׁ idem. Levit. 27. 16. אֶתְקִדֵּשׁ אֶתְקִדֵּשׁ consecrari, sanctificari, sanctum esse, vel fieri. Numer. 20. 13. Ezech. 36. 23.

A Rabbiniis קִדֵּשׁ per synecdochen usurpatur de Sponsæ consecratione ad Matrimonium. Itaque significat spondere, despondere, desponsare. Solet autem Pater spondere filiam suam alii; alius despondere sibi filiam alterius.

De necessariis in Desponsatione apud Hebræos.

Multa apud Rabbinos habentur, que in desponsatione necessaria esse volunt. In Tractatu Talmudis קִדּוּשֵׁי־כֶסֶף Kiddushêin cap. 2. Vir spondet filiam suam, quando puella est, non autem quando adhuc minorennis est. Sic אָסוּר Prohibitum viro despondere sibi uxorem, antequam viderit eam. Ex שִׁלְחַן עֲרוּךְ Sulchân Arûch part. 4. num. 26. olim האשה מתקדשת בשלשה דברים בכסף או בשטר או בכיאה mulier desponsabatur tribus rebus, videlicet nummo argenteo, scripto, & coitu; postea tamen Rabbini desponsationem per coitum prohibuerunt מְשׁוּם פְּרִיזוּת propter proterviam, b. e. ad proterviam lasciviam vitandam. Qui secus agebat, flagellabatur. In קִדּוּשֵׁי־כֶסֶף fol. 5. proponitur ratio desponsationis per pecuniam: כיצד בכסף נתן לה כסף או שוה כסף ואמר לה הרי את מקודשת לי או הרי את מאורסת לי הרי את לי לאנתו הרי זו מקודשת כיצד בכסף נתן לה כסף או שוה כסף ואמר לה הרי את מקודשת לי (scilicet uxor comparatur?) Dans ei pecuniam, aut æquivalens pecuniæ, ac dicens; Ecce mihi desponsata es; aut, Ecce mihi desponsata es; aut, Ecce eris mihi in uxorem, tunc vere desponsata est. Additur ibidem. Si non dixerit expresse לי mibi, tunc non est desponsata: si dixerit, הריני ארוסיך או הריני בעליך הריני אישך הריני בעליך הריני אישך En Vir tuus sum, Maritus tuus sum, Sponsus tuus sum, tunc non est desponsata.

ta. מקודשת. *Desponsans annulo commodato, illa non est desponsata.* *Hipbil* הקדיש Sanctificare, consecrare. *Hithpabel* התקדש Desponsari. אשה התקדשי לי בדינר זה של כסף ונמצא מתקדשת *Mulier desponsata. Si quis dixerit, בְּכֶסֶף וְנִמְצָא* desponsare mihi nummo hoc argenteo, & reperitur esse aureus, illa non est desponsata: והיא מתקדשת מטומאתה & ipsa sanctificabat se ab impuritate sua, hoc est, purgabat se. In *Targum Jonathanis* דְּקָדַשׁ אֶתְתָּא Qui desponsavit sibi uxorem. Deuter. 20. 7. *Qui plura de Hebræorum desponsatione desiderat, Majemonidem adeat, parte 2. in הלכות אישות*

De Benedictionibus Cœnæ Paschali præmittendis.

קדש Kaddès, *b. e.* Sanctifica. *Hac voce utuntur Rabbini in ritibus ad Pascha celebrandum necessariis, eaque innuunt, tres benedictiones Cœnæ Paschali præmittendas esse, ex quibus Pasche solemnitatem ordiuntur. In prima benedictione vinum benedicitur, in secunda vero, & tertia populus. Has autem benedictiones stantes recitant juxta consuetudinem omnium benedictionum. Benedictione peracta, Paterfamilias sellam reclinatoriam in mensæ capite collocatam occupat, Judæis reliquis mensæ per circuitum in scamnis assidentibus. Discumbentes autem vocantur מְסַבִּים Mefabbim, quasi circumfidentes, quia accubitus isti fieri solebant subselliis ita circa mensam dispositis, ut aliquantisper ad sinistrum latus possent se inclinare pedibus ad terram demissis. Hanc autem corporis reclinacionem, utpote securitatis, ac libertatis argumentum, ideo Hebræi institutam fuisse volunt, ut in memoriam sibi revocarent, Majores suos hac nocte ab Ægyptiaca servitute liberatos fuisse, eamque propterea cum lætitia, & alacritate esse peragendam. In hac Cœna singuli Hebræi quatuor vini cyathos tenentur exhaurire, ut jam alibi diximus, primusque Paterfamilias in latus lævum incumbens manu dextera poculum attollit, reliquis convivis idem facientibus, primoque poculo exhausto, Cœna Paschalis incepta esse censetur.*

קדיש קדישא Sanctus. Exod. 12. 16. *Plur.* קדישין sancti. Ezech. 48. 11. *Emphat.* קדישין sancti. *Fœm.* קדישתא קדישתא קדישתא sancta. Isa. 57. 15. *Plur.* קדישין קדישתא sanctæ.

Rabbinis קדיש est nomen cujusdam precatio-
nis, cujus initium est יתְקַדֵּשׁ Sanctificetur,
quam in angustiis, & necessitatibus suis He-

bræi solent recitare ad petendum a Deo au-
xilium, & misericordiam.

קדוש Sanctitas, sanctimonia, sanctifi-
catio. Exod. 30. 18. Item Desponsatio. Præ-
terea per קדוש res ipsa, per quam despon-
satio fit, significatur, veluti annulus, vel
donum, quo puella desponsatur. *Plur.*
קדושים Sanctificationes: desponsationes,

spon-

Sponsalia. Hoc nomine קדושים Kidduscim inscriptus est liber Talmudicus, de Sponsalibus agens.

קדוש Sanctitas, res sacra. Levit. 19. 24. sanctus, cum de nomine Divino usurpatur. Plur. קדושים, sanctitates. Exod. 26. 33. Levit. 21. 22. Cum aff. קדושי Sancta mea. Ezech. 22. 8. קדושתך sancta tua. Deut. 12. 26. A Rabbini קדושי קדשים Sancta Sanctorum vocantur עולות Holocausta, & Sacrificia pro peccato, והחטאות & reatus, ושני כבשי שלמים, & duo agni pacificorum interdicti, sicuti etiam scribit Rambam in יד יד in קרבנות מעשה הלכות cap. 1. קדשים קלים, Sancta levia maculata in quovis Atrii loco, quibus vesci in tota urbe extra Atrium maribus omnibus promiscue tum indigenis, tum alienigenis permissum erat. Idem Majemon loco citato ait, ea fuisse פסח Pascha, מעשר Decimas, בכור Primogenitum, & קדושי קדשים שלמים של יחיד Sacrificia pacifica pro unico. Vide Talmudis Tractatum זבחים cap. 5.

קדושה, קדושה, & קדושה adjective in nomine Divino adhibetur, ut אמר קדושה בריך הוא Dicit Sanctus benedictus ille. Cantic. 1. 8. עתיד קדושה בריך הוא Futurus est sanctus benedictus ille, b. e. Deus benedictus. Isa. 50. 11. In Targum Jonathanis in Legem legitur per Abbreviativam, דעתיה דמנה Mens Dei sancti benedicti. Genes.

25. 21. Rabbini uti solent Hebraica dicendi ratione, אמר הקדוש ברוך הוא, & per Abbreviativam הקבה.

מוקדשא, מוקדש, מוקדש, מוקדשא Sanctuarium: locus sanctus. Exod. 25. 8. res sancta. Numer. 18. 29. Plur. מוקדשין, מוקדשי sanctuaria. Amos 7. 9. res sanctæ. Ezech. 21. 7.

קדושא Idem. Psal. 68. 18. sanctitas. Levit. 21. 9.

הקדש Sanctum, res sancta. 2. Reg. 23. 7. מקדשתא Meretrix, prostibulum, scortum. Genes. 38. 21.

קדשא Monile, inauris. Genes. 24. 47. Plur. קדשיא, קדשין monilia, inauris. Numer. 31. 50. Genes. 35. 4.

קהא Caligare. 1. Reg. 14. 4. obtusescere, obtusum fieri. Gen. 33. 4. in Targum Hierosolymitano. Item divellere, luxare: luxari, luxatum pendere. Gen. 32. 25. in Targum Hierosolymitano.

אקהות Stupor, hebetudo. Amos 4. 6. Aliis mundities.

קהל Hebraice. Congregare. Hinc קהלת congregans, congregatrix, sc. anima Regis Salomonis: Ecclesiastes, ut Hebraice. Eccles. 1.

קהל, קהלא, קהלה Congregatio, cætus, Ecclesia. Levit. 4. 21. Deut. 23. 1. Synagoga: ut חטאת קהלא הוא Peccatum Synagogæ est. Levit. 4. 21. Rabbini autem mentionem facientes loci, in quo quis vivit, aut vixit, non urbem, sed Ecclesiam nominant, ut בקהלה קרושה רויניציאה In Ecclesia,

ז ק

ſia, vel Synagoga Sancta Venetiarum : Ecclesia, vel Synagoga Sancta Hieroſolymitana. *Id vero animadvertendum, Hebreos ſemper Synagogas ſuas Sanctitatis titulo decorare, quod nomen utrum iſs recte conveniat, prudentibus Lectoribus iudicandum relinquo.*

קוּה קוּיז Telæ. Iſa. 59. 56. *Apud Aſtronomos קוּ הַשָּׁמַיִם* Linea Aequatoris.

מְקוּה Netum. 1. Reg. 10. 28. congregatio aquarum. *Plur. מְקוּיָא* Iſa. 22. 11.

קוּהִיז Balii, *varii coloris equi.* Zach. 1. 8. *Eſt epitheton equorum, pro שְׂרָקִים* Hebræo. *Faſentur ultro Hebræi, ſe nescire quem colorem hæc dictio proprie deſignet. In Targum Bibliorum Venetorum legitur קוּחַחִיז, in Bibliis Regiis habetur קוּחַחִיז, quæ lectio Rabbiniſ Davidi, & Salomoni probatur. Aruch vero, & Elias legunt קַחַחִיז.*

קוּטִיז Greges. Prov. 27. 23.

קוּל, **קוּלָא** Vox, fonus, fonitus; tonitru, ſtrepitus. Gen. 3.

8. Exod. 19. 19. *Plur. קוּלִיז, קוּלִיא* ſoni, tonitrua. Exod. 9. 23. & 33. *Fœm. קוּלִין* Pſal. 93. 4. *Frequentes apud Rabbinos ſunt hi dicendi modi: קוּל באשה* Erro Vox in muliere libido eſt, *b. e. libidinis cauſſa: קוּל שוק באשה* Erro Crus in muliere libido eſt. *משחמעו תרי קלי לא* Duæ voces non exaudiuntur, *b. e. eodem tempore non poſſumus audire duos loquentes. קוּלִין* הולך מסוף העולם ועד סופו והבריוח

בנותיים ואינן מרגישין ואלו הן היום והגשמים והנפש כשהיא יוצאה sunt, quorum vox vadit ab una Mundi extremitate ad alteram, & creaturæ ſunt intermediæ, nec tamen ſentiunt. Sunt autem hæc, dies, pluvia, & anima, quando exit.

קוּלָא Laqueus, rete. Amos 3. 5. *Plur. קוּלִין* laquei. Jerem. 18. 22.

קוּלִין Gluten, glutinum *ex farina, quod adhibent Bibliopegi ad compingendos libros. Italice colla, & Græce κόλλα. In Talmudis Tractatu פסחים* Pefachim cap. 3. *habetur: קוּלִין של סופרים* Gluten Librariorum. *Talmudici vetant, illud ſervari in feſto Paſchæ in edibus propter farinam, ex qua eſt confeſtum, ac propterea ab iisdem inter fermenta recenſetur. Subjicit גמרא* Ghemara. *Quare appellatur קוּלִין* gluten Librariorum? *הסופרים מרבקין בהו נירותיהם* quia Librarii eo conglutinant chartas ſuas.

קוּלִין Cellæ, cellulæ, conclavia. Genef. 6. 14. *in Jonathane.*

קוּלִיז, **קוּלִיא**, **קוּלִיז**, **קוּלִיז** Pelves, crateres. 2. Reg. 12. 13. Jerem. 52. 19.

קוּם Surgere, aſſurgere, conſurgere. Genef. 37. 7. Ruth 2. 7. Ezech. 3. 23. ſtare, conſiſtere, exiſtere, ſubſiſtere. Genef. 18. 2. inſurgere. Pſal. 92. 12. *Pabel קוּם* erigere, ſtatuere. Deut. 32. 8. Pſal. 105. 10. conſtituere, præſtare, ſtabilire, confirmare. Exod. 9. 16. 1. Sam. 15. 13. Ezech. 36. 36. vivificare, in vita conſer-

servare. Jos. 6. 25. 2. Sam. 12. 3. erigere, excitare : vovere . Numer. 30. 3. jurare, adjurare. Genes. 24. 7. Deut. 8. 18. Psal. 110. 4. Jos. 2. 20. Judic. 2. 15. *Aphel* אָקִים , אֶקִים , אִקִים , אֵקִים *juxta Hebraeos cum ה , הִקִים* idem. Psal. 78. 13. Job 16. 12. *Talmudiste sepe usurpant* אִקִי *pro* אֶקִים *vel* אִקִים . *Hinc Participium* מִקְמוֹנִין *decernimus . Ex Hophal* הִקִימַת *stare facta est . Dan. 7. 4. & cum Caseph Segol* הִקִימַת . Ibidem. *Ithpabel* אִתְקִים *stabiliri, confirmari: conservari; præstari: vivere, in vita conservari . Ezech. 33. 12. Jerem. 27. 17. 1. Reg. 1. 31.*

קוֹמָה , קוֹמָה , קוֹמָה *Statura . Ezech. 13. 18. Isa. 10. 33. Cum aff.* קוֹמַתְהוֹן *statura ipforum . Cant. 7. 8. In Talmudis Tractatu* קְרוֹשִׁים *Kidduscim fol. 31. habetur: המהלך בקומה; זקופה אפילו ד אמות כאילו ד חוק רגלי שכינה דחייב מלא כל הארץ כבודו . b. e. Quicumque ambulat statura erecta etiam dumtaxat quatuor cubitos, perinde est, ac si depelleret pedes Divinæ Majestatis, sicut scriptum est: plena est omnis terra gloria ejus . Isa. 60. 3. Solent itaque religiosiores ex Hebraeis, & magis pii capite demisso incedere, præsertim ad Synagogam euntes, & ex ea redeuntes, ne Dei gloriam super ipsos incedentem offendant.*

קָמָה , קָמָה , קָמָה *Statua . Genes. 28. 18. Plur. קָמָה , קָמָה statua . Judic. 9. 6. & קָמָה Levit. 26. 1. in Jonathane . קָמָה , קָמָה , קָמָה . Vide in קָמָה .*

קָמָה , קָמָה *Seges, in culmum erecta adhuc stans . Exod. 22. 6. Hof. 8. 7. Plur. קָמָה , קָמָה , קָמָה segetes . Judic. 15. 5. מְקָם , מְקָם Status, statio . 1. Reg. 10. 5. Jos. 4. 3.*

קָמָה , קָמָה *Statutum, decretum . Isa. 24. 5. fœdus, pactum . Genes. 9. 16. votum . Genes. 28. 20. juramentum . Numer. 30. 3. Isa. 65. 15. Plur. קָמָה , קָמָה statuta . Deuter. 4. 5. decreta . Exod. 18. 16. fœdera: vota: juramenta . Habac. 3. 9.*

קָמָה , קָמָה *fœmin. construct. קָמָה Jusjurandum, juramentum . Num. 30. 11. 13. Item stabilitas, firmitas, subsistentia .*

קָמָה *Stabilis, firmus: superstes, vivus, incolumis . Plur. קָמָה stabiles . Fœm.*

קָמָה , קָמָה *Subsistens, substantia viva . Gen. 7. 4.*

קָוָה , קָוָה *Vectis, pertica, baculus, fustis . Numer. 4. 12. & 13. 24. in Targum Hierosolymitano .*

קָוָה *Simiæ . 1. Reg. 10. 22.*

קָוָה , קָוָה *Circumactio, revolutio, circulus: Solstitium, Æquinoctium, definita Solis revolutio ad istos terminos . קָוָה , קָוָה , vel קָוָה Æquinoctium vernum: קָוָה תָּמוֹז Solstitium æstivum: קָוָה תְּשֵׁרִי Æquinoctium autumnale: קָוָה תְּבוּבָה Solstitium hyemale . In Solstitio Junii . Cantic. 1. 7. Plur. קָוָה קָוָה Solstitia, & Æquinoctia . Gen. 1. 14. in Jonathane . De קָוָה TeKupharum *ratione vide Talmudis**

dis Tractatum Eruvin fol. 56. In Targum Jonathanis in Genes. 8. 22. habetur: דרוע בתקיפת תשרי והצרא בתקיפת ניסן וקרא בתקיפת טבת והומא בתקיפת תמוז *b. e.* Semen in Æquinoctio Septembris, messis in Æquinoctio Martii, frigus in Solstitio Septembris, & æstus in Solstitio Junii.

קנין Spernere, aspernari, contemnere, averfari, rejicere, detestari, respuere, reprobare. *Isa. 8. 6. Zach. 11. 8. Hiphil ונקיצנה & tædio afficiamus eam. Esth. 1. 2.*

קוש קש, קשא, Stipula. *Exod. 15. 2.*

קטא Cucumis. *Plur. קטיא Cucumeres. Num. 11. 5. in Targum Jonathanis, & Hierosolymitano.*

קטג קטיגור, קטיגור Accusator. *Græce κατηγορος. Plur. קטיגוריא accusatores. Job 33. 23. אחד העובר עבירה אחד קטיגור קטיגור לו קונה אחת Qui transgreditur transgressionem unam, acquirit sibi accusatorem unum.*

קטיגוריא Accusatio. *In כתובות Ketuboth habetur: דור שבן דויד בא בא קטיגוריא בתלמודי חכמים b. e. Quo sculo filius Davidis veniet, veniet accusatio contra discipulos Sapientum; videlicet accusatores, & calumniatores multi adversus eos insurgent.*

קטט אַתְקוטט Rixari, contendere, litigare. *Levit. 24. 10. in Jonathane.*

קטטי. *Hinc בית קטטי Pudenda. Deut. 25. 11. in Targum Hierosolymitano.*

קטל Occidere, interficere, interimer. *Judic. 16. 30. 2. Sam. 17. 50. Pabel קטל idem. Jos. 10. 11. Judic. 7. 18. Itpebal אַתְקטל occidi, interfici. Amos 9. 1. 2. Sam. 3. 29. Esth. 9. 14.*

קטול, קטולא, קטול Occisor, interfector, homicida. *Numer. 35. 18. Job 24. 14. carnifex, satelles. Plur. קטולין, קטוליא: רב קטוליא præfectus satellitum. Gen. 37. 36.*

קטיל Occisus. *Plur. קטילין occisi. Fæm. קטילה occisa. Constr. קטילת. Gen. 31. 39. in Targum Hierosolymitano.*

קטלן Homicida. *Fæmin. קטלנית Latro-fœmina. Ita vocatur mulier, quæ tribus viris superstes remansit, quam nemo prudens amplius in matrimonium ducit, cum mali ominis esse videatur. Dicitur etiam חבלנית Virorum perditrix, ut videre licet in חבל. In שְׁלַחַן עֲרוּךְ legitur: quæ duos supervixit, non debet nubere tertio.*

קטלא, קטלא, קטל, קטל, קטל Occisio, interfectio, cædes, mors, homicidium. *Esth. 9. 17. Isa. 27. 7.*

קטול Idem. *קטילה, קטילה Idem. Constr. קטילת. Ruth 1. 17. Esth. 9. 5.*

קטילין, קטלאין, קטלן, קטלניא Ornamenta muliebria, murænulæ. *Gen. 49. 22. in Targum Jonathanis, & Hierosolymitano.*

קטלא Pallium scapulare. *Ornamentum muliebri die Sabbati mulieribus vetitum. Aliis catena, catella aurea, quæ etiam catellum*

dicitur. Erat fibula ex auro, vel argento confata, qua mulieres Hebræ utebantur ad constringendum scapulare collo. Hinc illud apud Talmudicos in Tractatu שבת Sabbat fol. 57. in Misnâ. ולא בקטלא ולא בנומים. Neque cum fibula, neque in auribus, neque annulo mulieri egredi licitum in Sabbato. Hinc etiam dicunt de muliere suspecta de adulterio in סוטה Sotâ fol. 7. אם היה עליה כלי זהב וקטליאוח. אם נזמים ושבעות מעבירים ממנה. b. e. Si fuerit apud eam mulierem instrumentum, vel ornamentum aureum, veluti catellæ, inaures, annuli, auferunt ea ab ipsa.

קטם, קטום, קטמא, Cinis. Hebraice אפר Isâ. 6. 1. Ezech. 28. 18. Isâ. 58. 5.

קטמין Cinereus. Plur. קטמינין cinerei. Zach. 6. 3.

קטן Aphel Particip. מקטניני Iritatores mei. Psal. 69. 5. Fortasse legendum מקניטי.

קטניא, vel קטניח Leguminis genus, quidquid oritur in siliquis, ut fabæ, cicer, lentes, &c. Plur. קטניין, קטניי, קטניוח Numer. 15. 19. in Targum Jonathanis.

קוטנא Cauda. Exod. 4. 4. in Targum Jonathanis, & Hierosolymitano.

קוטון, קוטונא, קוטון, קוטונא Cubiculum, conclave. Exod. 7. 28. Plur. קוטונין, קוטוניי cubicula. Prov. 7. 27. קוטוניי Prov. 24. 4. & קטוניי Psal. 103. 30. Est קוטון cubiculum, seu conclave, in quo cubatur, vel in quo sunt cubilia. Græce e-

nim κοῖτὴ cubile, ex quo κοῖτῶν. Reperitur aliquando קוטון cum Surek, sed juxta formam Græcam melius scribitur cum Gbolem. Ab Hierosolymitanis tantummodo posterioribus usurpatum fuit, responderque Hebræו קוּר.

קטספון, קטספון, קטספון קטס Nomen proprium loci. Gen. 10.

10. in Targum Jonathanis, & Hierosolymitano. Ab Historicis vocatur Ctesiphon, de quo etiam Plinius lib. 6. cap. 26. mentionem facit.

קטע Secare, cædere, amputare, abscindere, findere. Deuter. 22.

3. Psal. 74. 5. אֶתְקַטַּע אֶתְקַטַּע abscindi, excindi. Cant. 2. 11. Ecclef. 8. 13.

קטיע, קטיע Decurratus, carens aliquo membro. Numer. 11. 32. in Jonathane. Intercisus, non plenus. Plur. קטיעין intercisus, non integri. Exod. 21. 21. in Jonathane.

קטף Amputare, scindere, abscindere, decerpere, excerpere. 1.

Sam. 2. 31. Deut. 24. 21. vindemiare. Jud. 3. 27. 2. Sam. 23. 6. אֶתְקַטַּף אֶתְקַטַּף, vel אֶתְקַטַּף excindi, refecari, succidi. Jerem. 48. 25. Isâ. 46. 2. Ex Aphel Futur. יִקְטַף abscindet. Ezech. 17. 9.

קטוף, קטוף, קטוף Vindemiator. Jerem. 6. 9. Plur. קטוּפין vindemiatores. Obad. 5. & קטוּפין Jerem. 49. 9.

קטפא, קטפא Vindemia. Isâ. 24. 13. Levit. 26. 5.

קטפיה Vindemiatio, putatio, abscissio. Cant.

Cant. 2. 12. *A Rabbinis קטוף appellatur abscissio segetis, quæ manu, & falce minori fit, quæ conceditur ante tempus legitime messis; קציר autem est messis, quæ solet abscindi falce majori, & totius brachii viribus.*

II. קטף Implicare, involvere, imple-
xum reddere. *Talmudistis in usu.*

קטפירא Onus frumenti. *Videtur esse a κταφείρα, quasi onus deprimens.* Guido ex Zohar.

קטפורה *Græce κταφורה.* Plaga, ictus, percussio, allisio, impetus. *Reperitur etiam scriptum cum ס in fine.* ילקה ה קטפורם. Vapulabit quinque plagis, *b. e. מכות.*

קטפא Opopalsamum: aromatis
species excellens. *Rabbinis Genes. 37. 25. theriaca: resina.*

קטר Ligare, alligare, colligare, re-
dimire. Genes. 38. 28. Isa. 2. 18.
fumare. Gen. 22. 4. *in Jonathane.* Pabel
Particip. מקטרן דרתא atria fumigata:
alii vertunt colligata, conjuncta. Ezech.
46. 22. *Ithpehal אתקטר ligari, colligari.*
Aphel אקטר adolere, suffire, suffitum fa-

cere. Exod. 40. 27. 1. Reg. 12. 33.

קטר, קטרא Fumus, exhalatio, nebu-
la, vapor. Psal. 119. 83.

קוטרא Idem. Gen. 19. 28. *in Jonathane.*

קטרין Nodi, vincula, ligamina. Dan.
5. 12. *Constr. קטרי* Isa. 7. 18. *A Postello in*
Zohar redditur moles, massa.

קטורא, קטורתא, קטורת Suffitus.

קטרא, קטרתא Idem. Ezech. 8. 11.

קטור Fumus. *Est etiam nomen loci.* Esth.
1. 3. *in Targum secundo.*

קטרב, קטרבא Jugum, aut jugi vin-
culum, vel lignum jugo adjunctum, quo bo-
ves currum trahunt. Num. 19. 2. *in Jonathane.*

קטרנ Pabel. Accusare, deferre. Job 37.
20.

קיט, קיטא Ætas. Genes. 8. 22. Za-
char. 14. 8. *Talmudistis est vestis*
æstiva muliebris; Bartenore autem toga,
vulgo Cotta, sopravvesta.

קיס, קיסא, קיס, קיסא Li-
gnum: crux, patibulum. Deu-
ter. 21. 22. *Plur. קיסין, קיסין* ligna: pati-
bula. Genes. 22. 7. Ecclef. 10. 9. *Constr. קיסי*
Genes. 22. 6.

De Achabo, & Sedecia falsis Prophetis Rabbiorum Historia.

In Tractatu סנהדרין Sanhedrin fol. 93. תרי קיסי יבישי וחד רטיבא הוקרו יבישי
Duo ligna arida, & unum viride si fuerint, incendunt arida viride. Talmu-
diste bis verbis Proverbialiter utuntur. Sermo loco citato habetur de duobus falsis Prophetis
Achabo, & Sedecia, quorum Jeremias meminit cap. 29. v. 22. Cum igitur ex sententia He-
braeorum isti impii Prophetae pudicitiam filie Regis Sennacherib sollicitatione eripere tentassent,
dixissetque illi Achab, obsequere Sedecia, rursusque Sedecias eidem subjecisset, obsequere
Achabo, filia scelus tam fœdum aversata rem totam statim patri indicavit. Pater, ad se eos

accedere jussit, percontatusque accedentes, uter tam scelesti consilii, turpisque rei auctor fuisset, pervicaciter, temereque una voce responderunt, suasore Deo se a filia rem hujusmodi postulasse. Cum Rex reposuisset, Misaelem, Ananiam, & Azariam in consilium adhibitos flagitium adeo foedum, ac turpe ratione qualibet, utpote a Deo vetitum, graviter puniendum censuisse, fronte perfrecta se quoque Prophetas esse testati sunt, illisque rem hanc Deum non revelasse. Cum itaque iratus Rex pœnam de iis sumere vellet, illi periculum fieri petierunt, quinam ex ipsis veri essent Prophete, sibi que tertium addi rogarunt, ut par utrinque numerus existeret. Cum illorum precibus benigne Rex annuisset, Josuam Pontificem Maximum sibi adjungi postularunt, ob cujus pietatem, probitatem, atque justitiam a pœna se immunes futuros arbitrabantur. Cum igitur tres simul, nimirum Achab, Sedecias, & Josuas, in ignem conjecti fuissent cum aliis tribus Anania, Misaele, & Azaria, Achab, & Sedecias statim ab igne corvepti in cinerem redacti sunt, Josue vestibus solummodo combustis, reliquisque tribus prorsus salvis, & incolumibus. Ex quo factum, ut Zacharie 3. 2. de Josua dictum sit: Numquid non iste torris est erutus de igne? Tum Rex: Novi, te justum esse. Cur igitur in te vim aliquam ignis vestes adurendo exercuit, Ananiam vero, Misaelem, & Azariam flamma omnino non tetigit? Respondit Josuas: illi fuerunt tres, ego vero unus tantummodo. At etiam Abrahamus in ignem coniectus, Rex excepit, unus fuit, nec tamen in ipsum ignis est dominatus. Ille autem: Abrahamo nulli scelesti, & impii adjecti sunt, mihi vero duo improbi adjecti, ac propterea igni aliquid in me permissum. Hinc Proverbum natum apud Talmudistas **דְּוֹ תַרְיִן אֹרֵי יְבִישֵׁי** Duo torres aridi &c. Hodie in Talmud legitur, quod sensum non mutat, **דְּוֹ תַרְיִן קִיסֵי וְחֵד רְטִיבָה הֹקִידוּ יְבִישֵׁי לְרְטִיבָה** Duo ligna arida, & unum viride si fuerint, incendunt arida viride. Itaque lignorum aridorum, sive torrium aridorum nomine designantur homines flagitiosi, scelesti, & improbi, qui omni prorsus religionis, pietatis, & probitatis succo carent. Sæpe autem contingit, ut pauciores boni, & pii ob ipsorum flagitia, & peccata iisdem suppliciis, & pœnis mulentur, iisdemque calamitatibus premantur, impiis corpore, & anima pereuntibus, piorum, ac proborum externa tantum veste combusta, ipsorum tamen anima ad æternæ beatitudinis gaudia servata. Hinc illud: propter injustos sæpe patitur justus.

קָיִץ Æstas, fructus æstivi. Hebraice. Hinc

קָיִץ Æstiva, æstivalia. **בְּצִלְיִם הַקָּיִצִּים** Cæræ æstivæ. In **שְׁבִיעִית** cap. 5.

De Providentia Dei.

קָיִץ Collector æstivorum fructuum. **צִבִּי קָיִץ** Cervus æstivos fructus colligens. Hinc

in Tractatu קדושין Kidduscin in fine. Nemo vidit cervum metentem, vel colligentem fruges, nec tamen propterea umquam fame mortuus est. *Ex R. Simeone Filio Eleazar hæc habentur huc spectantia:* והן מוימך היה או עוף שיש להם אוטנות והן מתפרנסין שלא בצער והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש קוני; ומה אלו שנבראו לשמשני הן מתפרנסין שלא בצער אני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאחפרנס שלא בצער אלא שהרעתי מעשי וקפחתי את פרנסתי *b. e.* Vidisti ne umquam a diebus tuis bestiam, aut volucrum, quæ opificium habuerint? & aluntur sine labore, & molestia. Illa non creata sunt, nisi ut mihi seruiant; ego creatus sum, ut seruiam Creatori meo. Quid ergo? Illa aluntur sine labore, quæ creata sunt, ut mihi seruiant; ego qui creatus sum ad seruiendum Creatori meo, nonne æquum esset, ut alerem sine dolore, & molestia, nisi opera mea corrupissem, & (*peccatis meis*) alimentis meis me spoliasset? *In Ghemarà additur.* Vidisti ne umquam **ארי סבל** Leonem bajulum, onera ferentem, **צבי קיץ** Cervum æstivos fructus colligentem? (*Glossa exponit Ficus exsiccantem.*) **שועל תנוני** Vulpem institorem, merces vendentem, **זאב מוכר קרירות** Lupum vendentem ollas? (*ut nimirum sibi alimenta pararent*) attamen aluntur sine labore. Quare autem sunt creata? Ad seruiendum mihi. Ego autem sum creatus ad seruiendum Creatori meo. **והרי הרברים קל וחומר** *b. e.* A minori itaque ad majus hinc concludo. Si illa sine labore aluntur, nonne potius ego alendus essem? Quid igitur in causa est, cur labore victum comparare cogar? Peccata mea. *Hæc, & alia hujusmodi a Rabbinis scriptis suis inserta clare ostendunt, eos ex Evangelio illa habuisse, Divineque gratie eorum menti lumen clarissime affulxisse. Audi D. Mattheum Evangelistam cap. 6. v. 26. Εμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τῆ γῆς, ὅτι οὐ σπείρουσι, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐρᾷ τρέφει αὐτὰ. Ἐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτοῖς; Respicite volatilia Cœli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester cœlestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? His addenda multa ex Evangelista D. Luca cap. 12.*

קיק Ricinus. Jonæ 4. 6. *I-*
קיק Membrum virile. *בעל*
קיק Mentulatus.
קיר Cera. Esth. 3. 8. *in Tar-*
gum secundo.
קלא Gleba. *In Tractatu הענית Taa-*
nith legitur: צורבא מרבנן דמי

לפרצירא דחתי קלא דכין דנבט נבט
 Ingeniosus Sapientum discipulus similis est grano sub gleba latenti, quod dum germinat, germinat. *Nimirum quemadmodum granum sub terra latens in germen crescit, tenui, ac moderata pluvia irrigatum, & in dies magis magisque augetur; ita Sapientis nomen,*

virtute, & doctrina duce, ubi semel in publicum prodit, decursu temporis majus, & clarius evadit. Sic ibidem. עורבילא אשילו Pluvia tenuis etiam grano, quod est sub gleba, prodest. Pluvia enim latens granum excitat, ut foras prodeat, & germen producat, Sapientumque monita, & consilia juvenum indolem, & ingenium ignorantie tenebris involutum illustrant, & ad virtutem consequendam impellunt. In בכא קמא Bavà Kamà fol. 92. legitur: בירא דשתיח מניה לא תשרי ביה קלא In fontem, ex quo semel bibisti, ne projicito glebam, ad turbandam aquam. Significare volunt hoc Proverbio Rabbini, rem nobis semel necessariam, cujusque usus nobis utilis fuit, non esse a nobis umquam superbo, vel ingrato animo contemnendam. Itaque Praeceptores, & amici numquam despiciatui habendi, cum ab iis informati, & consiliis, vel re adjuti fuerimus. Hinc illud Dei praeceptum Deuter. 23. 7. Ne abomineris Idumæum. Frater enim tuus est. Ne abomineris Ægyptium. Nam peregrinus fuisti in terra ejus.

קלד Nomen proprium loci. Deut. 1. 7. in Jonathane. Sic

קלרהי Genes. 10. 19. pro Hebræo לשע.

קלי, קלא, קלה Urere, adurere, cremare, comburere, affate,

torrefacere. Deuter. 8. 15. 1. Sam. 31. 12. A-

phel אקלי vilipendere. Deut. 27. 16.

קלי, קלי, קליא Tostum. Jos. 5. 11. Plur. קלין tosta. 2. Sam. 17. 19. Fæm. sing. קליא combusta. 1. Sam. 30. 3.

קלי, קלי, קליא Tostum, farina facta ex frugibus, spicis in furno exsiccatis, & tostis, acmox molitis. Levit. 13. 24. Ruth 2. 14.

קליא Prester, serpens ignitus. Numer. 21. 8. Plur. קלין Num. 21. 7.

קלין, קלנא Levitas, vilitas, ignominia, probrum, opprobrium: contemptus. Genes. 34. 7. 1. Sam. 20. 30. Etiam cum Kametz ab initio קלין. Isa. 22. 18.

מקלה Ustio, adustio, combustio. Thren. 2. 10.

קוליא Species oleris, seu herbae agrestis dulcis. Juxta alios est herba, cujus combustae pulveris ad smegma conficiendum adhibetur. Ezech. 27. 17.

קלה Effundere, abjicere. Levit. 26. 20. in Targum Jonathanis.

קלה Fluxus, emanatio, eruptio, decursus. Plur. emphat. קלהי Job 24. 8.

קלה, קלהי Caulis herbae: culmus in segetibus. Plur. קלהי caules. Num. 19. 18. in Targum Jonathanis.

קלט Recipere se, confugere in aliquem locum. Num. 35. 6. in Jonathane. Raro in Targum occurrit.

מקלט Asylum, refugium.

De Urbibus Refugii.

ערי מקלט Urbes Refugii, Asyla. Iis, quae de Urbibus Asyli, seu Refugii habentur in Lexico meo Hebraico typis Seminarii Patavini edito anno 1732. pag. 341. 342. & 436. placet se-

sequentia addere ad easdem pertinentia. Loci omnes Hebraeis assignati, ut ad eos confugerent post homicidium sine voluntate patrarum, Hebraice dicuntur ערי מקלט Urbes Refugii, ita appellatae, quod illuc colligerentur, congregarenturque a Vindice sanguinis fugientes, a Verbo לקט Hebraico, litteris transpositis, colligere, congregare, quod apud Rabbinos significat excipere, & retinere. Josue autem 20. v. 9. vocantur ערי המועדה Urbes conventus, quia eo conveniebant homicide omnes involuntarii. Apud LXX. appellantur πόλεις φυγαδῶν, vel simpliciter φυγαδῆλαι. Numer. 35. 20. Jos. 20. 2. h. e. loca, in quæ ubi fontes confugerant, ab iis sine summo piaculo avelli, vel abduci non poterant. Aliqui censent, Urbes has ערי מקלט dictas esse, quod via ad eas ducentes brevissima essent. Josue 21. v. 27. omnes 48. Urbes Leviticæ vocantur in Textu Græco πόλεις ἀφωρισμέναι τοῖς φονδαῖσι. Comites autem homicide, qui eum in locum tutum deducebant, dicebantur תלמידי חכמים viri Sapientes, qui, si forte Ultor sanguinis in itinere ei occurreret, blandis verbis, & sermonibus eum ab homicida arcere tenebantur, ne violentas manus in ipsum injiceret. Porro in גמרא Ghemara fol. 10. hæc de Refugii Urbibus habentur. Ad Asyla non deligunt Castellæ, neque Urbes magnas, sed Oppida mediocria. Constituuntur eadem nonnisi locis aquosis, aut quo aqua deduci possit, nec nisi ubi sit copia rerum venalium, nec nisi populosis. Si populus earum, habitatoresque diminuuntur, novi illuc ex Sacerdotibus, Levitis, Israeliticisque cæteris deducuntur. Non veniunt ibi arma, aut venationis instrumenta ex sententia R. Nehemiæ; quod tamen Sapientes permittunt. In hoc vero consentiunt, neque retia illic expandi, neque restes fieri, ne pes Vindicis eo accessum habeat. Cæterum Summi Pontificis mors exulibus pristinam libertatem restituebat, eosdemque honores, ac dignitates, quas antea gesserant. Ita Fagius in annotationibus in Paraphrasim Chaldaicam OnKelosi Numer. cap. 35. Hinc factum volunt Rabbini, ut Summorum Pontificum marces dona sepe mitterent homicidis exulantibus, ne eorumdem mortem exoptarent, ipsorumque vota, & preces largitionibus averterent. Majemonides, & Rambam tradunt, homicidam in Asylis comorantem oblatos sibi honores potuisse recipere, dummodo ejus Urbis cives eum coegissent ad accipiendum. Liberabantur autem exules per mortem Summi Pontificis, etiamsi plane non exulassent, eorumque fugam mors ejusdem interceptisset. Querunt nonnulli, quid dicendum de iis, qui aliquem occidissent, non existente Summo Pontifice, vel de occidente Summum Pontificem, vel Summo Pontifice alium occidente, non existente ejus Vicario. Respondet Majemonides. Occisor, qui damnatus est ad exilium, neque adest Sacerdos Magnus: occidens pariter Sacerdotem Magnum, non existente Vicario; ipse quoque Pontifex, qui occidit, ubi non est Vicarius, hi omnes exulant, neque redeunt ex Asylo umquam. Paucis vero interjectis subjicit: si damnatus sit, & deprehendatur Sacerdos Magnus esse filius expul-

ſæ, aut dimiſſæ, ceſſat ejus Sacerdotium, idemque eſt, ac ſi, non exiſtente Sacerdote, damnatus ſit, nec talis exit ex Aſylo umquam. *Multas autem cauſas Auſtores afferunt, cur Deus ad mortem Summi Pontificis Vindici ſanguinis poteſtatem in homicidam permiſerit, niſi in Aſyſis manſiſſet. Nos Pervi Martyris in Loc. comm. 14. n. 32. ſententiam tantummodo ſubjiciemus.* Quod non licuit profugis ante mortem Summi Pontificis redire domum, procul dubio myſticum fuit. Nam eo adumbrabatur, non aliter, quam per Chriſti mortem, nobis contingere ad Cœleſtem patriam reditum. *Lex vero de manſione in Aſyſis ad mortem Summi Pontificis adeo religioſe ſervabatur, ut ne mortuorum quidem exulum oſſa, eo vivente, alio aſportari poſſent. Hinc ſine vitæ periculo nemo exul umquam ab Urbibus Reſugii exire poterat. Unde illud vulgatum Rabbiorum.* Exulans non exit ex Aſylo ſuo umquam, eſſi præcepti obſervandi, aut teſtimonii, ſive in re pecuniaria, ſive capitali dicendi cauſa, aut alicujus ex poteſtate Gentilium, fluvii, aut ignis, & diluvii eripiendi gratia, quamvis univerſus Iſraeliticus populus ſalutis ejus opus haberet, uti Joabi filii Zerujæ; non tamen egreditur inde umquam uſque ad mortem Sacerdotis magni. Si exeat, ſemetipſum morti exponit. *Exulibus autem ibi morientibus, ipſorum oſſa Aſyſi terminis, vivente Summo Pontifice, concludi debuerunt. Hinc quamvis Levitis ſepulcrum in ſuis urbibus permiſſum non fuiſſe Majemonides cap. 7. narret, de hujusmodi tamen exulibus ſcriptum reliquit.* Homicidæ, qui damnatus ad exilium, moritur antequam exulet, oſſa deportant illuc. Homicidam vero, qui moritur in Aſylo ſuo, ſepeliunt ibi, & tempore, quo moritur Sacerdos magnus, reducunt oſſa occiſoris inde, & reducunt oſſa occiſoris inde ad ſepulcrum paternum.

קליט Contractus, collectus, conſtrictus. *Plur. ſœm. קליטין* contractæ. Levit. 21. 20. in *Jonathane*.

קלוט Habens ungulas ſolidas, ut equi, & muli, non fiſſas.

קלל Levem, celerem, velocem, vilem eſſe, vel fieri, vileſcere.

Genef. 16. 4. Job 7. 6. minui, imminui. Ecclief. 4. 16. *Apbel* **אקל** levare, leve reddere. 1. Reg. 12. 4. vilipendere, ſpernere, aſpernari, contemnere. Ezech. 22. 7. Eſth. 2. 5. *Apud Rabbinos* **לא יקל אדם ראשו** Non

levabit homo caput ſuum, b. e. non erit elatus, ſuperbus. *Ex Ithpabel Preteritum,* **אין אהקוללו סיא** an leves factæ eſſent aquæ. Gen. 8. 8. in *Targum Jonathaniſ.* *Pa-*
bel **קלקל** corrumpere, perdere, diſſipare, pervertere, irritum reddere, fœdare, inquinare. *Ithpehal* **אתקלקל** vaſtari, corrumpi, & **אתקל** imminui. Thren. 1. 14.
קליל, קליל, קליל, קליל, קליל Levis, velox, celer, vilis, parvus. Gen. 42. 20. in *Jonathane.* *Item* modicum, parum: **בר קליל, קליל קליל** pau-

paulatim. Exod. 23. 20. קליל ער prope-
modum. Prov. 5. 14. קליל קליל paula-
tīm. *Adverbialiter* קליל leviter. Joel. 4. 4.
Plur. קלילין leves, parvi: celeres. Jerem.
30. 16. parum. Prov. 16. 8. *Fam. sing.* קלילת
parva: velox. Jerem. 2. 23.

קלילו Parum, paucitas. Gen. 43. 1. *in*
Jonathane.

קללות, קללותא, קלות, קלותא Velocitas;
celeritas, levitas. Job 28. 18. בקלותא
Celeriter, velociter.

קלילות, קלילותא Idem. Gen. 29. 1. *in*
Jonathane.

קלותא Vilitas. Job 28. 18. execratio,
maledictio. Deut. 21. v. ultimo *in Jonathane.*

קלותא Hydria, urceus. Gen. 24. 14.

קלל Cadus, vasculum, quo cinis vacca-
ruse combustæ recipiebatur ad conficiendam in-
de aquam expiatoriam. Item olla, pelvis,
vasis genus. Num. 19. 9. *in Jonathane.*

קלקול Spurcities, sterces, fimus: ster-
quilinium. Levit. 17. 16. *in Jonathane:* stul-
titia, stoliditas. Num. 25. *in Jonathane.* I-
tem vastatio, corruptio, perditio, deprava-
tio. *Ejus oppositum* קלקול aptatio, accom-
modatio, reparatio.

קלקלתא, קלקלתא, קלקלתא Ster-
cus, sterquilinium, fimus. Psal. 113. 7. *Plur.*

קלקלתא, קלקלתא, קלקלתא stercora.
Thren. 4. 5.

קלם, קלמתא Pediculus; *vermis*
capitis, & corporis: pedicu-
lorum multitudo. *Plur.* קלמן, קלמתא,

& masc. קלמין, קלמין pediculi. Exod 8. 18.

קלמוס, קלמוסא, קלמוס Calamus scriptorius, stylus. Psal. 45. 2. Jud. 5.
14. Job 19. 24. *Hebraei honorificam, magnam-
que semper de suis Principibus, & Regibus
opinionem habuerunt, magnamque reverentiam
iisdem præstiterunt. Hinc illud in Tractatu*

אם יהיו כל הימים דיו ואנשים קולמוסים וריעות
וכל בני אדם לבלרין אין מספיקים
לכתוב חזלה של רשות *b. e.* Si fuerint
omnia maria atramentum, & omnes jun-
ci calami, & totum Cælum pergame-
num, & omnes filii hominum scribæ,
non sufficerent ad describendam profundi-
tatem cordis Principum, sive Regum. *Rab-*

bini gloriosam hanc dicendi rationem a glorio-
sissimo R. Jochanàn ben Zachài didicerunt,
qui fertur fuisse Magister Josephi Historici Ju-
daici, & floruisse tempore Titi Vespasiani, a
quo urbs Hierosolyma diruta, & solo æquata
est. Hic R. Jochanàn dicitur reliquisse de se

אם כל השמים וריעות וכל בני
אדם לבלרין וכל עצי היערים קולמוסים
אינן יכולין לכתוב מה שלמדתי מרבתי
ולא חסרתי מהם אלא ככלב המלקק
b. e. Si omnes Cæli essent pelles,
aut pergamena, & omnes filii hominum

scribæ, & omnes sylvæ arbores calami scri-
ptorii, non possent scribere ea, quæ didi-
ci a Præceptoribus meis, quibus non sum
inferior, nisi quantum canis lambit in ma-
ri. *Vide ילקוט JalKût fol. 7. & שלשלת*

Salscæleth fol. 26. Si tantus fuit discipulus,

qua Sapientia, & eruditione prestitisse ejusdem
Preceptores credendum?

קַלְמֶסֶס Redimicula, alligamenta,
quibus ligabant mulieres capillos. In Bibliis
Regiis קוֹלְמוֹסִיא Ifa. 3. 20. In Venetis
קוֹל מוֹמִסִיא. In Aruch קַלְמוֹסִיא.

קָלַם Pabel. Laudare, celebrare.
Pfal. 68. 5. Cantic. 6. 8. Esth. 6. 11.

קוֹלֶס Galea, cassis. 1. Sam. 17.
38. Plur. קוֹלְסִין, קוֹלְסִיא, galeæ. Ezech.
23. 15. Jerem. 46. 4.

קְלוֹסְנִתְרִין Præfecti fatellitum. Esth. 2.
21.

קְלוֹסְתָּר, קְלוֹסְתָּר Formæ, figura, vul-
tus. Job 29. 24. Plur. cum aff. קְלוֹסְתָּרוֹי
Job 17. 7.

קָלַע Funda mittere, vel projicere.
Apbel אַקְלַע idem. 1. Sam. 17. 49.

קָלַע Funda. Judic. 20. 16. velum,
cortina. Ifa. 33. 23. Plur. קָלַעִין, קָלַעִיא
fundæ: cortinæ. Ifa. 18. 1.

קָלַעִין, קָלַעִיא, קָלַעִין & קָלַעִיא Fun-
ditores. 2. Sam. 20. 23. 2. Reg. 3. 25.

קָלַעִיא Contortum, tortile. Exod. 28. 14.
in Jonathane. Plur. emphat. קָלַעִיא Ibidem.

Absolute קָלַעִיא contorta, tortilia: sculptu-
ræ, incisuræ. 1. Reg. 7. 17. Apud Rabbinos
קָלַעִית הַשֵּׁטֶר Plicatio capillorum mulie-
brium, cirrus. In Targum עוֹבֵר קָלַעִיא

O-
pere implicationis, implexo, quale est ca-
tenarum, retium, & similium. Plur. קָלַעִין

catenæ tortiles auri. Exod. 28. 24.
Masc. generis קָלַעִין 1. Reg. 6. v. 29. & cap.
7. v. 31.

קָלַף Decorticare, denudare, abrade-
re, cutem detrahere. Pabel קָלַף
idem. Genef. 30. 37. 2. Reg. 18. 16. Lev. 14.
41. Joel. 1. 7. Apbel אַקְלִיף idem.

קָלַף, קָלַף, קָלַף Cortex: pellis, cu-
tis: pergamenum: scheda: piscium squa-
ma: scabiei crusta, vel abscessus, ut Le-
vit. 13. 2. pro Hebræo סַפַּחַת. Plur. קָלַפִּין
Decorticaciones. Genef. 30. 37. squamæ. Le-
vit. 11. 9. Rabbinis est membrana, perga-
menum. In exordiis epistolarum usurpant pro
scheda, charta. Transferunt etiam ad alia,
quæ instar corticis tegumentum habent. Item

קָלַפִּים chartæ lusoriæ.

קָלוּף Decorticatio, denudatio. Gen. 30.
37.

קָלַפִּין Decorticaciones. Gen. 30. 37. Jo-
nathan habet קָלַפִּין, vel potius קָלַפִּין.

קָלַפִּיא Decorticatio: abscessus,
apostema, scabies. Levit. 13. 2. & 14. 56.
in Targum Hierosolymitano. Targum autem
Jonathanis habet קָלוּפִי.

קָלוּפִי Decorticatum. Plur. מְקָלוּפִין cor-
tices uvarum. Num. 6. 4. in Jonathane.

קָלַפִּין Squamæ. Levit. 11. 8.

קָלַפִּיא, קָלַפִּיא, קָלַפִּיא Clavis,
fustis, baculus. Levit. 20. 15.

קָלַפִּסִין Olivarum magnarum species, quæ
esui magis, quam oleo conficiendo inserviunt.

קָלַק Conjicere, projicere. Exod. 15.
25. in Targum Hierosolymitano.

קָלַר Claustra, collaria, clau-
sure ferreæ, quæ collo imponun-
tur. Num. 21. 31. in Targum Hierosolymita-
no.

no. Ezech. 19. 9. *In סנהדרין Sanhedrin fol. 7. עשרה שיושבים ברין קולר תלוי* Decem, qui sedent in iudicio, collare impendet collo omnium, *b. e. pœna, si iudicium pervertant, neque iuste iudicent. In שבת Sabbat fol. 32. חש בראשו* Dolens capite est sicut is, quem imposuerunt vinculis.

קָלִיר Placenta, collyra. *Hinc appellatus R. Eliezer הקליר Placentarius, quod quotidie placentis vesceretur. In יוחסין Juchasin fol. 34. vocatur הפייטן הקלירי הפייטן* R. Eliezer haKkalir Poeta ab altero distinctus. *Hujus habemus Litanicas supplicationes, que in usu apud Hebræos, exhibenturque in hoc Lexico pag. 407. & sequentibus.*

קָלִישׁ *Ithpebal אתקליש Attenuari, rarum, tenue fieri. Gen. 21. 15. in Jonathane. Job 33. 25. in Bibliis Regiis.*

קָלוּשׁ Tenuis, attenuatus, rarus. Num. 7. 13. *in Jonathane.*

קָלוּשׁוֹתָא Attenuatio. *קליושתא קליושתא Attenuatio atramenti, b. e. color dilutus, & debilis, non satis niger.*

קָלוּשׁוֹנִין Furcæ, bidentes, tridentes. Ecclef. 12. 11. *In Regiis vertitur, ligonibus.*

קָלָתָא *Vide in קלל.*

קָמְחָא Farina. Genef. 18. 6. 1. Reg. 17. 14. *In פרקי אבות*

אם אין קמח אין תורה Si non est farina, non est Lex: & si non est Lex, non est farina. *Farina, nimirum vita necessaria; Lex, vi-*

delicet Legis Divinæ, Litterarumque Sacrarum studium.

קָמַט Tenere, capere, apprehendere. Prov. 4. 4. & 5. 22. *Quibusdam constringere. Pabel קמט idem.*

קָמְטָרִיא Vestiaria, scrinia, capsæ, *in quibus asservantur vestes. Ezech. 27. 24. 2. Reg. 10. 22.*

קוֹמִיטוֹן Comitatus. Num. 12. 7. *in Targum Hierosolymitano.*

קָמִיץ Colligere in pugillum, pugillum sumere. Levit. 2. 2. Numer. 5. 26. *Apud Rabbinos congregare.*

קָמִץ, **קָמִצָא**, **קוֹמִצָא** Pugillus, manipulus. Levit. 5. 12. *Plur. קוֹמִצִין pugilli, manipuli. Gen. 41. 47. in Jonathane.*

קָמִץ, **קָמִצָא** Locusta, bruchus. Nah. 3. 15. *Plur. קוֹמִצִין locustæ. Numer. 13. 34.*

קוֹמִץ, **קוֹמִצָא** Fossa, fovea. 2. Sam. 18. 17. *Plur. קוֹמִצִין קוֹמִצָא fossæ. 2. Sam. 17. 9.*

קָמִיץ Clausus, oclusus. Cant. 8. v. ultimo.

קָמִקָא Cucuma, cucumella, *was aneum aque calefaciende inserviens. Plur. constr. קוֹמִקָי Esth. 1. 7. in Targum secundo. Juxta aliam formam*

קוֹמִקוֹמִסָא Num. 31. 23. in Jonathane.

קָמַר Cingere, accingere, alligare. *Pabel תקמרון להון accingent se. Pfal. 65. 13. Thren. 2. 10.*

קָמִרָא, **קָמִר**, **קָמִרָא**, **קָמִרָא** Cinctura, zona, cingulum, balthus. Pfal. 65. 7. *Plur. קָמִרָין cinctoria, subli-*

gacula . Gen. 3. 7. in *Jonathane*.

Est etiam קמרא Cingulum , h. e. dignitas , auctoritas , cuius dignitatis , & auctoritatis signum , ac symbolum erat baltheus latus ornatus auro , & argento . Ex Baal Avùch habetur : קמרא est חנורה שחיגרין אותה בנכנס cingulum ; quod accingunt cum אבנט , sed est latius , quam אבנט , & inferunt ei argentum , & aurum , servique Regum gestant illud . Et in ון primo scribit ; וון in Lingua Græca idem esse , ac אבנט Hebraicum , & Chaldaicum קמריא .

קמור Idem . Job 12. 18.

קנא Pabel קני Zelotypum esse : ad zelum commovere : invidere , æmulari . Numer. 25. 13. Cant. 8. 6. *Apbel* ad zelotypiam provocare . Deuter. 16 21.

קנא Zelotes , zelotypus . Exod. 20. 5. & 34. 14. *Plur.* קנאין zelotypi.

קנא Idem . Exod. 20. 5. in *Jonathane*.

קנאה Zelotypia , zelus , invidia , æmulatio . Numer. 5. 14. *Plur.* קנאין , קנאחא zelotypiæ . Numer. 5. 29.

קנאחא Idem . 1. Sam. 1. 16.

Apud Rabbinos קנא , vel קני præterea significat ex zelotypia monere , commonefacere , præmonere suspectam personam . Hinc קני præmonitio , commonefactio de eo , quod causam zelotypiæ præbet . In libro Talmudico סוטה cap. 1. in Misnâ habetur : המקנא את אשתו ר אליעזר אומר Qui æmulatur uxori suæ , R. Eliezer dixit , æmulatur ipsi

coram duobus testibus . *Mox : כיצד מקנא לה אומר לה בפני שנים אל תרברי עם איש פלוני Quomodo æmulatur ipsi ? dicit ipsi coram duobus ; ne loquaris cum viro N. &c. Vel פלוני בהרי פלוני Ne clam sis , vel latenter verferis apud virum istum &c. ne vir ille amplius zelotypiæ causam præbeat . Huiusmodi monitio dicitur קני . Quod si mulier post hanc monitionem peccet , certa ipsi pœna constituta est .*

מתקנאים Ad invidiam excitantur , invidia invicem laborant .

קנה Comparare , emere , acquirere , acquiritum possidere . Genes. 4. 1. Psal. 74. 2. Ruth 4. 10.

קניא , קניא Emptio , acquisitio , possessio . Levit. 22. 10. opes , facultates , divitiæ , substantia . Genes. 31. 18. *Plur.* קניאין , קניאין opes , facultates . Ezech. 38. 12.

קני , קני , קניא Canna , calamus , fistula , culmus , arundo , calamus menforius , calamus odoratus : scapus in candelabro , & in statera . Ezech. 41. 8. Isa. 42. 3. *Plur.* קניין , קני calami . *Apud Rabbinos קנה של ציירין Calamus aucupum . קנה של מאזנים Calamus stateræ , unde fila dependent : scapus . קנה של סידין Calamus cæmentariorum . קנה של שבולת Calamus spicæ . In חולין fol. 45. קני היו חדר פריש לריאה Tres sunt fistulæ (in animantibus ,) una separata est , & defertur ad pulmones , altera ad cor , sive stomachum , tertia ad hepar . Usurpatur etiam pro Aspera arteria , vel fistula gutturalis .*

ק נ

ris. *Hinc saepe occurrunt conjunctae voces* הקנה Aspera arteria, & gula in vitibus in Mactatione servandis. In תענית Taanith fol. 20. legitur *Sententia: לעולם יהא אדם כקנה* Perpetuo fit homo lenis instar calami, nec fit durus instar cedri. *Hac admonentur homines, facilitatem, benignitatemque servandam esse, morefque duros, ac difficiles impense vitandos, & abjiciendos.*

קנאה, קנאה, קנאה, קנאה Faber, confinator, aurifaber, argentarius. Isa. 46. 6. Judic. 17. 4. Isa. 40. 19. *Plur. קנאים, קנאים* aurifabri. Esth. 5. 14.

קניא, קניא Venatores. Esth. 1. 2. *in Targum secundo videtur sumi pro artificibus, opificibus.*

קנט Irritare, concitare, incitare: affigere. Exod. 22. 20. *in Jonathane.* fastidire. Numer. 21. 6. *אקניט* irritare. Ruth 1. 16. sollicitare. Psal. 69. 5.

קנטר, קנטר, קנטר, קנטר Centenarius, pondus centenarium. *Plur. קנטרים, קנטרים, קנטרים, קנטרים* centenarii. Exod. 38. 27. *in Jonathane.*

קנר קנרנינו, קנרנינו, קנרנינו *Nomen lapidis pretiosi, inserti tertio ordini in pectorali Aarons, de quo variant Interpretes. Respondet Hebraeo לשם.* Exod. 28. 19. *in Onkeloso, & Jonathane. Aliis Jaspis, alii Ligurius, alii Lyncurius. Graeca Lexica λυγκάριον, a λυγξ Lynce animali.* *Ex Plinio lib. 8. cap. 38. habetur.* Lynceum

humor (b. e. urina) ita redditus, ubi gignuntur, glaciatur, arescitque in gemmas Carbunculis similes, & igneo colore fulgentes, Lyncurium vocatas. Quidam λίγυρον, & λυγέσιον appellant, a loco, Liguria videlicet, in qua inveniri auctor est Theophrastus in libro de Lapidibus.

קנמין, קנמין, קנמין, קנמין, קנמין, קנמין Cinnamomum. Exod. 30. 23. Prov. 7. 17. Cant. 4. 14.

קנז Hebraice. Pibel Nidificare. Jerem. 22. 23. Ezech. 31. 6.

קנא, קנא, קנא, קנא Nidus. Isa. 34. 15. קנא, קנא Favus. 1. Sam. 14. 22. *Plur. קנאים, קנאים* nidi: cellulæ, conclavia.

קנס Punire, mulctare, mulctam imponere. *Pabel קנס* Idem. Exod. 15. 25. *Ithpehal אקנס* mulctari. Exod. 2. 22. Deuter. 32. 50. *in Jonathane.* *Apud Rabbinos לעבד על קנסים* Mulctare transgressorem.

קנס, קנס, קנס, קנס Pœna, multa. Exod. 21. 30. *Plur. קנסים* pœnæ. Exod. 15. 25. *in Jonathane.*

קנפין קנפין Vela, conopæa. 2. Sam. 16. 22. *Hebraice אהל, Graece κωπήριον.*

קנקל קנקל Cribrum, crates, craticula: cancelli. Exod. 27. 4. *in Targum Hierosolymitano. Plur. קנקלים* cribra. Exod. 38. 30. *Rabbinis cancelli. Item Sacellum, Conclave cancellis multis constans.*

קנקליו Craticula, Opus reticulatum

cui vestimenta imponuntur, ignisque subjicitur eum rebus odoriferis ad suffitum faciendum, ut vestes odorem contrahant. In כלים Kelim cap. 22.

קנקן Cantharus, urceus, vas, amphora. In פירקי אבות PirKè avòth cap. 4. אל תסתכל בקנקן אלא כמה שיש בו יש קנקן חדש מלא ישן ויש ישן שאפילו ישן חדש אין בו: h. e. Ne inspicias cantharus, sed id, quod in eo est. Est enim cantharus novus quandoque repletus vino veteri. Est etiam quandoque cantharus vetus, in quo ne novum quidem vinum est. Juvenibus, & senibus id accommodatur. Sæpe enim fit, ut juvenes senibus sapientia antecellant, quemadmodum sæpe divites a pauperibus prudentia superantur. Contingit etiam, ut senes omni sapientia careant, & amentia, atque insania juvenes vincant. Taciti nos quoque crebro miramur infimæ conditionis homines acute, & prudenter loqui, & sub sordido ac lacero pallio sapientiam regi. Nimirum externa internorum fallacia symbola sunt.

II. קנקן Vomer, culter aratri. Apud Talmudicos in usu.

קינרס Kúvupos, & κινάρια, sive κινάρια. Cinara, Carduus fativus, vulgo Articoclus, cujus capita sunt in deliciis mensarum. Alii vocant Carduum comestibilem, Carduum hortensem. Invenies aliquando scriptum per ק in medio, & קונרס, קונרס. In בראשית רבא Berescith rabbà sect. 20. in illud וקץ ודררר Genef. 3. 18. קץ אלו עכבות: דררר זה קינרס שהיא עשויה

הררר h. e. קוצ sunt fentes: cinara, quæ facta est cellula cellulae, videlicet, quæ plena est quasi cellulis quibusdam. A Columella ita describitur:

..... in horto
Hispidâ ponatur cinara, quæ dulcis Jaccho Potanti veniat, nec Phæbo grata canenti.
Hæc modo purpureo surgit glomerata corymbo,
Myrtiolo modo crine viret, deflexaque collo
Nunc adaperta manet, nunc pinea vertice pungit,
Nunc similis calatho, spinisque minantibus horret:
Pallida nonnumquam tortos imitatur acanthos.

קסח, קשה Scutella. Plur. קשין, קסח, קסח, scutellæ. Numer. 4. 7.

קסטא Urna, urceus, sextarius: mensura: vas. Exod. 30. 24. Plur. קסטין urnæ, urcei, sextarii. Levit. 19. 36. Vas istud olim in usu apud Romanos duas heminas, sive uncias viginti continebat, sextarius autem Atticus duas corylas capiebat, nimirum uncias octodecim. Græce vocatur ξεσῆς. Hoc nomen cum Imperio Romano voluit primum in Græciam venisse. Itaque deductum videtur a voce Romana Sextus, Sextarius. In Arùch exponitur לבין lagena. קוסטנטניני Constantinopolis. Num. 24. 24. in Jonathane.

קסטרא, קסטרא, קסטרא, קסטרא Staa-

Stannum, Plumbum album. Numer. 31. 22. in Targum Jonathanis, & Hierosolymitano.

קַסְטְרוֹן Castra, castella, arces, propugnacula: palatia. Gen. 25. 16. in Jonathane.

קָסַם Divinare, ut Hebraice. Deuter. 18. 10. 1. Sam. 28. 8. Ezech. 21. 21. 2. Reg. 17. 17.

קָסַם, קָסִים, קָסוּם Divinator. Deut. 18. 10. in Onkeloso. Plur. קָסְמִין, קָסְמִיָּא divinatores. Ecclef. 11. 4. Zach. 10. 2.

קָסַם, קָסְמִיָּא, קִיסְמִיָּא Divinatio. Item קָסַם est regula lignea, norma, lignum longum, & rectum fabri-
rum. Plur. קָסְמִין, קָסְמִיָּא, קִיסְמִין divinationes. Genef. 30. 27. Deut. 18. 10. in Jonathane. 2. Reg. 17. 17.

קָסוּם Idem. Item census, tributum. Habac. 3. 17. Plur. קָסוּמִין tributa.

קִיסַר Cæsar, Imperator. קִיסַר קִיסַר וּפְלָגִי Cæsar, & dimidius Cæsar, h. e. vice-Cæsar, pro-Cæsar. קִיסַרְיֹון, קִיסַרְיֹון Cæsarea, urbs Palestine. Num. 34. 8. in Jonathane.

קָפָא Concrefcere, conjungi, cohæ-
rere, condensari, coagulari, coalescere. Exod. 15. 8. 2. Reg. 6. 6.

קָפַד Hebraice. Præcidere. Ifa. 38. 12. Ithpabel אִתְקַפַּד Ithpeh. אִתְקַפַּד præcidi, abbreviari, decurtari. Ifa. 50. 2. Mich. 2. 7.

אִתְקַפַּד Excidium, excisio, succisio. Ezech. 7. 25.

קָפִידוּחָא, קָפִידוּחָא Brevitas, abbreviatio.

imminutio, angustia. Ifa. 59. 1. in Jonathane.

קַפְרָא Iracundia. Num. 25. 8. in Targum Hierosolymitano.

קַפְרָא, קַפְרָא, קַפְרָא Ericius, erina-
ceus, echinus. Alii aquilam anatariam; alii fibrum, seu castorem; alii testudinem; alii noctuam; alii merulam; alii lutram interpretantur. Ifa. 34. 15. Scribitur etiam per ר Resch. Plur. קַפְרִין ericii, echini. Ifa. 14. 23. Occurrit etiam aliquando scriptum per ר Resch, ut קַפְרָא. In בְּרִכּוֹת Bera-
chòth fol. 57. כל מיני חיות יפות לחלוּם b. e. Omnes species animantium bonæ sunt ad somnium, exceptis elephante, fimia, & ericio.

קַפְרִיָּא Cappadocia. קַפְרִיָּא Cappadoces. Scribitur & cum ט in Targum.

קָפַז Saltare, subsilire, insilire: exultare, gessire præ gaudio. Idem ac קָפַץ. Item transilire terminum, abbreviare terminum.

קָפַל Duplicare, complicare. Num. 10. 35. in Jonathane. Item volvere, circumvolvere. Hithpabel אִתְקַפַּל circumvolvi. Ifa. 38. 12. Videtur legendum אִתְקַפְּרוּ, vel אִתְקַפְּרוּ præcisi sunt.

קָפַל Rabbini duplicare, complicare, concinnare, circumvolvere, ut vestes, charta, & lintea solent complicari. Hinc מְקַפְּלִים פָּקְחִים שְׁבָהָם קִיפּוּלִים vespera Sabbati. והניחום בקופסא Prudentiores ipsorum com-

complicabant ea (vestimenta) & depo-
nebant ea in arca vestiaria.

קפלוט Porrum, cæpa . Plur. קפלוטיא
cæpæ. Numer. 11. 5. in Jonathane.

קפס קופסא Capsa , arca , cista :
scrinium. Deut. 31. 26. in Jona-
thane. Plur. קופסאות caplæ . 2. Reg. 10.
21. in R. Salomone.

קיפופא, קפופא, קפופא, קפופא
קיפופא Noctua . Deut. 14. 16. Plur.
קיפופין noctuæ . Talmudiste tripliciter hac
voce utuntur :

באות שבועות קיפוף Cum aliquo signo
avium est Vespertilio ; modo Noctua , ut
כל מיני עופות יפין לחלום חוץ מן קדיא
קיפופא Omnes species volucrum pulchræ
sunt ad somniandum , exceptis bubone , &
Noctua ; modo est Cercopithecus , simia cau-
data , ut כל מיני חיות יפין לחלום מן
קיפופא Omnes species be-
stiarum bonæ sunt ad somniandum , exce-
pto Elephante , simia , & Cercopitheco .

קפץ Saltare , subfilire , subsultare .
Genef. 28. 10. cohibere , occlu-
dere . Deut. 15. 7. Pabel קפץ idem . Na-
hum 3. 2. Ex Ithpabel מתקפצא subsultans .
Exod. 9. 24. in Jonathane .

קיפין Securis , bipennis : malleus . Exod.
34. 20. in Jonathane . Convenit cum Greco
κόμισ , quod significat gladium , cultrum .

קיץ, קצא Fragmentum . הוץ
קיץ, קצא Sicut
fragmentum laminæ in funda . Prov. 26. 8.

קצת, קצת Pars : finis : quidam , quæ-

dam , aliquid , quiddam . In utroque genere,
& numero usurpatur . Apud Rabbinos distri-

butive usurpatur : נתן לו מקצת דמים De-
dit ei aliquid pecuniæ : במקצת הספרים
קצתם עם קצתם In quibusdam libris : קצתם
קצתם Alii ad alios : קצתם , קצתם Quidam
illorum .

קצה, קצה Melanthion , nigella :
fœniculum . Isa 28. 25.

קצה קציעה, קציעה, קציעה
קצה Casia , odo-
ris suavissimi . Exod. 30. 24. Item
nomen proprium unius ex filiabus Jobi . Jobi
42. 14. Plur. קציעין , קציעה casia .

קצה, קצה Ira effervesce . Dan. 2. 12. A-
liis est nomen . Ira fervens , fer-
vor : spuma . Ezra 7. 23.

קצץ, קצץ Amputare , excindere ,
præcidere . Judic. 9. 48. Pabel
קצץ idem . Thren. 2. 3. Ithpabel אֶת־קִצְצֵי
amputari , abscindi , præcindi . Isa . 38. 12.
Rabbinis קצץ Decernere , pacisci .

קצה, קצה Finis , extremitas . Genef. 6.
13. scopus , terminus . Psal. 78. 9. Rabbinis
קצה, קצה Tandem , ad extremum . להבא לקצה
Qui venit tandem , tempore definito .

קציץ, קציץ Idem . Esth. 1. 3.
קציץ, קציץ μαχαίροισι , gladiatorum
artifices . Ita explicat auctor Translationis
Germanicæ Judeorum . Esth. 5. 14.

קציץ Testudo , lacerta . Levit. 11. 30.
in Jonathane . Hebraice חומט .

קצר, קצר Abbreviare , decurtare , immi-
nuere . Psal. 89. 46. Pabel קצר
קצר idem . Ithpahal אֶת־קִצְרֵי . Ithpahal
ab-

abbreviari, decurtari, breve esse, vel fieri. Isa. 28. 20. Psal. 102. 24.

קוצרא Brevis, curtus. Esth. 7. 10. in Targum secundo, ex dialecto Hierosolymitana.

קצור Idem. Job 29. 25. Item brevitatis.

קצר, **קצרא**, **קצרא** Fullo, pannorum lator, quasi decurtator pannorum dictus. Jos. 15. 17.

קצרין, **קצריא**, **קצריא** fullones. In **בבא קמא** Bivà Kamà in fine. **קצרא שמויה וקצרא** Decurtator est nomen ejus, & fullo accepit istum, nimirum pannum. Fullo dicitur **קצרא** Kazrà. Hic, ut sartor, solebat aliquid decurtare, & furari ex panno. Hinc illud: recte Fullo vocatur **קצרא** Kazrà, quia est **מקצר** MeKazèr, h. e. decurtans, & discindens aliquid ex panno.

קקא, **קקתא** Platea, pelecanus. Levit. vit. 11. 18. in Jonathane. Idem **קקא**. Psal. 102. 7. Aliis anser. In **גטין** Gittin fol. 73. Proverbium legitur: **קקי חיוורי** Anseres albi detrahunt pallia hominum. Per anseres albos intelligunt Rabbini Judices canos ad avaritiam proclives, ac propterea rapaces, lites, & contentiones ita dirimentes, ut in commodum suum vertantur, & magna bonorum pars, de quibus agitur, ad se perveniat.

קקב **קקבטון** Panis calidus. Genes. 40. 16. in Targum Jonathanis.

קקל **קקלתא** Vide in **קלל**.

קרא Vocare, convocare, clamare, exclamare, acclamare, proclamare, inclamare, vocare, appellare, accersire: legere, prælegere, proprie voce cla-

ra, & alta. Genes. 1. 5. 2. Reg. 5. 7. Exod. 24. 7. **אִתְקַרְי** **אִתְקַרְי** vocari, appellari, invocari, advocari: legi. Deut. 28. 10. Dan. 5. 12. Isa. 48. 8.

קרא, **קרא**, **קרא** Scriptura Sacra, ita dicta, quasi Lectura, quia assidue legenda est. Esth. 8. 15.

קרא Idem. Esth. 6. 1.

קורא, **קורא**, **קורא** Perdix. 1. Sam. 26. 20. Rabbinis **קורא**, **קורא**, vel **קורא** est avis quedam Ægyptiaca oblongum rostrum habens. Hinc in **בראשית רבא** Bereschith Rabbà narratur, leoni prædam voranti accidisse, ut ossiculum ejus gutturi haberet. Itaque dolore commotus aliorum animalium opem petiit mercedem magnam ipsis pollicitus. **אחא**

הדין קורא מצראה דמקוריה אריך Venit perdix ista Ægyptiaca, cujus rostrum oblongum erat, indensque illud leonis gutturi ossiculum statim extraxit. Cum autem pactam mercedem peteret, hanc responsonem sibi dari a leone audivit. **ארו**, & gaudeto, te ingressam esse os leonis cum pace, & egressam esse cum pace. Id sæpe iis solet usurvenire, qui in viros summos beneficia conferunt, præstitifque officiis paria expectant, neque unquam recipiunt.

קרי Lectum, legitur. Vox hæc in Masora passim occurrit, cum agitur de varia lectione: **קרי וכתוב** Lectum, & scriptum, h. e. vox, quæ sic legitur, & sic scribitur. **קרי** idem est, ac **קרוא** Hebraicum; **כתוב** idem, ac **כתוב**.

קרינא Lector.

קריאה Lectio, vocatio; clamor. **לְחַפְּצֵי הַקְּרִיאָה** Ad decus lectionis, *b. e.* euphoniæ gratia: **קְרִיאַת הַגָּבֶר** Cantus galli, gallicinium: **לְשׁוֹן קְרִיאָה** Locutio vocationis, *b. e.* nomen vocativi casus: **הַיּוֹצֵא קוֹרֵם קְרִיאַת הַגָּבֶר דָּמוֹ בְּרֵאשׁוֹ** Qui egreditur ante cantum galli, sanguis ejus in capite ejus.

קוריא Vide in קרה.

קרי Cucurbita. In **חגיגה** **קרי**, **קריא** Chagigà fol. 10. **טַבָּחַ פְּלִפְלִתָא דְחַרְיִפְתָּא** Melius est granum piperis acris, quam plenus corbis cucurbitarum; *nimirum unus sapiens multis imperitis longe antecellit. Item ibidem.* **שְׁנֵיהֶם בְּרַבֵּר** עבירה נתכוונו היינו דאמרו אינשי איהו **בְּקָרִי וְאִיחַתְיָהּ בְּבוֹיָעִי** Ambo in rem malam intenti sunt, juxta id, quod vulgo dicunt homines: Ipse cucurbitis, & uxor ejus cucumeribus, *videlicet delectatur. Hinc illud R. Jochananis:* **כָּל הַמּוֹנֵה אִשְׁתּוֹ** Quicumque scortatur, uxor ejus quoque scortatur juxta eum; *sicuti dicitur Job 31. v. 9. 10.* Si deceptum est cor meum super muliere, & si ad ostium amici mei insidiatus sum. Scortum alterius sit uxor mea, & super illam incurventur alii. *Proverbium hoc iis conjugibus convenit, qui invicem otio, desidia, comessationibus, vino, turpibus rebus, ac vitiis simul delectantur.* In **Tractatu** vero **פסחים** Pefachim fol. 113. *admonentur homines, ut necessaria victui semper sibi parent, ne iis, cum minime crediderint, deficiantur:* **מֵאָה קָרִי בְּמֵחָא בְּזוּיָא**

חיתו בנפיקד ניהו Si fuerint centum cucurbitæ in urbe venales pro uno asse, tamen sub brachiis tuis sunt. *Licet nimirum rerum ad victum necessariarum summa vilitas, & copia maxima in urbe sit, in eam tamen ingressurus necessaria recum importa; facile enim iis carere potes, cum copia, & vilitas facillime mutetur. Hinc multi cum damno experientia docti sunt, commeatus propter vilitatem numquam contemnendos esse, sed tum potissimum emendos.*

מקרא Scriptura sacra. Hoc nomine vel tota Scriptura, vel pars, vel liber ejusdem aliquis designatur, ut aliquando apud Masorethas; vel versiculus indicatur, ut passim apud Rabbinos: **כי כן דרך המקרא** Nam sic est mos Scripturæ: **על כל חורנו** Percurrimus totam Scripturam: **הרי ארבע מקראות מכחישין זה את זה** Quatuor versus sunt, qui sibi invicem contradicunt. *R. Salomon 1. Reg. 5. v. 16.* **שליש** Tres hos versiculos non didicimus. *Apud Talmudistas.* In **שבת** Sabbat vero fol. 63. *vulgatum, ac tritum illud:* **אין המקרא יוצא מידי פשוטו** Scriptura Sacra numquam egreditur ex simplicitate sua, *b. e. ex simplici, & litterali sensu. Nimirum quamvis sensum mysticum, & allegoricum quis ex ea eliciat, retinet tamen semper sensum suum litteralem. R. Tanchumà bar Hanilai scriptum reliquit:* **לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד מי ידע אינשי** Semper triplicet, *b. e. in tres par-*

partes distinguat homo annos suos; tertiam partem consumat in Scriptura, tertiam in Misnà, tertiam in Talmud, sive Ghemarrà. Quis enim homo scit, quanta sit vita? *Nomine משנה Misnà intelligitur Textus Talmudicus, nomine vero גמרא Ghemarrà ejusdem Textus expositio, sententiarumque Rabbinicarum explicatio significatur. Caterum hominis etas in partes tredecim a Rabbis in פרקי אבות PirKè avòth cap. 5. distin-*

guitur, & cuique parti proprium, ac peculiare studium accommodatur. Hinc בן חמש למקרא Filius quinque annorum ad Scripturam Sacram, sive Biblia addiscenda destinatur: filius decem ad משנה Misnà: filius tredecim ad præcepta Legis observanda: filius quindecim ad תלמוד Talmud, sive גמרא Ghemarrà: filius octodecim ad nuptias contrahendas &c.

Libri sacri in Canonem Hebræorum relati.

Libri sacri בלשון הקדש Lingua Sancta, videlicet Hebræa conscripti, & unica voce ab Hebræis מקרא Michrà nuncupati, olim juxta אותיות העברים litteras Hebraicas erant viginti duo, adjectis autem a nonnullis libro רוח Ruth, & קינות Threnorum, numerum viginti quatuor complent. Quamobrem ut plurimum apud Hebræos scriptores nomine ספרים עשרים וארבע viginti quatuor librorum tota מקרא Sacra Scriptura per Antonomasiam intelligitur. Dividunt autem totam Scripturam Hebræi in tres classes, scilicet in תורה Torà, b. e. Legem, נביאים Nevilim, b. e. Prophetas, & כתובים Chetuvim, b. e. Hagiographos. Nomine תורה Legis comprehenduntur quinque libri Mosis a nobis Græco nomine Pentateuchus, hoc est, volumen quintuplex, ab Hebræis חומש Chummàs appellati, nimirum בראשית Genesis, שמות ואלה Exodus, ויקרא Leviticus, במדבר Numeri, & אלה הדברים Deuteronomium; quos omnes libros ab ipso Mose compositos fuisse nemo sanæ mentis adhuc dubitavit. Prophetarum autem nomine veniunt Prophetarum priores, ut יהושע Josue, שופטים Judices, cui libro adnectunt Historiam רות Ruth, ספרי שמואל Samuelis libri primus, & secundus, qui in Bibliis Latinis primus, & secundus Regum, & מלכים Reges, qui nobis tertius, & quartus Regum; tum posteriores, ut ישעיהו Isaias, יחזקאל Ezechiel, ירמיהו Jeremias cum קינות Threnis ejusdem Prophete, & duodecim reliqui, הושע Hoseas, יואל Joel, עמוס Amos, עבדיה Abdias, יונה Jonas, מיכה Micheas, נחום Nahum, חבקוק Habachuch, צפניה Sophonias, חגי Aggæus, זכריה Zacharias, & מלאכי Malachias. Demum Hebræi libros Hagiographos vocant דניאל Danielem, איוב Jobum, משלי שלמה Salomonis Proverbia, תהלים Psalms, מגלת אסתר Librum Estheræ, קהלת Ecclesiastem, ושיר השירים Canticum Canticorum, עזרא Esdras, נחמיה Nehemias, ודברי הימים

& duos libros Paralipomenon, sive Chronicorum. Hi sunt libri ab Hebræis in suum Canonem relati. Rejiciunt enim duos libros Machabeorum, Additamenta ad Estheram, & Daniëlem, Tobiam, Judith, Baruch, Sapientiam, & Ecclesiasticum, librum tertium, & quartum Esdræ, qui tamen omnes, exceptis libro tertio, & quarto Esdræ, a Concilio Tridentino Sessione quarta cum omnibus partibus suis, prout in Ecclesia Catholica legi consueverunt, & in Bibliis Sacris habentur, tamquam Sacri, & Canonici sunt declarati, ac recepti. Ceterum omnes Sacræ Scripturæ libros Hebræice primum scriptos esse communis est Auctorum sententia, Danielis prophetia, & Esdræ historia exceptis, quorum maxima pars est Chaldaica. Sapientia, & liber secundus Machabeorum Lingua Græca conscriptus est; Tobias, & Judith primum Chaldaica; de Baruch ambigitur, an Lingua Hebraica compositus fuerit, cum nusquam apud Judæos Hebræice legatur.

<p>קָרַב, קָרַב, קָרַב Appropinquare, accedere, prope esse, propinquum esse. Deuter. 15. 9. 2. Sam. 18. 25. tangere, attingere: offerre. Cant. 4. 1. <i>Ithpehal</i> אֶתְקַרַב idem. Exod. 14. 20. Item offerri. <i>Pabel</i> קָרַב admovere, adducere, offerre. Levit. 7. 19. Numer. 16. 35. Amos 5. 25. assumere. <i>Apbel</i> אֶקְרַב, אֶקְרַב offerre. Levit. 21. 6. Ezech. 43. 22. Malach. 2. 12.</p>	<p>קָרִיב, קָרִיב Propinquus, proximus, vicinus. Levit. 18. 6. <i>Plur.</i> קָרִיבִין proximi. Jerem. 48. 13. <i>Fæm.</i> קָרִיבָה proxima. Genes. 19. 20. <i>Plur.</i> קָרִיבִין proximæ.</p> <p>קָרְבָּן, קָרְבָּנָא, קָרְבָּן, קָרְבָּן Oblatio, munus, donum, sacrificium. Levit. 2. 1. Malach. 1. 11. <i>Plur.</i> קָרְבָּנִין, קָרְבָּנִיא oblationes, munera.</p>
---	---

De Oblationibus.

Oblationes omnes communi vocabulo **קָרְבָּנִין** dictæ in duas classes dividebantur. Aliæ enim vocabantur **זְבָחִים**, erantque cruentæ ex animalibus; aliæ dicebantur **נְסֻכִים**, vel **מִנְחֹת**, & erant incruentæ, quæ ex farina, oleo, & thure constabant. Harum oblationum quatuor erant genera, **עֹלָה** Holocaustum, **חֲטָאתָה** Sacrificium piaculare, **אָשָׁם** Sacrificium pro delicto, & **שְׁלָמִים** Sacrificia salutaria. His adde alia tria Sacrificia privata, **בְּכוֹר** primogenitum animantium, **מַעֲשֵׂר** decimas eorumdem, & **פֶּסַח** agnum Paschalem. Rursus alia erant Sacrificia publica, alia privata, alia publica privatis similia, alia privata publicorum speciem habentia. Demum alia vocabantur Sacrificia **קָדְשֵׁי קָדְשִׁים** Sanctissima, alia vero **קָדְשִׁים קְלִים** minus Sancta.

<p>תְּקָרְבָּנָה, תְּקָרְבָּנָה Oblatio, munus, donum. Genes. 32. 21. Psal. 45. 13.</p>	<p>קָרַב, קָרְבָּא Bellum, prælium, conditum. Deuteronom. 1. 41. <i>Plur.</i> קָרְבָּי bel-</p>
---	--

קִרְבֵּינָא , קִרְבֵּינָא bella . Numer. 21. 14.

קִרְבֵּיט Lorum , ligula , laqueolus . *Talmudistis in usu . In סְנֵהֲדָרִין Sanhedrîn fol. 20. מתור קרביטו והוא נופל מאליו* Solvit lora ejus , & ipse (*scilicet lectus ,*) concidit sponte sua . *Ita in נְדָרִים Nedarîm fol. 56. אם ערסא דגרא הוא קרביטין* Si lectus Fortunæ iste est , quomodo sunt ipsi laqueoli ? *Ad multa hujusmodi loca intelligenda , sciendum , in more positum fuisse apud veteres , ut mensam perpetuam in qualibet domo Deæ Fortune bonæ instruerent , culcitamque juxta pararent . Hac laqueolis ligabatur , ut a terra aliquantulum suspensa esset , ne ab ejusdem humore madafacta corrumperetur . Hujusmodi culcitæ Rex David in luctu Abner strenuissimi præfecti militum Saulis infedit , sed solutis laqueolis culcita terræ adhaesit pro more lugentium , qui in terra sedere consueverant .*

קִרְבֵּץ , קִרְבֵּץ Cantiones rhythmicæ . *Hac voce appellantur ab Hebræis Germanis cantus rhythmicæ , quos die Sabbati , aliisque diebus Festis ad lætitiæ significandam canere solent . Cur ita appellati sint , vulgo incertum . Nonnulli volunt hujusmodi vocem קִרְבֵּץ esse symbolum verborum , quæ Psal. 118. v. 15. leguntur , cum ex litteris , ex quibus illa constans , incipiat : קוֹל רִנָּה וַיְשׁוּעָה בְּאֶהְלֵי* קול רנה וישועה באהלי *צְדִיקִים* Vox jubilationis , & salutis in Tabernaculis justorum . *Id Elie in Tisbî non placet . Air enim , denominationem istam a Judæis Gallis primam derivatam fuisse , qui inter צ , & ת raphatum , sive*

aspiratum in pronunciatione non distinguunt . Galli autem , aliique Judæi hæc Carmina vocant קִרְבוֹת , unde ת male pronunciatum Germani indoctiores in צ mutarunt : קִרְבוֹת autem vocant , quasi Additamenta , a קָרַב , quia שְׁפָרְבֵּין אֹתָם adjungunt , & applicant ea ordinariis Precibus . *De his Carminibus mentio fit a R. Asehèr in cap. 5. libri Talmudici בְּרֻכּוֹת Berachòth , & in תּוֹסֵפּוֹת Tosephòt עוֹ cap. 1. fol. 8. Dicitur autem R. Eliezer HaK-Kalir ex terra Israelis ortum trabens fecisse , & ordinasse קִרְבוֹץ . Elias ait : Sic hic Auctor scripsit , quia & ipse Germanus fuit . Fertur hic Eliezer vulgo ab omnibus appellatus אֲבָקַת רוֹבֵל pulvis aromatarii (ex Cant. 3. 6.) דְּהוּא חֲנָא קִרְבוֹץ דְּרִשׁוֹן דְּהוּא חֲנָא קִרְבוֹץ דְּרִשׁוֹן וַיִּיטֵן* fuisse Tannà , Kerobàz , insignis Concionator , & Poeta . *Rabbî autem David in Radice עֵתֶר queritur , acriterque invenitur in recentiores Poetas Hebræos nimis proterve verbis , & sententiis Bibliicis abutentes in hisce Carminibus pangendis , novæque , ac longe petitas significaciones vocibus multis tribuentes , inquit : כִּמוֹ שֶׁעָשׂוּ קִצַּת בְּנֵי עַמֵּינוּ הַנִּקְרָאִים כְּשֶׁם פִּיטִים בְּקִרְבוֹת* Sicut fecerunt quidam ex populo nostro , qui nominantur Poetæ , in cantionibus קִרְבוֹת , quas composuerunt , quod est peccatum magnum , & qui precatur iis , commemorat iniquitatem ipsorum , & novum committit peccatum in se ipsum &c.

קִרְדוֹ , קִרְדוֹ Gordæa , vel Cardua

dua regio, in cuius montibus quievit arca Noe, diluvio cessante. Genes. 8. 4. Hi montes a Q. Curtio vocantur Cordai, & a Protonæo Gordæi. Locus Genesios 8. 4. **עַל הַרֵי אֲרָרָט** Super montes Ararât, sive Armenia, exponitur in Onkeloso **עַל טַוּרֵי קַרְדּוּ** Super montes Kardû; in Jonathane autem aliquid præterea additur: **עַל טַוּרֵי דְקַרְדּוּן שֵׁיִם טּוּרָא חַד קַרְדּוּנָיָא וְשׁוּם טּוּרָא חַד אֲרַמְנָיָא** Super montes Kardôn: nomen montis unius Kardonia, nomen montis alterius Armenia, ubi edificata est urbs Armenia in terra Orientis. Historici populos in illis locis habitantes alii appellavunt *Καρδοίαι*, alii *Γορδαίος*, alii *Κορδίωνος*, alii *Γορδένος*. Plura vide apud Fullerum in *Miscellan. Theolog. lib. 1. cap. 4. Junium, Mercetum, Joseph. lib. 1. Antiquit. Judaicar. cap. 4.* & alios **אַרְעַא דְקַרְדּוּ** terra Kardû. Jerem. 51. 27. Isa. 37. 38. 2. Reg. 19. 37.

קָרָה Hebraice. Evenire, obvenire, obviam fieri. Genes. 42. 29. Esth. 4. 9. **אֲתַקְרִי** Obviam factus est. Exod. 3. 18. **קָרִי** Accidens, casus, eventus. Deut. 23. 11. in Jonathane. Per Synecdochen casus nocturnus, fluxus seminis viri. **פְּעַל קָרִי** Seminifluus. Plur. **בְּעַלֵי קָרִיִּין** Seminifluui. In Tractatu **בְּרַחֲוֹת** Berachôth fol. 22. **בְּעַל קָרִי אֲסוּר תּוֹרָה** Qui fluxum seminis passus est, non debet operam dare Legi, donec aqua purificetur. **בְּעַל קָרִי** **שִׁנְחָנוּ עֵלָיו תִּשְׁעָה קָבִין מִיַּם טְהוֹר** Seminifluus, si effundant super eum novem

cabos aquæ, mundus est.

בְּקָרִי Accidentaliter. **קָרוּזָא** Accidentia, casus, eventus. **קָרִי**, **קָרְיָא**, **קָרְוָא**, **קָרְחָא**, **קָרְיָתָא** Urbis, civitas. Genes. 47. 21. Numer. 31. 50. Plur. **קָרְוִין**, **קָרְוִיִּין**, **קָרְוִיָּא**, **קָרְיָתָא** urbes. Numer. 35. 2. & 35. 12. Deut. 19. 5. in Targum Hierosolymitano, & **קָרְוִין**, **קָרְיָתָא**. **קָרְוִיָּא** Ornamenta capitis virginum, coronæ. Num. 31. 48. in Targum Hierosolymitano.

קָרָה Vide in קָרָן.

קָרָה Glabrare se, calvitium sibi inducere. Hebraice. Levit. 21. 5. Mich. 1.

16. Hinc **קָרָה**, **קָרְחָא** Calvus. 2. Reg. 2. 23. **קָרִיחַ** Idem. Levit. 13. 40. in Onkeloso; Jonathan habet **קָרִיחַ**.

קָרְחָא, **קָרְחָא** Calvitium. Deut. 14. 1. in Targum Hierosolymitano. Per metaphoram apud Rabbinos **קָרְחַת הַבְּרָס** Calvitium vineæ est locus vitibus carens. Hinc a Catone, & Plinio Vineæ calvata appellatur, quæ vites raras habet. In Tractatu **חַעֲנִיָּה** Taanith fol. 3. **שֶׁמֶשׁ רַבִּינֵי קָרְחִי** Sol inter calvitia, est Sol ex diversis nubium partibus emicans, relictis partibus nube obductis, quasi locis calvis a Sole.

קָרְחָתָא, **קָרְחָתָא** Calvities, locus calvus. Levit. 13. 42. in Onkeloso, Jonathan habet **קָרְחָתָא**.

קָרְחָא Glacies, gelu. Psal. 147. 17.

קָרְחָתָא, **קָרְחָתָא** Punctatum, maculosum, maculis respersum. Gen. 30. 32. in Targum

Hierosolymitano, & Jonathane. Plur. קְרוּחִין, קְרוּחִין punctati. Gen. 31. 8. *Emph.* קְרוּחִיָּא, & *fœm.* קְרוּחָא. Genes. 30. v. 35.

קְרוּסִין, קְרוּסִיָּא. Sindones: *linthea tenuissima a mulieribus adhibita ad regendum, & ornandum caput.* I. sa. 3. 23.

קְרוּטִיָּא, קְרוּטִיָּא. Carthago, *nomen urbis.* קְרוּטִיָּא, קְרוּטִיָּא. Carthaginensis.

קְרוּטִיל, קְרוּטִיל. Cartallus, corbis, canistrum, cophineus. *Græce* κάρταλλος, κάρταλλος.

קְרוּטִים, קְרוּטִים. Judex. *Græce* κριτής.

קְרוּטִיסִין, קְרוּטִיסִין. Kartesima. *Ex traditione Hebræorum Festum fuit institutum in memoriam victoriæ de Græcis reportate, ipsorumque Regni Romanis subiecti. Festum istud quotannis maximo apparatu, & solemnitatibus celebratum fuit. Hinc Rabbinî Judæis suis triduo ante illud Festum veterant quidquam commercii cum Romanis habere. De hoc Festo mentio inficitur in מִשְׁנֵה Misnà, & גְּמָרָא Ghemarà, que victoriam de Græcis relatum ad tempora Cleopatrz Reginae Alexandri refert. De duplici autem occupatione Regni Ghemarà præterea addit: שְׁתֵּי תְּפִיסוֹת תְּסַפֵּה רומי אחת בימי קלפטרם מלכחא וואחת שתפסה בימי יונים* Duas occupationes occupavit Roma; unam diebus Cleopatrz Reginae, alteram diebus Græcorum. Itaque ad hanc recolendam memoriam Hebræi volunt Festum קְרוּטִיסִין fuisse institutum, quod vulgo appellatur ab iisdem Kartesima.

קְרוּטִיר, קְרוּטִיר. Thesaurus, gaza: ærarium, ga-

zophylacium: domus. Numer. 22. 18. & 24. 13. *Plur.* קְרוּטִירִין, קְרוּטִירִין thesauri, æraria. Job 38. 22.

קְרוּם, קְרוּם. Superindere, superinducere, obducere. Genes. 1. 27. Ezech. 37. 6. Prov. 26. 23. *incrustare Rabbinis.*

קְרוּמָא, קְרוּמָא. Ornamentum festi. & in tapetibus pictis de Ægypto, *juxta Bibliorum Regionum translationem.* Prov. 7. 16. קְרוּמָא. *Rabbinis est membrana.*

קְרוּן, קְרוּן, קְרוּן. Cornu. Jos. 6. 5. קְרוּן, קְרוּן. tuba, buccina: vas, vitrum ad formam cornu, vel ex materia cornea factum. 1. Sam. 16. 1. uter, lagena. Gen. 21. 15. *in Targum Hierosolymitano. Sic quoque legendum in Targum Jonathanis, pro קְרוּוָה, ut est v. 19. Item fors principalis, vulgo capitale. Numer. 5. 7. in Jonathane. Plur. קְרוּנִין, קְרוּנִין, קְרוּנִין, קְרוּנִין. cornua, tubæ, utres. 1. Reg. 22. 11. Dan. 7. 8. *Fœm.* קְרוּנָת. Exod. 29. 12. קְרוּנָת. anguli. Psal. 69. 13.*

Rabbinis præterea קְרוּן est cornu musicum, tuba, buccina: cucurbitula: cornu scarificatorium: fors principalis, capitale pecuniarum elocatarum: extremitas, angulus: splendor, radius splendens. Hinc קְרוּן פְּשוּטָה cornu simplex, & rectum, & קְרוּן עֵגוּלָה cornu rotundum erant מְכֻלֵּי שִׁיר ex instrumentis musicis, prius naturale, alterum artificiale ex pluribus partibus compositum. In Tractatu בְּרַכּוֹת Berachdth fol. 62. admonentur filii, ut paternas artes exercent, eademque munera obire assuescant, ut

קרנא קריא : *facilius ab iis fructum percipiant* :
 מרומי בר מזבין חאני דאביך זבין
b. e. Cornu clamabat Romæ (videlicet So-
lebant Romæ buccina proclamare) ; Fili-
vendentis ficus vende ficus , sicut pater
tuus , neque muta , vel contemne munus ejus.
 קרן של כליבה *Cornu feretri. Erat uncus*
cornu speciem referens in feretiq mortuorum ,
cui mortuum alligabant , ne moveretur , vel ca-
deret , dum ad sepulcrum ferebatur . קרני
 קרני *Cornua balneatorum , sive scarifi-*
catorum , nimirum cucurbitulæ . קרנים של
 קרנים *Cornua viatorum. Erant cor-*
nua majora jumentorum a viatoribus adhibi-
ta aqua plena , ut , si forte aqua in itinere
iis deesset , ea ad sedandam sitim uterentur .
 קרן ברכום *Cornu croci , videlicet radius ,*
splendor croci , color croceus . In Tractatu
 קרן שבת *Sabbat fol. 127. Sex rerum fors capita-*
lis stabilis manere homini in vita æterna di-
citur . ששה דברים אדם אוכל פירותיהם
 ששה דברים אדם אוכל פירותיהם
 בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם
 הבא ואלו הן הכנסת אורחין וביקור
 חולין ועיון תפלה והסכמת בית המדרש
 והמגדל בניו לתלמוד תורה והרן את
 חבירו לכף זכות : *b. e. Sex res sunt , qua-*
rum fructus homo comedit in Mundo hoc ,
& fors capitalis stabilis manet ipsi in Mun-
do altero , quæ sunt : introductio , sive su-
sceptio hospitem peregrinantium ; visita-
tio ægrotorum ; attentio in Precibus ; ma-
tutina frequentatio Scholæ ; educatio libe-
rorum in studio Legis Divinæ ; & judicans
proximum suum æquo animo . Alibi a

גמילות חסדים *quatuor coarctantur , quæ sunt*
 הבאת שלום *Beneficentia. Prov. 21. 21.*
 Conciliatio pacis inter
 שבין אדם לחבירו
 כיבוד אב ואם *Ho-*
 noratio , *sive cultus patris , & matris. Deu-*
 תורה כנגד כולם *ter. 5. 16.*
 Et
 ותלמוד תורה *studium Legis æquipollens omnibus . Deu-*
 כולם *ter. 32. 47.*

עשרת קרנות הם *Apud Rabbinos: De-*
 קרנות *cem cornua sunt (in Scriptura) nimirum*
 קרנו של אברהם *Cornu Abrahami. Isa.*
 קרנו של יצחק *5. 1.*
 קרנו של משה *Genef. 22. 13.*
 קרנה של תורה *Exod. 34. 29.*
 קרנו של יוסף *Habac. 3. 4.*
 קרנה של כהונה *Deuter. 33. 17.*
 קרנו של לוי *Cornu Sacerdotii. Psal. 112. 9.*
 קרנו של לוי *Cornu Leviticum 1. Chronicorum 25. 5.*
 קרנו של נבואה *Cornu Prophetiæ . 1.*
 קרנו של בית המקדש *Sam. 2. 1.*
 קרנו של *domus Sanctuarii. Psal. 22. 22.*
 קרנו של *Cornu Israelis . Psal. 148. 14. Ex*
 קרנו של *R. Samuele.*
 קרנו של אדם הראשון *שור שהקריב אדם הראשון ,*
 קרנו של אדם הראשון *Bos , quem obtu-*
 קרנו של אדם הראשון *lit Adamus primus , habebat unicum cor-*
 קרנו של אדם הראשון *nu in fronte sua . Circumferuntur etiam vul-*
 קרנו של אדם הראשון *go inter Hebræos hi dicendi modi : הזכות*
 קרנו של אדם הראשון *הזכות : Bona opera ha-*
 קרנו של אדם הראשון *bent sortem capitalem , & habent fructus :*
 קרנו של אדם הראשון *עבירה יש לה קרן ואין לה פירות*
 קרנו של אדם הראשון *Trans-*
 קרנו של אדם הראשון *gressioni est fors capitalis , sed nulli sunt*
 קרנו של אדם הראשון *ipfi fructus . Per metaphoram*
 קרנו של אדם הראשון *קרני מלחמה*
 קרנו של אדם הראשון *Capita belli , vel exercitus.*

קרני *Græce Κένανον . Cerinthum .*

Her-

Herba, vel floris species, que vulgo dicitur The. A Plinio lib. 21. cap. 12. Cerinthes inter apum pabula numeratur, & a Theophrasto de Historia Plantarum lib. 6. cap. 7. צירנתוס Cerinthum ex floribus æstivis esse dicitur. Vide de eo etiam Aristotelem de Historia Animalium lib. 9. cap. 40.

קורנס, **קורנסא** Malleus. **קורנסא** **קורנסא** Malleus muscæ, vel vespæ, b. e. aculeus. R. autem Salomonem decipi, qui vult **קורנס** esse malleum majorem ad extendendum, & dilatandum ferrum, **פטיש** autem malleum communem, colligitur ex Tractatu **שבת** fol. 122. ubi etiam malleus minor eodem nomine vocatur: **נוטל אדם קורנס** Accipiens homo malleum ad quassandum nuces. Hinc scriptum reperitur apud R. David Isa. 41. 7. Malleus parvus vocatur apud Rabbinos nostros **קורנס**.

קורנסא, **קורנסא** Malleus, fustis. Isa. 41. 7. Num. 8. 4. in *Jonathane*.

קורנתא, **קורנתא** Corona. *Plur.* **קורנתון** coronæ. 1. Regum 7. 2. 16. 17.

קריס Dominus. Psal. 33. 1.

קריס Acetum. Prov. 19. 13.

קרוסטלין Crystallus. Esth. 1. 8.

קרוסלין, **קרוסלין** Vertebrae, malleoli, tali digitorum, & pedum: crura. Levit. 11. 21. urticæ. Juxta alios feræ. Hof. 9. 6.

קריסם *Pabel.* Absumere, confumere: excindere, succidere. Deut. 28. 8. in *Targum Hierosolymitano*, & *Jonathane*.

קריסום Excisio, absumptio.

קריץ, **קריצא**, **קוריצא**, **קוריצא** Obrectatio, criminatio, accusatio, delatio. *Semper precedit Verbum אכל*, vel **אכלו**. Ezech. 22. 9. Prov. 11. 13. *Plur.* **קוריציין** criminationes. Levit. 19. 16.

קריצתא, **קריצתא**, **קריצתא** Aurora, mane, tempus matutinum. Genes. 32. 24. Job 3. 9. Psal. 139. 9.

קריצובין, **קריצובין** Cardui, tribuli, spinæ. Prov. 15. 19. & 50. 11.

קריצתא *Pabel.* Scabere, scalpere: pectinare, pectine radere. **אחקריצתא** scabere, scalpere se. Job 2. 8.

קריקבון, **קריקבון** Ingluvies, vescicula gutturis in avibus. Levit. 11. 13. in *Jonathane*.

קריקסון Domus cauponariæ: tabernæ: curiæ. Deut. 18. 19. in *Jonathane*.

קריקום Munitio, propugnaculum. *Plur.* **קריקימין** munitiones. Deut. 20. 20. in *Jonathane*.

קריקיתא Solum, pavementum. Num. 19. 14. in *Targum Jonathanis*.

קריקר Cucurire; vox gallorum propria. Esth. 1. 2. in *Targum secundo*. Hinc illud *Ovidii*, vel *ejus*, qui *Ovidii operibus Philomelam addidit*: Cucurire solet gallus, gallina gracillat. *Significat etiam קריקר* gracillare, quam vocem gallinæ post ovorum partum emittunt. Item glocitare. Est Verbum proprium gallinarum cupientium ovis incubare. **טוסין מיללין תרנגלין מקריקרון** Pavones ululant, galli cucuriunt. Esth. 1. 2.

in Targum secundo.

קָרַר Frigescere. Hinc in *Ithpabel*
אֶתְקַרַר reficere se. Exod. 2. 5.

in Targum Jonathanis.

קָרִיר Frigidum. Nah. 3. 17. *Plur.*
קָרִירִין frigidi. *Constr.* מֵיֵי קָרִירִי aquæ
frigidæ. Prov. 25. 25.

קוֹרָא Frigus. Job 38.
20. Prov. 25. 20. *Apud Rabbinos* קוֹרַת רוּחַ
Refrigerium, recreatio, animi quies, &
tranquillitas. Hinc tritum illud apud He-
braeos. Melior est una hora קוֹרַת רוּחַ re-
frigerii animi in sæculo futuro, quam tota
vita sæculi præsentis.

קָרִירוּחָא Idem. Prov. 25. 13.

מְקַרָּה Refrigerium, refrigeratio. 1. Reg.
7. 2.

קָרַשׁ Coagulare. Job 10. 10. **וַיִּז קָרוֹשׁ**
Vinum condensatum. *Ithpabel*
אֶתְקָרַשׁ coagulari. Num. 25. 8. in *Jonatha-*
ne.

קָרוֹשָׁא Gelu, frigus. Gen. 31. 40. in *Jo-*
nathane. Legitur etiam **קוֹרֵשָׁא**.

קָשָׂא, **קָשָׂה** Durum, grave, mole-
stum, difficile esse. *Apel*
אֶקְשִׂי obdurare, durum se præbere: obji-
cere. Deut. 1. 17. & 15. 18. *Pabel* **קָשִׂי** idem.
Gen. 35. 16. *Ex Ithpabel Particip.* דִּמְתַּקְשִׂי
quæ difficilis fuit ipsis. Levit. 24. 12.
in *Jonathane*. *Rabbinis* הִתְקַשִּׂי Obduresce-
re, rigidum fieri. *Ex Hophal* דְּהוֹקְשׁוּ
Quod duræ factæ fue-
rint instar lapidum. *R. Salomon* Exod. 15. 8.

הַקָּשָׂה, vel **אֶקְשִׂי** præterea *Rabbinis* est

argumentari, disputare in contrarium, ob-
jicere, opponere. **דְּלֵא תְקַשִּׂי שְׁמוּאֵל**
Ut non opponas Samuelem Sa-
mueli, nempe quasi sibi contrarium. Hinc
מָה מְקַשֵּׁן, **מְקַשֵּׁן** objiciens, opponens. מָה
עָלְתָה עַל רוּחוֹ לְהַקְשׁוֹת Quodcumque
venerit ipsi in mentem opponere. **שְׂאִינוּ**
Qui non
opponit se, vel disputat cum ullo homi-
ne, nisi cum seipso.

קָשִׂי, **קָשִׂי**, **קָשִׂיא** Durus, difficilis, mo-
lestus, gravis. Exod. 6. 9. Deuter. 31. 27.
Plur. **קָשִׁין** duri. 1. Sam. 20. 10. *Fæm.* **קָשִׂיא**
dura. Genes. 49. 7. Psal. 60. 5. *Plur.* **קָשִׁין**
duræ. Gen. 42. 7. 30.

קָשִׂיא, **קוֹשִׂיא** Objectio, argumentum,
quæstio contraria, quæ alii sententiæ refra-
gatur. Hinc apud *Talmudistas* voces **מְחִיבֵי**
לְשׁוֹן קוֹשִׂיא, **מְתַקִּיף**, **וּרְמִינָהּ** sunt
voca-
bula objectionis contrariæ. Quoties vero usur-
pant **וְהִתְנִין**, vel **וְהִתְנִיא** significant
objectionem ex **מִשְׁנֵה** *Misnâ* desumptam,
tuncque ab *Hebræis* **בְּתַמִּיחָא** cum admiratio-
ne, & interrogatione illæ voces leguntur.
Quod si ad præcedentia confirmanda adhibean-
tur, tunc legendæ sunt **בְּנִיחוּתָא** placide.
Ad indicandum, objectionem allatam nibili
valere, vel argumentum infirmum, nulliusque
roboris esse, ajunt: **אִין הַקּוֹשִׂיא כְּלוּם** Ob-
jectio nullo modo est objectio. Sic **לֵא**
קָשִׂיא Non est argumentum contrarium,
non obstat nobis. **קוֹשִׂיא פְּשׁוּטָה** Quæstio,
objectio simplex.

קָשׁוּת, **קָשׁוּתִים** Cucumeres. Sic appel-
lan-

lantur propter difficilem concoctionem. Vitari propterea maxime debent, ne nocent. Hinc in Tractatu עבודה Avodà fol. 11. למה נקרא שמן קשואים מפני שקשין לנופו של אדם חכרות Unde vocatur nomen ipsorum קשואים propterea quia graves sunt corpori hominis, ut gladii.

קשיו Durities, severitas, asperitas. Deut. 9. 7. בקשיו aspere. Exod. 1. 13. 14. *pro Hebræo בְּקָרָךְ.*

קשיו Idem. Job 15. 26. *Item* difficultas, gravitas.

מקשני Cucumerarium. Isa. 1. 8. *Hebraice* מְקִשָּׁה.

קשיתא Ossa, lapides dactylorum. *Proverbium tritum in יומא Jomà fol. 79. תרי קבי חד קבא דקשיתא וסריח* Duo cabi dactylorum, unus cabus in illis est ossium, & amplius. *Adebitur ad significandum, malos bonis immixtos esse, inutilia sepe sub utilibus abscondi, vitiaque sub virtutis specie latere.*

מקשה Seta, setæ porcorum. *In שבת Sabbat fol. 90. Seta in porci unam extrahens in Sabbato, peccat. Sunt autem setæ נימין קשים* pili duri, & rigidi in dorso suis.

קשה, קשת, קשוו *Vide supra in קסה.*

קשט Pabel. Ornare, adornare, præparare: exornare. *In Tractatu*

סנהדרין Sanhedrin cap. 2. fol. 19. קשט *Orna prius te ipsum, postea orna alios. Culpa enim omni vacare debet, qui aliorum crimina objurgare vult. Turpe enim est Doctori, cum*

culpa redarguit ipsum. *Ithpabel אֲתַקְשֵׁט* ornari, præparare se. Isa. 61. 10. Amos 4. 12. jaculari. Exod. 19. 13. *in Targum Hierosolymitano, ubi ט est pro ת.*

קשוט Ornatus, ornamentum, mundus muliebris. Isa. 49. 18. Jerem. 2. 32. *Plur.* תְּכֵשִׁיטִין ornamenta. *Affine est*

קשטא Veritas. *Hebraice* אֵמֶת. Genes. 24. 48. מן קשוט vere. Dan. 2. 47. בקשטא vere, revera, certe, sane, profecto. Genes. 17. 19. & 42. 21. *Pro צדק*

justitia usurpatur Jerem. 22. 13. & Hof. 2. 20. *Præterea קושטא idem est, ac קשתא* arcus. Esth. 1. 3. *in Targum secundo, & Psal. 61. 4. quo in loco ab aliis explicatur arx, turris, munitio.*

קשיתא, קשיתא, vel קשיתא Verus, verax, fidus, rectus. Psal. 31. 6. *Plur.* קשיתא mors rectorum. Numer. 23. 10. *in Jonathane.*

קשיתות, קשיתות Veritas, integritas, relicitudo. Genes. 20. 6. Deuter. 9. 5. 1. Reg. 9. 4.

קושטנינא Constantina, Constantinopolis. Numer. 24. 19. & 24. *in Jonathane.* Psal. 108. 11.

קשש Senescere, consenescere. 1. Sam. 12. 2. *Pabel קשקש* sonnum, tinnitum edere. *Pabel קיש* colligere, conquirere spicas. Num. 9. 8. *in Targum Hierosolymitano.*

קשיש, קשיש Senex, decrepitus: major natu. Job 15. 10. 1. Reg. 2. 22. *Plur.* קשישא, קשישין fenes, seniores, pres-

byteri. Job 12. 12. & 32. 6.

קְשִׁיחוֹתָ Senium, senectus. Prov. 30. 17.

קֶשׂ קֶשֶׂא Stipula.

קֶשֶׂת Jaculari, ejaculari. Aphel

קֶשֶׂת אֶקֶשֶׂת idem.

קֶשֶׁת אֶרְשָׁא Arcus vel materialis, vel

cælestis. Isa. 21. 15. Iris. Genef. 9. 14. Ezech.

1. 28. Plur. קֶשֶׁתִּים, קֶשֶׁתֵּיךָ arcus. Psal.

76. 4. & fam. קֶשֶׁתִּים, קֶשֶׁתֵּיךָ Gen. 21. 20.

Isa. 7. 24. in Jonathane, & קֶשֶׁתֵּיךָ Isa. 5. 28.

Ex forma Hebraica cum aff. וְקֶשֶׁתֵּיךָ &

arcus ipforum. Jerem. 51. 46. Judei, ubi I-

videm, sive arcum cælestem vident, tenentur

dicere: כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּדָּה

הָעוֹלָם וְזִכְרֵךְ הַבְּרִית נֶאֱמָן בְּבְרִיתֵךָ וְקִיִּים

בְּמִצְוֵיךָ Benedictus sis Domine Deus no-

ster, memor fœderis, fidelis in fœdere suo,

& stabilis in fermone suo.

קֶשֶׁת Sagittarius, Arcitenens, jaculator.

Plur. קֶשֶׁתִּים, קֶשֶׁתֵּיךָ sagittarii. 2. Sam.

20. 23. Item apud Astronomos קֶשֶׁת Sagitta-

rius, signum cæleste.

קֶתֶא, קֶתֶת Platea avis, peleca-

nus: ibis: onocrotalus. De

nomine hujus avis variant Interpretes. Plur.

קֶתִין pelecani. Isa. 34. 11.

קֶתוּ קֶתוּ Urceus, lagena, calix, scy-

phus, poculum. Plur. emphat.

קֶתוּנִים urcei, lagenæ, pocula. Num. 31.

23. in Jonathane. Grecis κάλυψον poculum,

quod erat Spartanis proprium.

קֶתֶר Petra: rupes. Plur. constr. בְּקֶתֶרֵי

in petris. Proverb. 30. 26.

קֶתָרוֹס Cithara: tympanum. Dan. 3. 5.

Isa. 5. 12. In Bibliis Venetis prave scriptum

est קֶתָרוֹס. Plur. קֶתָרוֹסִים citharæ. Ec-

clef. 2. 8.

קֶתֶת, קֶתֶא, קֶתֶת Manubrium, ca-

pulus. Deut. 19. 5. in Jonathane. Plur. קֶתֶתִים

Manubria, capuli.

Apud Rabbinos קֶתֶת דְּנֶרְנָא Manubrium

asciæ: קֶתֶת דְּמַגְלָא Manubrium falcis:

קֶתֶת דְּבוּרְטָא Manubrium lanceæ, סִכִּינָא

בְּתֵר קֶתֶת Culter post capulum.

DICTIONES EX RABBINIS.

ק Abbreviatura. Idem ac קרי Legitur.

Adhibetur in margine librorum, & a

Masorethibus ad lectionis varietatem indican-

dam. 2. קָמָא Primum. 3. קָשָׂא Durum,

difficile: objectio difficilis.

קָ Apud Talmudicos est dictio expletiva.

Tum conjunctim, tum separatim ante voces

adhibetur. Sæpe redundat; sæpe etiam reddi

potest, quidem: דְּקָא quoniam: מִדְּקָא quo-

niam vero, ex quo quidem: קָאָמֵר dicit:

קָאָמֵר דְּקָאָמֵר qui dicit: קָאָמֵרֵינוּ dicimus. קָאָמֵר

יָאוֹת Sicut convenit, sicut rectum est.

קָאָמֵר Abbreviatura. Idem ac קָאָמֵר

מֵאֵי קָאָל וּמֵאֵי קָאָ Dicens est ipsi.

קָאָל מֵהֵרֵךְ לֵיהֵ Quid dixit ipsi, & quid respon-

dit ipsi? Talmudistis in usu.

קָאָמֵר Vide infra in קָאָמֵר.

ב ק

קבא Alea, tessera, ludus tesserae. Graeco κωπέα, vel κωπος. **שׁוֹחֵק** ludit aleis. **קִבְיֹאָטוֹס** aleator. *Qui aleis ludit, in Jure Talmudico ad judicandum ineptus censetur, juxta illud, פְּסוּל לְדוֹן וּלְהַעִיר* ineptus est ad judicandum, & testimonium dicendum. *Alii ex Rabbini omnino veritum esse aleae ludum contendunt, alii conditionem adjiciunt. In Tractatu סנהדרין Sanhedrin fol. 24. R. Jehuda conditionem addit שאין לו אומנות* si non sit ipsi opificium aliud, nisi illud. *Tunc enim vitio aleae ludus vertendus est, qui alioquin ad fallendum tempus aliquando permittitur. Alii prohibitum esse volunt, quod rapinae species quaedam sit. Nec falluntur. Hinc Majemon parte quarta, in Tractatu גזילה De Rapina scriptum reliquit: Ludens aleis בקוביא הרי זה גולן* raptor est. *In Tractatu etiam Talmudis שבח cap. 23. in משנה Misna lucrum, quod ex aleis percipitur, גָּזֵל Rapina appellatur. Audi מפים אדם עם בניו ועם בני ביתו. על השלחן ובלבד שלא יתכוון לעשות מנה גדולה מן קטנה משום קוביא: Sortiri potest homo (in Sabbato) cum liberis, & domesticis suis in mensa, modo ne cupiat ex portione parva facere portionem magnam, propter κωπέα, h. e. quia id pro lusu aleae, ac proinde pro rapina haberetur.*

קִבְיֹאָטוֹס Aleator. *Videtur deductum ex Graeco κωπατής. Apud alios est משחק בקוביא ludens alea; apud alios גִּבְיֹאָטוֹס נִפְשׁוֹת furans*

animas; hoc est, alios corrumpens, & seducens alearum ludo; apud alios plagarius, personarum praedo.

קְרוֹשׁ פְּרוּךְ *Idem ac קבא* Sanctus benedictus ille. *Ira Deus vulgo apud Rabbinos, & in libro זוהר Zohar appellatur. Rabbini tamen ei solent praepone-re litteram ה, scribuntque הקבה. Idem nomen plerumque Chaldaice, & Talmudice pronunciat per קורשא פרוך הוא.*

קִדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו *Idem ac קבו* Sanctificavit nos praecipis suis, & praecipit nobis. *Ejus usus in Libris תפלות Precum.*

קָבַל Accipere, recipere, suscipere. **קַבְּלָה** acceptio: Cabbala, Doctrina a majoribus tradita, & accepta. Theologia mystica, doctrina ore tradita, & de divino auditu accepta, ut vocant, & arcanis, ac mysteriis Legis divinae. *Vide de ea Disputationem huic Lexico praemissam.* **מְקַבֵּל** Cabbalizatus, per Cabbalam edoctus. *Item gratus, acceptus, ut נביא מקבל* Propheta acceptus. *מקובלני per Cabbalam edoctus sum, vel accepi. Cabbalae duae sunt partes, עיונית speculativa, & מעשית practica. קבול* acceptio, receptio. **קַבְּלָן** Cabbalista: receptor alicujus rei. **קבלה דיסורין** Traditio, vel doctrina afflictionum est silentium, & petitio misericordiae. *Hec est hujus loci sententia. A majoribus nostris didicimus, afflictiones patienti animo ferendas esse, & in calamitatibus Dei misericordiam esse implorandam.*

Cabbalæ summa auctoritas semper apud Hebraeos fuit, ut colligitur ex libro ראש השנה fol. 19. ubi legitur: רברי קבלה כרברי דמו Verba Cabbalæ æquiparantur verbis Legis.

קבר, קברא, קברא Sepulcrum, sepultura. *Plur. קברין* sepulcra.

קבע לו Figere, affigere, formare. *קבע עת קבוע* statuit ipsi certum tempus. *קבע זמן* tempus fixum, & determinatum.

קביעה Dies, terminus statutus, fixio. *יהא בין קביעות* stabilitas, fixio. *קבע קביעות* erunt inter fixationem unam, & alteram sex dies.

קבץ Colligere, congregare. *קבץ קבץ* colligi. *Hoc verbum adhibetur a Grammaticis ad significandam phrasim, in numerum pluralem deduci, sive formari. שם מקובץ* nomen plurale, sicuti *שם נמרץ* nomen numeri singularis. *קבוצין* collectio; numerus pluralis; additio Arithmetica. *קבוצין* collector, eleemosynam colligens, mendicus.

קברניטא, קברניטא Gubernaculum, clavus navis: gubernator. *Hinc אוי אבינא* Væ navi, cuius gubernaculum periit, vel gubernator. *Proverbium de iis, qui capite, ac principe privantur. Eo enim pereunte, perturbationes, & mutationes magnæ solent ingruere.*

Ex *קברא* Sacris litteris colligitur, tum victimas, tum res alias vel manducatas fuisse, vel combustas, vel sepultas. *Sepeliebatur itaque caro lacte condita, capilli Naziræi immundi, primogenitus asinus, bestia profana, aut fera in*

Atrio mactatæ, avis leprosi, bos lapidandus, vitula decollanda, animalia, quæ abortierant, victima sacratæ למזבח Altari, vel Templo reficiendo, ante immolationem mortua. Comburebatur autem casarius Naziræi mundati, arborum præputium, primitiæ polluta, festa contaminata, sacra quælibet mactata loco, vel tempore non suo, Sacrificia oblata pro delicto dubio, cum ante sparsionem sanguinis domino innotescebat, se non esse reum, neque quidquam deliquisse. Circa comestionem vero victimarum locus, tempus, & personæ, quibus victimas comedere permissum, sunt consideranda. Itaque Sacrificia piacularia, salutaria publica, & pro delicto die mactationis, & nocte insequenti tantummodo comedere licebat, reliqua Sacrificia die mactationis, nocte, & die sequenti usque ad occasum Solis; excipe agnum Paschalem, cuius comestio tantummodo usque ad mediam noctem erat permissa. Quod vero attinet ad locum, aliæ in Atrio, aliæ extra Atrium comedebantur. Tandem aliæ victimæ comedebantur solum a Sacerdotibus, aliæ etiam ab earum dominis. Sic primogenitis tantummodo Sacerdotibus vesci licebat, ut etiam Sacrificiis salutaribus publicis, Sacrificiis piacularibus, & pro delicto Sacerdotibus solum familiæ ministrantis in Atrio; armo vero, & pectore salutarium privatorum maribus æque, ac fœminis.

קבר Rabbini est etiam uterus mulieris. *Accidit enim aliquando, ut sit infantis sepulcrum, cum in utero moritur. Hinc illud in כל זמן שהקבר fol. 128. in שבת* *Quam-*

פתח Quamdiu uterus apertus est, *vide-*
licet in partu, sine metu violationis Sabbati
licet administrare necessaria ad partum die
Sabbati; at נסחם הקבר אם si conclu-
sus est uterus, & *obstetrix dicat, necessaria*
sibi esse hac, vel illa, licet ea suggerere, nec
violatur Sabbatum; si autem nihil dicat, pe-
nitus violatur Sabbatum.

בַּת קְבֻרָיִים Filia sepulcrorum. Nomen
avis in sepulcris plerumque, ac cœmeteriis ni-
dum habentis. Fertur se ornare alienis plu-
mis, sicuti graculus, & cornicula.

קְבֻרָיִים Cœmeterium, sepulcrorum locus:
sepulcrum. Videtur esse corruptum ex Græco
κοιμητήριον cœmeterium. Hinc illud: **בְּקְבֻרָיִים**
שֵׁל מְלָכִים הָיָה קְבוּר In sepulcro Regum
fuit sepultus.

קָרַח Flagrare, conflagrare, accendi, in-
flammari: accendere. **הַקְרִייתָ** In-

flammare, exacerbare: corrumpere cibum
nimium saliendo, aut condiendo. In **סנהדרין**
Sanhedrîn fol. 103. *proverbialiter de eo usur-*
patur, qui mores suos corrumpit, & ma-
culam famæ suæ inurit. Verba enim illa
Psalmi 91. 10. וְנִנְעָ לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלָךְ Et
plaga non appropinquabit tabernaculo tuo,
ibidem exponuntur; אוּ שְׁלֹא יִהְיֶה לְךָ בֶן אוּ
שְׁלֹא תִלְמִיד שְׁמִקְרִיחַ חֲבֵשִׁילוֹ בְּרִבִּים h. e. Ut
non sit tibi filius, aut discipulus, qui ni-
mium saliat, vel saliendo corrumpat edu-
cium suum publice. Nimirum qui a re-
cto vivendi tramite deflectat, degener e-
vadat, sanam doctrinam corrumpat, &
ad Heresim, vel Idololatriam desciscens
eam palam disseminet, procaciterque defendat.

קְהֵלָה גְּדוֹלָה קַנָּה Abbreviatura. Idem ac
Synagoga magna.

De Synagogis.

Synagoge inter loca sacra numerandæ, a Philone *ἱεροὶ τόποι*, ab aliis *προσῆλαι*, & *ἱερά*,
ab Hebræis vulgo **בתי כנסיות** nuncupantur. Cum autem Scholæ proximæ Synagogis plerum-
que essent, factum est, ut utrumque nomen sine discrimine utrisque tributum fuerit, & in
Talmude voces **בית הכנסת**, & **בית מדרש** de uno, eodemque loco usurpentur. Tanta au-
tem antiquis temporibus earum Sanctitas apud Hebræos fuit, tantaque reverentia iis semper
præstita, ut, licet funditus deletæ, & everse fuerint, retia extendere, lugere, via compen-
dium per locum, ubi erant sitæ, facere, summum nefas Judæi putaverint. De Synagogarum
origine non constat, neque convenit inter Auctores, aliis primorum Patriarcharum tempore, a-
liis post reditum Judæorum e captivitate Babylonica eas fuisse in usu arbitrantibus. In re in-
certa id certum, a temporibus antiquis earum originem trahendam esse, cum Mosaicum codi-
cem *ἐκ γενεῶν ἀρχαίων* a generationibus vetustis Act. 15. 21. in Synagogis populo prælectum
fuisse claris, & apertis verbis legamus. *Μουσῆς ἐκ γενεῶν ἀρχαίων ἔτι πολλοὶ κηρύσσοντες αὐτῶν*

ἔχει, ἐν ταῖς Συναγωγαῖς καὶ πᾶσι Σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Moyses a temporibus antiquis haber in singulis Civitatibus, qui eum prædicent in Synagogis, ubi per omne Sabbatum legitur.

קדם Antevertere, præponere, præcedere, præmittere, prævenire: ante aliquid dicere, scribere, aut facere. **הקדמה** præfatio, prologus, proœmium: propositio. **קדמה גדולה** propositio major, & **קדמה קטנה** minor. *Item קדמות* principia apud Physicos. *Hinc בעלי הקדמות* Auctores principiorum. *h.e.* Physici. *Certa enim principia natura præsupponunt, usque nituntur.* *Item קדמות* præcognita, rudimenta. **קדם**, **קודם** לכן, **קודם** זה, **קודם** זה, **קודם** זה, ante, antequam, priusquam. **מין קדם** a, ab. **מין קדם** ד. **מין קדם** quod. **קדם**, **קדימה**, **קדמות** principium, prioritas, antiquitas, æternitas. *Apud Talmudicos opponuntur באורחא* mane, & *באורחא* vespere. *קדמות* de Deo est æternitas, cum ipsum nihil antecesserit, sed ipse ante omnia fuerit æternus, & immutabilis. **קדמוני**, **קדמון** prior, pristinus, antiquus: Oriens. *De Deo usurpatum קדמון* æternus. **מוקדם** præventus, anticipatus, anticipans. **מוקדם ויאוחר** hysteron proteron. **על ידו מוקדם** per manus prioris, primum occurrentis, per primum.

קדר Obscurari, tenebris obduci, atrum, nigrum fieri. **נקדר**, **נתקדר** Eclipsim, defectum luminis pati, deficere. **קדור**, **קדרות** Eclipsis, Solis, vel Lune, defectus, obtenebratio, obscuratio.

קדוש קדש Sanctificatio. **קדושה** Sancti-

tas. **קדושים** Sponsalia sacra ob matrimonium, de quibus liber Talmudicus integer extat.

קדש Rabbis est Sponsam ad connubium consecrare, despondere, spondere. **קדש** *Hiphil* sanctificare, consecrare. **קדש** *Hithpabel* desponsari. **אשה מתקדשת** mulier desponsata.

קודש, **קודש**, **קודשא** Sanctitas, res sancta, & sacris usibus consecrata. Exod. 28. 36. Levit. 19. 24. Ezech. 42. 14. **קדש** **קדש** adytum. Exod. 26. 33. **קדש** **קדש** Sanctitas Sanctitatum in Sacris litteris modo designatur locus Templi sacratissimus, ubi erat Arca; modo Altare; modo Panes propositionis, modo Holocausta, & Sacrificia a solis Sacerdotibus comedenda; modo Templi vasa; modo denique **בגדי הכהנים** Sacerdotum vestes intelliguntur. *Plur. cum Kametz præter analogiam קדשים* Sanctitates. Exod. 30. 1. & *קדשים* 2. Paral. 35. 13. & *קדשים* Nehem. 10. 34.

Ex Sacrificiis alia dicebantur קדשים קדשים Sanctissima; *alia קדשים קלים* minus sancta, sancta levia nuncupabantur. *Sacrificia salutaria publica, Sacrificia pro delicto, & Sacrificia piacularia erant קדשי קדשים* Sanctissima, *reliqua autem Sacrificia קדשים קלים* minus Sancta. *Sacerdotum*

rum erant עורות pelles victimarum oblatarum in Sacrificium sanctissimum tum publicum, tum privatum, si excipias victimas, quæ etiam cum עור pelle igne erant consumendæ; in Sacrificiis autem קרשים קרשים minus sanctis pelles victimarum offerentibus dominis restituebantur. קרשים קרשים Sanctissimis soli Sacerdotes in loco sancto vescantur; קרשים קרשים minus sanctis etiam domini in urbe Hierosolyma præter Sacrificia primogenitorum animantium, quæ a solis Sacerdotibus comedebantur.

קָהָה Aggregare, congregare. קָהָה קָהָה aggregatio, congregatio.

קְהָלָא Congregatio, cœtus, Ecclesia, Synagoga, quæ dicitur etiam קְהָלָא קְהָלָא. Hinc Ecclesia sancta Hierosolymitana. Appellatur etiam Synagoga ab Hebræis קְהָלָא קְהָלָא, præcipue in Talmude Hierosolymitano.

קו Abbreviatura. Idem ac קו וְהוּמָר Leve, & grave. Argumentantes a minori ad majus, vel a majore ad minus hujusmodi dicendi ratione Hebræi utuntur, ut אִם הַקְּבָה אִם הַקְּבָה מִצְטַעַר עַל דָּמֵן שֶׁל רֶשָׁעִים קו דָּמֵן מִצְטַעַר עַל דָּמֵן שֶׁל צְדִיקִים h. e. Si Deus dolet ob sanguinem improborum, videlicet immerito effusum, quanto magis ob sanguinem iustorum?

קו Venam secare: sanguinem ex vena emittere. הַקוּ הַקוּ venæ sectio. סִבִּין הַהַקוּ phlebotomum scalpellum. קוֹאֵי venæ sector, דָּם. Græce φλεβοτόμος. Multa ad venæ sectionem pertinen-

tia passim in Talmude habentur. דָּם דָּם לא יאכל לא חלב ולא גבינה לא ביצים Qui secuit venam, non comedat lac, caseum, ova, ficus immaturas &c. Sic דָּם דָּם לא ראכיל דגים Qui secuit venam, non comedet pisces. פֶּטֶר R. Acha cum ingrederetur דָּם דָּם ad secandam venam consuevisse dicere: יִרְמִי אלהי שיהא עסק זה לרפואה ותרפאני h. e. Sit voluntas coram te Domine Deus mi, ut negotium hoc mihi cedat in sanitatem, & sanes me. Nam Deus sanans es, & curatio tua est veritas. In בכורות Becordth

autem fol. 33. habetur: דָּם דָּם בכור שאחזו דָּם דָּם אפילו מת אין מקויון לו דָּם דָּם si corripuerit sanguis (h. e. fluxus, vel copia sanguinis) ad mortem usque, non emittunt ipsi sanguinem, nimirum ad sistendum fluxum. Alii Rabbini dixerunt, יִקוּ venam secabit, modo non faciat in eo מוֹם מוֹם vitium, quo profanetur.

קוֹלֵי Vox. קוֹלֵי קוֹלֵי קוֹלֵי res vocalis, sonorus. קוֹלֵי קוֹלֵי res vocales, quæ in voce consistunt. קוֹלֵי קוֹלֵי strepera mulier. קוֹלֵי קוֹלֵי ranæ, ita dicitur a clamore.

קוֹמָה Surgere, stare. קוֹמָה קוֹמָה statura, altitudo. קוֹמָה קוֹמָה statio, subsistentia, consistentia. קוֹמָה קוֹמָה stabilis. קוֹמָה קוֹמָה persistere, subsistere, stabiliri, confirmari. קוֹמָה קוֹמָה probatio nobis est. קוֹמָה קוֹמָה locus: Deus, quia ubique locorum præsens est, omnifera locus plenus est gloria ejus. קוֹמָה קוֹמָה localis.

Bbb

lis.

His. תְּקוּמָה resurrectio mortuorum in die
Judicii. הַרְשָׁעִים לֹא תִהְיֶה לָהֶם תְּקוּמָה.
Impiis non erit resurrectio, *nimirum ad vitam*
eternam, quæ proprie a Rabbinis vocatur תְּחִיָּה
revivificatio, revocatio in vitam salutis æ-
ternæ; *At improbi in gshennam descendant*
eternum inter cruciatus, & tormenta victuri.

Apud Rabbinos, & Talmudicos בֵּינָן דְּקָם
Posteaquam ita stat, flet, *b. e. cum*
ita se res habeat, esto, facta nequeunt infecta
reddi. אֲדוּלְהוּ קָאֵי Ad omnia stat, *b. e.*
ad omnia refertur. *Adhibetur ad significan-*
dum, unum verbum ad plures voces referri.

תַּנָּא אֲקָרָא קָאֵי Tannà, sive Doctor ad
Scripturam, vel Verbum istum substitit.

תַּנָּא אֵיכָא קָאֵי Doctor ubinam substitit
docendo? כְּדָקָא קָאֵי Sicut stat, sic stat.

Nimirum res meæ ita se habent. Usurpatur
קָאֵי per Apocopam pro קָאֵים, vel קָאֵים
ex dialecto Talmudica.

Talmudici in Conjugatione אַבְּלֵי pro
הוּקֵים, vel הוּקֵים dicunt per Apocopam
אֲוִקֵי. Hinc Participium מוֹקְמִינָן Constitui-
mus, ordinamus, decernimus. *Interdum u-*
surpatur אֲוִקֵי intransitive pro קָאֵי subsiste-
re, desistere; *ut רב אשי אוקי אשלשה*
Raf Assè substitit (*in concionando*)
ad tres Reges, sive trium Regum histo-
riam.

קָמָא, קָמָא Jusjurandum, juramentum.

קוֹמָא Comes, *nomen dignitatis, & prin-*
cipatus. In Tractatu עוֹ אַוּוֹדָא זָרָא fol. 11.

סָסֵר דּוּקְסָא לְאַנְמוֹנָא אֲנְמוֹנָא לְקוֹמָא
Tradidit Dux Episcopo, Episcopus Comiti.

מָקוֹם Locus, *ita dictus, quia in eo o-*
mnia consistunt. In תַּעֲנִית Taanith legitur:

אֵין הַמָּקוֹם מַכְבֵּר לְיוֹשְׁבוֹ אֶלֶּא הַיּוֹשֵׁב
אֵין מַכְבֵּר אֶת מָקוֹמוֹ *b. e.* Non locus honorat
fessorem suum, sed fessor honorat locum
suum, *juxta illud allatum in libro Musar*
cap. 24. fol. 136. לֹא מָקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם

מַכְבְּרוֹ אֶלֶּא הוּא מַכְבֵּר אֶת מָקוֹמוֹ
Non locus hominis honorat ipsum, sed
ipse honorat locum suum. *At Scribe, &*

פְּהַרְשֵׁיִי כְּתוּבָא כְּתוּבָא כְּתוּבָא
Pbarisei contra arbitrabantur, se honorari lo-
co primi confessus, *ut colligitur ex Marci 12.*

v. 38. & 39. βλέπετε ἀπὸ τοῦ Γραμματέως
τοῦ θελούντων ἐν τοιαύτῃ περιπατεῖν, καὶ ἀσπασ-
μὸς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν ταῖς δεσποῖς.

Cavete a Scribis, qui volunt in stolis am-
bulare, & salutari in foro, & in primis
cathedris sedere in Synagogis, & primos
discubitus in cænis.

מָקוֹם etiam Rabbini est Deus. R. Abèn
Ezrà Esh. 1. in principio rationem reddit,
cur ita Deus a Rabbini appellatus sit.

קְדַמְנִינוּ זֶל קְרָאוּהוּ מָקוֹם כַּעֲבוּד שְׁבַל
קְדַמְנִינוּ זֶל קְרָאוּהוּ מָקוֹם כַּעֲבוּד שְׁבַל

מָקוֹם מְלֵא כְבוֹדוֹ *b. e.* Prisci nostri Rab-
bini felicitis memoriz vocaverunt eum

(Deum) מָקוֹם, quia omnis מָקוֹם locus
plenus est gloria ejus. *Additur etiam alia*

ratio: שְׁבַל מָקוֹם שְׁדִיקִים עוֹמְדִים
שְׁבַל מָקוֹם שְׁדִיקִים עוֹמְדִים quia in omni lo-
co, in quo stant iusti, illic ipse cum eis

est. *Hinc Seneca de Beneficiis lib. 4. cap. 8.*

de Deo ait. Quocumque te flexeris, ibi il-
lum videbis occurrentem tibi: nihil ab il-

lo vacat: opus suum ipse implet. *Quæ videtur mutuatus a D. Paulo Act. Apost. 17. 28. Εἰν αὐτῷ ζῶμεν, καὶ κινεῖμεθα, καὶ ἐσμεν.* In ipso vivimus, & movemur, & sumus. *Placet etiam addere Cabbalistarum opinionem, qui per numeros nominum significationem solent elicere. Ideo igitur Cabbalisticæ censent, מְקוֹם Deum significare, quia numerorum ratione habita idem omnino valet nomen Dei Tetragrammaton יהוה Adonai, ac מְקוֹם MaKôm. Audi. Vox מְקוֹם MaKôm continet numerum 186. Vox item יהוה Adonai 186. complebitur, si qualibet littera toties numerum multiplicet, quot unitates continet. Littera י Jod ex se 10. significat; si decies decem multiplices, erunt 100. Littera ה He valet quinque: multiplica quinquies quinque, erunt 25. Littera ו valet sex: sexies sex sunt 36. denique littera ה rursus multiplicata efficit 25. Conjunge singula inter se, habebisque numerum 186. quem utrumque nomen complebitur. Ex hoc pari numero Cabbalisticæ eandem significationem eruunt. O quantum est in rebus inane!*

Rabbini præterea honestatis gratia vocibus מְקוֹם אֵרוֹן locus ille designant pudenda, ac præcipue muliebria. Hinc in גִּטִּין Gittin fol. 6. כַּנְגֵר אוֹתוֹ מְקוֹם לְאִשָּׁה Pilos invenit in illo loco, h. e. in Cunno. R. Salomon Exod. 35. 22. כַּנְגֵר אוֹתוֹ מְקוֹם לְאִשָּׁה Versus illum locum in muliere. כָּל הַנוֹנֵעַ בְּאֶצְבַּע קַטְנָהּ שֶׁל אִשָּׁה כְּאִילוֹ נוֹנֵעַ בְּאֶצְבַּע קַטְנָהּ שֶׁל אִשָּׁה Quicumque tangit minimum digitum mulieris, perinde est, ac si con-

trectaret locum illum. *Vide, qua honestate, vigilantia, ac diligentia mulieres suas Hebræi custodiri velint, quantumque scelus existiment eas vel leviter contrectare.*

מְכַלֵּמְקוֹם Ex omni loco, tamen, at tamen, tuncque ante se habet **אֵל עַל פִּי** etfi, quamvis.

Rabbini etiam frequenter utuntur phrase מְלֵא מְקוֹם אֲבוֹתָיו Implet locum Patrum suorum, h. e. Patres æquat v. g. pietate, religione, scientia, prudentia &c. Huc pertinet illud D. Pauli 1. ad Corinth. 14. 16. ἐὰν κληθῆναι ἴδιωτον τῷ ἰδιώτῃ. Qui implet locum idiotæ, h. e. qui idiota est, infamæ sortis homo, vilis, & abjectus.

קוֹץ Tædere; spernere, averfari, detestari. **מוֹקֶצֶה** tædium.

קוֹר, **הַקִּיר** Manare, scaturire. **מְקוֹר** scaturigo, fons. *Apud Grammaticos Infinitivus. Item metallum, vel minerale.*

קוֹר, **קוֹרָא** Tenerum, ac molle palmæ, in ramorum extremitatibus existens, quod dulce est, & esui inservit. *In palma enim quod quotannis crescit, molle est, ac tenerum, potestque manducare; at si in arbore relinquant, altero anno esui est ineptum, cum in lignum obdurescat. Proverbium: מֵאֵן רָאכִיל בְּהָרִי מֵאֵן רָאכִיל בְּהָרִי קוֹרָא Qui comedit tenerum palmæ, vapulabit per tenerum palmæ. Nimirum delicias, & voluptates impense sectantes, morbis, & pœnis per easdem subjiuntur; quemadmodum ramum arboris evellens, nisi caveat, plerumque a ramo resultantè graviter læditur.*

קֹטֵב Polus Mundi . *Plur.* קֹטְבִים Polii, *videlicet duo puncta, circa quæ, tanquam circa cardines, totum Cælum vertitur.* Alterum ex his punctis appellatur קֹטֵב הָרֹמִי Polus meridionalis, *sive Australis, vel Antarcticus, estque לְצַד דְּרֹוֹם ad latus Australe; alterum dicitur קֹטֵב צְפוֹנִי Polus Septentrionalis, Aquilonaris, sive Arcticus, estque לְצַד צְפוֹן ad latus Septentrionale. Qui habitant תַּחַת הַקֵּו הַשָּׁמַיָה sub Æquatore, Polum utrumque conspiciunt; at Septentrionales tantummodo Polum Septentrionalem vident.*

קֹטֵב est etiam torcular, prælum olivarum. *Ex Aruch autem est קֹטֵב Lignum magnum, & grave, quod olivis imponitur ad premendum.*

קַטְיוֹר Accusator. *Græce κατήγορος.* In *Talmude tritum:* הָעֹבֵר עֲבִירָה אַחַת קֹנֶה הָעֹבֵר אַחַד לֹו קַטְיוֹר אַחַד transgressionem unam, acquirit sibi accusatorem unum.

קָטַט Rixari, jurgari, litigare, contendere. **קָטַטָה** lis, contentio, rixa. *Plur.* קָטַטִּין lites, diffensiones. **בַּעַל קָטַטָה** Rixosus, contentiosus, auctor contentionis, & diffensionis. **בֵּית קָטַטִּי** locus pudendorum, *pro Hebræo בְּמִכְשָׁיו Deuter. 25. 11. in Targum Hierosolymitano; sed videtur mendosum; cum Elias adducat in קָטַט sub forma קֹטְנוֹי, sicuti etiam legitur Exod. 4. 4. in eodem Targum.*

קָטַט Cinis. **קָטַטִּין** cinereus. *Plur.* קָטַטִּיִּין cinerei. **קָטַטִּיִּין** ci-

neres. *Aliis pulvis tenuis, ac ruber, qui conservat fructus.*

קָטַטִּין Minor, minorennis, impar. **קָטַטִּיִּין** parvitas, minorennitas. **קָטַטִּיִּין** legumen, *b. e. quidquid in siliquis nascitur, ut lentes, cicer, fabæ, & alia.* **קָטַטִּיִּין** legumina. **קָטַטִּיִּין** parvi fide, in vera fide errantes. *Græce ὀλιγοπίστοι.* In **סוֹטָא** *Sotà fol. 48.* כָּל מִי שִׁישׁ לוֹ פֶּת בַּסֵּלוֹ וְאוֹמֵר מָה *b. e.* **קָטַטִּיִּין** *Qui cumque habet panem in canistro suo, & dicit: quid edam cras? est ex ὀλιγοπίστοις exigua fide præditis. Idem confirmatur in Tanchumà fol. 29.* כָּל מִי שִׁישׁ לוֹ מָה יֵאכַל הַיּוֹם וְאוֹמֵר מָה יֵאכַל הָרִיזָה *b. e.* **קָטַטִּיִּין** *Qui habet quod edat hodie, & dicit, quid edam cras? is caret fide. Etenim, ut ibidem legitur, qui creavit diem, creavit quoque alimentum ejus. Hæc omnia penitus conveniunt cum verbis Christi Matth. 6. 25. Διὰ τὸ τοῦ λέγω ὑμῖν, μὴ μεθυσθῆτε τῆ ψυχῆ ὑμῶν, τί φάγητε, καὶ τί πίνητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθησθε· ὅτι ἡ ψυχὴ ἀλλοτρίον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐνδύματός· Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est, quam esca, & corpus plus, quam vestimentum?*

קָטַטָה Puella, minorennis, minor, parva. *Hanc Hebræi ita appellant usque ad annum duodecimum completum. Hinc Majemon parte 2. fol. 2. Filia a die nativitatæ suæ, donec fuerit filia tredecim annorum, vocatur קָטַטָה Minor, Mi-*

norennis , ונקראת תינוקת , & Puella .

קטע Incidere , succidere , cædere , discindere , abscindere . שנה מקוטעה annus intercisus . קטוע cæsor , amputator . קטיע mutilus .

קטר Ligare , colligare , constringere .

קוטר diameter . מהצית קוטר semidiameter .

קוטר הארץ diameter terræ . קוטר

המה diameter Solis . קיטור Exhalatio , fumus , vapor calidus , & siccus , nebula .

קטיר nodus . קטרץ nodosus , durus , fortis .

קטורת , קטורת , קטורת suffitus .

קטרנ Accusare , deferre . Corruptum ex Verbo Græco κατηγορέω . קטרנ ארום יקטרנ cum accusaverit .

קהלת יעקוב קי Abbreviatura . Idem ac Ecclesia Jacobi , nimirum Israelitica , ex Deuter. 33. 4.

קילא Cella , cubiculum . Plur. קילין cellæ . Rectius dixeris קילא , vel קלא .

קילון & קלון Canalis , Aquæductus , agris , vel pratis irrigandis inserviens . Hec vox videtur derivata a Græca dictione κηλον , κλάφοι , Latine Tolleno , genus machine , qua aqua trahitur , in alteram partem pregravante pondere . De ea ita Plinius lib. 19. 4. Hortos villæ jungendos non est dubium , riuosque maxime habendos , si contingat profluo amne : si minus , e puteo , organifve pneumaticis , vel tollenonum haustu rigan- dos .

קין Testiculosus , prelongos , & majores testiculos habens . Id vitio tribuitur in anima- li primogeniio .

קניז Æstas . קניז æstivus .

קניז Æstivos fructus apponere , æstiva offerre . Hinc illud Talmudicum , מותר המותר Refiduum fructum ad æstivandum Altare , h. e. residuum , quod superest in mensuris decimationis , colligitur , & offertur præter debita Sacrificia , quemadmodum bellaria mense apponuntur . Ita etiam in Ketubhòth fol. 106. והשכר וקניזין בו את המזבח h. e. Et pretio (collecto ex venditis reliquiis in mensuris decimationum) æstivant Altare . Emunt videlicet eo æstivos fructus , offeruntque quasi ex opere supererogatorio . Vide etiam Tractatum שבועות Scevuhòth fol. 12.

קיק Ricinus . Græce κικι , Est arbuscula in Historia Jone vocata קיקיון , & a Dioscoride lib. 4. cap. 164. dicta arborosus frutex . Ex ejus granis veteres oleum exprimebant vulgo appellatum κίκισον ἔλαιον , Oleum ricinum . Itaque Plinius lib. 15. cap. 7. Proximum (oleum) fit e Cici arbore in Ægypto copiosa &c. Nostri eam vocant Ricinum &c. Hebraei appellant קיקי שמן Oleum KiKinum , quod ex Dioscoride loco citato cibus sædum , lucernis , emplastrisque utile . Aliis קיק est nomen avis .

קירי , קירי , קירי Dominus , Hebraice ארון , Græce κύριος . Occurrit potissimum in Psalmis , & Jobo .

קיימא לן קי Abbreviatura . Idem ac Confirmatio est nobis : probatio nobis suppetit . Adhibetur quoties argumentum affertur ad propriam sententiam confirmandam . Quan-

doque scribitur קיל"א. 2. קשה לו. Difficile est mihi; serupulus mihi oritur. Ejus usus, cum objectio aliqua ex alterius sententia extruitur: וקיל"א Et serupulus mihi oritur. 3. קל להבין. Facile intelligitur: facile intelligi potest.

קילבא Fatuus, idiota, simplex. In Tractatu סנהדרין Sanhedrin fol. 103. & מצינא fol. 84. ubi scribitur קילבא, legitur Proverbum antiquum: הונו דאמרי אנשי באתרא דמרי ביתא חלא ליה זיניה תמן קולבי רעיא קילתיה חלאה. h. e. Illud est, quod vulgo dicunt homines: quo in loco suspendebat herus arma sua, illic nunc suspendit fatuus pastor hydriam suam, vel uxta alios, pedum, baculum suum. Nimirum que aliquando in magno pretio fuerunt, sepe temporis progressu vilia evadunt, tenuisque habentur.

קלח Effundi, emanare, fluere, effluere. Pabel קלח effluere facere, abjicere. קלוח, קלח emanatio, eruptio, effluxus, fluxus, decursus. מקלחת fistula, unde aqua emanat. קלח, קילח, Culmus, in segetibus: caulis; in herbis, oleribus, & virgultis.

קלט Colligere se, recipere, retinere. קליטה receptio, exceptio, cohesio. In plantatione dicitur קליטה, quando radices terre adherent, & coalescunt. מקלט atylum, refugii locus.

קל Leve. קל וחומר Levitas, & gravitas: leve, & grave. Rabbini hoc dicendi modo frequenter utuntur ab argumento minori ad majus argumentantes, vel contra.

Grammaticis בקל Conjugatio levis, hoc est, non habens Daghes est prima Conjugatio ab ipsis Kal appellata formae activae. השין קלה Littera ש levis est, videlicet non habens Daghes.

קול, קול, קולא Leve. Ejus oppositum חומר. Frequenter Talmudici adhibent in eodem argumentandi genere, quod nuper diximus: בין לקולא בין לחומרא קא משמע לן Tam de levi, quam de gravi proponit nobis doctrinam audiendam.

קלקל Vastare, corrumpere, destruere, perdere, dissipare. קלקול, קלקלה vastatio, perditio, depravatio. Item despectio, contemptus. Ejus oppositum תקון aptatio, reparatio, accommodatio. קליל leve, modicum, parum. קליל, קליל paulatim. Hebraice מוט מוט בנקל levissime, facillime. קלות ראש erectio capitis levis, levitatem, & superbiam indicans. Elatio capitis ex levitate, superbia, & lascivia ita a Rabbiniis appellatur, cum hominem magis deceat הראש בכפיפת הראש cum demissione capitis incedere. Ejus oppositum כובד ראש Gravitas capitis, demissio capitis. In ברכות Beracoth cap. 5. אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש Non stant ad precandum, nisi cum gravitate capitis. דברי שחוק וקלות ראש Verba jocularia, & levia. Majemon in הלכות ציו תבנים על אשה cap. 15. אשה שתיה צנועה בתוך ביתה ולא תרבה שחוק וקלות ראש בכני בעלה. h. e. Praeceperunt Sapientes de muliere, ut sit vere.

recunda in domo sua, neque multiplicet
rifum, & levitatem capitis in conspectu
mariti sui, *scilicet ne sit nimis levis*, &
lasciva. בקלות leviter, facile. בנקל levi-
ter, levissime, facillime.

קולמוס קלם Calamus scriptorius. *Plur.*
קולמוסין calami.

קלמרוין קלמרוין Calamarium, graphia-
rium, theca calamorum scriptoriorum. *I-*
tem atramentarium.

קלס Laudare, celebrare. קלוס laus.
קלסתר קלסתר effigies, forma. קלוס pulchre,
bene. *Græce κλωσ.*

קוליים Colias. *Nomen piscis.* In שבת
Sabbat fol. 39. R. Salomon ait esse טונינא
Thynnium. *Alibi scribit קוליים esse piscem*
salitum, & delicatum, qui crudus comedi-
tur, nisi quod aqua calida abluitur, que lo-
tio ipsi loco coctionis est. Athenæus lib. 3.
Colias est glutinosior, acrior, sive mor-
daciore, deterioris succi, multum nutriens,
γρέσων ὁ Ἄμυκλινός, καὶ Ἰσπανός, ὁ σείξιτα-
νός λεγόμενος, melior autem Amyclanus,
& Hispanus, qui sexitanus dicitur: λεπτό-
τερος γὰρ καὶ γλυκύτερος. Gracillior enim est,
& dulcior. *Rondeletius autem lib. 8. De pi-*
scibus cap. 8. scribit, Coliam squamis par-
vis, & tenuibus tegi. Mox subjicit: rarus
est apud nos piscis, in Hispania, & qui-
busdam aliis locis frequens. Ex his colligi-
tur, Coliam esse piscem Hispanum, de quo
mentionem facit etiam Aristoteles de historia
Animalium lib. 8. cap. 13. & Plinius lib. 32.
cap. ultimo.

קלף Decorticare, pellem detrahere.
קליפתא decorticatio, cortex. קליפת ביצה
putamen ovi. קלה membrana, pergame-
num: cutis, pellis. *Item chartæ, folia lu-*
foria, alexæ.

קלוש, קלוש Tenue, tenerum, rarum.
קלוש טיט קלוש lutum tenue. קלושתא
nubes tenuis.

קם, קם Ante, coram, in conspectu.
קמויה ante eum. קמא primum, anterius,
apud Talmudicos. Contractum ex קרב
קרב. Item לקמן mox, infra, paulo post,
quasi ante nos. Ejus oppositum לעיל supra.

קמט Corrugari, adstringi, constringi.
קמט, קמט ruga. *Plur.* קמטין rugæ, pli-
caturæ. קמוט corrugatio, constrictio, con-
tractio. קמוט hirsutus, crispus, pilis as-
per. קמוט corrugatio, locus rugis plenus.
Item pupilla oculi. In ררך ארץ cap. 5. ha-
betur. Mundus hic similis est oculo huma-
no: album oculi est Oceanus, qui circum-
dat totum Mundum: nigram est Mundus
ipse. קמט שבשחור pupilla, quæ est in
nigro, est Jerusalem: imago, quæ conspici-
tur in בקמט pupilla, est Sanctuarium.

קמל קמל Abbreviatura. *Idem ac קא*
קמל משמע לן Facit audire nos: sic docet
nos. *Sæpe fini additur ן Nun, ut קמלן*
קמלן. Scribitur etiam excluso ן, קמשמע לן.
Quandoque præfigitur ה pro הן ecce. Præ-
ponitur etiam nonnumquam ם pro םא quid?

קמע Ligare, alligare. קמיע amuletum,
pittacium, *ab alligando sic dictum. Est mem-*
brana quibusdam litteris, vel caracteribus

notata, que collo, vel pectori appenditur va-
letudinis, vel alterius rei singularis causa.
Elias קמיע דמי דמי דמי non ab alligando, sed
a parvitate, quia hujusmodi membrana te-
nuis, & parva est, paucisque litteris, sive
characteribus certis, & abbreviaturis notata.

Hinc מוכחה קמיע Pittacium probatum,
& certum. Quodnam autem sit, colligitur
ex Majemonide in cap. 19. de Sabbato. איזהו

קמיע מוכחה זה שריפא לשלשה בני
ארם Quodnam est pittacium probatum?
illud, quod sanavit tres homines. Non li-
cet autem eo uti die Sabbati, ut videre est

ex Tractatu שבת Sabbath fol. 60. לא יצא
האיש בסנדל המסומר ולא בחפלין ולא
בקמיע Non egreditur vir (die Sabbati)

cum calceis clavatis (h. e. clavis conjun-
ctis, sive firmatis) neque cum loro precum,
neque cum pittacio. קמיעה idem. קמיעה
parum, modicum: paulatim, sensim. אוכל
קמיעה הרבה ומציא קמיעה comedens multum, &
egerens parum.

קמץ Colligere in pugillum: simpliciter
etiam colligere, congregare. קמץ parvus,
tenax, avarus. קמץנות avaritia, parsimo-
nia. קמיעה digitus quartus, digitus an-
nularis, minimo proximus, ita dictus quia
Sacerdos eo potissimum utebatur in capienda,
sive colligenda mensura incensi aromatici. No-
mina autem digitorum apud Hebraeos hec
sunt: גודל אצבע זרת digitus minimus: גודל
vel גודל pollex: אצבע secundus a polli-
ce, qui Latinis index: אמה medius: קמיעה
quartus, qui Latinis annularis. In Tracta-

tu כתובות fol. 5. מפני מה אצבעותיו של
ארם דומות לחירות h. e. Quare digiti
hominis similes sunt clavis; h. e. acuti, ut
clavi? שאם ישמע דבר שאינו הגון יניח

אצבעותיו באזניו ut, cum audit homo
verbum inhonestum, imponat digitos suos
auribus suis, ne nimirum audiat illud. אצבע

הכבד digitus hepatis, h. e. illa particula,
cui adhaeret, & qua abscinditur ex ventre;
at Aruch explicat reticulum hepatis. Tri-
tum apud Talmudicos שוות אצבעות שוות.

Non omnes digiti sunt aequales, h. e. sin-
gulorum hominum opera aequalia non sunt,
cum multum inter eos discrepet, quemadmo-
dum inter digitos.

קמץ Kametz. Nomen Vocalis longae A
apud Hebraeos sic dicte a Grammaticis,
quia שבהברתו צריך לקמוץ שפתיו יחר
ad illam pronuntiandam ex eorumdem senten-
tia labia sunt colligenda. קמוצ Kametz-
tum, cum Kametz notatum. נקמץ idem,
ex Niphal.

קמץאה Collectio: percussio. In senten-
tia quadam Ben Syrae ita Scholiastes Hebraeus

קמץאה reddit. Hec est sententia דהבא

צריך לקמץאה ועולמא לאלקאה h. e.

Aurum opus habet percussione, & puer
flagellatione. Scholiastes addit: מה הורהב

צריך אלקאה אף הנער צריך הלקאה
h. e. Quid est aurum? opus habet percuf-
sione; etiam puer habet opus percussione.

ומה הורהב אם תלקה אותו מצהיב יפה

Et quæ est natura auri? si percusseris

illud, magis splendet; sic puer castigatio-
nibus facilior evadit.

קומקמוס , קימקמא , קימקום קמק
Cucuma, coculum, *Italice cogoma*, bron-
zino. *Vas aeneum, vel testaceum ad aquam*
calefaciendam ronsoribus, & coquis infer-
viens. In Targum וְהוּוּ חָמֵן קוּמְקוּמֵי וְכָסִי
Et fuerunt ibi cucumæ, & pocula. Esth. i.
in Targum secundo.

קנא Zelotypus, zelotes.
קנאנית zelotypa mulier. קנאנית
קנאנית zelotypia, zelus, invidia. קניוין
zelotes, æmulus, invidus.

קנבוס Cannabis, cannabum.

קנדי Kandè. *Vox magica est, quæ super-*
stitiose in scheda, sive pittacio scribebatur ab
Hebræis, ut inferuivret sanandis morsibus ser-
pentum, vel canum rabidorum. In יומא Jomà
fol. 84. legitur. Quem momorderit
canis, ut moriatur, מאי חקנתיה quæ
est curatio ejus? Respondit Abhaj. Af-
ferat cutem basilisci masculi, & scri-
bat in ea, אנא פלניא בר פלניא
אמשכא דאפא דיברא כחיבנא עלך
כנתי כנתי קלירוס ואמרי לה קנדי קנדי
קלורוס יה יה ה צבאות אמן אמן סלה
b. a. Ego N. filius mulieris N. super pelle basilisci mas-
culi scribo super te Kante Kante Kallros
(quidam autem dicebant Kande Kande
Kaldros) Jah Jah Adonaj Zebadth Amen
Amen Selah, & expandet vestes suas &c.
Multas hujusmodi superstitiones in Rabbino-
rum scriptis invenies, quæ stomachum, &

iracundiam virorum vel patientissimorum com-
movent, piorumque aures non mediocriter of-
fendunt.

קונניטו Conditum vinum, potus confe-
ctus ex aromatibus, melle, & aliis.

קנה Acquirere, emere, possidere. קנין
acquistum, possessio: habitus acquisitus.
Ejus oppositum קערה privatio.

קנינים Habitus animi acquisitus. קנינים
המעשיים habitus speculativi, & קנינים
החכמה habitus sapientiæ.
קנין פינה habitus intelligentiæ.

קנה Tergere, abstergere, expiare. קנינה
absterfio: expiatio. קנינה הידיים
absterfio manuum: קנינה הפה
absterfio oris. ביזמא דכפור דאיהו קנחא רכל
In die Expiationis, qui fuit expia-
tio, sive absterfio omnium peccatorum.

קנחה סעודה Absterfio prandii, vel cœnæ.
Bellaria secundæ mensæ ita ab Hebræis ap-
pellantur, quia illis cibus primæ mensæ qua-
si abstergitur. In סנהדרין Sanhedrin fol. 94.
suggillatur voracitas cujusdam PeKah ben
Remaljahu, qui juxta ipsissima verba שיהיה
fuit אוכל הרבה גוזלות בקנחה סעודה
comedens multos pullos columbinos loco
bellariorum. Antiqua manuscripta rem magis
miram proponunt, pro הרבה multos habenti-
אמה ארבעים סאה quadraginta sata, vel
modios pullorum, sicuti etiam legitur in
Talmude Veneto. Verumtamen quamvis hæc
fabulam redoleant, iis tamen utuntur ad hel-
luones designandos, quemadmodum parsimonie
exemplum ad imitandum exhibent Regem Se-

deciam, qui plerumque olusculo contentus vixisse dicitur, sicuti narrat R. Salomon Isa. 8. 6.

קנט Irritare, concitare, follicitare. **קנטר** vexare, irridere, illudere. **קנטורין** vexationes: rixæ. **קנטרין** vexator, irrisor, illusor. **קנטר** pondus centenarium: instrumentum ferreum architectorum ad findendos parietes. **קנטרין** quinternio: folium, pagina libri. **קנטרא** quintale, centenarius, centum asses, centum libræ, centum sicli *juxta materiam, de qua agitur*. Hinc illud in **גמרא** Ghemara in *Tractatu בכורות* Bechoroth fol. 50. כל כסף האמור בתורה סתם סלע דנביאים ליטרין דחובים קנטרין in *Lege commemoratum simpliciter est siclus; in Prophetis libra; in Hagiographis centenarii*. In *Aruch*, איכא דקרו ליה, איכא קנטרא *Est ubi pondus, vel centumpondium appellant קנטרא centenarium*.

קנז **קנוניא** Conventio, conspiratio, dolus, fraus.

קנס Punire, mulctare. **קנסא**, **קנס** mulcta, pœna. *Plur.* **קנסות** pœnæ, mulctæ pecuniariæ. **דיני קנסות** judicia mulctarum, causæ pœnales; *Scaligero* judicia criminalia.

קנזן Cantharus, amphora, vas, urceus: matula: vomer.

קסר *Vide in סר.*

קסר, **קיסר** Cæsar, Imperator, Rex.

קיסרין Cæsares: Cæsarea, *urbis nomen*.

ק

נתקסר Cæsar factus est. *Apud Historicos.*

קפא Concrefcere, coagulari, cohære. **קפוי** concretio, coagulatio. **מקפה** concretum, condensatum: pulmentum crassum ex farina.

קפד, **הקפיר** Curare, sollicitum esse, anxium esse: irasci. **מקפדת** sollicita. **הקפדה** cura, sollicitudo. **קפדן** præceps, iracundus, nimis curiosus. **קפדן קרית לי** Iracundum vocasti me. **אין התורה** אין מתפרשת אלא כבי שאינו קפדן *Lex non explicatur recte, nisi per eum, qui non est iracundus*. Hinc illud in *Tractatu שבת* Sabbat in *Ghemara* fol. 30. **לעולם יהא אדם ענותן כהלל ואל יהא קפדן בשמאי** *b. e. Perpetuo sit homo mansuetus sicut Hillël, nec sit iracundus sicut Scammài*. *Quamobrem in פרקי אבות* PirKè avòth cap. 2. **לא הביישן למד ולא קפדן מלמד** Verecundus non bene discit, & iracundus non bene docet.

קפו Subsilire, saltare: gestire præ gaudio, exultare.

קפח Abfcindere, amputare, occidere, tollere, gladio ferire: auferre, deprædari, spoliare. *Execrandi formula.* **אקפח את בני** Excindam, *vel sepeliam, filios meos, nisi hoc jus excifum, vel sepultum est*. *Quasi diceret: perdam, sepeliam filios meos, nisi hæc sententia, lex, vel statutum oblivioni traditum fuerit, & omnino perierit.*

קפנרין Compendium viæ, via brevis.

פ ק

Antiqui tanta semper reverentia Synagogas, & Ecclesias profecuti sunt, ut profanum judicarent aliud quidvis in iis agere, quam preces effundere, & res sacras peragere. Hinc penitus veritum לקצר דרכו viæ brevioris causa per Ecclesias transire. Tritum etiam illud apud Hebraeos בחי כנסיות אין נוהגין בהן קלות ראש אין אוכלין בהן ואין שותין בהן ואין ניאותין בהן ואין מטיילין בהן ואין נכנסין בהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ואין מספידים בהן הספר של יחיד אבל קורין בהן ושונין בהן ומספידין בהן הספר של רבים *b. e.* In Ecclesiis non est usitata levitas capitis (*b. e. denudatio*), non comedunt in eis, nec bibunt in eis, non ornant se in eis, non deambulant in eis, (*ozii, vel colloqui causa*) non ingrediuntur eas in æstu propter æstum, neque in pluviiis propter pluvias, non lugent in illis luctum unicum, sed legunt, & discunt in eis, etiam lugent in eis luctum publicum. *Utinam Christiani hæc sedulo servarent in Ecclesiis suis, animoque attente reputarent, eas esse domum, & habitaculum Dei, esse loca sancta precibus effundendis inservientia, ac propterea nulla ratione profananda.*

קפס קופסא Capsa, scrinium, arca. *Plur.* קופסאות capsæ. קפים קפיים tignum, trabs. קפסורא dominator.

קפה קופה, קופא, קפא Arca, cista, scrinium, capsula. קופא של צדקה arca eleemosynæ. *De arca eleemosynæ in Ghemarâ legitur* קופה של צדקה נגבית בשניים

ומתחלקת בשלשה *b. e.* Arca eleemosynæ levatur, sive colligitur per duos, & distribuitur per tres: *in בבא בתרא Bavà Batrà fol. 8.* קופה של תבן Arca foeni. קופה של קוטיץ Arca lanæ. *R. Eliezer ben Azariæ vocatus fuit* קופת בשמים capsula aromatum, *b. e. meschi odoris suavissimi. Sic R. Jochanan ben Nuri dictus fuit* קופת הרובלים capsula apothecariorum, *in גטין Gittin fol. 67. Hujus nominis rationem R. Nathan in Avôth similitudine exponit. Quid est רובל? Is, quem advenientes interrogant: Est ne tibi opobalsamum? respondet; ita. Habes ne balsamum? sic. Habes ne cinnamomum? Ita. Talis fuit Sapiens iste, & talis quilibet alius esse debet, ut, si studiosus adveniens quærat ex eo aliquid ex Textu Biblico, prompte respondeat ipsi, sic ex גמרא Ghemarâ, ex מדרשים Midrashim, ex אנרות Aggaddoth, & omnibus aliis sapientiæ partibus, ut sit instar apothecæ, in qua omnis generis præstantissima aromata, & odorata unguenta reperiuntur.*

קפץ קפץ Saltare, insilire, irruere, subfilire. *Item innuere, annuere.* קפוץ קפוץ saltus, *qui utroque pede fit, כאחד בשתי רגליו* quando duo pedes ejus sunt sicut unus: *at רקוד est saltus, altero pede in terra fixo, juxta Arûch in ספק.*

קפריס קפריס Capparis. *Fructus capparis inter folia baccam producit, que fatiscens florem emittit, unde emanat glans semine acinoso plena. Hinc קפריסין Vinum cappari-*

num apud antiquos maxime celebre fuit. Adhibebant olim illud ad conficiendum suffitum aromaticum sacrum, quo macerabant onychen, ut odor ejus vehemens evaderet. R. Salomon tradit, vinum capparinum esse, in quo cap-pares conditæ sunt. Aliis Kapparis est nomen proprium loci, unde vinum provenit generosissimum, atque fortissimum. Alibi legitur הצלה מתעשר תמרות ואבינות וקפרס h. e. Capparis fructus decimatur dactylis, baccis, & corticibus, h. e. dat triplices decimas, quia triplicem fructum profert; at ex R. אקלרוא non dat decimas nisi de baccis.

קצב Succidere, cædere. קצב, lanio, mactator, carnes vendens, & secans. קצוב קציסום, determinatum. קצב præordinatio, prædestinatio.

Est etiam קצב expresse nominare, ut לפי קצבין quia expresse non sunt nominati.

קצה, קצת, מקצת, Pars: quidam, quædam, in utroque numero. קצתם pars ipsorum: quidam, vel quædam ipsorum. במקצתם אלתקצתם alii alios. במקצתם in nonnullis libris. קצה tropicus. קצה קיצי tropicus æstivus, sive Cancri; קצה קיני hybernus, id est, Capricorni. Item קצה extremum, terminus syllogismi. קצה finis, extremitas.

קצר Abbreviare, decurtare. קצור קצרה, קצרה, קצרה, brevitatis causa, elliptice, per

ellipticum, breviter. מקרא קצר sermo ellipticus, ratio loquendi elliptica.

קק Abbreviatura. Idem ac קהל קדושה Synagoga sancta. Hoc nomine sanctitatis semper Synagogas suas, Scholas, & Ecclesias Hebræi appellant, quæ utrum hujusmodi sint, prudentis lectoris judicium esto. 2. קריא קארניש Scripturam, vocem Scripturæ, vel textus explicat.

קקס Abbreviatura. Idem ac קבול קנין קבול Acceptio potestatis pallii. Potestas pallii erat, quæ per apprehensionem pallii accipiebatur. Vide pag. 318.

קקק Abbreviatura. Idem ac קדוש קדוש, Sanctus, sanctus, sanctus ex Isa. 6. 3. Trisagium hoc tanta superstitione Hebræi cantillant, ut stantes, & pedibus equaliter extensis simul elevatis, erecto corpore, ter in altum subsiliant.

קרא Legere, prælegere. מקרא Lectio, sc. sacra, per Synecdochen, id est, Scriptura Sacra, Biblia. Interdum etiam per מקרא significatur Versus Biblicus. Plur. מקראות Scripturæ Sacræ. קראי Biblicus, Textualis, versatus in lectione Scripturæ. קרי lectum. Usurpant Rabbini hoc vocabulum de voce variæ lectionis in Bibliis. Item casus nocturnus feminis effluentis, fluxus feminis. בעל קרי qui fluxum talem passus est. Levit. 15. Item קראים Karræi, Sadducæi, quasi Textuales dicti, quia nullas Traditiones, vel glossas admittebant. Fuit prima omnium Secta inter Judæos, rejiciens omnes Traditiones, & Constitutiones Majorum, &

Seniorum in Ecclesia Judaica, soli Sacrae Scripturae Textui, qui vulgo dicebatur קרא, adhaerens. Vocabantur etiam Sadducaei, & Ba-jerosai. De iis Joannes Drusus in Praeteritis, Matth. 22. 23. Legem ita recipiebant, ut expositionem Sapientum omnino rejicerent. Quocirca Caræi vocati sunt, quasi Lectionarii, aut Scripturarii, quod Textui Sacro mordicus inhærentes Traditiones omnes repudiarent. לתבארת קריא lectio. לתבארת הקריא ad ornatum lectionis, euphoniae causa. קורין legunt, pro קוראין.

קרובץ Elias in libro Tisbî scribit: Judæi Germani carmina quædam, quæ in Sabbatis, & aliis Festis diebus dicunt, vocant קרובץ Krubhätz, cujus nominis rationem ignorant, nisi quod dicunt, litteras istas abbreviatu-ram esse harum vocum, קול רנה וישועה קול רנה וישועה, & salutis in tabernaculis justorum, ex Psal. 118. 14. A R. autem David Kimchî in Radice עתר scribitur קרובות cum littera ת in fine. Liber יוחשין Juchasin fol. 34 cum Elia censet, cantiones has metricas, sive preces קרובות appellari a קרב, quod reliquis Hebraeorum precibus, quas solent quotidie recitare, diebus Sabbati, aliorumque Festorum ad-jungantur.

קרה Evenire, contingere, accidere. מקרה accidens, eventus, casus. מקרי accidentalis. חלקה מקרה pars accidentalis. תקרה contignatio, tabulatum. בית מקרה domus tabulata. מקרה קיים accidens firmum, inseparabile. נפרד מקרה separabile. קירות

contingentia. קורה Occursus, objectum: scopus.

קרט, קנט Granum, bacca, frustulum: gutta. קורת דם gutta sanguinis. קורת לבונה granum thuris. קרט, קרטא Quarta, quadrans sicli.

קרן Sors principalis, vulgo capitale. קרן ורוח sors, & lucrum.

קרין Currus, carruca. Plur. קרונות car-rucæ.

קורפיות Vasa culine inservientia, non plana, sed in acumen desinentia. Itaque dum igni admoventur, solent imponi tripodi, aut alii vasi, aut sustentaculo. Alii a loco quodam ea ita dicta contendunt. Hinc in Tra-ctatu שולי קורפיות כלים Kellim cap. 4. אעפי שאינם יכולין לישב אלא מסומכין טמאים Vasa Kurphaza etiamsi non possint subsistere nisi suffulta, immunda sunt.

קורפרא Talpa: vespertilio. Legitur etiam cum littera ר geminata, respondetque Hebraice voci תנשמת.

קרר Frigescere. קור, קירות, קור frigus. התקרר frigescere. קורה refrigeratio, frigus.

קורת רוח Refrigeratio spiritus, recreatio animi.

קרתי Civitas, urbs. קרתני urbanus, oppidanus, vel Kartanus, ab urbe ita dictus, sicuti Hierosolymitanus ab urbe Hierosolyma: הקרתני שקיבל שרה מירושלמי Kartanus, qui accepit agrum ab Hierosolymitano.

קראת שמע קש Abbreviatura. Idem ac שמע קש

Leſtio Audi. *Eſt Leſtio ex Lege Deuter. 6.*
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד וְגו'
 Audi Iſrael, Dominus Deus noſter, Domi-
 nus unus eſt &c. *De hac Leſtione in Rab-*
binorum libris plurima ſuperſtitioſa leguntur,
ſoletque a Judeis ſumma cum reverentia, ac
religione ſingulis diebus bis recitari, nimirum
 בְּבֹקֶר וּבְעֶרֶב mane, & vespere.

קָשָׁה Durum, grave, difficile eſſe.
 הַקָּשָׁה difficile reddere, objicere, oppone-
 re difficile, & dubium, argumentari, diſ-
 putare in contrarium. מְקַשֵּׁן opponens,
 quærens, interrogans quaſtionem dubiam.
 קָשִׁיָּא, קוֹשִׁיָּא objectio, argumentum, quæ-
 ſtio difficilis. קָשָׁה grave, difficile. קָשִׁי
 difficultas, gravitas. בְּקוֹשֵׁי cum difficul-
 tate, difficulter. מִיָּנִי קוֹשֵׁי omnibus
 modis gravitatis, graviffime, acerrime.
 דָּם הַקּוֹשֵׁי ſanguis aſperitatis, difficulta-
 tis. *Quis ſit huiusmodi ſanguis, docet Ma-*

jemonides in הלכות אסורי ביאה cap. 7. §.
 1: Mulier gravida, cum incipit ſentire do-
 lores partus, & egredi incipit ſanguis, an-
 tequam pariat, iſte ſanguis vocatur דָּם
 הַקּוֹשֵׁי Sanguis difficultatis, videlicet par-
 tus.

קָרָא, שָׁנָא Abbreviatura. Idem ac קָרָא,
 הַלְכָה, Per קָרָא Textus Sacræ Scripturæ
 intelligendus eſt: per שָׁנָא Textus Talmu-
 dicus, quem etiam מְשַׁנָּה, מְתַנִּיתָא ap-
 pellari jam admonuimus: per הַלְכָה Textus
 Ghemarà, qui ita appellatur quaſi Diſcur-
 ſus, quia in eo varie Rabbinoꝝ Diſputa-
 tiones continentur. Voce autem קָשָׁה trium
 iſtorum ſymbolo indicatur, hæc tria lectu
 difficilia eſſe, cum קָשָׁה ſignificet diffici-
 le.

קִשְׁט Ornare, exornare, adornare.
 הַתְּקִשְׁט ornari, ornare ſe. קִשְׁט orna-
 mentum, mundus muliebris.

קִשְׁטָה Genef. 33. 19.

קִשְׁטָה Agnus, nummus ſub agni figura. Genef. 33. v. 19. *Interpretes quaerunt, quid*
קִשְׁטָה nomine proprie intelligendum ſit, cum a multis agnotum, vel agnarum ſignificatio ei
tribuat, voluntque ex iis nonnulli, loco citato Geneſeos agrum centum agnis a Jacobo em-
ptum fuiſſe, cum ante pecunie uſum homines rerum permutatione mercarentur. Verumtamen
fere omnes Rabbinī ſentiunt, illa voce nummos agni, vel agne figura ſignatos intelligendos
eſſe, cum ex Hiſtoriis conſtet, nummos beſtiarum imaginibus ornatos cuſos fuiſſe, & ab illis
imaginibus appellatos. Hinc Argivi lupos, Theſſali equos, Athenienſes, & Romani boves,
& oves nummis inſculpere conſueverunt. Opinantur autem, hanc monetam dimidium circiter
Imperialem valuiſſe.

קָשָׁר Ligare, alligare, colligare: ligari, conſtructum eſſe. קִשְׁרֵי ligatura, nodus,
 ligatum eſſe. *Apud Grammaticos conſtrui, ligamen, vinculum: præpoſitio, ligans No-*
 men,

men, & Verbum. **קְשַׁר** פּוֹעֵלִי verba vinculi, id est, cum præpositione, cum alia voce constructa, & ligata. **Plur. קְשָׁרִים**, קְשָׁרִי nodi; juncturæ membrorum, articuli. **קְשָׁרֵי אֶצְבָּעוֹת** articuli digitorum. **קְשָׁרִים** Redimicula, fila ferica, quibus ligantur puellarum capilli. Talmudicis grallæ. Alligamenta etiam medicinæ causa adhibita. **קִשָּׁשׁ** הִקִּישׁ Assimilare, comparare. **הִקְשָׁה** הִקְשָׁה, הִקְשָׁה proportio, syllogismus: comparatio analogica. **הִקְשָׁה מְטַעֶמָה** syllogismus sophisticus, erroneus, errare faciens. **סֵפְרֵי הַהִקְשָׁה** Libri de Syllogismo, b. e. libri priorum Analyticorum Aristotelis.

קִשְׁקֵשׁ pulsare campanam, sonum, tinnitum edere. **קִשְׁקִישִׁים** campanæ: sonitus campanæ. **קִישׁ** sonus, tinnitus, strepitus, pulsus, proprie campanæ, vel tintinnabuli. **קִשְׁת** Arcus, Iris. **קִשְׁת** sagittarius, jaculator: Arcitenens, signum cæleste, apud Astronomos.

קוֹתְלֵי הַחֲזִירִים Perna, petaso. pernæ porcorum. **קְתִיקוּלִין קְתִיקוּלִין קְתִיקוּלִין** Subvicarii. Duo erant, Summi Pontificis Vicario ministrantes, qui dicebatur **סַגָּן** Sagan, eique id præstabant, quod ipse **לְכַהֵן הַגְּדוֹל** Summo Pontifici præstare tenebatur.

INCIPIENTIA

א ר

א In numeris valet ducentos. Differt a littera **ד** Daleth anguli curvitate, semperque est radicalis. Numquam recipit Dages, quamvis non sit una ex gutturalibus. **רָאָה** Videre, aspicerè, intueri, prævidere, perspicere: experiri, animadvertere, frui. Genes. i. 4. intelligere. Jerem. 2. 31. **רָאָה** Aspectus, forma, vultus. Dan. 2. 31. Thren. 4. 8. **רָאוּ** Idem. Job 37. 21. Esth. 2. 7. **רָאָה**, **רָאִימָה**, **רָאִימָה** Monoceros, unicornis. Quibusdam rhinoceros. Deut. 33. 17. in Targum Hierosolymi-

cano. **Plur. רָאִימָה** monocerotes, unicornes. Psal. 29. 6. Ex sententia Pausaniæ Rhinoceros habet duo cornua, alterum majus ex naribus prodiens, alterum superne, minus quidem, sed validum. Plinius autem lib. 8. cap. 20. scribit, Rhinocerotem cum elephanto dimicare, & cornu ad saxa limato, se ad pugnam præparare. Utrum autem carnis Unicornis esus liceret, inter se digladiantur Interpretes, aliique alio inclinant. Ex Talmude certe colligitur Hebræis licuisse carnem Unicornis manducare. Ita enim in Tractatu **חולין** Cholîn legitur. Hæc sunt signa animalium, quorum adeps est licitus, quæcumque sei-

licet habent cornua, & ungulas fissas. Si cornua habet, non habet opus redire ad ungulas. *Quod enim habet cornua, habet ungulas fissas, ut est in נרה* Niddà fol. 51. Sed si habeat ungulas fissas, opus est, ut habeat quoque cornua. **וקרש אף על פי** Unicornis autem licet unicum tantum cornu habeat, licitus est.

רימנא, רימנא Idem. Job 3. 2. Psal. 92.

11. **Plur. ריכנין** unicornes.

ראש, ראשא, ראש, רישא, רישא

רישא Caput. 2. Sam. 3. 8. summitas, vertex, fastigium. Exod. 24. 17. initium, principium. Exod. 12. 2. primitiæ. Numer. 15. 20. princeps, dux: præcipuum. Exod. 30. 23. **Plur. רישין, רישין** capita; principes, primores. Deut. 1. 13. **Constr. רישין** cacumina. Genes. 8. 5. **ברישא** in capite, in vertice, in fastigio. *Est etiam ברישא idem ac Hebraicum ante, antierius. Hujusmodi quoque est illud* Eccles. 2. 14. **החכם עיניו בראשו** Sapientis oculi sunt in capite, *hoc est, in fronte ejus. Rabbini illud trinum: הבל הולך אחר הראש* Omnes sequuntur caput suum, *juxta illud: qualis Rex, talis grex: errante pastore, errat grex.*

ראשנא Principes, primores. Prov. 25.

15. **רישנא** Caput, princeps, dux.

רבא, רבה Multum, magnum esse,

augeri, crescere, germinare. Genes. 26. 13. Dan. 4. 19. producere. Job

38. 27. jaculari. Genes. 21. 20. vocare. Exod. 31. 2. Isa. 42. 6. **פבל רבי** exaltare, evehere. Esth. 5. 11. magnificare. Dan. 2. 48.

Jerem. 11. 16. augere, multiplicare: educare, nutrire. Ezech. 19. 2. **אחרבי** magnum fieri, extolli, evehere. Psal. 89. 10. nutriri, educari. Genes. 32. 2. ungi. Numer. 3. 3. sænori dari. Deuter. 23. 20. crescere, florere, germinare. Isa. 44. 4. **אפבל**

Præter. ארביית pullulavit, crevit. Psal. 85.

12. **Participium מרבי** germinare facit. Isa.

55. 10.

ריבא Puella. *Ejus usus præcipue in Targum Hierosolymitano.* Genes. 24. 14.

רביות, רביות, רביו Amplitudo, excellentia, præstantia, magnificentia, dignitas: unctio. Psal. 92. 11. Zach. 9. 6. Deuter. 32. 3.

רביא, רבי, רבי Puer, puerulus, adolescens. **Plur. רביין** pueri, parvuli. *Cum aff. רביא* parvuli ejus. Thren. 1. 5. *ab alia forma רובין* Thren. 5. 13. **Constr. רובין** Esth. 1. 17. **Fæm. רבא, ריבא** puella, juvenula, adolescentula. Genes. 24. 57.

רבא, רבא Fœnus, usura. Exod. 22. 24.

רביות, רביות Pueritia, adolescentia, juvenus. Job 33. 25. Levit. 22. 13. amplitudo, magnificentia. Psal. 71. 21.

מרבי, מרבי Nutriens, nutritivus. *Fæm. cum aff. מרביחה* nutrix ejus. Genes. 35. 8. *in Targum Hierosolymitano.*

מרבינין Alumni; nutriti, educati: germina. **Constr. מרבינין** Gen. 14. 14. *in Jo-*

nathane. Item sulci. Pſal. 65. 11.

תורפנין, *Nutritius, educator.*

Num. 11. 12. Plur. תורפניני, תורפניא nutritii. 1. Reg. 21. 8. & תורפניא 2. Reg. 10.

1. Fœm. pro nutrice. Cant. 2. 6.

תורפניא *Idem. Esth. 2. 9. Fœm. תורפניא nutritrix. 2. Sam. 4. 4.*

תורפניא *Nutritio, educatio. Genes. 21. 12.*

in Targum Jonathanis. רעה תרבות רעה *mores mali. אפיק בני לתרבות רעה* *Exire fecit filium meum ad indolem malam, nimirum seduxit eum.*

תרבות בני תרבות filii educationis, b. e. animalia cicurata, mansuefacta.

In Bibliis occurrit תרבות אנשים *progenies hominum peccatorum.*

In usu est apud Rabbinos etiam phrasis העשת תרבות *Fieri educationem, b. e. cicurem, mansuetum fieri, mansuefcere: ut המלך*

דורודים הביא יונים מן המדבר וגדל אותם ביישוב ונעשו תרבות

b. e. Rex Herodes adduxit columbas ex deserto, & educavit eas in terra habitabili, & factæ

educavit eas in terra habitabili, & factæ sunt cicures, & mansuetæ. Sic etiam כמה

חיות שנעשות תרבות וגדלות עם בני אדם ובהמות ולא מוזקין

b. e. Quot sunt feræ, quæ sunt educatio, nimirum cicures, mites, mansuetæ, & educantur cum hominibus, & jumentis, nec tamen lædunt ea?

Frequens etiam apud Rabbinos יצא לתרבות רעה *Exivit in indolem malam, b. e. degener factus est, degeneravit in malitiam, in mores malos.*

רביא, רביא, רביא Fœnus, usura. Deuter. 23. 19. Plur. רבין scœnora, usuræ.

Exod. 22. 24. in Jonathanis; male autem in Targum Hierosolymitano legitur רפין.

Deuter. 23. 19. Plur. רבין scœnora, usuræ. Exod. 22. 24. in Jonathanis; male autem in Targum Hierosolymitano legitur רפין.

Targum Hierosolymitano legitur רפין.

De Usura.

De usuris in libris Rabbinarum multa passim occurrunt. בעוון תרבות נסכן בעלי בתים

Propter iniquitatem usurarum facultates dominorum domesticorum abeunt in ærarium: pereunt videlicet domino suo, & in aliorum thesauris absconduntur, qui usuras accipiunt.

Quicumque accipit usuras, facultates ejus dilabuntur; alii legunt מתמועמין minuuntur. Tritum etiam illud: melioris conditionis est, qui habet decem florenos, & iis negotiatur, seque sustentat, ממי שהולך

is, qui mutuo dat pro usuris. Proverbium enim antiquum dicit: ריוון ברביתיה מאבר ריליה ורלא ריליה

qui mutuo accipit pro usuris suis, perdit suum, & quod suum non est, b. e. facultates proprias, & alterius pecuniam, quam mutuo accepit, amittit. Juxta Hebræorum sententiam discrimen inter נשך

Nescech & תרבית Tarbit. Etenim נשך juxta Talmudicos est scœnus, usura pecuniaria. Hinc

איזהו נשך המלוה סלע בחמשה דינרין סאתים מצינא *Metzià cap. 5. Quidnam est Nescech? quando quis mutuo dat Siclum pro quinque denariis, duo fata pro tribus; prohibitum hoc est, quia mordet.*

איזהו Quid-

Quidnam est *Tarbit*? Quando multiplicantur fructus, veluti quando quis emit tritici modium pro tot nummis, qui antequam persolvantur, augeatur pretium in duplum. Sic *רבית מוקדמת* usura antevertens est, cum quis mutuo accipere cupiens mittit pecuniam aliquam, ut creditor ad dandam mutuo pecuniam adducatur; *רבית מאוחרת* usura posterior autem, cum debitor una cum solutione principalis summe mittit creditori pecuniam aliquam veluti donum, propterea quia ad certum tempus nummos credidit.

מורפיואית Vide supra in *מך*.

רבב Multum, copiosum esse, multiplicari. Hinc Chaldaice *Ith-pabel* אֲתַרְבֵּב, אֲתַרְרֵב; אֲתַרְרֵב וְאֲתַרְבֵּב; Isa. 27. 1. Jerem. 48. 22.

רב, **רבא** Magnus, major, amplus; magister, præceptor, doctor: dominus, dux, princeps. *Fæm.* **רבחא** magna: multa, frequens. Ecclef. 6. 1.

רבא Multum, plurimum.

רבבין *masc.* & **רבבין**, **רבבנתא** *fæm.* & **רבבנתין** magna, ampla, magnifica: magnalia: magnates, primores, principes.

רוב Magnitudo, multitudo, major pars. Isa. 19. 7.

רבים Multi, plures. **רשות הרבים** Licentia, potestas plurium, nimirum locus publicus, & communis, veluti forum, platea, quia plurium potestati est expositus. Ei

opponitur **רשות יחיד** Potestas unius, b. e. locus privatus, unius tantum.

רבון, **רבוחא** Magni, magnæ, magna. **רבבנתא** Magnificentia, res magna, vel magnifica. Psal. 12. 4.

אתרבבא Idem. Ezech. 5. 15.

אתרבבית Idem. Sophon. 2. 8.

רבביתא, **רבבית** Magnificentia, amplitudo, dignitas, excellentia, majestas: elatio, superbia. **ברבביתא** magnifice, elate, superbe.

רבות, **רבותא** Idem.

רבון, **רבונא** Dominus, herus, magister: princeps. Mich. 4. 3. *Fæm.* **רבונא**, **רבונתא** domina, hera. *Cum aff.* **רבונתי** hera mea. Genes. 16. 8.

רבן, **רבנא** Idem. *Plura.* **רבנין** domini. Ruth 1. 2. *Fæmin.* **רבנתא** dominæ. Esth. 1. 18.

De Titulis **רבן** *Rabbân*, & **רבנן** *Rabbanân*.

Titulus **רבן** *Rabbân* summam dignitatem, qua quis erat ornatus, designabat. Sentiant Hebrei, circa tempora Christi eum capisse in usu esse, eoque primum Hillelis senioris filios insignitos fuisse, qui populo Israelitico per ducentos circiter annos præfuerunt. Septem tantum hoc titulo decorati in Historiis leguntur, qui præter opinionem scientiæ summæ, ac prudentiæ **נשיאים** Principes extiterunt, singulique propterea ab omnibus vulgo **רבן** *Rabbân* fuere nun-

cupati. Hoc titulo רבנן Rabbàn fuere inferiores tituli רבבי, Rabbì, רבבי Ribbì, & רב רב
 Rau, sive Raf, de quibus mox in dictionibus Rabbincis nonnulla subjiciemus. In Talmud
 occurrit etiam רבנא Rabbanà. In Targum autem tantummodo legitur numerus pluralis
 רבני Principes, Duces, Præceptores, Magistri, Doctores. Animadvertendum, Rabbinos
 in Talmude terminationem femininam רבנן Rabbanàn sæpe adhibere. Hinc רבנן אמרי Sed
 Doctores dicunt: מאי טעמייהו הרבנן Quæ est ratio Doctorum? ורבנן סברי Sed Do-
 ctores censent: הנו רבנן Docuerunt Magistri, vel Rabbini. Illud etiam diligenter ob-
 servandum, titulum hunc רבנן Rabbanàn in plurali numero usurpatum non parem dignita-
 tem cum singulari רב Rabbàn præ se ferre. Itaque Rabbini in Commentariis suis testimonia
 eorum, qui in Talmud appellantur רבנן Rabbanàn, afferentes, dicere solent, אמרו רבותינו
 Dicunt Rabbini nostri, dicunt Magistri nostri.

רבנאי, רבנאים Rabbanæi. Judæorum
 Secta, cui opponitur Secta קראים Karæo-
 rum. De Rabbaneorum, & Karæorum Se-
 ctis vide Itinerarium R. Benjamin, Talmu-
 dem, & Elenobum Trihæreseos Scaligeri cap. 2.

רבנותא Fæminæ principes, Mulieres
 primariæ, Heroinæ.

רבנותא, רבנותא Dominatus, magiste-
 rium, principatus: magnificentia, magni-
 tudo. Fuit רבנותא Rabbanût titulus, sive
 dignitas Magistri, aut Doctoris, Principatus,
 Magistratus, sive munus, ac potestas Magi-
 stratus. Circumfertur dictum celebre R. Schema-
 je: אהוב את המלאכה ושנא את הרבנותא
 Ama opus, & odio habe Magistratum,
 vel juxta Fagii expositionem Magisterium.
 Explicatur etiam רבנותא, ut sit שררה Po-
 testas superior, vel שלטנות Dominatio,
 Imperium. In libro פסחים Pesachim fol.
 87. habetur: אוי לרבנותא שמקברת את
 בעליה Væ potestati, quæ sepelit dominos
 suos. Supplicii enim indicium est, cum Ma-

gistratus citius, & maturius e vivis abripiun-
 tur, & vae terra illi, cujus Rex puer est.
 Hinc nullus Propheta fuit, quo vivente qua-
 tuor Reges non fuerint excisi.

רבתא, רבתא Magna.

רבותא, רבותא, רבא, רבו
 Myrias, multitudo decem millium. Cant.
 5. 10. Plur. רבבא, רבבא, רבבא & sæ-
 pe רבבון, cum ר loco ב. Cant. 5. 10. Deuter.
 33. 2. Mich. 6. 7. 1. Sam. 18. 7.

מרביתא Dominatus, Ducatus. Prov. 2.
 17.

מריבג רבג Vide in littera מ.

רבך, רביקא, רביק Frixum. Le-
 vit. 6. 14. & 7. 11.

רביק Frixio, ebullitio. Talmudistis.

רבע Cubare, excubare, recubare,
 incumbere, succumbere. Item
 coire, inire, rem habere. Abèn Ezra Le-
 vit. 18. 23. sentit, hoc Verbum רבע proprie
 de quadrupedibus usurpari, & deduci ab

אַרְבַּעָה quatuor, quod animalia quatuor pedibus innixa coeant, quasi dicas Quadrupedare, vel a **רָבַע** incubare. Dimidio enim corpore, & prioribus pedibus mas coeundo feminae incubat. **אַרְבַּע** recubare facere: coire facere, vel permittere. Genes.

36. 24. **פַּבֵּל** in quatuor partes dividere. Deut. 32. 4. in Targum Jonathanis.

מְרַבְּעָה quadratum. Exod. 27. 1.

אַרְבַּעָה Accubitus. Isa. 65. 10.

מְרַבְּעוֹתָא, vel **מְרַבְּעוֹתָא** Accubitus, cubile ferarum, lustrum. Esth. 1. 3. in Targum secundo.

רַבַּעַ, **רַבְּעָא** Quatuor. Esth. 4. 1. in Targum secundo.

אַרְבַּעַ, **אַרְבַּעָא**, & **אַרְבַּעְתִּי**, vel **אַרְבַּעְתִּי** fem. Idem. Numer. 2. 3. Plur.

אַרְבַּעִין quadraginta: quadraturæ.

רְבִיעִי, **רְבִיעִיָּה**, **רְבִיעִיָּא** Quartus.

Plur. **בְּנֵי רְבִיעִין** abnepotes ex quarta generatione. 2. Reg. 10. 30. Fem. **רְבִיעִיתָא**

quarta. Dan. 7. 19. & **רְבִיעִתָא** Levit. 19.

24-

רְבִיעוֹת Quarta pars: accubitus. Pfal.

139. 3.

מְרַבְּעַ Idem. Ezech. 48. 20.

רְבִיעָה, **רְבִיעוֹת** Pluvia, prima proprie,

quæ cadit mense Octobri juxta explicationem

אַרְבַּח. Deuter. 32. 2. in Jonathane. Nominis

autem **רְבִיעָה** hæc est ratio, quia post jactum

semen decidens **אַרְבַּח** facit,

ut coeat terra cum ea ad producenda con-

cepta semina. Talmudistæ autem ajunt: מאי

לשון רביעה דבר שרובע את הקרקע

כרוב יהורה דאמר רב יהורה מיטרא

בעלה דארעה הוא שנאמר כאשר ירד

הגשם והשלג מן השמים ושמה לא ישוב

כי אם הרורה את הארץ והולירה

רְבִיעָה h. e. Quid est vocabulum

Revihà? res, quæ inquit terram, juxta Raf

Jehudà. Nam dixit Raf Jehudà: pluvia

est maritus terræ, sicuti dicitur: nam cum

descendit pluvia, aut nix de Cælo, rursus

illuc non revertitur, sed inebriat terram ipsam,

facitque, ut pariat ipsa, & producat germi-

na. Hæc autem pluvia dividebatur ab He-

braeis in primigeniam, medianam, & seroti-

nam. Hinc legitur in **תענית** Taanith fol. 6.

איוו היא רביעה ראשונה הבכירה

בשלשה במרחשון בינונית בשבעה בו

אפילה בשבעה עשר בו: h. e. Quænam

est pluvia prima? primigenia est, quæ ca-

dit tertio Octobris: mediana, quæ septi-

mo: serotina, quæ decimo septimo descen-

dit. Alii dicunt, septimo, & vigesimo ter-

tio; alii decimo septimo, vigesimo tertio,

& primo Novembris.

רְבִיעִין Quadruplicia, instrumenta musica

quatuor chordarum. 2. Sam. 6. 5.

מְרַבְּעַ, **מְרַבְּעָא** Quadratum. Plur. masc.

מְרַבְּעִין quadrata. 1. Reg. 7. 31. Femin.

מְרַבְּעִין Numer. 2. 3. in Jonathane.

רְבִיעַ Cubare, excubare, incumbere.

אַרְבַּעִין Particip. **אַרְבַּעִין** accum-

bentes. Gen. 14. 14. in Targum Hierosolymi-

tano. Aliis nati; aliis nutriti. Hebraice

ביתו יליו vernæ. Genes. 17. 23.

רְבִיעַ, **רְבִיעִין** Recumbere facere. Rabbi-

nis docere, instruere, informare. Hinc הַרְבִּיץ

Docuit legem publice . תורה ברבים

הַעֲמִית תַּלְמִידִים הַרְבֵּה וְהַרְבִּיץ תּוֹרָה

Constituit discipulos multos , & בְּיִשְׂרָאֵל

docuit Legem in Israele. *Id animadvertendum*

ex Elia in Tisbi , Academiaum Præsides ,

& Rectores insignivi nomine מַרְבִּיצֵי ,

Marbitzè Torà , *reliquos autem viros*

eximios doctrina , & sapientia præstantes

חַכָּמִים Chacamim *simpliciter appellari , non*

רַבָּנִים Rabbanim , *vel רַבּוֹתֵינוּ Rabbodè-*

nu. Id autem ideo fieri vult , quia ad Rab-

binatum per סְמוּכָה manuum impositionem

legitime creati , vel promoti non fuerint , cum

hujusmodi promotio juxta Rabbidorum statuta

extra fines terra Israel fieri non possit.

תַּרְבִּיצָא Gymnasium , Schola , locus

in quo docent Le-

gem Dei . שְׁמַרְבִּיצֵין בּוֹ הַתּוֹרָה

Aspergere , conspergere aqua pavi-

mentum ad pulverem inbibendum. *Hinc* אִשָּׁה

חַכְמָה מַרְבֶּצֶת בֵּיתָהּ בְּשַׁבָּת

Mulier prudens conspergit domum suam in Sabbato.

תַּרְבִּיצָא , תַּרְבִּיץ Conspergio . *Item Tri-*

clinium , Atrium , ita dictum , quia sepe a-

qua aspergitur , ut pulvis subsidat . Dicitur

etiam תַּרְבִּיצָא hortus , quia sepe irrigatur.

רַבָּקָא רַבָּקָא Saginarium , loc-

cus , ubi aves , & pecora sagi-

nantur . Malach . 4 . 2 . Amos 6 . 4 .

רַגְלָא רַגְלָא Statera . Prov . 16 . 11 . *Tal-*

mudistis est monetæ species , quæ

valebat tres quadrantes terradrachmi , h . e .

Tridrachmum . Valebat autem Tridrachmum

tres denarios .

רַגַּן Petere , appetere , expetere , con-

cupiscere , desiderare . Job 23 . 13 .

Deuter . 12 . 20 . *Pabel* רַגַּן , & *prima radicali*

geminata רַגַּן idem . Psal . 17 . 12 . & 132 . 13 .

Ithpabel אַתְּרַגַּן , אַתְּרַגַּן idem . Prov .

13 . 4 . & 24 . 1 .

רַגְנָא רַגְנָא Concupiscentia , cupidi-

tas , desiderium . Psal . 21 . 3 .

רַגְיָא , רַגְיָא , רַגְיָא , רַגְיָא , רַגְיָא , רַגְיָא

Idem . *Item* רַגְיָא concupiscibilis , defide-

rabilis . Cant . 5 . 11 . *Plur.* רַגְיָין concupiscen-

tia , desideria . Cant . 5 . 16 . רַגְיָא Prov .

7 . 18 . רַגְיָא .

רַגְוֵן Idem . Deut . 12 . 21 . *in Jona-*

thane . Plur. רַגְוֵין , רַגְוֵין desideria . Psal .

140 . 9 .

מַרְבֵּן Concupiscibilis , desiderabilis .

רַגַּוֹ Commoveri , concuti . 2 . Sam . 18 .

33 . irasci , indignari , excandescere .

Psal . 2 . 12 . tremere , contremiscere , tre-

pidare . *Aphel* אַרְגִּיזֵין commovere , irritare ,

ad iram provocare . Jerem . 50 . 13 . blas-

phemare . Levit . 24 . 14 . *Pabel* רַגַּוֹ Idem .

Ex Ithpabel Futur. יַתְרַגְוֵין commovebun-

tur . Psal . 77 . 17 .

רוֹגֵן , רוֹגֵן Commotio , ira , furor , ex-

candescencia , indignatio . Genes . 27 . 45 . Job

3 . 17 .

רַגִּזֵין , רַגִּזֵין Idem . Dan . 3 . 13 . Deuter . 9 . 20 .

אַרְגִּיזָא , אַרְגִּיזָא , אַרְגִּיזָא , אַרְגִּיזָא , אַרְגִּיזָא

Ira , indignatio : irritatio , irritamentum . 1 . Reg .

21 . 22 .

רַגְוֵן , רַגְוֵן Iracundus . Prov . 29 . 22 .

רָנוּן לא עלתה בידו אלא *Tritum illud* In iracundi manus nihil ascendit, nisi iracundia, quia iracundus unam iracundiam excalescentie sue pro mercede habet, que tum animo, tum corpori maximum detrimentum affert.

מְרֻנְיָתָא, **מְרֻנְיָתָא** Mulier iracunda, rixosa. Prov. 21. 19.

רַגְלָא Pes. Exod. 21. 24. *Dual.*

רַגְלֵיךָ duo pedes. Dan. 7. 4. *Plur.*

רַגְלֵיךָ, **רַגְלֵיךָ**, **רַגְלֵיךָ** pedes. Levit. 11. 42.

פְּרָשִׁין עִם רַגְלָאִין 2. Reg. 9. 35. **רַגְלָאִין** Equites cum peditibus. Judic. 15. 8.

הִרְגִּיל Assuefacere, exercere. *Talmudistis autem, dum agitur de Mastatione, pecus a pedibus excoriare, ut cutis integra detrahatur ad utres, vel aliud simile conficiendum.*

הוֹרְגִל Assuefieri. *Hinc מוֹרְגִל assuefactus, assuetus, exercitatus: usitatum, consuetum.*

מְרַגְלָא בְּפֹמִיָּה דְרַב Ex forma Chaldaica Tritum, usitatum erat in ore Magistri.

רַגְלֵיךָ Exercitatio, consuetudo, usus, conversatio.

הִרְגִּיל Usus, exercitatio, consuetudo. *Hinc הִרְגִּיל על כל דבר שלמין Usus omnium rerum magister est.*

הִרְגִּיל Usus facit artificem.

רַגְלֵיךָ Pedes, peditis. Judic. 20. 2. 2. Sam. 8. 5. *Plur.* **רַגְלֵיךָ**, **רַגְלֵיךָ** pedites. Judic. 20. 2.

רַגְלֵיךָ, **רַגְלֵיךָ**, **רַגְלֵיךָ** Idem. *Plur.*

רַגְלֵיךָ, **רַגְלֵיךָ**, **רַגְלֵיךָ** pedites. Judic. 15. 8. Num. 11. 21. *in Jonathane, ubi male in*

Venetis Bibliis רַגְלֵיךָ.

רַגְלֵיךָ Crura. *Hebraice כַּרְעִים. Cum aff.*

עִם רַגְלוֹ Cum cruribus ejus. Exod. 12. 9. **רַגְלֵיךָ** Assuetus, expeditus, promptus, exercitatus. Psal. 45. 2. *Plur.* **רַגְלֵיךָ** affueti. Thren. 2. 21.

רַגְלֵיךָ, **רַגְלֵיךָ** Varium cruribus, maculosum pedibus. *Plur.* **רַגְלֵיךָ**, **רַגְלֵיךָ** variegati cruribus. Genes. 30. 39.

רַגְלֵיךָ Ligatus, constrictus anteriori pede. *Usurpatur de quadrupede, cujus pes anterior recurvus scapulis alligatus est, ne fugere possit. In Misnâ Tractatu שבת Sabbat cap. 5. prohibitum est, Sabbato animal hac ratione ligatum exire: לא יצא גמל לא לא יצא ולא רגל עקור ולא רגל (die Sabbati) neque constrictus pede anteriore cum posteriore, neque pede uno anteriore ligato ad scapulas.*

רַגְלֵיךָ, **רַגְלֵיךָ** Festum, proprie majus, & solemnius. *Hujusmodi Festa majora fuerunt פסח Pascha, סוכות Tabernaculorum, & שבועות Septimanarum septem, sive messis, quod Festum die quinquagesimo post Pascha celebrabatur. De his sermo est Exod. 23. 14. שלש רגלים Tribus vicibus, Chaldaice תחג לי בשנה Tribus temporibus, Festum celebrabis mihi quotannis. Hec Festa ideo רגלים Regalim, que vox proprie pedes significat, dicta fuere, quia mares omnes Israhelice tenebantur ascendere ad ea pedibus suis. Quare claudi uno, vel duobus pedibus carentes huic precepto non subiciebantur. Cum autem ad Festum ascendeant Israhelice, tria ex precepto ipsis mandabantur, nimirum*

רְאִיָּה Apparitio in atrio Templi, **שְׂמֵחָה** indulgent, edunt, bibunt, ludunt, & in peccata prolabantur. **חַגִּיגָה** Feriatio cum muneris oblatione, quod munus metonymice appellatur etiam simpliciter **חַגִּיגָה** Chagigà. Illud autem tritum Proverbium est apud Talmudistas: **סִקְבָּא רְגֵלָא רְשֵׁתָא רְגֵלָא** Ulcus anni Festum est. Nimirum homines diebus festis feriuntur, otiosam vitam ducunt, genio, & voluptatibus
רָגַם Lapidare, lapidibus obruere. Levit. 24. 16. 1. Reg. 12. 18. sagittis, sagittis petere. Thren. 1. 18. **אֶתְרָגַם** idem. Esth. 5. 14. **רְגִימָה** Lapidatio. Esth. 5. 14. **רְגִימָה** Idem. Constr. **רְגִימָת** Ruth 1. 17.

De Lapidatione apud Hebræos usitata.

Lapidatio erat una ex quatuor pœnis capitalibus olim in usu apud Hebræos. Itaque reus lapidandus supplicii loco decem pedes proximus confessionem peccatorum edebat, qua facta alios sex pedes progrediebatur, ibique consistenti vestes exuebantur. Ubi ad locum pervenerat, tumulum ex lapidibus congestum geminam hominis longitudinem altum cum ascendisset, inde ab altero testium in lumbos detrusus, mortemque oppetens lapidatus censebatur, adhuc vero superstiti ab altero testium lapis in pectus immittebatur. Quod si neque hic ictus satis esset ad mortem, a toto Israele lapidibus erat obruendus. Id vero Rabbini factum volunt, quia Deuter. 17. 7. habetur: **וְיָד הָעָרִים תְּהִיָּה כּוֹ בְּרֹאשׁוֹנָה לְהַמִּיתוֹ וְיָד כָּל־יְהוּדָה בְּאֶחָרָנָה** Manus testium erit in eum primo ad interficiendum eum, & manus totius populi postremo, & auferes malum de medio tui. Ceterum marium anteriora operiebantur, mulierum autem etiam posteriora. Animadvertendum, blasphemis, & Idololatris præter lapidationem aliam infamie notam fuisse inustam. Etenim neque honore luctus externi afficiebantur, neque sepeliebantur in sepulcris Majorum, sed veste suspendebantur: verum sub dio tamdiu non relinquebantur, donec tabe, & macie confecti in terram delaberentur, ut nonnulli existimant; sed, uno alligante patibulo, alter solvebat, legique de suspendio Deuter. cap. 21. satisfactum censebatur. **וְרָגְמוּהוּ כָּל־אֲנָשֵׁי עִירוֹ בְּאֶבְנִים וּמָת וּבְעֵרָתָהּ** **הָרַע מִקְרָבָהּ וּבְעֵרָתָהּ הָרַע מִקְרָבָהּ** **וְתָלוּת אֹתוֹ עַל עֵץ: לֹא תִלֵּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֵנוּ בַיּוֹם הַהוּא כִּי קָלַלְתָּ אֱלֹהִים תְּלוּי וְלֹא תִטָּמֵא אֶת־אֲדָמְתָהּ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה:**
 e. Et lapidibus omnes viri civitatis ejus obruent eum, & morietur, & auferes malum de medio tui, & universus Israel audiens pertimescet. Quando peccaverit homo quod morte plectendum est, & adjudicatus morti appensus fuerit in patibulo; non perman-

nebit cadaver ejus noctu in ligno, sed in eadem die sepelietur, quia maledictus a Deo est, qui pendet in ligno: & nequaquam contaminabis terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi in possessionem. Porro duo קברים sepulcra facinorosis, & sceleris hominibus jussu, & decreto Senatus erant definita, in quorum alterum lapidibus obruti, & exusti; in alterum vero laqueo, & gladio occisi inferebantur.

רגום Lapidator, jaculator.

Plur. רגומין, רגומיא, רגומין. Thren.

1. 18.

רגן Explorare. Deut. 1. 14. Pabel רגן

Deut. 1. 24. Ex Ithpebal ויחרגנון

& explorabunt. v. 22. in Jonathane.

רגעא Momentum. רגעא חרא

momento uno. Ecclef. 9. 12.

מרגעא Idem. Aliis quies, requies. Job

21. 13.

רגא Ithpabel אתרגא, vel Ithpebal

אתרגא commoveri, concuti,

contremiscere. Psal. 18. 18. Judic. 5. 5. Job

34. 20.

רגש Tumultuari, strepitum edere,

tumultuose concurrere. Psal. 38.

9. perstreperere. Psal. 55. 3. Ithpebal אתרגיש,

אתרגיש. Ithpabel אתרגיש tumultuari:

commoveri, conturbari, concuti, contremiscere. Psal. 68. 8. fremere. Psal. 59. 7.

personare. Isa. 17. 12. Apbel ארגיש Idem.

Psal. 72. 16. congregare. Jos. 7. 3. accurre-

re. Ruth 1. 19. convenire. Dan. 6. 7. com-

moveere. Psal. 60. 4. tumultuari. Psal. 42.

12.

רגוש Fremitus, strepitus, tu-

multus, commotio. Isa. 22. 5. Job 39. 10.

רגשא Cætus, turba. Prov. 7. 15.

אתרגישות, אתרגישות, אתרגישות,

אתרגישות Fremitus, strepitus, tumultus.

Isa. 22. 2. Hof. 10. 14. turba, multitudo,

vulgus. Ezech. 29. 19. Plur. fam. אתרגישותן

אתרגישותן & אתרגישותן Psal. 73. 19. &

Psal. 55. 12.

רגישתא Sensus. Job 26. 2. Alii

רגישתא רגישתא festinatio.

רגיש Sentire, sensu percipere: cogno-

scere, animadvertere, deprehendere. Hinc

רגישתא נפש המרגישתא Anima sensitiva: ההי

רגישתא Animal sentiens. Omnia corporis

membra sensus Tactus organa sunt, nullum-

que proprium organum habet, ut reliqui sen-

sus, sed בו ירגיש האדם הלח והיבש eo

sentit homo humidum, & siccum, הקר

הרך והקשה, & calidum, והחם

molle, & durum.

מורגש Sensibile, sensu præditum, sensui

subjectum.

הרגש הפנימי Sensus interior: הרגש החיצון Sensus exterior.

הרגש הפנימי הוא הרמין פעת הרגש Tempore sensus, quo res

sentiantur. הרגש הפנימי הוא הרמין

משיג הענין שהוא ומציר אותו Sensus in-

terior est phantasia, sive imaginatio ap-

prehendens rem objectam, eamque deli-

neans; sive sibi imprimens.

הַרְגֵּשׁוּ Sensus. *Abèn Ezra ad Genes. 42.*
 1. Et vidit Jacob, quod esset annona in
 Ægypto, ait: בעבור היות ההרגשות
 נחברות במקום אחד יחליפו זו בזו כמו
 : ומתוק האור: *h. e.* Propterea quod sunt
 sensus conjuncti in loco uno, permutant
 unum pro altero, veluti, *Vide odorem
 filii mei. Genes. 27. 27. Et dulcis est lux.*
Eccles. 11. 7. Sic כל ההרגשות
אחד שבות אל מקום אחד *h. e.* Omnes
 sensus concurrunt in locum unum, qui est
cerebrum. ההרגשות מהם פנימיות ומהם
 החיצוניות Sensus alii sunt interiores, alii
 exteriores. דע כי החמש ההרגשות
 מתחברות במקום אחד למעלה מן המצח
 על כן אמרו הרגשה אחת תחת חברתה
 כמו ומתוק האור *h. e.* Scito, quinque
 sensus esse conjunctos in loco uno supra
 frontem, idcirco dicunt, sive usurpant in
 dicendo sensum unum pro altero, ut, *Dulcis
 est lux. Eccles. 11. 7.*

הַרְגֵּשׁוּ Sensibilis, sensibile, sensitivum:
כַּחַת הַרְגֵּשׁוּ Facultas sensitiva. *Plur.*
כַּחַת הַרְגֵּשׁוּ Facultates sensitivæ.

רָדָה, **רָדָה** Dominari. *Levit. 26. 17.*
Pfal. 110. 2. castigare, admonere, erudire, corripere. Pfal. 16. 7. Thren. 3. 1. arare. Amos 9. 13. navigare, remigare: ire, ambulare, progredi, proficisci: fluere. Ishpebal אֶתְרָדִי castigari, eruditi: castigare. Levit. 20. 5. in Jonathane. arari. Jerem. 26. 18.

רָדִי Dominator. *Pfal. 110. 2. exactor. Job 39. 7. castigator: arator. Plur. רָדִין,*

רָדִי principes, dominatores. *Esth. 6. 10. in Targum secundo. רָדִין arantes. Genes. 45. 6. Fæm. רָדִין. Job 1. 14.*

רָדִי, **רָדִי** Aratio. *Exod. 34. 21. in Jonathane.*

רָדִי Aratio. *Est etiam Ridjà nomen Angelì pluviis, & irrigationi præfetti. Ita appellatur, quia formam, & imaginem juxta Rabbinos bovis arantis exhibet.*

מִרְדֵּיָא Aratio: sulcus, striga. *Pfal. 129. 3.*

מִרְדֵּיָא Ligo, sarculum. *Plur. מִרְדֵּיָא*
 ligones. *Pfal. 141. 7.*

מִרְדָּא Extensum, diffusum: tenerum. *Isa. 17. 6.*

מִרְדֵּיָא Remus: clavus, gubernaculum. *Proverbium: כִּי מִרְדֵּיָא דְלַבְרֹת*
Sicut remus in Lafros. Usurpatur, cum sermo est de re summopere necessaria.

רְדָה, **רְדָה** Rhedæ, currus. *Exod. 14. 25. in Targum Jonathanis.*

מִרְדֵּיָא, **מִרְדֵּיָא**, **מִרְדֵּיָא** Castigatio, correptio, eruditio, disciplina, institutio. *Job 36. 10. Prov. 1. 2. Plur. מִרְדֵּיָא*
 castigationes. *Emphat. מִרְדֵּיָא castigationes. Levit. 26. 23. in Jonathane.*

רָדָה Extendere, expandere, diducere. *Pfal. 136. 6. attenuare: sternere, substernere, subdere, subjicere. Pabel רָדָה idem. Numer. 16. 39. Pfal. 144. 2.*

רָדָה, **רָדָה** Tenue: tritum. *Levit. 13. 55. in Jonathane.*

רָדִין Diductiones, laminæ ductiles. *Num. 17. 3.*

רְדוּד, **רְדוּדָה** Velum, peplum, velamen. Genes. 24. 65. in *Jonathane*. *Plur.*

רְדוּדִין veta, velamina. Cant. 2. 5.

רָדַם Somno sopiri, sopore obrui. *Participium plur.* **רְדוּמִין** somno obruti. Isa. 15. 1.

רָדַף Persequi, prosequi, sequi, sectari, insectari. Genes. 31. 23.

Exod. 14. 9. *Ufurpatur etiam de rapido aquarum cursu, celeriter fluere.* **אֲחֻרְרָה** *persecutionem pati.*

רְדָפִין, **רְדִפִין** Satellites Regis, qui Regem sequuntur, & comitantur. Item insectantes. Judic. 8. 4.

רָדַף Persecutor. *Plur.* **רְדוּפִין** persecutores. Isa. 41. 2.

רְדִיפָה Persecutio. *Grammaticis* **רְדִיפָת** *Synonymia, cum scilicet nomina diversa eandem habent significationem.* *Logicis* **רְדִיפָה** Conclusio, consecutio, consequens, consequentia.

רְדָרָה *Nomen Synonymum.* *Plur.* **רְדָרָה** *Synonymia, vel* **שְׂמוֹת נְרָדִים** *synonyma, veluti* **אִישׁ**, **אָנוּשׁ**, **אָדָם** *homo, vir, mortalis.*

רָדַת **רָדַתָּא** Ahenum, cacabus. Levit. 2. 7. & 7. 9.

רָבַב Subfannare, illudere, irridere: superbire, efferre se, extollere se, *ut Hebraice.* Psal. 22. 8.

מְרַבֵּב Superbus, elatus: irrisor, illusor, subfannator, *Plur.* **מְרַבְּבִיא** irrisores. Psal. 35. 16.

רָבַב Superbus, elatus. Psal. 89. 11.

מְרַבְּבִיא *Idem.* *Plur.* **מְרַבְּבִין** Psal. 35. 16.

רָחַט Currere, accurere, concurrere, decurrere, discurrere, praecurrere. Genes. 18. 2. Job 15. 26. **אֲרָחַט** currere facere, dimittere. Gen. 40. 14.

רָחַט, **רָחִיט** Cursor. 2. Sam. 18. 24. *Plur.* **רָחִיטִיא**, **רָחִיטִין** cursoriales. Psal. 59. 5. **אֲרָחִיטִין** *Cursores telonii, ministri illi, qui transeuntes persequuntur ob neglecta vectigalia.*

רָחִיטִין, **רָחִיטִין** Canales, quia aqua per illos decurrit.

רָחִיטִין, **רָחִיטִין** Cursores. Ellh. 5. 13.

רָחִיטִין, **רָחִיטִין** Cursus. 2. Sam. 18. 27. **רָחִיטִין** *in usu* **רָחִיטִין** *Propter cursum, breviter, brevitatis causa, cursum, obiter. Festinatio enim in causa est, ut res brevior evadat.*

רָחִיטִין Gubernator, Praefectus, *Sic* Veredarius *apud Latinos in illo.* Singula metuunt Veredarium urbis offendere, *h.e.* Praefectum: Veredarius autem appellatus fuit, quia per urbem rheda, & curru magnifico vehebatur.

רָחִיטִין *Vide in* **רָחִיטִין**.

רָחִיטִין, **רָחִיטִין** Inebriari, irrigari. Genes. 9. 21. Isa. 29. 9. **אֲרָחִיטִין** inebriare, irrigare. Isa. 55. 10. Ex **אֲרָחִיטִין** & inebriamur. Isa. 56. 12.

רְוִי Ebrius, temulentus. 1. Reg. 16. 9. Isa. 19. 14. Prov. 26. 9. Plur. **רְוִיָּא**, **רְוִיָּא**, **רְוִיָּא** ebrii. Joel. 1. 5. *Fœm.* **רְוִי** ebrizæ. Jerem. 51. 7. Proverbium tritum apud Rabbinos in **שַׁבָּת** Sabbat fol. 32. **דִּמְיָה לְרְוִיָּא דְמִנְפְּשֵׁיהָ נָפִיל**. Dimittite ebrium. Nam a seipso corruet. *Usurpatur de iis, qui vitiis suis ipsi sibi supplicia inferunt, quibusque ipsa vitia sunt pœnæ loco, quemadmodum ebrietas ebrium precipitem agit, ut alio everfore non indigeat. Illud Seneca in Epistolis cum hoc Proverbio maxime convenit. Nulla avaritia sine pœna est, quamvis satis sit pœnarum ipsa.*

רְוִיָּא Ebrietas, inebriatio, temulentia. Mich. 2. 11.

רְוִיָּא Idem. Hof. 4. 11.

רְוִיָּא Irrigatio. Deut. 12. 2. in Jonathane.

מְרִיָּא Potus inebrians, ficera. Levit. 10. 9. *Sicera erat potio vehemens, & fortis, quæ cito homines ebrios reddebat. Hinc ut plurimum in Targum מְרִיָּא vertitur עֲתִיק potus fortis, ut מִן מְרִיָּא Pœculum plenum potu inebriante. Zach. 12. 2.*

מְרוֹחַ Idem. Psal. 69. 13. *Apud alios legitur מֵרִיחַ merum, mustum. לְמִשְׁתֵּי מְרוֹחַ Ad bibendum merum, vel ad bibendam ficeram. Hebraice שְׂכָר שְׂכָר. In Psalterio Nebiensi legitur מְרוֹחַ, & in Bibliis Regiis מְרוֹחַ. Vocalis Pathach in fine designat formam femininam singularem constructam; Kametz vero formam pluralem constructam, quorum neutrum hoc in loco rectum est. Occurrit*

etiam alibi מְרוֹחַ, quod est idem cum מְרוֹחַ, vel מְרוֹחַ, respondetque Hebraeæ dictioni עָסִים, & quandoque nomini שְׂכָר ficera, ut Deuter. 29. 5. Legi potest igitur לְמִשְׁתֵּי מְרוֹחַ, vel מְרוֹחַ, aut מְרוֹחַ, quam formam imitatur מְרוֹחַ pro Hebraeo שְׂכָר Levit. 19. 9.

רוּחַ Spirare, respirare. Job 32. 20. **רוּחַ** Pabel **רוּחַ** dilatare, spatium facere, respirare facere, reficere, recreare. Participium plur. fœmin. מְרוּחָן perflatilia, spatiosa. Jer. 22. 14. Ex *Aphel* Participium מְרוּחָן vacuus, vacans. 1. Sam. 20. 27. *Itb* pabel אֲתֵרוּחַ respiratio, refrigerium fuit. 1. Sam. 6. 3. reficere se, recreari. Gen. 25. 21. in Jonathane. *Talmudistis etiam dilatarı.* **הַרוּחָה** Lucrari, lucrum facere. *Adhibetur precipue a Rabbinis. Ex Majemonide in Tractatu de Venditione cap. 14. Negotiator non debet ex rebus, quas vendit, lucrari ultra sextam partem. Hoc jus in בְּנֵי בַחְרָא Bavà Batrà fol. 90. reperitur, ubi legitur: הַמְשַׁתְּכָר אֶל יוֹתֵר מִשְׁשֶׁת מְשֻׁחָת Lucretans ne lucretur ultra sextam partem. Synonyma autem sunt מְשֻׁחָת, & מְרוּחָה. Porro ad cobibendam mercatorum, aliorumque avaritiam Senatus viros eximios prudentia, & vite probitate insignes eligebat, qui rebus vendendis præessent, certumque pretium atque mensuras vendentibus determinarent. Hinc in חֹדְשֵׁן הַמְשַׁפֵּט Chödsen hammispat sect. 231. הַיְיָבִים בֵּית דִּין לְהַעֲמִיד מְמוֹנִים על השערים שלא ירויח כל אחר מה שירצה שאין לו לאדם להרווח בהבדים שיש בהם חיי נפש כגון יינות שמנים*

וּסְלֹחַת אֵלָא תְשַׁתּוּחַ וְכוּ *b. a. Debet Judicium, sive Senatus constituere Praefectos super mensuras, ne lucretur quisque tantum, quantum vult. Non enim debet homo lucrari in rebus, quæ ad vitæ sustentationem pertinent, ut sunt vinum, oleum, & farina, nisi sextam partem; nempe quando simul rem totam vendit sine labore, & molestia: at caupo, & alii, qui minutim vendunt, aliud jus possident.*

רוּחַ *Lucrum. הַצִּי הַרְיוּחַ Dimidium lucri. שְׁלִישׁ הַרְיוּחַ Tertia pars lucri. שְׁתַּיִת הַרְיוּחַ Sexta pars lucri. רְיוּחַ Lucrum magnum. Ejus oppositum est פְּסִידָה, vel הַפְסָדָה damnum.*

רוּחָה *Amplum, latum, spatiosum; exuberans. Psal. 27. 5.*

רוּחַ *Respiratio, recreatio, dilatatio. Esth. 4. 14. Exod. 9. 28. Nah. 1. 9. spatium, amplitudo, latitudo. Genes. 32. 16. locus amplus, suburbium. Levit. 25. 34. Ezech. 48. 17. Plur. רוּחוֹת, רוּחֵי, respiraciones: spatia, suburbia. Numer. 35. 5. Jos. 21. 3.*

מְרוּחָה *Flabellum, ventum, & respirationem faciens.*

רוּחַ *Spiritus. Gen. 41. 38. ventus, flatus. Exod. 10. 19. animus, anima. Psal. 32. 2. plaga mundi. Plur. רוּחוֹת, רוּחֵי, & faemin. רוּחָה spiritus, venti. Jerem. 49. 36. plagæ Mundi. Ezech. 37. 9. & 42. 20.*

רוּחָנִי *Spiritualis, spiritalis. Faemin. רוּחָנִי spiritualis. Adverb. spiritaliter.*

רוּחָנִית *Spiritualitas: virtus spiritalis. רוּחָה Vannus: pala, instrumentum, quo frumentum ventilando purgatur a paleis. Isa. 30. 24.*

רוּם *Altum, elatum, excelsum esse, efferre, extollere se. Dan.*

5. 20. Prov. 30. 13. אֹרִים, אֹרִים *Agitare, ventilare. Job 31. 21. Pabel רוּמָם, רוּמָם, רוּמָם, רוּמָם idem. Dan. 4. 34. 2. Sam. 22. 47. Job 17. 4. Ithpabel אֲתָרוּמָם, אֲתָרוּמָם, אֲתָרוּמָם exaltari, extolli, efferri, efferre se. Dan. 5. 23. Isa. 33. 10. Psal. 57. 6.*

רָם, רָמָה, רָמָה *Altus, elatus, celsus, sublimis, excelsus. Prov. 9. 14. Isa. 2. 15.*

רוּם קֵל *voce elata. Deuter. 27. 14. Plur.*

רוּמֵי, רוּמֵי *alti, excelsi. Deuter. 12. 2. Jerem. 51. 58. Constr. רוּמֵי, רוּמֵי alti, elati. רוּמֵי לְבָא elati animo. Isa. 2. 12. Faemin.*

רוּמָה *oculi elati. Prov. 6. 17.*

רוּם *Idem. Jerem. 31. 15. Item altitudo, celsitudo. Ezech. 10. 19. Isa. 14. 14.*

מְרוּמָה *Idem.*

רוּמָה *Collis, locus editus. Isa. 40. 4. excelsum, ara, altare. Plur. רוּמָתַי, רוּמָתַי colles. Isa. 2. 14. excelsa, aræ, altaria. Ezech. 16. 14.*

מְרוּמָתַי *Idem. Jos. 10. 40.*

רוּם *Altitudo, statura: elatio, exaltatio. Item רוּם אֹרְנָה extremitas, superior pars auriculæ.*

רומי, רומא Roma. Genes. 12. 42. Numer. 24. 19. Isa. 54. 1.

De Urbe רומי Roma.

Roma est urbs Italiae, quæ Judæis jam ex eo tempore invisa esse cepit, quo Vespasianus Imperator Judæam ditioni suæ subjecit, Judæosque fædæ cadi superstites in eam deportavit, quorum odium in illam adeo crevit, ut eandem vulgo רומי הרשעה impiæ Romæ nomine appellare non vereantur. Metu Christianorum in quibusdam libris typis editis nomen impiæ omittunt, relicto spatio, quod litteris ejusdem nominis manu scriptis implent, ut facile cuique videre licet. R. Salomon ad verba Zach. 13. 7. **הך אתה הרעה ותפוצין הצאן**: Percute pastorem, & dispergentur oves, exponit רועה Pastorem, את מלך רומי הרשעה Regem Romæ impiæ, vel Romani imperii improbi. Multa hujusmodi prætereo, quæ passim in Rabbiorum libris occurrunt, quæque ex nonnullis Judæorum libris Christianorum cura expuncta sunt. Apud Talmudicos non pauca traduntur de Origine Urbis Romanæ, quæ risum, seu potius indignationem legentibus movent. Etenim in Tractatu סנהדרין Sanhedrin fol. 21. editionis Venetæ habetur: **בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ** h. e. Ea hora, qua Salomon duxit filiam Pharaonis, descendit Gabriel, & fixit calamum in mare, qui attraxit cœnum, & in eo ædificata est civitas magna, quæ est Roma. Sic in **שבת** Sabbat fol. 56. **אותו היום שהכניס ירבעם שני עגלי זהב אחד בביחאל ואחר ברון נבנה** h. e. Eo die, quo introduxit Jeroboam duos vitulos, unum quidem in Dan, & unum in Bethel, ædificatum fuit tugurium quoddam, quod est Italia Græciæ, h. e. Roma, sicuti explicatur in **מסכת מגילה** Mâssechet Megillâ cap. 1. **רומי של יון זה כרך גדול של רומי** h. e. Italia Græciæ est urbs magna Romæ. *Fabula rota fusius in מדרש רבא Medrâs Rabbâ Cantici Canticatorum cap. 1. v. 6. describitur, quam Latino sermone legentium oculis subjiciemus.* Dixit R. Levi. Eo die, quo desponsatus fuit Rex Salomon cum filia Pharaonis-Necho, descendit Michael princeps magnus de Cœlo, ac fixit calamum in mari, ut cœnum, vel lutum undique ascenderet in eo, eique adhereret, qui locus postmodum factus fuit instar sylvæ, והוא היה, והוא היה, estque is ipse, qui locum urbi Romæ ædificandæ præbuit. Nam cum Jeroboam ben-Nebat duos vitulos aureos erexisset, extruxerunt Romani duo tuguriola, quæ mox corruerunt, & cum denuo ædificarent ea, conciderunt iterum. Aderat ibi tum Vir senex, cui nomen erat **אבא קולון** Abbâ Koldon, qui dixit illis. Nisi attuleritis huc aquas ex fluvio Euphrate, easque cum hoc luto commiscueritis, & ex eo ædificaveritis illa, nunquam subsistent. Dixerunt ei. **Ecquis autem afferet nobis?** Respon-

spondit. Ego. Profectus ergo fecit seipsum tamquam οὐκ ἐπὶ πώλει, qui vinum vendendum ex uno loco in alium deferret, atque ita ab una urbe ad alteram, ab una regione ad alteram profectus est, donec tandem ad Euphratem pervenit. Eo cum venisset, sumpfit aquam ex Euphrate, eamque ipsis attulit, quam cum luto suo commiscuerunt: ac sic iterum tuguria illa exstruxerunt, quæ firma tum persisterunt. Ab eo tempore dixerunt homines in כל מדינה ומדינה דלית אבא קולון לא תחקרי מדינה, Proverbio משל Omnis provincia, in qua non est Abbà Kolòn, non meretur, ut vocetur provincia, מקומה של רומי & vocarunt locum illum Roma Babylon. Ne quis autem bec de alia Roma dici sibi persuadeat, legat Glossam, quæ ad illa verba רומי Locum, in quo ædificata fuit Roma angustiis afficiens Israelem. Plura cupientes legant מדרש Medràs Esber cap. 1. v. 9. מדרש Medràs Psalms 10. Talmud Hierosolymitanum de עו Idololatria cap. 1. ubi etiam de Remo, & Romulo mentio fit.

רומאי Romanus. Plur. רומאיה, רומאיה Romani. Habac. 3. 13.

רומות Exaltatio, majestas. Numer. 23. 22. in Jonathane.

רמות Altitudo, elatio. Prov. 21. 4. agitatio. Isa. 30. 28.

רמתא Elevatio, agitatio, Sacrificium elevationis, oblatio elevationis. Levit. 8. 27. Numer. 8. 13.

רמתא Idem. Levit. 7. 34.

רמותא Altitudo, celsitudo. Job 21. 22. Pfal. 75. 6. Plur. מרומיא, מרומיא altitudines. Genes. 12. 42. Job 16. 19.

רוק Celibs, juvenis, Plur. רוקין, רוקי Celibes, juvenes. Isa. 40. 30.

רין Secretum, arcanum, mysterium. Dan. 4. 6. Judic. 9. 31. Plur. ריזין, ריזין secreta, mysteria. Dan. 2. 28. Esth. 6. 1. Cum prepositione רבין Clam, secreto. Judic. 9. 31.

רזב ארזובא, ארזובא Securis, bipennis: malleus. Plur. ארזובין securis. 1. Reg. 6. 7.

רזבא, מרזבא Canalis, tubus, fistula aquam effundens. Job 38. 25. Plur. מרזבין, מרזבין canales, tubi. Eccles. 2. 8. Job 28. 4.

רזחא, מרזחא Curator, designator funebri. Jerem. 16. 5. Plur. מרזחין Amos 6. 7. Aliis convivia funebria.

רזתא מרזתא Malleus. Jud. 4. 21. Plur. מרזתין Idem. Plur. מרזתין mallei. Pfal. 74. 6.

רחבא, רחובא Platea. Genes. 19. 2. Ezech. 16. 24. Plur. רחובין, רחובין plateæ. Amos 5. 16. Jerem. 9. 21.

רחל, רחל, רחל Ovis. Isa. 53. 7. Plur. רחלין, רחלין oves.

רַחֲלוֹת oves. Genes. 32. 14. currus camere-
rati. Isa. 66. 20. *Proverbium in malam par-*
tem proprie adhibitum legitur apud Rabbinos:

רַחֲלוֹת בְּתַר רַחֲלוֹת אֲוֵלָא Ovis post ovem
it, ovis ovem sequitur. Sic fur furi, socius
socio vel ex simplicitate, vel ex malitia se

adjungit. Verumtamen nullo modo negandum
est, imitationem in virtutibus quoque dari,
& quidem honestissimam. Circumfertur etiam

aliud Proverbium priori simile, כְּעֹבְרֵי אִמָּא
כְּעֹבְרֵי בְּרִיתָא Ut sunt opera matris,
sic opera filiae, quod pressius, & strictius

expressum legitur apud Ezechielem 16. v. 44.
כַּאֲמֵה בְּתָה Qualis mater, talis filia.

רָחַם Amare, diligere. Genes. 37.
3. Deuter. 15. 16. misereri,

parcere: pium, clementem, misericordem
esse. Genes. 31. 11. Pabel רָחַם idem. Psal.
116. 5. Isa. 33. 2. Prov. 28. 13. 1. Reg. 8. 50.

Ithpebal אֲתַרְחַם misereri; misericordiam
consequi: amari, diligi. Genes. 43. 28. E-
xod. 33. 19. Hof. 14. 4.

רָחִים רַחֲמוֹת Amatus, dilectus, carus.
Jerem. 7. 5. *Substant.* misericordia. Eccles.
11. 8. בְּרָחִים cum dilectione. Cant. 7. 7.

amor, dilectio. *Talmudistis* nixus, fultus.
Plur. רַחֲמוֹת amati: misericordia affecti.
Hof. 1. 6. & 8. amores. *Fæm.* רַחֲמוֹת,

dilectio, amor, amicitia, caritas.
Eccles. 9. 1. *Plur.* רַחֲמוֹת dilectiones.
רַחֲמוֹת Fæmina misericors, benigna,
& pia. *Plur.* נְשִׁים רַחֲמוֹת Fæminæ mi-
sericordes, benignæ: מִדּוֹת רַחֲמוֹת Affe-
ctus, mores ad misericordiam, & benigni-

tatem tendentes.

מִרְחָמַי Amicus.

רַחֲמָא, רַחֲמָא Gratia, misericordia,
miseratio. Hof. 11. 4. בְּרַחֲמָא amice. Pro-
verb. 7. 18. *Plur.* רַחֲמוֹת, רַחֲמוֹת miseratio-
nes: viscera. Jerem. 31. 20.

רַחֲמֵי Vulva, uterus. Job 10. 18.
רַחֲמוֹת, רַחֲמוֹת, רַחֲמוֹת Amor, dilectio, amicitia. Ezech. 23. 12. Prov.
5. 19. misericordia. Psal. 29. 10.

רַחֲמוֹת Idem. *Cum aff.* רַחֲמוֹת amor
tuus. Eccles. 9. 1. Cant. 4. 9.

רַחֲמוֹת Amor. Prov. 17. 9.
רַחֲמוֹת, רַחֲמוֹת Misericors. Exod. 34. 6.

Tum apud Rabbinos, tum apud Kabbalistas
vox רַחֲמוֹת absolute posita Deum significat.
Hinc illud apud ipsos tritum רַחֲמוֹת

הַאֲוִיָּה נְעִיבָה פְּטִירָה Neecessitatem, vel vim Deus remit-
tit, excusatam habet, *juxta similem senten-*
tiam: Neecessitati non est lex posita.

רַחֲמוֹת Misericordia, benignitas. *In*
הַפְּלִתוֹת שֶׁל יְבָמַמְדֹת fol. 64. צְדִיקִים מִהַפְּכַת מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקֶּבֶה מִמֶּדֶת
רַחֲמוֹת: רַחֲמוֹת לִמֶּדֶת רַחֲמוֹת: *b. e.* Preces justo-
rum vertunt proprietates Dei sancti bene-

dicti ex proprietate iracundiæ in proprie-
tatem misericordiæ. *Sic in סֻכָּה* Succà fol.
14. תְּפִלְתּוֹ שֶׁל צְדִיקִים מִהַפְּכַת דַּעְתּוֹ

שֶׁל הַקֶּבֶה מִמֶּדֶת אֲכֹרִיוֹת לִמֶּדֶת רַחֲמוֹת
b. e. Oratio justorum convertit mentem
Dei benedicti ex affectu severitatis in af-

fectum misericordiæ.
רַחֵם Pica, *aliquibus* merops. Levit. 11.
18. *Hæc avis merops a Plinio commendatur*

propter pietatem in parentes, ac propterea ejus etymologia optime convenit cum Verbo רָחַם pium esse. Alii aliam hujus dictionis etymologiam esse volunt. In חולין Cholin fol. 63.

ait R. Jochanan: נִקְרָא שְׁמוֹ רָחַם כִּיּוֹן שָׂפָא Quare vocatur nomen ejus רָחַם *Rachàm?* quia quando venit רָחַם pica, veniunt רַחֲמִים *b. e.* מֵטֶר pluvia.

רַחֲמִים Pluvia. Apud Talmudicos saepe occurrunt dictiones בְּעָא רַחֲמִים petebat pluvias, rogabat Deum, ut demitteret pluvias.

רָחַץ Fidere, confidere, fiduciam habere, sperare. Deuter. 28. 52. Isa. 57. 13. אֶתְרַחֵץ idem. Jerem. 17. 7. אֶרְחַץ fidere, confidere fecit.

Jerem. 29. 31. 2. Reg. 18. 30.

רוֹחֲצֵן, רוֹחֲצֵנָא, רִחְצָנָא Fiducia, confidentia, spes, securitas. Genes. 34. 25. 2. Reg. 18. 19. Cum לְרוֹחֲצֵן confidenter, secure.

רָחִיץ Idem. Psal. 61. 4.

רוֹחֲצֵנוֹתָא Idem. Psal. 84. 6.

אֶתְרַחֲצָא Idem. Isa. 30. 3.

אֶתְרַחֲצָא Idem. Isa. 30. 3.

II. רָחַץ Lavare, abluere: lavare se, lavari.

רְחִיצָה Lotio, ablutio.

מְרַחֵץ Balneum. בֵּית הַמְרַחֵץ Domus, vel locus balnei, quo homines conveniunt, ut aquis calidis corpus abluant, sudoremque emittant. Plur. מְרַחֲצוֹת balnea.

De Ablutione inter Hebræos usitata.

Inter varias purificationes a Deo populo suo præceptas Levit. cap. 15. & 16. erat etiam lotio, quam Aaron cum filiis Sacris operaturus, ut mente, & corpore pariter purus esset, peragebat. Hinc כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת labrum, sive mare æneum inter Aram holocausti, & Tabernaculi situm erat, ut cuilibet ingredienti inserviret. Exod. 30. 18. 19. וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכִנּוּ נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָהּ וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מַיִם: וְרַחֲצוּ אֶתְרֵצְוֹ וְרַחֲצוּ אֶתְרֵצְוֹ וְרַחֲצוּ אֶתְרֵצְוֹ וְרַחֲצוּ אֶתְרֵצְוֹ *b. e.* Et facies labrum æneum cum basi sua ad lavandum: ponesque illud inter Tabernaculum testimonii, & Altare, &, missa aqua, lavabunt in ea Aaron, & filii ejus manus, ac pedes suos; *cujus labri, sive maris opus vide l. 1. Reg. 7. v. 23. At pro more suo perversa Judæorum gens præpostere non sine malitia Divinam Legem interpretata, atque adeo detorquens non solum in ædibus publicis, sed etiam intra domesticos parietes incepit hydrias aqua plenas collocare, quibus ad se expiandos singulis ferme horis uterentur, ut ait Tertullianus in Joannem. Hinc frequens illa ad purificationem usque apud ipsos ablutio ante cibum, & potum, post leprosi, & mortui contactum, post habitam rem cum muliere, & in quolibet Festo, ac solemnitate. Ritum autem hunc se lavandi Gentes a Judæis sunt mutuatae, eosque in Sacris peragendis imitatae. Id præter alios multos colligitur ex Tibull. l. 1. Eleg. 3. & ex Virgil. l. 12. Æneidos. Sic Superis sacrificata-*

enim totum corpus aqua abluebant; Inferis vero litatur aqua tantummodo Sacrificuli Romani aspergebantur, ut Livius non uno in loco luculentissimus testis est. Sic apud Sacerdotes Ægyptios mos obtinuit, ut tertio quoque die corpus aqua frigida perfunderent, ter die, bis noctu. Alexander ab Alexandro lib. 6. cap. 12. Scelera enim qualibet aqua expiari sibi Gentes persuadebant, & cum externis interna quoque purgari. Diabolus enim execranda μαροζήλια compulsus lustrationem hanc solemnem Judæorum, purificationem, & asperisionem a Deo Judaicæ genti præceptam Gentes imitari coegit, ut, qua est superbia, & pervicacia, similis quodammodo per hunc cultum Deo evaderet. Itaque ad rem nostram admodum apposite Terullianus lib. adversus Hæreses cap. 4. Si revolvamus, inquit, superstitiones Gentilium, si Sacerdotalia officia, insignia, & privilegia, si Sacrificia, & alia ministeria, & instrumenta, & vasa, & ipsorum Sacrificiorum, ac piaculorum, & votorum curiositates consideremus, nonne Diabolus manifeste morositatem illam Mosaicam Legis imitatus est?

רחק Procul esse, remotum esse, abesse, longe distare, longe abscedere, discedere, recedere. Job 30. 10. Prov. 19. 7. rejicere. 1. Sam. 16. 1. ubi rectius legendum רחקהויה ex Pabel. Ithpabel ארחק, vel ארחק ex Ithpehal. Idem. Isa. 59. 9. Jerem. 2. 5. Job 5. 4. Item abominabile esse, vel fieri. Pabel רחק rejicere, respuere, spernere, remove. Jerem. 14. 19. 1. Sam. 15. 23.

רחיק Longinquus, remotus: longe, procul. Genes. 22. 4. Jos. 3. 4. Plur. רחיקין longinqui, remoti. Judic. 8. 7. Jerem. 25. 26. Fæm. רחיקא longinqua, remota. Deut. 29. 22. & רחקהויה Prov. 25. 25. Plur. רחיקין remotæ.

רחוק, רחוקא Abominatio, rejectio. Prov. 8. 7. separatio, elongatio. Levit. 12. 5. immunditia, impuritas mulierum menstrua. Levit. 15. 26. Plur. רחוקין abominations. Psal. 88. 9.

מרחק Abominabile, abominandum, abominatio, res detestanda. Prov. 21. 27. Job 15. 16. Fæm. מרחקא, מרחקהויה idem. Deuter. 24. 4. Prov. 29. 27. Item menstrua, quasi separata. Levit. 20. 21.

רחש Ebullire. Hinc Chaldaice Particip. רחש ebulliens. Thren. 1. 18. reperere, producere, abunde progignere instar reptilium. Genes. 1. 20. Levit. 5. 2. Psal. 105. 30. ארחיש idem. Exod. 16. 20. Item festinare, accelerare, maturare. Ithpehal ארחיש fieri. Eccles. 4. 13. In Bibliis Regiis abunde contingere, evenire. Psal. 18. 1. Hinc illud Rabbinicum in Megilla fol. 7. לא בכל שעתא מרחיש ניסא Non quavis hora accidit miraculum. Item moveri in סנהדרין fol. 67. חזא דקא מרחשן Vidit, quod moverent se labia ejus.

רחש, רחשא, רחיש, רחשא Reptile, ver-

vermis : reptilia. Genes. 1. 20. Job 24. 20.

Isa. 14. 11.

רוחש ריחוש : ריחוש Tritico optimo, ut
in Bibliis Regiis translatum est. Ezech. 27. 17.

רְחִישׁוֹתָא Perplexitas, ramorum densi-
tas: sylva. Genes. 22. 13. in Jonathane.

רְחִישׁוֹתָא Vide in רוח.

רְטֹב Hebraice. Madere, humidum

esse. Job 24. 8. הֲרֵטִיב הֲרֵטִיב
humectare, humidum reddere. Rabbini

praecipue in usu. מְרֵטִיבִין אוֹתוֹ בְּמַיִם hu-
mectant illud in aquis. In Targum vero
Hierosolymitano, וְסִנְיָא מְרֵטִיב וְלֹא יָקִיד,
Rubus autem humorem emittebat, & non
ardebat. Exod. 2. 2. 3. אֲרֵטִיב אֲרֵטִיב hu-
mectare, humidum reddere. Deuter. 28. 23.
in Jonathane.

רְטֹב, רְטִיב, רְטִיב, רְטִיב Humi-
dum, madens: viride, virens, recens. E-
zech. 20. 47. Job 8. 16. Plur. רְטִיבִין humi-
di, virentes, recentes. Genes. 30. 37. Isa.
6. 13.

רְטִיבָא Humor. 1. Reg. 7. 26. Talmudistis
pratium virens, viridarium.

רוֹטְבָא Idem. Psal. 32. 4. ruga, friga.
Job 25. 27. Nonnullis arvina, quasi saccus
pinguis.

רְטַט, רְטַט Tremere, contremisce-

re. Job 7. 5. Pabel רְטַט timo-
rem incutere. Psal. 29. 8. Ex Ithpabel
אֲרֵטְטָא contremuit, terrore perculsa est.
Esth. 5. 4. in Targum secundo.

רְטַן Incantare, praestigiis uti. Psal.
58. 6.

רְטַן, רְטַן Incantatio, praestigiæ.

רְטַן Incantator, magus.

רוֹטְנִי Murmurans. Faemin. מְטְרוֹנָה

רוֹטְנִיָּה Matrona murmurans.

רְטַן Cursores. In שַׁבַּת Sabbat fol. 147.

הֲרֵטְנִין הַיּוֹצֵאִין בְּסִידְרָא
(die Sabbati) cum linteo in humeris suis.

רְהֵטְנִין a radice רְהֵטְנִין
Est contractum, pro

רְהֵטְנִין Jus, jusculum. Isa. 65. 4.

רְטַשׁ Deferere, relinquere, dimit-

tere, permittere, omittre. E-
zech. 31. 12. 1. Sam. 17. 28. extendere, ex-
pandere, diffundere se: allidere, illidere,
collidere. Exod. 28. 17. A Rabbini vocantur

נְכֻסִים רְטוּשִׁים Facultates desertæ illæ,
quas quis heres ultro deserit, neque adit, ob
aliquam certam causam hereditatem aliis ce-
dens, vel illæ, que quodammodo ob vim,

& coactionem desertæ manent, ut cum acci-
dit, ut heres in captivitate abducatur. Pa-

רְטַשׁ idem. Judic. 6. 13. Jerem. 7. 29.

אֲרֵטִישׁ idem. Exod. 23. 11. Ithpabel

אֲרֵטִישׁ, & Ithpabel אֲרֵטִישׁ relinqui,
dimitti, deferri. Levit. 26. 43. Judic. 15. 9.

אֲרֵטִישׁ expandi, diffundi: collidi. Isa. 14. 12.

רְטוּשׁ, רְטוּשׁ Expansus, diffusus: di-

missus. Plur. רְטוּשִׁין Thren. 3. 45. רְטוּשִׁין
dimissi. 1. Sam. 30. 16. deserti, desolati.
Isa. 5. 6.

רִיחַ אֲרִיחַ, vel אֲרִיחַ Odorari,
olfacere. Genes. 27. 27. Deut. 4.

28.

רִיחַ, רִיחַ Odor, odoratus. Genes. 27.

27. Cant. 7. 4. Rabbini רִיחַ odoratus, ol-

factus, unus ex quinque sensibus.

ריחם, **ריחא**, Molæ, ita dictæ ab odore farinæ. Exod. 11. 5. **מחין כריחא** Molit in molis. Numer. 11. 8. in *Jonathane*. **ריחם** קרושין **ריחם** מולא, quæ manu truditur. In *Kidduscîn fol. 29.* **ריחם בצוארו יעסוק** Licet quis lapidem molarem suspensum habeat in collo suo, tamen operam dabit Legi. *Huic loco hæc sententia subiecta est. Si quis pauper in matrimonio constitutus ita destituatur necessariis ad vitam, ut uxor ei non minori sit oneri, quam si ex ejusdem collo lapis molaris suspensus sit, nihilominus tenebitur Legi operam dare, iisque, quæ ab ea præcipiuntur, diligenter, & attente obtemperare.*

ריחורא Mola. Numer. 11. 8. in *Jonathane*. Plur. **ריחורא** ibidem in *Targum Hierosolymitano*.

רים Vide in **ראם**.

רים, Stadium, curriculum. Genes. 14. 17. **ער ויית תרע בית** Usque ad angulum portæ stadii Regis. Jerem. 31. 40. *Hebraice שער* portæ equorum. *De hac porta mentionem etiam facit Nehemias 3. 28. R. David verba בית ריקא דמלכא interpretatur, & explicat הסוסים* h. e. locum curus equorum. *Erat igitur porta, ex qua satellitibus, & equitibus suis stipatus Rex egredi solebat, eratque ibi in valle via plana, impedimentis omnibus remotis, ut ad cursum equites instruerentur. Stadium autem illud continebat mensuram רים*, h. e. septua-

ginta calamorum menseriorum, quorum singuli ex sex cubitis, & palmo constabant. In aliis locis appellatur **עמק שוה** vallis plana, & **עמק מלך** vallis Regis, & *Targum Exod. 14. 17. exponit: הוא אתר בית ריקא דמלכא* Ille est locus, locus stadii Regis, *ubi animadvertendum ex R. Salomone רים בית רים continuisse solummodo שלשים קנים* triginta calamos menforios. *Talmudicis autem ריקא est terre spatium septimanam, & dimidiam partem milliaria complectens. In יומא Jomà fol. 67. legitur: Septem, & dimidium רים faciebant unum כול* h. e. bis mille passus minores, *siue iter הנה שבת*.

ריסין, **ריסי** Palpebræ, pelliculæ, quibus oculi teguntur. Exod. 13. 16. in *Jonathane*. Item supercilia, h. e. pili palpebrarum. In *סנהדרין Sanhedrîn fol. 104.* **וביכה כנגדה** Et flebat contra eam adeo, ut exciderent pili oculorum ejus.

ריק *Apbel אריק* Evacuare, effundere. Levit. 8. 15. 2 Reg. 4. 40. *Itpebat אתריק* effundi. Levit. 21. 10.

ריקי, **ריקא**, **ריק** Vacuus, inanis, vanus, **ריקי** מוח אפרו vacui cerebro, h. e. vani, amentes, stulti, bardi, fatui dicunt. Levit. 22. 7. *Abèn Ezrà sæpe hunc dicendi modum adhibet. Olim Babylonii convitiantes, contumeliaque afficientes utebantur voce ריקא* significante stultum, fatuum, cerebroque carentem. *Hinc apud Syros in N. T. vox ריקא* Raca, quæ Interpretes torquet, & in diversa

trabit. Talmudici passim רָקַח Racà adhibent, ubi alicui convivium malo animo invidetur, licet ejus usus videatur fuisse vulgaris, & familiaris ob quamlibet causam levem, vel etiam jocum alios irridendi.

רִיקָן Vacuus, inanis. Genes. 37. 24. jejunus. Plur. רִיקָנִין vacui. Exod. 23. 25. Fem. רִיקָנִיָּא vacua, inanis. Genes. 1. 2. Ruth 3. 18.

רִיקוּת Vacuitas, inanitas.

רִיקָם Idem. Genes. 31. 42. in Targum Hierosolymitano.

רִיקָנוֹת, & per apocopam רִיקָנוֹ Inanitas, vacuitas. לְרִיקָנוֹ frustra, incassum, inaniter. Levit. 26. 16. & לְרִיקָנוֹן v. 20. male pro רִיקָנוֹת.

רִיקָא Hydria, aqualis. Vas viridaviis, & hortis irrigandis inserviens. Superne habet os angustum, infra vero foramina, ex quibus aqua guttatim instar pluvie ad herbas madesfaciendas erumpit.

רִירָ Salivare, fluere: expuere, excreare. Levit. 15. 3. in Onkelos. Ita enim legendum in Jonathane pro תִּירָ, vel ex Aphel אִירָ.

רִירָ, רִירָא Saliva, sputum. 1. Sam. 21. 14. albumen ovi. Job 6. 6. Apud Rabbinos ad alia etiam transfertur, ut: עֲלֵי בְצָלִים: Folia caparum, & filii caparum, h. e. novæ capæ progerminantes, si est in iis saliva, videlicet humor crassus instar salivæ.

רִישׁ, רִישׁ, Caput: vertex, fastigium, summitas: initium, prin-

cipium. Genes. 47. 31. Exod. 12. 2.

רָכַב Equitare, equo insidere. Genes. 24. 61. Zach. 9. 9. componere, conjungere. Aphel אִרְכִּיב equitare facere, vehere, vehendum imponere. Genes. 41. 43. Exod. 4. 20. Esth. 6. 9. componere, connectere, conjungere.

Rabbinis הִרְכִּיב Componere, conjungere. מוֹרְכָבִים מוֹרְכָבִים compositum. Corpora composita, concreta, mixta. הִרְכָּבָה Compositio. Hinc circumfertur liber a R. Elia Levita compositus, qui appellatur סֵפֶר הִרְכָּבָה Liber Compositionis ex eo, quod voces omnes compositas complectitur, ex diversis accidentibus constatas, nimirum Conjugationibus, Temporibus, Generibus, Numeris, Personis, aliisque formis irregularibus.

Præterea הִרְכִּיב significat conjungere arbores speciei diversæ inter se, ramis variis sibi invicem insitis, h. e. inserere: ut אין נוסעין ואין מבריכין ואין מרכיכין Non plantant arbores, neque propagant vites, neque inserunt ramos. Itaque vites propagant agricole, easdem, earumque propagines in terram demittendo, ut ex una plures nascantur, idque Hebræi explicant per הִבְרִיךְ, quod proprie significat incurvare, & genua flectere; inserunt autem, ramum ramo implantando, quasiq; emplastro obligando, donec concrecant, & coalescant, quod exponunt Hebræi per הִרְכִּיב componere, conjungere. Hinc הִרְכָּבָה Insitio, emplastrum, implantatio: ut כל הרכבה שאינה קולטת משלשים: ut יום שוב אינה קולטת: h. e. Omnis insitio,

tio, quæ non coalescit triginta diebus, amplius non coalescit. Dicitur etiam ריכבא, ut ריכבא דריקלא Infinitio palmarum.

רכיבא, רכיבא, רכיבא Currus. Esth. 1. 3. in Targum secundo, poples: genu. 1. Sam. 22. 37. & cum N ab initio ארכבא Dan. 5. 6. In plur. ארכובתך genua tua. Eccles. 12. 3. Rabbinis est etiam Cubitus, brachii curvatura, quia cubitus in brachio idem est, ac genu in pedibus.

מרכיב Manubrium, impostum instrumento, ut manibus apprehendi possit. Apud Rabbinos frequens.

ארכבתא Agger, terra circa agros aggesta. ארכובה, רכובה Fossa, non procul ab Altari, quæ recipiendis sordibus, & rejectamentis avium inserviebat.

רכב, רכבא Eques. 2. Reg. 9. 17. מרכבנא Auriga, vector currus. 1. Reg. 22. 34.

מרכבא Sedile, ephippium, sella, stratum: currus, quadriga. Levit. 15. 9.

רכב, רכבא Catillus, superior molæ pars, quæ etiam meta dicitur. Deuter. 24. 6. in Targum Hierosolymitano.

רכב Rechab. Nomen proprium viri. 2. Regum 10. 15. Jerem. 35. 6.

De Rechabitis.

Rechabita descendentes a Jethro משה חתן משה focero Mosi a Jonadab filio Rechabita sunt appellati, & Hebraice dicebantur בני רכב filii Rechab, vel בית הרכבים filii domus Rechabitarum. Non ex Judeis, vel Israelitis, sed a Gentibus originem duxerunt. Itaque Jonadab vitios deditos homines animadvertens, quæcumque prævios animi motus fovere possent, illis interdixit, & ab ædificandis ædibus, agrisque colendis iussit abstinere. Quo tempore præcepta discipulis suis tradiderit, & quamdiu ejus disciplinam secuti sint, omnino incertum est. Vivendi autem rationem, cui Rechabita addictissimi fuerunt ex præcepto Jonadab, Jeremias cap. 35. 5. 6. 7. describit luculenter his verbis. ואתן לפני בני בית הרכבים גביעים מלאים יין וכסות ואמר אליהם שתי יין: ויאמרו לא נשתה יין כי יונרב בן רכב אבינו צוה עלינו לאמור לא תשתריין אתם ובניכם עד עולם: ובית לא תבנו וזרע לא תזרעו וקצם לא תטעו ולא יהיה לכם כי באהלים תשבו כל ימיכם למען תחיו ימים רבים על פני הארצה אשר אשר אתם גרים שם: b.e. Et posui coram filiis Rechabitarum scyphos plenos vino, & calices, & dixi ad eos: bibite vinum. Qui responderunt; non bibemus vinum: quia Jonadab filius Rechab pater noster præcepit nobis dicens: non bibetis vinum vos, & filii vestri usque in sempiternum, & domum non ædificabitis, & sementem non feretis, & vineas non plantabitis, nec habebitis; sed in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem terræ, in qua vos peregrinamini. Jonadab itaque posteris suis hæc quatuor præcepta

pra generatim tradidit . I. ne agros colerent . II. ne vineas fererent . III. ne vinum biberent . IIII. ne domos edificarent , vel possiderent , sed tabernaculis a temporis injuriis se tuerentur ; a quo precepto eos dispensatos , & immunes fuisse colligitur ex vers. 11. citati Capitis 35. ubi legitur , eos metu hostium in Jerusalem compulsos incepisse domos incolere . וַיְהִי בְעֵלוֹת נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ וְנֹאמַר בָּאוּ וְנִבְּאוּ יְרוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי הַיָּל הַכְּשָׁדִים : וּמִפְּנֵי הַיָּל אָרַם וַיָּשֶׁב בִּירוּשָׁלַיִם : b. e. Cum autem ascendisset Nabuchodonosor Rex Babylonis in terram nostram , diximus : Venite , & ingrediamur Jerusalem a facie exercitus Chaldæorum , & a facie exercitus Syriæ : & mansimus in Jerusalem .

רַכָּךְ *Hebraice* . Molliri , mollescere , molle , tenerum esse . *Pabel Chaldaice* רַכָּךְ mollire , emollire , molle reddere , lenire . Genes. 44. 19. *Ithpabel* אֶמֹלְלִי emolliri , liquefieri . Numer. 3. 4. *in Jonathane* . *Ithpabel* וְאֶתְרַכָּךְ & liquefactum est . Ruth 3. 8.

רַכִּיךָ & **רַכִּיכָא** , **רַכִּיךָ** Mollis , tener , delicatus . Genes. 18. 7. *Plur.* רַכִּיכִין molles . Genes. 33. 13. *Fæmin. sing.* רַכִּיכָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא , רַכִּיכָתָא . Deut. 28. 56. Proverb. 25. 15. *Plur.* רַכִּיכִין , רַכִּיכִין delicatæ , molles . Levit. 2. 14. Job 40. 22.

רַכִּיכּוֹת , **רַכִּיכּוֹת** Mollities , lenitas . Deuter. 28. 56.

רַכִּיכּוֹת Idem .

רַכִּיכּוֹת Idem .

רַכִּל Aromatarius , vendens aromata : negotiator , idem ac סוֹחֵר .

רַכִּלְתָּא Esth. 1. 3. *in Targum secundo* . *Legendum* וּכְלִיתָ & prævaluisti .

רַכִּן Cadere , procidere , inclinare se , demittere se . Genes. 46. 29. *in Jonathane* . *Active* inclinare . Procv. 21. 1. *Ith-*

pehal אֶתְרַכִּן demittere , dejicere , inclinare se : decidere , desilire . Genes. 24. 64. Judic. 1. 14. *Apheh* אֶרְכִּן inclinare , demittere , dejicere . Psal. 18. 10. Jerem. 25. 4. extendere . Exod. 14. 16. *in Targum Hierosolymitano* .

רַכִּוּנָא Lapsus , ruina , vastitas , casus . Prov. 24. 2.

רַכִּוּנָתָא Idem . Prov. 26. 28.

רַכִּס , **רַכִּסָא** , **רַכִּסָא** Equus , vel mulus levis , & celer , veredus . Esth. 8. 10. 14.

רַכִּפָּא , **רַכִּפָּת** , **רַכִּפָּת** Turba , multitudo , copia : tumultus , strepitus , sonitus . Jerem. 10. 13. Job 38. 34.

רַכִּפָּה *Herbæ cujusdam radix , quæ coquitur , cujusque decoctum potu haustum ad vermes in ventre occidendos adhibetur . Item conjunctio , conjunctio , contabulatio .*

רַכִּרּוּף Equus ligneus ad ludum confectus , ut veris equis insidendis adolescentes facilius affuescant . Est etiam instrumentum musicum ex ligno cedrino factum .

רַכִּשָּׁא , **רַכִּשָּׁא** Veredus , equus levis , mulus velox . Mich. 1. 13. 1. Reg. 4. 28. Nonnullis camelus .

רמא, רמא, רמי Jàcere, dejicere, conjicere, injicere, projicere, jaculari. Exod. 7. 10. Judic. 15. 17. imponere mulctam: fallere, decipere, fraudulenter, dolose agere. Prov. 26. 19. *Pabel רמי* idem. *Aphel ארמי* idem, Judic. 20. 16. *Ithpehal אתרמי* & *אתרמא* projici, conjici, projicere se. 2. Sam. 20. 21. conferre se, ire, venire, accedere. Prov. 6. 6. *Maximo in usu est apud Talmudicos.*

רמי Talmudifus Verbum usuratum est, usurpantque inter duos disputantes. Significat autem proponere novam objectionem, objicere aliam quæstionem, opponere aliud argumentum. Hinc apud ipsos sepe obvium *ורמינהי*, quod vulgo efferre, & pronuntiare solent per Veraminni, b. e. sed quæro ego hoc: sed objicio ego hoc. *Videtur autem esse Participium cum Pronomine, pro רמינא אהי* Sed objicio ego illud. *Dicitur רמינא אהי pro רמי אנא. In Tractatu הלכות עולם* Halicòth holàm cap. 1. *usurpari dicitur hoc Verbum de locis, & textibus, qui sibi contrarii videntur in משנה* Misnà, & *מקרא* Sacra Scriptura; *ut אחרני קראי* רמי אחרני מקומות בהרבה מקומות Contrariantur sibi Scripturæ in multis locis.

רמיא Fallax, fraudulentus, dolosus. Proverb. 10. 4.

רמיא, רמיא, רמיא Idem. Genes. 29. 12. Prov. 12. 18. *Fæm. רמיא* dolosa, fraudulenta. Proverb. 19. 15.

רמיא, רמיא, רמיא & רמיא Falstas, fallacia, dolus, fraus. Proverb.

12. 5. Psal. 10. 7.

מחרמרותא Despectio, peripsema, opprobrium. Psal. 22. 7.

רמו Innuere, annuere, innuere, designare, indicare. Genes. 44. 19. Prov. 6. 13. Psal. 35. 19. *Rabbis ריש רימו* ונרמו mutus annuit, & annuitur ipsi.

רמייה Nutus, indicium. *Proverbium לתכימא ברמיא ולשמיא בכורמיא* Sapienti nutus, stulto fultis convenit. *Videlicet, sapiens nutu tantummodo admonetur, at stultus baculo admonendus, & corrigendus est.*

רמח, רמחא, רומחא, רומחין Spiculum, lancea, hasta, rumex. Numer. 25. 7. Jos. 8. 18. *Plur. רומחין*, רומחין spicula, lanceæ, hastæ. Ezech. 39. 9. 1. Reg. 18. 28.

רמך Equa. *Plur. רמכין* equæ. Esth. 8. 10. *Hoc in loco Abèn Ezra scribit, רמכין esse הסוסיות equas, & בני הסוסיות pullos equarum majori robore, ac fortitudine polleere, quam בני ארונות pullos asinarum. Apud Rabbinos רמכין significat tum pullos equarum, tum pullos asinarum, ut in תענית Taanith fol. 23. חזא לחמריה דאתולירא ליה רמכי* Vidit afinam suam, cui nati erant pulli pullorum.

רמם Vermis, tinea, ut *Hebraice*. Exod. 16. 24. Isa. 14. 11. Job 17. 14.

רמון Malus punica, malogranatum. Exod. 28.

34. Cant. 6. 6. *Plur.* רְמוּנָה, רְמוּנִין mala punica. Numer. 20. 5. 1. Reg. 7. 42.

רְמוּנָה, רְמוּנָה Idem. Cant. 7. 13. *Plur.* רְמוּנִין, רְמוּנָה, רְמוּנָה, רְמוּנָה *fæmin.* רְמוּנִין malogranata. Exod. 39. 24. Num. 20. 5. in *Jonathane.* In בְּרוּחַ Beracôth fol. 56. עֵסִיק Pretiosum erit opus tuum instar malogranati, קְאוֹי עֵסִיק כְּרוּמְנָה Obtusum erit opus tuum, ut malogranatum, hoc est, קְרוֹי קְרוֹי a קְרוֹי. *Nimirum quemadmodum malogranatum bonum magno in pretio habetur, sic negotiatio tua omnibus pretiosa erit; & sicuti malogranatum austerum habet dentes, ita negotiatio tua stupidos reddet, omnibusque displicebit. Usurpant Rabbi de quodam somniorum interprete mercedem dantibus somnia in bonam partem interpretante, nihil vero porrigentibus eadem mali omnis esse dicente.*

רְמַס Calcare, conculcare, proculcare: diripere. Psal. 89. 42.

רְמִין *Pabel.* Tessellatum, intertextum opus facere: includere. Exod. 28. 39.

מְרַמֵּץ, מְרַמֵּץ Inklusus, impactus, infusus: tessellatum, ocellatum: tessella, ocellatio: pala, funda annuli. Exod. 28. 4. 11. *Plur.* מְרַמֵּצִין, מְרַמֵּצִין *fæm.* מְרַמֵּצִין. Psal. 45. 14.

רְמֵץ Carbo cum cinere, cinis ignitus.

רְמוּץ Incineratum, in cinere reconditum, vel cinere adustum, adeoque acerbum.

רְמוּץ Clavus, stylus. רְמוּץ דְּפָרוּלָא Clavus ferreus, stylus ferreus.

רְמֵשׁ, רְמֵשׁ, רְמוּשָׁה Vespera. Genes. 1. 5. Exod. 18. 14. Levit.

23. 22. רְמֵשׁ Ad vesperam usque commorari. Isa. 5. 11.

רְנַן Meditari: cantare: exclamare, acclamare. Psal. 77. 13. *Pabel* רְנַן canere, cantare. Psal. 16. 9. exultare, gaudere, lætari: meditari. Psal. 38. 13. murmurare. Deuter. 1. 27. in *Jonathane.*

רְנַנָּה, רְנַנָּה Meditatio, cantus, exultatio. Job 3. 7.

רְנוּן Idem. Psal. 5. 2. Item querela.

רְסוּן, רְסוּן, רְסוּן Frænum. Esth. 6. 11. in *Targum secundo.*

רְסוּן Frænare, fræno cohibere. רְסוּן לְפָרְעָה רְסוּן Frænavit Pharaonem fræno.

רְסַס Aspergere, conspergere: contundere, conterere: stillare.

Deuter. 33. 28. רְסִיס contusum. Levit. 22. 24. *Ex Pabel Particip.* מְרַסַּס כְּבַחַח מְרַסַּס sicut plaga contusa. Isa. 1. 6.

רְסִיסִין, רְסִיסִין Stillæ, guttæ: imbres. Deuter. 32. 2. Jerem. 14. 22.

רְסַף *Pabel.* Frangere, confringere, comminuere, contundere. Levit. 2. 6. in *Jonathane.*

רְסוּקִין Frustra, fragmenta, buccellæ. Levit. 6. 14. in *Jonathane.*

רְסַקָּה Pars terræ: Præfectura minor, majoris quasi fragmentum. Esth. 6. 10. in *Targum secundo.*

רְסוּקָה Cingulum, cinctura ex corio. R. Salomon exponit חֲרִיבָה Frustum vesti-

mento ornamenti caussa additum.

רע Infra, subtus. *Ei semper præponitur* ל, *ut לרע*, & מ, *ut מלרע*, *quæ est forma contracta ex לרע* מן. *Hebraice מלמטה* inferne; & *cum servili אב initio*, *ut ארע*. Genes. 49. 25.

ארעא, **ארעא** Inferior, infimus. Jos. 18. 13. *Plur.* ארעאין inferiores. Genes. 1. 6. *Fæm.* ארעית, ארעיתא, ארעיתא Imum, infimum, inferius. Ezech. 31. 14.

רעא, **רעה** Velle, bene velle, benevolum esse, benevole prosequi. 1. Sam. 20. 30. Esth. 10. 3. Isa. 58. 5. acceptum, gratum esse, *vel* habere, acquiescere, delectari re aliqua. Levit. 26. 41. absolvere, complere, perficere; pascere, depascere. Isa. 40. 11. Job 24. 2. 1. Sam. 16. 11. *Ithpebal* אחרעי delectari. Genes. 34. 19. Deut. 7. 6.

רעיא, **רעיא** Pastor. Genes. 30. 36. 1. Sam. 17. 34. *Plur.* רעין, רעין, רעין, רעין pastores. Genes. 41. 12. & Genes. 46. 32. Exod. 2. 17. 1. Reg. 21. 7. *Fæm. sing.* רעיתא, *vel* רעיתא Genes. 29. 9.

רעיא, **רעיא** Pascuum. Genes. 47. 4. 1. Reg. 4. 23. *Constr.* רעית Pfal. 95. 7.

מרעה Idem. *Cum aff.* למרעהון pro pascuis suis. Thren. 1. 6.

רעיא, **רעיא** Voluntas, benevolentia, beneplacitum, oblectatio, delectatio, oblectamentum, desiderium. Deuter. 33. 23. Psal. 5. 13.

רעיתא, **רעיתא** Idem. 1. Reg. 9. 2. Esth. 1. 8. Prov. 8. 35. *Item* amica, proxima.

Esth. 1. 9. *in Targum secundo*.

רעיא, **רעיא**, **רעיא**, **רעיא** Stercus, fimus, excrementum. Psal. 83. 11.

רעיות Societas amica, *qualis esse solet inter pascentes pecudes*. R. Salomon Genes.

11. **וואלו היו נוהגים אהבה ורעות** Illi (*h. e. homines ante diluvium*)

colebant amicitiam, fuitque societas amica inter eos; at **רור המבול גולנים** homines diluvii fuerunt prædones, eratque contentio, & lis inter eos.

מרעיא Idem. Levit. 16. 27. *in Targum Hierosolymitano*.

רעין, **רעין**, **רעין** Mens, cogitatio, sententia: conscientia.

תרעיקא Cogitatio, solertia, astutia, consilium, mens. Proverb. 24. 8. & 31. 16.

חענית Tubi, canales. *In Taanith fol. 25. ubi instituitur disputatio de aquis superioribus in Firmamento,*

& aquis inferioribus Oceani, קול שני רעים אני

Sonitum duorum canalium ego audio, *juxta illud:* קורא תהום אל-תהום לקול צנוריה

sonum canalium tuorum. Psal. 42. 8. **רעד** *Hebraice.* Tremere. *Hiphil* הרעיד commovere, concutere. *Hinc Ith-*

peb. Chaldaice אחרעון מניה contremiscunt ab ipso. Esth. 1. 2. *in Targum secundo*.

רערה Tremor. *Talmudistis* רערוז *sunt ligna remisse conjuncta, ut facili motu tremant,*

quorum certus fuit usus. *In Tractatu פרה* Parà *autem* cap. 11. *rejjicitur* *expositio hujus dictionis* *ab Aruch allata*.

רוּעָהוּן, *Levit. 11. 11. in Jonathane. Est qui putat legendum* וְרוּעָהוּן, *quod explicat מַרְק* jus, jusculum ipforum. *Alii legunt עירוביהוּן. Locus pravus, & mendosus est.*

רַעַל Tremere, contremiscere, labascere. *Partic.* וְרוּכְבוֹן דְּרַעַלְן Et genua tremencia confirmate. *Isa. 35. 3.*

רַעוּל Tremulum, labans. וּמְלֵא מַרְעֵלִיהָ Saccus magnus. Et implevit saccum suum ficibus. *Baal Arush explicat ביסטי* in *Arush* autem parvo scribitur צִשְׁטִי cista.

רַעַם Tonare. *Ishpehal* אֲתַרְעַם, אֲתַרְעַם murmurare, queri, conqueri, plorare, obstrepere, tumultuari. *Exod. 15. 24. Num. 21. 7. elevari, attolli, extolli. Prov. 19. 3. Apbel* אֲרַעַם elevare, attollere, extollere. *Gen. 29. 18. Numer. 20. 11. murmur exci-*

tare. Numer. 14. 36.

רַעַם Tonitru, quod est Cœli murmur. *Isa. 29. 6. Emphat.* רַעַמָּא

תַּרְעֵמָא, תַּרְעֵמָא Murmur, murmuratio. *Psal. 19. 4. querela. Exod. 16. 12. Plur. תַּרְעֵמָתָא, תַּרְעֵמָתָא* murmura: querelæ. *Exod. 16. 8. Numer. 17. 25.*

רַעֵן Virens, viridis. וְרַעֵן בְּהִכְלִי Et virens in palatio meo. *Dan. 4. 1.*

רַעַע Frangere, confringere, conterere. *Dan. 2. 40. Pabel Participium* דִּי מַרְעַע quod confringit. *Dan. 2. 40. Ishpehal* בְּתַר דְּאֲתַרְעַח Postquam diffracta esset. *Ezech. 40. 1.*

רַעַע Concussus, quassatus. *Isa. 42. 3. Ezech. 40. 1.*

Plur. רַעַעִין concussi. *Fam.* רַעַעִתָא concussa. *Psal. 62. 4.*

רַעַע Fractio, ruptura.

Ignis inventio juxta Rabbinos.

רַעַפִּים Tegulæ, lateres, lapides cœli relictis, vel contignationibus tegendis inservientes. Item filices, ex quorum attritu Rabbini ajunt, ignem primum in Mundo inventum fuisse. Hanc autem inventionem Deo tribuunt. Hinc in בְּרַאשִׁית רַבָּא Bereschith Rabbà *sect. 11.* מָה עָשָׂה הַקְּבָה זִמְנָה לֹא שְׁנֵי רַעַפִּים דְּהַקִּישָׁן זֶה לַזֶּה וַיִּצַּח מֵהֶן אֹר. *h. e.* Quid fecit Deus benedictus? præparavit tibi duos filices, quos mutuo collisit, unde exiit ignis, super quo benedixit, sicut scriptum est: *Et noctu fuit lux circa me.* *Psal. 139. 11.* Quam autem benedictionem dixit super eo? Benedictus &c. qui creavit lucem ignis. Supervenit Samuel quidam, dicens: Quare benedicunt super lumen in exitu Sabbati? quia finis ejus fuit principium creationis ejus &c.

רַעַץ Frangere, confringere. *Participium* וְהָיָה רַעַץ Et erat fran-

gens. Exod. 2. 21. in Jonathane.

אֲרַעַצָּא Vide in עַרְפָּא.

רפּה *Ex Ithpabel* דְּמַחֲרַפָּא qui remissus est. Prov. 18. 9. Imperat.

אֲתַרְפוּ obstupefcite. Isa. 29. 9.

רפּה נֶמֶן רַפְיָה *Nomen proprium loci.* Numer. 34. 15. in *Targum Hierosolymitano.*

רפּל רֹפְלִין *Principes, duces, comites.* Ruth 1. 2. *Elias explicat* secundos a Rege. *Item* praefecti. Esth. 6. 12.

רפּס *Idem ac רָמַס* Calcare, conculcare. Genes. 44. 19. 2. Sam. 22. 43. *Ithpabel Futurum* וַיִּתְרַפְּסוּ & conculcabuntur, deprimentur. *In Bibliis Regiis* & remittentur, quasi diceret וַיִּתְרַפְּו. *Alii Interpretes exponunt,* & deficient.

רְפוּס *Calcatio; succus calcando expressus.* Genes. 49. 11. in *Targum Hierosolymitano.*

רְפָסָא, רְפָסָא *Calcatio, conculcatio.* Ezech. 26. 10.

II. רָפַס, רָפַס, אֲרָפַס *Frangere, effringere, violenter aperire.*

רְפָסָא *Fractura, ruptura.*

III. מְקִיִּם מוּחוּ שֶׁל רָפַס *Molle esse.* Quo loco cerebrum infantis adhuc molle est, *b. e.* רָךְ.

IV. מְרַפָּסָא *Porticus.* אַנְשֵׁי הַחֵצֵר וְאֲנָשֵׁי מְרַפָּסָא *Viri atrii, & viri porticus.*

רפּה *Ithpabel* אֲתַרְפוּ Tremere, contremiscere. *Particip.* מִתְרַפְּפִין contremiscunt. Job 9. 6.

רפּק *Fodere, farrire.* אֲשַׁכְחוּ רְחוּי

קא רפיק *Invenerunt eum fodientem in agro.*

רְפוּקָא *Fossor, qui fodit in agro, vel in horto.* Proverbium tritum: קָמִי דְשֵׁתִי חִמְרָא: קָמִי חִמְרָא *b. e.* Coram bibentibus vinum datur vinum: coram fossore corbis olerum. *Nimirum ea cuilibet placent, ac propterea suppeditanda, quibus pro vitæ ratione est assuetus. Hinc etiam illud:* Similia labra similes lactucas quærunt.

מְרַפְּקִין, מְרַפְּקִין *Axillæ; humeri.* Ezech. 13. 18.

רַפְתָּא, רַפְתָּא, רַפְתָּא *Panis.* Genes. 40. 16. in *Targum Hierosolymitano.* In *Jonathane* רַפְתָּא.

רצה *Hebraice.* Velle, bene velle, benevolum esse. *Hinc Chaldaice* Infinitivus *Pabel* לְרַצְוֵי placare, benevolum reddere. Psal. 89. 16. *ex forma Talmudica.* *Apud Talmudicos* הִרְצָה *Hiphil* numerare, solvere pecunias numeratas. *In* שַׁבַּת *Sabbat fol.* 22. אֲסוּר לְהַרְצוֹת מַעוֹת כְּנָגֵד נֵר *b. e.* Prohibitum est numerare pecunias ad lucernam Festi dedicationis Templi. *In* סְנֵהֲדֵרִין *Sanhedrin fol.* 48. הַרְבֵּה מַעוֹת יֵשׁ לִי וְאִין לִי שׁוֹלְחָנִי לְהַרְצוֹתָן *b. e.* Multæ pecuniæ sunt mihi, sed non habeo nummularium, cui eas numerem, nempe permutandi causa. *Vult significare, sibi esse objectiones multas, & questiones dubias, sed deesse, qui eas solvat. Præterea* הִרְצָה אֲרֻצֵּי *acceptum reddere, vel efficere, ut quis aliquid velit, ratum-*

que habeat. Item explicare, vel in Concione, vel in Schola. Et explicarunt coram ipso. Hinc in Conjugatione Niphal נרצה explicari, significari, ut כזה שנגרצה בו Quod explicatur, significatur eo.

שלושה הרצאות Explicatio. Tres explicationes.

רציה Meditatio; vel delectatio, oblectatio. Cum aff. היא רציה Illa est oblectatio tua. Prov. 6. 22.

רצוי Gratum, acceptum.

רצון Voluntas, benevolentia. רצונו של Voluntatis hominis est honor ipsius. Item significatio.

רצה Hebraice. Occidere, interficere. Hinc Chaldaice Futurum Pabel

ירצהון occident. Psal. 94. 6.

רצע Perforare. ותצע רבניה ית Et perforabit dominus ejus aurem ejus. Exod. 21. 6.

רצענ Sutor, calcearius, ira dictus, quia utitur מרצעא subula: cerdo. Plur. רצעניו futores, cerdones.

מרצעא, מרצעא Subula. Exod. 21. 6.

רצעא Corrigia calcei, ligula, lorum. Genes. 14. 23.

רצה Hebraice. Sternere pavementum. רצה stratus. Cant. 3. 10.

II. רצה Coniungere, continuare.

III. רצה Corrumpere, comprimere. רצה שמש רצה Famulus compressit eum.

רצה Pavimentum, stratum. Ezech. 40. 18. רצה של אננים pavi-

mentum lapideum.

רציה Continuum, conjunctum, consequens. Plur. רציון רציון dies continui, consequentes. Levit. 12. 4. in Jonathane.

רצפות Fasciculi olerum. של רצפות Scoria, h. e. pulvis olerum, oleribus, & herbis aspersus, & adherens.

רצין Pabel. Quassare, conquassare, confringere, conterere, concutere, collidere. Exod. 15. 6. Numer. 21. 16.

רצוץ Pullus. In בכורות Becoroth fol. 8. Sapiens quidam interrogatus: אם רצוץ דמית בביעה מהיכה נפיק רוחיה Si pullus in ovo moriatur; undenam anima ejus egrediatur? respondit, unde ingressa est, iterum egreditur.

רקב, רקבא, רקבא Putredo. Hof. 5. 12. Isa. 40. 20. Hinc רמב,

רקב Putrescere, putridum evadere.

רקבוביהא, רקבוביהא Putredo. Job 13. 28. tinea. Job 27. 18.

רוקבא, רוקבא Uter, lagena. Genes. 21. 15. cumulus, acervus. Jos. 3. 13. 16. blatta. Isa. 51. 8.

רקד Subsilire, saltare præ gaudio, & latitia, tripudiare. 2. Sam. 6. 16.

רקדניו Cursores, saltatores. 2. Sam. 11. 13.

רקודא, רקודא, רקודא, רקודא Saltatio. Ex Rabbidorum sententia hoc discrimen inter ריקוד, קיפויץ, quod ריקוד est saltatio, qua unus pes erigitur, altero ter-

ram tangente; קיפויז autem est exilitio, qua eodem tempore uterque pes extollitur.

II. רָקַד Cribrare, vanno expurgare. *Hiphil* הִרְקִיד Idem. In בְּרִכּוֹת Beracoth fol. 58. וְלִשׁ זֶאֶפָה הִרְקִיד Cribravit, & depfit, & coxit.

הִרְקָה Epurgatio per vannum, ventilatio.

רָקַם, רָקְמָא Pictura acus, opus Phrygianum. Ezech. 27. 16. pictura, vel maculae pardi. Jerem. 13. 23.

רָקַם Nomen proprium loci. Hebraice קִרְשׁ, Genes. 14. 17.

רָקַן, רָקַן Eruere, eripere, liberare. Genes. 31. 16. vomere, evomere. Levit. 18. 25. effundere, evacuare: spoliare, abripere. Exod. 12. 36. פֶּאֶם רָקַנְתָּ Levit. 18. 25. Legendum etiam רָקַנְתָּ pro לֹאֲקִינְתָּ in Targum Jonathanis. Gen. 24. 20. Præter. ex *Ithpabel* וְאִתְרָקְנָה & spoliaverunt se, exuti sunt. Exod. 33. 6.

רָקַנְי Dolabra, dolatorium, quo ligna dolantur, & lævigantur. Videtur hoc nomen derivatum a Latina voce runcina, vel a dictione Græca ῥυκίνη. Ex Suida ῥυκίνη est τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, fabrilis instrumentum. Runcina autem ex Hadrian. Jun. in Nomenclat. est dolatorium majus, quo lævigantur, poliunturque afferes.

רָקַע Ex Pabel Particip. מְסֻנִּין בְּלֵן וּמְרָקַעִין calceos veteres, & refartos. Jof. 9. 5.

רָקַע, רָקִיעָא Expansum, cœlum, aut firmamentum expansum. Genes. 1. 6. Plur.

רָקִיעִין firmamenta: cœli. Numer. 24. 6. ubi legitur: בְּיוֹ יִנְהַר רָקִיעִין Lucet sicut splendor cœlorum. Hebræi censent septem esse firmamenta, de quibus videndus R. Salomon. Psal. 19. 7.

רָקִיעַ, רָקִיעַ Maculosum, maculis respersum. Genes. 30. 32. Plur. רָקִיעִין maculosi. Fæmin. רָקִיעָא maculosæ. Genes. 30. 35.

רָקִיעָא Pulvillus: cervical. Plur. רָקִיעִין, רָקִיעִין pulvilli. Ezech. 13. 18. 20. Item frusta ad refarciendas vestes.

II. רָקַע Assuere, refarcire, reficere rupturam frusto assuto, restaurare. מְסֻנִּין בְּלֵן וּמְרָקַעִין בְּרַגְלֵיהֶן מְטָלָאִים Calcei veteres, & refarti in pedibus ipsorum. Jof. 9. 5.

רָקִיעַ, מְרָקַע, רָקִיעַ Refartum, restauratum. In Tractatu מוֹעַד קָטָן Moèd Kathon fol. 28. מֵאֵן חָשִׁיב סָפִין מֵאֵן רָקִיעַ Quis habetur pro honorato? quis pro refarto? videlicet in hora mortis. Nimirum pro ornato, pro compto, ut mors ei parcat, vel ut mortem vincere, ac superare queat.

רָקִיעִין Laminæ diductæ, & expansæ. רָקִיעֵי זָהָב Laminæ aureæ.

מְרָקַעָא, מְרָקַעָא Veteramentum, frustum assutum rupturæ, aut fissuræ: fragmentum, frustum panis.

רָקַק Spuere, conspuere, despuere, exspuere. Levit. 15. 8.

רָקַק, רָקַק, רָקַק Sputum. Job 30. 10. I. sa. 50. 6.

רָקַק Lutum, sputum, terra mixta cum aqua.

aqua. *Plur.* רִקְקִין *Ipota. Constr.* רִקְקִי *Genef.* 10. 20. *in Jonathane.*

רְקִיחָא *Tempus, tempora, pars capitis.*
Aliis רְקִיחָא *Deut.* 18. 3. *in Jonathane.*

רְשָׂא, רְשָׂה *Mutuare, mutuum,*
vel mutuo dare, fœnerare,
exigere creditum, vel mutuum, exactorem
agere. *Deuter.* 24. 11. *Jerem.* 15. 10. *mutua-*
ri, mutuo accipere. אֶפְהֵל אֲשֵׁי אֶפְהֵל *posse,*
valere, licentiam, potestatem, facultatem
habere. *Deut.* 16. 8. *in Jonathane.*

רְשָׂא, רְשִׁי, רְשִׁינָא, רְשִׁינָא *Mutuans,*
creditor, exactor: fœnerator. *Exod.* 22. 24.
debitor, qui mutuum accipit.

רְשִׁו, רְשִׁו, רְשִׁו *Creditum, mutuum,*
debitum. *Deuter.* 15. 2. מְרִי רְשִׁו *creditor.*
1. Sam. 22. 2.

רְשִׁו, רְשִׁו *Facultas, potestas,*
licentia, venia, indulgentia: libertas, li-
berum arbitrium. *Levit.* 26. 6. *Deuter.* 21.
16.

בְּרִשְׁוֹת הַרְבִּים *In potestate plurium,*
videlicet in loco publico, qui omnibus patet:

בְּרִשְׁוֹת הַיְחִיד *In potestate unius, h. e. in*
loco privato, qui unius juri, ac potestati sub-
jectus est.

דְּבַר רְשִׁוֹת *Res licentiæ, res*
potestatis, h. e. libera, quam licet agere, vel
omittere.

הַרְשִׁוֹת בְּיָדוֹ *Facultas est in ma-*
nu ejus: liberum ipsi est. Cum autem ali-
quis inferior a superiori discedendi veniam
petit, hac dicendi ratione uti solet.

בְּרִשְׁוֹת *בְּרִשְׁוֹת*

אֲרוֹנִי *Cum licentia domini mei, vel*
בְּרִשְׁוֹתָהּ *Cum licentia tua, vel*
בְּכֹרְהָ *Cum licentia excellentiæ tuæ.*

רְשִׁוֹת *Magistratus, Regnum, dominium,*
potestas. Hinc illud: הָיוּ זְהִירִין בְּרִשְׁוֹת

Estote moniti, sive cauti cum potestate,
id est, caute agite, & loquimini cum Prin-

cipibus, Regibus, aliisque potestatem in vos
habentibus. Ita autem appellantur, quia הַבֵּל

omnia sunt in potestate ipsorum.
Licet enim Salomon Prov. 16. 15. dicat בְּאֹזֶר

in luce vultus Regis esse
vitam, attamen benigna ejus vultui, h. e.

favore, & gratie nimis fidendum non est.
Fieri enim facile potest, ut gratia in odium

mutetur, & tranquillitati animi ira succedat.
Itaque idem Salomon v. 14. etiam dixit, חֲמַת

Iram Regis esse nuntios
mortis, ut admoneret, caute admodum ejus

familiaritate, & colloquio utendum. Homines
enim plerumque sibi Reges adjungunt proprie

necessitatis causa. Itaque R. Scemaja dixit,
לֹא תִחְדַּע לְרִשְׁוֹת

Ne innotescas potesta-
ti, h. e. ne cures, ut nimium familiaris eva-

das Principibus. Plur. רְשִׁוֹת Potestates
potentiæ, licentiæ, que forma deducitur a

præcedenti רְשִׁוֹת, estque in usu apud Rab-
binos, cum de Deo loquuntur, ut in חֲנִינָה

Dûæ per-
sonæ Divinæ sunt. Sic in שַׁבַּת שִׁבְחָה

Quatuor licentiæ
Sabbati sunt.

רְשָׁאנָא *Potestate præditus, in potestate*
constitutus, princeps. Prov. 25. 15. Dicitur

etiam רִישָׁאנָא.
הַרְשָׁאָה *Licentia, potestas, facultas.*
שֵׁטֶר הַהַרְשָׁאָה *Literæ datæ potestatis,*

quibus a quocumque debitum exigi potest, vel aliud effici nomine principalis, qui facultatem concedit. כֹּזְבֵיבִין הִרְשָׁאָה Scribunt literas potestatis.

רְשָׁאִי, רְשִׁי Licentiatus, privilegiatus, qui licentiam, potestatem, facultatem habet aliquid faciendi. Ruth 4. 4. *Plur.* לִית אֲתוֹן רְשָׁאִין non habetis licentiam, non licet vobis. Exod. 34. 20.

הִרְשָׂה *Hiphil.* Rabbinis in usu est. Facultatem, veniam, potestatem dare: ut הִרְשָׂה אֶת־בֶּן בֵּיתוֹ Facultatem dedit filio domestico suo. *Hinc* מִרְשָׂה Potestatem dans, & מִרְשָׂה potestatem habens, potestatem accipiens. *Sic etiam in Targum Jonathanis* Deuter. 16. 8. תַּחֲיוֹן מִרְשָׁן לְמִכּוֹל פְּטִירֵי Eritis venia donati, b. e. erit vobis licitum comedere azyma.

רָשַׁל Remittere, remissum, negligentem esse. Isa. 35. 3. *Itbpabel*

אֲתִרְשַׁל remissum, pigrum, segnem fieri, torpere. Jerem. 6. 24. Sophon. 3. 16. *Pabel* רָשַׁל remissum reddere. Jerem. 38. 4.

אֲתִרְשַׁלוֹת Remissio, pigritia, fociordia. Jerem. 47. 3.

רָשַׁם, Signare, consignare, designare, describere, exarare. Dan. 6. 10. 12. *Ex Pabel* מִרְשָׁמִין consignati. Judic. 5. 14. *Itbpabel* אֲתִרְשִׁמוּ אִפְהֵיוֹן signatae sunt facies ipsorum. Ezech. 27. 35.

רָשַׁם, רוֹשֵׁם, רוֹשְׁמָה Descriptio, annotatio: nota, signum, vestigium. Levit. 21. 5. *Plur.* רוֹשְׁמִין & *fæm.* רוֹשְׁמֹת nota, signa, vestigia. Isa. 3. 24. Psal. 89. 52.

Item *masc.* רִשְׁמִין signa, signacula. Isa. 10. 1.

רִשְׁוֹן, רִשְׁוֹנָה Bruchus, locusta *Species.* Hebraice סְלָעִם Levit.

11. 12.

רָשַׁע *Hebraice.* Improbum esse, improbe agere, improbe se gerere. Job 10. 15. 2. Sam. 22. 4. *Aphel* אֲרָשִׁיעַ, vel אֲרָשִׁיעַ impie, improbe agere. Psal. 78. 57. & 106. 6. *Itbpabel Futurum* לֹא אֲתִרְשִׁוּן ne impie vos geratis. Isa. 28. 22.

רָשִׁיעַ Improbus, impius. Esth. 3. 1. *Plur.* רָשִׁיעִין, רָשִׁיעִיָּהוּ improbi. 1. Sam. 2. 8. 2. Sam. 24. 14. *Fæm.* רָשִׁיעָהוּ improba. Esth. 1. 8. *Ex alia forma* רָשִׁיעָהוּ 2. Reg. 3. 13.

רָשַׁע, רָשְׁעָהוּ Improbitas, impietas. Ezech. 3. 18. 2. Sam. 22. 22.

רָשְׁעוֹת Idem. Genes. 3. 13. *in Jonathane.*

רָשַׁף *Hebraice.* Pruna ignita. *Plur.* רָשִׁפִּין *Chaldaice* לְרָשִׁפִּין דִּינֹר prunis ignis. Psal. 78. 48.

רָשַׁק, רָשְׁקָהוּ Nardus. *Hebraice* נִרְדֵּי. Cant. 4. 14. *Plur.* רָשְׁקִין nardi.

רָתַח, רָתַח, רָתַח Idem ac רָתַח Currus. Cant. 4. 14.

רָתַח Fervere, effervescere, ebullire: ira excandescere. Psal. 39. 4. לא תִרְתַּח וְלֹא תִחַטֵּי Ne excandescas, & non peccabis. *Aphel* אֲרָתַח fervere: Job 41. 23. *Pabel Partic.* וּמִרְתַּח & effervesces, sc. ira. Eccles. 7. 10. *Proverbium*

bium in בְּרִכּוֹת Berachòth fol. 62. עַר
 דְּרִתְחָא קִרְיָךְ שְׂפוּךְ Dum fervet olla
 tua, effunde. Rebus pluribus accommodari
 potest. Dum valetudine integræ ueris, age,
 quod tibi agendum est: dum facultas tibi est
 benefaciendi amico, benefac: dum opes tibi
 suppetunt, liberalis esto, & necessaria indi-
 gentibus præbe. &c.

רְחָחָא Calor, fervor: fervor iræ,
 excandescencia, furor, æstus. Esth. 3. 5.
 spuma. Hof. 10. 7.

רוּחָחָא Idem. Item spuma, proprie olla
 ferventis. Hof. 10. 7.

רְתָחָא Fervidus, iracundus. Hinc illud
 in פֶּסַחִים Pesachim fol. 113. שְׁלֹשָׁה חַיִּים
 אֵינָם חַיִּים הַרְחַמְנִים וְהַרְחַחְנִין וְאֵינִי
 אֵינָם חַיִּים הַרְחַמְנִים וְהַרְחַחְנִין וְאֵינִי
 הרעת *b. e.* Tres sunt, quorum vita non
 est vita, misericordes, iracundi, & mæsti
 animo, nimirum melancholici. Misericordes,
 videlicet ii, qui nulla omnino ratione habita,
 semper ad misericordiam proclives sunt, quæ
 non solum virtus vocanda non est, sed crude-
 litas, & quedam virtutum, vitiorumque con-
 fusio, ex qua multa absurda solent emanare.
 Iracundi, qui furore quodam, atque æstu per-
 citi omnia veluti cæci agunt; animo denique,
 & mente mæsti, qui mæstitia, tristitiaque
 quasi veterno quodam oppressi misere, & in-
 feliciter torpescunt.

מְרִתְחָא Frixum. Levit. 6. 14. in Targum
 Hierosolymitano.

מְרִתְחָא Ahenum, cacabus, vas, in quo
 aliquid ebulliendo coquitur. Levit. 2. 7. in
 Jonathane.

רְתָךְ אֲרִתְיָךְ אֲרִתְיָךְ אֲרִתְיָךְ Cur-
 rus. Plur. אֲרִתְיָךְ אֲרִתְיָךְ.
 אֲרִתְיָךְ אֲרִתְיָךְ. Exod. 15. 4. Deuter.
 21. 1. in Jonathane.

רְתָם אֲרִתְיָךְ אֲרִתְיָךְ Junipe-
 rus. 1. Reg. 19. 4. Plur. רְתָמִין
 juniperi. Psal. 120. 4. & רְתָמִין juniperi.
 Job 30. 4. *Emphat. ex altera forma*
 רְתָמִין. Ibidem in Targum secundo.

רְתַע Reverti, recedere, retrocede-
 re, retroagi. Cant. 2. 5. Exod.
 20. 18. Psal. 35. 4. Thren. 1. 8. אֲרִתְיָךְ
 retrocedere facere, reducirere. Thren. 2. 3.
 Participium דְּמִרְתַּע פְּאֲרַעָא qui exivit,
 effluxit in terram. Esth. 1. 3. in Targum
 secundo.

רְתַק Sepire, sepe munire, & clau-
 dere.

רְתֻקָא Sepes, sepimentum, pro-
 prie ex ramis implexis instar catenæ.

מְרִתְוֻקָא Pugnus. Exod. 21. 18. in Jona-
 thane.

רְתַת Tremere, contremiscere, time-
 re, metuere, horrere. Deuter.
 20. 3. Psal. 107. 27. Esth. 5. 9.

רְתִיחָא Tremor: horror. Hof.
 13. 1. Job 4. 14. 2. Sam. 1. 9.

b. e. tamen non reperimus illud cum ullo Sapiente, sed cum Principibus tantummodo. Itaque primus circa natiuitatem Christi inter Iudeos titulus fuit רבן Rabbàn dignitatem summam significans, quo Hillelis filii omnium primi decorati, & cobonestati fuerunt, propterea quia per ducentos circiter annos Hebraicæ Reipublice clarum tenuerunt; quod nomen deinde iis concessum, qui præter summam prudentiam, & eximiam rerum tum Diuinarum, tum humanarum scientiam, qua cæteris longe antecellebant, נשיאים Principes etiam extiterunt. Decursu autem temporis alii tituli רבי Rabbì, & רבי in terra Israelis; רב Rabb, & מר Mar in Babylonia prodierunt. Hinc in Talmud sæpe occurrit רבי וירא Rabbì Sirà, & רב וירא Rabb Sirà. Quamdiu enim in Babylonia magistrum iste Sirà egit רב Rabb appellatus fuit; ubi vero Hierosolyman vocatus solemnè manuum impositione Rabbini, seu Magistri potestate decoratus fuit, cepit appellari רבי Rabbì, & Ribbì, ut habetur in הלכות עולם Haliçòth holàm fol. 5. De ratione promovendi in Rabbinum per סמיכה manuum impositionem, vel verbis conceptis vide hujus Lexici pag. 352. & 353. Fuit igitur רב, רב, & רבא nomen in Babylonia Doctoribus tributum, quod pronuntiabatur per Rof, vel Rovo, vocali Kametz ad O declinante; postea vulgo proferri cepit per Rau, sive Rabbà; in Palestina autem רבי Ribbì nomen invaluit, & obtinuit ex dialecto Hierosolymitana, quemadmodum etiam usurpabant ביר, sive בר Bir, pro בר Bar, *b. e.* filius. Hinc sæpe occurrit in Talmude, & Rabbiorum libris בריבי Biribbì per contractionem, pro רבי בר Bar Ribbì, *b. e.* Filius Ribbì. Sic dicitur אליעזר בריבי קלירי Eliezer bir Ribbì Kaliri: שמעון יצחק בריבי יצחק Simeon bir Ribbì Isaac. Quod בר pro בר filius crebro in Targum Hierosolymitano tum in Legem, tum in Estheræ historiam invenies. Post secundi Templi everfionem mansit inter Iudeos רב Rabb, רבא Rabbà, & רבי Rabbì. Hujusmodi nomina in numero plurali absolute non usurpantur, sed cum Pronominibus affixis, ut רבוינו Rabbini nostri, רבויקם Rabbini vestri, רבוייהם Rabbini ipsorum &c. Sic etiam in singulari numero dicitur רבנו Magister noster; רבו Magister ejus; רבכם Magister vester &c. Animadvertendum, Iudeos vulgares pro רבי Rabbi pronunciare Rebbì, quasi רבי, sed id male fit. Alios titulos magnificos, & pene dixerim sesquipediales, ad se honorandos adhibent Rabbini, quos cur invenerint, quinamque sint, vide pag. hujus Lexici 227. & 228.

Quod attinet ad titulum omnium præstantissimum רבן Rabbàn, septem tantummodo Hillelis posterì eo decorati leguntur. Primus fuit Rabbàn Simeon Hillelis filius, quod auctoritate Tzemach confirmatur. רבן שמעון בן הלל הוא הראשון הנקרא משם רבן. *b. e.* Rabbàn Simeon filius Hillelis primus fuit appellatus nomine Rabbàn. Fortasse est ille idem Simeon ab Evangelista Luca propter justitiam, & pietatem commendatus, qui infantem Jesum ulnis excipere dignatus est. Certe eodem tempore vixit. Cux autem inter Patres Tra-

Traditionum non reconseatur, alii alias conjecturas afferunt; ego autem censeo, ejus memoriam de industria ab Hebraeis preteritam, ne inter cetera ejus gesta etiam illud litteris mandare cogere, ejus brachiis Christum exceptum fuisse. Secundus Rabbân fuit Gamaliel senex, filius Simeonis, Hillelis nepos, sub cujus disciplina D. Paulus Apostolus in Judaismo Legem Mosaicam didicisse fertur. In ירושין fol. 164. narratur, ab Onkeloso Profelyro ad ejus cadaver honoris, ac pietatis ergo septuaginta libras thuris combustas fuisse. Tertius Rabbân Simeon II. Gamalielis senis filius, Hillelis pronepos, qui inter ceteros in Urbis direptione desideratus est. Quartus Rabbân Jochanan filius Zachæi. Licet non esset ex familia Hillelis, post urbis tamen vastitatem, & everisionem annos circiter quinque in Jafne principatum gessit, cum nondum ad Reipublicæ clarum regendum Gamaliel II. qui sequitur, idoneus esset. Quintus Rabbân Gamaliel II. Simeonis secundi filius, Hillelis abnepos, qui in eadem urbe Jafne Jochanani in rerum administratione suffectus est. Sextus Rabbân Simeon II. Gamalielis secundi filius, qui Simeon pater fuit Rabbî Jehuda appellari רבי יהודה הנשיא Rabbî Jehudà Princeps, & propter morum sanctitatem רבנו הקדוש Rabbî noster Sanctus, aut per Antonomastiam, sive נר' עז' per excellentiam רבי Rabbî. Septimus tandem Rabbân Gamaliel filius Rabbî Jehudà, post quem titulus רבן Rabbân in desuetudinem abiit, qui per ducentos fere annos in usu fuerat. Hec omnia colliguntur ex Juobas'n, Tzemach David, Scaltscelet, Rambam, aliisque libris Historicis.

Ex singulari רבן deducitur pluralis numerus רבנים, רבנים, & רבנן. Hec autem ultima forma רבנן in Talmude sæpissime occurrit, ut רבנן תנו docent Rabbini. Animadvertendum, hunc pluralem numerum non esse ejusdem dignitatis cum singulari, cum Sapientibus omnibus promiscue, & sine discrimine tribuitur. A רב, & רבי formatur pluralis numerus רבות, cui semper Pronomina affiguntur, ut רבותינו Rabbini nostri; המבקעט ברבותיו Qui calcitrat contra Magistros suos; quæ Affixa requirit etiam רב, ut רבנו Magister noster, רבנו Magister vester &c.

" Abbreviatura. Idem ac רבי אליעזר Rabbî Eliezer, vel ר אברהם Rabbî Abraham. Occurrit in Talmude. Utrò autem modo legendum sit, ex contextu clare apparebit.

ר אברהם Abbreviatura. Idem ac ר אברהם Rabbî Abraham filius Dòr. Hic Rabbinus librum historicum composuit,

ספר קבלת הראב"ר qui appellatur Liber Kabbalæ R. Abrahami filii Dòr. Eodem tempore vixit, ac R. Abraham Abèn Ezrà, annoque Christi 1199. mortuus est, ut ex libro ירושין Juchasin fol. 132. colligitur. Fuit etiam alius Rabbî R. Abraham filius David vocatus, qui annis viginti post priorem quedam Commentaria in Talmud e-

didit, & Animadversiones in Ram-
bam evulgavit. Huic, & aliis multis abbrevi-
atiis nominibus articulum ה premissum in-
venies.

ר אליעזר Abbreviatura. Idem ac ר אביה
Rabbi Eliezer filius Rab-
bi Jose Galilæi. Citatur etiam crebro in
Commentariis Talmudicis per hanc eandem
Abbreviaturam ר אביה Rabbi Afcèr.

רבי אבן Abbreviatura. Idem ac רבי אבן
Rabbi Abèn Ezrà. Cum articulo pre-
posito הרבע. Kimchius propter eximiam do-
ctrinam eum vocat מורה צדק Doctorem Ju-
stitiæ. Psal. 19. 1. Hec eadem Abbreviatura
interdum apud Talmudistas exponen-
da est per עקיבא בן ר אליעזר R. Eliezer
filius Achibæ.

היאן Abbreviatura. Idem ac היראם
R. Elias Misra-
chì, videlicet Orientalis.

ראה Videre, aspicerè, prævidere: ani-
madvertere, percipere: experiri. כפי
הנראה Sicuti videtur, ut apparet. Apud
R. Abèn Ezrà crebro hæc Abbreviatura occurrit,
יראה היוד Videbitur: Jod, h. e. pronuntiabitur,
proferetur Jod. Ejus oppositum est יעלם היוד
Occultabitur Jod, h. e. occultum erit in
pronuntiatione Jod, non pronuntiabitur.
Idem Abèn Ezrà de littera Jod posita in fi-
ne dictionis scribit in libro צחות Tzacùth
ואם היה פירוהו הנו לשון רבים:
ויראה היוד יבי כגלי ואם אחריו ואו
יעלם היוד h. e. Quod si fuerit Pathacha-
tum, h. e. cum Pathach, est numeri plura-

lis, & videbitur, h. e. pronuntiabitur, Jod,
ut in יבי כגלי: quod si post se habuerit
litteram Vau, occultabitur Jod, h. e. quie-
scet, non pronuntiabitur. Idem Abèn Ezrà

נה נראה appellat Scheva quiescens, quod
subintelligitur sub consona mobili. Hinc in
eodem libro צחות Tzacùth: In שמר litte-
ra Mem est cum Pathach, בעבור שאחריו
נה נראה שואו השוא propterea quod post
se habet נה נראה Scheva quiescens sub con-
sona mobili: sic הא נה נעלם He quiescens:
ואו נראה Vau mobile. Est autem צחות
ספר צחות Sefher Tza-
chùt, liber Elegantiarum. Res Grammaticas
tractat, fuitque compositus a R. Abrahamo
filio R. Meir Hispano, qui fuit appellatus
vulgo Abèn Ezrà. Cum tribus aliis opusculis
Grammaticis Venetiis editus est in 8. anno
306. videlicet Christi Domini 1546. apud
Danielem Bombergum.

ראוי Dignum, conveniens, decens.

ראיה Visio, visus. אין זו ראיה Non est
ea vera visio. Item apparitio, comparitio.
Deus jusserrat, Exod. 23. 17. mares ter quo-
tannis coram se apparere in Templo Hieroso-
lymitano cum dono, & oblatione aliqua. Hæc
igitur apparitio vocabatur simpliciter ראיה,
vel עולת ראיה Oblatio, Sacrificium obla-
tionis, Oblatio præsentia. In Talmud de
re hac reperitur liber peculiaris inscriptus
הכל חיבין, qui incipit, חגיגה
Omnes tenentur ad apparitionem;
omnes tenentur præcepto illi obtemperare,
quod habetur Exod. 23. Tribus vicibus quo-

tannis כל־זכורה יראֶה apparebit omnis masculus tuus coram facie Domini. *Ab hac apparitione nonnulli a Talmudistis excipiuntur. Cum autem a Deo non sit definitum, quid quisque offerre debuerit, Rabbinii sanxerunt, a nemine minus offerendum שתי בקֶסֶף duobus nummis argenteis, ponderis triginta duorum granorum hordei. Nemini autem licebat vacuum apparere. Exod. 23. 15. ולא יראו פני יקום Et non apparebis in conspectu meo vacuum, juxta Vulgatam. ראִית פְּנֵים Visio vultus, praesentia. תְּכַמִּי ratio, probatio, demonstratio. הַרְאִיתִי sapientes probationum, b. e. Physici, probationes suas ex rerum naturalium causis afferentes. רֵאוּ visio, visus. כְּלִי רֵאוּ organa visus. Item sensus visus. מִרְאֵה מָקוֹם index loci, index libri, concordantia. Dicitur etiam מִרְאֵה מָקוֹם index. רֵאוּ אֶפְסוֹס aspectus, vultus. רֵאוּ Idem. רֵאוּן Apparitio, comparitio. In Talmude legitur: אלו דברים שאין להם שיעור הפיאה והבכורים והריאוין וגמילות חסדים ותלמיד חורה b. e. Ista sunt res, quibus non est mensura (in Lege data) nempe angulus agri, primitia, comparitio in Festis, beneficen-*

tia, & studium Legis.

רֹבב Multum, multiplex esse. רֹבב multitudo, magna pars. רֹבבם plerique ipsorum. רֵבבִי multitudo: numerus pluralis, signum numeri pluralis. רַבִּים multi: numerus pluralis, & sic faemine רַבּוֹת לְשׁוֹן רַבִּים vox, locutio pluralis. בְּרַבִּים in numero plurali. לְרַבִּים ad numerum pluralem. Item publice, palam. רַבּוּן dominus, herus. רַבּוֹנָתָא domina, hera. רַב Doctor, Magister. רַבֵּנּוּ Præceptor noster. רַבּוּ Præceptor ejus. רַבֵּנֶם Præceptor vester. Plur. רַבּוֹת magistri, præceptores: semper tamen cum Affixis conjungitur, ut רַבּוֹתֵינוּ Rabbini, Doctores nostri. רַבָּן idem. Plur. רַבָּנָן Rabbini. רַבִּנוּת Rabbinate, Magisterium; Magistratus: Magistralis dignitas.

רַבָּה Multiplicari, augeri, crescere, geminare, provenire. רַבָּה multiplicare, magni facere, educare. תְּרַבִּית indoles, mores: educatio, progenies, soboles.

רַבִּים Kabbalistsæ vocem hanc exponunt in Psal. 3. v. 2. רַבִּים קָמוּ עָלַי Multi insurgunt contra me: רֹמַיִים b. e. Romani, כַּבְּלִיִּים Babylonii, יוֹנִים Græci, מִרְסָּה Persæ.

De Usura.

רַבִּית Fœnus, usura. Hinc אֶבֶק רַבִּית Pulvis fœnoris. Est usura, non tamen proprie, sed improprie, sicque appellatur, quod sit usura subtilis instar pulveris, ut vix usura esse cognoscatur. De אֶבֶק רַבִּית pulvere fœnoris sæpe in Talmude mentio fit, varietate ejusdem species passim legentibus occurrunt. Solet autem locum habere hujusmodi usura, quoties quis rem empram majori pretio aliis vendit, quam ipse emit. Accidit etiam cum quis

quis agrum venditurus, hanc conditionem adjicit, si hodie emeris, illum tibi vendam centum Ducatis, sin autem pecuniam post mensem solveris, Ducatus centum, & viginti pro eodem agro mihi solvere teneberis. Additio enim viginti Ducatorum videtur esse usura centum Ducatorum post mensem solutorum, quos citius accepisset venditor, si citius agrum emptor emisisset. Vocatur etiam מוקדמות רבית Usura anticipata, si quis ab aliquo mutuam pecuniam accipiat, & ad eum dona mitat, antequam sibi pecunia numeretur: quod si post restitutam pecuniam ei aliquid donet, tunc dicitur אבק רבית pulvis fœnoris. Hinc Majemon in הלכות מלוה ולוה cap. 5. & 6. scriptum reliquit: מותר כל אבק רבית עם הנכרים כותרי b. e. Omnis pulvis fœnoris cum Gentilibus (b. e. Christianis) licitus est cuivis. קצוצה רבית est usura ex pacto determinata, de qua contrabentes inter se convenerunt. Hinc Majemon in Statutis de מלוה ולוה inquit: כל שהחנה בשעת הלואה הוא רבית קצוצה b. e. Quicumque pacifcitur tempore mutuationis, illud dicitur Ribbit Ketzuzâ. Exemplum hujus usuræ potest esse hujusmodi ex Majemonide. Hebræus pecuniam mutuam accipit a Christiano. Dum eam ipsi redditurus est, quidam occurrit, aitque: dato eam mihi, tibi que tantum dabo, quantum quilibet alius קצוצה רבית זה הרי ea est usura ex pacto, & conventionione. Contra, Christianus mutuo accepit pecuniam a Judæo cum usura. Redditurus Christianus interpellatur ab alio Judæo dicente: Dato eam mihi, tibi que tantum dabo, quantum tu dedisti Judæo. Si Christianus iste Judæum creditori suo Judæo exhibuerit, ipsoque probante, ei pecuniam tradiderit, קצוצה רבית זה הרי ea est usura ex pacto, & conventionione.

רבע רביעה Pluvia. קרובע quadrangulum, quadratum.

רבץ Cubare. רבץ docere. הרביץ cubare fecit.

רבנו גרשום Abbreviatura. Idem ac רבנו גרשום Rabbenu Gersom. 2. רבן גמליאל Rabbân Gamaliel. Est unus ex posteris Hillelis, & sæpe de eo in Talmude mentio fit. 3. ריש גמרא Principium Ghemarâ. Quid sit גמרא Ghemarâ vide in Disputatione huic Lexico præposita. Cum servilibus וברג Et in principio Ghemarâ.

רנו Irasci, commoveri. רנו iracundus.

רגז רגז iracunda. רגז ira, indignatio.

רגל הרגל Assuefacere, exercere, consuefcere. Apud Talmudicos excoriare bestiam a pellibus, ut cutis integra maneat.

מורגל מורגל assuefieri. הרגל הרגל assuefieri. מורגל מורגל assuetus, exercitatus, assuefactus. באשר באשר וירגל הנהר Quando assuefit puer. In Tractatu נדה נדה Niddâ fol. 16. Tria odi, imo quatuor non diligo, primum הרגל הרגל שר הנרגל שר הנרגל h. e. Principem (Doctorem) assuetum in domo epularum, videlicet œnopolliis &c. רגל רגל assuetus, assuefactus, expeditus, promptus, exercitatus. רגלות רגלות

assuefactio, usus, consuetudo, conversatio.
 רַגְלֵי *usus, exercitatio.* רַגְלֵי Pes. רַגְלֵי
 הַשֶּׁקֶר אֵין *Proverbium* רַגְלֵי.
 crura. רַגְלֵי pedes. *Proverbium* אֵין
 רַגְלֵי לֹא Mendacium non habet pedes,
nimirum inconstans est, facileque evanescit.
 רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר
 רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר
 : רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר
 : רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר
 : רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר
 : רַגְלוֹהֵי דַבֵּר אַנְשׁ אֵינוֹן עַרְבִין בֵּיה לְאַחֵר

b. e. Pedes hominis dulces (b. e. commodi) sunt ipsi : in locum, in quem cupit, ferunt eum.
 רַגִּישׁ Sentire, sensu percipere :
 רַגִּישׁ Cognoscere. רַגִּישׁ sensus. נְפֶשׁ
 הַמְּרַגֶּשֶׁת anima sensitiva. אֶרְגֵּשׁ
 מוֹרְגֵשׁ sensibile, sensitivum. מוֹרְגֵשׁ
 מוֹרְגֵשׁ quod sub sensum cadit. צִדְרָה
 מוֹרְגֵשֶׁת forma sensibilis.

דִּבְרוֹתֵינוּ דֵּי לְמַמָּה Domine Mundi. Est Dei
periphraasis, pro qua solent Rabbini adhibere
 רַבֵּנוֹן שֶׁל עוֹלָמִים, *vel* רַבֵּנוֹן שֶׁל עוֹלָמִים
 ראשית דבר Principium rei ; primo ;
 primum. *Ejus usus frequens est in epistolatum initiiis.*

רָדַף Persequi, insequi, consequi, in-
 sequari. רַדִּיפָה *apud Logicos* consecutio, con-
 sequens. רַדִּיפֶת הַשְּׁמוֹת synonymia. שֵׁם
 הַרְדָּפָה nomen synonymum. הַרְדָּפָה
 cognominatio.

רֵדֵק *Abbreviatura. Idem ac קְמָחֵי*
 רַחֲמֵי. R. David Kimchì. *Cum articulo*
 הַרְדָּק. De R. David Kimchì vide *Disputationem*
 huic Lexico præmissam.

רָחַץ Currere ; accurere. רַחַץ
 רַחַץ *causa : Adverbialiter*
 breviter, cursim, obiter, brevitatis causa.
 Festinatio enim rem breviores efficit.

רְוֶה Irrigari, inebriari. רוֹי Irrigatio,
 inebriatio.

רוּחַ Spiritus : ventus ; animus, mens :
 מַלְכוּת רוּחַנִי, רוּחַנִי spiritualis.
 רוּחַנִי spiritualiter. רוּחוֹת partes, plagæ.
 מִכָּל-רוּחוֹתָיו ab omnibus plagis suis.
 רוּחַ Spatium, intervallum, interstitium,
 distantia : suburbium. מְרוּחַ, מְרוּחַ
 latum, spatiosum. זַוְיָה נְרוּחַ angulus latus, ob-
 tusus. הַרוּחַ recreare : dilatare : lucrari.
 רוּחַ lucrum. הַרוּחַ latitudo : dilatatio.
 עֵינַי רוּחִי צוּקָה *Ejus oppositum* angustia.

רומי Romanus. רומאי Romani.
Plur. רומאים, רומאים Romani.

רוק Cœlebs, juvenis. *Plur.* רוקין cœli-
 bes. *In Tractatu קדוש Kiddush fol. 82.* לֹא
 יישנו שני רוקים בטלית אחת
 Non cubabunt duo cœlibes sub pallio uno, *no pra-
 vis cupiditatibus moveantur.*

רוק Spuere, inspuere, excreare. *In Tal-*
mude ad illud Ecclef. 12. 14. Omne opus
 על כל הנעלם &c. Rabbì Jehudà
 זה החורג כנה בפני חבירו ונמאס
b. e. Hic est, qui occidit pediculum in con-
 spectu focii sui, ut nausea ipsi moveatur :
 זה שרק בפני חבירו ונמאס
b. e. Hic est, qui exspuit coram socio suo,
 & fastidium ipsi movet. *Hoc enim fœdum,*
& contumeliosum apud Judæos habe-
batur. *In Tractatu חגיגה Chagigà fol. 5.*
 כיה בפני עירובין Eruvìn fol. 99.
b. e. Qui excreat coram
 Magistro suo, reus est mortis. *Cum enim*

in alterius conspectu excreare olim injuriosum esset, ac propterea prohibitum, longe ignominiosissimum erat id facere coram Magistro, & Praeceptore suo. Injuriam hanc maximam Christo illatam a Judæis in ejusdem sanctissimam faciem temere exspuentibus notare voluit Evangelista Matthæus cap. 27. 30. Καὶ ἐμπύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸ κάλυμνον, & ἔτυπον εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτοῦ. Et exspuentes in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput ejus. Ex quo etiam clare licet colligere, gentem perfidam capitali in Christum odio compulsam omni injuriarum, & contumeliarum genere eum cumulare voluisse.

רוק *Sputum. Rabbini sæpe in usu est רוק תפל sputum insipidum, nimium jejunum. Quid sit sputum insipidum, docet Majemon in parte 2. in הלכות אסורי ביאה cap. 9. §. 38. Inquit enim: איזהו רוק תפל Quodnam est sputum insipidum? Si quis nihil gustaverit ab initio noctis, & dormiverit, a media nocte posteriore usque in crastinum, antequam comedat, vocatur רוק תפל sputum insipidum. Hinc in שבת סבבא cap. 14. גב רוק תפל אפילו על גב רוק תפל Sputum jejunum vetitum est ponere super oculum in Sabbato. Ex hoc plane intelligitur, cur Pharisei dicerent, Christum Sabbatum violasse, cum eo die oculos*

cæci sputo inunxisset, Joan 9. 16. Id enim recta ipsorum Traditioni repugnabat.

ראשית חכמה *Abbreviatura. Idem ac Principium Sapientiæ. Est nomen libri celeberrimi. Hinc legitur: כתב בעל רח Scribit auctor libri Rescît chochmâ. Aliquando occurrit רחוק, tuncque רחוק significat breve, parvum, quibus verbis designatur compendium ex priori libro extractum. 2. רב חסדא Rabbinus Chasdâ, insignis inter Doctores Babylonicos, cujus laudes sæpe in Talmude prædicantur. 3. ראש חודש Caput mensis. Cum servilibus לרח, הרח, ubi רח Genitivum indicat, ברח. Significat etiam רח nomina quorundam Rabbinarum, præcipue in Talmude, ut ר חננאל Rabbi Chananael, ר חנינא R. Chaninâ &c. Quodnam autem nomen legendum sit, facile patebit, cum primo totum, & integrum scribi soleat, postea vero abbreviari.*

Cur autem ראש חודש Caput mensis ita appelletur, ea ratio est, quia Luna quolibet mense fieri quodammodo nova videtur, quod per dictionem חודש, quæ innovationem significat, aperte indicatur. Cum autem solcant ab antiquis temporibus mensium initia Hebræi solemniter celebrare, non erit ab re de iis nonnulla addere.

De Festo Noviluniorum.

Festum Noviluniorum apud Græcos dictum Neomeniarum, apud Latinos Calendarum, die primo cujuslibet mensis ab Hebræis celebratur. Moysis temporibus in omnium mensium initiis offerebatur Sacrificium, scilicet duo juveni subrumi, aries unus, agni septem anniculi, bircus

cus unus pro peccatis in holocaustum sempiternum cum libaminibus suis. Aperiebatur etiam in iis, ut in Sabbatis, porta Nicanoris. Post Moysen, Judæi veteres, Sacrificio omisso, toto Noviluniorum die convivii, computationibus, ventrique explendo vacabant. Nunc temporis quoque in omne gaudii genus Judæi effunduntur epulando, prandendo, jocando. Ad vesperam autem novam exorientem Lunam gestientes excipiunt, Deoque Planetarum parenti benedicentes eum enixe orant, ut prospera quæque largiatur, & omnia mala, & calamitates avertuncet. Cum vero hodie propter Noviluniorum ambiguitatem duo dies solemnes agantur, Judæis permittitur post prandium mercaturam exercere, aliisque rebus operam dare, exceptis faminis, quibus datum otium ob earum memoriam, que Novilunio in aures conflando vitulo aureo tradere recusarunt. Ceterum quamvis verbis expressis, & apertis mandatum de hujusmodi Festi celebratione in מקרא Sacra Scriptura non habeatur, multi tamen loci sunt, v. g. Numer. 28. 11. Ezech. 46. 1. l. 2. Chron. 2. 4. ex quibus admodum verosimiliter conjici potest, Deum hanc solemnitatem præcepisse. De causa autem institutionis hujus Festi Auctores inter se non consentiunt. Aliis enim placet, istiusmodi Festum a Deo institutum fuisse, ut tamquam typus, & figura renovationem hominis per afflatum, & illuminationem Spiritus Sancti adumbraret; aliis, ut Judæi singulis mensibus recordarentur, lucem verum omnium initio summa Dei benignitate creatam fuisse ad hominum solamen, ac beneficium; aliis tandem, ut Israelitæ superstitionem Gentium ad Idololatviam maxime proclivium aversari non Planetis, ceterisque Cælestibus signis juxta earum consuetudinem menses suos dicandos, sed soli Deo bonorum omnium largitori beneficentissimo consecrandos esse perdiscerent. Ea porro de causa hodie per biduum Novilunia celebrari quidam existimant, quia id temporis omnino incertum, ac dubium est, in quem diem mensis ניסן Martii Novilunium incidat. Cetera Novilunia etiam antiquitus biduo fuisse celebrata ex ipsius Sacra Scriptura verbis apertissime colligitur. 1. Sam. 20. v. 24. & 27. וַיְהִי הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִם וַיֵּאמֶר שָׂאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בֶּנֹּנוּ מֵדֹיעַ לֹא כָּא כּוֹיֵשִׁי גַם תָּמוּל גַּם הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִם וַיֵּאמֶר שָׂאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בֶּנֹּנוּ מֵדֹיעַ לֹא כָּא כּוֹיֵשִׁי גַם תָּמוּל גַּם הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִם: Et fuit Novilunium, & fedit Rex ad convivium, ut vescerentur. Postridie autem Novilunii dixit Saul Jonathani filio suo; quare non venit filius Isai tum heri, tum hodie ad convivium? Juxta autem opinionem aliorum id accidit propter ספק המאורים sc. dubium de luminaribus. Porro rejectis sententiis absolis, & a veritate longe abhorrentibus, dubium de luminaribus indicat, anceps, & ambiguum esse, utra de inchoando Novilunio Divina Legis mens fuerit, Lune apparitio, an vero Solis cum Luna conjunctio. Novam enim Lunam bifariam possumus appellare, vel clare, & distincte nobis apparentem, vel statim a Solis congressu recedentem, quamvis propter circumfusos Solares radios adhuc obscuram. Cum itaque ex Legis mandato non constet, ex utro die Novi-

lunii initium ducendum sit, Judæi, ne alterutrum tantum diem festum celebrantes Legem a Deo latam transgredi videantur, utrumque diem solemnem agunt. Ex hoc vero Novilunio per biduum celebrato fit, ut dies decimus quintus mensis Martii, quo Pascha comedendum, geminetur, duoque dies sacri apud Judæos peragantur, cum a Deo unus tantummodo ab initio sit definitus. Ceterum Legi Divina accommodatior videtur sententia Novilunii a congressu Solis cum Luna incipiendi, quam a Lune apparitione, cum magis nature consentanea sit, & multo tutior, nullis unquam impredientibus nubibus, ad rectam totius anni mensuram, & rationem constituendam. Jam vero non idem olim apud Judæos modus fuit apparitionem Lune cognoscendi. Primum enim, legatis a Synedrio missis, ut in locis excelsis nascentis Lune radios expectarent, per excursos de ejus apparitione omnes terre Sanctæ regiones admonebantur. Postea vero extra Hierosolyman in verticem altissimorum montium quidam ascendentes, unde Lune splendorem videre possent, pericis ex cedro, stupa linea, & lignis oleosis passim accensis, exorientem aliis deinceps indicabant. Cum vero quidam ex Gentibus talem Judæorum ritum deridentes eos aliquoties facibus domibus superpositis decepissent, hujusmodi apparitionem per nuncios iterum significarunt. Quod si montium nomina, quorum cacumina petebant primum Lune splendorem excepturi, scire desideras, præcipui, & excelsiores sunt sequentes, scilicet mons Olivarum, Sartaba, Gerophina, Choveran, & Baltin.

Cæterum ex מִקְרָא Sacris litteris passim colligitur, menses non fuisse vocatos certis nominibus, sed a numero, & ordine, quem obtinebant, primum, secundum, tertium, & sic deinceps usque ad duodecimum. Temporis autem progressu, antequam Hebræi Babylonem captivi abducerentur, lingua Hebraicâ quatuor tantummodo menses vocarunt, scilicet Septembrem אִיתָנִים Etanîm, Octobrem כּוֹל Bâl, Martium אֲבִיב Abib, & Aprilem יוֹ Sif. Post captivitatem vero lingua Hebraicæ profus oblitî, & linguam Chaldaicam docti mensibus omnibus Chaldaica nomina indiderunt. Sic נִסָּן Nisân dictus mensis respondens nostro Martio, אֲיָר Iâr Aprili, סִיוֹן Sîvân Majo, תַּמּוּז Tamûz Junio, אָב Ab Julio, אֱלּוּל E-lûl Augusto, תִּשְׂרִי Tîsrî Septembri, מַרְחֶשְׁוֹן Mârchesuân Octobri, כִּסְלֵו Kîsleû Novembri, טֵבֵת Tebêt Decembri, שֶׁבַט Scebât Januario, אָדָר Adâr Febuario, & in anno intercalari וָאָדָר Vaadâr, quasi Adâr iteratus. Exemplum prioris appellationis habemus in Capite Exodi quadragesimo, Numerorum undecimo, & primi libri Paralipomenon Capite vigesimo septimo; posterioris autem in Capite tertio, & decimo sexto Esþeræ, primo Baruch, Zachariæ septimo, libri primi Machabeorum Capite sexto, & libri tertii Regum Capite sexto, & octavo. Animadvertendum, hos menses apud Hebræos Lunares non semper Romanorum mensibus respondiße, sed frequenter singulos in binos incidisse. Qui plura de mensuris temporum apud Judæos desiderat, legat quintam ex nostris Dissertationibus Patavii typis

Seminarii editis anno 1729. & Deo dante, multo auctioribus brevi edendis.

Id præterea de mensibus Hebræorum animadvertendum, alios exiis triginta dies alternatim habuisse, alios viginti novem. Quamobrem illi מלאים pleni (quales omnes fuisse sub Patriarchis primis colligitur ex collatione Genes. 7. 11. & 8. 4.) hi חסרים cavi dicebantur. Id autem olim, Templo stante, pendere solebat ut plurimum a Lune phasi, nunc vero tantummodo a calculo Astronomico, adeo ut interdum octo menses מלאים pleni, interdum vero octo חסרים cavi in anno reperiuntur. Ex Talmude autem habetur, mensem אלול Elül, videlicet Augusti, plerumque fuisse חסר cavum, nec a diebus Esdra unquam מלא plenum. Itaque Judæi ab urbe Hierosolyma remoti, post diem vigesimum nonum אלול Elül anni novi initium celebrabant, nisi סנהדרים Synedrium eos per nuncios admonuisset, אלול Elül esse plenum, h. e. ex diebus triginta eo anno constare. Hodie mensum מלאים plenorum, & חסרים cavorum divisio cessavit, neque amplius phasis Lune ratio habetur, sed juxta Cyclum Hillelianum novemdecim annorum annos suos, mensesque disposuerunt inde ab anno 670. Era Contractuum, ita ut non amplius a causis incertis, ut olim, pendeat anni intercalatio, & quantitas, ac numerus, sed a causis certissimis. De Cyclo Paschali Hilleliano dicto, facem præbente omnibus, qui de Cyclis Paschalibus postea scripserunt, & in Ecclesiam Catholicam Romanam introducto, vide Biblioth. Rabbin. Bartolocci part. 2. pag. 545. & seq.

רחוק Abbreviatura. Idem ac רק היום Tantummodo vita, & Salus addantur tibi. Usurpatur in fine Epistolarum, pro Vive, & Vale.

רחם Misereri. רחמן misericors; nomen Divinum apud Rabbinos. רחמנא Deus. רחמנית misericors, fœmina. Plur. רחמניות misericordes. רחמנות misericordia, benignitas.

רחק Dimensio, distantia. Hinc corpus est שיש לו, cui sunt שלשה רחקים tres dimensiones, videlicet longitudo, latitudo, & profunditas.

ראש Abbreviatura. Idem ac ראש ישיבה Caput, Princeps Synagogæ, Archisynago-

gus, Rector universitatis: Caput Academicæ: נעשה לרי Factus est Caput Academicæ. Plur. ראשי ישיבות Capita Academicarum. 2. רי inservit nonnullis nominibus propriis formandis, ut ר ישמעל Rabbi Ismael, ר יעקב Rabbi Jacob, ר יהודה R. Jehudà, que nomina ex præcedentibus colliges, cum prius integra ponantur, deinde brevitate ergo per Abbreviaturam repetantur.

ריבא Abbreviatura. Idem ac ר יעקב בן אליעזר R. Jacob filius Eliezer. Sæpe de eo mentio fit in compendiis Talmudicis.

ריבג Abbreviatura. Idem ac ר יוסף בן גוריון R. Joseph filius Gorionis. Librum quemdam Hebraice composuit, ubi breviter de

LXX. Interpretibus, Urbis Hierosolymitanæ ex-
cidio, & Machabæis differit.

רִבְּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּחַי Abbreviatura. Idem ac **רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּחַי** Rabbàn Jochanàn filius Zachæi.

רַבִּי יוֹסֵף בֶּן רַבִּי טוֹבְיָה Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יוֹסֵף בֶּן רַבִּי טוֹבְיָה** Rabbi Joseph filius R. Tobix.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי** R. Josua filius Levi. Inter Talmudicos Doctores est valde celebris.

רַבִּי יוֹסֵף בֶּן מֵאִיר Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יוֹסֵף בֶּן מֵאִיר** R. Joseph filius Meir. Multos Tractatus Talmudis commentatus est, obiitque anno Christi 1141. Præceptor fuit R. Majemonidis.

רַבִּי יִצְחָק בֶּן נָחֻן Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יִצְחָק בֶּן נָחֻן** R. Isaac filius Nathanis. 2. **רַבִּי יְהוּדָה בֶּן נַחֲמָן** Rabbi Jehudà filius Nachmanis. Composuit librum, qui inscribitur הלכות פסוקות Consuetudines decissæ. Vixit circa annum Christi 755.

רַבִּי יִצְחָק בֶּן שַׁעֲטָא Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יִצְחָק בֶּן שַׁעֲטָא** Rabbì Isaac filius Scefat. Liber Quæstionum, & responsonum inter Hebræos celebris ab eo fuit conscriptus. Floruit anno Christi 1374.

רַבִּי יוֹסֵף גֵּבְרִיָּא Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יוֹסֵף גֵּבְרִיָּא** R. Joseph GeKatilià, qui composuit librum inscriptum שַׁעֲרֵי אִוְרָה Portæ lucis.

רַבִּי יַנָּאִי הַכֹּהֵן Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יַנָּאִי הַכֹּהֵן** R. Jannài Sacerdos.

רַבִּי יְהוּדָה חֵיט Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יְהוּדָה חֵיט** R. Jehudà factor. Librum celeberrimum Kabbalisticum מִנְחַת יְהוּדָה Oblatio Jehudà exaravit.

רַבִּי יוֹסֵף טוֹב פֶּר Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יוֹסֵף טוֹב פֶּר** R. Jom Tof filius Abrahami. Præter nonnullos libros celebres scripsit etiam Commentarium in R. Majemonidem, ab ipso vocatum מְנִיר מְשֻׁנָּה. Vixit circa annum Christi 1380.

רַבִּי יַעֲקֹב נְקֻדָּן Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יַעֲקֹב נְקֻדָּן** R. Jacob punctator. De eo mentionem facit Elias in Fragmentis Tabularum.

רַבִּי יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם** R. Isaac filius R. Abrahami.

רַבִּי יִצְחָק בֶּן רַבִּי טוֹדְרוֹס Abbreviatura. Idem ac **רַבִּי יִצְחָק בֶּן רַבִּי טוֹדְרוֹס** R. Isaac filius R. Toderus, b. e. Theodori.

רִיקוּת, **רִיקוּנוֹת**, **הַרְיוֹק**, **הַרְיוֹק** Evacuare. Riquit, riqunot, vacuitas, vacuum. **לְרִיקוּנוֹת** frustra, incassum. **רִיקוּן** vacuus, vanus.

רַכַּב, **הַרְכִּיב**, **הַרְכִּיב** Componere, conjungere: ramos arborum inferere. **מוֹרְכָב** compositum. **עָשׂוּת פְּשוּט** simplex. **מְלָה** הַרְכַּבוֹת distio composita. **הַרְכַּבָּה** compositio, insitio.

מֶרְכָּז, **מֶרְכָּז** Centrum. **מֶרְכָּז הָאָרֶץ** centrum terræ. **מֶרְכָּז הַכִּדּוּר** centrum circuli. **שְׁנֵי מֶרְכָּזִים** duo centra.

רוֹצֵה לֹאמֵר Abbreviatura. Idem ac **רוֹצֵה לֹאמֵר** Vult dicere, vel רְצוֹנִי לֹאמֵר voluntas mea est dicere, volo dicere, vel רְצוֹנִי voluntas ejus. **אַחֲבִיבֵת**, **אֲבִיבֵת** ubi aliquid volunt clarius exponere, quemadmodum Latini usurpant, hoc est, nimirum, videlicet. 2. **רַבִּי לֵוִי** Rabbi Levi. 3. **רֵישׁ לָקִישׁ** Resch LaKis. Doctor Talmudicus celebris, cujus mentio cre-

bra est in גמרא Ghemarà. 4. ראוי לתקן. Debet corrigi, vel להיות ראוי debet esse. In fine librorum solet adhiberi, ubi Typographorum errata recensentur.

רבי לוי בן גרשון Abbreviatura. Idem ac רבי לוי בן גרשון Rabbi Levi filius Gersom. Extant ejusdem Commentarii in totam מקרא Sacram Scripturam. Aliorum etiam librorum auctor est, nimirum libri celebris מלחמות יהודה Bella Domini, Commentarii in תורה Legem, & Commentarii in libros Samuelis. Ejus avus maternus fuit Rambàn, videlicet R. Mosè ben Nachman, qui vulgo dicitur Gerundensis. Mortuus autem est anno Christi 1370.

ריש מחבתא Abbreviatura. Idem ac ריש מחבתא Caput Synagogæ. Chaldaice ita appellatur; nam vulgo Hebraice, ut jam supra diximus,

2. ראש הישיבה R. Meir. Si absolute ponatur hæc Abbreviatura, intelligendus est Doctor Talmudicus. Secus significat ר משה Rabbì Mosè, ut in illo,

מאמר של הרמ מקוצי Mater Rabbì Mosis MiK Kotzi. 3. רעיא מהימנא Pastor fidelis. Hoc nomine appellatur Auctor, qui Aditamenta in זוהר Zohar scripsit. Sæpe in libro ראשית חכמה Rescit Cochmà de eo mentio fit; v. g. fol. 32. ופי ברמ Et explicatio in Pastore fideli; sic וברמ דף רמו Et in Pastore fidei fol. 247.

רמא Abbreviatura. Idem ac רמא R. Meir inquit. Ejus usus præcipue in Talmude.

רמבם Abbreviatura. Idem ac רמבם R. Mosè filius Majemonidis, vulgo dictus per Abbreviaturam Rambàm.

Vita Rabbini Majemonidis.

Licet R. Majemon patria Cordubensis fuerit, vocatur tamen Moses Ægyptius, quia in Ægypto studiis operam dedit. Septuaginta annos vixit, tantamque laudem doctrina sua est consecutus, ut de eo illud inter Hebræos vulgo dicatur: משה לא היה כמושה A Mose (Propheta) usque ad Mosem (Ægyptium) non fuit sicut iste Moses. Floruit circa annum Christi 1200. & in terra Israelis sepulcro mandatus est. Varia sunt ejus opera. Admodum enim juvenis, videlicet anno ætatis vigesimo tertio Commentarium in משניות Misnajtòt incepit, eique supremam manum anno trigesimo imposuit. Librum autem יד Jad, משנה משנה Misnè Torà, ex quatuor voluminibus constantem, anno quadragesimo secundo absolvit; post quem librum מצות Mitzvòt, h. e. Præceptorum publici juris fecit. Anno quinquagesimo edidit celeberrimum librum מורה נבוכים Morè Nevuchim Lingua Arabica. Hunc autem, ut Hebræis gratum faceret, R. Samuel Abèn Tibbòn vertit in Linguam Hebræam, qui postea a R. Scem Tof, & Ephodæa Commentariis est illustratus.

ר משה בן רמבן *Abbreviatura. Idem ac* רמבן
 R. Mosè filius Nachman, *Gerunden-*
sis Hispanus. Auctor est multorum librorum,
 & circa annum Christi 1212. *florere cepit.*
 2. ר מאיר בן נתן R. Meir filius Natha-
 nis, *cujus frequens mentio in Talmude.*

רמז Indicare, annuere, innuere, defi-
 gnare. רמז, רמזה, רמזות, רמזות
 לחכימא ברמזא ולשטא בכורמזא
 Sipienti nutus, stulto fustis convenit, cum
 ad alterum admonendum nutus sufficiat, ad
 alterum vero corrigendum fustis sit adhiben-
 dus.

ר משה חזן *Abbreviatura. Idem ac* רמח
 R. Mosè Chazàn, *h. e. Præcentor. Elias exi-*
stimat, Rabbinum hunc eum esse, qui Com-
mentariolum in Masoram magnam scripsit.
 Hæc eadem *Abbreviatura רמח* per speciem
 Kabbalæ גימטריא Gematrià ab Hebreis
 vulgo appellatæ, ratione numerorum habita,
 valet 248. quot sunt præcepta a Rabbiniis di-
 cta מצות עשה jubentia, quibus aliquid
 agere jubemur. Itaque volunt singulis mem-
 bris singula præcepta accommodata esse, ut re-
 cordentur homines, & animo, atque cogitatio-
 ne repurent, a Deo omnia, & singula homi-
 nis membra eo consilio creata fuisse, ut sedu-
 lo ea præsent, quæ Deus ab eodem homine
 fieri iussit. De præceptis tum jubentibus, tum
 prohibentibus extat Traditio in Tractatu מכות
 Maccòth cap. 3. fol. 23. תרינ מצות נאמרו
 לו למשה בסיני שסה לאוין כמניין ימות
 החמה: רמח עשיים כנגד איבריו של
 אדם אמר רב המנונא מאי קרא' חורה

צוה לנו משה מורשה תורה בנימטריא
 ה. e. 613. præcepta dicta fuerunt Mo-
 si in Sinai; 365. negativa, juxta nume-
 rum dierum Solarium; 248. factiva, sive
 jubentia, vel affirmativa, juxta membra
 hominis. Dixit R. Menunnà. Qua Scri-
 ptura id probatur? תורה Legem præcepit
 nobis Moses hæreditariam. Deuter. 33. 4.
 ubi חורה Geometricè est 613. *Ad hunc lo-*
cum Glossa R. Salomonis subjicit: 248. præ-
cepta jubentia sunt, quia unicuique mem-
bro dicitur: Fac, Serva præceptum. 365.
præcepta negativa sunt, quia singulis die-
bus monentur homines, ne transgrediantur
os Domini. Membrorum autem numerum hoc
pacto Hebræi numerant. Primum igitur ab u-
no latere eliciunt 101. membra, totidemque ab
altero, ex quibus numerus 202. exsurgit. Ni-
mirum ביר in manu triginta, videlicet sex
in singulis digitis: duo בקנה in tibia: duo
במרפק in cubito: unum בזרוע in bra-
chio, sive lacerto: quatuor בסתף in hu-
mero: undecim צלעות costæ: triginta ברגל
in pede, nimirum in unoquoque digito sex:
quinque בארמכא in genu: unum בירך in
femore: tria בקולות in coxis (in Tal-
mud legitur כף הירך h. e. acetabulo: decem בקורסל
in crure. Et numerus 101. eum gemina, erit
202. His addæ quinque vertebrae כנקביו in
foraminibus suis, הלב בפתחי in apertio-
nibus cordis, h. e. thoracè; octo בעצמא in
collo; octodecim חוליות vertebrae in spina
dorfi; novem בראש in capite. Hujusmodi

anatomia membrorum corporis a Rabbinis facta legitur in libello אבקת רזכל, que tamen ex Corpore Juris Cod. אהלות Oholdt cap. 1. sumpta est. Utrum autem probanda sit, necne, penes veros, peritos, & cordatos Anatomicos judicium esto.

ר"ך Abbreviatura. Idem ac ר משה כהן R. Moses Sacerdos. Si preponas articulum, legitur הרמך. Tempore Rambam floruit, & de eo mentionem facit יוחסין Juchasin fol. 132.

ר"נ Abbreviatura. Idem ac ר נסים בר ראוּבֵן R. Nissim filius Ruben. רס Supercilia. Constr. רפי supercilia.

ר"ק Abbreviatura. Idem ac רפי עקיבא R. AKiba.

רע מלרע Infra, sub, inferne. Item vox penacuta. Ex forma מן לרע contracta fit מלרע; & quandoque Dages in Lamed euphoniae causa omittitur.

רעב Esurire. רעבתן Famelicus. לא ריאה אדם עצמו על הבריות ברעבתן b. e. Non ostendet homo seipsum hominibus tamquam famelicum, videlicet voracitate nimia. Sic in ביצא Betza fol. 25. Non comedet homo allium, & capras a capite ipsorum, sed a folliculis ואם אכל הרי זה רעבתן & si comederit sic, habetur famelicus, vorator. פאם רעבתניה famelica, voratrix. Tritum apud Rabbinos: בשעת דבר כנוס רגליך ובעת רעב פור רגליך Tempore pestis collige pedes tuos: sed tempore famis disperge pedes tuos. Nimi-

rum tempore pestis intra domesticos parietes consistendum, hominumque colloquia, & familiaritates vitanda, ne forte incolumes inficiantur; at fame grassante, relinquenda domus, & eo festinanter eundum, ubi vite necessaria suppetunt.

רעו Abbreviatura. Idem ac רבינו עזריאל רעה. Soler precedere משה. Moses præceptor noster, qui in pace requiescat.

רעי Stercus, excrementum, firmus.

רעם הרעם Obmurmurare, murmurare, conqueri. תרעומה, תורעומא murmuratio, murmur, querela, lamentatio.

רף Abbreviatura. Idem ac ראש פרק Initium capituli. Sape in Aruch invenies, ubi aliquid in testimonium adducitur ex initio Capituli Talmudici. 2. ראש פסוק Initium versus. Plur. ראשי פסוקים initia versus. Frequenter occurrit in Masora. 3. Si preponas ה, הרף idem est, ac רבי החכם רפי Sapiens R. Perez, qui fertur fuisse auctor insignis libri inscripti מערכת האלהות Dispositio Divinitatis.

רצה Velle, benevolum esse. הרצה Talmudicis numerare, persolvere numeratas pecunias. רצון voluntas, benevolentia. רצוני voluntarius. פאם רצונית voluntaria.

נרצה placari. רצוני placatio. נרצה Per dictionem נרצה Nirtza, b. e. acceptum fit, que est ultima in ritibus Cæne Paschalis, innuitur, Deo gratias semper agendas esse, ejusque bonitatem, atque clementiam

sine intermissione celebrandam. Recitata itaque precatiuncula quadam, quæ incipit, Laudabunt te Domine &c. quartum cyathum consueta benedictione benedicunt, בְּרוּךְ אַתָּה, Benedictus tu &c. פְּרִי בֹרֵא פְּרִי גֶפֶן creans fructum vitis &c. & in latus sinistrum incumbentes juxta morem eum omnium ultimum exhauriunt, Cœneque Paschali, quæ ad dimidiam tantummodo noctem protrahi potest, finem imponunt.

Per voces etiam וְרַחֵץ Urchätz, h. e. & Lava, & רֹחֵץ Rochtzà, quæ idem significat, quarum altera est secunda in ritibus Cœne Paschalis, altera sexta, indicatur, manuum ablutionem faciendam esse. Solent enim Judæi, hausto primo vini poculo benedicto, statim manus lavare.

רַצֵּעַ מַרְצֵעַ Corrigia calcei. רַצֵּעַ רַצֵּעַ su-
bula. רַצֵּעַ cerdo, calcearius, futôr.

רַצוּף רַצוּף Continuum, conjunctum, consequens. יָמִים רַצוּפִים dies continui, consequentes. עוֹרֵג רַצוּף oblectatio continua.

רַקֵּק רַקֵּק Tenuè : diaphanum. רַקֵּק
aqua lutosa, cum luto mixta : lacuna, pa-
lus.

רַבֵּן שְׁמַעוֹן Rabbân Simeon. Idem ac רַבֵּן שְׁמַעוֹן Rabbân Simeon. Occurrit in Talmude, & in Zohar.

רַשְׁבַּי שְׁלֹמֹה R. Salomon filius Adrât. In אֲדָרַת R. Salomon filius Adrât. In יוֹחָשִׁין Juchasîn fol. 133. dicitur R. Salomon,

filius Abrahami, filius Adrât. Fuit discipulus Rambân, h. e. R. Mosîs Nachmanidis, floruitque circa annum Christi 1280. multosque insignes libros composuit. 2. רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Rabbên Simeon filius Abrahami. De eo mentio fit in יוֹחָשִׁין fol. 131. Auctor est תוֹסֵפוֹת Additionum ad Talmud, פִּסְקֵי הַרְשֵׁבַּנָּה PisKè harasbà, h. e. Judiciorum, Sententiarum Judicialium, & תְּשׁוּבוֹת Responsonum Rasbà.

רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Abbreviatura. Idem ac רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Rabbân Simeon filius Gamalielis. Aliquando fini hujus Abbreviaturæ additur אֵם, quod significat אֵמֶר inquit, & initio præponitur רַבֵּן casum Genitivum designans. Rabbân Simeon fuit pater R. Jehudà, qui vulgo ab Hebræis vocatur הַקָּדוֹשׁ Sanctus. Floruit circa annum Christi 150.

רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Abbreviatura. Idem ac רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן R. Simeon filius Rabbî Tobîæ.

רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Abbreviatura. Idem ac רַבֵּן שְׁמַעוֹן רַבֵּן שְׁמַעוֹן Rabbî Simeon filius Jochai. Solet etiam vocari tantummodo R. Simeon. Magistrum, ac præceptorem habuit Rabbînum אֲכִיבָם, qui in bello Adriani contra Judæos circa annum Christi 120. Martyr occubuit annis quinquaginta post Hierosolymitanæ Urbis, & Templi excidium, & vastitatem. Dicitur hic R. Simeon auctor fuisse celeberrimi libri יוֹהָר Zohar, qui est Commentarius Kabbalisticus in Pentateuchum, sive quinque libros Mo-
sis.

*Historia de Libro זוהר Zohar, qui post Talmud semper maximi
ab Hebraeis habitus fuit.*

Juvat in gratiam Philo-Hebraeorum Historiam de libro זוהר Zohar Hebraico sermone exar-
ratam ex Tractatu שבת Sabbat desumptam proponere. Cum igitur simul essent R. Jehudà
R. Jose, & R. Simeon, & ad eos accessisset R. Jehudà בן גרים Ben gherim, h. e. pa-
rentibus Profelytis natus, פתח ר יהודה ואמר כמה נעים מעשיהם של אומה זו, תקנו
תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות: ר יוסי שתק ענה ר שמעון בן יוחאי
ואמ כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמם: תקנו שווקים להושיב בהם
שוחרים מרחצאות לערן בהן עצמם: גשרים ליטול מהן מכס: הלך יהודה בן גרים
וסיפר דבריהם ונשעעו למלכות: אמרו יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה
לציפורי שמעון שגינה יהרג: אול הוא ובריה משו בי מדרשא כל יומא הוו מייחין
להו דביתיהו ריפתא וכוזא דמיא: וכרכי כי תקיף גזירתה אמר ליה לבריה נשים
דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן: אולו משו במערתא: איתרהיש
גיסא איברי להו חרובא ועינא דמיא: והו משלחי מנייהו והו יתבי עד אוארייהו
בחלא כולי יומא גרסי: בעידן צלויי לבשי מיכסו ומצלו והדר משלחי מנייהו כי
היכי דלא ליבלו: איתבו חריסר שני במערתא אתא אליהו וקס אפתחא דמערתא
אמר מאן לודעיה לבר יוחאי דמית קיסר ובטיל גזירתה: נפקו חווי אינשי רקא
h. e. Exorsus est R. Jehudà dicens. Quam pulcra sunt opera populi
hujus (Romani). Disposuerunt fora, ordinarunt pontes, exstruunt balnea. R. Jose ad
hæc subtricit. At R. Simeon ben Jochai respondit, ac dixit. Quidquid ordinarunt,
ordinarunt tantummodo proprii commodi causa. (In Tractatu עבודה זרה De Idololatria,
legitur זונות Scorta: ignominia causa.) Disposuerunt fora, ut illic resideant
mercatores; balnea, ut in illis voluptatem capiant; pontes, ut ex illis vestigal exi-
gant. Tunc abiens R. Jehudà בן גרים Ben gherim, h. e. parentibus Profelytis natus,
evulgavit hos sermones, ita ut innotuerint Imperatori. Editum edictum hujus argumenti.
Jehudà, qui laudavit, extolleretur: Jose, qui tacuit, relegabitur in Cypriam: Simeon,
qui vituperavit, occidetur. Tunc R. Simeon, & filius absconderunt se in Schola, &
attulerunt ipsis quotidie buccellam panis, & poculum aquæ. At cum severum, & gra-
ve esset edictum Regium, dixit pater filio suo. Mulierum animus levis, & inconstans
est; fortasse dolebunt nostri causa, & prodent nos. Abierunt itaque, & occultarunt se
in spelunca quadam. Accidit miraculum. Creata ipsis arbor siliqua (ut ejus fructibus
vescerentur) & aquæ fons. Illi, abjectis vestimentis, sederunt usque ad collum in are-
na tota die studentes. Tempore precum aperiebant se, & precabantur: postea rursus
K k k
de-

deposuerunt vestimenta sua, ne veterascerent. Cum ita habitassent per annos duodecim (in aliis libris, ubi eadem Historia narratur, habetur שלש עשרה tredecim. Ita in Talmude Hierosolymitano lib. שביעית cap. 9. in Medrâs Esther cap. 1. v. 9. ad verba וגם רשתי, in Medrâs Kobêleth cap. 10. v. 8. & in בראשית רבא Berescit Rabbâ sect. 79.) in spelunca ista, Elias venit, & ad ostium speluncæ stans dixit: Quis indicabit filio Jochâi, mortuum esse Cæsarem, & irritum redditum esse decretum ejus? Egredimini, & videte homines, quomodo colant, & serant &c. Hactenus in citato Tractatu שבת Sabbat. Animadverte, quam infirmis, & instabilibus fundamentis Judeorum sententia nitatur, qui ex eo, quod in allata Historia dicatur, R. Simeonem, ejusque filium assiduam in spelunca studiis operam dedisse, sibi persuadent, eos libri זוהר Zohar auctores fuisse. Quis non videt, qui rem totam attente perpenderit, eam puram, putamque fabulam redolere? Quis vero tam facilis sit, ut sibi persuadeat, librum זוהר Zohar per mille, & amplius annos in Ægypto delituisse, ut Judei temere contendunt? Quæ Academia, quæ Schola inibi tamdiu duravit, quæ tam insignem, & refertum scientiarum, rerumque singularium, ut Judei ajunt, thesaurum tot seculorum spatio hominibus inviderit, neque in eorum manus venire permiserit? quinam tam seduli ejusdem custodes fuerint, ut eum a tineis, temporum & casuum injuria servarint? Quod si rem attente ad trutinam revocaveris, librum זוהר valde recentiorum esse, & R. Simeoni suppositum, plane animadvertes. Hinc Joannes Morinus vir doctissimus lib. 2. Exercitat. 9. de Hebræi Græcique textus auctoritate, R. Abraham Zachût, R. Gedalia, aliique Rabbini ingenue fatentur, nullibi umquam ante annum Christi 1290. זוהר Zohar mentionem factam esse, quamvis multi ante illud tempus eam Kabbalæ speciem tractarint, qua ille refertissimus est. Post Masorethas autem compositum eum fuisse illud liquido evincit, quia in eo textitur Alphabetum litterarum majuscularum, & minuscularum, mentio fit de litteris magnis, & parvis, quæ ante Masorethas non existebant. Nam neque Talmud litterarum istarum meminit, neque ipse Tractatus סופרים, sive Scribarum, qui totus est in explicanda ratione describendi libros sacros. Adde, in libro זוהר Zohar reperiri multas voces barbaras derivatas ex רבותי Rabbot, aliisque Midrasim, ex Targum Jonathanis, & Hierosolymitano, plures etiam locutiones, dicendi modos, & fabulas Talmudicas ei insertas esse. Neque minus recentioris ætatis argumentum est laus sapientiæ, eruditionis, & doctrine Israelitis, sive Arabibus in eo sæpe tributa, qui tamen scientiarum commendatione eximii esse ceperunt ducentis tantummodo post Mahumetem annis. Quid si nemo Judeorum de libro זוהר Zohar ante trecentos annos ne verbum quidem audivit? quid si Moses Cordubensis, qui totam fere vitam in Ægypto egit, & honorificam Simeonis ben Jochâi mentionem fecit, & aliorum librorum auctores protulit, de hoc nihil omnino dixit? Lege R. Abraham Levitam, a quo

quo ante annos quingentos Judeorum Historia conscripta est, & in ea antiquorum Rabbino-
rum libri celebrati, nihilque de זוהר invenies. Lege Itinerarium R. Benjamin, qui toto orbe
peragrato in illud contulit quidquid apud Judeos admiratione dignum, & existimatione vi-
derat, nihilque in eo de זוהר Zohar erit. Ex his itaque recte inferre licet librum זוהר Zo-
har a Simeone filio Jochai compositum non fuisse. R. Abraham Zachut in יוחסין Juchasin
fol. 42. librum זוהר Zohar non R. Simeoni, sed ejus filio R. Eliezer, filii discipulis, &
discipulorum discipulis eum adscribendum censet. Hæc sunt ejus verba: ספר הזוהר בנוהו
על שמו אף על פי שהוא לא עשהו כיון שתלמידיו ובנו ותלמידיו תלמידיו עשוהו
על מה שקבלו ממנו וכו'. Neque vero apud Rabbinos novum, & inusitatum est aliorum
auctorum nomina quibusdam libris tribuere, que ipsis jure non conveniunt. Hinc idem Za-
chut fol. 52. scriptum reliquit de libro inscripto פרקי PirKè, h. e. Capitula R. Eliezer:
כבר ידוע שאעפ"י שהוא המכונה לרבי אליעזר האחרונים עשו פרקיו כמו הזוהר
h. e. Jam no-
tum est, quod etiam si iste liber (PirKè) cognomen habeat R. Eliezer, posteriores ta-
men fecerunt capita ejus, ut liber Zohar cognomen habet R. Simeonis. Sic etiam li-
ber Jetzirà nomen habet Abrahami Patriarchæ nostri. Sic ab eodem Zachut libri Siphra,
Siphre, Tosiphra confecti dicuntur רר עקיבא אליבא ad cor, & sententiam R. AKibæ,
licet annos circiter sexaginta post mortem ejusdem sint exarati. Itaque juxta opinionem R. A-
bramam Zachut liber זוהר Zohar non fuit revera a R. Simeone compositus, sed nihilominus
quodammodo ejusdem auctor vocari potest, cum ejus doctrinam complectatur, quam discipuli
ab eo hauserant. Hinc R. Gedalia in libro שלשלת Scalcelet, quem composuit, scriptum
reliquit: Scito, R. Simeonem, & filium ejus R. Eliezer nihil scripsisse de libro Zo-
har, qui hodie est in manibus nostris, sed discipuli ejus, ac discipuli discipulorum
iporum scripserunt eum in foliis multis, sexaginta circiter annis post mortem ejus,
וקבלתי על פה שזה החיבור הוא כל כך גדול הכמות שאם היה נמצא כלו יחד
ל היה משאת גמול & accipi ore tenus, tantam fuisse molem hujus compositionis, ut,
si conjuncta tota esset, vix camelus eam ferret. Ex eo, quia nullibi in eo גמרא Ghe-
marà, neque aliorum Tractatum Talmudicorum mentio fit, Judei inferunt, ante collectum
Talmud eum conscriptum fuisse. Animadvertenda duo sunt de hoc libro, alterum, eum in
multis juribus doctrine גמרא Ghemarà repugnare, alterum vero, ejusdem Constitutiones de
iis rebus, que in גמרא Ghemarà non sunt expositæ, tamquam authenticas a Rabbinis re-
ceptas fuisse, & in usum traductas. Editus est Mantue in 4. anno 318. h. e. Christi 1558.
& Cremonæ anno 319. h. e. 1559. in folio, cui editioni adjectæ sunt Concordantiæ locorum

Sacra Scripturae, aliaque addita, quae efficiunt, ut Cremonensis editio a Judeis Mantuanæ præferatur.

Extat etiam **זוהר חרש** Zohar novus Cracoviae editus in 4. anno Christi 1603. Hujus stylus, & materia convenit cum Zohar antiquo. Quidquid autem in exemplari antiquissimo Zohar antiqui typis editi manu scripto ex terra Israelis allato reperitur, in hoc continetur, additis etiam **תקונים**, **מדרש הנעלם**, **מדרש שיר השירים**, **וואיכה**, ubi variae lectiones ex antiquo exemplari exhibentur. Multa præterea de punctis vocalibus, & accentibus habentur, quorum inventio utrum ejus antiquitatis, quam Judæi esse volunt, sit, non est hujus loci querere.

רשבם Abbreviatura. Idem ac **Rasbàm**, *h. e.* **ר שמואל בן מאיר** Rabbi Samuel filius Meir. Hic Meir fuit gener R. Salomonis, duosque filios reliquit, quorum alter vulgo appellatus fuit **Rasbàm**, alter vero **Rabbènu Tam**. Hic **Rasbàm** est unus ex auctoribus **חוספות** Additionum Talmudicarum, ut habetur in **יוחסין** Juchasin fol. 131. Anno Christi 1171. occubuit.

רשות, **רשיון** **רשה** Facultas, potestas, licentia. *Plur.* **רשויות**, potestates, licentia, privilegia. **רשאי** licitus, liber, qui licentiam, potestatem habet. *Plur.* **רשאין** licentiam habentes.

רבי שם Abbreviatura. Idem ac **רשט** **רבי טוב** Rabbi Scem Tou. Composuit librum **פרוס רמונים**, *h. e.* Hortum malorum Punicorum, de quo in libro **כפחור** Caphtòr sæpe mentio fit.

Vita Rabbi Salomonis Jarchi.

רשי Abbreviatura. Idem ac **רבי שלמה ירחי** Rabbi Salomon Jarchi, qui vulgo ab Hebraeis **רשוי** Rasçi dicitur, ab aliis etiam **Rasì**. Præceptores habuit **Rabbènu Gerson**, & **R. Salomonem filium Gavriol**, Doctores celeberrimos. Patria Campanus Trecentis fuit, qui vicus Gallie Narbonensis est non procul a Montepessulano, vulgo Montpellier. Gallum eum extitisse satis probant voces Gallicæ ab eo sæpe adhibitæ, quibus dictiones Hebraicæ, addito vocabulo **בלעז** Belàhaz, videlicet barbare, *h. e.* Gallicæ interpretatur, & exponit. Ejus Commentaria in totam Sacram Scripturam insignita tribus litteris **רשי** Rasçi superne apposisis collocata sunt in Bibliis Buxtorpii vel in margine interiori, vel exteriori, vel Textui subjecta. Talmudis etiam partem potissimam commentatus est, Codici obscurissimo, tenebrisque undique circumfuso maximam lucem afferens. Ejus Commentaria in Talmudis latere interiori imprimi consueverunt. **SchiKardus** narrat, eum morte abreptum Commentaria hæc ad umbilicum perducere non potuisse, ac propterea in quarta Talmudis parte **מכות** Maccòth dicta subsistisse, propter

que Commentaria vix ἐξῆλον nomine פֶּרְשְׁנֵדְתָא Parschandata, hoc est, Interpretis, per Antonomastiam fuit ab Hebræis cobonestatus. Itaque reliqua Talmudis Commentaria ab ejus discipulo R. Jehudà Nathanis filio confecta sunt. R. Scelomè Jarchi stylus implexus est, valde obscurus, impurus, nimis concisus, paucissimisque verbis multa complectens. Ob hanc rem relictum existimarunt alii Rabbini in ejus Commentaria ביאורים Biurim, hoc est, Elucidationes scribere. Grammatica præcepta, & regulæ contra ejus scripturam non uno in loco reclamant, fabuleque Talmudicæ, & nugæ Commentariis Biblicis ab eo insertæ non mediocriter de ejus ingenio, & fama detrabunt. Tantam vero Rabbinus hic apud Hebræos auctoritatem habuit, ut propter singularem, & eximiam apud eos sanctitatis, & scientiæ opinionem futuros eventus prædixisse feratur, parumque abfuerit, quin inter ceteros Prophetas ab iisdem sit numeratus. Obiit annos natus septuaginta quinque magnum sui desiderium Judæis omnibus relinquens.

ראש שבטי רשי Abbreviatura. Idem ac ראש שבטי ישראל Caput Tribuum Israel.

רשל הרשל Pigrum, remissum esse. הרשל pigritia, fœcordia, torpor, remissio. מרשל laxans, remissum faciens. מרשלים remissi, laxi.

רשם Designare, describere, exarare, notare. רשם descriptio, designatio, obfignatio, nota. רשימה delineatio. רשימה idem.

רשע רשע Abbreviatura. Idem ac רבון של עולם Domine Mundi, vel רבון של עולמים Domine Mundorum. Est Dei episteton. Huic Abbreviaturæ sæpe insertam litteram ב invenies, ut רבשע.

ראשי תיבות רת Abbreviatura. Idem ac ראשי תיבות Principia dictionum, vel ראש תיבה Prin-

cipium dictionis. Ita appellantur Abbreviaturæ, quia ex primis litteris variarum dictionum constantur. 2. רבנו תם Magister noster Tam. Fuit nepos ex filia Rabbi Salomonis Jarchi. Cæterum R. Jacob dicitur, fuitque unus ex Auctoribus תוספות Additionum Talmudicarum. Auctor fuit etiam celeberrimi libri inscripti ספר הישר, mortuusque est in Gallia anno Christi 1170. non procul a patria avi sui.

רתח Fervere, effervesce, ebullire. רתחים מים aquæ ferventes. רתח ferverefecit. רתוח ferverefactio, ebullitio. מרתח fervidum, fervens, ebulliens. רתחא, רתחא fervor, spuma fervoris. מרתח frimum. רתחון fervidus, iracundus. הרתח spumam emittere.

I N C I P I E N T I A

A U

U In numeris valet tercentos . Modo est littera radicalis , modo fervilis . In principio dictionis idem est , ac Hebraicum **אשר** , qui , quæ , quod ; significat tamen ipsa ut plurimum quia , vel quod , & habet subjectas vocales Pathach , & Segol modo cum Daghes in littera sequenti , modo sine ; aliquando occurrit cum Scera , & interdum ante se habet præpositionem **ב** , vel **כ** .

אב **שׂוּבְתָא** Tibia , fistula , ita appellata ab aeris attractu , a radice **אב** attrahere . Deuter. 16. 14. in Jonathane .

בית השואבה Erat locus certus in mulierum atrio , ita dictus , in quo solemnis quedam festivitas celebrabatur in **חַנּוּכְנוּת** Festo Tabernaculorum . Cum autem dies hic festus insignis admodum esset , in **מִשְׁנֵה** Misnà Tractatu **סוּכָה** Succà cap. 5. legitur כל מי שלא ראה שמחת בית השואבה מימיו לא ראה שמחה מימיו Qui non vidit lætitiã domus haustus , vel hauriendi , nullum unquam vidit gaudium . De significatione hujus nominis multa apud Rabbinos habentur . In Talmud Hierosolymitano Tractatu **סוּכָה** Succà fol. 55. Dixit R. Jehosua ben Levi : Quare vocatur nomen ejus **בית השואבה** *Beth-haschoavàb* ? propterea quod inde hauriebant (**שׂוּאבִים**) Spiritum san-

ctum , juxta illud : *Et haurietis aquas* &c. R. Bartenora ad verba , Lætitiã domus hauriendi , ait ; propterea quod omnis hæc lætitiã fiebat propter aquam libaminis , quæ hauriebatur , ideo vocarunt eam Lætitiã , vel Gaudium domus hauriendi , juxta illud : *Et haurietis aquas cum gaudio* . Sic Majemon **בית השואבה** *Beth-haschoavàb* est nomen loci , quem lætitiã destinant , & hoc nomine appellarunt , propter illud : *Et haurietis aquas cum gaudio* . Isa. 12. 3. Celebrabatur autem hoc Festum , cum Christus Joannis 7. 37. Judeis dixit : *Εἰ μὴ τις διψᾷ , ἐρχέσθω πρὸς με , καὶ πινέτω* . Si quis sitit , veniat ad me , & bibat ; ubi appellatur *ἡ μέρα μεγάλη τῆς εὐφροσύνης* dies magnus Festivitatis . Qui scire cupit ritus gaudii , sive Festi illius , legat citatum Caput Talmudicum , & pag. 326. hujus Lexici .

שׂאנ , **שׂאני** , & sine **א** **שׂאני** Species lignorum . Cant. 1. 17.

שׂאל Rogare , interrogare , petere , expetere , quærere , inquirere , requirere . Genes. 37. 15. Deut. 18. 16. panem petere , mendicare . Prov. 20. **שׂאל** idem . Genes. 43. 7. Ex alia forma **שׂאלון** & **שׂאלון** & petent . Psal. 109. 10. **שׂאל** **שׂאל** quæri , inquire , interrogari , inveniri . **שׂאל** **שׂאל** mutuuum dare . Exod. 12. 36.

שְׁאֵלָה, **שְׁאֵלָה**, **שְׁאֵלָה** Peti-
tio, postulatio, interrogatio, quaestio. Ju-
dic. 8. 24. Psal. 106. 14. 1. Reg. 2. 16.

שְׁאֵלוֹת Idem. Psal. 106. 15.
pro שְׁאֵלוֹת.

מְשֻׁלָּה Idem. *Plur. constr.* מְשֻׁלָּו petitiones. Psal. 37. 4.

שְׂאוֹל, **שְׂאוֹל**, **שְׂאוֹל** Infernus, sepul-
crum. *Apud Talmudicos in מועד קטון fol.*
28. **שְׂאוֹל** איצטלא דמילחא לבר חורין
דשלימו וזוריה *b. e.* Sepulcrum est quasi sto-
la melotæ homini nobili, cujus viaticum
absumptum est. *Nimirum mors ei pulcra ac-*
cidit, cujus opes consumptæ sunt, (homini
scilicet diviti in paupertatem prolapsa) quem-
admodum pretiosa est vestis ex lana melota
confecta.

שָׂאם *Pabel* שָׂאָם. Perturbare, tur-
bare, profligare. Exod. 14. 24.
in Jonathane.

שָׂאם אֲשַׂתָּאם *Vide in שחם.*

שָׂאף Anhelare, aspirare : haurire,
attrahere. Job 7. 2. *Raro hoc*
Verbum Chaldaice usurpatum invenies.

שָׂאָר *Ithpehal* אֲשַׂתָּאָר, & *Ithpabel*
אֲשַׂתָּאָר, vel אֲשַׂתָּאָר Superes-
se, reliquum, residuum esse, superstitem
remanere. Genes. 32. 8. 1. Sam. 16. 11. *Aphel*
אֲשַׂתָּאָר relinquere, reliquum facere. Exod.
10. 12. Deut. 2. 34. *Pabel* שָׂאָר Idem. Genes.
10. 12. *in Jonathane.*

שָׂאָר, **שָׂאָר**, **שָׂאָרָא**, **שָׂאָרָא** Reliquus,
reliquum, residuum, reliquæ. Esth. 9. 12.
in Targum secundo. Isa. 10. 20. & 21. tur-

ba, multitudo, exercitus. Isa. 60. 6.

שְׂאָרוֹת Idem. Eccles. 3. 19.

שְׂאוֹרָא, **שְׂאוֹרָא** Idem : *cum* 9 *pro* א. Ge-
nes. 45. 7. *in Jonathane.*

שָׂבָה, **שָׂבָה** Captivum ducere, ab-
ducere, detinere, deportare.
Genes. 34. 29. Numer. 21. 1. 2. Reg. 6. 22.

אֲשַׂתְּבָה, **אֲשַׂתְּבָה** capi, captivum
abduci, captivum esse, Genes. 14. 14. 1.
Reg. 8. 47. *In Talmudis Tractatu*
Bavà Batrà fol. 8. פדיון שבי מצות רבה
היא Redemptio captivorum magnum præ-
ceptum est.

שְׂבִיחָא, **שְׂבִיחָא** Captivitas, turba capti-
va, captivorum multitudo. Jerem. 15. 2.
Psal. 78. 61.

שָׂרַב *Cum* ר *inferto Pabel* שָׂרַב
Demittere. וְשָׂרַבְנוּ & demi-
serunt. Jer. 38. 6. & 11.

שְׂבִיבָה, **שְׂבִיבָה** Scintilla, flamma. Dan.
3. 22. *Plur.* שְׂבִיבִין Scintillæ. Dan. 7. 9.

שָׂבֵב Vicinus, proximus. Exod. 12. 4.
Plur. שְׂבִיבִין vicini, Psal. 89. 42. *Rabbinis*
Constr. שְׂבִיבֵי בִישֵׁי vicini mali. *Fæm.*

שְׂבִיבָתָא vicina. Exod. 3. 22. *Plur.* שְׂבִיבָתָן
vicinæ. Ruth 4. 17.

שְׂבִיבֵיחָא Vicinia. Deuter. 13. 11. *in Jona-*
thane.

שׁוֹבְבַת, **שׁוֹבְבַת** Viciniam visitans, dis-
cursatrix visitans vicinas confabulandi gra-
tia, *qualem ad unguem Apostolus describit*
1. ad Timoth. 5. 13. Ἄμει δὲ καὶ ἀργαὶ μαθηά-
νισσι περιερχόμεναι πᾶς οἰκίας. ἢ μόνον δὲ ἀργαί,
καὶ ἐ φλύαροι, & πείθεργοι, λαλῆσαι ἔτι μὴ
δέου-

δέουτο. Simul autem & otiosæ discunt circuire domos: non solum otiosæ, sed & verbosæ, & curiosæ, loquentes, quæ non oportet. Hinc a Talmudistis in Tractatu סוֹטָא Sotâ fol. 22. בְּחוּלָה צְלִינִית וְאַלְמָנָה. בחולה virginis orantis jugiter, & viduæ vicinas visitantis officium suspectum dicitur, cum sub eo Venæris aucupium latere videatur, dicunturque propterea Mundum perdere, cum superstitiose virginitatem, & ætatem libebis procreandis idoneam amittant.

שְׁבַח אֲשַׁתְּבַּח Gloriari; splendere. Exod. 34. 29. 30. 35. Prov. 25. 14.

שְׁבָהוֹר, **שְׁבָהוֹרָא**, **שְׁבָהוֹרָא** Honor, decus, decor, splendor, gloria, majestas. Job 40. 5.

שְׁבָהִיר, **שְׁבָהִירָא** Idem. Prov. 16. 31.

שְׁבֹז Putredo, tabes, caries. Isa. 5. 24.

שְׁבִיוִן, **שְׁבִיוִיָא**, **שְׁבִיוִין** Sapphirus. Exod. 28. 19. Thren. 4. 7. *Plur.* שְׁבִיוִיִן sapphiri. Cant. 5. 14. Ezech. 28. 13.

מִשְׁבֹּג Sella coriacea, sella corio obduta.

שְׁבַח Laudare, glorificare, cantare. Exod. 15. 10. Prov. 31. 28. *Itapabel* אֲשַׁתְּבַח laudari, glorificari: gloria-ri. Isa. 60. 21. Jerem. 9. 24. Psal. 52. 3.

שְׁבַח, **שְׁבָחָא**, **שְׁבָחָתָא** Laus, encomium, gloria: canticum. Psal. 40. 4.

הוֹשְׁבַחָתָא, **הוֹשְׁבַחָתָא** Idem. Isa. 60. 6. Psal. 30. 1. *Plur.* הוֹשְׁבַחָתָא, הוֹשְׁבַחָתָא laudes, Exod. 15. 11.

שְׁבִיחִין Oblectationes, deliciz. Prov. 8. 30.

שְׁבֵט, **שְׁבֵטָא** Virga, baculus. Prov. 22. 15. & 13. 24. *Juxta hunc sensum tantummodo in Salomonis Proverbiis redditur dictio Hebraica שְׁבֵט. Plur. שְׁבֵטִין virgæ.*

שְׁבִיט Virgam habens: virgatum, caudatum. In בְּרַכּוֹת Berachòth fol. 58. כּוֹכְבָא רְשִׁיטָא Stella, quæ habet virgam, videlicet Cometa. *Glossa addit: Stella, quæ projicit instar sagittæ fulgura ex uno loco in alium, quæque longa est instar virgæ, quam a se spargit.*

שְׁבֵט, **שְׁבֵטָא** Tribus, familia: sceptrum. Numer. 18. 2. 1. Reg. 11. 32. *Plur.* שְׁבֵטִין tribus. Psal. 122. 4. Judic. 21. 24.

שְׁבֵט Schebbàt. *Mensis, qui nostro Januario respondet. Est nomen mensis undecimi apud Hebræos. לַחַד עֶשֶׂר יָרֵחָא הוּא יָרֵחָא שְׁבֵט Undecimo mense, qui est mensis Scævati. Zach. 1. 7. Esth. 3. 7. in secundo Targum, ubi singuli menses recensentur, & hic שְׁבֵט dicitur לְאַלְגִּינָא רִישׁ יָרֵחַ שְׁתָּא לְאַלְגִּינָא primus mensis, sive initium anni arborum. Ab eo enim supputatio fiebat fructuum arborum, quo mense maturi essent, & quo mense ex iis decimæ solvendæ.*

שְׁבֵרָא, **שׁוֹבְכָא**, **שׁוֹבְכָא** Columbarium, columbarum nidus. Isa. 60. 8. Hof. 11. 11. *Plur.* שׁוֹבְכִין, שׁוֹבְכִי & *fæmin.* שׁוֹבְכוֹת columbaria.

שְׁבִכִין Armillæ: monilia. Num. 31. 50.

Sic legendum Exod. 35. 22. in Jonathane, pro שיווין.

שכך Vide in סכך.

שביל Semita, via, trames. Job 18. 10. Psal. 119. 35.

Plur. שבילין, שבילי, viae, semitæ. Jerem. 18. 15.

שבולת, שבולתא, שבולת, & שבולתא Spica. Genes. 41. 47. Job 24. 24.

Judic. 12. 6. Plur. שבולין, שבולין, שבולין spicæ. Genes. 41. 5.

Idem. Genes. 41. 47. in Jonathane.

שבול Idem. Job 24. 24. Plur. שבולין Ruth 2. 2.

שבולת Onyx, onyche. Elie, & Baal Aruch spica odorifera, spica nardi. Exod. 30. 34. Respondet Hebræo שחלת. Recensetur inter aromata, quæ adhibebantur ad suffitum odorum conficiendum. A Talmudicis appellatur שיבולת הנרד spica nardi.

שבס Vitta, capitis reticulum, ornamentum muliebre.

Plur. שבסין, שבסין reticula, ornamenta capitis muliebria, vittæ. Isa. 3. 18. Ex Aben Ezrà sunt vittæ tum viris, tum mulieribus communes, sed specie, & aspectu pulchriores, & ornatiores. In נגעים Negaim cap. 11. ושבס של סבכה Et ornamentum vittæ; in כלים Kelim autem ושבס שלה Et ornamentum ejus, videlicet vittæ, וחוטין Et fila ejus. Sermo est in locis citatis de virginum, vel mulierum vitris, qua ratione pollute censendæ sint. Itaque ibidem ex-

ponitur שבס esse peculiare vittæ ornamentum fronti adherens, ab una aure ad alteram extensum, de quo mentio in Isaia fit; וחוטין vero esse fila serica coloris varii a vitta, quibus filis vitta capillis, & capiti accommodatur. Solebant igitur Hebræi vittæ, v. g. hyacinthine, vel viridi fila rubra, nigra, vel alba addere, ut pulchrior, & gratior vittæ species evaderet.

עסר Vide in עסר.

שבוע, שבועה, שבועה, שבועה, שבועה Septem. Genes. 5.

25. & 7. 2. septimus. Per apocopam שב, pro שבועה, & שיב. Gen. 29. 18 in Targum Jonathanis. Usurpatur præsertim a Talmudicis, & Hierosolymitanis. Plur. שבועין, שבועין septuaginta. Genes. 5. 12. Hierosolymitane שבועין Genes. 25. 7.

שבועתי, שבועתי Idem. Num. 21. 19. in Targum Hierosolymitano. Fam. שבוע, שבועתי septem.

שבועיא, שבועיא, שבועיא Septimus. Genes. 2. 2. Ezech. 45. 25. Fæmin. שבועיא, שבועיא septima. Exod. 23. 11. Deuter. 15. 9. שבועיא Septimana. Levit. 23. 16. Plur. שבועין, שבועין & fam. שבועין Levit. 23. 15.

שבועיא Sebuzi, h. e. hebdomadarii. Fuit Secta inter Judæos Festum Septimanarum, hoc est, Pentecostes diversa ab aliis ratione computans. Consule Scaligeri Triberefeon cap. 1.

אשתבע, אשתבע, אשתבע, אשתבע, אשתבע Ithpehal, & אשתבע Ithpabel, Jurare. Levit. 5. 24. Jerem. 3. 5. אשתבע אשתבע

אֲשָׁבִיעַ adjurare. Cant. 2. 7. & 8. 4.
שָׁבַע Jurare. Exod. 13. 19. in Targum
Hierosolymitano.

שְׁבוּעָה, שְׁבוּעָתָא Juramentum, jusju-
randum. Deut. 32. 40. Zach. 8. 17. Psal. 106.
26. Constr. שְׁבוּעַת Ecclef. 6. 6. Psal. 10. 2.

De variis Juramenti speciebus antiquitus in usu apud Hebræos.

Olim apud Hebræos varie erant jurandi rationes, & species, quarum alie antiquissime, alie temporis progressu a Rabbinis excogitate, & inventæ. Itaque apud Rabbinos ד מיני שְׁבוּעוֹת הֵן quatuor sunt juramentorum species, nimirum שְׁבוּעַת שְׁוָא Juramentum falsum, שְׁבוּעַת בֵּיטוּי Juramentum leve, & temerarium; שְׁבוּעַת הָעֵרוֹת Juramentum testimonii, שְׁבוּעַת הַפְּקֻדִין Juramentum depositi, de quorum singulis Majemon part. 3. in שְׁבוּעוֹת הַלְכוֹת tractationem instituit. Idem Majemon agit de שְׁבוּעַת הַרְיִינוּן h. e. juramento solenni judicii alicui a Judicibus præcepto in ejusdem libri cap. 11. quemadmodum Fagius in Paraphr. Chaldaic. in Exod. cap. 23. Christianus Gerson in Talmud lib. 1. cap. 25. & alii. Solebant autem Hebræi per vitam Rabbitorum ipsorum jurare, ut colligitur ex Tractatu פֶּסַחִין Pefachîn fol. 113. וְכִי מִשְׁחַבְעֵי מִשְׁחַבְעֵי הָכִי בַחֲיֵיהֶן רַבְנָן קְדִישֵׁי רַבָּאֵרְעָא וכי משחבעי משחבעי הכי בחייהן רבנן קדישי רבארעא Et cum jurabant, jurabant sic: Per vitam Rabbitorum sanctorum in terra Israel. Variæ autem jurandi formulæ passim in Rabbitorum libris occurrunt. In ראש השנה Rosch haschanâ fol. 17. mentio fit de juramento per vitam Regis: נִשְׁבַּע בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ Juravit per vitam Regis. Hic mos jurandi olim in usu fuit etiam apud Ægyptios. Hinc Aben Ezzâ Exod. 20. v. 7. scriptum reliquit. Consuetudo Ægyptiorum est in hunc usque diem, ut qui juraverit בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ per caput Regis, & juramentum non servaverit, filius sit mortis, h. e. morte plectatur. Ac licet tantum auri pondus, quantum corporis ejusdem pondus est, daret, vivus non relinqueretur, quia Regem palam contempit. Jurabant etiam Hebræi per coronam Regis, ut patet ex קִדּוּשֵׁין Kidduscîn fol. 9. hac formula, הִנֵּנִי דְּמַלְכָּא: Per Cælum, cujus exemplum est in מְדְרָשׁ קְהֵלֶת Medrâs Kohèleth cap. 1. הַשָּׁמַיִם הַזֵּה הִזְכִּירְתָּנִי Per Cælum in memoriam revocasti mihi. Sic in בְּרַכּוֹת Berachdîth fol. 55. הַשָּׁמַיִם בֵּן הוּא Per Cælum res ita habet. Hujusmodi temerarium juramentum Christus Matth. 5. 34. omnino prohibuit. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ἕως, μὴ τε εἰς τὴν ἄρκα, ὅτι θρόνος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἐκεῖ. Ego autem dico vobis: non jurare omnino, neque per Cælum, quia thronus Dei est. Jurabant quoque per Terram, per Solem, per Lunam, per Planetas, ut ostendit Majemon in שְׁבוּעוֹת הַלְכוֹת cap. 12. Sic per Altare, ut in Echâ rab. cap. 2. 10. כִּמְהוּ שְׁבִיעוֹ בְּמִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי Quomodo jurare fecit eum? Per altare interius. Sic per Templum hac formula, הַמְּעוֹן הַזֶּה Per habitaculum hoc:

et *הלילה לא אלוך המעון הזה לא אלוך הלילה* Per habitaculum hoc non dormiam hac nocte. *Glossa addit* *בבית המקדש נשבע* Per domum Sanctuarii jurat. Etenim *מעון* habitaculi nomine *Templum Hierosolymitanum appellatum fuit, quia Dei erat habitaculum. Etiam hac formula olim Hebraei jurabant, איכל* Per Templum, *cujus juramenti exemplum extat in קדושין Kadduscin fol. 71. ubi Rabbi Jochanan ait* *היא איוכלא בדינו* Per Templum in manibus nostris est hæc res, *b. e. in potestate nostra. Ubi Glossa:* *שבעה בהיכלו של מקום* Juramentum est, per Templum Dei. *Hoc est exemplum temerarii illius juramenti a Christo Matth. 23. 16. acriter reprehensi. Οὐκ εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ λέγοντες, ὅτι ὁμοῦν ἐστὶν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐστὶν ἔσω &c. Væ vobis duces cæci, qui dicitis, quisquis juraverit per Templum, nihil est &c. Sic per cultum Dei, b. e. per Deum, vel per Fidem, hæc formula העבורה, quæ jurandi ratio Talmudicis præsertim in usu fuit. Hinc in העניות Taanith fol. 24. אמר להן העבורה* Per Fidem sunt sacra tibi. *העבורה חרי הן הקדש עליך* Dixit ipsis: Per cultum Dei, per Fidem anteverfuræ sunt filiam meam. *Ibidem.* *אמר לה העבורה שאין בקופה של צדקה כלום* Dixit ipsi: Per cultum Dei, si est in arca eleemosynæ quidquam amplius. *In בתרא Bavà Batrà fol. 11. Sic jurabant per caput proprium, ut* *דור לי בחיי ראשך* Jura mihi per vitam capitis tui. *In סנהדרין Sanhedrin fol. 24. Sic per Mosem, ut* *משה דינון מייחדין ליה* Per Mosem, si adjungant ei alium, occidet eum. *In Horajoth cap. 3. משה דאנא מסתכל ולא מסע רעתי* Per Mosem, ego aspexi (*Sacerdotes benedicentes*) & non avocatus fuit animus meus. *Glossa explicat:* *לשון שבעה* Moses significat juramentum. *Denique ex Majemonide solebant Hebraei juramenta præstare per Decalogum, per Sacras Litteras, per libros Legis, & per singulos Prophetas, quod tendit etiam illud ערוך Aruch in שבע secundo; הנשבע בעשרת הדברים ובכפר* Qui iurat per Decem verba, *b. e. Decalogum, & per librum Legis, numquam in perpetuum id revocare potest.*

שבע Saturari, satiari. Ruth 2. 14. Job 7. 4. *פבל שבע* saturare, satiari. Psal. 90. 14. *אשבע* idem. Psal. 107. 9. Thren. 3. 15. *שבע, שבע* Satur. Genes. 35. 29. *שבעה, שובע* Saturitas, satietas. Genes. 41. 30. *שבעה* Idem. Prov. 3. 10.

שבועה Idem. Psal. 78. 25. **שבק** Sinere, linquere, relinquere, derelinquere, deferere, dimittere, permittere, concedere, remittere, condonare. Psal. 22. 2. Ruth 2. 20. Num. 14. 19. *אשחבק אשחבק* & *אשחבק* remitti, condonari. Num. 15. 28. relinqui, derelinqui, deferi. Isa. 17. 9. Jer. 49. 11. Job 18. 4.

- שְׂבוּק Remissio, condonatio. Job 2. 1. tates nocturnæ, & שְׂבִירֵי דְיוֹמָא cæci-
 Num. 19. 9. in *Jonathane*. tates diurnæ sunt morbus, cui ibidem reme-
 שְׂבִיקָא Defectio, derelictio. dia suggeruntur. De hoc morbo mentio fit tum
 שְׂבוּק Idem. Esth. 2. 18. in *Tractatu* עֲבוּרָה זָרָה Avodà zarà fol.
 שְׂבִיקוּחָא Idem. Pfal. 130. 4. 12. tum in *Tractatu* פְּסָחִים Pesachim fol.
 שְׂבִיקוּן Rami, propagines crassiores. E- 112. Ne bibat quisquam aquam tempore
 zech. 17. 6. nocturno: si biberit, sanguis ejus sit super
 מְשִׁבְקָתָא Mulier derelicta, expulsa, re- caput ejus propter periculum. Quale peri-
 pudata. culum? שְׂבִירֵי סַכְנַת periculum cæcita-
 שְׂבֵר, שְׂבֵרָא, שְׂבֵרָא Simplex, fa- tatis. Quod si sitiat, & bibat, quæ est
 tuus, stultus, infanus, amens, curatio ejus?
 excors. Job 5. 2. Pfal. 19. 8. Prov. 9. 4. *Plur.*
constr. שְׂבֵרֵי fatui. Prov. 1. 22. 32. & 7. 7.
 שְׂבִירָא Idem. Job 5. 2.
 שְׂבִירוּחָא Stultitia, fatuitas, simplicitas.
 Prov. 1. 22.
 שְׂבִירוּיָא Cæcitas. *Plur. emphat.* שְׂבִירוּיָא
 cæcitates. Gen. 19. 11.
 שְׂבִרְחָא Fatuitas, simplicitas. Prov. 9.
 13. In *Textu Hebræo* legitur פְּתִיחַת. Quare
 vox *Chaldæa* videtur legenda שְׂבִרְחָא. In
 exemplaribus *Veneris*, quæ derivantur ab hac
 radice, sæpe habent in medio litteram כּ pro
 בּ, sed *Biblia Regia*, *Elias*, & *Aruch* sem-
 per exhibent per בּ.
 מְשִׁבְרָא Sella parturientis.
 שְׂבִירֵי Scotomata, tenebræ oculorum
 subitæ cum vertigine. Ita dicuntur, quia
 sunt quodammodo oculorum fatuitates, vel fa-
 tuus visus oculorum, vel visus fractura, a
 radice שְׂבֵר frangere. *Emphat.* מְחוּ בְּשִׂבְרֵי יָמָא
 Percusserunt subito scotomate. Genes. 19. 11.
 In *Textu Hebraico* בסְּנוּרוּיָא. In *Tractatu*
 גִּטִּין Gittin fol. 69. שְׂבִירֵי רִלְיָא cæci-
 tates nocturnæ, & שְׂבִירֵי דְיוֹמָא cæci-
 tates diurnæ sunt morbus, cui ibidem reme-
 dia suggeruntur. De hoc morbo mentio fit tum
 in *Tractatu* עֲבוּרָה זָרָה Avodà zarà fol.
 12. tum in *Tractatu* פְּסָחִים Pesachim fol.
 112. Ne bibat quisquam aquam tempore
 nocturno: si biberit, sanguis ejus sit super
 caput ejus propter periculum. Quale peri-
 culum? שְׂבִירֵי סַכְנַת periculum cæcita-
 tatis. Quod si sitiat, & bibat, quæ est
 curatio ejus?
 שְׂבִירֵי
 בִּירֵי
 רִירֵי
 יִירֵי
 רִי
 Videlicet verba quædam magica profereban-
 tur, & vox superior ordine proposito magice
 scripta collo alligabatur. Quemadmodum au-
 tem vox singulis diebus littera una decurtata
 pronuntiabatur, ut tandem nihil ex ea rema-
 neret, ita cæcitatatis morbus paulatim depulsus
 denique omnino tollebat. *Cornel. Agrippa*
 lib. 3. cap. 11. in dictione Abracadabra reme-
 dium contra febrim positum vult. Ait enim,
 per eam eodem modo scriptam, ac scribeba-
 tur vox superior, & collo appersam totidem
 diebus febrim imminui, & expelli, ex quor
 litteris ipsa constat. Præterea in יוּ דicitur
 שְׂבִירֵי Savriri esse Angelus cæcitatibus præ-
 positus, qui arte magica compelli potest ad
 scotomata, & cæcitates avertendas. In יוֹמָא
 Jomà fol. 28. שְׂבִירֵי רִשְׁמָא קָשׁוּ מְשִׁמָּא
 Fra-

Fraçtura Solis graviores sunt ipfo Sole. *Nimirum fractus Solis splendor per nubes gra-
vior est pleno ejusdem splendore. Sic simula-
ta, & ficta amicitia periculofior est vera, &
aperta amicitia.*

שׁוֹכֵר Apocha; vulgo quietanza. Est scri-
ptum, quo creditor reddit quietum debitorem
de soluta pecunia, v. g. cum creditor dicit,
non est chirographum tuum nunc apud me,
sed est ruri, vel in urbe, interea **אֶכְתּוּב לְךָ**
שׁוֹכֵר scribam tibi apocham, donec chiro-
graphum accepero. A Rabbinis ita describitur;
שׁוֹכֵר est שְׂטָר contractus, sive lit-
teræ, quas mutuo dans dat debitori,
שֶׁנִּפְרַע מִמֶּנּוּ, quod solutionem acceperit
ab ipfo. Plur. **שׁוֹכְרִים** apochæ.

שָׁבֵר Nomen vocalis I brevis, quæ alio
nomine dicitur **חִירֵק קָטָן** ChireK parvum,
nimirum breve, vel **חִירֵק בְּלִי יוֹד** ChireK
fine Jod, quo a ChireK cum Jod, id est,
magno, sive longo distinguitur. Hujus dictio-
nis usus frequens in Abèn Ezrà.

שׁוֹכְרָא Urtica. Talmudistis in usu. Di-
citur alias **פְּתִילַת הַמַּדְבָּר** Ellychnium syl-
vestre, quia ex ea siccata ellychnium fiebat.
Ab Aruch exponitur sermone vernaculo **פִּירוּלָא**
Ferula.

שָׁבוּר Schavùr. Sapor Persarum Rex, de
quo Hebræi sæpe mentionem faciunt. Hoc co-
gnomine a Talmudicis appellatur R. Samuel
ob ejusdem summam auctoritatem, quam in
decisionibus suis obtinebat. De eo Baal Aruch
in **שָׁבוּר**: Samuel inter Israelitas æstima-
tus fuit ut Sapor Rex inter Gentiles. Et

in **בְּנֵי כְתָרָא** fol. 115. **אֲמִינָא מִלְחָא**
דְּלָא אֲמַרָה שְׁבוּר מְלַכָּא וּמְנֵי שְׁמוּאֵל
Dico ego rem, quam non dixit Sapor
Rex. *Glossa.* Quia consuetudo obtinebat
secundum ipsum in judiciis, idcirco sic
vocatur, & est nomen Regis Persiæ. Ita
in **פְּסָחִים** fol. 54. ubi *Glossa.* Samuel vo-
catur a Rabbà Sapor Rex, quia exercita-
tus fuit in judiciis, & consuetudo secun-
dum ipsum in iis obtinebat, quemadmo-
dum judicium egrediens a Rege, quod ra-
tum habetur. Sapor autem fuit Rex Persa-
rum in diebus Rabbà.

שָׁבַשׁ Expandere, extendere, dila-
tare ramos. Psal. 80. 12. *Pa-
bel* **שָׁבַשׁ** perplexum reddere, implicare.
Job 40. 12. Psal. 80. 12. perturbare, turbare,
confundere, seducere, pellicere, persuade-
re. Jerem. 20. 7. *Itypabel* **אֲשַׁתְּבַשׁ** perple-
xum, attonitum esse: seduci: implicari,
contorqueri. Jerem. 20. 7. Dan. 5. 9.

שָׁבַשָּׂא, **שָׁבַשְׂתָּא**, **שָׁבַשְׂתָּא** Ramus, ra-
mus tener, furculus, propago, palmes. E-
zech. 15. 2. Plur. **שָׁבַשְׂיָן** rami, palmites.
Joel. 1. 7.

שָׁבַשַׁב Germinare, frondescere, repul-
lulare. Job 14. 7.

שָׁבַשְׂנִין Rami. Gen. 3. 14. in *Jonathane*.
Fortasse legendum **שָׁבַשְׂנִין** sepes.

שָׁבַת Quiescere, cessare, feriari ab
operibus. Exod. 31. 17.

שָׁבַת, **שָׁבַתָּא**, **שָׁבַתָּא**, **שָׁבַתָּא**, **שָׁבַתָּא**
Hierosolymitane **שָׁבַתָּא**, Sabbatum, cessatio,
quies, requies. Exod. 31. 16. septimana,
heb-

hebdomada. Esth. 2. 9. Sic in Novo Testa-
 mento. Luc. 18. 12. Νηστὸς δὲ τῆς Σαββάτου.
 Jejuno bis in Sabbato, b. e. Septimana, &
 Matth. 28. 1. εἰς τὴν Σαββάτων, τῆς ἑβδομάδος.
 εἰς μίαν Σαββάτων. Vespere autem Sab-
 batorum, cum lúcesceret prima Sabbati,
 b. e. hebdomadæ. Sæpe per synopam שבועה.
 Isa. 66. 23. aliquando שב per apocopam, ut
 Deut. 5. 14. in Jonathano. A Rabbiniis שבת
 הַגָּדוֹל Sabbathum magnum vocatur Sabba-
 tum proximo precedens Pascha. Ratio nominis
 deducitur ex miraculo, quod Patribus Hebræorum
 contigit in Ægypto, ut colligitur ex מַגְדָּוָה
 Ritualibus in ritibus Pasche. Plur. שבתין,
 שביתא. Levit. 23. 38. Exod. 31. 13. Ex dia-
 lecto Hierosolymitana שבתות Sabbata ve-
 stra. Levit. 23. 32. in Targum Hierosolymi-
 tano. In Jonathano per synopam שוביכון

De Sabbato.

Ex duobus Festis Hebræorum, quæ sæpe singulis annis celebrantur, unum est Sabbathum, quod in Sacris litteris variis significationibus subiectum est. Ut plurimum enim שבת Sabba-
 ti nomine omnia Festa, & solemnitates a Deo institutæ appellantur; deinde annus Sabbati-
 cus intelligitur; præterea tota hebdomada; tandem proprie, & peculiariter septima quælibet
 dies cujusque hebdomadæ. A vespera autem ad vesperam Sabbathum celebratur, ejusque so-
 lemnitas consistit in cessatione ab omni opere, ritibus quibusdam, & ceremoniis, & in iti-
 nere Sabbatico, quod spatio bis mille cubitorum a Judæis solet definiri. Nullum autem ope-
 re pretium me facturum arbitror, si levia quælibet, vel potius nugæ enarravero, quibus se
 teneri Judæi diebus Sabbati præcepto תּוֹרַה שְׁבַעֵל פֶּה Torà Scebehàl Pe, b. e. Legis O-
 ralis, vel ore traditæ prædicant, cum inutiles tantum, & ridiculas quæstiones de iis exci-
 tent, futilibusque operibus præstandis se Sabbathum secundum Legem Divinam religiosissime ce-
 lebrare gloriantur. Nam si quis diligenter ad trutinam revocet, quæ die Sabbati agunt, vel
 a quibus abstinent, aperte intelliget, eos hominibus fucum facere superstitiosa rerum minima-
 rum, levissimarumque observatione, a vera autem pietate, veroque Dei cultu. quam longissi-
 me abesse. Quod si quis opera Judæis verita die Sabbati præcipua, & generalia, a quibus
 alia deinde derivantur, scire desiderat, habentur in מִשְׁנָה Mishnà sect. 2. cap. 39. Tanta au-
 tem religione, atque adeo superstitione Sabbati quies, & cessatio ab omni opere semper a Ju-
 dæis observata fuit, ut res suas divipi, urbes incendi, se demum in captivitatem abduci sæpius
 passi sint, ne hujusmodi præceptum violarent. Hinc Hierosolyma olim a Ptolomæo Lagi filio ob-
 desidum Judæorum oculos capta. Hanc superstitionem, & scrupulum ex eorum animis evellere
 conatus est Matthis Hassamoneus strenuissimus Judæorum Imperator, docuitque, nullo modo
 Legi Divine esse contrarium aggredientem hostem propellere, illatamque vim totis viribus tempore

quolibet propulsare. Nullas enim leges necessitati sancitas esse, quæ humane imbecillitatis patrociniū suscipiens, quidquid cogit, excusat, & defendit. Sed cum iterum postea hujusmodi præpostera opinio eorum animos invaſisset, a Pompejo, & Antiocho, portis effractis, stratisque muris, urbs diruta est, & excisa, Judæique ad aras sacrificantes pecudum more mactati, & occisi. Leges autem de Sabbato adeo superstitiose servando, & colendo Judæis a רבֵי יְהוּדָה Rabbi Jehudà inter ipsos magni nominis in תּוֹרָה שֶׁבְעַל פֶּה Lege Orali traditæ sunt. Ritus vero die Sabbati peragendi sunt clangor buccinæ, lucernarum accensio, mensarum instructio, & מִקְרָא Sacræ Scripturæ lectio. Circa vesperam igitur, Sole occumbente, quolibet die Veneris mulieres queque domi suæ lampada sex luminibus constantem accendunt; quod si oleum desit, ad illud parandum ostiatim a ditioribus pecuniam corrogant. Simul ac lampas ardere incipit, manibus versus eam sublatis brevem precationem mulier recitat, quæ est hujusmodi: בְּרוּךְ עֵתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת *b. e.* Benedictus nunc Dominus Deus noster, Rex Mundi, qui nos præceptis suis sanctificavit, & lucernam Sabbatinam accendere præcepit. Quia vero precatio hæc ex Rabbinorum statuto esset recitanda, lucerna nondum accensa, ideo alteram manum ei opponit, ut splendor ab oculis removeatur, idque idem censetur, ac si lucerna non arderet. Eam porro ob causam mulieres adeo accuratè lucernarum accendendarum præcepto satisfacere conantur, quia מִשְׁנָה Misnà sect. 6. minuitur, eas propter tria potissimum peccata tempore partus interituras. עַל שְׁלוֹשׁ עֲבִירוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בְּשַׁעַת לְרִצּוֹן עַל שְׂאִינָן *b. e.* Propter tria peccata mulieres moriuntur tempore partus: quia non satis cautæ fuerunt circa impuritatem suam menstruam, circa placentam farinaceam, & circa accensionem lucernæ. Premium vero sedulis, & attentis hac in re fœminis promittitur, & veluti merces proponitur doctæ, & eruditæ filiorum soboles. Implendæ quidem legi a Rabbinis traditæ satis esset lucernam unam accendere, pietatis tamen, & religionis exercendæ gratia singulas accendunt. Solent autem Parvesfamilias die Veneris mulieres de lucernarum accensione admonere, ne forte vel negligentia, vel oblivione hujusmodi munus prætereant. Quod si a Christi fidelibus lucernæ Sabbatinæ accenderentur, irrita, & inanis esset accensio. Cur autem lucernarum accensio ad fœminas pertineat, omissis aliis futilibus, & inanibus rationibus a Judæis excogitatis, ea potissimum videtur ratio esse, quia mulieres intra domesticos parietes conclusæ rei domesticæ curam gerere solent, viris interim aliis rebus, occupationibusque disentis, & implicatis. Accensis vero lampadibus, instruuntur mensæ, & cibi apponuntur, qui venturo etiam Sabbato sufficiant. Mane autem Sabbati tardius profectis diebus e lecto surgentes, & vestibus a quotidianis diversis induti, postquam in Synagogam convenerunt, præpositis quibusdam Psalmis,

& Precibus absconditum in arca, & repositum Sacrum codicem extrahunt, unamque Sacrae
 Scripturae Sectionem ab ipsis appellatam פְּרָשָׁה Parascà legunt cum ejus compendio הַפְּטָרָה
 Aphtarà dicto. Post hæc toti cœtui benedicuntur, duæque Preces adduntur, in quarum altera
 oratur pro Principe, cui serviunt; in altera vero Sacrificium stante Templo die Sabbati of-
 ferri solitum recitatur. Tam ante, quam post meridiem nonnulla a Rabbiniis dicuntur ad ex-
 plicationem, interpretationemque eorum, quæ in תּוֹרָה Sacra Scriptura lecta sunt, pertinen-
 tia. His expletis, epulantes, genioque indulgentes diutius, quam reliquis hebdomada diebus,
 tribus vicibus mensæ accumbunt, scilicet semel vespere Veneris, & bis die Sabbati, & in
 cibum, potumque multi adeo se ingurgitant, ut craspula sepe crapulam excipiat. Hoc præce-
 pro de tribus convivii Sabbato celebrandis adeo se teneri volunt, ut ne pauperibus quidem,
 & ex aliorum misericordia viventibus iis abstinere permittatur. Solent etiam die Sabbati Nu-
 ptias sæpiissime celebrare læta omnia futurae prolis inde capientes. Rationem eas celebrandi a me
 semel conspectam, atque ad unguem descriptam vide pag. 429. In Nuptiis celebrandis die
 Sabbati vetitum ipsis instrumenta musica pulsare, concessum tamen Christi fidelium opera ad
 edendum sonum uti. Cæterum opera die Sabbati Judeis a Rabbiniis permissa ad tria sum-
 ma capita referuntur, ad necessitatem, charitatem, & pietatem. Necessitatis opera ea Rabbini
 censent, quæ sine magno vite periculo, vel detrimento in crastinum differri nequeunt, ut æ-
 groto remedium adhibere, medicinam diluere, parienti præsto esse, Libros sacros, cibum Sab-
 baticum, & pueros ex incendio extrahere, adversarium, hostemque mortem inferre conantem
 repellere. Quod vero attinet ad charitatis opera, cum Judei admodum sint inhumani, &
 crudeles, putentque in iis semper periculi summi, & presentissimi rationem habendam esse,
 ne Sabbatum violetur, ideo definiri non posse existimo, quænam isthæc opera sint, quæ sine
 Sabbati violatione ab iis exerceantur. Nam quid attinet dicere, utrum liceat a serpente, vel
 urso Judeum appetitum Sabbato defendere, vel in foveam prolapsus auxilium ferre, cum le-
 gamus, hominem impense superstitiosum casu in latinam immersum ibidem sponte perisse?
 Cum enim in cloacam incidisset Judeus quidam TeucKsburgi anno millesimo ducentesimo vi-
 gesimo, & ab ea erui Sabbato renuens decretum audisset a Richardo de Clara Comite Glo-
 vernie ad deterrendum hominem factum, ne extraheretur die Dominico sequenti, maluit ho-
 mo bonus pervicaciter frigore, & fœtore illic interire, quam obstinatam, stultamque animo
 infixam superstitionem abjicere. O amentiam incredibilem! Jam vero quam pietatem ex ani-
 mi, & cordis intimo promanantem in Judeis agnoscas? In Synagogis enim Sacram Scripturam
 legentes, & Preces recitantes blaterones potius videntur, quam deprecatores; tempus vero
 Dei venerationi, & cultui divinitus constitutum, & misericordiæ divinæ implorandæ assigna-
 tum comedando, obambulando, inanes sermones invicem ferendo ut plurimum misere insu-
 munt.

cretum, statutum Rabbinicum. *Hinc in Tractatu חגיגה Chagigà fol. 16. לעולם אל תהא שבות קלה בעיניך שהרי סמיכה אינא אלא משום רבות: b. e. Numquam sit statutum Rabbinicum vile in oculis tuis. Nam ecce manuum impositio non est, nisi statutum Rabbinicum, & tamen disenserunt de ea Magnates sæculi. דברי שבות Verba statuti Rabbinici; Statutum Rabbinicum. הוֹאֵת שְׁבוֹת Aspersio, sive condimentum doctrinæ Rabbinicæ.*

מְשֻׁבוֹתָי Sabbatarii. *Fuerunt Heretici, qui veram Sabbati observationem juxta doctrinam Christi profitebantur. Ab Eusebio lib. 4. Histor. Eccles. cap. 22. μαροβωταῖοι appellantur, & inter Hereticos recensentur.*

שַׁבְּתָא Sabbatæus. *Ita vocatur planeta Saturnus, quia diei Sabbato præest, quemadmodum alii planete aliis hebdomadae diebus.*

שִׁבְתָּא Sivtà. *Nomen spiritus immundi, noctu ob noctis impuritatem manibus hominum insidentis, aut etiam interdium, quoties homines mane aqua recte non abluerunt manus. Itaque ajunt Rabbini, quidquid tunc agitur manibus, male agi. Vide de eo Tractatum חולין fol. 107. הענית fol. 20. & יומא fol. 77.*

שָׁנָא Deesse, deficere, desiderari, requiri. Numer. 31. 49. 1. Sam. 25.

15. **אַשְׁנֵי** Idem.

שְׁנֵי Vide in שאג.

שָׁנָא Crescere, multiplicari, augeri. Dan. 3. 31. Esdræ 4. 22.

שְׁנֵיא Amplus, multus. Dan. 2. 6. *Adverbialiter* multum, vehementer, plurimum. Dan. 5. 9. & 6. 14.

שָׁנֵב Exaltare, extollere, protegere, defendere. Psal. 20. 2. robore. Psal. 91. 14. Prov. 4. 6.

שְׁגָרָא Amygdala, arbor, & fructus, vel amygdalum. Eccles.

12. 5. *Plur.* **שְׁגָרִין** amygdala. Genes. 43. 11. Num. 17. 8.

שְׁגָרֹנָא Spasmus. *Nonnullis coxendicum dolor, vulgo Sciatica. In גטין fol. 69.*

לְשַׁגְרוֹנָא Ad Ischiaticam afferat vasculum plenum saluginis pisciculorum. *R. Salomon ibidem scriptum reliquit שְׁגָרֹנָא esse הַיִּרְכָּים morbum femorum, & coxendicis.*

שָׁנָה **אַשְׁנֵה** Prospicere, respicere, providere, rationem habere. Job 2. 2.

הַשְׁנִיחַ Curare, rationem, & curam habere, attendere. *Proprie de Deo adhibetur, cujus providentia omnia reguntur, & gubernantur, juxta illud Prov. 15. 3.*

בְּכָל־מְקוֹם **עֵינֵי יְהוָה צְפוּת רְעִים וְטוֹבִים** In omni loco oculi Domini speculantur bonos, & malos. *Hinc R. Levi Job 4. ait, Jobum ab initio in ea sententia fuisse pœnitentiam, & Preces ad Deum effusas inanes prorsus esse, ac להיתרו בלתי משגוה בזה, sine ullo fructu,*

העולם השפל *h. e.* quod ipse non prospiceret in hunc Mundum inferiorem. *Addic etiam, eum fuisse* נבוך ומבולבל perplexum, & confusum in iis, quæ ad providentiam divinam pertinent. *Rabbinis aurem admodum frequentes sunt hi dicendi modi:* לא הוה קא משנח ביה Non curavit istud; לא השניחו עליה Non attenderunt ad istud, non curarunt istud.

שגל, שגלתא, שגלחא Uxor, conjux, proprie Regis, vel Imperatoris. *Talmudistis regina. Plur. שגלן, שגלת, שגלות uxores, conjuges. Dan. 5. 2. & 23. In Tractatu* ראש השנה *Rofc hafcanà fol. 4. ajunt:* שגל מלכתא היא Semper Scegal Regina est. *Hinc etiam R. Salomon Pfal. 45. 10. שגל interpretatur per מלכה Reginam, & Nehem. 2. 6. legitur:* Dixit mihi Rex, ויהשגל יושבת אצלו uxore affidente ipsi.

שגר Mittere, dimittere, abjicere, emittere, ejicere, projicere. *Isa. 22. 19. Jerem. 22. 19. Deuter. 28. 26. ויהיו שגריין Et erunt calidi, & calefient. Ezech. 39. 9. Sic explicant Biblia Regia.*

שגשג *Pabel. Turbare, conturbare, dissipare, terrorem incutere, profligare, tumultuari, strepere. 1. Sam. 7. 10. Esth. 9. 24. Ithpabel אשתגשג, vel Ithpabel אשתגשג, אשתגשג, אשתגשג turbati, conturbati, commoveri, concuti. Isa. 29. 9. tumultuari, fremere, pestrepere. 1. Sam. 4. 5. 1. Reg. 1. 41. Jerem. 25. 27.*

שגשג *Pabel. Idem ac שגשג. Ithpabel אשתגשג conturbati, perturbati ad insa-*

niam, insanire. *Nah. 2. 4. Jerem. 51. 7. שגשג, שגשג, שגשג, שגשג Turbatio, perturbatio, conturbatio, strepitus, tumultus, seditio. Zach. 14. 13. Pfal. 19. 4. murmurator, susurro. Prov. 18. 8.*

שגשג *Idem. Esth. 6. 1. in Targum secundo.*

שגשג *Idem. Esth. 1. 10.*

שדא, שרי Jacere, abjicere, dejicere, ejicere, projicere, præcipitare. *Job 38. 6. jaculari, ejaculari, jaculis conficere. Jerem. 50. 14. 1. Sam. 20. 20. fundere, effundere, profundere. Thren. 4. 11. Exod. 2. 9. Pfal. 69. 25. שרי, שדא Idem. Talmudicis nere. Ithpabel אשתרי abjici, ejici, projici. Numer. 35. 33. in Jonathane: commoveri, agitari. Isa. 24. 19. volare. Isa. 6. 6. אשרי אשרי effundere. Ezech. 24. 9. Particip. וּמְשָׁרִי & projiciebat. 2. Sam. 16. 13.*

שריות, שריות Effusio, profusio. *Gen. 49. 12. in Jonathane. Numer. 35. 25. & 33.*

אשתריות Motio, commotio, agitatio. *Isa. 7. 2.*

שד, שור, שירא Dæmon, Satan. *Plur. שדין, שירין Dæmones. Pfal. 91. 6. Isa. 34. 14. Dæmon dicitur שד quasi vastator, & perditor a Verbo שור perdere, vastare, quia rationes omnes, & modos excogitat, quibus hominum genus perdat, & destruat. Ex Talmudicis נאמרו בשירים ששה רברים שלשה ככני ושלשה ארם: Sex proprietates dicuntur de Dæmonibus, in tribus similes sunt Angelis,*

& tribus similes sunt hominibus. *Ajunt itaque, Dæmones habere alas sicuti Angeli, volare ab una extremitate Mundi ad alteram sicut Angeli, futura scire sicut Angeli. Edere autem, & bibere sicut homines, gignere, & multiplicari sicut homines, & mori sicut homines. Alia multa absona, absurda, & a veritate profus aliena imperite plebecula obtrudunt Rabbini credenda in scriptis suis. Audi, si potes, sine stomacho, & indignatione, quæ scribit R. Salomon ad Psal. 89. v. 33. השירים בני אדם הראשון היו דæmones filii Adami primi fuerunt. Undenam tam ineptam opinionem hausit R. Salomon? ex Magistris Talmudicis fabularum & naniarum ut plurimum inventoribus. Legerat enim in Talmude, Adamum a Deo acriter objurgatum, quod contra ejusdem præceptum ex arbore vetita comidisset, ac propterea excommunicatum per centum, & triginta annos, tunc primum generasse liberos secundum similitudinem suam. Hæc sunt ipsissima Talmudis verba: אמר ר' ירמיה בן אליעזר כל אותם השנים שהיה אדם הראשון בנידוי הוליד רוחין ושירין ולילין שנא ויחי אדם שלשים ומאת ונ' שנה b. e. Dixerat R. Jeremias filius Eliezer. Omnibus istis annis, quibus fuit Adam primus in anathemate excommunicationis, genuit spiritus, dæmones, & spectra nocturna, sicuti dicitur. Et vixit Adam triginta, & centum annos, & genuit liberos in similitudine sua, & in imagine sua, id docet, רעד האידנא לא אוליד quia ad hoc usque tempus non genuerat*

in similitudine sua. *Addit præterea R. Salomon, dæmones istos, ac malignos spiritus eo tempore ab Adamo ex fluxu seminis nocturni genitos fuisse, quo excommunicatus, & separatus ab uxore sua Eva fuerat. Quid vero dicendum de eo, quod legitur in בראשית רבא Berescith Rabbà sect. 20. & 24. Audi. R. Simon dixit כל אמן של כל החיים mater omnium viventium. Dixerat enim R. Simon: כל מאה ושלשים שנה שפירשה חוה מאדם היו רוחות הזכרים מתחממים ממנה והיא יולדת מהם ורוחות נקבות מתחממות מאדם ומולידות ממנו ההר אשר בהערתו והזכרתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם b. e. Omnibus centum, & triginta annis, quando separata fuit Eva ab Adamo, fuerunt spiritus masculi incalescentes ab ea (b. e. concubuerunt cum ea) ipsaque pariebat ab illis: & spiritus fœminæ incaluerunt ab Adamo, & pariebant ab illo. Illud ipsum est, quod dicitur: Cum perverse egerit, castigabo eum virga hominum, & plagis filiorum hominum. 2. Sam. 7. 14. Placuit hæc afferre, ut ex his, & similibus conjiciatur, quanti a Christianis Rabbinarum Commentarii in Sacram Scripturam faciendi sint, cum hujusmodi interpretationibus absonis, ineptis, & absurdis passim scateant. שדי Omnipotens, præpotens. Est nomen Divinum Deum denominans a potentia summa, qua pollet: אלה שדי Ego sum Deus Omnipotens. Genes. 17. 1. Ex R. Salomone hoc nomen componitur ex Pronomine ש,*

וְרִי. *Quare Ego sum Deus שְׂרִי idem est, ac si diceret, לְכֹל בְּאֱלֹהוֹתַי לְכֹל בְּרִיהַ* quod est sufficientia, id est, sufficiens potestas in omnem creaturam.

שָׁרַךְ Quiescere, requiescere, pœatum, quietum, tranquillum esse. Jud.

30. 11. 2. Reg. 11. 20. *Pabel שָׁרַךְ* tranquillum reddere, sedare, placare. Psal. 90. 11. Job 37. 17. *Itbpabel אֲשַׁתְּרַךְ* sedari. Esth. 2. 1. & 7. 11.

שָׁרִיךְ Quietus, tranquillus. Job 21. 23.
שְׂרוּכִיא Quies, tranquillitas. Ezech. 16. 49.

שָׂרַל *Pabel*. Persuadere, pellicere, allicere. Judic. 14. 15. Ezech. 38. 4. Prov. 1. 10. *Itbpabel אֲשַׁתְּרַל* luctari. Gen. 32. 24. Cant. 3. 6. conari, operam dare, curare. Eccles. 1. 17. occupatum esse. Ruth 2. 20.

שָׂרַף *Itbpabel אֲשַׁתְּרַפָּא* aut communicando communicat apud se. 1. Reg. 18. 27. *אֲשַׁתְּרַף* aduri, uredine tangi: *vel Itbpabel אֲשַׁתְּרַף*: *שָׂרַף אָגֵר שְׂנֵי שָׂרַפָּה* ager, qui adustus est. *In compendio Aruch manuscripto legitur ad marginem in littera Aleph: אֲשַׁתְּרַף אֵילָן* b. e. est arbor vetula, quæ nullos amplius profert fructus.

שְׂרַפְנָא Adustus, uredo segetum. Deuter. 28. 22. 1. Reg. 8. 37. Amos 4. 9.

שָׂרַךְ *Pabel* Mittere, emittere. Prov. 26. 6. Esth. 9. 19. luctari, contendere. Gen. 32. 25. *in Targum Hierosoly-*

mitano. Itbpabel אֲשַׁתְּרַךְ mitti, emitti. Prov. 17. 11. Job 18. 8. conari, fatagere, contendere, operam dare. Dan. 6. 15.

שְׂרָרָא, **שְׂרָרָא** Dorsum, spina dorsa. **אֲשַׁתְּרָאִין** & duplex dorsum. Deut. 14. 7. *in Targum Jonathanis.*

אֲשַׁתְּרִיר Conspiratio, rebellio. Esdrae 4. 15. & **אֲשַׁתְּדוּר** Thren. 1. 1. & **אֲשַׁתְּדוּר** Cant. 5. 17. *R. David Kimchî vult, rebellionem ita dici a mittendo, quia ad rebellionem proclives solent sepe mittere ad eos, a quibus auxilium, & subsidia flagitant.*

שָׂהָא, **שָׂהָא** Morari, cunctari, tardare, expectare, præstolari. Exod. 19. 39. mirari, admirari, obstupescere. Gen. 24. 21. Isa. 29. 9. *Itbpel אֲשַׁתְּהִי* detineri. Gen. 32. 24. *in Jonathane. Ex Aphel Particip. וְלֹא מַעֲהִי* & non cunctatur. Deut. 7. 10. *in Targum Hierosolymitano. In משנה Misnâ Tractatu יבמות Jevammôt cap. 6. & jure Hebraeorum legitur: נִשְׂא אִשָּׁה וְשָׂהָה עִמָּה עֶשֶׂר שָׁנִים וְלֹא יִלְדָה אִינָן וְכֹי לִיבְטַל וְכוּ* b. e. Si quis duxerit uxorem, & moratus fuerit cum ea decem annis, & non pepererit, non est ei permissum otuari &c. *videlicet a procreandis liberis, sed expellet eam, vel ducet juxta eam aliam. Expulsa potest duci ab alio, qui potest etiam לְשָׂהָה morari cum ea per decem annos. Id confirmatur Abrahami exemplo, qui post decem annos cum Sara sterili traductos ancillam Agar duxit. Genes. 16. 3.*

שְׁחֻתָּא *Vasitates: alii legunt שְׁחֻתָּא* Psal. 73. 18. *וְשֵׁנִי בְּיָמַי כְּשֵׁנִי בְּיָמַי דְּלִילִי*
שְׁחֻתָּא *Haec duae voces פְּהִי שְׁחֻתָּא sunt abbreviate, & symbola aliarum vocum, quarum prior שְׁחֻתָּא pro שְׁכַת הַיּוֹם Sabbatum est hodie: altera פְּהִי pro פֶּסַח הַיּוֹם Pascha hodie. In נִמְרָא Ghemarà ad verba illa Esth. 3. 8. וְדָתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עוֹשִׂים Et leges Regis ipsi non faciunt, legitur דְּמַפְקִים דְּמַפְקִים quod proferunt, sive proloquuntur, & excipiunt toto anno, Sabbatum est hodie, Pascha est hodie. In Tractatu מְגִלָּה Megillà fol. 13. Nimirum ubi excitantur ad obeunda munera, & praestandas operas pro Rege, ut ab iis se excimant, respondent, & reponunt; Sabbatum nostrum hodie est, Pascha hodie est, ac propterea omnino vetitum quodlibet servile agere. Sic in Targum secundo libri Esther cap. 3. 8. Substantiunt, & saltant (in Festo Tabernaculorum) instar hædorum; neque scimus, num maledicant nobis, an vero benedicant, vocantque illud Festum Tabernaculorum, neque faciunt opus Regis, dicentes nobis: Dies prohibitus est nobis לְכוּלָּא שְׁחֻתָּא ומפקין לכולא שְׁחֻתָּא & producunt toto anno illud; Sabbatum hodie est; Pascha hodie est, neque faciunt in eo opus aliquod Regis &c.*

שְׁחֻתָּא *Vide in סְחָר*.

שְׁחֻתָּא *Vigilat. Esth. 6. 1. Quaedam exemplaria male scribunt*

per 7.

שְׁחֻתָּא, *שְׁחֻתָּא* *Æquari, æqualem esse.*

Psal. 139. 12. commodum, utile, dignum, aptum, idoneum esse, convenire, expedire, conveniens esse, Isa. 16. 6. Esth. 2. 1. in Targum secundo. valere: admirari, obstupescere. Habac. 1. 5. æquare, adæquare, assimilare, comparare. *אִשְׁתָּבַח אִשְׁתָּבַח* æquari, adæquari, comparari, æstimari, simile, æquale esse, vel fieri. Psal. 49. 13. 21. & 89. 7. tremere, contremiscere, trepidare. Isa. 66. 2. poni, reponi, collocari. Job 20. 4. Ezech. 1. 15. *אִשְׁתָּבַח* ponere, apponere, deponere, imponere, reponere. Genes. 21. 14. Dan. 5. 21. 1. Sam. 4. 20. sternere, substernere, stratum ponere. *אִשְׁתָּבַח* poni, deponi, reponi. Dan. 3. 29. *אִשְׁתָּבַח* æstimare. Psal. 48. 10. *שְׁחֻתָּא*, *שְׁחֻתָּא*, *שְׁחֻתָּא* *Æqualis, par, æquus, idoneus, dignus, aptus, utilis: æquum, justum. Esth. 2. 1. in Targum secundo. Plur. שְׁחֻתָּא* *æquales. Psal. 139. 12.*

שְׁחֻתָּא *Æquitas, æquabilitas. Esth. 3. 8. in Targum secundo.*

שְׁחֻתָּא, *שְׁחֻתָּא*, *שְׁחֻתָּא* *Stratum, cubile, lectus, sponda. 1. Reg. 1. 47. sedes, locus. 1. Sam. 20. 25. Plur. שְׁחֻתָּא* *lecti. Amos 2. 8.*

שְׁחֻתָּא *Idem. Deuter. 28. 28. in Jonathan.*

שְׁחֻתָּא *Vide supra in שְׁחֻתָּא.*

שְׁחֻתָּא, *שְׁחֻתָּא* *Fundamentum, basis. Ezech. 43. 24.*

שְׁחֻתָּא *Idem. Job 30. 22.*

שְׁחֻתָּא, *שְׁחֻתָּא* *Strata, tapetes locorum. Prov. 31. 22.*

שְׁחֻתָּא *Senescere, consenescere, ca-*

nescere , canum feri. 1. Sam. 12. 2.

שוד Fundere , effundere . *Ithpehal*
Præteritum על דם ופי ראשִׁיר
 propter sanguinem innocentem , qui effu-
 sus est. Isa. 26. 21.

שיר Vide in שדר , שיר .

שוח Apparere , nasci , oriri , exoriri ,
 germinare. Prov. 27. 25.

שוח Curvari , incurvari , deprimi ,
 dejici. Psal. 10. 10. & 38. 7. Job
 9. 13.

שוח Demissus , dejectus. Job 22. 29.

שוח , **שוחתא** Fossa , fovea. Psal.
 94. 13. Job 33. 18. vastitas , vastatio. Job
 30. 3. *Plur.* שוחן foveæ . Psal. 119. 85. *A*
Rabbinis etiam accipitur pro מצורה rete .

שיח , **שיחא** , **שיחא** Idem . Psal. 35. 7. &
 57. 7. *Apud Rabbinos חבורות והשיחין*
 Cisternæ , foveæ , & speluncæ :
שיח חופר בור שיח ומערה Fuit fodiens
 cisternam , foveam , & speluncam . *A Tal-*
itudinis hæc distinguuntur . Etenim apud ipsos
בור cisterna est rotunda : **שיח** fossa est lon-
 ga , & angusta : **מערה** Spelunca est qua-
 drata , & *tecla tabulato , cui tamen inest ori-*
ficium : **חריצין** sunt foveæ quadratæ , & *la-*
te , ut מערות , sed undique aperte : **נעיצין**
 fovee angustæ infra , at *superne late .*

שחיתא Idem . Psal. 16. 10.

שיחי Torcularia. Zach. 14. 10.

שוח *Hebraice .* Meditari , loqui , col-
 loqui , eloqui . *In Targum raro*
occurrit . Job 7. 11. Numer. 21. 28. *in Jona-*
thææ .

שיחא Loquacitas , sermo , confabulatio .

יוחנן בן זכאי Johannes filius Zacchæi *toto vitæ sue*
tempore ne ullum quidem verbum profanum
locutus est . Quid vero sit שיחת דקלים
 sermo palmarum ex *Baal Avûch in סח col-*
ligitur , cujus verba hæc sunt . Die tranquil-
 lo , quo nullus plane venti flatus animad-
 vertitur , solent in iis locis , ubi in hac re
 sunt exercitati , inter palmas linteum ex-
 pandere , quod si commoveatur , stant in-
 ter duas palmas vicinas , & aspiciunt , quo-
 modo rami illarum agitentur inter se invi-
 cem . In hac re certa habent signa , ex
 quibus periti multas res possunt cognosce-
 re . Sic dicunt de Mar , sive Domino A-
 brahamo Gaon , qui vixit anno 1140.
שהיה מכיר בשיחת **הוא משוטטין**
 quod cognoverit sermonem palma-
 rum .

שוט Itare , circuire , spatari , vaga-
 ri , deambulare , peragrare , dis-
 currere , accurere . Num. 11. 8. Job 1. 7. sul-
 care , remigare . Ezech. 27. 6. natate . Isa.
 25. 11. exundare . Thren. 3. 54. spernere ,
 despiciere , contemnere . Genes. 25. 34. Psal.
 22. 25. levem esse , *vel fieri :* linere , illi-
 nere in *Avûch . Ex Pabel Partic .* **הוא משוטטין**
 fuerunt currentes , sc. conversæ , respicien-
 tes . Gen. 22. 10. *in Targum Hierosolymita-*
no . **אשית** spernere , contemnere . 2.
 Sam. 19. 43. *Ithpehal* **אחשט** sperni , con-
 temni , despici . 1. Sam. 2. 30.

שט , **שט** , **שט** , **שט** Contemptus ,
 le-

levis, despectus, vilis. Psal. 15. 4. 1. Sam.

15. 9. 1. Reg. 16. 31.

שְׁטוּחָא Contemptus. Prov. 12. 8.

שֹׁטָא Flagellum, scutica. Prov. 26. 3.

שׁוּטִיחָא Virga, baculus, scipio. Jud. 6.

21. 1. Sam. 14. 43.

De Myrti ramo gestari solito ante Sponsam die Nuptiarum.

Interdum שְׁטוּחָא apud Talmudicos est myrti ramus, cum quo in solempi Nuptiarum die solebant prae laetitia ante Sponsam saltare. In Annotatione R. Salomonis in שבת Sabbat fol. 77. legitur: שְׁטוּחָא שְׁטוּחָא h. e. Ramus myrti, qui dicitur שְׁטוּחָא est שְׁטוּחָא stultitia, vel, dicitur quasi שְׁטוּחָא stultitia, quia saltans hoc pacto stultus videtur. Verbum autem שְׁטוּחָא interpretatur בר שֵׁל הָרֵם baculum myrti, cum quo ante Sponsam saltant. In Tractatu כחובות Chetuboth narratur accidisse, ut senex quidam Rabbini cum ejusmodi ramo myrteo saltaret. Itaque qui aderant indignatione summa commoti acriter ad inania, & vilia declinantem increparunt, Rabbini honorem, & majestatem ea ratione contemni arbitrantes. Cum igitur sinistrum omen in ejus morte apparuisset, alii dicebant ליה שְׁטוּחָא לסבא Hic est fructus rami myrtei senis (cum quo nimirum saltavit): alii vero שְׁטוּחָא לסבא stultitiae senis: alii שְׁטוּחָא לסבא consuetudinis pravae senis.

שֹׁטָא Virga. Num. 22. 27. in Jonathane.

שְׁטוּחָא, שְׁטוּחָא Natator. Isa. 25. 11. remex. Plur. שְׁטוּחָא remiges. Ezech. 27. 6.

שְׁטוּחָא Remus. Instrumentum natationis navium. Ezech. 27. 29. Plur. שְׁטוּחָא Remi. Isa. 43. 14.

שְׁטוּחָא Radix: imum rei, fundum. Plur. שְׁטוּחָא radices. Isa. 6. 9.

שְׁטוּחָא, שְׁטוּחָא Discipulus: Scholaris. Rabbini, & Talmudicis in usu.

שְׁטוּחָא, שְׁטוּחָא Nomen. Hec forma non solet habere *n* emphaticum, neque affixa, excipie nonnulla loca, neque numerum pluralem. Cum Pronomine igitur reperitur שְׁטוּחָא Genes. 5. 2. וְקָרָא יְת' שְׁטוּחָא. Et vocavit nomen ipsorum; quemadmodum

etiam Deuter. 7. 24. & 12. 3. Apud Masorethas in usu שְׁטוּחָא בר נְשָׁא nomen filii viri, h. e. nomen proprium hominis.

שְׁטוּחָא Aliquid. Si ei addas negationem, ut שְׁטוּחָא לֹא significat nihil, nihil omnino: שְׁטוּחָא propter: שְׁטוּחָא, vel שְׁטוּחָא propterea, propterea quod: שְׁטוּחָא על שְׁטוּחָא מַה? quare? quare? שְׁטוּחָא מַה? quare? quare? שְׁטוּחָא על שְׁטוּחָא sine interrogatione: שְׁטוּחָא propterea quod non: שְׁטוּחָא מִן שְׁטוּחָא propterea quod dictum est: שְׁטוּחָא אִין שְׁטוּחָא nullus homo.

שְׁטוּחָא Allium. A Rabbini propter acrem saporem, & odorem dicitur שְׁטוּחָא כְּעַל כְּבִי allium auctor, sive causa fletus, cum gravi, & acri odore suo lacrymas excitet. In קמח Ba.

Bavà Kamà fol. 82. *quinque virtutes allio inesse dicuntur* : חמשה דברים נאמרים בשום משביע ומשחין ומצהיל פנים ומרבה הזרע והורג כינים שבבני מעיים ויש אומרים מכנים אהבה ומוציא את הקנאה; *b. e.* Quinque res dicuntur de alio, saturat, calefacit, splendidam reddit faciem, multiplicat semen, & occidit vermiculos in intestinis. Alii dicunt etiam, eum gignere amorem, & tollere zelotypiam.

שומא Tumor, inflatio. Levit. 13. 2. *in Jonathane*: macula, nota. Num. 19. 2. *in Jonathane*: angulus, extremitas, latus. Levit. 19. 27. *in Jonathane*. Talmudistis verruca: השומא על הזמא Non perhibent testimonium de verruca. Nimirum vir cuiusdam mulieris dicitur mortuus: quidam testatur, se eum mortuum vidisse, & fuisse maritum mulieris illius probare vult signo externo, videlicet verruca, quam in aliquo membro corporis habuerit. Huiusmodi testimonium ex verruca desumptum nihil omnino valet ad probandum, neque a Judicibus admittitur.

שום, שים Ponere, apponere, adhibere, proponere, statuere, constituere. *Itbpehal* אָתָּם poni, apponi, constitui.

שוע Linere, oblinere: calce obducere. Deut. 27. 2. *in Jonathane*. *Itbpehal* אָתָּשׁע illini, calce obduci. Levit. 18. 43. 48.

שיע, שיעא Lutum, cæmentum, tectorium, calx. Gen. 11. 3. Numer. 19. 15.

nervus, manica, compes. Job 13. 27.

שועא Petra, rupes *in Targum*. Prov. 30. 19.

שועא Liberalis, nobilis, dives. Job 34. 19.

שועית Vide in שעה.

שוף Terere, conterere, contundere, comminuere. Psal. 94. 5. ungi, inungi. Deut. 28. 40. 2. Sam. 14. 2. Mich. 6. 15.

שוקא, שוק, שוקא, שוק, שוק Armus, crus. Exod. 29. 22.

Numer. 18. 18. *Plur.* שוקין crura. Deuter. 28. 35. *Rabbinis* בְּתֵי שֻׁקִים Domus crurum, *b. e.* caligæ. *In ברכות* Berachot fol. 24. שוקא בְּאִשָּׁה עֶרְוָה Crura in muliere res pudenda sunt, scilicet crura nuda. Hinc in more positum apud Judæos est, ut ipsorum mulieres, & puelle demissis ad talos vestibus verecundie causa utantur, ne viros ad libidinem excitent.

שוקא, שוק Vicus, platea, forum. Eccl. 12. 4. Prov. 7. 8. בְּשֻׁק in platea, foris. Gen. 9. 22. שוקא? foras. *Plur.* שוקין vici, plateæ. Zach. 9. 3. Ezech. 7. 19. & שוקין Prov. 26. 13. *Rabbinis* illud tritum מי שאין לו רמים לא יצא בשוק Cui non sunt pecuniæ, non exeat in forum. Cum enim sine pecunia res in foro prostantes comparari non possunt, qui ad forum accedit ea destitutus, rerum omnium in eo copiam, & abundantiam conspicatus tristitia afficitur, vel salutem eas malo, ac pravo animo appetit, & concupiscit.

שׁוֹק Humiliare, deprimere, dejicere. Unde **לְמִשׁוֹק** Pſal. 74. 3. *Elias legit לְמִשׁוֹה*. *Biblia Regia*, & *Pſalterium Nebienſe* **לְמִשׁוֹח** ad humiliandum.

שׁוֹר Solvi, diſſolvi. Amos 3. 5. habitare, commorari. Pſal. 36. 8.

שׁוֹר, **שׁוֹרָא**, **שׁוֹרָא** Murus. Genef. 49. 6. Thren. 2. 8. *Plur.* **שׁוֹרִין**, **שׁוֹרִיא**, **שׁוֹרִיא** muri. Exod. 14. 22. 2. Reg. 25. 4.

שׁוֹר Umbilicus. *Hebraice* שָׁרָר.

שׁוֹר, **שׁוֹרָא**, **שׁוֹרָא** Canticum. *Plur.* **שׁוֹרִין**, **שׁוֹרִיא** cantica.

שׁוֹר Vide in שׁוֹר.

שׁוֹר Salire, ſubſilire, inſilire, exilire, ſaltare: inſolentem eſſe. *Pabel* שׁוֹר idem. Exod. 17. 8. *in Jonathane*. Job 37. 1. Cant. 2. 8. *Item* ſubſilire fecit. Pſal. 29. 6.

שׁוֹר, **מִשׁוֹר** Saltator, qui *foſſum tranſiit, vel in altum exſiit.*

מִשׁוֹרָתָא Saltus. *In Tractatu סנהדרין Sanhedrin fol. 64 כְּמִשׁוֹרָתָא דְּפּוּרִים* Sicut ſaltus (*puerorum*) in Feſto Purim, *b. e. fortium, quando Aman acerrimus Judaeorum hoſtis ſortes miſit ad eos penitus delendos. Nunc iſtud Feſtum eſt Hebraeorum bacchanalia. Vide hujus Lexici pagi 457. In Aruch autem haec habentur.* Moris eſt in toto Mundo, ut pueri, & juvenes in Feſto Purim, ſive fortium faciant effigiem Amanis, eamque primo ponant in teſtis aedium (*in memoriam alti patibuli, in quo fuit ſuſpenſus*) deinde faciant rogum, & projiciant iſtam effigiem in ignem, lati-

que circa ignem ſtantes vociferentur, cantant, & hilaria instrumentis muſicis agant. Habent etiam latum annulum in igne ſuſpenſum, per quem ſaltant ab una parte ignis ad aliam, qui annulus vocatur **מִשׁוֹרָתָא**, *quasi diceretur* בית קפיצה locus ſaltus.

Hinc etiam dicitur מִשׁוֹרָתָא ſtapia, vulgo Staffa, annulus, cui pes unus inſigitur ad ſaliendum in equum. *Due autem ſtapie ex ephippio utrinque pendentes equiti inſerviunt, ut equo commodius inſideat.*

שׁוֹת Ponere, componere, imponere, diſponere, reponere.

שׁוֹתָא Fundamentum. Eccleſ. 3. 11.

שׁוֹת, **שׁוֹתָא** Meditatio, colloquium, e- loquium, oratio, fermo: proverbium, di- cterium. Job 30. 9.

שׁוֹב, **שׁוֹב** Eruere, eripere, libera- rare, ſervare. Exod. 12. 27. 2.

Sam. 12. 7. *Ithpehal* אֶשְׁתִּיב eripi, libera- ri, evadere, elabi. 1. Sam. 19. 18. Amos 9. 1. Mich. 4. 10.

מִשׁוֹב, **מִשׁוֹבָא**, **מִשׁוֹבָא** Evaſor, pro- fugus, ſuperſtes, reliquus, reſiduus, libe- ratus. Jerem. 44. 14. 2. Reg. 9. 15. *Plur.* מִשׁוֹבִין profugi. Jerem. 44. 14. Iſa. 45. 20. Ezech. 6. 9.

שׁוֹבָתָא, **שׁוֹבָתָא**, **שׁוֹבָתָא** Evaſio, aſylum, receptio, refugium. Jud. 21. 17. Joel. 2. 32. Ezech. 14. 22.

שׁוֹנ Lavare, abluere. Pſal. 58. 11. Genef. 43. 23. *Pabil* שׁוֹנ lotus, ablutus: nitidus. Job 33. 9. *Pabel* שׁוֹנ idem.

dem. Genes. 43. 31. in Jonathane. *Itbpehal*
 אֶשְׁתוּג lavari, abluvi. Prov. 30. 12. *Hoc Ver-*
bum præcipuo obvium in Targum Hierosolymita-
tano.

שׁוּג, שׁוּג Lotio, ablutio. Pfal. 60. 10.

שׁוּג Liquor. Num. 6. 3. in Targum Hierosolymitano.

שׁוּר שׁוּר Filum contortum, duplicatum. Exod. 26. 1. *Plur.* שׁוּרין
 Exod. 39. 3. in Jonathane.

שׁוּרְתָא Spina dorfi. Levit. 3. 9. Ecclef. 12. 5.

שׁוּרְתָא Munus exhibere. Job 6. 22. Ezech. 16. 33.

שׁוּרְתָא, שׁוּרְתָא Munus, donum. Exod. 23. 8.

De שׁוּרְתָא munere a Judicibus non accipiendo.

*Hoc nomen שׁוּרְתָא usurpatur de munere, quod datur, ut judicium corrumpatur. Hinc illud Deuter. 27. 25. ארור לוקח שׁוּרְתָא Maledictus, qui accipit munus: & Exod. 23. 8. Et munus non accipies: nam munus excæcat Sapientes. Jure itaque optimo Salomon Proverb. 29. 4. scriptum reliquit: מַלְךְ כְּמַשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמֹת יִהְרַסְנָה Rex judicio stabiliet terram, at qui munera accipit, vastabit eam. Talmudici ad hunc locum scriptum reliquerunt: Quando similis est Judex Regi, qui nulla re indiget, stabiliet terram: quando autem similis est Sacerdoti mendicanti ad horrea, vastat eam. *Iidem Talmudici rationem & etymologiam nominis שׁוּרְתָא munus quærentes ajunt, illud ita dici, quia efficit, ut unus tantummodo sit dans, & accipiens, nempe ut Judex accipiens pronunciet id, quod litigans dans petit. Hinc in כתובות Chetubòth fol. 105. Dixit Rabbà bar Schela: b. e. הא דיינא דשׁוּרְתָא חוֹבָת רינא מאי טעמא דשׁוּרְתָא כיון דקביל לה שׁוּרְתָא מניה לה איקרבא ליה דעתיה לגביה והוי כגופיה ואין אדם רואה חובה לעצמו מאי שׁוּרְתָא: b. e. Quæ est ratio nominis שׁוּרְתָא? posteaquam accepit sibi (Judex) munus ab ipso, accedit animus ejus ad ipsum dantem, ut fiat sicut ille ipse: homo enim non condemnat seipsum propter debitum. Sed quid est שׁוּרְתָא? quod ipse (accipiens) fit unus (cum dante). Deuteronomii cap. 16. sex monita Judici cavenda proponuntur, inter quæ recensetur præceptum de munere non accipiendo, quia munus Sapientum oculos excæcat. Hinc factum volunt, ut Salomonis tribunal sex gradus haberet juxta sex præcepta, quæ Deuter. 16. describuntur, cujus opus מלכים Regum lib. 1. cap. 10. v. 18. habetur וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כֶּסֶף שָׁן גָּדוֹל וַיַּצְפְּרוּ זָהָב מוֹפָז: שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶף וְרֹאשׁ עֲנּוּל לְכֶסֶף מֵאַחֲרָיו וַיְרֹת מִוֶּה מִוֶּה וּמִוֶּה אֶל־מְקוֹם הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אַרְצוֹת עֲמֻדִים אֶצֶל הַיְרֹדוֹת: וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אַרְצוֹת עֲמֻדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת כְּוִה וּמִוֶּה לֹא נִעְשָׂה בָּן לְכָל־מַמְלָכוֹת**

b. e. Fecit etiam Rex Salomon thronum de ebore grandem, & vestivit eum auro fulvo nimis. Qui habebat sex gradus, & summitas throni rotunda erat in parte posteriori, & duæ manus hinc atque inde tenentes sedile, & duo leones stabant juxta manus singulas. Et duodecim leunculi stantes super sex gradus hinc atque inde. Non est factum tale opus in universis Regnis. Dicitur autem in more fuisse positum, ut, cum Salomon primum gradum ascenderet, præco elata voce, ut a circumstantibus omnibus audiretur, pronuntiaret: לא חטא משפט Ne pervertas iudicium: cum secundum, לא תכיר פנים Ne dignoscas personas: cum tertium, לא תקח שחד Ne accipias munera: cum quartum, לא תטע לך אשנה Ne conferas tibi lucum (videlicet idololatriæ causa:) cum quintum, לא תזבח לוי אלודיה Ne erigas statuam: cum sextum, לא תקים לך מצבה Ne facrifices Domino Deo tuo bovem, aut agnum. Ubi autem in supremo solio Salomon erat, ut consideret, præco eum his verbis admonerat: דע לפני מוי אתה יושב Scito coram quo tu fedeas. Ex nonnullis vero Rabbiniis habetur, sex leones utrinque in gradibus dispositos altera manu hæc sex monita insculpta tribunali demonstrasse, alteram vero expansam habuisse, quasi Iudices ea transgredientes essent discerpturi; postremum vero monitum de consessu duos leones ad manuum sustentacula collocatos indicasse. Hac de re mentionem faciunt R. Bechai ad Deuter. cap. 16. & alii Rabbini multis in locis in Commentario Rabbot, & abibi.

שָׁחָה Diruere, destruere, devastare. Isa. 37. 26. incurvare, inclinare se, decumbere. Job 38. 40. vastari, destrui. 2. Reg. 19. 24.

שָׁחַ Acuere, exachere. Psal. 7. 13. ligare Talmudistis. שְׁחוּזָת ligatæ.

שָׁחַל Educere, extrahere. Exod. 2. 10. in Jonathane.

שָׁחַלָּה Leo ferax, immanis. Prov. 6. 13.

שָׁחַם Nigrescere, nigrum, fuscum, atrum esse. Genes. 30. 32. Job 6. 16. & 30. 30.

שָׁחֹם, שָׁחִים Niger, ater, fuscus. Gen. 2. 7. in Jonathane. Plur. שְׁחִימִים nigri. Job 6. 16.

שָׁחַן Calere, calefieri, calefacere se. Exod. 16. 21. 1. Reg. 1. 1. Pabel

שָׁחַן calefacere, calefaciendo fovere. Job 39. 19. Jerem. 17. 11. **יִשְׁתָּחֵן** calefieri, calefacere se. Deut. 22. 11. in Jonathane.

שָׁחִין Calor, æstus. Isa. 18. 4. Eccles. 4. 11.

שָׁחִין, שָׁחִין Calidus, calens. In בעל

עֲרוּךְ Baal Aruch, b. e. Auctore Aruch

legitur: **מִשְׁלַח הַדְּיוֹטָה** עֶבֶר מִלָּךְ כְּמִלָּךְ

לְךָ Proverbium vulgare. Servus Regis est quasi Rex: adhære

calido, & calor erit tibi; ad verbum, &

calefcet tibi. Nimirum servi Regi proximi

ex ejus majestate, & splendore dignitatem,

Et honorem ex servitute, Et ministerio percipiunt, evaduntque quasi quidam reguli inter reliquos servos vulgares, Et inferiores; quemadmodum qui tempore frigoris cum calido se conjungit, caloris aliquid ab eo contrahit, Et calefit.

שחין Inflammatio, ulcus calidum, apostema. Exod. 9. 10. **שחנתא** est etiam onus, sarcina. Hinc tritissimum Proverbium **לפום נמלא שחנתא** Juxta camelum erit onus: pro camelo sarcina. Nimirum cuilibet juxta vires onus imponendum, ne, si sit gravius, quam ferre possit, misere opprimatur, vel, si libens suscipiat, Et ad tempus ferat, peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.

משחין Calidus. Plur. **משחנין** calidi. Job 37. 17.

שחף Serpere, gradi, gradatim incedere. Ecclef. 1. 5. Levit. 11. 42. in Targum Hierosolymitano.

שחפא Species avis immunda. Aliis æsalon; aliis larius. Levit. 11. 16.

שחפתא Tabes, phthisis. Levit. 26. 16. Deut. 25. 22. Jonathan habet **שחפותא**, Et **שחיפותא**.

שחק Contundere, comminuere, conterere, atterere, in pulverem redigere. Exod. 30. 36.

שחקין Vestimenta attrita. Jerem. 38. 11. Et *masc.* Prov. 31. 7.

שחיקתא Attritio, vetustas, pars vestimenti attrita. Levit. 13. 55. locus calvus, calvities.

שחקא Coelum, æther. Plur. **שחקין**, **שחקי** cœli. Job 37. 18.

שחר Mane, tempestive, diluculo, sedulo quærere, requirere, pervestigare.

שחרא Aurora. In Targum Hierosolymitano.

שחר Mane, tempus matutinum. **תפלת השחר** Precatio matutini temporis. Hinc *Hiphil* **השחיר** Matutinum esse, mane aliquid agere. Ita **הערב** Vespertinum esse, vespere, & ad seram noctem aliquid agere. **בתורה ומעריב** Interdiu, noctuque operam dat Legi, vel Verbo divino.

השחרה Vigilatio, actio matutina: **דברי תורה צריכין השחרה והערבה** Verba Legis opus habent studio matutino, & vespertino, diurno, nocturnoque.

שחרית Idem. **תפלת שחרית** Precatio matutina. Sic **תפלת ערבית** Precatio nocturna, que post occasum Solis nocte appetente fit. **תפלת מנחה** Precatio vespertina, que sub vesperam, h. e. tertiam, vel quartam horam recitatur. Hec autem sunt tria tempora solennia Precum apud Hebræos.

II. **שחר** Cogere, impellere ad operas serviles Regi, aut Principi præstandas.

III. **שחר** Requirere, exigere, petere, expetere. Isa. 29. 20. Numer. 16. 15. 1. Sam. 12. 3.

IV. **שחר** Nigrescere, nigrum, atrum esse, vel fieri. *Hiphil* **השחיר** Idem, Et nigrum facere. **מושחר** Nigrum factum. A-

pud Talmudicos כותלי כותלי Ex quo nigrescunt parietes, *b. e.* ex quo dies inclinat, vespere appetunt. Tunc enim parietes, qui Orientem versus spectant, quodammodo nigrescunt.

שחורה Atror, nigredo: melancholia. **בְּעֵלֵי הַשְּׁחֹרָה** melancholici.

שחור Forfex minor, forficula. Major enim dicitur **יוג**. Nonnullis novacula.

תשחורת Nigredo, juvenus, ita dicta a capillorum nigredine. **בן התשחורת** filius nigredinis, *b. e.* juvenis. **מלאך התשחורת**

Angelus nigredinis, videlicet mortis, quia nigram, ac tetram reddit faciem hominis, efficitque, ut omnia nigra, & obscura ipsi evadant. In **פרקי אבות** *b. e.* Capitulis Patrum cap. 3. **היו קל לראש ונוח לתשחורת**.

Esto levis, sive velox erga Caput, & facilis erga juventutem, vel juvenem. Ad-

monentur homines alacriter Regibus, Principibus, & Magnatibus officia prestanda esse, ne ob tarditatem, aut difficultatem obsequii mulcentur; facilitatem autem, & bonitatem erga juventutem exercendam, non tamen eam, que efficiat, ut insulescant, & modestie obli-

viscantur, que singulare est juventutis decus, & ornamentum.

שחורין, **שחורין** Carbones, prunæ. Isa. 44. 12. & 54. 16.

שחרר Dimittere liberum, manumittere, libertate donare.

Genes. 30. 49. in *Jonathane*. **אשחרר**

manumitti, libertate donari. Exod. 21. 7.

In *Tractatu פסחים* fol. 113.

בתך בנרה שחרר עבדך ותן לה Ubi filia tua adulta, vel pubes fuerit, manumitte

servum tuum, & dato eam ipsi. Hoc mo-

nuerunt patres, ut filias statim in matrimonio collocarent, ubi ad pubertatis annos pervenis-

sent, ne cum familie dedecore paulatim scortari cum ipsis famulis inciperent.

שחרת Dimissio, manumissio, libertas. Levit. 19. in *Jonathane*.

שחת Hebraice. Corruptere, perdere. **שחת** idem. Genes. 13. 10. Deuter. 9. 12.

שחתה Corruptio: fovea, fossa. Job 33. 18.

שחתה Idem. Ruth 4. v. ultimo.

שחתה, **שוחתה**, **שוחתה** Fossa, fovea. Job 17. 14. & 33. 18.

שחתה Manica, sinus. Prov. 19. 24. & 26. 15.

שחתה Farrago: aliis scœnum. Amos 7. 1.

שטא, **שטא** Stulte agere, insanire. **אשחתי** Stultum, amentem, insanum se fingere, insanum agere. Deuter. 28. 34. 1. Reg. 18. 26.

שטי, **שטיא** Stultus, stolidus, insanus, amens. 1. Sam. 21. 14. Plur. **שטיא**

stulti. 1. Sam. 21. 15. Fam. **שטיין** stultæ. Eccles. 7. 5.

שטות, **שטותה** Stultitia, stoliditas, amentia, insania. Eccles. 2. 3.

שטותה Idem. Prov. 14. 8.

שיטה, **שיטה** Linea, ordo, series, stylus. Plur. **שיטין** lineæ.

שטה Expandere, extendere. Numer. 11. 32. Isa. 38. 21. *Ithpabel* **אשתטה** prostrare, incurvare se. Deut. 9. 25. *Apbel* Participium **כושטה** expandens. Job 12. 23.

כושטה Expansio, extensio. 2. Reg. 18. 17. **שטיח** Expansum. *Erat pellis strata in terra pro mappa linea, vel pulvinari, cum olim in terra discumbentes prandere solerent.* Plur. **שטיחים** elitellæ, sarcinarum ephippia, que adhibentur, ne multi onera ferentes dorso rodantur, vel vulnerentur.

שטט **שטא**, **שיטא** Cedrus. Exod. 25. 10. in *Jonathane*. Plur. **שטיין** cedri. Exod. 25. 23. *Apud Talmudistas in ראש השנה fol. 23. decem sunt cedrorum species.* *Apud Isaiam septem species ita explicantur;* **ארו** h. e. **ארוא** cedrus per se, & simpliciter, **ברוש** h. e. **ברחא** buxus; **האשור** h. e. **שרבינא**, quod fortasse est forbus, arbor proceræ; **סטה** h. e. **תורניתא** pinus; **תדהר** h. e. **שאנא** abies; **הרס** h. e. **אפרסמא** myrtus; & **עין שמן** h. e. **אפרסמא** balsamum, *cujus oleum dicitur opobalsamum, vel oleum balsaminum.* His postea adjectæ sunt tres aliæ species **אלמוני**, **אלמונים**, *videlicet אלונים* h. e. **בוטמו** ulmus; **אלמוני** h. e. **בלוטו** quercus, **אלמוני** h. e. **כסיחא** coralium. In *ילמרנו* *Jelammedenu* sect. **וארא** legitur hoc Proverbium: **מן שטייה ליה הנייה אלא מן קצייה** Ex cedro nulla utilitas, nisi ex succisione ejus. h. e. *juxta verba Baal Aruch*: Ex cedris nulla homini est utilitas, (propterea quia

fructus non proferunt) nisi succidantur, & ex iis omnis generis vasa fiant, aut succendantur. Sic Pharao non fuit aptus, nisi ad verbera: h. e. ab eo nihil, nisi plagæ, & verbera, impetrari potuit.

שטן Adversarius, hostis, inimicus, Satan, diabolus. 1. Reg. 3. 4.

שטף Immergere, immergendo abluere. Levit. 15. 11. Psal. 124. 4. *Ithpehal* **אשתטף** immergi, lavari. Levit. 6. 21. 2. Sam. 11. 2.

Rabbinis **שטף** est etiam festinare, currere cum impetu more aque exundantis. Sententia proverbialis: **בשעת עקתא נרדא** **בשעת רוחא שיטפא** Tempore angustiarum votum; tempore respirationis inundatio. Nimirum ægroti mortem timentes vovent, se probos, & pios futuros, si pristina incolumitati restituantur; at e lecto surgentes, & ab ægritudine, ac morbo liberati voti statim obliviscuntur, & diluvii instar sceleribus, & iniquitatibus, quasi inundatione, abripiuntur. Id confirmant Rabbinus Jacobi exemplo, qui profecturus in Syriam votum vovit Genes. 28. 20. at itinere feliciter confecto, voti oblitus est. *Quare Deus* Genes. 35. 1. ipsum admonuit: **קום עליה בית אל** Surge, ascende in Bethel &c.

שטפא, **שטפא**, **שיטפא** Inundatio. Job 38. 25. Plur. **שטפין** inundationes. Numer. 21. 20. in *Jonathane*.

שטוף Idem. Jerem. 12. 5.

שטר, **שטרא** Gubernatio, dominatus. Dan. 7. 5. Plur. **שטריין**. Constr.

Constr. שטרין dominationes. Job 38. 33.
 שטר, שטרין Litteræ procurationis, libellus, scheda : instrumentum litterarum, vel contractus. Jerem. 32. 11. Plur. שטרין Jerem. 32. 14.

Generalius Rabbini nomen שטר usurpant.
 Hinc apud ipsos שטר כחובה Litteræ matrimoniales: שטר חוב Litteræ debiti, h. e. Chirographum debitoris: שטר חליצה Litteræ juris affinitatis: שטר צואה Litteræ præceptionis, h. e. testamentum. שטר הרשאה Litteræ licentiæ, quibus alicui

potestas conceditur exigendi debiti. Plur. שטרין הוראות Litteræ confessionis debiti. Famin. שטרות. Hinc שטרות מחילה Litteræ remissionis debiti, h. e. apocha, confessio solutionis. כל השטרות שחזתמים גזים פסילים חוץ משטרין מקח וממכר, וְשטרין חוב וכו' Omnes contractus subfignati per gentes, videlicet Christianos, irriti sunt, exceptis contractibus empti, & venditi, & contractibus debiti &c. מנין שטרות Numeratio contractuum.

De Origine Æræ Contractuum.

Origo autem numerationis contractuum est hujusmodi. Cum Alexander Macedonum Rex Persarum Regnum penitus delevisset, castraque movisset contra Jerusalem, ut eam solo æquaret, Simeon Pontifex Maximus, qui Justus cognominatus fuit, sacris vestibus indutus ei obviam profectus est, ut ingruenti malo occurreret, ruinamque imminentem averteret. Itaque Rex Alexander tum viri majestate, tum precibus commotus non solum ab oppugnatione Jerusalem abstinuit, sed præterea omnibus beneficiis cumulavit, Judæorumque gentem ea tantummodo conditione sibi subjectam esse voluit, ut ab eo anno in rei memoriam omnibus Sacerdotum filius Alexandri nomen imponeretur, contractuumque instrumenta non a Mundi anno, sed ab Alexandri nativitate clauderentur, quæ supputatio מנין שטרות numeratio contractuum, vel æra Contractuum postea cepit appellari.

שטר Latus, ora, extremitas.

שיח Liquidum, liquefactum. Exod.

16. 21. in Targum Jonathanis,
 Hierosolymitano.

שחי בית שחי Axilla, locus concavus sub brachio. In Targum Jonathanis. Deut. 22. 5.

שום, שטה, שוט, שיטה Vide in שטט, שטט.

שיין Mejere, mingere. Cum turpe putarent, & obscœnum antiqui hoc Verbum proferre, non admodum propterea usum fuit.

שינא Urina, aqua vesicæ. In ברכות Berachot fol. 62. שינא כעמוד השחר Mictio, sive urinæ emissio ad ortum auroræ est corpori sicut chalybs ferro. In Textu Sacro bis reperitur scriptum

pedum שינייהם, quod fuisset punctandum, & legendum שינייהם, sed quia consuetudine inveterata receptum erat, ut voces obscæne non legerentur, ideo ejus vice legerunt, & pronunciarunt מימי רגליהם aquas pedum suorum, ut notarunt Masorethæ Isa. 36. 12. 2. Reg. 18. 27. R. autem Salomon exponit שיניהם per לחה צואה excrementum humidum, h. e. urinam. Eodem modo a Germanis urina vocatur honestatis gratia aqua, & ab Hebræis aquæ pedum, quia e medio pedum emittitur.

שוע Vide in שוע.

שיר Monile, armilla, catena, catenula: ornamentum ex auro confectum tum ad ornanda brachia, vulgo vocatum armillæ, tum ad ornandos pedes, dictum periscelides. In Tractatu שבת Sabbat cap. 5. Cum quibus rebus jumentum in Sabbato egreditur, & cum quibus non egreditur? וסוס בשיר וכל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר Et equus cum catena, & omnia, quibus catenæ competunt, egrediuntur cum catena, & trahuntur cum catena. Catena est, quæ equis, canibus, aliisque similibus animalibus accommodatur, cui adheret annulus cum loro, sive fune, quo animal ducitur. Hæc igitur catena ad custodiendum animal adhibita non censetur onus, ideoque animal cum ea sine Sabbati violatione egredi potest; at onera, quatenus onera sunt, Sabbato gestare tum hominibus, tum animalibus vetitum. Plur. שירין monilia, catenæ, armillæ. Ge-

nes. 24. 22. compedes. Psal. 149. 8. Constr. שירי catenæ. Isa. 3. 20.

שיראים Vestimenta, sive pallia ferica. שירא Idem.

שיר, שירא, שירה Turma, turba, caterva, exercitus. כשירה catervatim. Plur. שירות, שירת turmæ.

שיר Vide in שור.

שיש, שישא Marmor. Esth. 1. 2. in Targum secundo. אבני שישא lapides marmorei.

שית Vide in שת.

שית, שיתא, שיתא Agnus. ותרחתא או שיתא Aut bovem, aut agnum. Hebraice שיה. Levit. 22. 28.

שכב Jacere, cubare, accumbere, decumbere, concumbere, incumbere, recumbere. Gen. 26. 13. occumbere, mori. Ruth 4. 22. In בבא מציעא לא שכיב אגיש ומניה Bavà Metzià fol. 85. Non moritur homo absque tempore suo, h. e. ante tempus a Deo ipsi statutum. Cum autem qui decumbit, ægrotet aliquando, significat etiam שכב ægrotare. In hoc tamen sensu plerumque ei adjicitur מרע, ut שכוב מרע decumbit ex morbo. Item dormire. Isa. 56. 10. ישכבון וישתכבון Fœminæ eorum vitiabuntur, concubitu violabuntur. Zach. 14. 2. Ex Aphel Præterito ואשכבתה & cubare, dormire facies eum. Judic. 16. 19. deponere: ואשכבתיה & deposuit eum apud se. 1. Reg. 3. 20. שכוב, שכובא Jacens, ægrotus. 1. Sam. 19. 14. dormiens: mortuus. Ecclef. 3. 4.

*Cum usurpatur de egrotante additur ei ple-
rumque מרע*. Genes. 48. 1. *Plur.* שְׁכִיבִין,
שְׁכִיבִיא dormientes: ægroti: mortui. Ec-
cles. 4. 2.

שְׁכָבָא, שְׁכִיבָא, שְׁכִיבָתָא
Cubatio, concubitus. Isa. 50. 11. Levit. 15.
16. *in Jonathane.*

מִשְׁכָּב, מִשְׁכָּבָא Cubile, lectus, stra-
tum, cubiculum: concubitus, Levit. 15. 4.
Plur. מִשְׁכְּבֵי אִתָּא concubitus mulieris.
Levit. 18. 20. מִשְׁכְּבֵי דְכִרְיָא concubitus
masculi. Numer. 31. 18.

מִשְׁכֹּבֵיתָא Aries, ductor gregis. Genes.
30. 40. *in Jonathane.*

שְׁכָב, שְׁכָבָא Meta. Mola pars inferior,
ita dicta, quia cubat infra superiorem, quæ
dicitur רָכָב, vel רָכָבָא quasi vehens super
inferiorem. Latine catillus.

שָׁחָא אִשְׁכַּח Invenire, repe-
rire, deprehendere, assequi,
consequi. Genes. 2. 4. Numer. 20. 14. *Ithpa-
bel* אִשְׁתַּחֲבָא & *Ithpehal* אִשְׁתַּחֲבָא idem.
Dan. 6. 22. Esdræ 6. 2.

שָׁחָא Inventum, præfens. Idem ac הִנְמִצָּא
quod existit, & invenitur: דְּלֹא שָׁחָא
quod non amplius invenitur, & existit.

שָׁכַל Vide סָכַל.

שָׁכַל Pabel. Perficere, absolvere,
consummare, finire. Ezech.
27. 4. fundamentum ponere. Isa. 45. 18. *Ith-
pabel* אִשְׁתַּכַּל perfici, absolvi, finiri. 1.
Reg. 6. 38.

שָׁכַל Perfectio, consummatio, absolu-
tio: fundamentum. Genes. 7. 11. *in Tar-*

gum Hierosolymitano.

מִשְׁכָּלַל pro מִשְׁכָּלַל Perfectum, abso-
lutum, consummatum. Ezech. 28. 11. *Fæ-
min.* מִשְׁכָּלַלַּא perfecta. Ezech. 27. 2.

שְׁכִילֻלֻן Fundamenta. 2. Sam. 22. 8.

שִׁכֶם Sichem. Nomen proprium fi-
lii Hemor, qui Dinam Lie

filiam turpiter violavit, cujus nefas alii ejus
conciwes cum ipso morte lucrunt. Rem totam
vide Genes. 34. Hinc natum Proverbium שָׁכֶם

נָסִיב וּמִגְבַּי קָטַע Sichem rapuit, & Mig-
bài fuit succisus; illi simile, Quidquid de-
lirant Reges, plectuntur Achivi, quæ Pro-
verbia de iis usurpantur, qui aliene culpe

pœnas persolvunt. Sæpe a posteris etiam sup-
plicia a Majoribus merita luuntur, & sæpe
nonnulli ex plebe unco impacto ad mortem a

carnifice trabuntur ob minores culpas iis, quas
nobiles commiserunt, quosque vel gratia, vel
opulentia, vel offensionis metus a publico sup-
plicio eripit, & immunes reddit. Nam sæpi-
sime contingit, ut juxta Juvenalem det ve-
niam corvis, vexet censura columbas. Ut

autem quis fuerit מִגְבַּי Migbài, de quo
mentio in Proverbio, intelligatur, res alius
repetenda. Nimirum post violatam Dinam, &

factum de circumcissione sancitum cum Hebreis,
Hemor pater, & Sichem filius ad portam ur-
bis se contulerunt, ingredientisque quoslibet al-
locuti, blandis sermonibus, & verbis iis per-
suaserunt, ut sinerent, se circumcidi; & pro

certo haberent, se ex commercio cum Jacob,
ejusque familia divites, & opulentos evasur-
os. וַיִּשְׁמְעוּ אֶל-חֲמוֹר וְאֶל-שָׁכֶם בָּנָו.

Et

כל-יוצאי שער עירו וימולו כל-זכר
 Et obediverunt He-
 mor, & Sichein filio eius omnes egredien-
 tes per portam urbis istius, & circumcificus
 est omnis mas omnium exeuntium ex por-
 ta urbis ejus. Genes. 34. 24. Itaque tandem
 טעין מובילתיה Migbài, *audiens historiam de Sichein, & Dina*
 portans onus suum, nomine מִגְבַּאי Mig-
 bài, *audiens historiam de Sichein, & Dina*
 ait: שִׁיחַם נָסִיב וּמִגְבַּאי קָטַע Sichein ac-
 cepit, videlicet uxorem, & Migbài excin-
 ditur. De nomine מִגְבַּאי Migbài contentio
 est, & digladiatio inter Auctores. Ex iis mul-
 ti legunt מִגְבַּאי Migbài, alii vero מִבְּנַאי
 Mibgài a radice מִבְּנַי Mibgài *quasi*
 sit agricola, cultor terræ. Nos arbitramur
 esse nomen proprium urbis Sichein civis, præ-
 sertim cum alia nomina propria in Proverbia
 traducta sint, ut שִׁילֹו חָטָא וַיּוֹחֵנָא משתלם
 Schilo peccavit, & Jochanà, sive Johan-
 nes perfolvit debitum. Sic מִזְבִּיָּה חָטָא
 Tobias peccavit, & זִגּוֹד מִלְּטָט
 mulctatus est. Cum enim Zigod Tobiam de
 scelere patrato accusasset, neque testimonium
 ejus solius sufficeret ad convincendum Tobiam,

Zigod tamquam calumniator, & sycophanta
 ad flagra fuit condemnatus. Cum igitur verbe-
 ribus pletheretur, dicitur in Tractatu פסחים
 Pesachim fol. 113. *Judici regessisse*: Tobias
 peccavit, & Zigod mulctatus est.

שָׁכֵן Pabel. דְּשָׁכֵן qui habitare fe-
 cit. Cant. 3. 10.

שָׁכֵנָא Habitator, vicinus. Prov. 27. 10.
 טָב שָׁכֵנָא קָרִיב מֵאֵחָ רְחִיק Melior est vi-
 cinus propinquus, quam frater longinquus.
 Prov. 27. 10. In Bibliis Venetis male legitur.

אוֹי לְרָשָׁע וְאוֹי לְשִׁיכָנָא In סכּה Succà:
 אוֹי לְרָשָׁע וְאוֹי לְשִׁיכָנָא Væ improbo, & væ vicino ejus. A
 vicino enim malo semper malum aliquod im-
 minet. Hinc illud: אוֹיָה חֲלִי רַע יוֹתֵר שָׁכֵן
 Quænam est summa ægritudo? vicinus
 malus. Itaque extat Rabbiorum monitum:
 רַע הַרְחַק מִשָּׁכֵן רַע Elonga te a vicino malo.

שְׂכִינָא Tabernaculum, tentorium. Plur.
 שְׂכִינֵי tabernacula, tecta castrensia.
 Jud. 8. 11. Rabbis cubilia, cubicula. Fam.
 שְׂכִינֵי Jobi 15. 28.

שְׂכִינָא שְׂכִינָתָא Habitatio: divinitas,
 gloria, majestas divina inter homines ha-
 bitans.

De dictione שְׂכִינָא Scechinà in usu apud Rabbinos, cui subjecta est
 significatio Divinæ majestatis, & gloriæ.

Hoc nomen שְׂכִינָא, vel שְׂכִינָה ab Hebræis in specie usurpari solet de Dei præsentia,
 gloria, & majestate, qua hominibus præsens esse dicitur, cum iis commorari, & gratia, at-
 que auxilio suo iis adesse. Ex Elia in Tisbì voce שְׂכִינָא designatur רִיחַ הַקּוֹדֵשׁ Spi-
 ritus Sanctus, quod quidem aliquando, non tamen semper, verum esse ii optime norunt,
 qui Hebræorum libros versant. Apud Rabbinos dicitio שְׂכִינָא passim occurrit. Hinc illud:
 אֵין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה מִחוּךְ צַעַר אֵלָא מִחוּךְ שִׂמְחָה Divina præsentia non quiescit in
 Oooo 2 tri-

tristitia, sed in lætitia; *b. e. super homines tristes, sed super lætos, & hilares.* Ajunt itaque שְׂכִינָה Divinam majestatem a Jacob discessisse nimio plus Josephum lugente, quem a fera dilaniatum arbitrabatur, Genes. 34. ad eundem hilarem rediisse, ubi intellexit, Josephum in Ægypto adhuc vivere, eique in maxima dignitate constitutum præesse. Id vero innui verbis illis Genes. 45. 27. וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם Et revixit spiritus Jacob patris ipsorum, quæ verba וַתְּחִי רוּחַ & revixit spiritus, R. Salomon exponit שְׂכִינָה quæ ab eo propter merorem, & luctum discesserat; Onkelos vertit וַתְּחִי רוּחַ קוֹדֶשׁא & quævit Spiritus Sanctus super Jacob; Jonathas autem reddit וַתְּחִי רוּחַ נְבוּאָה Et quævit spiritus Prophetiæ, qui discesserat ab eo, quando vendiderunt Josephum. In Tractatu נדרים Nedarim fol. 38. legitur: אין הקבה משרה שכניתי *b. e. Deus non facit habitare Divinitatem suam, nisi super forti, divite, sapiente, & humili.* Sic Divina gratia habitat cum mansuetis, & humilibus; fugit autem a superbis, & iracundis. Singula vero Moysi exemplo ab iis probantur. In cap. 3. עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרויה ביניהם *b. e. Decem qui sedent, & operam dant Legis studio, Divinitas habitat inter illos, b. e. שכינה* Divinitas est cum ipsis, vel האלהים שכינה האלהית שרויה ביניהם *Deus in medio Judicum judicat. Aliquando autem שְׂכִינָה, & שְׂכִינָה רוח הקודש, & שְׂכִינָה* *R. Salomon i. Sam. i. v. 15. scribit ad verba Annæ Sacerdoti Eli respondentis: לא אדני* Non mi domine, videlicet ebria sum, sed mulier amaro animo, *b. e. mæsta, & tristis.* Quasi diceret: Non tu es dominus (*judex*) in causa hac, sed prodis te ipsum, שאין רוח הקודש שרתה עליך *quod Spiritus Sanctus non habitat apud te, ut scire possis, num ebria sim. Hanc Glossam petiit R. Salomon ex ברכות Berachoth fol. 31. לא ארון אתה* ברבר זה לאו אינא שכינה ורוח הקודש נבך שדנתני לכף חובה ולא לכף זכות *b. e. Non tu es dominus in causa hac: non est Divinitas, & Spiritus Sanctus apud te, quod judicasti me tamquam culpabilem, non autem ut infontem. Porro ex loco Genes. 45. 27. a R. Salomone, Onkeloso, & Jonathane exposito videntur tria illa שְׂכִינָה* Divinitas, Spiritus Sanctus וַתְּחִי רוּחַ קוֹדֶשׁא & שְׂכִינָה רוח נְבוּאָה *spiritus Prophetiæ pro una eademque re poni, atque idem significare, sed alibi omnino inter se distinguuntur. Etenim in יומא Jomâ cap. i. ubi quinque res, quæ fuerunt in Templo primo, non dicuntur fuisse in Templo secundo, suntque Arca cum operculo propitiatorio, & Cherubim, Ignis cœlestis, Majestas Divina, Spiritus Sanctus, Urim & Tummim, שְׂכִינָה Majestas Divina, & רוּחַ הַקֹּדֶשׁ Ruach haccodes, vel רוּחַ קוֹדֶשׁא Ruach cudescâ, b. e. Spiritus Sanctus sunt*

res diverse. Hinc Auctor Arùch has quinque res in Radice כּבּר enumerat, cujus verba hæc sunt, ne quisquam erret, vel alias obrudat, ut nonnulli fecerunt. Scriptum est ואכבּר, & legimus ואכבּרה. Haggai 1. 8. Quid docet nos ista diversitas? Quinque res, quæ defuerunt in Templo secundo ex Templo primo. Fuerunt autem hæc: ארון כפּוּרַת וּכְרוּב, אחד, שכינה שני, רוח הקודש שהוא נבואה שלישי, אורים ותומים רביעי אש מן ארון כפּוּרַת וּכְרוּב, b. e. Arca, operculum, & Cherubim, una res: Divina majestas, res secunda: Spiritus Sanctus, qui est Prophetia, res tertia: Urim & Tummim, res quarta: Ignis de Cælo, res quinta. Ex hæctenus dictis jure inferri potest, nomine שכינה gloriam Dei, majestatem Dei designari, cui nomini שכינה ad unguem respondet Græcum σκηνή in Apocalypsi D. Joannis cap. 21. v. 3. cum ait: Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λέγουσας. Ἰδὲ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετ' αὐτῶν ἀναβήσεται, καὶ σκηνώσεται μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ καὶ αὐτὸ ἔσονται, Ὁ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν Θεὸς αὐτῶν. Et audiivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum eis, & ipsi populus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eorum Deus.

מִשְׁכָּן, מִשְׁכָּנָה Habitatio, habitaculum, tentorium, tabernaculum. Exod. 25. 9. Jos. 18. 1. Plur. מִשְׁכָּנַיִן tabernacula. Genes. 4. 20. Psal. 132. 5.

מִשְׁכּוֹנָא, מִשְׁכּוֹנֵיתָא Arrha, pignus. Exod. 22. 25. Amos 2. 8. Sic appellatur pignus, quia, juxta opinionem Elie, הוא שְׂכָן habitat, seu commoratur in manu creditoris, seu mutuo dantis, donec redimatur.

מִשְׁכָּן Pignorari, pro pignore, in pignus accipere, mutuare sub pignore. Exod. 22. 25. in Jonathane. Prov. 27. 13. R. Salomon Exod. 38. 21. ad verba מִשְׁכָּן הַמִּשְׁכָּן scribit: Duabus vicibus dicitur מִשְׁכָּן ad indicandum, quod Sanctuarium נתְּמֹשְׁכָן oppignerabitur duabus vacationibus propter peccata Israelitarum; b. e. quasi pignus occupabitur ab hostibus, ut habetur in ילְמַדְנֵנוּ Jelammedenu. Sic ha-

betur in Exodo rabbà sect. 31. Si transgrediemini præcepta hæc, אני ממשכן שתי ego pignori dabo duo pignora, videlicet bis in pignus dabo Sanctuarium meum, sicut dicitur אִם חָבַל תְּחַבֵּל Exod. 22. 25. Tum dixit Moses: ולעולם הם ממושכנים anne in perpetuum manebunt oppignerata? Respondit Deus. Non, sed donec adveniat Sol, b. e. Messias, sicuti dictum est Malach. 3. 20. וּזְרָחָה לְכֶם יִרְאֵי Exorietur vobis, qui timetis nomen meum, Sol justitiæ, & curationis. Hæctenus מדרש רבא Medràs Rabbà.

שְׂכָרָא, שְׂכָר Merces, præmium. Verbum autem שְׂכָר mercede conducere: mercedem dare, vel solvere. In Targum transfertur per אָנָר Hinc השׂוֹכֵר הפּוֹעֵלִים Conducens operarios.

שָׂכֵר Mercenarius, operarius mercede שָׂכֵר, תּוֹשֵׁב, וְ נֵר Profelyti ut plurimum conductus. In Textu autem Hebraico nomine intelliguntur.

De Profelytis.

Præter ea, quæ de Profelytis in hoc Lexico pag. 73. & in meo Lexico Hebraico typis Seminarii Patavini edito anno 1732. pag. 114. 115. 116. dicta sunt, placet hæc addere. In ילקוט JalKût tria Profelytorum genera constituuntur. Triplices sunt Profelyti, vel peregrini: unus est, qui peregrinus evasit propter cibum; alter, ut alatur, ceu pauper; alter propter Nomen Sancti Benedicti, scilicet propter Deum, qui a Rabbinis per abbreviaturam dicitur הקבה Sanctus Benedictus. Profelytus primi generis in Sacris litteris simpliciter appellatur נֵר Exod. 22. 21. alter addito epitheto תּוֹשֵׁב Levit. 25. 47. tertius per periphrasim designatur Exod. 20. 10. Deuter. 14. 21. qui idem etiam a Rabbinis vocatur נֵר שֵׁר. Nomen autem Profelytus trahit originem a voce Græca ἀπορίλυτος, advena, adventitius, quæ dictio deducitur a præpositione Græca πρὸς ad, & ἔρχομαι venio; vocatur etiam ἔγγραπτος, & Latine peregrinus, sicuti habetur Exodi 22. 21. Cuneus de Republica Hebræorum lib. I. cap. 6. Profelyti fuere alienigenæ, qui ex Gentibus procreati, sed ab Idolorum ad Dei cultum traducti circumcissione donati sunt, quos Deus pro indigenis haberi mandavit Exod. 12. Profelyti ex Græcis facti a nonnullis Ἀστυοίβις appellantur Ἐλλωσιῶν Græcanici. Veruntamen alii multo melius latiore huic voci significationem subiectam esse volunt, ita ut per Ἐλλωσιῶν Græcanicos, Græcistas Judæi quilibet intelligantur tum in Græcia, tum in aliis regionibus viventes, & Græca LXX. Versione utentes; per Ἐλλωσιῶν Græcos autem pagani indicentur in Græcia degentes. De prioribus mentio fit Actor. 6. 1. Ortum est murmur τῶν Ἐλλωσιῶν πρὸς τοὺς Ἑβραῖους Græcistarum adversus Hebræos. Per Ἐλλωσιῶν intelligendi sunt Hebræi ortu, & religione. Ideo autem hoc nomine appellantur, quia ipsis Græciam incolentibus, vernaculoque sermone Græco utentibus Græca Bibliorum Versio erat in usu. Hi postea Christianam religionem amplexi sunt. Per Ἑβραῖους Hebræos vero Hebræi intelliguntur & lingua Hebræa, & Bibliis Hebræis utentes. Itaque ex patre Hebræo, vel matre Hebræa originem trahentes Hebræi appellabantur; nati vero tum ex patre, tum ex matre Hebræis, Hebræi ex Hebræis dicebantur, cujusmodi fuit D. Paulus, qui ad Philippenses 3. 5. de se ait: Περαιτωρὶ ἐκταύμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων. Circumcisus octavo die, ex genere Israel, de tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis. Sic Hebraice כּנבג Bagbag vocabatur ortus ex patre, & matre Profelytis, h. e. בֶּן נֵר filius Profelyti, & בֶּן נֵרָה filius Profelytæ; natus vero ex Profelyto, vel Profelyta dicebatur בֶּן נֵר filius Profelyti, vel בֶּן נֵרָה filius Profelytæ. Verum Profelytorum nomen speciatim tribu-

tum fuisse iis testatur Cœlius Rhodiginus lection. antiq. lib. 5. cap. 9. qui ex Gentibus vel Judaicam religionem amplectebantur, vel in se suscepta septem Noachi præceptorum observatione inter Judeos habitabant. Leguntur autem septem Noe præcepta in סנהדרין Sanhedrîn fol. 56. suntque hæc. 1. על עבודה זרה de cavenda Idololatria. 2. על ברכות השם de benedictionibus Dei. 3. על שפיכות דמים על de effusione sanguinis, vel homicidio. 4. על על גילוי ערוות de non revelanda turpitudine, seu fornicatione. 5. על הגזל de rapina. 6. על הדינים de judiciis. 7. על אכר מן החי de membro animalis vivi non comedendo. Ex his præceptis sex priora dicuntur a Rabbis Adamo tradita, septimum vero Noe. Porro quamvis Profelyti iustitiæ privilegii omnibus Israelitis communibus usi fuerint, nimirum civitatis, & sacrorum, Levit. 19. 34. illud tamen statutum, ne quis Profelytus numero Seniorum סנהדרין Sanhedrîn adscriberetur. Id confirmat Majemonides inquitens, Profelytos factos in rebus omnibus similes fuisse Israelitis, & circumcisos, ac baptizatos ex decreto Senatus impetrasse potestatem utendi, fruendi commodis, privilegii, ac prærogativis omnibus, quæ civibus Reipublicæ Judaicæ natis, & originariis comperebant, cum eo tamen discrimine, quod cives originarii nonnullis privilegii gaudebant, quibus Profelyti, & adscitii privabantur. Hinc Seldenus lib. II. de Jure natur. & Gentium c. II. docet, in Jure Israelitico alia ad vitæ rationem in officiis tum erga Deum, tum erga proximum præstandis spectasse, alia ad Magistratus, & Præfecturas capeffendas. Priora Israelitis natis, & Profelytis communia erant, a posterioribus vero Profelyti profus arcebantur. Tribus ceremoniis in Judæorum numerum Profelyti iustitiæ recipiebantur, nimirum בטבילה baptismo, במילה circumcissione, & קרבן sacrificio. Profelyti autem inquilini cur ita appellentur, rationem reddit Majemonides in הלכות ביאה cap. 14. n. 7. Quare vocatur Profelytus inquilinus? quia licitum nobis est permittere, ut inter nos habitet in terra Israelis. Nullos Profelytos inquilinos Judæi e Palestina ejecti agnoverunt, ac propterea Christus Profelytos iustitiæ designat, cum Matth. 23. 15. ait: Οὐκ ἔμνην Γραμματεῖς, & Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν & τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι ἓνα προσώπουτον & ὅταν χύθηται, ποιῆτε ὡς τὸν υἱὸν γένετης διπλοῦτεροι ὑμῶν. Væ vobis, Scribæ, & Pharisei, quoniam circumditis mare, & terram, ut faciatis unum Profelytum, & cum fuerit factus, facitis eum filium gehennæ duplo magis, quam vos estis. Moser vero de Profelyto inquilino mentionem facit, cum inquit Deuter. 14. 21. לגר אשר בשעריך peregrino, qui est in portis tuis, dabis illud: quæ verba Targum Onkelos reddit לתנתנה inquilino præputiato, & Targum Jonathan vertit לגר לנויר peregrino præputiato. Animadvertendum, R. Levi Barcinonensem falli in eo, quod dicit, mercenarium Profelytum eum esse, qui circumcidebatur, sed non baptizabatur. Si enim Profelytus inquilinus non fuit circumcisos, multo minus mercenarius, qui longe infra inquilinum erat. Cate-

ram generatim apud Judæos hoc tritum erat Proverbium in יבמות Jevammòth cap. 4. & a-
libi. קשים להם גרים לישראל כנגע צרעת. Duri sunt Profelyti Israelitis, sicut pla-
ga lepræ, vel כספחה sicut abscessus, apostema, שרובן חורים בשביל דבר קל, quia nimivum ob levissimas caussas Profelyti ab Israelitis recedebant,
secumque ex iis seducebant, quos malis moribus suis corruperant. Hinc in Talmudis Tracta-
tu עבודה זרה Avodà zarà cap. 1. habetur; tempore Messix Judæi non recipient Profe-
lytos, sicuti non receperunt eos in diebus David, & Salomonis.

שְׁלִיבֵינוּ שלב Gradus, sca-
læ. Ligna transversa in scala,
per que sursum gradimur. 1. Reg. 7. 28.

כְּשֻׁלְבָיִן Graduati, instar graduum, sca-
lari forma dispositi. Exod. 26. 17. & 36. 22.

שְׁלִיבֵינוּ Pustulæ. Exod. 9. 9. In Targum
Hierosolymitano: at in Targum Jonathanis פ
est in medio.

שְׁלִיבֵינוּ Conjungere, connectere. Exod.
26. 28. in Targum Jonathanis.

שְׁלֵרָה In cadaver ejus, in
torofam carnem ejus. Job 20.
23. A R. Levi vertitur פְּבִשְׂרוֹ. Apud Tal-
mudicos שְׁלֵרָה significat cadaver, corpus mor-
tuum. Hinc in נדה Niddà fol. 28. מַת
שְׁלֵרָה Mortuus qui com-
bustus, sed cadaver ejus, vel ossa ejus ad-
huc consistunt. In כבא קמא Bavà Kamà
fol. 31. רפסקה לאורחיה כשלדא Si ex-
tenderit se in via instar sceleti, h. e. si ma-
nus, & pedes suos in latitudinem expanderit,
ne quis transire queat. Glossa נְבִלָה cada-
ver. Aruch autem השורה וצלעותיה הן
שְׁלֵרָה Spina dorsa cum costis ejus est שְׁלֵרָה.
Ita videtur esse Sceleton, extructio, vel stru-
ctura ossium corporis. Plur. constr. שְׁלֵרָה

בְּסֵרִיָה costæ carnis ejus, Job 41. 14.

שְׁלֵי, שְׁלָה Quiescere, cessare, o-
tiosum, quietum, tranquil-
lum esse. Job 3. 18. Jerem. 48. 11. Amos 6.

1. cessare, desistere, dimittere. Job 7. 19.

שְׁפֵרְנֵהוּ. Thren. 3. 31. finire, absolvere.

Isa. 10. 32. extrahere, educere. Exod. 3. 5.

שִׁלֵּהוּ, tacere: errare, aberrare, ex errore,
vel ignorantia delinquere, peccare. Job

12. 16. oblivisci, oblivioni tradere. Job 8.

13. Esth. 4. 14. in Targum secundo. Itzpebal
אֲשֵׁתִּי errare, aberrare, delinquere, pec-
care. Levit. 5. 18. Hof. 3. 1. 2. Reg. 11. 6.

אֲשֵׁתִּי oblivioni tradi. Psal. 9. 19. אֲשֵׁתִּי
errare, aberrare facere. Psal. 119. 10. obli-
visci. Psal. 9. 18. spernere, aspernari, reji-
cere, respuere. Psal. 44. 10. Thren. 2. 7.

שְׁלָה Tranquillus. Dan. 4. 1.

שְׁלֵיָה, שְׁלֵיָה Tranquillus. Job 16. 12.

tranquilla. Jerem. 21. 22. Zach. 7. 7. Substant.
quies, tranquillitas, otium. Dan. 4. 24.

Adverb. quiete, tranquille.
שְׁלֵיָה Tranquillitas, quies, pax, o-
tium. Psal. 73. 1.

שְׁלֵיָה Idem. Hof. 9. 13.

שְׁלֵיָה Idem. Genes. 49. 1. in Tar-
gum

gum Hierosolymitano ; Jonathas autem habet טלניחא.

שליא Idem. 2. Sam. 3. 27. *Item casus repentinus, vastitas repentina, vastitas tumultuosa.* Proverb. 3. 25. **מין שליא**, & **בשליא** subito, cito, repente. 2. Sam. 3. 27.

שליא Subito, cito, repente. Prov. 7. 22.

שלו, **שלוה**, **שלוהא** Error, erratum, delictum, ignorantia, & **שלה ה** cum. Dan. 3. 29. **שלו** etiam cito. *Plur.* **שלוין**, **שלויהא** Errores. Psal. 19. 13.

משליא Fuscina, fuscinula, tridens. *Plur.* **משלין**, **משליחא**, & **משליחא**. Exod. 38. 3. & 27. 3. & in *Targum Hierosolymitano* **משליחא**.

שליחא Secundæ, secundina. Deuter. 28.

57. In *Aruch* reperitur scriptum **סילתא** in radice **סלת**, sed non videtur probandum. In

Tractatu נידא *Niddà* legitur descriptio secundine, que est hujusmodi: **שליא תחלחה**

דומה לחוט של ערב ואחריתה דומה כחורמוס וחלולה כחצוצרת ואין שליא

פחוה מטפת: *b. e.* Secundina in principio est sicut filum staminis, & in fine sicut lupinus, estque cava instar tubæ, nec minor reperitur palmæ magnitudine. In

Cholin cap. 4. in משנה *Misnà*: השוחט את הבמה ומצא בה שליא נפש

b. e. Si quis mactet bestiam, & inveniat in ea secundinam, anima pulchra (videlicet is, qui ab ejus fœditate non abhorret, cui fastidium non movet) comedet eam, & nullo modo pol-

luitur.

שלהב Inflammare, accendere, succendere, urere, adurere, exurere, comburere. Psal. 106. 18. inflam-

mari, ardere. Thren. 2. 3. **אשתלהב** comburi. Exod. 32. 1. in *Jonathane*. Ezech. 1. 13.

שלהוב, **שלהובית**, **שלהוביתא** Flamma. *Plur.* **שלהובין** flammæ. Isa. 13. 8.

שלהי Fessum, defessum, lassum esse. Gen. 25. 29. Isa. 44. 12. defatigare. Thren. 3. 5. **אשתלהי** moleste, ægre ferre; defatigari, deficere. Judic. 4. 21. Jonæ 4. 8. Amos 8. 13.

משלהי Defessus, fessus, lassus, defatigatus. Genes. 25. 29. 2. Sam. 16. 2. *Plur.* **משלהין** lassi. *Fæm.* **משלהיה**, & **משלהתא** fessa. Isa. 32. 2. *Per catachresin*, sitibunda. Prov. 25. 25.

שלהיה Defatigatio, lassitudo. **שלהיי** Idem. Isa. 8. 22.

אשתלהיות Deliquium, lassitudo, mæror, tristitia, anxietas. Jonæ 2. 8. Psal. 61. 3.

מין שליא, & **מין שלהיה**, **שלהיה** Idem ac **שליא** subito, ex improvise: repente. Job 30. 6.

שלו, **שליי** Coturnix. Exod. 16. 13. Numer. 11. 32. In *Jomà* fol. 75. quatuor species coturnicum leguntur, nimirum **שליי**, **פסיוני**, **קיכלי**, & **שיכלי**, postrema omnium optima, prima vilissima.

פסיוני in *Aruch*, & apud Talmudicos exponitur pro phasianis, quandoque pro perdicibus. **קיכלי** est Græcum Κίχλη turdus. Gesnerus in *Historia avium* scribit: Sunt qui Turdi nomen Græcis hodie vulgare esse

mihī affirmarint Κύχλα, alii τζ'χλα. Ubi utrumque שיכלו, & קיכלו idem esse videtur. Ex Plinio lib. 10. cap. 23. nullæ sunt coturnicum species, neque ex Targum ullum discrimen intercedit inter שליו, & פיסיוני. Ex מדרש תהלים Medrās Tehillim Psal. 4. Munstero פסיוני est placenta, sed coturnicis etiam significatio eo in loco potest convenire.

שַׁלַח Mittere, dimittere, emittere, ablegare. Exod. 3. 12. exuere, extrahere, nudare, spoliare. Isa. 32. 11. Raro in Targum occurrit juxta significationem Hebraicam, sed sæpe per שָׂרַר transfertur. Si conjungatur cum יָרַח manus vertitur per אוֹשִׁיט extendere: cum nomine אֵשׁ ignis, ut mittere in ignem, redditur per אוֹקִיר comburere; cum significatur dimissio vel cum expulsione, vel sine reditu, exponitur per הִתְרַךְ, vel פָּטַר. Diversa igitur erit Verbi שַׁלַח translatio pro varia dicendi ratione, ac modo. Pabel שַׁלַח Idem. Apbel אֶשְׁלַח Idem. 1. Sam. 19. 24. Ithpabel אֶשְׁתַּלַּח mitti, emitti, immitti, deferri.

שִׁילָה Schild. Nonnullis est a שִׁילֵי secundina: metonymice fœtus, filius. Cum affixo הֵא לoco ׀ filius ejus. Genes. 49. v. 10. Nominem autem שִׁילָה Schild intelligendum esse Messiam, colligitur ex triplici Targum, sive Paraphrasi Chaldaica, OnKeli, Jonathanis, & Hierosolymitana, in quibus pro שִׁילָה Schild habetur מְשִׁיחָא Messias; quod probarunt etiam in libris suis R. Salomō Kimchī, Bechai, & alii.

שִׁילוּחַ Siloe. Nomen vivi leniter fluentis, quasique clam serpentis. Quare nonnulli existimant Nehem. 2. 13. עֵין הַתְּנִין vocibus fons serpentis Siloe designari, quia leniter, quiete, ac placide fluit, serpitque instar serpentis. In Textu autem Hebræo Isa. 8. 6. legitur: יַעַן כִּי מָאֵס הָעָם הָיָה אֶת מַי הַשִּׁילָח Pro eo quod abjecit populus iste aquas Siloe, quæ vadunt cum silentio. Talmudici ad hunc locum scriptum reliquerunt: Dixit Raf Joseph. Nisi esset Targum hujus versiculi, non intellexissem sensum ejus. Dicit autem Targum: Eo quod sprevit populus hic regnum domus David, quod gubernat eos placide, כְּמַי שִׁילוּחָא דְנְגְרִין בְּנִיחָא sicut aquæ Siloe, quæ fluunt quiete, id est, sensim, & leniter &c.

בֵּית הַשְּׁלָחִים Ager sitibundus. Ita appellatur ager, cui aquæ pluvie non sufficiunt, sed opus habet perpetua irrigatione. In libro מוֹעֵד Moed disputatur multis, quo tempore liceat hujusmodi agrum irrigare, diciturque: מוֹעֵד בֵּית הַשְּׁלָחִין potant, h. e. irrigant agrum sitibundum in Festo. Subjicitur ratio, Nam si non irrigetur הַרְרֵי תְרִירָה jugiter, & corrumpitur funditus. Aliis בֵּית הַשְּׁלָחִין est locus miffionum, sive lacus, unde aqua emittitur, sive locus, in quem aqua ex fossa immititur ad irrigandum, aut per quem mittitur, juxta illud הַשִּׁילָח מִים עַל פְּנֵי הַיַּרְדֵּן Mittens aquam in superficiem platarum. Job 5. 10.

שְׁלִיחַ Missus, legatus, nuncius;

Apostolus; nudus, nudatus. *Plur.* שְׁלִיחִין Legati, missi; Apostoli: nudi, nudati.

שְׁלִיחַ צְבוּר Synagogæ minister, cœtus Ecclesiastici nuntius, *operam præstans Levitis, Sacerdotibus, & Synagogæ Capiti:* ædituus: curator negotiorum ædis sacræ, *frve* Synagogæ Judæorum.

שְׁלִיחַ Vestibus exutus, *ut* וְעֵרְטָלָא exutus, & nudus.

שְׁלַח Pellis animalis. הֵבִיאוּ שְׁלַחֲךָ Ad-ducite pelles.

שְׁלַחֲךָ Aptator pellium, coriarius.

שְׁלִיחוֹת, שְׁלִיחוֹתָא Missio, legatio, Ap-
postolatus.

תּוֹשַׁלְחָתָא Idem. Judic. 5. 15.

שְׁלַחֲךָ Gladius, ensis. Job 33. 18.

שְׁלַחֲךָ Mensa, *frve* cibis appositis *in-*
*fer-*viens, *frve* alia quævis, *ut* numularia ad per-
mutandas pecunias adhibita. *De mensa hæc*
trita sunt apud Rabbinos. In אורחות חיים
Orchòth chajim: בְּנֵי הַיַּי זְהִיר בְּרַבְרֵי

תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחֲךָ וְכֹל שְׁלַחֲךָ שְׂאִין עָלָיו
דְּבַרֵי תּוֹרָה נִקְרָא קִיא צִיָּאָה בְּלִי מְקוּם

b. e. Mi fili, esto memor verborum Legis
in mensa. Nam omnis mensa, in qua non
agitur de verbis Legis, de ea dicitur: *vo-*
minus, & sordes sine loco. Isa. 28. 8. *In*
חכמה Rescith chocmà *autem fol.*

הַאֹכֵל עַל שְׁלַחֲךָ צְרִיךְ שְׂלָא יְהִי
נִרְגָּז וּבִלְעָן אֶלָּא כְּאֹכֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ

Qui comedit in mensa sua, non debet esse
gulosus, vel vorax, sed edere tamquam in
conspectu Regis. *Hæc adhibent Rabbini ad*
revocandam in memoriam sobrietatem, & Dei
providentiam, qua quotidie alimur, & susten-
tamur. *Sic in alio sensu* חֲרוֹבְתְךָ

חֲרוֹבְתְךָ כְּחֻבְתְךָ Ecce dos tua, *vel* pec-
cuniz dotis tuæ collocatæ sunt ad mensam
numulariam, *ut* nimirum illis numularius ne-
gotietur, *& inde* lucrum aliquod percipiat.
Sic apud Græcos τραπεζα *mensam* numulario-
rum significat.

De Mensa פָּנִים Panum propositionis, & לָחֶם פָּנִים
Panibus propositionis.

Mensa Panum propositionis confecta erat ex lignis שֵׁטִים Settim, & auro undique obdu-
cta. Longitudine duos cubitos æquabat, latitudine unum, altitudine sesquicubitum. Pedibus
quatuor incumbibat, quorum singuli annulo aureo. erant instructi, cui vectis inferebatur, *ut*
commodius, ac facilius portaretur. *Hæc mensa inferviebat* sustinendis decem Panibus propositio-
nis, *ad* quos recipiendos duodecim scutelle super ea ordinatim erant dispositæ.

Panes autem פָּנִים facierum, *frve* Panes propositionis hoc nomine appellantur, quia co-
nam Domino apponebantur in mensa, quæ erat in Sancto ante Adytum. Græci eos vocant
panes πρῶτον, *vel* ἀφ' ἑσθως, quemadmodum etiam Hebræi aliquando המַעֲרָכָה ordinatio-
nis, quia ordinatim in mensa disponebantur. Istis panibus, *ut* diximus, qui erant numero

duodecim, recipiendis duodecim scutellæ paratæ erant. Conficiebantur autem e simila sine fermento; in duos ordines distinguebantur, atque inter se æquis intervallis distabant, calamis aureis inter eos interpositis, ut ad illos liber aeri pateret aditus. Porro singulis Sabbatis Panes propositionis a Sacerdotibus tollebantur e Sancto, recentisque in eorum locum sufficiebantur. Hoc vero ritu, & cæremoniis id agebatur. Quatuor Sacerdotes in Sanctum ingrediebantur, ex quibus duo duas thuris acerras, alii duo duos panum recentium ordines deferrebant. Tum quatuor alii panes, & acerras e mensa tollebant. Postquam in mensa panes recentes disposuerant, egrediebantur, & panibus veteribus in mensa aurea vestibuli collocatis, thus admixto sale adolebant; denique iis inter se viritim divisis in loco Sancto vescebantur.

שְׁלַח עֵירָךְ Duabus his dictionibus in ritibus Paschæ celebrandi positis indicatur, post ritus, & cæremonias a Lege imperatas mensam juxta communem, ac vulgarem consuetudinem instruendam esse, cui accumbentes, nulla quantitatis, vel qualitatis ratione habita, possint ex arbitrio quidvis comedere.

שְׁלַחֵנִי Mensarius, argentarius, trapezista, numularius, collybista. Ita appellatur, quia pecunie negotiationem in mensa peragit. De his agit Majemonides in הלכות שקלים parte 1. **שְׁלַחַן הַשְּׁלַחֵנִי** mensa numularii.

שִׁלְחָה Mutare, commutare, permutare. Genes. 31. 41. Job

20. 24. **אֶשְׁתַּלְחָהּ** mutari, commutari, transferri. Psal. 46. 3. Job 29. 20.

שְׁלַחוּפֵי Pro, vice.

שָׁלַט Dominari. Eccles. 7. 21. fac. cumbere in coitu. Levit. 18.

23. & 20. 16. **אֶשְׁתַּלַּט** Idem. **פַּהֵל שָׁלַט** Idem. **אֶשְׁלִיט** idem. Item dominium concedere, copiam, vel potestatem facere. Amos 4. 1. Dan. 2. 38.

שָׁלִיט Dominus, dominator, princeps,

dynasta, potestatem, copiam habens. Dan. 2. 15. **לֹא שָׁלִיט** non copiam habens. Esdræ 7. 14. Plur. **שְׁלִיטִין** dominatores. Esdræ 4. 20.

שְׁלִטוֹן Dominatio, dominium, potestas. Isa. 9. 3. dominus, dominator. Mich. 4. 8. Eccles. 8. 8. Plur. **שְׁלִטוֹנִין** Dominia. Constr. **שְׁלִטוֹנֵי** domini. Mich. 13. 9.

שְׁלִטוֹן, שְׁלִטָּה, שְׁלִטָּה Idem. Genes. 37. 8. Isa. 14. 5. Plur. **שְׁלִטוֹנֵי דְּמוֹנֵי** domini. Significat etiam **שְׁלִטוֹן, שְׁלִטָּה** dominatorem, dominium, potestatem habentem, Imperatorem. Hinc **Turcarum Imperator** dicitur Sultân.

II. **שֵׁלַט** Clypeus, umbo, scutum. Plur. **שְׁלִטָּה** scuta. Jerem. 51. 11. 2. Reg. 11. 10. Constr. **שְׁלִטָּה** clypei. 2. Sam. 8. 7. Per metaphoram significat maculam latam instar scuti, ut Jerem. 13. 23. **וְנִמְרָא שְׁלִטֵי** Et pardus maculas varietatis suæ.

שְׁלִטוֹנֵיהָ Idem. Eccles. 6. 3.

כְּשֵׁלַט Idem.

שְׁלִטֵי, שְׁלִטָּה Scuta, umbones. Jerem. 51. 11. maculæ pardi, quia similes

sunt scutis, scutula. Jerem. 13. 23.

שָׁלַל *Hebraice.* Spoliare, prædari, diripere, auferre, abstrahere.

שָׁלָלִין Prædæ, spolia. *Esth. 3. 13.*

שְׁלוּלָא, שְׁלוּלָא Embryo, fœtus matris nondum in lucem editus: abortivum.

Deuter. 14. 7. in Jonathane.

שְׁלוּלָא, שְׁלוּלָא Abortus, abortivum. *Ecclef. 6. 3. Ab Hebraeis שְׁלוּלָא definitur, ut sit בֵּן תְּשֻׁעָה* fœtus novem mensium, id est, qui sit jam partui proximus, & vivus.

Hinc in Tractatu זבחים Zevachim fol. 35.

השחט את המוקרשין לאכול שליל או שליא *Macflans Sacrificia sanctificata, ut comedat de embryone, vel secundinis.*

שָׁלַל Consuere crasso, & rudi modo. *Hinc רכין של כובסין*

לשולל הבגדים זה עם זה *Mos fullonum est consuere pannos invicem, magnum cum parvo, ne quid perdatur. Utuntur Hebraei frequenter hoc Verbo, cum agitur de luctu.*

I-taque in מועד קטון Moèd Katòn fol. 22. legitur: Post omnes mortuos שולל לאחר

שולל crasse confuit rupturam vestis post diem septimum, **ומאחר**, sed recte refuit post diem trigesimum. Propter patrem, aut matrem **שולל** crasse confuit post diem trigesimum, nunquam autem recte refuit. **שוללת לאחר** mulier crasse refuit statim post lacerationem.

שָׁלַל Nidus, ovorum conglobatio in ventre gallinæ. *In ביצא Betzà fol. 7. legitur. Usurpatur de ovibus majoribus ad plenitudinem, & maturitatem vergentibus, de qui-*

bus dicitur שלל של ביצים; at אשכול של ביצים Botrus ovorum, de ovibus minoribus ex semine primum conglobatis.

Munstero ova multa simul. Verumtamen id nimis generale est.

שָׁלַם, שָׁלַם Absolvere, implere, complere. *Jof. 4. 1. absolvi,*

impleri, compleri, consummari, perfici, finiri, consumi, deficere. Gen. 47. 15. Jof. 8. 24. Isa. 60. 20. Pabel שָׁלַם absolvere, per-

ficere, finire, consummare: solvere, persolvere, reddere, retribuere, rependere, compensare. Exod. 21. 36. Judic. 1. 7. 1. Reg.

9. 25. Aphet אשלים perficere, absolvere, consumere. Deut. 32. 30. Job 23. 14. integrum, perfectum asserere. Isa. 44. 26. inte-

gre, perfecte, sincere incedere, ambulare, vivere. Isa. 38. 15. reddere, retribuere. Efdra 7. 19. pacem facere, vel inire. Jof.

10. 1. 2. Sam. 10. 19. Ithpabel אשתלם absolvi, consumi, absumi, deficere: reddi, retribuui, compensari. *Isa. 42. 19. Plal. 65. 2.*

שְׁלִימָא, שְׁלִימָא, שְׁלִימָא Integer, perfectus, absolurus. *Levit. 1. 3. Jof. 10. 13. salvus, incolumis: pacificus, pacatus. Plur. שְׁלִימִין, שְׁלִימִין, שְׁלִימִין* integri:

pacifici. Genes. 34. 21. Fœm. שְׁלִימָתָא, שְׁלִימָתָא, שְׁלִימָתָא integra, perfecta. *Levit. 3. 9. & 4. 28. Amos 1. 6. Plur. שְׁלִימָן* inte-

græ. Deut. 27. 6. שְׁלִימָא, שְׁלִימָא Pax, prosperitas, salus, incolumitas, integritas. *Genes. 29. 6. Jerem. 33. 9. לך שלם לך* pax tibi, salve. **שְׁלִימָא**

שְׁלִימָא לְכֶם pax sit vobis. *Hebraice לְכֶם שְׁלִימָא*

Genef. 43. 22. Sic Judic. 19. 20. & 6. 23. *pro* salвете, salvi fitis. *Rabbini autem usurpant עליכם שלום* pax fit super vos. *Sine pronomine שלם ויאמר למלכא שלם* Et dixit ad Regem, pax, *h. e.* Salve Rex. 2. Sam. 18. 28. Sic 1. Sam. 25. 6. ואת שלם Et tu salve, salva fit domus tua, salvi sint omnes tui. *In Gittin fol. 62. dicitur, Principibus, Doctoribus, & Magnatibus salutem duplicandam esse: שלמא למר שלמא למר* Pax domino, pax domino: עליכו מלכי: שלמא עליכו מלכי Pax vobis Reges, pax vobis Reges, *quo nomine eo in loco Rabbini inter ceteros eximii indignantur, quorum doctrina, monitis, consilio populi reguntur. Rabbinos autem recte vocari Reges probant Hebraei ex Proverb. 8. 15. בני שרים ישרו: כל שפתי ארץ: רוח לבשה את-עמשי ראש השלישים לה דויד ועמך בן-ישי שלום שלום לה ושלום לעזרה כי עזרה אלהיה: h. e.* Spiritus vero induit Amasai principem inter triginta, & ait: Tui fumus, o David, & tecum fli Isai: pax, pax tibi, & pax adiutoribus tuis. Te enim adjuvat Deus tuus. *Dum autem aliis salutem precantur, utuntur verbis Danielis 3. 31. שלמכין ישגא* Pax vobis multiplicetur, *estque apud eos Formula saturandi in exordio epistolae, pro salutem plu-*

rimam. Apud Majemonidem החיור שלום significat salutem reddere, h. e. respondere: ולא יתן שלום לרבו או יחזיר לו שלום זה כדרך שנותנים ליועיים ומחזירים זה לזה Neque dabit pacem Praeceptoris suo (*h. e. salutabit eum*) aut reddet ei pacem (*h. e. gratias ei salutanti aget*) sicut salutantur amici, & sibi invicem respondent. *In אבות פרקי אבות autem cap. 4. extat monitum Estto praeveniens pace, h. e. salutatione, quosvis homines. Hac enim ratione omnium amicitia, benevolentia, obsequium, & gratia facile comparatur.*

שלמות, שלמותא, שלמותא, שלמותא, שלימותא, שלימותא, שלימותא Integritas, perfectio, animi sinceritas. Psal. 78. 72. Job 5. 26. *Apud Rabbinos circumfertur: שלימות הפעולה מורה על שלמות הפועל h. e.* Perfectio operis docet de perfectione efficientis; *videlicet Auctoris excellentia. & virtus ex operis prestantia intelligitur שלמות אראשון* perfectio prima, *h. e.* hominis constitutio, indoles, & natura: שלמות האחרון perfectio ultima, *h. e.* mens, intellectus.

אשלמותא, אשלמותא Perfectio, impletio, absolutio, complementum. Exod. 28. 17. אבני אשלמותא Lapidis impletionis. Exod. 25. 7. *h. e. qui implebantur lapidibus pretiosis. Item initiatio, consecratio, cum sermo est de Sacrificiis, & Oblationibus. Ita autem appellabantur, quia iis Sacerdotum manus implebantur, cum eis tradebantur, us-*

Deo offerrent . Hinc Levit. 8. 28. קרבן
 הַנּוֹן אֲשֶׁלְמוֹתָא הַנּוֹן Sunt oblatio consecratio-
 nis, sive initiatoria . *Hebraice מְלֵאִים הֵם*
Sic in Jonathane Levit. 8. 22. דְּבַר אֲשֶׁלְמוֹתָא
 aries initiatorius . *Plur. אֲשֶׁלְמוֹתָא* perfe-
 ctiones .

אֲשֶׁלְמוֹתָא , אֲשֶׁלְמוֹתָא Initiatio . *Le-
 vit. 8. 34. in Jonathane .*

תּוֹשֶׁלְמָא , תּוֹשֶׁלְמָא , תּוֹשֶׁלְמָא Retri-
 butio, compensatio . *Isa. 34. 8.*

תּוֹשֶׁלְמוֹת , תּוֹשֶׁלְמוֹת Idem . *Plur.*
 תּוֹשֶׁלְמוֹת , תּוֹשֶׁלְמוֹת retributiones . *Deuter.
 32. 32.*

תְּשֻׁלוּמָא Idem . 2. *Sam. 19. 36. Plur.*
 תְּשֻׁלוּמָא retributiones, compensationes .
*Aliquando תְּשֻׁלוּמָא , vel תְּשֻׁלוּמָא est pre-
 positio pro , ut In Targum Hierosolymitano*
Levit. 24. 20. תְּבַר תְּשֻׁלוּמָא הַבֵּר עֵין
Fractura pro
fractura, oculus pro oculo, dens pro dente,
h. e. pro fractura reddatur equalis fractura,
*fractura sit retributio fracturae &c. Ex Talmu-
 dicitis isthac retributio fuit retributio תְּשֻׁלוּמָא*

תְּשֻׁלוּמָא per pecuniam . *Et R. Salomon Levit.*
24. 21. אִם אֵין תְּכַלָּה אֵין תְּשֻׁלוּמָא ubi nul-
 la est læsio, ibi nulla est compensatio .
Sic תְּשֻׁלוּמָא לְתְּשֻׁלוּמָא lædens focium
suum ad compensationem condemnatur .

תְּשֻׁלוּמָא פְּטוּר . פְּטוּר compensatio damni .
 תְּשֻׁלוּמָא נֶזֶק liber, immunis a compensatio-
 ne, cui opponitur תְּשֻׁלוּמָא obligatus, reus .

תְּשֻׁלוּמָא Idem . *Et adverbialiter, pro, lo-
 co, vice. Levit. 24. 20. in Jonathane .*

תְּשֻׁלוּמָא Salomon . *Nomen viri .*

שֶׁלֵךְ Mergus, avis . *Levit.*
 11. 7. *in Onkeloso, in Jonathane*
autem separatim scribitur שֶׁלֵךְ נֹנָא .

שֶׁלַח Educere, exuere, extrahere .
 Jud. 3. 22. stringere, de gladio
*usurpatum. Judic. 20. 2. de calceis, detrahe-
 re. Deut. 25. 10. Exod. 3. 5. de lapidibus,*
eruere. Levit. 14. 40. אֲשֶׁתְּלִיף ,
*Itbpabel אֲשֶׁתְּלִיף evaginari, educi, ex-
 trahi, avelli, exillire. Ezech. 21. 10. Jud. 5.
 22. Deuter. 19. 5.*

שֶׁלִיף Avulsam, evulsam . *Levit. 22. 24.*
 שֶׁלְפִיקוֹן Pustulæ . *Exod. 9. 9.*

שֶׁלַק Uredine perire, aduri, uredi-
 ne tangi . 2. *Reg. 19. 26.*

שֶׁלַק Elixare, in aqua coquere . *Meta-
 phorice de Sole usurpatur, qui calore suo*
quodammodo fructus coquit ad maturitatem
perducens, sicuti ignis carnes, vel alios cibos .

שְׁלֵשׁ , שְׁלֵשָׁה , שְׁלֵשֶׁת Tres,
 tria : שְׁלֵשִׁים triginta .

מִשְׁלֵשׁ Triangulum . *צורת מִשְׁלֵשׁ* Fi-
 gura trianguli .

שְׁלֵשׁ Trinitas, tres personæ Divinæ .

שְׁלֵשׁ Trinus . *Deus est שְׁלֵשׁ trinus in*
unitate, seu una essentia, sed non שְׁלֵשָׁה
tres Dii .

*Hebraei Jureconsulti ubi de jure mutui, cre-
 diti, vel debiti agunt, peculiariter hac radice*
utuntur . Hinc habetur in libro המִשְׁפָּט
*numer. 55. שְׁלִישׁ Tertius, videlicet deposti-
 tarius, sequester, in cuius fidem, vel apud*
quem rem, vel litem deponunt . השְׁלִישׁ
Deponere in fidem, vel custodiam tertii .

השֵׁל Deponi . שליֹשׁת Tertiatio , *b. e.* depositio in fidem tertii . שליֹשׁ בזמן שליֹשׁ Depo-
sitarius , quando depositum est adhuc in
manu ejus , fidem habet duorum testium .
שלא Etiam si alter litigantium dicat , שליֹשׁ
quod non fecerit eum deposti-
tarium , tamen השליֹשׁ depositario
istius fides habetur : etiam si ambo negent ,
שטר שריה tamen adhuc ei fides habetur .
שליֹשׁ Litteræ contractus , vel obliga-
tionis , quæ fuerint in manu depositarii ,
ac dicat coram Judice , illam obligationem
exolutam esse , fides ei habetur &c. על
Cum hac conditione השליֹשׁ
fuit depositarius : ליתן השליֹשׁ
אלא בפני בר Non debet reddere (*ex ma-
nibus suis*) depositum , nisi coram Judici-
bus , illisque verbis expressis explicare עניין
השליֹשׁ rationem depositi , quo scilicet
jure , & qua conditione illud acceperit .
שליֹשׁ Depositarius , שהושלש שטר בירו
in cujus manu depositum fuerit collocatum .

שֵׁל Catenis ligare . Jos. 2. 18.

16. *Itzpabel* אֶשְׁתִּילֵשֵׁל ca-
tenis ligari . Job 12. 17.

שֵׁלֵשָׁה Catena . Job 39. 20.

שֵׁלֵשָׁה , שֵׁלֵשָׁה Idem . *Plur.* שֵׁלֵשָׁה , שֵׁלֵשָׁה
catenæ , vincula ; & שֵׁלֵשָׁה , שֵׁלֵשָׁה
Psal. 117. 14. & שֵׁלֵשָׁה Esth. 1. 1. In *Tar-
gum secundo* , & שֵׁלֵשָׁה Psal. 129. 4.

שֵׁם Nomen . Exod. 31. 2.
Ezech. 22. 5. שֵׁם , שֵׁם
Deus . *Plur.* שֵׁמֹתָ , שֵׁמֹתָ nomina .

In מדרש רות Medrâs Ruth cap. 1. 3.
אשריו של אדם שיצא בשם טוב מן
Beatus homo , qui exit cum no-
mine bono ex hoc Mundo . In ר
בשמותם cap. 32. Sex nominati sunt
nominibus suis , antequam nascerentur , ni-
mirum Isaac , Ismael , Moses , Salomon ,
Josias , & Nomen Messiaë Jesus . In בראשית
ר מרות נאמרו בשמות , רכא
Quatuor proprietates dicuntur de nomini-
bus . Sunt , qui nomina habent pulchra ,
& simul opera pulchra . Alii nomina ha-
bent turpia , & eorum opera quoque sunt
turpia . Aliorum nomina sunt turpia , sed
opera pulchra . Aliorum denique nomina
pulchra , sed opera turpia . *Singula exemplis
ibidem illustrantur , ad quem locum curiosos
lectores mittimus .*

Porro שֵׁם in numero singulari in Rabbi-
norum libris cum variis nominum appellatio-
nibus conjunctum reperitur . Itaque vel est
Nomen per se , quo quis nominatur , vel
est Nomen Logicum , vel Nomen Gramma-
ticum , ex quo fit , ut hæc Nominum dis-
crimina occurrant : שֵׁם הדָּבָר nomen rei ,
b. e. nomen substantivum , & appellati-
vum : שֵׁם הקוֹרֵם nomen primitivum :
שֵׁם העֵצִים nomen derivatum : שֵׁם הַגְּזֵר
nomen substantiæ , *b. e.* substantivum :
שֵׁם התּוֹאֵר nomen formæ , *b. e.* adjectivum ,
nomen concretum . שֵׁם המְקַרֵּה nomen
accidentis , *b. e.* nomen abstractum : שֵׁם
שֵׁם מוֹרְכָב nomen simplex : שֵׁם הַלוּוִי
nomen compositum : שֵׁם הַלוּוִי nomen socie-

ratis, *b. e.* conjugatum, ut דָּבַר verbum: item nomen sociatum, videlicet adjunctum, sive adjectivum, ut אוֹזֵב hyssopus est nomen simplex, at אוֹזֵב רוֹמַי hyssopus Romanus est nomen sociatum: שֵׁם הַפְּעוּל nomen Verbale: שֵׁם הַנְּרָדָה nomen consecutivum, *b. e.* synonymum: שֵׁם הַמְצֻטָּרַף nomen relativum: שֵׁם הַנְּמִצֵּר nomen conjunctum, vel סְמוּךְ *b. e.* constructum: שֵׁם הַמְּוַעֲתֵק nomen translitivum: שֵׁם הַמְּסִיפֵק nomen analogum: שֵׁם מְפִירָר nomen dispersum, *b. e.* collectivum, quod numero singulari in multa dispergitur, sive multa complectitur: שֵׁם הַמְּוַסְבֵּם nomen univocum: שֵׁם מְשׁוֹתֵף nomen æquivocum: שֵׁם הַמְּשֻׁאֵל nomen aliunde commodatum, *b. e.* metaphoricum &c.

כֵּשֶׁם Sicut. In sequenti voce solet sequi כֵּשֶׁם, ut שְׂאֵי אֶפְשֶׁר כֵּשֶׁם sicut impossibile est: שְׂמִקְרִישׁוֹן כֵּשֶׁם sicut sanctificant. Dicendum autem כֵּשֶׁם, non כֵּשִׁים, sicuti solent proferre indoctiores Hebraei. Nam כֵּשֶׁם ponitur pro כְּהֵשֶׁם, quod est Dei nomen.

עַל שֵׁם עַל שֵׁם Propter. עַל שֵׁם, לְשֵׁם quod, propterea quod. In פְּרָקֵי אֲבוֹת cap. 2. כָּל־מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה לְשֵׁם שְׁמַיִם. Omnia opera tua fient propter Deum. Brevius. הַכֹּל לְשֵׁם שְׁמַיִם Omnia propter Deum, ad nominis Divini gloriam.

מִשֵּׁם De nomine, propter. Idem ac מִשְׁוֹם.

שֵׁם, הַשֵּׁם Deus, Dominus. Sumitur præsertim apud Rabbinos pro Nomine Tetragrammato יְהוָה Adonai. Hinc verba Genes.

3. 8. קוֹל יְהוָה קוֹל הַשֵּׁם, & קוֹל הַשֵּׁם in Aben Ezra pro eodem accipiuntur. הַשֵּׁם הָרָאָה לִּי עֵץ הַחַיָּת Deum monstravit ipsi arborem vitæ. Post nomen autem שֵׁם, vel יְחַבְּרֵךְ sequi solet reverentia ergo יְחַבְּרֵךְ benedictus sit, vel per Abbreviaturam יְהוָה, vel הַשֵּׁם, quæ Abbreviatura significat הַשֵּׁם יְחַבְּרֵךְ Deus, qui sit benedictus. Hinc אֵלֶּיךָ מֵהַשָּׁמַיִם יְהוָה Quod Deus sit benedictus: הַאֵל לְךָ חֲכָמָה Num tibi est sapientia juxta sapientiam Dei, qui sit benedictus?

יְהוָה Nomen Domini. Idem ac Dominus. Hinc Ruth 4. 14. verba illa בְּרֹךְ יְהוָה Benedictus sit Dominus, Targum reddit בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ רַבִּי Benedictum sit nomen Domini. Sic Deuter. 28. 59. לִירֵאת אֵת שֵׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ Timendo nomen illud gloriosum, & reverendum, videlicet Dominum Deum tuum. Timere nomen Dei, & timere Deum idem sunt. Hinc R. David ad illud Isa. 16. 21. Et scient יְהוָה כִּי שְׁמִי יְהוָה quia nomen meum est Dominus, scriptum reliquit: כִּי אֲנִי יְהוָה Idem est cum illo; Quia ego sum Dominus. Nam Ipse est nomen ejus, & nomen ejus est ille Ipse.

שֵׁם שְׁלֹשׁ אַרְבַּע, vel שֵׁם שְׁלֹשׁ אֲוֵתוֹת Nomen quatuor litterarum. Rabbini hoc nomine designant nomen Dei proprium יְהוָה constans ex quatuor litteris, quod Græce dicitur τετραγράμματον. Hoc idem nomen passim in Talmude, & a Cabbalisticis appellatur

zur **שם הנדול והקדוש** nomen magnum,
& sanctum, quod idem in libro **זוהר** Zohar
lingua Chaldaica dicitur **שְׁמָא רַבָּא וְקַדִּישָׁא**,
& pretiosum: sic **שְׁמָא רַבָּא וְקַדִּישָׁא** nomen magnificum,
& pretiosum: sic **שְׁמָא רַבָּא וְקַדִּישָׁא** nomen glo-
riosum, quo nullum sub Cælo majus; vel

שְׁמָא הַנְּכָבֵד וְהַנּוֹרָא nomen honorandum,
& reverentia dignum: **שְׁמָא הַמְּיוֹחָד** no-
men proprium, videlicet Deo proprie con-
ueniens, eumque ab æterna essentia denomi-
nans: denique **שְׁמָא בֶּן אַרְבַּע אֲתִיּוֹת** no-
men filius quatuor litterarum; b. e. quod
ex quatuor litteris componitur.

De nomine Dei **יהוה** ab Hebræis dicto **שְׁמָא הַמְּפֹרָשׁ**

Scem hamphorâsch.

שְׁמָא הַמְּפֹרָשׁ Nomen expositum, nomen separatum. De eo vide Tetragrammaton Joa-
nis Drusii. De eodem nomine lingua Germanica a Luthero contra Judæos conscriptus fuit liber
inscriptus Schem hamphorâsch; quam appellationem nostrates etiam Hebræi ad hanc diem
retinuerunt. Per illud autem designatur Dei nomen ipsi proprium Tetragrammaton **יהוה**, nul-
li alii commune, maximum, gloriosum, & qualibet reverentia dignum, de quo multa passim
non solum in Hebræorum, sed etiam Christianorum libris reperiantur. Dicitur nomen expositum,
b. e. prolatum, declaratum, explanatum, pronuntiatum per nomen **אֲדוֹנָי** Adonai, b.
e. Dominus, vel explicatum per alias duodecim litteras, vel etiam quadraginta duas, ex qui-
bus alia varia, ac diversa nomina fuere composita, quæ **לְהַכְמִיִּים** Sapientibus tantummodo
apud præcos tamquam sanctissima arcana, & mysteria ore tenus deinceps credebantur, ex-
plicabanturque, ex quo factum, ut cum iisdem decursu temporis sepulta fuerint, & oblivioni
penitus tradita. Habemus quidem apud Petrum Galatinum, per septuaginta duo alia nomina
mystica fuisse explicatum, quæ ab eodem recensentur lib. 2. de Arcanis Catholicæ veritatis
cap. 18. Dicitur **מְפֹרָשׁ** separatum, quia ab omnibus aliis Dei nominibus se junctum est,
ipsique tantummodo proprie accommodatur, ac tribuitur. Vide R. Majemonidem cap. 61. parte
1. libri **מִוֵּרָה נְכוּכִים** Morè Nevuchim, R. Levi Ben Gerson, R. Bechai in Commentariis
suis in Legem, ad illud Numer. 6. 23. **כֹּה תְבַרְכוּ בַּהּ יְהוָה** Sic benedicetis; R. Salomonem ibidem,
& ad illa Isaie 42. 8. **אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי** Ego sum **יהוה** illud est nomen meum. Cla-
rius, & fusius cæteris de hoc nomine habetur in libro **עֲקָרִים** IKKariim Orat. 2. cap. 28.
quod propterea placet legentium oculis ipsissimis libri verbis exhibere. **שְׁמָא הַנְּכָבֵד** Nomen
illud gloriosum cum Jod, He, Vau, He, vocatur **שְׁמָא הַמְּפֹרָשׁ** Scemamphorâsch, id
est, **שְׁמָא הַנְּכָבֵד** nomen separatum, quæ locutio usitata est in libris Rabbiorum, ut
quando dicunt de re, quæ ab alia separata, & discreta est: **פֹּרָשׁ**: ut **בְּשֵׁר הַפֹּרָשׁ**

החי *Caro separata a vivo*: הַפְּרֹשׁ מִן הָעֵרְלָה *Separatus a præputio*. Sic homines, qui a se invicem dignitate, aut sanctitate separati, & discreti sunt, vocantur פְּרוּשִׁים. Sic quoque explicant Rabbini nostri in libro Siphre, & in Talmud illud: *Sic benedicetis filiis Israel*, Numer. 6. 23. nimirum בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *per Schem hamphoràsch*. Dicit ne simpliciter per Schem hamphoràsch, an etiam per cognomen ejus Adonai? Textus me docet in sequentibus, ubi dicitur v. 27. *Et ponent nomen meum super filios Israel*. Nomen meum, scilicet הַמְּיֻחָד לִי *proprium meum*. Quibus declarant, quod nomina, quæ dicuntur de ipso Deo, & de aliis, imposita sunt ipsi sive ab effectis, sive a qualitate alia, citra affirmationem essentia ipsius; veluti nomen אֱלֹהִים *Eloim* denotat potentiam, ideoque dicitur de ipso, & de aliis, veluti de Angelis, & Judicibus. Sic אֲדֹנָי *Adonai* denotat *Dominum*, ideoque dicitur de ipso, & de aliis. Idem de aliis nominibus judicium est, quæ de ipso, & aliis per communicationem, & homonymiam dici possunt. Sed nomen quatuor litterarum Jod, He, Vau, He, nullo modo alii recte convenire potest, quia est nomen, quod de Deo tantum dicitur ratione æternæ ipsius essentia. Atque hac in re nihil quicquam communicatur cum eo ex cæteris entibus: unde vocatur שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *Nomen separatum*. Verumtamen si attente מקרא *Sacras literas legeris, non semel aliis etiam per metaphoram accommodatum, ac tributum invenies*. Sic in וַיְהִי הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם וַאֲלֵה שְׁמוֹת *Exod. 13. 21*. וַיְהִי הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאֲרִי לָהֶם לַלַּיְלָה וּלְיָמֵם וּלְיָלָה: *b. e.* Et יהוה *Dominus* præcedebat eos interdiu in columna nubis, deducendo eos per rectam viam: nocte vero in columna ignis &c. Sic *Exod. 14. 19*. וַיֵּסַע מִלֶּאךֶּ הָאֱלֹהִים הַהֵלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיֵּסַע הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיֵּסַע הָאֱמִילָךְ מֵאַחֲרֵיהֶם *b. e.* Profectus est itaque Angelus Dei præcedens castra Israel, & fuit a tergo ipsorum, & profecta est columna nubis ante eos, & substitit a tergo ipsorum. *Hinc in libro שְׁעָרֵי אִוֶּרָה* Scaarè orà *in principio*. Scito, quod nomen proprium יהוה denotat essentiam Creatoris nostri, omniaque ab ipso pendent. *Præterea additur*: Scito, quod omnia nomina sancta, quorum fit mentio in Lege, pendent a nomine quatuor litterarum יהוה. *Id vero similitudine allata explicatur*: שֵׁם בֵּן רֵךְ אֹרְזוֹת *Nomen quatuor litterarum est instar rami arboris*: nomen אֱהִיָּה autem est radix istius arboris, unde oriuntur plures radices, quæ extendunt se circumquaque in frondes. Reliqua autem nomina sancta sunt instar frondium, & palmitum, qui emittuntur ex ramo arboris, quorum quisque producit fructum juxta speciem suam. *Plura huc pertinentia vide in Tractatu סוֹטָה* Sotà *fol. 38. in libro נוֹה* Noh *fol. 202.* & *in Bemidbar rabbà ad illud Numer. 6. 23.* כֹּה תְּבַרְכּוּ *Sic benedicetis* &c. *Benedictio autem, quæ benedicebatur populo בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ in nomine, vel*

per nomen Schem hamphoràsch, vocabatur בְּרִכַּת כֹּהֲנִים benedictio Sacerdotum, quia ea Sacerdotes populo benedicebant. Sacerdos summus, sive Pontifex Maximus dictus כַּהֵן semel quotannis בַּיּוֹם כַּפּוּר in die Expiationis nomen Tetragrammaton יְהוָה juxta litteras, ex quibus constat, summa cum reverentia proferebat in Templo, sive Sanctuario. Ultimus autem Sacerdos, qui illud protulit, fuit שִׁמְעוֹן הַצִּדִּיק Simeon justus. Porro Templo, & urbe Hierosolyma per Vespasianum solo æquatis, penitusque dirutis, cum non liceret illud extra Templum pronuntiare, vera, ac germana ejusdem pronuntiatio periit, non sine singulari certe Dei judicio, ut impia gens, & perfida, cui Deus se cognoscendum proprio suo nomine prodiderat, ne nominare quidem, vel appellare eundem eodem nomine posset. De vera יהוה pronuntiatione vide, si placet, Questionem primam ex nostris Questionibus typis Seminarii Patavini editis anno 1725.

שֵׁם מְלֵא Nomen plenum. Ita appellatur nomen Tetragrammaton יְהוָה conjunctum cum nomine אֱלֹהִים, ut legitur Genes. 2. 8. וַיִּטַע יְהוָה אֱלֹהִים בָּיִם. Hinc ad illud Genes. 2. 4. שֵׁם מְלֵא עֲשׂוּת יְיָ אֱלֹהִים עַל עוֹלָם מְלֵא

שֵׁם Nomen. Raro forma absoluta שֵׁם in Targum occurrit. Pro ea enim Talmudistæ adhibere solent שׁוּם; at formam emphaticam שְׁמָא sæpe pro nomine Divino, & Tetragrammato יְהוָה usurpant, conjungunt tamen cum מְפָרֵשׁ, vel דְּמַתְּפָרֵשׁ quod expositum, vel separatum est, diciturque vulgo a Rabbis שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ Schem ham-

phoràsch. Animadvertite tamen id intelligendum esse non de expositione illa, quam Rabbini artificiose finxerunt per duodecim, aut quadraginta duas litteras, aut etiam septuaginta duo nomina Cabbalistica, quod supra innuimus agentes de Schem hamphoràsch, sed de expositione, sive pronuntiatione, quæ fit per nomen ejus vicarium אֲדוֹנָי Adonai, quod etiam per se est nomen Divinum. Cum Pronominibus שְׁמִי nomen meum, שְׁמֶךָ nomen tuum, שְׁמִיָּהּ nomen ejus, שְׁמֵיהֶן nomen ipsorum, quod etiam dicitur שְׁמֵיהֶן a forma שׁוּם, de qua supra. Plur. שְׁמֵיהֶן nomina. Constr. שְׁמֵיהֶן nomina.

De Sammài.

שַׁמַּי Sammài, & Samèa, & Schammæus. Caput fuit Phariseorum paucis ante ortum Christi annis, & perpetuus Antagonista, & adversarius Hillelis Senioris. De Hillele, & Samèa hæc habet Cuneus de Republ. Hebræorum lib. 1. cap. 12. Divinus Senex R. Hillel... magni Concilii princeps erat, & alterum sub se Præsidem habuit Samèam, hominem truculentum, ambitiosumque, cujus sectatores, cum paulo post contra discipulos Hillelis

lelis insurrexissent, tantis studiis animos hominum concivere, pene uti totus populus pertractus in partes sit. De dissensionibus inter discipulos Hillelis, & Sammài multa habentur apud Auctores. De his vide Hottingerum Thesaur. Philol. pag. 42. & Joan. Lightfoot Hor. Talmud. pag. 335. editionis Lips. & Targum Hierosolymitanum in שבט Sabbat fol. 33. & שביעית Sceviit fol. 35. Post multas tamen inter ipsos contentiones, & digladiationes בן קול Bath Kol in Jafne Hillelis sententiam probavit, quo ostendit, ei potius, quam Sammài esse adhaerendum. Talmud Hierosolymitanum in בכורות Becordth fol. 3. Alia vide de Hillele hujus Lexici pag. 45. Dicitur fuit olim Hillel etiam Hellel, ut Emmanuel & Immanuel. De hac scriptioe agit Drusus Observ. l. 9. cap. 1. Appellatus fuit הלל הלקון Hillel senex, quod etatem centum, & viginti annorum atigerit. Princeps fuit, in ejusque familia principatus per decem generationes mansit, nimirum per annos circiter quadringentos usque ad alium Hillelem, qui appellatus fuit הנשיא hannasci, b. e. Princeps.

שָׁמַיִם Fortassis, fortasse, forte. Interdum in interrogazione significat num, numquid?

שָׁמַיִם Caelum, Caeli. Genes. 15. 5. Constr. שָׁמַיִם. Forma absoluta caret singulari, & plurali numero. Per metonymiam Deum significat, ut in illo Dan. 4. 23. דִּי שְׁלֵטִין די שָׁמַיִם Quod dominantur Caeli, b. e. Deus caelestis.

שָׁמַיִם Caelum: Deus per metonymiam, quia Caelum est propria Dei habitatio. Multa tum in Sacris litteris, tum in Rabbiorum libris reperiuntur, in quibus Caeli nomine Deus intelligendus est. Hinc Matth. 21. v. 25. τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ποῦ εἶναι; ἐξ ἡρῶν, ἢ ἐξ οὐρανόων; Baptisma Joannis unde erat? e Caelo, b. e. Deo, an ab hominibus? & Lucae 20. v. 4. Sic cap. 15. 18. ἤμαρ τὸ εἶς τὸ ἐπαρόν, καὶ ἐνώπιόν σου. Peccavi in Caelum, & coram te. In מדרש קהלת Medräs Kohèleth cap. 5. v. 6. Qui venit visitatum ægrotum, dicit, השמים ירחמו עליך b. e.

Caeli misereantur tui, b. e. Deus misereatur tui. & cap. 9. 12. יש לך ארם שחוטא בארץ ואינו חוטא בשמים בשמים ואינו חוטא בארץ וכו' b. e. Est qui peccat in terram, sed non peccat in Caelum, & est qui peccat in Caelum, sed non peccat in terram. Qui vero loquitur lingua mala, peccat in Caelum, & in terram. Apud Talmudicos tritum: השמים הכל לשם שמים Omnia ad Caelum, b. e. Deum, vel propter Deum; videlicet dicta omnia & facta ad gloriam Dei, vel gloriam nominis Dei referenda sunt. In פרקי אבות PirKè Avòth cap. 4. כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקים ושהיא לשם שמים אין סופה להתקים b. e. Omnis congregatio, quæ fit propter Caelum, b. e. Deum, finis ejus, ut maneat stabilis: quæ autem non fit propter Deum, tandem non manet stabilis. Item cap. 5. כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקים ושהיא לשם שמים אין סופה להתקים b. e.

650 **מ ש**
 סופה לחתקים *b. e.* Omnis contentio, quæ propter Deum, *id est* propter verbum Dei, & fit propter Cælum, *b. e.* Deum, ea tandem perstabit, quæ autem non fit propter Deum, ea non perstabit. Quæ autem est contentio, *quæ fit propter Deum?* est contentio Hillèlis, & Sammài: quæ autem non est propter Deum, ea est contentio Kore, & ejus cætus. Numer. 16. Contentio, *id est*, disputatio. Propter Deum, *id est* propter verbum Dei, & dogmata verbi Divini.

שִׁמְר *Aphel* אֲשִׁמְר *Perdere, delere, destruere.* אִתְּפִּיבֵּל אֲשִׁתְּפִּיבֵּל *deficere a religione, apostatate, apostatam fieri.* Exod. 12. 43. *Rabbinis* שִׁמְר *est quasi seipsum perdere, destruere, penitus delere a Religione deficiendo.* *Hinc apud Judæos* אֲפִּיבֵּל *appellatur* מִשְׁוֹמְר *quasi perditus.*

De מְשֻׁמְר Mescummàd, *b. e.* Apostata Judæo.

Juxta opinionem Scaligeri in Tribaresio cap. 27. מְשֻׁמְר *ille tantummodo est, qui coactus a fide, & Religione desciscit, videlicet metu mortis, & persecutionis; at מְשֻׁמְרָא יִקֵּן qui sponte, & propria voluntate ab eadem deficit. Quotidie Judæi contra מְשֻׁמְרִים Apostatas, & deficientes a Religione Judaica precationem quamdam recitant, Deumque orant, ut eos a Regno Cælorum excludat, cui precationi dicitur, & maledicta contra Christianos annexa sunt, quæ eodem tempore in eos jaciunt. Cum autem pauci Christiani hanc noverint, placet iisdem ipsorum verbis, quæ hodie in Hebræorum libris extant, omnibus exhibere, & Latinitate donare. Ea est hujusmodi:*

וְלַמְּשֻׁמְרִים אֵל תְּהִי תִקְוָה וְכָל־הַמַּיִנִּים כִּרְנַע יֵאבְרוּ וְכָל־אֹיְבֵי עַמְּךָ מִתְּהַרָה יִכְרְתוּ וּמַלְכוּת יִדְוֹן תִּעַקֵּר וּתְשָׁבֵר וּתְכַנְעִים בְּמִתְּהַרָה בְּיָמֵינוּ; *b. e.* Et omnibus Apostatis nulla sit spes: omnes Hæretici, *b. e.* Christiani, quasi momento pereant, omnesque inimici populi tui cito excendantur: Regnum superbiæ eradicato, confringito, & destruito: subigito eos omnes cito in diebus nostris. Metu Christianorum in hac precatiuncula nonnulla mutarunt. Ex quo enim mos obtinuit apud Christianos Judæorum libros versandi, iisque censuram in nonnullis locis adjiciendi, aucentis nimirum circiter abhinc annis, וְלַמְּשֻׁמְרִים, quod proprie significat calumniatores, delatores, detractores, substituerunt pro וְלַמְּשֻׁמְרִים & Apostatis, videlicet Judæis, qui a Religione Judaica ad aliam transferunt, quod legebatur in libris antiquis, & manuscriptis, quemadmodum in libro contra Judæos publici juris facto Antonius Margarita luculentissimus testis est. Sic legitur ad hanc diem in Commentario ad librum Precum Cracovie editum in 4, in cujus textu est וְלַמְּשֻׁמְרִים. Audi verba Glossæ: וּפְרוּשׁ לְמִשְׁוֹמְרִים אֹתָם הַחוּטָאִים בְּנַפְשׁוֹתָם: וְהַזְכִּיר ד' מִשְׁוֹמְרִים מֵיָנִים אֹיְבִים וְזָרִים וְכַנְנָרָם אָמַר *b. e.* Apostatis, nimirum illis, qui peccant in ani-

mam suam. Commemorat autem quatuor peccatores, Apostatas, Hæreticos, Inimicos, & Superbos, contra quos totidem verbis dicit: Eradicato: Conterito: Destruito: Subigito, vel Humiliato. Cur autem a Religione Judaica desciscentes, & Apostatas מלשינים delatores, proditores vocent, ea ratio est, quia Judæorum technas, artes, & fraudes Christianis detegere consueverunt. Sic in editione quadam Precum Venetiis facta juxta ritum Romanensium, ut vocant, Judæorum legitur: כרגע וכלם תקוה וכל תהו תהו תקוה וכלם כרגע ולמלשינים וכל אויבך כרגע וכתרו ותכניע אותם במחרה בימנו: באי שובר אויבים ולמלשינים. Sic in altera editione pariter Veneta juxta ritum Hispanorum. כל תהו תקוה וכל הזדים כרגע יאברו וכל אויבך וכל שונאיך יי מתרה יכתרו וחרשעים במחרה תעקר ותשבר ותכלה ותכניעם במחרה בימנו: ברוך אתה יי Cur autem mutatio istiusmodi in his editionibus facta est? Eo videlicet consilio, ut Christiani maledicta, & diras in se jactas non animadverterent. Per dictiones autem מלכות ודון Regnum superbiæ, sive זרים Superbos, Christianos, Regnumque Romanum designant, sicuti per מינים Hæreticos, & אויבים Inimicos, vel שונאים Osores, plerumque Christianos eosdem intelligunt. Quamobrem nemo mirari debet, si in Tractatu ען Avodà zarà dicatur Apostatæ deficienti ad Idololatriam, videlicet Christiano, licitum esse mutuo dare in usuram, & in שלחן parte 4. num. 26. Apostatam, si ducat Apostatam in uxorem juxta Hebræorum statuta, ac postea ad Judaïsmum revertantur, conjugium ipsorum pro nullo haberi, & ad illud dissolvendum libellum repudiï non esse necessarium.

שמדע *Ithpabel* אִשְׁתְּמוּדַע Agnoscere, cognoscere. Genes.

37. 33. 1. Reg. 18. 7. notum, cognatum, affinem esse. Ruth 2. 1. & 3. 2. notum fieri, innotescere. Exod. 21. 36. Ruth 2. 11.

אִשְׁתְּמוּדַע Agnitio, cognitio, notitia, scientia. Isa. 3. 9. Item cognatio. Genes. 49. 5.

שְׁמַחַאי *Nomen Angeli, qui a sanctitate sua defecit, & cum*

socio suo Uziel e Cælo fuit deturbatus. Genes. 6. 4. in Jonathane.

שְׂמַח *Lætari, lætum, hilarem esse, gaudere: gratulari. Hebræice.*

Exod. 4. 14. Mich. 7. 8. Zach. 10. 7.

שְׂמִיחָה *Lætitia, alacritas, gaudium. Prov. 15. 21. 1. Reg. 1. 40.*

De die ab Hebræis dicto **שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה** Lætitiæ Legis.

Apud Hebræos nono Tabernaculorum die celebratur Festum שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה lætitiæ Legis, eoque imponitur finis lectioni Pentateuchi, & a prima Sectione rursus initium ducitur. Ut

vero pueris quoque aliquod lætitiæ argumentum suppetat, poma, pyra, nuces, aliæque cupediæ, & bellaria a senioribus in Synagoga iis tribuuntur. Deinde venditione munerum Ecclesiasticorum ad lectionem Legis spectantium publice in Synagogis per auctionem facta, חג הסוכות Festum Tabernaculorum omnino absolvitur. Ideo autem Rabbini censent, absoluto Pentateucho die שמחת תורה Lætitia Legis statim a prima פרשה Sectione ejusdem ספסוף Sponsum Berefcith exordiri, ne Satan Judæos gaudio gestientes propter absolutam תורה Legem videns apud Deum eos accuset, dicatque, ut habetur in Levusc Habchur num. 669. §. 1. Domine Mundi jam abolverunt Legem, sed nolunt amplius eam legere. Ex his vides, Judæos timere, ne accusentur a Satana de rebus vel minimis, & levissimis. Porro auctor שלחן ערוך in הלכות לולב contendit, Sectionem primam Geneseos legendam esse a principio usque ad verba illa cap. 2. v. 3. אשר ברא אלהים לעשות quod creavit Deus, ut faceret. Quis autem cachinnis non disrumpatur, qui audiat rationem a Rabbiniis allatam, cur lectio Legis absolvatur die nono Tabernaculorum, & ab ea iterum initium ducatur, id vero non fiat in principio cujuslibet anni? Audi Rabbiorum verba Levusc loco citato: Ut decipiatur Satan, ne agnoscat, quando sit ראש השנה Caput anni, & dies Judicii, neve Israelitas accuset &c. O deridendam Rabbiorum levitatem, qui Diabolum ex arbitrio sibi fingunt, modo callentem omnia, & prævidentem, modo summis in re qualibet ignorantia tenebris involutum!

שָׁמַט Intermittere, dilabi, elabi: cessare; dimitti, deturbari. **שְׁמִטָּה** Intermisso, quies, cessatio, emissio, admissio. Deut. 15. 1. 9. Amos 8. Deuter. 19. 5. אֶפְהַל אֲשַׁמֵּט intermittere, remittere. Psal. 6. 7. אֶשְׁתַּמֵּט dimitti, demitti, dejici, deturbari, elabi. Psal. 141. 6. Levit. 21. 18. in Jonathane. 5. Jerem. 17. 4. Sic vocabatur tum annus septimus, quo agricultura intermittebatur; tum integri septem anni. Levit. 25. Plur. שְׁמִטֹתָן intermissiones; & שְׁמִטֹתָן hebdomades annales, spatium septem annorum.

De anno Sabbatico Hebraice dicto שְׁמִטָּה.

Cum annus quilibet septimus vocaretur שְׁמִטָּה Scemittà, sciendum est, annum apud Hebræos vulgo vocatum Judaicum in annum Sabbaticum, & Jubilæum divisum fuisse. Itaque annus Sabbaticus dicebatur annus שְׁמִטָּה Scemittà, scilicet intermissionis, quia eo anno vetitum Judæis debita exigere, servos retinere, & terram colere. Græce annus Sabbaticus appellabatur ἐνιαυτός ἡ ἀφέσεως. Quemadmodum autem dies ante Sabbatum vocabatur ערב השבת vespera Sabbati; ita annus sextus dicebatur ערב השביעית quasi vespera anni

septimi. Nonnulli hunc annum Sabbaticum volunt dictum fuisse etiam שַׁבָּת Sabbathum, & illum significasse Christum cum dixit Matth. 24. 20. Προς δ' ἄλλους ἔτι καὶ μὴ χιλιῶτος ἢ φυγῆς ὑμῶν χιλιῶτος, καὶ ἔτι ἐν Σαββάτῳ. Orate autem, ne fuga vestra fiat hyeme, vel Sabbato, sc. anno Sabbatico, quo agri erant sine fructibus, quemadmodum tempus hyemis fugientibus maxime adversatur. Alii vero arbitrantur, loco citato Christum ad spatium itineris Sabbatici respexisse. Itaque singuli anni septimi erant Sabbata terre, non secus ac singuli dies septimi hebdomadæ Sabbata. Hinc apud Judæos triplicis generis Sabbata dabantur, alia dierum, alia hebdomadarum, alia annorum. Quod pertinet ad servos libertate anno Sabbatico donandos, id intelligendum de servis Hebreis, cum alienigenæ in libertatem non vindicarentur. Debitorum vero exactio illo tantummodo anno intermittebatur, debito manente, & salvo jure creditori illud sequentibus annis repetendi, & tradendi chirographi סִנְהֶדְרִין מַגְדוֹל Synedrio Magno ad jus exigendi renovandum. Quidam tamen volunt, id obtinuisse solummodo in terra Chanaan, in aliis autem locis debitorum remissionem fuisse perpetuam. Annus Jubilæus a die decimo mensis תִּשְׁרִי Septembris incipiebat, & ab anno decimo quarto ingressus in terram sanctam numerabatur. De anno יוֹבֵל Jubilæo vide pag. 182. hujus Lexici.

מִשְׁמַט Locus derelictus, intermissus, vel dimissus a cultura, & satione. Soph. 2. 9.

שְׁמוּטָא, שְׁמוּטָא Bruchus, species locustæ: aliis ærugo. Joel. 1. 4. 1. Reg. 8. 37.

הַשְּׁמִטָּה Dimissio. Rabbini, & Talmudici inter se acriter de jure dimissionis, seu remissionis digladiantur. In Tractatu enim גִּטִּין

דמדאורייתא משמטא

Ex Lege dimittit debitum annus septimus, & Hillel fenex fecit Statutum, ut annus septimus non dimittat debitum. In גִּמְרָא Ghemará respondetur, non fuisse Statutum generale Hillelis, sed speciale de anno septimo in illo tempore. Scriptura enim

Deuter. 5. 2. וְזֶה דְבַר הַשְּׁמִטָּה שְׁמוּטָא וְזֶה חֹב הַשְּׁמִטָּה

Hoc autem est jus remissionis, remittito &c. illud innuit, שבשתי שמטות

Scripturam de duabus remis-

sionibus loqui, אַחַת שְׁמוּטַת קֶרֶקַע alteram videlicet esse intermissionem culturæ

terrae, וְאַחַת שְׁמוּטַת כֶּסֶפִּים alteram autem esse remissionem pecuniarum. In Tractatu autem שְׁבִיעִית Scévihith cap. 10. legitur:

שְׁבִיעִית מִשְׁמַטָּת אֶת הַמְלוּהַ Septimus annus dimittit creditorem, nimirum efficit, ut creditor non possit debitum exigere, cogaturque ejusdem exactiorem intermittere.

פרובול אִינוּ מִשְׁמַט פְּרוּבּוֹל Prosbol, (b. e. statutum de anno septimo) non dimittit debitum.

הַמַּחְזֵר חֹב בְּשִׁבְעִית יֹאמֵר לוֹ. מִשְׁמַטָּת אֲנִי Qui restituit chirographum in anno septimo, dicet debitori: Remitto ego debitum &c. Quid fuerit Hillelis Prosbol, ejusque exemplar vide hujus Lexici pag. 438.

שְׁמַאלָא, שְׁמַאלָא Sinistra manus,

- nus, sinistrum latus, *vel* pars. Genes. 24. 49. Levit. 14. 15. Deuter. 5. 32. שְׂמָאלוֹ finis-
ter, a, um. *Fœmin.* שְׂמָאלֵיחָא, שְׂמָאלֵיחָא sinistra. Deuter. 11. 18. *in Jonathane.*
- שָׂמָם *Ithpabel* אֲשַׁתְּמָם Stupefere, obstupefcere. Dan. 4. 16. *Ithpabal* אֲשַׁתְּמָם Idem. *Item* insanum, stupidum, stultum agere. 1. Sam. 21. 13. vastari, desolari. Thren. 4. 5.
- אֲשַׁתְּמָמוֹ אֲשַׁתְּמָמוֹ Stupor, terror, defolatio, vastitas. Jerem. 8. 21. & 51. 37. Ezech. 12. 19.
- שְׂמָמִיתָא Stellio, *species arvis immundæ.*
- Levit. 11. 30. *in Jonathane.* R. Salomoni La-certa.
- שָׂמֵן שְׂמֵן שְׂמֵנָא Pinguedo, adeps, oleum, butyrum. Genes. 18. 8. Isa. 7. 22. *pinguis adjective.*
- שְׂמֵנָא Idem. Judic. 3. 22.
- שְׂמֵינָא Pinguis. Isa. 5. 1. *Plur.* שְׂמֵינֵי, שְׂמֵינֵי pingues. 1. Sam. 15. 9.
- שְׂמֵינֵיחָא שְׂמֵינֵיחָא Pinguedo: optimum, præstantissimum. Genes. 45. 18. Levit. 7. 20. *in Jonathane.*
- שְׂמֵינֵיחָא Allium sylvestre *allio hortensi* *molle minus, quod appellatur שׂוֹם.*

De Teruntis, Prutis, Quadrantibus, aliisque Nummis olim in usu apud Hebræos.

שְׂמֵן שְׂמֵן Teruntius, Quadrans. Nummulus fuit parvus æreus olim in usu apud Hebræos. Apud Latinos usurpatur pro nummo minutissimo, ut in illo Lucæ 12. v. 59. Dico tibi, non exhibis inde, donec etiam novissimum minutum reddas. פְּרוּטָא Prutæ autem valor aliquando augebatur, aliquando minuebatur. Duplex Prutæ erat supputatio apud Talmudicos. Erat enim vel octonarius, vel sextarius Assarii. De Assario mentio injicitur Matth. 10. v. 29. *Ὁὐχ' ἔδω εἰς τρεῖς ἢ τετράς παλάτια;* Nonne duo passeruli Assario veneunt? Assarii autem valor quandoque erat sex nummulorum, quorum singuli פְּרוּטָא Pruta vocabantur. Prutas autem adhibere solebant Hebræi egenis eleemosynam facientes, sicuti nos stipem rogantibus obolos solemus dare. Certant inter se Rabbini de valore Prutæ. Alii ex iis פְּרוּטָא אַחַד מִשְׁמֵנָא באיסר Alii פְּרוּטָא אַחַד מִשְׁשָׁא באיסר האטלקי Pruta est una ex octo partibus Issâr, sive Assarii Italici; aliis autem פְּרוּטָא אַחַד מִשְׁשָׁא באיסר האטלקי Pruta est una ex sex partibus Issâr, sive Assarii Italici. Ut autem supputationes hæc conficiantur, varie monete solent adhiberi, quæ ad drachmam, sive quadrantem Sicili duntaxat reducuntur. Ad constituendum vero Siculum quatuor drachmæ requirebantur. Supputatio, ex qua colligitur, Prutam esse sextarium, sive sextam partem Assarii, hoc modo a Talmudistis constituitur in גְּמָרָא Ghemarâ. Rabbân Simeon Ben Gamaliel dixit: שלשה הדרשין למעה: שני הניצין להדרס: שני שמינין להניץ: שתי פרוטות לשמין: b. e. Tres Hadresin constituunt Maam, duo Hanitzin constituunt unum Hadrès, duo Sceminin constituunt unum Hanitz, duo Pru-

- שָׁמַע** Audire, exaudire, attendere, auscultare, parere, obedire, obtemperare. Numeror. 14. 15. 2. Reg. 25. 11. Jos. 6. 5. Dan. 3. 5. *Ithpebal* אִשְׁתַּמַּע, & *Ithpabel* אִשְׁתַּמַּע audiri, exaudiri. Exod. 23. 13. Jerem. 21. 9. auscultare, obedire, obtemperare. Jerem. 51. 14. *Circumfertur inter Hebraeos, tritumque usu Proverbium est ex סנהדרין Sanhedrin fol. 95. desumptum: אנב אשחמע לבעל אירחך b. e. Dum es in via, obedito inimico tuo. Ei solet praefigi אינשי דכאמרי היינו דמאמרי* Sunt, qui dicunt, homines. *Idem omnino suggerit viatoribus, & simul peregrinantibus Christus Matth. 5. 25. וְעַתָּה אֵלֶיךָ וְעַתָּה אֵלֶיךָ וְעַתָּה אֵלֶיךָ* Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo. *Apud אשמע audire, vel audiri: nuntiare, annuntiare, proclamare, promulgare, audiendum proponere. Deut. 4. 36. Isa. 13. 23. & 62. 11. Psal. 26. 7. sonum edere, sonare, resonare, personare: audire facere. Jerem. 49. 2. Psal. 143. 8. Apud Talmudicos מינה שמע Audio inde, percipio inde.*
- שָׁמַע**, **שָׁמַע**, **שָׁמַע** Auditus, auditio: rumor, fama, nuntium, sonus, sermo. Genes. 29. 13. Psal. 18. 45. Isa. 66. 19. **שָׁמוּעַ** Auditus. 1. Sam. 22. 45. **שְׁמוּעָה** Idem. 1. Sam. 2. 24. *Plur. masc.* **שְׁמוּעוֹת** rumores. Cant. 5. 10. **שְׁמִיעַ** Auditus, auditio, obedientia. Job 42. 5. Isa. 11. 3. *Item auris. Plur. constr.* **שְׁמִיעַי** aures. **שְׁמִיעָה** Auscultatio, obedientia. 1. Sam. 22. 14. **שְׁמוּעָה** Auditor, audiens. Prov. 21. 28. **שְׁמוּעָה** Fama, rumor, auditio, sermo. *Est etiam Rabbinis narratio, historia, fabula, quæ audienda proponitur.* **שְׁמִיעָה** Lectio, quam Magistri discipulis suis audiendam proponere, ac praelegere solent, dicta quasi Auditio, quia a discipulis auditur. *Eodem modo Hebraei vocant מקרא Lecturam sacram, quam nos appellamus Scripturam sacram. Ab omnibus enim legenda est, cum singulis a Deo sit exhibita.*
- II. **שָׁמַע** Ministrare, servire.
שָׁמַע Minister, famulus.
שִׁמְעוֹן Nomen lapidis pretiosi in pectorali Aaronis positi pro nomine **שִׁמְעוֹן** Simeonis. *Hebraice פְּטֶרֶה, Chaldaice יִרְקוֹן, vel יִרְקָתָא. Ast hoc legitur in שמות רבא Scemòt rabbà sect. 38.*

De lapide **שָׁמִיר** Samir.

Samir est petra adamanti quodammodo similis, durissima ut silex. **בְּקִיף כְּשָׁמִירָא** Durum ut adamas. Zach. 7. 12. **כְּשָׁמִיר חֹק מִצּוֹר** Sicut Samir fortior est rupe. Ezech. 3. 9. *Ex Talmudicis autem שָׁמִיר Samir vermiculus fuit magnitudine granum hordeaceum æquans, quo utebantur artifices ad scindendos, ac findendos lapides durissimos. Itaque narrant, lapides pretiosos Aaronis אֶפְרָת Ephodi insertas hoc vermiculo a Moyse dolatos fuisse: addunt*

dunt etiam, eodem diffisos lapides a Salomone ad Templum extruendum, cum l. 1. Reg. 6. v. 7. ex lapidibus dolatis, & perfectis edificatum fuisse legatur. In פרקי אבות PirKè Avòth cap. 5. Porro שְׁמִיר Samìr inter illa decem recensetur, quæ a Deo creata a Rabbinis dicuntur vespere Sabbati sub crepusculum. In משנה Misnà Tractatu סוטה Sorà dicitur vermiculus שְׁמִיר Samìr defuisse, ex quo Templum vastatum fuit, & in גמרא Ghemarà additur ejus usus ad lapides findendos. Plura de vermiculo שְׁמִיר Samìr habet R. David, quæ jurabit hoc in loco in gratiam Philo-Hebraeorum subjicere. Scriptum itaque reliquit 1. Reg. 6. v. 7. ad verba אבן שלמה. Quomodo scilicet advexerunt eos de monte, ubi cædebant eos, sicut decebat. Postquam vero eos advexerant ad Templum, nihil quicquam amplius ex eis cædebant, sed integris utebantur ad structuram, prout eos adduxerant de monte. Sunt ex Rabbinis nostris, qui asserunt, etiam in monte non fuisse cæsos ullo instrumento ferreo, שְׁמִיר שנקרא אחת בחולע אלא sed per vermiculum quemdam, qui vocatur Samìr. Eum si adhiberent ad lapides, statim fuerunt per se fissi, & dolati. Ajunt etiam, vermiculum istum fuisse כמין שעורה instar grani hordei. Posuerunt eum, & conservaverunt eum in arcula plumbea cum fufuribus hordeaceis. Si ponerent eum etiam supra montem, diffindebatur eum. Eo divisit Salomon omnes lapides Templi. Quis autem dedit eum Regi Salomoni? aquila adduxit eum ex Paradiso, sicut dictum est: וַיְדַבֵּר שְׁלֹמֹה עַל הַבְּהֵמָה וְעַל הָעוֹף Et locutus est Salomon ad jumenta, & ad aves. 1. Reg. 5. v. 13. Quid locutus est ad aves? quæsit ex eis, ubi esset שְׁמִיר Samìr vermiculus. Confestim avolavit aquila, & attulit eum, adduxitque ad Salomonem ex Paradiso. Estque hoc unum ex iis, quibus dedit Deus dominium, ut tenerum, & molle dominaretur in durum. Eo dolavit Moses lapides Ephod pretiosos: eo dolavit lapides Tabularum primarum, & secundarum Legis. Hæc vero per Cabballam, b. e. Traditionem, habuerunt Rabbini nostri inde a diebus Mosis, quæ nostrum non est in dubium vocare, aut de iis disputare. Quæ de aquila R. David assert, invenies in ילקוט JalKùt 1. Reg. 6. desumpta ex Medràsch טיב שוחר. Vide etiam de שְׁמִיר Samìr R. Salomonem Isa. 5. v. 6. ut silentio præteream impiam, ac prolixam fabulam, quam Talmudici excogitarunt de Salomone Templum edificaturo.

שְׁמִיר Fæces. Jerem. 48. 11. Hoc nomine fæces appellantur, quia vinum, aliosque liquores conservant, donec purificetur, ita dictæ a Verbo Hebraico שָׁמַר conservare, custodire.

שָׁמַר Servire, colere, ministrare.

1. Sam. 16. 21. Ezech. 44. 11. coire, congregari, concumbere, rem habere. Deut. 22. 24. Job 31. 10. Itspabel אֲשַׁתְּמִשׁ ministrari, coli.

שָׁמַשׁ Minister, proprie Sacrorum, Diaconus, Subdiaconus. Vicarius Sacerdotis dic-

וְהָיוּ בְּיָמָיו *bujus autem vicarii minister* שָׂרֵפִי.

Plur. שְׂרָפִים ministri. Isa. 6. 2. 6.

מְשִׁיבָה Minister, Diaconus : concumbens. Deut. 22. 22. *Plur.* מְשִׁיבִים, מְשִׁיבִים ministri. *Fæm.* מְשִׁיבָה ancilla, famula, ministra. *Plur.* מְשִׁיבִים famulæ.

מְשִׁיבָה Idem. Numer. 11. 28. 2. Sam. 13. 17. *Plur. cum aff.* מְשִׁיבִים ministri ejus. Esth. 6. 3.

שְׂרָפִים Idem. *Plur.* שְׂרָפִים ministri. Isa. 6. 2. 6. *Fæmin.* שְׂרָפָה ministra. *Plur.* שְׂרָפִים ministræ. 1. Sam. 8. 13.

שְׂרָפָה Ministerium, munus, officium. Numer. 4. 12. usus. *Cum aff.* שְׂרָפָה officii mei. Genes. 41. 13. *in Jonathanane.* Apud Grammaticos בְּשִׂמְשֵׁי Littera בְּ ministerii, videlicet servilis. Apud Rabbinos occurrit שְׂרָפָה usus, officium libri Psalmorum. Hoc titula liber Psalmorum est etiam inscriptus.

שְׂרָפָה Ministerium : Sol. Judic. 11. 18. *Plur.* שְׂרָפִים, שְׂרָפִים ministeria : Soles. Exod. 12. 6.

שְׂרָפָה Ministra, famula. *In* בְּרָאשִׁית *Scriptum reperitur* מְשִׁיבָה רַבָּא.

שְׂרָפָה Ministerium, officium : usus : supellex. Deut. 7. 26. congressus, coitus, concubitus. Genes. 19. 8. Levit. 18. 14. *Apud Rabbinos etiam* supellex, vasa ad ministerium rei alicujus adhibita. *Monita varia tum apud Talmudicos, tum apud Rabbinos habentur de concubitu.* בא מן הדרך ושימוש מיטתו הוויין לו. ויתקין

& obiens officium lecti, erunt ipsi liberi debiles. הממשש מטחו לאור הנר הרי כנגונה Administrans officium lecti ad lumen lucernæ, id turpe est. אסור לאדם רמשמשה על ארצא Vetitum est homini obire officium suum interdiu. Quæ coit super terram, ei erunt liberi longi colli. רמשמשה Quæ coit in mola, ei erunt liberi epileptici. *Cum autem Rabbini velint prohibitum fuisse in arca Noe invicem coire, ideo ajunt in סנהדרין שלשה שימושו בחיבה Sanhedrin fol. 108. Tres coiverunt in arca Noe, & omnes vapularunt, nempe canis, corvus, & Cham. Hinc factum volunt, ut canis post coitum נקשר alligetur fæmine-cani; corvus semen per fauces evomat, & Cham posterii, videlicet Æthiopes, nigri nascantur, quorum pater fuit כוש Chus Chami filius. Animadvertunt etiam, omnia animantia coire facie cervici obversa, tribus exceptis, homine nimirum, pisce, & serpente. הממשש מיטחו מעומר אחוחו עוית Qui obit officium lecti stans, corripit eum spasmus; sedens, corripit delirium. הקין רם ושימש מטחו הוויין לו בנים ויתקין הקיו שניהם ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראחן Qui emiserit sanguinem (per vene sectionem) & concubuerit, erunt ei liberi debiles: si ambo venam secuerint, & coiverint, habebunt liberos ulceribus plenos. *Utrum autem his fides habenda sit, Physicorum, Medi-**

dicorumque iudicio relinquendum. כְּלֵי הַשִּׁישִׁי. Heutenfilia. Plur. תְּשִׁישִׁין congressus. Levit. 20. 17.

שׁוּמְשִׁמָּה Formica. Prov. 6. 6. Plur. constr. שׁוּמְשִׁמֵּי formicæ. Prov. 30. 25.

II. שִׁמַּשׁ, שִׁמַּשׁ Coire, rem habere, concumbere. Fuit in usu Verbum Babylonis præsertim, & Hierosolymitanis. In Targum

hoc in sensu aliquando respondet Verbo Hebraico עָנָה, aliquando שָׁכַב, aliquando כּוּא. Deuter. 22. 25. Levit. 18. 7. Job 31. 10.

שְׁמָתָה Schammata, excommunicationis species. Num. 21. 25. Cant. 2. 6. Plur. שְׁמָתָי. Deuter. 7. 26. in Jonathane.

De Excommunicatione apud Hebræos dicta שְׁמָתָה Schammata.

Hujus vocis שְׁמָתָה Schammata quatuor derivationes assignantur ab Hebræis. Alii volunt, eam esse dictionem compositam ex duabus vocibus שָׁמַשׁ, vel שְׁמָה Dominus, & אָתָּה venit, pro Futuro veniet, quasi diceret, Dominus procul dubio veniet ad ulciscendum. Hanc suam opinionem confirmant textu illo 1. ad Corinth. 16. 22. Εἰ τις ἐ φιλεῖ τὸ Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἥτω ἀνάθεμα, μαρὰνὰθά. Si quis non amat Dominum Jesum Christum, esto anathema, Maranatha; quod verbum μαρὰνὰθά Maranatha Syriacum est, idem omnino significans, ac שְׁמָתָה Schammata. Etenim שָׁמַשׁ significat Dominum, & אָתָּה venit.

De Maranatha vide pag. 276. hujus Lexici. Alii censent, שְׁמָתָה Schammata denotare שָׁמַשׁ ibi mors, quasi Excommunicatus reus mortis habendus sit. Alii arbitrantur, שְׁמָתָה Schammata idem esse, ac שְׁמָמָה חֲרָה desolatio erit. Alii denique reliquis verius nominis originem deducunt a Verbo שָׁמַת separare, excludere, excommunicare, quorum opinionem nos quoque amplectimur, duas alias potius allusiones, quam etymologias prorsus respuentes. Hac excommunicationis specie שְׁמָתָה Schammata dicta Alexander Faber avarius videtur percussus 2. ad Timoth. 4. 14. Πολλά μοι κακά ἐπέδειξεντο. ἀποδῶν αὐτῷ ἡ Κόλασις καὶ ἡ ἔργα αὐτοῦ. Multa mala mihi exhibuit, reddat ei Dominus secundum facta ipsius. Erat autem שְׁמָתָה Schammata pœna inter ceteras Ecclesiasticas gravissima, qua homo excommunicatus multis maledictionibus redditur exosus Deo, & hominibus, & soli Divino iudicio destinatur, ut ab eo scelerum justissimam pœnam referat, & nisi resipiscat, æternis cruciatibus torquendus reservetur. Porro tribus modis aliquis ab aliorum consuetudine removebatur, vel ipsi præsentis Excommunicatione illata, vel absentis alicujus verbis denunciata, vel schedula per apparitorem oblata. Idem autem, qui excommunicaverat, ab Excommunicatione liberabat, si adhuc erat superstes. Nam, si diem obiisset, a Principe anathemate percussus erat solvendus. Quoties anathemata inferenda, ad incutiendum timorem Judei buc-

cinis clangunt, & cornua inflant. Ceterum potestatem excommunicandi sibi permissam esse volunt Judæi exemplo Josue, Esdræ, & Nebemie.

בַּר שְׂמָתָא Filius Excommunicationis, *b. e.* reus Excommunicationis.

שָׁנָה, **שָׁנָה** Iterare, secundo facere. Dan. 7. 19. mutari, immutari, variari. Deuter. 34. 7. Dan. 3. 27. **שָׁנָה** mutare, immutare, permutare, variare. Jerem. 52. 33. 2. Reg. 25. 29. Prov. 27. 8. **אִשְׁתַּנִּי** mutari, immutari: mutare se, mutatum, diversum se ostendere, dissimulare se. Deuter. 32. 5. Dan. 3. 19. **אִשְׁנִי** mutare, permutare: mutari. Hof. 6. 10. Psal. 89. 4. Malach. 3. 6. repetere. 2. Samuel. 8. 3. **אִשְׁתַּנִּי** mutari. Deuter. 34. 7. in Targum Hierosolymitano.

II. **שָׁנָה** Discere: docere; sicuti לָמַד a Rabbini usurpatur: legere. *Monita Rabbinarum*: כל השונה לתלמיד שאינו הגון נופל בנהגם Qui docet discipulum non honestum, cadet in gehennam. כל השונה לתלמיד שאינו הגון כאלו זורק אבן למרקוליס Quicumque docet discipulum inhonestum, perinde est, ac si projiceret lapidem ad statuam Mercurii, *b. e.* quasi *Idola coteret*. אל תאמר כשאפנה אשנה Ne dicas: cum otiosus ero, discam: forte non suppetet tibi otium. *Admonentur homines, sedulam, diligentem, & assiduam studiis operam dandam esse, cum mora periculo, & damno cavere non soleat.*

שָׁנוּיָה Perceptum, apprehensum.

שָׁנָה Mutationes. Isa. 30. 10. *Aliis insanix, deliramenta: aliis res mirabiles, mirabilia, ut apud Rabbinos* דָּבַר מְשׁוּנָה.

שָׁנָה, **שָׁנָה**, **שָׁנָה** Annus. Numer. 28. 3. Isa. 63. 4. Levit. 25. 53. *Plur.* שָׁנִים, שָׁנִים anni. Genes. 11. 10. Psal. 77. 6. *De annis Judaicis vide in dictionibus Rabbiniticis.*

Annus dicitur שָׁנָה quia ab eodem puncto semper iteratur, & ad primum vestigium redit. **שָׁנָה שָׁנָה** annuatim. **כְּשָׁנָה כְּשָׁנָה** sicut quotannis.

שָׁנָה פְּשׁוּטָה Annus simplex, videlicet compositus ex duodecim mensibus. **שָׁנָה הַלְּבָנָה** Annus Lunar. **שָׁנָה הַחַמָּה** Annus Solaris. **שָׁנָה מְעֻבְרָת** Annus intercalaris, vel embolismicus, ex tredecim mensibus constans duodecimo geminato. *De anno intercalari animadvertendum, Synedrii Præsidem pro arbitrio delegisse nonnullos ad intercalationem faciendam, quibus ajebat: Curate, ut parati sitis in illo loco, ut deliberemus, & consilium ineamus, utrum annus intercalaris constituendus sit, an non. Majemonides de consecratione Calendarum, & de ratione intercalandi asserit, neque Regem, neque Summum Sacerdotem ad hanc deliberationem unquam admissum fuisse; illum quidem, ne propter belli administrationem, vel delectum habendum convocatos cogere ad alterutram partem intercalandi, vel non intercalandi; hunc vero, ne ab intercalatione removeret sui commodi gratia, ne nimirum pro-*

pter intercalationem mensis תשרי Septembris יום הכפורים Diei Expiationis ritus ab eo in dies argentes intercalatio incidere, quibus erant peragendi.

De cognoscendis Christianorum annis ex annis Judaicis.

Ut Christianorum annos ex annis Judaicis cognoscas, ut quo anno aliquid gestum sit, vel quo anno liber aliquis Hebraicus sit editus, intelligas, id observa. Annis Judaeorum adde annos mille ducentos, & quadraginta, statimque quæsitus annus æqualis Christianorum consuetudini numerandi annos, & numero annorum apud ipsos emerget. Exempli gratia liber editus est anno apud Judæos quadragesimo nonagesimo octavo, huic numero adjectis annis mille, ducentis, & quadraginta, juxta Christianorum supputationem erit editus anno millesimo septingentesimo trigésimo octavo.

שנו, שנות Diversitas, contrarietas, משנה Repetitio, lectio, deuteròsis. Appellatur apud Judæos משנה Misnà textus Legis non scriptæ. Jerem. 5. 30. Hof. 6. 10.

De משנה Misnà Talmudis parte.

Est משנה Misnà Textus Talmudicus, qui ita dicitur quasi Legis Divinae repetitio, & fustor, ac latior expositio. Hinc in Arùch in dictione משנה legitur: למה נקראת משנה Quare vocatur Misnà? quia est שנייה secundaria Lex, vel secunda a Legge. Nam Lex illa, quam audivit totus Israel in monte Sinai, est Lex scripta. Moses autem audivit משנה Misnà ex ore Potentiæ (Dei) שנייה vice secunda, & hæc est Lex oralis (que vocatur ab Hebræis vulgo תורה שבעל פה). Manifesta igitur res est, quod sit שנייה Secundaria prioris, vel secunda a priore. Plura de משנה Misnà, & גמרה Ghemarà duabus Talmudis partibus vide in Disputatione nostra huic Lexico præmissa. Plur. משניות. Apud Targumistas opere Talmudico posteriores habetur: Et interdum studet in viginti quatuor libris Legis Divinae, sive Biblicis, in verbis scilicet Prophetiæ, & Hagiographorum, משנה סרי בשתא היא עסיק ובלייליא noctu autem studet in sex partibus Misnà, quia Misnà, sive Textus Talmudicus in sex generales partes vulgo vocatas סדרים Ordines est divisus. Diligenter autem animadvertendum est, שנה Scenà, & משנה Misnà esse Lectionem Textus Talmudici; מקרא & קרא esse Lectionem Textus Sacre Scripturæ; הלכה esse Lectionem Ghemarà alterius partis Talmud; partem Textus Misnàjòth dictam editam esse seorsim in minori forma cum Glossa vocum difficultiorum, & in forma majori cum Commentariis Majemonidis, & R. Obadiæ de Bartenora. Vide alia de משנה Misnà in dictionibus Rabbimicis.

שׁוֹנֶה Discens, videlicet per se sine Magistro, legendo, ac meditando. Is ita dicitur, quia saepe errans cogitur iterare, ac mutare studium. Discens vero a Magistro docente a Verbo **לָמַד** discere appellatur **תַּלְמִיד** discipulus docentis.

שְׁנִייה Secunda. Plur. **שְׁנִייות** secundæ. In *Majemonide הלכות אישות cap. 1. legitur*: Sunt deinde mulieres aliæ, quæ prohibita sunt ex ore Cabbalæ, & quarum prohibitio est ex verbis Scribarum, & illæ vocantur **שְׁנִייות**, eo quod sint **שְׁנִייות לעריות** secundæ a congressu illicito in Legge, & unaquæque illarum vocatur **שְׁנִייה** Quænam illæ sint, postea recensentur.

שְׁנַיִם Geminata, duplicata. In *Libro Grammatico צחות Tzacùth Abèn Ezra dividuntur Verba in שְׁנַיִם geminata, quæ ex duabus tantummodo litteris radicalibus componuntur, quæ ait esse. *Quiescentia secunda radicali, ut רום*; in **שְׁלִישִׁים** triplicata, quæ ex tribus litteris radicalibus constantur; in **רְבִיעִים** quadruplicata, quæ habent quatuor litteras radicales, quorum pauca admodum reperiuntur. Grammatici certant & adhuc sub iudice lis est, utrum Verba *Quiescentia secunda radicali dicenda sint componi ex duabus litteris radicalibus, an tribus.**

שָׂנֵא Odisse, odio habere. Quæ hinc derivantur, vide in dictione **סָנֵא**.

שְׁנֵדָפִין, **שְׁנֵדָפִין** Species ligni præstantis, aut cedri, ex quo lectus Jacob patris Josephi confectus fuit, su-

per quo dicitur Joseph procubuisse ad mortem patris sui defendam. Hinc Targum Jonathanis exponens verba Genes. 50. 1. **וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל פְּנֵי אָבִיו וַיִּבְךְּ עָלָיו וַיִּשְׁקֵלֵוּ** ait **וְאַרְבַּע יוֹסֵף יַת אָבִיו בְּעֵרְס דְּשְׁנֵדָפִין** Et decumbere fecit Joseph patrem suum in lecto cedri præstantissimæ. *Nonnulli volunt positum esse pro שֵׁן דְּפִיל* dente elephantis, ebone.

שָׁנָה Acuere, exacuere, expolire. Ex *Pabel שְׁנִינוּ* acuite. Jerem. 51. 11. **אֲשָׁנִי** acuero. Deut. 32. 1. **אֲשַׁתְּנֶנּוּ** acui, exacui. Ezech. 15. 28. **שְׁנִינָה** Acutus. Deuter. 32. 41. in *Jonathane*.

שְׁנָנָה, **שְׁנָנָה**, **שְׁנָנָה** Acies, mucro, acumen. Judic. 3. 22. 1. Sam. 17. 7.

שֵׁן Dens. Exod. 21. 24. *Per synecdochen* ebur, dens elephantis. 1. Reg. 10. 22. scopolus. 1. Sam. 14. 4. Plur. **שְׁנִין** dentes. Amos 4. 6. *Constr.* **שְׁנֵי** dentes, scopuli. Joel. 1. 6.

שְׁנַצִּי, **שְׁנַצִּי**, **שְׁנַצִּי** Corrigiæ calcei: lora, ligulæ. Deuter. 25. 9. in *Jonathane*.

שָׁנַק Arctare, premere, angustiis afficere, angere, cruciari, torquere: submergere, strangulare, suffocare. Cant. 1. 9. Psal. 74. 13. excutere. Exod. 14. 27. *Idem est, ac חָנַק*, permutatis litteris **ח**, **ש**. *Ithpehal* **אֲשַׁתְּנִיק** submergi. Psal. 68. 23. *Ithpabel* **אֲשַׁתְּנִיק** Idem. Genes. 22. 20. Cant. 1. 9. *Irem* strangulare se, suffocare se: angere, cruciari, torqueri.

שְׁנוּקָא, שְׁנוּקָא Angustia, oppressio, anxietas, afflictio. Prov. 1. 27. strangulatio, שְׁנוּקִין angustia. Psal. 25. 27. strangulationes.

De Strangulatione poena capitali apud Hæbreos.

Strangulatio fuit unum ex quatuor suppliciis capitalibus, quæ olim apud Hæbreos fontibus infligebantur. Fiebat autem hoc pacto. Dammati humi ad genua defixi collum linteo constrictum tamdiu a duobus hinc inde distorquebatur, donec animam efflaret. Licet autem Sigonius de Republica Hæbreorum lib. 6. cap. 8. dicat: Strangulationis, aut suspendii nulla mentio reperitur, nisi Judæ proditoris, qui suspendio crepuit medius; si tamen Rabbino- rum libros, & scripta evolveris, de strangulatione sæpe mentionem fieri invenies, ac præcipue in Tractatu סנהדרין Sanhedrîn cap. 10. Quoties vero Sacra Scriptura non determinat, qua poena quis puniendus sit, volunt Rabbini tunc strangulationem intelligendam esse, utpote quæ omnium poenarum minima censebatur. Quod si quæras, quinam rei strangularentur, in citato Capite Sanhedrîn 10. exhibentur, singillatimque recensentur. Strangulationi itaque obnoxii erant sequentes. Presbyteri Senatus edito obtinentes; vates mendaces; in nomine Idoli vaticinan- tes; qui alterius uxorem subegerant; qui filiam Sacerdotis falso detulerant; qui cum eadem coiverant; qui animam ex Israele furati fuerant; qui patrem, matremve pulsaverant.

שֶׁנֶר Felis, catus. Esth. 1. 2. in Targum secundo. Plur. שְׁנוּרִין feles. Ibidem:

שֶׁסַע Pabel. Discernere, discinde. Thren. 3. 11.

שֶׁבַר Pabel Subjicere, fervire fa- cere, servituti subjicere: servire. Genes. 12. 5. Participium מְשֶׁבֶר subjectus, exactor. Exod. 3. 7. servus. Itipabel אֲשֶׁת־עֶבֶר subijci, subje- ctum esse, subjicere se, fervire. Genes. 27. 40. in Jonathane. Esth. 1. 1. Rabbinis in materia juris est cavere venditori, vel creditori de futuro damno, obligare, & quasi in servi- tutem juris dare. Exempli gratia: Creditor non potest trahere bona debitoris, quæ tempo- re contractus non habebat; si ea, quæ post

contractum acquisivit, vendat, id ei licet, neque creditor ea impedire potest, שלא, נשחעברו לבעל חוב quia non fuerunt obligata creditori.

שֶׁעֶבֶר, שֶׁעֶבֶרָא Subjectio, servitus. Exod. 3. 7. In Tractatu סנהדרין Sanhedrîn fol. 91. אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבור מלכות בלבר (discrimen) inter Mundum hunc, & dies Mes- siae, nisi servitus Regnorum solummodo. In hoc enim Mundo Regibus exteris servitutem præstamus, in diebus vero Messie nulli ser- viemus, nisi Regi Messie.

שֶׁעֶבֶר Testes, testiculi. Ge- nes. 39. 1. in Jonathane. A Verbo

שֶׁעֶבֶר reperitur Participium מְשֶׁעֶבֶר magnos

testiculos habens, quod in animali primogenito vitium est.

וְיָבִישׁוּ Testiculus. Hinc Participium וְיָבִישׁוּ

וְיָבִישׁוּ Et arefacti fuerunt testiculi ejus, & eunuchus factus fuit. Genes. 39. 1. in Jonathane.

שַׁעַה *Ibbpabel* אֲשַׁעֵי Narrare, e-narrare, enumerare, recensere, eloqui. Jud. 6. 13. Isa. 60. 6. Joel. 1. 3. nugari, ludere, oblectare se.

שׁוֹעִי Narratio, enarratio, recitatio: meditatio, colloquium,

loquela: disterium, confabulatio. 1. Reg. 18. 27. Judic. 7. 15.

אֲשַׁתְּעוֹת Narratio, recitatio, prolatio. Levit. 16. 5. 11.

שַׁעַה, שַׁעֲתָא Hora: momentum.

Exod. 33. 5. כְּשַׁעָה Quasi hora, momento, subito. Numer. 16. 21.

שַׁעֲוֵי, שַׁעֲוֵי horæ. 2. Reg. 20. 9.

אֲבָן שַׁעֲוֵי lapis horarum, sc. gnomon horologii. Isa. 38. 8. Plur. *šēm*. שַׁעֲוֵי horæ.

Ibidem. Ex forma constructa reperitur שַׁעֲוֵי ultima radicali ה in ו commutata. Genes. 28. 10. in Targum Hierosolymitano.

De יָמִים Dierum, & שַׁעֲוֵי Horarum divisione apud Hebræos.

Dies olim apud Hebræos vocabantur Luna, ut patet ex Capite primo libri tertii Esdræ. Jo-fias immolavit Phafe quarta decima Luna primi mensis, hoc est, quarta decima die. Dividebantur autem dies in naturales, & artificiales. Dies naturalis viginti quatuor horas completebatur; artificialis autem ab ortu Solis ad ejus occasum duodecim. Dies naturalis in duplici erat classe; Civilis ab ortu Solis usque ad ortum Solis juxta Babylonios; Sacer a Solis occasu usque ad ejus occasum juxta Judæos, Athenienses, & veteres Gallos. Cum his omnibus non consentiunt Romani, & Ægyptii dies suos a media nocte metientes. Dies artificialis autem in quatuor quadrantes distribuebatur a prima exordii hora nomen trahentes. Quilibet quadrans tribus horis constabat, vocabaturque primus hora prima, secundus hora tertia, tertius hora sexta, denique quartus hora nona. Nox quoque artificialis in quatuor partes dividitur vigilias vulgo vocatas, ex tribus horis & ipsas constantes. Prima Threnorum cap. 2. 19. vocatur ראש אֲשַׁמְרוֹת caput vigiliarum; secunda Judicum cap. 7. 19. אֲשַׁמְרַת הַתִּיכּוֹנָה vigilia media; tertia Lucæ 12. 38. φυλακή τρίτη vigilia tertia; quarta denique Exod. 14. 24. אֲשַׁמְרַת הַבֶּקֶר vigilia matutina. Hæ quatuor vigilie aliis etiam nominibus appellantur. Prima dicitur ὀψέ, secunda μεσονύκτιοι, tertia ἀλεκτοροφωνία, & quarta πρωί. De his omnibus loquitur D. Marcus cap. 13. v. 35. ἢ οἶδατε πότε ὁ κύριος ἔρχεται, ὀψέ, ἢ μεσοιυκτίαι, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωί. Nescitis, quando dominus domus veniet, vespere, an in galli cantu, an in mane.

Horarum divisio.

Porro diei in horas divisionem antiquissimam esse pro certo habendum est. Hanc autem primam hujus divisionis originem fuisse recenset Polydorus Virgilius lib. 2. cap. 5. de rerum inventoribus. Ait enim, Hermetem quemdam Trismegistum animadvertisse, animal quoddam Serapi dictum duodecim vicibus diei, & noctis unius spatio certis, & equalibus semper intervallis urinam reddere solitum fuisse, & inde conjecisse, diem Civilem in horas duodecim esse dividendum. Hic autem mos dividendi diem in duodecim horas multo tempore obtinuit, donec in viginti quatuor horas, ut hodie, est separatus. Caterum apud Hebræos horarum divisio triplex est. Aliæ vocantur horæ majores, aliæ horæ minores, aliæ horæ precum. Juxta quatuor diei artificialis quadrantes quatuor sunt horæ majores; minores a mane usque ad vesperam duodecim numerantur. Hinc D. Joannes cap. 11. 9. Οὐχὶ ἐώθενά εἰσιν ὥραι τῆς ἡμέρας? Nonne duodecim sunt horæ diei? D. autem Mattheus cap. 20. horæ tertiæ, sextæ, nonæ, & undecimæ meminit, tamquam extreme diei. Ex hac horarum divisione in majores, & minores duo Evangelistarum textus de crucifixione Domini, qui sibi videntur contrarii, inter se facile conciliantur. D. Marcus ait cap. 15. v. 25. Ἡ δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσώρυσαν αὐτόν. Erat autem hora tertia, & crucifixerunt eum. D. Joannes vero cap. 19. v. 14. Ἡ δὲ ὥρα ἕκτη πάλιν, ὥρα δὲ ὥσει ἕκτη. Erat Parasceve Paschæ, hora vero quasi sexta. Marcus itaque de hora tertia majore; Joannes autem de hora sexta minore est intelligendus, ideoque inter se optime conveniunt. Quod vero attinet ad horas Precum, quæ vulgo appellantur etiam horæ Templi, tres fuere secundum consuetudinem, quam in orando Judæi observant, scilicet hora tertia, sexta, & nona. Tempus hoc orandi definitum, & statutum fuisse volunt Hebræi ab antiquis Patriarchis. Quare horæ primæ Precum institutionem Abrahamo, alterius Isaaco, tertiæ Jacobo unanimi consensu tribuunt. Hunc vero misericordiæ Divinæ stans horis implorandi morem semper apud ipsos in usu fuisse multi Sacra Scripturae textus luculenter probant. David enim ait Psal. 55. v. 18. עֲרֹב וּבִקֶּר וְצַהֲרִים אֲשִׁיחָה וְאַחֲמָה וְיִשְׁמַע קוֹלִי Vespere, & mane, & meridie narrabo, & annuntiabo, & exaudiet vocem meam. Hoc idem determinatum Precationum tempus in variis Actuum Apostolorum Capitibus repetitur. Sic Act. 2. 15. de Apostolis Spiritu Sancto afflatis ad Judæos loquens Petrus ait: εἰς ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας. Est hora tertia diei. Sic Act. 10. 9. Ἀνέβη Πέτρος ὅτε τὸ δῶμα προσδέξασθαι ᾤχετο ὥραν ἕκτην. Ascendit Petrus in solarium, ut oraret, circa horam sextam. Actorum vero 3. 1. dicitur de Petro, & Joanne: Ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν ὅτε ἦ ὥραν τῆς προσδέξεως ἢ ἐνάτης. Simul ascendebant in Templum sub horam Orationis nonam.

De παρασκευῆ τῆ Πάσχα, Parasceve Paschæ.

Cum supra de Parasceve Paschæ mentio injecta sit, placet nonnulla de eadem dicere, præsertim cum ea maxime profutura arbitrer ad intelligendum Textum illum D. Joannis cap. 19. v. 14. ubi Christus dicitur Cruci affixus παρασκευῆ τῆ Πάσχα Parasceve Paschæ, ex quo Græci inferunt, ipsum, antequam Judæi Pascha manducarent, Cruci affixum fuisse, & ideo Pascha suum die uno ante Pascha Judæorum celebrasse. Itaque argumentum a Græcis ex Textu illo desumptum, quod nonnullis Gordiano nodo implicatius videtur, flocci, tenuitque apud eos habetur, qui vel mediocriter in Hebræorum ritibus, & ceremoniis versati sunt. Id autem, ut omnibus pateat, intelligendum, quid sit Parasceve, cur dicatur Parasceve Paschæ, & quænam vis illi vocabulo sit subjecta. Legitur itaque hujusmodi Græcum vocabulum παρασκευῆ Parasceve cap. 19. Joannis v. 14. proprieque ciborum præparationem significat. Cum enim die Sabbati quilibet Legis præcepto agere vetitum Judæis esset, ac proinde etiam ignem accendere, cibosque mense apponendos parare, illud in more positum erat, ut pridie Sabbati ad vesperam omnia victui Sabbati sequentis necessaria in clibano mediocriter calefacto reponerent, mensamque bellariis, ac rebus reliquis penitus instruerent. Hæc porro cœna a Tertulliano lib. 5. adversus Marcion. cœnæ puræ nuncupantur, ea fortasse de causa, quia post cœnam tanta ciborum portio pura, & sine ulla lesione servaretur, quanta triplici refectiōni Sabbati die faciendæ sufficeret. Aliis etiam diebus festis præter Sabbatum gaudebant Judæi, vocatis חגים festivis, vel ימים טובים diebus bonis; a Tertulliano autem loco citato dictis diebus magnis, quibus ab operibus exercendis vetante Loge abstinebant, non tanta tamen religione, quanta die Sabbati. Sex hujusmodi dies festos recenset Rambam in Halacoth יום טוב cap. 7. num. 1. subjiciens etiam opera, quæ in illis non vetantur, his verbis. Isti sunt sex dies, in quibus prohibet Scriptura, ne opera servilia fiant, videlicet primus, & septimus dies Paschæ; primus, & octavus festivitatis Tabernaculorum, festum Pentecostes, & primus dies mensis septimi, & vocantur ימים טובים Jamim Tovim, h. e. dies boni festivi. Horum cessatio ab operibus est æqualis, quia in ipsis prohibita sunt omnia opera servilia, exceptis iis, quæ ad vescendum pertinent, juxta Scripturam Exod. 12. 6. Rabbini autem nonnulla opera etiam ad corpus spectantia cibi nomine intelligi volunt, nimirum ablutionem, & unctionem faciei, manuum, & pedum; nonnulla pariter ad pietatem, & religionem pertinentia, veluti mortuorum sepulturam, & funeris apparatus. Ex adhuc dictis igitur plane colligitur, Pascha, & reliquos supra relatos dies festos nullam habuisse Parasceven, cum in illis quoslibet cibos parare, & coquere Judæis liceret. At animadvertendum est ex Rambam Halacoth יום טוב Jom Tou cap. 6. n. 1. non

non licuisse cibos preparare pro Sabbato venturo, si aliquis ex supra allatis diebus festis incidisset in vigiliam Sabbati, vel, juxta nostrum vulgarem dicendi modum, in feriam sextam. Hæc sunt Rambam verba: Jom Tou, qui incidit feria sexta, non coquunt panem, nec elixant carnes in eo die festo, ut de ipsis edant in sequenti Sabbato. Itaque si id contingat, Sabbatum illud non habebit Parasceven. Quid igitur tunc faciendum? Ut absurdo huic opportunum remedium adhiberent, Rabbini modum excogitarunt, quo, die Paschæ in feriam sextam incidente, necessaria mense Sabbati sequentis parare possint. Utuntur itaque עירוב חבשלין Iruv' Tevascelin, h. e. mixtione ciborum, ut vocat Rambam loco citato, eique privilegium Parasceves attribuunt, atque eo die in Sabbatum sequens cibos parari permittunt. Id vero si fiat ob festum diem Paschæ, vocatur Parasceve Paschæ, quia Parasceve per עירוב חבשלין mixtionem ciborum cum festo Paschæ conjungitur; quod idem dicendum de Parasceve Pentecostes, vel Tabernaculorum, si solemnitas Tabernaculorum, vel Pentecostes in feriam sextam incidat. Cum igitur Pascha eo anno, quo Cruci Christus affixus est, in feriam sextam incidit; & propter עירוב חבשלין mixtionem ciborum in eo festo Paschæ cibos parare pro sequenti Sabbato licuerit, Parasceve illud ab Evangelista παρασκευα τῆ Πάσχα Parasceve Paschæ nuncupatur, quia in diem Paschæ incidit. Ex hoc vero colligitur, eos magnopere decipi, qui Parasceve Paschæ nomine significari volunt feriam sextam, qua licuerit parare cibos in diem Paschæ sequentem eo anno, quo Pascha in Sabbatum incidebat. Etenim cum Paschæ festum Parasceve destituatur, frustra propter Sabbatum ei adjungitur, cum Sabbatum quolibet nulla festi Paschæ ratione habita Parasceven obtineat. Quamobrem locum Joannis, ὡς ἔδ παρασκευα τῆ Πάσχα, erat enim Parasceve Paschæ, quando Christus Cruci affixus est, distinctione adhibita explanabis. Erat Parasceve, scilicet feria sexta, in quam eo anno Pascha incidit, concedo, erat Parasceve, scilicet feria sexta, qua in Pascha sequens cibos parabant, quod eo anno in Sabbatum subsequens incidisse volunt, nego. Porro Evangelista appellavit illud Parasceve Paschæ, quia eo anno Parasceve cum Pascha conjunctum fuit. Ideo autem idem Evangelista hujusmodi Parasceven vocavit παρασκευα τῆ Ἰσδαίου, Parasceven Judæorum cap. 19. 42. ut significaret, Parasceves Paschæ nomen non ex aliquo Mosaice Legis mandato, sed ex Judæorum consuetudine, & usu fuisse deducendum.

Itaque eodem die, quo Judei celebrare solebant, Christum suam cœnam celebrasse, videlicet decimo quarto ניסן Nisân, h. e. Martii, multis etiam rationibus adducor ut credam. Quis enim sibi persuadeat, eum religiosissimum Legis Mosaice custodem statutum ab ipsa tempus neglexisse, ejusque celebrationem vel prævertisse, vel postposuisse? Quomodo autem infensissimi ejus adversarii, Pontifices, Sacerdotes, Scribe, & Pharisei, si Legem in re tanti momenti violasset, coram Pilato eum non accusassent, & hanc etiam ob causam morti tradendum,

& crucifigendum non petissent? Quid quod eo die Christus Cruci affixus est, quo solemniter Pascha secundum Legem celebratum fuit? Christus enim eodem die interfectus, quo Barab-
 bas latro liberatus. Cui autem aperte non liquet legenti cap. Matth. 27. & Luca 23. ipso die festo Pasche eum liberatum? Ex quo necessario consequitur, Christum die festo Pasche fuisse occisum. Cum igitur decima quinta Luna mensis Martii festum Pasche celebraretur, & Christus Luna decima quarta ineunte die decimo quinto manducato agno illud celebraverit, quia pridie, quam pateretur, ut ex Apostolo I. ad Corinth. II. 23. in qua nocte tradebatur, cœnavit, plane infertur, illum Pasche celebrationem non præverisse, sed statuto, & legitimo die cum Judeis celebrasse. Cum autem in Cœna Paschali quatuor vini cyathi a singulis Hebræis sint exhauriendi, ut innuimus de ritibus in eadem servandis agentes, ideo de cæteris duobus poculis Evangelista mentionem non facit, quia neutrum ex illis est pars Cœne Paschalis. Primo enim Hebræi ad Cœne preparationem utuntur, ac per ipsum profanum tempus a sacro dividunt, ejusque potatione Festum inchoatum significant. Neque quartum poculum ad Cœnam, sed ad הלל Hallel, b. e. Hymnum proprie spectat, Cœna jam absoluta, & completa per poculi secundi in ipsa factam potationem. Itaque ex duobus poculis ab Evangelista indicatis aperte colligitur, Christum duas Cœnas, vel potius unicam tantummodo in duas partes divisam celebrasse, scilicet Cœnam legalem, & Cœnam communem. In Cœna enim legali agnum Paschalem comedit, ritibus Mosaicis servatis ad Pascha Ægyptiacum spectantibus, relictis iis, qui ad Pascha generationum subsequentiū, ut Hebræi loquuntur, pertinebant. In Cœna autem communi Corporis sui Sacramentum instituit, & in fine mensis substantiam vini in Sanguinis sui substantiam convertit. Licet autem in ritibus Paschalibus Hebræorum nihil habeatur ad pedum ablutionem a Christo factam pertinens, ceremoniam tamen illam in Eucharistie Sacramento instituendo eo consilio a Christo adhibitam fuisse censendum est, ut mystice designaret, nemini ad illud Sacrum convivium illos pedes habenti, hoc est, sceleribus, & flagitiis inquinato aditum esse patefaciendum.

Cæterum Christus in ultima Cœna juxta antiquum convivendi morem dicitur ab Evangelistis accubuisse, qui accubitus ex Rabbimorum sententia, ut diximus in dictione חסבה pag. 110. semper fuit in latus sinistrum. Verum qui in lecto in latus dextrum inclinati accubebant, dicebantur in sinu recumbere, ut de D. Joanne dilecto Christi discipulo Joannis cap. 13. v. 22. legitur: *Ἦν ὁ ἀνακείμενος ἔς τὸν μαθητὴν αὐτῶν ἐν τῷ κόλπῳ τῷ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπων ὁ Ἰησοῦς.* Erat autem recumbens unus ex discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus.

De שעה hora præterea hæc habentur: *היי לְפִי שְׁעָה* secundum horam, quandoque, *שְׁעָה* Vita horæ, b. e. vita temporalis: interdum: ea hora: ex tempore. In Tra-

מניחין עולם Sabbat fol. 33. **שבת** *Sabbat* fol. 33. **הבא ועוסקין בחיי שעה** *b. e. Homines relinquant, vel negligunt vitam æternam, & occupantur circa vitam horæ, b. e. circa vitam hanc temporalem.* **פרקי אבות** *In cap. 4. יפה שעה אחת של קורת רוח מכל היום הזה* *b. e. Melior est una hora refrigerii in Mundo futuro, quam tota vita Mundi hujus.* **מגלה** *Megilla autem fol. 7. extat sententia Proverbialis de raro, & instabili successu felicitatis: לא כל שעתא מתרחיש ניסא* *Non quavis hora accidit miraculum.*

השפא *Nunc, jam: quasi פהשעתא hac hora. Esth. 1. 3. in Targum secundo. Videtur compositum ex שעתא quasi hac hora. Significat etiam quandoquidem, quia.*

שעוה *Cera. Genes. 33. 25. in Jonathane.*

שעיתא *Cera. Secundum nonnullos rectius legendum שעיתא Mich. 1. 4.*

שעטנו *שעטנו, שעטנו, שעטנו* *Varie commissum, vestis ex diversis rerum speciebus confecta, veluti ex lana, & lino, vel ex aliis rebus prohibitis, quibus homines vestiri Deus vetuit. Levit. 19. 19. Deut. 22. 11. Hec vox non censetur Hebræa, sed peregrina, veteresque Hebræi ad eam explicandam vocum allusiones adhibuerunt. Hinc in Tractatu נדה Nidda fol. 61. מאי טעמא מדאוריחא שעטנו כתיב* *Quare in Lege scriptum est שעטנו? Quia est quasi שיע טווי ונוו pectine lævigatum, netum, aut contortum, sive duplicatum. Si*

enim tria hæc diversa conjungas, & ex iis vestem conficias, ea est heterogenea, & a Deo vetita. שיעוה autem idem est, ac שיעיע lævigne, læve, molle, & במסרוק lævigatum pectine, טווי netum, filatum, נוו contortum, duplicatum, vel textum. Porro lino, & lana pectine lævigantur, & nentur. Si ex lino, & lana pectinatis, & netis tela fiat, & ex ea vestis conficiatur, vestis dicetur heterogenea, facta ex שעטנו. R. David in libro Radicum, reliquique omnes Interpretes in explicanda voce שעטנו simul consentiunt.

שעול *Pugillus. I. sa. 40. 12. Plur. constr. שעולי* *1. Reg. 20. 10. & שעלי pugilli. Ezech. 13. 19. In Tractatu נדרים Nedarim fol. 81. habetur locutio Proverbialis שועל שמת בעפר פרו* *Non invenimus vulpem, quæ moriatur in pulvere fossæ suæ. Nimirum sicuti terra foveæ, in qua vulpes enutrita est, ei non officit; ita homines nullum detrimentum ex iis rebus sentiunt, quibus a pueritia assueverunt, iisque quasi naturales evaserunt.*

שעמם *Pabel. Defolare, defolari: quassare, turbare, perturbare, conturbare. Exod. 14. 24. amentem reddere. Scribitur etiam cum נ in medio. Ithpabel אשתעמם turbari, conturbari, stupere, obstupescere, stupidum reddi. Esth. 7. 6. Jerem. 4. 9.*

שיעממות *Defolatio: stupor. Deut. 28. 28. conturbatio, perturbatio. Zach. 12. 4.*

שֵׁעִמוֹם Idem. Deuter. 28. 37. in *Jonathane*.

מִשְׁעָמֹמֹת Idem. Deut. 28. 28. in *Onkelo*.

שֵׁעַ Plaudere, manus complodere. Isa. 55. 12.

מִשְׁעִנֵּה Fulcrum.

שֵׁעַ Læve, molle, glabrum, blandum esse: blandiri. Psal. 36. 3.

linere, oblinere, calce, vel cæmento obducere. Ezech. 13. 10. Pabel שֵׁעַ mollire, emollire, blandiri, adulari. Psal. 5. 10.

שֵׁעִי Lævis, mollis, glaber, lenis, blandus. Genes. 27. 11. Prov. 5. 3. Plur. שְׁעִיעִין molles. Fem. שְׁעִיעָא blanda. Plur. שְׁעִיעִין blandæ. Psal. 12. 3.

שְׁעִיעוֹת Lævitas, mollities, glabrities, blanditiæ. Genes. 27. 16. foramen, caverna: בְּשְׁעִיעוֹת כִּיף גְּלִי in foramine petreæ. In *Bibliis Regiis* in limpidissima petra. Jerem. 14. 3.

שְׁעִיעָא Idem. Genes. 33. 4. in *Jonathane*.

שְׁעִיָּה Balsamum, opobalsamum. Respondet Hebræo

נִבְחַת Jerem. 46. 11. Ezech. 27. 17.

שֵׁעַ, שְׁעָא Mensura, æstimatio, taxatio: fœnus. Plur. שְׁעָרִין

æstimationes. Levit. 35. 26. Cum aff-

הִי בְּרִשְׁעוֹתָיו in mensuris suis. Genes. 26. 12.

שֵׁעוֹר Idem. Gen. 21. 16. Exod. 30. 13. Numer. 25. 8. Plur. שְׁעוֹרִין, שְׁעוֹרֵי men-

suræ. Loco citato Numerorum 25. v. 8. legitur in

Targum de hasta Phinees, qui maximo Deo zelo compulsus Israelitam cum Madianitide turpiter rem habentem simul confoderat: נֹס

חֲשִׁיעָא דְּאֶתְנַגִּיד פְּרֹזְלָא כְּשִׁיעוֹר הַרְוִיהוֹן Signum miraculosum nonum fuit, quod protractum fuit ferrum (hasta in ipso ictu)

ad mensuram amborum. Recensentur ibidem miracula duodecim, quæ volunt Rabbini contigisse, dum Phinees zelo commotus est propter

seortationem Israelite cum muliere Madianitide. Inter ea numerant istud nonum, quod nimirum, postquam tantum scelus Phinees cognovisset, hasta arrepta, in lupanar, sive tabernaculum irruerit, eosque coeuntes simul confoderit. Ajunt itaque, hastæ ferrum in illo ictu ad

utriusque corporis quantitatem productum fuisse, adeoque corpus utrumque penetrasse, ut nulla ratione inde amplius evelli potuerit.

שְׁעָרָא, שְׁעָרָא Pilus, capillus. Genes. 25. 25. Levit. 13. 10. Or 36.

Plur. שְׁעָרִין capilli. Reperitur scriptum etiam

שְׁעָרָא cum ס.

שְׁעָרִין Pilosus, hirsutus. Genes. 27. 11.

Plur. שְׁעָרִין pilosæ manus. Genes. 27. 23.

שְׁעָרָא, שְׁעָרָא, שְׁעָרָא. Vide in סְעָרָא.

סְפֹרָא, סְפֹרָא, סְפֹרָא. Veru. Ferrum cum cuspide ad car-

nes assandas, ac torrendus. Plur. emphat. סְפֹרָא verua. Numer. 31. 23. in *Jonathane*.

Nonnulla de veru ex Tractatu פְּסָחִים Pe-

sachim cap. 7. animadvertenda sunt. Queritur itaque, qua ratione agnus Paschalis assandus esset, modusque statim subjicitur: מְבִיאִין

שְׁפֹרָא שֶׁל רִימֹן תּוֹחֵבו מְחוֹךְ פִּי h. e. Af-

ferunt veru de ligno malogranati, figuntque illud per os agni ad nates usque, ponuntque crura ejus, & pedes intra eum. Ratio subjicitur, cur veru ferreo non uterentur, quia nimirum ferrum non potest calefcere ex una parte, nisi totum simul calefiat, hacque ratione calefcens agni interiora coquat. Ex Legge autem habetur אש צלי אש affatum igne. Itaque si interiora ferro coquantur, ajunt, agnum non posse dici igne affatum. Utebantur itaque veru ligneo, & precipue ex malogranato, quod neque ab igne calefcebat, neque propter humoris innati abundantiam facile comburebatur.

שפה Tritum, attritum, contritum esse: terere, atterere, conterere: contundere. Deuter. 9. 21. tranquillum, quietum esse. Genes. 31. 2. 5. Pabel שפי idem. Psal. 51. 10.

שפי Contritus, attritus, conculcatus.

שפי Idem. Psal. 109. 22. Plur. fœm. שפין tranquillæ. Genes. 31. 2. & 5. in Jonathane.

שפא Tignum. Habac. 2. 11.

שפון Lagana, placenta. Exod. 16. 31. in Targum Hierosolymitano. Guido legit שפנין, & saccharum exponit.

שפיוחא Emplastrum. Gen. 3. 16. in Targum tamen Hierosolymitano legitur שפיוחא.

שפינא Vide in ספן.

שפא Vide in שפחא.

שפק Fundere, effundere. Psal. 104. 7. Isa. 59. 7. Ithpabel אשתפק effundi. Psal. 79. 10.

שפכות Effusio. Genes. 28. 20. Levit. 1. 16.

שפוכאי Effusores. Erant operarii Israelita, qui vinum ex uno dolio in aliud infundebant. Hinc in עו fol. 72. Dixit Rabbà effusoribus: quando funditis vinum, cavete, ne accedat Christianus, & vos juvet.

משפך Effusio: decursus, locus declivis. Deut. 3. 17. Jos. 10. 40.

משפך Infundibulum. Item clepsydra, horologium, quod olim aqua implebatur, postea pulvere, & arena minutissima, ex qua etiam nostra horologia composita sunt. In פרקי אבות cap. 5. quatuor rebus Discipuli similes esse dicuntur, videlicet ספוג spongix, ומספך & clepsydræ, משמרת, sacco colatorio, ונפה & cribro. Quemadmodum enim spongia promiscue omnia attrahit; ita discipulus bona, & mala addiscit; quemadmodum clepsydra ex una parte attrahit, quod ex altera emittit; ita discipulus solet avidius apprehensa mox ex memoria dimittere; quemadmodum saccus colatorius vinum effundit faeces retinens; ita discipulus qualibet simul capiens, mala retinet, bona plerumque dimittens; denique quemadmodum cribrum pollinarium similam retinet, farinamque meliorem, dimittens tenuiorem, cujus nullus est usus; ita discipulus bonus, ac sedulus mala dimittens meliora retinet.

שפל Hebraice. Humiliari, deprimi, humilem, depressum, demissum esse. Levit. 13. 21. Isa. 2. 17. אשפיל humiliare, demittere, dejicere, deprimere. Levit. 10. 25. Dan. 5. 22. Ithpabel אשתפל humiliari: humiliare, demittere, dejicere, incurvare se.

שפיל Humilis, demissus, depressus, abjectus: **עולם השפיל** Mundus inferior, in quo vivimus. **עולם העליון** Mundus superior, beatorum habitatio. *A* pud Talmudicos Proverbium: **שפיל ואויל** *b. e.* Humilis est, & circumcirca deambulat anas, oculisque suis hinc inde speculatur, scilicet ad querendum cibum. *Admonentur homines, conatum omnem, & vires a quolibet etiam tenui, & abjecto adhibendas esse, neminique erubescendum, ut vitæ necessaria sibi undecunque parat.*

שפול Planities, locus humilis, locus declivis, declivitas, *locus, vel pars inferior rei cujuslibet.* Cant. 1. 4. ora, fimbria vestis. *Plur.* שפולין. *Constr.* שפולי fimbriæ. Exod. 28. 34. **שפולי** מרבהא latera, parietes altaris. Levit. 1. 11. *in Jonathane.* De vestibus usurpatum, oræ, fimbriæ. *Fæminarum sterilitas unde cognoscenda ex יבמות* Jevammòth fol. 80. **כל שאין לה שפולי** *conicumque (femine, vel puellæ) non sunt declivitates ventris instar mulierum, b. e. quæ non habet declivitatem pubis, ut solent mulieres habere, ea judicatur esse sterilis.*

שפילתא, שפילתא, שפילה Idem. Jos. 15. 33. Deuter. 1. 7.

שפלוחא, שפלות Ruina. Jerem. 49. 24. **הנאות** humilitas: *virtus, cui opponitur* **הנאות** superbia, elatio.

השפלה Humiliatio, humilitas. *R. Levi* Proverb. 29. 23. *ad illud* **נאות אדם** **חשפילנו** Elatio hominis deprimit, vel

humiliat ipsum, *b. e.* **נאות תניאהו** Elatio hominis adducit eum ad humilitatem. *Cum enim cæteri hujusmodi superbis, & arrogantibus hominibus inuideant, atque adeo eos impense odio habeant, fit, ut conentur qualibet ratione e summo gradu dejicere, & infra reliquos deturbare.*

משפלה, משפלה Arca, cista magna, ad res viles, & abjectas continendas, ut arca paleæ, stercoreis, fæni &c. *Item* corbis, crates, canistrum. *In Scir Rabbà cap. 7. v. 2. dicitur:* Quemadmodum paterfamilias non curat **על משפלות של זבל ולא על משפלות של חבן** neque cistas, vel canistra fimi, neque canistra fæni, **למה שאין נחשבים לכלום** quia nihil quicquam æstimantur: sic Deus non curat populos Mundi &c. *b. e. habita ratione ejusdem Majestatis, magnitudinis, potentie, eximiarumque virtutum coram Deo Mundi gentes, ac populi nihili sunt, ideoque enixe curare debent, ut ejus mandatis impense inserviant.*

שפם, שפמה Labium, ora, extremitas, limbus. Exod. 28. 32. Numer. 30. 13. *in Jonathane.*

שפם Myflax, barba, *sive* pili labri superioris: labrum superius. Levit. 13. 5.

שפנינא, שפנינא, שפנין Turtur. Genes. 15. 9. *Plur.*

שפנינין turtures. Levit. 5. 7. *Emphat.*

שפנינא turtures. Levit. 1. 15.

שופינא Lima. Deut. 9. 21. 1. Sam. 13. 21.

שפע Redundare, abundare, diffuere, affluere, luxuriare: inundare.

dare. Exod. 26. 12. in *Jonathane*. Prov. 5. 26. effundere apud *Rabbinos*.

כַּשְׁפֵּעַ Redundans, luxurians. Exod. 26. 13. in *Jonathane*.

שְׁפַע, שְׁפָע Inundatio, exundatio, affluentia, redundantia. Isa. 48. 18. & 59. 19. *Rabbinis* influxus, influentia Cœlestis.

שְׁפֹעַ, שְׁפֹעָא Redundantia, abundantia, superfluitas. Exod. 26. 12. in *Jonathane*. Item abundans, redundans. *Plur. emphat.* שְׁפֹעִיא abundantia. Exod. 26. 28. in *Targum Hierosolymitano*.

הַשְׁפָּעָה Influxus, influentia, effusio. הַהֲשָׁפָעָה אֱלֹהִית Influentia Divina, ac Cœlestis.

שְׁפָעָה Idem. שְׁפֵיעַת־מַיִם Affluentia aquarum. Item agmen, numerus affluens militum.

שָׁפַף Atterere, conterere, contundere, comminuerere. Exod. 32. 29. Cant. 1. 14. Job 14. 19. *Pabel* שָׁפַף. Idem. Job 22. 9. *Ithpabel* אִשְׁתַּפֵּף conteri. Job 5. 4. & 30. 8.

Rabbinis idem. Item fricare, affricare, radere: שָׁשַׁף בְּקֶרֶקַע Qui raserit terram: הַסִּכִּין שָׁשַׁף Cultrum polivit, acuit eum.

שְׁשַׁפָּח, שְׁשַׁפָּח Arundo aucupatoria, calamus glutini ad capiendas aves. In *A-ruch* exponitur vernaculo sermone בִּישְׁטָא *b. e.* Viscata.

שְׁשַׁפֵּף Frictio, confictio, comminutio.

שְׁפֹף Humile, depressum.

שְׁשַׁפְּרָה Calamus: fistula concava, per

quam flatus emittitur, aut qua aliquid videmus, & oculo ejus longitudinem, & absentiam a nobis dimetitur: catheter.

שֵׁפֶא Segmentum, frustum sectum e ligno. Hab. 2. 11. Nonnullis est festuca. Item frictio, confictio, cum aliquid manibus fricatur.

II. שָׁף Recedere. הַשָּׁף רָעָתוּהָ Cujus mens recessit, *b. e.* qui amens evasit. בּוֹקָא הַשָּׁף מְרוֹכְתוּהָ Os femoris, quod recessit e loco suo.

שֵׁפֶא Pyxis, arca, capsa: Item acetabulum, cavitas, cui os femoris tanquam pyxidi inferitur, & in ea vertitur. Itaque propterea ab *Anatomicis*, & *Medicis* pyxis appellatur.

שָׁפַר Pulchrum, elegans, decorum, bonum esse: hilarem, latum esse: pulchrum haberi, placere, jucundum, gratum esse. Genes. 40. 18. Levit. 10. 20. Psal. 69. 32. *Apbel* אֶשְׁפַּר Pulchrum facere. Genes. 40. 18. in *Jonathane*. *Ithpab.* Participium אֶתְּ מֵאֵת מִשְׁתַּפְּרָא quid tu placere studes? Jerem. 2. 33. *Rabbinis* *Pibel* שָׁפַר Concinnare, aptare.

שָׁפַר Pulcritudo: pulcrum: pulcherimum, optimum. Exod. 22. 4. Mich. 1. 11. Isa. 3. 25.

שְׁפִירַי Elegans, decorum, speciosum, bonum, pulchrum, optimum. 1. Sam. 9. 2. Dan. 4. 9. *Plur.* שְׁפִירִיא, שְׁפִירִיא boni, elegantes, pulchri. Cant. 4. 10. & 6. 9. *Fœm.* שְׁפִירָא, שְׁפִירָא pulchra, elegans, speciosa. Genes. 12. 14. Psal. 16. 6. bonum, beneficium. *Est etiam nomen mulieris* Sapphira. *Plur.* שְׁפִירָן, pul-

שִׁפְרָתָא pulchræ. Cant. 7. 2. Job 42. 15.
bona.

שׁוֹפְרָא Pulchritudo, decor, ornamen-
tum. Prov. 31. 30. Esth. 2. 10.

שִׁפְרִית Pulchritudo, bonitas, præstan-
tia. Deuter. 28. 47.

שִׁפְרִיָּא, שִׁפְרִיָּא Aurora: lucifer,
stella matutina. Esth. 10. 3. Job 3. 4. Isa.
62. 1.

שׁוֹפָר, שׁוֹפָרָא, שׁוֹפָרָא Tuba, bucci-

na: cornu. Exod. 19. 13. Levit. 25. 9. *Cum
autem ut plurimum buccina ex cornu arietis
conficeretur, ideo solet ab Interpretibus exponi
per cornu. Eam bene posse inflare artis erat,
felicitatis vero indicium, si bonum, atque bi-
lavem sonum redderet. Hinc Rabbini scriptum
reliquerunt, buccinæ sono Deum ipsum sepe
commotum fuisse, ut iucundiam deponeret, se-
que clementem, atque misericordem ostende-
ret.*

De Buccina & Tuba.

Erat buccina שׁוֹפָר dicta cornu arietis incurvum; tubæ vero חֲצִצְרוֹת appellatae ex metal-
lo constabant, & rectæ erant. Porro in rebus multis buccinarum, & tubarum sonitum veteres
adhibuerunt. Ad Tabernaculum Moysi tempore tubis convocabatur populus, in acie excitaban-
tur milites, in castris indicebantur vigiliæ noctis. Hinc etiam Livius lib. 26. tertiam bucci-
nam pro tertia vigilia usurpavit. Vigiliæ autem noctis buccinarum clangore fuisse indicatas
innuit etiam Silius Italicus ita canens lib. 7.

.... Mediam somni cum buccina noctem

Divideret, jamque excubias fortitus iniquas

Tertius abrupta vigilaret ad arma quiete.

Præterea in solemnitatibus, & triumphis lætitiæ, in calamitatibus, & infortuniis luctus, in
Sacrificiis reverentiæ, & religionis erant indicium. Quare autem Festum Novi anni alio nomi-
ne Festum Tubarum appellatum clangore buccinæ celebretur, multi querunt. Hac de re va-
riæ, & diversæ Auctorum sententiæ sunt. Alii enim ad alia significanda hunc sonitum adhi-
beri autumant. Sunt qui volunt, eo indicari postremum, ac terribile Dei iudicium: alii sum-
mum ejus in homines imperium; alii Legem Moysi in monte Sinai traditam; alii futuram
resurrectionem; alii bella ab Israelitis contra Gentes gesta; alii denique Isaaci liberationem,
& substitutionem arietis. Ego potius crediderim, clangorem tubæ eo die fuisse præceptum, ut
Festum denuntiaretur, populusque ad illud rite, & alacriter celebrandum excitaretur. De
שׁוֹפָר buccina, sive tuba multa apud Rabbinos leguntur. Sic autem describitur in ראש
השנה fol. 26. שׁוֹפָר של ראש השנה של יעל פשוט ופיו מצופה זהב. h. e. Tuba
Festi Novi anni ex rupicapra fuit recta, orificio auro obducto. Sic השופרות כל
והלא כל השופרות h. e. Nonne omnes tubæ vocantur cornu? Prohibebantur autem omnes buccinæ
con-

confectæ ex cornu vaccino, aut taurino. Hinc כולל השופרות כשרים חוץ כשל פרה Omnes tubæ corneæ legitimæ sunt, exceptis iis, quæ ex cornu vaccino factæ sunt. Ex eo autem prohibitio nata ex Rabbiniis est, ut detestarentur vitulum aureum, cujus causa ipsorum Majores graviter multati fuerant. Etenim juxta eosdem Rabbinos אין קטיגור נעשה סניגור Accusator non fit procurator, sive defensor. Cum igitur vitulus accusator fuerit, non debuit ex eo tuba, seu buccina confici, quæ quodammodo Israelitarum procurator est eorundem causam agens in rebus ad sanctitatem, religionem, ac pietatem pertinentibus. Placet hoc in loco R. Jebudâ filii R. Nachmanis expositionem Psal. 47. 6. afferre: עלה אלהים בתרועה עקול שופר Ascendit Deus cum clangore, Dominus cum clangore tubæ. Ait itaque: Qua hora Deus (ut Judex) residet, ascendit in folium juris. Qua hora autem Israelitæ accipiunt tubas suas, & clangunt coram Deo, surgit ex folio juris, & confidet in folio misericordiæ, sicut scriptum est, Cum clangore tubæ. Psal. 47. & impletur super eos misericordia, & convertit super eos affectum juris in affectum misericordiæ. Quando id fit? in mense septimo השרי, videlicet, Septembri. Mox: Dixit Deus sanctus Benedictus מעשיכם הריני נעשה כשופר b. e. Si pulchra, videlicet bona effeceritis opera vestra, ego ero vobis veluti tuba. Qualis est tuba? intromittit ab una parte, & emittit ex altera parte. Sic ego surgo a sede juris, & colloco me in sedem misericordiæ. Hactenus R. Jebudâ. Fuit hic Jebudâ inter Hebræos magnus הררשן b. e. Concionator, quemadmodum inter ipsos multi extiterunt, & hodie sunt, qui Legis præcepta erudite, & optime explicant, populoque, ac plebi Judæorum imperitæ viam commonstrant, qua possint juxta ipsorum opinionem, & sententiam Deo inservire, æternamque beatitatem consequi, quam utinam Judaicam Religionem abjicientes, supersticiososque ritus contemnentes, & ad Christianam Fidem transeuntes assequantur: Porro buccinis Hebræi plerumque utebantur extra Templum, easque tunc alii a Sacerdotibus inflare poterant. Judic. 7. 16. In Templo autem earum inflandarum cura ad Sacerdotes tantummodo pertinuit, ut in Festo clangoris, aliisque temporibus. Hinc Numer. 10. 2. Deus Mosi mandat, ut duas tubas argenteas faciendas curet, quibus certis, ac definitis temporibus utantur Sacerdotes v. 8. & 9. Ubi autem dicitur totus populus tubis clangisse, intelliguntur Sacerdotes per totam multitudinem dispersi. Solebant autem tubis clangere, dum aperirentur portæ Templi, dum offerretur libamen vini in oblatione Sacrificii jugis, & Sacrificiorum publico, vel privato nomine in Festis oblatorum, idque faciebant stantes ad mensam adipum; dum mactarentur agni in Festo Paschæ, in initio, & fine Festorum, omnibus denique temporibus admodum letis, vel tristibus.

שפיר Abortus, mola. Munstero embryo, aut vermiculis, ea non habetur pro infante, sed si figuram habuerit, habetur tamquam masculus, & fœmella. Sic R. Bartemora scriptum reliquit: שפיר est frustum carnis, quod si figuratum sit, vocatur שפיר שפיר מרוקם. Ajunt autem Rabbini vocari שפיר, quia est כשפופרת של ביצה veluti testa ovi.

De Arcis Eleemosynæ, quæ olim erant in Templo Hierosolymitano.

שופר Arca, recipiendis, & custodiendis Synagoge pecuniis inserviens. Plur. שופרות arcæ. Tredecim hujusmodi arcæ pecuniariæ in Templo Hierosolymitano extiterunt, quarum unaqueque usibus diversis accommodata inscriptionem propriam habebat. Hinc Arca, in quam pecunia inferebatur ad adjuvandas mulieres parientes, vel in quam ipse parientes nummos immittebant, præferebat dictionem קינים aves nidorum, qua indicabatur, in ea contineri pecuniam pro oblatione turturum &c. Referebant autem hæ arcæ figuram cornu, quia superne arcæ admodum, & angustæ erant, & inferne late ad furum fraudes, & malitiam eludendam. In Tractatu שקלים cap. 3. dicitur: Tredecim שופרות שלשה עשר שופרות היו במקדש. Tredecim arcæ eleemosynariæ fuerunt in Sanctuario. Glossa autem habet: שופרות h. e. תיבות Arcæ. Vocarunt eas שופרות, quia fuerunt בצורת שופר ad formam tubæ, vel cornu rotundæ, curvæ, latæ infra, angustæ supra, paulatim ad summum se arcantes. Hujusmodi figuræ mox redditur ratio. שופרות הללו עקומות היו קצרין מלמעלה רחבין. H. e. Arcæ istæ curvæ fuerunt, angustæ supra, latæ infra propter homines fraudulentos. Ex alio loco colligitur, non solum in urbe, sed etiam in agro hujusmodi Arcas extitisse. Hinc in eodem Tractatu שקלים cap. 2. שופרות שהיו שופרות. Sicut fuerunt Arcæ pecuniariæ in Sanctuario urbis; sic quoque fuerunt Arcæ pecuniariæ in agro, videlicet in Ecclesiis extra urbem. Mulieres ob partum in eas injecisse pecunias, easque eliciendi munus proprium Sacerdotum extitisse ex sequentibus infertur. האשה שיש עליה לירה או זיבה מביאה מעות ונוחנת. H. e. Mulier ob partum, aut fluxum affert pecunias (duorum turturum) & mittit in Arcam. אין בית דין של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל המעות שבשופר. H. e. Consistorium Sacerdotum non discedebat inde, donec exemptæ essent omnes pecuniæ, quæ erant in Arca. In Tractatu עירובין Eruvin fol. 32.

שׁוֹפְרָנוּ, & **שִׁפְרָנוּ** *Nomen equi Regis Assueri, ex Africa adducti, super quo ab Amiane uetus fuit Mardocheus honoris Regii causa.* Esth. 6. 10. *in Targum secundo.* Ita videtur appellatus a **שִׁפְרָנוּ** & **שִׁפְרָנוּ** motibus generosis, ac strenuis.

שָׂפָה, **שִׂפָּה**, **שִׂפְיָה** *Pabel.* Perficere, absolvere, finire, consummare. Genes. 18. 33. Thren. 2. 2. finire fecit, consumpsit, perdidit, excidit, succidit. Deuter. 31. 4. Isa. 9. 14. *Ishpabel* אֲשִׁיתִי perfici, absolvi. Ruth 2. 23. consumi, excindi, succindi. Psal. 31. 11.

שִׂנְאָה, **שִׂנְאָה** *Consumptio, consummatio, perditio, ruina, excidium, excisio.* Isa. 10. 23.

שִׂנְיָה *Idem.* Prov. 10. 14.
שִׂנְיָה, **שִׂנְיָה** 2. Reg. 13. 19. & *per apocopam* שִׂנְיָה *Idem.* Numer. 14. 45. *in Jonathane.*

שִׂנְיָה, **שִׂנְיָה** *Perfectio, consummatio, absolutio.* Psal. 139. 22.

שָׂקָה, **שָׂקָה** *Saccus, cilicium.* Genes. 37. 34. Esth. 4. 3. *Plur.* שָׂקִים *sacci, cilicia.* Jos. 9. 2.

שָׂקֵד *Vigilare, sedulum, attentum, & assiduum in re aliqua esse.*

Prov. 8. 34. Psal. 102. 8. *R. David passim admonet, Verbo huic השחרלות diligentia, & ההחמרה assiduitatis significationem subesse.* *In פְּרָקֵי אֲבוֹת cap. 2. Legis Dei assiduum studium his verbis inculcatur:* הוּי שָׂקֵד לְלַמּוֹד תּוֹרָה מֵה שִׁתְּשִׁיב לְאִפְיֻקּוּרוֹם *h. e.* Esto assiduus ad discendam Legem

Dei, ut habeas, quod respondeas Epicuro, videlicet Heretico. **אֲשִׁתְּקִיר** *Affiduum, vigilem, sedulum, diligentem in re aliqua esse.* הָיָה מְשִׁתְּקִיר *Erat assiduus, diligens, sollicitus, vigil, sedulus.* לְשָׂקוֹר *Ut sedulam operam dem studiis meis.*

שָׂקֵדִים *Amygdalæ.* *Idem ac* שָׂגֵדִים *Genes. 43. 11.*

אֲשִׁתְּקֵר, **אֲשִׁתְּקֵר** *Anno superiore, anno præterito.* Levit. 16. 21.

שָׂקָה *Apbel* אֲשָׁקִי *Potum præbere, potare, bibendum dare.* Jerem. 8. 14. *adaquare, irrigare.* Genes. 29. 10. Psal. 104. 13.

שָׂקָה *Potum præbens, a poculis, pincerna.* Genes. 40.

רַב שָׂקִי *Præfectus a poculis.* *Ibidem.* *Item* **שָׂקִי** *irrigatio, locus irriguus.* Genes. 13. 10. Jos. 15. 19. *canalis, aqualiculus.* Genes. 24. 20. *Plur.* שָׂקִיָּה *pincernæ.* Gen. 24. 20. & 30. 38. *in Jonathane.*

שָׂקִי *Bibulus, potator.* *In usu præsertim apud Rabbinos.* *Item* **שָׂקִי** *potus.* Exod. 12. 9.

שָׂקִי *Horti irrigui.* Eccles. 2. 5.
שָׂקִי, **שָׂקִי** *Potus, potio.* Genes. 40. 21. Psal. 102. 10.

שָׂקִי *Idem.* Esth. 1. 8. **שָׂקִי** *Et potus ejus.* 1. Reg. 10. 5.

שָׂקִי, **שָׂקִי** *Idem: pincerna.* Genes. 40. 13. *Item* **שָׂקִי** *convivium, symposium, compotatio.* Esth. 1. 3. *Plur.* שָׂקִיָּה *convivia, compotationes.* Esth. 9. 22. *in Targum secundo.*

שְׁקִינִי Potus. Numer. 6. 3. & Exod. 12. 9. in *Jonathane*.

שְׁקִינָא Stagna. Exod. 8. 1. in *Jonathane*. Isa. 32. 20. Cum aff. שְׁקִירוּחַ stagna ipsorum. Exod. 7. 19. in *Jonathane*.

מִשְׁקָה Liquor, humor. Plur. מִשְׁקִין, & מִשְׁקִים Liquores, humores, aqua. מִשְׁקִים טְמֵאִים Aquæ pollutæ. סֶפֶק מִשְׁקִין Dubium liquidum, an scilicet mundum, an pollutum sit. Septem liquores generales sunt מִלּוּי מֵיִם aqua, יַיִן vinum, שֶׁמֶן oleum, דָּם Sanguis, חֶלֶב lac, וְרֵבֶשׁ דְּבוּרִים & mel apum, ad quos cætera liquida omnia revocantur, de quorum immunditia, vel munditia disputatio instituitur, ubi cibum attigerint, cum a pollutis abstinendum Lex doceat. Disputationis causa oritur ex Levit. 11. 34 & 11. 38. ubi dicitur: וְכִי יִתֵּן מַיִם עַל זֶרַע Et si data fuerit aqua super semen, sive fru-

gem &c. polluta esto. R. Salomon vult, מַיִם h. e. aquæ nomine מִשְׁקִין etiam reliqua liquida intelligenda esse, & per זֶרַע semen, non solum semen, sed reliquos fructus, aut cibos, super quos aliquis horum liquorum ceciderit, vel ii in aliquem liquorum inciderint, a pollutione expiandos esse, & vindicandos. Hac de re Salomon idem ad v. 34. & R. Majemon cum Bartenora precipue consulendi sunt.

שָׂקָל Ferre, tollere, portare, gestare, basulare; accipere, auferre. Prov. 25. 20. Cant. 2. 15. uxorem ducere, uxorem accipere. Esth. 1. 16. in *Targum secundo* migrare navi, discedere.

שֶׁקֶל Hebraice. Siclus. Moneta olim in usu. Genes. 23. v. 15. Levit. 27. v. 4. Amos 8. v. 5. Plur. שְׁקָלִין sicli. Exod. 21. v. 32. Jos. 7. 21. Constr. שְׁקָלֵי 1. Paral. 21. v. 25.

De Siclo in usu apud Hebræos.

Siclus erat moneta argentea medio Imperiali respondens. Duplex erat; alter sacer, ita appellatus, vel quia ad res Sacras, sive Ecclesiasticas adhibebatur, vel quia Sacri ministerii auctoritate cudebatur, valebatque viginti quinque sestertios, sive semiunciam argenti; alter profanus, ita dictus, quia ad res profanas, & civiles comparandas erat in usu, & valebat dimidium Sicli Sacri, h. e. duodecim sestertios, & dimidium. Sicli profani triplex erat species; primus erat Hierosolymitanus insignitus ex altera parte urnula manna, vel thuris acerra cum his verbis יִשְׂרָאֵל שֶׁקֶל Siclus Israelis; ab altera vero virga Aaronis cum verbis יְרוּשָׁלַיִם חֲקֻדְשָׁה Jerusalem sancta: quibus duobus symbolis Regnum, & Sacerdotium adumbrabatur. Alter Judeo-Christianus a Judeis ad Fidem, Religionemque Christianam conversis cusus. Hujus Sicli pars altera Christi Salvatoris imaginem referebat cum litteris יֵשׁוּעַ Jesus, quod vulgò Judei pro יֵשׁוּעַ scribere consueverunt; altera vero exhibebat hæc verba: מְשִׁיחַ מְלֶכֶת בָּא בְּשָׁלוֹם וְאֵר מְאָדָּם עֲשׂוּי תִי h. e. Messias Rex venit cum pace, & lux de homine

facta est vita: in quibusdam vero pro ultimis quatuor dictionibus hæ tres leguntur: אלהים Deus factus. Tertius denique Siclus profanus nomine alicujus Regis erat consignatus. Hinc, Davide, & Salomone Israelitici Regni clarum tenentibus, cusi sunt Sicli, qui ab una parte exhibebant urbem Jerusalem cum vocibus עיר הקדש Jerusalem urbs Sanctitatis; ab altera vero has dictiones דוד המלך ובנו שלמה המלך David Rex, & filius ejus Salomon Rex. Jam vero in tres partes Siclus divisus fuit, in semissem, sive semisiclus, in trientem, & quadrantem. Semisiclus Hebraice vocatur חצי, & בָּקָע, & מהציה השקל; triens Hebraice dicitur שלישיית השקל scilicet tertia pars Sicli; tandem quadrans רבע השקל h. e. quarta pars Sicli.

Non erit hoc in loco ab re contra nonnullorum opinionem animadvertere, nonnullos nummos figuram, & imaginem hominis, vel animalis referentes non fuisse revera cusos a Judæis, sed ab aliis arte confectos, ut faciles homines, & credulos in errorem inducerent, & a numismatum antiquorum studiosis pecuniam hac ratione extorquerent. Artifices enim superioris seculi monetas hujusmodi haud paucas effinxerunt, tantaque arte, ut facile curvis eas attente non perpendenti imponi possit. Duo autem fere solent hujusmodi monetis omnem antiquitatis fidem adimere. Barbara primum inscribendi ratio eas adulterinas manifeste prodit. Hebræi enim voces lineæ extremas non ea ratione solent dirimere, qua Greci, Romani, aliæque gentes distinguunt, sed spatium, quod ad lineam finiendam reliquum est, vel complent litteris præcedentibus dilatatis, vel dictionis sequentis litteras initiales, unam, vel plures sine vocalibus superflue collocant, voce integra ad lineam sequentem reservata. Itaque deprehendes, hos nummos ut plurimum contra hoc insigniter peccare. Præterea illud argumento est, talium numismatum originem, aut effabricationem Judæis non deberi, quia Judæi figuras hominis in nummis, alibiue protuberantes efformare non audent. Id enim agentes, temere violarent trigessimum nonum inter 613. a Rabbinis ex Lege elicita præceptum, quod est hujusmodi: non esse faciendam imaginem hominis ex quacumque re, metallis, ligno, lapide, aut aliis id genus, ne ad ornatum quidem, sicuti dicitur Exod. 20. v. 20. לא תעשון אתי אלהי כסף h. e. Ne faciatis mecum Deos argenteos.

משקולתא, משקולתא Pondus: perpendiculum, amussis. Isa. 34. 11. & 44. 13.

שָׁקַע Ithpehal אֶשְׁתַּקַּע. Ithpabel אֶשְׁתַּקַּע submergi, interire, in profundum deprimi, profundum petere. Exod. 15. 10. Deuter. 29. 22. Pabel שָׁקַע

sculpi, insculpi in profundum, in profundum, in terram figi, infigi: submergere, demergere, tegere, occultare. Numer. 4. 20. שָׁקַע Apud Rabbinos de Sole usurpatum significat occumbere. Cum enim Sol occidit, videtur quodammodo se in aquas immergere.

בֵּית שְׁקַע Locus sedimenti. Ita a Tal-
mudicis appellatur receptaculum lucernæ, aut
lampadi subjectum ad sordes defluentes exci-
piendas, ne iis pavimentum inquinetur. Item
ferreus uncus, vel scutella, cui candela im-
ponitur.

שְׁקַעָא *Emphat.* **שְׁקַעָתָא** Aquæ, vel al-
terius liquoris sedimentum: aqua subfi-
dens: aquæ imminutio, & absorptio in
terram.

שְׁקוּעִין Infusiones: decocta medicinalia.
Conficiuntur ex aromatibus, herbis, & rebus
aliis. Licet ea parare die Sabbati. Hinc in
כל שְׁקוּעִין *sect.* 80. legitur: בְּרַאשֵׁית רַבָּא
שֶׁאֵחֹן עֵבְרִין בְּחֹלָא הוּן עֵבְרִין בְּשַׁבְּתָא
b. e. Omnes infusiones medicas, quas con-
ficitis die profano, (*non sacro, quo licet o-*
perari) eas facite etiam in Sabbato. Sunt
Rabbinorum verba ad obstetrices, ut sine scrupulo
ad infantes recens natos curandos ea omnia
die Sabbati agant, que reliquis hebdomada
diebus agere consueverunt.

שְׁקִיעָא Profundum. Levit. 13. 55. in Jo-
nathane.

שְׁקִיעַ Submersio, absconsio: insitio in
fundum: oblectio. Numer. 4. 20. in Jona-
thane.

שְׁקִיעָה Immersio: de Sole, occasus.
שְׁקִיעַת הַחַמָּה Occasus Solis. Hinc in pre-
cibus vespertinis Judæi ita orant. Sit voluntas
tua, o Deus, ut quemadmodum mihi lar-
gitus es videre Solem בּוֹרִיחַתָּה in ortu
suo, sic quoque largiaris mihi לִרְאוּתָּה
videre occasum ejus.

שְׁקַף Percutere. Genes. 41. 6. Esth.
6. 1. impellere, dispellere. Job
13. 25. Psal. 68. 3. irruere. Isa. 25. 4. Futu-
rum ex *Aphel* **רָם בְּקוֹל יְיָ שְׁקִיף** tonabit
Dominus voce alta. 1. Sam. 2. 10.

שְׁקַפָּא, **שְׁקַפָּא** Superliminare, ita di-
ctum, quia janua subinde percussit. Exod.
12. 7. Numer. 25. 8. in Jonathane.

שְׁקִיפָא, **שְׁקִיפָא** Rupes, petra. Judic. 7.
25. Isa. 10. 26. *Plur.* **שְׁקִיפִין**, **שְׁקִיפִי** fora-
mina, cavernæ, scopuli, fissuræ petrarum.
Isa. 7. 19. Jerem. 16. 16. Ita dicuntur a perpe-
tua percussione, illisione, & aquarum affultu.

מִשְׁקוּפֵי Plaga livens, tumor livens, li-
vor. Exod. 21. 25.

שְׁקַף Plaudere, complodere. Numer.
24. 10. *Sæpius scribitur סִפַּף*
cum **ס**.

שְׁקִץ *Pabel.* Abominari, detestari,
fastidire, abominabile reddere.
Levit. 11. 11. Deuter. 7. 26.

שְׁקִצָא, **שְׁקִצָא** Abominatio, res abomina-
tione digna. Jerem. 4. 1. *Ab Hebræis Chri-*
stianorum pueri per contemptum vocari solent

שְׁקִץ, & in numero plurali **שְׁקִצִים**.

שְׁקוּץ Idem. 1. Reg. 11. 5. *Plur.* **שְׁקוּצִין**,
שְׁקוּצִינָא abominaciones. Ezech. 20. 8. 1.
Reg. 23. 24.

מִשְׁקִץ Abominandum, res abominanda.
Isa. 28. 8.

מִשְׁקִיצָא Idem. Deuter. 29. 16. in Tar-
gum Hierosolymitano.

שְׁקַק, **שְׁקַקָא** Platea, vicus. Prov.
7. 12. *Cum probeſti אִשְׁקַק אִשְׁקַק*

אַשְׁקָא, **אַשְׁקַק** & **אַשְׁקַק** Esth. 6. 9. *in Targum secundo. Plur.* **שְׁקִי**, **שְׁקִי**, **שְׁקִי** plateæ. *Item* **אַשְׁקִי** Deuter. 29. 16. *in Jonathanane.*

שְׁשֵׁק Rigare, irrigare, macerare.

שְׁקַר, **שְׁקָרָא** Mendacium, dolus, falsitas, perfidia. Psal. 27. 12. Jerem. 23.

14. falso, falsis de caussis, perfide, mendaciter.

Jerem. 3. 23. **עַל שְׁקַר** idem. *Plur.* **שְׁקִי** mendacia, falsitates. Psal. 101. 7. Jerem. 23.

32. *Passim apud Rabbinos Babylonii dicuntur fuisse mendaces celebres. Itaque cum ex Rabbinis quidam conspexisset nubes volitantes (de quibus Zach. 10. 1.) ei, qui eum comitabatur, dixit: Hinc discedamus; pluvia enim imminet, moxque cadet. At cum non caderet, Babylonios irridens subjecit: כִּי הִיכִי*

ב. רַמְשֵׁקֵי בַבְּלַאֵי הִיכִי מִשְׁקֵי מִטְרֵיהֶו

e. Sicut mentiuntur Babylonii, sic etiam mentiuntur pluviae ipsorum. In

בְּנֵא קָמָא fol. 7. *אִין אַרְס מִצְוִי לְשֵׁקֵר בְּשַׁעַת מוֹתָתוּ*

b. e. Non facile deprehenditur homo mentiri in articulo mortis suæ. Quare fides haberi solet iis, quæ a morientibus dicuntur.

ב. e. Qui vult mentiri, procul removeat testes suos.

שְׁקַר Mendax, falsus. Isa. 26. 10. *Plur.*

שְׁקִי mendaces. Soph. 3. 4. Isa. 36. 10.

שְׁרָא, **שְׁרָה**, **שְׁרִי** Solvere, absolvere. Isa. 44. 1. Jerem. 40. 4.

Amos 3. 5. absolvere, dimittere aliquem, valedicere alicui: sedere, habitare, manere, remanere, commorari, diversari, divertere, castrametari, castra ponere: ordiri,

exordiri, incipere, inchoare. Deuter. 2. 32. 1.

Sam. 3. 2. **שְׁרִי**, **שְׁרִי** inhabitandum dare. Jos.

18. 1. Psal. 74. 2. **אַשְׁתְּרִי** & **אַשְׁתְּרִי**,

אַשְׁתְּרִי solvi, dissolvi, dimitti, remitti,

absolvi. Psal. 119. 96. **אַשְׁרֵי** habitare,

manere, commorari, recumbere fecit.

Genes. 24. 11.

II. **שְׁרָה** *Rabbinis Solutum, liberum,*

permissum reddere, permittere. Apud Tal-

mudicos vero aliquando significat condonare,

ignoscere, remittere, absolvere. Hinc

שְׁרָא לִיה מוֹרִיָּה לְפָלְנִיָּא Absolvat Deus hunc N.

ignoscat ipsi. Olim mentionem facientes de

eo, qui sinistra fama laborabat, hujusmodi

dicendi ratione utebantur. Adhibent etiam Rab-

bini sæpe hanc phrasim de iis loquentes, qui

vel male locuti sunt, vel malum aliquod e-

gerunt, vel scripserunt.

Significat etiam **שְׁרָה** Velle, acquiescere.

Jos. 7. 7. Job 6. 9. *Item* scindere panem pran-

dendi caussa.

שְׁרִי Solutus, liber, licitus, concessus.

Fæmin. **הוּא שְׁרִיא הוּא** dies liber est, sc.

ad emendum. Esth. 3. 8. in Targum secun-

do. Idem ac Rabbicum **בּוֹסְרָא**. *Ejus opposi-*

tum **אַסְרָא**.

שְׁרִי **שְׁרִי** **שְׁרִי** Initium, exordium, prin-

cipium. Thren. 2. 19. caput. Numer. 31.

26. primitiæ.

שְׁרִי, **שְׁרִי** Idem. 1. Sam. 15. 17. 2.

Sam. 21. 9.

שְׁרִי, **שְׁרִי**, **שְׁרִי**, **שְׁרִי** Convivium, symposium, pran-

dium: cibus, victus. Plur. **שְׁרִי** **שְׁרִי** **שְׁרִי**

convivia.

- via. Hof. 4. 18. *Proverbium in פסחים fol. 113.* **אֲשַׁרְיָהָ שְׂרוּחָהּ בַּחֶרֶב** *b. e.* Ascendisti in tectum, prandium tuum sit apud te. *Admonentur homines, consiliis, & subsidiis necessariis opus esse ad rem quamlibet aggrediendam, ut postea succedat; sic iter suscepturis etiam perbreve viaticum sumendum esse, ne, si forte periculum, difficultas, aut aliquid aliud illud impediatur, ac protrahat, famem pati cogantur.*
- שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ** Trabs, tignum. Genes. 19. 8. 2. Reg. 6. 5. *Plur. שְׂרוּחָהּ & שְׂרוּחָהּ.* Numer. 35. 20. Esth. 1. 6. *Cum aff. שְׂרוּחָהּ & traves ejus.* Cantic. 1. 17.
- שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ** Lorica. Job 41. 17. 1. Sam. 17. 5. *Plur. שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ.*
- loricæ. Cant. 6. 7.
- שְׂרוּחָהּ** Idem.
- שְׂרוּחָהּ** Nomen proprium regionis. *Hebraice שְׂרוּחָהּ.*
- שְׂרוּחָהּ** Habitatio, mansio, commoratio, diverforium. Isa. 60. 13.
- שְׂרוּחָהּ** Diverforium. Deuter. 1. 33. 2. Reg. 2. 8. *Item planities, vallis, locus planus, locus campestris.*
- שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ** Castra, acies, exercitus, turmæ, copiæ. *Plur. שְׂרוּחָהּ, & שְׂרוּחָהּ, שְׂרוּחָהּ.* castra. *Ex terminatione masculina שְׂרוּחָהּ.* Psal. 19. 5.
- שְׂרוּחָהּ** September: *mensis ita dictus, quia ab eo novus annus apud Hebræos incipit.* Genes. 7. 11. *in Targum Hierosolymitano.*

De mense תשרי Tisrì, *b. e.* Septembri.

*Mensis Septembris etymologia in Aruch habetur, diciturque mensis תשרי Tisrì, ita appellatus, quia mensis דעשר ותרשבוך לחוביהוון Deus dissoluturus, & remissurus esset (eo mense) peccata ipsorum, quia nimirum decimo ejusdem mensis die Festum Expiationis omnium peccatorum instituit. Est autem September mensis septimus, si anni Ecclesiastici Hebræorum rationem habeas, qui ex Mosis institutione Exod. 12. v. 1. a mense ניסן Nisàn, *b. e.* Martio initium duxit. At si annum Civilem, ac Politicum consideres, September fuit, & etiam hodie est apud Hebræos mensis primus ab ejus Novilunio incipiens. Itaque in Targum Hierosolymitano Genes. 7. 11. legitur: **בְּשַׁנַּת שֵׁשִׁת מֵאָה שָׁנַיִן לַחַיִּי נָח בְּיָרְחָהּ תַּנִּינָה** הוא ירח מרחשון דער ברוך לא היו מתכונן ירחיה אלהן מתשרי הוא ריש שחא *b. e.* In anno sexcentorum annorum vitæ Noe, in mense secundo, qui est mensis Marchesuan, *b. e.* October. Nam adhuc non fuerunt numerati menses nisi a Tisrì, *b. e.* Septembri, qui est principium anni a perfectione Mundi. Ex his inferitur, annum communem, & Politicum a creatione Mundi non ab Equinoctio Autumnali, ut nonnulli arbitrantur, sed ab ipso Novilunio mensis Septembris Equinoctio proximo initium duxisse. Hinc de eo in Jure Hebræorum clare traditur: באחד בתשרי ראש השנה לשנים*

לשמיטין וליובלות לנטיעה ולירקות *b. e.* Primo die mensis Tisri est principium anni juxta annos computando, & anni dimissionis terræ, & anni Jubilæi, anni plantationis, & olerum. Itaque annorum numerus a creatione Mundi computabatur: sic anni dimissionis terræ, ut nimirum pateret annus septimus, quo terra, & agri quiescere debebant: sic plantationis arborum, ut, qui plantaverant, scirent, tribus primis annis a plantatione fructus esse præputiatos, *b. e.* pollutos, ac propterea vetitos, & illicitos: sic Jubilæi, *b. e.* anni quinquagesimi, quo Hebræi multis privilegiis gaudebant: sic olerum, ut decimas, & oblationes ex iis rite, & recte solverent. Ex Hebræorum autem ספרי עברונות Libris computationum, & Kalendaris colligitur, annum a Novilunio incipere, & modus suggeritur inveniendi Novilunia. Hæc autem annorum computandorum ratio a mense Septembri ad Legem per Mosem traditam permansit. Tunc enim Moses instituit, ut in posterum anni Sacri, & Ecclesiastici initium a mense נִיָּן Martio duceretur in memoriam exitus populi Israelitici ex Ægypto. Hinc Mosi verba Exod. 12. 1. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשִׁית חֹדְשֵׁי הָאָרֶץ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לָכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה יֵרַח הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה לְמִקְדְּעֵיהֶּן רֵישׁ יֵרַח וּמִנִּיָּה תִּשְׂרֹן לְמִנִּיָּה תִּנְיָא וּמִנִּיָּה וּתְקִיפְתָּה קְרַמַּי הוּא לָכֶן לְמִנִּיָּה יֵרַח שְׁתָּא *b. e.* Mensis hic erit vobis principium mensium: primus ipse sit vobis pro mensibus anni; ita in Targum Jonathani translata invenies: יֵרַח הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה לְמִקְדְּעֵיהֶּן רֵישׁ יֵרַח וּמִנִּיָּה תִּשְׂרֹן לְמִנִּיָּה תִּנְיָא וּמִנִּיָּה וּתְקִיפְתָּה קְרַמַּי הוּא לָכֶן לְמִנִּיָּה יֵרַח שְׁתָּא *b. e.* Mensis hic vobis erit, ut figatis eum principium mensium, & ab eo incipietis numerare Festa, Solemnitates, & Solstitia cum Æquinoctiis. Primus erit vobis in numero mensium anni. Cum ergo hoc in loco præcipiatur novum initium supputandi annos, apertissime patet, antea aliud initium fuisse, quod ex unanimi Hebræorum consensu ex תִּשְׂרִי, *b. e.* mense Septembri ducebatur. Mensis autem September in Targum 1. 1. Reg. 8. 2. vocatur יֵרַח הָאֵיתָנִים mensis robustorum, & Hebraice יֵרַח הָאֵיתָנִים propter fruges, & fructus omnes, qui eo mense colligi solent, quibus hominum vita fulcitur, atque sustentatur. Utrum autem mense Septembri a D. O. M. Mundus creatus sit, inter se Rabbini disputant, ac digladiantur. Duplex autem potissimum ipsorum sententia est, aliis consentibus, Mundum mense Septembri conditum fuisse, eodem Patriarchas natos, & mortuos; aliis vero contendentibus, id accidisse mense Martio.

שָׂרָב

Uri, comburi, ardere. Exod. nef. 31. 4. Isa. 25. 5. ariditas, siccitas, que vel ex defectu pluvie, vel Solis æstu oritur. 3. 2. & 3. 3. in Jonathane. Ex *Plur. constr.* כְּשָׂרָבִי שִׁשָּׁא ut æstus Solis. *Ithpehal Præter.* וְאִשְׁתַּרְבּוּ מַיָּם & exsiccatae sunt aquæ. Genes. 8. 1. in Jonathane, Cant. 1. 7. *Ultima geminata* וְאִשְׁתַּרְבּוּ Job 6. 17. שׂוֹרָבָה Ardor, calor. Genes. 8. 22. in Targum Hierosolymitano. שׂוֹרָבָה, שׂוֹרָבָה, שׂוֹרָבָה Calor, æstus. Ge-

שְׂרִיבָא Siccitas. Isa. 35. 7.
 מְשֻׂרָבָא Calor. Numer. 14. 14.
 שְׂרִיבָא שְׂרִיבָא Siccum, aridum. Pro-
 verb. 17. 1.

שְׂרִיבָא Demittere per funem. Je-
 rem. 38. 6. 11. *Ithpabel*
 אֲשֶׁת־רִיבָא. *Vide* שְׂרִיבָא.

שְׂרִיבָא Virga, baculus, sci-
 pio. Exod. 21. 20. Levit. 23. 32. flagellum,
 scutica: propago, ramus. *Plur.* שְׂרִיבָא,
 שְׂרִיבָא flagella, scuticæ. 1. Reg. 12. 11.
Item propagines, furculi, palmites. Genes.
 40. 12. *in Targum Hierosolymitano.*

שְׂרִיבָא Cedri proceræ species. Forte sorbus.
Plur. שְׂרִיבָא. *In Bibliis Regiis vertitur* pi-
 nus. Cant. 1. 13. & 3. 9.

שְׂרִיבָא אֲשֶׁר־נָא אֲשֶׁר־נָא & cum prothesi
 Lucerna, lumen. Psal. 132. 17.
 Proverb. 6. 23. *Proverbium antiquum apud*
Rabbinos: שְׂרִיבָא לְמֵאֵי מְהֵנָא
b. e. Lucerna in meridie quid utilitatis præ-
 fiat? *Usurpatur de rebus superfluis, & que*
preter tempus fiunt, & opportunitatem. Sic
 שְׂרִיבָא דְהוּא שְׂרִיבָא בְּמֵיחָא Quod est lucerna
 in meridie.

שְׂרִיבָא Saliit, subsiliit, saltavit. Le-
 vit. 11. 21. *in Jonathane.*

שְׂרִיבָא Persuadere, allicere, seduce-
 re, pellicere. Prov. 16. 21. Job
 31. 27. *Ithpabel* אֲשֶׁת־רִיבָא seduci, allici.
 Prov. 25. 15. Job 31. 9.

שְׂרִיבָא Simples, שְׂרִיבָא, שְׂרִיבָא,
 fatui, qui facile seducuntur. Psal. 116. 6. &
 119. 130.

שְׂרִיבָא Cochlear.
 שְׂרִיבָא שְׂרִיבָא Mærens, tri-
 stis. *Hinc* שְׂרִיבָא tam-
 quam columba tristis, se mæore conficiens
 ob ablatos pullos. Hof. 7. 11.

שְׂרִיבָא Vulnus obligare. Isa. 38.
 21.

שְׂרִיבָא Hebraice. Cædere, incidere.
 Levit. 21. 5. Zach. 12. 3. *Hinc*

שְׂרִיבָא cæsura, & שְׂרִיבָא inciso.

שְׂרִיבָא *Hinc* יְהוּדָאֵי Et reli-
 quæ Judæorum, & reliqui Ju-
 dæi. Esth. 9. 16. *in Targum secundo.*

שְׂרִיבָא Stylus longior, & fortior in fru-
 ctibus majoribus, *veluti in cucurbitis, cu-*
cumeribus, & similibus. In minoribus autem,
veluti pomis, pyris, prunis dicitur עוֹקֵץ pe-
 diculus, petiolus, pes, quo fructus capiun-
 tur, *vel ex quo pendunt.*

שְׂרִיבָא שְׂרִיבָא Quietus, tranquillus,
 otiosus, quiescens. *Proverbium in* בְּבֵא קְמָא
 מְטִייל וְאוּייל דִּיקְלָא בִישָׁא נְבִי fol. 92.
b. e. Ambulat & palma ma-
 la juxta arbores otiosas, *b. e.* steriles, *que*
a ferendo fructu otiose sunt: juxta illud: Si-
 milis simili gaudet: bonus bono, malus
 malo, *quemadmodum palma sterilis gaudet*
sterili. R. Salomoni שְׂרִיבָא שְׂרִיבָא est vir
 otiosus. Nonnulli putant, *literam* ר Resch
in medio vitiosam esse, legendamque vocem
per ד Daleth.

שְׂרִיבָא Nidus. Deut. 22. 6. & *fam.*
 שְׂרִיבָא Genes. 1. 20. *in Jonathane. Plur.*
 שְׂרִיבָא שְׂרִיבָא nidi. Psal. 104. 17.

שָׂרַף Suffocare, strangulare.
Idem ac שָׂרַף, שָׂרַף.

שָׂרַף Strangulatio, suffocatio. Idem
ac שָׂרַף Job 7. 15.

שָׂרַף מְשֻׂרָף Præcipitium, lo-
cus lubricus. Plur. מְשֻׂרָפִים
lubricitates, loca lubrica. Jerem. 23. 12.

שָׂרַף Lubricitas, via lubrica, &
præceps. 1. Sam. 14. 4.

שָׂרַף שְׂרִיעַ Prælongus, redundans
membris. Levit. 21. 18.

שָׂרַף Hebraice. Comburare, urere,
adurere. Levit. 8. 17. Jos. 6. 24.
Rabbinis absorbere, attrahere.

שָׂרַף Seraph, nomen Angelorum. Item ser-
pens, prester ignitus. Numer. 21. 7. in Tar-
gum Hierosolymitano. Item species quedam
certa aromatum. Genes. 37. v. 25. & 43. v.
10. in Jonathane. Ab aliis explicatur per re-
finam, ab aliis per gummos, ab aliis per
succum, ab aliis per lacrymam, ab aliis per
humorem arborum, vel herbarum. Hinc שָׂרַף

הַלָּה succus humidus: שָׂרַף הָעֵלֶיץ gummi
foliorum: שָׂרַף עֵרְלָה Succus, vel gummi
præputii arborum: שָׂרַף הַפְּנִיץ succus gros-
sulorum. שָׂרַף הַיָּבֵשׁ succus ficcus, aridus:
שָׂרַף הַפּוֹצֵעַ וַיֵּצֵא שָׂרַף שָׂרַף qui premit oli-
vas, ut egrediatur succus Plur. שָׂרַפִּים
Seraphim. Genes. 30. 22. in Targum Hier-
osolymitano. Emphatice etiam cum שָׂרַף, שָׂרַף
Ezech. 1. 8.

שָׂרַף שְׂרִיפָה Fluxus menstruus mulie-
ris, vel virginis.

שָׂרַף Edulium liquidum, vel cum jure.

שָׂרַף בַּל סְעוּדָה שְׂרִיפָה אֵין סְעוּדָה
Omne prandium, in quo non est edulium
cum jure, non est prandium.

שָׂרַף Combustio. In עוּ cap. 1. כל
" מִיַּחַד שֵׁשׁ בָּה שְׂרִיפָה יֵשׁ בָּה עוּ
mnis mors, in qua fit combustio, in ea
est Idololatria. Præterea שְׂרִיפָה combustio
est una ex quatuor pœnis capitalibus, que in
usu erant apud Hebræos. Itaque rei combu-
rendi prius strangulati bifariam uri diceban-
tur, ustione corporis, vel animæ; corporis qui-
dem, quando corpus igne subiecto torrebatur;
animæ vero, quando plumbum, vel aliud me-
tallum dissolutum in viscera demittebatur ad
ea exurenda. Porro ustio animæ ut plurimum
locum habebat, quotiescunque inter manus car-
nificis comburendus mortem obibat.

שָׂרַף Sibilare, exhibilare, sibilando
vocare. Thren. 2. 15. 16. He-
braice שָׂרַף 1. Reg. 9. 8. Isa. 5. 26. Zach. 10. 8.

שָׂרַף Sibilus, exhibilatio.

שָׂרַף Idem.

שָׂרַף Sibilata: ut שְׂרִיפָה
Litteræ sibilatæ, que nimirum cum sibili
proferuntur.

II. שָׂרַף Parietem incrustare, oblinere,
cæmento obducere.

III. שָׂרַף Labare, labascere, delabi, la-
bi. Proprie usurpatur de pedibus, qui in lu-
brico loco ad lapsum morventur, neque tamen
labuntur; Italice sdruciolare. Nullum au-
tem subsidium promptius est, ac validius,
quam pes firmus pedi labanti.

שָׂרַף שְׂרִיפָה Lubricatio, lubricitas,

cum nimirum aliquid lubricum pinguedine fit, quemadmodum caro assanda butyro, arvina, vel oleo delibuta redditur, & quasi cemento quodam illinitur.

שָׂרָק, סָרָק Stibium, fucus, color ad fucandam faciem. לֹא תַעֲבִיר אִשָּׁה סָרָק על פְּנֵיהָ Non faciet transire mulier stibium super faciem suam.

נַעֲשׂוּ שְׂרוּקִים Colorati, fufci: Facti sunt fufci.

מִשְׂרוּקִיתָא Fistula, tibia, ita dicta a stabilando. Dan. 3. 5.

שְׂמֵרֹקָא Merops, nomen avis immundie. Deuter. 14. 17.

שָׂרָד Firmum, ratum, stabile redere, confirmare. Id fit in contractibus, testamentis, & similibus per testes, subscriptionem, & obfignationem.

שְׂרִיר Firmum, ratum, stabile, constans. Itaque contractibus hæc subscriptio apud Hebræos addi solet הַכֹּל שְׂרִיר וְקִים לֹא שְׂרִיר Totum firmum, & stabile esto. Non est firmum. Proverb. 19. 7.

שְׂרִירָאִית Firmiter, constanter: שְׂרִירָאִית מִמֶּלֶל Firmiter loquitur. Prov. 21. 28.

שְׂרִירָתָא Firmitas, veritas. Prov. 8. 6.

שְׂרָד Hebraice. Principatum tenere. Hinc

סָרָד Principatus. Ecclef. 11. 3.

שְׂרָשׁ Radix. Deuter. 29. 17. in Targum Hierosolymitano: radicatio: eradiciatio. Plur. שְׂרָשָׁי radices. Psal. 92. 13. Cum aff. שְׂרָשׁוֹתָי radices ejus. Dan.

4. 12. שְׂרָשׁוֹתָי radices suas. Psal. 80. 10. שְׂרָשׁוֹת Eradicatio. Esdræ 7. 26.

שְׂרָשׁ Pabel. Radices agere, radici facere. Psal. 80. 10. Item eradicare. Ecclef.

3. 2. Apud Rabbinos lucrum, commodum, utilitatem afferre. אִשְׁתָּרֵשׁ Lucrari, in lucto esse: percipere lucrum, commodum, utilitatem.

שְׂרָשִׁפָא Sella: scabellum.

שְׂרָת Hebraice. Ministrare. Genef. 39. 4. Deuter. 18. 7. Isa. 60. 7.

שְׂרָת Ministerium. Hinc illud nonnulli putant derivari שְׂרָתָא חֲבוּרָן דְּמַלְאכֵי שְׂרָתָא turmæ Angelorum ministerii. Deuter. 34. v. 6. in Jonathane; vel legendum מִשְׂרָתָא Participium מִשְׂרָת Ministrans, minister. מִשְׂרָתִים Litteræ ministrantes, litteræ serviles, quæ radici inserviunt ad varia accidentia formanda.

שְׂרָתָא Ministerium, ac precipue sacrum, veluti Sacerdotum, qui Joel. 1. v. 9. dicuntur Ministri Domini, quia Domino in rebus ad Altare pertinentibus ministrabant; & Joel. 1. v. 13. appellantur Ministri Altaris. R. Salomon ad verba illa Deuter.

18. 5. לְעֹמַד לְשָׂרָת Ad standum, & ministrandum scriptum reliquit: מִכָּאן שְׂרָת Hinc (colligitur) non esse ministerium Sacerdotum, nisi erectum, videlicet, Sacerdotes stantes munus suum obire.

מַלְאכֵי דְשְׂרָתָא Angeli ministerii, a Rabbini dicti הַשְׂרָת מַלְאכֵי הַשְׂרָת, b. e. Angeli hominum ministerio, & saluti addicti, & a Deo præpositi.

שְׂרָתוֹעַ Veru. *Audi, si potes, sine visu,* quod a nonnullis Rabbiniis traditur de uxore Putiphavis, quæ Genes. cap. 39. dicitur misere Josephum depernisse. De ea itaque narratur in *Medrâs Tanchumâ* sect. וישב, & in *בראשית רבא* sect. 87. Quoties ipsa volebat amice cum Josepho colloqui, ipse obtutum præ verecundia in terram figebat, faciemque demittebat, ne eam aspiceret. Quid igitur ipsa excogitavit, ut cogeretur illam intueri? **עשה לו שרתוֹעַ של ברזל** Fecit ipsi veru ferreum sub mento, ut, cum inclinaret faciem deorsum, **יהא** veru istud ipsum læderet. *O homines bardos, ridiculos, & insanos!*

שֵׁבֶן שֵׁבֶן Sociare, conjungere.

שֵׁבֶן שֵׁבֶינָא Amicus, socius, proximus, paranympus. 2. Sam. 16. 16. Plur.

שֵׁבֶינָן amici, socii. Deuter. 32. 50. Judic. 14. 20. In strictiori significatione **שֵׁבֶן** apud Rabbinos significat pronubum, paranympum, vel pronubam. In *Versione autem LXX.* Judic. 14. v. 20. $\sigma\upsilon\mu\phi\acute{\alpha}\gamma\omega\gamma\omicron\varsigma$, Sponsa ductor. Hinc *Vulgata Latina:* Uxor autem ejus accepit maritum unum de amicis ejus, & pronubis. *Verumtamen non tantum Pronubi, aut Paranympsi ita appellantur, sed etiam amici proximi, & nuptiarum hospites, qui* Matth. 9. 15. $\omega\iota\omicron\iota\ \tau\acute{\omega}\ \sigma\upsilon\mu\phi\acute{\omega}\nu\omicron\varsigma$, filii thalami dicuntur. Triginta igitur juvenes Sampsoni honoris, & amicitiae causa additi vocantur ab Hebræis **שֵׁבֶינָיִם** Socii, sodales Sponsi, ex quibus tamen unus tantummodo Pronubi officio functus fuit, vel plures diverso tempore, cum septem dierum spatium convivium nuptiale duraret. *Quare singuli vocati sunt Pronubi, sive hospites nuptiales.*

De Societate Nuptiali, & Donis Nuptialibus apud Hebræos.

שֵׁבֶינֹתָא Societas, sodalitiium, amicitia. *Usurpatur proprie de societate in studiis, conviviiis, moribus, & similibus, non autem de societate in negotiationibus, & commerciis, qua dicitur שותפות.* Est vero **שֵׁבֶינֹתָא** præcipue Societas Nuptialis. Item donum Nuptiale oblatum ab aliquo, ut Societate Nuptiali gaudeat, fruaturque libere conviviiis, & lætitiis Nuptialibus intersit. Colligitur ex multis Rabbiorum locis Societatem hanc Nuptialem a quibuslibet etiam eximiis, & magna auctoritatis viris fieri debere, & in eo versari, ut non solum comitentur, & deducant domum Sponsum, sed necessaria ad convivium Nuptiale hilariter agendum parent. De Donis Nuptialibus multa a Rabbiniis traduntur, quæ inter se distinguuntur, ut alia mutuo repeti possint, alia vero non. Hinc illud in *Juve Hebræorum:* **השֵׁבֶינֹתָא ננבית בבית דין** b. e. Dona Nuptialia exigi possunt in domo Judicii, nimirum dona pecuniaria: אבל השולח להבירו כרי יין וכרי שמן אין ננבין בבית **הין** b. e. Sed mittens amico suo vascula vini, aut vascula olei, ea non repetuntur in

domo Judicii. *Ratio rei hujus subjicitur*: שהן נמילות חסרים quia sunt dona gratuita: *De more Donorum Nuptialium mittendorum hæc habentur in Majemonide parte 4. fol. 103.* Consuetudo communis est in plerisque nationibus, ut cum quis ducit uxorem, & Nuptias celebrat, proximi agnati, & amici mittant dono pecunias quasdam ad sumptus Nuptiarum sublevandos. Veniunt etiam plerumque amici isti dona mittentes ad Nuptias, & convivantur cum Sponso hilariter comedendo, & bibendo, vel totis septem Nuptiarum diebus, vel aliquot tantummodo pro cujusque facultatibus. Isti autem, qui mittunt dona, edunt, bibuntque cum eo, appellantur שושבינות Socii, hospites Nuptiarum. Dona autem, five pecuniæ missæ dicuntur שושבינות Donum societatis Nuptialis. *Doni autem hujus mittendi consilium mox ab eodem Majemonide exponitur*: השושבינות המורה אניה מתנה נמורה h. e. *Donum Nuptiale non est donum absolute, sed mittitur eo animo, ut si offerens donum & ipse postea ducat uxorem, tantumdem ad ipsum remittatur, & rursus ab eodem donetur.* Itaque si Jacob, qui antea donum ad Mardocheum miserat, ducat & ipse uxorem, nisi Mardocheus ipsi tantumdem restituat, potest ab ipso Jacob jure repetere, & exigere. *Hac in re id animadvertendum. Si Mardocheus in matrimonium virginem duxit, & Jacob שושבינות Donum Nuptiale ad ipsum misit, postea Jacob ducat viduam, a Mardocheo non potest Donum Nuptiale repetere; & contra.* *Observandum etiam, si alterum fuerit convivium publicum, alterum vero privatum, vel quasi occultum, Donum tunc jure non posse repeti.* *Vide plura de Donis Nuptialibus in ipso Majemonide, qui his verbis Caput claudit*: לא נאמרו דיני שושבינות אלא במעות בלבד h. e. *Non intelliguntur jura Donorum Nuptialium, nisi de pecuniis tantummodo.* *De Donis Nuptialibus consule etiam שְׁלַחַן עָרוּךְ num. 59.*

שש	1. Reg. 7. 26.
ששלתא , שושלתא , שושלתא , שושלתא Catena.	ששפתא Pallium, amiculum,
Idem ac ששלתא , eliso ל. Job. 12. 21. Psal.	vestis, linteum, sudarium,
105. 18. Job 12. 18. Plur. שושלתון. Job 36. 8.	toga, peplum. Deuter. 22. 17. Hebraice
ששלתון Exod. 28. 14. in Jonathane. Con-	הששלתא. <i>Intelligendum est linteum, super</i>
str. שושלתון catenæ, vincula, compedes.	quo Sponsus, & Sponsa prima nocte cuba-
Job 39. 5.	bant, ex quo signa כחוליתא virginitatis Spon-
ששלתון שושלתון, שושלתון, שושלתון Liliium, rosa,	ששלתון, שושלתון, שושלתון
flos. Exod. 25. 33. Hof. 14. 6.	pallia, vela. Isa. 3. 22. Hebraice
Plur. שושלתון, שושלתון, שושלתון Lilia.	המששלתא.
Isa. 35. 1. Faem. sing. שושלתא flos, liliium.	Nonnullis palliola muliebria pretiosa, &
	ornatiora : R. Salomoni המששלתא

strata lecti, *b. e. lectisternia.*

שַׁת, שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Sex. Genes. 7. 6. & 46. 26. Exod. 25. 33.

1. Reg. 10. 29. שֵׁתָּה עֶסֶר sexdecim. *Cum prothesti* אֶשְׁתָּה sex. *Plur.* שֵׁתִּין sexaginta. Genes. 25. 26.

שֵׁתִּיתָּה, שֵׁתִּיתָּה, שֵׁתִּיתָּה, שֵׁתִּיתָּה Sextus. Genes. 1. 31. & 30. 19. *Fam.* שֵׁתִּיתָּה, שֵׁתִּיתָּה sexta. Exod. 26. 9. Levit. 25. 21.

שָׁתָה, שָׁתָה, שָׁתָה Bibere, ebibere, combibere, compotare, convivari. Exod. 24. 28. Deuter. 9. 9. Dan. 5. 3. *Item* texere, contexere. Judic. 16. 13.

Item fundamentum jacere, *quasi a* שָׁתָה. Judic. 6. 13. *Aphel* אֶשְׁתִּי Idem. *Item* fundamentum ponere. Psal. 139. 13. compingere. Job 10. 11. *Itpebal* אֶשְׁתִּי bibi. Levit. 11. 34.

שָׁתָה Potator, ebriofus. Deuter. 21. 20. *in Jonathane.*

שָׁתָה, מִשְׁתִּי, מִשְׁתִּי Potus, patio. Ezech. 34. 18. convivium, compotatio, symposium. 1. Sam. 25. 36. Esth. 1. 10. Dan. 5. 10. *Per synecochen* convivium nuptiale.

Genes. 29. 28. *in Jonathane.* Convivia nuptialia, ceteraque convivia publica, & solemnia ad septem dies protrahabantur. *Hinc* Esth. 1. v. 5. Rex Assuerus iussit septem diebus convivium preparari in vestibulo horti, & nemoris, quod Regio cultu, & manu constitum erat. *Idem fecisse etiam* Vasti sibi Reginam pro feminis in Gynæceo colligitur ex eisdem cap. v. 10. *in Targum.* Per septem dies celebrata fuisse convivia ex Genes. 29. 27. colligitur. מִלָּא שָׁבַע וְנִתְּנָה

מִשְׁתִּיתָּה Tela, textum. Judic. 16. 13. & 14.

שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Rete. Ita appellatur, quia tele instar texti solet.

שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Rubiginem contrahere. *כיון רמשכני* Quia rubiginem contrahunt.

לך גם את־זאת Comple nunc etiam septem dies convivii (*Nuptialis*) & dabimus etiam hanc tibi. *Luctus etiam dies erant septem, ut patet* Genes. 50.

10. וַיָּבֹאוּ עַד גֵּרֹן הָאֶטֶר אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסָּפֵר גָּדוֹל וַיִּכְבְּדוּ וַיָּבֹאוּ עַד גֵּרֹן הָאֶטֶר אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסָּפֵר גָּדוֹל וַיִּכְבְּדוּ Veneruntque ad aream Atad, quæ sita est trans Jordanem: ubi celebrantes exequias planctu magno, atque vehementi impleverunt septem dies. *Idem patet ex* Job 2. 13. Et federunt cum eo in terra septem diebus, & septem noctibus.

מִשְׁתִּיתָּה Convivium. *Proverbium in* דְּאֵכִיל פְּרוֹטְנִמְיָא אֵכִיל דְּאֵכִיל שְׁבִיעִית cap. 4. מִשְׁתִּיתָּה Qui absumit proprandialia, absumit convivalia. *De iis usurpatur, qui abutuntur rebus ad hanc vitam sustinendam large, & liberaliter a Deo concessis. Ipsi enim in Cælo bonis iis cavebunt, quæ bonos, ac probos vivos in æternum manebunt.*

שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Stamen. Levit. 13. 52. *Apud Rabbinos:* שֵׁתָּה וְעֵרֶב Stamen, & subtegmen. *His nominibus Crucem indigitant, cui Christus ab Hebræis affixus est, vel formam Crucis significant. Hinc* שֵׁתָּה וְעֵרֶב קָרוּעַ לַאֲרֵב Laceratus ad formam Crucis.

מִשְׁתִּיתָּה Tela, textum. Judic. 16. 13. & 14.

שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Rete. Ita appellatur, quia tele instar texti solet.

שֵׁתָּה, שֵׁתָּה Rubiginem contrahere. *כיון רמשכני* Quia rubiginem contrahunt.

- שתל** Plantare. Ezech. 17. 8. & 19. 10. Psal. 128. 3. *Participium plur.* **שתולין** plantati. Psal. 92. 14.
- שתולין**, **שתולין** Plantæ, plantulæ. Psal. 128. 3.
- שתלא** Plantator, *vel* **שתלא**. *Plur.* **שתלן** plantatores. Jerem. 31. 5.
- שם** Fundamentum ponere, jaccere. *Ut plurimum autem mendose scribitur una cum derivatis, quasi compositum esset ex שות, vel שוח, & אסיה, sive אשא; ut ארעה אסיה אשא* fundavit terram. Prov. 3. 19. *Infinitivus ביששם* cum fundarem. Job 38. 4. *Ithpabel אשתאם* fundari, in fundamentum poni. Job 38. 38. *Ex Apbel est אשתכתיא* fundastii. Psal. 8. 3.
- שחאסא**, **שחאסא**, **שחאסיה** Fundamentum. Job 38. 38. *Plur.* **שחאסיה** fundamenta. Psal. 18. 16. *Cum aff.* **שחאסיהו** fundamenta eorum. Job 4. 19.
- שתף** Sociare, associare, conjungere, adjungere. Psal. 69. 10. *Pa-* **שתף** idem. Cant. 1. 3. *Ithpabel אשתתף*, & **אשתתף** confociari, conjungi, conjungere, adjungere, associare se, consentire, communicare, participem esse. Prov. 5. 17. Esth. 3. 14. *in Targum secundo.*
- שותף** Socius, amicus. Esth. 7. 10. *in Targum secundo.* *Plur.* **שותפין** socii. Isa. 1. 13.
- משותף** Socius. **חוש משותף** Sensus communis: **מלה משותפת** Vox æquivoca: **שם משותף** Nomen cum alio conjunctum,
- nimirum ambiguum, homonymum, æquivocum.* **משתתף** Socius, sodalis.
- שותפות** Societas, amicitia, sodalitium, commercium, communicatio, *in negotiis,* & *commerciis.* Levit. 5. 21.
- שותפתא** Idem. Malach. 2. 14.
- שתק** Tacere, conticescere, filere. Psal. 39. 3. Ezech. 24. 17. *Apbel אשתיק* idem. *Pabel שתק* idem. *Item silentium imponere.* Psal. 131. 2. *Apbel Participium משתקן* filebant. Ezech. 1. 24. *Ex Ithpabel אשתתקון* conticescent. Exod. 15. 16. *in Jonathane.*
- שתיק** Silentium. *Item apoplexia.*
- שתוקא**, **שתוקא** Mutus, silens. *Femin.* **שתוקא** muta. Psal. 56. 1.
- שתיקי** Puer spurius, *qui ex certa matre, sed ex patre incerto natus est. Sed אפופי* collectivus ille dicitur, *qui undecunque colligitur tum ex patre, tum ex matre incertis.* *Femin.* **שתוקית** Puella spuria, *incerti patris.* *Hinc in קרושין fol. 73.* **שתוקי שתוקית לא ישא** Puer spurius puellam spuriam ne ducat; *ne forte ducat sororem suam.*
- שתקן** Silens, taciturnus. *Hec vox est in usu presertim apud Rabbinos.*
- שתיקה** Silentium, taciturnitas. **שתיקה לחכמי קו לטפשים** b. e. Laudabile est silentium in sapientibus; quanto magis in stultis: **שתיקה כהוראה דמיא** Silentium confessioni simile est, *juxta illud: Qui tacet, consentire videtur.*
- שתיקותא** Silentium. Psal. 22. 3. & 65. 2.

2. & 107. 29. Tritum apud Rabbinos: אַנְרָא Merces, b. e. optimum castigationum est silentium; si nimirum homo patienter eas ferat, neque propterea nimis doleat.

מִשְׁתּוֹקָא, מִשְׁתּוֹקָא Idem. Levit. 10. 3. in Jonathane, ubi habetur: וְקִבַּל אֲנִי טָב וְקִבַּל אֲנִי טָב Et accepit mercedem bonam pro silentio suo. In terra Israelis illud frequenter Hebraei usurpabant: מַלְה בַסְלַע Si verbum siccum unum valet, tunc silentium duos valebit. Numquam enim tacuisse nocuit, sed sepiissime nocuit esse locutum. Tum etiam ritum illud: סָמָא Selectissimum aroma omnium est silentium. In יקרא רבא sect. 16. narratur tum R. Jehosua, tum R. Simeonem silentium laudasse, & hanc admoni-

tionem reliquisse. Prioris quidem illud extat: מַלְה בַסְלַע וּמִשְׁתּוֹקָא בשתיים Verbum sicco, silentium duobus siclis emito. R. autem Simeon protulit: Omnibus diebus meis inter Sapientes educatus fui, neque inveni quidquam melius, ac praestantius silentio.

אֲשְׁתוּחַר, אֲשְׁתוּחַר Ithpabel שְׁתַר Relinqui, reliquum, residuum fieri, superesse, remanere. Job 21. 16. Prov. 2. 21.

שְׁתַת Fundare. Rabbinis in usu. Hinc שְׁמַמְנָה הַיִּשְׁתַת הָעוֹלָם Ex quo (lapide) fundatus est Mundus.

מִשְׁתִּית Fundamentum, basis. Psal. 50. 2. שְׁתַת Stillare, guttatum fluere. שְׁתִיחָא Edulii species ex frugibus in fornace exsiccatis, vel ex farina lentium mixta cum sale confecti.

DICTIONES EX RABBINIS.

שְׁ Abbreviatura. Idem ac שְׁעַר Porta. A Rabbinis hoc nomine שְׁעַר porta sepiissime librorum Sectiones appellantur, quas nos Capita solemus dicere. Sic liber ראשית חכמה Rescith chochmà in שְׁעָרִים portas, videlicet Capita est separatus. Itaque aliquid ex eo citantes dicunt v. g. בשַׁק b. e. השַׁעַר קרושה in Capite, cujus initium קרושה sic liber a בעל עקירה Baal AKèda in שְׁעָרִים distinctus fuit. Citantur igitur Capita hoc modo שְׁעַן Caput primum: שְׁעַב Caput secundum &c. Vel cum praepositionibus בשְׁעַן In Capite primo &c.

שְׁ Abbreviatura. Idem ac שְׁעַר שוֹם אֲתָתָא Nomen mulieris. Hebraice שוֹם אִשָּׁה. שְׁאֵל Rogare, interrogare, petere, querere, postulare, requirere. Talmudici sepe אֲשֵׁל mutant in י, ut שְׁיֵל petens, שְׁיֵלִי petere. Hiphil הִשְׁאֵיל mutuo, commodato dare: אין הִשְׁאֵיל לְהִשְׁאֵיל locare, elocare. אין הִשְׁאֵיל לְהִשְׁאֵיל commodato aliquid accipiens non debet alteri commodare. הַמְשָׁאֵיל locator. Talmudice pro הַמְשָׁאֵיל dicitur אוֹשֵׁיל. Hinc per crasin, & contractionem אוֹשֵׁילִי commodato mihi. שְׁמִשְׁאֵיל mutuatum, locatum. שְׁמִשְׁאֵיל nomen mutuatum, metaphoricum. Plur. no-

שמות המושאלים nomina translata, metaphorica. השאלה mutuatio, metaphora: commodati datio. על דרך השאלה metaphorice. שאילה quaestio, interrogatio, postulatio, petitio. ה השאלה, vel ה השאלה He interrogationis.

שאלכ Abbreviatura. Idem ac לא Quod si non ita est.

שיר, שירא Residuum, reliquum, reliquæ. נשורין, שורין reliquæ, micæ panis. י est pro א.

שאר בשרי שב Abbreviatura. Idem ac Propinquus carnis meæ, cognatus meus. Ejus usus frequens in Epistolis.

שאר, שאור Fermentum. Rabbini יצר הרע est יצר הרע שבעסה concupiscentia mala. Hinc R. Alexander precibus a se recitatis solebat adjicere. Domine Mundi, notum tibi est, voluntatem meam esse, ut faciam voluntatem tuam. Quis autem me retardat? שאר שבעסה Fermentum, quod est in massa, nimirum juxta expositionem R. Salomonis, יצר הרע

Concupiscentia mala. In libro שלום נוח fol. 191. ad hæc verba scriptum reperitur: Rabbini nostri vocant Figmentum malum שאר שכאשר השאר המועט שבעסה propterea עסה גדולה ומפסירה quia sicuti paululum fermenti magnam massam fermentat, & corrumpit, sic Figmentum malum corrumpit totum hominem. Ita Apostolus ad Galatas 5. 9. Μικρά ζύμη ἔλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Modicum fermentum totam massam corrumpit. Sic 1. ad Corinthios 5. 6. Οὐκ οἴδατε, ὅτι μικρὰ ζύμη ἔλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; Nescitis, quia modicum fermentum totam massam corrumpit?

שבב Frangere. שבים, שבבים Fragmenta, frustula, segmenta lignorum: strix, canaliculi, ligni quasi fracturæ, aut cæsuræ. בנים שובבים filii averfi.

שבח Laudare, laudibus celebrare. משוכח laudatum, laudabile. שבה, שבהה laus. Item incrementum, accretio. Hinc אילן משביח arbor crescens.

שבת Lanam excutere. שבטותין palmites, rami.

De pisce שבוטא Sibbutà.

שבוטא, שבוטא Sibbutà. Nomen piscis magni marini. A Baal Aruch putatur esse idem אספנין, ac קוליים האיספנין Colias Hispanicus, de quo vide paginam hujus Lexici 539. Gustus, ac sapor hujus piscis שבוטא Sibbutà a R. Salomone dicitur dulcedinem carnis porcine referre. Nonnullis שבוטא idem piscis est, ac תונינא thynnus. Id vero de hoc pisce Rabbini scriptum reliquerunt. Cum septingente species piscium mundorum, & octingentæ species cicadarum mundarum, innumeræque aves in exilium abiissent cum Israelitis in Babyloniã, omnes omnino, captivitate absoluta, cum ipsis reversæ sunt חוץ מן הרג ex-

שיבוטא excepto pisce, qui vocatur Sibbutà. Cur hoc? quia sapor ejus est sicut sapor porcinae carnis, neque par fuit, eum esse in terra Sancta. At in קרושין רבנא רבנא מלח שיבוטא Rabbà piscem Scibbutà sale condidisse ad honorem Sabbati. O ridiculos, & ineptos homines!

שביל Via, femita. שביל הרבים nonnullis filiqua.
 והחודר via publica, & via privata. שבנ Abbreviatura. Idem ac שום פר נש
 בשביל Propter, propterea. Nomen filii hominis, b. e. nomen proprium
 שביליתא, שביליתא Fœnum græcum: viri. Adhibetur נש per aphæresim, pro אנש.

De Hebdomada.

שבוע Hebdomada, septimana, vel dierum, vel annorum, ut Dan. 9. 27. Hebdomadae apud Hebræos erant in duplici differentia, aliæ ex septem diebus constantes, & appellatae dierum, aliæ ex septem annis compositæ, & hebdomadae annorum vocatae. Ad distinguendos hebdomadae dies non utebantur nominibus Planetarum, ut apud nos, sed initium ducebant a Sabbato, hoc pacto, prima Sabbati, secunda Sabbati, scilicet prima dies post Sabbatum, secunda dies post Sabbatum. Plur. שבועים hebdomadæ. Dan. 9. 25. Constr. שבועי. Fœmin. שבועות hebdomadæ. Deuter. 16. 9. Constr. שבועות Jerem. 5. 25.

De שבועות חג Festo Hebdomadarum, seu Pentecostes.

Festum Pentecostes variis nominibus in Sacris litteris appellatur, cum ejus significatio perlate pateat. Alibi enim Festum hebdomadarum dicitur, propterea quia a die oblationis manipuli hordeacei septem hebdomadis Festum Pentecostes distabat; alibi solemnitas messis, quia illo tempore messis triticea ad maturitatem pervenerat; alibi denique dies primitiarum ab oblatione Deo novarum frugum primitiis. In Novo autem Testamento nuncupatur Græco nomine πεντηκοστή quinquagesima, scilicet dies, quia quinquagesimo die a Pascha hoc Festum agitur. Porro primitiarum oblatio faciendâ postridie Paschæ constabat manipulis spicarum; faciendâ vero die Pentecostes panibus novarum frugum. Ratio autem numerandi diem quinquagesimum ab illa diversa erat, quam Christi fideles usurpant. Hebræi enim ab altero die Paschæ, nos vero ab ipso Pascha numerandi initium ducimus. וספרתם לכם ממחרת השבת כיום הביאכם את-עמר התנופה שבע שבכות תמימות תהינה; עד ממחרת השבת השביעית תספרו תמימים יום

listis manipulum agitationis, septem hebdomadas integras, usque ad alteram diem hebdomadae septimae numerabitis quinquaginta dies. Levit. 23. v. 15. & 16. *Quamobrem nos Festum Pentecostes lato modo sic appellamus, cum juxta veram numerandi consuetudinem non quinquagesimus dies a Pascha sit, sed quadragesimus nonus. Caterum Judei praeceptum hoc de septem hebdomadis numerandis inter sexcenta, & tredecim praecepta ex Lege Mosis ab ipsis elicita recensent. Institutum vero fuit hoc Festum a Deo, ut Israelitis in memoriam veniret, se Legem ab ipso Deo tabulis insculptam lapideis die quinquagesimo ab exitu Aegypti in monte Sinai inter fulgura, & tonitrua accepisse, illique propterea maxime obstrictos esse. Propter hoc Festum a primo die Paschae usque ad trigesimum tristitiam praeseferunt, a celebrandis nuptiis, subeundis balneis, capillis tondendis se abstinere; haec vero omnia agunt in memoriam viginti quatuor millium discipulorum R. AKibae ex Rabbini id temporis mortuorum. Cum autem omnes a foeminis conditi sepulcro fuerint, datum ipsis post Solis occasum totis triginta diebus ab omni opere vacare. Jam vero quemadmodum Hebraei Festo מנלת Purim מוגלת Estherae librum, die nono mensis Junii איכא Threnos, Festo Tabernaculorum קהל Ecclesiasten, Festo Paschae שיר השירים Canticum Cantorum in Synagogis legunt; ita Festo Pentecostes libri רות Ruth, & quorundam textuum de oblationibus agentium lectioni vacant. Ut autem tempus expriment, quo תורה Legem a Deo acceperunt, ades, Synagogam, fenestras gramine, & fasciculis viridibus ipsi capita corollis florentibus revincti ornant.*

ⁿ **שבעל פה** Abbreviatura. Idem ac **שבעל פה** Quae per os, nimirum tradita est. In Zohar pro littera **ש** juxta morem Talmudistarum, & Chaldaeorum solet adhiberi **ד**, ut **רבעל פה**. Praecedat plerumque תורה, vel תורייתא Lex, quae duplex est, altera תורה Lex scripta, altera **שבעל פה** Lex ore tradita, de qua vide Disputationem hujus Lexico praemissam.

שבר Frangere: **שבר** fractura, fractio: fractura arithmetica. **שברים** fractiones. **קצירת השברים** compendium fractionum. Item **שבר** ChireK vocalis, ut apud Aben Ezra. Numer. 35. 19. & **שבור** Chirekatum,

cum ChireK notatum. **אשבורן** fractura, fissura. **תשבורת** fractio.

שבש Persuadere: implicare; perturbare, perplexum reddere. **ספרים משוּבשים** Libri confusi, libri erronei. **השתבש** Perplexum, attonitum esse: confundi, corrumpi. **שבש** confusio, perplexitas, error, corruptio. **איש משוּבש** vir perplexus. **שבשב** Frondescere, frondes, ramos emittere. **שבשבת** frondes, ramuli, calami cum glutino ad capiendas aves.

שבת, **שבתאי** Saturnus planeta, qui diei Sabbato praest. **גלגל שבת** Sphaera Saturni.

שַׁבָּת Sabbatismus. Est Rabbiorum statutum de vera Sabbati observatione. משום Propter Sabbatismum, h. e. propter statutum Rabbiorum, quo decreverunt a quibusdam operibus abstinendum, licet præceptum Dei non extet, ne ex ejus occasione agatur aliquid die Sabbati, quod veritum sit. Hinc in ביצה cap. 5. כל שחייבים עליו משום שבת בשבת חייבין עליו ביט ואלו הן משום שבת לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין על פני המים ולא מפתחים ולא מספקין ולא מרקדין h. e. De quocumque tenentur propter Sabbatismum, vel propter licentiam, vel propter præceptum, de eodem etiam tenentur in alio die Festo. Illa autem sunt propter Sabbatismum: non ascendunt in arborem, ne aliquem ramum evellant; non equitant super aliquo animali, ne teneantur ex arbore virgam cedere ad equum regendum; non nant in aqua, ne cogantur frigore correpti ignem accendere; non saltant, ne ad conficiendum instrumentum musicum impellantur. Statuta autem Rabbinica maximi habenda esse ex eo colligitur, quia inter Hebræos vulgo circumfertur: לעולם אל תהא שבות קלה בעיניך h. e. Numquam fit Statutum Rabbinicum vile in oculis tuis.

שַׁבָּת Abbreviatura. Idem ac שַׁבָּת גוים Gentilium, h. e. Christianorum, vel in numero singulari שַׁבָּת Christiani: ut שַׁבָּת בְּסַבְּבִין שַׁבָּת Quod secuit cultro hominis Christiani. In more positum est apud Hebræos, ut duobus

cultris utantur. Alterum vocant שַׁבָּת cultrum lactis, quo lacticia, & fructus abscindunt; alterum vero appellant שַׁבָּת cultrum carnis, quem adhibent ad carnem amputandam. Diglantur autem, & querunt Rabbini, utrum liceat comedere ea, quæ scissa, vel mactata fuerunt שַׁבָּת cultro Christianorum.

שַׁבָּת Deficere, deesse, desiderari. שַׁבָּת abies, arbor.

שַׁבָּת Providere, prospicere, rationem habere. שַׁבָּת providentia. שַׁבָּת providentia Divina. שַׁבָּת providentia Dei. שַׁבָּת providentia specialis. שַׁבָּת providentia generalis. שַׁבָּת, vel שַׁבָּת providentia generalis. שַׁבָּת contemplatio, speculatio.

שַׁבָּת Conjux, uxor, proprie Regis, vel Imperatoris.

שַׁבָּת Mittere, emittere. שַׁבָּת emissum: assuetum, usitatum: promptum, expeditum. שַׁבָּת emissio. שַׁבָּת botrus.

שַׁבָּת Abbreviatura. Idem ac שַׁבָּת Radix rei; fundamentum rei. 2. שַׁבָּת Effusio sanguinum, cædes, latrocinia. Hinc in Tractatu יומא Jomà fol. 9. legitur: Sanctuarium primum cur fuit vastatum? Ob tria scelera. Videlicet ob עבדות וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים אֱלִילִים, גְּלוּי עַרְוֹת, וְשְׁפִיכוֹת דָּמִים h. e. Idololatriam, concubitum incestuosum, & effusionem sanguinum, sive cædes. Hæc tria ab Hebræis per Abbreviaturam scribi solent, עַא גַּע וְשַׁבָּת, ut suis locis videre potes. 3. שַׁבָּת Pulcrum est, re-

Etum est, rectum videtur. *Passim obvia hæc Abbreviatura in Talmude.*

שְׂרִי Omnipotens, victor, fortis. Genes. liis.

17. 1. Ezech. 1. 24. *Juxta nonnullorum sententiam adhibetur tum de Deo, tum de a-*

liis.

De מְזוּזָה *Mezuzà* in usu apud Hebræos.

Nomen Dei שְׂרִי Saddài supra memoratum inscribitur ab Hebræis מְזוּזָה, quam post domum affigunt. Est autem מְזוּזָה proprie canna, cui inserunt membranam quosdam Veteris Testamenti versus complectentem. Cum itaque averse parti hujus canne hoc nomen שְׂרִי Saddài inscribatur, ab omnibus ingredientibus domum per foramen in medio canne factum conspicitur. Quemadmodum autem Christi fideles Templum introeuntes aqua benedicta solent se signare, ita ex Hebræis religiosiores domum ingredientibus, vel ab ea egredientibus manu מְזוּזָה Mezuzam tangunt.

שְׂרָךְ Desponsare, conjugio jungere. שְׂרָךְ desponsatio, copulatio. שְׂרָכְנוֹת idem. שְׂרָכָן copulator, desponsator, affinis.

שִׁירָל Persuadere, allicere, pellicere. *Hibpabel השתדל* Operam dare, curare, incumbere, conari, occupatum esse. אֲשֶׁתְּדַלּוֹת opera, cura, conatus, labor, studium. שִׁירָל persuadere. שִׁירָל persuasio.

Frequentissimus apud Rabbinos Verbi אֲשֶׁתְּדַלּוֹת operam dare, occupatum esse *usus est*. לְעוֹלָם תִּשְׂדָּל הָאִשָּׁה לְהִיּוֹת צְנוּעָה *b. e.* Semper dabit operam mulier, ut sit verecunda. הִמְתַּאֲמֵץ לְהִשְׁתַּדֵּעַ *b. e.* Im-

pense operam dans, omnibus viribus contendens. הַשְׂתַּדֵּל בְּמַקְוִים שְׂאִין אֲנָשִׁים לְהִיּוֹת אִישׁ *b. e.* In loco, ubi non sunt viri, da operam, ut tu virum te præbeas.

הָיָה מְשִׁתְּדֵל עִם אָדָם שֶׁהַשָּׂעָה מְמַחֶקֶת לוֹ *b. e.* Esto occupatus cum homine, cui hora arridet, cui tempus favet, qui profpero gaudet rerum successu.

שְׂדָרְהָ שֶׁל שְׂדָרְהָ Spina dorsi. שְׂבֹלֶת שְׂבֹלֶת Spina dorsi, spicæ, gluma, utriculus.

שֶׁהָ Agnus: pecus. Genes. 30. 32. *Constr.* שֶׁהָ Deuter. 14. 14. *Cum aff.* שֶׁהָ ejus. Deuter. 32. 1. שֶׁהָוִי 1. Sam. 14. 34.

De Agno ad Festum Paschæ celebrandum immolando.

Agnus Festo Paschæ immolandus, & comedendus anniculus, sine macula, sexusque masculini esse debuit. Separabatur autem a reliquo grege, fulcroque lecti alligatus servabatur a die decimo נִסָּן Nisàn, *b. e.* Martii usque ad diem decimum quartum, ut הַבַּיִת בֵּין הָעַרְבִים inter duas vespers juxta Sacrum codicem post peractum תְּמִיר Sacrificium jure, suffitum, &

accensas lucernas maclaretur. Maclatio fiebat in Atrio ab Israelitis, Levitis interim canentibus, Sacerdotibusque sanguinem excipientibus ad basim Altaris effundendum. Porro agno maclando non idem semper locus fuit assignatus. In Ægypto enim ejus maclationi nullus locus publicus fuit definitus; in terra promissa maclatio fiebat prope Tabernaculum; Hierosolymis vero in Atrio Templi peragebatur; quem ritum postea etiam Christi parentes quotannis Hierosolymam se conferentes Luc. 2. v. 41. pie, ac religiose servarunt. Hic diligenter animadvertendum, præceptum illud Deuter. 16. v. 5. 6. **לֹא תוֹכֵל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרָיִךְ**

אַשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ; כִּי אִם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: b. e. Non poteris immolare Pascha in qualibet urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus daturus est tibi; sed in loco, quem elegerit Dominus Deus tuus; intelligendum esse de publica agni immolatione a toto Israelitarum cœtu facienda; alioquin cum Hierosolymam non ascenderent mulieres, servi, claudi, ceci, ægroti, senes, parvuli, surdi, stulti, hujusmodi præcepto satisfacere non potuissent, quod tamen omnibus sine ullo discrimine exacte implendum præscribitur. Agno excoriato, ablegmina in Altari comburebantur, deinde Agnus affabatur, ejus visceribus eductis, & in furno suspensis. Vetitum ossa confringere, vel aliquid asportare, sed totus cum pane azymo, & oleibus amaris comedendus a domino, & ipsius convivis, qui nec infra decem, nec supra viginti advocabantur. Comedebant autem illum renes accincti, calceis instructi, & baculos manibus tenentes. Quæ ex eo supererant, postridie mane igne consumenda. Id temporis etiam mensa vasis, lancibusque insignibus, ac præclaris ornata instruitur, cui duæ patine imponuntur, altera cum tribus placentis, & ovo sub cinere obdurato, altera cum pulmento, pomis, pyris, nucibus, ficibus, amygdalis, malis citreis, quibus vasculum aceto plenum additur cum lactucis, bedera, raphanis, petroselino, carophyllo, & nasturtio. Solent autem singuli Judei quatuor vini cyathos exhaurire in memoriam liberationis, quam Deus ex captivitate Ægyptiaca se facturum quater pollicitus est Exod. 6. v.

6. 7. **וְהִצַּאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַבְדוֹתָם וְגָאֵלְתִּי אֶתְכֶם** b. e. Et educam vos de oneribus Ægyptiorum; & eruam vos de servitute ipsorum; & redimam vos in brachio extento, & in judiciis magnis; & assumam vos mihi in populum.

Sacrificium autem Agni Paschalis die 14. mensis **נִיסָן** Martii **בֵּין הָעֶרְבַיִם** inter duas vespervas Deo offerendum in **מִקְרָא** Sacra Scriptura modo vocatur **זֶבַח** Sacrificium, Exod. 12. 2. & 34. modo appellatur **קֶרְבַּן** Oblatio, Numer. 9. v. 7. Græci vero dicunt **δυσπηγμα θύλα**, sacrificia pro transitu sacrificare. Porro pecus dicta **שֶׁה** ad hoc Sacrificium requisita erat eligenda ex duabus speciebus **מִן הַכֹּבְשִׁים וּמִן הָעִיִּים** ex agnis, aut hædis sexus masculini sine ulla macula, quæ annum ætatis implevisset. Quod attinet ad ejus sen

parationem a reliquo grege die decimo mensis נִסָּן Nisàn faciendam, volunt Rabbini id fuisse positum in more tantummodo in Ægypto, non autem in reliquis Paschis celebrandis. Quam rem ita se habuisse ex Historiis posteriorum temporum clare colligitur, in quibus agnos non die decimo, sed post duos, vel tres dies a dominis acceptos, & Sacrificio Paschali destinatos fuisse legimus.

Agnus assatus olim mense Judeorum appositus dicebatur גּוֹפּוֹ שֶׁל פֶּסַח corpus Paschæ, גּוֹפּוֹ שֶׁל כֶּבֶד הַפֶּסַח corpus Agni Paschalis. Ad Agni Paschalis autem ritum colendum duplex ab Hebræis cœna instituebatur. In priore hostias immolatas comedebant, in altera canebant ἐξελκυσιν & ἄχυσιν, dicebaturque סְעוּדָה מַפְסֶכֶת, Græce δειπνον ἀπολυτικόν, cœna dimissoria, que apud Gentes erant secundæ mensæ ab aliorum solemnium mensis valde discrepantes. Assatum autem fuisse agnum eo consilio censendum est, ut acerbissimam Agni Jesu Christi passionem adumbraret.

Placet hoc in loco querere, cur Christus in institutione Eucharistiæ potius his verbis usus sit, Hoc est corpus meum, quam illis, Hic panis est caro mea, vel aliis. Cum olim Hebræi agnum assatum integrum comedendum convivis apponerent, Hebraico nomine, ut diximus גּוֹפּוֹ הַפֶּסַח Goph happèsach, h. e. corpus Paschæ appellatum, hujus ritus in ultima Cœna cum discipulis facta Christus rationem habens verba illa usurpavit, Hoc est corpus meum, ut eum sui Corporis figuram, & typum fuisse significaret. Agni autem corpus in mensa Paschali exhibitum fuisse ex ordine instruendæ cœnæ a R. Mose Bar, h. e. filio, Majemonidis in הלכות קמץ ומצה cap. 8. n. 1. descripto colligitur. Afferunt mensam paratam, & super eam imponunt herbas amaras, (videlicet lactucas agrestes) & olera (h. e. כֶּרֶס apium) azyma, embamma, & גּוֹפּוֹ שֶׁל כֶּבֶד הַפֶּסַח scilicet corpus Agni Paschalis, & כֶּשֶׂר חֲגִיגָה carnem Chagigà (h. e. Sacrificii) diei decimi quarti &c. Consummatus itaque est ritus Veteris Testamenti edendi Agni Paschalis corpus, mense Christi eodem appposito, & ab illo cum Discipulis manducato. Ut autem corpus veri, & immaculati Agni, hoc est, suum, nobis sub panis specie comedendum Christus præberet, pane accepto, ad corpus Agni Paschalis Veteris Testamenti alludens dixit: Hoc est Corpus meum, his verbis docens Sacerdotes, & admonens, qua ratione maxime verendum Corporis sui Sacramentum conficerent. Quemadmodum, cœna communi absoluta, poculum Veteris Testamenti in Novum transtulit, vinoque in Sanguinem suum converso, idem Sacerdotibus in sui memoriam faciendum mandavit. Ex his colligitur, in medio cœnæ communis Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum fuisse institutum, & in ejusdem fine Calicem consecratum, quidquid contra afferat Scaliger in lib. 6. De emendatione Temporum, & Ludovicus Capellus in suis Animadversionibus contra Buxtorphium de Cœna Domini, & Baronius ad annum Christi 34. n. 45. qui a Scaligero decepti præ-

præposterum Cœnæ Paschalis ritum invexerunt, multosque in eundem errorem pertraxerunt.

Nam quod attinet ad Scaligerum, ritum Cœnæ Paschalis omnino invertit, & ineptissime ad Cœnæ finem transfert, quod ejusdem initio erat collocandum: Hic est panis afflictionis &c. que verba in libris Ritualibus Hebræorum Cœnæ initium occupant. Quod si Abarbenelis Commentarios in פּסח וְזֶבַח Sacrificium Paschæ consulisset, causam statim cognovisset, cur hæc verba initio אַגְדָּה Agadæ, h. e. Historiæ, posita fuerint, & Chaldaico sermone exarata. Primum enim ideo factum, ut ad panis Azymi comestionem egeni excitarentur; alterum vero, ut adhortantium sermo facilius intelligeretur lingua vulgari, seu Chaldaica constans, cum hujusmodi אַגְדָּה Agadam Babylone compositam fuisse ex communi Hebræorum consensu sentiendum sit.

In eo vero Ludovicus Capellus erravit, quod censuit, Christum suffecisse verba illa, Hoc est Corpus meum, in locum illorum, Hic est panis afflictionis &c. quod a veritate longissime abest. Si enim Evangelium leges, clare deprehendes, Christum a Cœnæ surrexisse, vestes deposuisse, Discipulorum pedes lavisse, iterum mense accubuisse, demum circa Cœnæ dimidium Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum instituisse. Verum ex supra allatis patet, prædicta verba non in medio, vel alia parte convivii, sed in principio fuisse recitata. Præterea quid in ipsis invenies, quod ad consecrationem significandam possit referri? Nihil in illis ad benedictionem, nihil ad Eucharistiæ pertinens; neque in ipsa אַגְדָּה Agada continentur, sed solum אַגְדָּה Agadæ præludium sunt.

Baronius quoque Scaligerum secutus Cœnæ Paschalis ordinem præposterum in medium affert, & אַגְדָּה פּסח Agadæ Paschalis præludium ad ultimas Cœnæ partes transfert, Christumque in institutione Eucharistiæ ad illud respexisse sibi falso persuader. Totum autem Cœnæ Paschalis ritum ordine inverso ad annum Christi 34. n. 43. ita describit. In Paschali convivio posterior quæ esset mensa, non ut in aliis dierum Festorum secundis Cœnarum mensis bellaria apponebantur, sed tantum a Lege statutus cibus, nimirum primo loco embamma ex intybis, & lactucis agrestibus factum, aliisque rebus conditum: inque illud primus Paterfamilias intingebat offam Azymam, mox cæteri, sicque consumebatur. Deinde Paterfamilias tortam Azymam (vel ut alii textus habent dimidiam) sub mappa hætenus servatam in frustra frangebat, in tot particulas illam dividens, quot essent in Cœna discumbentes, sicque divisam singulis porrigebat. Quo facto ipse poculum degustatum tradebat proximo, ille secundo, donec poculum per totum convivium circumferretur. Insuper quoniam secundæ illæ mensæ Judæorum erant ob accepta beneficia ad gratias Deo agendas potissimum comparatæ, cum in cæteris secundis mensis esset usitata quædam communis benedictionis formula, in Paschali secunda mensa post
illam

illam benedictam cum distribueretur torta Azyma, hæc verba idem Paterfamilias dicebat. *Iste est panis ærumne, quem comederunt Patres nostri in terra Ægypti: quisquis esurit, accedat, & peragat Pascha.* Post hæc idem accepto poculo benedicebat his verbis. *Benedictus es, Domine, qui fructum vitis creasti &c.* sicque delibatum, ut dictum est, poculum tradebat proximo, ille secundo, & sic deinceps. Hæc ex Rituali Hebræorum. Adde, a Scaligero obtruso. *Quis enim unquam in Rabbinorum libris versatus non videt, multa sphalmata, & errores in hac narratione contineri, Scaligerumque deceptum etiam alios viros alioquin doctos, & eruditos in eundem errorem pertraxisse? Scaligerianæ enim mensæ Paschalis ordo toto cælo distat ab eo, quem Rabbinus in suis מִנְהַגִּים Ritualibus libris tradiderunt, & licet Scaliger obrudat legentibus, ritum illum ex Rituali Judæorum desumptum esse, qui tamen eorum libros hac de re attente legerit, rem ita se non habere plane deprehendet.*

Hec igitur animadversione digna in narratione Cœnæ Paschalis a Scaligero allata censeo. Falsum primo est, bellaria Paschali convivio non fuisse apponenda, cum tantummodo verum sit, post אֶפִּיקוֹמֵן Aphikomèn, ut supra diximus, nihil amplius fuisse comedendum. A veritate etiam alienum, חֲרוֹסֶת Embamma ex intybis, & lactucis agrestibus compositum fuisse. Quilibet enim Rabbinorum libros consulens statim intelliget, Judæos ad illud conficiendum non intybis, lactucis agrestibus, aliisque amaris herbis uti, sed aromatibus, fructibus dulcibus, & rebus aliis odoriferis, lactucasque agrestes leviter solum in ipsum esse immergendas, ne amantitudine sua rerum ceterarum dulcedinem, & suavitatem corrumpant. Cum itaque Scaliger intybum, amarasque herbas, quæ embammati solummodo admovendæ sunt, cum rebus aliis, quibus embamma constat, confundat, merito suspicari possumus, ipsum Hebræorum Rituales libros vel non legisse, vel certe non intellexisse. Singulos autem ipsius errores hac in re persequi quia nimis longum esset, satis sit animadvertere, statim post herbas amaras, & Azymi portionem manducatam potationem non fuisse factam, sed inter cibum, & potum non mediocri temporis intervallum intercessisse. Cyathus enim prius impleto, Precibus recitatis, apii, Azymi, & lactucæ modica quantitate degustata, tandem, repetita benedictione, cyathus exhauriebatur. De Aphikomèn vide pag. 21. & de Embammate pag. 264. hujus Lexici.

De mense נִסָּן Nisàn, h. e. Martio, & dictionibus

בֵּין הָעֶרְבַּיִם h. e. inter duas vespervas.

Cum supra dictum sit, Agnum Paschalem a die decimo mensis נִסָּן Nisàn usque ad decimum quartum a reliquo grege separatim servatum fuisse, ut בֵּין הָעֶרְבַּיִם inter duas ves-

peras mactaretur, jurat hoc in loco nonnulla de mense נִסָּן Nisàn, & dictionibus בֵּין הָעֶרְבִים inter duas vespervas dicere. Itaque mensis נִסָּן partim respondet nostro Martio, partim Aprili. Alii aliter illum appellant. Arabes vocant mensem granescens segetis; Greci τὸ μῆνα τῆς καρπῶν, mensem fructuum, quia eo juxta Philonem in Judæa segetes ad maturitatem pervenerant; Syri mensem florum dicunt. Cur a Chaldæis נִסָּן vocetur, adhuc non constat. Qui ejus originem a Verbo Hebraico נָס fugere derivant, valde falluntur, licet ita dictum eum velint a fuga Judæorum ex Ægypto eo mense facta. Quid enim ad Chaldæos attinebat, a quibus hoc nomen mensi impositum est, observare, quo mense Israelitæ ex Ægypto fugissent? Bochartus Hieroz. fol. 557. Fallor, inquit, aut scribendum נָסָן per duplex S, ut Joseph. lib. 3. cap. 10. vel נִסָּן Nisàn vocalis longa supplet Daghès, ut sæpe נִסָּין pro נָסָן h. e. vexilla ponantur, quippe hoc tempore Judæi bella gerebant, ut videre est 2. Samuel. 11. 1. Apud Rabbinos vocatur תְּקוּפָה TeKuphà. Hinc תְּקוּפּוֹת Te-cuphæ præcipue R. Samuelis, & R. Adde sunt epochæ Æquinoctiorum, & Solstitiorum secundum periodum Julianam. Proprie tamen תְּקוּפָה Tecuphà est ὄρον, κέντρον, τροπή, h. e. anni conversio.

Quod vero attinet ad dictiones בֵּין הָעֶרְבִים inter duas vespervas, ab Interpretibus vario modo explicantur, aliique ex iis alio inclinant in iis exponendis. Sunt, qui per illa significari volunt totum intervallum, & tempus interjectum inter vesperam diei decimæ quartæ, & decimæ quintæ, ex quo inferunt, qualibet hora licuisse immolare, & comedere agnum Paschalem. At quid absurdius? Clare enim habetur Deuter. 16. v. 6. תּוֹכַח אֶת־הַפֶּסַח בְּעֶרְבֵי כְבוֹא הַשֶּׁשֶׁשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם h. e. Immolabis Phasem vespere ad Solis occasum, quando egressus es de Ægypto. Alii, ut R. Salomò, R. Kimchì, R. Simeon per בֵּין הָעֶרְבִים inter duas vespervas indicari existimant totum tempus pomeridianum usque ad Solis occasum, duplicemque vesperam apud Judæos constituunt, alteram videlicet ante Solis occasum, alteram post Solis occasum. Hæc duplex vespera ex Evangelista Matthæo cap. 14. non obscure colligitur. Antequam enim narret miraculum quinque panum in gratiam turbe fame laborantis auctorum v. 15. inquit: Ὁΐας δὲ ἤκουσθησαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες. Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, & ἡ ὥρα ἤδη παρελήθεν· ἀπόλυτοι τὸς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς ἕως κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρῶματα. Vespere autem facto, accesserunt ad eum Discipuli ejus dicentes: Desertus est locus, & hora jam præteriit: dimitte turbas, ut euntes in castella, emant sibi escas: mox, narrato miraculo, subjicit v. 23. Καὶ ἀπόλυτος τὸς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ἔρος κατ' ἰδίαν προσάξατο. Ὁΐας δὲ ἤκουσθησαν, μόνος ἦν ἐκεῖ. Et dimissa turba, ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi. Quid clarius? Duplex eodem die vespera ab Evangelista distinguitur, altera ad occasum Sole præcipitante, altera post

Solis occasum. R. autem Abèn Ezrà per tempus **בין הערבים** inter duas vespervas intelligi vult crepusculum vespertinum inter Solis occasum, & initium noctis intercedens. Hanc posteriorem sententiam ceteris magis probabilem esse ex eo censeo, quia immolatio Agni Paschalis eodem tempore precipitur faciendæ, quo initium comedendi Azyma statuitur, videlicet post occasum Solis diei decime quartæ, nimirum incipiente die decima quinta. Exod. cap. 12. v. 18.

בְּרֵאשׁוֹן בְּחַרְבְּתָהּ עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְבַת תֹּאכְלוּ מִצֵּת עַד יוֹם הָאַחַר וְעֶשְׂרִים בְּרֵאשׁוֹן בְּחַרְבְּתָהּ עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְבַת b. e. Primo mense, quarto decimo die ejus mensis vespere comeditore Azymos usque ad diem vigesimum primum ejusdem mensis vespere. Ex quibus omnibus infertur, Judæos Agnum Paschalem assatum comedissee die decimo quinto **ניסן** Nisân, b. e. Martii, ineunte, non vero ineunte die decimo quarto.

Ceterum cum, florente Judæorum Republica, spatium proxime antecedens occasum Solis a Deo destinatum Agni Paschalis maclationi non sufficeret propter agnorum maclandorum multitudinem, volunt nonnulli, partem magnam temporis pomeridiani ipsorum maclationi fuisse tributam. Ad sententiam suam confirmandam afferunt, quæ habentur in **נְגַלְמִים** Negalm II. 2. Non lustrant plagas mane, nec **בין הערבים** inter duas vespervas. Quando igitur? hora tertia, quarta, quinta, septima, octava, & nona. Ubi animadvertendum, mane, & inter duas vespervas opponi, uti tempora obscuriora, & lustrationi minus opportuna: proprieque tempus designatum verbis **בין הערבים** inter duas vespervas post nonam incepisse. Huic opinioni suffragatur etiam Josephus lib. 7. 45. de Bello Judaico, inquit, in more positum fuisse, ut maclaretur Agnus Paschalis **ἀπὸ τῆς ἐννάτης ὥρας ἕως ἑξῆς τῆς ἐνδεκάτης**, ab hora nona usque ad undecimam.

שה Abbreviatura. Idem ac **שֵׁלְשִׁית** pro **דָּוִד הַמֶּלֶךְ** David Rex, super quo sit pax. **הקבלה** Catena Cabbalæ. Hoc nomine appellatur liber Historicus, de quo sæpe mentio fit in Tzemach David.

שהי Abbreviatura. Idem ac **שְׁתֵּי וְעֶרְבַת** Stamen, & subtegmen. His vocabulis retores utuntur. Cum autem hujusmodi textura Crucis figuram referat, ideo has voces Judæi solent adhibere ad Crucem significandam. Hinc ad contemptum Crucem Christi appellant

שהה Morari, tardare, cunctari. **שְׁהִיָּה** mora, cunctatio. **שהות** mora, tarditas.

שלמה Abbreviatura. Idem ac **שְׁלֹמֹה** Salomon Rex, super quo sit pax. Sic interdum occurrit **העה** ferri, ut **זה שב אל מה שאמר** b. e.

Hoc

Hoc refertur ad illud, quod antea dixerat. Item resipiscere, reverti a peccatis. **תשובה** resipiscencia, conversio a peccatis: responsio. **תשובה בעל** resipiscens. *In בבא מציעא fol. 58. admonentur homines, ne peccatori ad bonam frugem reverso vitam male anteaactam exprobrent, neve cuiquam majorum suorum conditionem abjectam in memoriam revocent: לבעל תשובה אל תאמר זכור מעשיך הראשונים ולבן גר אל תאמר לו זכור מעשה אבותיך* b. e. Resipiscenti ne dicas: memento operum tuorum priorum; & filio Profelyti ne dicas: memento operum patrum tuorum. *Multa ad Pœnitentia laudem a Rabbiniis dicuntur, ex quibus satis sit hoc asserere: התשובה היא יסוד העולם ועמודו ואין העולם עומד על התשובה* b. e. Pœnitentia est fundamentum Mundi, & columna eius, neque consistit Mundus, nisi propter Pœnitentiam. *Sic inter res septem, quas fabulantur a Deo creatas fuisse ante constitutionem Mundi, etiam Pœnitentiam recensent. Sunt autem hæc: Lex, התשובה Pœnitentia, Hortus Eden, Gehenna, Solium gloriae, Domus Sanctuarii, & Messiaë nomen. השקפה, השכון restitutio, redditio.*

שוה Equari; utile esse, prodesse, convenire. **שוואה** æquatio, comparatio. **שווי** æquum, æqui pretii, pretii vilis, & exigui: *ut דשווי חמרא* quod vinum esset vilis pretii. *Sententia Proverbialis in מציעא Metzià fol. 52. עשיק לנביתך ושווי לכריכך* b. e. Pretiosum dorso tuo, & vile ventri tuo,

videlicet subministra. *Hac sententia admonentur homines, majores impensas in vestitum, quam in victum faciendas esse, cum vestitus non solum necessario corporis tegumento, & presidio adversus temporis injurias inserviat, sed etiam ornamento, populique judicio & probationi subjiciatur; victus autem solummodo ad nutriendum corpus adhibendus sit, qui, si excedat, vires non reficit, & auget, sed opprimit, ac penitus aufert. Hinc apud Talmudicos circumfertur. Quæ necessaria sunt ad corpus tegendum, & vestiendum, קנה ביוקר comparato tibi pretiosius; quæ autem ad victum, בשווי quantum æquum est, neque nimium. השויה fusus. Eo enim lana, vel linum in filum æquatur. השוואה comparatio, adæquatio: conciliatio. וו השוואה Vau comparationis, est littera Vau vocum initio collocata in similitudinis apodosis, quæ sæpe obvia in משלי שלמה Proverbiis Salomonis. השוואת דעות conciliatio sententiarum, שביאות, שוויאון æquitas, æquum: ונבנין בשביאות vendentes cum æquitate, b. e. æque, juste. שווי Equum, æquale, æquitas, pretium rei, quod vendite rei est æquatio, & comparatio. שווי pretium ejus. שוה lineam æquinoctialis: אופן שוה circulus æquus, concentricus.*

שום Nomen. Chaldaice. *Apud Masorethas nomen proprium viri. Apud Rabbinos aliquis, aliquid. Solet præcedere, vel sequi כשום ש. לא שום propter. על שום קה* propterea quod, eo quod.

qua de causa? quamobrem? הכי משום propterea.

שום *Abbreviatura. Idem ac שפייר*. Germanice voces sunt, videlicet Spira, Wormacium, Moguntia, adhibite per hanc abbreviaturam in contractibus Matrimonialibus. Cum enim in tota Germania harum urbium Synagoge antiquissime sint, ideo Jus priscum illarum obtinet. Constitutio itaque harum urbium est, ut si maritus, vel uxor intra biennium moriatur sine liberis, ad partem superstitem tota dos pertineat, si tertio anno maritus sine herede moriatur, uxor dotem tantummodo propter Nuptias habeat. Itaque solent Hebraei Germani שטר כחיבה instrumentum dotis ita subscribere: כתקנת שום קק שום *b. e.* Juxta Constitutionem Synagogarum sanctarum S. W. M. *b. e.* Spira, Wormacii, Moguntia.

שום Ponere. שמות positio, impositio. שים positio השמה, שומא, שים שמה Idem שטר שמה Literarum immisionis in bona debitoris.

שור Linea. *Plur.* שורות lineæ. שור taurus, *signum Cælestis*.

שור Canere. משורר cantor, Poeta. *Plur.* משוררים cantores: Poetæ. שיר, שירה שירחא canticum: carmen Poeticum, sive rhythmicum. מלאכת השיר Poetices, שיריית Poetica, vel מלאכת שיריית ars Poetica.

שור *Abbreviatura. Idem ac שוכת זרע* Concubitus feminis, feminis profusio inanis.

שור Filare, fila ducere, & intorquere. שורין חוטין fila duplicata, contorta. שורחא spina dorsi.

שחה בית השחי, שחי, שחה Axilla, locus concavus sub brachio. שחה curvus. שחתא scutella, manica, sinus.

שחה *Abbreviatura. Idem ac שנתא חנם* Odium immeritum. Ex Rabbiniis tempore Templi secundi viguit, atque etiam ob id illud vastatum, atque eversum fuisse volunt, contenduntque adhuc non fuisse restauratum, quia nondum hujusmodi peccatum satis expiatum est. Hoc odium immeritum cum tribus peccatis comparatur, in que tempore Templi primi misere homines labebantur, de quibus sermo in *Abbreviatura* שר. 2. שומר חנם. שומר שכר Custodiens gratis, cui opponitur שומר שומר custodiens pro mercede. *Talmudistis frequens.*

שחר Aurora, mane. שחרי matutinus. שחר nigredo. שחור atramentum. שחר nigrescere, nigrum esse. שחרר libertate donare, manumittere. עבד משחרר servus manumissus. אשה משחררת mulier libertate donata.

שחת Pabulum, fruges succise, antequam in culmum ascendant. שיתחא idem.

שט *Abbreviatura. Idem ac שם טוב* Nomen bonum: נפטר בשט Migravit ex hac vita cum nomine bono. Est etiam nomen proprium.

שטה Stultum esse, insanire. שומא stultus, amens, insanus, vefanus. *Plur.* שומין stulti. שטות stultitia, dementia, infania, idem.

שְׂטוּתָא idem. הַשְׂטָאָה lusus, jocus. ufus, stylus Talmudicus.
 שְׂטָה, שְׂטָה Linea: ordo, ufus, discursus, ritus, stylus. הַתְּלָמוּד שְׂטָה Declinare, divertere, deflectere.
 שְׂטוּתָא ordo, Numer. 5. 19. & 30. Prov. 4. 15. Hoseæ 5. 2.

De muliere שְׂטָה Sotà, b. e. de adulterio suspecta.

Mulier שְׂטָה Sotà in Lege veteri dicebatur illa, quam ejus vir adulterium perpetrasse suspicabatur. Ut igitur in cognitionem veniret, utrum adultera esset, nec ne, eam ducebat ad Sacerdotem cum עֵשִׂירִית הָאֶפֶה קָמַח שְׁעוּרִים oblatione sua, quæ constabat ex decima Ephæ farinae hordeaceæ, sine oleo, & thure offerenda. Hujusmodi fœmina a Sacerdote ad portam Nicanoris sistebatur. Tum ab eodem Sacerdote aqua ex labro æneo hauriebatur, quam cum pulvere e pavimento Tabernaculi desumpto mixtam in vas fictile conjiciebat. Postea mulieris capite nudato, & munere ejus manibus impositio, hac formula schedulæ inscripta ipsam adjurabat ipse interim tenens aquas amarissimas, in quas maledicta, & execrationes congesserat: אִם לֹא שָׁכַב אִישׁ אֶתְךָ וְאִם לֹא שְׂטִית טְמֵאָה תַּחַת אִישׁךָ הַנָּקִי מֵמַי הַמַּיִם הַמְּאֹרָרִים הָאֵלֶּה! וְאֵת כִּי שְׂטִית תַּחַת אִישׁךָ וְכִי נְטַמְאַת וַיִּתֵּן אִישׁ בְּךָ אֶת־שִׁכְבְּתִי מִבְּלָעֵרֵי אִישׁךָ: יִתֵּן יְהוָה אֶתְךָ לְאֵלֶּה וּלְשִׁבְעָה בְּחוּף עֵמֶךָ בְּתַת יְהוָה: אֶת־יְרִיכָךָ נִפְלָה וְאֶת־בְּטָנְךָ צָבָה! Quæ verba Hebraica ita D. Hieronymus vertit. Si non dormivit vir alienus tecum, & si non polluta es deserto mariti toro, non te nocent aquæ istæ amarissimæ. Sin autem declinasti a viro tuo, atque polluta es, & concubuisti cum altero viro: det te Dominus in maledictionem, exemplumque cunctorum in populo suo: putrescere faciat femur tuum, & tumens uterus tuus dirumpatur. Post hæc Sacerdos e manu mulieris Sacrificium zelotypie tollebat, munusque sancto vasi inditum agitabat, & ad Altaris angulum deponebat, pugillumque farinæ ex Sacrificio sublatum in Altaris ignem conjiciebat. Interea uxor aquas amarissimas bibebat, quæ innocenti nullum detrimentum afferebant, reæ vero adulterii mortem inferebant ventrem tumidum, femurque tabidum reddendo.

שְׂטָח Expansio, expansum: superficies. שְׂטִיחִין expansiones, res expansæ. Item clitellæ. כְּשִׂטָּח expansio.
 שְׂטָח Immergere, immergendo abluere.

De ratione purgandi vasa ad culinam pertinentia ante Pascha ab Hebræis usurpata.

Aliquot ante Pascha diebus magno abeno igni apposito, jamque ebullienti vasa minora Hebræis

brei inferunt, unde postea eruta, & aqua frigida aspersa abstergunt. Singillatim vasa in ahenum mulieres immittunt, ne forte se invicem attingentia ex parte aliqua non sint abluta. Ad expurganda vero majora ferrum, vel saxum in ignem Judei conjiciunt, ignitumque extrahentes ea circum ducunt, aqua super effusa. Instrumentis ferreis, aeneis, cupreis, similibusque detergendis ignis tantummodo adhibetur. Superstitionem hanc Judæorum Christus Matth. 23. 25. acriter increpuit: Καθαρίστε τὸ ἔξωθεν τῆ ποτηρίου, καὶ παραδίδοτε. Purgatis exteriorem poculi, patinæque partem: & Marci 7. 8. Ἀφέντες τὸ ἐντολίῳ τῆ θεῶ, κρατέτε τὸ παράδοτον τῆς ἀνθρώπων, βαπτισμῶς ξύων, καὶ ποτηρίων. Omissio mandato Dei, tenetis traditionem hominum, lotiones sextariorum, & poculorum. Quod si vasis partem aliquam aqua ebulliens non attingat, vas illud ad purgandam suppellectilem omnino ineptum censetur. Purgandorum vasorum rationem, aliarumque rerum ad culinam spectantium tradit etiam Buxtorphius cap. 17. in Synagoga. Stannum quod attinet, aliaque id genus vasa, duas forcipes habent, altera in aquam ferventem illa immittunt, altera extrahunt, ut ea etiam parte, quam prima forceps tangebatur, abluantur. Vasa ferrea, ut craticulas, vera, opercula, sartagine, & similia tamdiu igni subjiciunt, donec scintillas agant: tum demum etiam sunt legitima. Cultros, antequam in ahenum immittant, prius probe defricant ad cotem, vel alium lapidem, ad rubiginem omnem deterendam. Ferreum, vel aeneum mortarium, prunis candentibus, filo circumligato, replent: ubi eo usque incaluit, ut filum rumpatur, legitimum est.

שטר Litteræ contractus, Instrumentum litterarum, Litteræ procurationis. שטר Chirographum, litteræ debiti. Plur. שטרות.

שיבה Abbreviatura. Idem ac שחיקה יפה שחיקה יפה בשיעת החפלה Silentium pulchrum est tempore Precum. Hæc abbreviatura Synagogarum parietibus inscribi solet.

שיך Congruit, convenit. שיך decens, conveniens, pertinens.

שם, יפת Abbreviatura. Idem ac שם, יפת, עבר, נוח, למך, Sem, Japhet, Lamech, Noe, Heber.

שירה Abbreviatura. Idem ac שירה נצח

Qui vivat in æternum. Adhibetur in Epistolis ad omen longe vitæ.

שירין, שירין Monilia, catenæ, armillæ.

שירות idem. שורה turba, turba, exercitus, caterva. שורה catervatim. שיריים duæ tertiæ cubiti. שירין residuum, reliquum Talmudistis.

שכיב Cubare, decumbere. שכיב מרע agrotus: & שכיב mortuus, qui occubuit.

שכיבה obdormitio, decubitus, vel החולי morbi, vel המות mortis.

שכה Invenire, reperire. שכה inventum, præsens. שלא שכה quod non invenitur, existit.

שָׁבֵל Intelligere . שְׁבֵל ingenium, instructio, intellectus . שְׁבֵלִי intellectualis . מְצוּוֹת שְׁבֵלִי praecepta intellectus, quibus opponuntur מְעֻשׂוֹת actualia, practica . מוֹשְׁבֵלוֹת intellectualia, quae sub intellectum cadunt . קִנְיֵן הַמוֹשְׁבֵלוֹת habitus intellectualis . מוֹשְׁבֵלוֹת ראשונות notiones primae . שְׁנֵינִיּוֹת secundae . שְׁבֵלוֹת intellectus . שְׁבֵלְהוֹן , שְׁבֵלְהוֹן intelligent, prudens, ingeniosus . שְׁבֵלְהוֹנוֹת intelligentia . נֶפֶשׁ הַמְּשֵׁבֶלֶת anima intelligens . הַשְּׁבֵלָה intelligentia, prudentia . מְשִׁיבֵלָה pelvis, vas lavandis pedibus inferviens .

שָׁכַם Convenire, consentire: matutino tempore surgere . שָׁם מוֹשְׁבָם nomen conveniens, alii sc. nomini eodem sensu, idest, univocum, synonymum .

שָׁכַן Habitare, inhabitare, cohabitare: subsidere, ut feces . שְׁכִינָה vicus, vicinia, platea urbis habitata . שְׁכִינָה majestas Dei, praesentia Dei, Spiritus Sanctus, Divinitas . Vide pag. 631. 632. 633 . מִשְׁכּוֹן pignus, Sic dicitur, quia manet apud creditorem, donec redimatur . מִשְׁכּוֹן oppigneravit . נִתְּמַשְׁכּוֹן oppigneratus fuit .

שָׁלַם Abbreviatura . Idem ac לוריא Salomon Luria . Est nomen proprium insignis Rabbini, qui librum de cibis, aliisque rebus licitis, ac prohibitis in lucem edidit . Extat in eum Commentarius, in quo haec Abbreviatura passim obvia . 2. לְעֵיל Pertinet supra, videlicet ad superiora . 3. שְׁחַטְמָנוּ Qui, vel quod peccavimus coram

te . Occurrit in libris Precum .

שְׁלִיטָא . שליט Abbreviatura . Idem ac אֵינְן לִימֵים טוֹבִין אֵינְן Qui vivat ad dies bonos, Amen . In titulis librorum ejus usus . Euphemia post viventis nomen .

שְׁלִיבָה Gradus scalæ . Plur. שְׁלִיבוֹת , שְׁלִיבֵין gradus .

שָׁלַח Mittere, emittere, ablegare, amandare, dimittere: detrahere, extrahere . שְׁלִיחַ missus, legatus, nuncius, Apostolus . שְׁלִיחַ מִיּוֹחַר nuncius proprius . שְׁלִיחוֹת missio, legatio, ablegatio, Apostolatus . שְׁלִיחוֹת legatio . אֶשְׁתְּלַחֲוּחַ idem . שְׁלַח missile, telum, gladius, arma bellica .

שְׁלַחַן mensa . שְׁלַחַנִי trapezita, nummularius, argentarius . Ita dicitur, quia negotiationem in mensa peragit .

שָׁלַל Negare apud Logicos Hebraeos . שְׁוֵלָה negans, negativa propositio . שְׁוֵלָהִים negativa, negantia . שְׁוֵלָה negatio . שְׁוֵלָהִים negatio . מְשֻׁלָּל ens abstractum . מְשֻׁלָּלִי propositio negativa universalis . שְׁוֵלָהִי תוֹאֵר forma abstracta, cui opponitur הַיּוֹבֵי concreta . שְׁוֵלִיל embryo, fetus matricis: item abortivum . שְׁוֵלִיל mittere, mittere deorsum: purgare, laxare alvum . שְׁוֵלִיל descensus, locus declivis, laxatio: diarrhaea, fluxus alvi: cæcilia, serpens cæcus .

שְׁלָם Perfici, compleri . שְׁלָם perfectio . שְׁלָמָה בְּלִתִּי אִמּוֹנָתוֹ fides ejus imperfecta erat .

שְׁלַק Elixare, in aqua coquere . שְׁלַק eli-

שְׁלוּם elixum, coctum. *Plur.* יִרְקוֹת שְׁלוּם
שְׁלוּקִים olera elixa, & שְׁלֻקוֹת.

שְׁלוּם לְךָ *Abbreviatura*. *Idem ac* שְׁלוּם לְךָ
שְׁלוּם Salus tibi fit, salus. *Ejus usus in*
Epistolis, pro salutem plurimam tibi dico.

שְׁלוּשׁ מְשׁוּלָשׁ, *Triplicatum, triangulum.*
שְׁלוּשׁ צוּרַת מְשׁוּלָשׁ figura trianguli.
שְׁלוּשׁ *Trinitas.* שְׁלוּשׁ *Trinitas.*

שְׁלֻשְׁלֻשׁ Concatenare, connectere, cate-
nis vincire; deorsum demittere. שְׁלֻשְׁלֻשְׁתָּא
catena. *Plur.* שְׁלֻשְׁלֻשְׁאוֹת catenarum. *Ex for-*
ma Chaldaica שְׁלֻשְׁלֻשְׁתָּא catenarum. *Item* שְׁלֻשְׁלֻשְׁתָּא
catena genealogiarum. שְׁלֻשְׁלֻשְׁתָּא הַיְחָס
in connexionione causarum. שְׁלֻשְׁלֻשְׁתָּא
diarrhæa, ventris solutio, & fluxus.

שְׁמַחָא *Abbreviatura*. *Idem ac* שְׁמַחָא מְלָכִים
Mensa Regum. *Obvia apud Talmudistas.*
2. שְׁמַחָא נִשְׁמַחָא *Nomen expositum.* *Ita a*
Cabbalisticis appellatur nomen Dei Tetragram-
mation יְהוָה. *Sæpius occurrit scriptum unica*
dictione הַמְּפֹרֶשׁ. *Vide de eo hujus Lexici*
pag. 646. 3. שְׁמַחָא מְנַחָא *Audi ex eo.* *Scri-*
bitur etiam מְנַחָא. *Vel* שְׁמַחָא מְנַחָא *Audi-*
mus, percipimus inde. *Frequens apud Rab-*
binos, pro inde colligendum, inde perci-
piendum.

שְׁמַחָא *Nomen, Deus. Cum articulo*
הַשְׁמַחָא. *Item* כְּשֵׁם שְׁמַחָא *sicut, quemadmodum,*
non כְּשֵׁם שְׁמַחָא, *ut indocti Judei efferunt. Etenim*
כְּשֵׁם שְׁמַחָא *est pro* כְּהַשְׁמַחָא, *quod est nomen Dei.*
עַל שְׁמַחָא *propter, propterea.* עַל שְׁמַחָא *idem.*
עַל שְׁמַחָא *propterea.*

שְׁמַחָא Cœli: Deus, quia in Cœlis habi-
rat. שְׁמַחָא לְשֵׁם שְׁמַחָא *propter Deum. Sic*

שְׁמַחָא *Deus. Dan. 4. 23.* שְׁמַחָא *cœlestis.*
Plur. שְׁמַחָא גְּרָמִים שְׁמַחָא *corpora cœlestia.*

שְׁמַחָא *Forte, fortassis, si forte, ne for-*
te, an forte. Aliquando in interrogazione si-
gnificat num, numquid? וְשְׁמַחָא *quod si*
forte.

שְׁמַחָא *Deficere a Religione.* הַשְׁמַחָא *per-*
dere, profigare, delere, destruere.

שְׁמַחָא *Apostata, quasi perditus dicitur.*
הַשְׁמַחָא *perditio, apostasia a*
Fide vera. הַשְׁמַחָא *apostata factus est.*
שְׁמַחָא *persecutio, perditio, profiga-*
tio, interitus, exitium. שְׁמַחָא גְּרוּ *decre-*
verunt persecutiones. *Usurpant Rabbini fre-*
quentius גְּרוּ גְּרוּ *decreverunt decretum.*

שְׁמַחָא שְׁמַחָא, *Samchasai. Nomen An-*
geli, qui cum socio suo Uziele dicitur Genes.
6. 14. in Jonathane e Cælo deturbatus. Illa
enim verba reddens הַגִּבְיָלִים הָיוּ בְּאֶרֶץ
בְּיָמֵם הָהֵם *Et Gigantes fuerunt in ter-*
ra temporibus illis, inquit, שְׁמַחָא וְעוּזִיָּאל
שְׁמַחָא & Uzziel, *qui e Cælo cecide-*
runt, versabantur temporibus illis in ter-
ra. Sunt autem appellati in Texu Hebræo
Gigantes נְפִילִים *quasi decidui, a Verbo* נָפַל
cadere, quia e Cælo in terram dejecti fue-
runt juxta nonnullorum Interpretum opinio-
nem.

שְׁמַחָא *Pinguedo, oleum.* שְׁמַחָא *oleum combustionis.* *Hujusmodi oleum ad*
cibos condiendos, & ad usum Sabbati pol-
lutum censebatur, ac propterea prohibitum e-
rat, eoque tantummodo vulgo utebantur in lu-
cernis.

שִׁמְנוֹנִית Pinguedo, oleum.
 שֶׁמֶן Butyrum : pinguedo.
 שׁוֹמֵן Pinguedo: שֶׁל חֲזִיר Pinguedo porci, lardum.
 שׁוֹמֵן Pinguedo, adeps.
 שׁוֹמְנֵת Allium sylvestre, *allio hortensi mole minus, quod dicitur שׁוֹם*.
 שְׁמֵעַ Abbreviatura. Idem ac שְׂרֵי מַלְךְ שְׁמֵעַ Omnipotens Rex Mundi. 2. שְׂאוּ עֵינֵיכֶם מֵרוֹם אֲתוֹלְלִיטֵי מִלְּפָנֵיכֶם עֵינֵיכֶם. 3. שְׁחָרִית, עֶרְבִית, מַנְחָה, Matutinum, vespertinum, nocturnum, *que sunt tria tempora Precibus addicta apud Hebraeos*.
 שָׁמַע Audire, obedire, obtemperare.
 מִשְׁמַע Litteralis vocis auditio: sensus litteralis, & simplex. שְׁמִיעָה auditus, auditio. שְׁמוֹעַ auditus. שְׁמוֹעָה fama, rumor, sermo: fabula, narratio, historia. שְׁמִיעָה fama. שׁוֹמֵן rumor.
 שָׁמַע Ministrare, servire, famulari. שְׁמַע minister, famulus, servus.
 שְׁמִיץ Parum, paxillum, minimum. שְׁמִיץ פָּסוּל parum vitii.
 שָׁמַשׁ Ministrare, servire: Sacerdotio fungi. שְׂמַשׁ minister: Diaconus, Subdiaconus. מְשֻׁמָּשׁ servus. מִשְׁמֵשׁ ministra, famula. שְׁמוֹשׁ ministerium. שְׁמוֹשׁוֹת littera ministerialis. Item שְׁמַשׁ, שְׁמוֹשׁ coire, rem habere, concumbere. תְּשֻׁמִּישׁ concubitus, coitus. תְּשֻׁמִּישׁ המִּטָּה ministerium lecti.

מִצְוֵה ministeria Legis.
 שְׁמַשׁ Uti.
 שְׁמַתָּה, שְׁמַתָּה Scammathà. Excommunicationis species. Vide hujus Lexici pag. 659.
 שְׁמַתָּה נֶצַח Abbreviatura. Idem ac Qui vivat in æternum.
 שְׁהַכֵּל נְהִיָּה Abbreviatura. Idem ac בְּרַבְרָו Cujus verbo omnia extiterunt, *mirum benedictus sit. Sunt verba consecrationis ciborum in usu apud Hebraeos*.
 שְׁנָה Mutari, iterare, variari. מְלוֹת שׁוֹנוֹת mutata, varia, diversa. מִשְׁתַּנְּהוּ diverſitas: dualitas. מִשְׁתַּנְּנוּת variatio, alteratio. Deinde שְׁנָה, שְׁנָה discere, docere. שׁוֹנָה discens. מִשְׁנָה textus Talmudicus. מִשְׁנָה Deuteronomium. מִשְׁנָה repentinum, mirabile. מִשְׁנָה mors repentina. מִשְׁנָה רַבֵּר מִשְׁנָה res mirabilis. שְׁנֵי שְׁנוֹת, שְׁנוֹת res horrenda, mirabilis.
 שְׁנָה, שְׁנָה Annus. Ita dicitur, quia ab eodem puncto semper iteratur, & Sol ad primum vestigium redit; vel quia annus perpetua mutatione, & serie annum sequitur, juxta illud Poete:
 In se sua per vestigia volvitur annus. Alii volunt ita annum appellatum fuisse, quia in anno varia temporum, ac rerum mutationes, vicissitudinesque contingunt.

De Anno Judaico, diversisque eum numerandi rationibus.

Antequam Hebræi Ægyptiis misere servire coacti sunt, unicum tantummodo anni initium in rebus omnibus servaverunt; servitutis autem jugo Dei auxilio depulso, & excusso, quadruplex anni initium habuerunt. Annus enim sacer incipiebat a mense נִסָּן Martio, & inde Festa ordinabantur, annique Regum numerabantur; Civilis a mense תִּשְׂרִי Septembris, quo in contractibus, anno annorum, supputandis Jubileis, annisque Sabbaticis utebantur. A mense אֱלּוּל Augusti decimandorum pecorum initium ducebatur, & a mense שֶׁבַט Januario decimandorum fructuum ex arboribus collectorum. Hinc de his variis anni initiis apud Hebræos habetur in Tractatu ראש השנה De principio anni cap. i. sect. i. הם ראשי שנים הם באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים: באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה: ר אליעזר ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי: באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות ולנטיעה ולירקות: באחד בשבת ראש השנה לאילן b. e. Quatuor sunt principia anni; prima die mensis Nisàn est novus annus Regum, & Festorum: prima die Elùl est novus annus decimandi pecoris. Rabbi Eliezer tamen, & Rabbi Simeon dicunt, prima die Tisrì. Prima die Tisrì est novus annus annorum, anni dimissionis, Jubilei, plantationis arborum, & herbarum. Prima die Scebàt est novus annus arborum secundum sententiam domus Sammài: sed domus Hillèl dicit decimo quinto die ejus mensis. De Hillele, & Sammai vide pag. 45. 65. 542. Itaque cum Judei arbitrentur, terrarum orbem a Deo conditum fuisse Novilunio mensis תִּשְׂרִי Septembris, annos ab Orbe condito numerare incipiunt ab eodem mense, & Kalendaria sua etiam id temporis juxta ipsum ordinant. Juxta Judæos autem in mense תִּשְׂרִי Septembri multa acciderunt memoria digna. Ajunt enim, hoc mense Mundum fuisse conditum; in eo Patriarchas natos, & mortuos; fuisse visitatam Saram, Rachelem, & Annam; Josephum e carcere exiisse; cessasse omnino Patrum suorum in Ægypto servitatem, cum in mense נִסָּן Nisàn liberati sint; hoc denique mense se in libertatem per Messiam vindicandos existimant. Cæterum non eodem semper nomine appellatur primus dies mensis תִּשְׂרִי Septembris, a quo novus annus Civilis apud Hebræos, ut diximus, initium duxit. Levitici enim 23. v. 24. זְכֹרֶן תְּרוּעָה memoria clangoris dicitur; Numerorum 29. v. 1. יוֹם תְּרוּעָה dies clangoris; a Judæis autem vulgo ראש השנה Rofc hafcanà, b. e. initium anni appellatur quo titulo liber unus ex מִנָּה Mi'nà insignitur, in quo de spectantibus ad illum diem multa Rabbini disceptant. Hoc die novi anni primo olim præter Sacrificia jugia, & Sacrificia eadem, quæ offerebantur singulis Noviluniis, addebatur juvencus, aries, & septem agni in holocaustum, & hircus in Sacrificium piaculare.

re. *Varia vero fuit diversis temporibus apud Hebræos Novi anni initium celebrandi ratio. A Mose enim ad Esdræm buccina clangebant, & Sacrificia offerebant. Ab Esdræ ad Christum præter Sacrificiorum oblationem, buccinæque clangorem Synagogas adibant, nonnullas Sectiones ex Sacris litteris legebant, adjunctis quibusdam Precibus, & Canticis. Nunc temporis in Synagogas se conferunt, buccina clangunt, Psalmos, & Cantica canunt, Preces semper terram versus inclinati elata voce recitant, sibi mutuo felicem, fortunatumque annum precantur, caput arietis, res dulces, pisces præstantes, mala punica edunt, rerum omnium copiam, & ubertatem a Deo enixe postulantes. Nonnulli etiam albis vestibus induti suggestum conscendunt, ibique bis Sacræ Scripturæ codicem atrollunt, & deponunt, aliquo ex iis interea in eodem suggesto buccina ex ære, & eboze confecta, non bubula, clangente, ad Israelitarum Idololatriam in deserto per vituli aurei cultum commissam detestandam. Alii præterea ad fluviorum pontes abeunt, ibique peccatorum suorum veniam deprecantes in fluvium quasi ea conjiciunt, verborum illorum, quæ Michæe 7. v. 19. habentur, rationem habentes: **יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַשְׁלֵיךְ** h. e. juxta Vulgatam. Revertetur, & miserebitur nostri: deponet iniquitates nostras, & projiciet in profundum maris omnia peccata nostra. Induuntur autem albis vestibus ad indicandam cordis munditiam, balnea subeunt, in cœmeterio Deum orant, ut sibi velit propitius esse propter justos illic sepultos, & ab omni opere servili abstinent. Appellatur hoc Festum Tubarum, quia hoc Festo tubis, & buccinis clangebant, juxta illud Psalmi 80. 4 **הִקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לְיוֹם חַגֵּנוּ כִּי הִקָּה לְיִשְׂרָאֵל הוּא** h. e. Buccinate in Neomenia tuba, in insigni die solemnitatis vestræ, quia præceptum est in Israel. Rabbini ajunt, hoc die severum, & acre a Deo judicium exerceri, & coram illo tres libros aperiri; primum nefariis, & facinorosis hominibus refertum esse; in altero pios, & religiosos contineri; in tertio vero medium quoddam genus hominum, qui ab ipsis Mediocum appellantur, esse descriptum, propter ambiguam quamdam vivendi rationem nec justorum, nec injustorum numero adscribendorum. De his autem addunt, eos, si ab initio novi anni ad diem decimum ejusdem mensis, in quem Festum **כַּפּוּרִים** Expiationis incidit, respiciant, & religionem ex animo sectantes virtuti se totos dedant, piis annumerari; si vero secus agant, & in vitia præcipites sponte ruant, æternis impiorum cruciatibus reservari.*

Porro varias variis temporibus numerandi annos rationes habuisse Hebræos ex **מִקְרָא** Sacra Scriptura, & aliis Scripturis colligitur. Rabbini hac de re in **ראש השנה** cap. 1. hæc tradunt. Unde probatur, Judæos numerasse ab exitu ex Ægypto? Ex eo nempe, quod scriptum est Exod. 19. 1. *Mensē tertio egressionis Israel de terra Ægypti.* At hinc non constat mihi usurpatam fuisse hujusmodi supputationem, nisi pro tempore illo. Postea etiam illam in usu fuisse unde habemus? Id discito ex Scriptura 1. Regum 6. 1.

ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה ליצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה
 הרביעית בחדש זו הוא החדש השני למלך שלמה על ישראל וכן הבית היה:
*h. e. Factum est quadringentesimo, & octogesimo anno egressionis filiorum Israel de terra Ægy-
 pti, in anno quarto, mense Zivo, ipse est mensis secundus Regni Salomonis super Israel, æ-
 dificari cœpit domus Domini. Postquam vero exstructum est Templum, cœperunt annos
 numerare ab illius ædificatione, juxta illud 2. Paral. 8. 1. ויהי מקץ עשרים שנה אשר
 בנה שלמה את הבית יהוה ואת בותו: Expletis autem viginti annis, postquam ædifica-
 vit Salomon domum Domini, & domum suam. Destructo autem Templo, non fuerunt di-
 gni, qui numerarent ab ædificatione Templi, cœperunt numerare ab ejus excidio, jux-
 ta illud Ezechielis 40. 1. בַּעֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה לְגַלְיָתָנוּ בְּרֵאשִׁית הַשָּׁנָה בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ: In
 vigesimo quinto anno transmigrationis nostræ, in exordio anni, decima mensis &c. De-
 gentes autem sub aliorum potestate captivi non fuerunt digni, qui a se annorum com-
 putum fumerent. Cœperunt itaque annos numerare a Regnis extraneorum, juxta il-
 lud Zachariæ 1. 1. בְּשֵׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיוֹשׁ Anno secundo Darii Regis; & Danielis 10. 1.
 בְּשֵׁנַת שְׁלוֹשׁ לְכוּרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרַס Anno tertio Cyri Regis Persarum &c. Hunc numerandi
 modum servarunt Judæi ad Alexandrum Magnum, a cujus imperio omnes contractus
 obsignarunt per mille, & amplius annos. Primo itaque Israelite annos numerarunt ab e-
 gressu ex Ægypto usque ad Templi Salomonici extruccionem; deinde ab ejus extruccionem; post-
 ea ab excidio; denique a regimine Regum exterorum. Hic autem mos usque ad Alexandrum
 Magnum obtinuit, post quem ab ejus imperio anni supputati, & obsignati contractus per
 mille, & amplius annos. Tandem consuetudo numerandi annos ab Orbe condito paulatim
 invaluit.*

Cæterum inter omnes Interpretes convenit שְׁנָה annum apud Judæos Lunarem fuisse ex
 mensibus duodecim, scilicet diebus tercentis, & quinquaginta quatuor compositum, eumque
 duplicem, alterum naturalem, & vulgarem, alterum Civilem, & Sacrum dictum. Itaque
 cum annus Solaris ex diebus tercentis, & sexaginta quinque, & quadrate constet, interca-
 lationem undecim dierum Judæi adhibuerunt, ut annum Lunarem Solari equarent. De nu-
 mero duodecim mensum nullus ambigendi locus relinquitur legenti Caput quartum Danielis,
 Caput tertium Esthere, & Caput quartum libri tertii Regum, ubi de duodecim mensibus
 expressa mentio. Annum naturalem incipientem a mense Septembri habes ex Capite vigesimo
 tertio Exodi, & institutionem Sacri ex Capite duodecimo ejusdem libri.

De Intercalatione apud Hebræos usitata.

Quod attinet ad intercalationem a Deo non præceptam, a Prophetis tamen usurpatam, so-
 cua-

cundo, & quarto quoque anno eam Judæi inseruerunt post mensem duodecimum ab ipsis **אדר** Adâr, hoc est Februarium, appellatum. Quamobrem alternis vicibus propter quadrantem decimus tertius mensis dicitur **ואדר** Vaadâr ex diebus viginti duobus, & viginti tribus consistabat. Annus communis vocabatur **שנה פשוטה**; annus vero intercalaris **שנה עוברת**. De intercalatione hæc habet Carolus Sigonius de Republ. Hebræorum lib. 3. cap. 1. De intercalatione non extat præceptum in Lege ullum; verum Interpretes asserunt, eam necessariam fuisse, ut conservaretur ratio mensium, quia nova semper Luna exoritur; & Paschæ, quod quarta decima die primi mensis celebrari oportuit paullo ante mensem; & Tabernaculorum, quæ perfecta vindemia celebrari Deus præcepit. Eos vero dies Judæi interposuerunt secundo, & quarto quoque anno post mensem duodecimum, qui dicitur *Adâr*. Itaque eum mensem tertium decimum vocant *Vaadâr*, quasi alterum *Adâr*, dierum viginti duorum, & viginti trium, vicibus alternatis, habita ratione quadrantis. Fiebat autem anni intercalatio per **אב בית דין** Synedrîi Præsidentem, sine quo annus intercalari non poterat, licet ad hanc rem Synedrîi collegæ eligerentur, qui neque minores tribus, neque plures septem eligebantur. Nomine Præsidis Synedrîi ad Judæos procul degentes epistolæ mittebantur, per quas de intercalatione, & ejusdem causis certiores ferent. **קראים** Karæi volunt, intercalationem, stante Templo, fuisse factam a Pontifice Maximo, & reliquis Sacerdotibus, aut Propheta: reliqui Judæi id negant. Negant autem, interfuisse Concilio de intercalatione faciendâ Pontificem, quia per eam **יום כפורים** dies Expiationis in tempus hyemi propius incidebat. Synedrîi autem Præsides pro arbitrio deligebat nonnullos ad intercalationem faciendam, quibus ajebat. Curate, ut parati sitis in loco illo, ut delibemus, & consilium ineamus, utrum annus intercalaris constituendus sit, an non. Ex *Majmonide* De consecratione Calend. & de ratione intercalandi neque Rex, neque Summus Sacerdos ad hanc deliberationem unquam admissus fuit, ille quidem, ne forte propter belli administrationem, vel delectum habendum convocatos cogeret ad alterutram partem intercalandi, vel non intercalandi; hic vero, ne ab intercalatione removeret sui commodi gratia, ne nimirum propter intercalationem mensis Septembris in dies argentes incidere, quibus diei Expiationis ritus ab eo erant peragendi.

De **משנה** *Misnâ* altera Talmudis parte.

משנה *Misnâ* est una ex præcipuis partibus Talmud, quarum altera est **גמרא** Ghemârâ. Itaque **משנה** *Misnâ*, sive **תורה שבעל פה** est Lex, quam Judæi a Deo Mosi in monte Sinai ore traditam dicunt, & a Mose per traditionem integram, atque incorruptam usque ad tempora Antonini Imperatoris servatam credunt. Cum vero R. Jehudâ inter Hebræos
sa.

*sapientissimus, ne paulatim oblivioni tradita periret, eam ex schedulis omnibus, quibus memorie causa continebatur, collectam anno Christi centesimo quinquagesimo litteris mandasset, Judæi omnes tum terram Sanctam, tum Babyloniam incolentes eam sibi sancte, religioseque servandam decreverunt. Altera Talmudis pars גמרא Ghemarà dicta est supplementum, si-
ve commentarium quoddam variis temporibus a Rabbiniis ad explicandam legem ore traditam compositum, & nonnullas Disputationes inter Judæos habitas complectens. Plura de Talmu-
de vide in Disputatione huic Lexico premissa.*

שׁ Abbreviatura. Idem ac ששה סדרים Sex ordines, sex partes Talmudis. Hoc nomine ab Hebreis Talmud solet appellari, ut בשם in Talmud, שבשם quod in Talmud &c. In Jonathanis Targum legitur כל קבל שית סררי מתניתא juxta sex ordines Traditionum Talmudicarum Exod. 26. 9. Nam מתניתא idem est, ac משנה Traditio, Lex secundaria, & doctrina, quæ in Talmude continetur.

שסה Non est proprie Abbreviatura, sed litteræ numerales sunt, quæ valent 365. quo numero designantur præcepta Legis negativa. Ex תורה Lege enim Rabbini 613. præcepta eliciunt, de quibus in Tractatu מכות cap. 3. extat Traditio. חריג מצות נאמרו לו למושה בסיני שסה לאוין כמניין ימות החמה: רמח עשיים כנגד איברוי של אדם: אמר רב המנונא: מאי קרא תורה צוה לנו משה מורשה תורה בנימטריא b. e. Præcepta 613. dicta sunt Mosi in Sinai; 365. negativa, juxta numerum dierum Solarium: 248. affirmativa, juxta membra hominis. Dixit Rabbi Menunnà. Qua Scriptura id probatur? תורה Legem præcepit nobis Moses hæreditariam. Deu-

ter. 33. 4. ubi תורה per Gematriam (Cabala speciem) est 613. R. autem Salomon ad hunc locum inquit. Præcepta affirmativa sunt 248. quia unicuique membro dicitur; fac, serva præceptum; præcepta autem negativa sunt 365. quia singulis diebus homines monentur, ne mandata Dei transgrediantur.

שלחן ערוך שׁ Abbreviatura. Idem ac שׁלחן ערוך Est nomen libri, Juris utriusque decreta, & constitutiones complectens. 2. של עולם Mundi. Solet precedere רבון, vel רבוננו. 3. שמיני עשרת Octavus dies interdicti, vel operæ prohibita. Hoc nomine vocari solet dies octavus tum Festi Pasche, tum Festi Tabernaculorum, cum uterque sacer sit, & in eo omnia opera servilia vetita.

שעבר Servituti subjecit; oppressit, subegit. השתעבר obligari, obligatum esse. השתעבר subditus, subiectus. השתעבר subjici, subditum esse. שעבור servitus, subiectio: cautio, obligatio in materia juris.

שחור על שׁ Abbreviatura. Idem ac שחור על הלבן נגר לחרפן Nigrum super albo est memoriale desolationis, videlicet Templi,

Urbis Hierosolymitanæ . Cum autem ex Psalmo 137. v. 5. 6. teneantur Hierusalem semper meminisse : **אם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם** תשכח ימיני ; תרפק לשוני לחכי אם לא אֲזַכְרֶנִי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי ; *h. e.* Si oblitus fuero tui Hierusalem, oblivioni detur dextera mea. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui. Si non proposuero Hierusalem in principio lætitiæ meæ : ideo parietibus albis ædium, vel Synagogarum in medio nigri orbis, aut alterius figuræ hanc *Abbreviaturam* **שעוהל** inscribere solent, ut intuentium oculi facilius ad eam legendam convertantur.

שְׂעוּה Cera. *Hebraice* דוֹנָג. **שְׂעוּה** Cera. Genes. 43. 11. *Jonathān* transfert **שְׂעוּה**. Itaque **שְׂעוּה**, & **שְׂעוּפָה** idem esse videntur per commutationem affinium in pronuntiatione litterarum. *Ei in Hebræo* respondet נִכְאָת, quæ dictio & a R. Salomone, & ab Hebræis Germanis cera exponitur ; ab aliis explicatur balsamum.

שְׂעוּפָה Balsamum, opobalsamum. **שְׂעוּר** Æstimare, putare, conjicere. *שְׂעוּר* conjectura. *Hinc* הִשְׂעוּר Caph conjecturæ, quando sc. significat fere, quasi, quodammodo. *Item* mensura, æstimatorio. *Juxta* מְשׂוּרָה juxta mensuram, vel æstimationem, quasi. *כוח* הַמְשָׂעֵר virtus æstimatoria, divinatoria.

Idem ac **שְׂעוּה פְּרוּטָה** Pretium æquum Prutæ, sive pecuniæ. *Pruta est moneta, de qua vide hujus Lexici pag.*

654. *Quare per synecdochen adhibetur pro pecunia.* **שְׂוָה** autem æquum, æquale, ac propterea æquo pecunia pretio responderet.

שְׂפָה Tranquillum, quietum esse : teri, atteri : sensim effundere : *de vino* percolare ; radere, fricare, polire. **שׂוּפִי** quies, tranquillitas. **פְּשׂוּפִי** quiete, facile, tranquille : acetabulum femoris *Talmudicis*. **שְׂפִי** contritus, luxatus, claudus. *R. Abèn Ezrà* clivus. **שְׂפּוּי** ramentum dolabræ, vel runcinæ. **שְׂפּוּי** declivitas : epiglottis. **שְׂפָאָה**, **שְׂפִיָּה** expositio, ratio : claudicatio, luxatio pedis. **שְׂפִיפָה** Sciphà. *Moneta antiquæ nomen, ita dictæ, quia adeo usu attrita est, ut vix imago, figura, & inscriptio agnosci possit.* **שְׂפּוּיָן** placenta mellita. **שְׂפּוּחָה**, **שְׂפּוּחָתָה** contritio, conculcatio. **שְׂפּוּי** tranquillus. **שְׂפָאִי** οἶνοπώλης, caupo, vinum vendens.

שְׂפֵט Judicare, jus dicere. **מִשְׂפָּט** judicium, ratio, modus, ritus : jus : proprietas, propositio apud Logicos, definita, & certa loquendi ratio. *Hinc* הַמִּשְׁפָּט יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי חֵלְקִים הַנּוֹשֵׂא וְהַנְּשׂוּא *h. e.* propositiois duæ sunt partes, subjectum, & prædicatum. **מִשְׂפָּט הַשׁוֹלֵל** propositio negativa. **מִשְׂפָּט מַחִיב** propositio affirmativa. **מִשְׂפָּט הַמּוֹחֵלֵט** propositio absoluta. **מִשְׂפָּט מְהוּפָּךְ** propositio conversa. **מִשְׂפָּט סְתָמִי** propositio absoluta, sive indefinita. **מִשְׂפָּט הַמְּשַׁטֵּי** propositio individui. **מִשְׂפָּט הַמְּשַׁטֵּי** propositio particularis. **הַנְּמַנְעִים** propositiones impossibiles. **הַמְּשַׁטֵּים הַמְּתַהַפְּכִים** propositiones contra-

trariæ. ההכרחיים המשפטים propositiones necessariæ. כוחרים המשפטים propositiones contradictoriæ. המתנגדים המשפטים propositiones oppositæ, sive repugnantes.

שפמן Stultus, amens, fatuus, infanus.

שפך Fundere, effundere. משפך clepsydra. שפכין canales. שפיכות effusio: מי שפיכות aquæ effusionum, aquæ pollutæ. שופכין matulæ. משפך infundibulum: clepsydra.

שפל Humilis, inferior, infimus, abjectus, vilis. שפל idem.

שפע Influentia, influxus: redundantia. השפיע affluere fecit: infudit, abunde contulit. משופע declive. שפע declinare, descendere. שפוע declivitas, descensus. בשופע affluenter, abundanter, copiose, cumulate.

שפף שפישף Conterere, calcare, conculcare. Item confricare, polire. שפשוף שפפיתו confricatio, frictio, comminutio.

שצ Abbreviatura. Idem ac צבור Nuncius, legatus, minister Synagogæ, ædituus. Ei preponuntur serviles, ut ושצ, כשצ.

שבתאי Abbreviatura. Idem ac שצם הנכל שצק מאדים המה נונה כוכב לבנה Saturnus, Jupiter, Mars, Sol, Venus, Mercurius, Luna. Sunt septem Planetarum nomina apud Astronomos.

שקר Vigilare, attentum, assiduum esse, diligentem in re aliqua, lucubrare. השתקר idem. שקירה assiduitas, di-

ligentia, vigilantia, alacritas. R. Levi Prov. 31. 4. רוב העסק עם הנשים ישיר על החכמה h. e. Frequens conversatio cum mulieribus depellit hominem a studio sapientiæ. Vide, que, & quanta cautio in verbis, & operibus tibi adhibenda sit, dum earum familiaritate uteris.

שקרן Vigil, sedulus, diligens, attentus, industrius, assiduus.

שקור Idem.

שקרין Amygdala. Per litterarum commutationem ejusdem organi ק & ק inuenies scriptum etiam שגרין Genes. 43. 11. שקרין המתוקים amygdala dulcia. שקרים המרים amygdala amara.

שקר Amygdala, arbor: membrum generationis, quia, ut nonnulli Rabbini ajunt, quemadmodum amygdale valde profunt ad incolumitatem servandam, quod vulgo testantur Medici omnes; ita etiam membrum generationis valde Mundo prodest. Si potes, a risu abstinere propter hanc allusionem.

משקר Amygdalatus, amygdalæ speciem referens. Plur. משקרין amygdalati, speciem amygdalæ referentes, sculpti instar amygdalarum. Exod. 25. 34. quasi in nuncis modum D. Hieronymo.

Est etiam משקר species quedam cupediarum, & bellariorum apud Italos jamdiu in usu, vulgo Mandorlato, que ab Aromataris, & Pharmacopolis ex amygdalis, melle, & ovi albumine diligentissime confici solet, & certatim parari frigidiore hyemis tempore, ut

facilius concreſcat, diutiusque perduret ad al-
 licendos delicatos, & molles homines, qui
 quotidie eo veſcentes, ut gula excuſationem
 præſtant, gulofitatisque notam effugiant, a-
 junt, ex conſilio Medicorum propter amygdal-
 las, & mel maxime ſtomacho prodeſſe, ſan-
 guiniſque maſſam puriorem reddere.

שקל, משקל Pondus. Grammaticis for-
 ma, analogia, vel anomalia vocis, ad

quam alia ſimiles accommodantur. על משקל
 שנים ad formam nominis שנים, veluti
 שמים, ריחים, מיס, que nomina numero
 ſingulari carent. R. David Ezech. 4. 10. ad
 vocem במשקול ſcriptum reliquit. Est cum
 Cholem מוזור משקל ad formam nominis
 מוזור. משקול ponderatio: libramentum,
 acies, acumen mentis, ad animum rela-
 tum: dictamen rationis. שקולאין bajuli.

De Janne, & Mambre, de quibus mentio in Epistola
 D. Pauli ad Timotheum Cap. 3. v. 8.

שקל, שקל Portare, bajulare, ferre. Placet hoc in loco Proverbium uſurpatum
 a Magis Ægypti contra Moſem portenta edentem ad eum deridendum afferre. אַמְרֵי
 לִיהּ יוֹחָנָא וּמַמְרֵא לְמִשָּׁה חֶבֶן אַתָּה מְכַנִּים לְעַפְרַיִם אֲמַר לְהוּ אַמְרֵי אַנְשֵׁי לְמַתָּא
 : רִירְקָא יִרְקָא שְׁקוּל: b. e. Dicebant ipſi Jochanà, & Mamrè, nempe Moſi: Paleam
 tu inferſ in Aphrajim: (cum admiratione:) Reſpondebat ipſis Moſes: dicunt vulgo
 homines: In urbem olerum olera importa. Cum igitur Moſes ante liberationem Iſraelita-
 rum portenta, ac ſigna, que Deus præceperat, edere inciperet in Ægypto, Ægyptii ſibi ſtatim
 perſuaſerunt, & vulgo arbitrati ſunt, illa ab eo patrari על ירי כִּישׁוּף per magiam, cum
 eam Ægyptii exercerent, maximeque in tota Ægypto vigeret. Itaque duo celebres, & eximii
 inter ipſos Magi, Jochanà, ſive Joannes, vel Jannes, & Mamre Moſi per contemptum, &
 jocum, ut populi cachinnis exciperetur, palam illudentes dicere cœperunt: paleam tu inferſ
 in Aphrajim? objicientes hac ratione, eum paleam, fœnum, aut pabulum jumentorum eo ferre,
 ubi maxima erat copia, cujuſmodi laus Aphrajim erat tribuenda; quaſi dicerent: Magicas
 artes tu ad oſtendendum veniſti in Ægyptum, ubi ars magica celebris eſt, & ubi longe peritio-
 res Magi reperiuntur, quam tu? Eis igitur ſimili Proverbio Moſes reponerat: In urbem ole-
 rum olera importa. Eo enim res importandæ ſunt, ubi maxima eſt earum copia, cum illuc
 major hominum multitudo confluat ad paranda victui neceſſaria, & ex abundantia pretii me-
 diocritas naſcatur.

Fuerunt autem יוֹחָנָא וּמַמְרֵא Jochannà, & Mamrè duo Magorum principes in Ægypto,
 qui Moſi Divina miracula coram Pharaone edenti reſtiterunt, eadem magicis artibus patrare
 conantes, que Moſes Dei juffu, & virtute operabatur, de quibus mentionem injicit D. Pau-
 lus Apoſtolus 2. ad Timoth. 3. 8. Ὁ τρόπον ἃ Ἰαννῆς, & Ἰαβρῆς ἀντέστησαν Μοῦσῃ &c. Quem-
 Bbbbb admo-

admodum autem Jannes, & Mambres resistenterunt Moyſi, juxta Vulgatam, de quibus in nullo alio loco Sacrae litterae meminerunt.

Non erit ab re de nominibus, conditione, personis, & gestis Janne, & Mambre nonnulla addere. Itaque horum nomina diversa ratione scripta invenies. Alterius enim nomen modo scribitur יוֹחָנָן, vel יוֹחָנָא, vel יוֹחָנִי; a Rabbinis vulgaribus יוֹחָנִי, יוֹנֹס, יוֹנִיס; a Targumistis יוֹנִיס, vel יוֹנִיס. Singula haec nomina corrupte derivantur a forma יוֹחָנָן, quae idem est, ac Ἰωάννης, Joannes. In Vulgata Latina legitur Jamnes, quod est corruptum pro Jannes. Alterius autem nomen est מִמְרֵי, vel מִמְרֵי, quae forma Talmudistis est in usu. In Tzozar legitur וַיִּמְבְּרוּס; in Targumistis וַיִּמְבְּרִים; Graece Ἰαμβρῖς. Haec duae ultimae descriptiones derivantur a מִמְרֵי mutato נו in י, & inserta littera B. Dicitur autem in יוֹאֲנִי וַאֲמִבְרוּסִיאוּ Johannes, & Ambrosius. Quod vero ad eorum conditionem attinet, fuerunt duo filii Balaam arioli ex sententia Hebraeorum, qui id conjiciunt ex Numer. 22. 22. ubi legitur: וְהוּא רָכַב עַל אֲתָנּוּ וְהוּא רָכַב עַל אֲתָנִיָּה. Et ipse infidebat asino suo, & duo pueri ejus erant cum eo; quos clare, & aperte in suo Targum Jonathas nominat, inquit: וְהוּא רָכַב עַל אֲתָנִיָּה וְהוּא רָכַב עַל אֲתָנִיָּה. Et ipse infidebat asino suo, & duo pueri ejus Jannes, & Jambres cum eo. Itaque duos pueros pro duobus filiis acceperunt. In Zozar Numer. fol. 90. כִּיּוֹן דַּחְמָא לְפִינָהּס פֶּרַח בַּאֲוִירָא וְתָרִין בְּנֵי יוֹנֹס וַיִּמְבְּרוּס. Postquam vidisset Balaam Phinees, volavit per aerem, & duo filii ejus cum ipso, Jannos, & Jombros. Hinc apud D. Ambrosium, Jamnes, & Jambres fratres erant Magi &c. Vocantur autem ab Hebraeis modo רְאִשֵׁי הַחֲרֻטִּים capita magorum; modo רְאִשֵׁי הַרְשֵׁיָא principes praestigatorum; modo רְאִשֵׁי מִכְשָׁפִים capita incantatorum. Porro multa, ac varia ab iis gesta a Rabbinis narrantur. Praecipuum vero illud fuit, eos, cum Moses coram Pharaone signa jussu Dei ederet, verbis, & factis eidem restitisse, ut supra innuimus, conatosque esse miracula omnia arte magica imitari, quae Moses virtute Divina patrabat. Rem illam a Rabbinis narratam fusius בעל ערוך Baal Aruch exponit: כִּשְׁבָא מֹשֶׁה לְמַצְרַיִם בְּאוֹתוֹת שְׁנֵתָן לוֹ הַקֶּבֶה אָמְרוּ לוֹ יוֹחָנִי וּמְמֵרֵי רְאִשֵׁי הַחֲרֻטִּים אֵל פֶּרַעַה: זֶה הוּא מִלְכָּתְנוּ וְאֲנִי יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּלִהְטִינוּ: וְאַתָּה דוֹמֵה לְמִי שְׂמֵבִיא תְּבִין לְעַפְרַיִם שְׁהִיא עִיר תְּבוּאָה וּמִמְנָה שֶׁבֶר לְמִקּוּמוֹת הַרְבֵּה: וְאִךְ יִבִּיא אֲדָם אֵלֶיהָ תְּבִין: אָמַר לְהוֹן אֲמָרִי אֲנִשִׁי לְמַתָּא דִּירְקָא יִרְקָא שְׁקוּל: Quando venit Moses in Aegyptum cum signis, quae dederat ei Deus, dixerunt ipsi Jochane, & Mambre, capita praestigatorum Pharaonis Regis. Hoc est artificium nostrum, & nos possumus ea praestare praestigiis nostris. Tu autem similis es ei, qui infert stramen in Aphrajim urbem frugum, unde etiam in alia plurima loca divenditur. Quo modo er-

go potest aliquis ad eam urbem stramen, aut fœnum afferre? Respondit ipsis Moses: dicunt vulgo homines: In urbem oleris olera inferto. *A. R. Salomone Proverbium ita explicatur.* In urbem, in qua crescit oleris multum, inferto etiam olus tuum, ut vendas. Eo enim confluunt multi homines ad emendum, ubi rerum copia suppetit. *Hæc ratione clarum clavo, ut dicitur, Moses truxit. Idem confirmatur in Medrâs Tanchumâ sect.*

ישני הרטומי מצרים עמהם ושמותם יינוס וימכרום שהיו עושיין *his verbis:* כי תשא לפני פרעה כל אותם כשפים כמו שכתוב ויעשו וגו. *b. e.* Et duo præstigiatores Ægypti erant cum eis, quorum nomina sunt Jonos, & Jombros, qui fecerunt coram Pharaone omnes istas magias, *sicut scriptum est:* ויעשו גם הם הרטומי מצרים. *Exod. 7. 12.* Et fecerunt etiam ipsi præstigiatores Ægypti præstigiis suis. *Hinc Apostolus:* Ὁν πρόπον ἦ Ἰάνης, & Ἰάμβρης ἀντίστοιχοι Μωϋσῆ. Sicuti autem Janes, & Jambre resistunt Moyfi. *Quis autem dubitet, Apostolum Paulum Traditionem hanc hausisse, cum Gamalielis Discipulus fuerit, & in rebus Hebraicis ab eodem institutus? Tritam hanc historiam in Judæorum Scholis fuisse satis superque evincunt Rabbiorum libri, qui de ea passim mentionem faciunt. Alia etiam contra Hebræos propter hos præstigiatores facta recensentur. In libro enim זוהר Zohar dicuntur Jonos, & Jombros vitulum aureum confasse; dicuntur a Jonathane Exod. 1. dedisse consilium Pharaoni Regi Ægypti, ut omnes masculos Hebræorum recens natos occidi juberet, ut hac ratione Hebræorum natio penitus deleberetur; omnino dicuntur eundem Pharaonem hortati esse, ut Israelitas ex Ægypto fugientes insequeretur. Hæc omnia non mediocriter prodesse possunt ad Apostoli locum citatum illustrandum.*

שקע Mergi. De Sole, occumbere: sculpi in profundum. צורות משוקעות figuræ in profundum sculptæ: *oppositum* בולטות prominentes. שקיעה occasus Solis. שקוע immersio: depressio. שקעה, שקעה aqua, aut alterius liquoris sedimentum: aqua subfidens: aquæ imminutio, & absorptio in terram. שקועין infusiones, decocta medicinalia, quibus herbae, aromata, & alia immerguntur. שקיעה immersio. De Sole, occasus: שקיעת החמה occasus Solis. In precibus vespertinis ita orant Judei. Sit voluntas tua, o Deus, ut sicuti largitus es

mihi videre Solem בורחחה in ortu suo, sic quoque largiaris mihi לראות בשקיעתה videre occasum ejus.

שקרנית Mendax. פאם. שקרנית. שקרנית mendaces, & שקרואין Talmudistis excitantes ad mendacia.

שר Abbreviatura. Idem ac שלום רב Salus plurima. 2. שם רע Nomen malum, fama mala. 3. שמונת רבא Glossa magna in Exodum.

שרט Cædere. שרטה linea, ut chartæ, manuum, & similitum.

שרטטין Lineas ducere. שרטט, שרטט

lineamenta. שְׂרָט amuffis, regula. שְׂרָט
caesura. שְׂרִיטָה incisio. שְׂרִיטָה caesura.

שְׂרִי Abbreviatura. Idem ac שְׂרִי
שֵׁם רְשָׁעִים Nomen improborum putrescat, ex
יִרְקָב Proverb. 10. v. 7. In Juchasin de Sadoco, &
Bajetboso primis Sadduceorum capitibus usur-
patur. In Cabbala autem R. Abrahami fol.
33. legitur: על אילו נאמר זכר צדיק
לברכה ועל המינים נאמר שם רשעים
De illis, videlicet Israelitis justis, di-
citur: memoria justii benedicta fit: de Hæ-
reticis vero dicitur: nomen improborum
putrescat.

שְׂרָק Parietem incrustare, oblinere, cæ-
mento obducere. Item labare, labascere.
שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה
lubricitas. שְׂרָק, שְׂרָק, שְׂרָק
stibium, fucus. שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה
colorati, fusci. שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה
merops; nomen avis.

שְׂרִיקָה, שְׂרִיקָה
Fistula, tibia.

שְׂרִיר Firmare, confirmare. שְׂרִיר
firmum, stabile, ratum, constans. שְׂרִיר
firmitas, veritas. שְׂרִירָה
firmiter, constanter.

שְׂרִיר Principatum gerere, administrare.
שְׂרִיר principatus. Hinc tritum illud: אין
לְהוֹיֹת לְאָדָם שְׂנֵי שְׂרִירֹת
b. e. Non debent esse homini duo principatus, scilicet
duo domini, vel principes; cum nemo debeat,
vel possit duobus dominis eodem tempore ser-
vire.

שְׂרִיר Princeps.

שְׂרִיר Radix, radicalis. שְׂרִיר
אֲחֻזוֹת שְׂרִירֹת litteræ radicales, quibus opponuntur
שְׂרִירֹת ferviles. Grammaticis שְׂרִיר
radix, thema,

vox primitiva. Item fundamentum: us
שְׂרִיר radix rei, negotii fundamen-
tum. שְׂרִיר שְׂרִירֹת
rei præcipuæ oblitus
sum. Plur. שְׂרִירֹת
radices, articuli præ-
cipui, quales sunt articuli Fidei in Deum.
שְׂרִירֹת שְׂרִירֹת
radicalis. שְׂרִירֹת
eradicatio.

שְׂרִיר Utilitatem, commodum, lucrum
afferre. שְׂרִירֹת
lucrari, lucrum, utilita-
tem, emolumentum, commodum percipe-
re.

שְׂרִירֹת Sella: scabellum.

שְׂרִיר Abbreviatura. Idem ac שְׂרִיר
Nomen Cælorum, b. e. nomen Dei Cælos
inhabitantis. Cum servilibus לְשֵׁן, לְשֵׁן.
בְּשֵׁן, בְּשֵׁן.
2. שְׂרִירֹת Samuel Sullàm. Nomen
Rabbini, cujus studio liber יוֹחָשֵׁן
Juchasin a R. Abrahamo compositus primo Constantino-
poli editus est.

שְׂרִירֹת Sociavit. שְׂרִירֹת
focii, amici, sodales. שְׂרִירֹת
societas. Vide pag.
hujus Lexici 687. 688.

שְׂרִיר Abbreviatura. Idem ac שְׂרִיר
Hora, tempus precatationis. De tribus tem-
poribus solennibus precum apud Hebræos vide
pag. 379. hujus Lexici. 2. שְׂרִירֹת
Exaudiens preces. Solent Hebræi in fine pre-
cum dicere שְׂרִירֹת, בְּאִי, b. e.
בְּרוּךְ אַתָּה, b. e. בְּרוּךְ אַתָּה
Benedictus sis, o Do-
mine, exaudiens preces. 3. שְׂרִירֹת
Forte dices, objicies. 4. שְׂרִירֹת
Salus secunda. Adjiciunt fini Epistolarum, re-
spondetque nostro iterum vale.

שְׂרִירֹת, שְׂרִירֹת
Mingere. שְׂרִירֹת
urina.
mi.

הַשְׁתַּנָּה mictio, urina.

שָׁתַף Immergere, immergendo ablucere.

שָׁתַף Adjungere, associare. *Pabel* שָׁתַף communicare, participem efficere, adjungere. *Itbpabel* הַשְׁתַּתֵּף consociari. מְשֻׁתָּף, שֻׁתָּף Socius, cooperator. שֻׁתָּפוֹת socia. שֻׁתָּפוֹת societas, commercium, negotiatio communis. שְׁתוּף idem.

Item communicatio, æquivocatio. שָׁם

מְשֻׁתָּף nomen æquivocum, ambiguum, commune. מְשֻׁתָּתֵף שָׁם idem. מְלָה

מְשֻׁתָּתֵף vocabulum æquivocum. חִזְקָר

מְשֻׁתָּתֵף materia communis, scilicet prima.

שְׁתוּת, שְׁתוּת Pars sexta.

שְׁתַּח Guttatim fluere, stillare.

שִׁתְּסָר Sexdecim, decimus sextus. *Com-*

ponitur ex שֵׁית sex, & עֶסֶר decem.

INCIPIENTIA

ת א

ת *Littera fatalis in omnium fere Linguarum Alphabetis crucis, id est, patibuli figuram habet: modo radicalis, modo servilis est; inservit Nominibus, & Verbis tum in principio, tum in fine. In numeris valet quadringentos. Adhibetur ad formandam secundam personam masculinam, & secundam, ac tertiam personam Futuri femininam tum numeri singularis, tum pluralis.*

תֵּאבֵב Desiderare, concupiscere, cupere, expetere, appetere. Psal. 84. 3. *Participium* אֲנִי תֵּאבֵב cupio ego. Ruth 1. 16. *Alii vertunt*, conversa sum ego, quasi a תֵּבֵב. *Plur.* תֵּאבֵבִים desiderantes. Hof. 13. 5.

תֵּאבֵבָה, תֵּאבֵבָה, תֵּאבֵבָה Desiderium, concupiscentia, appetitus. Gen. 3. 16.

תֵּאבֵבִים Idem.

תֵּאבֵב *Hinc est Participium* וְתֵּאבֵב & veniens. Gen. 27. 40. *in Targum* Jonathanis. *Quidam ex Hebraeis vertunt*

וְתֵּאבֵב & venit.

תֵּאבֵבָה *Laseris herbe species. In Arabibus scribitur* תֵּיבָה. *Fortasse huc respexerunt* LXX. Isa. 51. 20. תֵּאבֵב reddentes Betam.

תֵּאבֵבִים, תֵּאבֵבִים, תֵּאבֵבִים, *Græce* Θέατρον Theatrum. *Cum*

probesti תֵּאבֵבִים Ezech. 27. 6. *Plur. cum aff.* תֵּאבֵבִים Theatre vestra. Deuter. 28. 19. *in Jonathane.*

תֵּאבֵבִים, תֵּאבֵבִים, תֵּאבֵבִים; תֵּאבֵבִים *Gemellus. Plur.* תֵּאבֵבִים gemelli, gemini: res gemellæ, geminatæ.

Fæm. תֵּאבֵבִים gemella. *Cum aff.* תֵּאבֵבִים Gen. 4. 2. *in Jonathane. Sepe pro ת א est apud Rabbinos. In Masora usurpatur pro duabus vocibus, quæ in uno versu continuo repe-*

tuntur, ut גַּבִּים, גַּבִּים 2. Reg. 3. 16. *Item*
תְּאֵמִים Gemini, *signum Cœleste*; *apud*
Rabbinos.

תֵּינֵתָא & תֵּינֵתָא תֵּינֵתָא
תֵּינֵתָא Ficus, *arbor & fructus*.
Plur. תֵּינֵתָא, תֵּינֵתָא.

תֵּינֵתָא Definiri, delineari. Jos. 18. 14.
תֵּינֵתָא Definire, describere, de-
nominare, *præcipue a forma*. תֵּינֵתָא Deno-
minari, describi, determinari.

תֵּינֵתָא Forma.
תֵּינֵתָא Forma, figura, species.

תֵּינֵתָא Pabel. Excitare, suscitare. I-
sa. 14. 23. dare, tradere. Je-
rem. 18. 21. prosternere, interficere. 2. Sam.
23. 8.

תֵּינֵתָא תֵּינֵתָא, תֵּינֵתָא, תֵּינֵתָא
Arca, ca-
psa. Genes. 8. 13. Exod. 2. 3. 1.
Sam. 6. 8.

תֵּינֵתָא, תֵּינֵתָא, תֵּינֵתָא Diction, vox, vocabu-
lum *apud Rabbinos Grammaticos*. Plur. תֵּינֵתָא
dictiones. *Hinc ראשי תיבות* capi-
ta dictionum, *h. e. Abbreviaturæ composi-
tæ ex litteris initialibus variarum vocum*:
תֵּינֵתָא fines vocum, *h. e. Abbreviaturæ ex*
ultimis dictionum litteris factæ. Masorethe pro
תֵּינֵתָא *usurpant etiam תֵּינֵתָא, & in nume-
ro plurali תֵּינֵתָא voces*. Ex R. Elia olim in-
tercessit discrimen inter תֵּינֵתָא, & תֵּינֵתָא, *quæ*
utraque dictionem vocem significat, ita ut
תֵּינֵתָא sit de voce, quæ proferabatur; תֵּינֵתָא
autem de voce scripta. Id autem *apud Aucto-
res non animadvertitur, sed utriusque usus pro-*
miscuus est.

תֵּינֵתָא Orbis, terra habitabilis. Isa.

תֵּינֵתָא 14. 21. In יַלְקוּט JalKût Pro-
verb. cap. 8. v. 31. de hoc nomine terra Israel

למה נקרא שמה תבל? למה נקרא שמה תבל?
היא מתובלת מכל ארצות *h. e.* Quare vo-
catur nomen ejus תֵּינֵתָא? quia est מתובלת
condita præ omni terra. Aliæ enim terræ
omnes ita comparatæ sunt, ut, quod in u-
na est, non sit in alia; sed in terra Israe-
lis nihil desideratur, ut dicitur Deuter. 8.

לא תֵּינֵתָא בְּהָא לא תֵּינֵתָא בְּהָא
Non indigebis in ea ulla re. *Vel* שֵׁם תֵּינֵתָא
נקרא שמה תבל על שם תֵּינֵתָא *h. e.* voca-
tur nomen ejus תֵּינֵתָא propter תֵּינֵתָא condi-
mentum, quod in ea est: Quodnam autem
est illud? Lex, sicuti dicitur Thren. 2. 9.

בְּנֵי אֵין תֵּינֵתָא בְּנֵי אֵין תֵּינֵתָא
In gentibus non est Lex. *Ex quibus omnibus Hebrei inferebant,*
Legem esse in Israel. R. Salomon etiam ad di-
tensionem תֵּינֵתָא Orbis Isa. 24. 4. reliquit scri-
ptum תֵּינֵתָא תֵּינֵתָא תֵּינֵתָא תֵּינֵתָא
היא ארץ ישראל שהוא מתובלת *h. e.* Intelli-
gitur terra Israe-
lis, quæ est condita præceptis multis.

תֵּינֵתָא Condire. *Per metaphoram usurpatur*
etiam de aliis rebus, quæ sunt extra sensum
gustus, ut apud Latinos: condire hilaritatem
tristitia.

תֵּינֵתָא Condimentum. Plur. תֵּינֵתָא condi-
menta. In בְּרָא בְּרָא בְּרָא בְּרָא *legitur*:
בְּרָא בְּרָא בְּרָא בְּרָא *h. e.* Crea-
vit Deus concupiscentiam malam, creavit
etiam ipsi Legem in condimentum. כְּמוֹ
הַחֲבֵלִין הַמְנַעִימִין אֶת הַמֵּאֲכָל *h. e.* Sicut
condimenta suavem reddunt cibum. In
Era.

ערכין Erachin fol. 13. Adolescentuli Levi-
tae non canebant nablio, neque cithara,
sed ore, כרו ליתן תבלין בנעימה, ut da-
rent condimentum suavitati, h. e. ut gra-
ciliori sua voce condirent graviolem Levi-
tarum seniorum cantum.

תובלא Spica. Hierosolymitane, pro Hebraeo
שבולת.

תובלא Funis. In Tractatu נדרים Ne-
darim fol. 89. legitur hujusmodi Proverbium:
רהיש בנפא ותובלא ולא מצוי למיתנא
h. e. Currit per scalam, & funem, nec pot-
est quicquam discere. De iis usurpatur, qui
omnes vires, omnes conatus adhibent, & ve-
lis, remisque contendunt nulli labori parcentes,
ut aliquid consequantur, sed oleum operamque
perdunt, aerem verberant, litus arant, nul-
lum fructum, nullum premium ex improbis la-
boribus suis reportantes. Inde autem Prover-
bium natum, quia solebant olim agricola per
scalam in arbores ascendere, & per funes de-
cerptos fructus demittere, vel eos non reperien-
tes vacua canistra cum indignatione projicere.

תבללא Limax. Psal. 58. 9.

תובלא, **תובלא** Spicae. Gen. 41. 7. in
Jonathane.

תבן, **תבנא** Palea, stramen. Genes. 24.
25. Ezech. 13. 10.

תבן Stramine conspergi.

מתבן Straminarium. Locus reponendo stra-
mini inserviens. In פסחים fol. 8. legitur:

ורפת בקר ומתבן ולולין Et stabulum
boum, & straminarium, & gallinaria non
habent opus inquisitione fermenti, h. e. non

sunt subjecta inquisitioni fermenti.

תבע Quærere, inquirere, require-
re, repetere, exigere, posce-
re, postulare, interrogare. Deut. 22. 2. Isa.
19. 3. Hinc illa Juvis sententia: אין המפקיר
את הפקדון יכול לחבוט את הפקדון h. e. Depositor
non potest repetere depositum, nisi in lo-
co, ubi deposuit illud. Speciatim, exigere
poenam, vindicare, ulcisci. **תבע**
inquiri. Esth. 2. 23.

תביעה Exactio, petitio, repetitio debi-
ti, aut alterius rei.

תבר Frangere, confringere, diffri-
gere, effringere, perfringere,
perrumpere, disrumpere. Jerem. 28. 12. E-
zech. 6. 9. Metaphorice, animo frangi, ter-
reri. **תבר** idem. Job 7. 9. **תבר**
תבר, vel **תבר** **תבר** confringi. E-
xod. 22. 10. Jerem. 50. 23. Isa. 38. 13.

תבריא, **תבריא** Fractum, confractum,
discerptum. Substantive, fractio, contra-
ctio, contritio. Isa. 60. 18. Psal. 124. 6. Plur.
תברין, **תבריא** fractiones.

תברא, **תברא**, **תברא** Fractio, fractura,
confractio, ruptura, contritio. Levit. 21.
19. & 24. 20. Prov. 16. 18. Isa. 51. 19. Plur.

תבריא confractioes. Job 41. 16.

תבור Idem. Isa. 30. 13.

תברות Idem. Thren. 3. 65.

מתברא, **מתברא** Sella parturientium. E-
xod. 1. 16. 2. Sam. 22. 5. Hof. 13. 13.

מתברין Fluctus. Psal. 42. 8.

תג, **תג** Corona, diadema. Esth. 2.
17. 19. Cant. 3. 11. Plur. constr.

תְּנִי coronæ. Esth. 1. 3.

Apud Rabbinos passim תְּנִי דְּמִלְכָּא corona Regis. תּוֹרָה Lex etiam appellatur corona. Hinc illud in פרקי אבות legitur: דִּאֲשַׁתְּמִישׁ בְּתַנְּא חֲלָף Qui serviliter, h. e. lucri causa, operam dat Legi, transit, videlicet moritur. Item תְּנִי virgula, apex, coronamentum, quibus ornamenti gratia superne littere insigniuntur. De his litterarum apicibus, sive coronamenti scribit Ephodi in prefatione sua Grammaticæ: וביחוד הקפידו בזה בצורות כתיבות התורה למעלתה עד שנכתרי האותיות וקראו להן תאגין היו מקפידים: וכתוב בספר התאגין: הדין ספר תאגין ראסיק עלי הכהן משתים עשרה אנבים שהקים יהושוע בגלגל ומסרו לשמואל ושמואל לפלטי בן ליש וכו עד עזרא וממנו עד ר נחום הבלר שמסרו לרבי וכו הקדוש וכו h. e. In primis solliciti fuerunt prisci de forma scriptionis Legis, ob ejus dignitatem, & præstantiam, ita ut & de coronamenti litterarum, quæ תאגין vocarunt, anxii fuerint. Scriptum extat in libro תאגין sive Coronamentorum: Hic est liber Coronamentorum, quem Eli Sacerdos attulit ex duodecim lapidibus, quos Jehosua e-rexit in Galgal: is tradidit eum Samueli, Samuel Palti filio Lais &c. usque ad Esdram,

& ab eo usque ad R. Nabum scribam, qui tradidit eum Rabbino HaKKaads.

תְּנִי Scipio, sceptrum, baculus. Esth. 4. 11. & 5. 2. Cum aff.

תְּנִי Psal. 23. 4.

תְּנִי, אֲתִנֵּר, אֲתִנֵּר. Vide in אגֵר. Aphel Imperat. אֲתִנֵּר litiga, con-

tende. Psal. 35. 1. a תִּנֵּר contendere, rixari.

תְּנִי, תְּנִי, תְּנִי Negotiator, mercator. Genes. 28. 2. Plur. תְּנִי, תְּנִי, negotiatores, mercatores. Genes. 25. 3. 2. Reg. 10. 15.

תְּנִי, תְּנִי, תְּנִי Negotiatio, mercatura. Prov. 17. 16.

תְּנִי, תְּנִי Lis, contentio, rixa. Prov. 26. 20. Job 29. 16.

תְּנִי, תְּנִי Idem.

תְּנִי, תְּנִי Litigiosus, rixosus, contentiosus.

תְּנִי Amphora, lagena. Item baculus, scipio.

תְּנִי, תְּנִי Mamma, mammilla, u-

ber. Dual. תְּנִי ubera, mam-

millæ. Hof. 9. 14. Constr. תְּנִי Exod. 15.

2. in Jonathane. Emphatice תְּנִי, תְּנִי.

Plur. תְּנִי, תְּנִי, תְּנִי ubera. Psal. 22.

10. Cant. 8. 1.

De Theudo, seu Theuda, vel Theoda viro celebri apud Hebræos, & תְּנִי אֲגֵר Agno galeato.

תְּנִי, תְּנִי Theodus, Theudas, Theodas. Nomen proprium viri, qui ab aliis Rabbis dicitur Sapiens magnus, & celeberrimus; ab aliis Israelita præstantissimus Romæ. De hoc Theudo, sive Theuda a Rabbis mentio injicitur. De eo enim in Tractatu ביצה Betzâ cap. 2.

cap. 2. fol. 23. legitur ; אמר ר' יוסי תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכל גדיים
 מקולסים בלילי פסחים שלחו לו אלמלא תודוס אתה גזרנו עליך נירווי שאתה
 : מאכיל את ישראל קרשים חוץ ; *b. e. Dixit R. Jose. Theudas vir Romanus (Israeli-
 za) assuefecit Romanos , (nimirum Israelitas) ut comederent hædos galeatos in no-
 ctibus Paschatum. Miserunt ad ipsum (Sapientes, qui dixerunt ei). Nisi Theudas ef-
 fes, decerneremus contra te anathema, eo quod comedere facias Israelitas sancta extra
 terram Israelis, quod omnino vetitum. Dicitur מקולס galeatus, apud Talmudicos est Epi-
 theton Agni Paschalis, qui totus assandus erat juxta præceptum Exod. 12. 9. cum capite, cru-
 ribus, & intestinis. Cur autem galeatus Agnus diceretur, hæc est ratio. Dum assaretur, pe-
 des, & intestina ad latera, & circa caput ligabantur. Itaque Agnus iste appellabatur גדי
 מקולס Agnus galeatus, quasiq; armatus, quia videbatur instar hominis armatus, & mu-
 nitus galea in capite, & gladio in femore. Placuit hanc explicationem Hebræorum addere,
 quæ habetur in ביצה Betzà fol. 22. פסחים Pesachim fol. 53. in ברכות Beracoth fol.
 19. & aliis. Quamobrem judicium tuum esto, utrum acquiescendum sit opinioni Guidonis
 Fabricii in Lexico Operis Regii, qui scriptum reliquit dictioni גדי מקולס significationem sub-
 jectam esse hædi infanti, ac pleni ovis, herbis, caseo, aliisque rebus hujusmodi. Queritur au-
 tem a Rabbinis, cur Theudas anathemate percussus non fuerit, cum talia, agentes vulgo ex-
 communicarentur. In ביצה Betzà itaque cap. 2. dicitur : מהו תודוס אמר ר' חנינה היה
 משלח פרנסתהון דרבנן לא נמצאת מביא את הרבים לידי אכילת קרשים בחוץ
 נירווי שכל המביא את הרבים לידי אכילת קרשים בחוץ צריך נירווי
 das? (nimirum, quenam erant Theudæ virtutes, ac merita, ut propter ea ab Excommunica-
 tione immunis evaderet?) Dicit R. Chaninà. Fuit subministrans alimenta Rabbinis. Ve-
 rumtamen nonne fuit adducens multos, ut comederent sancta extra terram? Omnis au-
 tem, qui hoc facit, est excommunicandus. Itaque Glossa adjicit: nisi fuisset Theudas,
 vir ille insignis, & eximius, excommunicassent eum. Multa de ejus sapientia, & virtu-
 te passim apud Rabbinos habentur, propter quæ maxime probabile videtur, eum ab Hebræis
 anathemate non fuisse percussum. In יוחסין Juchasin fol. 105. hic Theudas inter Amorrhæos
 recensetur. Utrum autem Theudas hic ille sit, de quo Josephus Antiq. Judaic. lib. 20. cap. 2.
 mentionem facit, & D. Lucas in Act. Apostolorum cap. 5. v. 36. vel quilibet alius, non est hu-
 jus loci quærare.*

תדריר תדריר, & cum ב ab inirio תדריר
 jugiter, assidue, continuò, sem-
 per. Prov. 15. 15. Habac. 1. 17.

Rabbini hinc formant Verbum תדריר Sem-
 per aliquid facere ; assidue dare ope-
 ram.

תהרה, תהא Admirari, oblupeſcere: pœnitere, pœnitentia duci, dolere. Levit. 5. 5. Deuter. 32. 36. in *Jonathane*.

תהנו, תהנו Pœnitentia. Exod. 32. 12. in *Jonathane*. De pœnitentia hæc leguntur in *Commentariis R. Davidis* Jerem. 31. v. 19.

בעל תשובה אין תשובתו שלמה אם לא תהיה תודה ונחם על הראשונות *h. e.* Qui pœnitentiam agit, pœnitentia ejus non est perfecta, nisi doleat, & pœniteat cum priorum delictorum.

תרה Rude, inane, informe esse. Job 12. 24.

תהיא Res informis, stupenda. Gen. 1. 2.

תהי Inane, rude, informe. Genef. 12. 42.

תהום תהומא, תהום Abyssus, vomerago. Genef. 7. 11. Psal. 42. 8.

Plur. תהומים abyssi, Psal. 77. 17.

תוא Conclave, cubiculum, thalamus. Ezech. 40. 7. *Plur.* תוין.

תוין Conclavia, cubicula. Ezech. 40. 10. & 16.

תון, תון Idem. 1. Reg. 20. 30. *Plur.* תוניא thalami. Deut. 32. 25.

תוב Reverti, redire, convertere se, converti. Exod. 4. 20. Ruth 2. 6. respiscere, pœnitere, pœnitentiam agere. 1. Sam. 7. 3. avertere se, averti, retroagi, recedere. Genef. 8. 6. Psal. 85. 4. **אתוב** reduce-

re. Genef. 37. 22. 1. Reg. 13. 29. Ezech. 47. 1. Isa. 58. 12. referre, reportare, reponere, restituere, reddere, rependere. Genef. 14. 16. 1. Sam. 6. 8. vomere, evomere. Prov.

23. 8. & 25. 16. convertere, avertere. Psal. 19. 8. Jerem. 23. 22. percutere, perverſum reddere; respondere. 1. Sam. 4. 20. Jerem. 23. 35. Dan. 2. 14. loqui, proloqui, effari. Psal. 119. 172. **אתוב** dare, reddere. **אתוב** reddi, restitui, reduci. Genef. 42. 28. Esdræ 10. 8. Ezech. 40. 4. responſum accipere, exaudiri. Isa. 53. 7. Job 19. 7. *Ex alia forma Futurum* יתוב red-detur. Isa. 3. 11. *Participium* מתוב exau-ditur. Isa. 53. 7.

תוב Rurſum, denuo, deinceps, ulterius, iterum, adhuc, amplius, præterea, porro. *Per apocopam* תו *Talmudicis familiare*. Levit. 22. 27. in *Targum Jonathani*, & *Hierosolymitano*. *Cæterum Hierosolymitane* תוב *solet adhiberi pro* עור. *Talmudicis frequentissimum est, sed sæpius per apocopam usur-*

pant תו *pro* תוב; *ut* מתי *Amplius nihil est: ורו Et amplius, præterea. In Lingua Hierosolymitana legitur compositum* תובן iterum, amplius propter nos, *pro* לית את. *Hinc in מציעא cap. 2.* תוב כן לעי חובן Non habes opus laborare, *vel* defatigari amplius propter nos. *Rabbini dicunt* שוב; *quemadmodum etiam* Verbum שוב *nonnumquam adverbialiter adhibetur, ut* Redierunt, & fleverunt, Numer. 11. *h. e.* rurſum fleverunt.

Ex radice superiori תוב *Talmudici usurpant* מתובי Respondeo ego, inſto, repono, excipio; régero. *Adhibent autem tunc, cum interrogantem, vel opponentem refellunt alia responsione, vel auctoritate vel Sacre Scriptu-*

re, vel Misna, cui nihil omnino opponi possit, nullaque responsione labefactari. In numero plurali dicunt כתיבי Urgent, reponunt, instant, respondent. Hinc vero deducitur

תְּיֹבְתָא Responsio: instantia, quaestio contra explicationem, & solutionem allatam. Itaque usurpant, dum objectioni responsionem idoneam non esse datam arbitrantur, neque quaestionem satis expositam esse: **תְּיֹבְתִיָּה** Instantia eius est instantia, quaestio eius manet quaestio.

תְּיֹבָא, **תְּיֹבְתָא**, **תְּיֹבְתִיָּה** Conversio, reditus, poenitentia, resipiscentia: averfio. Jerem. 5. 6. & 31. 22. responsio. Job 33. 3. vomitus, quasi cibi reductio, & ejectio ex stomacho, cibi redditio. Isa. 19. 14. Prov. 26. 11.

תְּיֹבְתָא Conversio, poenitentia, resipiscentia. Gen. 6. 3. & 18. 21. in Jonathane. Job 3. 17. Psal. 50. 16.

מְיֹבְתָא Sessio, habitatio, habitaculum. Jud. 5. 11.

תְּיֹבָה, **תְּיֹבָה** Obstupescere, admirari: terreri, tremere, pavere, expavescere, trepidare. Dan. 3. 24. Job 37. 1. Ruth 3. 8.

תְּיֹבָה Signare, designare. *Apel Præterit.* **אֲתֹבּוּ** signaverunt. Psal. 78. 41.

תְּיֹבָה Tavài. Nomen fluminis in Babylonia. De eo habetur in **בראשית רבא** sect. 13. כמין תווי נהר כבל ושמו תווי ולמה קורין אותה תווי שהוא חוור ומשקה א למ שנה *b. e.* Instar Tavài fluminis Babyloniæ, & nomen ejus Tavài.

Quare autem vocatur Tavài? quia quadraginta annis semel irrigat terram. Ita igitur appellatum fuit hoc flumen ab admiratione, quia mirum videbatur, ab eo singulis quadraginta annis terram irrigari.

תְּיֹבָה Signum, terminus. Psal. 78. 41.

תְּיֹבָה, **תְּיֹבָה** Idem. Ezech. 9. 4.

תְּיֹבָה Stupor, admiratio. Genes. 27. 33.

תְּיֹבָה Mirum, admiratio. **לית תוהא** Non est mirum.

תְּיֹבָה Pavor, tremor, timor, stupor. Deut. 28. 67.

תְּיֹבָה, **תְּיֹבָה**, **תְּיֹבָה** Terror, trepidatio, timor. Genes. 27. 33. scissura, fractura, rima, ruptura.

תְּיֹבָה *Ispebal* **אֲתֹבּוּ** Damno affici. Prov. 23. 3.

תְּיֹבָה, & *per crasim* **תְּיֹבָה** Medium, intimum, intra. **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** Medium, intimum ejus est ut exterius ejus. *Usurpatur de viro integro, & sincero.*

תְּיֹבָה in medio, in, intra. **מִתְּיֹבָה** de medio, de, propter; *ut* **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** propter maiorem, dolorem. **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** interea, interim, propterea. *In* **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** Niddà fol. 46. **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** medium tempus, *b. e.* tempus illud, quo puer, vel puella evadunt majorenes, & tempus suum compleverunt. *Illud autem tritum apud Rabbinos.* **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** **תְּיֹבָה** *b. e.* Dimidium sermonis pro toto sermone habetur, *sitamen excipias blasphemum, despondentem, repudiantem, Idololatram, quos volunt plenis, & disertis verbis, non dimidiatis, mentem, & sententiam suam explicare,*

ut ratum, ac firmum habeatur quidquid dicunt. *Plur.* תוכות media.

תוך תוך *Vox excogitata ad sonitum lebetis ebullientis exprimendum.*

תוּךְ Tavàch. *Nomen loci apud Talmudicos.*

תום תומי Allium. *Plur.* תומים,

תומים allia. Num. 11. 5.

תומית allium solitarii illud dicitur, cui plura capita non sunt conjuncta.

תומין Segmenta, peniculamenta, quae adhibebantur in vestibus ad ornatum.

תוף Expuere, excreare. *Rabbinis precipue Talmudicis in usu.*

תור Explorare, scrutari, investigare. *Rabbinis vigilare, quia homo*

vigil speculatur, aut scrutatur. In Taanith fol. 12.

תור היני דמי מתנמנס נים *h. e.* Cui similis est dormitans? dormit, & non dormit, vigilat, & non vigilat.

תור Explorator, speculator, observator: ductor viæ. Job 19. 15.

תור Salvus conductus, commeatus, deductio in via.

תור Bos, juvencus, & תורא Exod. 21. 28. *Talmudicis turtur. Plur.* תורין boves.

תורא Num. 8. 12. *Fam.* תורתא vacca. *Plur.* תורין vaccæ. Gen. 41. 2. *Pro-*

verbium תורא חדר לסכינא Si cadat bos, acue cultrum. *Nimirum, si opprimendi hostis occasio tibi offeratur, ne eam negligas. Sæpe enim contingere solet, ut, ea elapsa, novæ difficultates exoriantur, novaque*

pericula objiciantur. Vulgo etiam nunc temporis nostrates Judæi usurpant: נפל תורא פנין

Cum cadit bos, multi sunt mactatores ejus. *lis accommodatur, qui calamitatibus vexati solent ab omnibus appeti, & facilius opprimi.* חמרא דימא

afinus marinus. תורה דימא bos marinus.

Filum, lorum, funiculus. Jos. 2. 18. limb. Exod. 28. 32.

תוש אַתְּיֵשׁ Debilitari, infirmari. Deut. 9. 28. *in Jonathane.*

תוש Debilitas, infirmitas. Thren. 1. 6.

תות Morus, arbor. *Plur.* תותים Mora, fructus.

תוז תְּזוּיֵת Tefasith. *Nomen spiritus maligni apud Rabbinos, qui homini mentem aufert. Volunt, cum ita appellatum fuisse ex eo, quod legitur Isa. 18. v. 5. in Textu Hebræo:* הַזֶּזְ אֶת־רוּחַ הַזֶּזְ

מְכַנִּים בְּהַ רוּחַ *Medvâs Samuelis sect. 9.* תוזינגredi facit in eam spiritum Tefasith.

תוז Abscindere, amputare, incidere, refecare. *In Tractatu גמין fol. 70.* שלשה

דברים מתיוון גופו של אדם ואלו הן אכל מעומר ושתה מעומר ושמש מטתו מעומר *h. e.* Tria incidunt corpus hominis, nempe comedens stando, bibens stando, & officium lecti præstans stando.

תחה תְּחִיחַ Fragilitas, mollities.

תחב Figere, infigere.

תחיבה Fixio, infixio.

תחל אֶתְחִיל Incipere, inchoare.

Rabbini usurpant frequentissime **הַתְּחִיל**.

הַתְּחִילָה Principium, initium, exordium. Tritum apud Rabbinos **כָּל־הַתְּחִילָה קָשָׁה** Omne principium grave est.

אַתְּחִילָתָא Idem. In usu præcipue apud Talmudicos.

מֵתְחִילָא Cortex dactylorum.

תַּחַם Pabel. Determinare, definire, circumscribere. Exod. 28. 22. & 19. 23.

תְּחוּם, **תְּחוּמֵי**, **תְּחוּמָא** Terminus, finis, limes, confinium. Gen. 10. 19. Numer. 34. 6. Deuter. 27. 17. Plur. **תְּרוּמֵי** termini. Num. 32. 33. Hof. 10. 4. Apud Talmudicos **לא הוית נבן באורתא בתחומא** Non fuisti apud nos heri vespere in termino, *b. e. juxta interpretationem Baal Aruch in Schola, quæ est terminus Legis; vel in termino, b. e. in confiniis: non fuisti nobis propinquus, ut adesse potueris, juxta expositionem Glossæ.*

תַּחַת, **תַּחְתֵּי**, **תַּחְתָּא** Sub, subter; infra, inferne, deorsum; pro, loco. Deuter. 28. 13. 2. Sam. 22. 37. Hierosolymitane **תַּחַתַּי** sub me.

תַּחְתָּא, & **per crasin תַּחַתַּי** Inferior, inferius. **וַיֵּת בַּיִת שְׂקִיא תַּחְתָּאָה** Et locum irrigationis inferiorem. Ios. 15. 19. In Bibliis Regiis ex forma Chaldaica legitur **תַּחְתָּאָה**. Plur. **תַּחְתָּאִין**; ut **מְדוּרָיִן תַּחְתָּאִין** conclavia, habitacula infima. Genes. 6. 16. in Jonathane.

תַּחְתִּית Idem. **מִן שְׂוֹל תַּחְתִּיתָא** Ex sepulcro infimo. Proverb. 15. 24. In Tractatu **חַחְתִּית הַצּוֹרְפִין כְּלִים** Kellim cap. 7. *per* **חַחְתִּית הַצּוֹרְפִין כְּלִים** intelligitur *vas, vel sacculus ab aurificibus, vel fabris ferrariis adhibitus ad limaturas, & scobes excipiendas.*

תִּימָא, **תִּימָא** Auster. Job 6. 19.

תִּיק, **תִּיקָא**, **תִּיקָא**, **תִּיקָא**, **תִּיקָא** Theca, vagina; pharetra; lorica, peribolus, septum tectorum planorum. Deut. 22. 8. Apud Rabbinos passim occurrunt **תִּיק הַקּוֹלְמוֹס** theca calami; **תִּיק הַמַּכְתָּב** theca scriptoria; **תִּיק מַסְפֵּרָת** theca forficis, *b. e. vagina*; **תִּיק הַסִּיף** vagina gladii, cultri, & pugionis; **תִּיק כְּנֹרֹת** theca cithararum; **תִּיק נְבִלִים** theca nablitorum; **תִּיק שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה** theca libri Legis.

De dictione **תִּיקָא** TeKù.

תִּיקָא TeKù. Dictio hæc ex se nihil significat, sed est quoddam quasi symbolum, & indicium questionis dubie, vel objectionis non solute. Eam tantummodo a Talmudistis usurpatam invenies post ancipitem, atque ambiguum questionem propositam, cui non satisfacit, neque responso ulla datur. Ei enim statim subjicitur **תִּיקָא**, quasi diceret: *Questio hæc remanet in theca sua, adhuc dubia est, nihilque ei respondetur.* Nonnulli contendunt **תִּיקָא** Abbreviaturam esse, eique hanc significationem subjectam esse, **חֲשָׁבִי יִתְרַץ קוּשִׁיּוֹת וּבְעִיּוֹת** *b. e. Elias*

Tisbi (*de quo mentio* 1. Reg. 17. 1.) explicabit objectiones, & quæstiones dubias; *quasi diceret: Elias, qui adventum Christi præveniet, quæstioni huic tempore suo responsonem dabit. Sed hujusmodi interpretatio a R. Elia Levita dicitur* פירוש של הכל explicatio vana. *Rabbi autem Eliezer הַרְיֵשׁן h. e. Concionator ordine retrogrado vult* תיקו esse intelligendum, *ut sit* וְאַתָּה קְרוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת ex Psalmo 12. 4. Tu autem in Sancto habitas, laus Israel; *juxta Vulgatam. At quis non videt, sententiam banc nihil ad quæstionis dubie solutionem facere? In Aruch in* חק *scribitur. Quid est* תיקו TeKù? *sicut res, quæ manet intra thecam suam, & nescitur, quid in ea lateat. Itaque si quæstio instituta sit de rebus prohibitis, dictio* תיקו TeKù *adhibetur* לחומרא *ad grave indicandum, innuendumque, quæstionem graviolem, difficiliolemque esse, quam ut ei ex tempore responderi possit; si sermo sit de quæstione pecuniaria, usurpativ* תיקו TeKù *לקולא ad leve significandum, ostendendumque, quæstionem adeo parvi, ac levis momenti esse, ut rejicienda sit sine ulla provsus responstone. Denique Auctor libri* ווסף שאריות fol. 32. *admonet, interdum* תיקו TeKù *aliquo in loco poni, ut pateat, ibi quæstionem dubiam, & sine solutione de industria relinqui, sed alibi ei responsum datum fuisse.*

תִּישׁ, תִּישָׁא, vel תִּישׁ, תִּישָׁא. Hircus, aries. *Plur.* תִּישָׁאִים hirci. Genes. 31. 35.

תכא Mensa. עקרו חכא מקמיה. *A-*vellite mensam e conspectu ejus. Psal. 79. *in Medvâs.*

תכב Saginatum, impletum condimentis, *sicuti quædam as-*sanda impleri solent. 1. Sam. 25. 18.

תכך, תכך Mulctare, damno, poena afficere. Prov. 17. 26.

תכך Vermis nomen linum infestantis.

תכא, תוכא, תוכא Mulcta, poena. Prov. 19. 19.

תכא, תוכא, תוכא Catena, catenula. Exod. 28. 14. Ecclef. 4. 12.

תכל Fidere, confidere, fiduciam ponere, spem collocare. Prov.

28. 26. & 31. 11. orbari. Jerem. 18. 21. *Pa-*bel אֲחִיבֵל orbare. Jerem. 15. 7. *Ap-*hel אֲחִיבֵל idem. 1. Sam. 15. 33. *Ithpabel* אֲחִיבֵל orbari. Genes. 43. 13.

תכיל Fiducia, confidentia, spes. בְּתִכִּיל *confidenter, tuto.* Psal. 16. 9.

תוכיל Idem. Prov. 14. 26.

תכיל Orbis, orbatus. 2. Sam. 17. 8.

תכל, תכל, תכל Orbitas. Isa. 47. 9. *Talmudicis* אֲבֹרְטוֹס *abortus. In* כחיבות fol. 62. *Pro-*

verbium legitur: דְּמִלְפָּא תְּכִילִי לָא בְּהַחָא h. e. Quæ edocta est abortum, impudens est. Improbis iis mulieribus accommodatur, quæ perfricta fronte Dei, humaneque societatis prorsus oblita ab impudica scortatione non deterrentur, pravum ingenium suum, & mala opera per abortum tegere conantes.

תכלא, תכלא Vermis: dolor, infirmitas:

tas: hyacinthus: hyacinthinum. Exod. 26. 4. & 39. 24. תְּכֵלֶתָּהּ Exod. 28. 28.

תְּכֵלֶתָּהּ Dolor, infirmitas, ægrotudo. *Sententia Proverbialis de famelicis circumfertur: שִׁיתִין חֲבֵלִי מִטֹּוֹיָה לִכְכֹּא דַקֵּל חֲבֵרִיָּה אֲכַל שָׁמַע וְלֹא אֲכַל* b. e. Sexaginta dolores contingunt denti, qui sonum proximi sui (*comedentis*) audit, & ipse nihil comedit.

תְּכֵלֶתָּהּ Orbitas. Isa. 47. 8. 2. Reg. 2. 21. *in Regiis Bibliis.*

תְּכֵלֶתָּהּ Botrus, bacca. Num. 13. 24. Cant. 7. 8. *Plur.* אֲתֵכְלִין, אֲתֵכְלִין botri. Cant. 1. 14. *Ut ostendant Rabbini, a Principibus, & Magistratibus subjectos defendi, utuntur hoc Proverbio: שְׁלַחֵנוּ מִתּוֹם לִיבְעֵי רַחֲמִים אִיתְּכֵלִיא עַל עֲלִיא דְּאִילִּמְלֵא לֹא מִתְּקַמְמִין אִיתְּכֵלִיא* b. e. Miserunt inde, ut implorarent gratiam botri super folia: quod si non essent folia, non subsisterent botri. *Ventorum enim, imbrium, & tempestatum vis a botris excipitur, iisque quasi clypeis, atque scutis quibusdam defenditur, atque retunditur.*

תְּכֵלֶתָּהּ Unguentum, conditura. Job 41. 22. *ubi hæc habentur: יִמָּן יִשְׁוִי הַיָּד מִתְּכֵלֶתָּהּ* Mare disponit quasi unguentum, videlicet turbatur, & commiscetur veluti unguentum a Pharmacopola. *Sed cum precedat דְּוֹרָא olla fervens, vox illa suspecta est. Itaque nonnullis videtur potius legendum מְדִוּכָּתָּהּ mortarium unguentarium, quemadmodum explicatur dictio Hebraica.*

תְּכֵן Præteritum Aphel אֲתֵכְנִין Fir-

mavit ea. Isa. 48. 5. *melius* אֲתֵכְנִין. *Particip.* מִתְּכְנִין parant, præparant. Job 15. 35. *Derivatur a Verbo תְּכַן numerare, supputare, expendere, perpendere: parare. Niph'al* נִתְּכַן disponi, aptari, parari, restum, conveniens esse.

תְּכֵן Astronomus, numerator, Stellas numerans, Cælumque disponens. הַתְּכֵן

הַגְּדוֹל Astronomus maximus.

תְּכֵן Decus, decorum.

תְּכֵנָה Dispositio recta: Astrorum dispositio: אֲרֵס הַתְּכֵנָה Ars dispositionis Astrorum, Astronomia: הַתְּכֵנָה Astronomi, periti Astronomiæ: הַתְּכֵנָה scientia Astronomica.

תְּכֵנָה Dispositio. *In lectione* שָׁמַע אֲדִי אִשְׂרָאֵל Audi Israel. Deuter. 6. *Apud Aben Ezrâ autem* פְּסַל. 1. v. 1. דְּמִתְּכֵנֹת הַגּוֹף quatuor sunt dispositiones corporis; dum sedes, dum ambulas, dum cubas, dum surgis.

תְּכַס Terere, calcare, strepere pedibus: fricare. Prov. 6. 13.

תְּכַסִּים Ordo. *Græce* ὄρεσι. מַה אֲתָה מִבְּנֵי תְּכַסִּים Quid tu contemnis ordinem?

תְּכַסְפִּית Tecasphit. *Ita appellatur congregatio, & cætus Demonum, ac malorum spirituum.*

תְּכַף, תְּכִיף, תְּכִיף Statim, subito, cito, repente, momento temporis, repente. Numer. 6. 9. Malach. 3. 1.

תְּכַף Statim, continuo, post. *In פְּסַחִים* פֶּפַּחִים *fol.* 3. תְּכַף לְאַכִּילָה שְׂרִיפָה Sta-

tim post sumptum cibum erit combustio; nimirum in vespera Paschæ post sumptum cibum panis fermentatus comburetur.

II. תָּכַף Coniungere, connectere, annexere.

תְּכִיפָה Coniunctio, connexio, annexio sine mora. In Tractatu ברכות cap. i. tres dicuntur esse connexiones. שלש תכיפות הן

תכף לסמיכה שחיטה תכף לנטילה ידיים

תכף לטבילה ברכה. b. e. Tres connexiones sunt, statim post manuum impositionem mastratio, post lotionem manuum benedictio, post redemptionem precatio. Prima probatur ex Levit. i. v. 4. & 5.

altera ex Psalmo 134. 2. ubi manuum elevatio, & lotio iisdem verbis appellatur נְטִילַת יְרֵיב elevatio manuum; quia precipua in lotionem ceremonia est elevatio; tertia vero ex Psalmo 19. 15. & 20. 2.

III. תָּכַף Figere, infigere. Hoc Verbum proprie usurpatur de acu, qui adhibetur ad pannum futura figendum, aut de filo, aut toro, quod in foramen inditur. התוכף תכיפה אחת

התוכף תכיפה אחת. Qui figit fixationem unam, b. e. qui suit, ea non est coniunctio, vel connexio. Sic qui filum צִיצִית in foramen amiculi טְלִית indit, non peccat, quasi perfecte aliquid die festo composuerit, vel colligaverit. Sic fili infitio non censetur opus, & licet: at nodi ligatio opus est, ac propterea prohibita. In מנחות Menachot fol. 39.

תְּכִיפָה Fixio, infixio. Idem est, ac תְּחִיבָה.

IV. תָּכַף Repente obruere, vel circumdare.

תָּכַת תְּכִתָּא Sella, sedes. צִלְתוּ ליה תכתקא דשאנא Secuerunt ei sellam buxeam.

תָּלָא תָּלִי, תָּלָה Pendere, appendere, suspendere. Jerem. 51.

13. Ithpehal אֲתָלִי suspendi. 2. Sam. 18. 9.

תָּלָא תִּלְאֵאֵלוּ Est nomen bestie parve variegatæ specie felem referentis, quæ ad cuniculos, vel mures montanos capiendos solet adhiberi.

תָּלְאָסַר Talasâr. Est nomen urbis maxime sitæ inter Kalach, & Ninive. Genes.

10. 12. in Targum Hierosolymitano: a Jonathane dicitur תָּלְאָסַר; Hebraice autem רָסָן.

תָּלָג תִּלְגָּא Nix. Exod. 4. 6. Isa. 55. 10. Job 37. 6. Dan. 7. 9. Rabbiniis

תִּלְגָּא est nomen morbi a frigore nivali ita dicti. Hinc in גִּטִּין Gittin cap. 7. תִּלְגָּא בְּסָרָא שְׂמִינָא b. e. frigore nivali laboranti conducit caro pinguis.

תָּלָה Suspendere. Targumista Verbum Hebraicum תָּלָה de hominis suspensione usurpatum solent exponere plerumque per צָלַב.

Vocabulum Hebraicum de suspensis vulgo erat Hebrais, & Chaldaeis turpe, & ignominiosum. Ithpehal אֲתָלִי suspendi. 2.

Sam. 18. 9. Esth. 2. 23. Apud Rabbinos וְזָלוּ ליה לְכַרְעִיה Et appenderunt ad crura eius.

Nominibus תלוי Talui Christus, & עבְרֵי תלוי Audè Talui, vel עובְרֵי Ovedè Christiani ab Hebræis intelliguntur.

תלוי Suspendus. Usurpatur de scelestis, ac facinorosis hominibus, qui ob delicta patrata suspenduntur. Hinc Judæi vulgo ad contemptrum Christum Salvatorem nostrum vocare solent תלוי Talui, h. e. Suspendum, quasi Cruci affixus fuerit tamquam blasphemus, & seductor, & nos Christianos עבְרֵי תלוי, vel עובְרֵי servos, cultores Suspendi. Multis in locis his dictionibus Hebræi utuntur ad designandum Christum, & Christianos. R. enim Bechà in libro כר הקמח inscripto in littera ג cap. 1. incipiente נאולה redemptio ad locum Psalmi 80. 14. יכרסמנה חויר מיער scriptum reliquit: העין התלויה כי כן הם עובְרֵי: ה' תלוי h. e. Littera ע (in voce מיער) suspensa est. Nam sic sunt cultores Suspendi illius. Alii vero ita interpretantur: Littera ע in ista voce superne supra vocem suspensa est, ut sint etiam sic suspendi cultores suspendi istius Christi. Vult etiam idem Rabbinus, per porcum sylvestrem Christianos esse intelligendos, quod porcos comedant, & veluti porci vineam Israelis urbem Jerusalem turpiter depopulati sint, ac diripuerint, & suspendum Christum adorent. Sic ex Abèn Ezrà ad Genes. 27. 39. Constantinus Imperator Romanus vexillo suo צורת תלוי figuram Suspendi, videlicet Christi crucifixi appendi mandavit. Sic ab alio Rabbino Festa Nativitatis Christi dicuntur instituta in Ecclesia בשביל התלוי propter Suspendum illum.

תלי Draco cœlestis, Draconis Sidus inter duas ursas collocatum.

תלוי, תלאי, תלויץ Ansa, catenula, funiculus, quo aliquid ad parietem suspenditur.

תלוי Suspendum, dubium, anceps, ambiguum.

תלות Dependētia.

תלוי Idem.

תלוי Carnifex, homines suspendens.

תלה Diffindi in partes, ac frustra minuta, rumpi, dirumpi, dirringi.

תלה, תלחא Frustrum, membrum, pars,

particula. Idem ac התוכה, vel אבר.

תלל Hebraice. Aggerere, aggerare, accumulare, efferre, in altum evehere. Exod. 1. 11. in Jonathane. Numer. 32. 17. Hinc תל Chaldaice tumulus, agger.

תליל Cumulatum, aggestum, elevatum, excellens, munitum, vallatum. Psal. 8. 1. 10. Plur. תלילין Num. 32. 17. in Targum Hierosolymitano. Emphat. תלילין. Deut. 28. 52. in Jonathane. Fœm. תלילין Deut. 3. 5. in Talmud Hierosolymitano.

תלם, תלמא Porca agri,

fulcus. Job 39. 10. Psal. 126. 6. *Plur.* תִּלְמִין, star fulcorum conficiuntur.
 תִּלְמִין fulci. Gen. 49. 4. in Targum Jona- תִּלְמִין Sulcabile, quod instar fulcorum du-
 thanis. Cum aff. תִּלְמִיחָא porcas ejus. Job 31. 38. תִּלְמִיחָא Ptolomæus. Rex Ægypti, cujus
 תִּלְמִיחָא Sulcatio, fulcorum ductus. תִּלְמִיחָא מִקְרָא Sacra Scriptura in Linguam
 תִּלְמִיחָא מִקְרָא Acus sulcationis, b. e. תִּלְמִיחָא מִקְרָא a LXX. Interpretibus primum transla-
 acus subtilis sartoria, qua futura recta in- ta fuit.

Historia Versionis Græcæ LXX. Interpretum.

Cum Ptolomæus Philadelphus Rex Ægypti magno litterarum studio flagraret, & ad biblio-
 thecam suam ornandam quoslibet libros undecunque perquireret, ad Judæorum leges, & religio-
 nem cognoscendam etiam eorum libros sacros concupivit eo consilio, ut in linguam Græcam sibi no-
 tam, tuncque temporis maxime propagatam verterentur. Itaque ad Eleazarum כהן גדול Pon-
 tificem legatos cum muneribus misit enixe postulans, ut מִקְרָא libros Sacros cum viris do-
 ctissima, & sapientia præditis ad se ferri juberet, quorum industria, atque studio Judaica reli-
 gio in Græcum sermonem transferretur. Pontifex, ut Regi gratum faceret, suæque religionis co-
 gnitio apud alias gentes disseminaretur, Seniorum concilio habito, ex qualibet תִּשְׁבֵּט Tribu
 sex viros pietate, & eruditione conspicuos cum elegisset, cum exemplari librorum Sacrorum ad
 Regem venire jussit, a quo benigne, summaque cum letitia excepti in insulam Pharum septem
 stadiis ab Alexandria distantem missi sunt, ubi Versionem ex lingua Hebræica in Græcam se-
 ptuaginta duorum dierum spatio absolverunt. Quod autem singulare, & divinum in hac Ver-
 sione accidit, illud fuit, inquit D. Joannes Chrysostomus, ut a Rege barbaro, alieno, &
 populo Dei inimico veritas divina inter gentes dispergeretur, per quam juxta D. Augu-
 stinum Apostolorum prædicationi via quodammodo sterneretur, & populi aptiores paulatim ad
 Evangelium amplectendum redderentur. Quo porro tempore confecta sit hæc Versio, non conve-
 nit inter Auctores; attamen juxta communioem sententiam facta censetur tercentis circiter annis
 ante natum Christum. Ceterum quemadmodum nostris temporibus Gallie Reges Ludovici, &
 Reges Hispaniæ Philippi solent appellari, ita olim priores Ægypti Reges Pharaones, posteriores
 vero Ptolomei sunt nuncupati. Hanc vero Græcam LXX. Versionem principem locum inter reli-
 quas semper obtinuisse nemo negaverit, qui eam in usu fuisse tum apud Judæos, tum apud
 Christi fideles multorum sæculorum spatio perpenderit, & ex ea ceteras Versiones omnes
 ab Ecclesia olim approbatas, præter Syriacam, factas fuisse, nimirum Arabicam, Æthiopicam,
 Armenam, Illyricam, Gothicam, & Latinam veterem ante D. Hieronymum animadvertit.
 Hæc porro a Patribus tum Græcis, tum Latinis commentariis, & annotationibus illustrata,
 in

in Conventibus, atque Conciliis adhibita, & ab ipso Christo, & Apostolis usurpata. Per hanc Fidei dogmata stabilita, profligatae Hereses, recta vivendi ratio commonstrata, Ecclesia Christo primum acquisita, ejusque quasi lacte enutrita. Jure itaque D. Irenaeus l. 3. cap. 25. Apostoli, cum sint his omnibus vetustiores, consonant praedictae interpretationi, & interpretatio consonat Apostolorum traditioni. Etenim Petrus, & Joannes, & Matthaeus, & Paulus, & reliqui deinceps, & eorum sectatores Prophetica omnia ita enunciarunt, quemadmodum Seniorum interpretatio continet.

Historiam Versionis LXX. primus omnium Aristaeas scripsit cum Philadelpho Rege maxima necessitudine conjunctus, & eximia eruditione, prudentia, ac probitate inter Regni proceres insignis. Graeco sermone hanc historiam, cui ipse interfuerat, ad fratrem suum exaratam misit, quae deinde in Hebraicum a Rabbi Azaria translata decursu temporis variis, ac diversis linguis donata est. Neque vero quisquam suspicetur, eam in gratiam Judaeorum Hellenistarum (quinam fuerint Judaei Hellenistae, sive Graecanici, vel Graecistae, vide pag. 634. hujus Lexici) fuisse confictam, ut Ludovico Vives, Josepho Scaligero, & Petrididier visum est, cum a multis Auctoribus, Josepho videlicet, Aristobulo, Philone, Justino martyre, Tertulliano, Cyrillo, Eusebio, Augustino, Hieronymo, & aliis ut certissima sine ulla dubitatione recipiatur. Nullum autem contra veritatem hujus historiae negotium faceffunt, quae ab adversariis obijciuntur, nimirum ante hanc Versionem Demetrium diem jam obiisse; neque ex singulis Tribubus senos Interpretes eligi potuisse, cum post decem Tribuum deportationem duae tantummodo Tribus Juda, & Benjamin remanserint. Nam, quod attinet ad Demetrium, Aristobuli testimonium difficultatem tollit, qui a Demetrio Phalereo in adornanda Versione magnum studium adhibitum, totumque negotium promotum luculentissimis verbis enarrat. Quod vero de Tribubus obijcitur, nullius ponderis argumentum est, cum ex omnibus Tribubus Judaei in patria semper fuerint, & vel ipsis Christi temporibus Tribuum distinctio permanserit, ut ex Evangelistis liquido apparet. Verum quidem est, historiam de Septuaginta Versione cum veteribus Sanctis Patribus a multis probari, & germanam censeari, ab aliis vero explodi, & rejici. In hac itaque ambiguitate dicendum cum recentioribus, in libro Aristaeae nonnulla esse ficta, & cum antiquis Patribus nonnulla esse vera, cum simile vero non videatur, Aristaeae librum nullum habere fundamentum, & omnia falsa complecti. Quamquam cum ipse D. Hieronymus, qui quacumque ratione Septuaginta Versionem conatus est deprimere, sepe Aristaeae testimonio utatur, & historiam ab Aristaeae relatam ut certissimam recipiat, recentiorum conjecturas negligendas, & veterum auctoritatem haec in re sequendam esse arbitramur. Porro de numero Septuaginta Interpretum ante seculum decimum sextum nemo dubitavit, quo nonnulli Rabbini temere, & sine fundamento effutire ausi sunt, opus illud a quinque Senioribus

confectum fuisse. Verum cum id verbo tantummodo affirmant, verbo negare satis sit. Que vero recentiores contra hunc numerum obtrudunt, cum nullo veterum testimonio, nulla firmitate ratione contra omnem Historie fidem, contra omnes Ecclesie, & Synagoge Scriptores stabulant, tamquam commenta, atque adeo deliramenta rejicimus. Neque vero iis assentimur, qui Seniorum nomine ipsos Synedrii Magni præsides, & judices intelligunt. Vox enim Seniores eorum dignitatem, & præstantiam designat, qui ab Eleazaro ad Ptolomæum missi sunt. Neque probabile est, Senatum illum prudentia, & sapientia insignem rei publicæ clarum interea deseruisse, aliorumque cure populum commendasse. Cum D. autem Hieronymo singulos Interpretes in diversis cellulis Regis præcepto conclusos in unum omnes non sine miraculo conspirasse omnino negamus; ne tamen inter se discordes essent, simul in unum omnes convenisse, pensum quemque suum in medium protulisse, totamque Versionem relegisse, examinasse, & uno consensu approbasse concedimus. De istis cellulis mentio primum facta est a D. Justino martyre, patria Samaritano, natione Palæstino, quem deinde secuti sunt multi ex veteribus, & recentioribus; sed Justinum deceptum fuisse ab incolis Alexandrie, qui cellularum reliquias ei ostenderunt, dixeruntque fuisse cellulas Septuaginta Interpretum, firma, & constans est Auctorum sententia. Cæterum ex styli diversitate, que inter nonnullos Sacre Scripturæ libros intercedit, evincitur, quemque pensum sibi assignatum vertisse, quod deinde communibus suffragiis approbatum, & simul collectum totius cætus nomine fuit evulgatum. Plura de Versione LXX. habebis in Tractatu, qui propediem, Deo dante, typis mandabitur.

תלע Findere, discerpere, lacerare, diffindere. Levit. 1. 17. in Targum Hierosolymitano, & Jonathanis. In Mazonide **למערכה ומלע עיצים** Et findit ligna ad focum Sacrificiorum.

תולעת Vermis; vermiculus. Deuter. 28. 39. Jonæ 4. 7.

התלע Vermes producere. Item vermes auferre. בתחלה הבאיש ולבסוף התלע. In principio putrescit, & postea vermes producit. **אין מתלעין האילנות** Non auferunt vermes ab arboribus. **לשכת העצים** ששם הכהנים בעלי מומים מתלעוים **העצים** h. e. Cubiculum lignorum erat ibi,

in quo Sacerdotes vitio corporis laborantes ex lignis vermes auferebant, h. e. a lignis tollebant, quibus vermibus scatentibus uti non licebat ad accendendum ignem super Altari.

תלעב Pabel. Subfannare, illudere, irridere: insanire.

תלפיות Armaria. Cant. 4. 4. Hebraice. **A R. Davide ponitur in radice תלה**. Ex **Arûch** componitur ex **תל** tumulus, & **פיות** ora, quasi **שכל תל** tumulus, super quo omnium ora preces effundunt: **de urbe Jerusalem usurpatur**. Ex Tractatu autem **ברכות** ful.

fol. 30. est tumulus, in quem omnes respiciunt.

תֵּלֵשׁ, תֵּלִישׁ Avellere, evellere, divellere, distrumpere, extirpare, eradicare, amputare, excerpere, discerpere. Exod. 22. 31. Mich. 1. 16. *Ithpehal* אֶתֵּלֵשׁ evelli, eradicari, excindi, avelli. Job 31. 8 Zach. 14. 4.

תֵּלִישׁ Avulsum, evulsam, divulsam, dilaceratum. Exod. 22. 31.

תֵּלַת, תֵּלְחָא Tres. Genes. 15. 9. Dan. 7. 5. Ezech. 40. 10. *Fam.*

תֵּלְתַי, vel תֵּלְתֵי. *Plur.* תֵּלְתִין triginta. Genes. 5. 3. 1. Sam. 9. 22. תֵּלְחָא, תֵּלְתֵי, תֵּלְתִי, תֵּלְתֵי, *Emphat.* תֵּלְתֵי אָהָה tertius. Gen. 1. 13. 2. Sam. 3. 3. *Plur.* תֵּלְתֵי אִין tertii, tertiæ generationis, abnepotes. Gen. 50. 23. *Fam.* תֵּלְתֵי אָהָה, תֵּלְתֵי אָהָה, tertia. Dan. 2. 39. tertia pars: tertia vice, tertio. 1. Sam. 3. 8. תֵּלְתֵי אָהָה tertia vice. Ezech. 21. 14. תֵּלְתֵי אָהָה idem: tertia vice, tertio loco. Thren. 2. 24. Numer. 2. 24.

תֵּלְתֵי אָהָה, תֵּלְתֵי אָהָה, תֵּלְתֵי אָהָה, tertia pars. 1. Sam. 20. 19. Isa. 15. 5. *Cum aff.* תֵּלְתֵיךָ tertia pars tui. Ezech. 5. 12.

תֵּלְתֵי אָהָה Tertia pars: tertio.

תֵּלְתֵי אָהָה Tertia pars. Deuter. 8. 9. 11. 20. *in Jonathane.* Cant. 8. 3.

תֵּלְתֵי אָהָה *Fœnum grecum. Est herbe species producens siliquas similes corniculis.*

תֵּלְתֵי Triens, triental; mensura. Psal. 80. 6.

תֵּלְתֵי Triplicare, tertio facere, triparti-

ri. Ezech. 42. 3. 1. Reg. 18. 34.

תָּם, תָּמָה, תָּמָה, תָּמָה Ibi, illic, istic, illuc, istuc, eo. Esdræ 5. 17.

תָּמָה 6. 12. *Ei opponitur* תָּמָה, תָּמָה hic. תָּמָה inde, illinc.

תָּמָה Idem. Gen. 2. 11. תָּמָה illuc, eo. Gen. 12. 5. מִתָּמָה, מִתָּמָה exinde, inde, illinc. Gen. 2. 10.

תָּמִיד, תָּמִידָה, תָּמִידָה Sacrificium jure, quod singulis diebus ju-

giter offerebatur. Eccles. 10. 16. 17. *In Targum exponitur per* תָּמִידָה.

תָּמִידָה Sacrificium jure matutinum. Eccles. 10. 16.

תָּמִידָה Jugis, sempiternus, perennis, affiduus: מְקוֹר תָּמִידָה Fons perennis. *Fam.*

תָּמִידָה perpetua, perennis: הרבנות

תָּמִידָה וְהַשְׂרָרָה אֵינָא תָּמִידָה Magistratus, & potestas non est perennis. תָּמִידָה חַיִּים חַיִּים Vita æterna.

תָּמִידָה תָּמִידָה Continuatio, assiduitas, perennitas. תָּמִידָה תָּמִידָה Continuatio potationis. *R David ad Hof.* 4. 11.

תָּמִידָה תָּמִידָה Continuatio, assidua confervatio speciei. תָּמִידָה תָּמִידָה Assidue, jugiter.

II. תָּמִידָה Vinacea, que ex uvis pressis remanent. *Apud Talmudicos* תָּמִידָה על מִים נִוְתָן

תָּמִידָה fundens aquam super vinacea dicitur מִתָּמִיד, qui facit loram, vel loream, & vinacea macerata iterum prælo subjicit. Potus autem ex vinaceis confectus dicitur תָּמִיד

תָּמִידָה Vinum minutum. *Aliquando* תָּמִידָה תָּמִידָה loram ipsam significat, ut תָּמִידָה עַד שְׁלֵא תָּמִידָה Lora antequam acefcat.

תַּמָּה Mirari, admirari, obstupescere, ut *Hebraice*. Genes. 43. 33. 7. 19.

Isa. 13. 8. *Apud Talmudicos* הַתַּמִּיהָ admirationem parere, admirationem injicere. **תַּמָּה** Tributum. Esth. 10. 1. in *Targum secundo*.

אינו אלא מן המתמיהו Illud non est nisi ex iis, quæ admirationem pariunt. **תַּמָּן**, **תַּמֶּן** Simiæ. Isa. 13. 21. Martes, juxta *R. David*, & *R. Salomonem*. וְעָרְעוּן & obvient Martes felibus. **תַּמָּן** כַּתְּחִלָּין

Admiratio, stupor. **תַּמִּיהָ**, **תַּמִּיהָ** Jerem. 5. 30. Dan. 3. 33. Isa. 34. 14. Jerem. 50. 39.

תַּמָּה *Avis mundiæ species*. In *Aruch scribitur* חַמָּא. **תַּמָּוּ**, **תַּמֶּוּ** Junius mensis. Genes. 8. 5. Item nomen Idoli,

תַּמָּה Miraculum, prodigium, portentum, ostentum. Exod. 7. 9. Psal. 71. 7. *Plur.* אַרוּכִים. Tammuz. Ezech. 8. 14. Adonis. *Ab Assyriis*, & *Phœnicibus Tammuz appellabatur*.

De Idolo תַּמָּוּ Tammuz.

Tammuz Idolum erat, cujus oculos plumbo replebant, quod plumbum, accenso inferne igne, liquefiebat, sicque Idolum flere, & lacrymas effundere videbatur. Nonnulli ex *Hebræis* narrant, Prophetam quemdam Tammuz dictum a quodam Rege, quem ad colendas septem Stellas, & signa duodecim adhortabatur, morte affectum fuisse, & nocte mortis Prophetæ ex omnibus terra partibus *Babyloniam* omnes imagines ad statuam Solis auream convenisse, a qua Prophetæ mortem cum intellexissent, totam noctem cum ipsa flentes, & lacrymantes transegisse. Hinc vero factum, ut *Ægyptii* quotannis in principio mensis תַּמָּוּ Junii Tammuz mortem fletu, & lacrymis prosequantur. Credit hæc *Judeus* apella, non ego. Itaque illi rectius sentiunt, qui volunt, Tammuz nomine *Osfidem* *Ægyptiorum* Regem a *Typhone* occisum esse intelligendum, quem uxor ejus amantissima *Isis* in *Ægypto* deservi singulis annis præceperat. Eam enim apud *Ægyptios* auctoritatem sibi, ac marito malis artibus, ac prestigiis suis hæc iniquissima femina conciliaverat, ut *Dii* censerentur, honoribusque divinis mense Tammuz colerentur. Porro huic Idolo cultum exhibebant quotannis mense Junio meretrices cum pueris meritoriiis lineis vestibus amictæ stetibus, ac lamentis mestissimis, cumque *Osfidem* ab inferis rediisse arbitrarentur, mox reuiviscentem lætitiâ, & gaudio gestientes prosequabantur.

תַּמָּךְ, **תַּמְכָּה**, **תַּמְכָּה**, **תַּמְכָּה** Ar- major. Exod. 12. 8. Hæc herba variis nominibus ab *Hebræis* appellatur. In *Aruch* dicitur

קרדו Kardü; a Majemonide nuncupatur in-
tybus; ab aliis מררוי marrubium vocatur,
ejus varias species Botanici esse contendunt.
R. Salomon ait, eam vulgo nuncupari מרוביא.
In נמרא Tractatu פסחים cap. 2. exponitur
per גנגירין. Videtur esse Γγγύδιον Gingi-
dium, quæ herba a Plinio lib. 20. cap. 5. inter
Syrorum olera numeratur. Est sylvestri pasti-
nacæ similis, tenuior, & amarior. Dioscorides
scribit lib. 2. cap. 167. eam habere radicem par-
vam candicantem subamaram. Illam adhibe-
bant Hebræi ad edendum Agnum Paschalem,
voluntque intelligi nomine מררים herbarum
amararum, de quibus mentio Exod. 12. 8. De
his autem herbis in Tractatu פסחים cap. 2.
hæc habentur. Traditio est: Hæ sunt her-
bæ, quarum esu homo fungitur officio suo
in Pascha, בתמכא בחורת lactuca, mar-
rubium &c. Targum verba Hebraica על
מררים cum herbis amaris exponit על
תמכה ועילשין cum marrubio, & intybo,
quas herbas volunt fuisse adhibitæ ad revo-
canda in memoriam verba illa Exod. 1. 14.
Et amarum effecerunt vitam ipsorum servitute du-
ra. Sic in eodem Targum Cant. 2. 9. legitur:
דאכלין ית נכסת חנא טוי נורא על
תמכה ועילשין Qui comedunt sacrificium
Festi Paschæ assatum igne cum marrubio,
& intybo. Hodie ab Hebræis adhibetur rapha-
nus major, charophyllum, vel cherosolium, &
petroselinum cum hederæ foliis, vel similibus
juxta locorum, atque regionum varietatem.

תמלי, אתמלי, תמלי תמל He-

ri: ante, antea. 2. Sam. 3. 17. & 20. 27.
Psal. 90. 4. Sæpe cum מ ab initio מאתמלי.
Genes. 31. 2. Exod. 4. 10. Insuper inserto ר,
& cum Cbolem, מראתמול Deut. 4. 42. in
Targum Hierosolymitano.

תמים Hebraice. Completi, perfici,
absolvi. Hinc

תים Chaldaice. Integritas. Plur. cum affi-
ן לתומיהון in integritate sua. 2. Sam. 15. 11.
תמים, תמים, תמים Perfectus, inte-
ger, sincerus. Plur. תמימין, תמימין inte-
gri. Prov. 10. 29. & 28. 20.

תמימות, תמימותא Integritas, perfe-
ctio. Prov. 10. 9. & 29. 10.

תומין, תומיא Thummim. Exod. 28. 30.
Deuter. 33. 8. Vide Lexica Hebraica.

תמן תמניא, תמניא Octo: octavus.
Exod. 26. 25. Mich. 5. 5. Fæmin.

תמני, תמניתי, & תמניא, vel תמניא.
Plur. תמנן octoginta. Genes. 5. 25. &
תמנן Cant. 6. 7.

תמוני, תמוניא Octavus. Ruth 1. 1. Fæ-
min. תמינאה octava, vel תמינחא, ut ha-
bet Jonathan. Levit. 25. 22.

תמניסר, תמניסר Octodecim. Dicitio
composita ex תמני, & עסר, quæ in usu
est precipue Hierosolymitanis. תלת מאה
תמניסר Tercenti, & octodecim. Genes.
14. 14. in Jonathane.

תומין Tömen. Mensuræ species Logum, si-
ve Sextarium continens, qui Sextarius sex o-
va capiebat.

תמינחא, תמינחא Octava pars mensu-
re majoris, eadem cum תומין, sed diversis

temporibus major, & minor extitit.

תמס תְּמִיִּסְתִּים Themistius. Fuit Philosophus Græcus, qui operam suam collocavit in Aristotele paraphrasticè explicando.

תָּמַר, תְּמָר Palma. Cant. 2. 12. & 7. 8. Hebraice תְּמָר; quæ dicitur, exceptis duobus locis citatis, exponitur in Targum per דְּקָלָא. Occurrit in precibus Hebraeorum: יוֹם פְּנֵה כְּצֵל תְּמָר h. e. Dies inclinavit ut umbra palmæ.

תְּמָר Instar columnæ sursum recta ascendere; ad similitudinem palmæ columnam facere. Hinc Hebraice תְּמָרוֹת עֵשֶׂן תְּמָרוֹת עֵשֶׂן columnæ fumi. Joelis 2. 30. Olim suffitus laudabatur, cujus fumus instar columnæ rectæ ascendebat. Hinc in Tractatu יוֹמָא Jomà fol. 38. legitur: Domus Abhtinas exercitata erat in confectione suffitus, sed noluit quemquam id docere. Miserunt ergo חֲכָמִים Sapientes, & adduxerunt artifices ex Alexandria Ægypti, qui noverant commiscere aromata sicut illi, sed non noverant attollere fumum ut ipsi. שֶׁל הַלְלוֹ מִחֲמֵר שֶׁל הַלְלוֹ מִחֲמֵר h. e. istorum suffitus faciebat columnam, & ascendebat instar baculi recti, שֶׁל הַלְלוֹ מִפְּצִיעַ לְכָאן וּלְכָאן h. e. horum autem diffindebat se hinc inde &c. In fol. autem 38. ejusdem Tractatus יוֹמָא Jomà habetur: תִּימֹר שֶׁל חֲמָה מִפְּצִיעַ לְכָאן וּלְכָאן h. e. Columna fumi Solis findebat se hinc, & illinc. In בכּוֹרוֹת Becoròth fol. 38. repetuntur verba allata in יוֹמָא fol. 38. שֶׁל הַלְלוֹ מִפְּצִיעַ לְכָאן וּלְכָאן h. e.

istorum autem suffitus findebat se hinc, & illinc, ubi alluditur ad fumum suffitus, qui Hierosolymis conficiebatur, faciebatque columnam fumi, quæ sursum ascendebat, rectam, & altam, ideo dictam תְּמָרָה palmam, ab altitudine, & proceritate palmæ. Alexandrini hujusmodi suffitum parare nesciebant, qui rectam sursum columnam emitteret. Quare ex fumo suffitus ipsorum columna bifida oriebatur, hinc inde in duas partes fumo se dividente.

תְּמָרָה, תְּמָרָה DaCtylus, palmæ fructus. Fæminini generis תְּמָרְתָּא, תְּמָרְתָּא DaCtylus. תְּמָרְתָּא דְּחִינְוִנְתָּא DaCtylus gratiositatis, h. e. gratus. Volunt nonnulli, hoc epithetum primitiis fructuum omnium tributum fuisse, qui solent esse sequentium gratissimi. In גִּטִּין Gittin recensentur virtutes daCtylorum: חֲמֵרֵי מִשְׁבַּעַן וּמִשְׁחָנָן וּמִשְׁלֶשֶׁלָן חֲמֵרֵי מִשְׁבַּעַן וּמִשְׁחָנָן וּמִשְׁלֶשֶׁלָן h. e. DaCtyli satietatem afferunt, calefaciunt, laxant, & corroborant. In תְּמָרֵי מִקְמֵי נְהֵמָה כְּנֶרְגָא fol. 10. כתובות לְדִקּוּלָא בְּחֵר נְהֵמָה כְּעֵבְרָא לְדִשָּׁא h. e. DaCtyli ante cibum sunt sicut securis ad arborem: post cibum, ut vestis ad januam. Nimirum si comedes daCtylos אֵלִיבָא אֵלִיבָא corde vacuo, h. e. stomacho jejuno, corporis vires dejicient, ut securis arborem; si autem iis vescaris post prandium, corpori robur addent, illudque confirmabunt, quemadmodum vestes januas firmant.

תְּמָרוֹת DaCtyli. Hoc eodem nomine appellantur etiam calyces, sive folliculi fructuum, in quibus adhuc flos, semen, & gra-

num continetur, quia dactylorum figuram referunt. Baccæ etiam capparidis inter folia adhuc crescentes sic vocantur, antequam in florem erumpant. Hujusmodi calyces, baccæ, & folliculi ad delicias condiebantur, iisque tamquam bellariis in mensis utebantur, & ex quibusdam decimæ solvebantur, ex quibusdam non.

תמרה Fumus, columna fumi. משתעלה תמרתו Ex quo ascendit fumus ejus, vel columna ejus, videlicet suffitus.

תִּמְרוֹר יְשֵׁל תִּמְרוֹר Columna. תִּמְרוֹר יְשֵׁל לְבָנָה Columna Lunæ. תִּמְרוֹר יְשֵׁל חֲמָה Columna Solis.

תִּמְרוֹרֵינוּ Job 3. 9. תִּמְרוֹרֵינוּ Job 41. 9. & fœm. תִּמְרוֹרֵינוּ Pſal. 77. 5. palpebræ.

תִּמְרוֹרֵינוּ Palpebra. Plur. תִּמְרוֹרֵינוּ תִּמְרוֹרֵינוּ Palpebræ. Hebraice עִפְעַפִּים. Constr. תִּמְרוֹרֵינוּ & תִּמְרוֹרֵינוּ Job 3. 9. & 41. 9. Emphat.

תִּמְרוֹרֵינוּ Pſal. 77. 5. Queritur in Tractatu שבת fol. 77. cur gallinarum palpebræ sursum tendant, cujus loci hæc sunt verba: תִּמְרוֹרֵינוּ דְּחַרְנוֹנוֹלְתָא מְדִלִי לְעוֹלָא דְּדִייר אֲרֵפִי וְאִי עֵייל קְטָרָא מְחַעֲרָא b. e. Quare palpebra gallinæ suspenſa est sursum? quia habitat in trabibus, & cum ascendit fumus, excæcatur. In gallinis enim, & gallis palpebra inferior magnitudine superiorem superat, ac propterea ab ea obtegitur, ne a fumo ascendente eorum oculi excæcentur. Sub tecto enim rusticorum in summis trabibus gallinæ noctu dormiunt, ibique ad diei ortum morantur, quo solet fumus ascendere, cum eorum case propter stramenta, & ligna viridia in ignem proje-

cta fumo scætere soleant.

תָּנָה, תָּנָה Iterare, secundo facere: discere: docere. Pſal. 147.

19. Hoc Verbo Talmudistæ utuntur, cum in Gbemarâ exponunt, & interpretantur aliquid ex Misnâ, vel Barajetâ sumptum. Pro eo Rabbini adhibent תָּנָה. Secundum communem linguæ usum in Conjugatione Kal ei deberet esse subjecta significatio discendi, & in Conjugatione Pibel docendi, sed exempla secus se rem habere aperte ostendunt. Itaque ubi discipulis accommodatur, significabit discere; ubi vero tribuitur Magistris, & Doctoribus, docere.

תָּנָה רַבָּנָן? מָאן תָּנָה? Quis docuit? Docuerunt Rabbini. Ex Elia hodierni, ac vulgares Judæi pronunciant תָּנָה, vel תָּנָה ex forma Hebraica, sed longe falluntur, tum ex libro Danielis satis superque pateat, tertiam personam in Verbis Quiescentibus tertia ה desinere in י, ut תָּנָה tradiderunt, docuerunt.

תָּנִינוּ, vel תָּנִינוּ didicimus, vel docuimus. דְּלֵא דְּקָתָנִי, vel דְּחָנִי quod docet. דְּלֵא דְּקָתָנִי quia non docet, vel docuit. תָּנָן docemus. תָּנִינוּ docemus nos, vel docuimus.

Componitur ex תָּנָן, & אָנֹן. Ex Infinit. לְתָנִינוּ docere, vel ex alia forma לְתָנִי ad discendum. Ex Pabel לְתָנִי ad docendum. ואֲנִי קָא מְתָנִינוּ qui docet. וְאֲנִי קָא מְתָנִינוּ nos vero docuimus multa. In libro הליכות עולם fol. 4. habetur, dictionem והתנן aliquando adhiberi ad confirmandum, aliquando ad objiciendum. Ubi objectioni inservit, scribitur והתנן sine א post ה, pronuntiaturque בתמיה cum admiratione, &

interrogatione: nonne docuimus? *At ubi usurpatur ad סיוע confirmationem, & auxilium, scribitur וְהָא תַנְיָן cum א post ה, legiturque פְּנִיחֵימָא placide, leniter: nam docuimus. Pabel תַנְיָן iterare, iterato dicere, docere, inculcare, indicare, annunciare, enarrare: acuere, exacuere. Psal. 140. 4. Ithpebal אֲתַנְיָן iterari: indicari, annunciari; acui, exacui.*

Est autem ברִייתָא Barajetha doctrina, sive sententia extra Scholam, & Academiam Hierosolymitanam tradita, ac determinata.

תַנְיָן Doctrina, studium. Job 13. 17. אִי כְּשׁוּמֵי הַנְיָן Num propter doctrinam? Hinc Doctores Talmudici תַנְיָאן appellantur ex תַנָּא Doctor Talmudicus, qui Doctores sunt Auctores מִשְׁנָה Misnà, h. e. Legis ore traditæ, quæ certis Legibus, The-sibus, sive Aphorismis continetur, quorum explicatio dicitur גְּמָרָא Ghemarà.

תַנְיָן Docens, Doctor.

תַנְיָן Doctor Talmudicus, Doctor Misnicus. אֵלָא דְהוּא קְרוּי וְתַנְיָן וּפְיִישָׁן Propterea quia fuit bonus Biblicus, Talmudicus, & Poeta.

תַנְיָן Traditio, doctrina. Hoc nomine semper indicatur doctrina, sive sententia vulgo dicta ברִייתָא Barajetha, quia tradita, & statuta extra Academiam Hierosolymitanam. תַנְיָן Traditio alia.

מִתְנִיחָא Misnà. Est Textus Talmudis sive גְּמָרָא Ghemarà. Solet autem מִשְׁנָה, Misnà, sive מַתְנִיתָא Matnità explicari in

גְּמָרָא Ghemarà vel per ברִייתָא Barajetha, sive sententiam extra Scholam Hierosolymitanam traditam, vel per תּוֹסֵפְתָא, sive Additionem ad Misnà, ubi pressior, & stri-ctior fuit. Hinc legitur in חוּלִין cap. 12. כָּל מַתְנִיתָא דְלָא תִנְיָא בִי רַבִּי חַיִּיא וּבִי רַבִּי אוֹשְׁעִיא מִשְׁבַּשְׁתָּא הִיא h. e. Omnis Misnà, quæ non est Traditio Scholæ Rabbi Chajà, & Scholæ Rabbi Uschajà confusio est. His duobus tamquam Auctoribus ברִייתָא Barajetha tribuenda est, qua totam Misnà explicant, & exponunt. Plur. מִתְנִיָן, & emphat. מִתְנִיחָא. Hinc מִתְנִיחָא קְשִׁיָן Misnæ repugnant, h. e. sibi invicem adversantur, & contrariæ sunt.

מִתְנִיחָא Traditiones.

תַנְיָן Acuere. Psal. 140. 4. Ithpebal אֲתַנְיָן Acui. Ezech. 21. 9.

תַנְיָן Dicteria, scommata. Deuter. 28. 37. in Jonathane.

תַנְיָן Narrare, enarrare, indicare, nunciare. Deuter. 5. 5. Psal. 52. 2. Ithpabel אֲתַנְיָן indicari. Genes. 38. 13.

תַנְיָן Pacisci, convenire, transigere.

תַנְיָן תַנְיָא Conditio, conventio, pactum. Deuter. 28. 15. in Jonathane. עֲשׂוּ מִתְנִיָן Inierunt pacta. מִתְנִיָן Conditio-naliter, cum conditione. עַל תַנְיָא Cum conditione reprehensi sunt. Deuter. 28. 15. קִיּוּמוֹ תַנְיָאֵיכוֹן Confirmate pacta vestra.

תַנְיָן Conditionalis. מִשְׁפָּט תַנְיָן Propositio conditionalis Logicis: תַנְיָן הִיא

רְבִירֵנוּ Conditionales fuerunt sermones nostri.

תְּנִינָא Secundus. Genes. 1. 8. *Plur.*

תְּנִינִין Secundi. Genes. 6. 16. Jerem. 16. 18.

Femin. **תְּנִינָא**, **תְּנִינָה**, **תְּנִינָתָא** secunda. Genes. 4. 19. Dan. 2. 4. Zach. 6. 2. *Cum*

ב *ab initio* **תְּנִינָתָא** secundo. Numer. 2. 16.

תְּנִינֹת Secundo, iterum, secunda vice, denuo. Isa. 43. 2.

תֹּב Fastidium. Job 33. 20.

Talmudicis furor, infania, amentia, perturbatio animi, stupor mentis.

תָּנַן Fumare. *Hebraice* עִשָּׂן. *Aphel*

תָּנְנָה Participium **מִתְנַנֵּינָא** fumigantes, fumum emittentes. Isa. 7. 4. acuer. Deuter. 6. 7.

תָּנַן, **תְּנִינָא**, **תָּנַן**, **תָּנַן** Fumus. Genes. 19. 28.

תְּנִינֵי Clibanus fumi, *b. e.* fumans. Genes. 15. 17.

תְּנִינָא Draco, balæna, cetus, serpens. Exod. 7. 9. Isa. 27. 1. *Plur.* **תְּנִינִין**

תְּנִינָא dracones, serpentes, ceti. Genes. 1. 21. Psal. 74. 13.

תָּנַר Furnus, fornax,

תְּנִירָא, **תְּנִירָא** Clibanus. Levit. 2. 4. Isa. 31. 9.

תְּנִירִין *Plur.* **תְּנִירִין** fornaces, clibani. Levit. 11. 35. *in Jonathane.*

תְּסָבְרָא, **תְּסָבְרָא**, **תְּסָבְרָא**, **תְּסָבְרָא**

תְּסָבְרָא Thesaurus. *Plur.* **תְּסָבְרִין**, **תְּסָבְרִין**, **תְּסָבְרִין** Thesauri, cellæ, cellaria, promptuaria. Psal. 135. 7.

תְּסִילָא Pullus avium.

תְּסִילֹי Genes. 15. 9. *in Jonathane.* *Plur.*

תְּסִילֹי pulli sui. Deut. 32. 11.

in Jonathane. על תְּסִילֹי מְחוּפָּה Pullis suis incubat. Deuter. 32. 11. *in Jonathane.* *Hebraice* עַל גּוּזְלוֹי

, & *in Targum Hierosolymitano* עַל גּוּזְלוֹי. *In Tractatu* חוּלִין fol. 62.

חסיל פסול משום חורין וכשר משום בני יונה *b. e.* Tasil profanus est ratione

turturum, rectus autem ratione pullorum columbinorum. *Ex Glossa* Tasil est species certa columbæ. *Legitur in Aruch manu scripto:*

מִיָּן עוֹף יוֹנָה עַל בִּיצֵי תְּסִיל מְהוּ וְחַסִּיל

b. e. Si columba incubet ovis Tasil quid est? si autem Tasil incubet ovis columbæ quid est? *In חוּלִין* fol. 140.

Adjicit Glossa, & explicat, תְּסִיל Tasil est avis munda, columbæ similis.

תְּסָס *Rabbini* Fervere, ebullire.

שְׂתוֹסְסִין זֶה עִם זֶה Quæ fervent una, vel invicem, videlicet duo mixta, נַעֲשִׂים טַעַם אַחֵר, *fiunt unius saporis.*

תְּסִיסָה, **תְּסִיסוֹת** Fervor, ebullitio musli in vase.

תָּעָה, **תָּעָה** Errare, aberrare: vagari. Job 15. 31. & 39. 4.

תָּעִי *Aphel* **תָּעִי** errare facere, seducere, in errorem inducere. Job 12. 24. Proverb. 12. 26.

תְּעָב *Aphel* **תְּעָב** Abominabiliter, fœde, turpiter agere. Ezech. 16. 52.

תְּעָבָתָא, **תְּעָבָתָא**, **תְּעָבָתָא** Abominatio, res turpis, fœda, obscœna. Levit. 20. 13.

תְּעָבִין *Plur.* **תְּעָבִין** Abominaciones. Ezech. 8. 6. *Constr.* **תְּעָבִיתָא** Ezech. 20. 4. 11.

Reg. 14. 24. *Emphat.* תועבתא Levit. 18. 26.
Ezech. 6. 11.

Abominatio, res fœda. *Rabbinis*
præcipue in usu.

תעל, תעלא Vulpes, vulpecula.

Plur. תעלין, תעליא Thren.
5. 18. Ezech. 13. 4. *Nonnulla de vulpe in He-*

braeorum scriptis habentur. Hebraico sermone
hec leguntur: הוי נגב לאריות ואל תהי
ראש לשועלים *b. e.* Esto cauda leonum,

neque sis caput vulpium. *Proverbio hoc*

admonentur homines, longe meliorem esse hu-

milem, eundemque probum, ac iustum,

quam superbum, scelestum, ac fraudulentum;

majorique in pretio habendum esse discipu-

lum Magistrorum eximiorum, quam Magi-

strum hebetum, ac vilium discipulorum. A-

nimadvertunt etiam Hebraei, animosos leones

caudam supra caput attollere, at vulpes ver-

sutas caput infra caudam demittere. Apud

Rabbinos autem aliud Proverbium circumfer-

tur: תעלא בערניה סגיר ליה *b. e.* Vul-

pes est, in tempore suo procumbe coram

ipso. *Nimirum homo astutus, vaser, ac ver-*

ispellis, præcipue in dignitate constitutus, ab

Apulejo dictus Vulpio, caute, & opportune

observandus est, eique honor, ac reverentia

præstanda, ne noceat, vel ab eo utilitatem per-

cipiamus, si necessitas postulet, vel tempus fa-

vat. In tempore suo, b. e. בשעת הצלחתו

tempore prosperitatis ejus, dum videlicet

prospero, & optato rerum successu utitur. Ac-

commodatur Proverbium hoc a Talmudicis fra-

tribus Josephi in aula Pharaonis ad maximam

dignitatem evecti, juxta illud וילכו גם אחיו

ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים

Et accedentes fratres ejus prociderunt an-

te faciem ejus, ac dixerunt: ecce nos tibi

fervos. Genes. 50. 18. juxta Vulgatam. Hinc

R. Eliezer: Illud est, quod dicunt homi-

nes: תעלא בערניה סגיר ליה b. e. Vulpi

in tempore suo procumbe.

תפה Disponere, ordinare, ponere,
collocare. 2. Reg. 4. 38.

תפי Positio.

תפיא Vide in אפא.

תפה Futurum ותתפה & deprom-

pteris. Isa. 58. 10. *Ishpehal*

אתפה convalescere *Talmudicis; ut in*

סנהדרין Sanhedrin fol. 107. ער אלישע

לא הוה אנוש חליש דמזפה ואחזא

אלישע ובעא רחמי ואתפה b. e. Usque ad

Elisam non fuit homo agrotus, qui con-

valesceret. Venit ergo Elisa, & implora-

vit misericordiam, & convaluit.

נתפה, vel אתפה a נפה Intumescere,

accrescere, crescere, augeri, inflari.

תפחה Tumor, inflatio. *Cum autem in-*

flatio, & tumor in corporibus animatis soleat

morbum indicare, & partem male affectam,

fit, ut sepe pro morbo ipso usurpetur.

תפחה Pressura una uvarum, vel oliva-

rum, vulgo dicta saccus, quia tanta materie

quantitate constat, quantam pressura una con-

tinet. Hec autem mensura olim Coris definitur.

תפחה Inflatum, putidum, fœtidum.

תפחה בשר פסורא *b. e.* פסורא *fœ-*

tidum odorem emittens.

תפוח Pomum, malus, malum. *Arbor, & fructus. Plur. תפוחין* Poma. Cantic. 7. 9. *Per metaphoram apud Rabbinos, & Tal-mudicos significat cumulatum, vel tumula-tum, referentem nimirum figuram rotundam pomorum.*

תפלו Murmurare. *אתפלו* Murmurarunt propter manna. Deuter. 1.1. *Jonathan habet אתרעמתון* murmurastis.

תפל Fatuum, insipidum, insulsus. *Ei opponitur מליח* salitum, falsum. *In שבת* fol. 128. *דג מליח מותר לשללו דג תפל* b. e. Piscis salitus licitus gestari (in Sabbato) sed piscis insulsus pro-hibitus est gestari.

תפלות, תפלות Fatuitas, insulfitas: trans-gressio, peccatum. *In פסחים* fol. 91. *נשים* b. e. Mulieres, & servi (non debent in uno contubernio morari) propter transgressionem. *Glossa explicat per עבירה*, b. e. ne simul peccent. *In סוטה* cap. 3. fol. 20. *כל המלמד בתו תורה כאילו* b. e. Quicumque docet fi-liam suam Legem, sive Verbum Dei, aut Sacram Scripturam, perinde est ac si do-ceret eam fatuitatem. *De dictione תפלות* disceptant, & inter se digladiantur Rabbini, aliique alio inclinant. R. Bartenora vocem

תפלות explicat *חיבור משבב אנשים* quasi תפלות conjunctionem, applicationem ad maritum, ut nimirum se gerat cum marito suo בהצנע verecunde, & honeste. Ait enim, Le-

gis studium hominem callidum, & astutum reddere, juxta illud: *אני חכמה שבנתי*

ערכה b. e. Ego sapientia cohabito cum astu-tia. Proverb. 8. 12. *Rambam autem magnopere a Bartenore sententia dissentit. Interpretatur enim*

דברי הבאי ודברי תפלות, & explicat per משלים verba hyperbolica, & parabolica, que nullo modo, aut saltem difficillime ab il-lo sexu, atque adeo ab illa etate intelligi pos-sunt. Conatur autem sententiam suam Deuter. textibus stabilire, & confirmare, *ואת בנייהם*

ילמדון Et filios suos docebunt cap. 4. v. 10. *& vers. 9. והודעתם לבניה* Et facies ea nota filiis tuis. *Infert igitur: cum textus dicat* בניהם filios suos, non בנותיהם filias suas, recte colligimus, non decere, filias Le-gis preceptis imbuere. *Habeat sibi ineptam, ac preposteram hanc interpretationem, quam abso-nam, atque absurdam esse vel ipsi pueri in primis Grammaticæ elementis constituti satis noverunt. Non erit ab re hoc in loco admo-vere, Ecclesiam, sive domum Dei, vulgo vo-catam בית תפלות* Domum precationis, ab Hebræis per contemptum dici בית תפלות Domum fatuitatis, & stultitiæ, sicuti mihi non sine indignatione contigit audire non semel seniores ex Hebræis pueris suis interrogantibus respondere, dum die Sabbati *דרך שבת* iter Sabbatinum conficiunt, & ante Christianorum Ecclesias deambulant.

תפל Adhærere, conjunctum esse. *Pibel תפל* Conjungere, adjungere.

תפלות, תפלות Adhærio, conjunctio. *Legitur in סוטה* Sotà fol. 20.

רוצה אשה בקב ותפלות מט קבין
 ופרישות *h. e.* Mavult uxor habere cabum
 (*farina*) & conjunctionem, quam novem
 cabos, & separationem. Nimirum malunt
 mulieres, & uxores juxta Rabbiorum expo-
 sitionem habere alimentum tenue, maritalique
 concubitu sepius frui, quam rarissime cum vi-
 ro conjungi, rerumque omnium copiam, & a-
 bundantiam possidere. R. autem Chananael ad
 locum citatum sunt hæc ipsissima verba. Ma-
 vult uxor, ut maritus sit המור *asinus*, &
 maneat domi cum ipsa, præstando ipsi ma-
 ritale officium singulis Sabbatis, & cabum
 unum farinae ad panem suppeditet, quam
 ut sit גמל *camelus* peregre abiens, & ma-
 riti officium nonnisi triginta diebus, plu-
 ribusve exhibeat, & absentiam novem ca-
 bis farinae suppleat. Gratus ipsi semper
 est officium maritalis, & victus tenuis,

quam deliciae culinæ, & separatio a ma-
 rito.

פלל תפלן *Vide in*

תפן תופנין *Vide in*

תפס

Prehendere, apprehendere,
 comprehendere, deprehendere.

Eccles. 3. 8. Psal. 10. 9. *Ithpehal Participium*

מתפס qui comprehenditur. Eccles. 11. 4.

תפוסה, תפיסה Captio, apprehensio,
 comprehensio: carcer. תפיסת יד Appre-
 hensio manus, *h. e. potestas, facultas, jus*
proprietas, vel possessionis loci, vel rei ali-
cujus.

תפיסות Apprehensio, captio.

תפה

תופיא, תפין, תופין Tym-
 pana, *ita dicta a sono, quem per-*
cussa edunt.

cussa edunt.

תתופין Tympaniftriæ. Psal. 68. 26.

De loco Topheth.

תופת Topheth. Nomen proprium loci prope Jerusalem siti. Erat Topheth locus excelsus
 edificatus, in quo Sacrificuli Idololatæ immolabant pueros Idolo Molocho, traducendo eos per
 ignem, sive comburendo eos ea ratione, quam habes in dictione מולך pag. 254. Parentes au-
 tem illos offerendo arbitrabantur, se Deo rem gratissimam facturos, reputantes id, quod Deus
 præceperat Abrahamo: קחנא את־בנה את־יהודה אשר־אהבת את־יצחק ולך־לה *h. e.* Tolle nunc filium tuum unigenitum tuum, quem
 diligis, Isaac, & vade in terram Morja, & offer eum ibi in holocaustum. Gen. 22. v.
 2. Hinc orta religio, & immanibus exemplis comprobata. Jerem. 7. v. 31. 2. Paral. 28. v. 3.
 contra id, quod apertissimis verbis Deus prohibuerat Levit. 18. v. 21. Topheth autem hic
 locus ita dictus est a תוף tympano, quia Sacrificuli, ne puerorum lamenta, & ejulatus,
 dum cremabantur, a parentibus audirentur, tympana pulsabant. Locum istum pius Rex Josias
 tantum scelus abominatus contaminavit projiciendo illuc cadavera, fimum, stercorea, & om-

annes res immundas, ne amplius horrendæ isti Idololatriæ consecratus esset, magnoque igne accenso, omnia cadavera, ossa, & reliquas sordes combussit. 2. Reg. 23. v. 10. תופת dicitur etiam תפתה, quod a Chaldaico Interprete transfertur per גֶּהֶנֶם Gehenna, Infernus, quia locus ille propter cruciatus, ac lamenta Infernum referebat.

תפתיא Exactores, justitiæ executores, dominatores. Dan. 3. 2.

תפר Suere, consuere, asuere. תופר Sartor, sutor.

תפירה Sutura. תפירות Duæ suturæ. תפית Villus, pannus villosus, tapetum: asinorum clitellæ ex lana stipatæ ad onera ferenda. In Tractatu כלים Kelim cap. 23.

תפית של חמור שהיא יושב עליה טהור.

תקל Ponderare, appendere. Dan. 5. 25. 27. impingere, offendere, corruere, labi. Thren. 5. 13. Job 4. 4. *Apbel*

אתקל, אתקול idem. *Atirve*, labefactare, dejicere, laqueum tendere. Thren. 1. 14. Psal. 141. 9. *Ithpehal* אתקל impingere, offendere, corruere, labefactari. Isa. 3. 8. Jerem. 46. 6. illaqueari, capi. Psal. 9. 17. *Ithpabel* מתתקלון offenduntur. Prov. 24. 16.

תקלא Offendiculum, offensio, tendicula, scandalum, lapsus, laqueus. Exod. 10. 7. Isa. 57. 14. *Plur.* תקלון laquei, offendicula. Job 34. 30. Psal. 64. 6.

תקלא, תקלא, תוקלא Idem. Prov. 4. 16. Job 40. 19. *Plur.* תקלון laquei. *Fœmin.* תקלון, תקלון offendicula, laquei. Jerem. 6. 21.

תקולתא Idem.

תקליא Aucupes. Psal. 124. 7.

תקלא Siclus. Genes. 24. 22. Exod. 38. 26.

Plur. תקלי, תקלון sicuti. 1. Sam. 17. 5. Hof. 3. 2.

מתקלא, מתקלא, מתקל Ponderus. Deuter. 25. 13. Ezech. 5. 1. Job 28. 25.

Plur. מתקלון pondera. Deut. 25. 13. Mich. 6. 11. Eccles. 2. 8. *Constr.* מתקלי Prov. 16. 11. *Fœm.* מתקלון Exod. 38. 21. in *Jonathane*, & מתקלון Levit. 19. 36.

מתקולת Perpendicularum, pondus. 2. Reg. 21. 13. *A Rabbimis usurpatur* שבר מתקולתא Merces ponderis pro pondere.

תקולא Laqueus, offendiculum. Eccles. 9. 12. Prov. 29. 25.

תקון Rectum esse, vel fieri, restitui.

Pabel תקון expendere, perpendere; aptari, accommodare, componere, disponere, ordinare, dirigere, corrigere, emendare, restituere, parare, præparare, confirmare, stabilire, statuere, constituere. Exod. 16. 5. Psal. 11. 12. Prov. 6. 8. & 16. 2. Isa. 40. 13. ornare, adornare. *Apbel* אתקון idem. Prov. 8. 27. *Hophal Præter.* תתקנת dirigi, confirmari. Dan. 3. 33. *Ithpabel* אתקון dirigi, corrigi, ordinari: ornari. Esth. 5. 1. in *Targum secundo*. Item aptari, parari, firmari, confirmari, firmum, stabile esse. 1. Sam. 30. 21. Jerem. 30. 20. Prov. 20. 18. Psal. 9. 17. *Ithpehal Præter.* ואתקינת & ornavit se. Hof. 2. 13. Esth. 5. 1. in *Targum*

secundo. Stabiliri, confirmari. 1. Reg. 2. 12.
 & 46. 1. Sam. 30. 21.

תִּקְוֹן, תִּקְוֹן Rectum, commodum, aptum,
 paratum, conveniens, bonum, pulchrum,
 firmum, stabile. Genes. 1. 31. Prov. 4. 18.

Plur. תִּקְוֹנֵי, תִּקְוֵי Fœm. תִּקְוֵי rectæ.
 Psal. 119. 5. Ezech. 18. 25. *Emphat.* תִּקְוֵי.

תִּקְוֹן Ordinatio, directio, correctio: in-
 structio, aptatio, institutio, præparatio,
 ornatus, apparatus, ornamentum, cultus:
 ordo. Exod. 33. 4. Ezech. 16. 11. *Plur.*

תִּקְוֵי, תִּקְוֵי ordinationes, dispositiones,
 ornamenta. Jerem. 4. 30. Esth. 2. 12. in *Tar-
 gum secundo*. Item correctiones.

תִּקְוֵי *Pibel*, & תִּקְוֵי *Hiphil* apud Rab-
 binos significat ordinare, aptare, dirigere,
 corrigere, instituere, ponere, disponere.

Hinc

תִּקְוֹן Ordo, ordinatio, institutio: cor-
 rectio, aptatio. מִפְּנֵי תִּקְוֹן הָעוֹלָם Pro-
 pter ordinem mundi, *nimirum*, *ut vulgo
 dicitur*, per civiltà. לֹא צִרִיכִין תִּקְוֹן Non
 indigent correctione. תִּקְוֵי סוֹפְרִים Cor-
 rectio Scribarum.

תִּקְוֵי, תִּקְוֵי Correctio: re-
 stauratio, reparatio: ordo: medicina, me-
 dela, *ubi agitur de valetudine*. In hoc sensu
usurpatur præcipue apud Rabbinos. לֵית לִיהָ
 תִּקְוֵי Non est ei medicina, non potest
 curari. מֵאֵי תִּקְוֵי Quæ est correctio,
 quæ est medicina ejus, quodnam remedium
 ejus? עֲשֵׂה תִּקְוֵי עוֹרָא Decem
 correctiones, *b. e.* constitutiones, statuta
 instituit Elfdras.

תִּקְוֵי Figere, infigere, affigere:
 clangere tuba: plaudere, com-

plodere. Numer. 10. 3. Jos. 6. 8. Isa. 18. 3.
 Psal. 47. 2. *Ithpehal* תִּקְוֵי clangi. Isa.
 27. 13.

תִּקְוֵי Clangor. Psal. 150. 3.

Rabbinis תִּקְוֵי Figere, infigere. *Niphal*
 תִּקְוֵי figi, affigi, infigi: fidejubere. *Item*
 clangere de avibus, *sicuti Latine de aquila,*
 & *anseribus*.

II. תִּקְוֵי Pugno aliquem cædere, *sicuti*
 סִטְרָא palma alapam impingere. *Juxta sen-
 tentiam Rambam* תִּקְוֵי significat pugno cer-
 vicem percutere, סִטְרָא autem faciem. In
 Bavà Kamà legitur: תִּקְוֵי
 לחברו נותן לוֹ סִלְעַ Pugno cædens focium
 suum, dat ipsi Siclum.

תִּקְוֵי, תִּקְוֵי Valere, prævalere, cre-
 scere, augeri, multiplicari,
 propagari, fortem, valentem, robustum,
 potentem, gravem esse. Genes. 47. 20. &
 41. 57. Judic. 31. 10. ægre ferre. Genes. 30.
 30. *Active* confirmare. 1. Sam. 23. 16. com-
 moveri, offendi: irasci: instare. Gen. 19.
 3. *Pabel* תִּקְוֵי firmare, confirmare, obfir-
 mare, obdurare, corroborare, repara-
 re, roborare, restaurare. Exod. 10. 20.
 Psal. 147. 13. Ezech. 34. 4. irasci. Psal. 60. 3.
 destruere. Psal. 80. 13. confortare. Isa. 35.
 3. *Aphel* תִּקְוֵי Idem. *Intransitive*, con-
 firmare se. 1. Sam. 30. 6. vim inferre: de-
 tinere,prehendere, apprehendere, com-
 prehendere: instare, urgere. Gen. 19. 9.
 Jud. 19. 7. *Ithpehal* תִּקְוֵי confirmare se,
 for-

fortem esse, prævalere. Jud. 20. 22. 2. Sam. 3. 6. *Ithpabel* אִתְּבַל fortem se præbere. 1. Sam. 4. 9. 2. Sam. 10. 12.

Apud Rabbinos תִּקַּף comprehendere, arripere: grave, difficile esse. *De vino adhibitum* acescere, acidum fieri. *Aphel* אֲחִיקַף objicere, opponere, quasi reddere grave argumentum propositum per objectionem contrariam.

תִּקַּף, תִּקְיָא Potens, valens, validus, ferox, acer, fortis, firmus, gravis, obstinatus, robustus, vehemens. Genes. 49. 7. Ezech. 3. 9. *Talmudicis* tenax, fordidus. *Plur.* תִּקְיָא, תִּקְיָא potentes, vehementes, fortes. Jos. 23. 9. Isa. 10. 33. *Fæm. sing.* תִּקְיָא potens, dura, vehemens. Cant. 8. 6. Dan. 2. 42. Exod. 13. 9.

תִּקְיָא, תִּקְיָא, תִּקְיָא, תִּקְיָא Firmitas, robur, fortitudo, potentia, gravitas, vehementia. Genes. 38. 29. Deuter. 8. 17. Mich. 5. 6. ira, furor, excandescencia. Exod. 32. 12. Job 16. 14. arx, munitio. Judic. 6. 26. Isa. 23. 11. תִּקְיָא vehementer, fortiter, violenter. *Plur.* תִּקְיָא, תִּקְיָא robora: arces: furores.

תִּקְיָא Quæstio, objectio. *Talmudicis in usu.*

תִּרָא Ahenum, cacabus. Esth. 5. 14. *Aliis* catena, manica, vinculum, compes.

תִּרָא, תִּרָא Duo. Genes. 1. 16. 1. Reg. 19. 19. Genes. 27. 45. *Fæmin.* תִּרָא, תִּרָא *duz.* Genes. 4. 19. & 5. 18. Ezech. 37. 22.

תִּרְבָּא, תִּרְבִּי, תִּרְבָּא Adeps, pinguedo: rei cujuslibet optimum, & selectum. Levit. 7. 24. Psal. 63. 6. *Plur. emphat.* תִּרְבִּי adipes. 1. Sam. 2. 16.

תִּרְבִּיָא Bos sylvestris, bubalus, vulgo buffalo. Deuter. 14. 5.

תִּרְבִּיָא Tarbàcna. *Nomen proprium loci.* תִּרְבִּיָא Brassicæ species. *Aliis* est brassica tenera; *aliis* brassica capitata.

תִּרְנָא, תִּרְנָא, תִּרְנָא Cedrus, arbor, & fructus: medicum pomum, sive malum. Esth. 7. 10. *in Targum secundo.* *Plur.* תִּרְנָא, תִּרְנָא cedri. Levit. 23. 40. *in Onkeloso, & Jonathane.*

תִּרְנָא *Aphel* Citrinum colorem inducere.

תִּרְנָא, תִּרְנָא *Pabel.* Exponere, declarare, explicare: interpretari, transferre ex una lingua in aliam. Esth. 3. 8. *in Targum secundo.* *Pubal Participium* תִּרְנָא expositum. Esr. 4. 7.

Apud Rabbinos תִּרְנָא Interpretatur Jonathan. תִּרְנָא Interpretatur Onkelos.

תִּרְנָא, תִּרְנָא *Interpres, vulgo Dragomano.* *Hebraice* מִלִּיץ. Esth. 7. 6. *in Targum secundo.* Genes. 42. 23. Exod. 4. 16. & 7. 1. *In Tractatu פסחים fol. 117.* מִשְׁכִּיל על ידי תִּרְנָא *b. e.* Omnis Psalmus, qui in titulo habet *MasKil*, scriptus est per Interpretem. *Sic fol. 50.* מִתִּרְנָא שִׁבְרֵי שִׁבְרֵי מִתִּרְנָא *b. e.* Merces Interpretum numquam habet signum benedictionis. *Proverbium hoc de iis usurpatum*

tum legitur, qui die Sabbati conciones Hebraica lingua factas populo interpretabantur lingua Chaldaica ei familiari, ac vernacula, laborisque sui mercedem petebant. Videbantur enim quodammodo pro Sabbati observatione mercedem postulare, vel juxta ipsorum sermonem, דמיחוי כשכר שבת.

תְּרַגְמָא, תְּרַגְמִים Interpretatio, expositio, translatio ex una lingua in aliam. *Speciatim etiam Targum, expositio, paraphrasis Chaldaica, de qua vide Disputationem huic Lexico præmissam. Ex Elia in Tisbi תְּרַגְמִים idem est, ac פִּירוּשׁ Interpretatio, expositio. Sic מְחַרְגֵּם אֲרָמִית in Esdra, pro מְפֹרֶשׁ בְּלָשׁוֹן אֲרָמִית Syriaca. In Tractatu מגלה Megillà fol. 3. תְּרַגְמֵם של חזרה אונקלוס הגר אמרו וכו' b. e. Targum, sive Translationem Syriacam Legis Onkelos profelytus scripsit ex ore R. Eliezeris, & R. Jehosua: תְּרַגְמֵם של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו וכו' b. e. Targum Prophetarum Jonathan filius Uzielis conscripsit illud ex ore Aggæi, Zachariæ, & Malachiæ. Mox ועוד ביקש לעלות תְּרַגְמֵם של כתובים יצתה בת קול וכו' b. e. Præterea cum cuperet quoque revelare Targum Hagiographorum, egressa est vox Cœlestis, ac dixit ipsi: sufficiat tibi. Quid ita? quia in illis est finis, sive terminus adventus Messia, videlicet in Daniele, qui ab Hebraeis פִּין כתובים inter Hagiographa numeratur. Auctor librorum כתובים Hagiographorum fer-*

tur apud Hebræos vulgo fuisse quidam Rabbi Joseph סני נהור luscus, non cæcus, ut passim nominatur. De his Translationibus, sive Targumim plura vide in Disputatione huic Lexico præmissa.

תְּרַגְמִין Rates. 1. Reg. 5. 9. Hebraice

דְּבָרוֹת.

תְּרַגְמִימָה Tragema, quidquid mensis secundis apponitur; bellaria. In מאי ימא fol. 97. **מַיני תְּרַגְמֵם פִּירִית** Quid est species tragematis? fructus sunt.

תְּרִיר תְּרִירִין Blitum. Species oleris, quod Italo sermone dicitur bieta.

תְּרָא Amens, infanus, stultus, fatuus. Adverbialiter stulte, fatue. A nonnullis exponitur עֵצֶל Iners, tardus, fociors.

תְּרָה Solvere, dissolvere. Ex Ithepbal דְּאִתְרוּ בֵּיהַ עֲנָבִין In quo soluta, macerata sunt uva. Numer. 6. 3. in Jonathane.

מְתָרוֹת Maceratio, dissolutum. Numer. 6. 3.

הַתְּרָה, אֲתָרָא Monere, commonefacere, præmonere, protestari, contestari. Hoc Verbum in hac significatione præcipue apud Rabbinos in usu est: ut **הַתְּרָה בְּכֶם** commonefacio eos: **הַתְּרִיתִי בְּכֶם** præmonui vos. **אֵין מְתָרִין בּוֹ** non commonefaciunt eum.

הַתְּרָא Monitio, commonefactio. **כְּלֵא הַתְּרָא** sine monitione.

De osse תְּרוּדָר Tarvåd, sive לֹז Luz, de quo multa
fabulantur Rabbini.

תְּרוּדָר, תְּרוּדָר, תְּרוּדָר Cochlear, cochleare. מְלֵא vel מְלֵי Cochleare
plenum. Rabbini hoc nomine תְּרוּדָר vocant etiam os quoddam inferius spine
dorsi. De hoc osse fabulantur, imperitaque plebecula turpiter, ac temere obrudunt, præ duri-
tie in sepulcro non fieri putridum, neque corruptionem pati, & ex illo, tamquam materia su-
perstite ex corpore, Deum in resurrectione novum corpus creaturum, vel formaturum. Ne autem
putres, hæc injuria Rabbiniis tribui, audi ipsissima ipsorum verba in libello inscripto אֲבָקָה
וְאֵפִי שְׁעִצְמוֹת נְמוּקוֹ עֵצִים אֶחָד נִשְׁאָר בְּאָדָם. fol. 32. וְאֵפִי שְׁעִצְמוֹת לְעוֹלָם וְאֵינוֹ מִתְקָרֵב וְהוּא עֵצִים תְּחַתּוֹן שְׁבִשְׂרָרָה וְקוֹרִין לוֹ רוֹל
שְׂאֵינוֹ מִתְכַּלֵּה לְעוֹלָם וְאֵינוֹ מִתְקָרֵב וְהוּא עֵצִים תְּחַתּוֹן שְׁבִשְׂרָרָה וְקוֹרִין לוֹ רוֹל
שְׂאֵינוֹ מִתְכַּלֵּה לְעוֹלָם וְאֵינוֹ מִתְקָרֵב וְהוּא עֵצִים תְּחַתּוֹן שְׁבִשְׂרָרָה וְקוֹרִין לוֹ רוֹל
b. e. Etiam si Corpora
dissolvantur, (in sepulcro) os tamen unum relinquitur in homine, quod numquam
consumitur, neque umquam putrescit, estque os inferius in spina dorsi, quod vocant
Rabbini nostri תְּרוּדָר רֶקֶב Cochlear putredinis, dicuntque esse durissimum instar mallei
dissipantis petram. Volunt autem vocari תְּרוּדָר רֶקֶב Cochlear putredinis, quia est quod-
dam quasi receptaculum pulveris relicti ex ossibus corporis putrefactis. Hinc in Oholth cap.
2. ומְלֵא תְּרוּדָר רֶקֶב Et plenum cochleare pulveris corporis putrefacti polluit homi-
nem. Plur. תְּרוּדָרִים cochlearia. Appellant hoc idem os לֹז Luz, dicuntque multis in locis
esse incorruptibile, ejusque beneficio futuram totius corporis resurrectionem. Audi inepta, & absur-
da de hoc osse, que a Rabbiniis traduntur in בְּרֵאשִׁית רַבָּא sect. 18. & alibi. לֹז
אֲפִילוֹ לֹז b. e. Etiam Luz ver-
tebrarum, unde Deus regerminare faciet hominem in futurum, deletum est, videlicet
in diluvio. Sic in וִיקְרָא רַבָּא sect. 18. & in יִלְקוֹת ad cap. 12. Ecclesiasticis fabella risu di-
gna narratur. Adrianus Cæsar interrogavit R. Josua Chaninæ filium, inquit: Unde
Deus eriget hominem in sæculo venturo? Respondit, ex osse Luz spinæ dorsi. Unde
id sciam, inquit Adrianus? Attulerunt coram ipso os tale, & imposuerunt aquæ, sed
non fuit emollitum; imposuerunt igni, nec fuit adustum; molæ, nec fuit attritum;
incudi, & percusserunt malleo, quo rupta fuit incus, os autem nullum defectum sen-
sit. Quis hæc crederet a Rabbiniis scripta, nisi tam manifeste paterent litteris mandata? Cre-
dat hæc de isto osse Judæus apella, non ego. Adde his Baal Arûch: לֹז Luz est os par-
vum in fine oclodecim vertebrarum. Totum corpus hominis putrescit, excepto isto os-
se, estque simile לְלוֹן amygdalæ. Adde quæ habentur in libro Adam Sichli ex Capitulis R.
Eliezevis deprompta: לֹז Luz est os spinæ dorsi in homine, quod non comburitur, ne-
que

que corrumpitur in perpetuum. Est autem radix hujus ossis ex ipso Cœlo, & humectatur rore, quo Deus aliquando in vitam revocaturus est mortuos, tamquam fermento, quod est in massa farinæ. *Speclatum admiffi visum reneatis, amici, si ea, quæ in Zohar de eodem offe leguntur, addidero? Nihil minus. Hæc sunt col. 206.* Tradiderunt Sapientes: In illo tempore, quod destinavit Deus ad resurrectionem mortuorum, creabit Deus omnibus illis mortuis, qui reperientur extra terram Israelis, in reliquis terris, corpora ipsorum, sicut decens erit, **דהא גרמא חד דאשתאר ביה בכר נש תחות**, inquam, os factum est sicut massa fermenti: & per illud reedificabit, restaurabit Deus benedictus omne corpus &c. *Postea vero col. 324.* **בתו של אל** b. e. Filia Dei. Raf Huna dixit: non ita est. Fui quondam in urbibus maritimis, & audiui, quod vocarint **גרמא רשררה** *os illud vertebrarum*, illud, inquam, os, quod remanet incorruptum in homine etiam in sepulcro, ex toto corpore, **בחואל רמאה**. Quærenti de eo: Dixerunt: Ipse (*videlicet Bethuel*) in principio erat sicut **רמאה** *deceptor*, & os illud **רמאה** fallacissimum est ex omnibus reliquis ossibus. Traditio enim est: dixit R. Simeon. Os illud quare magis stabile permanet, quam omnia reliqua ossa? propterea quod est fallax, neque percipit gustum alimenti humani, sicut reliqua ossa, & propterea est fortius reliquis ossibus omnibus, & illud futurum est fundamentum corporis, ex quo nempe extruetur. *Quid tu ad hæc? quid ais? Ego vero tam putida audiens, tam inepta, tam absurda, tam contraria למקרא Sacræ Scripturæ, quam se mordicus tueri Rabbini passim gloriantur, non risu disrumpor, sed tanta indignatione commoveor, ut vix mihi temperare possim, quin singulos hujusmodi libros in ignem conjiciam, nisi ea me cogitatio cobiberet, his veluti testimoniis fidem omnem Rabbini adimi, manifestoque probari, in eorum scriptis nœnias multas, atque aniles fabulas contineri. Itaque jam satis est, hac de re verbum non amplius addam, ubi in eorum memoriam revocavero verba illa בראשית b. e. Geneseos cap. 3. v. 19. עפר אתה ואל עפר תשוב: b. e. Pulvis es, & in pulverem reverteris, ea omnia funditus, prorsusque delentia, quæ ab iis non solum inepte, sed etiam impie raduntur.*

תרו Cupressus. Isa. 44. 14. *Hebraice תרוה. Ab aliis ilex, ab aliis fagus exponitur.*

תרו Hiphil Pedere, ventris crepitum emitte; egerere, profluvio laborare. In

היתה אוכלת ומתרות Com-
 edebat, & pedebat. *Glossa ad dictionem מתרות adjicit: Morbus ventris est, quem vocant ריילר b. e. כוציאה רעי צלול b. e. Egerebat excrementum liquidum in-*
 star

star aquæ, quibus verbis significatur alvi profusum, sive diarrhæa.

תָּרַךְ Pabel תָּרַךְ Expellere, ejicere, abjicere, projicere, rejicere, exturbare, amandare. Judic. i. 20. Psal. 44. 3. Jos. 24. 12. **אֶתְרַךְ** Ithpehal אֶתְרַךְ ejici, exulare. Isa. 65. 20. Thren. i. 1. *Particip.* **פֶּבִיל־פָּעַם** מִתְרַכָּא expulsa, repudiata. *Plur. masc.* **מִתְרַכִּין** expulsi. 1. Reg. i. 21. *Ithpabel* אֶתְרַךְ expelli, ejici. Exod. 12. 39. Thren. i. 1. Isa. 65. 20. Jon. 2. 5.

תְּרִיכּוֹתָא Expulsio, impulsio, ejectio. Psal. 78. 49.

תִּירוּךְ Idem. *Plur.* **בְּתִירוּכֵי** expulsionibus, exiliis. Thren. i. 1. **סִפְרֵי תִירוּכֵי** libellus repudii. Deut. 24. 1. *in Jonathane.*

תְּרִכּוּס Instrumentum ex corio, vel corio oportum. Triplex erat, minus, ut tonsorum capsula ad novaculas continendas; majus, ut arca, in qua cibi recondebantur, quæque iidem sustinendis, dum ei prandentes, vel cœnantes accumberent, inserviebat; & maximum, olivis maceratis capiendis accommodatum.

תְּרוּמֵי תִירוּכֵי Superliminaria. Ezech. 27. 5. trabes *Elie.*

De fructuum separatione, sive Primitiis.

תָּרַם Separare, tollere, remove, auferre. *De hoc Verbo תָּרַם inter se digladiantur Rabbini. R. enim David, & alii recentiores volunt, illud derivari ab Hebræo תְּרוּמָה; Majemon autem contendit esse Verbum primitivum Hebræis antiquis מִשְׁנָה Misnâ auctoribus usitatissimum, quod a Rabbiniis tantummodo usurpatum invenies. Hoc Verbum speciatim usurpatur de primitiis fructuum elaboratorum, ut frumenti, olei, & vini. Primis temporibus hæ primitiæ juxta cujusque estimationem, & liberalitatem offerebantur. In תּוֹרָה Lege enim nulla certa mensura determinatur, cum dicitur Deuter. 18. 4. רֵאשִׁית הַגֶּזֶה תִירֶשֶׁה וַיִּצְהַרְקָה וַיִּתֶּן לַיהוָה Primitias frumenti tui, musti tui, & olei tui dato ei, videlicet Sacerdoti. Quod hoc in textu appellatur רֵאשִׁית Refcît, h. e. primitiæ, aliis in locis vocatur תְּרוּמָה Terumâ, h. e. oblatio, ut Nehemiæ 10. v. ultimo. Itaque ubi agitur de frumento, musto, & oleo, semper est intelligendum רֵאשִׁית Refcît, cum essent aliæ primitiæ ante תְּרוּמָה quæ Levit. 2. 14. & 23. 10. nuncupabantur כְּבוֹרִים aristæ nimirum recentes. תְּרוּמָה Terumâ vero erat prima ablatio, & oblatio ex cumulo fructuum elaboratorum, antequam decima solveretur. Quare רֵאשִׁית Refcît h. e. Primitiarum nomine etiam indicatur. Porro cum Sacerdotum avaritia maximo fructuum dominis oneri progressu temporis esset, sancitum, atque statutum postea a חֲכָמִים Sapientibus fuit, ut a ditioribus pars fructuum quadragesima offerretur, ab aliis quinquagesima, & a tenuioribus sexagesima. Itaque factum est, ut quadragesimam partem dare diceretur עֵין יָפֶה oculus pulcher, videlicet benignus, & libera-*

lis; *sexagesimam vero portionem עין רעה* Oculus malus, nimirum tenax, parcus, illiberalis. *Sexagesimam partem fuisse solutam decime nomine probant textu illo* Ezech. 45. 13. *זאת התרומה אשר תרמוו ששית האיפה מחמר החטים* Hæc oblatio vestra erit, quam offeretis; sextam Ephæ e Chomer tritici. *Cum enim Chomer decem Ephas completeretur, Ephæ tria sata, sive tres modios caperet, ac proinde Chomer triginta modios contineret, sexta Ephæ pars, sive dimidius modius erat sexagesima pars Chomer, sive Cori.* De hac fructuum separatione in *יבמות* Jebhammòt fol. 113. nonnulla leguntur: *אין תורמין במדה ולא במשקל ולא במנן אבל תורם הוא את המרוד ואת השקול ואת המנין:* *h. e.* Non separant fructus vel certa mensura, vel pondere, aut numero, sed separant de mensurato, ponderato, & numerato. *Nimirum liberum cuique erat, quod vellet, offerre, cum nihil Lege sancitum esset, sed expressis ejusdem verbis dicatur: ונחשב לכם תרומתכם* Et cogitabitur vobis oblatio vestra, *h. e.* cogitatione, & æstimatione dabitur. Numer. 18. 27. *Et cap. 4. ejusdem Tractatus יבמות* habetur: *האומר לשלוחו צא ותורם תורם* *h. e.* Qui dicit nuncio suo: ito, & separato ablationem fructuum, dat separatum juxta mentem heri sui. Quod si non norit mentem ejus, *תורם* dat separationem mediam, unum ex quinquaginta. *Quinam autem separare fructus prohibiti fuerint, habetur in Tractatu שבת* Sabbat fol. 153. *חמשה לא יתורמו ואם תרמו אין תרומים תרומה החרש והשוטה והקטן והתורם את* *h. e.* Quinque non separabunt fructus; quod si autem forte separaverint, ablatio ipsorum non est ablatio; nempe surdus, fatuus, minorennis, separans non suum, alienigena separans id, quod est Israel, videlicet *Judei*, etiam habita licentia. *Mox vero subjicitur: Quinque non separabunt; quod si autem forte separaverint, separatio ipsorum est separatio, nempe mutus, ebrius, cæcus, & seminiifluus.*

תרם *Ad Altare relatum significat cinerem ab Altari remove, quasi decinerare* Altare, purgare Altare a cineribus. *Hinc in Tractatu תמיד* cap. 1. *מי שהוא רוצה לתרום להרים הדישן מן המזבח* *h. e.* Qui cupit decinerare Altare. *Glossa explicat* rollere cinerem ab Altari.

De תרומה Terumà, sive Thrumà, *h. e.* Oblatione fructuum separatorum.

תרומה Separatio, oblatio fructuum separatorum, collatio de fructibus terræ. *Id erat animadvertendum in fructibus istis separandis, ut ita essent elaborati, ac perfecti, ut hominum usui inservirent. Itaque frumentum prius erat excutiendum, ventilandum, & purifican-*

candum, & mustum, atque oleum exprimendum, aliaque ita paranda, ut iis statim homines ex arbitrio uti possent. Ubi id factum erat, a toto rei cumulo pars pro Sacerdote separabatur, ab Hebræis vulgo dicta תְּרוּמַת נְדוּלָה Oblatio magna, quia ex universa massa sumebatur. Deinde ex eadem massa, & cumulo Decima prima Levitis solvebatur, vocata מַעֲשֵׂר ראשון Decima prima. Tum ex decima sibi soluta rursus Levitæ Sacerdoti decimam pendebant, quæ dicebatur תְּרוּמַת יְהוָה Oblatio pro Domino, Deo debita, ac determinata, Numer. 18. 26. nuncupata מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר Decima de Decima, & a Rabbini dicta תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר Ablatio de decima. Porro cum in Lege Mosis nulla mensura, aut pondus decimæ solvendæ haberetur definitum, Sapientes Hebræi modum statuendum esse censuerunt, ut avaritiæ Sacerdotum occurrerent, libentiusque rerum Domini decimas solverent. Itaque Traditio de hac re legitur in Tractatu תְּרוּמוֹת Terumôt cap. 4. his verbis: שִׁיעוּר תְּרוּמַת עֵין יִפָּה אַחַת מֵאַרְבָּעִים בֵּית שְׁמַאי אוֹמֵר מִשְׁלֹשִׁים וְהַבִּינּוֹנִית שִׁיעוּר תְּרוּמַת עֵין יִפָּה אַחַת מֵאַרְבָּעִים בֵּית שְׁמַאי אוֹמֵר מִשְׁלֹשִׁים וְהַבִּינּוֹנִית: b. e. Mensura Thruxæ, sive separatæ collationis de fructibus est: Oculus pulcher, videlicet benignus, & liberalis, dabat unum ex quadraginta: Domus Sammâi dixit, unum de triginta. Oculus medius, nimirum mediocritatem servans, neque nimium liberalis, neque nimium parcus, solvebat unum ex quinquaginta: oculus malus, b. e. avarus, & tenax, unum ex sexaginta. Ex his R. Salomon Deuter. 18. 4. Glossam adjecit. A mediocri autem collatione de quinquaginta unum, quidam Rabbini scribunt, תְּרוּמַת דִּי מִמָּאָה duo de centum, ut observat Majemon ad prædictum cap. 4. Etsi autem Lex Mosis nominet dumtaxat frumentum, vinum, & oleum, Deuter. 18. 4. ex iis rebus, quæ homini in alimentum cedunt, חֲכָמִים Sapientes tamen Hebræorum ad alia quoque esculenta id extenderunt. Multa in libro de Statutis תְּרוּמוֹת Oblationum cap. 2. affert Majemon ad תְּרוּמַת Terumâ, hoc est Oblationem pertinentia. Tradit enim primo regulam hac de re diligenter servandam, quæ est hujusmodi: כָּל אוֹכֵל אֶדְמָה הַנֶּשְׁמֵר שְׁגָדוּלוֹ מִן הָאָרֶץ b. e. Omne esculentum hominis, quod asservatur, & nutrimentum suum habet ex terra, tenetur dare תְּרוּמַת Terumâ, sive collationem Sacerdotalem. Præceptum enim jubet de eo separare תְּרוּמַת ראשית oblationem primam pro Sacerdote dum inquit: רֵאשִׁית דְּגַנְךָ תִּירֶשֶׁת וְיִצְהַרְךָ תִּתֶן לָלוֹ Primitivum frumenti tui, musti tui, & olei tui dabis ei. Deuter. 18. 4. Ut autem frumentum, mustum, oleum, quæ sunt alimentum hominum, habentque suum incrementum ex terra, sic & alia similia alimenta tenentur dare oblationem, ut & decimas. Postquam autem diversa semina, & legumina, ex quibus תְּרוּמַת Terumâ solvenda est, recensuit, de oleribus subjicit: הִירִקוֹת אֶפֶס עַל פִּי שֶׁהֵן מֵאֹכֵל אָדָם אֵינָם חַיִּבִּין בְּמַעֲשֵׂרוֹת אֲלֵא מִדְּבָרֵיהֶם לִפְיֵי שְׁנֵאמַר בְּמַעֲשֵׂר תְּבוּאוֹת וְרַעַךְ תְּבוּאָה וְכוּיָצָא בָּהּ: וְכֵן יֵרָאֶה לִּי שֶׁהוּא הָרִין בְּתְרוּמָהּ שֶׁהִיא נֵאמַר בָּהּ דְּגַנְךָ תִּירֶשֶׁת b. e.

b. e. Olera etfi sint
 cibus hominis, non tamen tenentur dare decimas, nisi ex statutis ipforum, *videlicet Sa-*
pientum, propterea quia dictum est de decima: *decimato proventum sementis tuæ.* Deuter.
 14. 22. *nimirum* proventum frugum, & similium. Sic videtur quoque mihi esse idem ju-
 dicium de תְּרוּמוֹת *oblationibus* de frugibus. Nam de iis dicitur: frumentum tuum, mu-
 stum tuum, & oleum tuum, & quæ sunt similia ipsi. Oblatio de oleribus est etiam ex
 Statutis Sapientum, ut decima ipsa. *Mox de iisdem adjicit:* תְּרוּמוֹת אֵין מִפְּרִישֵׁין אֵין
 מִפְּרִישֵׁין אֵין מִפְּרִישֵׁין אֵין מִפְּרִישֵׁין *b. e.* Non separant oblationes fructuum, & decimas
 de oleribus extra terram Israel. אֵין תְּרוּמִים אֵלא מִן חֵיפָה שֶׁנֶּן בְּהַרְיִמְכֶם אֵת חֶלְבוֹ *b. e.* Non offerunt primitias fructuum nisi ex optimo, sicuti dicitur: *Cum offertis*
ex eo optimum ejus. Numer. 18. 30. *Sic idem Majemon de תְּרוּמוֹת* oblationibus in cap. 6.
 תְּרוּמָה וְתְרוּמָה מֵעֵשֶׂר נֵאכְלָת לַכֹּהֲנִים *b. e.* oblatio fructuum, & oblatio fructuum
 de decima comeditur a Sacerdotibus. *Qui plura hac de re desiderat, legat citatum cap.*
 4. *Tractatus תְּרוּמוֹת, & Majemonidem ipsum.*

תְּרוּמַת הַרְשָׁן Remotio, separatio cine-
 ris. תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ Decineratio Altaris.

תְּרִמּוּד Tarmud. *Nomen proprium loci,*
de quo mentio in Talmud Hierosolymitano in
Tractatu תְּעֵנִית fol. 69.

תְּרִמּוּדָאֵין Tarmudæi. *Hoc nomine appel-*
labantur pauperes lignorum segmenta venden-
tes ad ignem facilius accendendum. Ut au-
tem quilibet posset ea sibi quocumque tempore
parare, ad noctis crepusculum in plateis mo-
rabantur.

תְּרִמְלָא, תְּרִמְלָא Pera, saccus viato-
 rum. Ruth 2. 18. I. Sam. 17. 40.

תְּרִמוֹס, תְּרִמוֹס Graece *Σέπυα*. Lupi-
 nus, vel lupinum. Legumen amarissimum.
Ut autem amarorem perdat, elixatur, & co-
quitur septies. Post septimam coctionem tan-
dem incipit dulcescere. Hinc illud: הַתְּרִמוֹסִין
 צְרִיבִין לִימְתָן *b. e.* Lupini opus habent,

ut dulces reddantur.

תְּרִין תְּרִין Malus navis. Isa. 33. 23.
 Plur. תְּרִינִין Ezech. 27. 5.

תְּרִנְגֻלָּא, תְּרִנְגֻלָּא, תְּרִנְגֻלָּא Gallus gal-
 linaceus. Esth. 1. 3. *in Targum secundo.* Job
 3. 7. תְּרִנְגֻלָּא בְּרָא gallus sylvestris. Psal.
 50. 11. תְּרִנְגֻלָּא דְּאִנְמָא gallus aquaticus.
 Est etiam in Targum nomen provinciæ. Nu-
 mer. 34. 15. Deuter. 2. 8. *in Targum Hieroso-*
lymitano. Videtur hic Interpres ad dictionem
Hebraeam גִּבְרָא respexisse, qua a Talmudicis
gallus gallinaceus interdum designatur, quasi
hæc provincia nomen a gallo gallinaceo forti-
ta fuerit. Plur. תְּרִנְגֻלִין galli, & gallinæ.
 Fæm. תְּרִנְגֻלָּתָא gallina, & תְּרִנְגֻלָּתָא.
 Hinc השוחט את התרנגולת ומצא בה
 ביצים גמורות *b. e.* Mactans gallinam, &
 inveniens in ea ova perfecta, ei licitum est
 תְּרִנְגֻלַת הַעֹמֶרֶת ea comedere in die festo.
b. e.

לגרל ביצים *b. e.* Gallina subsistens ad parienda ova. תרנוולתא ראנמא Gallina aquatica.

תְּרוֹנֵתָק Capsula scriptoria duplex. *In ea calamus, scalpellum, culter, forfex, stylus, aliaque hujusmodi ponebantur. Ita dicitur quasi תיק תרין תיק התיק* *cap. 16.* תיק מכתב ותְּרוֹנֵתָק. *Hinc in Theca scriptoria, & armarium scriptorium.*

תְּרִיסָא, תְּרִיסָא, תְּרִיסָא Scutum, clypeus, umbo, parma. *Psal.*

תְּרִיסָא, תְּרִיסָא, תְּרִיסָא 2. *Plur.* תְּרִיסָא, תְּרִיסָא, תְּרִיסָא scuta. *In additionibus ad Targum Hierosolymitanum Deuteronomii. Judic. 5. 8. Jerem. 6. 23. & 46. 3. In פְּרָקֵי אֲבוֹת cap. 4. legitur: תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּחַרְסֵי לִפְנֵי הַפּוֹרְעָנוֹת b. e. Pœnitentia, & opera bona sunt clypeus contra pœnas Divinas. Rabbini in usu תְּרִיסָא בְּעֵלֵי הַפּוֹרְעָנוֹת scuto, clypeo armati.*

תְּרִיסָא, תְּרִיסָא Scuto, parma, clypeo se armare, munire: resistere, repugnare, opponere se, rebellare. מִהֵן אֲחֲרֵיכֶם לְקַבְּלֵי Quid ita armastis vos contra me? לְהַחֲרִים בְּנִגְדִי בְּחֹקָה Ut opponeret se ipsi violenter; ut pugnaret cum eo fortiter. רִבְּבִיתְּם בְּנִגְדֵי מֵאִמְרוֹ Rebellaſtis, opposuistis vos verbo ejus. מִתְּרִיסָא Opponens se.

תְּרִיסָא Foramen aurium calcei, cui corrigia, vel fibula inditur. *Plur.* תְּרִיסָאוֹת. *Item corrigiæ.*

תְּרִיסָא Asseres, tabulæ, valvæ in officii-

nis mercatorum, quibus noctu officine clauduntur, & interdum merces in iis exponuntur.

תְּרִיסָא Oppositio, contradictio, repugnantia, resistantia. *In שְׁבַת fol. 32.* תְּרִיסָא *b. e.* Si multiplicaverit resistantiam ancilla, tandem in una pro omnibus vapulat. *A Glossa exponitur תְּרִיסָא per פְּשַׁע prævaricationem.*

תְּרַע Rumpere, erumpere, dirumpere, irrumpere, perrumpere.

2. Sam. 6. 8. 2. Reg. 25. 10. frangere, confringere, effringere, diruere, destruere. *Jud. 6. 30. Pabel תְּרַע Idem. Ithpehal אֲתַרְעֵא rumpi, dirui, destrui. Judic. 6. 28. Prov. 29. 18. Jerem. 334. timere, expavescere. Deut. 20. 3. in Jonathane.*

תְּרַעָא, תְּרַעָא Ruptura, eruptio, irruptio: cogitatio, solertia. *Prov. 1. 4. & 14. 7.*

תְּרַעָא Empbat. תְּרַעָא Porta, janua, ostium. *Exod. 40. 5. Judic. 9. 52. Plur. תְּרַעָאוֹת portæ, ostia. Isa. 45. 1. Jerem. 22. 20.*

תְּרַעָא Janitores. *Jerem. 24. 1. 2. Reg. 24. 16.*

תְּרַעָא Clangere sono fracto. מִתְּרַעָא Clangunt tubis.

תְּרַעָא Clangor fractus.

תְּרַעָא Idem.

תְּרַעָא Æstimatio, pretium. *Idem ac ולא יסקון לך שיעור*

Et non imponunt tibi pretium;

non indicant tibi verum pretium.

re, vermibus scatere. גְּרוּגְרוֹת בְּשֵׁהַחֲרִיפוֹ

תִּרְפָּה הַחֲרִיף תִּרְפָּה *Hiphil* Vermes produce-

Ficus aridæ, quando vermes gignunt.

De תִּרְפָּה *Spatio*, sive *Lacuna*, quæ olim a Notariis relinquebatur in Instrumentis contractuum.

תִּרְפָּה *Spatium*, *b. e.* vacuum illud, quod relinquitur in Instrumentis contractuum, ubi ponitur, & scribitur tempus, quo contractus initur, persone inter se contrahentes, resque in contractum venientes. Olim enim id in usu erat apud Scribas, & Notarios, ut certas quasdam, & communes formulas contractuum conficerent, semperque in promptu haberent, ut contrahentes pro re nata citius contractus firmare possent. In his formulis, sive chartis omnia ad contractus firmitatem pertinentia describebant, relinquebantque lacunam quamdam, sive spatium, in quo, ubi contrahentes accederent, nomen ipsorum, diem, annum, res, de qua contractus fiebant, inscriberent. Hinc spatium illud, inscriptio, expressio personarum, temporis &c. vulgo dicebatur תִּרְפָּה, formula autem reliqua, sive scriptura nuncupabatur טוֹפֵס, vel טוֹפֵס, nimirum τύπος Typus, exemplar, formula, Itale copia. Hinc in *Glossa fol. 7.* legitur: תִּרְפָּה est גִּילּוּי שֶׁל שְׂטֵר מְקוּם תְּלוּה וְהַמְלוּה וְהַמְעוּת וְהוֹמֵן טוֹפֵס שֶׁאֵר כָּל לְשׁוֹן הַשְּׂטֵר: *b. e.* *Toreph* est spatium contractus, nempe locus mutuo accipientis, mutuo dantis, pecuniarum, & temporis: *Tophàs* autem dicitur totus reliquus sermo contractus. Itaque תִּרְפָּה erat substantiale in scriptura, & contractu, in quo robur, & tota vis contractus sita erat, sine quo nullius omnino momenti, ac ponderis reliqua contractus forma habebatur. Hoc autem privilegium eo consilio Scribis, & Notariis concedebatur, ut citius contrahentes expedirentur, ac precipue advene, & peregrini diutius non detinerentur, idque maximæ erat mercatoribus utilitati. Hac de re in *Tractatu גִּטִּין Gittin cap. 3.* in *Misnâ* hæc leguntur: הכּוּחַב טוֹפְסֵי גִטִּין צָרִיךְ שֵׁינִיחַ מְקוּם הָאִישׁ וּמְקוּם הָאִשָּׁה וּמְקוּם הוֹמֵן וְכוּ. Qui scribit exemplaria libellorum repudii, opus habet relinquere locum viri, locum mulieris, & locum temporis. Contractus mutui opus habet relinquere locum creditoris, locum debitoris, locum summæ pecuniæ, locum temporis. Contractus emptionis, & venditionis debet relinquere locum accipientis, sive emptoris, locum venditoris, locum pretii, locum agri venditi, locum temporis, melioris ordinis caussa.

תּוֹרְפִיחָה *Tarpitudo*, ignominia, illusio, pudendum, fœditas. Numer. 25. 8. Deut. ludificatio. Psal. 44. 14. 28. 57. in *Jonathane*. תּוֹרְפָה locus

תּוֹרְפָה תּוֹרְפָה *Tarpitudo*, ignominia, turpis. In *פסחים fol. 20.* & *הרומה cap.*

8. אם היתה מונחת במקום התורפה
 b.e. Si repositum fuerit in loco turpi, reponet illud in loco honesto. Ex Glossa תורפה est locus vilis, expositus variis accidentibus, & pollutionibus: מונצע est locus occultus, separatus ab accidentibus, & fœditatibus. In נרה fol. 57. הרואה כתם על בשרה כנגד בית התורפה טמאה ושלא כנגד בית התורפה: טהורה: b. e. Videns maculam sanguinis in carne sua versus locum turpitudinis, videlicet locum pudendum mulieris, cum sermo sit de menstruatis, impura est ista mulier:

si non sit versus locum turpitudinis, munda est. In שבת autem fol. 64. כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאלו מסתכל במקום התורפה: b.e. Quicumque oculos conjicit in digitum parvum mulieris, perinde est ac si intueretur locum pudendam. Verbis etiam בית התורפה domus turpitudinis designantur Fana, Sacella, Ecclesiæ, Tempa Gentium, in quibus Idola colebantur, quod nomen a Rabbimis per contemptum Ecclesis quoque Christianorum accommodatur. תרפיות Idola. Imagines cultui sacro destinatæ.

De תרפיים Teraphim, b. e. Idolis.

תרפיים Idola, imagines, lares, penates. De etymologia hujus vocis תרפיים Rabbini inter se digladiantur, aliique alio inclinant. Alii enim eam derivant a תורפה, vel תורפה turpitudine, ignominia; alii a Verbo רפה remissum esse. Itaque in Tanchumà in sect. b.e. Quare vocantur Teraphim? quia sunt opus turpitudinis, & fœditatis. Sic in זוהר Zohar in Genesim col. 376. אר יוסי מאן חרפיים אלא עו הוה ואמאי אקרי תרפיים בגין b.e. Dixit R. Jose: quid fuerunt Teraphim? Idolum fuerunt. Quare autem appellatum fuit Teraphim? propter ignominiam, juxta id, quod discimus, במקום החורף b.e. in loco turpitudinis, vel pudoris, vel ignominia. Alterius opinionis est R. Bechàt, & R. Jebudà. R. enim Bechàt ait: ומלת חרפיים נגורת מלשון נרפיים ויקרא להם רפיים לרמוז עליהם כי דבריהם כמו נבואה רפה: b.e. Vocabulum תרפיים deductum est a locutione נרפיים (videlicet a radice רפה laxum, remissum esse) & vocat ea תרפיים quasi רפיים (laxa, remissa, infirma) ad indicandum, quod verba ipsorum sunt quasi נבואה רפה Prophetia laxa, inanis, & vana. R. autem Jebudà inquit: לא התעבירו אלא בשעתי ידיעו ואמאי אקרי Teraphim b.e. non fuerunt facta nisi horis certis, & notis. Quare autem dicuntur Teraphim? quia deprimunt, & remissas faciunt manus hominum, juxta id, quod dicitur: Et nunc תרפה remitte manum tuam.

2. Sam. 24. 16. *Vult itaque R. Jehudà, תְּרַפִּים Teraphim derivari a Verbo תְּרַפָּה, quia Teraphim cultores suos a laboribus avocant, manusque ipsorum remissas reddunt. Quemadmodum autem Rabbinii dissentiunt in assignanda radice תְּרַפִּים Teraphim, ita valde alius ab alio discors est in determinando, quid fuerint. Plures ex iis volunt, Teraphim fuisse imagines hominis figuram referentes a Superstitiosis Gentibus pro Diis penatibus, & laribus domesticis habitas, ad quos consulendos in rebus dubiis confugiebant, & ab iis responsa ferebant. Hinc Paraphrastæ Chaldei dictionem תְּרַפִּים Teraphim, modo per simulacra, modo per imagines, modo per imagines Deorum transfulerunt. Ex Teraphim de futuris consilium petiisse colligitur ex Jonathane, qui verba illa Hof. 3. 4. וְאִין אֶפְדֹר וְתְרַפִּים Et sine Ephod, & Teraphim, vertit, וְלִית אֶפְדֹר וְתְרַפִּים Et non est Ephod, & Oraculum, sive Judicans futura. Placet nonnullas Rabbinorum sententias de Teraphim ipsorum verbis in medium afferre. R. Abèn Ezrà in Commentariis Genes. 31. hæc de Teraphim scripta reliquit: יש אומרים שהוא כלי נחושת העשוי לדעת חלקי השעות: ואחרים אמרו כי יש כח בחכמי המולות לעשות צורה בשעות ידועות ותדבר הצורה: והער שלחם כי התרפים דברו און: ופירוש הפסוק איננו כן: והקרוב אלי שהתרפים הם על צורת בני אדם והיא עשויה לקבל כח העליונים ולא אוכל לפרש והער שהתרפים כן התרפים ששמה מיכל בת שאול במטה עד שחשבו שומרי הבית שהם דוד וכו' b. e. Quidam dicunt, Teraphim fuisse instrumentum æreum factum, ut cognoscerentur partes horarum. Alii dicunt, esse virtutem in peritis astrorum faciendi imaginem horis notis, ut loquatur ista imago. Testis ipsis est locus iste. Nam Teraphim loquuntur vanitatem. Zach. 10. 2. At sensus istius loci talis non est. Verosimile apud me est, Teraphim habuisse formam humanam, ita factam, ut recipere posset virtutem superiorum, quod tamen ego explicare nequeo. Cujus rei testimonium est, quod Teraphim, quæ posuit Michol filia Saulis in lecto, tales fuerint, ut putarint custodes domus, ea fuisse ipsum Davidem. R. Bechà in Genesim ait: דעת הרמבן בתרפים כי היו כלים: לקבל השעות ויקסמו לדעת העתירות: b. e. Sententia Rambàn de Teraphim est, quod fuerint instrumenta ad cognoscendas horas, quibus utebantur ad divinationem, ut scirent futura. Sic R. Gersom similia scribit in Commentariis in Genesim: צורת אדם כמו שנראה במיכל בת שאול והיא צורה נעשית בשעות ידועות יתעורר בה הכח הדמיוני אשר לקוסם וישמע כאלו קול נמוך מדבר אליו בענין העתירות אשר תשוטט בהם מחשבתו לא שזאת הצורה תדבר כי זה בלתי אפשר כי הדבור לא יהיה כזולת כליו אשר שם השם ית במבע: b. e. Teraphim sunt imagines forma humana, ut videre est in Michole filia Saulis, fuitque ista forma facta horis certis notis apud ipsos, qua excitaretur facultas imaginatrix divinantis, audiretque quasi*

vocem submissam loquentem ad se de rebus futuris, quibus occupata fuit cogitatio ejus, non autem quod ista figura, seu imago loqueretur, quod fuit impossibile, cum sermo non possit fieri nisi per organa, quæ Deus in natura posuit. *Apud R. Salomonem in Commentariis 2. Reg. 23. 24. hæc de Teraphim leguntur: חרפים צלמים שמדברים על ידי כשפים והעושה אותן צריך לכזיב שעה אחת ושנה אחת האווה לכך: b. e.* Teraphim fuerunt imagines, quæ loquebantur per artes magicas. Qui faciebat eas, opus habebat respicere horam certam, & annum certum, convenientem ad id. *Teraphim autem responsa petentibus dedisse, colligitur ex aliis ejusdem R. Salomonis verbis. Ad vocem enim תרפים Teraphim Ezech. 21. 21. scriptum reliquit: הוא צלם המדבר b. e.* במכשפות ויש שנה מכונת שאם עושהו באותה שעה יש בו דבור לעולם: Teraphim est imago loquens per artem magicam, estque hora certa disposita, qua si confecerit eam, est in ea sermo perpetuus. *Clavius ad Hof. 3. 4. תרפים הם צלמים הנעשים בכזיב שעה אחת העשויה לכך ומדברים מאליהם ומנידין נעלמות חי b. e.* Teraphim sunt imagines factæ certa intentione horæ alicujus ad id dispositæ, & sic loquuntur ex seipsis, & annuntiant occulta. Hinc Jonathan interpretatus est illud: *Et non est Ephod, neque indicans, videlicet futura, vel occulta. Sic R. David ad 2. Reg. 23. v. 24. ait: התרפים הם צלמים עשירים לדעת עתידות b. e.* Teraphim sunt imagines ad cognoscendum ex eis futura. *Idem R. David diversas Interpretum opiniones de Teraphim affert in medium in Commentariis 1. Sam. 19. v. 13. התרפים יש מפרשים כי הם עו כמו התרפים אשר ללבן שננבתם רחל ולבן עובר עו היה כמו שאמר לה למה ננבת את אלהי וחלילה חלילה שהיה בבית דוד עו ויש אומרים שהוא כלי הנחשת העשוי לדעת חלקי השעות ויראו בהם העתידות במשפט המזלות וזה יתכן ברבר לבן אבל ברבר מיכל הוא קשה לפרש למה b. e.* Teraphim quidam Interpretes volunt esse Idola, sicut fuerunt Teraphim Labanis, quæ furata fuit Rachel. Laban fuit Idololatra, juxta id, quod dixit ad eam: *Quare furata es Deos meos? absit, absit, quod fuerit in domo Davidis Idolum. Quidam dicunt fuisse instrumentum æreum, eo factum, ut viderentur in eo partes horarum, simul etiam futura beneficio astrorum. Id possit convenire negotio Labanis, sed in negotio Micholis grave est explicare, quare posuerit ea in lecto in loco Davidis, cum istud instrumentum plane non fuerit ad hanc dispositionem accommodatum. Hæc omnia, & alia hujusmodi certe Hebræi hausserunt, & sumpserunt ex antiquissimo Scriptore R. Eliezer, qui filius Hircani vulgo dicebatur R. Eliezer גדול Magnus, & נזר' עֲזֹחַל in גמרא Ghemarà appellatur R. Eliezer. Ejus uxor fuit soror Rabbân Gamalielis secundi, qui fertur fuisse præceptor D.*

Pauli Apostoli. Præceptorem habuit R. Jochanàn Ben Zaccài, qui ex Urbis Hierosolymitane vastitate superstes Jabne pervenit, ibique Synagoga per quinquennium Rector fuit, & in ejus locum successus est Rabbàn Gamaliel secundus, cujus sororem Matrimonii vinculo sibi conjunxerat. R. itaque Eliezer in Capitulis Labanis historiam texens hæc de תרפים Teraphim cap. 36. habet: ומה הן התרפים שוחטים אדם בכור ומולקין את ראשו ומולחים אותו במלח ובשמן וכוחבין על ציץ זהב שם רוח טומאה ומניחין אותו תחת לשונו ונותנין אותו בקיר ומדליקין נרות לפניו ומשתחויים לו והוא מדבר עמהם: ומנין שהתרפים מדברים שנאמר כי התרפים דברו און לפיכך גנבתם רחל שלא יגידו שהתרפים מדברים שנאמר כי התרפים דברו און לפיכך גנבתם רחל שלא יגידו: *b. e.* Quid sunt Teraphim? Mactabant hominem primogenitum, & avellebant caput ejus, & saliebant illud sale, & oleo, scribebantque super laminam auream nomen spiritus cujusdam immundi, & ponebant illam sub lingua ejus. Postea ponebant caput illud ad parietem, & incendebant lampadas coram eo, & procumbant coram ipso, sicque loquebatur simulacrum illud cum eis. Unde autem probatur, Teraphim locuta fuisse? ex eo, quod dicitur: *Teraphim loquuntur vanitatem.* Zach. 10. 2. Propterea furata est ea Rachel, ne indicarent Labano, fugisse Jacobum. *A R. autem Eliezer in suam paraphrasin Chaldaicam pæne ad verbum transtulit Jonathan Genes. 31. 19.* ולבן אול למנו עניה וגנבת רחל ית צלמניא דהוין נכסין נכרא בוכרא וחזמין רישיה ומלחין ליה במלחא ובוסמנין וכחבין קוסמין פציצא דרהבא ויהבון תחות לישניה ומקימין ליה בכותלא וממילל עמהון ואלין הנון דההו גחין להין אבוהא: *b. e.* Et Laban iverat ad tondendum oves. Interea furata est Rachel imagines. Nam fuerunt mactantes virum primogenitum, cujus avellebant caput, & saliebant sale, & aromatibus, scribebantque divinationes in lamina aurea, quam ponebant sub lingua ejus, erigebantque ad parietem, & tunc loquebatur cum eis. Hæ fuerunt (*imagines*) istæ, coram quibus procubuerat pater ejus. *De Teraphim autem מקרא Sacra Scriptura in quindecim locis mentionem facit, videlicet Genes. 31. v. 19. 34. 35. Judic. 17. v. 5. & 18. v. 14. 17. 18. 20. 1. Sam. 15. v. 23. & 19. v. 13. 16. 2. Reg. 23. v. 25. Ezech. 21. v. 21. aliis 26. Hof. 3. 4. Zach. 10. 2.*

תריץ Dirigere, aptare, accommodare, *zquare.* Psal. 5. 15.
תריץ re. Prov. 11. 6. dirigere se. Job
תריץ *Pabel apud Rabbinos* quæstionem du-
 33. 27. recta ire, pergere, contendere: cor-
 rigere, emendare. *In Præfatione Testamenti*
Viennensis de erratis typographorum. Pabel
תריץ dirigere, recta deducere, rectum fa-
 33. 27. *תריץ* Respondens, solvens ob-
 jectionem.

תירוץ Solutio, explicatio : responso argumento contrario.

תריץ Rectus, rectum, integer. Job 1. 1.

⊕ 23. 7. **Plur. תריצין** recti. Exod. 23. 8.

Fæmin. תריצתא, תריצתא recta. Psal. 45.

7. **Plur. תריצתא, תריצתא** rectæ. Psal. 75.

3. Prov. 2. 13.

תריצות Rectitudo, æquitas, integritas. Job 33. 3. 1. Reg. 9. 4.

תירוצא Idem. Psal. 96. 10. ⊕ 98. 5. ⊕ 111. 8.

תריצא Idem. Psal. 26. 12. ⊕ 37. 37.

תירוצא Idem. Psal. 98. v. ultimo.

תריצות Recte. Prov. 23. 31.

תריצות Idem. Prov. 15. 21. Job 33. 3. 1. Reg. 9. 4.

תרקא Turcia, ut arbitratur Elias Genes. 10. 2. In Targum Hierosolymitano. Item nomen lapidis preiost, vulgo Achates. Exod. 28.

תרקב Modius. Ex R. Salomone fuit mensurâ trium satorum, sive dimidii Seà. **תרקבא דדינרי עיילא ליה** b. e. Modium denariorum, sive pecuniarum afferebat ipsa ei: **ולא מקדשין בפחות מתרקבא** b. e. Et non desponsant uxorem pauciori pecunia, quam tribus Seis, sive Satis denariorum. **תרקבא דדינרי** b. e. Accipe modium pecuniæ. Ex aliorum opinione **תרקבא** sunt duo Cabi, quasi **תרי קבין**. Ar R. Salomonis Glossa constanter dictionem **תרקבא** explicat **תרי קב** Duo Cabi, & unus, b. e. tres Cabi, qui unum Seà constituunt. In **בראשית רבא** Berescit Rabbà

sect. 15. **שיתיה תרקב** Bibit modium. Glossa **תרקב**, est sexagesima pars Cori. Corus habet triginta Seas, & dimidia Seà est sexagesima Cori. Sit itaque hac de re iudicium penes lectores.

תרקלין Triclinium.

תרקוש Vasis genus.

תרתיסרי Duodecim. Compositur ex **תרתין** duo, & **עשר** decem.

תרתיסרי שנין Duodecim annis. Genes. 14. 4. in Targum Hierosolymitano.

תרתק Asinus. Hoc nomine ab Hivvæis populis vocabatur **חמור** asinus, & **נבהן** latrans.

תשב Tosàb. Urbis nomen, ubi natus Elias Propheta.

De ea mentionem injicit Chaldaeus Paraphrastes 1. Reg. 7. 1. **ואמר אליהו דמתושב** Et dixit Elias, qui fuit ex urbe Tosàb.

תשבין Tisbites. Qui ortum trahit ex urbe Tisbl. Sic Hebraice 1. Reg. 17. 1. **ואמר אליהו תשבין** Et dixit Elias Tisbites. Chaldaice dicendum esset **תשבין** Tosbites. Per primam Cabbale speciem dictam **גימטריא** Ghematriam vox **תשבין**, numerorum ratione habita, valet 712. Quamobrem Lexicon parvum Rabbanicum ab Elia Levita Germano compositum hoc nomine **תשבין** Tisbl nuncupatur, quia in eo 712. dictiones Rabbinae exponuntur. Ideo autem hoc nomen Lexico imposuit, quia Elie Prophete cognomen fuit, nominique suo optime convenire est arbitratus.

תשע, **תשעא** Novem. Genes. 5. 5. **Fæm. תשעתי**, **תשע** novem:

vem: nonus, nona, nonum. 2. Reg. 25. 3.

Plur. תשעין nonaginta. Genes. 5. 9.

תשיעה, תשיעה Nonus. Num. 1. 60.

Hag. 2. 18. Fæmin. תשיעה nona. Levit. 25. 22.

תשש Languere, debilem, infirmum esse. **אתחיש**

Debilitari. In *Jonathane* Deuter. 9. v. 28.

מִדְּאֲתִישׁ חֵילָא מִן קָרָם יי Eo quod debilitata est virtus Domini. *Potest etiam derivari a Verbo תוש*. In *Bibliis Regiis*, ex

alia forma legitur ארום אתוששנון Nam infirmabo eos, vel vires ipsorum contundam.

Psal. 118. 10. 11. 12. pro Hebræo כִּי אֲמִילֵם Nam excindam eos.

תשישות Infirmitas, debilitas, ægritudo. Hinc illud apud *Rabbinos*: והו סבת החולי ותשישות הכח b. e. Illud causa morbi est, & debilitatis virium.

תשות, תשות Idem.

תשושי כח Debilitati, prostrati: תשושי Prostrati viribus.

תתב Vestis, vestimentum. Illud Genes. 22. v. 26.

היא שמלתו לערו *vertitur a Jonathane*, היא חלוק תתביה Illud est indusium vestimenti ejus, quod hæret cuti ejus. In *Tractatu* legitur Proverbium, quod vulgo in ore Hebræorum esse solet, ut sibi invicem animos addant ad mercaturam exercendam. פמתא

שמיא בלא מתא תתבאי In urbe mea nomen meum, in urbe non mea vestimen-

tum meum. Nimirum, donec in patria manseris, honestum nomen honorem tibi, & reverentiam conciliabit, sine ullo externo luxu, & aliis externis, cum res tue civibus tuis sint manifeste; at si peregre abeas, cum ignotus omnibus sis, externis subsidiis indigebis, veste splendida, liberalitate, & similibus, ad honorem, & dignitatem non solum comparandam, sed etiam augendam.

תתרין Compedes, nodi, vincula, ad pedes binos equorum al-

ligandos, ne fugiant, neve a furibus abigantur. Solent etiam dici לבובין. Hinc גמרא Ghemara, explicans illud משנה Misnâ Tractatu זכרים וזאים לבובין. שבת fol. 53.

Arietes egrediuntur copulati, vel colligati compedibus, habet: מאי לבובין אמר רב חונא חוזרי Quid est לבובין? Dixit Raf Huna, idem ac תתרין. R. Salomon autem

in *Glossa* exponit, קופלא שמחברים אוהו בקשר שנים שלא יברחו b. e. Copula, qua conjungunt in ligam bina, ne fugiant. Item תתרין sunt lanæ flocci stercore infecti. De iis post lotuam ovium a pa-

storibus evulsis solent ovium domini controversiam excitare, cum pastores eos ad se pertinere velint, domini autem suos esse contendant. Hinc in מיעא fol. 68. כִּי פְּלוּי בְּנִסְיוּבִי b. e. Sed disceptant de fero lactis, & floccis lanæ evulsis.

תתנית Mulier naris obstrueta, que propterea odoratus sensu caret, nec quicquam odorari potest.

DICTIONES EX RABBINIS.

תא *Abbreviatura. Idem ac תרגום אחר* Targùm aliud. Targùm, *b. e.* Translatio, paraphrasis Chaldaica. *De paraphrasibus Chaldaicis vide Disputationem huic Lexico premissam.* 2. **תרגום אונקלוס** Targum Onkelosi, vel OnKeli. *Vide Disputationem nostram huic Lexico premissam.* Huic *abbreviaturæ præponuntur litteræ serviles, ut שתא, בתא.*

תהלים *Abbreviatura. Idem ac תהלים* תהלים, *אויב, משלי* Psalms, Job, Proverbia. *Masorethbis frequens. Crebro occurrit transpositis litteris, ut אמת.*

תאמים *Gemini, signum Cæleste.* Gemini, gemini: res gemellæ, combinatæ, geminatæ. *Sæpe pro תא legitur י.* In Masora sumitur pro duabus vocibus geminatis, quæ statim repetuntur, *ut גבים גבים 2. Reg. 3. 16.*

תואר *Forma. Apud Grammaticos* תואר *שם* nomen formæ, formale, concretum, adjectivum: denominans. **שם תואר** *Nomen denominatum.* שם תואר *Nomen appellativum, & commune, quod nomini proprio opponitur, quod vocatur שם העצם.* Est autem תואר apud Theologos *Attributum, Epitheton, ut תוהרי השם* Attributa, Proprietates Dei. *Hinc תוארים* **עצמיים** *Attributa essentialia, a Talmudicis dicta אלהים* Mensuræ Dei. **תוארי החיוב** *Attributa affirmativa.*

תוארי השלילה, *vel תוארים שוללים* *Attributa negativa.* תיר *Denominare a forma, formare.* **תואר** *Denominatum, conjugatum.* **תואר** *Denominari, a forma proprie, informari.* **תואר** *Formaliter.*

תשעה באב *Abbreviatura. Idem ac תשעה באב* *Nonus dies mensis אב b. e. Julii. Cum hoc die Templum secundum vastatum dicatur, Judæi magnam tristitiam præ se ferunt, jejulant, sine calceis per Synagogam incedunt, & preces recitant.*

תיבה, תבה *Dictio, vox, vocabulum, scriptum proprie.* **ראשי תיבות** *capita dictionum; Abbreviaturæ ex prima vocum littera constitutæ, quæ passim in hoc Lexico collocate, sicuti תיבות סופי* fines dictionum *in littera ם simul positæ pag. 348.*

תכלה *Abbreviatura. Idem ac תכלה* **בלא כונה** *Precatio sine voluntate est sicut corpus sine anima. Solet hæc abbreviatura Synagogarum parietibus inscribi.*

תבל *Condire cibos, aliquid pinguedine, aromatibus, vel aliis rebus gustui suavisibus sapidius reddere. Per metaphoram ad alia etiam transfertur ad gustus sensum non pertinentia, quemadmodum Verbum Latinum usurpatur, ex. g. tristitiam hilaritate condire.* **תבול** *Condimentum.* **מתבל** *Conditum.* **תבלין** *Condimenta ciborum, cibi conditi.*

תבע *Exigere, repetere, postulare, pe-*

tere aliquid ab altero jure, *veluti debitum, depositum, mercedem.* תביעות Postulationes, exactiones.

תננ Abbreviatura. Idem ac תנועה גדולה Motio magna, *h. e. vocalis longa.* Apud Grammaticos in usu. 2. תקיעה גדולה Clangor magnus. In Minaghim, & Ritualibus Hebræorum occurrit, ubi describitur modus clangendi in Festo Novi anni.

תנן Corona: apex, virgula ad ornatum litteræ adjecta. Cant. 3. 11. Plur. תנין coronæ: apices. Septem תנין apices habet littera ש ad innuendum, septies in die cadere justum, & resurgere, septemque afflictiones venire super eum, & ex illis liberari. Id animadvertitur ad Genes. 46. v. 2. ad vocem לְיִשְׂרָאֵל in Pentateucho cum triplici Targum. De his apicibus litteris addendis vide, si placet, Majemonidem de תפלין Tephillin cap. 2. & Ephodum in præfatione Grammaticæ.

תָּרִיר Affiduus, jugis, continuus.

תָּרִיר Jugiter, semper: juge, perpetuum. Exod. 30. 8. תָּרִיר Jugiter aliquid facere.

תה Abbreviatura. Idem ac תקומת המתים, vel תחיית. Resurrectio, aut revivificatio mortuorum. 2. תפלת הדרך Precatio viæ, *h. e. iter facientium.*

תָּה Dolere, dolore, pœnitentia duci.

תו Apud Chronologos ת est תחלת principium, & ו est sex, videlicet, principium bore sextæ, & initium perpetuum TeKuphæ, sive Æquinoclii verni mensis Martii.

תו per apocopam Præterea, de-

nuo, adhuc, deinceps, porro, amplius, iterum, rursus: ex שׁוּב, quod supra postum. Hierosolymitane adhibetur pro עור Hebraico. Sic עור in Jobo, Psalmis, & Proverbiis semper transfertur. In lingua Hierosolymitana extat compositum תובן iterum propter nos, pro תוב בן.

תפנה Abbreviatura. Idem ac תבנה Edificetur, & erigatur cito in diebus nostris, nempe Jerusalem urbs Sancta. Interdum legitur subjectum nomini צפת, quo Jerusalem intelligitur, vel simpliciter, vel per abbreviaturam, pro צבי, פאר תפארתנו, vel תפארתי, sicuti terra Israelis vocatur צבי ארץ Dan. 8. 9. Psal. 48. 3.

תוך Propterea, idcirco, quia. מתוך Interim, interea, propterea, idcirco.

תושלבע Abbreviatura. Idem ac תם Absolutum, & perfectum est; laus sit Deo creatori Mundi. Fini librorum adjicitur. Aliquando etiam scribitur תושלבע.

תח Abbreviatura. Idem ac תלמיד חכם Discipulus Sapientis; Sapientiæ studiosus; Philosophus; Sapiens. In plurali numero תלמידי חכמים. Solebant antiqui Hebræi se non sapientes, sed sapientum discipulos appellare. 2. תא חוי Veni, vide. In Zohar crebro occurrit.

תחב Figere, insigere. Niphal נתחב Infigi

תחל Incipere, exordiri, inchoare.

re . התחלה Principium , exordium .
 אֲתַחֲלֶהּ Idem . Apud Talmudistas .

תָּחַם Terminare , determinare , defini-
 re . תְּחוּם Terminus , finis , confinium , li-
 mes . תְּחוּם הַשַּׁבָּת Terminus Sabbati ,
 qui continebat bis mille passus , quod Rabbinii
 eliciunt , & colligunt ex Jos. 3. 4. Hoc via
 spatium die Sabbathi licet conficere . Apud
 Rabbinos autem definitur , licet in Lege Moy-
 sis id non fiat . In Novo Testamento Act. 1.
 12. appellatur Σαββατης ὁδὸς , h. e. iter Sab-
 bathi . Istam passuum mensuram colligunt ex
 Exodi 16. v. 29. Ne exeat ullus e loco suo
 die septimo . Hinc ibidem R. Salomon ait
 אלו אלפיים אמה ולא במפורש שאין
 אלא מרבוי סופרים h. e. Hi sunt
 bis mille cubiti , sed non definite . Nam
 termini non sunt nisi ex statutis Scriba-
 rum . Majemon vero parte 1. Tractatu de Sab-
 batho cap. 27. Ex statutis Rabbinorum est .
 Homo ne egrediatur extra urbem , nisi ad
 bis mille cubitos , ultra bis mille cubitos
 exire prohibitum esto . Nam bis mille cu-
 bitis constabat suburbium . Hinc colligitur
 verborum e loco suo sententia , h. e. ex urbe
 sua , quam incolit . Urbis nomine suburbium
 intelligitur , cujus spatium ab urbe fuit bis
 mille cubitorum . Suburbana sint pecoribus ,
 ac jumentis , quæ a muris civitatum forin-
 secus per circuitum mille passuum spatio
 tendentur . Num. 35. v. 3. & 4. In Targum
 Ruth 1. 16. legitur . אֲתַפְקְדָנָא לְמִטְרָא שַׁבָּתָא
 וַיִּוְצֵי טַבָּיָא וְלֹא לְהַלְכָא בְּרַ מִתְרֵין אֲלֵפִין
 אֲמִין Præceptum accepimus ad observan-

dum Sabbatum , & dies festos , ut non am-
 bulemus (in Sabbatho) plus quam bis mil-
 le cubitos .

עֵרוֹב הַחֻמִּין Mixtio terminorum . Ter-
 mini , sive spatia viarum longiora miscebantur
 Sabbathi caussa , ut plures ultra terminum
 Sabbathi a se invicem distantes Sabbatho con-
 venire possent sine violatione Sabbathi . Mix-
 tio illa fiebat , posito in vespere Sabbathi in-
 tegro pane , vel etiam alio cibo , in medio
 viae , loco aliquo destinato , & commodo , ut
 iter faciens ibi prandium Sabbathinum sume-
 ret , quod perinde habebatur , ac si ibi domum
 suam habuisset , ac domi suæ comedisset . Proin-
 de ab eo loco licebat ipsi bis mille alios cu-
 bitos , sive gressus numerare usque ad locum
 sibi propositum . Sic terminus Sabbathi legiti-
 mus , & ordinarius miscebatur cum termino
 longiore . Requiritur ergo cibus duplicis pran-
 dii ; primum in loco mixtionis incunte Sab-
 batho , alterum in die ipsius Sabbathi , ut sic
 ulterius progredi possit . Sic etiam miscentur
 plura atria , & domus , ut cibus plurium ho-
 minum , in uno clibano coctus , possit deferri
 a quolibet in locum suum . In ea mixtione re-
 quiritur panis integer , ut docet Majemon Par-
 te prima , Tractatu ערובין Eruvin cap. 1.
 אין מערבין בחצירות אלא בפת שליטה
 בלבד Non miscent in atriis , nisi cum pa-
 ne integro dumtaxat . Hec autem mixtio ter-
 minorum fiebat dumtaxat ob aliquod opus bo-
 num , & præceptum Legis . Extat de his mix-
 tionibus liber integer in Talmud inscriptus
 עירובין , qui a Majemonide per Aphorismos

in compendium redactus est.

ת *Abbreviatura. Idem ac תרגום ירושלמי* Targum Hierosolymitanum. *Solent precedere littere serviles ו ו כ כ, ut כתי, ותי, כתי.*

ת *Abbreviatura. Idem ac תרגום יונתן* Interpretatur Jonathan filius Uzielis. *De Jonathane vide Disputationem nostram huic Lexico pramissam.*

ת *Abbreviatura. Idem ac תשובה* Tisbi venit, & indicabit ore suo solutionem veram. *Occurrit in prefatione libri יוסף רעת* Hec *Abbreviatura idem significat, ac sequens תיקו.*

ת *Theca, vagina: pharetra: lorica, peribolus. Deut. 22. 8. Hebraice תיקא, תיק, תיקו.*

ת *Abbreviatura. Idem ac תשובה* Tisbi solvet objectiones, & quaestiones. *Sapissime in Talmude reperitur, cum quaestio intricatissima, & obiectio difficilima occurrit, quae aegre solvi possit. Tunc enim solutionem rejiciunt ad Tisbi, h. e. Etiam Prophetam reducem, qui ita appellatur*

l. i. Reg. 17. 1. R. Eliezer הדרשן h. e. Concionator, ait תיקו ordine retrogrado esse, ex Psal. 22. 4. ואתה קדוש יושב תהלות

At quid hoc ad Quaestiois dubie solutionem? Quod si תיקו Quaestioni dubie subjiciatur, tum valet לקולא ad leve indicandum, h. e. Questionem rejiciendam veluti nullius momenti, prorsusque indignam, cui responsio adhibeatur. Si versetur Quaestio circa res veritas, tunc valet ad לחומרא grave signifi-

candum, h. e. eam intricatorem, & majoris momenti esse, quam ut ex tempore ei responderi possit, proinde necessarium intervallum esse ad deliberandum. Hec doctrina traditur in fine libri הליכות עולם, & in Aruch in גמ' tertio. Indicat etiam interdum תיקו uno in loco Quaestionem remanere dubiam, in altero vero ei responsonem datam fuisse, ut animadvertit Auctor libri יוסף שארית fol. 32. In Aruch vero in תקו reperitur: Quid est תיקו? sicut res, quae manet intra thecam suam. Judaei addunt, & nescitur, quid in ea lateat.

ת *Speculator. Item itineris ductor, sal- vum conductum, & commeatum praestans. תיקו salvus conductus, commeatus.*

ת *Abbreviatura. Idem ac תורה כהנים* Lex Sacerdotum. *Ita inscribitur liber antiquissimus de Sacerdotum ritibus, & juribus tractans, de quibus agitur in Levitico. Fertur compositus circa annum Christi 130. vocaturque vulgo ספרא Sifrà. De eo saepe in Talmude mentio fit, ut תניא בתכ Traditio est in Lege Sacerdotum. Etiam liber textius Mosi, nimirum Leviticus, vocatur תורת כהנים.*

ת *Ponderare, appendere, numerare, supputare, librare. תכונה Astronomia: dispositio Astorum. תוכן Astronomus, numerator. לא יתכן non convenit, non quadrat.*

ת *Mox, statim, repente, continuo, subito. Numerant Rabbini שלש*

תְּכִיפּוֹת tria flatim, *quæ illico fieri debent.*
Vide *Tisbi Elie.*

תַּל *Abbreviatura. Idem ac* תַּלְמוֹד לומֵר
Doctrina est dicere: Doctrina textus. Vox
hæc vult dicere. 2. תְּרִי לְשָׁנִי Dux signi-
ficationes. *Cum servili בתל* in duplici si-
gnificatione. *Masorethis frequens.* 3. תְּרַצָּה
לִירַע Volueris scire. *Sæpe legitur in libro*
Astronomico עברונות. Vel explicanda *Ab-*
breviatura per לחשוב תְּרַצָּה Volueris sup-
putare. 4. תְּהִלָּה לְאֵל Laus Deo. *Fini*
quandoque adjicitur ח, pro חי Vivo.

תְּהִי מְנוּחָתוֹ תְּהִי נַפְשׁוֹ תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Sit requies ejus gloriosa. *De defun-*
ctis usurpatur.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Sit anima ejus in Paradiso.
Amen. *Pro נַפְשׁוֹ anima ejus dicitur etiam*
תְּהִי נַפְשׁוֹ requies ejus. *Adhibetur de defun-*
ctis.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Doctrina, Traditio etiam talis est. *In*
Talmude ejus usus.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Discere: tradere, docere:
legere. תְּהִי נַפְשׁוֹ didicerunt Rabbini no-
stri: *ex Chaldaismo.* תְּהִי נַפְשׁוֹ Doctor Talmu-
dicus. *Plur. תְּהִי נַפְשׁוֹ Doctores.* תְּהִי נַפְשׁוֹ
Duo Doctores. *Secundum Doctores*
Talmudicos. Istud Verbum תְּהִי נַפְשׁוֹ Talmudicis
proprium est doctrinam in גְּמָרָא Ghemarâ
ex Misnâ, vel Barajetba explicantibus, ur-
gentibus, vel disputantibus. Rabbiorum Ver-
bo תְּהִי נַפְשׁוֹ respondet. Cum de Doctoribus, &
Præceptoribus usurpatur, significat docere,
cum vero de Discipulis, discere.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Benedicita sis præ mulieribus, *h. e. aliis, ex*
Judic. 5. 24. In Epistolis adhibetur, quæ ad
mulieres mittuntur.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter, assidue, semper.
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter facere. תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugis, as-
siduus, continuus. תְּהִי נַפְשׁוֹ Scaturigo,
fons continuus, perennis. תְּהִי נַפְשׁוֹ Affidui-
tas, sedulitas.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter, semper, in perpe-
tuum.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Sit requies ejus gloriosa. *De defun-*
ctis usurpatur.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Sit anima ejus in Paradiso.
Amen. *Pro נַפְשׁוֹ anima ejus dicitur etiam*
תְּהִי נַפְשׁוֹ requies ejus. *Adhibetur de defun-*
ctis.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Discere: tradere, docere:
legere. תְּהִי נַפְשׁוֹ didicerunt Rabbini no-
stri: *ex Chaldaismo.* תְּהִי נַפְשׁוֹ Doctor Talmu-
dicus. *Plur. תְּהִי נַפְשׁוֹ Doctores.* תְּהִי נַפְשׁוֹ
Duo Doctores. *Secundum Doctores*
Talmudicos. Istud Verbum תְּהִי נַפְשׁוֹ Talmudicis
proprium est doctrinam in גְּמָרָא Ghemarâ
ex Misnâ, vel Barajetba explicantibus, ur-
gentibus, vel disputantibus. Rabbiorum Ver-
bo תְּהִי נַפְשׁוֹ respondet. Cum de Doctoribus, &
Præceptoribus usurpatur, significat docere,
cum vero de Discipulis, discere.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Benedicita sis præ mulieribus, *h. e. aliis, ex*
Judic. 5. 24. In Epistolis adhibetur, quæ ad
mulieres mittuntur.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter, assidue, semper.
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter facere. תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugis, as-
siduus, continuus. תְּהִי נַפְשׁוֹ Scaturigo,
fons continuus, perennis. תְּהִי נַפְשׁוֹ Affidui-
tas, sedulitas.

תְּהִי נַפְשׁוֹ *Abbreviatura. Idem ac* תְּהִי
תְּהִי נַפְשׁוֹ Jugiter, semper, in perpe-
tuum.

Etum,

ctum, conventio. **בְּתַנְאֵי** conditionaliter.

תְּנָאִים pacta, condiciones. **מִשְׁפַּט תְּנָאֵי** propositio conditionalis apud Logicos.

תַּנְכ Abbreviatura. Idem ac **נְבִיאִים** תורה, נביאים, כתובים, Lex, Prophetæ, Hagiographa. Totum Vetus Testamentum in has tres partes dividitur. Masorethis est in usu.

תְּחִי נַפְשִׁי Abbreviatura. Idem ac **צִרְוֶה בְּצִרְוֵי הַחַיִּים** Sit anima ejus ligata in fasciulo viventium, ex l. i. Samuelis 25. 29. Ufurpatur de defunctis.

תִּקּוּן סִפְרִים Abbreviatura. Idem ac **תִּקּוּן סִפְרֵי** Correctio Scribarum. In principio libri Numerorum in notis Masorethicis octodecim loca Sacrarum litterarum recensentur, quæ Scribe dicuntur correxisse, quorum correctio fere tota ab Abèn Ezrà rejicitur, nec injuria.

תְּעֵ Abbreviatura. Idem ac **תְּרֵי עֶשֶׂר** Duodecim. Chaldaice autem pro **עֶשֶׂר** dicitur **עֶסֶר**, & gutturali elisa, **תְּרִיסֵר**. Ita Prophetæ minores appellantur, qui duodecim sunt.

2. **תּוֹרַת עוֹלָם** Est nomen libri insignis, de quo sæpe mentio in **בְּפִתּוֹר** Caphtòr. 3. **תְּפִילַת עֶרְבִית** Oratio vespertina. Occurrit in libris Precum.

תּוֹעֵי רוּחַ Errantes spiritu: Hæretici. Hoc nomine a Rabbinis speciatim Christiani appellantur, ut in illo Abèn Ezrà Genes. 18.

תּוֹעֵי רוּחַ אֱמָרוּ כִּי הַשֵּׁם ג', אַנְשֵׁים הוּא **אֶחָד וְהוּא ג' וְלֹא יִתְפָּרֵדוּ** h. e. Hæretici dicunt, h. e. Christiani, quod Deus est trinus personis, quod est unus, & trinus, & non separantur. Hic tamen locus in editione ultima Veneta, & Basileensi Christianorum

metu correctus fuit, & pro eo substitutum **קָצַח אֱמָרוּ**, h. e. Quidam dicunt. **וְגַם יִתְפָּרֵדוּ** etiam Interpres vulgo a Rabbinis, aliisque Hebræis vocari solet **לְתוֹעֵים** Translatores Errantium, videlicet Christianorum.

תְּבוּא עֲלָיו Abbreviatura. Idem ac **בְּרַכָּה** Veniat super eum benedictio. In Epistolis ejus usus.

תְּפִירָה futura. **תְּפִירָה** Suere, consuere. **בְּ תְּפִירָה** futura. **תְּפִירָה** factio. **בְּ תְּפִירָה** futura.

תְּפִישׁ Apprehendere: infectari. **תְּפִישׁ** infectatur, carpit eos.

תְּקֵה קְטָנָה Abbreviatura. Idem ac **תְּקֵה קְטָנָה** Clangor parvus. 2. **תְּנוּעָה קְטָנָה** Motio parva, nimirum vocalis brevis. Pluraliter **תְּנוּעוֹת גְּדוּלוֹת** vocales breves. Apud

Grammaticos in usu. 3. **תְּנָא קָמָא** Doctor primus. Doctores Talmudici appellantur

תְּנָאִים Tannaim. Si præponantur litteræ serviles, dicitur **אֶתְנָא קָמָא**, **מֵתְנָא**, **כְּתְנָא**.

תְּרִינ Sunt numerales litteræ significantes 613. In tot præcepta Pentateuchus, sive Lex Moysi ab Hebræis dividitur. De his præceptis mentio fit in Targum Ruth 1. 16. in Bibliis Venetis, ubi Noemi ait **אֶתְפָּקִידְנָא לְמַנְטֵר**

שִׁית מָאָה וְתֵלַת עֶסֶר פְּקוּדֵינָא h. e. Jubeor ego observare 613. præcepta.

תְּקֵן Ordinare, rectificare, aptare, corrigere, dirigere, instituere, disponere. **תְּקֵן** ordinatio, directio, aptatio, institutio: correctio. Apud Masorethas **יַחַד מְלִין**

תְּיֻקּוּן סִפְרִים h. e. Octodecim dictiones

in Sacra Scriptura sunt correctio Scribarum. תקון commodum, conveniens, rectum. תקנה directio, commoditas: correctio, restauratio: medicina, cum de varietudine sermo est.

תַּר Abbreviatura. Idem ac תַּרְנוּ רַבָּנָן Tradiderunt Rabbinii nostri. In Talmude. 2. אַבְיִסּוּס תְּהוּמַת אַבְיִסּוּס Abyssus magna.

תַּרְהָה, תַּרְהָה Præmonere, monere, commoneo, contestari: protestari. מַעֲיֵד וּמַתְּרָה מעיד ו מתרה. תַּרְהָה testor, protestor contra te. תַּרְהָה protestatio, protestatio.

תַּרְיָי, תַּרְיָי Duo, generis masculini. תַּרְיָי עֶסְרִים duodecim. Sic appellantur duodecim Prophete minores.

תַּרְמִיל תַּרְמִיל Saccus viatorius, pera pastoralis.

תַּרְנָנּוּל תַּרְנָנּוּל Gallus gallinaceus. Plur. תַּרְנָנּוּלִין Galli, & gallinæ. תַּרְנָנּוּלִין בְּקִינָה שֶׁל תַּרְנָנּוּלִין in nido gallinarum. תַּרְנָנּוּלִין תַּרְנָנּוּלִין, gallina.

תַּרְפָּא, תַּרְפָּא בית התרפא, turpitudinis, ignominia. Sic Judæi Gentium Ecclesias, in quibus Idololatria exercetur, vocant.

תַּרְפִּים Teraphim, h. e. Idola, lares, penates, imagines. Gen. 31. 19. Hof. 3. 4. Jud. 18. 4. cultus Idolorum. 1. Sam. 15. 24. Ut plurimum tamen hoc nomen significat simulacra, quæ responsum dabant interrogantibus, & in domibus habebantur ut lares, & penates. Zach. 10. 2. Ezech. 21. 21. Quod sic cupias scire, quid nomine תַּרְפִּים Teraphim apud Hebræos communiter intelligatur, ex Targum Hierosolymitano colligitur, Teraphim fuisse

confecta ex capite filii primogeniti mactati, sale, & oleo conditi, ejus ori laminam auream Demonis nomine inscriptam fuisse insitam, lampades coram eo fuisse accensas, & consulentibus per Dæmonem datum responsum. Hujusmodi Teraphim volunt, Labani a filia Rachele surrepta fuisse, ne divinare posset, quo fugisset cum viro suo Jacob. Sed cum hæc omnia fabulam redoleant, & ex Hebræicarum traditionum colluvie videantur hausta, satius est cum Hottingero dicere, תַּרְפִּים Teraphim fuisse statuas hominis imaginem referentes ad certum Stellarum, seu Astroorum influxum compositas. Plura de Teraphim vide pag. 759. 760.

תַּרְיָי Solvere, explicare questionem dubiam, aut objectionem contrariam. תַּרְיָי solutio, explicatio: responsio ad argumenta objecta. תַּרְיָי & תַּרְיָי respondens, explicator quaestionis: solvens objectionem. תַּרְיָי Abbreviatura. Idem ac תַּרְיָי Veni, audi. Sæpe in Talmude occurrit, adhibeturque, cum responderetur objectioni.

תַּרְיָי תַּרְיָי Abbreviatura. Idem ac תַּרְיָי תַּרְיָי Lex ore tenus tradita. Patrum traditiones ita appellantur.

תַּרְיָי תַּרְיָי Abbreviatura. Idem ac תַּרְיָי תַּרְיָי Responsiones Simeonis filii Tzemach. Auctor hic librum inscriptum שְׁאֵלוֹת וְתַשְׁבוּבוֹת Quaestiones, & Responsiones exaravit, qui per Abbreviaturam ita solet citari. De eo mentio fit in יוּחַשִׁין Juchasin fol. 134.

תַּרְיָי תַּרְיָי תַּרְיָי Per hæc tria sym-

bola clangor in Festo Tubarum edendus designatur. Itaque primo ראש השנה Novi Anni die a cornicine ter cornu inflatur sonis distinctis. Eduntur enim primo soni a prima Abbreviatura indicati, videlicet תקיעה sonus fixus, & æqualis, שברים fractus, תרועה mixtus; secundo, qui a secunda Abbreviatura ostenduntur, nimirum תקיעה sonus fixus, & æqualis, שברים fractus, & תרועה sonus fixus, & æqualis; tertio תקיעה sonus fixus, & æqualis; תרועה mixtus, & תקיעה sonus fixus, & æqualis. Id diligenter animadvertendum, ex תרועה primam litteram non esse desumptam, sed secundam. Id autem ideo factum, ut hac dictione תקיעה distingueretur, incipiente etiam ipsa a littera ת. Sole enim primæ litteræ solent Abbreviaturas proprias, & perfectas significare.

תש Debilitari, infirmari, languere. *Active* תש debilitavit. תשי debiles, infirmi, prostrati. *Constr.* תשי prostrati viribus.

תות Morus arbor. *Plur.* תותי mori.

תות *pro* תחות Sub, pro.

תיתרא Pons latus ex multis asseribus confectus. In Menachot fol. 35. mentio fit de Ponte lori-precum his verbis. תיתרא רתפלין תיתרא למשה מסיני תלכה Pons lori-precum Traditio est Mosis de monte Sinai. In loco isto Precum (vocatur תפלין Tephillin, de quibus vide pag. 418.) est capsula lata confecta ex corio in cellulas nonnullas separata, in quibus textus nonnulli מקרא Sacrarum litterarum abditii sunt, quatuorque latitudines intersunt, singula ponticulum, sive asserem fossæ imminentem referentes. Hinc ab Hebraeis inditum Pontis nomen.

תת Abbreviatura. Idem ac תורה תלמוד תורה Studium Legis. Cum servili בתת in studio Legis. 2. תפארת Decus. Est una species ex עשר ספירות b. e. decem numerationibus Kabbalisticis, de quibus vide Disputationem huic Lexico præmissam. 3. תלמיד תורה Discipulus Legis, Theologiæ studiosus. Hoc nomine prisca Hebræi potius se vocari mauerunt, quam חכמים Sapientes.

תושלבע

Hoc est.

תם ונשלם: שבח לאל בורא עולם:

Absolutum, & perfectum est. Laus fit Deo Creatori Mundi.

Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter.

Ut Tyrones legendis Rabbīnorum libris, qui sine punctis, sive vocalibus cum solis litteris consonantibus exarari solent, multisque Abbreviaturis referti sunt, paulatim assuescant, placuit hæc addere, per quæ a Præceptore prius quasi manu ducti sine cortice nare addiscant, seseque sine periculo per Syrtes etiam, & brevīa quibuslibet fluctibus alacriter committere.

Cum ad capiendos, detinendosque hominum animos Fabulæ a Poëtis excogitatæ sint, & ab Historicis præclara rerum gesta memoriæ mandata, ut iis quasi quibusdam lenociniis ad virtutem impellerentur, & a vitiis abducerentur, juvat ad alliciendos Philo-Hebræos, & Tyrones excitandos admodum lepidam, Milesiosque omnes sermones longe superantem fabellam iis proponere, ex cujus lectione eodem tempore & jucunditatem, & emolumentum percipiant. Fabularum enim *Duplex dos est; quod visum movent, Et quod prudenti vitam consilio monent, Sic corrigatur error ut mortalium.* Non desunt sane inter Judæos, qui totam hanc narrationem inter veras Historias potius, quam inter ludicras, & ridiculas nœnias recensendam existiment; sed iis facile venia danda est, cum inter Christianos ipsos eæ nonnullorum de Angelis, & Dæmonibus opiniones extiterint, quæ prudentum, & cordatorum virorum cachinnis excipiuntur. Hoc certe affirmare possum, Abrahamum Majemonidem, cum in ipsam Arabica Lingua exaratam forte incidisset, tanta ejusdem dulcedine, & jucunditate captum fuisse, ut nulla ratione sibi temperare potuerit, quin eam ad Hebræorum voluptatem, & fructum in Hebraicam Linguam converteret. Quis, & quantus vir fuerit Abrahamus iste, liber יושבין *Juchasin* plane ostendit. Illud unum in præfens satis sit, Mosis Majemonidis Hebræorum præconio uno Mose Legislatore inferioris filium eum extitisse, qui paternis vestigiis insistens & ipse inter cæteros Rabbīnos doctrina longe eminuit, & Discipulos inter suos summos, & celeberrimos habuit. Itaque Majemonidis Junioris exemplum secutus Commentum istud Latinitate donatum omnibus exhibeo, ea spe fretus, nonnullos saltem futuros, quibus placebit, quique sibi dictum arbitrabuntur, quod Plinius Secundus Maximo suo olim graviter inculcavit. *Sit apud te honor Antiquitati; sit ingentibus Factis; sit Fabulis quoque, aures tantummodo prius Lectoris vellens, & illa Phædri, quæ nostra facimus, subjiciens:*

Induxi te ad legendum: sincerum mihi

Candore noto reddas judicium, peto.

Dona igitur, monente mecum Horatio, præsentis cape lætus horæ, ac

Lingue severa.

מ ע ש ה

שהעתיק ר' אברהם מיימון ז"ל
בלשון הקדוש מלשון ערבי:

HISTORIA,

QUAM EX ARABICA IN SACRAM HEBRAICAM LINGUAM
VERTIT R. ABRAHAM MAJEMONIDES FELICIS MEMORIÆ.

מ ע ש ה

HISTORIA.

Admonentur Homines, Jusjurandum religiose servandum esse.

I.

היה אדם אחד סוחר שלא היה לו אלא בן אחד ולמדו תורה ומשנה ושיתא
סדרו תלמוד ונתן לו אשה והוליד בנים כחיו: וביום מותו קבץ זקני
עירו ואמר להם: דעו שיש לי נכסים רבים ויש לאשתי עלי כתובה ממאה
סלעים כסף כמו שכתוב בשטר כתובתה וכל השאר יהיה לבני אם ישמור מצותי
שאני מצוה אותו בפנים: ואם שמא יעבור על צואתי הנני מקדיש מעכשיו כל
נכסי לשמים ולא יהא מהם לבני כלום: מיד קרא לבני ויצוה בפני זקני עירו
שלא ילך ביום לעולם כל ימי חיו ואמר לו: בני הוי יודע כי מל נכסי ומה שיש לי
הרוחתי במהלכים שעשיתי ביס: וכמה מאורעות וכמה נסיונות עברו עלי ביס
בבקשה ממך שלא תסכן עצמך כדי להרויח נכסים ביס: כי אני מניח לך נכסים
לרוב שאם אפילו לעולם לא חרצת להרויח יספיקו לך ולבניך כל ימי היותכם
על הארצה: והנני חפץ שתשבע לי בספר התורה שלא תעבור רצוני ומצותי בזה
לעולם שנכסים רבים אני מניח לך שתוכל להחיות בהם במקומך: ואם תעבור
מצותי זו הנני מקדיש כל נכסי לשמים בפני אלו הנכבדים שלא תוכל ליהנות
מהם: ונשבע לו הבן על הדבר בפני הקהל וזקני העיר שלא יפרוש ביס
לעולם: לימים יפטר הזקן הסוחר והלך לבית עולמו והבן עמד לביתו ושמר
מצות אביו:

Fuit

Fuit homo quidam mercator, habens tantummodo filium unicum : hunc probe erudi curavit in Sacris litteris, libris *δατρώσεων*, & sex Talmudis Ordinibus : dedit ei insuper uxorem, ex qua liberos suscepit, patre superstiti. Cum vero mortis fatalis dies patri immineret, primores urbis suæ convocat, & ait illis. Scitote, mihi ingentes opes esse, & uxori meæ me teneri solvere dotis loco argenti pondo centum, sicuti in instrumento ejus dotali scriptum est (*hec illi pendi velim*) reliqua omnia filii sint, dummodo mandatum meum ferver, quod vobis præsentibus ei sum præcepturus. Quod si vero illud violabit, ecce nunc omnes facultates meas devoveo, nec filio meo quidquam ex illis obtingat. Mox, accito ad se filio, coram primoribus urbis hoc ei edicit, ne umquam tota vita mari se committat, inquiens. Fili mi, noveris, me sane omnes meas divitias, totamque rem familiarem acquisivisse maritimis, quæ feci, itineribus. At quia multi atroces casus, variaque discrimina me in mari navigantem pene oppresserunt, enixe a te peto, ne periculo te exponas, ut quæstum in mari facias. Abunde enim divitiarum tibi relinquo, ut, etiamsi numquam animum ad lucrum sectandum applices, suffecturæ eæ tibi sint, liberisque tuis, quamdiu in hoc orbe vitam egeritis. Volo igitur, ut jusjurandum mihi des sub Legis Divinæ religione, te hanc meam voluntatem, mandatumque nullo umquam tempore violaturum; quippe satis amplum patrimonium ad te transfero, ut, pro conditione tua, vitam tolerare queas. Quod si præceptum hoc transgredieris, ecce coram his viris honestissimis omnes facultates meas in *Δωρον*, & *Κορβάν* devoveo, ne ulla utilitas ex iis ad te redundet. Quamobrem filius coram magno civium numero, & urbis primoribus in eam sententiam conceptis verbis jurat, numquam se navigationem initurum. Aliquot interjectis diebus, moritur senex mercator, abique ad plures, filius vero ædes illius occupat, tenaxque est præcepti paterni.

I I.

ולסוף שנה ושנתיים באה ספינה אחת לאותו נמל של אותה העיר והיחה אותה ספינה טעונה כסף זהב ומרגליות וכשיצאו אנשי אותה ספינה ליבשה שאלו על אותו הסוחר אם היה בחיים; ואמרו להם אנשי העיר כבר מת ונשאר בנו במקומו עשיר גדול ותלמיד חכם; אמרו אנשי הספינה: בבקשה מכם הביאוהו לכאן או הראונו ביתו: הראו להם ביתו ושאלו בשלומו ואמרו לו: אתה הוא בנו של פלוני הסוחר הגדול שהיה רגיל לפרוש בים ושהיה הולך בסחורה רבה לסוף העולם; אמר להם אני הוא בנו: אמרו לו אך אמור צוה אביך שהיה לו בעבר

הים מנכסים ופקדונות כשנפטר מן העולם: אמר להם: לא כתב בצואתו שיהיה לו כלום בעבר הים: רק השביעני אבי וצוני שלא לפרוש בים לעולם: אמרו לו אב שלא הגיד אביך על מה שהפקיד או על מה שהניח בעבר הים לא מת ברעתו: כי ידוע תרע שבל הספינה שבאנו בה שהיא מלאה כסף וזהב ומרגליות הכל משל אביך היא שהפקיד לנו: ואם היות שמת אביך לא נכפור אנחנו בפקדונו מלתת אותו אליך אעפ שלא צוה כך כי אנשים נאמנים אנחנו ויראת השם עלינו ואין אנו חומדים ממונך כי יש לנו כל תהלה לאל: ועתה בא עם עבדיך אלה וקח כל מה שיש בספינה שהכל שלך: כשישמע בן הסוחר כך שמת מאד בלבו והלך עמהם והביא כל אותו ממון לביתו והכניס אנשי הספינה בביתו ועמדו עמו ימים במשתאות ובשמחות: ליום אחד אמרו לו אנשי הספינה: יודעים היינו באביך שהיה איש חכם ונבון אמנם נראה לנו שלא היה ברעתו לשמת וכאשר השביעך שלא לפרש בים: ובאמת תרע שאין ממש לאותו שבועה כי היה לאביך נכסים בעבר הים יותר עשרה פזמים שלא הביאנו לך ואיך היה משביעך שתאבד כל אותם נכסים אלא שהיה מטורף ברעתו: רק אם תשמע אותנו קח רשות מהמלך והחכמים ובא עמנו ונקנה מן הסחורות המתבקשות בארצנו וחרויה בהם ממון גדול ותביא עמך כל הממון שהניח אביך בארצנו ובמקומינו: ענה להם אני נשבעתי לאבי שלא אכנס בים לעולם ולא אעבור על שבועתי ולא על מצותו כי אבי השביעני ברעתו ומה שלא הוריעני על אותן הפקדונות ועל כל אותן הממון שהניח לשם נתכוון ברבר שלא אכזב עצמי ועל זה לא רצה לגלות לי הדבר: וכיון שכך הוא אשמור מצותו ושבועתי שנשבעתי לו: אמרו לו וכי היה אוה אותך יותר מגופו שכך עצמו כמה פעמים אין הדבר כך כמו שאתה אומר אלא שהיה מטורף ברעתו ולכן אין במצותו מימש כי לא ברעת היה מרבר ובלי רעת השביעך: לכן טוב לך לישראל היתר בשבועתך בטענה זה: סוף הדברים שהכבירו עליו בדבריהם עד שהוציא אותו מדעתו והורד ללכת עמהם כדי להוציא הממון:

I I.

Post annum unum, aut alterum adventat navis quædam in illius urbis portum, argento, auro, & unionibus ornata; cumque vectores in terram descendissent, quarunt, num ò δειν mercator adhuc vivat? At responsum accipiunt ab incolis, jampridem ipsum mortuum esse, reliquisse vero filium successorem, virum ditissimum juxta, eruditissimumque. Tum nautæ. Quæsumus vos, huc illum deducite, aut ostendite nobis ejus ædes. Facto ædium indicio, (*intran̄t has nautæ*) & salvere jussu patrefamilias, inquirunt. Tunc filius es τὸ δειν mercatoris opulenti, qui mare peragrabat, mercesque varias deportabat ad ultimas usque orbis oras? Respondet homo. Ego is ipse sum.

Re.

Reponunt navicularii. Si res ita habet, dic, ullam ne moriturus pater mentionem fecit opum, & facultatum, quas trans mare possidebat? Ait ille. Non indicavit supremis verbis, se quidquam trans mare habere. Quin potius jusjurandum præstare me coegit pater, & mandavit, ne umquam mare ingrederer. Subjiciunt nautæ. Si hæc vera sunt, neque significavit tibi pater quantam pecuniam fœnori dederit, quantumque rei teneat trans mare, non is mentis suæ compos fato functus est. Oportet enim scias, totam navem, qua huc vecti sumus, & quæ argento, auro, atque unionibus refecta est, patris tui bonis onustam esse, quæ ipse apud nos deposuit. Etsi vero pater tuus diem supremum obiit, non tamen inficiabimur ejus depositum, ne illud in manus tibi tradamus, quamquam mandatum illius nullum hac de re extat. Etenim viri probi sumus, Deumque veremur, nec tuas opes desideramus. Nam, Deo gratiæ sint, rebus omnibus abundamus. Quare adi cum servis tuis navem, & cape quidquid ibi est mercium pretiosarum: tuæ enim sunt universæ. Hæc cum audivisset mercatoris filius, valde animo lætatus est, illosque comitans omnes merces in domum suam intulit, nautasque in ædes suas recepit, qui dies complures in conviviis, & hilaritatibus cum eo transegerunt. Horum uno dicunt illi navicularii. Nos novimus, patrem tuum sapientia præstitisse, prudentiaque: idcirco nobis videtur, non fuisse eum sibi præsentem, cum moreretur, cumque jusjurandum a te exigeret, te mari peregre iter non facturum. Pro certo igitur hoc tibi habendum, nullam vim illi jurijurando inesse. Pater enim tuus decuplo majores opes trans mare possidebat, quam nos ad te attulimus. Quomodo igitur jusjurandum a te requirere poterat, ut omnes illas facultates defereres? Fuit ergo mente captus. Hinc, si nos audire voles, pete a Rege, & Sapientibus jurisjurandi veniam, &, agedum, nobiscum proficiscere. Ememus hic merces, quæ in nostris regionibus desiderantur, atque ex iis lucrum ingens capies, tecumque asportabis omnia bona, quæ reliquit pater tuus in urbe, & regione nostra. Ad hæc ille. Ego jusjurandum dedi parenti, me numquam mare ingressurum; illud jusjurandum minime violabo, nec transgrediar præceptum ipsius. Pater enim sibi præsentissimus hoc jusjurandum a me exegit; quod vero depositorum illorum, opumque, quas isthic reliquit, nullum mihi fecit indicium, eo ipso id intendebat, ne periculo me exponerem, & ob hanc unam causam rem manifestare neglexit. Quæ cum ita se habeant, servabo illius mandatum, meumque jusjurandum, quo me ei obstrinxi. Subjiciunt navicularii. Cum ipse te magis amarit, quam vitam suam, tuique causa tot discrimina adierit, fieri non potest, ut ista revera ita sint, sicuti dicis, sed impos mentis fuit, & proinde nihil firmi inest mandato ejus. Amens enim locutus est, & amens te jurare coegit. Quare optimum

sue.

fuerit, ut ex argumento hoc jurisjurandi veniam petas. Ut paucis me expediam, tamdiu verbis suis illum utferunt, donec a proposito eum abstraxere. Itaque in profectiorem ad opes suas petendas consensit.

I I I.

מה עשה: קנה שחורה ונכנס עמהם בספינה והלכו להם יחד: ומיד שהיו בים הגדול הכירו לשם שעבר על שבועתו ועל מצות אביו: כי השם השליך סערה על הים והאניה נשברה נטבעו כל האנשים שהיו בה על שנחננו לו עצה לעבור על שבועתו ועל מצות אביו: ורמו הקבה לשרו של ים והשליך האיש ההוא אל היבשה ערום ויחף לסוף העולם במקום שלא היה שם מושב בני אדם כדי שיכבול דינו על חטאיו בחיים: וכשכא אל היבשה וראה את עצמו ערום ויחף הכיר שהשם רגז עליו וכי בא יום אידו: ונשא עינו למרום והצדיק עליו את הדין: והחל ללכת על שפת הים אולי ימצא עוד מושב או שימצא מה יאכל ומה יתכסה: כי ערום היה כאשר יצא מבטן אמו: ואחר שהלך כמהלך יום אחר מצא אילן אחד שהיו ענפיו על שפת הים: וחשב בלבו: זה אילן אי אפשר שלא נטעוהו בני אדם: הלך למצוא אוכל והחשיך לו ולא מצא כלום: כשראה שלא מצא דבר מה יאכל ולא במה יתכסה יתכסה בענפי האילן הרקים ובעליו כדי להיוותם מגינים לו מקרח הלילה: וכשהיה בחצות הלילה שמע קול ארי נוהם וראה שהיה בא אליו לאכלו וכשראהו פחד לנפשו מאד שלא יאכלנו הארי על שלא שגר מצות אביו ועל שעבר על שבועתו: והרים קולו בבכי והתפלל לשם להצילו ושיאריך חמתו ואפו עמו ושלא יפרע ממנו להמיתו במיתה משונה: ומה עשה: אחו בענפי האילן ועלה למעלה בסנסניו וכשבא הארי לא מצאו וחזר לאחוריו: והאיש ההוא נתן אודאה לשי כשהצילו מיד הארי ההוא:

I I I.

Quid igitur fecit? Emit merces, atque navem cum illis conscendit, simulque abierunt. Ubi autem in altum delati sunt, illico agnoverunt, ipsum & jurisjurandi religionem, & patris præceptum violasse. Numen enim ventò vehementissimo mare turbavit adeo, ut navis frangeretur, omnesque, qui ea vehabantur, suffocarentur, quia auctores fuerant filio mercatoris, ut jusjurandum, præceptumque paternum negligeret. Cæterum maris præfectus Genius Numinis supremi imperio illum perjurum nudum, & sine calceis extrusit ad ultimas orbis plagas in locum a nullis hominibus habitatum, ut vivus peccatorum pœnam lueret. In terram igitur delatus, cum se nudum, & sine calceis conspexisset, facile intellexit, iratum sibi Numen esse, & exitii sui diem venisse. Sublatis igitur in Cælum oculis, fateri cœpit, hæc sibi jure obtigisse. Cum autem in

maris littore obambulet, quærebat homines, & aliquid, quod manducaret, & quo se tegeret. Non minus enim nudus erat, ac si ex materno utero egressus fuisset. Postquam autem totum diem circumvixit, defertur ad arborem quamdam ramis suis littus obumbrantem. Quare secum animo reputat. Fieri non potest, quin arborem hanc homines plantaverint. Itaque scrutatur, utrum aliquid ad comedendum invenire possit, verum frustra, & tenebræ insuper ingruebant. Cum ergo nihil neque ad comedendum, neque ad se tegendum invenisset, arboris teneræ frondibus, foliisque ejus se operuit, ut adversus frigus nocturnum tutamen haberet. At circa noctis medium audit vocem leonis rugientis, videtque illum accurrentem ad se devorandum. Cum eum conspexisset, vehementer metuebat, ne leo ob violatum præceptum paternum, & jusjurandum se dilaniaret. Itaque amare cœpit flere, Deumque orare, ut sibi succurreret, secumque misericorditer agere dignaretur, nec mortis sævæ supplicio in se animadverteret. Quid igitur facit? Apprehendit ramos arboris, & tuberibus illius adjutus eam ascendit, atque ita, cum adventans leo eum non invenisset, recessit, & homo ille Deo benedicto gratias egit, quod se a leone liberasset.

I V.

חשב בלבו הבחור ההוא לעלות עוד באותו האילן אולי ימצא בו דבר לאכול כי היה רעב מאד: וכשהלך באילן מצא עוף גדול ושמו קיפופא: וכשראהו פתח את פיו לאכלו: והבחור ההוא רצה לברוח ונתן השם רוח חכמה בלבו ועלה ורכב על העוף ההוא: וכיון שרכב עליו נפל פתחו על אותו הקיפופא ולא נע ממקומו כל הלילה: והבחור הזה הוא ירא מאד ממנו והיה אוחז בשתי ידיו בנוצתו ולא היה יכול לרדת מעליו: וגם הקיפופא היה ירא יען שלא היה יודע מי הרוכב עליו: ושעלה עמוד השחר הביש הקיפופא וראה האיש והוסיף לירא מפניו ויעוף בחמה ופתח כל היום עד לעת ערב והעביר לו את היום ונשאנו עד מקום אחד לסוף העול כשתיה רואה את היום תחתיו היה ירא מאד והיה מתפלל לשם להצילו:

I V.

Postea constituit is homo secum, altius in arborem evadere, si forte aliquid ad comedendum offendere posset, cum magna fame laboraret. Itaque sic pergens incidit in avem pragrandem, cui Bubo nomen. Ea, viso homine, os aperuit ad illum deglutendum. Cum autem homo fugam meditaretur, Numen ei sapientiam indidit, ut in avem infliret. At Bubo, conspecto hoc sessore, formidine correptus est, neque tota nocte loco se movit. Interea homo sibi quoque metuebat utraque manu pennas arcte tenens, nec

valens amplius descendere. Bubonem quoque pavor corripuerat, cum nesciret, quis dorso insideret. Diluculo exorto, retro spectat Bubo, visoque homine, majorem metum concepit, iratusque æque, ac pavidus tota die ad vesperam usque circumvolitat, & mare trajiciens hominem in locum quemdam in extremis orbis finibus situm deportat, qui cum vidisset sub se mare, valde timuit, Deumque enixe obsecravit, ut se a periculo eriperet.

V.

כשהיה לעת ערב עבר אותו קיפופא על מדניה אחת ונתקרב לארץ ושמע האיש ההוא קול נערים שהיו קוראים בסדר ואלה המשפטים כי תקנה עבד עברי: וכששמע כך אמר בלבו: בודאי יש במדינה זה יהודים: אשליך עצמי לשם ואיפשר ירחמו עלי ואנצל אם אמכור עצמי לעבד עברי להם: מה עשה: השליך עצמו ונפל על שער בית הכנסת של אותה עיר ואוחז הקיפופא הלך לדרכו: והאיש כשנפל לא היה יכול לקום עד ב שעות כי כמעט שנתרסק אבריו מכה הנפילה ועל שהיה חלש שלא אכל ב ימים: ואחרי כן קם על רגליו והלך עד שער בה ומצאו סגור צעק: ואמר פתחו לי שערי צדק: יצא נער אליו ויאמר לו: מי אתה: אמר לו: אנכי עברי ואת השם אני ירא: הלך הנער אצל רבו וצוהו לפתוח לו הרלת: וכשראהו ערום הגיד לו את כל אשר קרהו מראש ועד סוף ואמר להם כי עברו עלי צרות גדולות: ענה לו הרב ההוא: כל מה שאירע לך הכל הוא נקל על מה שאתה עתיד לסבול כאן: אמר לו הבחור וכי אינכם יהודים ידעתי שבני ישראל רחמנים בני רחמנים הם: כש לאיש עני כמוני ריקן מכל טוב ערום ויהף: אמר לו הרב אל חרבה דברים כי אינך יכול להנצל מן המות: ענה לו הבחור ולמה ארוני ולמה תאמר כדברים האלה: אמר לו מפני שהעיר הזאת אינה של בא אלא עיר של שרים ושירותן והנערים האלה אשר אני מקרא להם בני שרים הם ועתה יתקבצו ברגע אחר להחפלה וכשיראו אותך ימיתוך: כששמע הבחור ההוא כך נבהל ונפל ונשק רגלי אותו הרב ובכה ויתחנן לו לתת לו עצה ולעזור לו שלא ימות ואמר כי היה איש יודע ספר וירא השם לולי שחטא בעצת אותם האנשים שהטעו אותו לעבור על מצות אביו ועל שבועתו: וכששמע אותו הרב כך נכמרו רחמיו עליו וענה לו כיון שאתה בן תורה ויודע ספר ואתה מתחרט על מה שעשית ראוי לחוס עליך ומאחר שנשקת רגלי והחנפלת לפני אמרח בעבורך אם אוכל להצילך:

V.

Circa vesperam Bubo in regionem quamdam defertur, ubi, ave terræ proximiorē facta, audit homo vocem legentium puerorum ex Exodi cap. 21. Cum emeris servum Hebræum.

breum. Qua re percepta, ita secum cogitatione reputat. Certe Judæi hîc degunt. Illuc me præcipitem dabo: fortasse mei miserebuntur, vitamque servabo, si me in servum illis venumdedero. Quid agit? Desultat, atque concidit ante fores illius urbis, Bubone avolante. At homo ex lapsu duarum horarum spatio non potuit sese erigere. Ob illius enim casus vim parum abfuerat, quin omnia ejus membra convulsa essent, accedente præterea bidui inedia. Tandem surrexit, & ad portam Synagogæ accessit, quam cum clausam reperisset, clamare cœpit: heus, aperite mihi portas justitiæ. Tum puer egrediens, eum interrogat: quis tu? Respondet illi: Hebræus ego sum, & veri cultor Numinis. Nec mora, refert id puer Magistro, qui fores illi pandere jussit. Magister, cum hominem conspexisset, (*querit causam, simulque narrare jubet, quomodo in illas oras delatus esset.*) Hospes igitur omnia, quæ sibi acciderant, narrat a principio ad finem, querens, maximas se perpeffum esse calamitates. Tum Magister. Quidquid adhuc sustinuisi, id totum leve est præ eo, quod hoc in loco te manebit. Ad hæc homo. An non vos Judæi estis? Atqui novi ego, Judæos misericordes esse, hancque virtutem trahere a majoribus. Tanto magis igitur miserebuntur paupereuli hominis, qualis ego sum destitutus rebus omnibus, nudus, & sine calceis. At Magister, noli, inquit, multa verba facere; etenim mortis supplicium evadere non potes. Ibi homo percontari: quare, Domine, & quam ob causam talia mihi minitaris? Respondet Magister: quia hæc urbs non habitatur ab hominibus, sed Dæmoniorum, Lamiarumque propria est, & pueri illi, quos erudio, a Dæmonibus sunt prognati, & mox aderunt ad precandum, & ubi te viderint, vita privabunt. Quæ cum audivisset hospes, magno metu perculsus est, & procidens coram Magistro, pedesque illius deosculans, flebat, & obsecrabat ipsum, ut consilium ipsi daret, atque auxiliaretur, ne in capitis discrimen incurreret, addens, se litteris imbutum esse, & Dei cultorem sedulum; peccasse vero tantummodo propter pravum consilium illorum nautarum, qui se seduxissent ad præceptum paternum, & jurisjurandi religionem violandam. Istis auditis, tanta miseratione Magister captus est, ut juveni diceret; quia Legis Divinæ, litterarumque gnarus es, & pœnitentia eorum, quæ patraisti, duceris, æquum est tibi parcere. Proinde quia osculatus es pedes meos, mihique supplicasti, tui causa enitar, ut te liberare queam.

V I.

מה עשה הרב: הביאו לביתו ואכילהו והשקהו ולן בביתו בלילה ולא הרגישו עליו השדין כל אותה הלילה: למחר בהשכמה אמר לו אותו הרב בא עמי לבית הכנסת ושום עצמך תחת כנפי ואל תדבר דבר עד שאדבר בעיניך: הוליכו לבית הכנסת ועמד תחת כנפות הרב: וכשעלה עמוד השחר באו השדים לבית הכנסת כלפיד

כלפידו אש ושמע קול ברקים מרעשים וקול זוועות: והאיש ההוא עמד מרעיד ולא נשאר רוח מרוב פחדו ויראתו: ושמע שהתחילו לומר פסוקי דזמרא כמו אם חיו בני ישראל: והיה עומד שד אחד קרוב לאותו הרב ואמר להבירו ריה בני אדם אני מריח עד שנשמע הקול ביניהם: ואמרו הנה הוא עומד בצד הרב ומולם נהגו כבוד לרב ולא קרבו אליו מאחר שהוא יושב בעד כנפיו: וכשראה אותו הרב שירדעו השרים שהאיש ההוא היה לשם מיד שהשלימו פסוקי דזמרא אמר לחזן אל תתפלל עד שאדבר דברי: מיד אמרו לו השרים רבנו דבר על עבדיך דבריך ונשמעם:

V I.

Quid agit Magister? Ducit hominem in ædes suas, eumque cibo, ac potu reficit, pernoctatque ibi hospes, neque id tota illa nocte sensere Dæmones. Mane, cum illuxisset, ait Magister hospiti: veni mecum in Synagogam, & intra pallium meum te recipere, nec quicquam loquitor, antequam tuo nomine verba fecero. Introductus in Synagogam sub pallio Magistri delitescit. Mox, exorta aurora, Dæmones Synagogam petunt, tamquam flammæ igneæ, audiebatque hospes quasi quosdam tonitruum sonitus commoventes, concutientesque. Stabat igitur homo ille formidolosus, nec fere animi quidquam reliquum habebat præ nimio pavore, ac tremore. Audiebat vero recitantes Dæmones preces solemnes matutinas, quasi essent Judæi. Interea ex Dæmonibus quidam, qui haud procul a Magistro constiterat, socio suo ait: odorem hominis ego olfacio, idque tamdiu, donec inter omnes vox hæc audita fuit. Tum cuncti clamare, ecce stat a latere Magistri. Cæterum universi id honoris Magistro tribuerunt, ut nemo hominem attingeret, donec pallio Magistri tegetetur. Ubi vidit Magister, innotuisse Dæmonibus, illic hominem esse, statim ac recitatae sunt Preces Psalmorum, ait Præcentori: noli tu porro precari, priusquam verba mea protulero. Ibi statim Dæmones: loquere, Magister, servis tuis verba tua, nosque ea audiemus.

V I I.

אמר להם אני מבקש מכם שלא תזיקו לאיש הזה כיון שנכנס בצל קורתיו: אמרו לו ומה טיבו של ילוד אשה בינינו ומי הביאו לכאן: ספר להם הרב כל מה שאירע להאיש ההוא מראש ועד סוף: אמרו לו ואיך נחיה אדם רשע כזה שעבר על מצות אביו ועל שכועת השם: אין זה כי אם בן מוה: אמר להם הרב כבר קבל עליו ענשו ברוב צרות ורעות שעברו עליו והוא בן תורה וראוי שתגין עליו תורתו: שאם היה הייב מיתה לא היה השם מצילו מן היום ומן הארץ מן הקפופא ומכמה צרות: ענו לו השרין כש שהוא בן מות שהוא בן תורה ולא

ולא שמר מצות אביו וגם שעבר על שבועתו והשגנות נעשות לו כזרונות והשם
לא הצילו מכל מה שעבר עליו אלא כרי שימות בדינו במיתה משונה:

V I I.

Tum ait illis. Ego hoc a vobis contendo, ne istum hominem lædatis, quia sub umbram tigni mei confugit. Ad hæc Dæmones. Quid sibi vult ex sæmina natus inter nos, & quis eum huc deduxit? Ibi narrat illis Magister omnia, quæ homini evenerant, a capite usque ad calcem. Postea Dæmones: quomodo sinemus, inquirunt, superstitem esse tam nequam hominem, qui mandata paterna, & jurisjurandi sanctitatem transgressus est? Omnino reus est capitalis supplicii. Subjicit Magister. Cum pœnas suis multis calamitatibus, ærumnisque, quas perpessus est, luerit, atque in Sacris litteris scientiam profiteatur, æquum est, hanc eruditionem illum tueri. Etenim si mortem promeritus esset, Deus non liberasset ipsum a naufragio, nec a Leone, nec a Bubone, nec ab aliis malis plurimis. Reponunt Dæmones. Tanto magis dignus est, qui vita exuatur, cum Legem Divinam calleat, nec servarit præceptum paternum, suumque jusjurandum violaverit. In hoc enim leviores errores evadunt crimina gravissima, Deusque non ob aliam rationem inter omnes istas adversitates incolumem præstitit, nisi ut a nostris manibus mors dirissima ei inferretur.

V I I I.

אמר להם הרב ראוי שתמיתוהו אחם אלא כדין חורה מאחר שהוא בן תורה:
ועתה שמעו לקולי: יחרים החזן שלא יזיקנו שום שד עד אחר התפילה ונביא
אותו לפני אשמראי המלך והוא ידין אותו אם למות אם לחיים: ענו כלם טוב
הדבר אשר דברת: מיד צוו לחזן הכנסת להחרים שלא יזיקנו שום שד עד שיריץ
אותו אשמראי מלך השדים:

V I I I.

Excipit Magister. Non est fas, vos illum perimere, nisi secundum Legis Divinæ statuta, cum eruditus sit. Nunc igitur consilium meum audite. Palam edicat Præcentor sub anathematis pœna, ne quis vestrum illi ante Preces peractas noceat. Postea, iis absolutis, adducemus illum ad Regem Asmodæum, atque ipse judicabit, utrum morte, an venia dignus sit. Tum uno ore omnes. Probum est consilium, quod suavisti. Nec mora. Jubent, Præcentorem sub anathematis pœna indicere, ne quisquam ex Dæmonibus ei manus inferat, donec Asmodæus Rex Dæmonum de illo cognoscat.

ואחר שהתפללו הביאוהו לפני אשמדאי ואמרו לו: אדוני המלך האיש הזה הוא
בינינו מפני שחטא לשם ית שעבר על שבועתו ושלא שמר מצות אביו והנה
אירע לו כך וכך: ואנחנו לא רצינו להמיתו עד שתדיננה אתה מפני שהוא בן
תורה: וכששמע המלך כך קרא לכית דינו ואמר להם: הנה זה האיש שעשה כך
וכך והקרא לו כך וכך: דינו לבקר משפט ופשפשו בדינו: כי הוא בן תורה לכך
תדיננהו בדין תורת משה: הלכו בית דינו ופשפשו בדינו ודיננהו למות מפני
שכתוב בתורה ארור מקלה אביו ואמו וזה הקלה כבוד אביו ומצותו וכיון שהוא
ארור וארור הוא בן מות משאל בן קיש שרצה להמית בנו יהונתן על שעבר על
ארור: ועוד כי זה עבר על שבועתו שכתוב כי לא ינקה יי ונו: הלכו לפני המלך
אשמדאי וספרו לו איך הייבוהו למיתה על הטענות הנזכרי: אמר להם אשמדאי
המתינו בדין ולינו עליו שכן כתוב ושפטו הערה והצילו הערה ואמרו חכמהם
הוּו מחינין בדין: וכן משה רבם עכב בדין הקשש כי לא פורש: אמרו לו כן
נעשה כאשר דברת כי אתה אדונינו ועליך עינינו: אמר להם המלך ילך עמי
האיש הלילה הזאת כרי שלא ימיתוהו עד שיתבאר הדין וכן עשו: באותה שעה
שאל לו אשמדאי אם קרא ושנא וצוה והביא לפניו ספר תורה נביאי וכתובי
וסדרי משנה ותלמוד וכדק אוחו ומצאו חכם בכל ענין: וכשראה אשמדאי כך
אמר לו עתה ידעתי כי איש חכם אתה וגם מצאת חן בעיני: השבע לי שתלמד
בני מה שאתה יודע ואני מצילך מיד השרין כי ידעתי שישכימו בדיןך להורגך:
גשבע לו בכך: אמר לו המלך: בא ואלמדך טענות שתטיין ליום מחר כי אמרו
כי איש מות אתה: ואתה תענה להם כי אתה דיין גדול וחכם ושאתה חפץ
לראות הדין ולברוק בטענות והם יבואו לפני ואני אצילך מידם: למחר באו בד
לפני המלך אשמדאי ואמרו לו לא מצאנו לו שום זכות: ענה הכחור ואמר להם
אני דיין גדול יותר מכם אני רוצה לפשפש בדיני: אמרו לו ראוי לעשות כדברך:
נתיעצו ביניהם ואמרו אין טוב לנו אלא להביאו לפני המלך אשמדאי שחוא
למר תמיד מישיבה של מעלה ואחכ יורד והוא למר בישיבה של מטה: ולכן הוא
בקי בדינין מן השמים ומן הארץ: הלכו ושאלו לאשמדאי מה יאמר בדינו: אמר
להם אין לאיש הזה משפט מות כי כל מה שעשה לא במרד ובמעל ולא בדרך
עשה: אלא שאותן האנשים הסיתוהו והטעוהו בדברים ואנוס החמא פטריה:
מנא לן: מן לנערה לא תעשה דבר: ואתם יכולין לדעת כי כן הוא שהשם המית
בים האנשים ההם והוא ניצול: וכששמע הבר כך פטרוהו בדין:

I X.

Post recitatas Preces adducunt eum coram Asmodæo, dicuntque illi. Rex, & Domine, iste homo in nos incidit, quia deliquit adversus Numen æternum violando jusjurandum, & spernendo mandatum parentis sui, atque ecce ista & ista ei evenerunt. Nos autem nolimus eum interficere, antequam tu de ipso decerneres, quia Divinarum litterarum studiosus est. Quæ cum Rex intellexisset, Senatum suum convocat, eumque his affatur verbis. Ecce vobis hominem, qui hæc, & ista patravit, & cui hæc, & ista acciderunt. Ite igitur cras in suffragia, & inquirete in causam illius. Cum enim studio Legis Divinæ operam det, ideo secundum Mosaicam Legem vos eum judicare decet. Abeunt Senatores, totoque negotio probe examinato, capitalem adversus eum sententiam ferunt. Nimirum hoc nitebantur fundamento. Scriptum est in Lege (Deuter. 26. v. 16.) *Maledictus esto quisquis vilipendit patrem suum, aut matrem suam*: atqui iste vilipendit utique honorem patris sui, illiusque præceptum; proinde maledictioni subjectus est. Cæterum maledictionis reum eundem & mortis reum esse, constat ex illo Saulis filii Kis, qui (*sicuti* 1. Sam. 14. *scriptum est*) filium Jonathanem perimere nitebatur, quia contrarium fecerat ejus, quod ipse sub maledictione prohibuerat. Accedit, istum præterea jusjurandum suum rupisse, & Scripturam de hujusmodi homine pronunciare (Exod. 20. v. 7.) *Non relinquet impunem Dominus eum &c.* Quamobrem adeunt Regem Asmodæum, eique exponunt, quomodo reum capitis supplicium promeritum esse sentiant ob rationes prædictas. Tum ait illis Asmodæus. Expectate, & sententiæ promulgationem in diem crastinum differte. Sic enim scriptum est. *Et jus dicent Cætus, & eripient Cætus.* (*His verbis jubetur pars Synedrui in rei damnationem: pars vero in ejusdem absolutionem inclinare.*) Scitumque est illud Sapientum Hebræorum: *moras trahite judicaturi*. Sic quoque Moses eorumdem Magister distulit de eo pronunciare, qui in Sabbato stipulas collegerat, quia ei parum liquebat. Respondent Dæmones. Morem geremus monitis tuis, cum tu sis Dominus noster, & oculi nostri te spectent. Subjicit Rex. Mecum moretur homo iste hac nocte, ne illum perimant, antequam de sententia concipienda liquido constet: atque id factum. Haud multo post interrogat Asmodæus hominem, num in Sacris litteris, & *διδασκαλίαι* sit exercitatus, jubetque afferri Codicem Legis, Prophetarum, & Hagiographorum, itemque Misnà Ordines cum Talmude, & in illius profectum inquit, deprehenditque omnium rerum apprime gnarum. Cum ista sic explorasset Asmodæus, ait homini. Nunc equidem scio, te virum sapientem esse, atque omnino tibi redditus sum propitius. Ergo jusjurandum dato, edociturum te filium

meum ea, quæ tenes, atque eripiam te e manu Dæmonum, quos ad te necandum novi conspiraturos. Jurat igitur Regi, atque Rex postea ait homini. Veni, indicabo tibi argumenta, quibus die crastino te defendes, cum capitalem sententiam adversus te ferent. Dic nimirum illis, te esse Judicem, Sapientemque magni nominis, ac proinde te cupere ipsorum cognoscere decretum, & examinare rationes. Tum me illi adibunt, atque ego te servabo. Postridie convenit Senatus coram Asmodæo, ajuntque; Non reperimus ullam causam, quare eum absolveremus. Tum homo ille dicere. Mihi major, quam vobis, juris est peritia, atque volo inquirere in justitiam sententiæ vestræ. Respondent Dæmones. Æquum est, nos tibi hoc concedere. Post habitam autem deliberationem inquirunt. Nihil magis ex usu nobis est, quam ut illum coram Rege Asmodæo sistamus. Ipse enim quotidie in Ætherea Academia invigilat, & deinde descendit, atque in ima quoque Academia studiis dat operam. Itaque & Cœlestis, & terrestris juris habet notitiam. Abeunt igitur, & ex Asmodæo quærunt, quid illi videatur? Ab illo autem hoc responsum accipiunt. Iste homo neutiquam capitis pœnam meritus est. Quidquid enim fecit, neque sponte, neque ex animo, neque dolo malo ab eo est factum. Verum nautæ illi verbis suis ipsum pellegerunt, deceperuntque, & quæ sine voluntate fiunt, Deus non attendit. Unde hoc colligimus? Ex loco (Deuter. XXII. 26. ubi de puella per vim compressa legitur:) *Puella autem ne facito quidquam.* Atque vos ex eo quoque agnoscere potestis, rem ita se habere, quia Deus viros illos in mari sustulit, iste autem incolumis evasit. Hæc cum Senatus percepisset, insons declaratus est.

X.

ואתרי כן לקחו אשמדאי והביאו לביתו ושם בנו לפניו ללמדו תורה ומה שהיה יודע ועשה לו כבוד גדול ולבסוף שלוש שנים ידע בן אשמדאי כל מה שלמדו האיש ההוא מכל מה שהיה האיש יודע: לימים מרדה מדינה אחת באשמדאי וקבץ חיילותיו ללכת על אותה מדינה ומינה האיש ההוא על ביתו ועל כל אשר לו ומסר לו מפתחות כל בית גנוזו וצוה לכל אנשי ביתו שלא יעשו דבר זולתי אשר יצוה האיש ההוא: והראה אשמדאי לאיש ההוא כל בית גנוזו והראהו בית אחר שלא היה לה מפתח ואמר לו אשמדאי בכל בית גנוזי יהיה לך רשות להכנס חוץ מבית זה: הלך אשמדאי לצור על העיר החיא עיר ויהי היום והיה עובר האיש על הותרו פתחו שצוהו אשמדאי שלא ליכנס בו: אמר בלבו מה יש בבית זה שצוני הסלק שלא אכנס בו יותר מכל בית גנוזו: הלך על הפתח ושמר וראה בת אשמדאי שהיתה יושבת על קתדרא של זהב ועמה בתולות רבות מרקדות ושמחות לפניה והיא היתה יפת תאר ויפת מראה מאד: וכשראתה אותו אמרה לו בא והכנס לכאן

לכאן נכנס אצלה ועמד לפניו: אמרה לו אדם טפש איך עברת על מצות המלך
 אשמדאי אבי ועוד מה אתה רוצה בבית נשים חרע באמת שהיום תמות שכבר ידע
 אבי שאתה נכנסת בבית זה והנה הוא בחרבו שלופה בירו ויהרגך: וכששמע
 האיש ההוא כך נפל על רגליה ונשקם והתנפל לפניו ויבך ויתחנן לה להצילו
 מיד אביה שלא ימיתנו שלא נכנס לשם לזנות ולא נתכוון לעשות רבר רע עם
 הנערות: וכשראתה בת אשמדאי כך אמרה לו מאחר שאתה בן תורה הענוה שיש
 בך יצילך היום ועתה צא מן הבית הזה וכשיבא אבי ויאמר לך על מה עברת על
 מצותי ונכנסת אצל בתי וירצה להרוג אותך אמור לו אדוני לא נכנסתי אלא מפני
 שאני אוהב את בתך מאד ואני שואל ממך שתתננה לי לאשה ויודעת אנכי
 שייטבו דבריך לפניו ויתן אותי אליך כי מן היום שאתה עמנו נתן עיניו כך לחתי
 אליך מפני שאתה בן תורה אלא שאין דרך ארץ שהאשה תובעת האיש וגנאי
 יהיה למלך כמוהו לשאול שתקח בחו:

X.

Post hæc Asmodæus hominem se sequi jubet; eique in ædes introducto committit
 filium suum, ut illum Sacras Litteras, & ea, quæ tenebat, edoceret, afficitque homi-
 nem summis honoribus. Exacto triennio, callebat Asmodæi filius omnia, quibus ma-
 gister illum imbuerat, & quidquid sciebat magister. Interjecto deinde tempore, defe-
 cit civitas quædam ab Asmodæo. Quare copias ad eam oppugnandam colligens, præ-
 ficit hominem universæ domui suæ, universisque facultatibus, & claves omnium the-
 saurorum illi tradens imperat domesticis, ne quid citra ipsius iussa faciant. Demonstrat
 itaque Asmodæus homini omnes suas opes, ostenditque ei domum aliam, quæ clave
 carebat, ac dicit: in gazophylacia quæque mea tibi introeundi jus esto, præterquam
 in domum hanc. Abit deinde Asmodæus urbem expugnaturus, atque accedit quadam
 die, ut œconomus ille eas fores præteriret, per quas Asmodæus ingredi illum prohi-
 buerat. Quare secum cogitat. Ecquid continere potest domus hæc, quam solam præ
 omnibus gazophylaciis intrare vetuit Asmodæus? Accedit igitur ad fores, ibique præ-
 stolatur (*quoad aperirentur; idque cum factum esset*) videt filiam Asmodæi, insidentem
 throno aureo, circa quam strepabant puellæ multæ saltantes, & jocantes; ipsa autem
 erat pulchra aspectu, & formosa insigniter. Ea, cum hominem conspexisset, ait illi;
 accede, & ingredere. Ergo intrat ille, & coram ea consistit. Tum ipsa. Tu vero ho-
 mo infulsissime, quare præceptum Asmodæi Regis patris mei violasti? & quid tibi vis
 in gynecæo hoc? Pro certo igitur noveris, tibi hac die moriendum esse. Jam enim per-
 spectum habet pater meus, te huc intrasse, atque ecce huc properat stricto gladio ad te
 trucidandum. Illis auditis, prosternitur homo ad pedes virginis, eosque osculatur, &
 pro-

prono corpore flens obtestatur eam, ut se a patre, & imminente exitio liberet; nec enim scortandi causa se ingressum esse, aut cum puellis rem malam patrandi habuisse propositum. Quæ cum vidisset Asmodæi filia, ait. Quia Legis Divinæ peritus es, tua te nunc modestia incolumem servabit. Quamobrem exi e domo hac, & cum parens meus adventabit te objurgans: quare tu præceptum meum violasti, & ad filiam meam ingressus es? & interitum tibi comminabitur, dicit. Domine, non alia ex causa intravi, nisi quia filiam tuam vehementer depereo, atque ego te rogo, ut illam mihi in uxorem des. Sat scio, hæc verba ipsi grata futura, eumque me tibi concessurum. Nam ex eo tempore, quo nobiscum agere cœpisti, hoc meditatus est, ut me tibi traderet ob tuam in Divinis litteris peritiam. At non erat honestum, mulierem virum provocare, nec tanto Regi conveniebat, te sollicitare ad filiam ducendam.

X I.

וכששמע האיש ההוא דבריה שמח בלבו ועודנו מדבר אל לבו שיצא מן הבית הזה הנה אשמדאי בא וחרבו שלופה בידו ואמר לו למה עברת על מצותי עתה בא יומך שאשוב לך גמול מכל מה שעשית: אמר לו אדוני לא נכנסתי אלא מרוב חשקי בבחך בבקשה ממך תנה אותה לי לאשה כי ישרה בעיני מאד: וכששמע אשמדאי כך שמח מאד ואמר לו: ברצון אתננה לך רק המתין לי עד בואי מן המלחמה ומעתה אני נותן לך רשות להכנס בבית שבתי בו ולצחוק עמה ולעגב אותה כרצונך: מיד חזר אשמדאי ולכר אותה מדינה והחריב אותה ואחרי כן אמר לחיילותיו בואו עמי לנשואי בתי שאתן לאיש אחד חכם גדול ובן תורה: מה עשו כנסו כל העופות והחיות שמצאו במדבר עד שלא היה להם מספר והביאו הכל למשתה: ונתן המלך אשמדאי ממון גדול שלא היה חקר ומספר לאיש ההוא וכתבו הכתובה וחתם החתן הכתובה וכל גדולי המלך עמו ועשה המלך להם משחה גדול ועצום כיד המלך לעת ערב מסר אשמדאי בחו לאיש ההוא כדרך כל הארץ ונכנסו שניהם לחדר: ואמרה לו בת המלך אל תחשוב בלבך שאני שירה ושאתה בן אדם איני חסרה כלום: אמנס הזהר שלא תבוא אלי אם אין אתה חפץ: אמר לה אני הוהב אותך כבת עיני ולא אעזוב אותך לעולם: אמרה לו השבע לי ברבר הזה: נשבע לה וכתב השבועה בשטר וחתם בה האיש ההוא: אחרי כן בא אליה והוליד ממנה בן ומל אותו לשמנה ימים כדני תורה וקרא את שמו שלמה על שם המלך שלמה ועמד האיש ההוא אצלה כמה ימים:

X I.

Istis perceptis, in pectore secum gaudere homo cœpit, suamque secum reputans felicitatem, dum e domo egreditur, obvium habet Asmodæum, tenentem manibus strictum

Tum gladium, clamantemque. Cur tu mandatum meum neglexisti? Nunc quidem dies adest, ut præmia digna omnibus tuis factis rependam. Tum homo ille. Tuam fidem, Domine; non hæc intravi, nisi ob impotentem amorem, quo erga filiam tuam exarde-
 sco. Obsecro te, ut hanc mihi uxorem des; cum multum illa capiar. Hæc ubi Asmodæus
 audivit, valde lætatus est, dixitque homini. Despondebo eam tibi libenter; verumta-
 men expecta, donec ab expeditione mea revertar. Interea potestatem nunc tibi facio
 visitandi domum, in qua moratur filia mea, & cum ea colludendi, amorique tuo in-
 dulgendi ex sententia. Sic mox reversus in castra Asmodæus Urbem expugnat, & solo
 æquat, ac postea copias suas his verbis alloquitur. Venite mecum ad nuptias filix,
 quam collocabo in matrimonium cum viro rerum humanarum, divinarumque peritissi-
 mo. Quid fit? Tantam avium, ferarumque multitudinem ex sylvis colligunt, quæ nu-
 merari non poterant, easque omnes in convivio apponunt. At vero Asmodæus divitias
 sine modo, & mensura Genero largitur, confectumque est Instrumentum dotale, cui
 Sponsus, omnesque Proceres subscribere. Parat deinde Rex epulas splendidas, & ma-
 gnificas pro dignitate sua, & sub vesperam filiam suam Genero more ubivis gentium re-
 cepto committit, atque ambo simul in cubiculum se recipiunt. Tum Sponso ait Spon-
 sa. Noli tecum cogitare, me Sagam esse, te vero hominem: nihil mihi deest. Sed ca-
 ve rem mecum habeas, nisi id feceris ex amore. Tum ille. Ego te non secus amo, quam
 oculi mei pupillam, nec umquam te deseram. Ibi Sponfa; da igitur mihi jusjurandum,
 sic futurum. Nec mora, sancte jurat Sponsus, ipsamque jurisjurandi formulam in scri-
 pturam redigit, obsignatque. Conscendunt postea torum genialem, suscipitque maritus
 e conjuge filium, quem octavo die ex præcepto Legis Mosaicæ circumcidit, vocatque
 Salomonem in Salomonis Regis memoriam, atque ita longo tempore simul vivunt.

X I I.

ויהי היום והאיש היה מצחק עם בנו שלמה והיתה אשתו בת אשמדאי שם
 ונאנת האיש ההוא: אמרה לו אשתו למה נאנחת: אמר לה על בני שהנחתי
 בארצי ועל אשתי נאנחתי אמרה לו ומה אתה חסר כאן: אין אנכי יפה בפניך או
 אתה חסר ממון או כבוד הגידה לי ואמלא רצונך: אמר לה איני חסר כלום אלא
 כשאני רואה את בני שלמה אני זוכר שאר הבנים: אמרה לו הלא אמרתי לך
 שאם לא היתה אהבתי חקוקה בלבך שלא תקחני לאשה ועתה אתה נאנת על
 אשתך הראשונה זוכר אותה אל תעשה כן פעם אחרת: אמר לה אני אשמור
 מזה: לימים חזר האיש ההוא להאנת: אמרה לו עד מתי לא תמנע עצמך מהיות
 נאנת על אשתך הראשונה ועל בניה: כיון שהוא כן אני אביאך אל אשחך ואל

בניך הראשונים אמנם תן לי זמן מתי יהיה מהלכך ומתי תשוב; אמר לה כן
 אעשה כדברך ונשבע לה על כך וכתב השבועה וחתם בה הוא ונתן בידה והיא
 שמרה כל השטרות מהשבועות שעשה לה להיוחס לה לערות: מה עשתה וימנה
 כל עבדיה ועשתה משתה גדול ואחר שאכלו ושתי אמרה להם הנה בעלי זה
 נתאוה לראות אשתו הראשונה ובניה שיש לו במקום פלוני; ועתה מי הוא זה
 אשר יש בו כח להביאו לשם: ענה אחד ואמר אני אוליכנו בכ שנים: ענה אחד
 יאמר ואני בעשה שנים: וענה אחד ואמר ואני בשנה: ענה אחד שהיה בסוף
 השלחן שהיה סומא מעיניו אחת וגבן ואמר אני אוליכנו לשם ביום אחר: אמרה
 לו אליך אנכי חפצה אמנם הזהר בו שלא תויקנו ואל תעשה לו מאומה והולוכתו
 בנחת כי הוא אדוניך והוא בן תורה ואין בו כח לסבול דבר רע: אמר לה אני
 אעשה כדברך: אמרה לבעלה בסתר אדוני הזהר פן חכעים לזה כי הוא בעל
 חמה כי בסבת רגזותו הוא עור: אמר לה לא אכעיסנו בדבר אמרה לו לך
 לשלום רק הזהר בשבועתך: מה עשה אותו העור והגבן הרכיבו על כתפיו והביאו
 אל עירו והניחו חוץ לעיר בראש הגשר לשלום:

X I I.

Accidit deinde aliquando, ut vir ille, præsentē uxore, cum filio suo Salomone lu-
 dens suspiria duceret. Tum conjux quærere, quare suspiraret? Respondet is: suspiro ob
 filium meum, uxoremque meam, quos in patrio solo reliqui. Ibi mulier. Qua hic a-
 pud nos re destitueris? An non fatis tibi formosa sum? an divitiis, vel honoribus e-
 ges? Indica mihi, atque faxo, optata feras. Subjicit homo. Nulla re careo; verum
 quoties filium meum Salomonem intueor, in memoriam mihi redeunt liberi cæteri.
 Ait illa. An non dixeram tibi, ne me uxorem caperes, nisi amor mei alte in corde
 tuo esset defixus? & nunc tu ingemiscis ob uxorem priorem, ejusque meministi; cave,
 ne hoc iterum facias. Sic maritus pollicetur, velle se ea re abstinere. Cum vero nihi-
 lominus non multo post ad sua rediret suspiria, sic eum affatur conjux. Usquequo non
 temperabis tibi, ne suspires primam tuam uxorem, liberósque ejus? Quia vero tanto
 illius desiderio tangeris, curabo, ut deducaris ad veterem conjugem, liberósque tuos;
 verum statue mihi tempus, quo iturus es, quoque ad nos reversurus. Ad hæc ille.
 Faciam prout jufferis; ac jusjurandum præstans, ejus formulam in litteras refert, sub-
 scriptione sua confirmat, atque uxori suæ in manus tradit; quæ omnia instrumenta ju-
 ramentorum custodiebat, ut pro testimonio valerent. Quid ipsa porro agit? Vocat ad
 cœnam omnes servos, & instruit convivium insigne. Postquam autem comederunt, &
 biberunt, ait illis. Ecce hic meus maritus expetit videre conjugem suam priorem,
 liberósque, qui degunt in civitate Ploni Almòni. Ecquis igitur vestrum eo pollet robo-
 re,

re, ut ipsum illuc deducat? Ibi respondens quidam promittit, intra annos viginti se id effecturum; alius sibi decennium ad id deposcebat; rursus alius intra annum unum se hoc præstiturum pollicetur; quidam vero postremus mensæ assidens, oculo uno privatus, & gibbosus intra diem unum hominem illuc portandi conditionem offert. Tum Hera. Te mihi expeto. Verum cave illum lædas, aut ulla re offendas; sed leniter eum deferto. Nam scito, hunc & Dominum tuum esse, & multum se litteris operam dando defatigasse, unde graviora perpeti nequit. Ibi Dæmon: parebo tuis iussis. Mox clanculum viro suo ait mulier. Quæso te, Domine, ne hunc Dæmonem irrites, cum iracundus sit, ob eamque rem altero careat oculo. Ad hæc maritus: ad iram illum nulla ratione provocabo. Denique mulier. I pede fausto; sed jurisjurandi tu mihi memor esto. Quid orditur unoculus ille, & gibbosus Dæmon? Imponit hominem, divaricatis cruribus, dorso suo, eumque in Urbem suam defert, & ante eam juxta caput pontis siflit incolumem.

X I I I.

ויהי בעלות השחר נעשה אותו שר כרמות אדם ונכנסו שניהם בעיר: פגעו בנוי אחד שהיה מכירו: ואמר לו: אתה הוא פלוני בן פלוני שהלכת העבר הים ושבעה הספינה: אמר לו אני הוא: אמר לו הגוי אלך וארוץ ואבשר לאשתך שיושבת כאלמנה זה כמה ימים ולקרובך: הלך ובשרם בכך ושמתו שמחה רבה ויצאו לפנוי בחדרה רבה קרוביו ומיודעיו ושאלו לו על אודות התלאה אשר מצאתהו: וספר להם את כל אשר קרהו מראש ועד סוף עד היום והוא וכאשר הצילו יי ונכנס לביתו ואותו השר הגבן עמו כרמות אדם ונשק לאשתו ולבניו בפנוי ועשה משתה לכל אהביו ומיודעיו:

X I I I.

Cæterum sub auroræ ortum assumit Dæmon Hominis personam, amboque urbem ingrediuntur. Ibi incidit in hos quidam alienigena, Asmodæi Genero olim amicus. Itaque illi ait. Tunc δ $\delta\alpha\alpha$ es, filius $\tau\eta$ $\delta\alpha\alpha$, qui mari sese exposuerat, & naufragium passus est? Respondet alter, is ipse sum. Tum prior. Præcurram, atque hoc nuncium ad uxorem tuam referam, quæ pro vidua multos jam fedet annos; quin & propinquis tuis idem narrabo. Abit igitur, atque rem indicat. Tum omnes multum gavisi sunt, omnesque propinqui & noti cum lætitia obviam illi eunt, atque percontantur de casibus, quibus expositus fuerit. Cæterum ille a principio ad calcem recenset iis singula, quæ ad præsentem usque diem fuerat expertus, & quomodo Deus ipsum servasset; domumque suam cum gibboso, sed formam humanam induto Dæmone ingrediens, oscu-

latur præsentibus omnibus uxorem suam, & liberos suos, paratque epulas amicis, propinquis, ac familiaribus suis.

X I V.

אחר שאכלו ושתי אמר האיש ההוא לאותו השד הגבן שהביאהו למצות בת אשמדאי למה אתה עור מאחת מעיניך: ענה לו כחו מפורש: שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו: ולמה אתה מלבין פני ברבים: הלא אמרו חכמיכם המלבין פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא: עוד שב האיש אותו להכעיסו לומר לו ולמה אתה גבן: אמר ככלב שב אל קיאו כסיל שונה באולתו: ואם כל זה אספור לך האמת כשאתה אומר על מה אני סומא: מפני שאני כעסן יום אחד הייתי נתקוטט עם חברי והנה רקרני חברי בסכין וסומא את עיני: ומה ששאלת על מה אני גבן לך ואמור לאומן שעשני: אמר לו נעניתי לך מחול לי: אמר לו: לעולם לא אמחול על עלבונני: אמר אותו איש לאנשי ביתו תנו לו לאכול ולשתות: ענה לו לעולם לא האכול ולא אשתה משלך: אבל צוה לעשות ברבת המזון ואשובה אל מקומי:

X I V.

Finitis epulis, ait homo ille gibboso Dæmoni, qui se ex præcepto filix Asmodæi adduxerat. Quam ob causam tu altero oculo cæcus es? Respondet Dæmon. Scriptum est perspicue. (Proverb. XXI. 23.) *Qui observat os suum, & linguam suam, conservat ab angustiis animam suam.* Tu vero quare hic publice faciem meam in pallorem das? An non dixere Sapientes vestri: *quisquis socium suum propalam palleve facit, exors est æternæ vitæ?* Sed hæc nihil moratus pergebat vir ille irritare Dæmonem iniquiens. Dic dum, quare gibbum habes? Contra Dæmon: (*Vere tibi convenit illud Proverb. XXVI. II.*) *Ut canis redit ad vomitum suum, ita stolidus iterat stultitiam suam.* Nihilominus indicabo tibi veritatem. Quæstivisti ex me, quare sim unoculus? Scias, id inde provenisse, quia nimis iræ indulgeo. Hinc, cum aliquando cum socio contenderem, perfodit is mihi cultello oculus, meque excæcavit. Quod autem interrogasti, quare gibbosus sim? (*ejus rei causam ego dicere nequeo*) sed abi, & transige cum factore meo. Tum homo. Quæso te, condona meam mihi proterviam. Respondet Dæmon: numquam tibi condonabo istam, qua me affecisti, contumeliam. Post hæc imperat homo domesticis suis, ut Dæmoni aliquid ad comedendum, bibendumque præbeant. Contra Dæmon. Numquam adducar, ut ex rebus tuis quidquam comedam, vel bibam. Cæterum jube modo, ut Preces, quas post assumptum cibum recitare mos est, dicantur, & tunc ibo, revertarque in locum meum.

X V.

ואמר שברכו ברבת המזון אמר לו מה אתה רוצה להודיע לגברתי אשהך: אמר לו לך ואמור לה שלא אשוב אליה לעולם שהיא אינה אשתי ואני איני בעלה: אמר לה אל חאמר כך ואל תעבור על שבועתך: אמר לו איני חשש משום שבועה שנשבעתי לה והביא אשתי הראשונה לפניו ונשקה וחבקה לפניו ואמר לו: זו היא אשתי שהיא אישה ואני איש וגברתך שדה ולכן אמור לה שלא אשוב אליה לעולם: כשראה כך יצא משם וחזר לארונתו מלא חמה וכשראתה אותו שאלה אותו ואמרה לו מה אמר לך ארוני בעלי: ענה ואמר לה את שואלת על האיש שאינו אוהב אותך אלא שהוא מואס בך ואומר שלא ישוב אליך לעולם שאין את אשתי והוא אינו בעלך וספר לה כל המעשה שהקרא אותו עם בעלה: אמרה לו אין אנכי מאמינה אותך ולא לדברייך כי כל מה שאמר לא עשה אלא להרגיז ולעשות לך הכעסות שאני יודעת בו שהוא בן תורה ולא יעבור לעולם על שבועתו ואנכי אמתין עד זמן אשר נתן לי ונראה מה יהיה:

X V.

Post peractas Preces ait Dæmon. Quid nunc vis, ut Heræ meæ, uxori tuæ renunciem? Ibi homo. Vade, & dic illi, me numquam ad eam reverfurum. Neque enim ipsa est uxor mea, neque ego ejus maritus. Subjicit Dæmon. Ne tu hæc loquaris, & noli violare jurisjurandi religionem. At vero homo: Non curo, inquit, ullum, quod juravi, sacramentum, adductaque veteri conjuge, hanc coram illo osculatur, & amplexatur, dicens. En veram meam uxorem. Nam ipsa mulier est, & ego vir; tua autem Hera Saga nata est. Quapropter dic illi, me nullo umquam tempore rediturum. Cum tenacem propositi vidisset Dæmon, discedit, & ad Dominam revertitur furoris plenus. Illum, ubi Domina videt, percontatur: quid referre te jussit Dominus meus, maritusque? Respondet Dæmon: tu de homine sciscitaris, qui te minime amat, sed qui te odio habet, testatusque est, numquam se ad te reverfurum, eo quod non sis uxor ejus, & ipse non sit maritus tuus. Narrabat illi deinde omnia, quæ ei cum conjuge illius intercesserant. Ad hæc Hera. Ego tibi, tuisque verbis fidem non habeo. Quæ enim dixit, tantum ad te irritandum protulit, & ut bilem tibi moveret. At ego illum novi, & cum Divini juris adeo peritus sit, non rumpet fidem, quam juramento mihi dedit. Expectabò usque ad tempus constitutum, tumque videbimus, quæ evenient.

X V I.

המתנה עד הזמן שנתן לה שהיה שנה אחת אחר כך קראה לאותו עבד ואמרה לו:

לו: לך והביא לי אדוני בעלי: אמר לה והלא אמרתי לך בשמו שאמר לי שלא ישוב אליך לעולם: אמרה לו כשאמר לך אותך דברי עדיין לא הגיע זמן שבועתו ושישוב אלי: הלך במצותה ובא אצל האיש ואמר לו גברתי שאלת בשלומך ומתרה אוחד לשוב אליה כי הגיע זמן שבועתך: ענה האיש ואמר לך ואמור לה שאינו חפץ בשאלת שלומי ולא אשוב אליה לעולם: כששמע כך הלך וחזר לדרכו לאדמתו והגיד דברי בעלה: הלכה היא וספרה לאשמדאי אביה כל הענין: ענה לה אביה שמא מפני שנתקוטט עם עברך העור אינו רוצה לבוא עמו ועוד שאינו כבוד לו לבוא עם איש עור וגבן: אבל זאת תעשי שלחי לפניו שלוחי נכבדים ויתרו על שבועתו:

X V I.

Cum ad illum usque terminum, qui erat unius anni, præstolata esset, ait famulo suo Dæmoni. Abi, & Dominum meum maritumque mihi adducito. Tum Dæmon. An non dixi tibi nomine ejus, eum nolle umquam ad te redire? Subjicit ipse. Cum hæc loqueretur, non effluerat tempus, quo reversurum se juravit. Ergo obtemperans Dæmon ad virum se confert, aitque. Hera mea me querere jussit, ut valeas, & te hortatur, ut ad se revertaris, quia terminus jurisjurandi adventavit. Ad hæc homo respondet. Apage hinc, & dic ei, non me cupere, ut de mea valetudine sollicita sit, nec me umquam rediturum. His perceptis, recedit, & ad Dominam retro legit vestigia, atque illi significat verba mariti ejus. Nec mora, ipsa patrem suum Asmodæum convenit, eique omne negotium exponit. Tum pater. Fortasse quia cum servo tuo altercatus est, ideo cum illo venire recusat. Quin nec honorificum ipsi comitari cæcum, & gibbosum. Quamobrem mitte ad illum Legatos splendidos, qui ipsum memorem esse jubeant sui jurisjurandi.

X V I I.

וכן עשתה הלכו ויתרו בו ואמר להם לא אחזור עמכם לעולם: אמרו לו: אינך בן תורה ולמה אתה עובר על שבועתך שכבר עבר הזמן שנתת לה ואתה עובר בלאו לא תשבעו לשמי בשקר ועוד אתה עובר על מצות עשה דכתיב שארה כסותה ועונתה לא יגרע: ענה להם כראשונה: הלכו להם השלוחים והחזירו לה מענה ממה שאמר ועדיין חזרה ושלחה שלוחים רבים ונכבדים מאלה כי חשבה בלבה ואמרה אולי לא ישרו בעיניו אלו השלוחים: הלכו אצלו והחרו בו כמו שגישו הראשונים וענה להם אל תרבו דברים כי לא אוסיף לשוב אליה לעולם: חזרו ואמרו לה שלא תוסיפי לשלוח עוד שלוחים שאינו חפץ בכך ומאס בכך: כששמעה כך הלכה והגידה לאביה ושאלה ממנו עצה מה לעשות: אמר לה אביה

אביה אני אאסוף חיילותי ואלך אליו אם ירצה לבוא טוב הוא ואם לאו אהרוננו
ואהרונ כל אנשי עורו: אמרה לו חלילה לך ארוננו ללכת אתה אצלו אלא שלא
עמי ממשרתיך אשר ייטב בעיניך ואנכי אלך אליו אולי ישא פני לשוב עמי: זכן
עשה שלא עמה חיילות והלכו להם עמה עד מקומו גם בנה שלמה הוליכה
עמה:

X V I I.

Obsequitur ea monitis paternis. Abeuntes in memoriam homini revocant jusjurandum. At ille. Nullatenus vobiscum sum reversurus. Tum ipsi. An non te studiosum Sacrarum litterarum profiteris? quare igitur violas jurisjurandi fidem? Pridem enim præterit tempus, quod illi constitueras. Ergo delinquis contra illud interdictum Dei. (Levit. XIX. 12.) *Ne juretis per nomen meum falso.* Peccas item contra edictum (Exod. XXI. 10.) *Alimentum ejus, operimentum ejus, & conjugale debitum non minuito.* Verum is veterem repetit cantilenam. Proinde discedentes Legati referunt ad Dominam responsum, quod dederat. Cæterum illa plures, magisque insignes Legatos, quam priores fuerant, ad maritum destinat, animo secum reputans, primos Legatos forsitan non placuisse. Recentes hi abeuntes hominem similiter admonent, sicuti priores fecerant. At ille. Nolite multa verba loqui. Nam certum est, me numquam ad eam rediturum. Reduces Legati (*Domine*) dicunt. Abstine a mittendis porro Legationibus. Ipse enim te non amat, sed potius averfatur. Ista cum audivisset, adit iterum patrem, & postquam, quæ acciderant, narravit, petit ab eo consilium, quid facto opus sit. Respondet pater. Ego colligam copias meas, & ad eum proficiscar. Quod si venire volet, bene se res habet; sin minus, illum interficiam, omnesque incolas Urbis ejus interfectione delebo. Ad hoc ipsa. Absit, ut tu, Domine, iter capeffas, sed me cum iis, quibus tibi visum, ministris mittito, atque ego ad ipsum me conferam; fortasse apud eum hanc inibo gratiam, ut mecum redeat. Assentitur pater, & cum ea mittit copias suas, quæ eam usque ad illam Urbem comitarentur; quin & Salomonem filium secum duxit.

X V I I I.

ויהי בלילה שהגיעו לשם והחיילות שלה רצו להכנס בעיר להרונן אותו ולכל אנשי מקומו ולא הניחה אותם להכנס בעיר להרונן אותו ולכל אנשי מקומו: ואמרה להם עתה הוא לילה וכלם הם ישני ואתם יודעים כי קודם שישנו הם מפקידים נפשותיהם ביר הקבה ולא נוכל לעשות להם בעור שהם ביר הקבה: רק זאת נעשה עמהם ולא נחטא: נמתין אותם עד הבקר ולבקר נכנס בעיר ואם נמצא מהם לשם שהם עושים כל חפצינו הרי טוב ואם לא נדעה

מה נעשה בהם: ענו לה לאמור גברתנו עשי כטוב בעיניך וכשהיחה לשם אמרה לבנה שלמה בני הכנס אל אייך ואמר לו שאני כאן בעבורי ושלא יעבור על שביעתו ושישוב עמי: הלך הנער ומצא אביו שהיה ישן במטתו והקיצו משנתו: עמד האיש מרעיד ואמר לו: מי אתה כי הקיצותני: אמר לו אני בנך שלמה בן בת אשמדאי המלך: כששמע כך קם במורא וחבקו ונשקו ואמר לו: למה באת לכאן:

X V I I I.

Cum noctu illuc adventassent, volebat exercitus Urbem ingredi, & hominem cum omnibus incolis trucidare. Verum ipsa aditu Urbis, & clade hac illos prohibuit, aitque. Est nunc nox concubia, omnesque dormiunt. Vos autem noctis, (Judeos) antequam somno se dent, animas suas Deo commendare. Itaque illis damnum inferre non possumus, quamdiu Dei manibus tenentur. Ergo hoc, ne peccemus, cum illis agamus. Expectabimus, donec illucescat, & mane ingrediemur Urbem, atque si deprehendemus illos paratos ad implenda desideria nostra, salva res est; sin aliter fuerint animati, sciemus, quid in eos statuere debeamus. Respondent turmæ: quæ tibi ex usu videntur, Hera, facito. Interea ait Salomoni. Heus, fili mi, vade ad patrem tuum, & mone ipsum, me ejus causa venisse, & ne jusjurandum suum violet, atque ut mecum revertatur. Abit puer, & reperit patrem in lecto somno sopitum, eumque exfuscitavit. Surgens homo tremere incipit, aitque. Quis tu es, qui me expergefecisti? Respondet puer. Ego sum filius tuus Salomon, quem ex Asmodæi Regis filia suscepisti. His auditis, plenus timoris filium amplectitur, & osculatur, rogatque, quare illuc venisset?

X I X.

אמר לו אמי אשתך באה לכאן בעבורך שתלך עמה ושלחה אותי לקראתך להודיעך שהיא בכאן: אמר לו איני הולך עמה ולא תהיה אשתי לעולם ולא אני בעלה שאני בן אדם והיא שירה ואין הדברים מתאחדים על נכון זה עם זה כי לא ראוי זה עם זה: ענה לו בנו אינך אומר כראוי חוץ מכבודך כי כל הימים אשר היית עמנו לא הויקך מאומה ולא עשו עמך דבר שלא כהוגן ולא נהגו עמך כל השדים כבוד גדול ונורא אלא בעבורה גם אמי כברה אותך הרבה מאד גם אביה אשמדאי מינה אותך שר וגדול על כל השדים וצום לעשות כל רצונך: וכיון שכן הוא למה אתה כועס בה ומואס אותה ואינך זוכר החסדים שעשו עמך כי אשמדאי זקני הצילך מיד השדים כשרצו להרגך שכך יצא הדין מפייהם: וגם אם הצילה אותך מיד אביה כשרצה להרגך על שעברת על מצותו: ועוד למה אתה עובר על שביעתך שנשבעת שלא תניחנה לעולם ועוד אמרת שלא תתעכב יותר

יחזר משנה אחת ושחשוב אליה אחרי כן: ועתה אבי שמע בקולי ויטב לך חזר
עם אמי ולא תזרא מכל דבר רע שעשו לך:

X I X.

Tum ille. Mater mea, uxor tua, huc se contulit tui causa, ut cum illa discedas. Ita-
taque me præmisit, ut tibi adventum illius significarem. Reponit homo. Non sum itu-
rus cum illa, neque eam umquam pro uxore habebō, neque ego sum illius maritus. Ho-
mo enim sum; ipsa vero est Saga; neque possunt convenire invicem res tam diverso-
rum generum. Ad hæc filius. Tu quidem, quod tamen citra honoris tui læsionem di-
ctum esto, haud æquum loqueris. Namque toto eo tempore, quod nobiscum egisti, nul-
la vis tibi illata est, neque ulla facta injuria. Dæmones autem universi non ob aliam
causam tanto te honore profecuti sunt, quam matris nomine. Quin & ipsa mater mea
multum te coluit, illiusque parens Asmodæus constituit te Principem eximium Dæmo-
num cunctorum, iussitque nutibus tuis obedire. Quæ cum ita sint, quare matri irasce-
ris, eamque spernis, nec recordaris beneficiorum, quæ in te fuere collata? Nam Asmo-
dæus avus meus eripuit te ex manu Dæmonum, cum te perimere vellent, & capitalem
sententiam adversus te pronunciasent. Mater quoque mea te servavit, cum illius parens
ob violatum præceptum mortem tibi intentaret. Præterea quare contemnis jusjurandum,
quo te obstrinxisti, numquam te matrem deserturum? Quin & pollicitus es, te non man-
surum ultra annum unum, & reversurum deinde ad ipsam. Quamobrem, mi pater, au-
res mihi præbe, tecumque bene agetur. Revertere cum matre mea, nec mali quidquam
ab ullo metuito.

X X.

ענה לו אביו בני שלמה אל תוסיף לדבר אלי עוד בדבר הזה ואל תאריך
בדבריך שלא אשמע אליך בדבר הזה לשוב עמה לעולם שכל השבועות שעשיתי
לה היו מפני אימה ויראה שלא יהרגוני ולכן היו השבועות באיננו ואין בהן ממש:
ענה לו בנו שלמה אני לא אוסיף לדבר אליך עוד בדבר הזה כיון שכך צויתני
אמנם תדע שאתה תאבד עצמך למען זאת: הלך הנער וחזר לאמו וספר לה כל
הדברים ובירה התה כשמעה את דברי בנה ואמרה עדיין לא אהרגני עד שאדבר
עמו בפני הקהל ואשמע מפיו הטענה ואראה איך יתנהגו הקהל בענין ומה ידנו
בענין: המתונה עד הבקר וכשירעה שהיה הקהל במית הכנסת הלכה היא לשם
עם כל שריה ונכבריה ואמרה להם המתונו לי אתם חוץ הבית הכנסת ואנכי
אכנס שם ואשמע מה יענה ומה ירצח לעשות:

X X.

Respondet pater : heus , fili Salomon , ne tu de hac re porro verba mecum commutaveris , sermonique parce . Neque enim umquam in eo tibi morem geram , ut cum matre tua revertar . Omnia enim juramenta , quæ concepi , ex metu , ac timore profecta sunt , ne vita privarer , ideoque pro invitis habentur , nec involvunt obligationem . Tum filius Salomon . Non loquar tibi porro de re hac , quando sic præcepisti . Verum scias , te tibi exitium parare cæptis istis . Digreditur deinde puer , & ad matrem reversus omnia illi edisserit . (*Mater* ,) cum filii verba audivisset , vehementer excandescens ait . Nondum illum occidam , priusquam illi coram in Concione populi locuta fuero , & ex ipsius ore sensa animi audivero , experiarque quomodo populus in hac caussa se gerat , & quid sit judicaturus . Ergo Solis ortum expectans cum sciret , omnes incolas in Synagoga congregatos esse , ipsa stipata omnibus Principibus , & Optimatibus suis , eo se confert , atque illis ait . Præstolamini me vos hic ante Synagogam , ego introibo , & audiam , quid responsurus sit , & quid agere decreverit .

X X I.

נכנסה לשם וכשגמרו פסוקי דזמרא אמרה לחון המתן ואל תתפלל עד שאדבר דברי ויאמר דבר ! אמרה לקהל שמעו עמים כולם ועשו לי דין מהאיש שאנכי מתערמת ממנו ששמו דיהון בר שלמוני שכך היה שמו כי זה האיש נפל בינינו בשביל הטאיו ואבי גמל עמו חסר שהצילו מיד השדים שרצו להמיתו גם אנכי הצלתיו מיד אבי שרצה להרגו על שעבר מצותו ונתן אותי לו לאשה ומינהו שר וגדול על כל היילותיו ולקה אותי לאשה כרת משה וישראל וכתב לי כתובה מסך גדול ונשבע לי עור שלא יניחני לעולם כל ימי חייו ונשבע לי עור כשרצה לקחת ממני רשות לשוב הנה לאשתו הראשונה שלא יתאחר יותר משנה אחת ושישוב אלי והנה השבועות בשטרות אלו והוא חתום בהם ועתה רוצה לשלם לי רעה אחת טובה ואינו רוצה לשוב עמי ועתה אנכי שאלת שתשאלו את פיו למה הוא עושה כך ודינו לבקר משפט על שמרי השבועות האלה :

X X I.

Intrans igitur post peractas preces Psalmodum ait Præcentori . Expecta , nec porro precare , donec negotium meum sim elocuta . Ibi Præcentor : quæ voles , ediffere . Tum ipsa Cœtum sic alloquitur . Audite me omnes cives , & jus mihi reddite contra virum , qui me decepit , cui nomen Dihon filius Salomonis . (Sic enim vocabatur .) Is homo cum in nos incidisset ob scelera sua , pater meus hanc erga eum exercuit misericordiam ,

ut

ut illum liberaret ex manu Dæmonum, qui ipsum erant interfecturi. Ego quoque eum ex paternis manibus eripui, cum ipsum ob præteritum mandatum mactare vellet, meufque pater me illi conjugem dedit, constituitque ipsum Principem maximum super omnes copias suas, atque ipse me sibi uxorem cepit secundum instituta Legis Mosaicæ, Judæorumque, & dotis loco mihi constituit summam ingentem, addens jusjurandum, se nunquam me deferturum, quoad superstiti esse liceret. Præterea, cum veniam a me peteret visitandi uxorem priorem, juravit, se non ultra annum abfuturum, & deinde reversurum ad me; atque ecce vobis juramentorum Instrumentum, quibus ipse subscripsit. Nunc autem mala pro bonis rependere cupit, renuitque mecum reverti. Vos ergo appello, ut ex eo quæritis, quare hæc faciat, & ut hoc mane jus dicatis secundum ista Instrumenta jurationum.

X X I I.

אמרו לו דיני הקהל מרוע אינך חוזר עמה שעשתה עמך כמה טובות ועוד איך אתה יכול לעבור על השתי השבועות שחתמת בידך: ענה להם כל מה שעשיתי ושנשבעתי היה באונס ומחמת יראה שידעתי שאם לא אעשה רצונם שימיתוני ולכן שאלתי על השבועות והחזירום לי ואיני רוצה לחזור עמה שאין זה מדרך ארץ שיקח בן אדם שרה ולהוליד שדים אלא אני רוצה לרור עם אשתי שהיא מבני אדם כמוני ולהתעסק בפריה ורביה כמו שכחוב בחזרתיו: אעשה לו עור כנגדו וזאת אינה כנגדי ומפני כך איני חפץ לשוב עמה ותלך היא ותקח אחר מן השדים כמותה ויהיה מין במינו ואני אעמוד עם אשתי הראשונה אשר היא אשת נעורים:

X X I I.

Tum Judices Cœtus his verbis hominem compellant. Tu vero quare non reverteris cum ea, quæ in te tanta contulit beneficia? Insuper quomodo potes irritum reddere jusjurandum, quod manu tua obsignasti? Respondet homo. Quidquid feci, & quidquid juravi, coactus feci, & præ timore. Sciebam enim illos me, nisi voluntati eorum morem gererem, trucidaturos. Quapropter absolutionem a juramento petii, eamque impetraui. Proinde nolo cum ea reverti; neque enim fas & æquum est, hominem Sagam pro uxore habere, & Dæmonas procreare. Idcirco volo commorari cum conjugem mea humano mecum genere orta, & liberis gignendis operam dare, (*prout in Lege nostra præceptum est.*) Atque in eadem Lege nostra (Genes. 2. v. 18.) perspicue dicitur. *Faciamus ei adiutorium simile sibi.* Atqui hæc non est mihi similis. Proinde nolo cum ea discedere. Abeat ipsa, & capiat sibi Dæmonem aliquem sui generis, ut sint ejusdem speciei. Ego autem degam cum uxore mea priore, deliciis juventutis meæ.

M m m m m 2

XXIII.

X X I I I.

אמרה בת אשמדאי לרדינין אינכם מודים מי שרצה גרש לגרש את אשתו שיש לו לכתוב ספר כריתות ולחת בידה ולפהריע לה כתובתה; ענו הרדיינים ואמרו אמת הדבר הזה יציב ונכון כי כן הדין נותן; אמרה להם אב יכתוב לי גמי ויפרע לי כתובתי הוציאה שטר כתובתה ומצאו כתוב ממון גדול שלא היה לו מפפר; אמרו לו הרדיינים או חפרע לה זאת הכתובה או תשוב עמה; ענה להם הנה כל הממון בידם הנני מוחל הכל ואתן לה גיטה שעמה לא אשוב לעולם; אמרו לו הרדיינים ראה שכך יש לך לעשות מן הדין או ללכת עמה או לפטור אותה ולפרוע כתובתה ואם לא תעשה זה ניתן לה רשות לעשות כך כחפצת נפשה; אמרה להם כיון שאנכי רואה שאחם מודים בדין והייבתם אותו כהלכה מעתה אין אנכי חפצה שילך עמי באונס מאחר שהתל בי אמנם בבקשה מכס אמרו לו שינשוק אותי ואשיב לי למקומי; אמרו לו עשה רצונה ונשוק אותה והיא פוטרת אורך מכל מה שתיבנד; הלך ונשקה וחנקה אותו ומת; אמרה לו זה הוא שכרך על ששקרת בשבועות השם ומצות אביך ועל שהתלת בי ורצית להניחני ושאשיב אלמנה חייה: עתה תהיה אשתך אלמנה וגלמורה: והמשל אומר מי שיבקש ליקח לי אישי ובעלי ימות הוא ולא יעשה טובה ולא שמחה לא לי ולא לאחרת:

X X I I I.

Post hæc Asmodæi filia sic Judices affatur. An non fatemini necesse esse, ut is, qui ab uxore divortium facere vult, ipse Libellum repudiij scribat, & hunc in manus ei tradat; tum etiam, ut dotem illi solvat? Respondent Judices. Omnino hoc ratum, constitutumque est, atque id Jus efflagitat. Tum illa. Scribat igitur mihi Libellum repudiij, & solvat mihi dotem. Nec mora, profert Instrumentum dotale, quod summam ingentem, atque adeo immensam continebat. Ibi Judices. Aut exsolve dotem hanc, aut cum ea revertere. At vir excipit. Ecce omnes meæ facultates penes ipsos sunt, quas univasas iis condono, daboque illi Libellum repudiij; cum ipsa autem me reverturum nego, & pernego. Addunt porro Judices. Vide, istud secundum Leges facere te convenit, aut eundem tibi cum illa, aut dimittere eam oportet, illique dotem persolvere. Quod si hæc non observaveris, conceditur ei potestas statuendi de te quidquid illi collibuerit. Tum ipsa. Quia animadverto, vos iustitiam causæ meæ agnoscere, & illum, sicuti Leges exigunt, condemnare, jam nolo ego, ut mecum invitus discedat, quia me est aspernatus. Hoc autem vos rogo; persuadete illi, ut me (*postremum*) osculetur, & tum recipiam me in locum meum. Ibi Judices ad ipsum. Fac illius voluntatem, & eam osculare, atque tum ipsa te absolvet ab omni nostra condemnatione.

ne. (*Consentit homo*) & abit, ac eam osculatur. (*Enimvero ipsa in hominem involat*) ac fauces illi elidit, ipsumque enecat, inquit. Hoc tuum est præmium, quia juramentorum religionem fefellisti, & mandata paterna violasti, mihique illusisti, volens me deserere, & relinquere viduam, marito superflite. Nunc tua uxor vidua, & deferta vivet. Vetus hoc dictum est: *si quæ virum meum, matremque mibi auferre postulat, pereat ipse, & nec utilitati, nec oblectamento mibi sit, aut illi.*

X X I V.

אחרי כן אמרה לקהל אם לא תרצו שאמית אתכם קחו בני שלמה והקימוהו עליכם לנשיא ולראש ולקצין כי מכם וישב עמכם כי מאחר שהרגתי את אביו אין אנכי חופצה שישוב עמי שלא יהיה לי לזכרון ולמפח נפש ואנכי אורישנו בממון גדול על מאד כדי שלא יחסר לו כלום ואחם הצוו לתת לו מירשת נכסי אביו יותר על שאר אחיו: וכן עשה הקהל הקימוהו עליהם לנשיא ולראש ולקצין ומלך עליהם והיא חורה למקומה לאביה: מכאן שאין לאדם לעבור על שבועות השם ולא על מצות אביו:

סליק סליק סליק:

X X I V.

Postea his Cætum compellat. Si salvi esse vultis, capite filium meum Salomonem, atque Principem, Rectorem, ac Ducem illum constituite. Nam a vobis genus trahit, & vobiscum morabitur. Postquam enim patrem ejus peremi, nolo mecum agat, ne memoriam subinde mihi reficet, titque mihi dolor. Ego vero illum hæredem constitutam facultatum longe amplissimarum, ne cujusquam rei egeat. Vos autem jubete, eum majorem portionem reliquis fratribus ex hæreditate capere. Obsequitur Cætus, eumque Principem, Rectorem, ac Ducem eligit. Imperavit autem ipse illis, materque in locum suum ad patrem reversa est. Hinc clare discimus, a nemine jurisjurandi religionem, & præcepta paterna esse spernenda.

Explicit. Explicit. Explicit.

Credat

hæc

Tam absurda, tam absona, tam inepta, tam contraria veritati

Judeus apella,

non ego.

IN-

INDEX RERUM,

quæ in Disputatione Lexico præmissa
continentur.

A

- R** Abèn Ezrà genus, opera, & stylus. קזר' *éçxw* propter exiniam Sacrarum Litterarum, & Philosophiæ cognitionem ab Hebræis vulgo appellatur **ספן** h. e. *Sapiens*. pag. 18
- Accentus OnKelosi Paraphrasi tantummodo curaditi sint 3
- Additamenta ad Estheram, & Danielelem non sunt in Canone Hebræorum. 20
- Adversarios multos, & magnos res magnæ, & illustres semper habuerunt. 27
- Ægyptiis diutius fervientes Israelitæ Mosis tempore cur pristinam linguam servarint, ejusdemque cognitionem multo breviori tempore in Captivitate Babylonica amiserint. 2
- Aggadâ* quid sit. 11
- Anglicana Biblia Polyglotta cur reliquis Polyglottis omnibus longe antecellant. 24
- Anglicana Biblia OnKelosi Paraphrasim Chaldaicam e regione Textus Hebræi exhibent. 21
- Antiquitas, & dignitas Linguae Chaldaicæ. 26
- Arbor Cabbalistica 14. Ejusdem dispositio, & explicatio. 14
- Affyriis, & Babylonis Lingua Chaldaica vernacula, & familiaris fuit. 26

B

- B** Babylonica dialectus fuit omnium purissima, eaque usi sunt Daniel, & Edras. 3
- In Babylonica Captivitate Israelitæ cur Linguam Hebræam amiserint, cum Mosis tempore Ægyptiis diutius fervientes eam retinuerint. 2
- In Babylonica Captivitate Hebræi diversis dominis fervire coacti sunt. 2
- Babylonis, & Affyriis Lingua Chaldaica vernacula, & familiaris fuit. 26
- Baruch non est in Canone Hebræorum. 20
- Ambigitur, an Baruch Lingua Hebraica compositus fuerit, cum nusquam apud Hebræos legatur. 20.
- Basilææ Biblia Sacra edita Paraphrasim Chaldaicam e regione Textus Hebraici exhibent. 21
- Basilææ prodiit Talmud castigatus anno 1581. 10
- Biblia Polyglotta Anglicana reliquis Polyglottis omnibus cur longe antecellant. 24
- Biblia Regia OnKelosi Paraphrasim Chaldaicam Textui Hebræo subjiciunt. 21
- Biblia Sacra Polyglotta Anglicana e regione Textus Hebræi exhibent OnKelosi Paraphrasim Chaldaicam. 21
- Biblia Sacra Polyglotta edita Venetiis, Basilææ,

- Hannouïæ, & in Anglia OnKelosi Paraphrasim Chaldaicam e regione Textus Hebraici exhibent; Biblia vero Regia eandem Textui subjiciunt. 21
- Biblia Sacra Polyglotta Hannouïæ, Londini, Amstelodami, Antuerpiæ, & Parisiis edita omnibus Chaldaicis Paraphrasibus ornata sunt. 25
- Biblia Ximeniana qualia sint. 26
- Biblica Rabbiorum Commentaria cujusmodi sint. 15.
- Biblici Commentarii Rabbiorum valde profunt ad Sacras Litteras intelligendas. 17. 18
- Bibliorum Sacrorum Chaldaica Paraphrasis, & Translatio fuit in usu apud populum Judaicum post reditum e Babylonia. 1
- Buxtorphii Biblia Sacra qualia sint. 15
- Buxtorphii verba ad Talmud pertinentia. 10

C

- C** Abbala quid sit. 11. ejus species apud Hebræos tres. 12. ejus auctores. 12. Cabbalistica arbor. 14
- Arboris Cabbalisticæ dispositio, & explicatio. 14
- Cabbalistica ratio commentandi Sacras Litteras profus ridicula. 16
- In Canonem suum quos Sacræ Scripturæ libros Hebræi retulerint. 21
- In Captivitate Babylonica cur Israelitæ Linguam Hebræam amiserint, cum Mosis tempore Ægyptiis diutius fervientes eandem retinuerint. 2
- In eadem Captivitate diversis dominis Hebræi fervire coacti sunt. 2
- Chaldaica Bibliorum Sacrorum Paraphrasis fuit in usu apud populum Judaicum post reditum e Babylonia. 1. quomodo קזר' *éçxw* appellaretur. 1. Chaldaicæ Paraphrases ex Judaici populi incertitia ortæ sunt. 1
- Chaldaicæ Linguae dialectus quotuplex. 3
- Chaldaica Lingua unde nomen nacta sit, & quibus nominibus sit appellata. 26. ejus antiquitas, dignitas, utilitas. 26
- Chaldaica Lingua cur vocetur etiam Hebræa. 26
- Chaldaica Lingua Babylonis, & Affyriis vernacula fuit. 26
- Chaldaica Lingua Rabbiorum, & aliorum Judæorum libri fere innumeri compositi sunt. 26
- Chaldaicam Linguam diversam esse ab Hebræa, non ejusdem dialectum, rationibus probatur. 26. 27
- Chaldaicæ Paraphrases quibus in Bibliis typis mandatis reperiantur. 25
- Chaldaicæ Paraphrases in quos Sacræ Scripturæ libros extent. 20
- Chaldaicæ Paraphrases, quæ in Polyglottis reperiantur, recentiores sunt. 24

Chaldaicæ Paraphrasæ hodiernæ utrum sint illæ ipse, quæ statim post Captivitatem Babylonicam compositæ sunt. 2

Chaldaicæ Paraphrasæ Christi tempore extiterunt. 2

Chaldaicarum Paraphrasium cur Sancti Patres numquam meminerint. 2. earum dialecti sunt variæ. 3. a quibus compositæ fuerint. 3. earum utilitas. 24

Chaldaicarum Paraphrasium, seu Targumin nomine quid intelligendum. 4

Ad Chaldaicas Paraphrasæ quibus auxiliis instructus Lector accedere debeat. 25

Chaldaici Paraphrasæ quo tempore vixerint. 2

Chaldaico sermone olim Litteræ Sacræ explanatæ fuerunt. 1

In Synagogis, & in Templo singulis Sabbatis Chaldaicæ Paraphrasæ prælegebantur. 2

Christiani quem fructum ex Talmudis lectione percipere possint. 9

Christianis etiam Jonathanis Paraphrasæ in Prophetas priores, & posteriores maxime probanda. 22

Christianorum Religioni in multis favet Jonathanis Paraphrasæ in Prophetas. 22

Christianorum Fides in Targumin, sive Paraphrasibus Chaldaicis stabilitur. 24

Vaticinia de Christo in Targumin, sive Paraphrasibus Chaldaicis fideliter explanantur. 24

Chronicorum libri a Jonathane non sunt translatis. 22

Chronicorum Paraphrasæ Chaldaica ubi edita. 25

Post Chronicorum libros ad calcem Bibliorum rejecta est Paraphrasæ Hierosolymitana Pentateuchi in Bibliis Buxtorphii. 25

Commentaria Biblica Rabbiorum qualia sint. 15

Commentarii Talmudis maxima ex parte a R. Scelond Jarchi confecti sunt. 19

De Commentariis Rabbincis Sacræ Scripturæ Forsteri, Fagii, & Garfæ opinio. 17

Commentariorum Biblicorum a Rabbinis compositorum genera quinque. 16. 17

De Commentariorum Rabbincorum in Sacras litteras utilitate variæ inter Christianos sententiæ. 16. 17.

Concilium Tridentinum Sessione. 4. declarat Sacros, & Canonicos libros omnes Sacræ Scripturæ cum omnibus partibus suis, prout in Ecclesia Catholica legi consueverunt, & in Bibliis Sacris habentur, excepto libro tertio, & quarto Efdræ. 20

Cur SchiKardus carpat Forsterum Hebræorum Commentaria infectantem. 17

D

Daniel, & Efdras usi sunt dialecto Babylonica, quæ fuit omnium purissima. 3

Danielis liber Lingua Chaldaica purissima conscriptus est. 3

Danielis libera Jonathane non fuit translatus. 22

Danielis, & Estheræ Additamenta non sunt in Canone Hebræorum. 20

Danielis liber maxima ex parte Chaldaicus est. 20

R. David Kimchî genus, opera, eorumque stylus. 19

Dei proprietates, & notiones per ספירת Sephi. vith Judæi explicant. 14

Dialecti Paraphrasium Chaldaicarum variæ sunt. 3

Dialectus Babylonica fuit omnium purissima, earumque Daniel, & Efdras usi sunt. 3

Dialectus Lingua Chaldaicæ quotuplex. 3

Dignitas Lingua Chaldaicæ. 26

E

Ecclesiæ nascentis incunabula Dei auxilio ad summum fastigium evecta. 27

Ecclesiastici liber non est in Canone Hebræorum. 20.

Editiones Paraphrasium Chaldaicarum. 25

Efdræ historia maxima ex parte Chaldaica est. 20

Efdræ liber tertius, & quartus non est in Canone Hebræorum. 20

Efdræ liber Lingua Chaldaica purissima conscriptus est. 25

Efdras a Jonathane non fuit translatus. 22

Efdras, & Daniel usi sunt dialecto Babylonica omnium purissima. 3

Estheræ duplex Paraphrasæ in sermonem Latinum translata. 23

Estheræ liber duplicem habet Paraphrasim Chaldaicam. 20

Estheræ, & Danielis Additamenta non sunt in Canone Hebræorum. 20

Exemplar unum, vel ad summum duo Paraphrasium Chaldaicarum Prophetarum, & Hagiographorum ante artem typographicam in qualibet provincia reperiebantur, at Targum Onkelosi semper repertum est affatum, ita testante Elia Levita. 21. 22

F

Fabulæ nonnullæ Talmudicæ. 7

Fagii opinio de Commentariis Biblicis Sacræ Scripturæ. 17

Fagius cur decipiatur Targum in Pentateuchum Jonathani adscribens. 22

Fides Christiana in Targumin stabilitur. 24

Forsteri opinio de Commentariis Rabbincis Sacræ Scripturæ. 17

Forsterus Hebræorum Commentaria in Sacram Scripturam contemnens cur a SchiKardo carpatur. 17

G

G Alatinus arguitur. 1

Garfæ opinio de Commentariis Rabbincis Sacræ Scripturæ. 17

גמרא Ghemarâ quid sit. 5

גמטריא Gbematrid Cabbalæ species in quo consistat. 12

Græcæ Versionis LXX. Interpretum quanta olim fuerit auctoritas. 2

H

- H**agiographorum Targum impurissimum est, quod jure Commentarium potius appellare potes, quam Paraphrasim, cum singulae voces aliquando periodicis integris explicentur. 23
- Ad Hagiographorum Paraphrasas intelligendas requiritur praeter Linguam Chaldaicam cognitio etiam Linguae Graecae, & Latinae. 25
- Hannoviae Biblia Sacra edita Onkelosi Paraphrasim Chaldaicam e regione Textus Hebraei exhibent. 21
- Hafelbachius in Academia Viennensi Professor in explicando Capite primo Isaiae viginti duos annos insumpsit. 15
- Hebraei in Aegypto in terra Gessen conjuncti vixerunt. 2
- Hebraei ex tribus fontibus, sive principiis possunt convinci. 9
- Hebraica Lingua aliarum Linguarum Orientalium mater est. 24
- Hebraica Lingua pura viguit semper ab origine Mundi apud doctos, & eruditos viros. 2
- Hebraice quinam libri Sacrae Scripturae primum conscripti fuerint. 20
- Hebraici Textus integritas in Targumin confirmatur. 24
- Hebraicus Textus cur olim a nonnullis Versioni Graecae LXX. Interpretum postponeretur. 2
- Herbarium descriptum fuit a R. Isaaco. 15
- Heterodoxi semper frustra, & sine fructu depravare, & corrumpere Sacras Litteras conati sunt. 28.
- D. Hieronymi opinio de Commentariis Rabbinicis in Sacram Scripturam. 17
- D. Hieronymus cur Paraphrasium Chaldaicarum nunquam meminerit. 2
- Hierosolymitana Paraphrasim Pentateuchi in Bibliis Buxtorphii ad calcem Bibliorum rejecta est post libros Chronicorum. 25
- Hierosolymitana Paraphrasim cur ita appellata. 3. quo tempore exarata sit, incertum. 3. constata est ex commixtione variarum Linguarum. 3. ejusdem versio Latina Londini anno 1665. edita. 4
- Hierosolymitana Paraphrasim, sive Targum cur ita dictum. 22. ejus auctor incertus. 23. quis ejus stylus. 23. est opus mutilum, & interruptum. 23.
- Hierosolymitanum Templum a Tito Vespasiano eversum, ac solo aequatum fuit. 3
- Historia Veteris Testamenti in Talmude illustratur. 9

I

- R.** Jehuda Nathanis filius discipulus R. Scelomò Jarchi supremam manum imposuit Commentariis Talmudis a Magistro morte abrepto ad umbilicum non perductis. 19
- Jonathan non transtulit Danielelem, Esdras, & Chronicorum libros. 22
- Jonathan, & Theodotion diversi sunt, licet utriusque nomen idem significet. 22

- Jonathan annis centum ante Templi secundi everfionem floruit, & Simeonis justici discipulus fuit. 22
- Jonathan maximi habetur a Talmudistis. 22
- Jonathan fuit inter octoginta discipulos Hillelis, qui omnes veri celeberrimi fuerunt, quorum maximus ipse dicitur. 22
- Jonathan qua dialecto usus fuerit. 3
- Jonathane scribente Targum, sive Paraphrasim suam, musca, ita narrantibus Rabbinis, charta illaesa, igne e Caelo delapso absumpta fuit. 23
- Jonathanis filio Uzielis tribuenda Paraphrasim Chaldaica in Prophetas. 3
- Jonathanis Paraphrasim in Prophetas priores, & posteriores etiam Christianis maxime probanda. 22
- Jonathanis Paraphrasim Chaldaica inter meliores recensenda est. 22
- Jonathanis Paraphrasim in Prophetas ex Lingua Chaldaica pura constat, & eleganti, habetque multa, quae Christianorum Religioni favent. 22
- In Jonathanis gratiam multa mirabilia juxta Hebraeorum opinionem patrata sunt. 23
- Josepho cuidam caeco Paraphrasim Chaldaica in Hagiographa tribuenda. 3
- R. Isaac occasione Lucis Genes. cap. 1. duos libros totam Opticam continentes composuit. 15
- Israelitae Mosis tempore Aegyptiis diutius servientes cur pristinam linguam servarint, ejusdemque cognitionem multo breviori tempore in Captivitate Babylonica amiserint. 2
- Itinerarium R. Samuelis. 15
- Judaei olim jubebantur singulis hebdomadibus פֶּרֶשֶׁה Sectionem ex Paraphrasim Chaldaica in Synagoga legere, qui mos adhuc obtinet. 21
- Judaeorum libri fere innumeri Chaldaica Lingua sunt compositi. 26
- Ex Judaici populi inscitia Chaldaicae Paraphrasim ortae sunt. 1. 2
- Judith liber non est in Canone Hebraeorum. 20
- Judith liber primum Lingua Chaldaica conscriptus fuit. 20

L

- L**ectio Talmudis Philo-Hebraeis non mediocriter prodest. 9
- Lector quibus auxiliis instructus ad Chaldaicas Paraphrasas accedere debeat. 20
- Leges in Talmude plenius, & fusius exponuntur, quam in Pentateucho. 20
- Legis divisio apud Hebraeos quatuorplex. 12
- Legis Oralis, sive ore traditae divisio apud Hebraeos. 12
- Liber יִזְבַּח Zohar qua dialecto conscriptus sit. 3
- Libri quinam Sacrae Scripturae primum scripti fuerint Hebraice. 20
- Libri Judaeorum fere innumeri Lingua Chaldaica sunt compositi. 26
- Libri nonnulli Sacrae Scripturae a duobus Paraphrasim Chaldaicis, atque adeo a tribus expositi fuerunt. 20
- Lingua Hebraica pura viguit semper ab origine Mun-

Mundi apud doctos, & eruditos viros. 2
 Lingua Hebraica aliarum Linguarum Orientalium
 mater est. 25
 Linguae Chaldaë dialectus quotuplex. 3
 Quos libros Sacrae Scripturae Hebraei in suum Ca-
 nonem retulerint. 20
 Litterae Sacrae olim Chaldaico sermone explanatae
 fuerunt. 1
 Litteraliter solent ut plurimum Rabbini omnia ex-
 plicare. 8

M

M Achabæorum liber secundus primum Lingua
 Græca conscriptus fuit. 20
 Machabæorum libri in Canone Hebræorum non
 sunt. 20
 Mafora Hebræorum quid sit; circa quæ versetur;
 ejus Auctores. 25
 Masorethæ Academiæ Tiberiensis Doctores Maso-
 ram excogitarunt. 25
 Mathesis R. Saadæ Goan. 15
 Messiam jam venisse ex סנהדרין *Sanhedrin* cap.
 11. quomodo probetur. 9. 10
Midras quid sit. 11
Midrasim differentia. 11
 משנה *Misna* quid sit. 5

Monachi D. Benedicti regulæ subjecti florere cœpe-
 runt eo tempore, quo a Rabbiniis Talmudi su-
 prema manus est imposita. 9
 Mos legendi in Synagogis singulis hebdomadibus
 Sectionem ex Paraphrasi Chaldaica antiquissimus
 est. 21
 Mosis tempore Israelitæ Ægyptiis diutius servien-
 tes quo pristinam linguam servarint, ejusdemque
 cognitionem multo breviori tempore in Captivi-
 tate Babylonica amiserint. 2

N

Numerationes decem ab Hebræis dictæ עשר
 ספירות quid sint 12. Ex iis tota Hebræo-
 rum Theologia pendet. 12

O

Onkelosi Paraphrasis Chaldaica in Pentateuchum
 reliquis Paraphrasibus facilius est. 25
 Onkelosi Paraphrasi tantummodo cur accentus ad-
 jecti fuerint. 3
 Onkelosi Paraphrasis exemplaria multa semper re-
 perta sunt, licet Paraphrasum Prophetarum, &
 Hagiographorum unum exemplar, vel ad sum-
 mum duo ante artem Typographicam in qualibet
 provincia reperirentur. 21. 22
 Onkeloso tribuenda Paraphrasis in Pentateu-
 chum. 3
 Onkelosus quis fuerit. 3. Onkelosus qua dialecto
 Linguae Chaldaë usus sit. 24. De Onkeloso du-
 plex Auctorum opinio. 21
 Onkelosus qua ætate vixerit. 21. Onkelosi Para-

phrasis in Pentateuchum cur inter Judæos usita-
 tissima. 21. Onkelosi stylus simplex, & facilius
 ad Esdræ, & Danielis puritatem maxime acce-
 dit. 21. Paraphrasi Onkelosi tantummodo vo-
 cales, & accentus sunt appositae. 21. Onkelosi
 Paraphrasis reliquis Paraphrasibus Chaldaicis lon-
 ge antecellit. 21. Onkelosi Paraphrasis facillima
 vulgo censetur, quæ a Buxtorphio edita est
 secundum punctationem in Daniele, & Esdra usi-
 tatam. 21. Judæi olim jubebantur singulis heb-
 domadibus Sectionem ex Paraphrasi Chaldaica
 in Synagogis legere, qui mos adhuc obtinet. 21
 Oppugnatores Talmudis. 8
 Optica a R. Isaac composita. 15
 Orientalium Linguarum mater est Lingua Hebrai-
 ca. 25
 Ab Oriente primum in reliquis orbis terrarum par-
 tes scientiæ omnes sunt propagatae. 26

P

Paraphrases Chaldaicæ cur corruptionem multis
 in locis passæ sint, Textus autem Hebraicus
 semper purus, & integer manserit. 24
 Paraphrases Chaldaicæ hodiernæ utrum sint illæ
 ipsæ, quæ statim post Captivitatem Babylonicam
 compositæ sunt. 2
 Paraphrases primæ Chaldaicæ Sacrae Scripturae ore
 tenus in Synagogis a Scribis, & Levitis factæ
 fuerunt. 2
 Paraphrases Chaldaicæ a quibus compositæ fue-
 rint. 3
 Paraphrases Chaldaicæ quibus in libris typis man-
 datis reperiantur. 25
 Paraphrases Chaldaicæ quot sint. 3
 Paraphrases Chaldaicæ, quæ in Polyglottis inve-
 niuntur, recentiores sunt. 24
 Paraphrases Chaldaicæ Christi tempore extiterunt. 2
 Paraphrases Chaldaicæ unde originem traxerint. 1
 Paraphrases Chaldaicæ humano studio, & industria
 confectæ sunt. 24
 Ad Paraphrases Chaldaicas quibus auxiliis instru-
 ctus Lector accedere debeat. 25
 Paraphrasi Onkelosi cur accentus adjecti sint. 3
 Paraphrasibus Chaldaicis Judæi Divinam auctori-
 tatem tribuunt. 2
 Paraphrasibus omnibus Chaldaicis ornata sunt Bi-
 blicia Sacra Londini, Amstelodani, Hannouïæ,
 Antuerpiæ, & Parisiis edita. 25
 In Paraphrasibus Chaldaicis vaticinia de Christo fi-
 deliter explanantur. 24
 Paraphrasis Chaldaica in Pentateuchum tribuenda
 Onkeloso. 3
 Paraphrasis Chaldaica in Hagiographa tribuenda Jo-
 sepho cuidam cæco. 3
 Paraphrasis Chaldaica quomodo κατ' ἰδιόχλω voca-
 retur. 1
 Paraphrasis Chaldaica in Prophetas tribuenda Jo-
 nathanis filio Uzielis. 3. qua dialecto Jonathan
 usus fuerit. 3
 Paraphrasis Hierosolymitana cur ita appellata. 3.
 quo tempore exarata sit, incertum. 3. conflata
 est ex commixtione variarum Linguarum. 3
 Paraphrasis Jonathanis in Prophetas ex Lingua
 Chaldaica pura, & eleganti constat, habetque
 Nnnnn mul-

multa, quæ Religioni Christianorum favent.	22
Paraphrasium Chaldaicarum corruptio unde colligatur.	24
Paraphrasium Chaldaicarum dialecti variæ sunt.	3
Paraphrasium Chaldaicarum cur Sancti Patres numquam meminerint.	2
Paraphrasium Chaldaicarum editiones.	25
Paraphrasium Chaldaicarum, seu Targumim nomine quid intelligendum.	24
Paraphrasæ Chaldaici quo tempore vixerint.	2
Paraphrasæ Chaldaici non semper verbum verbo reddunt, sed sententiæ magis, quam verborum curam habent.	3
SS. Patres cur numquam Paraphrasium Chaldaicarum meminerint.	2
Patroni Talmudis.	8
Pentateuchi Paraphrasis Hierosolymitana in Bibliis Buxtorphii ad calcem Bibliorum rejecta est post libros Chronicorum.	25
פירושים <i>Perusim</i> , seu Commentaria Biblica Hebræorum qualia sint.	15
Pfeffercornus ob Hostiæ Eucharisticæ profanationem forcipibus ignitis carptus, & exustus est.	9
Philo-Hebræis lectio Talmudis non mediocriter prodest.	9
Physica exarata a R. Isaac.	15
Polyglottis omnibus Anglicana Biblia longe antecellunt.	24
Postellus cur decipiatur Targum in Pentateuchum Jonathani adscribens.	22
Prophetarum vaticinia de Christo in Targumim, sive Paraphrasibus Chaldaicis fideliter explanantur.	24

R

R abbini litteraliter solent ut plurimum omnia explicare.	8
Rabbini Sacrarum Litterarum Commentatores laudandi.	16
Rabbinorum, & aliorum Judæorum libri fere innumeri Lingua Chaldaica compositi sunt.	26
Rabbinorum Biblica Commentaria qualia sint.	15
Rabbinorum Biblici Commentarii valde profunt ad Sacras Litteras intelligendas.	17. 18
Apud Rabbinos רַבֵּינָנוּ quid significet.	1
Religioni Christianorum in multis favet Paraphrasis Jonathani in Prophetas.	22
Res magnæ, & illustres multos, magnosque adversarios semper habuerunt.	27
Ribera opinio de Commentariis Rabbinicis Sacræ Scripturæ.	17

S

R . Saadiæ Goan Mathesis.	15
Sabbatis singulis in Synagogis, & in Templo Chaldaicæ Paraphrases prælegebantur.	2
R. Samuelis itinerarium.	15
Sapientiæ liber non est in Canone Hebræorum.	20
Sapientiæ liber primum lingua Græca conscriptus fuit.	20
R. Scelomè Jarchi genus, opera, eorumque stylus.	19

R. Scelomè Jarchi Talmudis partem potissimam commentatus est.	19
SchiKardus Forsterum Hebræorum Commentaria insectantem cur carpat.	17
Scientiæ omnes ab Oriente primum in reliquis orbis terrarum partes sunt propagatæ.	26
<i>Sepher</i> , h. e. <i>liber משניות</i> videlicet <i>Traditionum</i> a quo confectus.	5
ספירות <i>Sephiroth</i> apud Rabbinos quid sint.	12
Arboris ספירות <i>Sephiroth</i> dispositio, & explicatio.	12
ספירות <i>Sephiroth</i> unde dictæ.	14
Per ספירות <i>Sephiroth</i> Rabbinici explicant Dei proprietates, & notiones.	14
Sermo Hebraicus purus semper viguit apud doctos, & eruditos viros.	2
Serrarius cur decipiatur Targum in Pentateuchum Jonathani adscribens.	22
Simeonis de Muis opinio de initio publicæ Paraphrasium Chaldaicarum lectionis.	26

T

T almud quid sit.	4.
Talmud quanti ab Hebræis habeatur.	4.
Talmud a Christianis quanti habendum.	4. 6.
Talmud fabulis refertum est.	6.
Talmud Hierosolymitanum ex unico tantum volumine constat, Babylonico vero ex quatuordecim voluminibus.	4.
A quibus utrumque Talmud compositum fuerit.	4.
In quot partes præcipuas Talmud dividatur, & quomodo appellentur.	5.
<i>Mishnâ</i> pars Talmudis quid sit.	5.
Scatet Talmud multis blasphemis, ac propterea jure a Sacrosanctâ Sede Apostolica prohibitum fuit.	5.
Talmudis stylus quis.	8.
Talmudis partes generales ab Hebræis dicuntur ששה סדרים <i>Sex ordines</i> .	5.
Tabulæ nonnullæ Talmudicæ.	7.
Qua ratione in Talmud, & cætera Judæorum scripta irrepserint.	8.
Talmudis stylus cur varius.	8.
Disceptatio inter eruditos de Talmudis utilitate.	8.
Talmudis patroni.	8.
Talmudis oppugnatores.	8.
Talmudis lectio Philo-Hebræis non mediocriter prodest.	9.
Veteris Testamenti Historia in Talmud illustratur.	9.
Christiani quem fructum ex Talmudis lectione percipere possint.	9.
Monachi D. Benedicti regulæ subjecti horere ceperunt eo tempore, quo a Rabbiniis Talmudi suprema manus est imposita.	9.
Buxtorphii verba ad Talmud pertinentia.	10.
Talmudis editiones.	10.
Quænam editiones Talmudis cæteris præferendæ.	11.
Talmud Basileensis castigatus anno 1581. prodit.	11.
Talmudis partem potissimam R. Scelomè Jarchi commentatus est.	19
תרגום <i>Targum</i> quid significet.	1
Targumim quid sint.	1
Targumim unde originem traxerint.	1
Targumim nomine quid intelligendum.	24
Targumim utilitas, & auctoritas.	24

Targumin Divinam auctoritatem Hebræi tribuunt.		Theologia Judæorum quibus fundamentis innituntur.	12
24.		Titus Vespasianus Templum Hierosolymitanum evertit, ac solo æquavit.	3
Targumin cur factæ.	1	Tobiæ liber non est in Canone Hebræorum.	20
Targumin Prophetarum, & Hagiographorum unum exemplar, vel ad summum duo ante artem Typographicam in qualibet provincia reperiiebantur, at Targum Onkelosi semper repertum est assatum, ita testante Elia Levita.	21. 22	Tobiæ liber primum Lingua Chaldaica conscriptus fuit.	20
Targumin quot sint.	3	תורה <i>Torâ</i> , sive <i>Legis</i> explanatio quot modis a Rabbinis facta.	11
Targumin singulis Sabbatis in Synagogis, & in Templo prælegebantur.	2		
Targumin ab Auctoribus suis primum conscriptæ sunt sine vocalibus, & accentibus.	3		
Ad Targumin quibus auxiliis Lector instructus accedere debeat.	25		
In Targumin Hebraici Textus integritas confirmatur, & Christiana Fides stabilitur.	24		
In Targumin, sive Paraphrasibus Chaldaicis vaticinia de Christo fideliter explanantur.	24		
In Templo, & in Synagogis singulis Sabbatis Targumin prælegebantur.	2		
Templum Hierosolymitanum a Tito Vespasiano solo æquatum fuit.	3		
Testamenti Veteris Historia in Talmude illustratur.	9		
Textus Hebraicus cur olim a nonnullis Versioni Græcæ LXX. Interpretum postponeretur.	2		
Textus Hebraici integritas in Targumin confirmatur, & Christiana Fides stabilitur.	24		
Textus Hebraicus Sacræ Scripturæ cur semper purus, & integer manserit, Paraphrasæ vero Chaldaicæ corruptionem multis in locis passæ sint.	24		
Theodotion, & Jonathan diversi sunt, licet utriusque nomen idem significet.	22		
		V	
		Vaticinia de Christo in Paraphrasibus Chaldaicis fideliter explanantur.	24
		Venetis Biblia Polyglotta edita Paraphrasim Chaldaicam Onkelosi e regione Textus Hebræi exhibent.	21
		Versioni Græcæ LXX. Interpretum cur olim a nonnullis Textus Hebraicus postponeretur.	2
		Versionis Græcæ LXX. Interpretum quanta olim fuerit auctoritas.	2
		Veteris Testamenti Historia in Talmude illustratur.	9
		Vita Rabbini Aben Ezra.	18
		Vita Rabbini David Kimchi.	19
		Vita Rabbini Scelomè Jarchi.	19
		Utilitas Linguae Chaldaicæ.	26
		X	
		Ximeniana Biblia qualia sint.	25
		X תורה <i>Zohar</i> liber qua dialecto conscriptus sit.	3

I N D E X

Rerum, quæ in Lexico passim occurrunt.

A

- A**bbreviatura adhibita ab Hebræis, ubi alicui maledicunt. 201
- Abbreviatura fronti Bibliorum Sacrorum, & Synagogarum superliminari inscribi solita. 130
- Abbreviatura subjici solita nomini virorum piorum, qui e visis excefferunt. 132
- Abbreviatura usurpata ad posteros alicui a Deo precandos. 132
- Abbreviatura, quæ parietibus inscribitur ad perpetuam Dei præsentiam sibi in memoriam revocandam. 104
- Abbreviatura, quæ fronti litterarum ab Hebræis inscribitur. 63
- Abbreviatura decem plagas a Deo Ægypto inflictas indicans. 105
- Abbreviaturæ cur a Rabbis adhibeantur. 29
- Abbreviaturæ propriæ, sive perfectæ quænam sint. 29
- Abbreviaturæ improprie, sive imperfectæ quænam sint. 29
- Abbreviaturarum cognitio prorsus necessaria ad intelligendos Hebræorum libros, & præcipue Rabbiorum. 29
- Abbreviaturarum apud Hebræos nomina, ac divisio. 29
- De abbreviaturis imperfectis. 348. 349.
- Abèn* cognomen familiæ insignis apud Judæos Hispanos. 2
- Ablutio pedum cur a Christo in Sacramento Eucharistiæ instituendo adhibita, licet de ea nihil habeatur in ritibus Paschalis Hebræorum. 668
- De ablutione inter Hebræos usitata, ac frequenti. 563
- Abraham Patriarcha quam ob causam dicatur fuisse in ignem conjectus. 300
- Abraham Patriarcha unde dictus fuerit Hebræus: opinionum diversitas. 358
- Abrahamo Patriarchæ tamquam auctori tribuitur *יצירה*, vel *ספר יצירה* *liber Creationis.*
- 190.
- Abhtinas domus celeberrima in conficiendo suffitu. 740
- Academiæ Babyloniæ celebres quænam fuerint. 437
- Academiæ insignes apud Hebræos in quibus urbibus sitæ fuerint, earumque dignitas. 321
- De Academiæ Sorensis, & Pumbeditanæ Rectoribus nonnulla animadversione digna. 321
- Academiarum Præsides, & Rectores ex Rabbino Elia quo olim nomine vocarentur. 553
- De Achabo, & Sedecia falsi Prophetis Rabbiorum historia. 503. 504.
- Aera*, de qua mentio l. i. Machabæorum cap. i. v. 35. quid esset. 154
- Adagia, sive Proverbia apud Rabbinos in usu, eorumque explicatio. 90. 94. 100. 107. 112. 119. 121. 122. 135. 141. 171. 175. 203. 210. 212. 211. 268. 279. 280. 287. 299. 320. 327. 328. 341. 350. 365. 371. 379. 397. 404. 406. 427. 442. 443. 453. 454. 455. 459. 479. 480. 481. 482. 483. 491. 495. 496. 503. 504. 505. 506. 511. 514. 518. 530. 531. 535. 540. 548. 554. 559. 563. 571. 575. 580. 587. 621. 625. 626. 627. 630. 642. 656. 660. 672. 685. 689. 691. 703. 717. 720. 723. 728. 730. 731. 744. 749. 764.
- Adam cur ita appellatus ex D. Cypriano. 33
- De Adamo primo hominum parente Hebræorum fabula. 292
- De Adamo quid Cabbalistæ tradant. 32
- אדר* *Adar* mensis *Februarius* apud Hebræos quarto quolibet anno duplex est: quo nomine uterque appelletur. 4
- Adversio populi Hebraici fiebat *אחראין* *Achraïn*, h. e. *Oppignationes*. Dictionis hujus usus frequens, & solemniss est apud Hebræos in Instrumentis dotabilibus. 8
- cineribus vaccæ rufæ cum aqua mistis. 427. 428
- Adultera quo nomine ab Hebræis nuncupetur. 30
- Adulterii suspicio qua ratione in Veteri Testamento tolleretur. 505
- Advocati hominis quinam sint in Judicio Cœlesti. 445
- In Adyto quid esset. 89
- Æchmalotarcha dicebatur Sorensis Academiæ Rector. 321
- In ædificando occupatus facile pauper evadit. 170
- Ægyptii Magi celebres. 717
- Ægyptiorum mos colendi quottannis mense Junio Osiridem Ægypti Regem sub nomine *תַּמְמוּז* *Tammûz*. 738
- Ælius Adrianus Imperator Hierosolymitanæ urbis portæ suam cum porcellis imponi voluit ad affligendos Hebræos. 445
- Æræ Contractuum origo. 628
- Ætas hominis a Rabbis in tredecim partes dividitur. 519
- Quo ætatis anno Hebræi juxta Abèn Ezrà præceptis a Mose traditis obedire teneantur. 475
- Affinis viduam repudians qua ratione olim apud Hebræos ab ea tractaretur. 162
- In affinitatis materia quid olim calcei extractio significaret. 162.
- Ager quando vocetur *אָגְלָה*. 397
- Ager sitibundus quis dicatur. 638
- אָגְלָה* *Agla* est nomen Dei Cabbalisticum 3. quid eo designetur. 32
- Agni corpus mense Paschali olim apponebatur. 698
- Agni mactandi quomodo colligantur. 377
- Agnis Paschalibus mactandis, florente Judæorum Republica, magna temporis pomeridiani pars fuit tributa. 702
- Agnus Deo sacrificabatur infra primum ætatis annum ab octavo nativitatis die. 183
- Agnus

- Agnus ad festum Paschæ necessarius quinam, & ubi ejus mactatio faciendâ. 422
- Agnus galeatus quis. 725
- Agnus Paschalis affatus comedebatur ab Hebræis die decimo quinto נִסָּן *Nisân*, h. e. Martii ineunte, non vero ineunte die decimo quarto. 702
- Agnus ad Festum Paschæ necessarius quinam: ejus mactatio quo in loco faciendâ: quomodo comedendus; ex duabus speciebus eligendus: separatio a reliquo grege die decimo mensis *Nisân*, h. e. Martii faciendâ in Ægypto tantummodo usurpata: agnus affatus quo nomine appellaretur, curque affatus fuerit. 697. 698
- AKrabbîn* locus, Hebraice עֲקָרְבִין, dictus, terram Chanaan à Meridie Orientem versus terminabat. 379
- Albâm* quid sit. 37
- Alearum ludus quando prohibitus. 529
- Aleis ludens ineptus censetur ad judicandum. 529
- Ab Alexandri Macedonum Regis imperio Contractuum æra initium duxit. 628
- Allii virtutes, ac proprietates. 621.
- Allium cur dicatur causâ fetus. 620.
- Almôni* quid sit. 437
- Alphabeti litteræ, seu nomina qua ratione indicentur. 30
- Alphabeticus index פְּרָשִׁיּוֹת
- Parascharum*, sive *Sectionum* Legis Mosis. 462. 463. 464
- Alphabetum cur Psalmus 119. a Masorethis appellatur. 14
- Alphabetum Sectionum Pentateuchi in Hebraicis exemplaribus ut plurimum ad calcem libri rejectum est. 462
- De Altari expurgando concertatio olim qualis fuerit. 72
- Amen* dictio est omnibus ferarum nationibus usitata, modica tantummodo juxta Linguarum proprietatem commutatione facta. 15
- Consuetudo respondendi *Amen* Sacerdoti maledicenti, vel benedicenti etiam primis Ecclesiæ temporibus viguit. 15
- In Templis majoribus qua ratione populus admoneretur, ut oportune Sacerdoti responderet *Amen*. 15. 16
- Amen* quando populus respondere teneretur. 475
- Amen* triplex fuit; aliud dictum *Amen acceleratum*; aliud *Amen amputatum*; aliud *Amen pupillare*, sive *orbium*: ratio finulorum *Amen* subjicitur. 15
- Amylus panis quis esset. 393. 454.
- Anatomia corporis humani juxta Hebræos. 594
- Ancilia apud Romanos unde originem traxerint. 160
- Ancilla Evangelii cur sermonem D. Petri Apostoli non intellexerit. 77
- Angeli, & Deus appellantur ab Hebræis שְׁכָלִים הַנְּפָרָדִים *intelligentiæ abstractæ*. 428
- Angeli ab Hebræis invocantur. 413. 414.
- Angeli quatuor perpetuo solium Majestatis Divinæ ex Rabbinis circumstantes. 5
- Angelorum invocatio Sacrarum Litterarum testimoniis probatur. 414
- Angelorum nomina a Deo juxta Hebræos hominum saluti præsectorum. 235
- Angelorum nomina, quos volunt Rabbini tamquam signiferos Deum comitatos esse, cum in montem Sinai ad tradendum Decalogum descendit. 23
- Angelus mortis ex Rabbis quis, & de eo fabula. 250
- Angelus mortis qua ratione ex Rabbis sepulcra percutiat. 134
- Angelus nigredinis, videlicet mortis, cur ita dictus. 626
- Anguilla est piscis Hebræis immundus. 487
- Animadversione digna in narratione Cœnæ Paschalis a Scaligero allata. 700
- Animalium species, quæ Deo ab Israelitis sacrificabantur. 187. 188.
- Anni ab Orbe condito & olim, & nunc ab Hebræis numerantur a mense תְּשֵׁרֵי *Septembris*, & juxta ipsum Calendaria ab iis ordinantur. 710
- Anni initia in usu apud Hebræos. 710.
- Anni Jubilæi solemnitas, & privilegia: quis esset annus Jubilæus, & cur ita dictus: cur institutus; quomodo celebraretur: erat Judæorum Epocha: anni Jubilæi solemnitas quo tempore desierit. 182
- Anni novi Festum cur appelletur Festum Tubarum. 711
- Anni novi Festum cur clangore buccinæ celebretur. 674
- Anni novi initium celebrandi varia diversis temporibus apud Hebræos ratio. 711
- De Anni Novi die primo Rabbiorum fabula. 711
- De anno intercalari animadversione digna. 660
- De anno Sabbatico. 652
- De ratione cognoscendi annos Christianorum ex annis Judæicis. 661
- Annos numerandi ratio varia variis temporibus apud Hebræos fuit. 711
- Annus cur dicatur שָׁנָה? 709
- Annus apud Judæos Lunaris fuit ex mensibus duodecim. 712
- Annus communis, & intercalaris quibus nominibus ab Hebræis appellarentur. 713
- Antiochi Regis Græcorum iussu תּוֹרָה *Torâ*, h. e. *Lex* com-busta fuit. 402
- Antiochus Epiphanes ad Hebræos affligendos super Altari Templi porcos sacrificari iussit. 445
- Antiqui interrogantibus respondere tantummodo solebant *ita*, *est*, *non* &c. 110. 111
- Antiquorum horologia qualia essent. 485
- De אֶפְחִיזָיִן *ApbiKomèn* vulgo apud Hebræos significante *bellaria* Auctores idem non sentiunt. 21
- In *Apbrajîm paleam inferre* quid significet. 717
- הַפְּטָרָה *Aphtarâ* quid sit: ejus lectio quo tempore in usu esse cœperit: populi cœtus post lectionem *Aphtarâ* e Synagoga dimittitur: *Aphtarâ* semper conjuncta est cum sua *Paraschâ*: *Aphtarâ* qua ratione legatur. 402. 403
- Aphtarâ* quæ a Christo in Judæorum Synagoga lecta fuit, hodie in Hebraicis libris non reperitur. 403
- Apis Ægyptiorum Idolum idem ac vitulus aureus. 358
- Apocha quid sit. 609
- Apostoli quem Hymnum post Agni Paschalis cum Christo confessionem recitaverint. 110
- De

De Apostata Judæo. 650
 Apototam suæ gentis ad Christianam Religionem transeuntem quo nomine Judæi appellentur. 274
 Apothecariorum capsula cur dictus Rabbi Jochanan Ben Nuri. 543
 Ἀποσυνίγωγος fieri, vel e Synagoga ejici quid olim significaret. 283
 Aquæ nomine etiam reliqua liquida R. Salomon vult esse intelligenda. 678
 Aquarum libatio, seu effusio Hebraice dicta מִיִּסְוֵךְ הַמַּיִם
 Nissûch *hammayim* fiebat die septimo Tabernaculorum, cujus ritus describitur. 325, 326
 Aquila fuit unus ex Paraphrastis Græcis. 377
 Arabes, & Ismaelitæ ducentis tantummodo post Mahumetem annis cœperunt scientiarum commendatione eximii esse. 598.
 Arbor Cabbalistica. 14
 Arborum fructus apud Hebræos tribus prioribus annis abiciebantur, veluti impuri, ac vitii, quarto anno veluti primitiæ Deo consecrabantur, quinto, & aliis deinceps arborum possessoribus cedebant. 382
 Arcæ eleemosynæ, quæ olim erant in Templo Hierosolymitano: earum figura: munus elicendi ab iis pecunias ad Sacerdotes pertinebat. 676
 Arcturus Stella cur appelletur Arctophylax. 209
 Argenti nomine quid significetur in Sacris litteris. 542
 Aries Deo sacrificabatur intra primum, & secundum ætatis annum. 188
 Arietes cum plastro ad caudam magnam sustinendam ubi reperiantur. 148
 Arioli qua ratione divinarent. 183, 184.
 Aristæas primus omnium scripsit historiam Versionis. Græcæ LXX. Interpretum. 735
 Armalgus juxta Judæos venturus est in Mundum post Gog, & Magog: fabulæ multæ de eo excogitatæ ubi legendæ. 24
 Armillus juxta Judæos venturus est in Mundum post Gog, & Magog: fabulæ multæ de eo excogitatæ ubi legendæ. 24
 Ars magica celebris in Ægypto. 717.

ערוך *Arûch* est nomen Lexici. 54. nominis *Arûch* quænam ratio: ejus Auctor a Rabbinis vocari solet בעל ערוך *Be-hal Arûch*. 381
 Aschmedæus Rex Dæmonum, vulgo Asmodæus, cur ita dictus. 27.
 AsKenàs lingua quænam sit. 238
 Asmedæus, & Sammael moris Angelus ex Rabbinis idem est. 27.
 Asperisionis ritus apud Hebræos. 286.
 Assarii valor. 654
 Astarte, Astaroth, vel Asteroth nomen Idoli a Sidoniis culti: Auctorem de hoc Idolo opinionem. 385
 Asteroth urbs cur dicta *Asteroth duorum cornuum*: cur nonnulla Lexica doceant, esse nomen loci, ubi Sol non oritur, neque splendet. 385
 De Asylis. 506, 507
Atbach quid sit. 34
Atbâs quid sit. 42
 In Atrio mulierum post Sacrificium jure ad noctis tenebras disjiciendas lychnuchi aurei accendebantur. 359
 Atrium Templi Hierosolymitani secundum Hebræos triplex fuit, nimirum Atrium Sacerdotum, sive interius; Atrium Israelitarum vulgo appellatum Atrium magnum; & Atrium mulierum. 363.
 Avari cur appelletur *muris incubantes nummis*. 365
 Avaritia mercatorum apud Hebræos cohibebatur a viris eximiiis a Senatu electis, qui certum pretium, & mensuram vendentibus determinabant. 559
 Aves omnes in somnio ex Talmudistis faustæ sunt præter bubonem, & noctuam. 394
 Avis merops pia in parentes. 563.
 564.
Azariel nomen Angeli a Rabbinis aquis præfecti. 363
 Azymi panes quo tempore comedendi: azymorum materia, & figura: azymorum confessionem quid præcedat. 260.
 261.

B

בעל ערוך *Baâl Arûch* nomine vocatur Auctor Lexici Talmudici, & Rabbini, quod vulgo dicitur *Arûch*. 54
 Babylonix Academiæ celebres quænam fuerint. 437
 Babylonii a Rabbinis dicuntur mendaces fuisse. 681
 Bacchanalia Hebræorum. 457
 Bacchanalium suorum tempore permittitur mulieribus Hebræis interesse lectioni Libri Estheræ in Synagoga cum pueris suis. 487
 Bajethosus Saddici collega. 473
Barajetha quid sit: quibus Auctoribus tribuenda. 742
 Barbara lingua quænam apud Hebræos dicitur. 237
 Barbarorum nomine quinam apud Hebræos appellentur. 237
Barburim aves cur ita dictæ. 57
 Bar Cûsba patria, qui se Messiam falso venditavit. 60. quo alio nomine vocatus fuerit, aliaque ad eum spectantia. 208, 209.
 Baronii error in recensendo tempore institutionis Sacramenti Eucharistiæ. 699
 ברך *Barûch* dictio in ritibus Cœnæ Paschalis quid significet. 58.
Barsena quid sit. 57
 Basileensis mulieris Epitaphium, quæ undecim maritos sepeliverat. 135
 Bathus quid esset. 50
 בטלנין *Batlanin* fuerunt decem viri *Oriof* dicti, qui a Synagoga Judaica cur stipendium acciperent. 49
 בַּבְּאָה *Bavâ*, h. e. *porta*, est nomen trium librorum Talmudis, in quibus agitur de rebus politicis, juridicis, & forensibus. 43
Barzina quid sit. 57
 Beelphegor Idolum a quibus cultum: cur ita dictum: ritus illud colendi. 423, 424
 Beelzebub Idoli Accaronitarum imago, & cultus. 54
 Beelzebub nomine Matth. 12. 24. designatur Dæmoniorum princeps. 54
 Bellaria quænam apud Hebræos. 21.
 Bellaria secundæ mensæ cur vocentur.

entur ab Hebræis קינוח *abs-*

versio. 541

Ben Cdziba falsus Messias quo alio nomine vocatus fuerit; aliaque ad ipsum spectantia. 208. 209.

Ben, h. e. *filius*, Naphtali, vel Nephtali, & Ben Ascèr recensentur inter Criticos principes Hebræorum. 63

Benedictiones apud Hebræos astantibus fiunt. 497

Benedictiones præmittendæ cibo, & potui. 64

De Benedictionibus Cœnæ Paschali præmittendis. 497

Benedictionum, & Precum clausula tempore Templi primi adhibita cur deinde mutata. 161

Benešith rabbî quid sit. 65

Besitæ homines erudiunt. 489

Bethphage cur ita appelletur, & ubi situs fuerit. 398

Biblia Veneta majora exhibent Tabulam פּרשׁוּת *Parascha-*

rum, sive סדרים *Sidrarum*

a Masorethis institutam non solum Pentateuchi, sed etiam totius Sacræ Scripturæ. 464

Bither, Bithera, vel Bethera, urbs munitissima, ubi natus est Bar Cosba, qui se verum Messiam falso venditavit. In ea Scholæ, Synagogæ, & Collegia magnificentissima fuerunt, scædaque in ejus expugnatione Judæorum cædes Adriani Imperatoris jussu facta est. 60. 208

Blasphemis, & Idololatris quamnam infamiæ nota præter lapidationem inureretur. 355

Blitum oleris species. 750

Boum jugum apud veteres in quo differret ab hodiernis jugis. 353

Bubo; avis feli facie similis est. 494.

Buccinæ usus. 674. 675

Buccinæ ex qua materia conficiendæ ex Rabbis. 675

Buccinis ubi olim uterentur. 675

Burgenfis fallitur iniquis, הלל

Hymnum a Christo post agni Paschalis comestionem recitatum ab Hebræis appellari

הללויה *Alleluja* מגן.

110

23

627

23

23

23

C

Cæcitaturn diurnarum, & nocturnarum remedium. 608

Calamitatum deprecatio apud Rabbinos. 163

Calamum viatorum, & aurigarum. 69

Calcei extractio in materia affinitatis quid olim significaret. 162.

Calceus lecti quid esset apud Hebræos. 354

Camelus insanus quis dicatur. 443

Canis rabidi signa. 211

Cantiones rhythmicæ a Judæis die Sabbati, & aliis Festis cantari solitæ. 521

Cantus genera decem apud Rabbinos. 297

Capellus Ludovicus errat in recensendo tempore institutionis Sacramenti Eucharistiæ. 699

Capite demisso cur Hebræi ad Synagogam præsertim euntes, vel ex ea redeuntes incedere soleant. 500

Capitales pœnæ, & non capitales apud Hebræos: ritus eas infligendi. 372. 373

Capitula Patrum, sive Hebraice פּרקי אבות *Pirkê Avot*, apud Hebræos quid sint. 456

Capparinum vinum maxime celebre apud antiquos. 544

Cardinalium nomen apud Rabbinos. 106

Cardui fativi descriptio. 414

Carnem suillam Hebræis ob multas rationes vetitam fuisse Vofsius cenfet. 455

Carnis Unicornis esus utrum Hebræis liceret. 547

Caro suilla Hebræis vetita. 454

כרפס *Carpas* dictio in ritibus Cœnæ Paschalis quid significet. 221.

Pro castitate nemo potest esse sponsor ex Rabbis. 381

Castrorum trium nomine quid intelligeretur ab Hebræis. 373

Catenæ nomen quid apud Rabbinos significet. 629

Cautio maxima ab iis adhibenda, qui cum Principibus, Regibus, aliisque in potestate constitutis loquuntur, iisque familiariter utuntur. 578

Cedrorum species. 627

De cedrorum speciebus inter se dissident Hebræi. 23

In cellulis diversis LXX. Inter-

pretes in conficienda Versione Græca fuisse conclusos falsum est. 736

Cerinthus, vel Cerinthum quam herba. 525

Cessatio ab opere quotuplex apud Rabbinos, ejusque varia compensatio. 613

In חגיגה *Chagigâ* agitur de triplici protectione Hierosolymas faciendâ tribus anni temporibus. 136

Chardelinum vinum. 454

חרושת *Charošet*, h. e. *Embama musteum*, vulgo *mostarda*, ad Hebræis in Cœna Paschali adhibitum qua ratione conficitur. 263

Chartæ usum olim cortex papyri supplebat. 424

חבט *Chibbâ*, h. e. *Percussio*, apud Talmudicos, & Rabbinos quid fuerit. 133. 134

Chirodda tunica probrofa fuit. 219. 220.

Chirotheca in urbem obsessam projecta quid olim significaretur. 301

חרם *Chèrem* voti species, quores, vel homines Deo obstringebantur. Hodie apud Hebræos חרם *Chèrem* est pœna Ecclesiastica: ejus formula. 156

Chomer mensura quid contineret. 754.

Christi corpus cur sibi concedi a Pilato Josephus ab Arimathea petierit. 493

Ad Christianam Religionem transeuntem Apostatam suæ gentis quo nomine Judæi appellantur. 274.

Christianæ mulieres cur prohibeantur a Rabbis obstetrices agere apud Hebræos. 186

Christiani ab Hebræis ad contemptum appellantur עברי תלוי

Audè Talai, vel עברי תלוי

Ovedè Talai, h. e. *Servi Suspendi*. 733

Christiani ab Hebræis Cuthæorum nomine appellantur. 382

Christiani quo nomine ab Hebræis vocentur. 252. 253. 309. 310. 382. 387. 391. 391. 393. 733. 770.

Christiani speciatim nunc temporis Minim, vel Minorum nomi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

mi-

- mine ab Hebræis nuncupantur. 252. 253.
- Christianorum nomina propria qua ratione ab Hebræis scribi soleant. 29
- De Christianorum Ecclesiis, Festis, & Sanctis blasphemæ, & pessime Hebræi loquuntur. 219
- Christianos quatenus liceat Judæis ex Rabbiorum sententia fallere. 159
- Christianus quilibet generatim ab Hebræis solet appellari נְצָרִי *Notzari*, h. e. *Nazarenus*. 309
- Christum Jesum qua ratione Hebræi per abbreviaturam derideant. 201
- Christus per contemptum ab Hebræis vocatur אֲרִתֵּי הָאִישׁ *Odd Ais*, h. e. *Ille vir*. 36
- Christus quem Hymnum post Cœnæ Paschalis comestionem recitaverit. 110
- Christus religiose pias Hebræorum cæremonias, & ritus semper servavit. 110
- Christus Servator noster unde dictus Nazarenus. 309
- Christus ab Hebræis ad contemptum appellatur תְּלוּי *Suspensus*. 733
- Christus suam Cœnam celebravit eodem die, quo eam Judæi celebrare solebant. 667
- Christus Hierosolymam se contulit ad celebrandum Festum Tabernaculorum. 325
- Christus cur dictus fuerit a Judæis Sabbatum violasse, cum eo die oculos cæci sputo inunxit. 588
- Christus maxima injuria affectus est a Judæis, dum in ejus Sanctissimam faciem fœde expuerunt, cum turpissimum apud ipsos esset coram aliis expuere. 588
- Cur Christus in institutione Eucharistiæ usus potius his verbis fuerit, *Hoc est corpus meum*, quam illis, *Hic panis est caro mea*, vel aliis. 698
- Messias Christus Jesus ubi clare, aperte, & expresse promittitur in Targumim, sive Paraphrasibus Chaldaicis. 264. 265
- Chronicorum liber Sacræ Scripturæ quomodo Hebraice appellatur. 44
- Cibi quibus verbis consecrentur apud Hebræos. 709
- Cibi vetiti iis, quibus vena facta est. 533
- Ciborum mixtio quid sit apud Talmudistas. 395
- Ciborum mixtio dicta עֲרוּב תבשלין *Irud Tevascelin* quid efficit. 667
- Cibus corruptus, ac propterea vitatus ab Hebræis vocatur טְרֵפָה *Terephâ*. 178
- Cinæræ descriptio. 514
- Cineres vaccæ rufæ in tres partes dividebantur: cui rei infervirent. 428
- Civiles pœnæ apud Hebræos quænam. 372
- Civilis annus a mense תִּשְׁרִי *Tisri*, h. e. *Septembri* apud Judæos initium ducebat. 710
- Clangor in Festo Tubarum edendus quibus symbolis designetur. 771. 772.
- Classes singulæ Sacerdotum in Veteri Testamento quomodo dividerentur. 206
- Claves quatuor ex Rabbiorum sententia sunt in manu Dei, quas nulli unquam Angelo, aut Seraphino tradidit. 450
- Claufula Precum, & benedictionum tempore Templi primi adhibita cur deinde mutata. 161.
- Clavus patibuli collo appensus ex Rambam cui rei inserviat. 478
- Clepsydræ olim qua materia implerentur. 671
- Cœli nomine Deus in Sacris literis sæpe intelligitur. 433. 649.
- In Cœnâ Paschali חֲרוֹסֶת *Charoset*, h. e. *Embamma musileum*, vulgo *mostarda*, ab Hebræis adhibitum qua ratione conficiatur. 263
- In Cœnâ Paschali quatuor tantum vini cyathi Judæis permittuntur. 110
- In Cœnâ Paschali quot vini pocula exhaurire Hebræis permittatur: pœna secus facientium. 110
- Cœnæ puræ quænam a Tertulliano dictæ. 666
- Cœnæ Paschali benedictiones præmittendæ. 497
- Colias piscis. 539
- Collectores eleemosynarum quoniam essent, eorumque munus. 67.
- Ex columbis tantummodo pulli poterant Deo offerri. 188
- Combustio olim pœna Capitalis apud Hebræos quænam. 685
- Combustionis oleum quodnam. 708.
- Concertatio de Altari expurgando qualis fuerit apud Hebræos. 472.
- Concionatores Biblici, & Interpretes Sacrarum Scripturarum quo nomine a Rabbis vocentur. 101
- Concionatores Hebræi. 675
- Concionum, seu Homiliarum liber quo nomine ab Hebræis nuncupetur. 105
- Conclave *Parbedrin* quid esset. 466
- Conclavia septem, seu habitacula gehennæ ex Rabbis quænam sint. 26
- De concubitu varia Rabbiorum monita. 658
- Concupiscentiæ mala a Rabbis solet appellari figmentum, vel fermentum malum. 692
- Conditio abjecta Majorum suorum nemini in memoriam revocanda. 703
- Confessionis ratio ab Hebræis usitata cum Interpretatione Latina. 414. 415. 416. 417. 418.
- Confessionis edendæ ignarus reus apud Hebræos ad mortem ductus quid dicere debuerit. 373
- Conjugale debitum quo nomine ab Hebræis vocetur. 361
- Conopeum Nuptiale. 153
- Per contactum femoris olim juramentum præstatur. 192
- Contractibus quænam subscripção apud Hebræos addi soleat. 686
- In contractibus incendis olim qua ratione Hebræi sudario uterentur. 318
- Contractus sudarii dictus quis olim apud Hebræos fuerit. 318
- Contractuum Æra unde originem duxerit. 628
- In contractuum Instrumentis quid fuerit *Tophas*, & *Toreph*. 758
- Convivæ quomodo se gerere debeant. 397
- Convivia apud Hebræos olim ad septem dies protrahantur. 689.
- Coquus qua ratione se gerere debeat. 397
- כֹּרֶךְ *Corech* vox a Rabbis in ritibus Cœnæ Paschalis adhibita quid significet. 220
- Coriaceum instrumentum in usu apud Hebræos. 753
- Coriandri species quot. 214
- Cor-

Cornu feretri quid. 524
 Cornua decem ex Rabbis in Sa-
 cra Scriptura. 524
 Cornua viatorum. 524
 Coronamentorum liber. 724
 Corporis dispositiones ex R. Abèn
 Ezrà. 731
 Corporis humani anatomia juxta
 Hebræos. 594
 Corporis reclinatio in Cœna Pas-
 chali quid significet. 497
 Corporis vitio Sacerdotes labo-
 rantes vermes ex lignis in Al-
 tari accendendis auferebant.
 736.
 Corpus hominis tria incidunt. 728
 Correctio Scribarum fere tota ab
 Abèn Ezrà rejicitur. 770
 Cortex papyri olim chartæ ufum
 supplebat. 425
 Cortice papyri involuti olim He-
 bræorum mortui sepeliebantur.
 424.
 Corticis papyri usus varius apud
 antiquos. 424
 Corus genus mensuræ. 207
 Coturnicum species. 637
 Creationis liber Hebraice inscri-
 ptus **סֵפֶר יִצְרָח** *Sepher Jetzirah*, vel
סֵפֶר יִצְרָח *Sepher Jetzirah*
 est Cabbalisticus, & Abrahamo
 Patriarchæ tamquam auctori a
 Rabbis tribuitur. 190. Inter
 libros Cabbalisticos est longe
 celeberrimus. 350. 351
 Cretenfes cultum porcis tribue-
 bant. 455
 Inter Criticos Hebræorum prin-
 cipes recensetur Ben, h. e.
 filius, Naphthali, vel Nephtha-
 li, & Ben Ascèr. 63
 Crura in muliere res pudenda quo-
 modo intelligendum. 621
 Crux, cui Christus affixus est,
 quibus verbis a Rabbis design-
 netur. 689
 Cubiculi parietibus, in quo puer-
 pera cubat, mos Judæorum
 Germanorum inscribendi non-
 nulla ad Striges avertendas. 235
 Cubiti Sanctuarii tres fuerunt: ex
 quot palmis singuli consistierint.
 15.
 Culinæ vasa, & instrumenta qua
 ratione ab Hebræis ante Pascha
 purgantur. 705. 706
 Cultri duo in usu sunt apud He-
 bræos. 695
 Cupediæ ab Hebræis in conviviis
 adhibitæ. 446
 Cupediarum species, vulgo *Man-
 dorlaxo*, in usu apud Italos.
 715. 716.

Custodiæ, seu **Φυλακῆς**, ut vocan-
 tur a Prophetis prioribus, quid
 essent: de Custodiis nonnulla.
 368.
 Cuthæorum nomine ab Hebræis
 intelliguntur Christiani. 382
 Cyathus vini parieti illiditur in
 Nuptiis Hebræorum, si Sponsa
 sit Virgo; projicitur in terram,
 si sit Vidua. 430
 Cylindrus quid sit. 387

D

DActyli stomacho jejuno non
 comedendi. 740
 Dactylorum virtutes. 740
 De Dæmonibus absurda Rabbino-
 rum sententia. 616
 Dæmonum proprietates juxta Rab-
 binos. 615
 Deambulandi cum Rabbis ratio.
 473
 Debitum conjugale quo nomine ab
 Hebræis vocetur. 361
 Decem viri, Hebraice dicti
בַּטְלָיִן *Batlanin*, h. e. Orio-
 fi, cur a Synagoga stipendium
 acciperent. 49
 Decima prima, decima de decima,
 & ablatio de decima quid
 esset. 755
 Decimandorum fructuum ex arbori-
 bus collectorum anni initium
 apud Hebræos ducebatur a men-
 se **שבט** *Seebat*, h. e. *Janua-
 rio*. 710
 Decimandorum pecorum anni i-
 nitium ducebatur a mense
אלול *Elul*, h. e. *Augusto a-
 pud Hebræos*. 710
 Decimarum species: decimandi pe-
 cudes modus, & tempus apud
 Hebræos: decimæ quo anno
 pauperibus penderentur, & a
 quibus: decimæ non solum ab
 Israelitis, sed etiam a Sacerdo-
 tibus, & Levitis pauperibus
 solvebantur: quo anno solve-
 rentur. 374. 375
 Decimarum mensura ex Rabbi-
 nis. 755
 De decimis solvendis regula a Ma-
 jemonide tradita. 755
 Dedicacionis Festum quoties ab
 Hebræis celebratum fuerit. 150
 De defunctis quænam Abbreviatu-
 ra adhibeatur. 769. 770
 Ob Dei gloriam morientes sem-
 per quibuslibet viris eximiis
 prælati fuerunt. 112

Dei nomen qua ratione Judæi su-
 perstitiose scribant. 11
 Dei periphrasis apud Cabbalistas.
 23. 39. 41.
 De Dei nomine Tetragrammato
יהוה ab Hebræis dicto **שם**
הַמְפֹרָשׁ *Scem hamphorads*.
 646.
 De Dei providentia. 504. 505
 Denarius quid esset. 98
 Denarius numerus sacer Hebræis.
 257.
 Deprecatio calamitatum apud
 Rabbinos. 163
 Descriptio Nuptiarum Hebraica-
 rum, seu confirmationis Ma-
 trimonii Hebræorum. 429
 Descriptio secundinæ. 637
 In desponatione apud Hebræos
 quæ sint necessaria. 496
 Detentionis, Hebraice **עֲצָרָה**

Härzeret, dies erat Taberna-
 culorum Festi octavus: ratio
 nominis: dicebatur etiam *colle-
 cta fructuum*: cur a Deo hic
 dies Tabernaculorum Festo ad-
 jectus fuerit, Hebræi hærent
 incerti: eorum opiniones: fors
 hac die jaciebatur ad offerendas

victimam, ut in tribus **דְּנָלִים**
Regalim, h. e. *Festis majori-
 bus*: cur appelletur etiam **רֵגֵל**

Reghel: tibia adhibebatur ad
 Festi solemnitatem augendam,
 cum vulgo tria alia instrumen-
 ta usurparentur. 376. 377
 Deus qua ratione a Cabbalisticis
 describatur. 23
 Deus a Rabbis cur appelletur
 nomine **מַקֹּם** *MaKôm*, quod

significat *locum*. 534
 Deus in Sacris litteris *Cœli* no-
 mine sæpe intelligitur. 649
 Deus, & Angeli ab Hebræis ap-
 pellantur **שְׂכָלִים הַנְּפֹרָדִים**

Seecalim hannisradim, h. e. *in-
 telligentia abstractæ*. 428
 Dictiones octodecim in Sacra Scri-
 ptura sunt Correctio Scriba-
 rum. 771
 Dictiones quatuordecim a Rabbi-
 nis excogitatae continentes ri-
 tus, & cæremonias ad Pascha
 celebrandum necessarias. 421
 De dictionibus **בְּנֵי הָעֲרָבִים**

ben aharbaim, h. e. *inter duas*
 O o o o o
 ves-

- vesperas.* 700. 701. 702
Dictionum fines, Hebraice סִפְּרֵי תְּבִיבָה *Sophè Tevde*, appellatur *Abbreviatura imperfecte*, quæ in ultimis vocum litteris elisis, & decurtatis existunt, quarum exempla vide 348. 349
 Didrachma quid esset. 98
 De die primo Novi anni Rabbino-
 rum fabula. 711
 Dierum divisio apud Hebræos. 664
 Dies quo nomine olim apud Hebræos vocarentur: dierum divisio in quadrantes apud Hebræos: dies apud Hebræos non distinguebantur Planetarum nomine, sed alia ratione. 196
 Dies magnus Festivitatibus Joan. 7. 37. quis fuerit. 602
 Dies sex Festi, dicti ab Hebræis יָמֵי שִׁשִּׁים *Jamim Tovim*, h. e. *Dies boni*, & a Tertulliano *Dies magni*, quinam essent. 666.
 Digitis micandi ludus, h. e. *di giuocare alla mova*, unde originem traxerit. 472
 Digitorum nomina apud Hebræos. 540.
 In dignitate constituti cur caute, & opportune observandi. 744
 Discipuli quibus rebus a Rabbinis dicantur esse similes. 671
 Discrimen inter dictiones Hebraicas נָתַל, יָאוֹר, נָהַר, & עֵמֶק. 284
 Ditiores quam partem fructuum pendere primitiarum nomine tenerentur. 753
 Doctores Talmudici cur dicti סְבוּרָאִים *Seburaim*. 345
 Doctores Talmudici quinam dicantur. 38
 Doctores Talmudici quo nomine appellentur. 770
 Per dolores Messiae quid apud Rabbinos significetur. 134. 135
 Domus Abthinas celebris in conficiendo suffitu. 740
 Domus electionis cur vocetur Templum Hierosolymitanum. 61
 Dona Nuptialia apud Hebræos. 687. 688.
 Dos muliebris apud Hebræos quænam sit. 434
 Dotalis Instrumenti Hebraici exemplar cum interpretatione Latina, & annotationibus. 430.
 431. 432. 433. 434. 435.
 Dotis Instrumentum coram duobus testibus in Nuptiis Hebræorum legitur. 430
 Dotis jus in antiquissimis Germaniæ Synagogis, quod in tota Germania obtinet. 704
 Drachma quid fuerit. 100
Dubium de luminaribus quid significet. 589
 Duodecim Prophetæ minores quomodo Hebraice vocentur. 771
- E
- O**B Ecclesiæ dignitatem se devoventes reliquis viris eximii semper prælati fuerunt. 112.
 Ecclesiasticæ pœnæ apud Hebræos. 372
 Eden nomen horti, in quo Adam a Deo Creatore primum collocatus. 360
 Egenis qua ratione olim Hebræi succurrerent. 67
 Eleemosyna est Advocatus in Cælis. 445
 Eleemosyna clam faciendâ. 473
 Eleemosyna solet appellari ab Hebræis צְדָקָה *Justitia*. 445
 Eleemosynæ arcæ, quæ olim erant in Templo Hierosolymitano: earum figura: eliciendi ab iis pecunias munus ad Sacerdotes pertinebat. 676
 Eleemosynarum collectores quinam essent, eorumque munus. 67.
 Elias Propheta dictus Tisbites ab urbe Tisbi, sive Tosab. 673
 Rabbi Eliezer HaKalir Litanicas supplicationes Hebræorum composuit. 406
 De R. Eliezer vulgo גְּדוּל *Magno* dicto nonnulla. 761. 762
 Per Ελληνους *Grecos* quinam Hebræi intelligerentur. 634
 Per Ελληνιστάς Actor. 6. 1. quinam Hebræi significentur. 634
 Embamma muuseum dictum ab Hebræis חֶרֶסֶת *Charisset*, vulgo *moskarda*, in Cœna Paschali adhibitum qua ratione conficiatur, quidque significet. 264
 Embamma muuseum cur in mensa Paschali ab Hebræis adhibeatur. 422
Eminentia in Mundo quatuor in Talmude fuisse dicuntur. 66
 Epicurei a Talmudistis inter eos numerantur, qui in futuro sæculo partem habituri non sunt. 40.
 Epigramma, quo fabula de vitulo aureo ab Hebræis confato exponitur. 358
 Epilepticus cur ita dicatur. 229
 Episcoporum nomen apud Rabbinos. 106
 In Epistolarum inscriptionibus qua Abbreviatura Hebræi uti soleant. 48
 Epistolæ obfignatas resignantibus Excommunicatio a Rabbinis inflicta. 48
 Epistolis ad mulieres missis quænam Abbreviatura inscribi soleat. 769
 Epitaphii exemplar tum de hominibus, tum de mulieribus ab Hebræis cippis inscribi soliti. 190.
 Epitaphium mulieris Basileensis, quæ undecim maritos sepeliverat. 135
 Epitaphium mulieris usitatum apud Hebræos. 190
 Eques cur Hebraice dicatur פָּרָשׁ *Paras*. 447
 Equorum septem proprietates. 348.
 Esther septem virgines speciosissimæ additæ cur ab ea certis, ac distinctis nominibus appellatæ. 145
 Esther libri lectioni Bacchanalium suorum tempore permittitur mulieribus Hebræis cum pueris suis in Synagoga interesse. 457
 Eucharistiæ Sacramentum a Christo in medio Cœnæ communis fuit institutum, & in ejusdem sine Calix consecratus, quidquid contra asserat Scaliger, Ludovicus Capellus, & Baronius, quorum errores deteguntur. 698. 699. 700.
 In institutione Eucharistiæ cur Christus potius his verbis usus fuerit, *Hoc est corpus meum*, quam illis, *Hic panis est caro mea*, vel aliis. 698
 Eucharisticum Sacrificium. 183
 Euphrates fluvius terræ Sanctæ omnium minimus cur dicatur נָהַר גְּדוּל *Fluvius magnus*. 90. 91.
 Exactores scutellarum quinam essent, eorumque munus. 67
 Excisionis pœna triplex apud Interpretes, & Rabbinos. 283
 De Excommunicatione apud Hebræos

- bræos dicta **חֵרֶם** *Chèrem*. 156
- De Excommunicatione levissima ab Hebræis dicta **נִדְּוֵי** *Niddui*: in quo consisteret: responderet fere *Suspensioni* Ecclesiæ Catholicæ: ob quas causas inferretur. 282
- De Excommunicatione apud Hebræos dicta **שְׁמָחָה** *Schammahad*. 659
- Excommunicationis Hebraicæ formula. 156
- Excommunicato apud Hebræos quænam prohiberentur: ex ingressu in Templum Excommunicatus cognoscebatur. 282. 283
- Excreare in alterius conspectu olim injuriosum. 587. 588
- Execrandi formula apud Hebræos. 542.
- Exempla lamentationis apud Hebræos usitatæ. 336
- Exemplar Instrumenti dotalis apud Hebræos cum interpretatione Latina, & annotationibus. 430. 431. 432. 433. 434. 435.
- Exemplar Libelli repudii cum interpretatione Latina, & annotationibus. 435. 436
- Exemplar litterarum, quæ publice affiguntur de venditione domus, aut agri apud Hebræos per auctionem faciendâ. 4
- Exemplum parsimonie Sedecias Rex. 541
- Expectare expectare quadringentis drachmis valet* quid significet, ejusque origo. 268
- Experientia homines sapientissimos reddit. 292
- Experientie certitudinem quo Proverbio Rabbinum exponant. 175.
- Pridie **יוֹם הַכַּפּוּרִים** *diem Expiationis* quænam comedere Judæi prohibeantur. 31
- Expiationis Festum: ejus celebratio: cur institutum: quid eo die Pontifex Maximus ageret. 195. 196. 216. 217. 218.
- Exules cur ad mortem Summi Pontificis in Azyliis manere debuerint. 508
- F
- F**Abella risu digna. 751
- Fabula Hebræorum de Propheta quodam Tammuz disto. 738.
- Fabula de leone, & perdice. 517
- Fabula de mustela. 143
- Fabula Rabbinorum de ossè *Tarvad*, sive *Luz*. 751
- Fabula Rabbinorum de die primo Novi anni. 711
- Fabula Rabbinorum de Isaia Propheta. 299. 300.
- Fabulæ Judæorum de fluvio Sambatjone. 342. 343. 344
- Facultates, ad quas datur reditus, vel non, quænam sint, & quomodo ab Hebræis vocentur. 8
- Facultates depilationis quæ fuerint. 471
- Facultates desertæ quænam a Rabbinis appellantur. 566
- Facultates pecudis fervæ quid fuerint. 470. 471
- De fama sinistra laborantibus quæ ratione Rabbinum mentionem faciant. 681
- De famelicis sententia Proverbialis. 731
- Fauces in Sacris litteris admodum celebres. 375
- Feles cur sint obliuosi. 365
- Femoralia Sacerdotum vestis describuntur. 213
- Femore tacto olim juramentum præstabat. 192
- Feretri cornu quid fuerit. 524
- Fermentum, vel figmentum malum a Rabbinis solet appellari concupiscentia mala. 692
- Ferta libaminum quænam fuerint, eorumque mensura. 258
- Festa Nativitatis Christi a Rabbinis quodam dicuntur per contemptum instituta in Ecclesia **בְּשֵׁבִיל הַתְּלוּי** *propter suspensum illum*, h. e. Christum. 733.
- Festa Regalia, sive majora tria fuerunt apud Hebræos, & quænam. 109. 554
- In Festis tribus præcipuis quis Hymnus ab Hebræis recitetur. 109
- Festum **שְׂמֵחַת תּוֹרָה** *Letitiæ Legis*. 651
- Festum per antonomasiam est Festum Tabernaculorum. 350
- Ad Festum Hierosolymas ascendentibus Israelitis tria a Deo præcipiebantur. 554. 555
- Ficus matura* quando appelletur puella a Rabbinis. 398
- Ficus maturescens* quando vocetur puella a Rabbinis. 398
- Figuræ hominis in nummis ab Hebræis non efformantur. 679
- Filia a Rabbinis quando appellatur **קַטְנָה** *Ketannah*, h. e. *parva*, vel **תִּינוּקָה** *TindKet*, h. e. *puellula*, quando vero **נַעֲרָה** *Naharâ*, h. e. *puella*, & quando **בּוֹגֶרֶת** *Boghèret*, h. e. *pubescens*. 44
- Filia, **בֵּין שְׁבִנָּה** *postquam pubuit*, apud Hebræos dicitur libera esse a potestate Patris. 44.
- בַּת קוֹל** *Bat Kol*, h. e. *Filia vocis* quid fuerit. 64. 66
- Per **בַּת קוֹל** *Bat Kol*, h. e. *Filiam vocis* Talmudistæ ajunt post Prophetas futura sibi fuisse indicata. 64. 66
- A filiis paternæ artes exercendæ. 423.
- Fines dictionum, Hebraice **סְפָרֵי תִיבוֹת** *Sophè Tevòt*, appellantur *Abbreviaturæ imperfectæ*, quæ in ultimis vocum litteris elisis, & decurtatis existunt, quarum exempla vide 348. 349
- Fini librorum quænam Abbreviatura adscribatur. 772
- Firmamenta sunt septem ex Hebræorum sententia. 577
- Fistulæ tres in animantibus. 412
- Flagellatio quotuplex: flagellandi ratio apud Hebræos: flagellatio est in usu apud Orientis populos: flagelli materia: plagarum numerus: coram tribus Judicibus flagellatio peragebatur: flagellationis locus. 238. 239. 240.
- Fluvii terram Israel circumcuntes. 187
- Fluvii* nomine in Sacris litteris per antonomasiam intelligitur Euphrates, vel Jordanes. 284
- Ad fluviorum pontes cur initio Novi anni nonnulli ex Hebræis se conferant. 711
- Fluvius Sambatjon cur revera non detur, licet multi Auctores de eo mentionem faciant. 345
- Fœminæ nobiles olim capillis alienis, vulgo *parruca*, utebantur. 397
- Fœminarum sterilitas unde cognoscenda. 672
- Pulvis sanoris* quid fuerit. 585
- Fœtoris indicia ex Rabbinorum Ppppp 2 fen-

- sententia quænam sint : 456
Foraminum, & Concavitarum nomine quænam corporis membra Rabbini intelligant. 145
 Formula Excommunicationis Hebraicæ. 156
 Formula loquendi ante vini consecrationem apud Hebræos. 315
 Formula maledictionis apud Talmudicos. 169
 Formula usitata in principio librorum Hebraicorum, aut scriptorum privatorum. 45
 Fortunæ in qualibet domo olim lectus stratus servabatur, ut domino, familiæque libentius haberet. 69
 Fortunæ olim in qualibet domo mensa perpetua instruebatur. 521.
 Fossarum nomina varia apud Rabbinos. 157
 Frontalia, & Phylacteria eadem res omnino sunt. 172
 De fructibus decimæ nomine solvendis nonnulla animadvertione digna. 754-755
 Fructus arborum apud Hebræos tribus prioribus annis abiciebantur veluti impuri, ac vetiti, quarto anno veluti primitiæ Deo consecrabantur, quinto, & aliis deinceps arborum possessoribus cedebant. 382
 Fructuum decimandorum ab arboribus collectorum anni initium apud Hebræos ducebatur a mense **שְׁבַת** *Sevât*, h. e. *Januario*. 710
 De fructuum separatione, sive primitiis nonnulla scitu digna. 753.
 In frumento idem profus est spica mutica, ac omphax in vitibus. 53
 Futura qua ratione in Veteri Testamento manifestarentur. 279

G

- G**abriel nomen Angeli ex qua tuor, qui perpetuo solum Majestatis divinæ circumstant. 5. 6. cur ita appellatus. 6
 Galilæa duplex fuit: utriusque lingua diversa. 77
 Mare Galilææ, & mare Tiberiadis idem sunt. 80
 Galilæa Talmudistis propter impolitam linguam deridentur. 77.
 Galilæi linguam Hebræam usurpabant, sed rudem, & impolitam. 76
- Rabbi Gedaliæ nonnulla pertinentia ad fluvium Sambatjonem. 344.
 Gehenna unde dicta. 71
 Gehennæ septem conclavia, seu habitacula quænam sint ex Rabbinis. 26
 In Genealogiis Sacræ Scripturæ marium tantummodo mentio fieri solet. 126
 Genesar, vel Genesareth terra cur ita dicta. 80. 81
 Gentes ritum frequentem fe lavandi apud Hebræos usitatum ab iis sunt mutuata, eosque in Sacris peragendis imitata. 564.
גֵּהֶנְיִם *Gheonim*, h. e. *Excalentium* nomine quinam significantur, & quid. 66. 67
גֵּהֶנְיִם *Ghemarâ* quid. 79
 Rabbi Gersom tres anathematum species iis infligit, qui litteras obsignatas resignare audent. 63.
 Glossa magna Hebraica reperitur in singulos Pentateuchi libros. 65.
 Glossarum magnarum in Pentateuchum stylus impurus est, ac difficilis: earum auctor Rabbi Bar Nachmōni. 65
 Godoliæ mors quo mense, & die contigerit. 476
גִּוְיִם *Golm* per contemptum appellentur Christiani ab Hebræis. 43. 72.
 Gomer, seu Gomor mensura aridorum: cur ita dicta: de ea nonnulla. 369. 370
 Gordelinum vinum. 454
Gozan est idem fluvius, ac *Sambatjon* juxta opinionem Majemonidis. 343
 Græcanici, & Græcistæ quinam Judæi fuerint. 634
 Grammatica cur Hebraice dicatur **דִּקְדוּק** *DiKdûK*. 99
 Grammatica composita a R. Moscè Kimchî fratre Davidis dicta **מִחְלֵךְ שְׁבִילֵי הַדַּעַת** *Aditus semitarum scientiæ*. 277
Grossulus quando vocetur puella a Rabbinis. 397
 Gubernator Synagogæ quis dicatur. 440. 467

H

- H**abitacula septem gehennarum quænam sint ex Rabbinis. 26.
 De Hæreticis qua ratione ab Hebræis mentio fiat. 720
חֶטְוִיִּם *Chetuvim*, h. e. *Hagiographorum* nomine quinam libri ab Hebræis intelligantur. 519
 Hagiographorum Targum revelatione cupienti Jonathani quid ex Rabbinis acciderit. 750
 De haſta Phinees miraculum. 670
 Hebdomada quotuplex apud Hebræos: ejus dies qua ratione vocentur. 693
 Hebdomadarum Festum. 693
 Hebræa lingua secundum varietatem provinciarum varia erat: pura in Sacris peragendis tantummodo adhibebatur, eamque optime callebant Pharisei, Scribæ, Rabbini, & Magistri. 76.
 Hebræi Jesu Servatoris nostri nomen pronuntiare coacti qua ratione proferant. 201
 Hebræi olim qua ratione egenis succurrerent. 67
 Hebræi qua ratione exprimant verba Latinorum *iterum vale*. 720.
 Hebræi variis temporibus diversa ratione annos numerarunt. 711.
 Hebræi quomodo nomina propria Christianorum scribere soleant. 29
 Hebræi superstitione singulis ferme horis ad se expiandos ablutione utuntur. 564
 Hebræi antiqui se non Sapienter, sed Sapientum discipulos appellabant. 766
 Hebræi se invicem honore proferentes nomen proprium proferre dedignati quomodo se appellent. 367
 Hebræi quo ætatis anno juxta Aben Ezrâ obedire teneantur præceptis a Mose traditis. 475
 Hebræi antiqui solebant se non **חֲכָמִים** *Sapientes*, sed **תַּלְמִידֵי חֲכָמִים** *Discipulos Sapientum* vocare. 766
 Hebræi qua ratione Christum **ישו** *Jesû* derideant. 201
 Hebræi præsci non erant ita gloriosi.

- riof, ut hodierni. 228
 Hebræorum Bacchanalia. 457
 Hebræorum fabula de Adamo primo omnium hominum parente. 294
 Hebræorum Confessio Hebraice dicta *וידין* *Viddin*, cum versione Latina. 414. 415. 416. 417. 418.
 Hebræorum in Christianos odium. 395. 453.
 Hebræorum opinio de Urbe Roma: quæ de ejus origine a Rabinis fabulosa traduntur. 561. 562.
 Hebræorum Historia de libro *זוהר* *Zohar* maximi semper ab Hebræis post Talmud habito ad trutinam revocata. 597. 598.
 Hebræorum jejunia. 476
 Hebræorum Matrimonium, sive Nuptiæ describuntur. 429
 Hebræorum mortui olim papyri cortice involuti sepeliebantur. 424.
 Hebræorum nomen unde originem traxerit. 357
 Hebræorum odium in porcos. 454. 455.
 Apud Hebræos titulorum usus incæpit tantummodo post Christum natum. 581
 Hebræus ex Hebræis ad Philipenses cap. 3. v. 5. quid significet. 634.
 Hebraicarum Nuptiarum descriptio. 429
 Hebraici populi divisio. 73
 Hebraici populi adpersio fiebat cineribus vaccæ rufæ cum aqua mistis. 427. 428
 Hemerobaptisæ quinam dicti. 474.
 Herba ab Hebræis adhibita ad eundem agnum Paschalem Exodus. 12. 8. dicta *מררים* *Merrim* quænam esset. 739
 Hessæi una ex Judæorum Sectis: unde dicti fuerint, & quo tempore incæperint. 158
 Hierosolyma urbs in tres partes dividebatur: earum nomina. 373.
 Hierosolyma quo die a Nabuchodonosore arctissima obsidione circumvallata. 476
 Hierosolymam ad Festum ascendentibus Israelitis tria a Deo præcipiebantur. 554. 555
 Hierosolymam Christus se contulit ad celebrandum Festum Tabernaculorum. 325
 Hierosolymis locus erat assignatus discipulis, & docentibus, quo frequentes viri eruditi tribus anni Festis solennioribus conveniebant, ut de locis Sacræ Scripturæ difficilibus, & obscuris inter se conferrent, ac disputarent. 338
 Hierosolymitanæ urbis portæ Ælius Adrianus Imperator suum cum porcellis imponi voluit. 455.
 Cum Hierusalem Hebræi semper teneantur meminisse, ideo hanc Abbreviaturam *שערה* parietibus albis ædium, vel Synagogarum in medionigri orbis, aut alterius figuræ solent inscribere, ut intuitum oculi facilius ad eam legendam convertantur. Significatio autem hæc ei subjecta est. *Nigrum super albo est memoriale desolationis*, videlicet Templi, & Urbis. 715
 Hillel quis fuerit. 45
 Hillel mansuetudinis exemplum. 542.
 Hillel fenex rogatus, ut Legem totam paucissimis verbis doceret, quid responderit. 332
 Hillel, & Schammai, vel Sammaï, vel Sammæa floruerunt annis circiter 100. ante Templi secundi everisionem. 65
 Hilleliana Secta. 45
 Hillelis Schola pro illius Sectatoribus usurpatur. 45
 Hillelis septem posterius solum dicuntur decorati titulo *Rabbân*. 582. 583.
 Hircus caprarum Deo sacrificabatur supra annum ætatis primum, infra secundum. 188
 Historia de libro *זוהר* *Zohar* maximi semper post Talmud ab Hebræis habito ad trutinam revocata. 597. 598. 599
 Historia Rabinorum de Achabo, & Sedecia falsis Prophetis. 503. 504.
 Historia Versionis Græcæ LXX. Interpretum. 734
 Holocaustum quid: cur Hebraice *עולה* appellatum: quotuplex; quando, & a quibus offerendum: inter Sacrificia omnium antiquissimum. 366
 Homer quid. 369
 Homicida ab Hebræis habetur, qui legitimum Matrimonium non contrahit. 429
 Hominis figuræ in nummis ab Hebræis non efformantur. 679
 Hominis Epitaphium usitatum apud Hebræos. 190
 Homiliarum, seu Concionum Hebraicarum liber quo nomine ab Hebræis vocetur. 105
 Homines antiquissimis temporibus solebant jurare manu posita sub femore illius, pro quo jurejurando se obstringebant. 192.
 Quibus hominibus nomen impostum fuerit antequam nascerentur ex R. Eliezer. 644
 Hominis ætas a Rabinis in tredecim partes dividitur. 519
 Homo honorat locum, non locus hominem. 534
 Homo in tribus rebus ex Talmudistis cognoscitur. 210
 Honor a maritis uxoribus tribuendus. 433
 Honoris causa quo loquendi modo utantur Hebræi. 227
 Horæ Precum apud Hebræos. 665.
 Horæ divisio apud Hebræos. 665.
 Hospitibus humanitatis causa tria exhibenda. 27
 Hospitibus quænam officia præstanda. 223. 224
 Hospitium apud Pumbeditanos tutum non erat. 560
Hosanna dictio Hebraice duplici modo scribitur: quid significet. 112. 118.
Hosanna magnum quid sit. 117
Hosannoth sunt preces in Festo Tabernaculorum recitandæ. 118.
 Hofe pro Hofea Propheta recte usurpatur. 193
הלל *Hymnus*. Quis per hanc vocem Hymnus ab Hebræis intelligatur. 109. quo tempore ab ipsis recitetur. 109. recitatus fuit ab Apostolis post Cœnam Paschalem. 109
 Hymnus Ægyptius quis sit. 100
 Hyssopo Sacerdotes utebantur in aspersione Sacris. 6

- I
- יך** *Jad* liber a Rambam conscriptus fuit. 9
- יחז** *Jachatz* vox a Rabbis in vocibus Cœnæ Paschalis adhibita quid significet. 185
- Jalebûr* quid sit. 452
- Janne, & Mambre nomina diversaratione scripta inveniuntur. 718
- De Janne, & Mambre Magis Ægypti celeberrimis, de quibus fit mentio in Epistola 2. D. Pauli ad Timotheum cap. 3. v. 8. nonnulla. 717. 718. 719
- יך** *Javach* dictio in ritibus Cœnæ Paschalis quid significet. 222
- R. Scelomô Jarchi vita. 600
- Javan Græcorum pater. 197
- Idololatræ vocabant Idola suam nomine **אבי** *Pater meus*. 70
- Idololatris, & Blasphemis præter lapidationem quænam infamix nota inureretur. 555
- Jejunia Hebræorum. 476
- Jejunii dies* quis per antonomasiam a Jeremia vocetur. 195
- Jejuno stomacho dactyli non comedendi. 740
- Jephte mater qualis fuerit. 460
- Jericho urbs cur sic appellata. 191.
- ידע** *Iddah* fuit animal, cujus adminiculo arioli utebantur. 183. 184.
- יהוה** *Jehova*, h. e. Dei nomen Tetragrammaton ab Hebræis dicitur **שם המפורש** *Scem hamphorâsch*. 646
- Rabbi Jehudâ inter Hebræos sapientissimus Legem Oralem, sive ore traditam ex schedulis collegit, & litteris mandavit. 713. 714.
- ישו** *Jesu* Abbreviatura quid significet. 201
- Jesu Salvatoris nostri nomen Hebræi pronuntiare coacti quatione proferant. 201
- Jesum Christum qua ratione per Abbreviaturam Judæi derideant. 201
- Ignis cultus, & veneratio antiquissima. 300
- Ignis inventio juxta Rabbinos. 574
- Impensæ majores cur faciendæ potius in vestitum, quam in vitium. 703
- Impietatis Regaum quodam ab Hebræis appelletur. 273
- Impudentum tria genera apud Talmudistas. 362
- Inclinatio dicta **הסבה** *Asibba* est unus ex ritibus in Cœna Paschali adhibendis. 313
- Inclinationis ritum non servantem in Cœna Paschali quænam pena infligatur. 110
- Index Alphabeticus **פרישור** *Parascharum*, sive *Sectionum Legis Moïsis*. 462. 463. 464
- Indigenæ quinam essent apud Hebræos. 73
- Inebriantis poculi præbendi damnatis origo. 373
- Instrumenti Dotalis Hebraici exemplar cum interpretatione Latina, & annotationibus. 430. 431. 432. 433. 434. 435.
- In Instrumentis contractuum cur olim Notarii spatium, sive lacunam relinquerent. 758
- Instrumentum coriaceum in usu apud Hebræos. 753
- Instrumentum Dotalis in Nuptiis Hebræorum coram duobus testibus legitur: Nuptiarum Hebraicarum descriptio. 430
- Intercalaris annus, & communis quibus nominibus ab Hebræis appellarentur. 713
- De anno intercalari animadversione digna. 660
- Intercalatio a Deo non fuit præcepta, a Prophetis tamen adhibita. 712
- Intercalatio quibus annis usurparetur apud Hebræos. 712. 713
- Anni intercalatio per Synedrii Præsidentem fiebat. 713
- De intercalatione quid senserint Karæi. 713
- Ad deliberationem de intercalatione faciendâ utrum Rex adhibitus fuerit. 713
- Intercalationem Judæi adhibuerunt ad annum Lunarem Solari æquandum. 712
- Interfecti Regni*, Hebraice **הרוגי מלכות** dicti, locutio Proverbialis quid significet. 222
- Interpres Vulgatæ, h. e. D. Hieronymus, quo nomine a Rabbis vulgo appelletur. 770
- Interpres Scripturarum Sacrarum, & Concionatores Bibliici quo nomine a Rabbis vocentur. 101
- Interrogantibus antiqui respondere solebant *ita, est, non &c.* 110
- Invocatio Angelorum Sacrarum litterarum testimoniis probatur. 414.
- R. Jochanân ben Zachai gloriosissimus fuit. 509
- R. Jochanân Ben Nuri cur dictus apothecariorum capsula. 543
- Jonathani Hagiographorum Targum revelare cupientes quid ex Rabbis acciderit. 750
- יום טוב** *Jom Tou* quid significet apud Rabbinos. 184. 185
- Ab Josepho Historico alii Auctores fabulas hausisse videntur de fluvio Sambatjone. 344
- Josephus Geneseos cap. 49. v. 26. cur *Naziræus inter fratres dictus*. 287. 288
- Josephus ab Arimathæa cur corpus Christi sibi concedi a Pilato postularit. 493
- Josias Rex pius locum, ubi Moloch liberi immolabantur, qua ratione contaminaverit. 71
- Isaacus Patriarcha cur a Rabbis vocetur *pala vertens granarium*, 386.
- De Isaiâ Propheta Rabbinarum fabula. 299. 300
- Israëlitæ qua ratione variis temporibus ascendunt numerarint. 712
- Israëlitis ascendentibus Hierosolymam ad Festum tria a Deo præcipiebantur. 554. 555
- De Israëlitis justis qua ratione ab Hebræis mentio fiat. 720
- Iter Sabbati quot cubitis constet. 398. 399.
- Jubilæus annus quis esset, & cur ita appellatus: cur institutus: quomodo celebraretur: erat Judæorum epocha: ejus solemnitas, & privilegia: Jubilæorum solemnitas quo tempore desierit. 182
- יחזקאל** *Juchafsch* libri quis auctor fuerit, & ubi primum typis editus. 41
- Judæi cujusdam infana superstitio. 612.
- Judæi Apostatam suæ gentis ad Christianam Religionem transeuntem quo nomine appellent. 274.
- Judæi prisci non erant ita gloriæ cupidi, & Thrasones, ut homini. 238
- Judæi sibi invicem prosperitatem optantes, vel malum imprecantes quibus verbis utantur. 307
- Judæi, qui Pisæ sepeliuntur, cur trium dierum spatio ex Rabbinarum sententia penitus absumantur. 493
- Ju-

Judæi de Christianorum Ecclesiis, Fests, & Sanctis pessime, & blasphemè loquuntur. 219
 Judæi qua ratione olim mortuos suos planxerint. 336
 Judæi mense Septembri se in libertatem per Messiam vindicandos existimant. 710
 Judæi ad aras sacrificantes die Sabbati pecudum more mastati, & occisi. 611
 Judæis ex Rabinorum sententia quatenus liceat Christianos decipere. 159
 De Judæo Apostata. 650
 Judæorum Germanorum mos nonnulla inscribendi parietibus cubiculi, in quo puerpera cubat ad avertendas Striges. 235
 Ad Judæos ex Aëdibus sacris arce-dos suam cum porcellis in earum januis veteres expresserunt. 455.
 A Religione Judaica desciscientes cur ab Hebræis proditores appellentur. 651
 Judices Hebræi quinam. 372
 Judices Hebræi quid agerent antequam mortis sententiam ferrent. 372. 373
 Judices cur vocentur *anseres albi*. 517.
 Judices cur non debeant accipere munera. 623
 Judicii monita sex cavenda. 623
 Judicia olim in Urbium portis exercebantur. 44
 Judicii exercendi forma apud Hebræos. 373
 In judicio Cœlesti quinam sint hominis patroni, & advocati. 445
 Juge Sacrificium quo die abrogatum. 476
 Jugum boum apud veteres in quo differret ab hodiernis jugis. 353
 Julii mensis die nono cur Judæi magnam tristitiam præ se ferant. 765
 Jupiter a Plinio vocatur Belus. 54
 Juramenti olim in usu apud Hebræos variæ species. 606
 Juramentum antiquissimis temporibus præstabatur per femoris contactum. 192
 Jurandi formula per **היכל** *Templum*: Tempora fore tria Rabbi-ni sibi persuadent. 108
 D. Justinus Martyr ab Alexandrinis deceptus. 736
 Juvencus Deo sacrificabatur infra triennium. 188

K

K Abbala quid sit. 492
 Kabbalæ species. 86
 Kabbalistæ qua ratione Deum describant. 23
Kandè vox magica ab Hebræis adhibita ad sanandos morsus serpentum, vel canum rabidorum. 541
 Karæi cur ita dicti. 41
 Karæi de intercalatione quid senserint. 713
 Karæi quænam Secta apud Hebræos. 544-545
Kardè montes ubi siti. 522
Karresma quodnam Festum. 523
 Rabbi ben Katin jussu dicuntur duæ rotæ ædificatæ, quæ perennem ad Labrum æneum aquam ex fonte attrahebant, ne in Labro corrumperetur, ac putresceret. 210
 Kidron torrens ubi situs. 496
Kisledu mensis nomen respondentis nostro *Novembri*: cur illum Hebræi ita appellarint. 215
Krybbatæ quænam carmina. 545
קשיטת *Kesitæ* Genes. 33. 19. quid sit. 546

L

L Abram æneum: ejus significatio, & usus: ejus figura a Talmudicis descripta. 210
 Labri ænei mammarum cur duodecim fuerint. 210
 Ad Labrum æneum duæ rotæ jussu Rabbi Ben Katin ædificatæ perennem aquam ex fonte attrahebant, ne in Labro corrumperetur, ac putresceret. 210
 De *Lacuna* sive *spatio*, quod olim relinquebatur a Notariis in Instrumentis contractuum. 758
 Lætitia Legis, Hebraice **שחת** *Simchât Toyâ* dicti, Festum. 651
 Lamentationis apud Hebræos usitata exempla. 336
 Lamentatores in usu apud Hebræos ad descendens mortuos ducti. 336
 Lamentatores apud Talmudicos insignes quinam. 336
Lamina Pontificis ornamentum. 477.
 Lana ovium qua ratione pura, & nitida conservetur. 204
 De lapidatione apud Hebræos usi-

tata. 555
 Præter lapidationem quænam infamiae nota blasphemis, & Idololatris inureretur. 555
 De lapide **שמיך** *Samir*. 656

Lapides impletionis cur ita dicti. 642.
Lapis foundationis in Templo primo situs quis fuerit, & cui rei inserviret: fabula Talmudica de eodem. 89. 90
 Latro - scæmina ab Hebræis

קטלנית *Katlantô* dicta quænam sit. 501

Lavandi se ritum frequentem apud Hebræos ab iis Gentes sunt mutuata, eosque in Sacris peragendis imitata. 564
 Lecti calceus quid esset apud Hebræos. 354
 Lectio **שמע** *Audi* quænam apud

Hebræos. 546
 Lectio Sabbatina etiam aliis hebdomada diebus cur ab Hebræis legatur. 462

Lectio libri Estheræ Bacchanalium suorum tempore permittitur mulieribus Hebræis cum pueris suis in Synagoga interesse. 457

Lectio Prophetica usus ab Hebræis dicta **הפטרה** *Aphtravâ*

ad hanc diem in Synagogis servatur. 403

Lectus in qualibet domo olim Fortunæ semper stratus erat, ut Domino familiæque libentius faveret. 69

Cum Lege quid primitiarum nomine solvendum esset, non definiatur, portio quænam a **חכמים** *Sapientibus* determi-

nata fuerit. 753-754

Legem Domini in Suggesto ligneo ad hoc parato tenebatur Rex singulis septem annis, transacto die primo Festi Tabernaculorum, legere coram populo. 350
 Legionis nomen cui tribui possit. 232.

Legis nomine quinam Sacra Scripturæ libri ab Hebræis intelligantur. 519
 Legis tabulæ quo die fractæ fuerint. 476

De leone, & perdice fabula. 517

Leones sex utrinque in gradibus tribunalis Salomonis dispositi quid demonstrarent. 624
 Lepræ species variæ. 484

- Acta dōs minuta duo* a Vidua Evangelica in gazophylacium injecta quid fuerint. 655
- Levitæ ex Suggesto populo benedicebant. 95
- Levitarum origo, significatio, vestis, munus, & habitatio. 233
- Leviticus vocatur etiam תִּירָת *Tirath*
- כהנים** *Lex Sacerdotum*. 768
- Lex Sacerdotum* est liber vulgo dictus *Sifra*. 768
- Lex tota ex Hillele quibus rebus nitatur. 332
- Lex Mosis, sive Pentateuchus in quot præcepta ab Hebræis dividatur. 770
- Lexicon parvum Rabbinicum a R. Elia Levita Germano compositum cur appelletur *Tisb*. 663.
- Libamini aquæ ritus describitur. 350.
- De Libano monte quid animadvertione dignum. 12
- Libanus mons celeberrimus propter cedros unde dictus. 232
- Libatio, seu effusio aquarum dicta נִסּוּךְ הַמַּיִם *NisûK hammâim* fiebat die septimo Tabernaculorum, cujus ritus describitur. 325. 226. 350
- Libonica Scriptura quænam. 232
- Libelli repudii exemplar cum interpretatione Latina, & annotationibus. 435. 436. 437
- Libellorum repudii dandorum facilitati per מוֹרְנוּ *Morênu* consultum est. 228
- Libellus repudii apud Hebræos a tempore Christi in usu fuit. 437
- Libellus repudii *calvus* dictus quis esset. 74
- Liber coronamentorum. 724
- Liber Creationis*, Hebraice inscriptus יְצִירָה *Yezirâ*, vel סֵפֶר יְצִירָה *Sepher Yezirâ*, est Kabalisticus, & Abrahamo Patriarchæ tamquam auctori tribuitur. 190.
- Ob liberationem populi Israelitici per Estheram factam Hebræi Bacchanalia sua celebrant. 457
- Libri a Rabbi Majemonide compositi. 593
- Libri pagina cur ab Hebræis שְׁעָרֵי *She'arî* h. e. *ostium* appelletur. 425
- Libri Sacræ Scripturæ ab Hebræis rejecti. 520
- Libri Sacri in Canonem Hebræorum relati. 519
- Libri tres in Talmude בְּנֵי בַּא *Ba'vad*, h. e. *Porta* appellati, in quibus agitur de rebus Politicis, Juridicis, & Forensibus. 43
- Librorum fini quænam Abbreviatura ab Hebræis adscribatur. 772
- Librorum Rabbinicorum cognitio est necessaria ad intelligendam recte, & funditus Sacram Scripturam. 29
- Libros Rabbinorum intelligere non est cujusvis. 29
- Ad libros Hebræorum intelligendos, ac præcipue Rabbinorum prorsus necessaria est Abbreviaturarum cognitio. 29
- Librum solum Estheræ cum Legge Mosis per adventum Messæ non esse abrogandum Judæi sibi persuadent. 457
- Liburna, Liburnæ, Liburnica genus navigii levissimi, ac velocissimi unde dictum. 232
- Ex lignis in Altari accendendis vermes a Sacerdotibus corporis vitio laborantibus tollebantur. 736.
- Lignorum aridorum nomine quid apud Rabbinos significetur. 504
- Lignum, quo creditur Moses apud Hebræos dulces reddidisse aquas amaras. 23
- Lingua *AsKends* quænam sit. 238
- Lingua barbara quænam apud Hebræos dicatur. 237
- Lingua Hebræa secundum varietatem Linguarum varia erat. 76.
- Lingua maledica quot occidat. 241.
- Linguarum exterarum nomina quæ ratione ab Hebræis scribantur. 30.
- Linteo Sagan pone sequens Sacerdotem Summum signum dabat Levitis, ut canerent, instrumenta musica pulsarent &c. 318
- Liquorum generalium nomina apud Hebræos, ad quos cætera liquida omnia revocantur. 678
- Litanie Hebræorum a Synagoga olim in publicis supplicationibus recitari solitæ cum interpretatione Latina. 409
- Litanicæ Hebræorum supplicationes cum interpretatione Latina. 407
- In Litanis Hebræorum per שְׁלוֹשׁ סְעִילִים *Seillîs* Sanctissima Trinitas designatur. 413
- Littera *Nun* cur in Litanis Hebræorum ordine Alphabetico digestis omittatur. 414
- Litteræ אָוֵי *Avî* dictæ cur אָמוֹת הַקְּרִיאָה *masses lectio-nis* vocentur. 15
- Litteræ Sacræ cur unico verbo קָרָא *Kard*, vel מִקְרָא *Mikrâ* appelentur. 40
- Litterarum coronamenta quid. 724.
- Litterarum exemplar, quæ publice affiguntur de venditione domus, aut agri apud Hebræos per auctionem faciendâ. 4
- Litterarum Sacrarum exemplaria quo die combusta. 476
- Ad Litteras Sacras recte, & funditus intelligendas Rabbinicorum librorum cognitio est necessaria. 29
- Loca Targumin, sive Paraphrasium Chaldaicarum, in quibus Messias Christus Jesus clare, aperte, & expresse promittitur. 264. 265.
- Locum homo honorat, non locus hominem. 534
- Locus Patrum suorum implevere quid significet. 535
- Locus apud Rabbinos est nomen Dei, quia Deus ubique præsens est. 45
- Locus expansionis quis apud Hebræos diceretur. 441
- Logicarum propositionum varia nomina apud Hebræos. 713
- Lucerna separationis quænam. 60
- Lucernæ Sabbatinæ: earum accensio cur ad fœminas pertineat. 311
- Luctus qua ratione apud Hebræos olim significaretur. 2
- Luctus dies apud Hebræos olim erant septem. 689
- Ludovicus Capellus errat in recensendo tempore institutionis Sacramenti Eucharistiæ. 699
- Ludus micandi digitis, h. e. *di-giuocare alla mora*, unde originem traxerit. 472
- לולב** *Lulub* adhibitus ab Hebræis in Festo Tabernaculorum quid sit. 236
- Lumen captivitatis quis appelletur. 270
- Dubium de luminariis* quid significet. 589
- Lupinorum amarorum qua ratione tollatur. 756
- De לֹוֹ *Luz* osse, sive תְּרוּר *Tar-*

Tarodd quid fabulentur Rab-
bini. 751
Lunaticus per antonomasiam di-
ctus quis Rabbini sit. 191

M

מעמד *Maamad* erat Coetus de-
lectus Oblationibus, Precibus-
que praefectus, ut rite, & re-
cte pro populo Hebraico fie-
rent: isti Coetus quot numero
essent: de his Coetibus nonnul-
la. 368

סדר מעמדות *Seder Maamadot*, vel **ספר מעמדות** *Sepher Maamadot*, h. e. *Ordo Sta-
tionum sacrarum*, vel *Ordo Pre-
cum*, & *Lectio* quid sit:
ejus origo: ejus editio. 368

מחזור, & **מחזור** *Machazor*
libri nomen. 140

מגיד *Maggid* dictio a Rabbi-
nis in ritibus coenae Paschalis
adhibita quid significet. 247
Magica ars celebris in Aegypto.
717.

Magister D. Pauli Apostoli in Ju-
daismo quis fuerit. 483
Majemonides quoslibet compo-
suerit. 593

R. Majemonidis vita. 593
Majemonidis regula de solvendis
decimis. 755

Majorum suorum conditio vilis,
& abjecta nemini exprobran-
da. 703

Mala sibi invicem adversantia.
122.

Maledictionis formula apud Tal-
mudicos. 169

Mambre, & Janne Magorum
nomina diversa ratione scripta
inveniuntur: nonnulla de Mam-
bre, & Janne inservientia tex-
tui Epistolae D. Pauli ad Ti-
motheum cap. 3. v. 8. illustran-
do. 717. 718. 719

Mammæ partes quibus nominibus
ab Hebraeis appellerentur. 402

Mamona, vel *Mammona* quid
proprie significet. 256

Mane, vel *Manes* vir Perfa Hæ-
resiarcha, cujus Sectatores Ma-
nichæi dicti fuere: de eo non-
nulla. 246. 247

Manichæi unde appellati. 246

Manipuli hordeacei oblatio quo-
modo fieret: ante ejus oblatio-
nem non licebat falcem in se-

getem immittere. 370
Manus imponendi initiandis mos
ab Hebraeis ad Christianos tran-
sit. 334

Manuum impositio a Deo fuit in-
stituta: quomodo perageretur:
erat a Domino victimæ tan-
tummodo facienda: quinam
manum victimæ imponere pro-
hiberentur. 330. 331

Manuum impositione olim Rab-
bini creabantur. 352

מפתיר *Maphthir* quis ab He-
bræis appelletur. 402

Mappæ nomine Judæi vocant lin-
tea, quibus in Synagogis li-
brum Legis involvunt. 275

Mavandibæ quid significet in E-
pistola 1. ad Corinth. 16. v. 22.
erat gravissima Excommunicatio-
nis species ante Christum,
post cujus adventum in ejus lo-
cum successit *שמטה* *Scam-
matha* apud Talmudistas. 276

Mare Galilææ, & mare Tiberia-
dis idem sunt. 80

Maria septem terram Israelis cir-
cumdantia. 187

A maritis honor uxoribus tri-
buendus. 433

Mars planeta juxta Astrologos gi-
gnit homines rubicundos. 4

Martius est primus anni Sacri
mensis apud Hebræos ex insti-
tutione Dei Exodi cap. 12. v. 1.
700. 701.

Mas omnis cum qua oblatio
quotannis coram Domino in
urbe Hierosolyma apparere de-
buerit. 584. 585

Masculi nomen Hebraice cur de-
rivetur a Verbo **מָצַר** *recordari*.
126.

Masora quid sit apud Hebræos,
& cur inventa. 259

Masoræ magnæ, & Masoræ par-
væ discrimen. 270

Matnitha qua ratione explicetur.
742.

מתן מתן *Maton Maton* in
Proverbio apud Hebræos quid
significet. 268

Matrimonii Hebraici confirmatio
juxta Rabbiorum præscriptum
sub dio fieri solet: ejusdem de-
scriptio. 429

Matrimonium, seu Nuptiæ He-
bræorum describuntur. 429

Matrimonium contracturi quibus
verbis a veteribus Hebræis ad-
monerentur. 429

Qui legitimum Matrimonium non

contrahit, homicida ab Hebræis
habetur. 429

Maturitatis signa in puella. 488

Mediocam ex Rabbiorum sen-
tentia quodnam genus homi-
num sint. 711

Meldta, vel Meldte quid. 255

Memphis, vulgo *Messer*, urbs
Ægypti, in qua dicuntur esse
viginti mille Ecclesiae. 262

מנחות *Menachot* festa libami-
num vulgo dicta quid fuerint,
eorumque mensura. 258

De mensa quam apud Rabbi-
nos circumferantur. 639

Mensa Panum Propositionis. 639

Mensa Paschalis hodie in usu a-
pud Hebræos. 697

Mensa perpetua Deæ Fortunæ in
qualibet domo olim erat in-
structa. 521

In mensa Paschali cur adhibea-
tur ab Hebræis **חֶרְסֵת** *Cha-
rosseth*, h. e. *Embamma mu-
stum*. 422

Mensæ Paschalis instructio in qua-
libet Hebræorum familia. 421

De mense **ניסן** *Nisan*, h. e. *Mar-
tio*. 708. 701

In mense **תשרי** *Tisri*, h. e. *Se-
ptembri* multa acciderunt me-
moriam digna juxta Judæos. 10

Mensium nomina apud Hebræos:
olim menses apud Hebræos non
fuerunt vocati certis nomini-
bus: menses quatuor ante Cap-
tivitatem Babylonicam He-
braicis nominibus vocati sunt,
post Captivitatem autem omnes
Chaldaicis: menses Lunares a-
pud Hebræos non semper re-
sponderunt Romanorum mensi-
bus. 590

Alii menses ab Hebræis vocaban-
tur **מלאים** *pleni*, alii

חֲסֵרִים *cavi*: unde hoc pen-
deret: hodie *cavorum*, & *ple-
norum* mensium divisio cur ces-
savit. 591

Mensura decimarum ex Rabbi-
nis. 755

De mercatoribus sententia Ben
Syræ. 323

Mercatorum avaritia apud He-
bræos cohibebatur a viris exi-
miis a Senatu electis, qui cer-
tum pretium, & mensuras ven-
dentibus determinabant. 559

Meretrices cum pueris meritoriis
P p p p p qua

- qua ratione quotannis Idolum Tammuz colerent. 738
- Meretrices sub honesto mulierum cauponariorum nomine apud Jonathanem Paraphrastem intelliguntur. 460
- Merops avis pia in parentes. 563. 564.
- Messia promissio quibus in locis in Targumim, sive Paraphra-ribus Chaldaicis clare, aperte, & expresse pateat. 264. 265
- Messia nomen quibus generatim in Sacris litteris conveniat. 264.
- Per Messiam mense Septembri se in libertatem vindicandos Judaei existimant. 710
- Messia duplex apud Hebraeos. 265.
- Messias per Antonomasiam est Christus Jesus. 264
- Messias quidam falsus dictus *Ben Cosbà*, vel *Bar Cosbà* quo alio nomine vocatus fuerit, & quænam urbs ejus sedes. 208
- Messias Christus Jesus ubi clare, aperte, & expresse promittitur in Targumim, sive Paraphra-ribus Chaldaicis. 264. 265
- Metatròn*, vel *Mitatròn* nomen Angeli, qui a Cabbalisticis dicitur fuisse præceptor Mosis. 251. 252. vocatur Archicancellarius Coelestis a Jonathane. 272
- Mezuzeh* quid sit. 267
- Mezuzah* quid sit apud Hebraeos. 696.
- Micandi digitus ludus, h. e. *di giuocare alla mora*, unde originem traxerit. 472
- Michael* nomen Angeli ex quatuor, qui perpetuo folium Majestatis Divinae circumstant: cur ita dictus. 5
- Migbài* quis fuerit. 630
- Milbèl* apud Grammaticos significat vocem penacutam. 366
- Milliare duplex. 252
- Minæ divisio. 257
- Minim*, vel *Minai* sunt Hæretici, quorum nomine nunc temporis speciatim Christiani ab Hebraeis designantur. 252. 253
- Misnà* quid sit. 79. Ex schedulis collecta a R. Jehudà litteris mandata fuit anno Christi circiter centesimo quinquagesimo: nonnulla de eadem. 661. 713.
- Misnàjòth* Commentarius a Rambàm confectus fuit. 9
- Mixtio ciborum* quid sit apud Tal-
- mudistas. 395
- Mixtio terminorum* quid sit apud Hebraeos. 767
- Mixtorum Tractatus de quibus rebus agat. 395
- Moabitæ Idolum Beelphegor qua ratione colerent. 423. 424
- Modius quænam mensura. 763
- Mola Hebraice dicta *שפיר* *sa-phir* quid sit. 676
- Moloch Idolo ubi liberi immolarentur. 71
- Molochus Idolum a quibus cultum: ejus imago quænam, colendi illud ritus apud Auctores varius est. 254. 255
- Motzè* *Matzà* in ritibus Cœnæ Paschalis quid significet. 261
- Movà*, & *Movènu* *Movènu* titulis inter Hebraeos quinam gaudeant. 228
- Movè* *Nevuchim* liber primus a Rambàm Lingua Arabica conscriptus fuit, postea a R. Samuele Abèn Tibbòn in Linguam Hebraicam translatus, & a R. Scem Tof, & Ephodæo Commentariis illustratus. 9. 593
- Movènu* *Movènu* titulus, Latine *Doctor noster*, abhinc tercentos tantum circiter annos in Germania natus in Italiam ductus est. 228
- Movènu* *Movènu* titulo quinam primum ex Hebraeis fuerint decorati. 228
- Mors secunda ex Rabbinis quænam sit. 250
- Mortis Angelus ex Rabbinis quis, & de eo fabula. 250
- Mortis Angelus qua ratione ex Rabbitorum sententia sepulcra percutiat. 134
- Mortis instrumenta apud Judæos comburebantur. 373
- Mortuorum resurrectio qua ratione ex Judæis futura sit. 751
- Mortui quomodo olim apud Hebraeos plangerentur. 336
- De mortuis cur non detrahendum. 337.
- Mortui Hebræorum olim papyri cortice involuti sepeliebantur. 424.
- Mortuus præcepti quis a Rabbini dicatur. 249
- Mos Judæorum Germanorum in-
- scribendi nonnulla parietibus cubiculi, in quo puerpera cubat, ad Striges avertendas. 235
- A Mose traditis præceptis quo ætatis anno secundum Abèn Ezrà Hebræi obedire teneantur. 475.
- Moses Ægyptius idem est, ac Rambàm, & cur. 9
- Moses Propheta cur cæteris Prophetis longe præstitisse dicatur. 279
- Moses portenta, ac miracula sua edidit coram Pharaone in urbe Thanes Ægypti propterea celeberrima. 174
- Mosis Prophetae præceptor ex Cabbalisticis quis fuerit. 252
- Mosis sepulcrum a Rabbini inter ea numeratur, quæ volunt a Deo ante Mundum creata fuisse. 494
- Motio magna* quid apud Grammaticos significet. 766
- Motor primus qua ratione a Majemonide describitur. 384
- Mulier cur a Deo non fuerit formata ex viri pectore, capite, pede &c. ex sententia Rabbitorum. 442
- De muliere de adulterio suspecta dicta *סוטה* *Sotà*. 505
- Mulier perdens, corruptrix*, ab Hebraeis dicta *אשה חבלנית*, quænam sit. 135
- Mulieres Christianæ cur prohibeantur a Rabbini obstetrices agere apud Hebraeos. 186
- Mulieres Hebrææ absterrent pueros a comedendis rebus putidis, sedisque voce *טריפה* *Trefà*. 178
- Mulieres omnes Hebrææ quid agant in qualibet familia circa horam vigesimam secundam vespere Paschæ. 421
- Mulieribus Hebræis cum pueris suis permittitur interesse lectioni Libri Estheræ in Synagoga suorum Bacchanalium tempore. 457
- Mulieris Epitaphium usitatum apud Hebræos. 190
- Mulieris Basileensis Epitaphium, quæ undecim maritos sepeliverat. 135
- Mulieris de adulterio suspectæ cognitio. 505
- Mulierum proprietates. 301
- Mulierum familiaritas nimia vitanda. 716
- Mulierum Judaicarum superstitio de

de חלה *Challà*, h. e. *placenta*. 146
 Mulierum luxuries. 746
 Mundi divisio. 367. 391. 392
 Mundi nationes appellantur ab Hebræis populi omnes, qui Hebræi non sunt. 33
 Mundum perdere a Rabbiniis quanam dicantur. 487
 Per Mundum futurum ex Rabbiniis quid intelligendum. 392
 Mundus hic noster cui reia Rabbiniis assimiletur. 392
 Munera Ecclesiastica ad lectionem Legis pertinentia in Synagoga die festo שמחת תורה *Scimcat Torà*, h. e. *Lætitia Legis* publice per auctionem venduntur. 652
 De munere a Judicibus non accipiendo. 623
 מונה *Muneris* etymologia juxta Rabbinos. 623
 Mures quot colorum ex Gefnero reperiantur. 365
 Murum caro cerebrum, memoriamque perturbat. 365
 מוסף *Musaph*, h. e. *Additamentum*, quid sit apud Hebræos. 188.
 Musica instrumenta vulgo ab Hebræis usurpata. 376. 377
 Musica instrumenta pulsare die Sabbati in celebrandis Nuptiis Judæis vetitum. 429
 De mustela fabula. 143
 Myrothecidia quid. 290
 De myrti ramo gestari solito ante Sponsam die Nuptiarum. 620.

N

N *Aphtha* quid sit. 295
 Nardus ex Matthiolo suavissimum odorem effundit; at si situm contrahat, vel putrescat, foetidissimus est. 301
 Nationes Mundi appellantur ab Hebræis populi omnes, qui Hebræi non sunt. 33
 Nazareus pro Naziræo sæpe in Vulgata usurpatur. 288
 Nazarenorum nomen quibus impositum. 288. 309
 Sub Nazarenorum nomine Judæi ter per singulos dies in omnibus Synagogis ex D. Hieronymo vocabulum Christianorum anathematizant. 309
 Nazareus unde dictus Christus

Servator noster. 309
 Nazareth urbs, in qua educatus Christus Jesus, ubi sita. 309
 Naziræi quinam: non erant Judæorum Secta: eorum ratio vendi: Naziræorum pollutorum expiatio: sacra non tractabant: a quibus rebus abstinerent: eorum vestis: Naziræorum divisio: liberatio a voto Naziræatus quomodo fieret. 287. 288.
 Naziræi, ac Prophetæ utebantur eadem veste. 287
 Naziræo non licebat transire per *locum expansionis* dictum. 441
 Necessaria ad victum ad pauperes sublevandos olim quærebantur ostiatim. 67
 Negotiatori quantum lucrari liceat ex rebus, quas vendit, ex Majemoneide. 559
 In Nehardea Babylonie urbe fuit Academia celebris apud Hebræos. 321. 437
 נעילה *Nehilà* quid sit apud Hebræos. 294
 Nergal Idolum ab Assyriis cultum: variae de eo Auctorum sententiæ: ejus cultus. 300
 נשך *Nescech* usuræ species apud Hebræos. 549
 Nethinæi quinam dicerentur: eorum munus: unde originem traxerint: Nethinæis interdictum connubia cum Israelitis jungere: Nethinæi cum Israelitide rem habuisse convicti pœna: Nethinæi Libertinorum nomine Actor. Apostolorum cap. 6. v. 9. intelliguntur. 303. 304
 Nicanoris porta tum in Noviluniis, tum in Sabbatis aperiebatur. 589
 נידוי *Niddai* species Excommunicationis apud Hebræos levissimæ: in quo consisteret: respondet fere *Suspensionis* Ecclesiæ Catholicæ: ob quas causas inferretur. 282
 נישן *Nisân* mensis varia significatio. 701
 נירצה *Nirtzà* quid significet in ritibus cœnæ Paschalis. 595
 Noctis divisio apud Hebræos. 664
 Noctis vigiliæ olim buccina indicabantur. 474
Nod nomen regionis, ad quam migrabant profugi omnes ad Orientem Eden: cur ita dicta fuerit. 285

Noe septem præcepta quænam. 635.
 Nomen נון ultimo a Simeone juxta litteras suas, quibus constat, pronuntiatum fuit. 196
 Nomina imposita terræ juxta quatuor Solis revolutiones quænam sint. 26
 Nomina quibus hominibus antequam nascerentur imposita fuerint ex R. Eliezer. 644
 Nomina propria Christianorum qua ratione ab Hebræis scribi soleant. 29
 Nomina septem puellarum Estheræ additarum, earumque significatio. 145. 146
 De nomine נון nonnulla. 184
 Notarii quor olim in Instrumentis contractuum *Spatium*, sive *Lacunam* relinquerent. 758
 Novi Testamenti locus 1. ad Corinth. 7. v. 18. *Circumcisus aliquis est? No reducat*, scilicet *preputium*, explicatur. 260
 Novilunia cur hodie biduo celebrantur: cur instituta. 589.
 quomodo populus olim admoneretur de Lunæ apparitione. 590.
 Noviluniorum Festum. 588. 589
 Novificalis in quatuor vigiliis olim separabatur. 196
 Nox Paschalis cur alacriter, & cum lætitia peragenda sit. 497
 Numerandi annos varia variis temporibus apud Hebræos ratio fuit. 711
 Numeri qua ratione apud Hebræos indicentur. 30
 Numerus denarius facer Hebræis. 257.
 Numismata Hebraica adulterina qua ratione cognoscantur. 679
 Nummi olim in usu apud Hebræos. 654
 In nummis figuræ hominis ab Hebræis non efformantur. 679
 Nummorum defectus malum molestissimum, & vulgo calamitas luctuosissima. 210
 Littera נ *Nun* cur in Litaniiis Hebræorum ordine Alphabetico digestis omittatur. 414
 Nuptiæ ad septem dies apud Hebræos producuntur. 430
 Dona Nuptialia apud Hebræos in usu. 687. 688
 Nuptiæ ab Hebræis die Sabbati plerumque celebrantur. 429
 Nuptialis societas qua in re apud Hebræos consistat. 687
 P p p p p 2 Nu-

Nuptiarum Hebraicarum, seu confirmationis Matrimonii descriptio. 429
 In Nuptiis celebrandis vetitum Judæis instrumenta musica pulsare. 429
 In Nuptiis Hebræorum unde cognoscatur, utrum Sponsa virgo sit, an vidua. 215

O

Objectiōni cum respondetur, quænam Abbreviatura in Talmude adhibeatur. 771
 Oblationum species. 520
 Occidentales Judæi in quibusdam vocabulis Biblicis sequuntur lectionem Ben Ascèr, Orientales vero lectionem Ben Nephtali. 63.
Ocisi Regni, Hebraice **הַרוּגֵי מַלְכוּת** dicti, locutio Proverbialis quid significet. 112
 Odio se invicem habentes. 332
 Odium Hebræorum in Christianos. 395. 453
 Odium Hebræorum in porcos. 454. 455.
 Oleum combustionis quodnam. 708
 Oleum ricinum. 537
 Olivæ improbæ quænam ab Hebræis dicantur. 443
 Omphax in vitibus idem prorsus est, ac spica mutica in frumento. 53
 Onyx adhibebatur ad suffitum. 176. 222.
 Oratio ab Hebræis tempore vespertino recitata. 719
 Orientales Judæi in quibusdam vocabulis Biblicis sequuntur lectionem Ben Nephtali, Occidentales vero lectionem Ben Ascèr. 63
 Originale peccatum quo nomine ab Hebræis vocetur. 199
 Origo præbendi poculi inebriantis damnatis. 373
 Osculandi mos, & consuetudo recepta non solum privatim, sed etiam publice apud omnes Orientis nationes. 802. 303
 Osculorum genera varia. 302. 303
 Ostiatim ad sublevandos pauperes olim quærebantur ad victum necessaria. 67
Oriofii decem viri, **בַּתְּלֵנִי** *Bar-lanin* Hebraice dicti, cur a Synagoga stipendium acciperent. 49
 Oves caudatæ cum plaustris in Æ-

gypto reperiuntur. 148
 Oves infirmiores oriuntur mense Martio; validiores vero Februario. 21
 De ovi anima Sapientis cujusdam responsio. 576
 Ovium lana qua ratione pura, & nitida conservetur. 204
 Ovium plostella quid sint. 148

P

Pagina libri cur ab Hebræis **פַּרְשֵׁי** *ostium* appelletur. 425
Paleam inferre in Aphrajim quid significet. 717
 Pallii, quod erat Sacerdotum vestis, descriptio: cur ei tintinnabula, & mala punica aurea inferne appensa. 259. 260
 Pallium scapulare quid esset. 501. 502.
Palmarum sermo quis dictus fuerit. 619
 Palpebra inferior gallinarum, & gallorum cur magnitudine superiorem superet. 741
 Panes azymi ex quibus rebus constarent, & quando comedendi. 260. 261.
 Panes propositionis cur ita dicti: ex qua materia constarent: ritus eos tollendi, & in eorum locum recentes sufficiendi: mensa Panum propositionis. 639. 640.
 Panis amylyus quis esset. 393. 454
 Papæ Romanorum nomen apud Rabbinos. 106
 Papyri cortex olim chartæ usum supplebat. 444
 Papyrus quid fuerit, & quomodo ab Hebræis adhiberetur. 424.
 Papyri cortice Hebræorum mortui olim involuti sepeliebantur. 424
 Paralipomenon liber quomodo Hebraice appelletur. 44
 Paraphernalia cur ab Hebræis dicta **סְבִלּוֹנוֹת** *Sablondt.* 345
 De **פְּרֻשָׁה פְּתוּחָה** *Parasæ aperta*, & **פְּרֻשָׁה סְתוּמָה** *Parasæ clausa*: quid utraque fuerit: de iis nonnulla. 342. 343.
 Parasæ apertæ, & clausæ species. 461.
 Parasæ Pentateuchi aliæ sunt solennes, aliæ minus solennes. 461.

De Parasæve Paschæ. 666
 Parasæve Judæorum quid fuerit. 667.
 Parhedrin Conclave quid esset. 446.
 Parietibus cubiculi, in quo puerpera cubat, mos Judæorum Germanorum inscribendi nonnulla ad Striges avertendas **פַּרְנָס** *Parnas*, h. e. *Gubernator Synagoge*, quis dicatur. 467
פַּרְשֵׁי *Parascharum*, sive *Sessionum Legis Mosi index Alphabeticus*. 462. 463. 464
 Parsimonie exemplum Sedecias Rex. 541
Parvæ nomen Magi, qui sibi ad similitudinem Templi Hierosolymitani Conclave construxerat, & a nomine suo *Conclave domus Parvæ* vocaverat. 440
 Pascha cur, & quo tempore institutum. 421. Paschæ celebrandi ritus, & ratio quatuordecim distionibus a Rabbinis excogitatis continetur. 421. Mulieres omnes Hebrææ quid agant in qualibet familia circa horam vigesimam secundam vespere Paschæ. 421. Paschæ celebrandi ritus olim varius fuit. 422.
 Pascha nullam Parasæven habuit. 666.
 A primo die Paschæ usque ad trigessimum qua ratione Hebræi se gerant. 694
 In Paschali cæna quatuor tantum vini cyathi Hebræis permittuntur. 110
 Paschalis mensæ instructio in qualibet Hebræorum familia. 421
 Paschalis nox cur alacriter, & cum lætitia peragenda sit. 497
 Paschalis solemnitas apud Hebræos a benedictionibus incipit. 497
 In Paschali cæna Hebræi quantum vini poculum ipsis prohibitum exhaustientes cui poenæ subji-ciantur. 110
 Paterfamilias primus in cæna Paschali poculum attollit. 497
 Patibuli clavus collo appensus ex Rambam cui rei inferviat. 478
 Patrum Traditiones quomodo Hebraice vocentur. 771
 D. Pauli Apostoli magister in Judaismo quis fuerit. 483
 Ad pauperes sublevandos olim quærebantur ostiatim ad victum necessaria. 67
 Pauperibus olim qua ratione Hebræi succurrerent. 67
 Pau-

- Pauper facile evadit, qui in affi-
duis ædificationibus occupatur.
170. 328.
- Peccatori ad bonam frugem re-
verso vita male ante acta non
est exprobranda. 703
- Peccatum Originale quo nomine
ab Hebræis vocetur. 199
- Pecorum decimandorum anni ini-
tium apud Hebræos ducebatur
a mense אלול Elul, h. e. Au-
gusto. 710
- Pectoralis, quod erat Summi Sa-
cerdotis ornamentum, descri-
ptio: quomodo אפוד Ephod
adhereret. 162
- Pecus ferrea quid fuerit. 470
- Pedum ablutio cur a Christo in
Sacramento Eucharistiæ insti-
tuendo adhibita, licet de ea
nihil habeatur in ritibus Pas-
chalibus Hebræorum. 668
- PeKah ben Remaliâhu fuit vor-
raccissimus, sicuti admodum so-
brius, & parcus Rex Sedecias,
541.
- Pelles victimarum oblatarum qui-
bus cederent. 88
- Penfum sibi assignatum singuli
LXX. Interpretes in conficien-
da Versione Græca verterunt,
quod deinde communibus suf-
fragiis probatum totius Coetus
nomine simul collectum evulga-
tum fuit. 726
- Pentateuchi divisio in Capita, si-
ve Sectiones apud Hebræos cui
tribuatur. 462
- Ex Pentateucho Mosis Rabbinii
eliciunt 613. præcepta. 426
- Pentateuchus Mosis in quot Se-
ctiones ab Hebræis dividatur.
462.
- Pentateuchus in quot præcepta ab
Hebræis distribuatur. 770
- Pentecostes, seu Hebdomadarum
Festum: Pentecostes varia signi-
ficatio: cur hoc Festum a Deo
institutum: ejus solemnitas in
quo consistat: quinam liber Sa-
cræ Scripturæ die Pentecostes
in Synagoga legatur. 564. 565
- Percussio a Rabbinis dicta חכונ
Chibbûr quid fuerit. 133. 134
- Percussionis sepulchri ritus. 134
- Fabula de perdice, & leone. 517
- Perfarum laus. 442
- De D. Petri Apostoli locutione,
ac sermone Interpretes dissen-
tiant. 76. 77
- Cur D. Petri Apostoli sermonem
ancilla Evangelica non intelle-
- xerit. 77
- D. Petrus Apostolus cur ex locu-
tione Galilæus deprehensus. 76
- Petroleum quid. 295
- Pharisæi unde dicti. 467. 468
- De Phinees hasta miraculum. 670
- Phrasis פרוץ פרוץ Pecus ferrea
in Jure Hebræorum quid signi-
ficet. 470
- Phrasis non est Judicium trabe,
aut Judicium traham quid si-
gnificet, & quando adhibere-
tur. 280
- Phylacteria quid sint. 418
- Phylacteria, & Frontalia eadem
sunt. 171
- Ex Phylacteriis a Christo Phari-
sæorum hypocrisis est patefacta.
418.
- Pingues, & obesi solent esse stu-
pidi, & fatui. 180
- Piperis granum in ore die Sabba-
ti gestare Judæis prohibitum.
459.
- פרקי אבות PirKè Avoth, sive
Capitula Patrum apud Hebræos
quid sint. 456
- De pisce שבוטא Sibbutà quid
fabulentur Rabbinii. 692
- Pittacium quid. 539. 540
- Placenta, dicta Hebraice חלה
Challà, quid sit; quomodo con-
ficiatur, ejusque usus. 146
- Placentæeductio, quæ in ritibus
cœnæ Paschalis verbis מוציא
מוציא Motzà Matzà, h. e. edu-
cens placentam, significatur,
qua ratione a Patrefamilias fiat.
261.
- Plagæ decem a Deo Ægypto in-
fictæ. 105
- Planetarum septem nomina. 210
- Plejades, sive Vergiliæ: earum
descriptio. 210
- Ploni quid sit. 436
- Plottella ovium quid sint. 148
- Plutarchus disputat, utrum Judæi
ob odium, an vero religionem
a comedendis porcorum carni-
bus abstineant. 455
- Pluvia primogenia, pluvia me-
diana, pluvia ferotina quænam
sit ex Talmudistis. 552
- Quot pocula in cœna Paschali
Hebræis exhaurire permittatur:
pœna præcepto non obtempe-
rantium. 110
- Poculi inebriantis præbendi da-
mnatis origo. 373
- De duobus poculis tantummodo
cur Evangelista in Cœna Chri-
sti mentionem fecerit. 668
- Poculo primo exhausto, Cœna
Paschalis incepta esse censetur.
497.
- Pœnitentia a Rabbinis recensetur
inter septem res a Deo ante
constitutionem Mundi creatas.
703.
- Pœnitentia perfecta. 726
- Pœnitentiæ laudes a Rabbinis tri-
butæ. 703
- Pœnæ olim in usu apud Hebræos:
ritus pœnas infligendi. 372. 373
- Inter pœnam מיתה Mità, h. e.
mortis, & כרת Chèret, h. e.
excidii differentia. 283
- Poli Mundi. 536
- Pombedita urbs ubi sita. 65
- Pombeditana Academia apud He-
bræos insignis. 321
- De Pombeditanæ, & Sorensis A-
cademiæ Rectoribus nonnulla
animadversione digna. 321
- Pons Jovi-pœcum quid sit. 772
- Ad pontes fluviorum cur nonnul-
li ex Hebræis initio Novi an-
ni se conferant. 711
- Pontifex Maximus Festo יום
דים Expiationis o-
lim Sanctum Sactorum ingre-
diebatur, & nomen ירוך pro-
nuntiabat juxta litteras, qui-
bus constat, eoque populo be-
nedicebat. 196. quater in San-
ctum Sactorum ingrediens quid
ageret. 218
- Pontifex Maximus ad delibera-
tionem de intercalatione facien-
da utrum adhibitus fuerit. 713
- Populi Hebraici adpersio fiebat
cineribus vaccæ rusæ cum aqua
mistis. 427. 428
- Populi omnes, qui Hebræi non
sunt, ab Hebræis vocantur
מלכות עולם nationes Mun-
di. 33
- Populi terræ nomine vulgus, plebs
imperita, & ignara intelli-
gitur. 369
- De populo terræ sex res dicuntur.
369.
- Porcis Cretenses cultum tribue-
bant. 455
- Porcorum greges ad delicias a
Græcis, Romanis, aliisque po-
pulis olim alebantur. 455
- Por-

- Porcos alere apud Hebræos res infamis. 455
 Porcos cur Hebræi oderint. 454-455.
 Porcum nomine suo proprio **חזיר**
Chazir Hebræi numquam appellantur. 454
 Porcus cur Hebraice dictus **חזיר**
Chazir. 139
 Porta *stadii Regis* dicta quænam esset. 567
Portarum nomine a Rabbiniis Sectiones librorum sæpe appellari solent. 691
 In portis Urbium olim judicia exercebantur. 44
Possessio sudarii quid sit. 318. 319
 Potus præbitus Sponsæ in Nuptiis indicat, eam esse virginem. 215
 Præcentor apud Hebræos **חזן**
Chazan dictus quis sit. 139
 Præcepta affirmativa volunt Hebræi esse 248. juxta hominis membra. 594
 Præcepta negativa sentiunt Hebræi esse 365. juxta numerum dierum Solarium. 594
 Præcepta a Deo ore tradita Mosis in monte Sinai ex sententia Rabbinarum sunt 613. ex iis 365. negativa, & 248. affirmativa. Ideo autem affirmativa sunt 248. quia totidem hominis membra sunt juxta Rabbinarum anatomiam; negativa vero 365. quia singulis anni diebus homines admonentur, ne mandata Dei transgrediantur. 714.
 Præcepta 613. eliciuntur a Rabbiniis ex Pentateucho Mosis. 426. 475.
 Præcepta jubentia, & prohibentia, vel affirmativa, & negativa quomodo ab Hebræis vocentur. 246. quot sint apud Hebræos. 242
 Præcepta septem Noe dicta quænam. 635
 Præceptis a Mose traditis quæ tatis anno juxta Abën Ezrâ Hebræi obedire teneantur. 475
 Præceptores quo titulo decorentur apud Hebræos. 227
 Præceptorum jubentium, & prohibentium numerus. 396
 Præputii attrahendi ratio. 266
 Præputii reductio inter Judæos, & Phariseos admodum usitata ab Apostolo Paulo graviter prohibita. 266. 267
 Præputium attractum habens quis dicatur. 265. 266. 267
 Præputium quid sit: in quo homine dicatur præputium superpressum. 382. Ex Tanchumâ quinque sunt præputia, quatuor in homine, & unum in arbore. 382
 Præcantium incurvatio qualis esse debeat ex Rabbiniis. 427
 Præcatio quibus nominibus ab Hebræis appelletur. 419
 Præces Hebræorum quomodo fere incipiant. 42
 Præces Hebræorum quibus verbis plerumque claudantur. 39. 42
 Præces justorum cur a Rabbiniis palæ frumentariæ assimilentur, 386.
 Præcum, & benedictionum formula tempore Templi primi adhibita cur deinde mutata. 161
 Præcum horæ apud Hebræos, eorumque institutio. 665
 Præcum tempora solennia apud Hebræos. 379. 380. 709
 Præfura una uvarum, vel olivarum cur dicatur *saccus*. 744
 Primitiarum nomine quam partem fructuum pendere ditiores tenerentur. 753
 Primitiarum nomine quam fructuum portionem Israelitæolvere deberent. 753
 De primitiis nonnulla scitu digna. 753
 Primogenitus stultus quis sit apud Talmudicos. 326
 Principibus, & Regibus Hebræis reverentia magna semper præstita fuit. 509
 De Proclo quodam nasum longissimum habente Tetrafrichon, ex quo colligitur, olim non solum sternutantibus salutem dictam fuisse, sed sternutantes ipsos eam sibi postulasse. 390
 Profanum tempus solemnitatis quodnam sit. 163
 Promissio Messie quibus in locis in Targumin, sive Paraphrasibus Chaldaicis ab Hebræis factis clare, aperte, & expresse pateat. 264 265
 Promotio Rabbinarum qua ratione olim fieret. 352. 353
 Promotus in Rabbinum non statim appellabatur **רבי** *Rabbî*, sed **חבר** *Chavêr*, h. e. Collega, Discipulus, & familiaris sui Promotoris. 353. in quo differret a suo Promotore. 353
 Prophetæ minores quomodo Hebraice vocentur. 771
 Prophetæ ex qualibet Tribu extiterunt, Sacerdotes autem tantummodo ex Tribu Levi. 279
 Prophetarum scripta aliquando Kabbalæ nomine intelliguntur. 492.
 Prophetarum nomine quos libros Hebræi designent. 519
 Prophetarum Targûm auctor. 750.
 Propheticæ lectionis usus ab Hebræis dictæ **הפטרות** *Aptarâ* ad hanc diem in Synagogis servatur. 403
 Prophetis qua ratione futura manifestarentur. 279
 Propositionum Logicarum varia nomina apud Hebræos. 715
Prosbol quid sit, ejusque exemplar. 438
 Profelyti quinam essent, eorumque species. 73
 De Profelytis nonnulla. 634. 635. 636.
 Proverbia, eorumque explicatio. 90. 94. 100. 107. 112. 119. 121. 122. 135. 141. 171. 175. 203. 210. 212. 221. 268. 279. 280. 287. 299. 320. 327. 328. 341. 350. 365. 371. 379. 397. 404. 406. 427. 442. 443. 453. 454. 455. 459. 479. 480. 481. 482. 483. 491. 495. 496. 503. 504. 505. 506. 511. 514. 518. 530. 531. 535. 540. 548. 554. 559. 563. 571. 575. 580. 587. 621. 625. 626. 6. 7. 630. 642. 656. 664. 672. 684. 689. 691. 703. 717. 720. 723. 728. 730. 731. 744. 749. 764.
 Proverbialis sententia de famelicis. 721
 In Proverbiis citandis quibus verbis Rabbinî utantur. 39
 De providentia Dei. 504. 505
Prutâ valor dictæ ab Hebræis **פרוטה**. 654
 Ptolomæi Philadelphi Regis Ægypti jussu Versio Græca LXX. Interpretum vulgo dicta confecta fuit: nonnulla ad eam pertinentia. 734
 Psalmus 119. cur a Masorethis *Alphabetum* vocetur. 14
 Psalmus *Qui habitat in adjutorio Altissimi* appellatur ab Hebræis *Canticum occursum*. 399
 Psalmi, qui in titulo habent *Mas-Kil*, ex Rabbiniis scripti sunt per Interpretem. 749
Pudendorum revelatio quid apud Hebræos significet. 86
 Puella parabolice tribus nominibus

bus a Rabbiniis vocatur. 397.
398.
Puella quando vocetur a Rabbiniis
grossulus, quando *ficus matu-
rescens*, quando *ficus matura*.
397.
Puellæ a matribus olim deductæ
Babyloniam ibi sub Veneris tu-
tela cum maximo pudicitie pro-
bro, & damno relinquebantur.
325.
Puellarum septem Estheræ addi-
tarum nomina, & significatio.
145. 146.
Puellarum signa maturitatis. 488
Puer apud Hebræos usque ad quem
annum quis vocetur. 198
Puer collectitiis quis. 690
Puer spurius quis. 690
Puer spurius cur puellam spuriam
ducere prohibeatur. 690
Pueri a comedendis rebus puti-
dis, fœdisque voce טריפה
Terephâ a mulieribus Hebræis
absterrentur. 178
Pueri Idolo Molocho ubi immo-
larentur, & qua ratione. 746
Cum pueris suis permittitur mu-
lieribus Hebræis Bacchanalium
suorum tempore interesse lectio-
ni libri Estheræ in Synagoga.
457.
Pulvis fœnoris quid fuerit. 585
Pumbedita, vel Pumbedita urbs
celebris regionis Babylonie,
quorum incolæ plerique fures,
& latrones erant. 459
In Pumbedita fuit Academia ce-
lebris Babylonie. 437. 459
Apud Pumbeditanos hospitium tu-
tum non erat. 460
פורים *Purim* Festum Hebræo-
rum, quo Bacchanalia agunt.
457.
Putipharis uxor quid a Rabbiniis
fecisse dicatur, ut Joseph eam
aspiceret. 687
Python quis esset, & qua ratio-
ne consulentiis responsa da-
ret. 451. 452.

Q

Quadrans ex quot horis apud
Hebræos constaret, & quo-
modo vocaretur. 196
Quadrantis nummi valor apud
Hebræos. 654
Qualitates quatuor apud Physi-
cos. 198
Quadrige opus, de quo mentio in
principio Ezechielis, est nomen
Libri mysteria, & arcana mul-

ta complectentis, ac propterea
non omnibus ejus lectio apud
Hebræos permittitur. 273

R

R *Abbân*, & *Rabbân* tituli in
usu apud Hebræos. 550
Rabbân fuit primus titulus apud
Hebræos. 572
Rabbân titulo decorati tantum-
modo septem Hillelis posterio-
leguntur. 582. 583
Rabbân titulus quo tempore in
defuetudinem abiit. 583
Rabbânai Judæorum Secta. 551
Rabbânûr titulus apud Hebræos.
551.
Rabbî fuit titulus Rabbiorum in
terra Israelis; *Rabbî* autem, &
Mar in Babylonia. 582. qua
ratione vulgo hi Rabbiorum
tituli proferrentur. 582
Rabbî recens electus vocabatur
חבר *Chavèr*, h. e. *collega* a-
pud prisicos Doctores Hebræos.
136.
Rabbini celebriores, & insignio-
res quo nomine ab Hebræis vo-
centur. 275
Rabbini varia patrata fuisse vo-
lunt a Janne, & Mambre Ma-
gistro Ægypti, de quibus ab A-
postolo Paulo ad Timotheum
cap. 2. v. 8. mentio fit. 718. 319
Rabbini ajunt, in mari esse om-
nis generis animalia, quæ
sunt in terra, muscæ excep-
ta: ratio hujus rei. 143
Rabbini eximii quo titulo insi-
gniantur. 227
Cum Rabbiniis qua ratione sit
deambulandum. 473
Rabbinicorum librorum cognitio
est necessaria ad recte, & fun-
ditus intelligendas Sacras lit-
teras. 29
Rabbinicorum titulorum differen-
tia. 581
Rabbiorum fabula de Isaia Pro-
pheta. 299. 300
Rabbiorum fabula de ossè *Tar-
vâd*, sive *Luz*. 751
Rabbiorum fabula de die primo
Anni novi. 711
Rabbiorum monita. 660
Rabbiorum absurda de Dæmo-
nibus sententia. 616
Rabbiorum libros intelligere non
est cujusvis. 29
Rabbiorum promotio qua ratio-
ne olim fieret. 352. 353
Rabbiorum tituli recentes sunt,
non antiqui. 328

De Rabbiorum titulis. 581. 582.

583.

Rabbiorum titulos Judæi exco-
gitarunt, ut Christianos imita-
rentur, viros inter ipsos disci-
plinarum, scientiarumque co-
gnitione imbutos, & publice
probatos *Doctoris* nomine co-
honestantes. 228
Rabbiorum de sternutatione opi-
niones. 389. curiosa nonnulla
tum Rabbiorum, tum aliorum
Auctorum ad sternutationem
pertinentia. 389. 390. cur qui
adsumt, salutem sternutantibus
precentur. 389. 390
Rabbiorum Historia de Achabo,
& Sedecia falsis Prophetis. 503
In Rabbium promotus non fla-
tim vocabatur רבבי *Rabbî*, sed

חבר *Chavèr*, h. e. Collega,

discipulus, familiaris sui Promo-
toris. 353. in quo differret a
suo Promotore. 353

רבות *Rabbôt* sunt Glossæ magnæ

in singulos Pentateuchi libros.
65.

Raca quid significet. 567. 568

Rabbân quis sit. 8. magna ejus-
dem auctoritas apud Auctores
tum Christianos, tum Hebræos.

9. ejus opera. 9. ejus elogium. 9

Rabbân inepta interpretatio. 745

De ramo myrti gestari solito ante

Sponsam die Nuptiarum. 620

Rapæ magnitudo monstrofa. 238

Raphael nomen Angeli ex qua-
tuor, qui perpetuo solium Divi-
næ Majestatis circumstant. 6

5. 6. cur ita appellatus. 6

Rasîd, vel *Rasî* nomine quis Rab-
binus ab Hebræis intelligatur.

600.

ורחץ *Urchâtz* quid significet in

ritibus cœnæ Paschalis. 596

Rechabitarum origo, & vivendi

ratio. 569. 570

De Rectoribus Academiæ Soren-
sis, & Pumbeditanæ nonnulla

animadvertione digna. 321

Recumbere in sinu quid significet,

668.

Reditus jus tantummodo locum

habet in bonis immobilibus. 8

De ערי מקלט, hoc est, *Re-*

fugii urbibus. 506. 507

Refugii urbes cur ita dictæ. 507

רגלים *Regalim*, hoc est, *Fe-*

sta

- fla majora*, apud Hebræos quænam fuerint, & cur ita dicta. 554.
- Reges apud Hebræos quinam: eorum electio: inaugurationis ritus: vestis: quinam a Regno excluderentur. 254
- Regibus, & Principibus Hebræis semper magna habita reverentia. 509
- Regis *servus est Rex* quid significet. 356
- Regnum impietatis quodnam ab Hebræis appelletur. 273
- Per Regnum *superbia* quid ab Hebræis designetur. 651
- Regula a Majemoneide tradita de solvendis decimis. 755
- Rei cur *extra Tria Castra*, Hebraice dicta *חוצי שלש מחנות*, morte puniendi essent. 373
- Ob Reipublicæ salutem morientes reliquis viris summis semper prælati fuerunt. 112
- Ad Religionem Christianam transiuntem Apostatam suæ gentis quo nomine Judæi appellent. 274.
- De Reo morte damnato quænam Abbreviatura adhibeatur. 769
- Repræputiatus quis dicatur. 265
- Repudiū libellus apud Hebræos a tempore Christi in usu fuit. 437
- Repudiū apud Hebræos quando legitimum. 228
- Res septem, quas Rabbinī fabulantur a Deo ante constitutionem Mundi creatas fuisse. 703
- Res sex, quarum fors capitalis stabilis manere homini in vita æterna dicitur. 524
- Resignantibus Epistolas obsignatas Excommunicatio a Rabbinis inflicta. 48
- Responsio interrogantibus apud antiquos simplex erat, nimirum *ita, est, non &c.* 110. 111.
- Responsio Sapientis cujusdam de ovi anima. 576
- Resurrectio Mortuorum ex Rabbinis qua ratione futura sit. 751
- Restitutio dentis pro dente, oculi pro oculo ex Talmudicis quomodo fit intelligenda. 643
- Revelatio pudendorum quid apud Hebræos significet. 86
- Rex utrum adhibitus fuerit ad liberationem de intercalatione faciendā. 713
- Rex singulis septem annis, transfacto die primo Festi Tabernaculorum, tenebatur, solebatque in Suggesto ligneo ad hoc parato legere coram populo Legem Domini. 350
- Rhinocerotis cornua. 547
- Ridya nomen Angeli pluviis, & irrigationi præfecti: ratio nominis. 557
- Ritus ad Pascha celebrandum necessarii. 421
- Ritus *רוחץ* Rochzà quid significet in ritibus cœnæ Paschalis. 596
- De Urbe Roma Hebræorum opinio: de ejus origine quæ a Rabbinis tradantur fabulosa. 61
- Romanos viros, & fœminas quænam vestes olim decerent. 219 220.
- Rosarum nomina apud Rabbinos. 119.
- Runcina quid sit. 577
- Rupis nomine in Sacris litteris aliquando Deus intelligitur. 199.

S

Sabbatæus quinam Planeta. 614.

Sabbatarii Hæretici quinam. 614.

Sabbati significatio varia in Sacris litteris. 610

Sabbati terminus quid sit. 767

Sabbati quies, & cessatio ab Hebræis ad superstitionem servata. 610.

Opera die Sabbati Hebræis a Rabbinis permilla ad tria summa capita referuntur. 612

Sabbati *שבת* iter quot cubitis, vel passibus constet. 398. 610

Ad Sabbati separationem tria sunt necessaria. 195

Sabbati die solent plerumque Hebræi Nuptias celebrare, in quibus ipsis vetitum instrumenta musica pulsare, permillum tamen in iisdem tractandis, & pulsandis Christianorum opera uti. 429

Sabbaticus annus cur diceretur *שמיטה* intermissio. 652

Singulis Sabbatis quid agant Hebræi in Synagogis. 611. 612

In Sabbato servando insana Judæi cujusdam superstitio. 612

Ritus, & Preces Sabbato peragendæ. 611

Sabbato non est compar quid significet. 380

Sabbatina Lectio etiam aliis hebdomadæ diebus cur ab Hebræis legatur. 462

Sabbatina lucernæ cur a fœminis

accendantur, & quomodo. 611

Sabbatum dictum *שבת פראשית*

Sabbatum *Berefcir* quodnam. 462.

De Sabbatjone, Sambatjone, vel Sanbatjone fluvio nonnulla, de quo multa Rabbinī fabulantur, ajuntque ultra eum decem Tribus Israelitarum ad hanc diem detineri, ibique amplissimum, ac ditissimum Regnum obtinere. 343. 344. 345

Cur hujusmodi fluvius Sabbatjion non detur, licet multi Auctores de eo mentionem faciant. 344.

Sabbatismus quid sit. 613. 695

Saccus cur dicatur pressura una varum, vel olivarum. 744

Sacer annus apud Hebræos a mense *ניסן* Nisan, h. e. Martio

initium ducebat. 710

Sacerdos Idiota quis ab Hebræis dictus. 255

Sacerdos numquam in Synagoga solus relinquebatur. 49

Sacerdos Magnus cur *Magnus* appelletur. 206

Sacerdos Summus quot vestibus indueretur. 206

Sacerdos Summus semel quotannis nomen Dei Tetragrammaton ירוך juxta litteras, quibus constat, in Sanctuario pronuntiabat. 648

Sacerdos Summus Sella aurea utebatur. 317

Sacerdos vulgaris quot vestes adhiberet. 206

Sacerdotes vitio corporis laborantes vermes ex lignis in Altari accendendis tollebant. 736

Sacerdotes omnium primi in Legge veteri quinam. 206

Sacerdotum divisio. 206

Sacerdotes divisi fuerunt a Davide in 24. classes. 206

Lex Sacerdotum est liber vulgo dictus *Sifra*. 768

Sacra peragebantur saltem decem

viris *בטלני* Batlanin, h. e.

Oriosis dictis præsentibus, qui propterea a Synagoga Judaica stipendium accipiebant, ut dum Preces, vel alii Conventus sacri fierent, in Synagoga semper præsto essent ab initio ad finem. 49

Sacræ Scripturæ libri ab Hebræis rejecti. 520

Sacræ Scripturæ textus in medio

- תפילין** *Tephillin*, h. e. *Phylacteria* collocati quinam sint. 419.
- Ad Sacras litteras recte, & funditus intelligendas Rabbinicorum librorum cognitio est necessaria. 29
- Sacrificia *Sanctissima*, vel *minus Sancta* dicta quænam essent. 88
- De Sacrificio pro peccato nonnulla notanda. 140
- Sacrificiorum species. 498
- Sacrificium Eucharisticum quodnam in Veteri Testamento diceretur. 183
- Sacrificium iuge quo die abrogatum. 476
- Sadducæi unde dicti, & quales fuerint. 474
- Sadducæorum prima Capita, ac Principes. 720
- Sadocus Sadducæorum Sectæ nomen dedit. 473
- סגן** *Sagan* quis Sacerdos fuerit. 345.
- Sagan* primus Sacerdotum post Summum in quinque rebus ei interserviebat. 317
- Sagan* fella aurea utebatur. 317
- Salamandra* quænam bestia: quid de ea Aristoteles, & alii scripserint. 329
- Salis granum die Sabbati in ore gestare Judæis prohibitum. 459
- Salmanton* vermis frumentum erodens. 329
- Salomon Tribunal ascendens de quibus rebus a præcone admoderetur. 624
- Saltus puerorum in Festo Purim. 622.
- Salus Regibus, Principibus, Doctoribus, & Magnatibus in salutatione duplicatur. 642
- Samangeloph* nomen Angeli apud Rabbinos. 235
- Samchadai* nomen Angeli, qui cum *Uziel* altero Angelo e Cælo protrusus fuit. Ex Rabbino sententia filias hominum in uxores duxerunt, a quibus Gigantes, quorum mentio fit Genes. 6. 4. geniti sunt. 325. 708.
- De **שמויר** *Samir* lapide. 656
- Sammael*, & *Asmedeus* ex Rabbini idem est. 27
- De *Samaele*, **מלאך מות** Angelo mortis a Rabbini dicto, fabula. 250
- Sammâi* quis fuerit. 648
- R. Samuel Lunaticus dictus per antonomasiam celebris Astronomus. 191
- Sanctitas Sanctorum* quid in Sacris litteris significet. 352
- In Sancto Sanctorum quid esset. 89.
- In Sanctuario olim erant duæ cellæ: earum nomina, & usus. 158. 159.
- Sanguinis vindex quis apud Hebræos diceretur. 443
- Sanguis asperitatis, vel difficultatis quinam dicatur. 546
- סנהדרין**, *Sanhedrin*, sive *Synedrium* jussu Dei a Moysæ institutum quamdiu duraverit: ejus Senatores Herodis jussu omnes, uno excepto, foede trucidati: in ipsa Captivitate Babylonica Synedrium permanfit: unde dictum: quotuplex fuerit: ubi sedem habuerit; ex quibus viris constitueretur: quales esse debuerint: ipsorum munus: quo ordine federent: quo nomine duo inter cæteros digniores vocarentur: Synedrii auctoritas: manus imponendi mos initiandis ab Hebræis ad Christianos transiit. 333. 334. 335
- Sanfenôj* nomen Angeli apud Rabbinos. 235
- Sapiens numquam evadet ex sententia Rabbinoꝝ, qui indulget comestationibus, & potui. 374
- Sapientis cujusdam responsio de anima ovi. 576
- Sapientes, **חכמים** *Chachamim* ab Hebræis dicti, cur damnatis, dum ad mortem ducebantur, adjungerentur. 373
- Saram Abrahami uxorem binominem fuisse Cabbalistæ sentiunt. 42
- Sarmentarii, Sarmentitii, Semisarii, Semissii quinam homines dicerentur. 341
- Satan juxta Rabbinos cur hoc nomine vocaretur. 349
- Satum* quænam mensura fuerit. 313.
- Savviri* nomen Angeli juxta Rabbinos cœcitatibus præfecti. 608
- Scaliger hallucinatur in recensendo tempore institutionis Eucharistiæ. 699
- Scammâi* iracundiæ exemplum. 542
- De **שכינה** *Scachinâ*, videlicet Divina majestate, & gloria nonnulla. 631. 632. 633
- Scelstorum sepulcra apud Hebræos. 493
- Σκηνωπηγία**, h. e. *Scenopogia* appellatur Festum Tabernaculorum apud Græcos. 325
- Scenopogia unde dicta. 350
- Scenopogia Festa celebrabantur etiam apud Gentes. 350
- Schammâi*, & *Hillel* collegæ floruerunt annis circiter centum ante Templi secundi everfionem. 65
- Schammâi* tradidit discipulis suis opiniones *Hillelis* doctrinæ contrarias. 45
- Schammâi* Schola, & *Hillelis* Schola pro iporum Sectatoribus usurpatur. 45
- שילה** *Scild* nomine intelligendus Messias. 638
- Per **שלוש** *Scillâs* Sanctissima Trinitas in Hebræorum Litanis designatur. 413
- De **שמתא** *Schammata* Excommunicationis specie apud Hebræos. 659
- Scholam, vel Templum frequenter aduentum quatuor proprietates ex Rabbini. 101
- Sciphâ* est nomen monetæ antiquæ. Ita autem dicitur, quia adeo usu attrita est, ut vix ejus imago, figura, & inscriptio agnosci possit. 715
- Scribarum munus: origo: Scribæ Sectam non constituerunt: Scribarum auctoritas: habitatio: vestis: locus Scribis assignatus ad docendum: locus docentibus, & discipulis determinatus Hierosolymis ubi situs: eo frequentes conveniebant tribus Festis anni solemnioribus viri eruditi, ut inter se de locis Sacræ Scripturæ obscuris conferrent, ac disputarent: discrimen inter *Νομιας*, h. e. *Legislatores*, & *Γραμματικis*, h. e. *Scribas*. 338. 339
- Scripturarum Sacrarum Interpretes, & Concionatores Biblici quo nomine a Rabbini appellantur. 102
- Scutellarum exactores quinam essent, eorumque munus. 67
- De **פרשה פתוחה** *Sectione aperta*, & **פרשה סתומה** *Sectione clausa*: quid utraque fuerit: nonnulla de his Sectionibus. 342. 343

- Sectionis apertæ species. 461
 Sectionis clausæ species. 461
 Sectionum Pentateuchi alphabeticum ut plurimum in Hebraicis exemplaribus ad calcem libri rejectum est. 462
 Secundinæ descriptio. 637
 De Sedecia, & Achabo falsis Prophetis Rabbiorum historia. 503. 504.
 Sedecias Rex ab Hebræis proponitur ad imitandum tamquam sobrietatis, & parsimonie exemplum, sicuti voracitatis Rechabben, h. e. *filius Remaliâhu*. 541.
 De voce סֵלַח *Sêlah* Interpretum opiniones. 328
 Sellæ duæ aureæ erant in usu apud Hebræos, quarum altera Summo Sacerdoti inserviebat, altera Sacerdotum Antifititi, h. e. Sagani. 317
Semita vitæ, Hebraice אֲרֵרָה, אֵיִם est liber ex quatuor partibus constans, agentibus de ritibus, & cæremoniis sacris, cibo, & potu, Jure civili, & iis omnibus, quæ ad Hebræorum Matrimonium pertinent. 34
 Senatores Synedrii Herodis iusti omnes, uno excepto, foede trucidati. 333
Sendj nomen Angeli apud Rabbinos. 235
 Sensus unus pro altero cur usurpetur in Sacris litteris. 557
 De separatione fructuum, sive primitiis nonnulla scitu digna. 753
 סֵפֶר עֲקָרִים *Sepher IKKavim*, h. e. *Liber Articulorum Fidei* maxime celebris apud Hebræos. 394.
 September mensis cur Hebraice dicatur אֶתְנַיִם *Etanim*. 682.
 Mense Septembri nonnulli ex Hebræis censent Mundum creatum fuisse: de eo alia nonnulla. 682. 683
 In mense Septembri multa acciderunt memoria digna juxta Judæos: hoc mense in libertatem se vindicandos Hebræi per Messiam existimant. 710
 Sepulcra duo facinorosis hominibus decreto Senatus erant definita. 556
 Sepulcri percussio quomodo ab Angelo mortis ex Rabbiorum sententia fiat. 134
 Sepulturæ olim mandabantur Hebræorum mortui cortice papyri involuti. 424
Sermo palmarum quis dictus fuerit. 619
Sermonis dimidium pro toto sermone habetur in quibus ex Rabbiorum sententia locum non habet. 727
Servi depilationis apud Hebræos qui fuerint. 470
Servi pecudis servæ apud Hebræos qui fuerint. 470
Servus Regis est Rex quid significet. 356
 De pisce שִׁבּוּטָא *Sibbutâ* quid fabulentur Rabbini. 692
 סִבְלוֹנָה *Siblonâ* sunt dona Nuptialia a Sponso missa ad Sponsam, & Socerum die altero Nuptiarum: cur ita dicta. 314.
 Ex Sichem raptu quodnam Proverbium natum. 630
 Siclus quid, & quotuplex: in quot partes divideretur. 329. 678. 679.
 Signa maturitatis in puella. 488
Sillâk quot res apud Hebræos significet. 352
 Simeon justus omnium ultimus nomen יהוה juxta litteras suas pronuntiavit. 196
 In sinu recumbere quid significet. 352. 668.
 סִפְרָא *Sifra* nomen libri. 668
Sirtâ nomen spiritus immundi. 614.
 Sobrietatis exemplum. 541
Sochdeth bendeth nomen Idoli ab Assyriis culti: Auctorum de eo opiniones. 324
 Societas Nuptialis qua in re apud Hebræos consistat. 687
 Solemnitatis tempus profanum quodnam sit. 163
 De solvendis decimis regula a Majemonide tradita. 755
 Somniorum genera tria sunt ex Rabbini. 146
 Sora fuit urbs insignis in Babylonia, ubi Academia Sorana, vel Soriana. 321
 In Sora fuit Academia celebris Babyloniæ. 437
 Soræ incolæ insignes scientia Legis Divinæ, & litterarum humanarum. 460
 De Sorensis, & Pombeditanæ Academicæ Rectoribus nonnulla animadversione digna. 321
 De *Spatio*, sive *Lacuna*, quæ olim a Notariis relinquebatur in Instrumentis contractuum. 758
 Spica mutica in frumento idem prorsus est, ac omphax in vitibus. 53
 Speculatores, & Speculatores olim vocabantur Principum Satellites, & Carnifices. 337
 Sponfos apud Hebræos Virginibus, quas in Matrimonium ducebant, dotem dedisse ex Sacris litteris probatur. 433
 Spurii apud Hebræos triplices. 251.
 De sputo nonnulla scitu digna. 587. 588.
 Sputum inspidum quodnam diceretur. 588
 Stactæ quid sit. 290
 Stadii apud Rabbinos mensura. 567.
 Stantes Hebræi benedictiones recitant. 497
 ראש הַמַּעֲמָד *Caput Stationis* immundos in porta Templi Orientali subsistere jubebat, neque ulterius progredi. 368
 Stationum viri quinam dicerentur: cæteris Stationibus unus præerat dictus ראש הַמַּעֲמָד *Caput Stationis*. 368
 Sterilitas foeminarum unde cognoscatur. 672
 Sternutantibus cur salutem a Deo, qui adsunt, præcentur: curiosa nonnulla tum Rabbiorum, tum aliorum Auctorum ad sternutationem pertinentia. 389. 390.
 Sternutantibus olim non solum salus dicebatur, sed etiam ipsi eam sibi petebant. 390
 Sternutantibus qua voce Judæi respondeant. 39
 Stipendium cur a Synagoga acciperent decem viri Hebraice כַּטְלָנִים *Katlanim*, h. e. *Orioso* dicti. 49
 Stiva quid sit. 155
 Stomacho jejuno dactyli non comedendi. 740
 Strangulatio pœna capitalis apud Hebræos quomodo infligeretur. 151.
 De strangulatione pœna capitali apud Hebræos. 663
 Striges quid sint, & descriptio earundem. 235
 Ad Striges avertendas Judæorum Germanorum mos inscribendi nonnulla parietibus cubiculi, in quo

quo puerpera cubat. 235
 Subscriptio addi solita contractibus apud Hebræos. 686
 Subscudes quid. 298
 Per verba סכות בנות Succoth
 Bendth Idolum ab Assyriis cultum intelligitur: Auctorum de eo opiniones. 324
 Sudarii possessio quid sit. 318. 319
 Sudario quomodo olim in contractibus Hebræi uterentur. 318
 Sueem cum porcellis Hierosolymitanæ urbis portæ Ælius Adrianus Imperator cur imponi voluerit. 455
 In suffitu conficiendo Domus Abhittinas olim celebris. 740
 Suffitus ex quibus rebus conficeretur. 483
 Suffitus ex undecim aromatum speciebus conficiebatur. 401
 Suffitus olim laudatus quinam esse deberet. 740
 Suffitus varietas quomodo ex fumo cognosceretur. 425
 Suggesti Caput quis diceretur. 95
 Ex Suggesto Levitæ populo benedicebant. 95
 In Suggesto ligneo ad hoc parato Rex singulis septem annis, transacto die primo Festi Tabernaculorum, tenebatur, solebatque legere coram populo Legem Domini. 350
 Suilla caro Hebræis vetita: nonnulla de carne suilla. 454. 455
 Suillum pecus a natura donatum fuisse ad epulandum Varro arbitrat. 455
 שלחן עירך Sulchàn horèc ditionibus in ritibus Paschæ celebrandi quid significetur. 640
 Per superbix Regnum quid ab Hebræis designetur. 651
 Superstitio insana Judæi cuiusdam. 612
 Superstitio mulierum Judaicarum de חלה Challa, h. e. placenta. 146
 סור Sur porta Orientalis Templi Hierosolymitani cur septem nominibus vocaretur. 322
 Ne Synagoga Judaica umquam vacua esset, dum sacra peragerentur, vel Sacerdos solus relinquere, decem viri במטלנין Batlanin, h. e. Otiosi dicti stipendium ab Hebræis accipiebant, ut semper præsto essent

ab initio ad finem. 49
 E Synagoga ejici, vel Αποσυνάγωγη fieri, quid significaret. 283
 Synagogæ gubernator quis dicebatur. 440. 467
 Synagogæ Magnæ viri nonnulli. 214.
 Synagogæ Hebræorum præsertim in Italia sitæ qua ratione confitendi peccata utantur. 415
 Synagogarum veneratio, ac reverentia apud antiquos Hebræos. 543
 Synagogæ in tota Germania antiquissimæ. 704
 Synagogarum tabulatum. 326
 De Synagogis nonnulla. 531
 Per Synedrii Præsidem, dictum אב בית דין, intercalatio fieret. 713
 Synedrium, sive Sanhedrin jussu Dei a Moyse institutum quamdiu duraverit: ejus Senatores Herodis jussu omnes, uno excepto, sæde trucidati: in ipsa Captivitate Babylonica Synedrium permansit: unde Synedrium dictum: Synedrium quod duplex fuerit: ubi sedem habuerit: ex quibus viris constitueretur: quales esse debuerint: ipsorum munus: quo ordineederent: quo nomine duo inter cæteros digniores vocarentur: Synedrii auctoritas: manus imponendi mos initiandis ab Hebræis ad Christianos transit. 333. 334. 335.
 Synedrium quo in loco congregaretur, ubi migravit e Conclavi lapidis casti dicti. 150
 Syriacæ Translationis auctor. 750

T

טבל Tabal quid esset. 168
 Tabernaculorum Festum per dies septem celebratur: Tabernaculorum structura: hujus Festi celebratione cujus rei populus commonefiat: quomodo olim celebraretur: apud Græcos hoc Festum vocatur Σκηνοπηγία, Scenopēgia, ad quod celebrandum etiam Christus Hierosolymam se contulit: fasciulis, & malis citreis instructi quid eo die Hebræi agant: cur suggestum circumeant: die septimo cur a nonnullis nox infomnis ducatur: eodem die septimo ניסוך המים libatio, seu

effusio aquarum fiebat: ritus effusionis aquarum describitur. 325. 326. Festum per antonomastiam est Festum Tabernaculorum. 350. Tabernaculorum antiquorum structura. 350. Tabernaculorum, sive Scenopēgiæ Festa celebrabantur etiam apud Gentes. 350. in atrio mulierum post Sacrificium jure ad noctis tenebras disjiciendas lychnuchi aurei accendebantur. 350. mulieres in Templo e podio aderant, viris saltantibus, & canentibus, ut lætitiæ Tabernaculorum ipsæ quoque essent participes. 350. Rex singulis septem annis, transacto die primo Festi Tabernaculorum, tenebatur, solebatque in Suggesto ligneo ad hoc parato legere legem Domini. 350. thyrsi a Judæis Festo Tabernaculorum manibus gestari soliti quid essent. 351
 Tabulæ Legis quo die fractæ fuerint. 476
 Tabulatum Synagogarum. 326
 Tactus organa sunt omnia membra corporis. 556
 טעות Tabut vocabulo sæpe Christus ab Hebræis designatur. 180
 Talentorum species. 211
 Talmud multo tempore post Christi adventum in unum corpus redactum fuit. 437
 Talmudici Doctores cur dicti סבוראים Seburaim. 345
 Talmudici Doctores quinam dicantur. 38
 Talmudici Doctores quo nomine vocentur. 770
 Talmudici Sapientes ab Abèn Ezrà appellantur מעתיקי
 תהת Translatores Legis. 386
 Talmudis sex partes generales vulgo vocantur ששה ספרים
 Sex ordines. 319
 Talmudistarum opinio de differentia inter cisternam, foveam, & speluncam. 619
 Tammuz Idolum: ejus imago: cultus. 738
 Tani nomen vasis, cujus usus varius. 174
 Tarbæna nomen loci. 749
 Tasil quid sit. 743
 תרביט Tarbit usuræ species a

- pud Hebræos. 550
- Targum, seu Translationis Syriacæ auctor. 750
- Targum Prophetarum auctor. 350
- In Targumin, five Paraphrasibus Chaldaicis ab Hebræis confectis quibus in locis Messiaë promissio clare, aperte, & expresse pateat. 264. 265
- Tavis piscis Hebræis in deliciis. 177.
- De תרוורר *Tarvâd* osse, five *Luz*, quid fabulentur Rabbin. 751
- Tavâi Babylonix flumen cur ita appelletur. 727
- Tecaspis nomine vocatur congregatio Dæmonum, ac malorum spirituum. 731
- תיקו *TeKâ* dictio quid sit. 729
- TeKuphâ quid sit. 701
- Templa fore tria Rabbin. sibi persuadent; quare tertium adhuc expectant. 109
- Templi atrium secundum Hebræos triplex fuit, nimirum atrium Sacerdotum, five interius; atrium Israelitarum vulgo appellatum atrium magnum; & atrium mulierum. 363
- In Templis majoribus qua ratione populus admoneretur, ut Sacerdoti opportune responderet *Amen*. 15. 16
- In Templo velum triplex fuit. 326
- Templum olim erat Babylonix Veneri dicatum, ubi puellæ a matribus deductæ sub Veneris tutela cum maximo pudicitiaë damno, & probro relinquebantur, donec cum hospitibus illuc adventantibus rem haberent, ab iisque in Matrimonium ducerentur. 324. 325
- Templum Hierosolymitanum cur vocetur *Domus electionis*. 61
- Templum primum, & secundum quo die diruta fuerint, ac deleta. 476
- Templum, vel Scholam frequenter adeuntium quatuor proprietates ex Rabbinis. 101
- Templum secundum cur ex Rabbinis vastatum fuerit, & cur nondum restauratum. 704
- Templum secundum אב, h. e. *Julii* mensis die nono vastatum dicitur. 765
- Templum tertium Rabbin. adhuc expectant, quod in æternum duraturum volunt. 108
- Tempora Precum solemnia apud Hebræos. 623. 709
- Tempus medium quodnam a Rabbinis dicatur. 727
- Tempus profanum solemnitatis apud Hebræos quodnam sit. 163
- תפלה *Tephilla*, h. e. *precatio*, quibus nominibus ad Hebræis appelletur. 419
- תפילין *Tephillin* quid sint. 418
- תפלים *Tevaphim* quid fuerint, & de iis nonnulla ex Rabbinorum sententia. 759. 760. 761. 762. 771.
- Terminorum *mixtio* quid sit apud Hebræos. 767
- Terminus *Sabbati* quid sit. 767
- תריפה *Terephâ* voce mulieres Hebrææ pueros a rebus putidis, fœditisque comedendis absterrent. 178
- Terra cur dicta fuerit תלר *Cbled* ex Rabbinis. 143
- Terræ nomina imposita juxta quatuor Solis revolutiones quænam sint. 26
- De תרומה *Tevumâ*, five *Thrumâ*, h. e. *Oblatione fructuum separatorum* nonnulla. 754
- Testamentum Vetus totum in tres partes ab Hebræis dividitur. 770.
- Teruntii valor apud Hebræos. 654
- Tesasith nomen spiritus maligni apud Rabbinos, qui homini mentem aufert. 728
- Testamentum Vetus totum in tres partes ab Hebræis dividitur. 770.
- Tetradrachma quid esset. 98
- Textus Hebræus ab Hebræis non juxta Capita, ut apud Latinos, sed juxta פרשיות *Parâscas*, five *Sectiones* citari solet. 462
- Textus Novi Testamenti Epistolæ 1. ad Corinth. 7. v. 18. *Circumcisus aliquis est? Ne reducat*, scilicet *præputium*, explicatur. 260
- Thanes nomen urbis in Ægypto antiquissimæ ob Mosis portenta, & miracula admodum celebris: ejus gubernator fuit Putiphar. 174
- Theodas, Theudas, vel Theudus celebris apud Hebræos quis fuerit. 724. 725
- De תרומה *Thrumâ*, five *Terumâ*, h. e. *Oblatione fructuum separatorum* nonnulla. 754
- Thyrri a Judæis Festo Tabernaculorum gestari soliti quid essent. 351
- Tiara Sacerdotum ornamentum. 480.
- Tiberiadis mare, & Galilææ mare idem sunt. 80
- Tibia in quibus solemnitatibus ab Hebræis adhiberetur. 376
- Tibiis Hebræi in luctu, funeribus, & nuptiis utebantur. 336
- Ti bi cur appelletur Lexicon parvum Rabbinicum ab Elia Levita Germano compositum. 763
- Tisbites dictus Elias Propheta ab urbe Tosâb, five Tisbi. 763
- Tituli Rabbinorum recentes sunt, non antiqui. 228
- De titulis Hebræorum רבין *Rabban*, & רבנן *Rabbanan*. 550
- De titulis Rabbinorum. 581. 582
- Titulorum Rabbinicorum differentia. 581
- Titulorum usus apud Hebræos tantummodo post Christum natum incæpit. 581
- Titulus Rabbinorum Hebræi excogitarunt, ut Christianos imitarentur, viros inter ipsos disciplinarum, scientiarumque cognitione imbutos, & publice probatos Doctoris nomine honestantes. 228
- Titulus primus apud Hebræos fuit *Rabban*. 582
- Tolleno quid sit. 537
- Tömen mensuræ nomen. 739
- תפת *Töphet* quid fuerit: unde nomen ei inditum: locum *Töphet* Rex pius Josias contaminavit. 746
- Tosâb urbis nomen, in qua natus Elias Propheta, unde dictus Tisbites. 763
- תוספות *Tosephôt*, h. e. *Additiones* quid sint apud Hebræos. 188.
- תורה *Torâ*, h. e. *Lex*, juxta Antiochi Regis Græcorum combusta fuit. 402
- תורה *Torâ*, h. e. *Legis* Sectiones quot sint apud Hebræos. 462.
- De תורה *Toreph*, h. e. *Spatio*, five *Lacuna*, quæ olim a Notariis relinquebatur in Instrumentis.

mentis contractuum. 758
Tovium ardentium nomine quid apud Rabbinos significetur. 504
Tractor quis dicatur. 56
 Traditio de præceptis tum jubentibus, tum prohibentibus. 594
 Traditiones Patrum quomodo Hebraice vocentur. 771
 Transgressiones quælibet vitantur ex Rabbini, si tria sedulo reputentur. 176
 Translationis Syriacæ auctor. 750
 Tres sunt, quorum vita ex Rabbini non est vita. 580
 Tres qui clamant, neque exaudiuntur, quinam sint. 481
 Tribunal Salomonis cur sex gradus habuerit. 623
 Tribuum Judaicarum distinctio vel ipsi Christi temporibus permanfit. 735
 Tridrachmi valor. 553
 Trinitas Sanctissima in Litanis Hebræorum per *שלוש* Scillus designatur. 413
 Tubarum Festum cur initium Nōvi anni appelletur. 711
 Tubarum usus. 674, 675
 Tumor in corporibus animatis morbum indicat. 744
 Tunica Sacerdotum vestis. 223
 Turtles ad Sacrificium apti debebant esse edules. 188
 Tympana cur pulsarentur a Sacrificulis in offerendis Sacrificiis I-dolo Molocho. 172
 Tzadocus Sadducæorum Sectæ nomen dedit. 473
צפון Tzaphon dictio quid in ritibus Cœnæ Paschalis significet. 482.

V

Vacca rufa quænam esse deberet; ejus cineres cui rei inservirent. 427, 428
 Vacca rufa ubi mactaretur. 428
 Vaccæ rufæ cineres in tres partes dividebantur. 428
Iterum vate Latinis in Epistolis usurpatum qua ratione Hebræi expriment. 720
 Vallis Hinnon, unde *Gehenna* dicta, quænam. 71
 Varro censet, suillum pectus a natura fuisse donatum ad epulandum. 455
 Vasa, & instrumenta ad culinam pertinentia qua ratione ante Pascha ab Hebræis purgantur. 705, 706.
 Velum Templi triplex fuit. 326

Vendendis rebus apud Hebræos præerant viri eximii a Senatu electi, qui pretium certum, & mensuras vendentibus determinabant ad eorum avaritiam cohibendam. 559
 Venter muliebris a Rabbini vocatur *ostium*. 450
 Venti ab Oriente flantes quomodo appellentur, eorumque natura. 495
 Verecundiæ definitio ex Rabbini. 489
Vvedavius cur dictus Urbis Præfectus. 558
 Vergiliæ Stellæ cur ita dictæ. 210
 Vermes ex lignis in Altari accendendis a Sacerdotibus vitio corporis laborantibus tollebantur. 736.
 Vermis frumentum erodens dicitur *Salmanton*. 329
 Verruca quid sit. 182
De verruca non perhibent testimonium quid significet apud Rabbini. 621
 Versio Græca LXX. Interpretum dicta in varias Linguas decursu temporis translata. 735
 Ex Versione Græca LXX. Interpretum cæteræ Versiones omnes ab Ecclesia Catholica probatæ præter Syriacam olim factæ. 734.
 Versionis Græcæ LXX. Interpretum Historia. 734
 Veru ferreo cur Hebræi non uterentur ad affandum agnum Paschalem. 670
 Vespera duplex apud Hebræos. 701.
 Vestes quænam olim viros, & fœminas Romanas decerent. 219, 220.
 Vestibus quot Sacerdos Summus indueretur. 206
 Vestis heterogenea quænam dicitur. 669
 In vestitum cur majores impensæ faciendæ, quam in victum. 703
 Vetus Testamentum totum in tres partes ab Hebræis dividitur. 770.
 Viatorum cornua. 524
 Victimæ, aliæque res vel manducabantur, vel comburebantur, vel sepeliebantur. 493, 494.
 Victimarum oblatarum pelles quibus cederent. 88
 Ad victum necessaria ad pauperes sublevandos olim quærebantur ostiatim. 67
וידוי *Viddui*, h. e. *Confessio* He-

bræorum cum interpretatione Latina: collocata est inter Preces *יום הכפורים* *Jom Kachipur*, h. e. *diei Expiationis*. 415
 Vidua repudiata qua ratione a finem se repudiantem tractaret. 162.
 Viduæ dos apud Hebræos est centum denariorum, Virginis autem ducentorum. 434
 Viduæ superviventes tribus maritis cur quartum maritum ducere apud Hebræos prohibeantur. 135
 Vigiliæ noctis buccina olim indicabantur. 674
 Vindex sanguinis quis ab Hebræis diceretur. 443
Vinea calvata quænam dicatur. 522.
 Vineæ calvitium quid. 522
 Vini aspargici utilitates, & detrimta. 244
 Vini cyathus in Nuptiis Hebræorum pariet illiditur, si Sponsa sit Virgo; projicitur autem in terram, si sit Vidua. 430
 Vinum capparinum maxime celebre apud antiquos. 544
 Vinum Chardelinum. 454
 Vinum Gordelinum. 454
 Vinum libaminis quodnam ab Hebræis vocetur. 293
 Virgines septem speciosissimæ Estheræ adjunctæ cur certis, & distinctis nominibus ab ea appellatæ. 145
 Virgines olim capillis alienis, vulgo *parruca*, utebantur. 397
 Sponsæ potus præbitus in Nuptiis olim indicabat, eam esse Virginem. 215
 Virginibus Sponfos apud Hebræos dotem dedisse ex Sacris litteris probatur. 433
 Virginis dos apud Hebræos est ducentorum denariorum, Viduæ autem centum. 434
 Virgo quando dicatur matura viro. 402
 Viri decem Hebraice dicti *בשלשין* *Batlanin*, h. e. *Otioti*, cur a Synagoga stipendium acciperent. 49
 Viros, & fœminas Romanas quænam vestes olim decerent. 219, 220.
 Viros viginti tres ex D. Hieronymo mulier quædam sepelivit. 135
 In vitibus quod est omphax, id prorsus est spica mutica in frumento. 53
 Vi-

- Vita trium ex Rabbiniis non est vita : quinam sint. 580
 Vita Rabbini Majemonidis. 593
 Vita Rabbini Salomonis Jarchi. 600.
- Vitio corporis Sacerdotes laborantes vermes ex lignis in Altari accendendis auferebant. 736.
- Vittæ mulierum qua ratione speciosiores redderentur. 605
- Vituli aurei ab Hebræis confati peccatum adeo grave Rabbini censent , ut nondum satis expiatum sit. 359
- Vitulus Deo sacrificabatur infra primum ætatis annum. 188
- Vitulus aureus Ægyptiorum Idolium : quid de eo fabulentur Hebræi : tota fabula carminibus exposita a Petro Rhemenfi vulgo dicto *de Riva*. 358. 359
- Unci columnis affixi cui rei ex Mercero infervirent. 119
- Uncti, sive *Messie* nomen quibus generatim in Sacris litteris conveniat. 264
- De unguibus tres res dicuntur. 482
- Unguis Patrum*, & non *venter Filiorum* quid apud Rabbinos significet. 482
- Carnis Unicornis esus utrum Hebræis liceret. 547
- Voces lineæ extremas Hebræi non solent dirimere. 679
- Voces, in quibus Ben Ascèr, & Ben Nephtali invicem differunt, reperiuntur in calce Bibliorum Venetorum ; in Opusculis autem Grammaticis Joannis Druffii sunt seorsim cufæ. 63.
- Vocis עקר *IKKâr* usus apud Rabbinos maximus : ejus significatio multiplex. 378
- בַּת קוֹל *Bæt Kol*, h. e. *Filia vocis* quid fuerit. 64. 66
- Per בַּת קוֹל *Filiam vocis* Talmudistæ ajunt, post Prophetas futura sibi fuisse indicata. 64. 66
- Voracitatis exemplum Recah ben, hoc est, *filius* Remaliàhu. 541
- Vossius ob multas rationes carnem fuillam Hebræis vetitam fuisse censet. 455
- De Urbe Roma Hebræorum opinio : de ejus origine quæ traduntur a Rabbiniis fabulosa. 561
- Urbes Refugii cur ita dictæ. 507
- De urbibus Refugii nonnulla. 507
- Urbium nomina qua ratione ab Hebræis scribantur. 30
- In urbium portis olim judicia exercebantur. 44
- Urbs Hierosolymitana in tria Castra dividebatur : eorum nomina. 373
- Urbs aurea* erat Sponfarum, & mulierum honestarum ornamentum ; cur *Urbs* appellaretur : de illa Traditio Hebræorum. 364.
- utrum die Sabbati gestari poterit. 365. a Tito Imperatore prohibita fuit. 365
- Uziel* nomen Angeli ex quatuor, qui perpetuo solium Majestatis Divinæ circumstant : cur ita dictus. 5
- Urina quo nomine a Germanis, & Hebræis honestatis gratia vocetur. 629
- Urnæ descriptio, in qua manna Gomor asservabatur : calumnia ex Græco nomine hujus urnæ in Judæos a nonnullis derivata. 480. 481
- De usura. 549. 585. 586
- Usura antevertens, & usura posterior quænam apud Hebræos. 550
- Usura anticipata quænam. 586
- Usura ex pacto, & conventionem quænam. 586
- Usus tubarum. 674. 675
- Uvæ improbæ quænam ab Hebræis dicantur. 443
- Uvarum, vel olivarum pressura una cur dicatur *saccus*. 744
- Vulgatæ Interpres, h. e. D. Hieronymus, quo nomine a Rabbiniis vulgo appelletur. 770
- De vulpe nonnulla. 744
- Vulpio* ab Apulejo dicitur homo astutus, vaser, ac versipellis, præcipue in dignitate constitutus. 774
- Uziel* nomen Angeli, qui cum *Samchadai* altero Angelo e Cælo protrusus fuit. Ex Rabbiniis sententia filius hominum in uxores duxerunt, a quibus Gigantes Genes. 6. 4. commemorati, geniti sunt. 325. 708
- Uxor Putipharis quid a Rabbiniis fecisse dicatur, ut Josephum ad se aspiciendum cogeret. 687
- Uxoribus a maritis honor tribuendus. 433

Z

- Zdhar, Hebraice זְדָר, est Commentarius plane Kabbalisticus in quinque libros Moysi : quid contineat : Rabbiniis de eo opiniones : editiones : inter eas probatior. 347. ejus Historia ad trutinam revocata. 597. 598. 599.
- Zdhar novus quæ complectatur. 199. 347. 600. ubi editus fuerit. 600
- Zdhar tertius Constantinopoli impressus. 347

INDEX VOCUM.

A

- A** 68. 83. 183. 234. 257. 274.
 369. 495. 532.
 A conspectu 495.
 A facie 17.
 A me 257. 274. 366.
 A nobis 234.
 A oculis 677.
 A principio 378. 495.
 A seipſa 36.
 A seipſis 36. 252. 274.
 A seipſo 36. 252. 274.
 A te 115. 257. 274. 369.
 Ab 68. 234. 257. 369. 495. 532.
 Ab ea 115. 234. 257. 274.
 Ab eis 257. 274.
 Ab eo 115. 234. 257. 274.
 Ab æterno 495.
 Ab antiquitate 97.
 Ab antiquo 97.
 Abactor pecoris 306.
 Abacus 32.
 Ab initio 495.
 Abbreviare 516. 544.
 Abbreviare terminum 515.
 Abbreviari 128. 515. 517.
 Abbreviatio 515. 544.
 Abbreviaturæ ex prima vocum lit-
 tera constitutæ 765.
 Abbreviatio 515. 544.
 Abbreviatus 218.
 Abdere 173.
 Abdias 519.
 Abdita 133.
 Abditum 80. 173. 178. 214.
 Abducere 88. 182. 420.
 Abducere captivum 75. 603.
 Abduci captivum 75. 603.
 Abductio in captivitatem 75.
 Juxta sententiam Abèn Ezrà 243
 Aberrare 175. 180. 636. 743.
 Aberratio 175.
 Abeſſe 565.
 Abhinc 13. 37. 205.
 Abjectus 672. 716.
 Abies 27. 59. 627.
 Abietes 262.
 Abigere 177. 439.
 Abjicere 93. 213. 296. 506. 537.
 615. 753.
 Abjici 173. 615.
 Abire 6. 251. 321. 364.
 Ablactare 151.
 Ablactari 152.
 Ablactatus 152.
 Ablegare 638. 707.
 Ablegatio 707.
 Abluere 81. 138. 144. 322. 471.
 Abluere se 322.
- Abluere immergendo 627.
 Ablui 322.
 Ablutio 179. 564. 622.
 Ablutus 622.
 Abnegans fundamentum, h. e.
 Deum 229.
 Abnegare 216. 225. 229.
 Abnegatio 229.
 Abnegator 229.
 Abnepotes tertiæ generationis 737.
 Abnepotes ex quarta generatione
 552.
 Abnuere 339. 355.
 Abolere 48. 251. 423.
 Aboleri 62.
 Abolitio 49. 62. 401.
 Abolitio totalis rei 55.
 Abominabile 565.
 Abominabile esse 565.
 Abominabile fieri 565.
 Abominabile instar morticini fie-
 ri 279.
 Abominabile reddere 279. 680.
 Abominabiliter agere 743.
 Res abominanda 399. 680.
 Abominandum 399. 565. 680.
 Abominari 279. 328. 680.
 Abominatio 399. 565. 680. 743. 744.
 Abominatione dignum 306.
 Abominatione dignus 392.
 Abortire 296.
 Abortivum 296. 641. 707.
 Abortus 296. 641. 676.
 Abrader 70. 76. 82. 85. 251. 338.
 510.
 Abramis 3.
 Abreptus morte 181.
 Abripere 74. 84. 149. 577.
 Abripi 178.
 Abrogare 48.
 Abrogatio 49. 62.
 Abrumpere 363. 404. 423. 444.
 Abs 68. 83. 257. 369.
 Abs te 369.
 Abscedere 446.
 Abscedere longe 565.
 Abscessus 359. 510.
 Abscindere 70. 71. 74. 363. 423.
 479.
 Abscindi 464.
 Abscisſio 502.
 Abscondere 80. 148. 173. 178. 204.
 Abscondere se 133. 178. 204.
 Abscondi, de Sole 173.
 Abscondita 133. 173. 214.
 In abscondito 428.
 Absconditum 80. 173. 214. 342.
 Absconditum esse 214.
- Absconsio 173. 680.
 Absconsio Solis 173.
 Absit 164.
 Procul absit 164.
 Absit a nobis 65.
 Absit a te 145. 163.
 Absolvere 79. 151. 167. 226. 263.
 323. 337. 347. 573. 630. 636.
 641. 677. 681.
 Absolvi 79. 739.
 Absolute 79. 165. 355.
 Absoluti 79.
 Absolutio 79. 167. 347. 630. 642.
 677.
 Absolutum 86. 144. 468. 630.
 Absolutus 79. 165. 352. 641.
 Absorbere 51. 62. 79. 330. 685.
 Absorptio 62.
 Absorptor 62.
 Absque 131. 231.
 Abstemiis 287.
 Abstergere 216. 251. 263. 335. 541.
 Abstergere se 354.
 Abstergio 541.
 Abstergio manuum 541.
 Abstergio oris 541.
 Abstergio prandii 541.
 Abstiniens 467.
 Abstineri 258. 287. 423.
 Abstracta 466.
 Forma abstracta 707.
 Forma concreta 707.
 Abstractio 466.
 Abstractum 465.
 Ens abstractum 707.
 Abstrahere 280. 428.
 Abstrahi 280.
 Absumere 79. 88. 151. 211.
 Absumi 11. 79. 151. 166. 337. 421.
 Absynthium 3. 75.
 Abundans 194. 297. 673.
 Abundanter 194. 259. 716.
 Abundantia 120. 194.
 Abundantius 194.
 Abundare 194. 317. 360. 401. 672.
 Abunde conferre 716.
 Abunde progignere instar repti-
 lium 565.
 Abyssus 726.
 Abyssus magna 771.
 Ac si 13. 37. 205. 224.
 Perinde ac 94.
 Perinde ac si 37.
 Simul ac 207.
 Academia 194. 200. 319. 346.
 Academiæ Caput 200. 319. 346.
 591.
 Academiæ Rector 200.

- Accedere 251. 330. 352. 520. 571.
 Accedit huc 490.
 Accelerare 45. 53. 55. 154. 185.
 565.
 Acceleratio 307. 340.
 Acceleratum 307.
 Accendere 6. 65. 96. 158. 190. 284.
 531. 637.
 Accendi 243. 531.
 Accensio lucis 284.
 Accensus 190.
 Accentus distinguentes 465.
 Accensus Grammaticus 180. 281.
 305. 306.
 Accentus paufans 465.
 Acceptare benevole 314.
 Acceptio 276. 492. 519.
 Acceptum 285. 292. 576.
 Acceptum & datum 311.
 Acceptum efficere 575.
 Acceptum esse 573.
 Acceptum habere 573.
 Acceptum reddere 575.
 Acceptum fit 595.
 Accerere 517.
 Accessorium 180.
 Accidens 25. 383. 395. 399. 522.
 545.
 Accidens firmum 545.
 Accidens inseparabile 545.
 Per accidens 395.
 Accidentaliter 379. 522.
 Accidentaliter 112. 198. 311. 522.
 Accidere 25. 71. 383. 396. 545.
 Accidit cuidam 356.
 Accinctum esse 129.
 Accinctus 129. 133.
 Accingere 129. 133. 171. 511.
 Accingere se 129.
 Accipere 88. 160. 292. 299. 301.
 Benevole accipere 314.
 Accipere mercedem 3.
 Accipere mutuum 124. 185.
 Accipere responsum 726.
 Accipiter 297. 298.
 Acclamare 517. 572.
 Accommodare 747. 762.
 Accommodatio 202. 509. 538.
 Accommodatum 24.
 Accrescere 744.
 Accretio 488. 692.
 Accubitus 313. 552.
 Accubitus in circuitum 322.
 Domus accubitus 322.
 Accumbentes 552.
 Accumbere 313. 322. 629.
 Accumulare 733.
 Accumulatio mensuræ 71.
 Accurate 103.
 Accurate statuere 314.
 Accuratus perferutator 103.
 Accurrere 556. 558. 587. 619.
 Acq̄sare 11. 207. 503.
 Accusatio 501. 525.
 Accusator 96. 180. 353. 501. 536.
 Acer 316. 389.
 Acerbus 264.
 Acerra 47. 160.
 Acerrime 546.
 Acervus 71. 83. 90. 149. 183. 383.
 576.
 Acervus convolutus 76.
 Acefcere 749.
 Acetabulum 248. 673. 715.
 Acetarium 192.
 Acetum 52. 143. 149. 525.
 Acetum Edomæum 52.
 Acetum Romanorum 52.
 Achates, *lapidis pretiosi nomen*
 763.
 Aciaia 251.
 Acidum fieri 749.
 Acies 137. 167. 319. 331. 346. 400.
 662. 682. 717.
 Acies cultri, vel gladii 157. 450
 Acies gladii flammans 478.
 Acies ordinata, ac disposita 177.
 Acies stationaria 18.
 Acini uvarum 444.
 Acinus 83.
 Acquiescentia 200.
 Acquiescere 1. 176. 200. 337. 471.
 573. 681.
 Acquirere 110. 512. 541.
 Acquisitio 281. 512.
 Acquisitum 541.
 Acquisitum possidere 512.
 Acra *nomen loci* 154.
 Actariel, *nomen Angeli* 407.
 Actio 465.
 Actio gratiarum 195. 297.
 Actio laudabilis 306.
 Actio matutina 625.
 Actiones 367.
 Actiones morales 270.
 Nomen actionis 465.
 Actor 388.
 Actus 465.
 Acu pingere 476.
 Acu pictor 476.
 Acuere 157. 235. 624. 662. 742.
 Acui 137.
 Aculeus 394.
 Acumen 137. 167. 331. 394. 662.
 Acumen mentis 717.
 Acupictor 476.
 Acupictum 476.
 Acu pingere 476.
 Acus 251.
 Acus pictura 577.
 Acus sartoria 141. 163. 734.
 Acuta 145. 157.
 Acute differere 105.
 Acuti iudicii 167.
 Acutus 137.
 Acutum esse 137. 146. 157. 167.
 316. 400. 662.
 Ad 36. 68. 83. 234. 366. 473. 492.
 Ad eas 366.
 Ad eos 234. 366.
 Ad eum 234. 366.
 Ad me 234.
 Ad nos 366.
 Ad te 234. 366.
 Ad vos 234.
 Ad extremum 516.
 Adæquare 365. 618.
 Adæquatio 703.
 Adam 4.
 Adamas 314. 331.
 Adaquare 677.
 Adar mensis Februario nostro re-
 spondens 4.
 Adaugere 317.
 Addere 188. 198. 238.
 Addictus 32. 197.
 Additamentum 188. 198.
 Additamentum Neomeniæ 188.
 Additamentum Novi anni 188.
 Additio 86. 188. 198. 349.
 Adducere 28. 88. 182. 367. 520.
 Adducere ad desperationem 181.
 Adduci celeriter 45.
 Adeps 654. 709. 749.
 Adhærens 33. 102. 180.
 Adhærio 88. 745.
 Adhibere 621.
 Adhortatio 131.
 Adhuc 33. 359. 360. 702. 726. 766.
 Cum adhuc 360.
 Adiectio 98.
 Adigere 215. 229.
 Adijcere 188. 198.
 Adiunctum 180. 311.
 Adiunctum esse 176.
 Adjungere 176. 238. 690. 721.
 Adjungere se alicui 233. 243. 690.
 745.
 Adjurare 187. 606.
 Adjutorium 330.
 Adjuvare 324. 500.
 Adminiculum 330.
 Administrare principatum 720.
 Administrator 21.
 Admirabile esse 446.
 Admirabile fieri 446.
 Admirabilis 405.
 Admirandum 446.
 Admirari 617. 618. 726. 727. 738.
 Admiratio 459. 727. 738. 769.
 Cum admiratione 769.
 Ex admiratione 769.
 Admiratione dignum est 769.
 Admirationem injicere 738.
 Admirationem parere 738.
 In admirationem rapi 446.
 Admissio 652.
 Admodum 137. 234. 269.
 Admonere 122. 129. 130. 133.
 Admonitio 113. 305.
 Admovere 251. 520.
 Adnotatio 305.
 Adolere 251. 520.

- Adolefcens 305.
 Adolefcencia 293. 503.
 Adolefcentula 367. 548.
 Adonai 645.
 Adonis 738.
 Adorare incurvando 316.
 Adoratio 316.
 Adornare 527. 546.
 Adornare fugam 747.
 Adfringi 539.
 Advena 73. 84. 92.
 Advenam effe 84.
 Advenire 28. 251.
 Adverfari 323. 349.
 Nemo adverfatur illi 245.
 Non adverfatur quidquam 245.
 Adverfarius 323. 349. 627.
 Ex adverfo 107. 114. 213. 227.
 281. 357. 492.
 Adverfus
 Advertere 92. 103. 476. 478.
 Adverferafcere 379.
 Adulari 150. 166. 670.
 Adulatio 151. 166.
 Adulator 150. 166.
 Adulter 72.
 Adultera 72.
 Adulterans monetam 125.
 Adulterare 72. 125. 131.
 Adulterina 72.
 Adulterinum 131.
 Adulterium committere 72. 278.
 Adunari 185.
 Advocatus 353. 445. 467.
 Adurere 506. 637. 685.
 Aduri 155. 157. 206. 483. 617.
 Adulfio 155. 158. 177. 206. 479.
 483. 489. 506. 617.
 Adytum 89. 326. 532.
 Edificare 52. 63.
 Edificari 52.
 Edificium 50. 52. 63.
 Edituus 139. 486. 716.
 Egra 263.
 Egre ferre 42. 55. 231. 637.
 748.
 Egritudine affici 263.
 Egritudo 39. 165. 204. 263. 731.
 764.
 Egrotare 263.
 Egrotare 42. 43. 165. 263. 629.
 Egrotos visitare 56.
 Egrotum effe 263.
 Egrotus 39. 203. 629. 706.
 Terra Egypti 38.
 Emulari 512.
 Emulatio 512.
 Ad æmulationem provocare 174.
 Emulus 541.
 Enigma 138. 268. 405.
 Enigma proponere 138. 268.
 Enigmatically loqui 138.
 Equabilitas 618.
 Equale 703. 715.
 Equale effe 618.
 Equale fieri 618.
 Equalem effe 618.
 Equalis 618.
 Equalitas 618.
 Equalitatis circulus 40.
 Equare 618. 762.
 Equari 618. 703.
 Equatio 703.
 Equator 40.
 Equatoris linea 499.
 Equæ 703.
 Equilaterum 394.
 Equi pretii 703.
 Equinoctialis linea 703.
 Equinoctium 500.
 Equinoctium Autumnale 500.
 Equinoctium Hyemale 500.
 Equinoctium Vernal 500.
 Equiparare 365. 395.
 Equitas 202. 618. 703. 763.
 Equitatis circulus 202.
 Equivocatio 721.
 Equivocum nomen 721.
 Equivocum vocabulum 721.
 Ex æquo æstimare 365.
 Equor 709.
 Equum 448. 703. 715.
 Equum effe 139.
 Equus 618.
 Aer 5. 25.
 Aer temperatus 271.
 Aere plenus 5.
 Aereus 5.
 Æra minor 466.
 Erario præfectus 73.
 Erarium 22. 80. 523.
 Eruginis contractio 144.
 Erugo 144.
 Æs 221. 289.
 Æfalon 609.
 Æfophagus 62. 120.
 Æftas 503. 504. 537.
 Æstimare 38. 159. 381. 395. 441.
 618. 713.
 Æstimare ex æquo 365.
 Æstimatio 38. 171. 366. 395. 442.
 670. 715. 757.
 Juxta æftimationem 715.
 Virtus æftimativa 715.
 Æftimator 159.
 Æftimatus 167.
 Æftiva 504.
 Æftiva offerre 537.
 Æftivalia 504.
 Æftivare 213. 351.
 Æftivi fructus 504.
 Æftivorum fructuum collector
 504.
 Æftivos fructus apponere 537.
 Æftus 149. 155. 185. 580. 683.
 Æftus iræ 155. 185. 580.
 Æftas 92.
 Ætate minor 125.
 Vita æterna 309.
 Æternitas 309. 367. 495. 532.
 Ab æterno 495.
 Æternum 367.
 Æternum vivat 198.
 In æternum 447.
 Æternus 39. 309. 391.
 Æther 5. 625.
 Æthiopes 208.
 Æthiopia 208. 331.
 Æthiopiſſa 208.
 Æthiops 111. 208.
 Affectio 204. 225.
 Affectus dolore 203.
 Affectus malus 43.
 Afferre 175. 182. 195. 293. 320.
 Afferre commodum 720.
 Afferre lucrum 720.
 Afferre utilitatem 720.
 Afficere anguftiis 489. 662.
 Afficere contumeliis 481.
 Afficere damno 730.
 Afficere convitiis 70.
 Afficere dolore 205. 481.
 Afficere honore 191.
 Afficere mærore
 Afficere malo 43.
 Affici damno 727.
 Affici malo 43.
 Affici pœna 730.
 Afficiens probris 46. 153.
 Affinem effe 651.
 Affinis 86. 167. 696.
 Affinis meus 86.
 Affinitate conjuncta 86.
 Affinitate junctus 167.
 Affinitate jungi 161.
 Affinitatem contrahere 161.
 Affinitatem inire 161.
 Affirmando convincens 163.
 Affirmatio 163.
 Affirmativa propositio 163.
 Affixa 113. 129.
 Affixio Pronominum 355.
 Afflare 301.
 Afflictio 17. 195. 293. 318. 362.
 365. 371. 481. 662.
 Afflictus 365. 371.
 Affligere 43. 299. 317. 371.
 Affligere fe jejunio 371.
 Affluens 120.
 Affluere 672.
 Affluere fecit 716.
 Affluenter 716.
 Affluentia 120. 673.
 Affricare 673.
 Agafco 76.
 Age ergo 113.
 Agens 423. 465.
 Ager 56. 65. 147. 154. 568.
 Ager incultus 61.
 Ager fitibundus 638.
 Ager, qui aduftus effe 617.
 Agere 88. 306. 356. 391. 465.
 Agere abominabiliter 743.
 Agere arroganter 123.
 Agere audacter 75.
 R I R R R
 Age-

- Agere caussam 91. 103.
 Agere dolose 571.
 Agere foede 743. 571.
 Agere fraudulenter 571.
 Agere gratias 183.
 Agere improbe 123.
 Agere impudenter 75.
 Agere infanum 626. 654.
 Agere intelligenter 222.
 Agere male 42.
 Agere pœnitentiam 726.
 Agere prudenter 222.
 Agere superbe 123.
 Agere temere 123.
 Agere tripudium 136.
 Agere turpiter 285.
 Aggæus 519.
 Agger 254. 733.
 Aggerare 733.
 Aggerere 733.
 Aggestum 733.
 Agglutinatio 88.
 Aggravare 191.
 Aggravari 204.
 Agitare 146. 177. 284. 286.
 Agitare se 306.
 Agitare, *de Sacrificiis usurpatum*
 286. 560.
 Agitare manum 286.
 Agitare procellis 167.
 Agitari 146. 284. 285. 615.
 Agitatio 286. 562. 615.
 Agla, *nomen Deum significans* 3.
 Agmen 673.
 Agminis militaris duces 18.
 Agna 16. 157.
 Agni Paschales 421.
 Agnicula 16.
 Agnitio 651.
 Agnomen 113. 228. 490.
 Agnoscere 59. 142. 308. 651.
 Agnus 16. 157. 546. 696.
 Agnus galeatus 224.
 Agrestis 4. 47.
 Agri porca 733.
 Agricola 11. 405.
 Agrum de novo profcindere 291.
 Agrum stercoreare 130.
 Agur 3.
 Ah 37.
 Ahenum 558. 580. 749.
 Recte ais 169.
 Ala 3. 70. 81. 214. 439.
 Alæ 3. 480.
 Alacris 129. 133.
 Alacritas 129. 133. 651. 716.
 Alapam impingere 349. 748.
 Albedo 138.
 Albescere 138. 164.
 Album 368.
 Album evadere 138.
 Album fieri 138.
 Albumen ovi 143. 568.
 Albus 138.
 Alea 529.
 Aleæ 539.
 Aleator 529.
 Alere 124. 314. 440. 467.
 Alendi facultas 207.
 Alga 21. 78. 321.
 Algæ 477.
 Algosum 321.
 Ali 124.
 Alienare 308.
 Alimentum 441.
 Alienigena 291.
 Alienum se gerere 308.
 Alienus 56. 146. 291.
 Alii alios 544.
 Alimentum 57. 124.
 Alimonia 467.
 Alioquin 37.
 Aliqui 18.
 Aliquid 212. 226. 248. 256. 270.
 272. 450. 516. 620.
 Aliquid semper facere 725.
 Aliquis 17.
 Aliquot 227.
 Alia id genus 84.
 Alius 8.
 Allegorica expositio 105.
 Juxta allegoricum sensum 388.
 Allegoricus Commentarius 105.
 Alleluja 297.
 Allicere 617. 684.
 Allidere 566.
 Allidi 178.
 Alligamenta 510.
 Alligare 160. 220. 479. 503. 511.
 539. 546.
 Allisio 503.
 Allium 620. 728.
 Allium solitarium 728.
 Allium sylvestre 654. 709.
 Aloe 13.
 Aloes lignum 23.
 Alphabeti littera 28.
 Alphabetum 14.
 Alphabetum magnum 14.
 Altare 68. 560.
 Altare Idolis dicatum 52.
 Altare Idolorum 52.
 Altare decinerare 754.
 Altare purgare a cineribus 754.
 Ab Altari cinerem removere 754.
 Altaria 52.
 Altaris decineratio 756.
 Altaris latera 672.
 Altaris parietes 672.
 Alteratio 709.
 Alteratum 709.
 Altissimum 366.
 Altitudo 68. 83. 128. 533. 560. 562.
 In altum efferre 733.
 Altum esse 66. 68. 560.
 Altus 68. 560.
 Alvearium 53.
 Alvei 445.
 Alvei aquarum 424. 444. 445.
 Alveus aquarum 424.
 Alvi fluxus 707.
 Alumen 67.
 Alumni 548.
 Alvum evacuare 460.
 Alvum exonerare 460.
 Alvum laxare 707.
 Alvum purgare 707.
 Aman 457.
 Amandare 707. 753.
 Amare 133. 162. 563.
 Amaritudine afficere
 Amaritudine affluere 263.
 Amaritudo 264.
 Amator 264.
 Amaram esse 263.
 Amarus 264.
 Amatus 133. 162. 563.
 Ambigue 354.
 Ambiguum 354. 733.
 Ambire 138. 191. 200. 313. 343.
 Ambitus 138. 139. 191. 200. 313.
 343.
 Ambitus rotæ 313.
 Ambo 174.
 Ambulacrum 109.
 Ambulare 6. 108. 109. 116. 169. 557.
 Ambulare integre 641.
 Ambulare perfecte 641.
 Ambulare sincere 641.
 Ambulatio 109. 116. 170.
 Ambulator 170.
 Ambulatorium 109.
 Amen 15.
 Amens 152. 608. 626. 704. 716.
 750.
 Amentem se fingere 626.
 Amentem reddere 669.
 Amentia 176. 626.
 Amethystus 168.
 Amica
 Amici 720.
 Amicire 214. 363.
 Amiciri 214.
 Amicitia 563. 687. 690.
 Amictum esse 363.
 Amictus 18. 364.
 Amiculum 20. 219. 688.
 Amicus 135. 687. 690.
 Annis 284.
 Amœnitas 52. 111. 117.
 Amœnum 278. 305.
 Amœnum esse 294.
 Amor 133. 162.
 Amore conjungi 133.
 Amos 519.
 Amovere 289. 293. 306. 359. 364.
 405. 420. 563.
 Procul amovere 282.
 Amphibologia 354.
 Nomen amphibolon 355.
 Amphora 81. 478. 514. 542. 724.
 Amplecti 81. 135.
 Amplexari 81. 135.
 Amplexus 81.
 Amplitudo 406. 548. 550. 560.
 Am-

- Amplius 33. 194. 349. 360. 702.
 726. 766.
 Amplum 387. 560.
 Amplus 316. 550. 614.
 Amplus locus 560.
 Ampulla 478.
 Amputare 74. 85. 214. 465. 502.
 516. 542. 728. 737.
 Amputatio præputii 74.
 Amputator 537.
 Amuletum 539.
 Amurcæ 426.
 Amuffis 225. 679. 720.
 Amygdala, fructus 234. 614. 716.
 Amygdala, arbor 614.
 Amygdala amara 716.
 Amygdala dulcia 716.
 Amygdalæ 614. 677.
 Amygdalæ speciem referens 716.
 Amygdalarum instar sculpi 716.
 Amygdalatus 716.
 Amygdalum 611.
 Amygdalus 234.
 An 35. 104. 106. 308.
 An certo consilio?
 An etiam 20. 308.
 An forte? 10. 212. 227. 708.
 An non 106. 231.
 Analogus 355.
 Analogia 717.
 Nomen analogum 355.
 Anathema 156.
 Anathemate devovere 156.
 Anathematizare 156.
 Anatomia 311.
 Anatomici 311.
 Anceps 94. 354. 355. 733.
 Ancilla 14. 367. 658.
 Ancilla usufructuaria 470.
 Androgynus 38.
 Angeli 3.
 Angeli ministerii 686.
 Angelica 242.
 Angelicus 242.
 Angelus 16. 176. 231. 242.
 Angelus mortis 250. 330. 626.
 Angere 361. 662.
 Angi 361.
 Angi mærore 489.
 Angina 351.
 Angor 489.
 Anguilla 487.
 Angulus 16. 123. 397. 456. 523. 621.
 Angustia 17. 94. 136. 362. 386. 489.
 515. 587. 663.
 Angustia affici 361. 489.
 Angustia premi 361.
 Angustis afficere 361. 662.
 Angustis affici 189.
 Angustum 93. 476.
 Angustus 362.
 Anhelantem reddere 295.
 Anhelare 603.
 Anhelitus 295. 302.
 Anicula 320.
 Anima 297. 309. 560.
 Anima nostra arida 280.
 Anima brutalis 61.
 Anima ejus sit in Paradiso 769.
 Anima humana 302.
 Anima intelligens 707.
 Anima sensitiva 556. 587.
 Anima sentiens 61.
 Animæ discessus ex corpore 458.
 Animæ labe 456.
 Animæ necessitates 490.
 Animadversio 103. 113. 390.
 Animadversio marginalis 305.
 Animadversiones 33. 308.
 Animadvertere 56. 314. 326. 335.
 547. 556. 584.
 Animal 54. 141. 177.
 Animal rationale 102.
 Animal sentiens 556.
 Animal vivens 54.
 Animales facultates 309.
 Animalia 164.
 Animalia cicurata 549.
 Animalia fera 5.
 Animalia terribilia 5.
 Animalia viva 54.
 Animantia 48. 164.
 Animalitas 164.
 Animarum judicia 256.
 Animata 164.
 Animatum 309.
 Animi constantia 200.
 Animi insolentis petulantia 481.
 Animatum corpus 297.
 Animi quies, & tranquillitas 526.
 Animi recreatio 545.
 Animi sinceritas 642.
 Animo composito, & firmo 201.
 Animo elati 86. 560.
 Animo frangi 723.
 Animo turbatus 181.
 Animofus 54.
 Animum despondere 194.
 Animus 51. 231. 297. 560. 587.
 Annectere 220. 732.
 Annexio 732.
 Anni initium 710.
 Anno præterito 28. 677.
 Anno superiore 677.
 Annona 358.
 Annonæ charitas 56. 200.
 Annotatio 579.
 Annotationes marginales 308.
 Annuatim 660.
 Annuere 543. 571. 594.
 Annui reditus 22.
 Annuli funda 572.
 Annulus 83. 179. 363.
 Annulus obfignationis 323. 363.
 Annulus signatorius 83.
 Annumerare 337.
 Annuntiare 53. 137. 305. 656. 742.
 Annuntiatio 137.
 Annus 660. 709.
 Annus communis 387.
 Annus embolismicus 387. 660.
 Annus intercalaris 387. 660.
 Annus intercisus 537.
 Annus Jubilæus 182.
 Annus Lunaris 660.
 Annus Sabbaticus 652.
 Annus simplex 387. 660.
 Annus Solaris 660.
 Dicitio anomala 124.
 Anomalia 131. 717.
 Anomalum 124. 131.
 Anomalum est 199.
 Ansa 4. 443. 733.
 Ansam præbere 339.
 Anser 5. 517.
 Anseres 517.
 Ansula 443.
 Ansulæ 371.
 Ante 17. 28. 460. 492. 495. 532.
 539. 548. 739.
 Ante eum 539.
 Paulo ante 460.
 Antea 28. 378. 495. 739.
 Antecellens 495.
 Antecellere 360.
 Antehac 495.
 Anteire 494.
 Antetriclinium 466.
 Antemurale 191.
 Antequam 231. 359. 495. 532.
 Anteriorius 539. 548.
 Antesignanus 316.
 Antevertere 494. 532.
 Anticipans 532.
 Anticipatus 532.
 Antiquitas 202. 495. 532.
 Ab antiquitate 97.
 Antiquus 495.
 Antiquus 385. 495. 532.
 Ab antiquo 97.
 Antistes 284. 316.
 Antistes Leviticus 345.
 Antitheton 228.
 Antonomafia 355.
 Antrum 19.
 Anxie expectare 211.
 Anxietas 17. 136. 190. 481. 637. 663.
 Anxium esse 160. 167. 359. 361.
 380. 542.
 Anxius 489.
 Appellare cognomine, titulo 213.
 Aperire 424. 426. 450. 469.
 Aperire ventrem 423.
 Aperte 65. 75. 85. 114. 420. 459. 467.
 Apertio 450. 469.
 Apertura 75.
 Apertura 450.
 Apertus 450.
 Apex 724.
 Apex litteræ 131. 766.
 Aphamia, nomen loci 21.
 Aphorismus 395.
 Aphtarà 402.
 Apiarium 53.
 Apis 25. 89. 121.
 Rrrrr 2 Apium

- Apium 221. 698.
 Apium examen 288.
 Apocha 609. 628.
 Apophthegmata 16.
 Apoplexia 690.
 Apostasia a Fide vera 708.
 Apostata 256. 271. 650. 708.
 Apostata factus est 708.
 Apostata 277.
 Apostatam fieri 650.
 Apostatate 650.
 Apostema 359. 510. 625.
 Apostolatus 639. 707.
 Apostolus 639. 707.
 Apotheca 22. 112. 150.
 Apothecæ 20.
 Apparare 356.
 Apparatus 748.
 Apparatus publicus 426.
 Apparere 75. 148.
 Apparet 96. 104.
 Ut apparet 104.
 Appellare 517.
 Appellare cognomine 213. 228.
 Apparitio 584. 585.
 Appellare titulo 213. 228.
 Appendere 732. 747.
 Appetere 148. 553. 721.
 Appetitus 721.
 Applicare 251.
 Apponere 320. 618. 621.
 Apportare 195.
 Apposite 404.
 Apprehendere 7. 88. 231. 311. 511.
 746. 748. 770.
 Apprehensio 139. 745. 520.
 Apprehensiones 311.
 Apprehensiones sensibiles 311.
 Apprehensum 660.
 Appropinquare 251. 330. 352.
 Appropriari ad tertium genus 197.
 Appropriatio 197.
 Aprilis 10. 36.
 Apis rotæ 313.
 Aptare 177. 207. 318. 538. 748.
 770.
 Aptatio 202. 509.
 Aptum 113. 222. 230. 748. 762.
 770.
 Aptum esse 618.
 Aptus, a, um 24. 107. 422. 618.
 748.
 Apud 67. 83. 107. 114. 234. 323.
 366. 369. 477.
 Apud eos 107. 114.
 Apud me 83. 234.
 Apud nos 234.
 Apud te 83. 107.
 Apud vos 234.
 Apum examen 678.
 Apum mel 678.
 Aqua 25. 252.
 Aqua subfidens 680. 719.
 In aqua coquere 643. 708.
 Aqua conspergere 553.
 Aqua perspergere 126. j
 Aqua rosacea 119.
 Aqua rosarum 119.
 Aqua vesicæ 628.
 Aquam spargere 126.
 Aquæ, vel alterius liquoris sedi-
 mentum 680. 719.
 Aquæ imminutio, vel absorptio
 in terram 680. 719.
 Aquæ effusionum 716.
 Aquæ extractæ 82.
 Aquæ fluentes 125.
 Aquæ limpidæ 487.
 Aquæ pollutæ 678. 716.
 Aquæ probatæ 44.
 Aquæ tepidæ 468.
 Aquæ tranquillæ 285.
 Aquæductus 23. 125. 167. 281.
 491. 537.
 Aqualiculus 262. 677.
 Aqualis 568.
 Aquarii signum 307.
 Aquarum affluentia 673.
 Aquarum congregatio 499.
 Aquarum alvei 445.
 Aquarum effusio 326. 673.
 Aquarum fossæ 445.
 Aquarum processus 281.
 Aquila 303.
 Aquila, nomen viri 377.
 Aquila anataria 515.
 Aquilo 20. 81. 481.
 Aquilonaris plaga 481.
 Aquilonaris ventus 20. 481.
 Ara 88. 560.
 Ara excelsa 52.
 Arabes 341.
 Arabia 331. 379.
 Arabs 341.
 Aramæa 25.
 Aramæus 25.
 Aramice 25.
 Aranea 23. 169. 365.
 Arare 291. 557.
 Aratio 191. 291. 557.
 Aratri culter 514.
 Arator 557.
 Arbitrer 465.
 Arbitrari 314. 345.
 Arbitrari, h. e. litigantes compo-
 nere 56.
 Arbitri 465.
 Arbitria 56.
 Liberum arbitrium 61. 578.
 Arbor 13. 20. 25. 324.
 Arbor Cabbalistica 14.
 Arbor crescens 692.
 Arborea 14. 20.
 Arborea infructuosæ 47.
 Arborea sylvestres 47. 61. 102.
 Arboretum 27.
 Arborum ramos inferere 592.
 Arca 7. 23. 78. 104. 301. 310. 516.
 543. 672. 673. 676. 722.
 Arca eleemosynæ 543.
 Arca fœni 543.
 Arca libraria 50.
 Arca 222.
 Arcanum 342. 562.
 Arces 515.
 Archicancellarius Cœlestis 272.
 Archifynagogus 591.
 Architectus 23.
 Archivium 25.
 Arcitenens 528. 547.
 Arcte 94.
 Arctare 78. 93. 361. 476. 662.
 Arctari 93. 189. 361.
 Arcte consuere 146.
 Arctum 476.
 Arctophylax 209.
 Arcturus 209. 296.
 Arctus 362.
 Arculæ 222.
 Arcus 527. 528. 547.
 Arcus signum 306.
 Ardea 335.
 Ardens 190. 235.
 Ardere 55. 96. 157. 351. 478. 683.
 Ardor 683.
 Ardor corrumpens 494.
 Area 4. 50. 360.
 Aræa 4.
 Arefacere 182. 183.
 Arefaciens 305.
 Arefactus 305.
 Arefieri 182. 183.
 Arena 138. 141.
 Arenula 428.
 Areola 84. 360.
 Arefcens 183. 305.
 Arefcere 182. 183. 305. 479.
 Argentarius 453. 513. 640. 707.
 Argentum 215. 313. 320. 335.
 Argilla 82. 152. 176.
 Argillofa testa 152.
 Arguere 180. 186. 197. 207. 215.
 Arguere mendacii 225.
 Argumenta falsa, sophistica 125.
 Argumenta objicere 180.
 Argumentari 526. 546.
 Argumentatio 180.
 Argumentatio a minori ad majus
 85. 166.
 Argumentator 180.
 Argumenti solutio 230. 312.
 Argumento contrario responso
 763.
 Argumentum 180. 215. 371. 393.
 526. 546.
 Argumentum a pari 85. 87.
 Argumentum opponere 571.
 Argumentum solvere 230.
 Arida 183. 280.
 Ariditas 183. 477. 683.
 Aridum 440. 483. 684.
 Aridus 183. 477.
 Aridus locus 477.
 Aries 95. 180. 399. 630. 730.
 Aries initiatorius 643.
 Arie-

- Arietes 22.
 Arietis signum 307.
 Ariolari 372.
 Arioli 155. 372.
 Ariolus 96. 126. 183. 372.
 Arista 2.
 Aristae recentes 753.
 Aristarum grana contracta 440.
 Aristoteles 41.
 Arithmetica divisio 165.
 Arithmetica multiplicatio 308.
 Arithmetica subtractio 166.
 Arma 7. 125.
 Arma bellica 707.
 Armis instructi 171.
 Armalgus 24.
 Armare 125. 129. 133.
 Armare se 125.
 Armari 125.
 Armaria 736.
 Armatura 126.
 Armatus 125.
 Armentum 56.
 Armilla 171. 629.
 Armillæ 27. 171. 377. 604. 629. 706.
 Armillus 23.
 Armon 738.
 Armoracea 738.
 Armus 101. 621.
 Aroma 52. 331. 352.
 Aroma mortis 352.
 Aromata 19. 352.
 Aromata vendens 570.
 Aromatarius 570.
 Aromatibus condire 59. 150.
 Aromatibus condiri 52.
 Aromatibus conditi 52.
 Aromatica confectio 401.
 Aromatica mixtura 401.
 Arrha 633.
 Arripere 749.
 Arrodere 82.
 Arrogans 184. 465.
 Arroganter agere 123. 465.
 Arrogantia 56.
 Ars 16. 242.
 Ars Magica 158.
 Ars Poetica 704.
 Arteriæ 384.
 Artes 244.
 Artes Mathematicæ 244.
 Articuli 547.
 Articuli digitorum 444. 547.
 Articuli Fidei 378.
 Articuli præcipui 720.
 Articuli manuum 444.
 Articuli pedum 444.
 Articululus brachii 244.
 Sermo articulatus 102.
 Artifex 16. 38. 281.
 Artifex figurarum 486.
 Artifex gladiatorum 516.
 Artifices vitri 126.
 Artificiale 242.
 Res artificiales 242.
 Artificium 16. 38. 242. 281.
 Artuum ligatio
 Arûch, *Lexici nomen* 381.
 Aruina 566.
 Arundo 512.
 Arundo aucupatoria 673.
 Aruspices 74.
 Arx 154. 220. 260. 375. 484. 527.
 Arx Domini 375.
 Arx munia 749.
 Ascendere 137. 293. 330.
 Ascensus 293.
 Ascia 154. 299.
 Ascia manubrium 528.
 Achmedæus, *rex dæmonum* 27.
 Afellus 361.
 Asia 18.
 Asiani 18.
 Asiatici 18.
 Asina 28.
 Asinarum pulli 234.
 Asinorum clitellæ ex lana stipatæ ad onera ferenda 747.
 Asini pullus 361.
 Asinorum pulli 7. 234.
 Asinum sternere 129. 160.
 Asinus 149. 763.
 Asinus sylvestris 180.
 Asinus marinus 728.
 Asmodeus 27.
 Aspectabilis 316.
 Aspectus 23. 139. 316. 345. 486. 547. 585.
 Ex aspectu 364.
 Asper 264.
 Aspere 527.
 Aspergere 129. 247. 282. 286. 553. 572.
 Aspergi 282. 286.
 Asperitas 527.
 Aspernari 131. 328. 501. 508. 636.
 Aspersio 268. 282.
 Aspicere 138. 147. 164. 324. 326. 339. 420. 547. 584.
 Aspirare 603.
 Aspis 157. 452.
 Asportare 175.
 Assare 169. 506.
 Assatum 169.
 Assatura 169.
 Assentiens 195.
 Assentiri 150. 166. 327.
 Assiqui 88. 311. 630.
 Asser 99. 104. 234. 294. 309.
 Asserere integrum 641.
 Asseres 99. 104. 210. 299. 757.
 Asseres lecti inferiores 299.
 Asservare 80. 178. 489.
 Asservatum 178.
 Assidua continuatio speciei 737.
 Assidue 725. 737. 769.
 Assidue operam dare 725.
 Assidere 322.
 Assiduitas 716. 737. 769.
 Assiduum esse 677. 716.
 Assiduus 716. 737. 769.
 Assimilare 96. 268. 547. 618.
 Assimilari 96. 104. 268.
 Assimilatum 104.
 Associare 135. 690. 721.
 Associare se 690.
 Associatio 485.
 Assuefacere 306. 554. 586.
 Assuefactio 306. 587.
 Assuefactus 306. 554. 586.
 Assuefieri 554. 586.
 Assuere 141. 163. 176. 577. 747.
 Assuescere 14. 306.
 Assuetum 695.
 Assuetus 14. 554. 586.
 Assumere 292. 520.
 Assurgere 499.
 Assutum 180.
 Assyria 28.
 Assyrius 28.
 Astaroth 384.
 Astarte 384.
 Astaroth 384.
 Astrolabium 40.
 Astrologi 22. 27. 44.
 Astrologia 18. 22. 39.
 Astrologus 18. 22. 27. 39. 372.
 Astronomi 286. 306. 731.
 Astronomia 18. 39. 731. 768.
 Astronomici syllogismi 159.
 Astronomicus circulus 164.
 Astrorum periti 286.
 Astrorum scientia 18. 39. 731.
 Astronomus 39. 731. 768.
 Astronomus maximus 731.
 Astrorum dispositio 395. 768.
 Astrorum influenza 395.
 Astrum 306.
 Astu uti 382.
 Astutia 143. 378. 383. 394. 573.
 Astutia uti 382.
 Astutum esse 142.
 Astutum fieri 303.
 Astutus 142. 383.
 Asylum 506. 622.
 Ater 11. 36. 495.
 Atheus 40.
 Atomi 467.
 Atomus 445.
 Atqui 35. 113.
 Atramentarium 539.
 Atramenti attenuatio 511.
 Atramentum 94. 704.
 Atratus 143. 495.
 Atrium 11. 20. 92. 154. 423. 363. 553.
 Atrium interius 363.
 Atrium Israelitarum 363.
 Atrium mulierum 363.
 Atrium Sacerdotum 363.
 Atrox 626.
 Atrox 209.
 Atrum esse 11. 625.
 Atrum

Atrum fieri 495. 532. 625.
 Attamen 33. 40. 391. 535.
 Attariel, *nomen Angeli* 408.
 Attelabus 186.
 Attendere 92. 103. 207. 225. 326.
 390. 476. 487. 614. 656.
 Attente 103.
 Attentio 103. 207. 225. 390. 477.
 Attentum esse 677. 716.
 Attentus 716.
 Attenuare 104. 246. 253. 450. 557.
 Attenuari 96. 104. 246. 253. 511.
 Attenuatio 511.
 Attenuatum 104. 151.
 Attenuatus 511.
 Atterere 51. 95. 277. 625. 671. 673.
 Atteri 161. 262. 715.
 Attexere 251.
 Attingere 281. 311. 383. 396. 520.
 Attollere 66. 289. 292. 293. 560.
 574.
 Attolli 124. 574.
 Attonitum esse 609. 694.
 Attonitus 315.
 Attractio 83. 277. 281.
 Attrahere 83. 277. 280. 281. 603.
 685.
 Attributa Dei 765.
 Attributa affirmativa 765.
 Attributa essentialia 765.
 Attributa negativa 765.
 Attributio 197.
 Attributum 197. 765.
 Attrita 253.
 Attritio 253. 625.
 Attritum esse 271. 671.
 Attritus 51. 95. 253.
 Avaritia 540.
 Avarus 540.
 Auctarium 188. 198.
 Auctoris censura 113.
 Auctoris verba 103.
 Auctoritas 257.
 Auctoritatis magnæ 257.
 Aucupari 474.
 Aucupes 717.
 Audacter 85.
 Audacter agere 75.
 Audax 154. 262.
 Audiendum proponere 656.
 Audiens 656.
 Audire 476. 491. 656. 709.
 Audire facere 656.
 Auditio 656. 709.
 Auditio litteralis vocis 709.
 Auditor 656.
 Auditrix 487.
 Auditus 477. 656. 709.
 Avellere 71. 293. 304. 444. 737.
 Averroes 305.
 Averruncare 139.
 Averfari 328. 501. 535.
 Averfio 111. 323. 727.
 Avertere 111. 258. 271. 322. 323.
 377. 429. 726.

Avertere se 111. 321.
 Auferre 141. 149. 289. 292. 301.
 349. 359. 364. 405. 444. 542.
 560. 641. 678. 753.
 Auferre furtim 79.
 Auferri 124.
 Auferri furto 79.
 Aufugere 383.
 Augere 316. 317. 401. 548.
 Augeri 297. 316. 317. 448. 548.
 585. 614. 744. 748.
 Augur 289. 372.
 Augurari 171. 289. 372.
 Augurium 289.
 Augusta 3.
 Augustus mensis 13. 37.
 Avicenna 304.
 Avicula 482.
 Avis 170. 482.
 Avium cavea magna 70.
 Avium pulli 439.
 Avium pullus 74. 296. 361. 743.
 Aula 181.
 Aulæa 119.
 Aulæum 20. 120. 192. 326. 428.
 440. 441. 465.
 Avolare 170. 439.
 Aurea vasa 401.
 Aureus color 486.
 Auri folium 401.
 Auri massa 401.
 Auribus percipere 476.
 Auricula 152.
 Auriculæ pars superior 560.
 Aurifaber 484. 513.
 Auriga 569.
 Aurigo 192.
 Auri pigmentum 133.
 Auris 4. 656.
 Auris cartilago 152.
 Aurora 483. 525. 625. 674. 704.
 Aurum 90. 486.
 Aurum inigne purgatissimum 335.
 Aurum optimum 3.
 Aurum solidum 401.
 Aufcultare 474. 487. 656.
 Aufcultatio 477. 656.
 Aufcultatrix 487.
 Aufter 101. 729.
 Australis plaga 101.
 Authenticus 355.
 Avulfum 643. 737.
 Avus 1. 128.
 Aux *apud Astronomos* 83.
 Auxilia 331.
 Auxiliari 324. 335. 350.
 Auxilium 350. 444. 324. 335.
 Auxilio Dei 350.
 Auxilio Domini 64.
 Axilla 88. 628. 704.
 Axillæ 88. 575.
 Axis 19. 26.
 Axis Mundi 65.
 Azariel 363.
 Azymum 260. 402.

B

B Aal 54.
 Babylonii 585.
 Baal-Aruch 54.
 Bacca 49. 83. 371. 545. 731.
 Bacchanalia 457.
 Baccæ capparitis 741.
 Baculus 4. 19. 47. 141. 221. 262.
 406. 500. 510. 604. 620. 684.
 724.
 Baculus excussorius 133.
 Bajethosus 473.
 Bajulare 414. 345. 678. 717.
 Bajuli 717.
 Bajulus 345.
 Balæna 24. 234. 743.
 Balare 423.
 Balbus 86. 136. 464.
 Balbutiens 86.
 Balbuties 86.
 Balbutire 86.
 Balii, *varii coloris equi* 409.
 Ballista 299.
 Balneator 52.
 Balnei curator 54.
 Balnei magister 54.
 Balnei præfectus 54.
 Balneum 52. 564.
 Balsamum 22. 40. 51. 62. 627. 670.
 715.
 Balsamo mortuorum corpora line-
 re 150.
 Baltheus 110. 511.
 Baptifmus 168. 179.
 Bar, h. e. *filius* 582.
 Barachiel, *nomen Angeli* 407.
 Barajetha 742.
 Barba 99. 672.
 Barbare 600.
 Barbari 57. 237.
 Barbaria 57.
 Barbarus 47. 237.
 Lingua barbara 237. 567.
 Bardus 47. 61. 78. 426.
 Barrus 404.
 Barfena 57.
 Barzina 57.
 Bafes 553.
 Bafilea 30.
 Bafilica 49. 58. 177.
 Bafilifcus 157.
 Bafis 18. 53. 149. 188. 199. 207.
 225. 330. 394. 618. 691.
 Bafis Altaris 422.
 Bafis difpofitio 207.
 Batanæa 59.
 Bathus 50. 59.
 Bdellium 44.
 Beatitudo 169.
 Beatum prædicare 27.
 Beatum reddere 27.
 Beelphegor 423.

Bellare 281.
 Bellaria 21.
 Belli capita 524.
 Bellico arma 707.
 Bellica machina 399.
 Bellum 281. 419. 520.
 Bella Domini 272.
 Bellum committere 281.
 Bellum inire 72. 281.
 Bellum movere 72.
 Bene 41. 169. 179. 181. 194. 305.
 539.
 Bene agere 186.
 Bene ais 169.
 Bene esse 186.
 Bene se habet 181.
 Bene facere 186.
 Bene velle 573. 575.
 Benedicere 58.
 Benedicere mustitando 243. 271.
 298.
 Benedicta 58.
 Benedictio 58.
 Benedictio Sacerdotum 50.
 Benedictio superstitiosa 243.
 Benedictus 58.
 Benedixisti 169.
 Benefacere 169.
 Beneficentia 78. 85. 86. 151.
 Beneficentiæ retributio 85.
 Beneficia 152. 169.
 Beneficium 78. 86. 169. 673.
 Beneficium supprimens 229.
 Beneficus 151.
 Beneplacitum 471. 573.
 Benevole accipere 314.
 Benevole prosequi 573.
 Benevolentia 471. 573. 576. 595.
 Benevolum esse 573. 575. 595.
 Benevolum reddere 575.
 Benignitas 52. 151. 563. 591.
 Benignitates 169.
 Benignus 52. 151. 364.
 Benignus oculo 364.
 Berylli 440.
 Beryllus 58.
 Beryllus thalassius, h. e. *marinus*
 221.
 Bestia 55. 61. 141.
 Bestiam a pedibus excoriare 586.
 Bestiæ 71.
 Betheria 60.
 Bethphage 398.
 Bibendum dare 677.
 Bibere 689.
 Biblia 644.
 Biblicus 644.
 Versus Biblicus 544.
 Bibulus 677.
 Bidentes 511.
 Bifidum reddere 425.
 Bifurcatum reddere 425.
 Bilances 7.
 Bilanx 248. 265.
 Bilarum 94.

Bilis 264.
 Bilis rubra 4.
 Bina 43.
 Bini 174.
 Bipeda 109.
 Bipennis 146. 222. 423. 516. 562.
 Bir, h. e. *filius* 582.
 Bither 60.
 Bithera 60.
 Bitumen 149.
 Bituminosum 149.
 Bivium 14. 15. 444. 447.
 Blæsus 464.
 Blandiri 147. 405. 670.
 Blanditiæ 670.
 Blandum esse 670.
 Blandus 670.
 Blasphemare 70. 234. 553.
 Blasphemia 70.
 Blaterare 458.
 Blatero 458.
 Blatta 576.
 Blitum 750.
 Boare 55. 81.
 Bombergus 30.
 Bombus 288.
 Bona immobilia 8. 484.
 Bona mobilia 8. 484.
 Bonitas 169. 179. 186. 674.
 Bonum 169. 179. 673. 748.
 Bonum esse 168. 169. 179. 186.
 673.
 Bonum videri 186.
 Bonus 169.
 Boreas 20. 81.
 Bos 728.
 Bos marinus 728.
 Bos sylvestris 749.
 Botnaea 59.
 Botrus 316. 695. 731.
 Botros producere 82.
 Boum par 399.
 Braccæ 3. 6.
 Brachii articulus 444.
 Brachii junctura 444.
 Brachiorum sustentaculum 353.
 Brachium 82. 101. 129.
 Bractea 175. 180. 477.
 Brassica capitata 749.
 Brassica tenera 749.
 Breve esse 517.
 Breve fieri 517.
 Breviarium 306.
 Brevis 72. 218. 517.
 Brevis diebus 72.
 Brevitas 515. 544.
 Brevitas scientiæ, h. e. *inseitia*
 544.
 Brevitatis causa 544. 558. 587.
 Breviter 544. 558. 587.
 Bruchus 125. 136. 439. 511. 579.
 653.
 Brutum 55. 61.
 Bubalus 149. 749.
 Bubile 56.

Bubo 476. 494.
 Buccella 172. 335. 453. 469.
 Buccellæ 572.
 Buccellata 215.
 Buccina 523. 674.
 Bufo 137. 471.
 Butyrum 148. 233. 246. 654.
 Buxus 27. 59. 627.
 Byssinum 47.
 Byssus 47.

C

Cabbala 529.
 Cabbala practica 529.
 Cabbala speculativa 529.
 Juxta Cabbalam 243.
 Cabbalista 529.
 Cabbalistica arbor 14.
 Cabbalizatus 529.
 Cabus 491.
 Cacabus 238. 255. 495. 558. 580.
 749.
 Cadaver 279. 399. 456.
 Cadaverum ossa 173.
 Cadens sub sensum 587.
 Cadere 138. 164. 296. 570.
 Cadere in cervicem supinum 444.
 Cadi 205.
 Cadus 205. 509.
 Cæcilia, *serpens cæcus* 707.
 Cæcitas 136. 330. 608.
 Cæcitates 138.
 Cæcum esse 330.
 Cæcum facere 330. 333.
 Cæcum fieri 330.
 Cæcus 330. 362. 684.
 Cædere 134. 144. 153. 238. 271.
 280. 281. 422. 502. 537. 544.
 Cædere aliquem pugno 748.
 Cædes 251. 501. 695. 719.
 Cædi 238. 245.
 Cælare 78.
 Cælatura 281. 450.
 Cælebs 311. 460. 562. 587.
 Cælibes 562.
 Cæmentari 22.
 Cæmentarius 320.
 Cæmento parietem incrustare 170.
 Cæmento parietem obducere 170.
 670.
 Cæmentum 176. 621.
 Cæsar 515. 542.
 Pro-Cæsar 515.
 Vice-Cæsar 515.
 Cæsaræa 515. 542.
 Cæsaries 51. 287. 443.
 Cæsi 73.
 Cæsor 537.
 Cæsum 153.
 Cæsura 134. 684. 720.
 Cæsura 136.
 Cæsuram sibi inducere 110.
 Et cætera 79. 119. 226. 348.
 Calamarium

- Calami theca 729.
 Calami cum glutino ad capiendas aves 694.
 Calamitas 17.
 Calamitates 112.
 Calamus 69. 363. 512. 673.
 Calamus acupum 512.
 Calamus cæmentariorum 512.
 Calamus menforius 512.
 Calamus glutini ad capiendas aves 673.
 Calamus odoratus 512.
 Calamus scriptorius 509. 539.
 Calamus spicæ 512.
 Calamus stateræ 512.
 Calcaneus 377.
 Calcans 376.
 Calcare 49. 54. 55. 93. 100. 101. 376. 572. 575. 716. 731.
 Calcaria 447. 467.
 Calcatio 54. 376. 575.
 Calcator 376.
 Calce obducere 621. 670.
 Calceamentum 173. 313. 332. 353.
 Calceare 294.
 Calcearius 333. 353. 576. 596.
 Calceatus 294.
 Calcei corrigia 576. 596.
 Calcei corrigiæ 662. 757.
 Calcei foramen 757.
 Calcei ligula 384.
 Calcei folea 377.
 Calceus 313. 332. 353.
 Calceus lecti 354.
 Calcitrando percutere 49.
 Calcitrare 54.
 Calculus 159.
 Calculus renum, vel vesicæ 479.
 Calefacere 468.
 Calefaciendo fovere 624.
 Calefaciens se 148.
 Caleferi 213. 468. 624.
 Calens 624.
 Calere 624.
 Calefcere 185.
 Calidum 198.
 Calidum esse 148.
 Calidum fieri 148.
 Calidum ulcus 625.
 Calidus 149. 624. 625.
 Caliidrum 397.
 Caligæ 621.
 Caligare 205. 369. 491. 498.
 Caliginosum esse 143.
 Caliginosus 143.
 Caligo 14. 28. 143. 148. 383. 492.
 Locus caligine plenus 159.
 Calix 68. 207. 211. 528.
 Callide agere 291. 394.
 Callide cogitare 291.
 Callide se gerere 142.
 Calliditas 378. 383. 394.
 Calliditate uti 382.
 Callidum esse 142.
 Callidus 142. 383.
 Calor 149. 185. 580. 624. 683. 684.
 Calvaria 77.
 Calvities 522. 625.
 Calvitium 262. 522.
 Calvitium inducere 262. 522.
 Calumniæ 241.
 Calumniari 3. 11. 241. 427.
 Calumniator 104. 241.
 Calvus 78. 522.
 Locus calvus 625.
 Calyces fructuum 740.
 Calx 75. 320.
 Tectorium ex calce 75.
 Calcibus petere 54.
 Cameli juvenes 107.
 Cameli veloces 9.
 Camelus 78. 570.
 Cameratus currus 477.
 Campana 168.
 Campanæ 547.
 Campanæ pulsus 547.
 Campanæ sonitus 547.
 Campanas pulsare 547.
 Campestris 193.
 Campestris locus 193.
 Camphora 218.
 Campus 56. 154.
 Camus 21.
 Canales 481. 558. 573. 716.
 Canalis 69. 125. 262. 352. 481. 537. 562. 677.
 Cananæa mulier 214.
 Cancellarius 54. 338.
 Cancelli 20. 155. 513.
 Cancer 355.
 Cancris signum 307. 355.
 Candelabrum 64. 286.
 Candelabri sacri pars suprema lucernam continens 466.
 Candens 424.
 Candere 478.
 Candidati 158.
 Candidi 138. 158.
 Candidum 368.
 Candidum esse 487.
 Candidum reddere 138.
 Candidus 138.
 Canere 127. 572. 704.
 Canescere 618.
 Canis 211.
 Canis fœmina 73.
 Canis rabidus 211.
 Canis venaticus 11.
 Canistrum 328. 479. 523. 672.
 Canities 320.
 Canna 512.
 Cannabis 26. 541.
 Cannabum 541.
 Canonicus 355.
 Canon 226.
 Cantare 572.
 Cantatrices 127.
 Cantharus 514. 542.
 Cantharus locusta 155. 220.
 Cantherii 111. 303.
 Canthi 205.
 Canthus 313.
 Cantica Nuptialia 126.
 Canticum 127. 298. 604. 622. 704.
 Canticum Canticorum 519. 694.
 Canticum occursum 399.
 Cantio 127.
 Cantio rhythmica 458.
 Cantiones musicæ 93.
 Cantor 127. 704.
 Cantores 572. 704.
 Cantus 281. 305. 419.
 Cantus juxta accentus 281.
 Cantus galli 518.
 Canum fieri 619.
 Caper 57. 362.
 Capere 7. 88. 152. 160. 236. 299. 307. 474. 511.
 Capere consilium 189. 254.
 Caph conjecturæ 715.
 Caphtdr 770.
 Capi 603. 747.
 Capillamentum 397.
 Capillorum nigredo 36.
 Capillorum plicatio 440.
 Capillos discernere 426.
 Capillos fucis ornare 440.
 Capillos ordinare 426.
 Capillos pectere 426.
 Capillus 49. 250. 335. 397. 456. 670.
 Capistro obfirmare 152.
 Capistrum 21. 127. 267.
 Capita dictionum 765.
 Capita summa 444.
 Capitale 101.
 Capitalis summa 101.
 Capitis initium 595.
 Capitis reticulum 605.
 Capitis tonsura 191.
 Capitula Patrum 456.
 Cappadoces 515.
 Cappadocia 515.
 Vinum capparinum 543.
 Capparitis 439. 543.
 Capparitis baccæ 741.
 Capra 362.
 Caprea 94. 168. 189.
 Capreæ catulus 24.
 Capreolus 168.
 Capricorni signum 307.
 Capricornus 70.
 Lana caprina 362.
 Caprinum 362.
 Pilus caprinus 362.
 Capra 23. 78. 516. 543. 673. 722.
 Capsula apothecariorum 543.
 Capsula aromatum 543.
 Capsula scriptoria duplex 757.
 Captio 180.
 Captiva multitudo 75.
 Captivitas 75. 603.
 In captivitatem abductio 75.

- Lumen captivitatis 27.
 Captivorum multitudo 603.
 Captivum abducere 75.
 Captivum abduci 75. 603.
 Captivum detinere 603.
 Captivum ducere 603.
 Captivum esse 603.
 Captura 89. 474.
 Capulus 98. 528.
 Capulus cultri, *vel* gladii 183.
 Caput 77. 331. 353. 447. 548. 568. 681.
 Caput Academiae 200. 319. 346.
 Caput apertum, h. e. *pileo*, *vel* *alio regimento nudatum* 442.
 Caput libri 349. 444.
 Caput mammae 402.
 Caput mensis 588.
 Caput ordinis 346.
 Caput papillae 402.
 Caput primum 465.
 Caput stationis 368.
 Caput Tribuum Israel 601.
 Carbasa 204.
 Carbasinum 221.
 Carbafus 221.
 Carbo 79. 177.
 Carbo cum cinere 572.
 Carbones 626.
 Carbunculus 58. 79. 209.
 Carcer 19. 50. 136. 290. 318. 359. 746.
 Cardines 78.
 Cardo 55.
 Cardo ostii 478.
 Cardua regio 521.
 Cardui 189. 525.
 Carduus 100. 138. 514.
 Carduus hortensis 514.
 Carduus sativus 514.
 Carectum 7. 22. 189. 383.
 Carens 152.
 Carere 152. 166.
 Caries 604.
 Caritas 561.
 Carmen 458.
 Carmen didascalicum 327.
 Carmen erudiens 327.
 Carmen Poeticum 704.
 Carmen rhythmicum 704.
 Carmine Nuptiali celebrari 109.
 Carminis rhythmus 458.
 Carnaliter commiseri 133.
 Carnifex 19. 168. 337. 355. 501. 733.
 Caro 51.
 Caro foetida 744.
 Caro mortua 101.
 Caro rapta a feris 181.
 Carpenterius 387.
 Carpentum 477.
 Carruca 545.
 Cartallus 523.
 Carthaginensis 523.
 Carthago 523.
 Cartilago auris 152.
- Carus 133. 162. 191. 200. 563.
 Cafeus 68.
 Casia 516.
 Cassis 510.
 Castanea, *arbor* 96.
 Castanea 49. 235.
 Castaneae fructus 51.
 Castella 515.
 Castigare 189. 198. 215. 557.
 Castigatio 189. 198. 262. 557.
 Castigationes 19. 189. 198.
 Castigator 557.
 Castor 515.
 Castra 58. 515. 682.
 Castrametari 150. 166. 681.
 Castra ponere 166. 681.
 Castrare 341. 355.
 Castrari 341.
 Castratio 355.
 Castratus 135. 341.
 Casula 324.
 Casus 25. 296. 383. 399. 419. 522. 545. 570.
 Casus fortuitus 395.
 Casus nocturnus 522.
 Casus repentinus 637.
 Cataclysmus 170.
 Catalogus 460.
 Catalogus errorum 175.
 Categoria 38. 84. 465.
 Catella aurea 501.
 Catellum 501.
 Catena 138. 501. 629. 644. 688. 708. 730. 749.
 Catena aurea 258. 501.
 Catena Cabbalae 702.
 Catena genealogiae 708.
 Catena 644. 688. 706. 708.
 Catena contortae 70.
 Catena tortiles auri 510.
 Catenis ligare 644.
 Catenis vincire 708.
 Catenua 629. 730. 733.
 Catenulae 629.
 Caterva 223. 231. 629. 706.
 Cateratim 629. 706.
 Cathedra 18. 95. 193. 221.
 Catheter 673.
 Catillus 569. 630.
 Catinus 208.
 Catinus 208.
 Catula 73.
 Catulus 73.
 Catulus caprae 24.
 Catus 161. 167. 663.
 Cavadiel, *nomen Angeli* 408.
 Cauda 12. 80. 98. 502.
 Caudatum 604.
 Cavea avium magna 70.
 Cavere 122.
 Cavere sibi 130. 332.
 Cavere venditori, *vel* creditori de futuro damno 623.
 Cavitas 65.
 Caverna 19. 146. 158. 207. 299. 670.
- Caverna 680.
 Cavitates 145.
 Caula ovium 92. 141.
 Caulae 385.
 Caulis herbae 506.
 Caupo 459. 715.
 Caupona
 Cauponaria 459.
 Cauponariae domus 525.
 Causidici 92. 365.
 Causidicus 465.
 Causa 82. 86. 92. 339. 343. 367. 368. 374. 390. 450.
 Causa caustarum 343. 367. 391.
 Causa efficiens 343.
 Causa formalis 343.
 Causa finalis 226. 342.
 Causa prima 343. 355.
 Causa materialis 343.
 Qua de causa? 704.
 Sublata causa tollitur effectus 343.
 Sine causa 248. 270.
 Causae 339.
 Causae patrociniun 353.
 Causae simplices 458. 468.
 Causam agere 91. 103.
 Causam dare 339.
 Causam praebere 82. 86. 313. 339. 343. 391.
 Causam quaerere 339.
 Cauffari 82.
 Cauffatum 343. 391.
 Cautio 122. 130. 714.
 Cautio de futuro damno 8. 34.
 Cautum esse 122. 130.
 Cautus 122.
 Cavum 305.
 Cedri 78.
 Cedrina ligna 13.
 Cedrus 4. 23. 496. 627. 749.
 Celare 173. 214.
 Celebrare 181. 510. 539.
 Celebrare Festum
 Celebrare laudibus 692.
 Celebrari carmine Nuptiali 109.
 Celebrari Epithalamio 109.
 Celebratio 119. 137. 183.
 Celer 268. 508.
 Celerem esse 507.
 Celeritas 45. 509.
 Celeriter 33. 45. 129. 307. 339. 359. 387. 443. 467. 509.
 Celeriter adduci 45.
 Cella 22.
 Cella secretorum 158. 241. 537.
 Cella suppellectilis 158.
 Cellae 241. 499. 743.
 Cellulae 20. 499. 513.
 Cellaria 743.
 Celsitudo 66. 67. 366. 391. 560. 562.
 Celsus 560.
 Censura 314.
 Censura Auctoris 113.

- Censu 292. 515.
 Censu capitalis 219.
 Censuum collector 83.
 Centenarium pondus 513.
 Centenarius 513. 542.
 Centeni 246.
 Centipeda, *vermis* 283.
 Centrum 260. 275. 592.
 Centrum circuli 592.
 Centrum terræ 592.
 Centum 246.
 Centum asses 542.
 Centum libræ 542.
 Centum sicli 542.
 Cæpa 516.
 Cæpæ 55.
 Cæpæ castratæ 55.
 Cera 565. 669. 715.
 Cercopithecus 516.
 Cerdo 576. 596.
 Cerebro vacui 567.
 Cerebrum 191. 249. 271.
 Cerinthes 525.
 Cerinthum 524.
 Certa 149.
 Certare 223. 297.
 Certe 65. 118. 400. 473.
 Certitudo 257.
 Certo 58. 119. 468.
 An certo? 473.
 Certum 119. 195. 468.
 Certum mihi est 468.
 Certus 61.
 Certus ne es? 468.
 Certum reddere 27.
 Certus sum 468.
 Cerva 10.
 Cervical 18. 53. 577.
 In cervicem cadere supinum 444.
 Cervicem confringere 299.
 Cervicem pugno percutere 748.
 Cervicis junctura 444.
 Compages, vertebrarum, cervicis 444.
 Cervix 444. 494.
 Cervus 10.
 Cessans 62.
 Cessare 48. 61. 157. 166. 258. 321. 330. 423. 452. 464. 609. 636. 652.
 Cessatio 49. 62. 465. 609. 652.
 Cessatio ab opere 613.
 Cetus 743.
 Ceu 108. 115.
 Chagra, *loci nomen* 136.
 Chaldaica paraphrasis 750.
 Chalybea vincula 129.
 Chalybs 221.
 Chanaan 213.
 Chananaea 213.
 Chaos 82.
 Characteres 353.
 Charta 307. 510.
 Charta, & atramentum 307.
 Charta lusoria 510. 539.
 Chartarum lusus 487.
 Chaddiel, *nomen Angeli* 407.
 Cherem, *Excommunicationis species* 282.
 Caritas annonæ 56. 209.
 Cherubini picti 486.
 Cherubinus 219.
 Chirek parvum 608.
 Chirek vocalis 694.
 Chirekatum 694.
 Cum Chirek notatum 694.
 Chirotta 219.
 Chirotographum meum 164. 706.
 Chirotographum debitoris 628.
 Chiroteca 301. 310.
 Chlamydes 14.
 Chlamys 18. 221. 230. 340.
 Cholera 4.
 Chorda 290.
 Chordæ 194.
 Chorus 149.
 Christi crux 702.
 Christiana mulier 72.
 Christianæ mulieres 72.
 Christiani 733. 770.
 Christianorum religio 106.
 Christus 264. 733.
 Chronica 105.
 Chronicon Mundi minus 131.
 Chronicon libri 103.
 Chronologia major 354.
 Chronologia minor 354.
 Chronologia parva 131.
 Chrysolithus 221. 439.
 Chytra 20.
 Chytropodes 20.
 Chytropus 20.
 Cibare 57.
 Cibatrix 467.
 Cibi conditi 765.
 Cibi elixi 65.
 Cibi gustui suaves 175.
 Ciborum mistio 395.
 Cibos condire 765.
 Cibum corrumpere nimis saliendo, *aut* condiendo 531.
 Cibum digerere in stomacho 191.
 Cibum præbere 11.
 Cibus 11. 124. 235. 335. 681.
 Cibus coctus 59.
 Cibus illicitus, & vetitus 178.
 Cibus jumentorum 19.
 Cibus ruminis 449.
 Cicada 136. 220.
 Cicatrix 109. 369. 479.
 Cicerbita 368.
 Ciconia 119. 138.
 Cicoreæ 368.
 Animalia cicurata 549.
 Cicurem feri 549.
 Cidaris 223. 480.
 Cilicium 677.
 Cimex 469.
 Cinædus 296.
 Cincinnus 477.
 Cincinnus implexus in fax funis 70.
 Cinctoria 511.
 Cinctorium 129.
 Cinctura 128. 191. 394. 511.
 Cinctura ex corio 572.
 Cincturæ 205.
 Cinere adustum 572.
 In cinere reconditum 572.
 Cinerem ab Altari remove 754.
 A cineribus Altare purgare 754.
 Cineris remotio 756.
 Cineris separatio 756.
 Cinereus 502. 536.
 Cingere 129. 191. 200. 204. 511.
 Cingere peribolo 81.
 Cingere tania 81.
 Cingulum 19. 110. 128. 129. 133. 479. 511. 572.
 Cingulum ventris 423.
 Cinis 21. 502. 536.
 Cinis ignitus 48. 572.
 Cinnamonum 513.
 Cippus 216.
 Circa 114. 139. 164. 203. 322.
 Circinare 138.
 Circiter 203.
 Circuire 164. 191. 322. 343. 619.
 Circuitio 343.
 Circuitus 139. 191. 200. 313. 322. 343.
 Circuitus papillæ 401.
 In circuitu 322.
 Circulares gradus 313.
 Circularis 343.
 Circularis motus 343.
 Circuli centrum 592.
 Circuli æquidistantes 487.
 Circuli paralleli 487.
 Circulum describens 487.
 Circulus 40. 77. 85. 138. 179. 200. 316. 359. 387. 500.
 Circulus æqualitatis 40.
 Circulus æquitatis 202.
 Circulus æquus 703.
 Circulus Astronomicus 164.
 Circulus concentricus 703.
 Circulus distinguens 40.
 Circulus lacteus 165.
 Circulus Lunæ 3.
 Circulus meridianus 40.
 Circulus parallelus 40.
 Circulus rectus 40.
 Circulus signorum 306.
 Circulus signorum Cœlestium 387.
 Circum 107. 139. 164. 322.
 Circumactio 343. 500.
 Circumagens rotis 427.
 Circumagere 427. 480.
 Circumcidendi infantis susceptor 271.
 Circumcidere 74. 249. 271.
 Circumcirca 322.
 Circumciso 74. 85. 249.
 Circumcisionis fœdus 271.
 Circumciso 271.
 Circumdare 191. 200. 313. 322. 343.

- Circumdare repente 732.
 Circumdatio 191.
 Circumducere 139. 322.
 Circumferentia 191. 313. 394.
 Circumferentia mammarum 402.
 Circumferentia papillæ 402.
 Circumjacens locus 322.
 Circumire 139. 220. 313. 322. 426.
 327.
 Circumligare 204.
 Circumligatus 204.
 Circumquaque 139. 164. 322.
 Circumscribere 84. 729.
 Circumvenire 142. 375.
 Circumvolvere 480. 515.
 Cirrus 510.
 Cista 516. 543.
 Cista magna 672.
 Cisterna 68.
 Cisterna 83.
 Citare ad iudicium 132.
 Citatio 132.
 Citationis libellus 469.
 Citatus 132.
 Cithara 149. 214. 528.
 Citharæ 377. 528.
 Cithararum theca 729.
 Citissime 45.
 Cito 38. 45. 106. 129. 225. 339.
 340. 359. 387. 443. 467. 637. 731.
 Citrea malus 10.
 Citrinum colorem inducere 749.
 Citrum pulcrum 278.
 Citus 340.
 Civilis 103.
 Civis 390.
 Civitas 92. 230. 277. 364. 390. 522.
 545.
 Civitatis ius 390.
 Clam 159. 173. 290. 428. 466. 480.
 489.
 Clamare 11. 81. 128. 181. 211. 220.
 283. 399. 423. 475. 481. 483.
 491. 517.
 Clamare præ gaudio 47.
 Clamor 11. 19. 181. 399. 419. 475.
 492. 518.
 Clangere 181. 748.
 Clangere sono fracto 757.
 Clangere tuba 748.
 Clangor 181. 475. 748.
 Clangor fractus 757.
 Clangoris dies 709.
 Clangoris memoria 709.
 Clare 59. 65. 114. 467.
 Clari 158.
 Clarissime 5.
 Claritas 59. 122. 189.
 Clarum 59. 65. 424. 468. 479. 487.
 Clarum est 65.
 Clarus 45. 46. 131. 164.
 Classis 85.
 Clathri 155.
 Clava 78. 212.
 Claudere 7. 51. 72. 81. 152. 170.
 175. 177. 178. 211. 318. 323.
 328. 348. 465.
 Claudere pessulo 294. 357.
 Claudere fera 294.
 Claudii 351. 427.
 Claudicans 173. 238.
 Claudicare 136. 162. 173.
 Claudicatio 715.
 Claudus 136. 162. 173. 238. 715.
 Claudus ore, & fermone, h. e.
 balbus 136.
 Clavi 26. 39. 267.
 Clavi jugi 353.
 Clavis 450. 510.
 Claustra 510.
 Claustrum 136. 178.
 Clausula 161. 167.
 Clausula Benedictionum 161.
 Clausula Precationum 161.
 Claustrum 342.
 Clausura 7. 70. 81. 318. 328.
 Clausus 51. 511.
 Clavus 324. 332. 393. 557. 572.
 Clavus ferreus 572.
 Clavus navis 530.
 Clemens 150.
 Clementem esse 138. 563.
 Clementia 138. 151.
 Clepsidra 671. 716.
 Clima 41.
 Clitellæ 219. 356. 627. 705.
 Clitellæ asinorum ex lana stipatæ
 ad onera ferenda 747.
 Clivi 291.
 Clivulus 205.
 Clivus 375. 428. 715.
 Clypeo se armare 757.
 Clypeo se munire 757.
 Clypeus 80. 222. 322. 640. 757.
 Coacervare 71. 229. 472. 486.
 Coacte 17. 220. 230.
 Coactio 17. 220. 230.
 Per coactionem 64.
 Per coactionem tui 230.
 Coagulare 526.
 Coagulari 515. 542.
 Coagulatio 542.
 Coalescere 515.
 Coarctare 361. 488.
 Coarctare se 261.
 Coarctari 361.
 Coarctatio 94.
 Coccineum 122. 471.
 Cochlea 313. 343.
 Cochleæ 313.
 Cochlear 648. 751.
 Cochlear longum 48.
 Cochleare 751.
 Cochleare plenum 751.
 Cochleæ 59.
 Coctio 59.
 Coctum 20. 59. 708.
 Coctum furni 20.
 Cocturæ 20. 65.
 Coculum 541.
 Codex 460.
 Cœcias 81.
 Cœlestia corpora 708.
 Cœlestis 708.
 Cœli 739. 577. 649. 708.
 Cœlorum convexitas 229.
 Cœlum 625. 649.
 Cœlum disponens 731.
 Cœlum, h. e. *stylus sculptorius*.
 125.
 Cœmeterium 531.
 Cœnaculum 4. 19. 322. 366.
 Cœnæ absterfio 541.
 Cœnum 56. 170. 171. 180. 323.
 327.
 Coercere 205. 211.
 Coercitus 51.
 Cœsar 515.
 Cœsaræa 515.
 Cœtum indicere 25. 383.
 Congregare ad cœtum 132.
 Cœtus 11. 120. 127. 141. 189. 214.
 223. 229. 231. 324. 354. 383.
 523. 556.
 Cœtus convocatus 25.
 Cœtus delectus 318.
 Cœtus Ecclesiasticus 486. 498.
 Cœtus ferians 214.
 Cœtus minister 486.
 Cœtus sanctus 275.
 Cogere 17. 215.
 Cogere ad operas ferviles Regi,
 vel Principi præstandas 625.
 Cogi 490.
 Cogitans 316.
 Cogitare 96. 104. 112. 118. 127.
 159. 160. 314. 315. 345.
 Cogitare fraudulenter 291.
 Cogitatio 112. 118. 127. 190. 200.
 345. 384. 573. 757.
 Cogitatio decisa 140.
 Cogitationes 127. 384.
 Cogitator 159.
 Cognata 184.
 Cognata mea 86.
 Cognatio 129. 186. 197. 651.
 Cognatum esse 651.
 Cognitio 184. 651.
 Cognomen 213. 228. 499.
 Cognominatio 587.
 Cognominare 213. 228.
 Cognomine appellare 213. 224.
 Cognoscendum se præbere 183.
 Cognoscere 48. 59. 61. 142. 183.
 195. 556. 651.
 Cohabitate 707.
 Cohabitor 73.
 Cohærentia 88.
 Cohære 4. 88. 542.
 Cohæfio 538. 515.
 Cohibere 151. 211. 251. 258. 259.
 423.
 Cohibitio 151.
 Cohors 75.
 Cohortes 85.
 Coin-

- Coinquinare 174.
 Coire 54. 127. 133. 185. 331. 657. 659. 709.
 Coire turmatim 110.
 In coitu succumbere 640.
 Coitus 55. 658. 709.
 Colare 335.
 Colere 93. 405. 657.
 Colere Idola 175.
 Colere terram 356.
 Colias, *nomen pifeis* 539.
 Collaria 510.
 Collatio 395.
 Collatio de fructibus terræ 754.
 Collaudare 109.
 Collectaneum 240.
 Collectio 67. 214. 240. 288. 466. 530. 540.
 Collectio dactylorum 70.
 Collectivus puer 690.
 Collectivum 226.
 Nomen collectivum 226.
 Collector censuum 83.
 Collector elemofynæ 83. 530.
 Collector tributorum 67. 83.
 Collector vectigalium 83.
 Collectores 67.
 Collectores elemofynarum 67.
 Collectum 240.
 Collectus 508.
 Collega 123. 135. 353.
 Collegium 88. 101. 213.
 Colles 281.
 Colliculus 68. 69. 78.
 Collidere 249. 566. 576.
 Collidere se invicem 299.
 Collidi 178.
 Colligare 3. 19. 377. 476. 485. 503. 537. 546.
 Colligare in manipulum 439.
 Colligere 67. 90. 213. 214. 229. 240. 334. 472.
 Colligere a fingulis 83.
 Colligere in pugillum 511. 540.
 Colligere spicas 527.
 Colligere se 538.
 Colligere summam numeri 324.
 Colligatus 479.
 Colligi 283.
 Collis 68. 69. 78. 560.
 Collisio 299.
 Collocare seorsim 473.
 Collocare spem 730.
 Collocare 188. 193. 385. 480. 489. 741.
 Colloqui 619.
 Colloquium 622. 664.
 Collum 372. 444. 476.
 Collustrare 284.
 Colluvies 379.
 Colluvies insectorum 105.
 Collybista 273. 453. 640.
 Collyra 144. 146. 335. 511.
 Colocynthides 427.
 Colocynthides agrestes 427.
 Color 72. 84. 471. 486.
 Color ad fucandam faciem, h. e. *Bibium* 686.
 Ex colore 364. 486.
 Color croceus 524.
 Color rufus 33.
 Colorare 360. 486.
 Colorati 720.
 Coloratum 471.
 Coluber 138.
 Columba 185. 187.
 Columbarium 604.
 Columbarum nidus 604.
 Columbarum pulli 21.
 Columba 368.
 Columna fumi 186.
 Columna libri 387.
 Columna Lunæ 751.
 Columna nubis 186.
 Columna Solis 751.
 Columnarum unci 119.
 Colus 363. 406.
 Coma 51. 250. 287. 397. 443. 456.
 Combibere 689.
 Combinatio 485.
 Combinatio litterarum 485.
 Comburare 55. 96. 190. 506. 637. 638. 685.
 Comburi 55. 155. 190. 483. 683.
 Combustio 96. 155. 191. 483. 506. 685. 516.
 Comedendum dare 11.
 Comedere 11. 57. 81. 229. 238. 243. 335.
 Comedi 11.
 Comes, *nomen dignitatis* 534.
 Comessari 18.
 Comessatio 127. 242.
 Comessator 18. 83. 86. 126.
 Comessio 242.
 Comitari 233. 243.
 Comitatus 233. 243. 517.
 Comites 575.
 Commeatum præstans 767.
 Comneatus 11. 123. 131. 728. 768.
 Commemorare 95.
 Commemorari 95.
 Commendare 257.
 Commendare aliquem 425.
 Commendatitias litteras scribere 425.
 Commentarii 447.
 A Commentariis 95.
 A Commentariis rerum memorabilem 95.
 Commentarius 101.
 Commentarius allegoricus 467.
 Commentatio mystica 269.
 Commentator 467.
 Commercii socius 396.
 Commercium 312. 690. 721.
 Comminari 74.
 Comminisci 44. 60.
 Comminuere 82. 93. 98. 99. 101. 160. 445. 467. 572. 621. 625. 673.
 Comminuere dispergendo 296.
 Comminui 82. 99. 445.
 Communitio 96. 673. 716.
 Commiscere 48. 62. 144. 379. 395.
 Commisceri carnaliter 133.
 Commiffum 426.
 Commiffura 88. 238. 245.
 Commiffio 380. 395.
 Committere 257.
 Committere adulterium 72.
 Commodare 124.
 Commodati datio 692.
 Commodato dare 691.
 Commoditas 484. 771.
 Commodum 111. 116. 194. 199. 748. 771.
 Ad commodum tuum 199.
 Commodum afferre 111. 116. 686. 720.
 Commodum esse 618.
 Commodum percipere 111. 116. 686.
 Commolere 170.
 Commonefacere 130. 512. 750.
 Commonefactio 131. 512. 750.
 Commonere 771.
 Commorari 72. 84. 622. 681.
 Commoratio 92. 682.
 Commoratio peregrina 194.
 Commotio 124. 146. 170. 285. 306. 553. 556. 615.
 Commovens fe 177.
 Commovere 82. 124. 146. 170. 284. 295. 553. 556. 573.
 Commovere se 124. 285. 440.
 Commoveri 124. 146. 282. 285. 306. 553. 556. 615. 748.
 Commune 107. 145. 226. 427. 465.
 Commune facere 144. 427. 465.
 Commune fieri 144.
 Communicare 690. 721.
 Communicatio 690.
 Commutare 14. 271. 428. 640.
 Commutatio 147. 428.
 Compar. 123. 131.
 Comparare 96. 268. 395. 512. 547. 618.
 Comparare pretio 130.
 Comparari 268.
 Comparatio 117. 395. 703.
 Vau comparationis 793.
 Comparatio analogia 547.
 Comparatus 268.
 Comparitio 584. 585.
 Compater 354.
 Compede confringere 204.
 Compedes 129. 204. 363. 688. 764.
 Compedibus vincti 129.
 Compedibus vinctus 204.
 Compendium 364. 544.
 Compendium viæ 542.

- Compenfare 641.
 Compensatio 78. 147. 467. 643.
 Compes 481. 621. 749.
 Compefcere 404.
 Compingere 7. 138. 146. 163. 238.
 245. 689.
 Compitum 444.
 Complecti 81. 135. 226. 315.
 Complementum 79. 347. 642.
 Complere 79. 151. 166. 254. 263.
 247. 573. 641.
 Compleri 151. 254. 321. 707. 739.
 Completum 86.
 Complicare 220. 515.
 Complodere 176. 337. 680. 748.
 Complodere manus 670.
 Componere 7. 135. 138. 163. 238.
 245. 320. 490. 568. 592. 622.
 Componere libros 135. 162.
 Componere litigantes 56. 468.
 Comportare 69. 213. 214. 472.
 Dictio composita 592.
 Compositio
 Compositio libri 162.
 Compositionis liber 562.
 Compositum 568. 592.
 Compotare 592. 689.
 Compotatio 677. 689.
 Comprehendere 237. 746. 748. 749.
 Comprehenſi 404.
 Comprehenſio 746.
 Comprimere 137. 259. 277. 317.
 371. 373. 576.
 Comprimere vi 17. 101. 425.
 Computare 159. 351.
 Computatio 159.
 Computrefcere 247. 355.
 Conari 617. 696.
 Concatenare 708.
 Concavitas 144. 145. 165.
 Concavum 145. 165. 305.
 Cancedere 312. 607.
 Concentus 281. 305. 457.
 Conceptus 358. 360.
 Conceſſio debita 163.
 Conceſſum 312.
 Conceſſus 681.
 Conciderere 296.
 Conciderere 161.
 Conciderere in fructu 453.
 Conciliare 458.
 Conciliatio 403.
 Conciliatio ſententiarum 403.
 Concinnare 135. 176. 515. 673.
 Concio 105.
 Concionari 105. 220.
 Concionator 105. 220. 675.
 Concionatores 452.
 Concionem habere 105.
 Concipere 49. 185. 357. 359.
 Concifus membris 423.
 Concitare 82. 513. 542.
 Concitare difcordias 82.
 Concitare lites 82.
 Concitari 82.
 Conclave 4. 19. 56. 161. 181. 241.
 366. 502. 726.
 Conclave Afieſſorum 466.
 Conclave cancellis multis con-
 ſtans 513.
 Conclave domus Parva 438.
 Conclave Parhedrin 466.
 Conclave, ubi cibus ſumitur 453.
 Conclavia 17. 20. 499. 513.
 Conclavia infima 729.
 Conclavium mixtio 395.
 Concludere 7. 72. 79. 81. 161. 167.
 177. 178. 198. 211. 318.
 Concludere ſyllogiſtice 186.
 Concluſio 161. 167. 293.
 Concluſio ſyllogiſmi 198.
 Concoctio 391.
 Concoctrix facultas 66. 391.
 Concoquere 59. 65. 391.
 Concordantia 200. 585.
 Concordia 327. 351. 468.
 Concreſcere 515. 542.
 Concretio 542.
 Concretum 542.
 Concubina 235. 420.
 Concubitus 55. 630. 658. 709.
 Concubitus maſculi
 Concubitus mulieris 630.
 Concubitus feminis 704.
 Conculcare 49. 54. 93. 100. 101.
 572. 575. 716.
 Conculcatio 93. 575. 715.
 Conculcatus 671.
 Concumbens 658.
 Concumbere 629. 657. 659. 709.
 Concupiſcentia 148. 190. 200. 553.
 721.
 Concupiſcentia bona 199.
 Concupiſcentia mala 199. 692.
 Concupiſcere 148. 553. 721.
 Concupiſcibilis 553.
 Concurre 25.
 Concurrere tumultuarie 556.
 Concurrere turmatim 110. 142.
 Concuffio 299.
 Concuffionis ſonus 299.
 Concuffus 574.
 Concutere 124. 133. 177. 573. 576.
 Concutere ſe invicem 299.
 Concuti 553. 556.
 Condemnare 53. 137. 163. 372.
 Condensari 515.
 Condensatum 542.
 Condicere 189.
 Condimenta 53. 722.
 Condimenta ciborum 765.
 Condimentis impletum 730.
 Condimentum 722. 765.
 Condire 52. 722.
 Condire aromatibus 59. 150.
 Condire cibos 715.
 Conditi aromatibus 52.
 Conditio 168. 169. 248. 270. 742.
 769.
 Conditio peculiaris 345.
 Conditio propria 345.
 Conditioſalis 742.
 Conditioſalis propoſitio 742. 770.
 Conditioſaliter 742. 770.
 Cum conditione 396. 742.
 Ea conditione 258. 395.
 Hac conditione 274.
 Conditiones 770.
 Conditionibus certis pacifci 769.
 Conditum 765.
 Conditum vinum 541.
 Conditura 401. 731.
 Condolere 284.
 Condonans 272.
 Condonare 272. 328. 352. 607.
 608. 681.
 Condonatio 271. 272. 328. 352.
 Condonationes 328.
 Condonator 272.
 Conducens operarios 633.
 Conducere 491.
 Conducere mercede 3. 633.
 Conducere operarios 633.
 Conductus mercede 634.
 Confabulatio 619. 664.
 Confectio aromatica 401.
 Conferre abunde 716.
 Conferre ſe 571.
 Confeſſio 119. 137. 183.
 Confeſſio formularis peccatorum
 119.
 Confeſſio generalis 417.
 In confeſſo 119.
 In confeſſo eſt 119. 195.
 Quod in confeſſo eſt 119.
 Confeſtim 33. 38. 183. 195.
 Conſicere 70. 82. 356.
 Conſicere jaculis 615.
 Conſidenter 730.
 Conſidentia 564. 730.
 Conſidere 48. 61. 211. 314. 564.
 730.
 Conſinium 729. 767.
 Conſirmare 27. 142. 152. 499. 686.
 747. 748.
 Conſirmare ſe 330. 374. 7. 8.
 Conſirmari 82. 152. 533. 747.
 Conſiſus 61.
 Conſitens 195.
 Conſiteri 120. 183.
 Conſlagrare 431.
 Conſlare 303. 335. 375. 484.
 Conſtatile 303.
 Conſlatio 485.
 Conſlator 484. 513.
 Conſlatorium 484.
 Conſlictus 520.
 Conſluere 283.
 Conſluxus 288.
 Conſodere 79. 175.
 Conſormis 351.
 Conſortare 142. 152. 748.
 Conſortari 152.
 Conſractio 723.
 Conſraticare 716.

- Confricatio 716.
 Confriictio 673.
 Confringere 93. 314. 439. 445. 467.
 723.
 Confringere cervicem 299.
 Confringi 723.
 Confugere 506.
 Confundens 62.
 Confundere 51. 62. 212. 215. 379.
 395.
 Confundi 151. 215. 694.
 Confusæ turbæ 380.
 Confuse 380.
 Confusi 380.
 Libri confusi 694.
 Confusio 46. 51. 61. 694.
 Confusione dignus 46.
 Confusus 62.
 Confutatio 49. 62.
 Congerere 214. 472. 486. 540.
 Conglomerare 427.
 Conglutinare 490.
 Conglutinari 88. 133.
 Congræcari 313.
 Congredi 657.
 Congregans 213. 498.
 Congregare 67. 69. 90. 127. 213.
 214. 229. 472. 533. 556.
 Congregare ad cœtum 132. 498.
 Congregari 214. 283. 324.
 Congregari turmatim 110.
 Congregatio 11. 120. 189. 214. 229.
 231. 324. 486. 498. 503.
 Congregatio aquarum 499.
 Congregatio nervorum 488.
 Congregationes 231.
 Congregationis domus 229.
 Congregatrix 498.
 Congressus 658.
 Congruere 222.
 Congruit 706.
 Congruitas 278.
 Congruum 222.
 Conjectio 289.
 Conjectura 38. 345. 510. 571. 714.
 Conjicere 38. 129. 171. 173. 289.
 510. 571. 714.
 Conjicere se in fugam 21.
 Conjugare 123.
 Conjugatio 52. 63.
 Conjugatio levis, h. e. *Kal* 538.
 Conjugatio Hiphil 63.
 Conjugatio Pihel 52. 63.
 Conjugio jungere 123. 131. 696.
 Conjugium 36. 131.
 Coniunctum 174.
 Coniunctio 88. 238. 245. 466. 485.
 490. 570. 732. 745.
 Coniunctum 102. 352. 465. 576.
 Coniunctum esse 102. 175. 330.
 745.
 Coniungere 7. 88. 123. 131. 135.
 138. 160. 163. 238. 255. 484.
 490. 568. 576. 592. 636. 687.
 690. 732. 745.
 Coniungi 52. 135. 238. 245. 484.
 490. 568. 576. 592. 636. 687.
 690. 732. 745.
 Coniux 52. 135. 238. 330. 515. 690.
 Connectere 175. 568. 636. 708.
 732.
 Connexio 570.
 Connubio jungere 123.
 Connubium 36.
 Conopea 513.
 Conquassare 576.
 Conqueri 491. 574. 595.
 Conquirere 67.
 Conquirere spicas 527.
 Conscendere 293. 330.
 Conscientia 573.
 Conscribere 222.
 Conscribere librum 162.
 Conscriptio libri 162.
 Consecrare 156. 496. 497. 532.
 Consecrari 156. 496.
 Consecratio 163. 277. 558. 587.
 Consenescere 128. 319. 347. 527.
 618.
 Consensus 324. 327. 351.
 Consensus Interpretum 327.
 Consentiens 327. 351.
 Consentire 176. 327. 351. 690. 707.
 Consequens 558. 576. 587.
 Consequenter 163.
 Consequentia 83. 163. 309. 558.
 Per consequentiam 394.
 Consequeretur 163.
 Consequi 587. 630.
 Consequitur 163.
 Consequitur inde 308.
 Necessario consequitur 163.
 Conferere 129. 297.
 Conservare 290. 657.
 Conservare in vita 499.
 Conservatio 290.
 Conservator 290.
 Conservatrix 290.
 Confessus 193. 194. 312.
 Confessus discipulorum 200.
 Considerare 45. 92. 103. 105. 171.
 326. 364. 390.
 Accurate considerare 103.
 Considerate 103.
 Consideratio 103. 390.
 Consideratio subtilis 99.
 Opus habet consideratione 390.
 Consignare 161. 331. 579.
 Consiliari 189.
 Consiliarius 54. 255.
 Consiliarius summus 54.
 Consilii præfes 54.
 Consilium 180. 189. 255. 361. 573.
 An certo consilio?
 Consilium capere 189. 254.
 Consilium dare 189. 254.
 Consilium inire 189. 254. 361.
 Consistentia 533.
 Consistere 385. 393. 499.
 Consistorium 354.
 Confociare 135.
 Confociare se
 Confociari 135. 721.
 Confociatio 485.
 Consolari 288.
 Consolatio 288.
 Consolationem accipere 288.
 Consolationes 288.
 Consolator 445. 467.
 Consolidare 146.
 Consolidatio 485.
 Consors 123. 131.
 In conspectu 539.
 Conspargere 129. 282. 572.
 Conspargere aqua 553.
 Conspargere se
 Conspersio 553.
 Conspersum
 Conspicari 339.
 Conspicere 339.
 Conspiratio 512. 617.
 Conspuere 577.
 Conspurare 174.
 Constans 686. 720.
 Constantem esse 200.
 Constantem 686. 720.
 Constantia animi, & mentis 200.
 201.
 Constantina urbs 527.
 Constantinopolis 514. 527.
 Constituere 257. 423. 425. 499.
 621. 747.
 Constituire tempus 189.
 Constituiimus 534.
 Constitutio 179.
 Constitutio de solvendo 438.
 Constitutio Juris 116.
 Constitutiones Divinæ 37.
 Constitutum 403.
 Constrictio 539.
 Constrictus 51. 508.
 Constringere 51. 78. 218. 488. 539.
 Constringere nervo, aut compede
 204.
 Constringi 78. 488. 539.
 Vocabula constructa 102.
 Constructio 353.
 Constructum, *apud Grammaticos*
 102. 466.
 Constructum esse 546.
 Construi 546.
 Consuere 138. 141. 163. 170. 747.
 770.
 Consuere arcæ 146.
 Consuere crasso, & rudi modo 641.
 Consuescere 283.
 Consuetudo 24. 109. 116. 119. 120.
 248. 270. 283. 292. 306. 308.
 347. 554. 586. 587.
 Consuetudo est 114.
 Consuetudo communis 207.
 Consuetudo mulieris menstrua 119.
 Consuetudo simplex, vulgaris 448.
 468.
 Consuetum esse 283.

- Consuetus 554.
 Consulere 189. 254. 361.
 Consultatio 255.
 Consumere 11. 51. 79. 151. 211. 321. 330. 525. 641. 677.
 Consumere cibum in stomacho 391.
 Consumi 11. 79. 166. 211. 321. 337. 421.
 Consummare 79. 321. 630. 641. 677.
 Consummari 79.
 Consummatio 79. 188. 630. 677.
 Consummatum 79. 630.
 Consummatus 79.
 Consumptio 79. 188. 211. 226. 677.
 Confurgere 499.
 Contabescere 159.
 Contabulatio 570.
 Contaminare 67. 174. 180. 244. 285. 312.
 Contaminari 150. 174. 312.
 Contaminatum 344.
 Contegere 151. 153. 172.
 Contemnere 46. 47. 53. 82. 126. 131. 247. 263. 278. 481. 501. 508. 619.
 Contemni 232.
 Contemplari 138. 147. 164. 324.
 Contemplatio 695.
 Contemplator 324.
 Contemptor 53.
 Contemptus 46. 53. 126. 138. 506. 538.
 Contendens viribus omnibus 696.
 Contendere 81. 91. 92. 103. 155. 165. 186. 297. 388. 501. 536. 617. 724. 762.
 Contentio 82. 92. 155. 205. 297. 374. 388. 536. 724.
 Contentiosus 82. 536. 724.
 Contentum reddere 404.
 Conterere 82. 91. 95. 99. 101. 160. 170. 277. 373. 467. 572. 574. 576. 621. 625. 671. 673.
 Conteri 99. 101. 253. 262. 445.
 Contestari 319. 750. 771.
 Contexere 70. 689.
 Conticescere 690.
 Contignatio 545.
 Continens 467.
 Continenter 114.
 Continere 152. 211. 231. 236. 315.
 Contineri 404.
 Contingens 35. 40.
 Contingentia 40. 41. 545.
 Contingere 25. 41. 71. 251. 381. 396. 545.
 Continuatio 737.
 Continuatio potationis 737.
 Continuatio speciei 737.
 Continuo 114. 275. 353. 443. 725. 731.
 Continuum 576.
 Continuus 766. 766.
 Continuus fons 769.
 Contorquere 70. 451.
 Contorqueri 609.
 Contorta 510.
 Contortum 510.
 Contra 8. 33. 117. 213. 226. 242. 281. 296. 305. 357. 366. 473. 492.
 Contra eum 366.
 Contra te testor 771.
 Contractio 539.
 Contractio æruginis 144.
 Contractus *adject.* 508.
 Contractus emptionis, *seu* venditionis 5.
 Contractus instrumentum 628.
 Contractus litteræ 706.
 Contractus Matrimonialis litteræ 222. 231.
 Contractuum numeratio 628.
 Contradicere 356.
 Contradictio 92. 356. 757.
 Contrahere 78.
 Contrahi 78. 351. 479. 488.
 Propositiones contrariæ 117.
 Contrarietas 305. 661.
 E contrario 8. 33. 117.
 Contrarium 117. 661.
 Nemo est contrarius ipsi 245.
 Conrectando explorare 267.
 Conrectare 83. 249. 207. 449. 469.
 Conrectatio 249. 267.
 Conrectificere 124. 155. 251. 553. 556. 566. 574. 575. 580. 618.
 Contristare 149.
 Contristari 359.
 Contritio 161. 253. 261. 715. 723.
 Contritum esse 671.
 Contritus 95. 253. 671. 715.
 Controversia 165. 456.
 Controversiæ 155.
 Conuersio simplex, vulgaris 448. 468.
 Conuerti 339.
 Contumacia 262. 339. 355.
 Contumax 262. 339.
 Contumelia 70. 278. 365. 481.
 Contumelia affectus 365.
 Reiectio cum contumelia 278.
 Contumelia afficere 461.
 Contumelia affici 391.
 Contumeliis afficere 70.
 Contumeliosa irritatio 278.
 Contundere 91. 95. 160. 178. 223. 277. 296. 299. 375. 425. 572. 621. 625. 671. 673.
 Contundi 161. 223. 262.
 Conturbare 45. 51. 96. 149. 178. 365. 379. 385. 615. 669.
 Conturbati 149. 615.
 Conturbatio 45. 55. 178. 293. 615. 669.
 Contusio 223. 425.
 Contusum 572.
 Contusus 178.
 Convalescere 744.
 Conveniens 24. 107. 113. 148. 164. 584. 706. 748. 771.
 Conveniens esse 139. 222. 618. 731.
 Magis quam conveniebat 164.
 Conscientia 327. 351.
 Convenire 41. 127. 176. 214. 324. 351. 468. 556. 703. 706. 707. 709.
 Convenit 194.
 Tibi convenit 181.
 Conventio 468. 542. 742. 770.
 Conventus 120. 127. 189. 229.
 Conventus solemnus 383.
 Converteri 322.
 Conversatio 554. 587.
 Conversio 117. 727.
 Convertere 107. 111. 726.
 Convertere se 111. 139. 207. 322. 420. 726.
 Converti 111. 139. 220. 726.
 Convexitas 378. 394.
 Convexitas Cœlorum 229.
 Convictus 163.
 Convitiis afficere 70.
 Convitare ad convivium 132.
 Convitatio ad convivium 127.
 Convitiis affici 151. 391.
 Convitium 70.
 Convivæ 25.
 Convivari 689.
 Convivator 335.
 Convivia 169.
 Convivia funebria 562.
 Convivium 127. 235.
 Convivium meridiei 169.
 Convivium Nuptiale 689.
 Convocare 25. 381. 396. 517.
 Convocatio 25. 383.
 Convocatio Sancta 275.
 Convocationes 25.
 Convolvere 76. 139. 220. 238.
 Convolutus 220.
 Cooperator 721.
 Cooperire 220. 230.
 Cophini papyracei 424.
 Cophinus 523.
 Copia 110. 120. 316. 317. 570.
 Copiæ 70. 75. 682.
 Copiam facere 640.
 Copiam habens 640.
 Copiam non habens 640.
 Copiose 716.
 Copiosum 194.
 Copiosum esse 550.
 Copiosus 81. 316. 317.
 Copula 162.
 Copula duorum 123. 131.
 Copulare 123. 131. 484. 490. 696.
 Copulari 52. 131.
 Copulatio 490. 696.
 Copulativum 162.
 Copulatus 479.
 Coqua 20.

- Coquæ 20. 179.
 Coquere 20. 59. 65.
 Coquere in aqua 643. 708.
 Coquere placentas 144.
 Coquus 20. 168. 179.
 Cor 51. 231.
 Cordis amplitudo 54.
 Cordis laxitudo 54.
 Cordis tumor 54.
 Corallia 333.
 Corallium 13. 78. 627.
 Coram 281. 308. 366. 456.
 492.
 Coram illis 492. 539.
 Coram me 492.
 Coram vobis 492.
 Corbes vindemiatoriæ 328.
 Corbis 479. 523. 672.
 Coriaceus sacculus 76.
 Coriandrum 75. 214.
 Coriandrum agreste 214.
 Coriandrum hortense 214.
 Coriandrum montium 214.
 Coriandrum sylvestre 214.
 Corium 76. 265. 478.
 Tuba cornea 168.
 Cornix 119.
 Cornu 523. 674.
 Cornu balnearum 524.
 Cornu croci 524.
 Cornu feretri 524.
 Cornu ferire 281. 282.
 Cornu musicum 523.
 Cornu rectum 523.
 Cornu rotundum 523.
 Cornu scarificatorium 523.
 Cornu viatorum 524.
 Cornu petere 281. 282.
 Cornupeta 281.
 Corolla 212.
 Corona 94. 212. 223. 364. 525.
 723. 766.
 Corona mammæ 402.
 Corona papillæ 402.
 Corona sancta 477.
 Corona suprema 229.
 Corona cingere 364.
 Coronamentum 724.
 Coronare 211. 364.
 Corpora cœlestia 708.
 Corpora composita 568.
 Corpora concreta 568.
 Corpora miscere 72.
 Corpora mista 568.
 Corporale 166.
 Corporales facultates 166.
 Corporalis 84. 87.
 Corporeitas 87.
 Corporis necessitates 490.
 Corporis temperamentum ex qua-
 tuor qualitibus 271.
 Viri corpulenti 71.
 Corpulentus 71.
 Corpus 71. 72. 82. 83. 84. 86. 87.
 174. 283. 309. 394. 399.
 Corpus animatum 297.
 Corpus inanimatum, & sine sen-
 su 104.
 Corpus materiale 166.
 Corpus nutritibile 87.
 Corpus Paschæ 698.
 Corpus sentiens 87.
 Corpus vegetabile 87.
 Corpus vivens 87.
 Correctio 305. 770.
 Correctio Scribarum 770.
 Corrector librorum 305.
 Correlatio 490.
 Correptio 186. 557.
 Correptor 215.
 Corrigendum est 487.
 Corrigere 747. 748. 762.
 Corrigere libros 305.
 Corrigia 76. 384.
 Corrigia calcei 576. 596.
 Corrigiæ calcei 662.
 Corripere 141. 186. 207. 215. 557.
 Corroborare 68. 142. 362. 367.
 Corruere 296. 747.
 Corrugari 78. 539.
 Corrugari ex ardore 351.
 Corrugatio 539.
 Corrupens 135.
 Cortumpere 125. 131. 134. 225.
 464. 508. 538. 576. 626.
 Corrumperere cibum nimis salien-
 do, aut condiendo 531.
 Corruptela 134.
 Corruptio 134. 162. 388. 421. 464.
 509. 626. 694.
 Corruptor 134. 135.
 Corruptum 131. 134.
 Cortex 76. 510. 539.
 Cortex dactylorum 729.
 Cortex 376.
 Cortices uvarum 376.
 Cortina 120. 192. 326. 428. 465. 510.
 Cortinæ 119. 207. 340. 510.
 Corus 207.
 Coruscare 58. 305. 486.
 Coruscatio 58. 298. 309. 477.
 Corvus 379.
 Costa 99. 368.
 Coturnices 420.
 Coturnix 328. 637.
 Coxendicum dolor 614.
 Crabro 26. 121.
 Cranium 77. 496.
 Cras 251.
 Crassities 331. 356.
 Crassitudo 311.
 Crasso ingenio præditus 86.
 Crassum 378.
 Crassum esse 176.
 Crassum fieri 176. 180.
 Crassum reddere 81.
 Crassus 81. 86. 176.
 Crastino die 185.
 Crastinus dies 251.
 Crater 3. 129. 404. 458.
 Crater Lunæ 3.
 Crateres 129. 130. 499.
 Crates 672.
 Craticula 18. 513.
 Cratis ferrea 18.
 Creare 56.
 Creatio 200.
 Creatio Mundi 64.
 Creationis liber 190. 200.
 Creationis opera 65.
 Creationis opus 269.
 Creator 56.
 Creatura 56.
 Crediti litteræ 628.
 Creditor 48. 124. 163. 578.
 Creditum 163. 578.
 Creditum, & debitum 11.
 Creditum exigere 578.
 Cremare 506.
 Crepida 249.
 Crepitaculum 168.
 Crepitum e ventre emittere 389.
 752.
 Crepitus ventris 295. 389.
 Crepisculum 148. 442.
 Crescens sponte 223.
 Crescere 122. 297. 316. 317. 400.
 448. 548. 585. 609. 744. 748.
 Cribrare 230. 577.
 Cribrum 310. 380. 513. 671.
 Cribrum pollinarium 249.
 Criminalia iudicia 256.
 Criminari 11.
 Crimatio 525.
 Crinis 49.
 Crispus 539.
 Crista galli 230.
 Croceus color 524.
 Croci radius 524.
 Croci splendor 524.
 Crocum 128.
 Crocus 128. 222. 263.
 Crotalum 168.
 Cruciare 481. 662.
 Cruciarum 662.
 Crucifigere 128. 133. 478. 487.
 Crucifixio 133.
 Crucifixus 478.
 Crudelis 209.
 Crudum 106.
 Crumena 104. 210.
 Crumena 210.
 Crura 525. 554.
 Cruribus variegati 554.
 Cruribus varius 554.
 Crurum fasciæ 423.
 Crus 221. 621.
 Crusta 76.
 Crustula mellita 103.
 Crux Christi 702.
 Crystallum 76. 85. 525.
 Ctesiphon 502.
 Cubare 79. 551. 552. 586. 629.
 706.
 Cu-

Cubare facere 586.
 Cubatio 630.
 Cubicula 20. 241.
 Cubiculum 4. 50. 97. 241. 502.
 537. 630. 726.
 Cubicum 494.
 Cubile 97. 438. 618. 630.
 Cubile ferarum 552.
 Cubile vagum 383.
 Cubitalis 15.
 Cubitalis mensura 15.
 Cubitus 15. 82.
 Cubitus ædificii 15.
 Cubitus medius 62.
 Cucuma 511. 541.
 Cucumella 511.
 Cucumerarium 527.
 Cucumeres 55. 501. 526.
 Cucumis 64. 501.
 Cucurbita 518.
 Cucurbitula 523.
 Cucurire 525.
 Cudere monetam 179.
 Culex 203.
 Culices vinarii 195.
 Culmi 68. 426.
 Culmus 98. 506. 512. 548.
 Culpa 137.
 Cupabilis 307.
 Culter 7. 155. 327. 351.
 Culter acutus 172.
 Culter aratri 514.
 Culter carnis 695.
 Culter cerdonum 327.
 Culter lactis 695.
 Culter mactationis 327.
 Culter futorum 327.
 Cultor terræ 405.
 Cultores imaginum 394.
 Cultores Stellarum, & Planeta-
 rum 391.
 Cultri acies 157. 450.
 Cultri capulus 183.
 Cultri vagina 729.
 Cultura 405.
 Cultus 356.
 Cultus alienus 388.
 Cultus extraneus 388.
 Cultus Idolorum 387. 771.
 Cultus Stellarum 390.
 Cum 24. 25. 41. 94. 107. 114. 115.
 181. 205. 224. 225. 230. 369.
 Cum adhuc 360.
 Cum ea 369.
 Cum eis 114. 369.
 Cum eo 369.
 Cum, tum 34. 39.
 Cumulate 716.
 Cumulatum 733.
 Cumulatus 733.
 Cumulatus honoribus 167.
 Cumuli 769.
 Cumulus 4. 71. 83. 90. 149. 183.
 383. 576.
 Cumulus convolutus 76.

Cunæ 383.
 Cunctari 7. 24. 268. 365. 617. 702.
 Cunctatio 9. 365. 702.
 Cuniculus 136. 169. 175.
 Cupediæ 446.
 Cupere 181. 471. 721.
 Cupiditas 553.
 Cupiditates brutales 61.
 Cupio ego 721.
 Cupressus 752.
 Cuprum 289.
 Cur 15. 34. 38. 246. 269. 620.
 Cura 18. 91. 160. 167. 181. 190.
 542. 696.
 Curam agere 335.
 Curam habere 160. 167. 426. 614.
 Curare 18. 39. 160. 167. 332. 426.
 542. 614. 617. 696.
 Curare excudi 105.
 Curatio 18. 39.
 Curator 20. 40.
 Curator funebris 562.
 Curculio 125. 329.
 Curia 25. 44. 50.
 Curia 525.
 Curiosum esse 160. 167.
 Nimis curiosus 542.
 Currere 320. 558. 587. 627.
 Currere facere 558.
 Curriculum 567.
 Currus 318. 545. 557. 569. 579.
 580.
 Currus cameratus 477.
 Currus plaustralis 358.
 Currus tectus 477.
 Currus vector 569.
 Cursum 558. 587.
 Cursor 558.
 Curfores 558. 576.
 Curfores Regii 9.
 Curfores telonii 558.
 Curfus 555. 587.
 Curtus 72. 516.
 Curtus membræ 157.
 Curvare 216.
 Curvari 619.
 Curvatura 216.
 Curvum 216. 448.
 Curvum esse 377.
 Curvum reddere 394.
 Curvus 216. 377. 394. 704.
 Litteræ curvæ, sive reflexæ 216.
 Cuspis 137. 394.
 Custodes 439. 466.
 Custodia 50. 122. 290. 318.
 Cum custodia 299.
 Custodiæ militum 466.
 Custodire 290. 657.
 Custodiens gratis 704.
 Custodiens pro mercede 704.
 Custodire se 122. 332.
 Custos 139. 290.
 Matronarum custos 272.
 Cutem detrahere 448. 468. 510.
 Cutes uvarum

Cutis 76. 265. 478. 510. 539.
 Cyclus 139.
 Cyclus Astronomicus 164.
 Cyclus magnus 140. 270.
 Cyclus minor 275.
 Cyclus parvus 140.
 Cylinderus 387.
 Cymbala 479.
 Cymbalum 377. 479.
 Cyminum 213.
 Cynosbaton 9.
 Cypri, arbores odorifera 218.

D

Dactyli immaturi 425.
 Dactyli tosti 21.
 Dactylorum collectio 70.
 Dactylorum cortex 729.
 Dactylorum lapides 527.
 Dactylus 99. 740.
 Dactylus gratus 740.
 Dæmon 287. 615.
 Dæmones 287. 307. 399. 615.
 Dæmones meridiani
 Dæmones sylvestres 124.
 Daghes 103.
 Dagheffari 103.
 Dagheffatio 103.
 Dagheffatum 103.
 Verbum Dagheffatum, h. e. ex
 Conjugatione Pihäl 103.
 Dama 149.
 Damni dimidium 310.
 Damno affectus 307.
 Damno officere 287. 730.
 Damno affici 287. 727.
 Damnum 134. 287. 307. 421. 464.
 560.
 Damnum integrum 310.
 Damnum asserere 152.
 Damnum inferens 287. 307.
 Damnum inferre 307. 464.
 Damnum pati 307.
 Daniel 519.
 Dapes 11.
 Darasciel, nomen Angeli 407.
 Dare 177. 184. 259. 303. 311. 722.
 726.
 Dare commodato 691.
 Dare consilium 189. 254.
 Dare mutuo 578. 691.
 Dare occasionem 86.
 Dare operam 696.
 Dare operam assidue 725.
 Datio 184. 311.
 Datio commodati 692.
 Datio Legis 277.
 Datum 311.
 David 587.
 David Kimchi 587.
 Davidis Psalmi 769.
 De 68. 246. 274. 369.
 Dea fortunæ, & prosperitatis 69.
 Dealbare 138. 164.
 Ttttt Deam.

- Deambulare 169. 179. 619.
 Deambulatio 170. 179.
 Deambulator 179.
 Debere 137.
 Debet corrigi 593.
 Debet esse 593.
 Debilem esse 147. 764.
 Debiles 772.
 Debilis 20. 39. 147.
 Debilitare 104. 147. 160.
 Debilitari 127. 175. 253. 261. 728.
 764. 772.
 Debilitati 764.
 Debilitas 39. 147. 728. 764.
 Debiti litteræ 74. 628. 706.
 Debiti, aut alterius rei repetitio 723.
 Debitor 48. 137. 163. 578.
 Debitorem constituens 163.
 Debitorem efficere 137. 163.
 Debitorem esse 137. 163.
 Debitoris litteræ 628.
 Debitum 137. 163. 578.
 Creditum, & debitum 311.
 Debitum conjugale 361.
 Debitum solvere 442. 467.
 Decalogus 88.
 Decalvare 262.
 Decem 374. 721. 763.
 Decem præcepta 102.
 Decem verba, h. e. Decalogus 102.
 Decem vicibus 393.
 December 169.
 Decempeda 15.
 Decens 24. 107. 114. 164. 278.
 305. 584. 706.
 Decens esse 139. 181.
 Decenter 305.
 Decere 222.
 Sicut decet 164.
 Decernere 74. 79. 85. 423. 465.
 516.
 Decernimus 534.
 Decerpere 502. 769.
 Decertare 297.
 Decet 194.
 Te decet 181.
 Decidere 161. 296. 304. 570.
 Decidua 303.
 Deciduum 279. 296. 304.
 Deciduus fructus 279.
 Decima 374.
 Decima de decima 755.
 Ablatio de decima 755.
 Decima pars 374.
 Decima prima 755.
 Decimæ 25. 374.
 Decimare 374.
 Decimas dare 374.
 Decimatertia 374.
 Decimatio 25.
 Decimus 374.
 Decimus tertius 374.
 Decimus sextus 721.
- Decinerare Altare 754.
 Decineratio Altaris 755.
 Ad decinerandum 100.
 Decipere 175. 571.
 Decipula 7.
 Decisiones additionum 188.
 Decisio 140. 465.
 Decisum 160.
 Declarare 59. 60. 65. 75. 164. 444.
 446. 467. 749.
 Declaratio 60. 65.
 Declaratio amplior præcedentis 60.
 Declarationis additio 60.
 Declaratum 60.
 Declinare 124. 249. 307. 323. 420.
 478. 716.
 Declinatio 200. 307.
 Declinatio Nominum 307.
 Declive 716.
 Declivis 271. 308.
 Declivis locus 249. 289. 308. 671.
 707.
 Declivitas 200. 289. 672. 715. 716.
 Decocta medicinalia 680. 719.
 Decoctio 59.
 Decoctum 59.
 Decor 604. 674.
 Decorare 212.
 Decorticare 510. 539.
 Decortificatio 510. 539.
 Decortificationes 510.
 Decorticatium 510.
 Decorum 114. 278. 305. 673. 731.
 Decorum esse 181. 673.
 Decorus 181. 194.
 Decrepitus 527.
 Decreta 90.
 Decretum 85. 102. 112. 303. 465.
 500.
 Decretum Dei 84.
 Decubitus 706.
 Decumbere 79. 624. 629. 706.
 Decumbere facere 322.
 Decurrere 558.
 Decursus 126. 284. 506. 671.
 Decurtare 516. 544.
 Decurtari 128. 515.
 Decurtatus 502.
 Decus 108. 114. 456. 604. 674.
 731.
 Decutere 133. 301. 304. 308.
 Dedere 259. 274.
 Dedicare 156.
 Dedicatio 150.
 Dedicatio festum 150.
 Deditus 33.
 Deducere 28. 88. 100. 109. 182.
 Deducere aliquem 233. 243.
 Deducere recta 762.
 Deductio 223. 243.
 Deductio in viam 243. 728.
 Deesse 152. 388. 614. 695.
 Defæcare 82. 484.
 Defatigare 109. 233. 637.
- Defatigare se 177. 233. 369.
 Defatigari 180. 231. 354.
 Defatigatio 2. 177. 181. 231. 237.
 354. 637.
 Defatigatus 181. 233.
 Defectio 262. 388.
 Defectivum 348.
 Defectus 153. 166. 426. 458.
 Defectus Solis, vel Lunæ 245.
 532.
 Defendere 614.
 Defendere se 298. 309.
 Defensio 309. 353. 465.
 Deferre 11. 182. 195. 289. 543.
 537.
 Defessum esse 637.
 Defessus 233. 637.
 Deficere 79. 151. 152. 166. 211.
 321. 337. 388. 421. 464. 477.
 532. 614. 641. 695.
 Deficere a Religione 650. 708.
 Deficiens 152.
 Defigere 295.
 Defigi 173.
 Definire 74. 84. 85. 722. 729. 766.
 Definiri 84. 722.
 Definitio 84.
 Deflectere 307. 323. 478.
 Deflectio 85.
 Desere 50.
 Desuere 91. 126. 304.
 Defluxio 126.
 Defluxus 126.
 Defodere 153.
 Defraudare 142. 172. 376. 384.
 Defraudator 384.
 Defricari 263.
 Defricatio 263.
 Degere in loco peregrino 84.
 Deglutire 51. 62. 330.
 Degustare 175.
 Degustatio
 Dehonestare 86. 279.
 Dejectus 619.
 Dejicere 161. 162. 173. 179. 246.
 248. 253. 289. 295. 296. 301.
 304. 367. 570. 571. 615. 621.
 622.
 Dejicere se 671.
 Dejici 253. 289. 619. 652.
 Deinceps 13. 37. 118. 205. 215.
 360. 391. 726. 766.
 Deitas 13. 37.
 Tres personæ Deitatis 84.
 Delabi 685.
 Delatio 241. 525.
 Delator 96. 104. 241.
 Delectari 573.
 Delectatio 360. 573. 576.
 Delere 251. 271. 272. 650. 708.
 Deleri 272.
 Delicatus 140.
 Delicatus 140. 570.
 Deliciæ 175. 360. 441. 446. 604.
 Delictum 637.

- Deligere 65. 67.
 Delineare 601. 722.
 Delineari 722.
 Delineatio 487. 601.
 Delinquere 27. 137. 163. 636.
 Delinquere ex errore 636.
 Delinquere ex ignorantia 636.
 Deliquium 637.
 Deliramenta 660.
 Delitescere 112. 178.
 Deludere 90. 93.
 Dementia 704.
 Demergere 168. 174. 679.
 Demergi 168. 179.
 Demetere 154.
 Demigrare 75.
 Demissum esse 253.
 Demissus 253. 619. 672.
 Demittere 213. 253. 289. 570.
 Demittere deorsum 708.
 Demittere faciem, vultum, ocu-
 los 204.
 Demittere per funem 684.
 Demittere pluviam 252.
 Demittere se 253. 296. 570. 671.
 Demitti 253.
 Demoliri 342. 349. 399. 404.
 Demonstrare 137. 139.
 Demonstratio 585.
 Demonstratio Logica 199.
 Demonstratio ex Lege petita 200.
 Demonstratio Syllogistica 199.
 Demonstrationes Geometricæ 117.
 Demonstrativæ rationes 199.
 Demonstrativus Syllogismus 199.
 Denarii 275.
 Denarius 98. 104. 123. 131.
 Denique 9. 346. 354. 378.
 Denominare 722.
 Denominare a forma 765.
 Denominari 765.
 Denominatum 765.
 Dens 210. 662.
 Dens elephantis, h. e. ebur 404.
 662.
 Dens molaris 290.
 Densitas 356.
 Densum 387.
 Dentes 166. 210.
 Dentes molares 290.
 Dentes comprimere 73.
 Dentibus stridere 157.
 Denudare 710.
 Denudari 381.
 Denudatio 510.
 Deo laus 769.
 Denuo 114. 726. 786.
 Deorsum 729.
 Deorsum demittere 708.
 Deofculari 302.
 Depascere 11. 573.
 Depauperare 351.
 Depellere 93. 103. 107. 177. 248.
 322.
 Dependencia 733.
 Depictus 486.
 Depilari 262.
 Depilatio 262.
 Servi depilationis 470.
 Depluere 252.
 Deponere 188. 289. 444. 480. 618.
 629.
 Deponere in fidem, *vel* custodiam
 tertii 643.
 Deponi 480.
 Depopulari 17. 47.
 Deportare 75. 169. 603.
 Deportari 75. 182.
 Deportatio 75. 170.
 Depositarius 643.
 Depositum 426.
 Deprædari 47. 147. 542.
 Deprædatio 47.
 Deprædatrix 47.
 Depravare 304.
 Depravatio 509. 538.
 Deprecari 53. 150. 458.
 Deprecatio 53. 64. 150. 404.
 458.
 Deprecationes 150.
 Deprehendere 556. 630.
 Depressio 207. 213. 230. 271. 308.
 719.
 Depressum 673.
 Depressum esse 671.
 Depressus 271. 308. 672.
 Deprimere 148. 187. 213. 221. 230.
 Deprimere se 671.
 246. 253. 621. 622. 671.
 Deprimi 368. 619. 671.
 Depere 234.
 Depulso 103.
 Depurgare 335.
 Derelictio 608.
 Derelictus locus 653.
 Derelinquere 175. 290. 607.
 Deridere 74. 138. 234. 243. 249.
 Derisio 74. 112. 249.
 Derisor 249.
 Derivatio 85. 277.
 Descendere 200. 289. 716.
 Descensio 289.
 Descensus 200. 249. 289. 707.
 716.
 Describere 84. 222. 230. 396. 579.
 601. 722.
 Describi 722.
 Descriptio 396. 579. 601.
 Descriptior 386.
 Deserere 175. 290. 366. 607.
 Deserta 89.
 Desertio 607.
 Desertum 89. 102. 155.
 Desiderabile 148.
 Desiderabilis 148. 553.
 Res desiderabilis 148.
 Desiderare 1. 148. 181. 471. 553.
 721. 765.
 Desiderari 148. 388. 614. 695.
 Desideria 148.
 Desiderium 148. 553. 573. 721.
 Desiderium animæ nostræ 148.
 Designare 340. 486. 487. 571. 594.
 601. 727.
 Designatio 579. 601.
 Designare funebri 562.
 Desilire 570.
 Desinere 48. 62. 79. 321. 330. 423.
 452. 463.
 Desistere 48. 258. 423. 464. 636.
 Desolare 155. 472. 669.
 Desolari 47. 155. 472. 654. 669.
 Desolatio 155. 472. 654.
 Desolationes 155. 472.
 Desolatus 61. 155. 472.
 Locus desolatus 155.
 Despectio 53. 538. 571.
 Despectum haberi 126.
 Despectus 126. 131. 619.
 Desperare 194.
 Desperatio 181.
 Ad desperationem adducere 181.
 Despicere 47. 53. 427. 481. 619.
 Despondere 496. 532.
 Despondere animum 194.
 Desponere 25. 496. 497.
 Desponsari 497.
 Mulier desponsata 497.
 Desponsatio 160. 167. 497. 696.
 Desponsationes 497.
 Desponsator 696.
 Despuere 577.
 Despillare 290.
 Destinare 127.
 Destituere 152.
 Destituere spe 181. 401.
 Destitui 152.
 Destitui spe 194.
 Destitutus 151.
 Destitutio 79. 399.
 Destruere 134. 349. 399. 404. 538.
 624. 740. 708. 718. 757.
 Destruui 79. 757.
 Desuper 366.
 Detegere 442.
 Detentio 7. 359.
 Detentionis dies 376.
 Detentus 359.
 Deterere 51.
 Determinare 85. 161. 729. 766.
 Determinari 722.
 Determinatum 161. 544.
 Deterere 124.
 Detestari 501. 535. 680.
 Detinere 359. 390. 718.
 Detinere captivum 603.
 Detinere violenter 172.
 Detineri 180. 617.
 Detonsio 73.
 Detorquere 394.
 Detractio 86. 241.
 DetraCTOR 96. 104. 241.
 Detrahere 56. 82. 83. 96. 157. 151.
 173. 308. 707.
 Detrahere calceos 643. 510.
 Ttttt 2 De-

- Detrahere cutem 448. 468.
 Detrahere lingua 241.
 Detrahere pellem 147.
 Detrimentum 307.
 Detrimentum asferre 152.
 Detritum 176.
 Detrudere 248. 289.
 Deturbare 107. 248. 289.
 Deturbari 652.
 Deturpare 86. 279. 305.
 Devastare 149. 155. 624.
 Devastari 149. 472.
 Devolvere 76. 80. 248. 380.
 Devolutio 76.
 Devorare 11. 51.
 Res devota 150.
 Devotum efficere 156.
 Devotum esse 156.
 Devovere 156.
 Devovere anathemate 156.
 Devoveri 156.
 Deus 9. 12. 14. 37. 113. 343. 394.
 533. 534. 591. 644. 645. 708.
 Deus iudex 270.
 Deus misericors 270.
 Deus muscarum 54.
 Deus stercoraceus 54.
 Dei attributa 765.
 Dei auxilio 43. 44.
 Dei decretum 84.
 Dei majestas 707.
 Dei mensuræ 765.
 Dei ope 43. 44.
 Dei præsentia 707.
 Dei proprietates 765.
 Dei voluntate 43.
 Deo juvante 35. 64.
 Deo volente 35.
 Deuteronomium 38. 186. 519. 709.
 Deuteronomium magnum 105.
 Glossa magna in Deuteronomium
 105.
 Deuterofis 661.
 Dexter, a, um 187.
 Dexterâ manus 187.
 Dexterum latus 187.
 Diabolus 323. 627.
 Diaconus 139. 657. 658.
 Diadema 223. 633.
 Dialectica 113.
 Dialecticus 113.
 Diameter 244. 537.
 Diameter quadrati 244.
 Diameter Solis 537.
 Diameter terræ 537.
 Diaphanum 596.
 Diarrhœa 707. 708.
 Diaphanum 123. 471.
 Dicatus 197.
 Dicendi peritus 243.
 Dicendum 243.
 Est dicendum 197. 487.
 Dicendum videtur 308.
 Dicens 253.
 Dicere 16. 272.
 Si fas est dicere 224.
 Necessè est dicere 487.
 Dicere jus 715.
 Dicere volo 592.
 Dicere vult 592.
 Ut ita dicam 224.
 Dici debet 197.
 Idcirco dicitur 244.
 Dictamen rationis 717.
 Dicteria 742.
 Dicterium 622. 664.
 Dictio 273. 722. 765.
 Dictio anomala 124.
 Dictio collectiva 466.
 Dictio composita 592.
 Dictio generis masculini 245.
 Dictio parva 128.
 Dictio relativa 490.
 Dictiones 245.
 Dictionum capita 765.
 Dictionum principia 601.
 Dictionum principium 601.
 Dictum 16.
 Dictum apertum, h. e. *facile*
 450.
 Dictum clausum, h. e. *difficile*
 450.
 Idcirco dictum est 244.
 Diducere 280. 557.
 Diductiones 557.
 Die crastino 185.
 Diebus paucis 128.
 Diei ortus primus 495.
 Diei principium 495.
 Diem versus 114.
 Dies 184. 185. 196.
 Dies agitationis manipuli 370.
 Dies bonus 184.
 Dies clangoris 709.
 Dies consequentes 576. 596.
 Dies continui 576. 596.
 Dies convivalis 196.
 Dies crastinus 251.
 Dies detentionis 376.
 Dies expiationis 197. 415. 476.
 Dies feriatus 35. 196. 214. 376.
 Dies festus 10. 35. 184. 189. 196.
 Dies indictus 189.
 Dies nativitatis 80.
 Dies solemnis 35.
 Dies statutus 189.
 Differentia 60. 165. 447. 467.
 Differre 7. 24. 365.
 Difficile 166. 191. 528. 546.
 Difficile esse 526. 556. 749.
 Difficile reddere 166. 546.
 Difficilis 149.
 Difficultas 166. 527. 546.
 Difficultatem movere 166.
 Difficulter 546.
 Diffidentia 181.
 Diffidere 194.
 Diffindere 48. 405. 448. 478. 736.
 Diffindere ungulas 173.
 Diffindi in partes 733.
 Diffuere 126. 187. 286. 303.
 672.
 Diffiringere 425. 723.
 Diffundens se 283.
 Diffundere se 467.
 Diffundi 126. 303.
 Diffusio 421.
 Diffusum 557.
 Diffusus 566.
 Digerere 59. 65.
 Digerere cibum in stomacho 391.
 Dignitas avellere, *vel* evellere 139.
 263.
 Digitalis 486.
 Dignitas fortiori 472.
 Digitorum articuli 445.
 Digitorum tali 444. 525.
 Dignitas 88. 471. 586.
 Dignitas annularis 540.
 Dignitas index 540.
 Dignitas medius 38. 540.
 Dignitas minimus 130. 540.
 Dignitas pollex 540.
 Dignitas quartus 540.
 Dignitas 67. 68. 366. 391. 548.
 550.
 Dignum 164. 584.
 Dignum esse 131. 139. 181. 618.
 Dignum habere 222.
 Dignum haberi 131.
 Dignus 148. 366. 618.
 Digredi 6.
 Dii 12.
 Dii stercorei 77.
 Dijudicare 41. 186.
 Dijudicatio 308.
 Dilabi 652.
 Dilacerare 737.
 Dilaceratum 737.
 Dilaniare 4. 8.
 Dilatare 449. 559. 587.
 Dilatare ramos 609.
 Dilatari 440.
 Dilatio 560. 587.
 Dilectio 133. 162.
 Dilectus 133. 162. 563.
 Diligens 677. 716.
 Diligentem esse 122. 677.
 Diligenter 103.
 Diligenter excutere 103. 105.
 Diligentia 716.
 Diligere 133. 162. 563.
 Dilucidus 164.
 Diluculo pervestigare 625.
 Diluculo quarere 625.
 Diluere 250.
 Diluvium 129. 169. 170. 280.
 Dimensio 265. 270. 591.
 Dimetiri 207. 248. 264. 270.
 Dimidia pars 405. 459.
 Dimidiare 459.
 Dimidium 405. 459.
 Diminuere 82. 151. 308. 458.
 Diminutio 86. 198. 458.
 Dimissio 312. 402. 458. 653.

- Dimissionum epistola 75.
 Dimissionum libellus 74.
 Dimissum 458.
 Dimissus 566.
 Dimittens 458.
 Dimittere 175. 290. 402. 458. 566.
 607. 626. 636. 681.
 Dimittere liberum 312.
 Dimitti 652.
 Dimoveri 249. 478.
 Dinumerare 257.
 Diploma 303. 452. 469.
 Diræ 234.
 Directio 202. 748. 771.
 Direptio 17. 47. 141.
 Direptor 47.
 Dirigere 207. 225. 318. 346. 747.
 748. 762. 770.
 Dirigere se 762.
 Dirigi 193. 202. 747.
 Diripere 17. 46. 47. 74. 84. 141.
 164. 172. 359. 572. 641.
 Diruere 342. 399. 404. 439. 624.
 757.
 Discalceari 185.
 Discalceatus 185.
 Dificedere 131. 330. 402. 446. 458.
 467. 565. 678.
 Dificens 662. 709.
 Dificere 91. 92. 165. 180. 186.
 197. 388.
 Dificeratio 82. 159. 180. 186. 197.
 215. 388.
 Dificeratio 180.
 Dificere 14. 79. 82. 86. 187. 236.
 244. 448. 660. 709. 741. 769.
 Dificere experimento 171.
 Dificernere 60. 661.
 Dificernere capillos 426.
 Dificerpere 137. 139. 181. 448. 459.
 465. 736.
 Dificerptum 178.
 Dificessus 290.
 Dificessus absolutus, & perpetuus
 165.
 Dificibilis 244.
 Dificimus 86.
 Sic difcimus 113.
 Non difcimus 242.
 Dificessus animæ ex corpore 458.
 Dificindere 44. 48. 56. 74. 318. 420.
 Dificindere membratim 107. 420.
 Dificindere ungulas 173.
 Dificiplina 198. 244. 306. 557.
 Dificiplina orbicularis 114.
 Dificiplinæ reditus 114.
 Dificiplinales sententiæ 198.
 Dificipulorum confessus 200.
 Dificipulus 236.
 Dificipulus collega 353.
 Dificipulus docentis 662.
 Dificordias concitare 82.
 Dificordias excitare 82.
 Dificordias fuscitare 82.
 Dificretio 308.
 Dificrimen 60. 165. 447. 467.
 Dificubitus 322. 331.
 Dificubitorium 181.
 Dificumbere 313. 322.
 Dificurrere 558. 619.
 Dificursus 705.
 Dificursus narrationis varius 305.
 Dificunctio 466.
 Dificicere 426.
 Dificiungere 428. 465.
 Dificiungere se 428. 446.
 Dificiparitas 147. 165.
 Dificipellere 439. 680.
 Dificipensatores 70.
 Dificipendere 330. 421.
 Dificipergendo comminuere 296.
 Dificipergere 44. 46. 61. 100. 129.
 296. 401.
 Dificipersio 44.
 Dificipertiri 459.
 Dificiplicere 42. 55.
 Dificiponere 177. 207. 314. 318. 320.
 346. 381. 395. 622. 744. 747.
 748. 770.
 Dificipositio 177. 225. 319. 395. 731.
 Dificipositio Astrorum 395. 731.
 Dificipositio mala 43. 346.
 Dificipositum 381.
 Dificipositum esse 200.
 Dificiposus 10.
 Dificiputare 101. 186. 197.
 Dificiputare in contrarium 546.
 Dificiputatio 99. 120. 459.
 Dificiputator 180. 400.
 Dificipuire 56.
 Dificipuistio accurata 105. 425. 447.
 483. 723.
 Dificirumpere 304. 318. 738. 757.
 Dificirumpi 304.
 Dificiscare 293. 312. 405. 421.
 Dificiscare membratim 312. 421.
 Dificisectio 312.
 Dificisectio membrorum 312.
 Dificiseminare 129.
 Dificisensio 165. 405. 459.
 Dificisensio magna 456.
 Dificisentire 165. 459.
 Nemo difcensit ab ipso 245.
 Dificisentiunt Rabbini nostri 165.
 Dificiserrere 101. 186.
 Dificiserrere acute 105. 459.
 Dificiserrere subtiliter 105. 459.
 Dificisertatio 99.
 Dificisidium 405.
 Dificisimulare se 660.
 Dificisimulatio 229.
 Dificisipare 2. 44. 46. 61. 100. 508.
 538. 615.
 Dificisipari 445.
 Dificisipatio 538.
 Dificisolvere 258. 426. 750.
 Dificisolvere 249. 258. 259. 261. 622.
 Dificisolutio 258. 304.
 Dificisolutum 304. 750.
 Dificistantia 587. 591.
 Dificitare longe 565.
 Dificincte 467.
 Dificinctio 60. 447.
 Dificinctus 446.
 Dificinguere 60. 446. 467.
 Dificiractum esse in partes 165.
 Dificirahere 83. 147.
 Dificirahi re aliqua 400.
 Dificiribuere 152. 405. 441. 459.
 Dificiributio 165. 405.
 Dificiributio necessaria 165.
 Dificitare 386.
 Dificitari 386.
 Dificitescere 386.
 Dificiva 13.
 Dificivellere 304. 498. 737.
 Dificiversari 150. 166. 681.
 Dificiveritas 147. 661. 709.
 E difciverfo 242.
 Dificivtorium 5. 47. 150. 166. 682.
 Dificivverum 117. 405. 661.
 Dificivverum se ostendere 660.
 Dificivvertere 124. 307. 323. 478.
 681.
 Dificivvertere se 420.
 Dificivverticulum 321.
 Dificives 120. 386. 621.
 Dificivvere 44. 56. 147. 405. 421.
 441. 465. 467.
 Dificivvere in frustra 312. 420.
 Dificivvere membratim 313. 420.
 Dificivvina majestas 13. 17.
 Dificivvina 515.
 Dificivvinatio 515.
 Dificivvinator 451. 515.
 Virtus difcivvina 715.
 Dificivvinitas 13. 37. 631. 707.
 Dificivvinus 37. 200.
 Lex difcivvina 37. 200.
 Dificivvinum verbum 200.
 Dificivvisio 165. 405. 447. 459.
 Dificivvisio arithmetica 165.
 Dificivvisio viæ 447.
 Dificivvisum 405.
 Dificivvisus 459.
 Dificivvites 54.
 Dificivvitæ 255. 274. 285. 386. 512.
 Dificivvitæ fallaces 256.
 Dificivvitæ iniquitatis 256.
 Dificivvortii libellus 85.
 Dificivvortii litteræ 74. 85.
 Dificivvurnus 196.
 Motus difcivvurnus 196.
 Orbis difcivvurnus 196.
 Dificivvulgare 11. 442.
 Dificivvulum 737.
 Dificivvocens 14. 742.
 Dificivvocere 14. 79. 86. 142. 187. 191.
 200. 553. 586. 660. 709. 741.
 742. 769.
 Dificivvocere prima artium fundamenta
 150.
 Dificivvdoctor 14. 16. 550. 585. 742.
 Dificivvdoctor ignis, & præclarus 61.
 Dificivvdoctor Juris Divini 14.

- Doctor iustitiæ 275.
 Doctor Misnicus 742.
 Doctor primus 770.
 Doctor Talmudicus 742. 769.
 Doctores 14. 191.
 Doctores Talmudici 38.
 Doctrina 14. 82. 86. 187. 200. 244.
 262. 338. 349. 742.
 Doctrina amplior 243.
 Doctrinam erroneam propagare
 427.
 Doctrinalis 244.
 Doctus 120.
 Dolabra 7. 577.
 Dolabræ ramentum 715.
 Dolare 422.
 Dolatorium 577.
 Dolens 91. 203. 376. 489.
 Dolere 91. 180. 167. 203. 284. 376.
 489. 726. 766.
 Dolia parva 162.
 Doliola 162.
 Dolum 81. 85. 98. 162.
 Dolor 17. 91. 204. 293. 481. 489.
 730. 731.
 Propter dolorem 727.
 Dolor meus 204.
 Dolore affectus 203.
 Dolore afficere 205. 481.
 Dolore affici 203. 205. 293. 376.
 481.
 Dolore duci 766.
 Dolorem afferre 376.
 Dolorem sentire 167.
 Dolores gravissimi 134.
 Lingua dolosa 29.
 Dolose 291.
 Dolose agere 291. 571.
 Dolose cogitare 291.
 Dolosus 291. 571.
 Dolus 142. 187. 291. 394. 542. 571.
 681.
 Domare 204.
 Domari 204.
 Domicilium 92.
 Domina 54. 261. 276.
 Dominari 54. 557. 640.
 Dominatio 261. 551.
 Dominator 17. 25. 440. 467. 543.
 557. 640.
 Dominatores 323. 448. 640. 747.
 Dominatus 261. 267. 551. 627.
 Domine 442.
 Domine 38.
 Domini auxilio 64.
 Dominium 261. 267. 578. 640.
 Dominium concedere 640.
 Dominum fieri 54.
 Dominus 17. 54. 197. 261. 276.
 525. 537. 550. 585. 640. 645.
 Dominus Deus noster 225.
 Dominus exercituum 471.
 Dominus Mundi 276.
 Dominus noster 276.
 Donum evertere 224.
 Domus 49. 50.
 Domus fundamentum 378. 545.
 Domus ignominie 771.
 Domus inferior 84.
 Domus Israelis 49.
 Domus Nuptialis 109.
 Domus tabulata 545.
 Domus turpitudinis 771.
 Dona Nuptialia 314.
 Donare 121.
 Donare libertate 626. 704.
 Donari libertate 626.
 Mulier libertate donata 704.
 Donaria 27.
 Donarium 47.
 Donatio 303. 312.
 Donec 107. 114. 359.
 Donum 101. 105. 121. 184. 303.
 312. 520. 622.
 Donum Nuptiale 687.
 Donum voluntarium 292.
 Dormiens 629.
 Dormire 79. 97. 193. 285. 629.
 Dormitans 306.
 Dormitare 97. 285. 306.
 Dormitatio 285.
 Dormitio 97. 193. 285.
 Dorsiflora 99. 376. 617. 623. 696.
 Dorsum 68. 83. 617.
 Dos 121. 249. 306. 440.
 Dos propter Nuptias 222. 231.
 Dotare 121. 440.
 Dotem constituere 440.
 Dotem dare 121. 440.
 Dotis instrumentum 222.
 Drachma 4. 98. 100. 123.
 Draco 191. 743.
 Draco Cœlestis 733. 769.
 Draconis caput 769.
 Draconis Sidus 733. 769.
 Dracones 5. 21.
 Dromades 107.
 Dromedarii 107.
 Duæ 749.
 Dualitas 709.
 Dubia 355.
 Dubitare 181. 194.
 Dubitatio 337. 355.
 In dubio esse 355.
 Dubium 337. 354. 733.
 Dubium liquidum 678.
 Dubium solvere 312.
 Dubius 355.
 Ducatus 95. 551.
 Ducenta 246.
 Ducenti 246.
 Ducere 28. 71. 88. 109. 280. 306.
 339. 367.
 Ducere lineas 719.
 Ducere uxorem 52. 229.
 Duces 22. 575.
 Duces agminis militaris 18.
 Duces exercitus 420.
 In viam duci 100.
 Ductile 280.
 Ductor 89. 280.
 Ductor itineris 768.
 Ductor viæ 728.
 Ductus sulcorum 734.
 Dulce 144. 268.
 Vinum dulce 144.
 Dulce esse 52. 138.
 Dulce fieri 52.
 Dulce reddere 52.
 Dulce reddi 52.
 Dulcedo 52. 103. 144.
 Dulcescere 144. 268.
 Dulcis 52. 379.
 Dum 107. 114. 360.
 Dumetum 47. 61.
 Dumtaxat 58. 65. 103.
 Duo 174. 449. 749. 763.
 Duobus exceptis 62.
 Duodecim 374. 763.
 Duodecim annis 763.
 Duorum copula 123. 131.
 Duodecimius 374.
 Duplex 375. 448.
 Duplex spelunca 216.
 Duplicare 216. 375. 535.
 Duplicata 662.
 Duplicatio 216.
 Duplicatum 375.
 Duplicitas 216.
 Duplum 216.
 Durabile 269.
 Durities 297. 527.
 Durum 152. 362. 528.
 Durum esse 154. 191. 526. 546.
 Durum se præbere 526.
 Durus 152. 362. 389. 537.
 Dux 16. 18. 89. 95. 104. 106. 176.
 280. 306. 401.
 Duces 57. 95.
 Dynasta 640.

E

- E 246. 257.
 E contrario 8. 33.
 E diverso 242.
 E regione 213. 281. 308. 357.
 Ea 94.
 Ea conditione 258. 392.
 Ea lege 258. 392.
 Ebibere 689.
 Ebrietas 559.
 Ebriofus 689.
 Ebrius 559.
 Ebuliens 565.
 Ebulire 565. 579. 601. 743.
 Ebullitio 551. 743.
 Ebur 404.
 Ecce 13. 23. 35. 106. 113. 116. 118.
 164.
 Et ecce 113.
 Ecce ille 115.
 Ecce illud 115.
 Ecce illud est 115.
 Ecce me 106. 113. 118.

- Ecce sicut 106.
 Eccentricus 307.
 Ecclesia 229. 286. 498.
 Ecclesia Israelitica 537.
 Ecclesiæ minister 286.
 Ecclesiæ nunciu 139.
 Ecclesiastes 203.
 Echinus 515.
 Echo 66. 113.
 Eclipsim pati 532.
 Eclipsis 245.
 Ecquando? 10. 267.
 Ecquod? 97.
 Edere 11. 335.
 Edere fragorem 424.
 Edere sonum 424. 547. 656.
 Edere strepitum 556.
 Edere tinnitum 547.
 Edictum 16. 90. 94. 102. 429. 469.
 Editio 105.
 Educare 548. 585.
 Educati 548.
 Educatio 549. 585.
 Educator 549.
 Educens placentam 261.
 Educere 173. 203. 296. 624. 636. 643.
 Edulium liquidum cum jure 685.
 Edumæus 4.
 Effari 61. 255. 726.
 Effatum 447.
 Effectus 343.
 Sublata causa, tollitur effectus 343.
 Efferre 61. 81. 96. 128. 293. 296.
 Efferre in altum 733.
 Efferre laudibus 140. 391.
 Efferre se 66. 68. 558. 560.
 Efferris 124. 131.
 Effervere 149.
 Effervere 601.
 Effervere 579. 601.
 Effervere ira 516. 579.
 Efficere 356. 396.
 Effici 115.
 Efficiens 423. 465.
 Effigies 16. 23. 94. 444. 467. 486. 539.
 Effingere 44. 60.
 Efflare 295. 301.
 Efflorescere 294. 439. 479. 488.
 Effluere 91. 132. 170. 286. 468. 476. 538.
 Effluxus 538.
 Effodere 79. 153. 161. 218. 299. 310. 422.
 Efformare 105. 486.
 Efformatum 486.
 Effosio 161. 310. 422.
 Effossum 422.
 Effractor 443.
 Effringere 575. 723. 757.
 Effundere 26. 126. 293. 296. 380. 506. 567. 577. 615. 619. 671. 716.
 Effundere sensum 715.
 Effundi 263. 395. 538.
 Effusio 26. 132. 615. 671. 673. 716.
 Effusio aquæ 716.
 Effusio aquarum 326. 673.
 Effusio sanguinum 695.
 Effusores 671.
 Effutire 61.
 Egens 152.
 Egenus 160. 327. 351. 484.
 Egere 152. 166.
 Egerere 460. 752.
 Egestas 153. 327.
 Egestio 296.
 Ego 16.
 Ego ipse 84. 297. 394.
 Egredi 6. 199. 296. 309.
 Egrediens 296.
 Egrediens foras 296.
 Egregie 169. 179. 278. 305.
 Egressio 297.
 Egressus 297.
 Ejaculari 82. 154. 169. 469. 528. 615.
 Ejecta 170.
 Ejectio 420. 565. 753.
 Ejectus 177.
 Ejicere 83. 169. 173. 177. 179. 189. 296. 301. 406. 615. 753.
 Ejici 615. 753.
 Ejulare 12. 187.
 Ejulatio 12. 187.
 Ejulatus 187.
 Elabi 147. 622. 652.
 Elata voce 560.
 Elate 550.
 Elati 122.
 Elati animo 86.
 Elatio 66. 81. 86. 124. 128. 391. 550. 560. 562.
 Elatum esse 66. 68. 560.
 Elatum fieri 81.
 Elatus 66. 81. 86. 124. 316. 366. 558. 560.
 Electio 61.
 Electus 48. 61. 67.
 Eleemolyna 473. 475. 486.
 Eleemosynæ collector 83.
 Eleemosynarum collector 67.
 Eleemosynam colligens 530.
 Elegans 169. 278. 305. 673.
 Elegans esse 673.
 Eleganter 477.
 Quam eleganter 181.
 Elegantia 305.
 Elegantia sermonis 487.
 Elementorum mixtio 198.
 Elementum 198.
 Elementum terræ 393.
 Elenchus sophisticus 180.
 Elephas 404.
 Elephantis dens 404. 662.
 Elevare 96. 128. 133. 289. 560. 574.
 Elevari 81. 124. 365. 574.
 Elevatio 128. 286. 289. 307. 328. 562.
 Elevationis Sacrificium 562.
 Elevatum 733.
 Elidere 296.
 Eligere 48. 57. 59. 61. 65. 67.
 Elixa 65.
 Elixare 65. 643. 708.
 Elixum 708.
 Per ellipsum 544.
 Loquendi ratio elliptica 544.
 Elliptice 544.
 Sermo ellipticus 544.
 Ellychnium 451.
 Elocare 691.
 Elocare filiam 311.
 Elongatio 565.
 Eloquens 89. 243.
 Eloquentia 243.
 Eloqui 98. 106. 255. 280. 619. 664.
 Eloquium 255. 622.
 Elul 13.
 Emaciari 209.
 Emanare 40. 280. 538.
 Emanatio 40. 506. 538.
 Embamma 263. 700.
 Embamma muuseum 422.
 Annus embolismicus 387.
 Embolismus 358. 387.
 Embryo 78. 358. 387. 641. 707.
 Emendare 747. 762.
 Emendare libros 305.
 Emere 121. 130. 314. 512. 541.
 Emi 121.
 Emicare 46.
 Emigrare 170. 402.
 Eminens 66.
 Eminentia 62. 68. 69.
 Eminentia exterior 69.
 Eminere 62.
 Emissio 652. 695.
 Emissum 695.
 Emittere 193. 296. 469. 615. 617. 638. 695. 707.
 Emittere crepitum ventris 752.
 Emittere frondes 694.
 Emittere ramos 694.
 Emollire 147. 570. 670.
 Emolliri 570.
 Emolumentum 194.
 Emolumentum percipere 720.
 Emplastrum 19. 332. 568. 671.
 Empti 314.
 Emptio 5. 276. 512.
 Emptio, & venditio 276.
 Emptionis contractus 5.
 Emptionis litteræ 121.
 Emptor 121.
 Emptum 121.
 Emptus 121.
 Emunctorium 240.
 Emundare 298.
 Emundatio 94.
 En 13. 23. 106. 113. 118. 164.
 Enarrare 305. 664. 742.
 Enarratio 113. 305. 664. Enar-

- Enarratio mystica 32.
 Encomium 604.
 Encyclopædia 114.
 Enervare 378.
 Enim 24. 40.
 Ens 35. 115. 201. 275. 371. 393.
 Ens, & non ens 201.
 Ens abstractum 371. 393.
 Ens naturale 371. 393.
 Ensis 155. 324. 337. 350. 639.
 Entia inferiora 275.
 Enitas 201. 257. 275.
 Enumerare 664.
 Enunciare 106.
 Enunciatio modificativa 486.
 Eo 737.
 Eo quod 24. 60. 61. 75. 77. 252.
 366. 492. 495. 532. 703.
 De eo 246.
 De eo, quod 246.
 In eo 246.
 Eo ut 60. 75. 108. 224. 245. 258.
 392.
 Eparchus 22. 40. 341.
 Ephemeræ 376.
 Ephippia equorum 219.
 Ephippia farcinarum 627.
 Ehippium 569.
 Ephod 20.
 Epicureus 40.
 Epicurus 40. 465.
 Epiglottis 715.
 Epilepticus 229.
 Epilogismi Astronomici 159.
 Epilogus 293.
 Episcopus 106. 113.
 Epistola 4. 77. 303. 338. 402. 429.
 448. 452. 469.
 Epistola dimissionum 75.
 Epistola repudii 402.
 Epistolæ 90.
 Epistomium 90.
 Epithalamia 126.
 Epithalamio celebrari 109.
 Epitaphium 190. 487.
 Epitheton 113. 228.
 Epulari 18.
 Epulatrix 83.
 Epulo 18. 83. 86. 126.
 Epulum 275. 331.
 Equa 321. 571.
 Equæ 321. 348.
 Equarum magister 76.
 Equarum præfectus 76.
 Eques 447. 569.
 Equi celeres 381.
 Equi emissarii 4.
 Equilia 40.
 Equitare 568.
 Equites 467.
 Equo insidere 568.
 Equorum ephippia 219.
 Equorum magister 76.
 Equorum præfectus 76.
 Equum sternere 129. 133. 160.
 Equus 320. 348. 570.
 Equus generosus 11.
 Equus ligneus 570.
 Eradere 272.
 Eradi 272.
 Eradicare 147. 304. 341. 378. 686.
 738. 769.
 Eradicatio 686. 720.
 Erectio 128.
 Erectum 493.
 Eremitæ 92.
 Ereptio 424.
 Ergo 34. 37. 113. 252.
 Age ergo 113.
 Ericius 186. 515.
 Erigere 128. 133. 499. 500.
 560.
 Erinaceus 515.
 Eripere 298. 406. 424. 444. 577.
 622.
 Eripere pudicitiam vi 17.
 Eripi 254. 424.
 Erodere 229.
 Erogare 46. 61.
 Errantes spiritu 770.
 Errantium translator 770.
 Errare 175. 180. 284. 636. 743.
 Errare in doctrina 427.
 Erratum 175. 183. 637.
 Libri erratum 180.
 Erratorum catalogus 175.
 Erratorum index 175.
 Error 175. 180. 637. 694.
 Error typographicus 180.
 Ex errore delinquere 636.
 In errorem inducere 175. 743.
 Erubescencia 46.
 Erubescere 46. 61. 153. 212. 213.
 215.
 Erica 125.
 Eructare 280.
 Erudire 189. 557.
 Eruditio 262. 338. 557.
 Eruere 153. 298. 368. 424. 444.
 577. 622. 643.
 Erumpere 72. 757.
 Eruptio 506. 538. 757.
 Esca 11. 57. 124. 131.
 Esdras 519.
 Esse 108. 115. 201.
 Essentia 115. 201. 394.
 Essentia quinta 87.
 Essentialia 393.
 Extra essentiam ejus 201.
 Res essentialia 394.
 Res non essentialia 394.
 Pars essentialis 394.
 Est 10. 35. 36. 116. 201.
 Non est 35.
 Est ille 10.
 Ita est 225.
 Quod si ita est 36.
 Sic est 225.
 Sicut est 36.
 Estheræ liber 519. 694.
 Esuriens 216.
 Esurire 216. 595.
 Esurire fecit 216.
 Esurire sivit 216.
 Ethica 367.
 Ethicæ sententiæ 198.
 Etiam 20. 21. 33. 35. 39. 56. 58.
 110. 243. 308. 348.
 Etiam non 20. 234.
 An etiam? 308.
 Etiamnum 33.
 Ita etiam 116.
 Quin etiam 243.
 Etiamsi 20. 21. 68. 83.
 Etiamsi ita sit 40.
 Etiam sic 33.
 Etsi 20. 39. 68. 83. 110. 116. 535.
 Quod etsi 20.
 Etsi ita sit 116.
 Evacuare 567. 577. 592.
 Evacuare alvum 459.
 Evacuatio 420.
 Evadere 254. 309. 406. 632.
 Evagari 282.
 Evaginare 173.
 Evaginari 643.
 Evanescere 106.
 Evangelizare 53. 63.
 Evaio 622.
 Evafor 622.
 Eucharisticum Sacrificium 183.
 Evehere 96. 548.
 Evehere in altum 733.
 Evellere 71. 104. 169. 293. 304.
 308. 341. 355. 378. 737. 769.
 Evellere digitis 139.
 Evellere pilos 262.
 Evenire 25. 41. 71. 396. 522. 545.
 Eventus 25. 383. 522. 545.
 Eventus, plur. numeri 198.
 Everrere 82. 189. 420.
 Everrere domum 224.
 Everriculum 247.
 Everfio 111.
 Evertere 111. 139. 323. 340. 355.
 504.
 Euge 7.
 Evidens 611.
 Evidens probatio 199.
 Evincunt inde 163.
 Eunuchus 71.
 Evolare 439.
 Evomere 406. 577. 726.
 Euphonia causa 456. 518.
 Euphrates 448.
 Eurus 494. 495.
 Evulsum 643. 737.
 Ex 246. 257. 274.
 Ex adverso 107. 114. 213. 281.
 357. 492.
 Ex improvise 637.
 Ex parte 473.
 Ex quo 225.
 Ex te 274.
 Exactio 523.

- Exacerbare 149. 204. 263. 531.
 Exactio tributi 67.
 Exactiones 766.
 Exactor 67. 83. 557. 578. 663.
 Exactorem agere 578.
 Exactores 747.
 Exactores iustitiæ 747.
 Exactores scutellarum 67.
 Exactores tributorum 259.
 Exacuere 624. 662. 742.
 Exagitare 177.
 Exaltare 292. 548. 609.
 Exaltare laudibus 140.
 Exaltari 68. 365.
 Exaltatio 140. 328. 560. 562.
 Examen apum 288.
 Examen vermium 288.
 Examinare 48. 61. 171. 377. 484.
 Examinatio 48.
 Exarare 154. 158. 579.
 Exarchus 341.
 Exardere 157. 190.
 Exarescere 155. 157. 183. 305.
 479.
 Exasperare 149. 204.
 Exaudire 371. 656.
 Exaudiri 371. 726.
 Excæcare 323. 335. 362.
 Excæcatus 362.
 Excandescencia 155. 185. 211. 358.
 580. 740.
 Excandescere 157. 553.
 Excavare 165.
 Excavatum 165.
 Excellens 61. 66. 185. 194. 272.
 360. 459. 733.
 Excellentem reddere 194.
 Excellenter 194.
 Excellentes 66.
 Excellentia 66. 67. 68. 81. 366.
 548. 550.
 Excellentia tua 275. 391.
 Excellentius 194.
 Excellere 66. 360. 459.
 Excelsa 52.
 Excelsum 52. 560.
 Excelsum esse 66. 560.
 Excelsus 66. 68. 366. 560.
 Exceptio 538.
 Exceptis duobus 62. 269.
 Excepto hoc 190.
 Excepto uno 62. 65.
 Excerpere 502. 737. 769.
 Excessus 459.
 Exciderere 70. 153. 230. 422.
 Exciderere 70. 153. 230. 422.
 Excidium 515. 677.
 Excipere 491.
 Excipi 199.
 Excipio ego 726.
 Excipitur 198.
 Excipitur ex regula 198. 199. 226.
 Excipitur hoc 199.
 Excipulus 328.
 Excisio 515. 525. 677.
 Excisum 153.
 Excisus testibus 135.
 Excitare 81. 129. 133. 362. 500.
 722.
 Excitare lites 82.
 Excclamare 128. 485. 481. 517. 572.
 Exclamatio 419.
 Excludere 282.
 Excludere a cœtu 282.
 Excogitare 127. 159. 160.
 Excommunicans 282. 306.
 Excommunicare 282. 306.
 Excommunicari 306.
 Excommunicati liberatio 312.
 Excommunicatio 282. 306.
 Excommunicationis reus 282. 306.
 660.
 Excommunicatus 282. 306. 660.
 Excoriare 448. 454. 467. 586.
 Excoriare bestiam a pedibus 586.
 Excors 608.
 Excreare 587. 608.
 Excrementa crassa 310.
 Excrementa tenuia 310.
 Excrementum 11. 76. 110. 296.
 448. 573. 595.
 Excruciari 481.
 Excubare 551.
 Excudere 105.
 Curare excudi 105.
 Excusare se 248. 309.
 Excusatio 309. 367. 465.
 Excussio 133. 162.
 Olivæ excussio 55.
 Excussum 103. 295.
 Excutere 133. 162. 295. 296. 367.
 662.
 Diligenter excutere 103. 105.
 Excutare lanam 692.
 Excutare linum 296.
 Excutare se 296.
 Excutti 296.
 Execrari 26. 234.
 Execratio 187. 234. 509.
 Executores iustitiæ 747.
 Exegetis 59.
 Exemplar 94. 96. 176. 180. 268.
 447. 453. 758.
 Exemplar libri 308.
 Exemplar litterarum 429. 448.
 Exemplar scripti 308.
 Exempli causa 388.
 Exempli gratia 104.
 Exemplum 94. 103. 176. 447.
 Exercens se acutis quæstionibus
 459.
 Exercere 554. 586.
 Exercere se ad calefaciendum 369.
 Exercere se disputando 459.
 Exercitatio 64. 554. 587.
 Exercitatus 56. 64.
 Exercitatus, & expeditus 200.
 Exercitus 11. 70. 75. 85. 142. 419.
 603. 629. 682. 706.
 Exercitus duces 420.
 Exhalatio 35. 106. 503. 537.
 Exhaustire 96.
 Exhibere honorem 107.
 Exhibere munus 623.
 Exhilarare se 397.
 Exigere 67. 280. 625. 723. 765.
 Exigere creditum
 Exigere pœnam 723.
 Exiguum esse 128.
 Exiguum fieri 128.
 Exiguus 100. 125.
 Exilire 92. 401. 622. 643.
 Exilium 75.
 Exinde 737.
 Exire 6. 72. 199. 296. 309.
 Existens 115. 275.
 Existentia 115. 201. 275.
 Existere 499.
 Quod non existit 706.
 Existimans 345.
 Existimare 96. 159. 314. 315.
 Exitium 134. 162. 330. 339. 708.
 Exitus 297. 487.
 Exodus 119. 519.
 Glossa magna in Exodum 119.
 Exordiri 681. 766.
 Exordium 450. 681. 729. 767.
 Exonerare alvum 450.
 Exoriri 98. 479.
 Exornare 527. 546.
 Exornatio 199.
 Exosa 332.
 Expandere 267. 441. 557. 627.
 Expandere se 566.
 Expandere ramos 609.
 Expansio 267.
 Expansiones 447. 705.
 Expansionis locus 441.
 Expansum 577. 627. 705.
 Expansus 566.
 Expavescere 93. 96. 124. 401. 727.
 757.
 Expectare 24. 223. 268. 277. 314.
 617.
 Expectare anxie 211.
 Expectatio 24. 211. 268. 277.
 324.
 Expedire 129. 133. 312.
 Expedire se 494. 618.
 Expedit homini 306.
 Expeditum 695.
 Expeditus 129. 133. 554. 586.
 Expellere 83. 93. 177. 282. 322.
 753.
 Expelli 753.
 Expendere 47. 61. 92. 199. 731.
 747.
 Accurate expendere 103.
 Expensæ 124. 296.
 Expensum 103.
 Expergeri 362.
 Expergeri 362.
 Experimenta 292. 308.
 Experimento discere 171.
 Experiri 44. 64. 171. 183. 195. 292.
 Vuuuu 308.

308. 327. 351. 460. 547. 584.
 Expertum 44.
 Expertus 274.
 Expetere 553. 602. 625. 721.
 Expiare 216. 541.
 Expiatio 216. 541.
 Expiatio peccati 140.
 Expiationis dies 197. 415. 476.
 Expiatorium 218.
 Expirare 280.
 Expiratio 295.
 Explanare 60. 446.
 Sic explicamus 114.
 Explicandum est 197.
 Explicare 60. 441. 444. 446. 449.
 452. 467. 468. 576. 749. 771.
 Explicari 576.
 Explicate 447.
 Explicatio 60. 82. 444. 447. 452.
 467. 576. 771.
 Explicationes 447.
 Explicator questionis 771.
 Explorare 13. 44. 48. 55. 61. 64.
 484. 556. 728.
 Exploratio 61. 426.
 Explorator 324. 728.
 Exploratores 13. 52.
 Exploratum 44.
 Exploratus 274.
 Expolire 263. 477. 662.
 Expolitio 715.
 Exponere 60. 75. 101. 423. 446.
 452. 467. 408. 749.
 Exponendum est 197.
 Exponere probro 151. 157.
 Quidam exponunt 198.
 Exportare 296.
 Expositio 60. 65. 101. 447. 452.
 750.
 Expositio alia 102. 349. 456.
 Expositio allegorica 32. 105.
 Expositio mystica 105.
 Juxta expositionem 348. 349.
 Expositum 779.
 Expressio 99.
 Expressus 486.
 Exprimere 105. 154. 296. 376. 460.
 Exprimere per figuras 486.
 Exprimere humorem, *vel* succum
 349.
 Exprimere nominatim 446.
 Exprimi 260.
 Exprobrare 151. 157.
 Exprobratio 151. 157.
 Expulsa 170. 753.
 Expulsi 753.
 Expulsio 340. 753.
 Expulsus 177.
 Expunctio 272.
 Expungere 251. 298.
 Expurgare 59. 81. 129.
 Expurgare vanno 577.
 Exquisite 103.
 Excindere 71. 74. 83. 153. 248.
 439. 516. 525. 677. 158. 422.

Excindi 83.
 Exculpere 78. 154.
 Exculptum 154. 158.
 Exhibilare 685.
 Exhibilatio 685.
 Exsicans 305.
 Exsiccare 155. 182.
 Exsicari 155. 182. 280. 305. 479.
 Exforbere 79.
 Exspiratio 295.
 Exspuere 406. 568. 577. 728.
 Exstimulare 81.
 Exfurgere 260.
 Exta 71.
 Extendere 193. 267. 280. 307. 320.
 441. 448. 468. 557. 627. 638.
 Extendere ramos 609.
 Extendere se 280. 566.
 Extendi 193. 267.
 Extensio 193. 267. 421. 627.
 Extensiones 447.
 Extensum 418. 557.
 Extentum esse 267.
 Extensus 267.
 Extenuatæ 151.
 Extenuatum 151.
 Extergere 477.
 Extergi 263.
 Exterior 56.
 Exterrere 93.
 Extinctio 142.
 Extinguere 98. 175. 205.
 Extingui 98. 175. 369.
 Extirpare 293. 304. 355. 737. 769.
 Extollens se *semper* 301.
 Extollere 292. 293. 560. 574. 609.
 Extollere laudibus 391.
 Extollere se 68. 289. 558. 560.
 Extolli 81. 124. 131. 365. 574.
 Extra 56. 64.
 Extrahere 104. 144. 147. 173. 265.
 280. 624. 636. 638. 643. 707.
 Extranea 146.
 Extraneus 56. 146. 291.
 Extraneum se gerere 308.
 Extrema pars 397.
 Extremitas 9. 70. 214. 321. 323.
 349. 377. 397. 477. 487. 516. 523.
 544. 621. 628. 672.
 Extremitates 480.
 Extremum 84.
 Ad extremum 516.
 Extrinsecus 56.
 Extrudere 177.
 Extruere 52.
 Extrui 52.
 Exturbare 753.
 Exuberans 560.
 Exuere 147. 468. 638. 643.
 Exulare 753.
 Exultare 44. 47. 53. 92. 175. 474.
 515. 542. 572.
 Exultatio 44. 47. 92. 572. 673.
 Exundare 170. 476. 619.
 Exurere 55. 637.

Exuri 55.
 Ezechiel 519.

F

Faba 400.
 Faba Ægyptia 400.
 Faba alba 400.
 Fabarum contusarum manducatio
 245.
 Fabarum vermiculus 125.
 Faber 281. 295. 513.
 Faber ferrarius 295.
 Fabri murarii 23.
 Fabrica 177. 254.
 Fabula 656. 709.
 Fac 242.
 Facere 356. 396.
 Facere aliquid semper 725.
 Facere fidem 61.
 Facere manifestum 75. 183. 442.
 447.
 Facere profanum 144.
 Facere quæstum 111.
 Facere scissuras 129.
 Facere secundo 741.
 Facere spem 61.
 Facies 55. 404.
 Facetiæ 360.
 Facie ad faciem 456.
 Facies 17. 444. 467.
 Facile 285. 715.
 Facile, *adverb.* 306. 539.
 Facile intelligitur 538.
 Facillime 538. 539.
 Factum 356.
 Facultas 112. 186. 206. 225. 578. 600.
 Facultas alendi 207.
 Facultas augmentativa 70.
 Facultas concotrix 66. 391.
 Facultas divinandi 207.
 Facultas figurativa 486.
 Facultas generativa 198.
 Facultas gubernatrix 207.
 Facultas imaginatrix 104. 207. 225.
 486.
 Facultas movendi 206.
 Facultas naturalis 179.
 Facultas sensitiva 557.
 Facultas vegetativa 207. 225.
 Facultatem dare 579.
 Facultatem habere 570.
 Facultates 225. 274. 286. 291. 386.
 512.
 Facultates animales 309.
 Facultates corporales 166.
 Facultates depilationis 471.
 Facultates desertæ 566.
 Facultates intellectuales 166.
 Facultates pecudis ferreæ 470. 471.
 Facultates sensitivæ 557.
 Fœces 657.
 Fœces ejus 100. 426.
 Fœx 100.
 Fagus 27. 752.

- Falcis manubrium** 528.
Falco 379.
Falcula 218.
Fallacia 180. 571.
Fallax 571.
Fallere 571.
Falfarius 131.
Fallis de caussis 681.
Falstas 90. 131. 571. 681.
Falsum 131.
Falsum reddere 225.
Falsus 681.
Falx messoria 248.
Fama 87. 168. 169. 179. 656. 709.
Fama mala 719.
Famelica 216.
Famelicus 216. 593.
Fames 62. 216.
Familia 50. 80. 129. 185. 197. 459. 604.
Familia contempta 307.
Per familiam recenseri 185.
Familia paterna 42.
Familia vilis 307.
Familiaris 184. 396.
Famula 658. 709.
Famulari 709.
Famulitium 356.
Famulus 656. 709.
Farina 330. 511.
Farina purissima 330.
Farinacea massa 234.
Farrago 51. 626.
Fascia 16. 245. 384.
Fasciæ 70. 205.
Fasciæ crurum 423.
Fasciculi olerum 576.
Fasciculi fegetis 13.
Fasciculus 19. 175. 290. 325.
Fasciculus myrrhae 475.
Fasciis involvere 238.
Fascinare 158.
Fasidire 247. 513. 680.
Fastigium 69. 548.
Fastus 66.
Fateri 183.
Fatigare 177.
Fatigari 231. 237.
Fatigatio 177. 231. 237.
Fatigium 568.
Fatua 326.
Fatue 750.
Fatui 684.
Fatuitas 47. 183. 323. 608. 745.
Fatum 82. 85. 286.
Fatuum 745.
Fatuum fieri 180.
Fatuus 61. 152. 180. 326. 426. 538. 567. 607. 716. 750.
Fauces 86. 234. 372. 375.
Favilla 126. 298. 603.
Favus 204.
Faux 372.
Fax 3. 55. 237.
- Febris** 26.
Febris ardens 96. 158. 479. 494.
Februarius 4.
Februarius secundus 4.
Fel 264.
Fellis vesicæ 210.
Felicem esse 487.
Felicem prædicare 27.
Felicitas 169. 286. 478.
Felicitas æterna 487.
Felis 161. 167. 663.
Felix 366.
Femorale 403.
Femoralia 3. 6. 213. 340.
Femoris acetabulum 715.
Femur 192.
Fenestella 20.
Fenestra 155. 206.
Fera 141.
Fera sylvestris 65.
Fera venatione capta 474.
Ferarum cubile 552.
Fere 132. 269. 715.
Feretri latus 99.
Feretrum 77. 78. 383.
Feriæ 214.
Ferians coetus 214.
Feriani 136.
Feriani ab operibus 609.
Feriatius dies 214. 376.
Ferire 176. 251.
Ferire cornu 281. 282.
Ferme 508.
Fermentare 149.
Fermentari 149.
Fermentatum 149.
Fermentum 149. 692.
Fermentum in massa, h. e. concupiscentia mala 692.
Ferramenta januarum cava 78.
Ferrarius faber 295.
Ferre 128. 175. 289. 301. 311. 414. 320. 345. 678. 717.
Ferre ægre 42. 55. 231.
Ferre moleste 42. 55.
Ferrum 57. 439.
Ferrum curvum instar scorpionis torcularis prælo infixum 379.
Ferrum ferro acuitur 235.
Ferrumen 88.
Fervefacere 579.
Fervefactio 601.
Fervens 601.
Aquæ ferventes 601.
Fervere 579. 601. 743.
Fervidus 580. 601.
Fervor 185. 211. 516. 580. 743.
Fervor iræ 516. 580.
Fervoris spuma 601.
Festum esse 231. 637.
Festum fieri 231.
Festus 231. 637.
Festa 376.
Festa majora 376.
Festivans 185.
- Festinanter** 45. 129. 307. 339. 340. 359. 387. 443. 467.
Festinantes 322.
Festinare 45. 53. 55. 93. 129. 133. 138. 185. 340. 384. 565. 627.
Festinatio 45. 129. 277. 307. 340. 556.
Festinum 307.
Festinus 129. 340.
Festivitas 136.
Festuca 75. 309. 320. 673.
Festum 10. 35. 136. 189. 376. 554.
Festum hebdomadarum 693.
Festum celebrare 136.
Festum indicere 383.
Festum Tabernaculorum 652.
Fibula 443.
Fibulæ 251.
Fictio 190. 530.
Ficus 4. 722.
Ficus immatura 397.
Ficus matura 398.
Ficus maturefcens 398.
Ficum massa 88.
Ficum palatha 88.
Ficum ramus 197.
Fida 16.
Fidei articuli 378.
Fidei fundamentum 378.
Fidejubere 379. 748.
Fidejusso 379.
Fidejusso 379.
Fidelis 16.
Fidere 48. 61. 211. 564. 730.
Fides 16.
Fidei probatæ 272.
Fidem facere 61.
Fides pulsare 305.
Fidium pulsatio 281.
Fiducia 61. 345. 564. 730.
Fiduciam habere 564.
Fiduciam ponere 730.
Fidus 16. 527.
Fieri 115. 356.
Fieri potest 22. 40. 197.
Fieri potest, ut &c. 197.
Quantum fieri potest 22.
Figere 57. 98. 175. 295. 492. 530. 728. 732. 748.
Figi 179.
Figmentum 190. 200.
Figuli lutum 152.
Figuli rota 318.
Figuli vas 152. 401.
Figulina testa 401.
Figulus 401.
Figura 16. 19. 23. 96. 103. 176. 180. 444. 467. 476. 486. 510. 722.
Figura sphaerica 225.
Figura triangularis 708.
Figuræ in profundum sculptæ 719.
Figuræ quadratæ 394.
Figuræ sculptæ prominentes 62. 719.

- Figurare 476.
 Figurarum artifex 486.
 Per figuras exprimere 486.
 Figuratae 104.
 Figuratum 476. 486.
 Figuratus 486.
 Fila contorta 704.
 Fila duplicata 704.
 Fila extrema longa telæ 82.
 Fila serica 547.
 Fila ducere, & intorquere 704.
 Filare 704.
 Filia 52. 66.
 Filia vocis 66.
 Filia 52.
 Filiam elocare 311.
 Filius 49. 52. 56. 63. 186. 304. 638.
 Filius præcepti 475.
 Filum 138. 143. 290. 728.
 Filum contortum 622.
 Filum duplicatum 622.
 Fimbria 16. 17. 214. 336. 477. 672.
 Fimbriæ 672.
 Fimo pinguefacere 130.
 Fimus 11. 121. 130. 448. 509. 573.
 595.
 Finalis caussa 226.
 Findere 48. 56. 71. 318. 345. 405.
 425. 448. 478. 502. 736.
 Findere se 425.
 Findere unguis 173.
 Finem habere 330. 464.
 Finem imponere 151.
 Sine fine 269.
 Fines 56.
 Fingere 44. 69. 190. 200. 471.
 Finire 79. 151. 167. 321. 323.
 347. 630. 636. 641. 677.
 Finis 161. 167. 226. 321. 347. 349.
 352. 377. 516. 544. 729. 766.
 Finis dictionum 348.
 Finis Capitis 354.
 Finis sermonis 346.
 Finis versus 354.
 Finitum 226.
 Quod finitum est 66.
 Finitus 352.
 Firmamentum 330. 577.
 Firmare 27. 720. 748.
 Firmitas 267. 297. 384. 500. 686.
 720. 749.
 Firmitates 424. 720.
 Firmiter 189. 686.
 Firmiter loquitur 686.
 Firmum 189. 207. 269. 686. 720.
 748.
 Firmum esse 747.
 Firmum esse 15.
 Firmum reddere 686.
 Firmus 57. 500. 749.
 Fiscus 80.
 Fissura 44. 318. 345. 694.
 Fissuræ 318.
 Fissuræ petrarum 680.
 Fissus 318.
 Fistula 2. 145. 149. 352. 512. 538.
 562. 686.
 Fistula concava 673.
 Fistulæ 19. 145.
 Fixio 529. 728. 732.
 Fixum 493.
 Flabellum 560.
 Flaccescere 479.
 Flagellum 620. 684.
 Flamma 233. 237. 243. 603. 478.
 637.
 Flagrare 55. 96. 237. 243. 531.
 603. 478. 637.
 Flammas gladii acies 478.
 Flammare 233.
 Flare 295. 301. 303.
 Flatus 302. 560.
 Flavus 263.
 Flectere 148. 216.
 Flectere genua 58. 221.
 Flere 50. 97.
 Fletus 50.
 Flocci lanæ stercore infecti
 764.
 Florere 189. 231. 286. 294. 298.
 439.
 Flores 231. 298.
 Flos 284. 298. 466. 688.
 Fluctus, plur. 76. 723.
 Fluens 91. 280.
 Fluentes 6.
 Fluenta 6. 281. 286.
 Fluentum 126.
 Fluentum perplexum 380.
 Fluere 91. 126. 170. 281. 286. 476.
 537. 557. 568.
 Fluere guttatum 179. 691. 721.
 Flumen 281. 284. 288.
 Flumen transire 71.
 Flumina 281. 286.
 Ad fluminis littus 68.
 Fluvii 281.
 Fluvius 281. 284. 288.
 Fluxum patiens 50.
 Fluxus 91. 477. 506. 537.
 Fluxus alvi 707.
 Fluxus menstruus 119. 120. 685.
 Fluxus ventris 708.
 Focus 191.
 Fodere 57. 79. 153. 161. 175. 218.
 280. 299. 465. 575.
 Fodinae 153.
 Fœcundare
 Fœcundum reddere 401.
 Fœdare 179. 180. 215. 279. 285.
 305. 306. 508.
 Fœdari 170.
 Fœde 79.
 Fœde agere 743.
 Fœderatus 354.
 Fœditas 130. 170. 180. 229. 285.
 305. 306. 357.
 Fœdum 229. 306.
 Fœdus 500.
 Fœdus circumcisionis 271.
 Fœdus perpetuum 74.
 Fœmina 18. 298.
 Fœmina Christiana 72.
 Fœmina civis urbana 390.
 Fœmina honestior 272.
 Fœmina pulcra 278.
 Fœminæ 310.
 Fœminæ loquaces 102.
 Fœminæ urbanæ 390.
 Fœminini generis vocabulum 310.
 Fœmininum genus 355.
 Fœnerare 578.
 Fœnerator 124. 578.
 Fœniculum 516.
 Fœnoris pulvis 3. 585.
 Fœnum 373. 626.
 Fœnum gracum 693.
 Fœnus 575. 548. 549. 585. 670.
 Fœtens 339.
 Fœtere 339. 355.
 Gutta fœtida 355.
 Fœtidum 339. 340. 744.
 Fœtidum odorem emittens 744.
 Fœtidum reddere 43. 355.
 Fœtidus 130. 456. 477.
 Fœtificatio 429.
 Fœtor 130. 399. 340. 355.
 Fœtus 429. 638.
 Fœtus in utero 387.
 Fœtus matricis 707.
 Folia 424.
 Folia libri 457.
 Folia luforia 539.
 Foliolum arboris 178. 366.
 Foliolum auri 401.
 Foliolum libri 102. 425. 542.
 Foliculi fructuum 740.
 Folliculus grani frumentarii 232.
 Follis 295. 301.
 Fons 23. 76. 280. 364. 371. 491.
 536.
 Fons continuus 769.
 Fons perennis 769.
 Fonticulus 461.
 Foramen 57. 146. 155. 158. 298.
 299. 310. 441. 670.
 Foramen calcei 757.
 Foramen lapidis molaris, per quod
 transit frumentum 390.
 Foramina 310. 680.
 Foras 56. 64. 65. 621.
 Foras egrediens 296.
 Forceps 240. 472.
 Forcipes 240.
 Forfex 319. 355.
 Forfex minor 626.
 Forfex sartoria 355.
 Forfex tonforum 131. 355.
 Forficis theca, h. e. vagina 729.
 Forficula 626.
 Foris 56. 65. 621.
 Forma 40. 72. 83. 96. 99. 103. 105.
 177. 180. 476. 486. 510. 539.
 547. 716. 722. 765.
 Forma abstracta 707.

- Forma concreta** 707.
Forma constans 486.
Forma nominis constructa 353.
Forma eadem 269.
Forma fabrilis 486.
Forma naturalis 486.
Forma sensibilis 587.
Forma specifica 273. 487.
Forma vera, & legitima 486.
A forma denominare 765.
Ex forma 364.
Ad formam nominis 716.
Formæ imaginariæ 104.
Formæ plures 99.
Formaliter 765.
Formare 105. 190. 200. 476. 486. 530.
Formatio 486.
Formatio rerum 200.
Formator 486.
Formatum 487.
Formica 659.
Formidabilis 10. 93.
Formidare 96.
Formido 96. 157.
Formula 176. 180. 758.
Fornax 28. 208. 743.
Fornicari 127. 175.
Fornicator 127.
Fornix 216.
Fornices 216.
Forſan 96.
Forſitan 22. 104.
Fortaffe 22. 40. 197. 649.
Fortaffis 2. 197. 246. 269. 355. 649. 708.
Forte 22. 40. 96. 152. 246. 269. 355. 362. 419. 649. 708.
Forte dices 720.
Forte objicies 720.
An forte? 10. 212. 227. 708.
Ne forte 96. 104. 246. 269. 708.
Si forte 96. 246. 269. 708.
Quod ſi forte 708.
Fortem eſſe 13. 142. 152. 367. 748. 749.
Fortem ſe præbere 749.
Fortis 13. 37. 57. 65. 68. 69. 152. 367. 384. 537. 696. 749.
Fortiter 749.
Fortitudo 13. 69. 142. 152. 367. 384. 483.
Fortuito 395.
Fortuitus caſus 395.
Fortuna 286.
Fortuna bona 69. 272.
Bona fortuna uti 286.
Fortuna mala 70.
Bonam fortunam indicare 286.
Forum 200. 621.
Foffa 68. 72. 79. 125. 146. 153. 167. 213. 401. 424. 475. 511. 569. 619. 626.
Foffa profunda 475.
Foffæ 64. 83. 157.
Foffio 161. 218.
Foffor 575.
Foffula 369.
Foffulæ 401.
Fovea 68. 72. 79. 153. 207. 213. 218. 401. 424. 511. 619. 626.
Fovæ 3. 64. 157.
Fovere 90.
Fraces 426.
Fractio 574. 694. 723.
Fractio arithmetica 694.
Fractioſum compendium 694.
Fractum 694. 723.
Fractum eſſe 399.
Fractum eſt 82.
Fractura 399. 575. 694. 723. 727.
Fractus 315.
Frænare 127. 572.
Fræni lorum 21.
Fræno cohibere 572.
Frænum 76. 127. 267. 440. 572.
Fragilitas 728.
Fragmen 405. 423.
Fragmenta 56. 70. 453. 572. 692.
Fragmenta lignorum 692.
Fragmentum 299. 309. 445. 516.
Fragorem edere 424.
Fragrans 283.
Francia 485.
Francus 485.
Frangere 314. 401. 439. 453. 467. 572. 692. 757.
Frangere minutatim 445.
Frangere in fruſta 469.
Frangi 82. 161. 399. 445.
Frangi animo 723.
Frater 7.
Fraternitas 7.
Fraudare 142. 172. 376. 384.
Fraude opprimere 172. 375. 384.
Fraudulenter 291.
Fraudulenter agere 291. 571.
Fraudulenter cogitare 291.
Fraudulentus 291. 571.
Fraus 187. 291. 378. 542. 571.
Fraxinus 59.
Fremere 373. 556. 615.
Fremitus 556.
Frender 157. 373.
Fricare 673. 715. 731.
Fricatio 673. 716.
Frigeſieri 488.
Frigenſ 488.
Frigeſcere 488. 526. 545.
Aqua frigida 488.
Frigidum 198. 526.
Frigus 480. 488. 526. 545.
Frixio 551.
Frixum 169. 551. 580. 601.
Frondeſ 372. 694.
Frondeſ emittere 694.
Frondeſcere 609. 694.
Frondoſum 357. 375.
Frons, diſ 286. 324. 375.
Frons, tiſ 260. 399.
Frons rugoſa 457.
Frontale 171. 418.
De fruſtibus terræ collatio 754.
Fruſtificare 429.
Fruſtificatio 429. 438.
Fruſtu vacuum 355.
Fruſtum edere 429.
Fruſtum producere 2. 429.
Fruſtuofum eſſe 401. 429.
Fruſtus 2. 16. 111. 198. 284. 358. 367. 429. 438.
Fruſtus æſtivi 504.
Fruſtus deciduus 279.
Fruſtus extremi 321.
Fruſtus novi 2.
Fruſtus primi 157.
Fruſtus primitivi 50.
Fruſtus primitivus 50.
Fruſtus recens 2.
Fruſtus ſerotini 241.
Fruſtus turgelcens 488.
Fruſtuum æſtivorum collector 504.
Fruſtuum calices 740.
Fruſtuum folliculi 740.
Fruſtuum ſeparatio 754.
Fruſtuum ſeparatorum oblatio 754.
Fruges in horreum collectæ 12.
Frugum rubigo 192.
Fruſi 11. 547.
Fruſmentaria contuſa 99.
Fruſmentaria pala 386.
Fruſmentum 12. 150. 358.
Fruſta 56. 453. 572.
Fruſta ad reſciendans veſtes 577.
In fruſta concidere 453.
In fruſta diſſindi 733.
In fruſta diſcindere 107. 421.
In fruſta diſſecare 312.
In fruſta dividere 312.
In fruſta frangere 459.
In fruſta ſcindere 107.
In fruſta ſecare 107.
Fruſtra 248. 270. 341. 568. 592.
Fruſtula 215. 692.
Fruſtulum 335. 445. 545.
Fruſtum 72. 167. 172. 309. 335. 405. 421. 423. 453. 469. 733.
Fruſtum aſutum rupturæ 577.
Fruſtum panis 577.
Fruſtum panni 353.
Fruſtum veſtiſ tritæ 353.
Fucare 209. 340. 440.
Fucatio 440.
Fucatum 209.
Fugam adornare 173.
Fucus 209. 440. 473. 686. 720.
In fugam ſe conſpicere 21.
Fugare 383.
Fugari 57.
Fugere 21. 57. 282. 306. 383.
Fugitivus 383.
Fulcimentum 330. 335.
Fulcire 330. 352.
Fulcrum 26. 352. 353. 670.

Fulgens 486.
 Fulgere 58. 122. 130. 305.
 Fulgor 58. 125. 126. 131. 477. 487.
 Fulgur 58.
 Fulgur emittere 58.
 Fulgurare 58.
 Fuligo 221.
 Fullo 517.
 Fulvum 486.
 Fumans 743.
 Fumare 364. 743.
 Fumi clibanus, *b. e. clibanus fumans* 743.
 Fumi columna 741.
 Fumum emittentes 743.
 Fumigantes 743.
 Fumus 106. 503. 537. 741.
 Funda 12. 510.
 Funda annuli 572.
 Funda mittere 510.
 Funda projicere 510. 615.
 Fundamenta 27. 53. 630.
 Fundamentalis 198.
 Fundamentum 6. 18. 26. 53. 180. 188. 198. 378. 394. 618. 622. 630. 690. 691. 720.
 Fundamentum domus 378.
 Fundamentum Fidei 379.
 Fundamentum negotii 720.
 Fundamentum rei 695. 720.
 Fundamentum jacere 689. 690.
 Fundamentum ponere 630. 689. 690.
 Fundare 188. 198. 691.
 Fundari 188.
 Fundationis lapis 89.
 Fundere 26. 126. 250. 293. 296. 303. 308. 615. 619. 671. 716.
 Fundi 263.
 Fundi *pl. numeri* 8. 434.
 Funditores 510.
 Fundum 620.
 Convivia funebria 562.
 Curator funebris 562.
 Designator funebris 562.
 Per funem demittere 684.
 Funes 27. 70. 267.
 Fungi 21.
 Fungi Sacerdotio 709.
 Funiculus 27. 70. 134. 138. 163. 290. 728. 733.
 Funiculus contortus 70. 451.
 Funiculus duplicatus 451.
 Funis 10. 27. 70. 134. 723.
 Funis instar intorqueri 70.
 Fur 79. 443.
 Furari 79.
 Furca dentata 260.
 Furcæ 511.
 Furcilla frumentaria 386.
 Furcula 161.
 Furfures 343.
 Furfures posterioris farinæ 277.
 Furnus 743.
 Furor 155. 185. 358. 553. 580. 749.

Furtim 80.
 Furtim auferre 79.
 Furtim furripere 79.
 Furto auferri 79.
 Furtum 80.
 Fufci 720.
 Fuscina 80. 260. 267. 302. 637.
 Fuscinae 302. 481.
 Fuscinula 267. 302. 637.
 Fuscinulae 267. 302. 481.
 Fuscum 235.
 Fuscum esse 624.
 Fuscus 624.
 Fusile 303.
 Fusio 293. 303.
 Fufor 484.
 Fuforium vas 484.
 Fufus 313.
 Fufus 221. 500. 510. 525.
 Fufura 303.
 Fufus, *subst.* 703.
 Futilitas 61.
 Futurum 10. 385. 396.
 In futurum 396.
 Tempus futurum 385. 396.
 Futurum esse 385.
 Futurus 10. 385.

G

Gabriel 6. 23.
 Galbanum 143.
 Galea 510.
 Galeæ 204.
 Galeri 204.
 Galericulum 397.
 Galerus 142.
 Galilæa 76.
 Galilæa inferior 77.
 Galilæa superior 77.
 Galilæus 76.
 Galli 756.
 Galli cantus 518.
 Galli crista 230.
 Galli, & gallinæ 771.
 Gallia 485.
 Gallicinium 518.
 Gallina 122. 756. 771.
 Gallina aquatica 757.
 In gallinarum nido 771.
 Gallus 485.
 Gallus aquaticus 756.
 Gallus gallinaceus 11. 756. 771.
 Gallus montanus 282.
 Gallus sylvestris 282. 756.
 Gariophyllum 218.
 Garrire 298. 458.
 Garritus 380.
 Garrula 89. 102. 458.
 Garrulitas 458.
 Garrulus 102. 458.
 Gaudens 137.
 Gaudere 44. 92. 93. 137. 572. 651.
 Fræ gaudio clamare 47.
 Fræ gaudio gestire 44. 92. 515. 542.

Gaudium 44. 47. 92. 137. 481. 651.
 Gaza 80. 523.
 Gazophylacium 523.
 Gehenna 71. 86.
 Gelu 75. 85. 522. 526.
 Gematria 85.
 Gemella 721.
 Gemellæ res 721. 765.
 Gemelli 721.
 Gemellus 721.
 Gemere 17. 98. 283.
 Geminata 662.
 Geminatæ res 721.
 Geminare 216.
 Gemini 721. 765.
 Gemini, *signum Cœleste* 702.
 Geminorum signum 307.
 Gemitus 17. 283.
 Gemma 2. 262.
 Gemma lucens 191.
 Gemmæ 184.
 Gena 237.
 Genealogia 197.
 Genealogiæ catena 707.
 Per genealogiam recensere 185.
 Per genealogiam recenseri 185.
 Gener 161.
 Genera diversa 211.
 In genere 103.
 Generis foemini dictio 245.
 Generis masculini vocabulum 245.
 Generabile 115.
 Generale 226.
 Generaliter 226.
 Generans 186. 198.
 Generare 186.
 Generatim 226.
 Generatio 80. 187. 198.
 Generationis membrum 3.
 Generativa facultas 198.
 Generosulus 3.
 Genesar 80.
 Genesis 186.
 Genethliaci 18.
 Genethliacus 18.
 Genitalia 3.
 Genitrix 186.
 Genius 176.
 Gens 72.
 Gentiles 72.
 Gentilis 72.
 Gentilis foemina 72.
 Gentilissimus 72.
 Genus 58. 221. 569.
 Genua flectere 58.
 In genua procumbere 58. 221.
 Genus 80. 127. 185. 197.
 Ad genus certum accenseri 197.
 Id genus alia 84.
 Et id genus 199.
 Per genus recenseri 185.
 Genus foemininum 355.
 Genus generalissimum 346.
 Genus humanum 267.

- Genus Logicum 347.
 Genus prædicabile 347.
 Genus subalternum 347.
 Gerere se potenter 68.
 Gerere principatum 720.
 Germania 41.
 Germanica Lingua 238.
 Germanice 242.
 Germanus 41.
 Germen 2. 188. 284. 298. 479.
 Germina 231. 548.
 Germinans 488.
 Germinantia 479.
 Germinare 189. 231. 294. 286.
 294. 298. 439. 478. 479. 488.
 548. 585. 609.
 Germinatio 479. 488.
 Gestare 175. 289. 797.
 Gestire 175. 289. 678.
 Gestire præ gaudio 44. 47. 92. 515.
 542.
 Ghemara 79. 713.
 Gibbositas, *proprie* camelorum
 141. 164.
 Gibbosus 68.
 Gibbus 68. 164. 378. 394.
 Gigantes 68.
 Gignere 49. 186. 198.
 Gigni 52. 115.
 Gingiber 128.
 Gingivæ 166.
 Glaber 670.
 Glabrare 262.
 Glabrare se 522.
 Glabrities 670.
 Glabrum esse 670.
 Glacies 76. 85. 522.
 Gladii acies 157. 450.
 Gladii acies flammans 478.
 Gladii capulus 183.
 Gladii vagina 729.
 Gladio ferire 542.
 Gladiorum artifices 516.
 Gladius 155. 224. 327. 337. 350.
 351. 639. 707.
 Glans, *penis capus* 364.
 Gleba 82. 423. 505.
 Globi 130.
 Figura globosa 225.
 Globosum 225.
 Globus 77. 85. 139. 225. 359. 387.
 Gloritare 525.
 Glomus 78. 324.
 Gloria 108. 191. 604.
 Gloria Divina 631.
 Gloriæ folium 225.
 Ad nominis Divini gloriam 245.
 Gloriari 604.
 Glos 182.
 Glossa magna in Exodum 719.
 Glossæ 447.
 Gluma 77. 85. 232. 249. 362. 696.
 Gluten 88. 499.
 Glutini calamus ad capiendas a-
 ves 673.
- Glutinum 499.
 Glutinum librariorum 499.
 Gnomon horologii 664.
 Gomer 369.
 Gonor 369.
 Gonorrhæa laborans 91.
 Gordæa regio 521.
 Gordæle 99.
 Graciles 99.
 Gracilis 99. 238.
 Gracilitas 99.
 Gracillare 525.
 Gradatim incedere 625.
 Gradi 423.
 Graduati 636.
 Gradus 100. 205. 293. 625.
 Gradus circulares 313.
 Gradus scalæ 164. 636.
 Græca dictio 197.
 Græce 197.
 Græcia 185.
 Græcorum lingua 197.
 Græcus 185.
 Græcus sermo 197.
 Grallæ 547.
 Gramen 373.
 Grammatica 99. 105.
 Grammaticus 100. 105.
 Grana aristarum contracta 440.
 Grana producere 82.
 Granarium 152.
 Grando 57. 105.
 Grando immanis 12.
 Grando major 220.
 Granescens 83.
 Grani frumentarii folliculus 232.
 Granum 48. 49. 83. 485. 545.
 Granum thuris 545.
 Grana concipiens 83.
 Granum uvæ 371.
 Graphiarium 539.
 Grafiari 448. 468.
 Res grata 285.
 Res odoris grati 285.
 Gratia 138. 150. 151. 563.
 Exempli gratia 104.
 Gratiam alicujus implorare 150.
 Gratiam consequi 150.
 Gratiam facere 150.
 Gratiarum actio 183. 195. 297.
 Gratas agere 183.
 Gratiofum esse 150.
 Gratiofus 150.
 Gratis 248. 270. 341.
 Gratis custodiens 704.
 Gratulari 651.
 Gratum 285. 576.
 Gratum esse 573. 673.
 Gratum habere 573.
 Gravari 175.
 Grave 166. 191. 144.
 Grave esse 191. 264. 526. 546. 749.
 Grave reddere 166. 204.
 Gravem esse 748.
 Gravida 360.
- Gravidam esse 357.
 Gravidam fieri 359.
 Gravidam reddere 357.
 Gravidatio 358.
 Gravis 149. 191. 200. 749.
 Gravissime 546.
 Gravitatis 191. 546. 749.
 Gravitatis pretii 200.
 Greges 385. 499.
 Gressus 20. 109. 423.
 Grex 56. 75. 360. 361.
 Grex minutus 74.
 Grex pusillus 74.
 Grossulus 397.
 Grossus 397.
 Grus 220. 321. 335.
 Gryphus 379.
 Gubernaculum 530. 557.
 Gubernare 88. 306. 339. 440. 467.
 Gubernatio 95. 306. 627.
 Gubernator 21. 89. 100. 106. 306.
 341. 440. 467. 530.
 Synagogæ gubernator 440.
 Gubernatores 40. 57. 440.
 Gula 62. 86. 120. 234.
 Foramen angustum instar gulæ
 120.
 Gulosa 83. 87.
 Gulosus 83. 86.
 Gummi 685.
 Gummi foliorum 685.
 Gummi præputii arborum 685.
 Gustandum dare 175.
 Gustare 175. 242.
 Gustatio 180. 242.
 Gustus 175. 180.
 Gutta 176. 179. 290. 307. 545.
 Gutta foetida 355.
 Gutta sanguinis 545.
 Guttæ 179. 572. 372.
 Guttatim 179.
 Fluere guttatim 179. 691. 721.
 Guttur 83. 86. 234.
 Gutturatoria 290.
 Gutturialis 83.
 Littera gutturalis 83.
 Gutturium 210. 289.
 Gymnasium 14. 50. 101. 105. 194.
 200. 553.
 Gymnasium magnum 319. 346.

H

- Habachuch 519.
 Habena 21.
 Habere rem 54. 657. 659. 709.
 Habitabilis 193.
 Habitacula 193.
 Habitacula infima 729.
 Habitaculum 92. 93. 193. 207. 361.
 633. 727.
 Habitaculum pacis 310.
 Habitare 92. 193. 200. 622. 681.
 707.
 Habitatio 5. 92. 93. 193. 207. 361.
 631.

631. 633. 682. 727.
 Habitatio peregrina 194.
 Habitator 631.
 Habitus 19. 52. 347.
 Habitus, *predicamentum apud Logicos* 63.
 Habitus animi acquisitus 541.
 Habitus intellectualis 707.
 Habitus intelligentiæ 541.
 Habitus practici 541.
 Habitus sapientiæ 541.
 Habitus speculativi 541.
 Hac illac 37.
 Hactenus 215. 229. 388. 390.
 Hactenus verba ipsius 391.
 Hactenus expositio ejus 391.
 Hadaniel, *nomen Angeli* 407.
 Hæc 87. 94. 95. 102. 107. 113.
 Hædus 70.
 Hæmorrhoides 171.
 Hæmorrhous 157.
 Hæredem constituere 192.
 Hæredem esse 192.
 Hæreditare 152.
 Hæreditaria possessio 192.
 Hæreditario jure possidere 192.
 Hæreditas 152. 192.
 In hæreditatem æternam 152.
 Hæreditatem adire 192.
 Hærerere 88.
 Hæres 192.
 Hæresis 273.
 Hæretici 770.
 Hæretici errant 427.
 Hæretici falso docent 427.
 Hæreticorum capita 253.
 Hæreticorum principes 253.
 Hæreticum esse 427. 465.
 Hæreticus 252. 273.
 Hagiographa 39. 231. 519. 750.
 Haliaetus 73. 362.
 Halitus 106. 114. 302.
 Hamus 3. 17. 142.
 In hanc sententiam 113.
 Harmonia 305.
 Hasta 262. 322. 571.
 Hastæ 81.
 Haud 231. 242.
 Haurire 96. 254. 603.
 He articulus 195.
 He emphaticum 195.
 He interrogationis 692.
 He notionis 195.
 He quiescens 391.
 Hebdomada 610. 693.
 Hebdomadarii 605.
 Hebdomadarum Festum 693.
 Heber 706.
 Hebetudo 498.
 Hebræa 357.
 Hebræus 357.
 Hei 120.
 Helena 110.
 Heluo 83.
 Hemina 110.
 Hepar 204.
 Hera 261. 276.
 Hera domestica 276.
 Heræ 442.
 Herba 102. 373.
 Herba palustris 7.
 Herba tenera 102.
 Herba viridis 192.
 Herbæ amaræ 422.
 Herbascere 87.
 Heri 28. 739.
 Hericium 186.
 Heroïnæ 551.
 Hermaphroditus 38.
 Herus 54. 550. 585.
 Heterogenea 211. 379. 395.
 Heu 119.
 Heus 119. 120.
 Hiacynthinum 731.
 Hiacynthus 731.
 Hic 94. 95. 106. 113.
 Hic, *adv.* 10. 97. 113. 116. 203. 204. 224.
 Hic illic 116. 118.
 Hic ipse 221.
 Hilarem esse 44. 169. 179. 651. 673.
 Hilaris 137. 169.
 Hilaritas 169.
 Hin, *mensura* 108.
 Hinc 37. 203. 215. 229.
 Hinc illinc 224.
 Hinc inde 13. 37. 203. 204.
 Hinnire 169.
 Hinnulus 24.
 Hircosus 130.
 Hircus 57. 483. 730.
 Hirsutus 539. 670.
 Hirudo 368.
 Hirundo 321. 335. 477.
 His similia 84.
 Et his similia 199.
 Hispania 19. 337. 485.
 Historia 113. 305. 355. 356. 387. 656. 709.
 Historia memoriæ causa exarata 95.
 Historiæ 198.
 Historica oratio 32.
 Hoc 87. 102. 106. 107. 229.
 Hoc est 115. 592.
 Hoc est illud 102.
 Hoc ad illud 87. 102.
 Hoc excepto 199.
 Secundum hoc 97.
 Hoc ipsum 106.
 Hoc modo 84.
 Hodie 185.
 Hœdi signum 307.
 Hœdus 70.
 Holocaustum 79. 366.
 Homer, *mensura* 369.
 Homicida 501.
 Homicidium 501.
 Homo parvus 458.
 Homo plebejus 458.
 Homo vilis 458.
 Homilia 105.
 Homines 18. 61. 267.
 Homines fordidi 341.
 Homines viles 241.
 Homines suspendens 733.
 Homines obscuro 160.
 Hominis proclivitas ad malum 200.
 Hominum mos 270.
 Homo 4. 17. 18. 39. 77. 301.
 Homo bardus, rudis, stupidus 78.
 Homo levis 40.
 Homo staturæ proceræ 68.
 Homo nulla auctoritate pollens 458.
 Honestum 107. 114.
 Honestus 108. 114. 191.
 Honor 108. 161. 191. 604.
 Honor infinitus 66.
 Honorabilis 191. 311. 345.
 Honorare 107. 224. 337. 354.
 Honorari 191. 204.
 Honorarium 47.
 In honore habere 337.
 Honoratus 108. 191. 200. 354.
 Honore officere 107. 191. 354.
 Honore affici 191.
 Honorem exhibere 107. 191.
 Honoribus cumulatus 167.
 Honorifice 86.
 Hora 664. 668.
 Ea hora 668.
 Hac hora 118. 669.
 Hora precationis 720.
 Quasi hora 664.
 In ipsa hora 49.
 Secundum horam 668.
 Hordeum 335.
 Horologii gnomon 664.
 Horologii index 2.
 Horologii lapis 485. 664.
 Horologium 40. 41. 671.
 Horrere 155. 479. 580.
 Horreum 2. 4. 22. 50. 152.
 Horreum clausum 51.
 Horribilis 10.
 Horror 10. 155. 580.
 Horrore concuti 479.
 Hortensis 429.
 Horti irrigui 677.
 Hortulanus 25. 41.
 Hortus 50. 80. 429. 438. 553.
 Hortus amplus 53.
 Hortus rosarum 119.
 Hortus voluptatis 86.
 Hofanna 112. 193.
 Hofanna magnum 117.
 Hofeas 519.
 Hofpes 11. 24. 36. 41. 166. 358. 459.
 Hofpita 36. 41. 459.
 Hofpitari 24. 36. 150. 166.
 Hof-

- Hospites 25.
 Hospitio excipi 36.
 Hospitio utens 36.
 Hospitio uti 36.
 Hospitium 5. 36. 47. 92. 166.
 Hospitium fixum 36.
 Hospitium fortuitum 36.
 Hostes 362.
 Hostia 88. 291.
 Hostia pro peccato 140.
 Hostis 87. 323. 362. 627.
 Hostorium 251. 273.
 Huc 116. 203. 204. 205. 215. 224.
 Huc & illuc 13. 37. 118. 203.
 Hucusque 205. 229. 359. 388. 390.
 Hucusque verba ejus 391.
 Hujusmodi 97. 113.
 Omnia hujusmodi 226.
 Humanitas 39.
 Humanum genus 267.
 Humanus 39.
 Humectare 243.
 Humectari 243.
 Humens 243. 409.
 Humeri 575.
 Humerus 223.
 Humiditas 243. 566.
 Humidum 198. 566.
 Humidum radicale 243.
 Humile 673.
 Humilem esse 671.
 Humiliare 246. 253. 622. 671.
 Humiliare se 213.
 Humiliari 213. 246. 253. 368. 671.
 Humiliatio 207. 213. 672.
 Humilis 253. 371. 393. 480. 672.
 716.
 Humilitas 253. 371. 393. 672.
 Humor 243. 678. 685.
 Humor foetens 243.
 Humor ingenitus 243.
 Humorem exprimere 349.
 Humus 4. 25. 26.
 Hunc in modum 213.
 Hyacinthinum 79.
 Hyacinthus 79.
 Hyades 209.
 Hybernæ uvæ 355.
 Hybernarum uvarum acetum 355.
 Hybernus 355.
 Hydria 205. 206. 233. 262. 337.
 509. 568.
 Hyems 341. 355.
 Hymnus 109. 298.
 Hymnus Ægyptius 110.
 Hymnus magnus 110.
 Hyparchi 40.
 Hyparchia 112.
 Hyparchus 111.
 Hyperbole 84. 114. 387.
 Per hyperbolem 84.
 Hyperbolica locutio 84.
 Hyperbolice 113.
 Hypocrisis 151. 166.
 Hypocrita 150. 166.
 Hypocritam agere 166.
 Hyssopus 6.
 Hysterologia 355.
 Hysteron proteron 34. 532.
- I
- J**Acens 629.
 Jacere fundamentum 689. 690.
 Jacere fortem 471.
 Jactationes 282.
 Jactura 421. 464.
 Jacula 81.
 Jaculari 82. 83. 280. 469. 528.
 548. 571. 615.
 Jaculator 528. 547. 556.
 Jaculatores 556.
 Jaculis conficere 615.
 Jaculum 75. 83.
 Jam 206. 215. 229. 669.
 Janitores 757.
 Janua 43. 101. 404. 450. 757.
 Janua parva 469.
 Januarum ferramenta cava 78.
 Januarii mensis 604.
 Japhet 706.
 Jaspis 21. 71. 513.
 Javan 185. 197.
 Ibi 113. 116. 737. 769.
 Ibis 528.
 Icon 23.
 Icterus 192.
 Ictus 251. 299. 543.
 Id 33.
 Id genus alia 84.
 Id ita est 115.
 Idcirco 34. 60. 75. 207. 211. 226.
 252. 272. 390. 348. 366. 390. 766.
 Idcirco dicitur 244.
 Ideo 60. 75. 207. 211. 226. 366.
 Idiota 107. 369. 388. 390. 392. 537.
 Idiota sine urbanitate 399.
 Idiota ignarus urbanitatis 399.
 Idola 77. 97. 759. 771.
 Idola colere 175.
 Idolis fervire 175. 387. 423.
 Idolorum Altare 52.
 Idolorum cultus 387. 771.
 Idololatræ 387. 393.
 Idololatria 12. 387. 388. 390.
 Idolum 13. 93. 175. 180. 450. 479.
 Idolum foemina 13.
 Idoneum 24. 107. 114.
 Non idoneum 230.
 Idoneum esse 107. 114.
 Idoneum habere 222.
 Idoneus 148. 422. 618.
 Jecur 204.
 Jecoris reticulum 154.
 Jejunare 371. 476.
 Jejunio se affligere 371.
 Jejunium 371. 476.
 Jejunium magnum 476.
 Jejunium Quadragesimæ 476.
 Jejunus 170.
 Jeoel, nomen Angeli 408.
 Jeremias 519.
 Jericho 325.
 Jesus 193.
 Jesus Nazarenus 309.
 Igitur 37. 60. 113. 390.
 Ignavia 147.
 Ignis 25. 26. 286.
 Ignis scintillans 160.
 Ignis lingua 241.
 Ignis sphaera 225.
 Ignominia 79. 86. 215. 481. 506.
 757.
 Ignominia affectus 365.
 Ignominia afficere 149. 212. 213.
 215. 481.
 Ignominia affici 213. 215.
 Ignominia domus 771.
 Ignominiose 79.
 Ignorantia 637.
 Ex ignorantia delinquere 636.
 Ignoscere 272. 681.
 Ilex 752.
 Ilia 215. 216.
 Illa 94. 97. 108.
 Illa ipsa 84. 107.
 Illaqueari 7. 7.
 Illæ 13. 16. 108.
 Ille 16. 23. 38. 97. 106. 108.
 Ille ipse 84. 221.
 Ille ipse est 115.
 Illegitimum 222. 230. 422. 464.
 Illi 13. 16. 35. 37. 108.
 Illicitum 19. 39. 422. 464.
 Illic 113. 116. 737. 769.
 Illico 38. 183. 195.
 Illidere 299. 566.
 Illinc 737.
 Illinere 170. 179. 619.
 Illinere sibi 340.
 Illorum 94.
 Illuc 116. 203. 737. 769.
 Illucere 284. 558.
 Illud 33. 87. 97. 107. 108.
 Illud est 114. 115.
 Illud ipsum 130.
 Illud ipsum est 114.
 Illudere 74. 112. 138. 237. 249.
 342. 736.
 Illuminare 284. 305.
 Illuminari 284.
 Illuminatio 284.
 Illusio 112. 237. 757.
 Illusor 542. 558.
 Illustrare 45. 189. 284. 305.
 Illustrari 284.
 Illustris 46. 158.
 Illustris 45. 46. 61. 131. 284.
 Imaginari 96. 104. 118.
 Formæ imaginariæ 104.
 Imaginatio 112. 486.
 Facultas imaginatrix 104.
 Imagines 97. 479. 759. 771.
 Imaginum cultores 394.
 Imago 16. 23. 90. 96. 176. 450. 478.
- X X X X X Im.

- Imber 318.
 Imbres 572.
 Imbres serotini 241.
 Immaterialis 115.
 Immemor 301.
 Immergendo abluere 627. 705. 721.
 Immergendo maculare 360.
 Immergere 168. 174. 179. 360.
 471. 627. 705. 721.
 Immergi 168. 173. 179.
 Immerito 248. 270.
 Immerfio 168. 179. 719.
 Immerfio Solis 680.
 Imminuere 56. 82. 86. 128. 516.
 Imminui 128. 508.
 Imminutio 515.
 Immorari 400.
 Immunditia 173.
 Immunditia mulierum menstrua
 565.
 Immundities 312. 456.
 Immundum esse 173. 312.
 Immundus 312.
 Immune 458.
 Immunis 126. 298.
 Immutare 146. 147. 660.
 Immutatio 165.
 Impactus 572.
 Impar 336.
 Numerus impar 123.
 Impedimenta 274.
 Impedimentum 365. 376. 390. 465.
 Impedire 48. 258. 271. 390.
 Impediri 48. 62.
 Impellere 17. 93. 107. 261. 299.
 322. 469. 680.
 Impellere ad operas serviles Regi,
 vel Principi præstandas 625.
 Impelli 261.
 Impendere 199.
 Impenfæ 22. 199. 296.
 Impenfæ operam dans 696.
 Imperare 474. 486.
 Modus Imperativus 486.
 Imperator 18. 542. 640.
 Imperatrix 3.
 Imperfectio 153.
 Imperitus 392.
 Imperium 551.
 Impetigine obductus 139.
 Impetiginosus 139.
 Impetigo 46. 139.
 Impetus 399. 503.
 Impie agere 137. 579.
 Impietas 137. 579.
 Impingere 83. 222. 281. 423. 747.
 Impingere alapam 349. 748.
 Impinguare 176.
 Impinguari 176.
 Impius 137. 579.
 Implantatio 565.
 Implere 79. 254. 641.
 Impleri 254.
 Impletio 642.
 Impletionis lapides 642.
 Lana implexa 314.
 Ornamenta implexa 314.
 Implexum 314.
 Implexum esse 314. 340. 380.
 Implexum reddere 503.
 Implicare 70. 503. 609. 694.
 Implicari infar funis 70.
 Implicatio 70.
 Imploratio 53. 64.
 Imponere 289. 303. 320. 330. 618.
 622.
 Imponere silentium 690.
 Impos sui 171.
 Impositio 133. 704.
 Impositio manuum 330.
 Impossibile est 274.
 Impossibilia 274.
 Impotentia 225.
 Imprægnare 387.
 Impressio 49. 105.
 Impressum Venetiis 105.
 Imprimeri 105.
 Imprimi 105. 179.
 Improbe agere 123. 137. 579.
 Improbe se gerere 579.
 Improbitas 579.
 Improbum esse 579.
 Improbus 137. 579.
 Improbum pronuntiare 137.
 Ex improvifo 637.
 Impudens 154. 166. 362. 365. 389.
 443. 465.
 Impudentem esse 154.
 Impudenter 75. 85.
 Impudenter agere 75.
 Impudentia 154. 166. 389.
 Impulfio 299. 753.
 Impunem esse 125.
 Impuritas 173. 312.
 Impuritas mulierum menstrua 565.
 Impurum 422. 464.
 Impurum esse 173. 312.
 Impurum pronuntiare 312.
 Impurum reddere 312.
 Impurus 312.
 Imputare 159.
 Imum 26. 573. 620.
 In 49. 71. 84. 360. 366. 727.
 In æternum 447.
 In confpectu 456.
 In medio 727.
 In perpetuum 447.
 In posterum 251.
 In primis 56.
 In sempiternum 447.
 Inæquale 108.
 Inane 726.
 Inane esse 726.
 Inane reddere 48.
 Inania verba 62. 273.
 Corpus inanimatum, & sine fen-
 fu 104.
 Inanis 341. 567. 568.
 Inanis res 13. 45.
 Inanitas 235. 236. 341. 568.
 Inaniter 341. 568.
 Inauratum 486.
 Inaures 170. 377. 498.
 Inauris 498.
 Incallescere 148. 149. 185. 213.
 Incantare 135. 158. 566.
 Incantatio 136. 158. 235. 566.
 Incantator 126. 158. 248. 566.
 Incantatores 158.
 Incassum 341. 568. 592.
 Incedendo labi 423.
 Incedere 100. 169. 179. 423.
 Incedere gradatim 625.
 Incedere perfecte 641.
 Incedere 6. 55. 96. 190. 243. 293.
 Incendi 243.
 Incendium 55. 96. 186. 191.
 Incensus 20. 109. 116. 170. 423.
 Inchoare 681. 728. 766.
 Incidere 138. 164. 296.
 Incidit in Sabbatum 164.
 Incidere 70. 71. 73. 129. 134. 144.
 154. 158. 161. 293. 309. 422.
 450. 537. 684. 728.
 Incidere se 110.
 Incineratum 572.
 Incipere 469. 681. 728. 766.
 Incisio 399. 456. 684. 720.
 Incisio Lunæ, h. e. cornua Lunæ
 deficientis 399. 456.
 Incisionis capita, h. e. cornua
 Lunæ crescentis, vel decrecentis
 399.
 Incisiones 136.
 Incisum 58.
 Incisum esse 399.
 Incitare 81. 82. 513.
 Incitari 82.
 Inclamare 128. 517.
 Inclinare 148. 216. 229. 280. 307.
 323. 420. 448. 478. 570.
 Inclinare se 74. 478. 570.
 Inclinationis 307.
 Inclinationis in latus 313.
 Includere 211. 318. 572.
 Inclusi 359.
 Inclusio 359.
 Inclusus 359. 572.
 Inccenatus 170.
 Incola 92. 194.
 Incolatus 194.
 Incolume 141.
 Incolumis 500. 641.
 Incolumitas 641.
 Incongruum 278.
 Incrementum 692.
 Increpare 186. 207. 215. 286. 287.
 307.
 Increpatio 55. 124. 186. 215. 287.
 307.
 Incrustare 170. 320. 523.
 Incrustare parietem cemento 179.
 685.
 Inculcare 142.
 Incultum esse 47.

- Incultus 61.
 Ager incultus 61.
 Locus incultus 106.
 Incumbere 330. 352. 392. 551. 552.
 629. 696.
 Incurrere 383.
 Incurvando adorare 316.
 Incurvare 148. 207. 216. 229.
 Incurvare se 74. 148. 216. 221.
 Incurvari 377. 619.
 Incurvata 216.
 Incurvatum 216.
 Incurvum 244.
 Incurvus 216.
 Incus 346.
 Incutere 299.
 Incutere timorem 566.
 Inde 257. 274.
 Inde colligendum 708.
 Inde consequitur 308. 737. 769.
 Inde percipiendum 708.
 Quid inde sequitur? 244.
 Index 585.
 Index horologii 2.
 Index libri 200. 460. 585.
 Index loci 200.
 Index erratorum 175.
 Index musicæ 305.
 India 111.
 Ferrum Indianum 111.
 Indicare 137. 183. 571. 594. 742.
 Indicatio 137.
 Indicatio spiritus 276.
 Indicere 189.
 Indicere cœtum 25. 383.
 Indicere festum 383.
 Indicere tempus 396.
 Indicium 28. 331. 571. 594.
 Indicus color 331.
 Indigena 189.
 Indigenus 484.
 Indignia 153. 484. 490.
 Indigere 152. 484.
 Indignabundus 52. 293.
 Indignari 52. 149. 213. 215. 229. 553.
 Indignatio 52. 128. 293. 358. 553.
 586.
 Individua 40.
 Individua specifica 36.
 Individuum 36. 475. 466.
 Individuus 439. 466.
 Indoctus 392.
 Indoles 169. 179. 585.
 Indubitata 119.
 Indubitatus 61.
 Inducere 367.
 Inducere in errorem 743.
 Inducere sibi cœsuram 110.
 Induere 232. 323.
 Induere talaria 173.
 Indulgentia 578.
 Indulgere 393.
 Indumentum 214. 232.
 Indus 111.
 Indusium 165. 223. 428. 445.
- Num de industria? 473.
 Industrius 426. 716.
 Indutum esse 232.
 Indutus laceris vestibus 401.
 Inebrians potus 559.
 Inebriare 558.
 Inebriari 52. 313. 558. 587.
 Inebriatio 559. 587.
 Ineptum 222. 230. 422. 464.
 Ineptus 176.
 Iners 750.
 Infamia 87. 99. 168.
 Infans 171. 176. 186. 188.
 Infantis circumcidendi susceptor
 271.
 Inferior 573. 716. 719.
 Inferiora 26.
 Inferius 26. 573. 729.
 Infermentatum 260. 402.
 Inferne 573. 595. 729.
 Infernus 603.
 Inferre vim 17. 149. 172. 748.
 Inferre hinc 186.
 Infingere 57. 98. 168. 295. 299. 492.
 728. 732. 748. 766.
 Infigi 173. 179. 679.
 Infimum 25. 573.
 Infimus 573. 716.
 Infinita 269.
 Ab infinito 66.
 Infinitivus 535.
 Infinitum 35. 66. 226.
 Infinitus 39.
 Honor infinitus 66.
 Infirmare 160.
 Infirmari 147. 175. 251. 728. 771.
 Infirmi 203. 771.
 Infirmitas 39. 147. 165. 204. 219.
 263. 316. 377. 627. 728. 730.
 731. 768.
 Infirmitas esse 147. 165. 764.
 Infirmus 20. 39. 147. 263.
 Infixio 728. 732.
 Inflammare 233. 243. 531. 637.
 Inflammari 243. 531.
 Inflammatio 158. 479.
 Inflammatio, *morbus ardens* 177.
 625.
 Inflare 81.
 Inflari 744.
 Inflatio 81. 86. 295. 621. 744.
 Inflatum 744.
 Inflextere 216. 221. 478.
 Inflextere se 140.
 Inflexum 244.
 Influentia 716.
 Influentia Astrorum 395.
 Influentia Cœlestis 286. 306. 673.
 Influxus 40. 673. 716.
 Informare 553.
 Informe 726.
 Informe esse 726.
 Rex informis 726.
 Infortunia 112.
 Infra 26. 460. 539. 595. 729.
- Infra subscriptus 165.
 Infringere 450.
 Infula 480.
 Infundere 250. 271.
 Infundi 40.
 Infundibulum 671. 716.
 Infusio 132. 250. 271. 303.
 Infusiones 680. 719.
 Virtus infusa 40.
 Ingemiscere 17. 98.
 Pro ingenii mei tenuitate 244.
 Ingeniosa 145.
 Ingeniosus 146. 400. 707.
 Ingenio traffo præditus 86.
 Ingenium 707.
 Ingenui 158.
 Ingenuus 48.
 Inglorius 35.
 Ingluvies 126. 128. 132. 230. 491.
 525.
 Ingratus 229.
 Ingravescere 191.
 Ingredi 100. 229. 361. 367. 423.
 Ingressus 109. 229. 423. 469.
 Ingurgitare se 313.
 Inhabitandum dare 681.
 Inhabitare 92. 193. 707.
 Inhibere 211. 258.
 Injicere 173. 571.
 Inimicitia 19. 43. 54. 87.
 Inimicitia auctor 87.
 Inimicus 54. 87. 332. 362. 627.
 Inique 361.
 Inique agere 361.
 Iniquitas 137. 172. 340. 357. 361. 387.
 Inire 551.
 Inire bellum 72.
 Inire consilium 189. 254. 361.
 Initiare 150.
 Initiatio 150. 643.
 Aries initiatorius 643.
 Initium 5. 450. 469. 548. 568. 681.
 729.
 Initium anni 709.
 Initium capitis 595.
 Initium verus 595.
 Injuria 141. 365.
 Injuria affectus 365.
 Injuria affici 391.
 Injuriam inferre 365.
 Injuriam patiens 365.
 Injurium se præbere 365.
 Inniti 330. 352.
 Innocens 126. 131. 298.
 Innocentem esse 125. 298.
 Innoctentem declarare 126.
 Innocentia 126. 131.
 Innotescere 183. 651.
 Innovare 137.
 Innovari 146.
 Innovatio 588.
 Innoxius 126. 298.
 Innuere 543. 571. 594.
 Innuite manu 286.
 Innupta 311. 460.

- Inopem fieri 328.
 Inopia 153. 327. 351.
 Inopia affici 328.
 Inops 160. 327. 351.
 In primis 56.
 Inquilinus 11. 36. 73. 84. 92. 291.
 Inquinamentum 122. 244.
 Inquinans se 122.
 Inquinare 3. 122. 173. 174. 180.
 215. 244. 285. 306. 310. 312. 508.
 Inquinari 81. 130. 241. 312. 423.
 Inquinatio 180. 244. 306.
 Inquinatum 229. 244.
 Inquinatum esse 122. 130.
 Inquinatus 130. 180.
 Inquirere 48. 51. 55. 56. 59. 105.
 602. 723.
 Inquiri 378.
 Inquisitio 59. 99. 101. 105. 310. 425.
 Inquisitores 52.
 Infania 323. 626. 704.
 Infantiæ 626. 660.
 Infanire 237. 615. 626. 704. 736.
 Infanum agere 626. 654.
 Infanum se fingere 626.
 Infanus 608. 626. 704. 716. 750.
 Inscriptio 222.
 Insculper 78. 154.
 Insectari 96. 177. 587. 770.
 Insectorum colluvies 105.
 Insequi 587.
 Inferere 568. 592.
 Infidere equo 568.
 Infidiæ 154. 213.
 Infidiari 213.
 Infidias struere 213.
 Infidiator 213.
 Infidiatores 154.
 In infidiis 213.
 Insignire 353.
 Inslire 96. 401. 515. 543. 622.
 Insimulare 159.
 Inspidum 745.
 Inspiciens 180. 326. 426.
 Inspicientem esse 176.
 Inspicientem reddere 176.
 Inspienter agere 326.
 Inspipientia 176. 180.
 Instio 568. 592.
 Instio in fundum 680.
 Institus 572.
 Insolentem esse 622.
 Insolentis animi petulantia 481.
 Insons 298.
 Inspector 139.
 Inspergere 282.
 Inspicere 148. 364. 390.
 Inspirare 295.
 Inspiratio 295.
 Inspuere 587.
 Instans, h. e. momentum tempo-
 ris presentis 286.
 Instant 727.
 Instantia 727.
 Instar 396.
 Instare 425. 748.
 Infernere equum, asinum 129.
 133. 160.
 Institæ 70.
 Instruere 150. 171. 177. 180. 318.
 395. 552.
 Instruere viatico 123.
 Instruere se viatico 123. 131.
 Instrumenta musica 93. 423.
 Instrumenta pulsantia 281. 306.
 Instrumentum musicum pulsare
 281. 305.
 Instrumentum 226. 246.
 Instrumentum contractus 628.
 Instrumentum dotis 22. 231.
 Instrumentum litterarum 628. 706.
 Instrumentum pulsatile 306.
 Insufflare 295.
 Insula 290.
 Insulitas 745.
 Insulsum 745.
 Insulæ 291.
 Insultare 365.
 Insurgere 499.
 Integer 57. 641. 739. 763.
 Integritas 739. 763.
 Integre 79.
 Integre ambulare 641.
 Integre incedere 641.
 Integrum asserere 641.
 Integre vivere 641.
 Integritas 527. 641. 642.
 Integrum 79. 141.
 Intellectualia 707.
 Præcepta intellectualia 707.
 Intellectualis 707.
 Habitus intellectualis 707.
 Intellectus 108. 184. 327. 707.
 Intelligens 316. 327. 707.
 Anima intelligens 707.
 Intelligentem esse 142.
 Intelligentem agere 222.
 Intelligenti satis est 124.
 Intelligentia 46. 48. 61. 316. 327.
 707.
 Intelligentia abstracta 428.
 Intelligentiæ 327.
 Intelligere 46. 48. 61. 142. 314.
 326. 547. 707.
 Intendere 207. 225.
 Intentio 207. 225.
 Intentum esse 207. 225.
 Inter 49. 62.
 Inter se invicem 94.
 Intercalare 357.
 Intercalaris annus 387.
 Intercalatio 358. 387.
 Intercedere 399.
 Intercessio 399. 419.
 Intercisus 592.
 Interdictum 19.
 Interdiu 185.
 Interdum 132. 386. 396. 664.
 Interea 32. 33. 62. 116. 727. 766.
 Interea dum 359.
 Interfectio 501.
 Interfector 501.
 Interfectus 112.
 Interfeciore 112. 249. 501. 576. 722.
 Interficere more latronum 244.
 Interfici 501.
 Interim 32. 62. 116. 727. 766.
 Interimere 501.
 Interior 50. 71.
 Interior locus 49.
 Interiora 12.
 Interire 679.
 Interitus 388. 708.
 Interius 50. 71. 460.
 Interloqui 243.
 Intermedium 260.
 Intermedius 62.
 Intermissio 465. 652.
 Intermittere 48. 61. 652.
 Intermitti 652.
 Internecioni devovere 156.
 Internuncius 445.
 Interponere 320.
 Interpres 445. 467. 749.
 Interpres linguæ 243. 749.
 Quidam interpretes 198. 207.
 Interpretari 449. 452. 468. 749.
 Interpretari litteraliter 448.
 Interpretatio 243. 447. 449. 452.
 Interpretatio alia 242. 405.
 Interpretum consensus 327.
 Interrogandum est 197.
 Interrogare 53. 439. 602. 691.
 723.
 Interrogatio 603. 692.
 Per interrogationem 394.
 He interrogationis 692.
 Interrogative 769.
 Interruptio verborum 355.
 Interstitium 587.
 Intertextum opus facere 572.
 Per intervalla 386. 396.
 Intervallum 27. 587.
 Interula 165. 223. 428. 445.
 Intestinum 71.
 Intestinum rectum 230.
 Intimum 71. 460. 727.
 Intinctum 234.
 Intingere 168. 174. 179. 360. 471.
 Intorquere 70. 451.
 Intra 71. 460. 727.
 Intrare 229. 361. 367.
 Intricatio 70.
 Intricatum esse 340.
 Intrinsecum 71.
 Intrinsecus 71. 84.
 Introducere 229. 367.
 Introire 229. 367.
 Introitus 109. 367.
 Intueri 138. 147. 324. 326. 339.
 547.
 Intus 84.
 Intumescere 744.
 Intybus 368.
 Invadere 24.

- Invallescere 68.
 Invenire 275. 630. 706.
 Quod non invenitur 706.
 Inventio 275.
 Inventum 610. 706.
 Inversa re aliquid tegere 229.
 Inversio 117. 355.
 Inversio litterarum 117.
 Invertens se 229.
 Invertere 139. 229.
 Investigare 44. 48. 51. 166. 377. 449. 728.
 Investigatio 59. 449. 469.
 Inveterascere 212.
 Inveterata 386.
 Inveteratus 385.
 Invicem 102. 114. 162.
 Ad invicem 114.
 Sibi invicem 114.
 Invicem se collidere 299.
 Invicem inter se 94.
 Invidere 174. 512.
 Invidia 174. 364. 512. 541.
 Invidia commoveri 174.
 Invidus 364. 541.
 Invisere 335.
 Invitare 127.
 Invitare ad convivium 132.
 Invitati 127.
 Invitatio ad convivium 127.
 Invitatus 127. 132.
 Invisis illis 220.
 Invito illo 220. 390.
 Invito me 230. 390.
 Invito te 220. 230. 390.
 Inumbrare 80.
 Inunctio boni odoris causa 332.
 Inundare 170. 672.
 Inundatio 129. 169. 170. 627. 673.
 Inungere 170. 179. 264. 320.
 Inungi 621.
 Invocare 316. 479. 487.
 Involucra 74.
 Involucro tegere 230.
 Involucrum 76. 78. 220. 230. 245.
 Involucrum mortuorum 131. 221.
 Involvere 76. 220. 230. 238. 245. 503.
 Involvere fasciis 238.
 Involutio 230.
 Involutus 220.
 Job 38. 519. 765.
 Jocari 23.
 Jochannâ 717.
 Jocus 360. 705.
 Joel 519.
 Jonas 519.
 Juxta sententiam Jonathanis 253.
 Jonia 185.
 Josue 519.
 Ipsa 10. 35. 36. 107.
 Illa ipsa 84.
 Ipsæ 16. 36. 108.
 Ipse 10. 16. 33. 35. 38. 108. 309. 394.
 Ego ipse 84. 297. 394.
 Ille ipse 84.
 Per se ipse 86.
 Tu ipse 297.
 Ipsemet 82. 86. 221. 309. 394.
 Ipsi 16. 35. 36. 38. 108. 110.
 Sibi ipsi 86.
 Ipsum 33. 107. 108.
 Te ipsum 297.
 Ira 52. 128. 164. 553. 585. 749.
 Ira æstuans 185.
 Ira effervescente 516.
 Ira exardescere 149. 579.
 Ira fervens 211. 516.
 Iracunda mulier 554.
 Iracundia 229. 515.
 Ad iram provocare 149. 471. 553.
 Iracundus 185. 542. 553. 580. 586. 601.
 Iræ ætus 155. 185.
 Iræ fervor 580.
 Irasci 52. 149. 213. 215. 229. 542. 553. 586. 748.
 Iratus 52.
 Ire 6. 108. 109. 116. 251.
 Ire obviam 25.
 Ire recta 762.
 Iris 528. 547.
 Ironia 84.
 Ironice 84.
 Irregulare 124. 131.
 Irregularitas 131.
 Irridere 74. 90. 93. 138. 232. 234. 237. 243. 249. 472. 542. 558. 736.
 Irrideri 232.
 Irrigare 558. 677. 681.
 Irrigari 558. 587.
 Irrigatio 558. 587. 677.
 Irriguus locus 677.
 Irrisio 74. 93. 234. 237. 243.
 Irrisor 249. 542. 558.
 Irritamentum 553.
 Irritatio 553.
 Irritare 278. 474. 513. 542. 543.
 Irritatio contumeliosa 278.
 Irritum facere 401. 423.
 Irritum reddere 48. 508.
 Irruere 296. 339. 448. 468. 543. 680.
 Irrumpere 757.
 Irruptio 757.
 Is 16. 33. 38. 94.
 Isaias 203. 519.
 Israelitarum religio 106.
 Israelita 341.
 Synagoga Israelis 225.
 Terra Israel 35.
 Ista 35. 87. 94. 95. 97. 102.
 Ista plur. 116.
 Sicut ista 94.
 Iste 13.
 Iste 35. 94. 95. 97. 106. 115.
 Iste vir 113.
 Isti 13. 35. 37. 111. 116.
 Istic 737.
 Istuc 737.
 Istud 87. 97. 102. 106.
 Ita 35. 108. 109. 110. 115. 116. 203. 207. 211. 225. 226.
 Ita etiam 116.
 Et si ita sit 116.
 Ut ita dicam 224.
 Ita est 225. 370.
 Italia 9.
 Italicus 10.
 Itaque 37. 233.
 Itane? 35.
 Itare 619.
 Iter 24. 109. 116.
 Iter facere 24.
 Iterare 660. 741. 742.
 Iteratio 709.
 Iterato dicere 742.
 Iterum 114. 726. 743. 766.
 Iterum vale 720.
 Itidem 40.
 Itineris ductor 768.
 Itio 109.
 Jubere 425. 474.
 Jubilæus annus 182.
 Jubilare 181. 474.
 Jubilatio 181.
 Jucunditas 52. 294.
 Jucundum 278. 305.
 Jucundum esse 52. 294. 673.
 Jucundum reddere 52.
 Jucundus 52. 169. 379.
 Juda 183.
 Judæ terra 183.
 Judæa 22. 183.
 Judæus 183.
 Judex 92. 280. 443. 465. 523.
 Judex vulgaris, & communis 107.
 Judicare 91. 92. 103. 186. 314. 715.
 Judices 44. 354. 465. 519.
 Judicia 381.
 Judicia animarum 256. 309.
 Judicia capitalia 309.
 Judicia criminalia 256. 309. 542.
 Judicia pecuniarum 256. 309. 542.
 Judicialis 308.
 Judicialis sententia 40. 465.
 Judicii acuti 167.
 Judicium 92. 109. 175. 292. 715.
 Idem judicium 114.
 Judicium exercere 103.
 Judicium confessus ordinarii 381.
 Juga 123.
 Juge 766.
 Juge Sacrificium 422. 696. 737.
 Jugerum 26. 119.
 Jugis 737. 766. 769.
 Jugiter 725. 737. 766. 769.
 Jugiter facere 769.
 Jugulare 168. 179. 291.
 Jugulatio 168. 179.
 Jugum 123. 131. 399. 503.
 Jugi lignum 503.

- Jugi vinculum 503.
 Jugum textoris 215.
 Julius mensis 1.
 Jumentorum cibus 19.
 Jumentum 55.
 Juncetum 21.
 Junctura 88. 238.
 Junctura brachii 444.
 Juncturæ membrorum 547.
 Juncus 3. 21. 78. 174.
 Restis ex juncis confecta 3.
 Jungere 123. 238.
 Jungere conjugio 696.
 Jungere matrimonio 123.
 Jungi matrimonio 123.
 Junior 125. 131.
 Juniperus 580.
 Junius, mensis 738.
 Jupiter 211. 486. 716.
 Jura Divina 37.
 Juramentum 187. 500. 534. 606.
 Juramentum depositi 606.
 Juramentum falsum 606.
 Juramentum leve 606.
 Juramentum temerarium 606.
 Jurare 187. 500. 605. 606.
 Jurgari 297. 536.
 Jurgium 82. 205.
 Juris constitutio 116.
 Jurisconsulti 102.
 Juris Divini doctor 14.
 Jurisperitus 14.
 Jus 566.
 Jus civile 308.
 Jus civitatis 390.
 Jus dicere 715.
 Jus naturale, & legale 308.
 Jusculum 566.
 Jusjurandum 187. 534. 606.
 Jussu 486.
 Jussum 426.
 Justificare 473.
 Justificatio 131.
 Justitia 126. 131. 271. 473.
 Justitiæ exactores 747.
 Justitiæ executores 747.
 Justitiæ meritum 131.
 Justum 207.
 Justum esse 125. 473.
 Justum pronuntiare 473.
 Justus 120. 126. 131. 473.
 Juvare 324. 350.
 Juvenca 358. 427.
 Juvenula 367. 548.
 Juvenus 427. 728.
 Juvenes 367. 562.
 Juvenis 61. 367. 562. 587. 626.
 Juventus 61. 157. 172. 367. 548. 626.
 Juxta 10. 68. 83.
 Juxta æstimationem 715.
 Juxta Kabbalam 243.
 Juxta me 83.
 Juxta mensuram 715.
 Juxta se 83.
 Juxta sensum allegoricum 388.
 Juxta sententiam meam 242.
 Juxta te 486.
- K
- K** Abbala 492.
K Juxta Kabbalam 243.
 Kamietz, *nomen vocalis* 540.
 Kandè, *vox magica* 541.
 Kardù, *nomen herbæ* 739.
 Karræi 544.
 Kartanus 545.
 Kartesima, *festum* 523.
 Kedusciel, *nomen Angeli* 408.
 Kèseph Misfè 9.
 Kidron, *torrentis nomen* 496.
 Juxta sententiam Kimchì 243.
 Kislèu 215.
- L
- L** Abans 574.
L Labare 147. 478. 685. 720.
 Labefactare 747.
 Labascere 574. 685. 720.
 Labes 44. 180. 249.
 Labes animæ 456.
 Labi 147. 259. 685. 747.
 Labi incedendo 685.
 Labium 94. 336. 672.
 Labor 2. 177. 181. 231. 237. 354. 369. 405. 696.
 Laborare 100. 177. 180. 231. 233. 337. 354. 369. 405.
 Laborare profuvio 752.
 Labrum 3. 85. 210.
 Labrum æneum 564.
 Labrum superius 672.
 Labruscæ 81. 355.
 Lac 143. 165.
 Lacera 176.
 Lacerare 318. 736.
 Laceris vestibibus indutus 401.
 Lacerta 144. 148. 206. 516.
 Lacerum 176.
 Lacryma 97. 685.
 Lacrymari 50. 97.
 Lactans 188.
 Lactare 188.
 Lactens 188. 198.
 Lactentes 188. 198.
 Lacteus 165.
 Circulus lacteus 165.
 Lacuna 424. 596.
 Lacunæ 84.
 Lacunæ aquarum 64.
 Lacus 3.
 Lacus torcularis 294.
 Lædere 281. 287. 307.
 Læna 212.
 Læsis 131. 162.
 Lætari 44. 92. 93. 137. 572. 651.
 Lætificare 137.
 Lætitia 44. 52. 92. 109. 137.
- Lætum esse 169. 179. 651. 673.
 Lætus 137. 169.
 Læve esse 670.
 Lævis 670.
 Lævitas 670.
 Lagana 19. 28. 671.
 Laganum 28. 335. 379.
 Lagena 81. 125. 126. 149. 233. 240. 278. 523. 528. 576.
 Lagena testacea 126.
 Laicus 146.
 Lambere 235.
 Lamech 106.
 Lamentari 12. 336.
 Lamentatio 12. 50. 336. 371. 595.
 Lamentator 336.
 Lamentatrices 12.
 Lamentatrix 336.
 Lamentum 12. 17. 336.
 Lamentum edere 12. 336.
 Lamina 175. 180. 477.
 Lamina ærea 18.
 Laminæ 180. 384.
 Laminæ aureæ 577.
 Laminæ diductæ 577.
 Laminæ ductiles 577.
 Laminæ expansæ 577.
 Laminæ firmæ 424.
 Laminæ tenues 180.
 Lampades 55. 404.
 Lampas 55. 237.
 Lana 25. 262. 370.
 Lana agnina 255.
 Lana leporum 25.
 Lana caprina 362.
 Lana implexa 314.
 Lana mollissima 255.
 Lana detonsa 74.
 Lanæ flocci stercore infecti 764.
 Lanam excutere 692.
 Lancea 262. 322. 337. 571.
 Lanceæ 81.
 Lanceæ manubrium 528.
 Lances 4.
 Languere 477. 768. 771.
 Languescere 768.
 Languidum 104.
 Languidum esse 104.
 Languidus 39.
 Languor 39.
 Lanio 179. 544.
 Lanius 168.
 Lanugo 11. 22.
 Lapidinæ 23.
 Lapidinæ 154.
 Lapidare 9. 555.
 Lapidatio 555.
 Lapidator 556.
 Lapidei ordines 88.
 Lapides extra murum eminentes 40.
 Lapides impletionis 642.
 Lapides marmorei 629.
 Lapidibus obruere 555.
 Lapidis molaris foramen, per quod tran-

- transit frumentum 390.
 Lapidum strues 88.
 Lapis 2. 174. 210. 428.
 Lapis cæsus, & politus 73.
 Lapis coctus 231.
 Lapis foundationis 89.
 Lapis horarum 664.
 Lapis horologii 485.
 Lapis marmoreus 76.
 Lapis maximus 76.
 Lapis molaris inferior 405.
 Lapis Parius 93.
 Lapis pretiosus 12.
 Lapis sepulchralis 77.
 Lapsus 299. 570. 747.
 Laqueoli 371.
 Laqueolus 521.
 Laqueos tendere 478.
 Laqueum tendere 747.
 Laqueus 7. 151. 301. 499. 747.
 Laraqel, *nomen Angeli* 407.
 Lardum 709.
 Lares 759. 771.
 Largiri gratiose 150.
 Largitio amplior 47.
 Larvæ 150.
 Lascivia 443.
 Larus 62.
 Lascivire 54.
 Lascivus 443.
 Lassitudo 637.
 Lassum esse 637.
 Lassus 637.
 Lata 449.
 Latebra 173. 356.
 Later 231.
 Later dimidius 216.
 Latera 81. 672.
 Latera Altaris 672.
 A latere 473.
 In latere 473.
 Ab omni latere 486.
 Latere 133. 178. 213. 214. 341. 356.
 Lateres 574.
 Laterum dolor 473.
 Laterum duorum 94.
 Laterum morbus 473.
 Latibula 133.
 Latibulum 173. 342.
 Latitare 133.
 Latitudines 449.
 Latitudo 406. 449. 560. 587.
 Latomi 23.
 Latrare 279.
 Latrina 95. 218. 296.
 Latro 237. 244. 443.
 Latrocinari 244.
 Latrocinia 695.
 Latrocinium 244.
 Latrones 237. 244. 280.
 Latronum more interficere 244.
 Latum 449. 560. 587.
 Latus, eris 16. 99. 192. 223. 323.
 357. 363. 397. 456. 473. 477.
 628.
 Laterum duorum 94.
 Inclinatio in latus 313.
 Latus dexterum 187.
 Latus feretri 99.
 Ad latus 394.
 Latus sepulcri 99.
 Latus sinistrum 653.
 Lavacrum 165. 210.
 Lavare 144. 322. 471. 564. 622.
 Vas ad lavandum 210.
 Lavare se 564.
 Lavari 627.
 Laudabile 692.
 Laudare 109. 510. 539. 692.
 Laudatio 109. 183. 391.
 Laudatum 692.
 Laudibus celebrare 692.
 Laudibus efferre 140. 391.
 Laudibus extollere 391.
 Lauri 25.
 Laus 109. 137. 140. 183. 539. 604. 692.
 Ad laudem 86.
 Laxare alvum 707.
 Laxare ventrem 423.
 Laxatio 707.
 Laxitudo cordis 54.
 Lebes 91. 238. 495.
 Lebetem purgare 81.
 Lebetes 422.
 Lecti afferes inferiores 299.
 Lecti calceus 354.
 Lecti ministerium 709.
 Lecti ornamentum 523.
 Lecti pes 221.
 Lecti sponda 383.
 Lectica 477.
 Lectio 82. 86. 346. 518. 544. 656.
 661.
 Lectio inversa 355.
 Lectio juxta accentus prolata 306.
 Lectio Prophetica 403. 458.
 Lectio nis matres 15.
 Lectisternia 689.
 Lector 517.
 Lectulus 383. 438.
 Lectum 211. 517.
 Lectum, & scriptum 517.
 Lectura sacra 656.
 Lectus 100. 123. 383. 438. 618. 630.
 Lectyhi 76. 478.
 Lecythus 76. 478.
 Legalis 200. 308.
 Legati 231.
 Legatio 639. 707.
 Legatus 6. 231. 242. 438. 638. 707.
 716.
 Legere 82. 86. 517. 544. 660.
 Legimus 86.
 Non legimus 242.
 Sic legimus 113.
 Legio 232.
 Legis libri theca 729.
 Legis ministerium 709.
 Legisperiti 102.
 Legisperitus 338.
 Legis translatores 386.
 Legitimatō 230.
 Legitimum 222. 230.
 Legitimus 422.
 Legitur 517.
 Legumen 536.
 Lemures 172.
 Lene esse 271.
 Lenire 570.
 Lenis 570. 670.
 Lenitas 306. 570.
 Leniter 285. 306.
 Lente 277. 306.
 Lentēs 173.
 Lenticula 76.
 Lenticularum vermiculus 125.
 Lentus 268.
 Leo 23. 41. 235.
 Signum Cœlestē leonis 41.
 Leo-pardus 308.
 Leo immanis 236.
 Leo vetus 236.
 Leonis signum 307.
 Lepra 318. 484.
 Lepra erodens 144.
 Lepra excindens 144.
 Lepra percuti 484.
 Leprosum fieri 484.
 Leprosus 318. 484.
 Lepus 25.
 Leporum lana 25.
 Levare 96. 128. 289. 307. 508.
 Levatio 289.
 Leuca 442.
 Leve 538.
 Leve, & grave 538.
 Levitas, & gravitas 538.
 Levem esse 508. 619.
 Levem fieri 619.
 Levem reddere 508.
 Levem haberi 126.
 Leviathan 233.
 Levir 182.
 Leviri jus, & officium præstare
 182.
 Levis 508. 620.
 Levissime 538. 539.
 Levita 233.
 Levitas 56. 506. 509.
 Leviter 509. 539.
 Leviticus 519.
 Glossa magna in Leviticum 120.
 Lex 39. 102. 106. 192. 200. 292.
 308. 519.
 Lex Divina 37. 200.
 Lex iterata 277.
 Lex scripta 694.
 Lex ore tradita 694. 771.
 Lex ore tenus tradita. *Ita ap-*
pellantur Patrum Traditiones
 771.
 Legem abnegantes 277.
 Leges Divinæ 37.
 Legis datio 277.
 Legis discipulus 772.
 Le-

- Legis mysteria 355.
 Legis repetitio 277.
 Liba 220.
 Libamen 293.
 Libanus mons 12. 232.
 Libare 293. 308.
 Libatio aquarum 326.
 Libbonica 232.
 Scriptura Libbonica 232.
 Libellarius 231. 242.
 Libellus 74. 222. 337. 338. 452.
 460. 469. 628.
 Libellus citationis 469.
 Libellus dimissionis 74.
 Libellus divortii 74.
 Libellus illegitimus 74.
 Libellus legitimus 74.
 Libellus ligatus 74.
 Libellus rectus 74.
 Libellus repudii 74. 85. 753.
 Libellus repudii calvus 74.
 Liber, *adject.* 48. 600. 681.
 Liber 222. 339. 402. 452. 469.
 Liber compositionis 568.
 Liber convolutus 77.
 Liber correctus 103. 305.
 Liber creationis 190. 200.
 Liber emendatus 103.
 Liber ethicus 270.
 Liber excussus 103.
 Liber mendosus 180.
 Liber probatus 103.
 Liber precationum 406.
 Liber precum propitiatoriarum
 328.
 Liber punctatus 298.
 Liber rituum 306.
 Liber Stationum 368. 393.
 Liber Topicorum 309.
 Liber Zohar 346.
 Libri auctor 162.
 Libri Caput 349. 444.
 Libri columna 387.
 Libri conscriptio 162.
 Libri erratum 180.
 Libri exemplar 308.
 Libri folium 102. 425.
 Libri index 200. 585.
 Libri margo 85.
 Libri numerus 353.
 Libri pagina 387. 425. 542.
 Libri pars 162. 173.
 Libri sectio 444.
 Libri tomus 173.
 Liberalis 621. 622. 402. 424. 577.
 Liberalitas 120.
 Liberaliter 259.
 Liberaliter largiri 150.
 Liberare 298. 406.
 Liberare se 298.
 Liberari 254. 298. 406.
 Liberatio 212. 424. 444.
 Liberatores 444.
 Liberatus 622.
 Liberi 158.
- Libertas 158. 578. 626.
 Libertate donare 157. 626. 704.
 Libertate donari 626.
 Mulier libertate donata 704.
 In libertatem afferere 157.
 Liberum 427. 465.
 Liberum arbitrium 61. 578.
 Liberum dimittere 312. 402. 626.
 Liberum efficere 157.
 Liberum reddere 681.
 Liberum ipsi est 578.
 Liberum dimittere 402.
 Liberum esse 157.
 Liberum facere 427. 465.
 Liberum fieri 312.
 Libra 257. 420.
 Libræ signum 307.
 Libramentum 717.
 Libraria arca 50.
 Librarium glutinum 499.
 Quidam libri 198.
 Libri Chronicorum 103.
 Libri confusi 694.
 Libri erronei 694.
 Libri Legis theca 729.
 Libri pagina 387. 425. 542.
 Libri Paralipomenon 103.
 Libri pars 308.
 Libri Sacræ Scripturæ hagiogra-
 phi 231.
 Libri volumen 308.
 In quibusdam libris 198.
 Librorum corrector 305.
 Libros componere 135.
 Libros corrigere 305.
 Libros emendare 305.
 Librum conscribere 162.
 Librum componere 162.
 Liburna 58. 232.
 Liburnæ 232.
 Liburnica 58. 232.
 Licentia 112. 550. 578. 600.
 Licentiæ 486.
 Licentiatus 353. 579.
 Licet 20.
 Licet ita sit 39.
 Licitum 39. 112. 118. 230. 312.
 458.
 Licitum, & vetitum 33.
 Licitum reddere 312.
 Licitus 600. 681.
 Licitores 22.
 Lien 170.
 Ligamen 3. 19. 230. 485. 546.
 Ligamina 503.
 Ligare 3. 19. 160. 204. 218. 230.
 377. 439. 476. 479. 485. 503.
 537. 539. 546.
 Ligare catenis 644.
 Ligati 129.
 Ligatio artuum 377.
 Ligatio 230.
 Ligatum esse 546.
 Ligatura 230. 546.
 Ligatus 19. 204. 479. 554.
- Ligna cædrina 13.
 Ligna thyina 13.
 Vas ligneum 324.
 Lignorum fragmenta 690.
 Lignum 20. 324. 356. 503.
 Lignum aloes 23.
 Ligo, onis 161. 324. 399. 557.
 Ligones 324. 511.
 Ligula 3. 521. 576.
 Ligulæ 602.
 Ligula calcei 384.
 Ligurius 513.
 Lilia 316.
 Lilium 301. 688.
 Lima 672.
 Limax 148. 723.
 Limbus 94. 672. 728.
 Limen 39. 337. 339.
 Limes 75. 729. 766.
 Limitum mistio 395.
 Limpidum 479. 487.
 Aquæ limpida 487.
 Linea 355. 626. 703. 705. 719.
 Linea Æquatoris 499.
 Linea Æquinoctialis 703.
 Lineæ curvæ 394.
 Lineæ obliquæ 394.
 Lineamenta 720.
 Lineas ducere 340. 355. 719.
 Lineis exaratum 355.
 Linere 320. 619. 621. 670.
 Lineus pannus 318.
 Lingere 235.
 Lingua 245.
 Lingua barbara 237.
 Lingua detrahere 241.
 Lingua Germanica 238.
 Lingua ignis 241.
 Lingua Sancta 519.
 Lingua tertia loqui, *phrasis usi-
 tatissima apud Chaldeos, pro cal-
 lumniari* 241.
 Ex lingua una in aliam transfer-
 re 749.
 Ex lingua una in aliam transla-
 tio 750.
 Ex lingua una in aliam vertere
 386.
 Lingua interpres 243.
 Linqere 607.
 Lintea 314.
 Linteamen 223.
 Linteamina 223.
 Linteamina tenuia 314.
 Linteum frusta 252.
 Linteum 223. 318. 346. 449. 453.
 688.
 Linteum tenuissimum 318.
 Linum 26. 223.
 Linum excutere 296.
 Lini stupa 295.
 Liquefacere 247. 258.
 Liquefactio metalli 485.
 Liquefactum 628.
 Liqueferi 249. 258. 259. 449. 570.

- Liquefcere 146. 187. 258. 468.
 Liquido 65. 467.
 Liquidum 628.
 Liquor 623. 678.
 Liquor stillans 97.
 Lis 82. 155. 205. 297. 374. 388.
 536. 724.
 Lis forenfis 92.
 Litera 353. 402.
 Litera alphabeti 28.
 Litera ministerialis 709.
 Litera mota, h. e. *que pronun-*
ciatur 306.
 Literæ 28.
 Literæ curvæ, *sive* reflexæ 216.
 Literæ contractus matrimonialis
 231.
 Literæ debiti 74.
 Literæ divortii 85.
 Literæ crediti 74.
 Literæ procurationis 628.
 Literæ radicales 394. 720.
 Literæ serviles 394. 720.
 Litterarum exemplar 429. 448.
 Litterarum studiosus 61.
 Litteras commendatitias scribere
 425.
 Lites 155.
 Lites accendere 155.
 Lites concitare 82.
 Lites excitare 82.
 Lites movere 388.
 Lites fuscitare 82.
 Litigantes componere 56. 468.
 Litigare 91. 92. 103. 155. 297. 388.
 501. 536.
 Litigator 388.
 Litigiosus 155.
 Littera 6.
 Littera gutturalis 83.
 Littera fervilis 65.
 Litteræ 77. 337.
 Litteræ apex 131.
 Litteræ attritæ 180.
 Litteræ debiti 628. 705.
 Litteræ confessionis debiti 628.
 Litteræ contractus 706.
 Litteræ contractus Matrimonialis
 222.
 Litteræ immiffionis in bona de-
 bitoris 704.
 Litteræ Hebraicæ 519.
 Litteræ juris affinitatis 628.
 Litteræ Matrimoniales 628.
 Litteræ miniftrantes 686.
 Litteræ præceptionis, h. e. testa-
 mentum 628.
 Litteræ procurationis 628. 706.
 Litteræ radicales 198.
 Litteræ remiffionis debiti 628.
 Litteræ repudii 458.
 Litteræ serviles 686.
 Litteræ sibilatæ 685.
 Litteræ folutionis 458.
 Litteralis fenfus, & simplex 709.
 Litteralis fenfus Scripturæ 75.
 Litteralis vocis auditio 709.
 Litteraliter interpretari 448.
 Litterarum instrumenta adultera-
 ta 131.
 Litterarum instrumentum 628. 706.
 Litterarum inverfio 117.
 Litterarum studiosus 61.
 Litteris inftitutus 2.
 Littus 210. 216. 339.
 Ad littus fluminis 68.
 Liturgia 368.
 Livens tumor 680.
 Lividum effe 136.
 Livor 680.
 Loca eminentia 281.
 Loca paluffria 64.
 Loca fignata 331.
 Localis 533.
 Locare 691.
 Locator 691.
 Locatus 200. 585. 691.
 Loci index 200.
 Loco 147. 643. 729.
 Hoc in loco 224.
 Loco tertio 737.
 Loculi 405.
 Loculus 78. 104. 210. 485.
 Locuples 386.
 Locupletare 386.
 Locupletari 386.
 Locus 28. 68. 91.
 Locus altus, & munitus 375. 533.
 618.
 Locus amplius 560.
 Locus aridus 477.
 Locus calvus 78. 522.
 Locus campeftris 193. 682.
 Locus circumjacens 322.
 Locus concavus fub brachio, h. e.
 axilla 704.
 Locus declivis 249. 289. 308. 671.
 672. 707.
 Locus derelictus 652.
 Locus defertus 47.
 Locus defolatus 47.
 Locus editior 52.
 Locus editus 560.
 Locus excelfus Idolis confecratus
 52.
 Locus expanfionis 441.
 Locus humilis 672.
 Locus incultus 47.
 Locus interior 49.
 Locus intermiffus 653.
 Locus irriguus 677.
 Locus lubricus 685.
 Locus lufus 487.
 Locus medius 49.
 Locus planus 682.
 Locus privatus 550.
 Locus publicus, & communis 550.
 Locus falebrofus 50.
 Locus fecretus, h. e. pudendum
 356.
 Locus fedimenti 680.
 Locus fepulcrorum 531.
 Locus fpinosus, & incultus 106.
 Locus tenebris, & caligine ple-
 nus 159.
 Locus tortuofus 108. 216.
 Locus vafatus 47.
 Locum tenens 316.
 Locufta 71. 105. 125. 136. 511.
 Locutio 245.
 Locutio pluralis 585.
 Logica 113.
 Logica demonftratio 199.
 Logicus 113.
 Lombardia 236.
 Longe 109. 116. 565.
 Longe abefle 565.
 Longe abfcindere 565.
 Longe diftare 565.
 Longinquus 565.
 In longitudinem 57.
 Longitudo 24. 25. 281.
 Longus 24.
 Loquacitas 88. 458.
 Loquela 106. 255. 664.
 Loquax 89. 102. 458.
 Loquaces feminæ 102.
 Loquacitas 619.
 Loquendi modus 245.
 Loquendi ratio elliptica 544.
 Loquens turpiter 279.
 Loqui 16. 59. 102. 255. 272. 619.
 726.
 Loqui fubmiffe in aures 235.
 Loqui ænigmatica 138.
 Loqui oratorie 243.
 Loqui ornate 243.
 Lora 662. 737.
 Lorica 81. 94. 130. 323. 339. 729.
 768.
 Lorum 76. 384. 521. 576. 728.
 Lorum fræni 21.
 Lotio 168. 179. 564. 623.
 Lotio manuum 307.
 Lotor pannorum 517.
 Lotus 622.
 Lubricatio 685.
 Lubricitas 685. 720.
 Lubricitates 685.
 Lubricus locus 685.
 Lucens 123.
 Lucere 45. 122. 189. 283. 305.
 423.
 Lucerna 55. 64. 280. 384. 685.
 Lucerna feperationis 60.
 Lucifera 189.
 Lucidum effe 45.
 Lucidum reddere 45.
 Lucifer 281. 674.
 Lucrari 111. 116. 117. 194. 345.
 559. 587. 686. 720.
 Lucrari facere 194.
 Lucri dimidium 560.
 Lucrifacere 194.
 In lucro effe 686.
 Y y y y Lu-

- Lucrum 4. 111. 117. 171. 194. 274.
 345. 560. 587.
 Lucrum, & damnum 421.
 Lucrum afferre 686. 720.
 Lucrum facere 559.
 Lucrum magnum 559. 560.
 Luctari 223. 617.
 Luctatio 277.
 Luctum percipere 686. 726.
 Luctus 2. 12. 17.
 Lucus 27.
 Ludere 138. 487. 664.
 Ludibrium 234.
 Ludificare 112. 237.
 Ludificatio 112. 138. 237. 758.
 Ludus tesserae 529.
 Lugens 2. 91.
 Lugere 2. 17. 91.
 Lumbus 157.
 Lumen 5. 284. 684.
 Lumen captivitatis 270.
 Lumen oculorum 275.
 Luminare 284.
 Luminaria 122. 284.
 Luna 122. 191. 211. 319. 716.
 Luna recens nata 198.
 Lunæ circulus 3.
 Lunæ columna 741.
 Lunæ crater 3.
 Lunæ defectus 245.
 Lunæ nativitas 186.
 Lunulæ, ornamenta muliebricia 314.
 319.
 Lupanar 309. 465. 491.
 Lupatum 379.
 Lupinus 756.
 Lupinus 756.
 Lupus 94.
 Lufcus 750.
 Lufor 487.
 Luforia ars 487.
 Luforia pila 225.
 Lustrum 552.
 Lufus 138. 487. 705.
 Lufus chartarum 487.
 Lufus locus 487.
 Lutea massa 56.
 Lutosâ aqua 596.
 Lutosum 149.
 Lutosum fieri 170.
 Lutra 515.
 Lutum 56. 170. 171. 180. 322. 323.
 327. 577. 621.
 Lutum figuli 152.
 Lutum tenue 539.
 Lux 5. 130. 281. 284. 423.
 Lucis accensio 284.
 Luxare 498.
 Luxari 104. 498.
 Luxatio pedis 715.
 Luxationis neruus 84.
 Luxatum pendere 498.
 Luxatus 715.
 Pes luxatus 259.
 Luxurians 673.
- Luxuriare 672.
 Luxuries 673.
 Luxuriosa 83.
 Luxuriosus 18.
 Lychnuchus 280. 286.
 Lydda civitas 234.
 Lydia 110.
 Lydius 234.
 Lyncurius 513.
 Lytron 444.
- M
- M**acedo 261.
 Macedonia 261.
 Macedonius 261.
 Macellum 168.
 Macer 453.
 Macerare 681.
 Maceratio 304. 750.
 Maceria 70. 71. 88. 142. 316. 320.
 347.
 Maceriam obducere 84.
 Machabæus 273.
 Machazdr 406.
 Machina 222. 254.
 Machina bellica 399.
 Machinari 160. 291. 391.
 Machinatio 127.
 Macies 209. 453.
 Macie confectum 151.
 Macilentæ 209.
 Macilenti 376. 453.
 Macilentus 209. 453.
 Macltare 168. 179. 291.
 Macltatio 168. 179. 291.
 Macltator 168. 644.
 Macltatum immolare 291.
 Macltra 22. 376.
 Maclula 122. 170. 180. 223. 249. 621.
 Maclula albicans 47.
 Maclulæ 249.
 Maclulare 3. 180.
 Maclulari 170.
 Maclulis notati 425.
 Maclulatum 222.
 Maclulis obductum 180.
 Maclulis respersum 522. 577.
 Maclulis variis distinctum 292.
 Maclulosum 179. 222. 522. 577.
 Maclulosum pedibus 554.
 Madefacere 247.
 Madens 566.
 Madere 566.
 Magghid Misne 9.
 Magi 158.
 Magica ars 158.
 Magis 194.
 Multo magis 33.
 Quanto magis 33.
 Tanto magis 211.
 Magister 550.
 Magister equorum 76.
 Magisterium 585.
 Magistralis dignitas 585.
- Magistratus 25. 44. 578. 585.
 Magistri 323.
 Magistri puerorum 338.
 Magistrum creare 352.
 In magistrum promotus 352.
 Magnalia 550.
 Magnas 100.
 Magnates 100. 128. 152.
 Magni 550.
 Magnifica facere 585.
 Magnificare 140. 401. 548.
 Magnificari 70.
 Magnifice 550.
 Magnificentia 81. 548. 550. 552.
 Magnificum esse 70.
 Magnitudo 550. 551.
 Magnum esse 70. 548.
 Magnum fieri 70. 548.
 Magnus 81. 551.
 Magus 18. 39. 155. 158. 248.
 MaKKaph 200.
 Majestas 108. 191. 550. 562. 604.
 Majestas Divina 13. 37. 631. 707.
 Majestas ejus exaltetur 200.
 Major 550.
 Major natu 527.
 Major pars 550.
 Majores 1.
 Majus mensis 320. 348.
 Mala dispositio 43.
 Mala punica hyacinthina 260.
 Malachias 519.
 Malachiel, nomen Angeli 408.
 Male agere 42. 340.
 Male facere 43.
 Male habere 43.
 Male tractare 43.
 Maledicere 26. 234. 235. 481.
 Maledictio 26. 58. 234. 509.
 Maledictus 234.
 Maleficium 158.
 Maleficus 158. 230.
 Maligna 43.
 Malignus oculo 364.
 Malitia 50.
 Malleoli 525.
 Malleoli pedis 444. 525.
 Malleolus 403.
 Malleus 299. 403. 443. 516.
 Malleus campanæ interior 393.
 Malleus muscæ 525.
 Malleus vespæ 525.
 Malo afficere 43.
 Malo affici 43.
 Malogranatum 139. 571. 749.
 Malum 43. 50. 145.
 Malum cotoneum 136.
 Malum modicum 749.
 Malum esse 42. 55.
 Malum reddere 43.
 Malum videri 42. 55.
 Malus, arbor, & fructus 745.
 Malus, a, um 50.
 Malus punica 571.

- Malus affectus 43.
 Malus status 43.
 Malus citrea 10. 125. 749.
 Mammilla 72.
 Mamma 49. 90. 724.
 Mammæ caput 394. 402.
 Mammona 256.
 Mamona 256.
 Mamrè 717.
 Manare 280. 535.
 Mandare 425. 474. 486.
 Mandato 486.
 Mandatum 94. 112. 425. 429.
 Juxta mandatum 393.
 Mandere 245.
 Mandorlato, *cupediæ species*
 716.
 Mandragoræ 58. 182. 316.
 Manducare 11. 57. 229. 245.
 Manducatio 245.
 Manducatio fabarum contusarum
 245.
 Mane 483. 525. 625. 704.
 Mane, & vespere 159. 495. 532.
 Mane agere 625.
 Mane quærere 625.
 Mane requirere 625.
 Mane surgere 494.
 Mane, *nomen proprium* 216.
 Manere 138. 164. 193. 200. 681.
 Manica 218. 481. 621. 704. 749.
 Manifestare 75. 442. 467.
 Manifestare se 75. 183. 442. 467.
 Manifestatio 75. 85. 442.
 Manifeste 65. 75. 85. 114. 391. 442.
 466. 467. 489.
 Manifestum 59. 75. 442. 467.
 Manipuli segetis 13.
 In manipulum colligere 4. 9.
 Manipulos facere 169.
 Manipulus 13. 19. 153. 230. 369.
 440. 551.
 Manipulus hordeaceus 370.
 Manna 258.
 Mansio 5. 92. 682.
 Mansuescere 549.
 Mansuetudo 253. 371. 393.
 Mansuetum fieri 549.
 Mansuetus 253. 371. 393.
 Mantica 67. 98.
 Mantile 275.
 Manuale 418.
 In manu valida 422.
 Manu innuite 286.
 Manubrium 41. 183. 528. 569.
 Manubrium alicui 528.
 Manubrium falcis 528.
 Manubrium lanceæ 528.
 Manum agitare 286.
 Manum agitate 286.
 Manumissio 626.
 Manumissus 704.
 Manumittere 626. 704.
 Manus 183. 195.
 Per manus 195.
 Manus complodere 670.
 Manus dextera 187.
 Manus sinistra 652.
 Manus vola 216.
 Manus meæ subscriptio 164.
 Manuum absterfio 541.
 Manuum articuli 444.
 Manuum impositio 330. 352.
 Manuum tractio 277.
 Mappa 275.
 Mar 582.
 Maranatha 276.
 Mardocheus 458.
 Mare 187.
 Mare æneum 564.
 Mare algosum 321.
 Mare magnum 23. 41.
 Mare medium 405.
 Margarita 44. 262.
 Marginales animadversiones 308.
 Marginales annotationes 308.
 Marginalis animadversio 305.
 Margo libri 85.
 Marinus afinus 728.
 Marinus bos 728.
 Maris medium 405.
 Mariscæ 171.
 Maritatio 36.
 Maritatus 460.
 Maritum fieri 54.
 Maritus 54.
 Marmor 76. 262. 629.
 Marmor Parium 93.
 Marmorei lapides 629.
 Marrubium 739.
 Mars 4. 33. 211.
 Marsupia 405.
 Marsupium 78. 104. 166. 210.
 Marsupium pecuniæ 485.
 Mars 716.
 Martes 5. 738.
 Martius mensis 2. 309. 696.
 Mas 95. 126.
 Masculi concubitus 630.
 Masculus 95. 126. 132.
 Vocabulum masculinum 132.
 Masora 259.
 Masora magna 270.
 Masora parva 274. 276.
 Masora est sepes Legis 320.
 Massa 503.
 Massa auri 401.
 Massa farinacea 234.
 Massa ficum 88.
 Massa lutea 56.
 Massa rotunda panis 359.
 Massa rudis, & informis 78.
 Massæ 384.
 Massam subigere 234.
 Massiche 235.
 Mater 14. 15.
 Mater urbium 272.
 Materia 115. 166. 371. 393.
 Materia hæc 388.
 In materia hac 64.
 Sine materia 115.
 Materia communis 721.
 Materia prima 115. 166. 721.
 Materiale 166.
 Corpus materiale 166.
 Materialis potentia 115.
 Mathematicæ artes 244.
 Matres lectionis 15.
 Matrimoniales literæ 628.
 Matrimonialis contractus literæ
 231.
 Matrimonio jungere 131.
 Matrimonio jungi 131.
 Matrimonium 36. 131.
 Matrix 15. 186. 210.
 Matricis fœtus 707.
 Matrona 252. 272.
 Matrona murmurans 566.
 Matrona fenex 320. 347.
 Matronarum custos 272.
 Matula 376. 542.
 Matulæ 716.
 Maturare 59. 151. 565.
 Maturatio 159.
 Maturefcere 65.
 Ad maturitatem perducere 151.
 Ad maturitatem perducere 65.
 Maturum producere 59.
 Matutina actio 625.
 Matutina Stella 674.
 Matutini temporis precatio 625.
 Matutino tempore surgere 707.
 Matutinum esse 625.
 Matutinum tempus 483. 525. 625.
 Matutinus 704.
 Maxilla 234. 237.
 Maxime 103. 169.
 Ad me 234.
 Apud me 83. 284.
 Meatus 310. 481.
 Mecum 68. 107. 114. 234. 369.
 Medela 18. 748.
 Mederi 39.
 Medianum 260.
 Mediator 275.
 Medicina 18. 39. 332. 748. 771.
 Decocta medicinalia 719.
 Medicus 18.
 Medicus admirandus 459.
 Medicus excellens 274.
 Medicus probatus 274.
 Medietas 49. 260. 275.
 A medio 71.
 In medio 71.
 Mediocris 62.
 Meditari 98. 106. 113. 364. 572.
 619.
 Meditatio 106. 572. 576. 622. 664.
 A medio 71.
 De medio 727.
 In medio 71. 84. 727.
 In medio ejus 84.
 Medium 49. 71. 84. 179. 260. 275.
 Medium tempus 727.
 Medium terræ 179.
 Yyyyy 2 Me-

- Medium versus Biblii 275.
 Medius 15. 62. 260.
 Medius locus 179.
 Medulla 191. 249. 271.
 Medæ mulieres 248.
 Medum mortarium 248.
 Medus 248.
 Mejere 628.
 Mel 90.
 Mel apum 678.
 Melancholia 626.
 Melanthon 516.
 Melius 179. 306.
 Melius est illi 285.
 In melius 179.
 Melle conspersa 103.
 Mellita crustula 103.
 Mellita placenta 103.
 Mellitum 103.
 Melodia 281. 305.
 Melolontha, *locuste species* 439.
 Melopepones 255.
 Melote 255.
 Membra interiora 460.
 Membrana 72. 510. 523. 539.
 Membratim discindere 107. 420.
 Membratim difficere 312.
 Membratim dividere 312.
 Membris concisus 423.
 Membris curtus 157.
 Membris mutilus 423.
 Membris prælongus 685.
 Membris redundans 685.
 Membro aliquo carens 502.
 Membrorum dissectio 312.
 Membrorum junctura 546. 547.
 Membrum 3. 107. 421. 733.
 Membrum generationis 716.
 Membrum genitale viri 3. 38.
 Membrum virile 71. 75. 505.
 Membrum virile languidum 249.
 271.
 Membrum virilitatis 68.
 Meminisse 95.
 Memorabiles res 95.
 Memorari 95.
 Memorem esse 95.
 Memoria 95.
 Memoria clangoris 709.
 In memoriam revocare 95.
 Memoriale 95.
 Memphis 260.
 Menachot 258.
 Mendacem facere 205.
 Mendacem fieri 205. 209.
 Mendacem inveniri 205.
 Mendacem reddere 225.
 Mendaces 44. 205. 719.
 Ad mendacia excitantes 719.
 Mendaciter 681.
 Mendacium 60. 90. 131. 205. 208.
 681.
 Mendacii arguere 225.
 Mendax 60. 90. 131. 205. 225.
 681. 719.
 Mendax mulier 225.
 Mendicare 602.
 Mendicus 530.
 Mens 108. 573. 587.
 Quæ est mens ejus? 276.
 Mente captus 181.
 Mentis constantia 200. 201.
 Mensa 168. 452. 469. 639. 707. 730.
 Mensa nummularia 452.
 Mensa Regum 708.
 Mensæ 93.
 Mensarius 453. 640.
 Mensis 191.
 Mensis caput 588.
 Mensoria virga 15.
 Menstrua 119. 120.
 Menstrua consuetudo mulieris 119.
 Menstruata 565.
 Menstruatæ immunditia 91.
 Menstruatæ pannus 91.
 Menstruum tempus 24. 91. 119.
 Menstruus fluxus 128.
 Menstruus sanguis 104.
 Mensura 38. 81. 207. 248. 265.
 270. 670.
 Mensura æqua 757.
 Mensura cubitalis 15.
 Mensuræ accumulatio 71.
 Mensuræ Dei 765.
 Juxta mensuram 715.
 Mensurare 270.
 Mensurari 207.
 Mentiri 44. 60. 90. 205. 208. 209.
 225.
 Mentis acumen 717.
 Mentulatus 505.
 Meracum 193.
 Mercator 323. 445. 465.
 Mercatores 16. 415. 724.
 Mercatura 322. 428. 445. 465. 467.
 724.
 Mercatus 200. 322.
 Pro mercede custodiens 704.
 Mercede conducere 3. 633.
 Mercede conductus 3. 633.
 Mercedem accipere 3.
 Mercedem dare 633.
 Mercedem solvere 633.
 Mercenarius 3.
 Merces, *plur. numeri* 121.
 Merces, dis 3. 323. 441. 633.
 Merces laboris 369.
 Merces operis 356.
 Mercurii Stella 211. 458.
 Mercurius 211. 231. 716.
 Mereri 131.
 Meretrix 127. 175. 296. 309. 498.
 Mergere 174.
 Mergi 168. 719.
 Mergus 643.
 In meridie 319.
 Meridies 101. 169. 188.
 Meridiei convivium 169.
 Meritorius 296.
 Meritum 126. 131. 271.
 Meritum justitiæ 131. 563. 686. 790.
 Merops 192.
 Merfio 168.
 Merula 515.
 Merum 149. 193. 559.
 Mero se obruere 313.
 Merx 121. 322.
 Messias 264. 638.
 Messis 154.
 Messis primitiæ 370.
 Messor 154.
 Falx messoria 248.
 Meta 405. 569. 630.
 Metallum liquefactio 485.
 Metallum 535.
 Metaphora 692.
 Metaphorice 692.
 Mataphoricum 691.
 Metaphysica 67.
 Metaphysici 37.
 Metæ 71.
 Metere 154.
 Methagh, *accentus* 267.
 Metiri 38. 117. 207. 248. 264. 270.
 Metropolis 14. 15. 272.
 Metuere 93. 580.
 Metus 93. 157. 336.
 Meum 94.
 Mezuzâ 696.
 Mica 445.
 Micæ 215. 467.
 Micæ panis deciduæ a mensa 303.
 692.
 Micare 472.
 Michael 5. 23. 409.
 Micheas 519.
 Mictio 628. 721.
 Midas 125.
 Migbhai 630.
 Migma 19.
 Migrare 75. 170. 284. 402.
 Migrare ex hac vita 402.
 Migrare navi 678.
 Migratio 75. 170.
 Mihi videtur 244.
 Miles 419.
 Milhèl 366.
 Militare 142. 471.
 Militare signum 293.
 Militaris agminis duces 18.
 Milites 18.
 Milites stationarii 18.
 Militia 142.
 Militiæ præfecti 22.
 Militiam instruere 142.
 Militum custodiæ 466.
 Militum statio 18.
 Milium 93. 214.
 Mille 14.
 Millia
 Milliare 219. 252. 272. 442.
 Milvus 2. 90. 94. 119. 178.
 Milvus albus 138.
 Mina 257.
 Minæus 252.

- Minari 74. 189.
 Minax 74.
 Minerale 535.
 Mingere 628. 720.
 Minimum 709.
 Ad minimum 458.
 Minimus 125. 128. 131.
 Minister 21. 656. 657. 658. 686.
 Minister Synagogæ 716.
 Ministeria Legis 709.
 Ministerialis littera 709.
 Ministerii Angeli 686.
 Ministerium 356. 405. 658. 686.
 709.
 Ministerium lecti 709.
 Ministra 658. 709.
 Ministrans 689.
 Ministrare 656. 657. 686. 709.
 Minitari 74.
 Minium 331.
 Minor 125. 128. 131. 132. 536.
 Minor ætate 125.
 Minorennitas 128.
 Minuere 82. 96. 128. 152.
 Minui 128. 508.
 Minus 131.
 Ad minus 458.
 Nec minus, nec magis 458.
 Sin minus 207.
 Minutatum frangere 445.
 Minutum, apud Astronomos 99.
 165. 423.
 Minutum 98. 99.
 Mirabile 445. 709.
 Mirabile reddere 446.
 Mirabilia 447. 660.
 Operatio mirabilis 447.
 Opus mirabile 447.
 Res mirabilis 709.
 Miracula 293. 405. 447.
 Miraculum 293. 446. 738.
 Mirandum 446. 459.
 Non est mirandum 97.
 Mirari 617. 738. 769.
 Mirificum reddere 446.
 Mirificus 405.
 Mirum 459. 727.
 Mirum esse 446.
 Mirum est 769.
 Miscella turba 380.
 Miscellanæ turbæ 380.
 Miscere 48. 51. 62. 144. 250. 271.
 379. 450. 469.
 Miscere corpora 72.
 Misceri 271.
 Miser 91. 327. 371.
 Miserabilis 91.
 Miseratio 563.
 Misereri 138. 150. 164. 563.
 591.
 Misericordia 91. 371.
 Misericordem esse 150. 563.
 Misericordia 138. 150. 151. 563.
 591.
 Misericordiam consequi 150. 563.
 Mifericors 150. 151. 563. 591.
 Misnà, *Talmudis pars* 661. 713.
 Misnicus Doctor 742.
 Missile 707.
 Missio 639. 707.
 Missus 638. 707.
 Mistà, *plur.* 379. 395.
 Mistio 379. 380. 395.
 Mistio ciborum 395.
 Mistio limitum 395.
 Mistio terminorum 395.
 Missiones 379.
 Mistorum tractatus 395.
 Mistura 379. 395.
 Mistura aromatica 401.
 Mitatrdn, *nomen Angeli* 251.
 Mitis 371. 393.
 Mitræ 204.
 Mittere 82. 193. 402. 615. 617.
 638. 695. 707.
 Mittere deorsum 707.
 Mittere funda 510.
 Mixtio 254. 271.
 Mixtio elementorum 198.
 Mixtio terminorum 766.
 Mixtum 62. 380.
 Mixtura 250.
 Mobile 177. 306.
 Primum mobile 85. 196.
 Mobilis 85.
 Moderari 315.
 Moderator 100. 341.
 Modeste 488.
 Modestia 488.
 Modestus 480. 488.
 Modicum 128. 132. 471. 508. 538.
 Modis omnibus 226. 391. 460.
 Modius 207. 312. 763.
 Modo 386.
 Modo quodam 269.
 Hoc modo 84.
 Nullo modo 226.
 In hunc modum 114. 213.
 Secundum quem modum 229.
 Majorem in modum 243.
 Modulatio minuta 466.
 Modulatio musica 281.
 Modus 72. 84. 177. 473. 715.
 Modus alius 102.
 Mæchari 72.
 Mæchus 72.
 Mærens 91. 684.
 Mærere 91.
 Mæror 87. 91. 149. 295. 481. 637.
 Mærore afficere 87. 481.
 Mærore affici 481.
 Propter mærorem 727.
 Mæstitia 17. 91.
 Mæstitiæ se dedere 91.
 Mæstum esse 3. 17. 87.
 Mola 99. 567. 676.
 Molæ 567.
 Molæ foramen 55.
 Molaris lapidis foramen, per quod
 transit frumentum 390.
 Molaris lapis inferior 405.
 Molere 170.
 Moles 503.
 Molestæ ferre 42. 43. 55. 637.
 Molestia 177. 181. 231. 237. 369.
 371. 393. 481.
 Molestia afficere 299.
 Molestum esse 299. 526.
 Molestus 526.
 Moliri 160.
 Molle esse 271. 571. 575. 670.
 Molle reddere 570.
 Mollescere 570.
 Mollia 271.
 Mollire 570. 670.
 Molliri 570.
 Mollis 140. 570. 670.
 Molochus, *Idolum* 254.
 Mollities 140. 570. 670. 728.
 Momento 664.
 Hoc momento 118. 388.
 Momento temporis 444. 731.
 Momentum 386. 444. 664.
 Monacha 213.
 Monachi 213.
 Monachus 85. 213.
 Monedula 6. 47.
 Monere 130. 750. 771.
 Moneri 130.
 Moneta 169. 179.
 Moneta parva 466.
 Monetam adulterans 125.
 Monetam cudere 179.
 Monialis 213.
 Monile 252. 498. 629.
 Monilia 144. 170. 372. 377. 498.
 604. 629. 706.
 Monimentis præfectus 95.
 Monitio 130. 750.
 Sine monitione 750.
 Monitus 122.
 Monoceros 547.
 Monosyllaba 128.
 Mons 170.
 Monstrare 137. 139.
 Monumentum 95.
 Monumentum sepulcrale 190. 309.
 476. 487.
 Mora 9. 277. 365. 390. 702.
 Mora, *fructus* 728.
 Moram facere 390.
 Moralia opera 270.
 Morari 7. 24. 268. 277. 365. 390.
 617. 702.
 Morbus 165. 219. 263.
 Morbus regius 192.
 Mordere 178. 291.
 In more esse 283.
 In more habere 306.
 Morè Nevuchim 9.
 Mores 270. 585.
 Mores boni 270.
 Mores decentes 270.
 Mores elegantes 270.
 Mores mali 549.

- Mores turpes 270.
 Moralia opera 270.
 Morum liber 270.
 Mori 97. 146. 271. 280. 402. 629.
 Mors 250. 271. 339. 388. 501.
 Mors rectorum 527.
 Mors repentina 164. 709.
 Mors secunda 250.
 Mors subitanea 164.
 Mortales 267.
 Mortalis 17. 46.
 Mortarium 91. 124.
 Mortarium Medum 248.
 Mortarium unguentarium 731.
 Morte abreptus 181.
 Morticinum 101. 279.
 Mortifera pestis 271.
 Mortis Angelus 250. 626.
 Mortis umbra 172.
 Mortua 250.
 Caro mortua 101.
 Mortuorum involucrem 131.
 Mortuorum resurrectio 142. 534.
 Mortuorum vestimenta 230.
 Mortuus 181. 249. 271. 458. 629.
 706.
 Morus, arbor 728. 771.
 Mos 24. 109. 116. 248. 270. 283.
 292. 306. 308.
 Mos est 114.
 Mos hominum 270.
 Mos laudabilis 306.
 Mos simplex 448.
 Mos vulgaris 468.
 Motio 124. 170. 286. 306. 615.
 Motio parva 770.
 Motor 306.
 Motus 40. 124. 146. 170. 282.
 Motus circularis 343.
 Motus diurnus 196.
 Motus tardus 268.
 Movendi facultas 206.
 Movendi se facultatem habens 177.
 Movens 306.
 Movere 82. 124. 170. 177. 284.
 295.
 Movere bellum 72.
 Movere lites 388.
 Movere se 131. 440. 445. 446.
 Moveri 124. 131. 249. 282. 284.
 285. 306.
 Mox 33. 38. 207. 225. 353. 359.
 460. 539. 768.
 Mucidum fieri 394.
 Mucidus panis 394.
 Mucor 394.
 Mucro 478. 662.
 Mugire 55. 81. 122.
 Mula 205. 254.
 Mulæ 205. 254.
 Mulcta 67. 372. 513. 542. 730.
 Mulcta pecuniaria 542.
 Mulctam imponere 126. 372. 513.
 Mulctare 126. 372. 513. 542. 730.
 Mulctari 67.
 Muli 9. 58.
 Muliebre ornamentum 251.
 Muliebres vestes pretiosæ 230.
 Muliebria ornamenta 315.
 Muliebris mundus 222.
 Muliebris ornatus 180.
 Mulier 18.
 Mulier Christiana 72.
 Mulier de adulterio suspecta 705.
 Mulier corruptrix 135.
 Mulier deformis 229.
 Mulier derelicta 607.
 Mulier desponsata 497. 532.
 Mulier expulsa 607.
 Mulier foeda 229.
 Mulier garrula 102.
 Mulier gravida 387.
 Mulier honeste agens 114.
 Mulier iracunda 554.
 Mulier libertate donata 704.
 Mulier mendax 225.
 Mulier naris obstructæ 764.
 Mulier parturiens 135.
 Mulier perdens 135.
 Mulier petulans, lasciva, impudica 443.
 Mulier repudiata 607.
 Mulier rixosa 554.
 Mulieres 301. 310.
 Mulieres Christianæ 72.
 Mulieres Medæ 248.
 Mulieres pigræ 394.
 Mulieres probæ 486.
 Mulieres vagatrices 199.
 Mulieris concubitus 630.
 Mulieris pudendum 342.
 Mulieris uterus 530.
 Mulierum ventralia 423.
 Multipeda, *veymis* 283.
 Multiplex esse 585.
 Multiplicare 316. 317. 401. 548.
 585.
 Multiplicari 122. 316. 317. 401.
 448. 550. 585. 614. 748.
 Multiplicatio arithmetica 328.
 Multitudo 110. 316. 317. 550. 556.
 570. 585. 603.
 Multitudo captiva 75. 603.
 Multo magis 33.
 Multum 180. 297. 316. 317. 550.
 585. 614.
 Multum esse 122. 316. 548. 549.
 Multus 297. 316. 317. 614.
 Mulus 205.
 Mulus levis, & celer 570.
 Munda 94.
 Mundare 59. 65. 94. 129. 298.
 Mundari 94. 125. 298.
 Mundatio 94. 95. 263.
 Mundi plaga 560. 587.
 Mundities 59. 171. 498.
 Mundum esse 59. 94. 125. 298.
 Mundum habere 125.
 Mundum pronuntiare 125.
 Mundus, h. e. purus 94. 129.
 Mundus 59. 298. 367.
 Mundi axis 65.
 Mundi creatio 64.
 Ad finem mundi 117.
 In mundo futuro 64.
 In mundo hoc 64.
 Mundus animarum 392.
 Mundus muliebris 180. 222. 230.
 527. 546.
 Mundus hic 367. 388.
 Mundus inferior 367. 391.
 Mundus magnus 367. 391.
 Mundus medius 391.
 Mundus minor 367.
 Mundus parvus 368. 391.
 Mundus spiritalis 392.
 Mundus superior 672.
 Mundus supremus 391.
 Mundus venturus 367. 391.
 Munera 184. 303.
 Munera Nuptialia 314.
 Mei munus est 366.
 Munire 129. 220.
 Munitio 122. 133. 154. 220. 222.
 260. 375. 476. 525. 527. 749.
 Munitiones 220.
 Munitum 733.
 Munitus 220.
 Munus 101. 105. 184. 258. 303.
 312. 442. 520. 622. 658.
 Munus exhibere 623.
 Munus pecuniarium 274.
 Munus spontaneum 282.
 Murænulæ 501.
 Muri 622.
 Murmur 574. 595.
 Murmur excitare 574.
 Murmurans 566.
 Murmurare 339. 572. 574. 595.
 745.
 Murmuratio 574. 595.
 Murmurator 615.
 Murus 2. 26. 27. 70. 88. 142. 622.
 Mus 365.
 Mus albus 365.
 Mus ater 365.
 Mus ruber 365.
 Musca 87. 203.
 Muscæ parvæ 195.
 Muscarum oculi 176.
 Muscus 22.
 Musica 127. 281. 305.
 Musica instrumenta 93. 423.
 Musica modulatio 281.
 Musica pulsatio 281.
 Musicæ cantiones 93.
 Musicæ index 305.
 Musicum instrumentum manu pulsare 281. 305.
 Musicus 127.
 Musitando benedicere 243.
 Musitare 235. 243. 283. 298.
 Musitatio 243.
 Mustela 143. 221.
 Mustum 193. 373. 559.

- Mutabile 709.
 Mutare 146. 271. 357. 428. 640. 660.
 Mutare se 66.
 Mutari 111. 146. 709.
 Mutata 709.
 Mutatio 147. 709.
 Mutationes 124. 660.
 Mutatus 271.
 Mutatum fe ostendere 660.
 Mutilus membrīs 423. 537.
 Mutuans 578.
 Mutuare 124. 185. 578.
 Mutuare sub pignore 633.
 Mutuari 124. 185. 578.
 Mutuatio 692.
 Mutuatium 691.
 Mutuo accipere 124. 185. 578.
 Mutuo dare 124. 578. 691.
 Muta 426. 690.
 Mutus 51. 158. 426. 690.
 Mutuum 124. 578. 503. 573.
 Mutuum accipere 124.
 Mutuum exigere 578.
 Mutuum dans 124.
 Mutuum dare 124. 578. 602.
 Myrias 551.
 Myrica 365.
 Myrothecidia 290.
 Myrrha 249.
 Myrrhae fasciculus 475.
 Myrtus 18. 107. 627.
 Myrtus fatua 107.
 Myrtax 337. 672.
 Mysteria 259. 562.
 Mysteria Legis 355.
 Mysterium 562.
 Mystica commentatio 269.
 Mystica enarratio 32.
 Mysticus sensus 448.
- N
- N**Ablia 377.
 Nabliorum theca 729.
 Nablium 168. 279.
 Nahum 519.
 Nævus 249.
 Nam 24. 486.
 Nanus 292.
 Naphtha 295.
 Narcifus 301.
 Nardus 147. 300. 579.
 Nardi spica 147. 605.
 Nares 164. 289.
 Nares discindere maciando 289.
 Naribus suis percussus, *h. e. si-*
mus 238.
 Narrare 337. 355. 664. 742.
 Narratio 355. 656. 664. 709.
 Narthecium 301.
 Nasci 98. 186.
 Nasturtium 368.
 Nasus 17. 141. 164. 289.
- Natalis dies 80.
 Natare 170. 175. 322. 619.
 Natatio 322.
 Natator 620.
 Natatus 322.
 Nates 298. 309.
 Natio 15. 72.
 Nativitas 80. 186.
 Nativitatis dies 80.
 Natu major 527.
 Natum sponte 223.
 Natura 169. 179.
 Natura ingenerata 198.
 Naturæ periti 179.
 Res naturales 242.
 Naturalia 179.
 Naturalis 179.
 Naturalis facultas 179.
 Naturaliter 179.
 Naturalium rerum principium 198.
 Naucerus 254.
 Naves 477.
 Navi migrare 678.
 Navicula piscatoria 91.
 Naviculæ 90.
 Navigare 557.
 Navigium 14.
 Navis 14. 90. 91. 337. 354.
 Navis artifex 344.
 Navis clavus 530.
 Navis malum 756.
 Nauta 254. 337. 354.
 Nazarenus 309.
 Jesus Nazarenus 309.
 Naziræatus 287.
 Naziræus 287.
 Ne 96. 231. 246.
 Ne forte 96. 104. 231. 246. 708.
 Ne ita dixeris 104.
 Ne quando 104.
 Nebula 356.
 Nec 242. 360.
 Necessario 220. 230.
 Necessarium 17. 150. 230.
 Necessarium esse 151.
 Necessarius 230.
 Necessesse esse 129. 133.
 Non est necesse 22. 245.
 Non est necesse dicere 22.
 Necessesse habens 180.
 Necessesse habere 230.
 Necessitas 17. 163. 220. 230. 490.
 Necessitates animi 490.
 Necessitates corporis 490.
 Necessitates validæ 230.
 Negare 205. 216. 229. 707.
 Negantia 707.
 Negativa 707.
 Negativa propositio 707.
 Propositio negativa universalis 707.
 Negatio 195. 229.
 Negator 229.
 Negligentem esse 579.
- Negligere 48.
 Negotia 393.
 Negotiatio 312. 322. 428. 445. 465. 467.
 Negotiatio communis 721.
 Negotiator 323. 445. 465. 570. 724.
 Negotiatores 16. 445. 477. 724.
 Negotium 72. 84. 242. 273. 371.
 In negotio hoc 64.
 Negotium hoc 388.
 Nehemias 519.
 Nemo 17. 18. 231.
 Nemo adverbatur illi 245.
 Nemo est contrarius ipsi 245.
 Nemo dissentit ab ipso 245.
 Nempe 224. 486.
 Nemus 27.
 Neomenia 192.
 Nepos 56.
 Nequam 172.
 Nequaquam 242.
 Neque 20. 231.
 Nere 363.
 Nergal, *Idolum* 300.
 Nervi 194. 267.
 Nervo constringere 204.
 Nervorum congregatio 488.
 Nervos contundere 378.
 Nervos succidere 378.
 Nervus 75. 119. 290. 481. 621.
 Nervus obliiviosus, *sc. loco mo-*
tus, luxatus 84.
 Nervus luxationis 84.
 Nethinæi 304.
 Netum 290. 363. 499.
 Nexus 19. 133.
 Nidui, *Excommunicationis species* 282.
 Nidi 513.
 Nidificare 513.
 In nido gallinarum 771.
 Nidus 513. 641. 684.
 Nidus columbarum 604.
 Nigella 516.
 Niger 11. 36. 495. 624.
 Nigra 11.
 Nigredinis Angelus, *h. e. mortis* 626.
 Nigredinis filius, *h. e. juvenis* 626.
 Nigredo 11. 36. 626. 704.
 Nigredo capillorum 36.
 Nigredinem a Sole, *vel* ab igne contrahere 11.
 Nigrescere 624. 625. 704.
 Nigrum 235.
 Nigrum esse 11. 624. 625. 704.
 Nigrum facere 625.
 Nigrum factum 625.
 Nigrum fieri 495. 532. 625.
 Nihil 236. 269. 272. 620.
 Quasi nihil 236.
 Est ne ergo id nihil? 269.
 Nihil omnino 248. 270. 620.
 Nihil quidquam 212.

- Nihil quidquam est 212.
 Nihili sunt 236.
 Nihilominus 39. 226. 354. 391.
 Nihilum 62. 235. 269.
 In nihilum 269.
 Quasi nihil 231. 269.
 Nilus 291.
 Nimirum 592.
 Nisân 696.
 Nisi 12. 13. 37. 110. 224. 233.
 Nisus 297. 298.
 Niti 330. 352.
 Nitide 477. 487.
 Nitidum 424.
 Nitidum esse 487.
 Nitidus 46.
 Nitor 477. 487.
 Nix 732.
 Nobiles 158.
 Nobilis 48. 621.
 A nobis 234.
 Nobiscum 83. 107. 234. 369.
 Nocens 287. 307.
 Nocere 287. 307.
 Noctu 235.
 Noctua 47. 515. 516.
 Nocturna spectra 172.
 Nod, locus 285.
 Nodi 503. 764.
 Nodosus 537.
 Nodus 537. 546.
 Noe 706.
 Nola 131.
 Nolente ipso 64.
 Nolle 1. 339.
 Nomen 620. 624. 648. 703.
 Nomen abstractum 467. 644.
 Nomen accidentis 644.
 Nomen adjectivum 644. 645.
 765.
 Nomen adjunctum 645.
 Nomen æquivocum 645. 690.
 Nomen aliunde commodatum 645.
 Nomen analogum 354. 645.
 Nomen ambiguum 690. 721.
 Nomen appellativum 644. 765.
 Nomen bonum 704.
 Nomen collectivum 226. 645.
 Nomen commune 394. 721.
 765.
 Nomen compositum 468. 644.
 Nomen concretum 644. 765.
 Nomen conjugatum 645.
 Nomen conjunctum 645.
 Nomen consecutum 645.
 Nomen constructum 645.
 Nomen conveniens 707.
 Nomen Dei 720.
 Nomen denominans 765.
 Nomen denominatum 765.
 Nomen derivatum 644.
 Nomen dispersum 645.
 Nomen Domini 645.
 Nomen ejus 648.
 Nomen expositum 646. 708.
 Nomen filii hominis 693.
 Nomen formæ 644. 765.
 Nomen formæ absolutæ 230. 428.
 465. 468.
 Nomen formæ constructæ 230. 490.
 Nomen formale 765.
 Nomen gentilitium 197.
 Nomen gloriosum 646.
 Nomen homonymum 690.
 Nomen ipforum 648.
 Nomen magnificum, & gloriosum 646.
 Nomen magnum, & sanctum 646.
 Nomen malum 719.
 Nomen metaphoricum 645. 691.
 Nomen meum 648.
 Nomen mutuatum 691.
 Nomen obliqui casus 307.
 Nomen patronymicum 197.
 Nomen plenum 648.
 Nomen plurale 530.
 Nomen pretiosum 646.
 Nomen primitivum 644.
 Nomen proprium 318. 346. 394.
 Nomen proprium viri 318. 693.
 Nomen quatuor litterarum 645.
 Nomen rectum 307.
 Nomen relativum 490. 645.
 Nomen separatum 646.
 Nomen simplex 644.
 Nomen sociatum 645.
 Nomen societatis 644.
 Nomen substantivum 394.
 Nomen synonymum 587. 707.
 Nomen translitivum 645.
 Nomen tuum 648.
 Nomen Verbale 645.
 Nomen univocum 645. 707.
 Nomen vocativi casus 518.
 Nomina communia 107.
 Nomina metaphorica 692.
 Nomina plebeja 107.
 Nomina singularis numeri 428.
 465. 520.
 Nomina synonyma 351.
 Nomina translata 692.
 Nomina univoca 351.
 Nomina vulgaria 107.
 Nomine meo 473. 486.
 Ad formam nominis 717.
 Ad nominis Divini gloriam 245.
 Nominare 446. 544.
 Nominatum exprimere 446.
 Nominatum vocare 446.
 Nominum declinatio 307.
 Non 10. 35. 62. 225. 231. 236.
 242.
 Non est 11. 35.
 Non sunt 11.
 An non? 231.
 Si non 12. 207.
 Ut non 96. 104. 231. 269.
 Non tantum 37. 103.
 Quasi non 231.
 Ut non 231.
 Non est necessarium 35.
 Non est possibile 35.
 Non homo 231.
 Non innocens 10.
 Nonne? 106. 118. 231.
 Nonne est? 114.
 Nona 764.
 Nonaginta 764.
 Nonum 764.
 Nonus 764.
 Præter normam 131.
 Nos 16.
 Noscere 142.
 Nosse 183.
 Nostrum 94.
 Nota, subst. 476. 487.
 Nota, adject. 184.
 Notæ musicæ 306.
 Notaricôn 307.
 Notarii 307.
 Notarius 231.
 Notati maculis 425.
 Notati notis 425.
 Notio 61. 195.
 Notio prima 495.
 Notiones primæ 707.
 Notitia 184. 651.
 Notorium 442. 467.
 Notum 195.
 Notum fieri 651.
 Notum esse 651.
 Notus 396.
 Novacula 7. 75. 262. 339. 355. 626.
 Novem 763.
 November 215.
 Novemdecim 374.
 Novilunium 186. 191. 198.
 Novitas 137.
 Novus 137.
 Nox 235.
 Noxa 137.
 Noxius 10.
 Nube obducere 360. 371.
 Nubere 131.
 Nubes 46. 139. 356. 360. 364. 371.
 Nubes tenuis 539.
 Nubis columna 186.
 Nuces avellanæ 49.
 Nucleus 122.
 Nuda 381.
 Nudare 147. 423. 442. 638.
 Nudari 380. 381. 395.
 Nudatio 381. 395.
 Nudatum 443.
 Nudatus 639.
 Nuditus 381.
 Nudum 413. 438.
 Nudus 59. 381. 639.
 Nugari 664.
 Nullum 212.
 Nullus 17. 231. 272.
 Nullus homo 620.
 Num 16. 35. 104. 116. 212. 227.
 308. 649. 708.

Num de industria? 473.
 Num vere? 473.
 Numellæ 129.
 Numerans Stellas 731.
 Numerare 257. 324. 327. 337. 351.
 595. 731. 768.
 Numerare pecunias 575.
 Numeratio 257.
 Numeratio contractuum 628.
 Numerationes 14.
 Numerator 731. 768.
 Numeri, *liber Sacræ Scripturæ* 519.
 Numeri 438.
 Numeri proportio 197.
 Numeri pluralis vocabulum 245.
 Numeri singularis vocabulum 245.
 Numeri summam colligere 324.
 In numerum pluralem deduci 530.
 Numerus 257. 327. 358.
 Numerus cubicus 394.
 Numerus æquilaterus 394.
 Numerus libri 353.
 Numerus minor 275.
 Numerus pluralis 197. 530. 585.
 Numerus singularis 34.
 Nummaria tessera 101.
 Nummi 104.
 Nummi indivisibiles 468.
 Nummi minimi 468.
 Nummi minuti 439.
 Nummos commutans 273.
 Nummos profundere 47.
 Nummularia mensa 453. 640.
 Nummularia officina 166.
 Nummularius 166. 273. 707.
 Nummulus 275. 439. 466.
 Numquid 16. 20. 104. 118. 231.
 649. 708.
 Nunc 113. 118. 205. 215.
 Ex nunc 118.
 Nundinæ 200.
 Nuntiare 63. 656. 742.
 Nuntii præmium 53.
 Nuntium 53.
 Nuntius 6. 231. 242. 362. 438. 638.
 707. 716.
 Nuntius proprius 707.
 Nupta 311.
 Nuptiæ 109. 161. 167.
 Nuptiale convivium 689.
 Nuptiale donum 687.
 Nuptialis domus 109.
 Nuptialis societas 687.
 Nuptialis thalamus 153.
 Nuptiali carmine celebrari 109.
 Nuptialia cantica 126.
 Nuptialia dona 314.
 Nuptiarum hospites 687.
 Nuptiarum focii 687.
 Nuptui dare 311.
 Nuriel 23.
 Nurus 212.
 Nutare 249. 259.
 Nutriens 548.
 Nutrimentum 124. 335.

Nutrire 124. 440. 467. 548. 579.
 601. 621.
 Nutriti 548.
 Nutritia 457.
 Nutritio 549.
 Nutritius 399. 457. 548. 549.
 Nutrix 188. 399. 467.
 Nutus 571. 594.
 Nympha 292. 308.

O

OB 44. 61. 492.
 Ob id 486.
 Obcæcatus 362.
 Obcæcare 362.
 Obdere pefulum 294.
 Obdormire 97. 193.
 Obdormiscens 306.
 Obdormiscere 285.
 Obdormitio 706.
 Obducere 153. 204. 324. 523.
 Obducere calce 621. 670.
 Obducere materiam 88.
 Obducere nube 36. 371.
 Obducere parietem cæmento 170.
 Obducere sepem 84.
 Obductio 205.
 Obduci tenebris 532.
 Obdurare 154. 191. 526. 748.
 Obdurefcere 526.
 Obediens 487.
 Obedientia 656.
 Obedire 176. 491. 656. 709.
 Obelus 320.
 Obefus 66. 176.
 Obfirmare 154. 748.
 Obfirmare se 152.
 Obfirmatio 154.
 Obfirmatum esse 154.
 Obfirmatus 154. 362. 389.
 Obgannire 458.
 Objectio 180. 526. 749.
 Objectio alia oritur mihi 394.
 Objectio difficilis 528.
 Objectio difficilis est 117.
 Non est objectio 245.
 Objectionem novam proponere 571.
 Objectionem explicare 762.
 Objectionem solvens 762.
 Objectionem solvere 762.
 Objectum 545.
 Objiciendum est 597.
 Objicere 526. 546. 749.
 Objiciens 526.
 Obiter 558. 587.
 Objurgare 287. 307.
 Oblatio 258. 292. 520.
 Oblatio elevationis 562.
 Oblatio fructuum, frumenti, olei, vini 447.
 Oblatio fructuum separatorum 754.

Oblatio pro Domino 755.
 Oblatio pro peccato 140.
 Oblatio pro reatu 140.
 Oblatio magna 755.
 Oblatio separata 447.
 Oblatio spontanea 282.
 Oblatio voluntaria *ex rebus liquidis, vino, oleo &c.* 97.
 Oblationis Sacrificium 584.
 Oblectamentum 441. 573.
 Oblectare 52. 441.
 Oblectare se 52. 360. 397. 441. 664.
 Oblectatio 441. 573. 576.
 Oblectatio continua 596.
 Oblectationes 441. 604.
 Oblia 375.
 Obligare 663.
 Obligare vulnus, *aut* plagam 332. 684.
 Obligari 714.
 Obligatio 8. 19. 34. 163. 714.
 Obligatum esse 714.
 Obligatus 163. 643.
 Oblinere 320. 621. 670.
 Oblinere parietem cæmento 685.
 Oblique 294.
 Obliquitas 378. 394.
 Obliquum 244.
 Obliquum esse 377.
 Obliquum reddere 394.
 Obliquus 377. 394.
 Oblivio 301.
 Oblivioni tradere 175. 301. 636.
 Oblivioni tradi 301. 636.
 Obliviosus nervus, *sc. loco motus, luxatus* 301.
 Oblivisci 175. 301. 636.
 Obloqui 458.
 Obmurmurare 595.
 Obmutescere 13. 91. 427.
 Obnoxium esse 137.
 Obnubilare 360. 371.
 Onubilatio 360.
 Oboli 275. 439.
 Obolus 259. 275. 466.
 Obruere lapidibus 555.
 Obruere repente 732.
 Obruere somno 558.
 Obruti somno 558.
 Obryzum 3.
 Obscæne loquens 279.
 Obscænitatis 305.
 Obscurare 159. 369.
 Obscurari 159. 368. 369. 491. 532.
 Obscuratio 492. 532.
 Obscuri homines 160.
 Obscuritas 11. 14. 28. 36. 143. 159. 383.
 Obscurum 368.
 Obscurum esse 11. 136. 159. 368. 491.
 Obscurus 11. 36. 143. 160.
 Obscærare 53. 404.
 Obscæratio 251. 294.
 Obscærationis precatio 294.

- Obsecro 53. 62. 64. 251. 272.
 Obsepire 141. 320.
 Obfervabilis 290.
 Obfervare 290. 331.
 Obfervare fe 331.
 Obfervatio
 Obfervator 103. 324. 728.
 Obfidere 476.
 Obfidio 476.
 Obfignare 161. 167. 341.
 Obfignare figillo 323.
 Obfignari 161.
 Obfignatio 161. 167. 323. 601.
 Obfignationis annulus 323. 363.
 Obfonium elixum 59.
 Obfetricem agere 186.
 Obfetrices 141. 186.
 Obfetrrix 141.
 Obftinatus 749.
 Obftrepens 428.
 Obftrepere 574.
 Obftruere 161. 170. 179. 328. 341.
 452.
 Obftupescere 498. 617. 618. 653.
 669. 736. 727. 738. 769.
 Obtectio 80. 153. 680.
 Obtegere 80. 153. 172. 204. 214.
 363. 479.
 Obtemperare 656. 709.
 Obtenebrare
 Obtenebrari 159.
 Obtenebratio 159. 492. 532.
 Obtenebrefcere 491.
 Obteftari 319.
 Obteftatio 319.
 Obteftare 11.
 Obteftatio 525.
 Obtruncare 249.
 Obturare 51. 152. 170. 328. 341.
 452. 465.
 Obturari 351. 427.
 Obturatio 161. 465.
 Obturatus 179.
 Obtufum fieri 498.
 Obvelare 153. 363.
 Obvenire 25. 132. 522.
 Obviam 25.
 Obviam fieri 25. 379. 383. 396.
 399. 522.
 Obviam ire 25. 383.
 Obviam venire 399.
 Obumbrare 80. 172.
 Obvolvere 220.
 Occafio 82. 83. 86. 339. 360. 367.
 368. 388. 391.
 Occafione 77.
 Occafionem dare 86. 339.
 Occafionem præbere 82. 339. 391.
 Occafionem quærere 339.
 Occafus Solis 173. 367. 380. 680.
 719.
 Occidens 380.
 Occidentalis 380.
 Occidere 112. 244. 249. 291. 501.
 542. 576.
 Occidere, *de Sole* 367.
 Occiduus 380.
 Occifio 501.
 Occifor 501.
 Occifus 112. 501.
 Occcludere 72. 81. 152. 161. 170.
 175. 318. 323. 328. 341. 516.
 Occclufio 7.
 Occclufus 179. 511.
 Occulta 214.
 Occultare 173. 178. 204. 214. 679.
 Occultare fe 173.
 Occultari 173. 178.
 Occultari, *de Sole* 173.
 Occulte 173. 480.
 In occulto 173. 480. 489.
 Occultum 80. 173. 178. 214. 341.
 391.
 Occultum effe 214.
 Occumbere 629. 679. 719.
 Occumbere, *de Sole* 173. 367.
 Occupari 180. 374. 393.
 Occupatio 7. 72. 84. 177. 181. 371.
 393.
 Occupatum effe 374. 617. 696.
 Occupatus 177. 181.
 Occurrere 25. 41. 379. 383. 396.
 494.
 In occurfum 25.
 Occurfus 25. 399. 495. 545.
 Occurfum Canticum 399.
 Oceanus 23. 41. 178. 191. 405.
 Ocellatio 572.
 Ocellatum 572.
 Ocreæ 178.
 Octavus 739.
 Octo 739.
 October 61. 262. 276.
 Octodecim 374. 739.
 Octoginta 739.
 Octuriones 22.
 Oculi elati 560.
 Oculi orbiculus 85.
 Oculi pupilla 539.
 Oculis intueri 365.
 Oculo benignus 365.
 Oculo malignus 365.
 Oculorum lumen 275.
 Oculorum fuffufiones 138.
 Oculorum tenebræ fubitæ cum
 vertigine 608.
 Oculos demittere 204.
 Oculus 364. 390.
 Oculus benignus 753.
 Oculus illiberalis 754.
 Oculus lacrymans 364.
 Oculus liberalis 753.
 Oculus malus 365. 754.
 Oculus parvus 754.
 Oculus pulcher 364. 753.
 Oculus tenax 754.
 Oculus vituli 359.
 Odio habens 332.
 Odio profequi 332.
 Odiofum 332.
 Odiffe 323. 332. 349. 662.
 Odium 19. 43. 87. 332.
 Odium immeritum 704.
 Odor 52. 566.
 Odorari 566.
 Odoratus 566.
 Odorem fœtidum emittens 745.
 Œconomi 70.
 Œnopolium 250.
 Œfophagus
 Offendere 149. 222. 281. 383. 396.
 747.
 Offendi 748.
 Offendicula 747.
 Offendiculum 339. 747.
 Offenfio 747.
 Offerre 293. 520. 560.
 Officina 150. 166.
 Officina numularia 166.
 Officium 658.
 Officium debitum 163.
 Olera 192.
 Olera elixa 708.
 Olerum falciculi 576.
 Olerum fcoria 576.
 Oleum 654. 708.
 Oleum combustionis 708.
 Oleum Kikinum 537.
 Oleum purificatum fine fœcibus
 426.
 Oleum ricinum 537.
 Oleum rofarum 119.
 Olfacere 566.
 Olim 495.
 Oliva 125.
 Olivæ excuffio 55.
 Olivetum 125.
 Olla 91. 238. 255. 495.
 Olla fervens 731.
 Ollam purgare 81.
 Ollæ 422.
 Olus 192.
 Omen 289.
 Ominari 289.
 Omittere 566.
 Omne 212. 226. 248. 249.
 Omne verbum 224.
 Omne vocabulum 226.
 Omnes 212.
 Omnia 212. 226. 249.
 Omnia hujufmodi 226.
 Omnia ifta 226. 348.
 Omnibus modis 226.
 Omnino 58. 79. 86. 212. 113. 226.
 234. 378. 391. 394.
 Nihil omnino 248. 270.
 Omnino fic 226.
 Quidquam omnino 249.
 Omnipotens 616. 696.
 Omnis 212.
 Omnis dictio 226.
 Omnis res 224.
 Omphax 53.
 Onager 262. 280.
 Onera 175.

- Onerare 175.
 Onerata 175.
 Oneratus 175. 180.
 Onere premi 175.
 Onkelos 348.
 Juxta sententiam Onkelosi 242.
 Onocrotalus 528.
 Onus 170. 175. 177. 105. 289.
 290. 311. 625.
 Onus imponere 175.
 Onusta 175.
 Onustum esse 175.
 Onustus 175. 180.
 Onycha 482. 605.
 Onychinus 58. 261.
 Onyx 17. 58. 222. 482. 605.
 Opacum 387.
 Opem ferre 324. 350.
 Opera 367. 374. 393.
 Opera, *ablat.* 183. 390. 696.
 Opera bona 272.
 Opera inhonesta 229.
 Opera moralia 270.
 Opera turpia 86. 229.
 Operam dare 374. 393. 617. 696.
 Operam assidue dare 725.
 Operari 356. 391. 405. 23. 465.
 Operarios conducens 633.
 Operarius 423. 465. 633.
 Operatio 405.
 Operculum 72. 153. 438. 465.
 Operculum poculi 291.
 Operculum vasis 291.
 Ab opere cessatio 613.
 Operimentum 1. 9. 153. 214. 220.
 Operimentum villosum 80.
 Operire 153. 20. 214. 220. 229.
 324. 355. 363. 479.
 Operis merces 356.
 Opertum esse 363.
 Opertus 355.
 Opes 255. 274. 286. 291. 386. 512.
 Ophir 22.
 Opifex 16. 38. 281. 423. 465.
 Opificium 16. 38. 281.
 Opinari 314. 345.
 Opinatus sum 345.
 Opinio 195. 245.
 Opinione imbutus 345.
 Opitulari 324. 350.
 Opobalsamum 290. 503. 670. 715.
 Oportere 129.
 Oportet 133.
 Oppidanus 545.
 Oppignerare 707.
 Oppignerari 707.
 Oppigneratio 34.
 Oppignerationes 8.
 Opponens 526.
 Opponens se 757.
 Opponere 440. 526. 546. 749.
 Opponere se 757.
 Oppotune 404.
 Opportunitas 360. 388.
 Opposita ex adverso 308.
 Oppositio 305. 757.
 Oppositum 271.
 Oppressio 17. 94. 172. 187. 384.
 643.
 Oppressor 172.
 Oppressores 172. 259.
 Oppressus 376.
 Opprimere 17. 172. 187. 714.
 Opprimere vi, *vel* fraude 172. 355.
 381.
 Opprimi 93.
 Opprobrium exponere 151.
 Opprobrium 46. 151. 157. 213.
 506. 571.
 Oppugnare 235. 476.
 Optare 471.
 Optimates 152.
 Optime 169.
 Optimum 48. 61. 65. 654. 673.
 Opulentia 104.
 Opus 162. 356. 405.
 Opus creationis 269.
 Opus esse 159. 242.
 Opus habens 180.
 Opus habere 129. 159. 484. 490.
 Opus intertextum facere 572.
 Opus perplexum instar retis 513.
 Opus Prhygionicum 577.
 Opus reticulatum 513.
 Ora 16. 17. 72. 214. 221. 323. 336.
 349. 477. 628. 672.
 Ora vestis 672.
 Oraculum 26. 89.
 Oraculum Cœleste 66.
 Orae 323. 480. 672.
 Orare 53. 351. 404. 406. 478. 487.
 Oratio 16. 38. 88. 102. 255. 298.
 399. 406. 478. 622.
 Oratio enunciatiua 38.
 Oratio Historica 32.
 Oratio optatiua 38.
 Oratio profa 233.
 Oratio Rhetorica 243.
 Oratio vehemens 243.
 Oratio vespertina 770.
 Orator 243.
 Oratorie loqui 243.
 Oratorium 418.
 Oratorum princeps 243.
 Oratrix 487.
 Orbare 730.
 Orbari 730.
 Orbatus 730.
 Orbiculare 316. 387.
 Orbiculus oculi 85.
 Orbis 3. 77. 179. 200. 316. 387.
 722.
 Orbis Cœlestis 85.
 Orbis diurnus 196.
 Orbitas 730. 731.
 Orbis 730.
 Ordinamus 534.
 Ordinare 171. 177. 180. 318. 320.
 346. 347. 381. 395. 425. 744.
 747. 748. 770.
 Ordinare capillos 426.
 Ordinari 177. 318.
 Ordinata acies 177.
 Ordinata structura 177.
 Ordinatio 177. 346. 748.
 Ordinatum 346. 381.
 Ordine in verso 443. 467.
 Sine ordine 380.
 Ordines sex Talmudis 714.
 Ordinis caput 346.
 Ordiri 681.
 Ordo 88. 177. 180. 318. 346. 347.
 395. 626. 705. 731. 748.
 Ordo precationum 406.
 Ordo Talmudicus 705.
 Organum 2. 23. 226.
 Organa visus 585.
 Oriens 98. 494. 495. 532.
 Orientalis 98. 305.
 Orientalis plaga 98. 495.
 Orientalis porta 98.
 Originale peccatum 199.
 Originale vitium 456.
 Orion Stella 209. 215. 296.
 Oriri 98. 479.
 Orizon 40.
 Ornamenta muliebria 222. 314.
 501.
 Ornamenta implexa 314.
 Ornamenta capitis muliebria 315.
 Ornamenta capitis virginum 522.
 Ornamenta reticulata 314.
 Ornamentum 171. 222. 360. 456.
 471. 546. 674. 748.
 Ornamentum lecti 523.
 Ornamentum muliebri 251. 527.
 Ornamentum pectoris muliebri
 259.
 Ornare 177. 212. 527. 546. 747.
 Ornare se 546.
 Ornate loqui 243.
 Ornatus, *subst.* 19. 171. 360. 456.
 471. 748.
 Ornatus muliebris 180. 527.
 Ornatus sericus 252.
 Ornus 25.
 Orthodoxi 38.
 Ortus 98. 115.
 Ortus primus diei 495.
 Oryza 24.
 Os, oris 400.
 Ore ad os 456.
 Ore tenuis 456.
 Oris absterio 541.
 Os obscœnum 305.
 Os, ossis 3. 82. 86. 394.
 Oscitare 458.
 Oscula 302.
 Osculari 302.
 Osculum 302.
 Ofor 332.
 Ossa arida 183.
 Ossa cadaverum 173.
 Ossa dactylorum 527.
 Ossifraga 379.
 Zzzzz z Offen-

- Offendere 139. 148. 183.
 Offendere se diversum 660.
 Offendere se mutatum 660.
 Offentum 189. 738.
 Ostii cardo 478.
 Ostiolum 469.
 Ostium 43. 101. 450. 757.
 Ostium ventris muliebris 450. 469.
 Otiari 61. 62.
 Otiosa verba 62.
 Otiosum esse 48. 460. 636.
 Otiosus 49. 62. 179. 289. 460. 684.
 Otium 49. 62. 460. 636.
 Oves 361.
 Oves ferotinae 568.
 Ovi albumen 143.
 Ovi putamen 539.
 Ovi vitellus 146.
 Ovile 92. 141.
 Ovis 16. 470. 562.
 Ovium caula 92.
 Ovum 49. 62.
 Ova parere 186.
 Ovorum conglobatio in ventre gallinae 641.
- P
- P**Abulum 51. 215. 704.
 Pacatum esse 617.
 Pacatus 641.
 In pace quiescat 388.
 Pacem inire 641.
 Pacificus 641.
 Pacis caussa 388.
 Pacifici 74. 464. 576. 742.
 Pacifici certis conditionibus 769.
 Pacta 770.
 Pactum 500. 742. 769.
 Hoc pacto 274.
 Pædagogus 399. 457.
 Pædagogus 399. 457.
 Pagani 425.
 Paganismus 72.
 Paganus 229. 399.
 Pagi 218.
 Pagina libri 102. 387. 425. 542.
 Pagus 229. 424.
 Pala 82. 386. 560.
 Pala annuli 572.
 Pala frumentaria 386.
 Palam 5. 65. 75. 85. 114. 391. 420. 452. 459. 466. 467. 489. 585.
 Palatha ficuum aridarum 88.
 Palatia 515.
 Palatium 20. 49. 58. 108. 406. 459.
 Palatium Regium 177.
 Palatum 142. 166. 262.
 Palea 249. 723.
 Paliurus 23.
 Pallaca 420.
 Pallia 74.
 Pallia ferica 629.
 Pallium 18. 51. 76. 78. 180. 212. 219. 221. 230. 259. 262. 290. 340. 688.
 Pallium scapulare 501. 740.
 Palma 99. 223. 423.
 Palma alapam impingere 748.
 Palmæ figura 223.
 Palmæ folia 244.
 Palmæ ramus 158. 236. 244.
 Palmæ spathula 230. 244.
 Palmæ tenerum, ac molle 535.
 Palmes 197. 286. 358. 372. 609.
 Palmites 684. 692.
 Palmus 130. 176. 449.
 Palpare 83. 249. 267. 449. 469.
 Palpare facere 249.
 Palpebra 741.
 Palpebræ 68. 567.
 Palpitare 445. 478. 479.
 Paludamentum 219.
 Palus, udis 56. 596.
 Palus, i 252.
 Loca palustria 64.
 Panem scindere prandendi caussa 681.
 Panem petere 602.
 Panes propositionis 639.
 Pangere foedus 74.
 Panis 235. 453. 469. 575.
 Panis amylosus 393. 469.
 Panis calidus 517.
 Panis fragmentum 577.
 Panis frustum 577.
 Panis micæ 692.
 Panis molam non expertus 393.
 Panis non molitus 393. 469.
 Panis mucidus 394.
 Panis propositionis 469.
 Panis tortæ 85. 172.
 Pannus lineus 318.
 Pannus menstruatae 31.
 Pannus villosus 747.
 Panthera 421.
 Pantherius 21. 420.
 Papa 40. 424.
 Papillæ caput 394. 402.
 Papillæ circuitus 402.
 Papula 46.
 Papyraci cophini 424.
 Papyrus 424.
 Papyrus 307. 424.
 Par 123. 131. 618.
 Par, & impar 123. 131.
 Ratio par 87. 114.
 Par boum 399.
 Par Sapientum 123. 131.
 Argumentum a pari 87.
 Parabola 268. 405.
 Per modum parabolæ 104.
 Parabola uti 268.
 Parabolam proponere 268.
 Parabolice 104.
 Parabolice loqui 268.
 Paracletus 445.
 Paradisus 86. 429.
 In Paradiso sit anima ejus 769.
 Paradisus sit requies ejus 39.
 Paragogium 199.
 Paragraphus 353.
 Paralipomenon libri 103. 520.
 Paranympus 687.
 Paraphraſis Chaldaica 750.
 Paraphernalia 345.
 Parare 127. 177. 207. 356. 385. 420. 731. 747.
 Parafanga 442.
 Parafca 346. 447.
 Parafceve Paſchæ 420.
 Paratum 748.
 Paratum esse 385.
 Paratus 10. 127. 200. 385.
 Parcere 138. 164.
 Parcus 540.
 Pardus 292. 308.
 Parenthesis 355.
 Parere 198. 666.
 Paries 6. 26. 70. 71. 88. 99. 142. 222. 320.
 Parietem cæmento incruſtare 170. 685. 720.
 Parietem cæmento obducere 170. 179. 685. 720.
 Parietes 88.
 Parietes Altaris 672.
 Pariter 107. 114. 137. 162. 401.
 Parium marmor 93.
 Parius lapis 93.
 Parma 358. 757.
 Parma se armare 757.
 Parma se munire 757.
 Paropſis 248. 478.
 Pars 74. 147. 165. 173. 258. 292. 364. 405. 421. 423. 516. 544. 733.
 Pars abſciſſa 346.
 Pars dimidia 405. 459.
 Pars extrema 397. 456.
 Pars magna 585.
 Pars major 585.
 Pars posterior 8.
 Pars ſæculi futuri 165.
 Pars ſexta 721.
 Pars ſiniſtra 653.
 Pars terræ 572.
 Pars tertia 737.
 Parſa 442.
 Parſimonia 540.
 Ex parte 394. 456. 473.
 Ab omni parte 486.
 Partes 107. 117. 405.
 Partes ſex Talmudis 714.
 Partes ſeparatæ 466.
 In partes diſtractum eſſe 165.
 In partes diſſindi 733.
 Participem efficere 721.
 Participem eſſe 690.
 Particula 405. 423. 733.
 Particulæ 453.
 Particulare 36. 226.
 Particularis res 439.
 Particularia 466.

- Particularis 439. 466.
 Particularis providentia 36. 439.
 Particularis prædicatio 439.
 Particularitas 439. 466.
 Particulariter 466.
 Partim 271.
 Partiri 147. 405. 421. 441. 459.
 Partitio 165. 405.
 Partum juvare 186.
 Parturiens 186.
 Parturientis fella 608. 723.
 Parturire 49. 198.
 Parva 99. 128.
 Dicitio parva 128.
 Parvâ, *nomen Magi* 438.
 Parvitas 536.
 Parum 128. 132. 275. 508. 509.
 538. 709.
 Parum vitii 709.
 Parum certe abest 400.
 Parvuli 548.
 Parvulus 100. 125. 176.
 Parvum 98. 131.
 Parvum esse 128.
 Parvum fieri 128.
 Parvus 100. 125. 128. 131. 132.
 508.
 Pascere 11. 124. 440. 467. 573.
 Pascha 421.
 Pascha est hodie 457.
 Paschæ Parasceve 421.
 Paschæ vespera 393. 421.
 Paschales agni 421.
 Pascuum 441. 573.
 Passer 482.
 Passio 204. 341. 465.
 Passus 123. 423.
 Pastio 441.
 Pastor 440. 467. 573.
 Pastor fidelis 593.
 Pastoralis pera 771.
 Pastu se reficere 57.
 Patachiel, *nomen Angeli* 408.
 Patella 341.
 Paterfamilias 43. 44.
 Pater 1.
 Pater noster 38.
 Patera 404. 458.
 Pathach 450. 464.
 Pathach parvum 469.
 Cum Pathach notare 450.
 Pathachatio, *notatio cum Pathach*
 450. 469.
 Pathachatum, *notatum cum Pa-*
thach 450.
 Patibulum 128. 478. 487. 503.
 Patina 478.
 Patritius 197.
 Patrocinium causæ 353.
 Patronus 54.
 Patrum Capitula 456.
 Patrum Traditiones 771.
 Patruus 7. 133.
 Paucitas 128. 275. 509.
 Paucum 132.
 Pavens 401.
 Pavere 96. 401. 727.
 Pavidus 96.
 Pavimentum 6. 320. 323. 525. 576.
 Pavimentum lapideum 576.
 Pavimentum sternere 576.
 Paulatim 128. 132. 366. 509. 538.
 Paulisper 128. 471.
 Paulo ante 353. 460.
 Paulo post 128. 353. 460. 539.
 Paululum 471.
 Pavo 170. 179.
 Pavones 170.
 Pavor 55. 93. 96. 124. 128. 157.
 401. 458. 709. 727.
 Pauper 160. 327. 351. 371.
 Paupercula 160.
 Pauperem fieri 328. 351.
 Pauperem reddere 328. 351.
 Paupertas 104. 327. 351. 371. 393.
 Ad paupertatem redigere 328.
 Pauca 465.
 Pauxillum 128. 709.
 Pax 636. 641.
 Pacis habitaculum 310.
 Pax tibi 641.
 Pax sit vobis 641.
 Paxilli 267.
 Paxillum 324.
 Ad peccandum inducere 163.
 Peccare 137. 163. 164. 340. 636.
 Peccati auctor 140.
 Peccati expiatio 140.
 Peccator 137. 140.
 Peccatum 137. 140. 164. 340.
 Peccatum Originale 199.
 Hostia pro peccato 140.
 Peccen 355.
 Peccere 341. 355. 426.
 Peccinare 355. 525.
 Peccine radere 525.
 Pectorale 100.
 Pectoris ornamentum muliebre
 259.
 Pectus 137. 285.
 Pecuarii 75.
 Pecudes 71.
 Pecudes ferotinae 24.
 Pecudis ferreae facultates 470.
 Servi pecudis ferreae 470.
 Peculiare 446.
 Peculiaria 466.
 Peculiaris 197.
 Peculium 316.
 Peculium facere 345.
 Pecunia 215. 255. 259. 274. 320.
 715.
 Pecuniæ 96. 104. 256. 275.
 Pecuniarum judicia 256.
 Pecunias magnas in parvas com-
 mutare 466.
 Pecunias numerare 470. 696.
 Pecus 16. 75. 311. 470. 696.
 Pecus ferrea 470.
 Pecoris abactor 306.
 Pecu a pedibus excoiare 554.
 Pede anteriori constrictus 554.
 Pedere 389. 752.
 Pedes 554.
 Pedes, itis 554.
 Pedetentim 277.
 Pedibus maculofum 554.
 Pedibus varium 554.
 Pedibus stupere 731.
 Pedibus suis percussus, *h. e. clau-*
dius 238.
 Pedica 301.
 Pediculorum multitudo 509.
 Pediculi 105.
 Pediculus 509.
 Pediculus pomi, *cerasi &c.* 394.
 684.
 Pedis luxatio 715.
 Pedis planta 441.
 Pedis talus 20. 444.
 Pedites 554.
 Pedom articuli 444.
 Pedom tali 525.
 Pehdr 423.
 Pelagus 405. 459.
 Pelecanus 517. 528.
 Pellem detrahere 147. 539.
 Pellere 103.
 Pelllex 235. 420.
 Pellicere 609. 617. 684.
 Pellis 76. 147. 265. 478. 510. 539.
 Pellis animalis 639.
 Pellium aptator 639.
 Pelves 499.
 Pelvis 129. 337. 707.
 Vox penacuta 391.
 Penates 759. 771.
 Pendere 732.
 Pendulum esse 104.
 Pene 508.
 Penes 68. 83. 323. 477.
 Penetralia 17.
 Peniculamenta 82. 727.
 Peniculamentum 477.
 Penis caput 364.
 Penitus 79. 85. 212. 213. 234. 378.
 394.
 Penna 3. 70.
 Pentateuchus 519.
 Pentecostes Festum 693.
 Penuaria 20.
 Penula 262.
 Penus 22.
 Penuria 153.
 Pepla 204.
 Pepla muliebra 150.
 Peplum 224. 364. 558. 688.
 Peplum muliebre 204.
 Pepones 48.
 Per 114. 195. 390. 394.
 Per manus 195. 90.
 Per manus tabellarii 390.
 Pera 90. 104. 166. 756.
 Pera pastoralis 771.
 Peragere 356.

- Peragrarè 619.
 Perceptum 660.
 Percipere 584.
 Percipere emmodum 720.
 Percipere emolumentum 720.
 Percipere lucrum 720.
 Percipere utilitatem 720.
 Percolare 354. 715.
 Percolatum 335.
 Percussio 133. 162. 223. 238. 245.
 251. 299. 308. 503. 540.
 Percussus 178. 238.
 Percussus naribus, *h. e. sinus* 238.
 Percussus pedibus suis, *h. e. claudus* 238.
 Percutere 133. 162. 176. 178. 223.
 238. 251. 271. 281. 299. 307.
 337. 680. 726.
 Percutere calcitrando 49.
 Percutere cervicem pugno 748.
 Percuti 245.
 Perdens 135.
 Perdere 2. 79. 134. 225. 330. 421.
 464. 508. 538. 615. 626. 650.
 677. 708.
 Perdi 2. 79. 330.
 Perdices 421.
 Perditio 2. 79. 134. 162. 226. 330.
 464. 509. 538. 677. 708.
 Perditio temporis 226.
 Perditor 615.
 Perditum 134.
 Perdix 517.
 Perducere 167.
 Peregrinari 72. 84. 193.
 Peregrinus 11. 36. 73. 84. 92. 291.
 Perennis 737.
 Fons perennis 737.
 Perennitas 737.
 Perfecte 79.
 Perfecte ambulare 641.
 Perfecte incedere 641.
 Perfecte vivere 641.
 Perfecti 79.
 Perfectio 79. 630. 642. 677. 708.
 739.
 Perfectum 79. 86. 630.
 Perfectum asserere 691.
 Perfectum reddi 79.
 Perfectus 79. 641. 739.
 Perferre 414.
 Perficere 79. 263. 573. 677.
 Perfici 79. 707. 739.
 Perfide 681.
 Perfide agere 337. 630. 641.
 Perfidia 681.
 Perficare 295. 301. 303.
 Perflatilia 559.
 Perfluere 286.
 Perfodere 37. 153. 154. 161. 218.
 298. 422. 465.
 Periodi 427.
 Perfossio 161.
 Perforare 48. 165. 298. 309. 494.
 576.
 Perforari 295. 427.
 Perforatum 298.
 Perfrictæ frontis 362. 389.
 Perfringere 425. 443. 723.
 Perfugere 383.
 Perfunderè 293.
 Perfundi 263.
 Pergamena 72.
 Pergamenum 147. 510. 539.
 Pergere 762.
 Pergere recta 762.
 Peribolus 70. 81. 729. 768.
 Peribolo cingere 81.
 Periclitari 327. 351.
 In periculo constitutus 351.
 In periculo esse 351.
 In periculo versari 327.
 Periculum 292. 308. 327. 351.
 Periculum facere 292. 308.
 Perinde ac 113.
 Perinde ac si 37. 44. 106.
 Perinde est, ac 224.
 Periodus 464.
 Periodus aperta 461.
 Peripheria 70. 191.
 Periphraſis 113. 228.
 Peripfema 571.
 Perire 2.
 Peristylia 386.
 Perita 195.
 Periti Astronomiæ 731.
 Peritum esse 142.
 Peritus 120. 142. 195.
 Peritus dicendi 243.
 Peritus Juris 14.
 Peritus Legis Divinæ 200.
 Perizomata 129.
 Permanere 138. 164.
 Permiscere 62.
 Permissum 112. 118. 312. 458.
 Permissum reddere 681.
 Permittere 188. 312. 566. 607. 681.
 Permutare 146. 147. 271. 428. 640.
 660.
 Permutatio 147. 165. 271. 428.
 Perna 547.
 Pernæ porcorum 547.
 Pernoctans 47.
 Pernoctare 47.
 Pernoctatio 47.
 Perpendere 48. 92. 103. 377. 731.
 747.
 Accurate perpendere 103.
 Perpendicularum 679. 747.
 Perpeti 314.
 Perpetuum 367. 766.
 In perpetuum 447. 769.
 Perpetuus 392.
 Perplexitas 70. 314. 340. 380. 566.
 694.
 Perplexum 314. 340.
 Perplexum esse 314. 340. 380. 609.
 694.
 Perplexum reddere 609. 694.
 Perplexus 314. 694.
 Vir perplexus 694.
 Perquirere 53. 59. 449. 465. 469.
 Perquiri 378.
 Perrumpere 443. 447. 723. 757.
 Persæ 585.
 Perscribere
 Perscrutans 154.
 Perscrutari 51. 55. 153. 154. 377.
 449.
 Perscrutatio 51. 449.
 Perscrutator accuratus, & curiosus 103.
 Perscrutatio 558. 708.
 Perscrutionem pati 558.
 Perscrutor 558.
 Persia 442.
 Persæ 442. 448.
 Perscribere 222.
 Perscrutio 85.
 Persequi 177. 558. 587.
 Perseverare 314.
 Persia 442.
 Persolvere 442. 595. 641.
 Persona 16. 77. 84. 444. 467.
 Persona prima, *apud Grammaticos* 102.
 Persona secunda 275. 308. 460.
 Persona tertia 342. 356.
 Personæ tertiæ pronomina 342.
 356.
 Duæ personæ 105.
 Tres personæ Deitatis 84.
 Personare 11. 424. 556. 656.
 Personarum prædo 529.
 Personas accipere 292.
 Perpergere 282.
 Perpicere 547.
 Perpicue 59. 65. 114. 468.
 Perpicuum 65. 468.
 Perpicuum esse 164.
 Perpicuum est 65.
 Perpicuum fieri 164.
 Perstrepere 556. 615.
 Persuadere 404. 609.
 Persuasio 404. 617. 684. 694. 696.
 Persuasus 345.
 Perterrefacere 93.
 Perterrere 258.
 Pertica 19. 24. 212. 500.
 Pertinens 706.
 Pertinere 339. 340.
 Pertinet ad superiora 707.
 Pertingere 251. 383. 396.
 Perturbare 45. 51. 293. 365. 379.
 603. 609. 669. 694.
 Perturbari 45. 293.
 Perturbati 293.
 Perturbatio 45. 62. 204. 293. 615.
 669.
 Perturbatum esse 380.
 Perturbatus 293.
 Pervenire 108. 251.
 Perverſa 377. 451.
 Perverſe agere 340. 361.
 Perverſitas 111. 172. 231. 323. 340.
 361.

361. 378. 443. 451.
 Perveritates 111. 361.
 Perverfum 330. 340. 451.
 Perverfum esse 377.
 Perverfum reddere 377. 726.
 Perverfus 111. 330. 361. 362. 377.
 384. 392. 394. 451.
 Pervestigare 53. 449. 468.
 Pervestigatio 449.
 Pervestigatores 52.
 Pervertere 139. 323. 330. 339. 340.
 341. 355. 362. 377. 508.
 Pervicacia 389.
 Pervicax 362. 389.
 Pes 554. 587.
 Pes pomi, cerasi &c. 394.
 Pes luxatus 259.
 Pesik 465.
 Pessulo claudere 244. 357.
 Pessulum 70. 281. 358.
 Pessulum obdere 294.
 Pestilentia 39.
 Pestis 39. 105. 250.
 Pestis mortifera 271.
 Petalo 547.
 Petere 53. 64. 168. 404. 553. 602.
 625. 691. 765.
 Petere panem 602.
 Petere cornu 281. 282.
 Petere sagittis 82. 83. 555.
 Petere faxis 555.
 Petiolus 684.
 Petitio 53. 64. 251. 603. 692.
 723.
 Petitiones 53.
 Petra 174. 210. 476. 528. 621.
 Petrarum fissuræ 680.
 Petroselinum 221.
 Petulantia 481.
 Petalculus 281.
 Phalera 229.
 Phantasia 104.
 Pharetra 7. 16. 729. 768.
 Pharisæus 467.
 Pharmaca 19.
 Phafe 421.
 Phasiani 420.
 Phiala 3. 129. 337. 404. 458.
 480.
 Philosophantes 459.
 Philosophi Divini 37.
 Philosophia 459.
 Philosophia politica 103.
 Philosophus 459. 766.
 Phlebotomum 533.
 Phoenix 138.
 Phrygio 476.
 Phrygionicum opus 476. 577.
 Phthisis 625.
 Phylacterium 418.
 Physica 198.
 Physici 166. 179. 198. 585.
 Pica 2. 192.
 Pictor 476. 486.
 Pictorum tabulæ 381.
 Pictum 476. 486.
 Pictura acus 577.
 Pietas 151.
 Acu pictum 476.
 Pictura 486.
 Piger 143. 363. 394.
 Pigmentum 52.
 Pignorari 633.
 Sub pignore mutuare 633.
 Pignus 633. 707.
 Pignus rei immobilis 22.
 In pignus accipere 633.
 Mulieres pigræ 394.
 Pigritia 135. 143. 363. 579. 601.
 Pigritia torpere 394.
 Pigrum esse 394. 579. 601.
 Pila lusoria 225.
 Pilei 204.
 Pileus 142.
 Pili 49. 287.
 Pili labri superioris 672.
 Pilis asper 539.
 Pilos evellere 262.
 Pilosum fieri 44. 60.
 Pilosus 670.
 Pilus 49. 250. 290. 335. 670.
 Pilus caprinus 362.
 Pincerna 250. 271. 677.
 Pincernarum præfectus 271.
 Pingere 476.
 Pingere acu 476.
 Pingere sibi 209.
 Pinguedo 65. 148. 401. 654. 708.
 709. 749.
 Pinguedo porci 709.
 Pinguetere 90. 120. 401.
 Pinguetere fimo 130.
 Pinguetere factio 401.
 Pinguetere fieri 50. 176. 180.
 Pinguetere 90.
 Pinguis 57. 65. 66. 91. 401. 654.
 Pinus 627.
 Pinnæ piscium 477.
 Piper 459.
 Pipire 298.
 Pinfere 20. 144.
 Piscari 474.
 Piscator
 Navicula piscatoria 91.
 Piscina 23. 58.
 Pisceinæ 23. 445.
 Piscis 208. 285.
 Piscium pinnæ 477.
 Piscium signum 307.
 Piscium squamæ 157.
 Pistor 289.
 Pistorum magister 289.
 Pium esse 563.
 Pius 120.
 Pitom, *nomen urbis* 452.
 Pix 128. 218. 295.
 Pice obducere 128.
 Placare 216. 404. 458. 575. 617.
 Placari 404. 595.
 Placatio 404. 595.
 Placenta 82. 144. 158. 335. 360.
 370. 511.
 Placenta igne confata 375.
 Placenta mellita 28. 103. 715.
 Placenta prunis cocta 375.
 Placentæ 19. 85. 220. 671.
 Placentam educens 261.
 Placentas coquere 144.
 Placide 285. 742.
 Placentulæ 215.
 Placere 222. 673.
 Plaga 109. 162. 223. 238. 245. 251.
 397.
 Plaga Aquilonaris 482.
 Plaga Australis 101.
 Plaga livens 680.
 Plaga mortifera 250.
 Plaga Mundi 560. 587.
 Plaga Orientalis 98. 495.
 Plaga Septentrionalis 482.
 Plagam obligare 332.
 Plagarius 529.
 Plagis afficere 281.
 Plagis affici 223.
 Planctum edere 336.
 Planctus 12. 335. 371.
 Plane 203.
 Planeta 211. 286. 306.
 Planetarum, & Stellarum cultores 391.
 Plangere 12. 17. 336.
 Planities 56. 139. 193. 672.
 682.
 Planta 297.
 Planta pedis 441.
 Plantæ 690.
 Plantare 297. 690.
 Plantatio 297.
 Plantator 690.
 Plantinus 30.
 Plantulæ 690.
 Planus locus 682.
 Platanus 96.
 Platea 18. 138. 163. 406. 459. 502.
 562. 621. 680. 707.
 Platea, *avis* 516. 528.
 Plateæ 449.
 Plato 459.
 Plaudere 175. 337. 680. 748.
 Plaustra 318.
 Plaustrum 358. 387.
 Plaustrum septem Stellarum 384.
 Plaustrum agens 387. 392.
 Plebejus 107. 369. 388.
 Plebs imperita 369.
 Plecrum 393.
 Plejades 209.
 Plenitudo 254.
 Plenum esse 254.
 Plenus 254.
 Plerique ipsorum 585.
 Pleuritis 473.
 Plicatio capillorum muliebrum 510.
 Plicaturæ 539.

- Plorare 50. 574.
 Ploratus 50.
 Pluere 252.
 Pluma 70.
 Plumbum 221.
 Plumbum album 515.
 In numero plurali 585.
 Pluralis locutio 585.
 Pluralis vox 585.
 Pluralis numeri vocabulum 245.
 Pluralis numerus 197. 355. 585.
 Pluralitas 197.
 Plurimum 180. 316. 317. 550. 614.
 Plurimus 317.
 Plus 194.
 Pluvia 252. 552. 586.
 Pluvia lucida 46.
 Pluvia serotina 240. 241.
 Pluvia tempestiva 552.
 Pluvia vehemens 318.
 Pluviæ 564.
 Pluviæ cohibitio 56.
 Pluviam demittere 252.
 Poculi operculum 291.
 A poculis 677.
 Præfectus a poculis 677.
 Poculum 206. 207. 211. 438. 528.
 Podex 46. 179.
 Poena 443. 467. 513. 542. 730.
 Poena afficere 730.
 Poenæ subtractio 151.
 Poenam exigere 723.
 Poenitens 167.
 Poenitentia 167. 726.
 Poenitentia duci 166. 726. 766.
 Poenitentiam agens 66.
 Poenitentiam agere 155. 167. 726.
 Poenitere 155. 166. 288. 726.
 Poesis 458.
 Poeta 458. 704.
 Poetica 704.
 Ars Poetica 704.
 Poeticum carmen 704.
 Polire 235. 477. 715. 716.
 Polite 477.
 Politicus 103.
 Philosophia politica 103.
 Pollex 12.
 Cribrum pollinarium 249.
 Polluere 67. 122. 173. 174. 180. 244. 312.
 Polluere se 130. 423.
 Pollui 81. 312. 423.
 Polluta 312.
 Pollutio 67. 130. 173. 180. 312.
 Pollutum 244.
 Pollutum esse 173. 312.
 Pollutum pronuntiare 312.
 Pollutum reddere 312.
 Pollutus 130. 180. 312.
 Polus 346. 536.
 Polus Antarcticus 346. 536.
 Polus Aquilonaris 536.
 Polus Arcticus 346. 535.
 Polus Australis 536.
 Polus Borealis 346.
 Polus Meridionalis 536.
 Polus Septentrionalis 536.
 Pomarium 429.
 Pompa 420.
 Cum pompa 420.
 In pompa 459.
 Pomum 139.
 Pomum medicum 749.
 Ponderare 747. 768.
 Ponderatio 717.
 Ponus 289. 290. 420. 679. 717. 747.
 Ponus centenarium 513. 542.
 Ponus unum 269.
 Ponere 303. 320. 621. 622. 704. 741. 748.
 Ponere castra 681.
 Ponere fiduciam 730.
 Ponere fundamentum 689. 690.
 Pons 83. 87.
 Pons fractus 87.
 Pons latus ex multis arboribus confectus 772.
 Pontifex 734.
 Pontifex Maximus 106. 113.
 Pontifex Romanus 40. 424.
 Poples 569.
 Populi 267.
 Populi terræ 369.
 Populus 11. 15. 72. 369. 392.
 Populus hæreticus 427.
 Populus alba, arbor 231.
 Porca agri 73.
 Porci pinguedo 709.
 Porcorum pernae 547.
 Porcorum setæ 527.
 Porcus 139.
 Porrectio 193.
 Porri 222.
 Porrigere 193.
 Porriigo 304.
 Porro 349. 360. 702. 726. 766.
 Porrum 222. 516.
 Porta 2. 43. 101. 367. 404. 697. 757.
 Porta Orientalis 98.
 Portare 175. 289. 301. 311. 414. 320. 345. 678. 717.
 Portentum 189. 738.
 Porticus 11. 18. 323. 442. 466. 575.
 Portio 147. 167. 258. 335. 405. 453.
 Portio numerata, & certa 292.
 Portus 308. 339.
 Poscere 723.
 Positio 704. 744.
 Posse 186. 205. 275.
 Possessio 7. 75. 152. 512. 541.
 Possessio hæreditaria 192.
 Possessor 192.
 Possibile 40.
 Possibile est 6. 22. 40.
 Non est possibile 22.
 Possibile, & impossibile 274.
 Possibilia 40.
 Possibilibus 40.
 Possibilitas 40.
 Possidendum dare 152.
 Possidere 152. 512. 541.
 Possidere jure hæreditario 192.
 Post 8. 34. 59. 360. 731.
 Postea 34. 59. 71. 84. 207. 224. 226. 378. 391.
 Posteaquam 59. 84. 205.
 Posterior 59.
 Posterior pars 8.
 Posteritas 9. 129.
 Posterior 5. 59.
 In posterum 251.
 Postes 299.
 Posthac 251. 388. 391.
 Postis 123. 337. 339.
 Postpositum 8. 34.
 Postquam 59. 115. 181. 203. 205. 207. 225. 226.
 Postremo 9. 346. 378.
 Postremum 9. 59.
 Postridie 185.
 Postulare 53. 64. 691. 723. 765.
 Postulatio 53. 603. 692.
 Postulationes 766.
 Potare 33. 677.
 Potatio 689.
 Potationis continuatio 737.
 Potator 677.
 Potens 68. 152. 205. 384. 749.
 Potentem esse 152. 748.
 Potentes 178. 205.
 Potenter se gerere 68.
 Potentia 69. 142. 152. 186. 225. 749.
 Potentia materialis 115.
 Fieri potest 22. 40.
 Numquid fieri potest? 40.
 Quantum fieri potest 22. 40.
 Potestas 112. 186. 261. 578. 600. 640.
 In potestate constitutus 578.
 Potestate præditus 578.
 Potestatem accipiens 579.
 Potestatem dans 579.
 Potestatem facere 640.
 Potestatem habens 579. 640.
 In potestate plurium, h. e. pa- lam 578.
 Potestates 142.
 Potio 677. 689.
 Potius 194.
 Potum præbens 677.
 Potum præbere 677.
 Potus 541. 677. 678. 689.
 Potus confectus ex aromatibus 541.
 Potus inebrians 559.
 Potus infusus 271.
 Practica 396.
 Practica præcepta 396.
 Practicum 396.

- Practicus 396.
 Præ 274.
 Præbere causam 82. 86.
 Præbere cibum 11.
 Præbere occasionem 82. 86.
 Præcedens 495.
 Præcentor 139. 297. 325. 594.
 Præcepta 218. 542.
 Præcepta affirmativa 396. 475.
 Præcepta intellectualia 396. 475.
 Præcepta iubentia 396.
 Præcepta theōrica 396.
 Præcepti filius 475.
 Præceptor 550.
 Præceptum 425. 474. 486.
 Præceptum affirmativum 396.
 Præceptum negativum 231. 396.
 Præceptum practicum 396.
 Præcidere 74. 230. 423. 479. 408. 515. 516.
 Præcidi 515.
 Præcipere 425. 474. 486.
 Præcipitare 248. 367. 615.
 Præcipitare se 384.
 Præcipitium 685.
 Præcipui 197.
 Præcipuum 180.
 Præcise 105.
 Præcisio
 Præcisum 544.
 Præco 220. 230.
 Præcoces 51.
 Præcocia 50. 157.
 Præcognita 532.
 Præconium 230.
 Præcox 51.
 Præcox fructus 50.
 Præcurrere 558.
 Præda 46. 47. 161. 244. 359. 474.
 Prædari 46. 47. 141. 147. 164. 181. 359. 641.
 Prædestinatio 85. 544.
 Prædicabile in Logica 60.
 Prædicamenta 347.
 Prædicamentum 38.
 Prædicamentum determinatum 84.
 Prædicamentum qualitatis 84.
 Prædicare 53. 63. 220. 311.
 Prædicare beatum 27.
 Prædicare felicem 27.
 Prædicatio Logica 355.
 Prædicatio particularis 466.
 Prædicatum 226. 311. 715.
 Præditus ingenio crasso 86.
 Prædo 17. 47. 84. 237. 244.
 Prædones 244. 259.
 Præfatio 199. 469. 530. 420. 448.
 Præfecti 22. 40. 57. 111. 323.
 Præfecti militares 22.
 Præfecti militiæ 22.
 Præfecti satellitum 510.
 Præfecti fortis 99.
 Præfectura 22. 40. 106.
 Præfectura minor 572.
 Præfectus 10. 16. 21. 22. 40. 100. 106. 111. 176. 258. 297. 316. 341. 355. 558.
 Præfectus a poculis 677.
 Præfectus ærario 173.
 Præfectus belli summus 459.
 Præfectus equarum 76.
 Præfectus pincernarum 271.
 Præficere 257. 375.
 Præfici 257.
 Præfracte agere 427.
 Præfigere 492.
 Prægnans 360.
 Prægnantem esse 357.
 Præire 494.
 Prælegere 517. 544.
 Præliari 72. 281.
 Prælum 281. 520.
 Prælum committere 281.
 Prælongus membrisi 685.
 Prælum 349.
 Prælum olivatum 536.
 Præmatura 157.
 Præmissum 8. 34.
 Præmittere 532.
 Præmium 3. 442. 633.
 Præmium nuntii 53.
 Præmonere 512. 750. 771.
 Præmonitio 136. 512. 771.
 Præordinatum 544.
 Præparare 127. 207. 385. 420. 527. 747.
 Præparatio 748.
 Præponderare 230.
 Præponderatio 230.
 Præponere 257. 532.
 Præpositio 546.
 Præpositus 16. 258. 316.
 Præpostere 443. 467.
 Præpotens 68. 616.
 Præputiatum esse 382.
 Præputiatus 382.
 Præputii amputatio 74.
 Præputii præcisio 271.
 Præputium 380.
 Præputium attractum habens 265.
 Præputium auferre 382.
 Præputium præcidere 271.
 Præputium absciendens 271.
 Præputium habens 382.
 Præputium suppressum 382.
 Præscindere 167. 433.
 Præscindi 423. 516.
 Præsens 115. 275. 308. 630. 706.
 Præsentia 275. 308. 585.
 Præsentia Dei 707.
 Præspe 23.
 Præsertim 103. 466.
 Præses 22. 40. 100. 106. 111. 401.
 Præses consilii 54.
 Præsidet 57. 111.
 Præsidia 331.
 Præstans 48. 169. 194. 360.
 Præstantem esse 48.
 Præstantia 169. 194. 366. 391. 548. 674.
 Præstantissimum 61. 664.
 Præstare 360. 499.
 Præstigiæ 566.
 Præstigiator 158. 230.
 Præstigiatores 155.
 Præstigiatrix 158.
 Præstigiis uti 222. 230. 566.
 Præstolari 222. 268. 277. 314. 617.
 Præsul 280.
 Præsumptuosus 465.
 Præter 56. 64. 131. 242.
 Præter ea 131.
 Præter id 131.
 Præter me 65.
 Præter normam 131.
 Præter nos 65.
 Præter pauca 131.
 Præter unum 62. 269.
 Præterea 56. 349. 702. 726. 766.
 Præterire 146. 147. 357. 359. 387.
 Præteritum tempus 387.
 Præternaturale 179.
 Præterquam 37. 56. 65. 233.
 Prætextus 367.
 Prætorium 11.
 Prævalere 84. 186. 230. 297. 748. 749.
 Prævenire 494. 532.
 Præventus 532. 164.
 Prævidere 138. 547. 584.
 Pragmaticus 465.
 Prandere 57.
 Prandia 169.
 Prandii absterfio 54.
 Prandio excipi 24.
 Prandio frui 24.
 Prandium 169. 127. 335. 681.
 Pratum 7. 56.
 Pratum virens 566.
 Prava 377.
 Pravitas 378.
 Pravum esse 377.
 Pravum reddere 377. 394.
 Pravis 377. 394.
 Precari 150. 351. 406. 478. 487.
 Precatio 53. 399. 478.
 Precatio matutina 379. 625.
 Precatio nocturna 625.
 Precatio obsecrationis 294.
 Precatio supererogatoria 188.
 Precatio vespertina 379. 625.
 Precatio viæ, h. e. iter faciendum 766.
 Precationis hora 720.
 Precationis tempus 720.
 Liber precationum 406.
 Precatorium 418.
 Preces 150. 478.
 Preces propitiatoriæ 328.
 Precum monumenta 418.
 Liber precum propitiatoriarum 328.
 Prehendere 746. 748.
 Prehensio 7.
 Premens 93.

- Premere 17. 93. 101. 137. 361.
 376. 488. 662.
 Premi 93.
 Presbyteri 527.
 Pressio 93. 99.
 Pressum 93.
 Pressura 93. 362.
 Pressura olivarum 744.
 Pressura uvarum 744.
 Pressus sermo 93.
 Prester ignitus 685.
 Pretii æqui 703.
 Pretii gravitas 200.
 Pretii magni 200.
 Pretii vilis 200. 703.
 Pretii vilis esse 124.
 Pretiosa res 247.
 Pretiosum 191.
 Pretiosum esse 191. 200.
 Pretiosus 191. 200.
 Pretium 96. 104. 147. 171. 428. 757.
 Pretium rei 703.
 Pretio comparare 130.
 In pretio esse 191.
 Magno pretio 131.
 In pretio habere 191.
 Vili pretio 131.
 Pretium redemptionis 444.
 Pridem 495.
 Primarium 14.
 Primarius 316.
 Primas 25.
 Primipara 50.
 In primis 56.
 Primitiæ 50. 548. 681. 753.
 Primitiæ messis 370.
 Primitiva vox 198.
 Primitivus 51.
 Primitivus fructus 50.
 Primitivi fructus 50.
 Primo 587.
 Primogenita 50.
 Primogenitum 50.
 Primogenitum instituere 50.
 Primogenitum pariens 50.
 Primogenitura 50.
 Primogenituræ jus 50.
 Primogenituræ jus dare 50.
 Primogenitus 50. 105.
 Primores 548. 550.
 Primum 14. 495. 528. 539. 587.
 Primus 50. 136. 162. 495.
 Princeps 16. 25. 176. 280. 289. 341.
 401. 440. 467. 548. 550. 578.
 640. 720.
 Princeps Oratorum 243.
 Principale 101. 180.
 Principatum administrare 720.
 Principatum gerere 720.
 Principatum tenere 686.
 Principatus 24. 551. 686. 720.
 Princeps 176. 178. 420. 548. 550.
 575.
 Principia, apud Physicos 532.
 A principio 495.
 In principio 495.
 Principiorum auctores, h. e. Physi-
 sci 166. 175.
 Principium 5. 450. 495. 532. 548.
 681. 729. 767.
 Principium diei 495.
 Principium rei 587.
 Principium rerum naturalium 198.
 Prior 495. 532.
 Prioritas 532.
 Priscus 495.
 Pristinus 532.
 Privari 388.
 Privatum 234.
 Privatio 388. 542.
 Privatus 388.
 Privilegia 600.
 Privilegiatus 579.
 Prius 495.
 Priusquam 231. 359. 388. 532.
 Pro 83. 147. 165. 271. 272. 305.
 366. 391. 640. 643. 729. 772.
 Pro eo 147. 165.
 Pro ipis oravit 252.
 Pro viribus 421.
 Proavus 1.
 Probabile 442. 467.
 Probabiliter 345. 442. 467.
 Probabilitas 442.
 Probare 44. 48. 61. 64. 292. 308.
 327. 484.
 Probata fidei 272.
 Probatio 44. 48. 61. 202. 292. 308.
 452. 585.
 Probatio evidens 199.
 Probatum 44.
 Probatum esse 48.
 Probatus 56. 64. 148. 271. 274.
 Probris afficere 70. 151. 157.
 Probris afficiens 46. 153.
 Probro exponere 151. 157.
 Probrum 70. 99. 151. 157. 381. 506.
 Probus 120.
 Procedere 296.
 Procella 125. 128. 367.
 Procellis agitare 367.
 Proceres 40. 448.
 Proceres Regni 4.
 Proceritas 68.
 Procerus 68.
 Homo staturæ proceræ 68.
 Processus aquarum 281.
 Procidere 74. 296. 570.
 Proclamare 11. 220. 230. 517. 656.
 Proclamatio 230.
 Proclivitas hominis ad malum
 200.
 Procul 109. 116. 565.
 Procul ablit 164.
 Procul amovere 282.
 Procul esse 565.
 Proculcare 100.
 Procumbere 74. 148. 316.
 Procumbere in genua 58. 221. 377.
 Procurationis literæ 628. 706.
 Procurator 40. 353. 445. 467.
 Prodere 259. 274.
 Prodesse 111. 194. 199. 703.
 Prodigere 46. 61.
 Prodigious 189. 738.
 Prodigus 120.
 Prodire 72. 296. 309.
 Proditio 241.
 Proditor 274.
 Producere 24. 60. 293. 296. 309.
 479. 565.
 Producere botros 82.
 Producere fructum 2. 284.
 Producere grana 82.
 Producere vermes 736.
 Productio 296. 297. 429.
 Profana 144.
 Profanare 144. 312. 423.
 Profanari 144. 150. 422.
 Profanatio 165.
 Profanum 144. 145. 422. 464.
 Profanum facere 144.
 Profanum fieri 144.
 Profanum haberi 422.
 Profanus 144. 146. 423.
 Profectio 109. 289. 290.
 Profecto 37. 58. 65. 527.
 Proferens 309.
 Proferre 60. 199. 296. 309. 367.
 Proferre fructum 284.
 Proferre in publicum 11.
 Professio 444.
 Proficere 111. 194. 199. 327.
 Proficisci 6. 108. 109. 289. 557.
 Profigare 603. 615. 708.
 Profigatio 708.
 Profluere 91.
 Profluvio laborare 752.
 Profluvium 91.
 Profugere 282. 383.
 Profugus 383. 622.
 Profundere 26. 296. 615.
 Profundere nummos 47.
 Profunditas 369. 475.
 Profunditates 369. 475.
 Profunditates fœdæ 401.
 Profundum 369. 475. 680.
 Profundum esse 369.
 In profundum deprimi, figi, in-
 figi 679.
 Profundum petere 487. 679.
 In profundum sculpi 719.
 Profundus 369.
 Profusio 515.
 Profusio inanis seminis 704.
 Progenies 186. 585.
 Prognere abunde instar repti-
 lium 565.
 Progredi 24. 557.
 Progreffus 297.
 Prohibere 19. 39. 211. 251. 258.
 274.
 Prohibitio 274. 312. 376.
 Prohibitio universalis 39.
 Prohibitum 19. 39.

- Projectura, *prominens aedificii pars* 296.
 Projicere 129. 173. 179. 296. 510. 571. 615. 753.
 Projicere se 571. 615.
 Projicere funda 510. 615.
 Projici 173. 571. 615.
 Prolatio 61. 296. 297. 447. 664.
 Prolatum 447.
 Proles 186.
 Prolixe 41.
 Prolixe de re aliqua agere 24.
 Prolixitas 41.
 Prolixum esse 24.
 Prologus 469. 632.
 Prolongari 41.
 Proloqui 280. 726.
 Prominentia 62.
 Prominere 62.
 Promissio 61. 292.
 Promittere 61. 189.
 Promotor 353.
 Promotus 353.
 Promovere magistrum 352.
 Promptitudo 129. 133.
 Promptuaria 743.
 Promptum 695.
 Promptus 10. 129. 130. 554. 586.
 Promulgare 11. 220. 230. 656.
 Promulgatio 137. 220.
 Pronomen 113. 228.
 Pronomina 229.
 Pronomina *tertiæ personæ* 342. 356.
 Pronominum affixio 355.
 Pronubus 687.
 Pronuntiare 61. 106.
 Pronuntiare reum 137.
 Pronuntiatio 61.
 Pronuntiatum 447.
 Procœmium 352.
 Propagari 52. 748.
 Propagines 260. 608.
 Propago 609. 684.
 Propago vitis 260.
 Prope 107. 114. 203. 349. 352. 369. 394.
 Prope esse 520.
 Propellere 93. 261. 322.
 Propemodum 508.
 Properare 55. 340.
 Propere 45.
 Propheta 139. 278.
 Prophetæ 39. 519.
 Prophetæ minores 203.
 Prophetam agere 278.
 Prophetia 279. 290.
 Prophetica lectio 403.
 Prophetissa 278.
 Propinquum esse 352. 520.
 Propinquus 520.
 Propitiatorum 218.
 Propitium esse 138. 164. 272. 328.
 Propitius 272.
 Propitius esto nobis 164.
 Propola 337.
 Proponere 621.
 Proponere sibi 207. 225.
 Proponere ænigma 138. 268.
 Proponere audiendum 656.
 Proportio 395. 547.
 Proportio eadem 269.
 Proportio numeri 197.
 Propositio 117. 197. 199. 532. 715.
 Propositio absoluta 715.
 Propositio affirmativa 163. 715.
 Propositio conditionalis 770.
 Propositio conversa 715.
 Propositio indefinita 715.
 Propositio individui 715.
 Propositio major 532.
 Propositio minor 532.
 Propositio moralis 486.
 Propositio negativa 163. 707. 715.
 Propositio negativa universalis 707.
 Propositio particularis 715.
 Propositiones absolutæ 355.
 Propositiones contradictoriæ 716.
 Propositiones contrariæ, *vel oppositæ* 117. 305. 715.
 Propositiones impossibiles 715.
 Propositiones necessariæ 716.
 Propositiones oppositæ 716.
 Propositiones repugnantes 716.
 Propositiones simplices 355.
 Propositionis duæ sunt partes, *subiectum, & prædicatum* 715.
 Propositionis Logicæ pars 165.
 Propositionis terminus 84.
 Propositum 207. 225. 345.
 Ex proposito agens 225.
 Proprie 185.
 Proprietas 144. 169. 197. 248. 270. 345. 715.
 Proprietates 194. 197. 257. 270.
 Proprietates Dei 765.
 Proprium 144. 197. 316.
 Nomen proprium 316.
 Propter 43. 44. 60. 65. 75. 77. 107. 114. 147. 166. 245. 251. 252. 272. 274. 366. 374. 388. 391. 473. 486. 492. 620. 645. 693. 703. 708. 747.
 Propter dolorem 727.
 Propter eos 60. 252.
 Propter eum 44. 61. 245. 252. 380.
 Propter hoc 366. 388.
 Propter me 44. 60. 61. 252.
 Propter maiorem 727.
 Propter nos 252.
 Propter quid? 102.
 Propter te 44. 61.
 Propterea 34. 43. 60. 61. 65. 366. 388. 392. 492. 620. 693. 704. 708. 727.
 Propterea quod 44. 252. 274. 703.
 Propterea quod non 620.
 Propterea ut 60. 61. 75. 258.
 Propugnacula 515.
 Propugnaculum 154. 222. 260. 375. 476. 484. 525.
 Prorex 14.
 Prorogare 24.
 Prorogari 41.
 Prorogari 24. 41.
 Prorumpere 72.
 Profusus 79. 86. 212. 213. 226. 378. 394.
 Prosa oratio 243. 469.
 Profapia 197.
 Profapiarum liber 41.
 Prosbol 438.
 Profelytum fieri 72. 84.
 Profelytus 73. 84. 634.
 Prosequi 558.
 Prosit 164.
 Profopœja 243.
 Prosperari 222. 478. 487.
 Prosperitas 286. 478. 487. 641.
 Prosperum efficere 478.
 Prosperum esse 478.
 Prospicere 92. 147. 324. 614. 695.
 Prosterne 148. 221. 230. 722.
 Prostitulum 408.
 Prostituere 72. 427. 465.
 Prostrare 148. 221. 230. 296.
 Prostrare se 627.
 Prostrati 764. 771.
 Prostrati viribus 764. 771.
 Protectio 80. 419.
 Protegere 80. 151. 153. 324. 609.
 Protendere 193. 441.
 Protendi 193.
 Proterve 75. 85.
 Protervia 443.
 Protervius 154. 262. 443.
 Protesior contra te 771.
 Protestari 750. 771.
 Protractio 24. 281. 771.
 Protrahere 265. 277. 280. 281.
 Provenire 284. 479.
 Proventus 16. 284. 358. 367.
 Proverbia 38. 765.
 Proverbia Salomonis 519. 703.
 Proverbium 268. 405. 622.
 Proverbium vulgare est 107.
 Providentia 695.
 Providentia Dei 695.
 Providentia Divina 695.
 Providentia generalis 695.
 Providentia particularis 36. 749. 695.
 Providere 138. 614.
 Provincia 92. 103. 112. 138. 163. 248. 290. 406. 695.
 Provincialis 103.
 Provisio 139.
 Provocare 81. 82. 149. 278.
 Provocare ad iram 149. 553.
 Proxenetæ 337.
 In proximo 353.
 Proximus 520. 603. 687.
 Prudens 142. 316. 327. 426. 707.
 Prudenter agere 222.
 Aaaaaa 2 Pru-

- Prudentia 316. 327. 707.
 Pruina 76. 85. 218.
 Pruna 79. 160. 177.
 Pruna ignita 579.
 Prunæ 626.
 Prurigo 81. 142. 157.
 Pruritus 142.
 Pfallere 127. 305.
 Pfallmi 38. 519. 764.
 Pfallmi Davidis 769.
 Pfallmodia 127.
 Pfallmus 297.
 Pfallteria 127. 423.
 Pfalltes 127. 306.
 Pfalltriæ 127.
 Pflora scabies 81.
 Ptolomæus 734.
 Pubertatis annos ingredi 44.
 Pubes 466.
 Pubescens 60.
 Pubescens virgo 44. 60. 488.
 Pubescere 44. 60. 488.
 Publicanus 273.
 Publicare 44. 2. 467.
 Publicatio 442.
 Publicatio sententiæ 469.
 Publice 75. 85. 420. 442. 459. 466.
 489. 585.
 In publico 75. 459.
 Publicum 75. 427. 442. 467.
 In publicum proferre 11.
 Publicus apparatus 420.
 Pudefacere 46. 149. 215.
 Pudefaciens 153.
 Pudeferi 46.
 Pudenda 46. 50. 342. 377. 381. 501.
 Pudenda muliebria 535.
 Pudendorum revelatio 86. 381. 395.
 Pudendum 356. 758.
 Pudendum mulieris 342.
 Pudere 46. 61. 213.
 Pudicitiam vi eripere 17.
 Pudor 46. 213. 215.
 Pudore afficere 212.
 Pudore affici 152. 213. 215.
 Pudore confundi 152. 153.
 Pudore dignus 46.
 Pudore suffundere 46. 149. 215.
 Pudore suffundi 46. 61. 153. 212.
 215.
 Puella 44. 172. 367. 536. 548.
 Puella lasciva, petulans 443.
 Puella spuria 690.
 Puellæ 198.
 Puellula 44.
 Puer 100. 120. 171. 186. 188. 198.
 367. 548.
 Puer collectitius 690.
 Puer spurius 690.
 Pueritia 128. 172. 188. 367.
 Puerorum magistri 338.
 Puerorum nutritius 457.
 Puerpera 135.
 Puerulus 171. 367. 548.
 Pugillares 460.
 In pugillum colligere 511.
 Pugillus 153. 249. 511. 669.
 Pugionis vagina 729.
 Pugnare 72. 235.
 Pugnatum est 72.
 Pugno cædere 748.
 Pugno cervicem percutere 748.
 Pugnus 130. 580.
 Pulcher 181. 194.
 Pulcher valde 180.
 Pulcherrimum 673.
 Pulchre 181. 194. 278. 305. 539.
 Quam pulchre 181.
 Pulchritudo 181. 194. 196. 278.
 305. 673.
 Pulchrum 278. 305. 675. 748.
 Pulchrum esse 181. 199. 673.
 Pulchrum facere 673.
 Pulchrum est 181.
 Pulchrum haberi 673.
 Pulex 443.
 Pullatus 11. 143.
 Pulli asinarum 234.
 Pulli asinorum 7. 234.
 Pulli avium 439.
 Pulli columbarum 21.
 Pullulantia 479.
 Pullulare 286. 479. 488.
 Pullulatio 479. 488.
 Pullus 361. 364.
 Pullus asini 361.
 Pullus avium 74. 296. 361. 743.
 Pulmentum 59. 542.
 Pulmo 585.
 Pulfare 251.
 Pulfare campanam 547.
 Pulfare fides 305.
 Pulfare manu instrumentum mu-
 sicum 281. 305.
 Pulfatilia instrumenta 381.
 Pulfatio fidium 281.
 Pulfatio musica 281. 305. 306.
 Pulfationes fidium 281.
 Pulfator instrumentorum musico-
 rum 305.
 Pulfus campanæ 547.
 Pulfus tintinnabuli 547.
 Pulvillus 577.
 Pulvinar 53. 208.
 Pulvinar cervici subjectum 18.
 Pulvini 357.
 Pulvinus 208.
 In pulverem redigere 625.
 Pulvis 3. 21. 375. 393.
 Pulvis fœnoris 3. 585.
 Pulvis lethalis 331.
 Pulvis olerum 576.
 Pulvis tenuissimus 361.
 Pulvis thuris 57. 394.
 Pulvisculus 445.
 Pumbedita 459.
 Pumilio 292. 308.
 Puncta vocalia adscribere 298.
 310.
 Punctare 298. 310.
 Punctatio 310.
 Punctator 310.
 Punctatum 310. 522.
 Liber punctatus 298.
 Punctis notare 298.
 Punctis notati 425.
 Punctum vocale 310.
 Puncturæ 215.
 Pungere 57. 106. 298. 378. 394.
 467.
 Punire 126. 372. 513. 542.
 Pupilla 43. 77. 85. 539.
 Pupillus 194.
 Pura 94.
 Purgamentum 110. 320.
 Purgare 59. 65. 110. 129. 354.
 Purgare alvum 707.
 Purgari 94.
 Purgatio 94. 95. 485.
 Purgatum 129. 335.
 Purificare 59. 94.
 Purificare se 94.
 Purificari 298.
 Purificatio 94.
 Purim 694.
 Puritas 59. 126.
 Purpura 23. 467.
 Purpurea vestis 467.
 Purum 129. 335.
 Purum efficere 298.
 Purum esse 59. 94. 125. 298.
 Purum habere 94.
 Purum pronuntiare 94. 125.
 Purum reddere 354.
 Purus 59. 94. 126. 129. 298.
 Pusilla alba 45.
 Pusilla in pulmonibus 174.
 Pusillæ 54. 488. 636. 643.
 Putamen ovi 539.
 Putans 345.
 Putare 96. 159. 314. 715.
 Putatio 502.
 Putarunt 315.
 Ut tu putas 345.
 Putavi 345.
 Puteus 42. 83. 218. 424.
 Putidum 744.
 Puto ego 345.
 Putor 355.
 Putredo 51. 254. 477. 576. 604.
 Putrefactio 51. 394.
 Putrefactiones 394.
 Putrefieri 146. 394.
 Putrefecere 394. 576.
 Putridum 340.
 Putridum evadere 576.
 Pygargus 94.
 Pygmeus 308.
 Pyra 93.
 Pyropus 184.
 Pyrorum pediculi 32.
 Pyrum 3. 32.
 Pytho 96. 126.
 Python 451.

Pythones 44. 96.
Pyxis 69. 673.

Q

Quadragesima 476.
Quadragesimæ jejunium 476.
Quadrans sicli 545.
Quadragesima 552.
Quadrangulum 586.
Figuræ quadratæ 394.
Quadrans 654.
Quadratum 552. 586.
Quadrati diameter 244.
Quadraturæ 552.
Quadrigea 549.
Quadruplicata 262.
Quadruplicia 552.
Quæ? 246. 269.
Quæ ratio? 246.
Quæ utilitas? 246.
Quædam 201. 516. 544.
Quænam? 35. 108.
Quænam istæ? 10.
Quærere 44. 48. 51. 53. 56. 64.
377. 439. 720.
Quærendum est 197. 198.
Quæso 53. 62. 64. 193. 251. 272.
Quæstio 53. 64. 603. 692. 749.
Quæstio contra explicationem, &
solutionem allatam 727.
Quæstio contraria 526.
Quæstio difficilis 536.
Quæstio soluta est 312.
Quæstionem obijcere 449.
Quæstiones dubiæ 355.
Quæstiones, & responsiones 771.
Quæstionis dubiæ solutio 312. 444.
Quæstionis explicator 771.
Quæstor 73.
Quæstum facere 111.
Quæsumus 53. 64.
Quale 35.
Qualenam? 97.
Quali 329.
Qualis 108.
Qualitas 35. 198. 347.
Qualitates 270.
Qualitates quatuor primæ, sc.
calidum, frigidum, humidum,
siccum 198.
Qualitatis prædicamentum 35. 84.
Qualiter 35.
Quam 226. 246. 269.
Quamdiu 22. 26. 269.
Quamobrem 15. 37. 233. 252. 272.
620.
Quamobrem? 704.
Quamplurimum 234.
Quaprimus 207. 225.
Quamvis 20. 21. 39. 68. 83. 335.
Quamvis sic 20.
Quandiu 225. 227. 359.
Quando 205. 224. 230. 277. 347.
Quando? 10. 267. 268.

Ne quando 104.
Quandoque 32. 386. 388. 396. 668.
Quandoquidem 71. 115. 181. 207.
225. 492.
Quantitas 227. 246. 269. 270. 347.
Quantitas continua 227.
Quantitas discreta 227.
Quantitas propositionis 227.
Quanto magis 20. 24. 33. 222.
226. 230. 246. 387.
Quanto minus 20. 222. 226. 230.
Quantum 227.
Quantumlibet 226.
Quantus, a, um 246.
Quapropter 63. 75.
Quare 15. 34. 37. 38. 97. 272. 620.
Quare? 246.
Quarta 545.
Ex quarta generatione abnepotes
552.
Quarta pars 552.
Quartus 552.
Quasi 13. 37. 68. 108. 115. 205.
224. 715.
Quasi nihilum 231.
Quasi non 231.
Quassare 576. 669.
Quassatus 574.
Quatenus 224. 246. 269.
Quatere 178.
Quatuor 552.
In quatuor partes dividere 552.
Quatuordecim 374.
Quemadmodum 10. 35. 108. 115.
203. 213. 224. 226. 227. 230.
246. 269. 492. 708.
Quercus 12. 49. 51. 627.
Querela 12. 17. 572. 574. 595.
Queri 491. 574.
Questus 492.
Qui, quæ, quod 87. 94. 102.
Quia 24. 25. 41. 77. 84. 87. 252.
272. 766.
An quia? 87.
Quid 257. 270.
Quid? 246. 269.
Quid illud est? 246. 269.
Quid hoc rei est? 246.
Quid inde sequitur? 244.
Quid tibi curæ est? 36.
Quid tua interest? 36.
Propter quid? 246.
Quidam, *sing. numeri* 68. 516.
544.
Quidam, *plur. numeri* 18. 201.
271.
Quidam exponunt 198.
Quidam Interpretes 198.
Quidditas 269. 270.
Quidem 400. 528.
Quidquam 212. 210. 220. 248. 256.
272. 274. 450.
Quidquam omnino 249. 270.
Nihil quidquam 226.
Nihil quidquam est 212.

Quidquid sit 226.
Quies 200. 285.
Quies animi 526.
Quiescens 684.
He quiescens 391.
Quiescentia Pe, *sive prima ra-*
dicali Jod 391.
Quiescere 48. 285. 306. 609. 617. 636.
Quiete 288. 306. 636. 715.
Quietem afferre 285.
Quietem largiri
Quietum esse 617. 636. 671. 715.
Quietum reddere 176. 458.
Quietum reddi 176.
Quietus 617. 684.
Quilibet *sing.* 18. 68. 136.
Quindecim 374.
Quin etiam 20. 39. 243.
Quinquaginta 149.
Quinque 97. 147.
Quinta pars 149.
Quintus 149.
Quintale 542.
Quinternio 542.
Quippe 87.
Quis 257.
Quisnam? 10. 97.
Quisque 17. 18. 68.
Quisquiliæ 110.
Quo? 16. 38.
Quo ibo? 38.
Ex quo 225. 226.
Ex quo quidem 528.
Quod 25. 40. 201.
Quod? 246. 269.
Eo quod 44. 147. 257. 272.
Quod si 39. 110. 116.
Quod etsi 20.
Quod ita est 36.
Quod si non ita est 102.
Quod ipsum est 94.
Quod meum 94.
Quod tuum 94.
Quodammodo 203. 486. 715.
Quodcumque 249. 270.
Quodnam? 10.
Quomodo 10. 35. 108. 115. 213.
486.
Quomodo? 10. 35. 108. 115.
229.
Quomodo enim 225.
Quomodocumque 486.
Quoniam? 16.
Quoniam 24. 25. 41. 87. 252. 272.
491. 528.
Quoniam vero 491. 528.
Quoque 20. 56. 234.
Quorsum? 16. 38. 97. 246. 269.
Quorsum id? 244.
Juxta sententiam quorundam 243.
Quot 227. 269.
Sicut quotannis 660.
Quotidie 717.
Quousque? 10. 16. 35. 102. 108.
268. 359.

- R**
- R** Ab 581.
 Rabbà 582.
 Rabban 550.
 Rabbanà 551.
 Rabbanai 551.
 Rabbanan 550.
 Rabbanut 551.
 Rabbi 551. 581.
 Rabbinatui proximus 353.
 Rabbinii putant 315.
 Rabbinicus sermo 244.
 In Rabbinum promotus 352.
 In Rabbinum promovere 352.
 Rabbinum creare 452.
 Rabbinum ingeniosus, perspicax 167.
 Racemare 367.
 Racemi 171. 367.
 Radere 76. 82. 85. 251. 272. 355. 715.
 Radiatio 309.
 Radiatio Solis 309.
 Radicales litteræ 198. 720.
 Radicalis 720.
 Radicatio 686.
 Radices 720.
 Radices agere 686.
 Radicitus 489.
 Radii rotæ 153.
 Radii Solares 309.
 Radius splendens 523.
 Radius textoris 82.
 Radix 25. 198. 378. 394. 620. 686. 720.
 Radix rei 695. 620.
 Raf 551.
 Rambam 9.
 Ramentum 82. 715.
 Rami 608. 609. 692.
 Rami incurvati 216.
 Ramorum densitas 566.
 Ramos arborum inferere 592.
 Ramos dilatate 609.
 Ramos expandere 609.
 Ramos extendere 609.
 Ramosum 375.
 Ramuli cum glutino ad capiendas aves 694.
 Ramus 120. 372. 375.
 Ramus ficuum 197.
 Ramus palmæ 236.
 Ramus tener 609.
 Ramusculus 121.
 Ranæ 105. 380. 533.
 Rapa 228.
 Rapax 141.
 Rapax sæm. 47.
 Rapere 3. 74. 84. 141. 149. 161. 164. 181.
 Raphael 6. 23.
 Raphanus 488.
 Raphanus major 738.
 Rapi 178.
 Rapidus 268.
 Rapiens 164.
 Rapina 17. 74. 84. 141. 161.
 Rapinæ 141.
 Raptare per terram 178.
 Raptari 178.
 Raptim 307.
 Raptor 17. 84. 141.
 Raptores 149. 259.
 Raptum 74. 84. 164.
 Raptum a feris 178.
 Raptus mente 181.
 Raro 275.
 Rarum 539.
 Rarum fieri 511.
 Rarus 511.
 Ratio 73. 76. 272. 355. 715. 159. 175. 177. 180. 352. 450. 585.
 Quæ est ratio? 272.
 Ratio alia 102.
 Ratio par 87. 114.
 Ratione 395.
 Pro ratione 400.
 Rationem habere 614. 695.
 Rationes 159.
 Rationes falsæ 225.
 Rationes perfectæ 80.
 Ratiocinatio 117. 159.
 Rationale 160.
 Animal rationale 102.
 Rationes demonstrativæ 199. 309.
 Rationes probabiles 309.
 Rationis dictamen 717.
 Ratum 189. 686.
 Ratum esto 15.
 Ratum reddere 686.
 Rau 551. 582.
 Raziël, nomen Angeli 408.
 Reatus 27. 137.
 Oblatio pro reatu 27.
 Reatus sanguinis 96.
 Rebbi 582.
 Rebelle 262. 339. 349. 355. 757.
 Rebelle esse 262.
 Rebellio 262. 340. 355. 617.
 Rebelliones 262.
 Rebellis 262. 339. 340. 355.
 Recalcitrans 54.
 Recalcitrare 49.
 Recalcitratio 54.
 Recalvasser 78.
 Recalvatio 78.
 Recedere 6. 124. 131. 282. 306. 320. 321. 323. 330. 359. 364. 473. 565. 580. 673. 726.
 Recens 106. 137. 243. 419. 566.
 Recensere 337. 664.
 Recensere per genus, familiam, aut genealogiam 185.
 Recenseri 327.
 Recensio 327.
 Receptaculum 492.
 Receptio 492. 529. 538. 622.
 Receptor alicujus rei 529.
 Recessio 323. 444.
 Recessus 321. 444.
 Rechab 569.
 Recipere 491. 529. 538.
 Recipere se 506.
 Recitatio 664.
 Reconciliari 404.
 Recondere 80. 178. 213.
 Recondere in thesaurum 22.
 Reconditum 89. 178.
 Recordari 95.
 Recreare 559. 587.
 Recreari 243. 559.
 Recreatio 526. 560.
 Recreatio animi 545.
 Recta 763.
 Recta contendere 762.
 Recta deducere 762.
 Recta ire 762.
 Recta pergere 762.
 Rectæ 673.
 Recte 41. 181. 194. 207. 763.
 Recte ais 169.
 Rectificare 770.
 Rectificatio 202. 230.
 Rectitudo 202. 222. 763.
 Rector 89. 306.
 Rector Academiæ 200.
 Rectorum 24. 107. 207. 222. 230. 448. 763. 771.
 Rectorum esse 143. 202. 222. 731. 747.
 Rectorum facere 762.
 Rectorum fieri 747.
 Rectorum habere 222.
 Rectorum videri 193. 222.
 Rectorum mors 527.
 Recubare 551.
 Recumbere 330. 629.
 Recumbere facere 552.
 Redarguere 287.
 Reddere 78. 107. 111. 184. 303. 442. 641. 726.
 Reddere amentem 669.
 Reddere benevolam 575.
 Reddere candidum 138.
 Reddere certum 27.
 Reddere contentum 404.
 Reddere crassum 81.
 Reddere excellentem 194.
 Reddere falsum 225.
 Reddere foetidum 43. 355.
 Reddere innes 48.
 Reddere irritum 48.
 Reddere malum 43.
 Reddere mendacem 225.
 Reddere sapientem 142.
 Reddere securum 176. 404.

- Reddi 726.
 Redditio 184. 703.
 Redemptio 444.
 Redemptionis pretium 444.
 Redemptor 67. 444.
 Redigere ad paupertatem 328.
 Redigere in pulverem 625.
 Redimere 67. 121. 444.
 Redimi 121.
 Redimicula 510. 547.
 Redimire 503.
 Redire 107. 111. 114. 139. 164.
 322. 702. 726.
 Reditus 114. 367. 727.
 Reditus annui 22. 25.
 Reducere 111. 139. 293. 580.
 726.
 Reduci 726.
 Redundans 194. 340. 673.
 Redundans membris 685.
 Redundantia 340. 673. 716.
 Redundare 260. 401. 672.
 Referre 175. 442. 559. 726.
 Referri ad aliquid 702.
 Refertum 180.
 Reficere 57. 285. 577.
 Reficere se 526. 559.
 Litteræ reflexæ, *sive curvæ* 216.
 Reflexum 216.
 Reflorescere 479.
 Refrænare 127.
 Refragari 339. 355.
 Refrigeratio 526. 545.
 Refrigeratio spiritus 545.
 Refrigerium 526.
 Refugii urbes 506.
 Refugium 506. 622.
 Refutare 103.
 Refutatio 49. 62.
 Secundus a rege 14.
 Regem constituere 254.
 Regero ego 726.
 Reges 519.
 Regere 88. 306. 339.
 Regia 49. 406.
 Regina 253. 615.
 Regimen 353. 355.
 In regimine positum 102.
 Regio 26. 28. 92. 103. 248. 290.
 E regione 213. 227. 281. 357.
 Regio sublunaris 229.
 Regis satellites 558.
 Regius morbus 192.
 Regnare 254.
 Regni proceres 4.
 Regno præficere 254.
 Regnum 254.
 Regnum impietatis 273.
 Regnum impium 273.
 Regula 225. 720.
 Regula universalis 226.
 Excipitur a regula 226.
 Regulus 157. 452.
 Rejestamentum 320.
 Rejestio 49.
 Rejestio cum contumelia 278.
 Rejicere 53. 103. 247. 263. 279.
 328. 501. 565. 636. 753.
 Rejestitium 328.
 Relatio 347. 353.
 Relatum 490.
 Dictio relativa 490.
 Nomen relativum 490.
 Relativum 229.
 A religione deficere 650. 708.
 Religio Christianorum 106.
 Religio Ismaelitarum 106.
 Religio Turcarum 106.
 Religiosus 287.
 Relinquere 194. 566. 603. 607.
 Relinqui 607. 691.
 Et reliqua 79. 119. 226.
 Reliquæ 603. 692.
 Reliquum 194. 603. 692. 706.
 Reliquum esse 194. 603.
 Reliquum facere 603.
 Reliquum fieri 691.
 Reliquus 603. 622.
 Remanere 381. 691.
 Remanere superflitem 603.
 Rem habere 551. 657. 659.
 Remex 620.
 Remi 620.
 Remigare 557. 619.
 Remiges 620.
 Remissio 147. 272. 328. 601. 608.
 Remissum esse 579. 601.
 Remissum faciens 601.
 Remissum fieri 579.
 Remittere 272. 328. 402. 579. 652.
 681.
 Remorari 7.
 Remotio 352.
 Remotio cineris 756.
 Remotum esse 565.
 Remotus 565.
 Removere 93. 139. 352. 359.
 386. 405. 420. 444. 460. 565.
 753.
 Remus 557. 620.
 Renes 211.
 Renum calculus 479.
 Renovare 137.
 Renuere 339. 355.
 Renuntiare 137.
 Reparatio 509. 538.
 Repagulum 328. 358. 748.
 Reparatio 748.
 Repellere 93. 103.
 Rependere 78. 86. 467. 641.
 726.
 Repente 38. 183. 195. 443. 469.
 Repente circumdare 732.
 Repente obruere 732.
 Mala repentina 469.
 Repentina mors 164. 709.
 Repentina vastitas 637.
 Repentinus 469. 709.
 Repentinus casus 637.
 Reperere 125. 565.
 Reperire 630. 706.
 Repete 114.
 Repetere 107. 660. 723. 765.
 Repetitio 661.
 Repetitio debiti, *aut alterius rei*
 723.
 Replere 254.
 Repleri 254.
 Repletio 254.
 Repletus 254.
 Reponere 80. 178. 320. 480. 489.
 618. 622. 726.
 Reponere in thesaurum 22.
 Repono ego 726.
 Reponunt 727.
 Reportare 175. 726.
 Reportare mercedem operæ 3.
 Repositorium 112.
 Repræputiatus 265.
 Reprehendere 186. 207. 215. 287.
 307.
 Reprehensibilis 307.
 Reprehensio 186. 215. 287. 307.
 Reprehensor 215.
 Reprimere 205.
 Reprobare 53. 328. 501.
 Reprobati 422.
 Reprobatus 328.
 Reprobum 328.
 Reptare 125.
 Reptile 125. 565.
 Reptilia 566.
 Repudiare 402.
 Repudiari 402. 422. 458.
 Repudiata 753.
 Repudiatio 754.
 Repudii epistola 402.
 Repudii libellus 85. 753.
 Repudii litteræ 458.
 Repugnancia 76. 757.
 Repugnare 339. 356. 425. 757.
 Repullulare 609.
 Repulsio 103.
 Reputare 159.
 Reputatus 167.
 Requiem afferre 285.
 Requies 285. 306. 556. 609.
 Requies ejus sit gloriosa 769.
 Requiescere 285. 306. 617.
 Requiere 53. 56. 64. 602. 625.
 691. 723.
 Requiri 614.
 Rerum formatio 200.
 Rerum naturalium principium 198.
 Rem habere 54.
 Quam ob rem 272.
 Res 72. 242. 273. 371. 393.
 Res abominanda 399. 680.
 Res alia 102. 387.
 Res amissa 2.
 Res combinatæ 765.
 Res desiderabilis 148.
 Res expansæ 705.
 Res finita 66.
 Res foeda 743. 744.

- Res foetida 399.
 Res gemellæ 721. 765.
 Res geminatæ 765.
 Res gestæ 198.
 Res grata 285.
 Res hæc 389.
 Res horrenda 709.
 Res inanis 13.
 Res infinita 66.
 Res informis 726.
 Res inhonestæ 79. 86.
 Res memorabiles 95.
 Res mirabilis 709.
 Res naturales 242.
 Res obscenæ 743.
 Res omnis 224.
 Res particulares 439.
 Res pretiosa 247.
 Res suspenda 726.
 Res supra commemorata 393.
 Res turpis 79. 86. 743.
 Rei fundamentum 695.
 Rei pretium 703.
 Rei radix 695.
 Rei summa 293. 321.
 Refarcire 577.
 Refartum 577.
 Refecare 728.
 Residere 138.
 Residuum 194. 603. 792. 706.
 Residuum esse 194. 603.
 Residuum fieri 603. 691.
 Residuus 622.
 Resina 148. 290. 503. 685.
 Resipiscens 167.
 Resipiscere 155. 167. 703. 726.
 Resipiscencia 167. 703. 727.
 Resistencia 757.
 Resistere 425. 757.
 Resonare 656.
 Respectu 305. 395.
 Respersum maculis 522. 577.
 Respicere 92. 138. 207. 225. 324.
 326. 364. 420. 614.
 Respicere ad latus 473.
 Respirare 559.
 Respirare facere 559.
 Respiratio 302. 560.
 Respondens 762. 771.
 Respondent 727.
 Respondeo ego 726.
 Respondere 107. 111. 371. 726.
 Responso 458. 703. 727. 771.
 Responso argumento contrario 763.
 Responsum accipere 726.
 Respuere 247. 328. 501. 565. 636.
 Restaurare 52. 137. 748.
 Restauratio 748. 771.
 Restauratum 577.
 Restes 194.
 Restis 134.
 Restis ex junctis confecta 3.
 Restituere 107. 139. 726. 747.
 Restitui 726. 747.
 Restitui sanitati 141.
 Restituere 703.
 Resurrectio 142.
 Resurrectio mortuorum 142. 534.
 Resuscitatio 141.
 Retardans 95.
 Retardatio 365. 390.
 Rete 156. 301. 340. 499. 689.
 Rete venatorum 474.
 Reteccio 75. 85. 442.
 Retectum 443.
 Retegere 75. 85. 423. 442.
 Retentio 7.
 Retia excipulorum 328.
 Retjeula, ornamenta capitis muliebria 314. 605.
 Reticulum 340. 605.
 Reticulum jecoris 154.
 Retinere 7. 231. 299. 359. 538.
 Retractatio 401.
 Retrahere 83.
 Retribuere 78. 86. 442. 467. 641.
 Retributio 78. 443. 467. 643.
 Retributiones 152.
 Retro 8. 413. 467.
 Retroagi 580. 726.
 Retrocedere 321. 580.
 Retrocedere facere 580.
 Retrorsum 8. 60. 443. 467.
 Revalescere 141.
 Revelare 75. 85.
 Revelari 467.
 Revelatio 75. 85. 442.
 Revelatio pudendorum 86.
 Revera 257. 527.
 Reverendus 93.
 Reverentia 171.
 Reverti 107. 111. 114. 139. 322.
 580. 702. 726.
 Revertens ad bonam frugem 167.
 Revirescere 243.
 Reviviscere 141.
 Reum efficere 137.
 Reum esse 27. 137.
 Reum pronuntiare 137.
 Revocare in memoriam 95.
 Revocare in vitam 141.
 Revolutio 85. 500.
 Reus 137.
 Reus Excommunicationis 659.
 Rex 254. 542.
 Rex noster 38.
 Rex Regum 274.
 Secundus a Rege 14. 153.
 Regem constituere 254.
 Rhedæ 557.
 Rhetor 243.
 Rhetorica oratio 243.
 Rhinoceros 547.
 Rhythmica cantio 458.
 Rhythmicum carmen 704.
 Rhythmus carminis 458.
 Ribbi 551. 581.
 Ricinus 537.
 Oleum ricinum 537.
 Ridere 74. 90. 138.
 Rigare 681.
 Rigidum fieri 524.
 Rima 44. 318. 346. 727.
 Rimari 44.
 Ripa 68. 210. 216.
 Rifus 74. 138. 487.
 Rifus est proprium hominis 316.
 Ritualis 306.
 Ritus 109. 116. 283. 292. 306. 308.
 705. 715.
 Rituum liber 306.
 Rivi 23. 170. 182. 445.
 Rivus 23. 284.
 Rixa 155. 205. 297. 536. 724.
 Rixæ 542.
 Rixari 92. 155. 297. 501. 536. 724.
 Rixosa mulier 554.
 Rixosus 155. 536. 724.
 Roborans 13.
 Roborare 142. 152. 335. 362. 374.
 748.
 Roborari 68. 82. 142. 152. 367.
 374.
 Robur 69. 142. 152. 206. 225. 335.
 367. 374. 481. 749.
 Robustum esse 13. 68. 84. 152. 748.
 Robustus 13. 37. 57. 68. 69. 152.
 362. 749.
 Rodere 82. 229.
 Ros 582.
 Rogare 53. 64. 351. 404. 458. 602.
 691.
 Rogatio 53. 251.
 Rogus 93. 587.
 Roma 561.
 Romani 585.
 Rosa 119. 301. 688.
 Rosa alba 119.
 Rosa recens 119.
 Rosa rubra 119.
 Aqua rosacea 119.
 Rosarum aqua 119.
 Rosarum hortus 119.
 Rosarum oleum 119.
 Rosmarium 147.
 Rota 40. 77. 85. 254.
 Rota figuli 318.
 Rotæ ambitus 313.
 Rotæ æspis 313.
 Rotæ radii 153.
 Rotatio 77. 85.
 Rotunditas 387.
 Rotundum 316. 340. 358. 387.
 Rotundum fieri 387.
 Rotundus 387. 484.
 Vas rotundum 387.
 Rovo 582.
 Rubedo 33. 331.
 Ruber 331.
 Rubere 33. 331.
 Rubescere 331.
 Rubicundum esse 33. 331.
 Rubicundum facere 331.
 Rubicundus 331.

Rubiginosa 165.
 Rubiginem contrahere 689.
 Rubiginosum 165.
 Rubigo 144. 165. 192. 339.
 Pecuniæ, quæ rubiginem contraxerunt 165.
 Rubinus 7. 184. 331. 477.
 Rubor 33. 46.
 Rubore affici 213.
 Rubore suffundi 212. 215.
 Rubra bilis 4.
 Rubrum esse 33.
 Rubus 106. 333.
 Rude 726.
 Rude esse 726.
 Rudentifibilis 282.
 Rudera 70.
 Rudere 58. 283.
 Rudimenta 532.
 Rudis 47. 61. 78. 81. 176.
 Ruere 296.
 Rufum esse 33.
 Rufus 331.
 Color rufus 33.
 Ruga 539. 566.
 Rugæ 137. 539.
 Rugire 11. 283.
 Rugitus 11. 283.
 Ruina 44. 162. 296. 570. 672. 677.
 Rumen 83. 449.
 Rumex 571.
 Ruminare 449.
 Ruminatio 83.
 Ruminis cibus 449.
 Rumor 168. 169. 656. 709.
 Rumpere 48. 139. 404. 423. 443. 444. 447. 467. 757.
 Runcina 577.
 Runcinæ ramentum 715.
 Rupes 476. 528. 621. 680.
 Rupicapra 189.
 Ruptura 44. 48. 399. 443. 444. 456. 574. 575. 723. 327. 757.
 Ruptum esse 399.
 Rupturam reficere frusto assuto 577.
 Rursus 114. 726.
 Rursus 766.
 Rusticus 47. 399.
 Rutabulum 5.
 Ruth 519. 694.
 Rutilare 423. 486.
 Rutrum 384.

S

Sabæa 7. 127.
 Sabbatæus 614.
 Sabbatarii 614.
 Sabbati terminus 767.
 Sabbati vespera 380.
 Sabbaticus annus 652.
 Sabbaticus fluvius 330.
 Sabbatjon 330.

Sabbatimus 613.
 Sabbatum 609.
 Sabbatum Bereschit 462.
 Sabbatum magnum 610.
 Sabbatum est hodie 702.
 Sacculus 104. 166. 210. 301. 310. 343.
 Saccus 67. 98. 149. 170. 175. 339. 678.
 Saccus colatorius 671.
 Saccus coriaceus 76.
 Saccus magnus 574.
 Saccus viatorum 756. 771.
 Sacerdos 85. 205.
 Sacerdos communis 206. 213.
 Sacerdos idiota 225.
 Sacerdos Maximus 205.
 Sacerdos plebejus 392.
 Sacerdos vulgaris 107. 206. 225.
 Sacerdotes juvenes 466.
 Sacerdotio fungi 709.
 Sacerdotium 206.
 Rex sacra 498.
 Demonstratio ex Sacra Scriptura petita 200.
 Sacrare 496.
 Sacrificare 88. 291.
 Sacrificia levia 498.
 Sacrificia minus sancta 88. 498.
 Sacrificia Sanctissima 88.
 Sacrificium 88. 291. 520.
 Sacrificium jüge 422. 696. 737.
 Sacrificium jüge matutinum 637.
 Sacrificium Eucharisticum 183.
 Sacrificium Paschæ 699.
 Sacrificium pro peccato 140.
 Sacrificia pacifica pro unico 498.
 Sacrificulus 213.
 Sadducæi 544.
 Sadocus 473.
 Sæculum 92. 367.
 Sæculi futuri pars 165.
 In sæculo futuro 64.
 In sæculo hoc 64. 97.
 Sæculum futurum 388.
 Sæculum venturum 61. 367. 388.
 Sægol 469.
 Sævus 209. 362. 389.
 Sagan 547.
 Sagax 426.
 Sagena 80. 156. 340.
 Saginare 401.
 Saginarium 553.
 Saginatio 401.
 Saginatum 730.
 Saginatus 401.
 Sagitta 7. 75. 83.
 Sagittarii 154.
 Sagittarii signum 307.
 Sagittarius 528. 547.
 Sagittas ejicere 452.
 Sagittas jacere 452.
 Sagittas projicere 452.
 Sagittis petere 82. 83. 555.
 Sal 254.

Salamandra 329.
 Salamanton, *vermis* 328.
 Sale condire 254.
 Sale condiri 254.
 Salebræ 50. 70.
 Salebrofus locus 50.
 Salex 4.
 Salices 147. 379.
 Salire 254. 622. 684.
 Saliri 254.
 Salitum 745.
 Saliva 568.
 Salivare 568.
 Salix 4.
 Salmanton, *vermis* 329.
 Salomon 519. 643.
 Salomon Luria 707.
 Salomon Rex 702.
 Salomonis Proverbia 519.
 Salsum 745.
 Saltare 138. 149. 175. 401. 515. 516. 542. 543. 622. 684.
 Saltare præ gaudio 576.
 Saltatio 96. 576.
 Saltatores 576. 622.
 Saltus 543. 622.
 Salvare 193.
 Salvator 193.
 Salve 641.
 Salvete 642.
 Salvi fitis 642.
 Salus 193. 444. 641. 707.
 Salus plurima 719.
 Salus secunda 720.
 Sit saluti, *vox propinantium* 164.
 Salutem 193.
 Salutem plurimam tibi dico 707.
 Salutare 58.
 Salutare tuum expecto, Domine 244.
 Salvum conductum præstans 768.
 Salvus 641.
 Salvus conductus 728. 768.
 Samachiel, *nomen Angeli* 408.
 Sambuca, *instrumentum musicum* 314.
 Sambatjon 343.
 Samchafai, *Angeli nomen* 708.
 Samea 648.
 Samir, *lapis* 656.
 Sammael, *Angelus mortis* 330.
 Sammài 648.
 Samuel Lunaticus 191.
 Samuel Sullam 720.
 Samuelis libri primus, & secundus 519.
 Sanare 18. 39. 332.
 Sancta levia 498.
 Sancta mea 498.
 Sancta Sanctorum 498.
 Res sancta 498.
 Sanctificare 496. 532.
 Sanctificari 496.
 Sanctificatio 497. 532.
 Sanctificationes 497.
 B b b b b San-

- Sanctificetur 497.
 Sanctimonia 497.
 Sanctitas 151. 497. 498. 532.
 Sanctitas Sanctitatum 532.
 Sanctitates 497.
 Sanctuarium 498.
 Domus Sanctuarii 45.
 Sanctum 498.
 Sanctum Domino 477.
 Sanctum Sanctorum 89. 326.
 Sanctum esse 496.
 Sanctum fieri 496.
 Sanctus 120. 151.
 Locus sanctus 498.
 Sandalium 173.
 Sandastri 333.
 Sane 58. 65. 527.
 Sanguinem ex vena emittere 533.
 Sanguinis gutta 545.
 Sanguinis reatus 96.
 Sanguinis vindex 443.
 Sanguis 4. 96. 105.
 Sanguis asperitatis 546.
 Sanguis difficultatis, *h. e.* partus 546.
 Sanguis menstruus 104.
 Sanhedrin 354.
 Saniosus 139.
 Sanitas 18. 24. 39. 65.
 Sanitati restitui 141.
 Sanna 237. 360.
 Sanus 57. 65.
 Sapere 142.
 Sapiens 27. 142. 766.
 Verba Sapientum 103.
 Sapientem esse 142.
 Sapientem sibi videri 142.
 Sapientem reddere 142.
 Sapienter 142.
 Sapienter se gerere 142.
 Sapientes 27. 306.
 Sapientes magni 27.
 Sapientia 143.
 Sapientia acquisita 311.
 Sapientia 143.
 Sapientia studiosa 766.
 Sapientiam sibi arrogare 142.
 Sapientissimus 226.
 Sapo 5. 59.
 Herba saponaria 59.
 Sapor 175. 180.
 Sapor Persarum Rex 609.
 Sapphira 673.
 Sapphirus 331. 339. 604.
 Saracenus 341.
 Sarcasmus 84.
 Sarcina 67. 175. 195. 289. 290. 625.
 Sarcinarum ephippia 627.
 Sarculum 360. 557.
 Sarculus 360. 384.
 Sardius 7. 331.
 Sardonychus 331.
 Sardonyx 331.
 Sarrire 575.
 In fartagine torrere 169.
 Sartago 341.
 Sartor 163. 743. 770.
 Sartoria acus 141. 163. 734.
 Sata 129.
 Satagere 617.
 Satan 140. 323. 349. 615. 627.
 Satanas 140. 323. 349.
 Satelles 19. 168. 501.
 Satellites 179.
 Satellites Regis 558.
 Satellitum præfecti 510.
 Satellitum præfectus 501.
 Satiare 314. 607.
 Satiari 314. 607.
 Satietas 607.
 Satis 259. 316.
 Intelligenti satis 242.
 Satis esse 275.
 Satis est 224.
 Satisfactio 402.
 Sativa 129.
 Satius est illi 285.
 Satrapa 10.
 Satrapæ 9. 178.
 Satum 312.
 Satur 314. 607.
 Saturare 314. 607.
 Saturari 314. 607.
 Satiuitas 314. 607.
 Saturni sphaera 694.
 Saturnus 207. 211. 694. 716.
 Saxis petere 555.
 Saxum 174. 210.
 Scabellum 205. 337. 354. 686. 720.
 Scabellum pedum 21. 76. 205.
 Scabere 82. 440. 525.
 Scabere se 525.
 Scabies crusta 510.
 Scabiem abrumpere 440.
 Scabies 142.
 Scabies inflammata 157.
 Scabies maligna, & sicca 81. 141.
 Scabies saniosa 139.
 Scabiosus 81. 139.
 Scala 100. 293. 329.
 Scala 100.
 Scalæ gradus 164. 636. 707.
 Scalari forma dispositi 636.
 Scalpellum 533.
 Scalpere 440. 525.
 Scalpere se 82. 525.
 Scalprum 7. 176.
 Scamnum 18. 39.
 Scandalum 747.
 Scandere 293.
 Scapha 72. 91.
 Scaphium 376.
 Scapula 223.
 Scapus 512.
 Scatebra 280.
 Scatere vermibus 758.
 Scaturigo 76. 280. 535. 769.
 Scaturire 280. 535.
 Sceptrum 604. 724.
 Schammata, *Excommunicationis*
Species 659. 709.
 Schammaus 648.
 Scheda 77. 469. 510. 628.
 Scheda sacra 123.
 Schedæ parvæ 469.
 Schem hamphorâch 646.
 Schild 638.
 Schisma 405.
 Schismaticum esse 427. 465.
 Schola 14. 50. 101. 105. 194. 200.
 319. 346. 553.
 Sciamariel, *nomen Angeli* 408.
 Sciens 142. 145.
 Scierter 184.
 Scientia 143. 184. 195. 651.
 Scientia Astronomica 731.
 Scientia prima 495.
 Scientia speculativa 390.
 Scientia theorica 390.
 Scientiæ 244.
 Scientifica 195.
 Scientificus 195.
 Scindere 44. 48. 56. 83. 85. 129.
 167. 318. 478. 502.
 Scindere æquor, flumina, aquas 71.
 Scindere panem prandendi causa 681.
 Scindere in frustra 107.
 Scintilla 126. 298. 603.
 Scintillæ 72. 126. 129. 603.
 Scintillans 424.
 Scintillans ignis 160.
 Scintillare 46. 298.
 Scintillatio 309.
 Sciphâ, *moneta Species* 715.
 Scipio 3. 47. 141. 221. 262. 333.
 405. 620. 684. 724.
 Scire 142. 183. 195.
 Scirpus 78.
 Sciscitari 53. 439.
 Scissio 167.
 Scissiones ungarularum 173.
 Sciffum 318.
 Scifura 44. 48. 318. 346. 399. 456.
 727.
 Scifuras facere 129.
 Sciffus 318.
 Scolopendra, *vermis* 283.
 Scommata 742.
 Scopæ 82. 189. 247.
 Scopis purgare 224.
 Scopuli 662. 680.
 Scopulus 662.
 Scopus 405. 516. 545.
 Scoria 320. 328. 423.
 Scorpia 379. 394.
 Scorpiones 262.
 Scorpionis signum 307.
 Scortari 72. 127. 175.
 Scortari facere 175.
 Scortatio 127. 381.
 Scortator 127. 309.
 Scortum 56. 127. 175. 296. 309.
 498.

- Scotdmata 155. 608.
 Scriba 231. 242. 338.
 Scriba magnus 272.
 Scribarum verba 104.
 Scribæ judiciales 307.
 Scribere 222. 230.
 Scribere literas commendatitias 425.
 Scrinia 511.
 Scrinola 222.
 Scrinium 7. 78. 516. 543.
 Scripti exemplar 308.
 Scriptoria theca 729.
 Scriptum 162. 222. 231.
 Scriptum publicum 303.
 Scriptura 222.
 Scriptura Libbonica 231.
 Scriptura Sacra 38. 231. 264. 517. 518. 543. 656.
 Tota Scriptura 230.
 Dicit Scriptura 40.
 Scripturæ Sacræ versiculus 222.
 Scripturæ sensus literalis 75.
 Scripturæ Sacræ Textus 646.
 Scripturæ textum exponere 105.
 Scrupi 445.
 Scrupus 154. 428.
 Scrutantes 51.
 Scrutari 13. 44. 48. 51. 55. 61. 112. 118. 153. 154. 166. 377. 449. 465. 468. 328.
 Scrutatio 166. 426.
 Scrutatores 52.
 Sculptere 78. 158. 422.
 Sculpti instar amygdalarum 716.
 Sculpti in profundum 719.
 Sculptile 423. 475.
 Sculptilia 154.
 Sculptorium instrumentum 131.
 Sulptorius stylus 125. 131.
 Sculptum 78.
 Sculptura 78. 450.
 Sculpturæ 510.
 Scutella 248. 404. 458. 478. 480. 514. 704.
 Scutellarum exactores 67.
 Scutellæ 514.
 Scutica 620. 684.
 Scuto se armare 757.
 Scuto se munire 757.
 Scutum 80. 222. 358. 640. 757.
 Scyphus 68. 207. 211. 458. 528.
 Per se 394.
 Per se ipse 86.
 Per se ipsos 394.
 Sebuaei 605. 293. 309. 405. 478. 502.
 Secare 85.
 Secare ungue 139.
 Secare æquor, flumina, aquas 71.
 Secare in partes 465. 469.
 Secare in duas partes 405.
 Secare in frustra 107.
 Secare venam 82. 533.
 Secare ungue 255. 363.
 Secedere 124. 323.
 Secernere 147.
 Seceffus 95.
 Secludere 318.
 Secreta 214.
 Secreto 290. 428. 466. 489. 562.
 Secreto audiui 428.
 Secretum 158. 167. 173. 342. 564.
 Secretorum cella 158.
 Secta 223. 231.
 Sectari 558.
 Sectarium esse 427. 465.
 Sectio 48. 85. 167. 173. 331. 353. 447. 467.
 Sectio aperta 342. 450. 461.
 Sectio clausa 342. 461.
 Sectio Legis 346.
 Sectio libri 444.
 Sectio venæ 271.
 Sectio viæ 447.
 Sectiones 59. 405.
 Sector venæ 533.
 Seculum 367.
 Secunda 662.
 Secunda vice 743.
 Secundæ 637. 662. 707.
 Secundari 222.
 Secundina 637.
 Secundo 743.
 Secundo facere 660. 741.
 Secundum 68. 83. 115. 203. 245. 366. 400.
 Secundum hoc 97.
 Secundum quem modum 229.
 Secundus 743.
 Secundus a Rege 14. 453.
 Secure 564.
 Securis 74. 146. 154. 212. 222. 299. 339. 423. 516. 562.
 Securitas 564.
 Securum reddere 176. 404.
 Securus 61.
 Secus 207.
 Sed 37. 58. 65. 224.
 Sed etiam 37.
 Sed si 37.
 Sedare 404. 458. 617.
 Sedari 404.
 Sedere 193. 200. 322. 681.
 Sedere facere 193.
 Sedes 18. 193. 337. 354. 618.
 Sedile 81. 123. 337. 569.
 Sedimenti locus 680.
 Seditimentum aquæ, vel alterius liquoris 680. 719.
 Seditio 615.
 Seducere 175. 609. 684. 743.
 Sedulitas 769.
 Sedulo quærere 625.
 Sedulum esse 677.
 Sedulus 677. 716.
 Seges 500.
 Segetis fasciculi 13.
 Segetis manipuli 13.
 Segetum uredo 617.
 Segmenta 56. 60. 82. 453. 478. 728.
 Segmentum 74. 167. 173. 405. 421.
 Segnem fieri 579. 673.
 Segnis 143.
 Segnitias 363.
 Segregare 405. 446.
 Segregatus 446.
 A seipso 36.
 Seipsum 82.
 A seipsis 36. 274.
 A seipso 36. 274.
 Pro seipso 82.
 Selectissimum 61.
 Selectum 65.
 Selectus 48. 61. 67.
 Selichdt 406.
 Seligere 48. 59. 61. 65. 67.
 Sella 81. 318. 337. 354. 569. 686. 720.
 Sella coriacea 604.
 Sella corio obducta 604.
 Sella parturientium 608.
 Sellæ pes 221.
 Sem 706.
 Semen 48. 101. 129.
 Semen humanum 176.
 Semen Regium 132.
 Semen stabile 132.
 Sementis 129.
 Semicirculus 487.
 Semidiameter 537.
 Seminar 101. 129.
 Seminifluus 522.
 Seminis concubitus 704.
 Seminis profusio inanis 704.
 Semisiclus 679.
 Semita 18. 20. 24. 204. 321. 340. 605. 693.
 Semper 725. 766. 769.
 Semper aliquid facere 725.
 Sempiternum 392. 737.
 In sempiternum 447.
 Senatores 4. 40.
 Senatus 44. 50. 354.
 Senatus magnus Hebræorum 354.
 Senectus 128. 320. 347. 528.
 Senectutes 207.
 Senes 527.
 Senescere 128. 319. 347. 527. 618.
 Senex 319. 347. 527.
 Senex separatus, h. e. excedens ætatem sui sæculi 459.
 Senex matrona 319. 347.
 Senior 319. 347.
 Seniores 347. 527.
 Senium 207. 320. 380. 528.
 Sensim effundere 715.
 Sensibile 164. 556. 587.
 Sensibiles apprehensiones 164.
 Sensibilis 164. 557.
 Sensilis 164.
 Sensitivum 557. 587.
 Sensu percipere 556. 587.
 Sensu præditum 556.
 Sensui subiectum 556.
 Sub sensum cadens 164.
 Bbbbbb 2 Juy-

- Juxta sensum allegoricum 388.
 Sensus 164. 371. 556. 557. 587.
 Sensus allegoricus Sacrarum litterarum 448. 468.
 Sensus auditus 164.
 Sensus communis 690.
 Sensus exterior 556.
 Sensus gustus 164.
 Sensus interior 556.
 Sensus litteralis Scripturæ 75. 448.
 Sensus mysticus 448.
 Sensus olfactus 164.
 Sensus simplex, litteralis Sacrarum litterarum 448. 468. 709.
 Sensus tactus 164.
 Sensus visus 164. 585.
 Quis sensus? 272.
 Sententia 85. 102. 109. 116. 175. 180. 184. 195. 345. 455. 573.
 Sententia de re judicata 40.
 Sententia judicialis 40. 465.
 Sententia omnium est 103.
 Juxta sententiam Abèn Ezrà 143.
 Juxta sententiam meam 243.
 Juxta sententiam Jonathanis 243.
 Juxta sententiam Kimchì 243.
 Juxta sententiam Onkelosi 242.
 Juxta sententiam quorundam 243.
 In hanc sententiam 113.
 Sententiam ferens 465.
 Sententiam ferre 465.
 Sententiarum complicatio 703.
 Sententiæ disciplinales 198.
 Sententiæ Ethicæ 198.
 Sententiæ publicatio 469.
 Sentiens anima 556.
 Sentire 556. 587.
 Sentis 9. 106. 108.
 Seorsim 185. 197. 234. 243.
 Seorsim collocare 473.
 Separabile 545.
 Separans se 428.
 Separare 40. 60. 147. 282. 306. 405. 428. 446. 465. 733.
 Separare se 287. 446. 467.
 Separari 40. 287. 446. 466.
 Separata 40.
 Seperata oblatio 447.
 Separatim 234. 243.
 Separatio 40. 60. 287. 442. 447. 466. 467. 565.
 Separatio cineris 756.
 Separatio a cœtu Ecclesiæ 282. 306.
 Separatio fructuum 754.
 Separationis lucerna 60.
 Separatum 428. 447. 465.
 Separatus 287. 446.
 Sepes 70. 71. 141. 316. 320. 347. 459. 580.
 Sepe circumdare 241.
 Sepe claudere 580.
 Sepe munire 580.
 Sephamia, regionis nomen 337.
 Sepem obducere 84.
 Sepimentum 141. 316. 320. 347. 580.
 Sepire 84. 141. 320. 347. 580.
 Seponere 40. 473.
 Septem 605.
 September 682.
 Septemdecim 374.
 Septemtrio 481.
 Septemtrionalis plaga 482.
 Septemtrionalis ventus 20. 482.
 Septima 605.
 Septimana 605. 609. 693.
 Septimus 605.
 Septuaginta 605.
 Septum 56. 141.
 Septum tectorum planorum 729.
 Sepulcrale signum 476. 487. 723.
 Sepulcrale monumentum 190. 309.
 Sepulcralis lapis 77.
 Sepulcrum 50. 154. 494. 530. 603.
 Sepulcri latus 99.
 Sepulcri operculum 77.
 Sepulcrorum locus 531.
 Sepultura 494. 530.
 Sequefer 643.
 Sequi 277. 558.
 Sera 70.
 Sera claudere 294.
 Seraphim 685.
 Seraphim, nomen Angelorum 685.
 Serenitas 59. 122.
 Serenum 424.
 Serere 129.
 Serica 252.
 Serica pallia 629.
 Serica vestimenta 629.
 Sericum 252. 255.
 Sericus ornatus 252.
 Series 180. 346. 126.
 Series lapidum 88.
 Sermo 16. 61. 88. 101. 106. 245. 255. 273. 450. 619. 622. 656. 709.
 Sermo alius 102. 242.
 Sermo articulatus 102.
 Sermo Biblicus 244.
 Sermo concisus 93.
 Sermo ellipticus 544.
 Sermo obscœnus 305.
 Sermo pressus 93.
 Sermo Rabbinicus 244.
 Sermo residuus 243.
 Sermo Scripturæ 244.
 Sermo turpis 86. 305.
 Sermonis elegantia 487.
 Sermonis excellentia 459.
 Sermonis finis 346.
 Serotina pluvia 240. 241.
 Serotina pecudes 241.
 Serotinatio 241.
 Serotini fructus 241.
 Serotini imbres 242.
 Serotinum 21. 240.
 Serpens 138. 157. 191. 365. 452. 685. 743.
 Serpens ignitus 506. 685.
 Serpentes 21. 743.
 Serpere 125. 625.
 Serræ 74. 259.
 Serra fecare 259.
 Serra 248.
 Serrare 293.
 Serva, Imperativus 193.
 Servare 193. 290. 622.
 Servare se 332.
 Servator 193. 414.
 Servi pecudis ferreæ 470.
 Serviles litteræ 720.
 Servilis littera 656.
 Servire 405. 656. 657. 663. 709.
 Servire facere 663.
 Servire Idolis 175. 387. 423.
 Servitus 356. 405. 663. 714.
 Servituti subjicere 663. 714.
 Servitutem imponere 405.
 In servitutis jus dare 663.
 Servituti depilationis 470.
 Servi pecudis ferreæ 470.
 Servi usuales 470.
 Servus 356. 709.
 Servus Hebræus 393.
 Servus manumissus 704.
 Sessio 194. 200. 727.
 Stellæ sessionis 200.
 Seta 527.
 Setæ porcorum 527.
 Severitas 527.
 Sex 689.
 Sex ordines 714.
 Sex partes Talmudis 714.
 Sexaginta 689.
 Sexdecim 374. 721.
 Sexta 689.
 Sextarius 374. 514.
 Sextus 689.
 D. cimus sextus 721.
 Si 13. 16. 24. 25. 35. 37. 38. 41. 110. 116. 233. 246.
 Si dixerimus 38.
 Si fas est dicere 224.
 Ac si 13. 205.
 Sermo concisus 93.
 Quod si 110. 116.
 Si forte 96. 246. 708.
 Si non 12. 13. 37. 116. 207.
 Sibbutâ, piscis 292.
 Sibi ipsi 86.
 Sibilando vocare 685.
 Sibilare 684. 685.
 Sibilata 685.
 Litteræ sibilatæ 685.
 Sic 35. 84. 97. 108. 109. 115. 203. 207. 211. 226. 227.
 Sic ipse dicit 225.
 Sic dicit 224.
 Sic fiat 36.
 Sic ratum esto 36.
 Sicarius 237. 244.
 Sicca 155. 280.
 Sicca terra 183.

- Sicari 155.
 Siccitas 56. 183. 280. 474. 683. 684.
 Siccitates 155.
 Siccum 155. 198. 280. 483. 684.
 Siccus 155. 183. 477.
 Sicera 192. 559.
 Sichem 630.
 Sicli quadrans 545.
 Sicli quarta pars 679.
 Sicli tertia pars 679.
 Siclus civilis 330.
 Siclus politicus 330.
 Siclus profanus 329.
 Siclus provincialis 330.
 Siclus Regius 330.
 Siclus Sanctitatis 329.
 Siclus vulgaris 329.
 Sicut 10. 97. 108. 115. 208. 213. 224. 225. 226. 228. 230. 240. 390. 486. 492. 645. 708.
 Sicut convenit 528.
 Sicut decet 164.
 Sicut dicit 222.
 Sicut dicunt 222.
 Sicut dixit 222.
 Sicut ego 213. 228.
 Sicut est 36.
 Sicut ille 208. 213.
 Sicut illi 228.
 Non est sicut ille 208.
 Sicut ista 94.
 Sicut nos 208.
 Sicut rectum est 528.
 Sicut tu 225.
 Sicut videtur nobis 96.
 Sicut vos 208.
 Sicuti 113.
 Sideratio 339.
 Sidus 286. 306.
 Sidus faustum 69.
 Sigillo obfirmare 233.
 Sigillum 83. 161. 323. 363.
 Signa 331.
 Signacula 579.
 Signaculum 363. 579.
 Signare 161. 331. 340. 353. 487. 579. 727.
 Signatorius annulus 83.
 Significare 183.
 Significari 576.
 Significatio 245. 371. 393.
 Significatio alia 242. 387.
 Significationes duæ 769.
 Significatum 200.
 Signum 6. 28. 177. 331. 346. 349. 353. 476. 487. 579. 727.
 Signum ad jaculandum propositum 405.
 Signum cœleste 286. 306.
 Signum militare 293.
 Signum sepulchrale 476. 487.
 Silens 104. 690.
 Silenter 167.
 In silentio 159.
 Silentium 158. 167. 690. 691.
 Silentium imponere 690.
 Silentium pulcrum est tempore precum 706.
 Silere 91. 104. 158. 636. 690.
 Silices 574.
 Siliqua 155. 693.
 Siloe 638.
 Simeon 452.
 Simia caudata 516.
 Simiæ 179. 500. 738.
 Simila 330.
 Similago 330.
 Simile 104.
 Non est ipsi simile 242.
 Nullum aliud ipsi simile occurrit 242.
 Similem esse 96. 104.
 Similem fieri 96. 268.
 Similis 268.
 Et eis familia plura 199.
 His familia 84.
 Et his familia 199.
 Similiter 40. 207. 401.
 Similitudine uti 268.
 Similitudines 268.
 Per modum similitudinis 104. 257.
 Similitudo 72. 84. 94. 96. 103. 104. 268. 405.
 Simplex 144. 165. 448. 468. 537. 592. 608.
 Simpliciter 684.
 Simplicitas 448. 468. 608.
 Simpliciter 165. 257. 355.
 Sinpulum 240. 337.
 Simtanæ, gigantes 127.
 Simul 32. 107. 114. 137. 162.
 Simul ac 207. 225.
 Simulacra 97.
 Simulacrum 479.
 Simulare 292.
 Simus 157. 238.
 Sin minus 207.
 Sincerus 739.
 Sindon 204. 224. 318. 449.
 Sindones 204. 314. 318. 405. 523.
 Sinceritas animi 642.
 Sine 131.
 Sine causa 248. 270.
 Sinere 188. 607.
 Singulare 36. 428. 465. 466.
 Nomen singulare 428.
 Singulare fieri 466.
 In numerum singularem deduci 466.
 Singularis 197. 439. 466.
 Singularis numeri nomen 408.
 Singularis numeri vocabulum 245.
 Singularis numerus 34.
 Singularitas 439. 466.
 Singulariter 185. 197.
 Sinister, a, um 653.
 Sinistra manus 653.
 Sinistra pars 653.
 Sinistrum latus 653.
 Sinus 133. 142. 360. 364. 626. 704.
 Siquidem 13.
 Sistere se 385.
 Sitibundus 474. 477.
 Sitire 474. 477.
 Sitis 474. 477.
 Sitiens 474. 477.
 Sitna, nomen fontis 323.
 Situla 91. 129. 262.
 Situs 199. 347.
 Sive 16. 34. 35. 38. 62. 106. 110. 113. 116.
 Sive sic, five ita, five hoc, five illo modo 211.
 Sive futurum est, five non 110.
 Sirta 614.
 Smaragdus 7. 127. 209.
 Smaragdi 333.
 Smegma 5. 59.
 Soboles 429. 585.
 Soccus 249.
 Socer 148. 167.
 Socio 135. 721.
 Sociare 135. 687. 690. 720.
 Societas 162. 213. 231. 324. 687. 690. 720. 721.
 Societas amica 573.
 Socii 720.
 Societas Nuptialis 687.
 Socium se præbere 243.
 Socius 123. 135. 687. 690. 721.
 Socius commercii 396.
 Socordia 143. 363. 579.
 Socors 750.
 Socrus, 133. 148.
 Sodales 720.
 Sodalis 135. 690.
 Sodalitium 687. 690. 716. 725.
 Sola ipsa 243.
 Solæ ipsæ 243.
 Sol 165. 211. 658.
 Solea calcei 377.
 Solis abscondio 173.
 Solis columna 741.
 Solis defectus 245.
 Solis lux 165.
 Solis occasus 173. 380. 719.
 Solis planeta 165.
 Solum 288.
 Solemnitas 127. 132. 189.
 Solemnitates 112. 189.
 Solere 283. 306.
 Solertia 573. 757.
 Nihil solidi est in verbis ejus 256.
 Soliditas 256. 257. 267.
 Solidum 274.
 Solis radiatio 309.
 Solis radii 309.
 Solis submersio 173.
 Solitariam vitam agentes 60.
 Solitarii 60.
 Solitarium esse 60.
 Solitarius 60. 185.
 Vita foliaria 60.

- Solitudo 60. 102. 472.
 Solium 18. 221.
 Solum gloriæ 225.
 Solii pes 221.
 Sollicitare 513. 532.
 Sollicitudo 91. 129. 160. 167. 190.
 481. 542.
 Sollicitum esse 122. 160. 167. 426.
 542.
 Sollicitus 129. 426. 489. 677.
 Solæcismus 79.
 Solfitium 500.
 Solfitium æstivum 500.
 Solfitium hyemale 500.
 Solvens objectionem 81. 750.
 771.
 Solvere 144. 312. 428. 442. 681.
 750. 771.
 Solvere argumentum 230.
 Solvere debitum 467.
 Solvere dubium 312.
 Solvendum est 197.
 Solvere ventrem 423.
 Solvere pecunias numeratas 575.
 Solvi 249. 622.
 Solum, *adverb.* 234.
 Solum, *nomen* 6. 234. 320. 323.
 525.
 Solum, *b. e. terra* 26.
 Solummodo 58. 103. 234.
 Solus, *a, um* 234. 243.
 Solus 185. 197. 234.
 Solus ego 243.
 Solus ipse 243.
 Solus tu 243.
 Solutio 458. 467. 763. 771.
 Solutio argumenti 230.
 Solutio quæstionis dubiæ 444. 763.
 Solutio ventris 708.
 Solutio voti 312.
 Solutionis confessio 628.
 Solutionis litteræ 605. 628.
 Solutum reddere 681.
 Somniare 146.
 Somnium divinatorium 146.
 Somnium Propheticum 146.
 Somnium simplex 146.
 Somno obrui 558.
 Somno obruti 558.
 Somno oppressus 97.
 Somno sopiri 538.
 Somnolentus 97.
 Somnus 97.
 Somnus accidentalis, *qui sponte*
obrepit 395.
 Sonchus 168.
 Sonitus 499. 570.
 Sonitus campanæ 547.
 Sono fracto clangere 757.
 Sonorus 533.
 Sontem esse 137.
 Sontem pronuntiare 137.
 Sonum edere 424. 527. 547. 656.
 Sonus 499. 547.
 Sonus concussionis 299.
 Sonus fixus, & æqualis 772.
 Sonus fractus 772.
 Sonus mixtus 772.
 Sonus reflexus 113.
 Sonus vocalium 113.
 Sophistica 180.
 Sophistica argumenta 125. 131.
 Sophisticus elenchus 180.
 Sophonias 519.
 Sopiri fomno 538.
 Sopor 97. 285.
 Sora, *urbs* 321.
 Sorbere 354.
 Sorbus 627.
 Sordere 122. 130.
 Sordes 67. 75. 122. 180.
 Sordes in ingluvie collectæ 240.
 Sordidus 130. 749.
 Soror 7.
 Sors 360. 401. 424. 545.
 Sors principalis 523. 545.
 Sors, & lucrum 545.
 Sortem dubiam digitorum exten-
 sione indicare 472.
 Sortem jacere 471.
 Sortis infimæ 392.
 Sortis præfecti 99.
 Sortiri 471.
 Sortiri digitis 472.
 Sotà, *b. e. mulier de adulterio*
suspecta 705.
 Spargens fe 283.
 Spargere 44. 100. 101. 129. 282.
 286. 296.
 Spasmus 614.
 Spathula palmæ 236.
 Spatiari 169. 179. 619.
 Spatiofa 449. 559.
 Spatiofum 449. 560. 587.
 Spatium 5. 24. 27. 297. 560. 758.
 Spatium facere 559.
 Spe defitui 194.
 Speciales 466.
 Specialis 466.
 Speciatim 466.
 Species 19. 23. 96. 104. 127. 139.
 273. 364. 722.
 Ex specie 364.
 In specie 466.
 Species infima 273.
 Species media 273.
 Species subalterna 273.
 Speciei continuatio 737.
 Specifica forma 273.
 Specificum 466.
 Specificum Logicum 36.
 Specimen 103.
 Speciofum 673.
 Speciofum esse 181.
 Speciosus 181.
 Spectabilis 345.
 Spectaculum 139. 420.
 Spectare 324. 420.
 Spectator 324.
 Spectra 124.
 Spectra nocturna 173.
 Spectatus 148.
 Specula 324.
 Speculando expectare 324.
 Speculari 92. 112. 118. 324.
 Speculatio 112. 695.
 Speculativa 396.
 Speculativa scientia 390.
 Speculativus 390.
 Speculator 324. 728. 768.
 Speculum 19. 139.
 Specus 19.
 Spelta 214.
 Spelunca 19. 207. 381.
 Spelunca duplex 216.
 Sperare 48. 61. 211. 314. 324.
 Sperrere 46. 47. 53. 71. 126. 247.
 278. 328. 501. 508. 535. 565.
 619. 636.
 Sperni 232.
 Spe destituere 181.
 Spes 61. 211. 324. 345. 564. 730.
 Spem collocare 730.
 Spem facere 61.
 Sphæra 77. 85. 225.
 Sphæra ignis 225.
 Sphæra suprema 85.
 Figura spherica 225.
 Sphæricum 225.
 Sphærule 139.
 Spica 2. 414. 605. 723.
 Spica mutica 53.
 Spica nardi 147. 605.
 Spica odorifera 605.
 Spicæ 255. 696.
 Spicas colligere 527.
 Spicas conquirere 527.
 Spicula sagittarum tuarum 216.
 Spiculator 19. 337.
 Spiculum 571.
 Spiculum gestans 317.
 Spina 106. 108. 138. 324. 328.
 Spina aculeata 9.
 Spina dorsii 99. 376. 617. 623. 696.
 Spinæ 58. 206. 525.
 Spinæ succisæ 422.
 Locus spinosus, & incultus 106.
 Spiræ 215.
 Spirare 295. 559.
 Spiratio 205.
 Spiritalis 560.
 Spiritu errantes 770.
 Spirituales 560. 587.
 Virtus spiritalis 560.
 Spiritualitas 560.
 Spiritualiter 560. 587.
 Spiritus 302. 560. 587.
 Spiritus vehemens 128.
 Spiritus maligni 399.
 Spiritus malignus 349.
 Spiritus prophetiæ 632.
 Spiritus Sanctus 632. 707.
 Spithama 130.
 Splen 170.
 Splendens 125.

- Splendens 46. 123. 486. 487.
 Splendere 45. 46. 122. 130. 189.
 283. 298. 305. 423. 478. 486.
 604.
 Splendidum esse 486.
 Splendidum reddere 189. 305.
 Splendidus 45. 46. 61. 125. 131.
 284.
 Splendor 58. 122. 125. 130. 131.
 281. 284. 298. 305. 309. 423.
 477. 523. 604.
 Splendor antiquus 202.
 Splenium 19.
 Spolia 641.
 Spoliare 46. 47. 74. 147. 359. 542.
 577. 638. 641.
 Spoliatio 47.
 Spoliator 47.
 Spolium 46. 47. 359.
 Sponda 100. 438. 618.
 Sponda lecti 100. 383.
 Spondere 379. 496. 532.
 Spongia 354. 671.
 Sponsa 212. 292. 308.
 Sponsalia 161. 167. 497. 532.
 Sponsam ad connubium consecra-
 re 532.
 Sponsio 379.
 Sponsor 379.
 Sponsus 161. 167.
 Sponsus Berefchit 462.
 Spontanea oblatio 282.
 Spontanea 282.
 Spontaneum munus 282.
 Sponte 252.
 Sponte natum 223.
 Sponte crescens 223.
 Sponte agere 282.
 Sponte dare 282.
 Sponte incumbere 282.
 Sponte offerre 282.
 Sponte offerri 282.
 Sporta 328.
 Sportula 328.
 Spretus 53.
 Spuere 577. 587.
 Spuma 122. 516. 580.
 Spuma, *proprie olla ferventis*
 580.
 Spuma fervoris 601.
 Spumam emittere 601.
 Spurcities 180. 509.
 Spuria 251. 690.
 Spurius 251. 690.
 Spurius dubius 251.
 Sputum 568. 577. 588.
 Sputum insipidum 588.
 Squama 510.
 Squamæ 76. 510.
 Squamæ piscium 157. 510.
 Stabile 696. 720. 748.
 Stabile esse 747.
 Stabile reddere 686.
 Stabilire 335. 499. 747.
 Stabiliri 500. 533.
 Stabilis 500. 533.
 Stabilitas 500. 530.
 Stabula 40.
 Stabulum 23. 56.
 Staete 235. 290.
 Stadium 219. 567.
 Stagna 678.
 Stagnum 3. 23. 449.
 Stamen 689.
 Stamen, & subtegmen 689.
 Stanno vasa obducta 60.
 Stannum 3. 55. 60. 357. 515.
 Stannum, & plumbum liquefa-
 ctum 451.
 Stare 385. 393. 499. 533.
 Statera 7. 248. 259. 265. 553.
 Statim 33. 38. 106. 183. 195. 225.
 275. 443. 467. 731. 768.
 Statio 368. 419. 500. 533.
 Statio militum 18.
 Stationaria acies 18.
 Stationarii milites 18.
 Stationis caput 368.
 Stationum liber 368. 393.
 Stellarum, & Planetarum culto-
 res 391.
 Stellarum cultus 390.
 Statua 16. 190. 368. 479. 500.
 Statue subdiales 150.
 Statuere 79. 85. 188. 385. 423. 465.
 480. 492. 496. 621. 747.
 Statuere accurate 314.
 Statua 500. 533. 560.
 Homo staturæ proceræ 68.
 Status 168. 169. 180. 199. 368.
 500.
 Status malus 43.
 Status, & splendor antiquus 202.
 Statutum 292. 308. 438. 493. 500.
 Stella 20. 211. 226.
 Stella Mercurii 211. 226.
 Stella polaris Antartica 33.
 Stellæ erraticæ 211. 226.
 Stellæ fixæ 211. 226.
 Stellæ matutinæ 211. 674.
 Stellæ sessionis, *h. e. fixæ* 200.
 Stellas numerans 731.
 Stellio 144. 653.
 Stemma 80. 197.
 Stercorare agrum 130.
 Stercorei Dii
 Stercus 11. 76. 121. 130. 296. 322.
 448. 509. 573. 595.
 Sterile 355.
 Sterilis 378.
 Sterilitas 56. 341.
 Sternere 190. 199. 204. 246. 253.
 557. 618.
 Sternere equum, *vel alinum* 160.
 Sternere jumentum 160.
 Sternere pavementum 576.
 Sternutare 261. 389.
 Sternutatio 130. 389.
 Sterquilinum 285. 509.
 Stibio illinere 340.
 Stibio pingere 209.
 Stibium 209. 473. 686. 720.
 Stilla 96. 126. 176. 179. 290. 307.
 Stillæ 176. 572.
 Stillare 96. 126. 132. 179. 280.
 290. 307. 481. 572. 691. 721.
 Stillare facere 126.
 Stillatio 132. 179.
 Stillicidium 96. 307.
 Stimulus 100. 129. 447.
 Stipendium 323.
 Stipula 75. 77. 85. 249. 501. 518.
 Stirps 25. 129. 378.
 Stoa 323.
 Stola 18. 22. 78. 221. 230.
 Stolida 176.
 Stolide agere 427. 465.
 Stoliditas 47. 509. 626.
 Stolidum esse 176.
 Stolidum fieri 176. 215.
 Stolidus 47. 61. 176. 215. 626.
 Stomachus 39. 40.
 Digerere cibum in stomacho 391.
 Stragula 78. 80.
 Stramen 723.
 Stramentum crassum, laneum, ac
 villosum 78.
 Straminarium 723.
 Stramine conspergi 723.
 Strangulare 151. 662. 685.
 Strangulare se 151. 662.
 Strangulari 151.
 Strangulatio 151. 341. 663. 685.
 Strata 618.
 Stratum 6. 100. 190. 320. 569. 576.
 618. 630.
 Stratum ponere 576. 618.
 Stratus 576.
 Strenuitas 133.
 Strenuus 84. 129.
 Strepera mulier 533.
 Strepere 615.
 Strepere pedibus 731.
 Strepitum edere 556.
 Strepitus 110. 499. 547. 556. 570.
 615.
 Stricte 94.
 Stridere 373.
 Stridere dentibus 157. 373.
 Striga 557. 566.
 Strigiles 141.
 Strigilis ad equos pectendos 355.
 Stringere, *de gladio* 643.
 Strix 235.
 Structor 23.
 Structura 52. 63.
 Structura ordinata, & disposita
 177.
 Struere 318.
 Struere insidias 213.
 Struthiocamelus 295. 297. 298.
 Studere 82. 86. 244. 374. 393.
 Studia 181. 207.
 Studiosus literarum 611.

- Studiosus sapientiæ 765.
 Studiosus Theologiæ 772.
 Studium 82. 86. 101. 105. 181. 207.
 225. 244. 374. 393. 696.
 Stulte 750.
 Stulte agere 176. 180. 305. 326.
 626.
 Stulte dicere 305.
 Stultescens 180.
 Stultescere 176. 215.
 Stultitia 47. 176. 180. 323. 509.
 608. 626. 704.
 Stultum agere 654.
 Stultum esse 176. 326. 704.
 Stultum fieri 176. 180. 215.
 Stultum se fingere 626.
 Stultus 47. 152. 176. 180. 215. 326.
 426. 567. 608. 626. 704. 716.
 750.
 Stupa lini 295.
 Res stupenda 726.
 Stupere 654. 669.
 Stupescere 654.
 Stupiditas 47.
 Stupidum esse 654.
 Stupidum fieri 180.
 Stupidum reddi 669.
 Stupidus 61. 78.
 Stupor 498. 654. 669. 727. 738.
 769.
 Stuprare 371.
 Stylobates 149. 207. 330.
 Stylus 176. 345. 363. 482. 509.
 626. 705.
 Stylus ferreus 572.
 Stylus longior, & fortior in fru-
 ctibus majoribus 684.
 Stylus sculptorius 125. 131.
 Stylus Talmudicus 705.
 Suapte natura 394.
 Suave 268.
 Suave esse 52. 268. 294.
 Suave fieri 52.
 Suave reddere 52.
 Suavis 52. 379.
 Suavitas 52. 294.
 Sub 595. 729. 772.
 Sub me 729.
 Subactio 205.
 Subactum 234.
 Subactus 229.
 Subdere 557.
 Subdiaconus 657. 709.
 Subdiales statux 150.
 Subditum esse 714.
 Subditus 714.
 Subducere 280. 330.
 Subducere se 330.
 Substantivum 102.
 Subjectio 663. 714.
 Subjectum 311. 715.
 Subjectum esse 663.
 Subjectus 663. 714.
 Subigere 204. 229. 246. 714.
 Subigere ad violandam pudicitiam 317.
 Subigere massam 234.
 Subigi 204.
 Subjicere 204. 557. 663.
 Subjicere se 663.
 Subjicere servituti 714.
 Subjici 204. 663. 714.
 Subitanea mors 164.
 Subito 38. 195. 443. 467. 469. 637.
 665. 731. 768.
 Subjugare 204.
 Subligacula 3. 511.
 Subligaculum 129. 403. 445. 479.
 Sublimitas 391.
 Sublunaris regio 229.
 Submergere 662. 679.
 Submergi 168. 170. 173. 179. 662.
 679.
 Submersio Solis 173. 680.
 Submisse in aures loqui 235.
 Submissio 271. 308.
 Submissio vocis 271. 308.
 Subannare 71. 90. 93. 232. 237.
 472. 558. 736.
 Subannatio 93. 234. 237.
 Subannator 558.
 Subscriptio manus meæ 164.
 Subscriptus infra 165.
 Subscudes 298.
 Subsidere 707.
 Subsidia 331.
 Subsignatio manus meæ 164.
 Subsilire 96. 175. 401. 515. 516.
 542. 543. 576. 622. 684.
 Subsistens 500.
 Subsistentia 500. 533.
 Subsistere 499. 533.
 Subsolanus 494. 495.
 Substantia 71. 82. 84. 86. 255. 256.
 257. 267. 274. 275. 291. 394.
 512.
 Categoria Logica substantiæ 394.
 Substantiam colligere 345.
 Substantiam congregare 345.
 Substantia viva 500.
 Substantiale 274.
 Substantialia 394.
 Substantialiter 394.
 Substernere 190. 199. 246. 253.
 557. 618.
 Substratum 199.
 Substructio 142.
 Substructio prominens 125.
 Subsultare 516.
 Subtegmen 379.
 Subter 729.
 Subtilis consideratio 99.
 Subtilitas 99. 105.
 Subtilitates 99. 100.
 Subtiliter differere 105.
 Subtrahere 56. 86. 96. 104. 151.
 258. 280. 349.
 Subtractio 198.
 Subtractio Arithmetica 166. 198.
 349.
 Subtus 573.
 Subversio 111.
 Subvertere 21. 111. 339. 340. 362.
 Subvicarii 547.
 Subula 141. 576.
 Suburbium 438. 560. 587.
 Succendere 6. 96. 293. 637.
 Succendi 190.
 Succidere 70. 71. 214. 422. 423.
 439. 488. 525. 537. 544. 558.
 677.
 Succisio 515.
 Succum exprimere 349.
 Succumbere 551.
 Succumbere in coitu 551. 640.
 Succus 373. 685.
 Succus calcando expressus 575.
 Succus aridus 685.
 Succus grossulorum 685.
 Succus humidus 685.
 Succus præputii arborum 685.
 Succus ficus 685.
 Sudarium 318. 346. 688.
 Sudor 124.
 Sueri 138. 141. 163. 747. 770.
 Sufferre 314. 405.
 Sufficere 275. 337. 354.
 Sufficiens 224.
 Causa sufficiens 354.
 Sufficiens esse 337. 354.
 Sufficenter habere 337.
 Sufficenter largiri 337.
 Sufficientia 259. 337. 354.
 Sufficit 224.
 Suffimentum 95.
 Suffire 504.
 Suffitum facere 503.
 Suffitus 503. 537.
 Sufflare 295. 301. 303.
 Sufflatio 295.
 Sufflatorium 301.
 Suffocare 151. 341. 662. 685.
 Suffocare se 151. 662.
 Suffocari 151.
 Suffocatio 311. 663. 685.
 Suffodere 280.
 Suffraganeus 316.
 Suffumigari 79.
 Suffundere pudore 46. 215.
 Suffundi pudore 46. 61. 115.
 Suffundi rubore 115.
 Suffusio 144.
 Suffusiones oculorum 138.
 Sugens 188. 198.
 Sugere 188. 198. 354.
 Suggestum 95. 104. 233.
 Suggesti Caput 95.
 Sulcabile 734.
 Sulcare 355. 619.
 Sulcatio 734.
 Sulci 371. 549.
 Sulcorum ductus 734.
 Sulcus 355. 360. 557. 734.
 Sulphur 81. 204.
 Sultân 640.

- Sumere 88. 301. 311.
 Sumere viaticum
 Summa 159. 226. 350. 364.
 Summa capita 414.
 Summa capitalis 101.
 Summa denariorum 350.
 Summa numerata 327. 351.
 Summa numeri 350.
 Summa omnium 346.
 Summa pecuniæ 80.
 Summa rationis subductæ 159.
 Summa rei 293. 321.
 Summa rei totius 103.
 Summa fumarum 346. 350.
 Summam numeri colligere 324.
 Summitas 477. 548. 568.
 Summus 366.
 Sumptus 124. 296.
 Sumptus, *numeri pluralis* 199.
 Sunt 10. 35. 201. 203.
 Supellex 53. 658.
 Supellectilis cella 158. 391.
 Super 17. 83. 566. 587.
 Super eum 366.
 Super te 346.
 Superare 297.
 Superbe 550.
 Superbe agere 123.
 Superbi 122.
 Superbia 66. 81. 123. 124. 550.
 Superbire 123. 124. 184.
 Superbus 66. 81. 123. 124. 184. 558.
 Supercilia 567. 595.
 Supercilium 68.
 Supererogatoria precatio 188.
 Superesse 194. 260. 603. 691.
 In superficie 17. 387.
 Superficies 17. 68. 83. 705.
 Superfluitas 673.
 Superfluum 194.
 Superfluum esse 340.
 Superior 366.
 Superioritas 366.
 Superindere 523.
 Superinducere 523.
 Superliminare 680.
 Superliminaria 753.
 Supernatare 170.
 Superne 366.
 Superstes 622.
 Superstitem remanere 603.
 Superstitiosa benedictio 243.
 Suppedaneum 76. 205.
 Suppeditare 337.
 Supinum in cervicem cadere 444.
 Supplantare 299.
 Supplementum 79.
 Supplicare 351. 404. 458. 487.
 Supplicatio 150. 419.
 Suppliciter 404.
 Suppressio 229.
 Supprimere 187.
 Supprimens beneficium 229.
 Supputare 159. 257. 327. 351. 731. 768.
 Supputatio 159. 257.
 Ad supputationem minorem 245.
 Supputationes 159.
 Supputator 159.
 Supra 83. 366. 387. 391. 539.
 Supra memoratum 308.
 Supremus 366.
 Surculi 231. 684.
 Surculus 138. 188. 298. 358. 372. 609.
 Surda 426.
 Surdus 158. 426.
 Surgere 393. 499. 533.
 Mane surgere 494. 707.
 Surrectio 128.
 Surripere furtim 79.
 Surripere vi 74. 84.
 Surfum 366.
 Surfum versus 227.
 Sus 139.
 Susceptio 492.
 Susceptor infantis circumcidenda 271. 354.
 Suscipere 292. 491. 526.
 Suscitare 81. 362. 722.
 Suscitare lites 82.
 Suspectum esse 159.
 Suspectum habere 133. 159. 167.
 Suspectum haberi 159.
 Suspectus 167.
 Suspendens homines 733.
 Suspendere 128. 478. 487. 732.
 Suspendio 133. 478.
 Suspendium 723.
 Suspendus 478. 733.
 Suspiciari 159. 167.
 Suspicio 96. 167.
 Suspirare 17. 98.
 Suspirium 17.
 Sustentaculum 26. 330. 335.
 Sustentaculum brachiorum 353.
 Sustentare 314. 330. 335. 440.
 Sustentatio 335.
 Sustentationes 331.
 Sustinere 314.
 Sufurrare 243.
 Sufurratio 158.
 Sufurratio tacita 167.
 Sufurro, onis 615.
 Sutor 333. 353.
 Sutura 747. 770.
 Dux futuræ 747. 770.
 Sycophanta 241.
 Sycophantia 241.
 Syllaba 113.
 Syllogismi conclusio 198.
 Syllogismi terminus 544.
 Syllogismus 117. 547.
 Syllogismus demonstrativus 199.
 Syllogismus erroneus 547.
 Syllogismus sophisticus 547.
 Syllogistica demonstratio 199.
 Syllogistice concludere 186.
 Sylvestre 4. 61.
 Sylvestris 47. 102. 429.
 Symbolum 346.
 Symphonia 331.
 Sympodium 677. 681. 689.
 Synagoga 44. 214. 229. 326. 498. 533.
 Synagoga magna 224.
 Synagogæ caput 591. 593.
 Synagogæ gubernator 440.
 Synagogæ minister 139. 486. 716.
 Synagogæ negotia curans 486.
 Synagogæ princeps 591.
 Synagogæ magnæ viri 214.
 Synedrium 333. 558.
 Nomina synonyma 351. 558.
 Synonymia 558. 587.
 Synonymum nomen 587. 707.
 Synopsis 364.
 Syre 25.
 Syriace 25.
 Syrus 25.
 Tabefieri 258.
 Tabellarius 168. 362. 438.
 Taberna 150.
 Tabernacula 17. 631.
 Tabernaculum 5. 80. 172. 324. 350. 631. 633.
 Tabernæ 525.
 Tabes 258. 604. 625.
 Tabescere 258.
 Tabula 99. 104. 168. 234. 294. 309.
 Tabulæ 99. 210. 757.
 Tabulæ pictorum 381.
 Tabulæ, in quibus lagana fiunt 381.
 Tabularium 25.
 Tabulatum 142. 366. 545.
 Tacere 104. 158. 629. 636. 690.
 Tacite 159.
 Taciturnitas 690.
 Taciturnus 690.
 Tactus 249.
 Tæda 55.
 Tædæ 404.
 Tædere 361. 535.
 Tædio officere 299.
 Tædium 535.
 Tænia 70. 81.
 Tænia cingere 81.
 Talaria 171.
 Talaria induere 173.
 Talasæ, *nomen urbis* 731.
 Talentum 211.
 Tali digitorum, & pedum 525.
 Talus pedis 20. 444.
 Tallit 172.
 Talpa 545.
 Talmud 236. 244.
 Secundum Doctores Talmudicos 769.
 Talmudicum vocabulum 79.
 Cccccc Tal-

- Talmudicus Doctor 742.
 Talmudicus ordo 705.
 Talmudicus stylus 705.
 Talmudicus textus 506. 709.
 Talmudicus usus 705.
 Talmudis sex ordines 714.
 Talmudis sex partes 714.
 Tam 211. 226.
 Tam, quam 34. 35. 38. 39. 62.
 106. 113. 224.
 Tamén 391. 535.
 Tameffi 26. 110. 116.
 Tammúz, *Idolum* 738.
 Tamquam 113.
 Tandem 9. 58. 321. 354. 378. 516.
 Tangere 281.
 Tani, *nomen vasis* 174.
 Tantisper dum 360.
 Tanto magis 211. 226.
 Tantopere 108. 116. 211. 226.
 Tantum 234. 243.
 Non tantum 103.
 Tantumdem 116.
 Tantummodo 58. 65. 234. 243.
 Tapetes 53. 119. 618.
 Tapetes ocellati 340.
 Tapetum 747.
 Tarbacna, *nomen loci* 749.
 Tardare 7. 268. 277. 365. 617. 702.
 Tardatio 9. 241. 390.
 Tarde 277.
 Tarditas 702.
 Tardus 268. 750.
 Motus tardus 268.
 Targum 750.
 Targum aliud 765.
 Targum OnKeli, *vel* OnKelofi
 765.
 Tarmúd, *nomen loci* 756.
 Tarmudæi 756.
 Tasil, *avis* 743.
 Tavách, *nomen loci* 728.
 Tavài, *nomen fluminis* 727.
 Tauri signum 307.
 Taurus, *signum Cæleste* 704.
 Taxatio 670.
 Taxus 335.
 Tecasphit, *congregatio Dæmonum*
 731.
 Tectorium 153.
 Tectorium ex calce 75. 621.
 Tectorium planorum septuim 729.
 Tectum 4. 172.
 Tectus 204. 355.
 Tecum 107. 369.
 Tegere 151. 153. 172. 204. 214.
 220. 324. 355. 479. 678.
 Tegere involucri 230.
 Tegmen 153. 214. 326.
 Tegula 574.
 Tegumentum 119. 153. 219. 220. 441.
 Tela 285. 363. 689.
 Tela, *orum* 81.
 Telæ 499.
 Telæ fila extrema longa 82.
 Telonarius 273.
 Telum 83. 707.
 Temerarius 154.
 Temere 85. 379.
 Temere agere 123.
 Temeritas 56. 154.
 Temeritas in loquendo 61.
 Temperamentum corporis ex qua-
 tuor qualitatibus 271.
 Temperans 467.
 Temperare 250. 271.
 Vinum temperatum 271.
 Aer temperatus 271.
 Tempestas 160. 335. 367.
 Tempestates 127. 160.
 Tempestive querere 625.
 Templum 108. 316. 375.
 Templum Domini 108.
 Templum Hierosolymitanum 145.
 50. 361.
 Templum Hierosolymitanum fe-
 cundum 65.
 Tempora, *pars capituli* 473. 578.
 Temporalis 132.
 Temporalis vita 668.
 Tempore hoc 113. 245. 288.
 Tempore matutino surgere 707.
 Omni tempore 225.
 Temporibus certis 444.
 Temporibus quibusdam 444.
 Temporis momento 444. 731.
 Temporis perditio 226.
 Tempus 27. 113. 127. 132. 360.
 373. 386. 388.
 Tempus, *pars capituli* 473. 578.
 Tempus determinatum 361.
 Tempus exiguum 275.
 Tempus fixum 492.
 Tempus futurum 132. 245. 385.
 Tempus matutinum 188. 483.
 Tempus medium 727.
 Tempus menstruum 119.
 Tempus parvum 275.
 Tempus præsens, *apud Gramma-
 ticos* 115. 132. 245.
 Tempus præsens Participii 621.
 Tempus præteritum 132. 245. 387.
 Tempus statutum 492.
 Tempus vespertinum destinatum
 offerendis Sacrificiis 258.
 Tempus vespertinum postremis
 Dei precibus destinatum 379.
 Tempus indicare 396.
 Temulentia 559.
 Temulentus 559.
 Tenax 540. 749.
 Tendere 267.
 Tendere laqueos 478. 747.
 Tendencia 747.
 Tenebræ 36. 105. 143. 148. 159.
 375. 492.
 Tenebræ densæ 14.
 Tenebræ oculotum subitæ cum
 vertigine 608.
 Tenebræ densissimæ 14.
 Tenebris obduci 532.
 Tenebris obductum esse 143.
 Tenebris obductus 36.
 Tenebrosum esse 159.
 Teneor 366.
 Tener 20. 39. 140. 570.
 Tenere 7. 231. 299. 511.
 Teneri 404.
 Teneritudo 140.
 Tenerum 539. 557.
 Tenerum esse 570.
 Tentans 292.
 Tentare 292. 308. 327. 351.
 Tentatio 292. 308.
 Tentationes 292.
 Tentorium 520. 174. 326. 441. 633.
 Tenue 98. 99. 539. 557. 596.
 Tenue esse 271.
 Tenue fieri 511.
 Tenuis 151.
 Tenuja 99.
 Tenuis 96. 99. 160. 238. 327. 511.
 Tenuitas 99. 104. 105.
 Tenuitas ingenii mei 388.
 Pro tenuitate ingenii mei 244.
 Pro tenuitate scientiæ meæ 1444.
 Tepefcere 449. 468.
 Tephillin 418.
 Tepidum 419.
 Tepidum fieri 449.
 Aquæ tepidæ 468.
 Teraphim 759. 771.
 Tercenti 739.
 Terebinthus 49.
 Terebrare 57. 494.
 Terere 621. 671. 731.
 Terga vertere 21.
 Tergere 263. 335. 477.
 Tergum 8. 83.
 Teri 99. 715.
 Terminare 323. 767.
 Termini 56.
 Termini certi 112.
 Terminorum mistio 395. 766.
 Terminus abbreviare 515.
 Terminus transilire 515.
 Terminus 27. 76. 84. 138. 163. 321.
 352. 516. 727. 729. 767.
 Terminus medius apud Logicos 84.
 Terminus prorogatus 84.
 Terminus propositionis 84.
 Terminus Sabbati 767.
 Terminus statutus 530.
 Terminus syllogismi 544.
 Terra 4. 25. 26. 248. 375. 393.
 Terra decoris 22.
 Terra Israelitica 22.
 Terra habitabilis, & culta 202. 721.
 Terra sicca 4. 25. 26. 248.
 Terræ centrum 592.
 Terræ elementum 393.
 Terræ cultor 405.
 Terræ medium 179.
 Terræ motus 124.
 Terræ pars 572.

- Terram colere 356.
 Per terram raptare 178.
 Terrefacere 55.
 Terrere 45. 55. 93. 96. 258.
 Terreri 723. 727.
 Terribilis 10. 93.
 Terriculamenta 124.
 Terrifica 10.
 Territus 345.
 Terror 10. 45. 55. 124. 128. 155.
 335. 654. 709.
 Terrorem incutere 615.
 Tertia 737.
 Tertia pars 737.
 Tertia vice 137.
 Tertiæ generationis abnepotes 737.
 Tertiæ personæ pronomina 342.
 Tertia vice
 Tertia persona 342.
 Tertiatio, *h. e.* depositio in fidem tertii 644.
 Tertii 737.
 In tertii fidem, *vel* custodiam deponere 643.
 Tertio 737.
 Tertio facere 737.
 Tertio loco 737.
 Tertius 643.
 Teruntius 654.
 Tefasith, *nomen spiritus* 728.
 Tefella 572.
 Tefera 529.
 Tefera nummaria 161.
 Teferæ ludus 529.
 Tefellatum 572.
 Tefellatum opus facere 572.
 Tefia argillofa 152.
 Tefia figulina 401.
 Tefaceum vas 376. 480.
 Tefamentum 628.
 Tefitari 319.
 Teftes 401. 663.
 Teftriculi 401. 663.
 Teftriculos magnos habens 663.
 Teftriculus 211. 664.
 Teftificari 319.
 Teftificatio 319.
 Teftimonium 319.
 Teftis 319.
 Teftribus excifus 135.
 Tefstor contra te 771.
 Tefstudo 137. 471. 515. 516.
 Tefxere 82. 251.
 Tefxor 82.
 Tefxtoris jugum 215.
 Tefxtoris radius 82.
 Tefxualis 544.
 Tefxtum 689.
 Tefxtura 285.
 Tefxtus Bibliicus 464.
 In eodem tefxtu 42.
 Tefxtus Ghemardà 546.
 Tefxtus inverfus 355.
 Tefxtus libri 460.
 Tefxtus Sacræ Scripturæ 546.
 Tefxtus Talmudicus 546. 709.
 Thalamus 80. 212. 726.
 Thalamus nuptialis 153.
 Thanes, *nomen urbis* 174.
 Tharfis 178.
 Theatrum 28.
 Theca 104. 301. 310. 729. 768.
 Theca calami 729.
 Theca citharæ 729.
 Theca forcicis 729.
 Theca libri Legis 729.
 Theca nabliorum 729.
 Theca fcriptoria 729.
 Theca fcriptoria, & armarium fcriptorium 757.
 Thema 198. 346. 378. 720.
 Themimid, *nomen Angeli* 409.
 Themiftius 740.
 Theodas 724.
 Theodorus 592.
 Theologia 37.
 Theologiæ ftudiofus 772.
 Theologus 37.
 Theologus vir 200.
 Theorica fcientia 390.
 Theoricus 390.
 Theriaca 503.
 Theriftra 204.
 Theriftrum 224.
 Thermæ 97.
 Therumà 754.
 Thefaurarii 70.
 Thefauri 50. 173. 175.
 Thefaurizare 80.
 In thefaurum recondere 22.
 In thefaurum reponere 22.
 Thefaurus 22. 80. 112. 320. 523. 743.
 Thefaurus abditus 173.
 Thefaurus claufus 51.
 Theudas 724.
 Theudus 724.
 Threni 203. 519. 694.
 Thronus 221.
 Thrumà 754.
 Thummim 739.
 Thunnus 177.
 Thuribulum 47. 248.
 Thus 232.
 Thuris granum 545.
 Thuris pulvis 57. 394.
 Thyina ligna 13.
 Thynnus 174. 177.
 Tiara 171. 480. 493.
 Tiaræ 204. 480.
 Tibia 2. 149. 602. 686. 720.
 Tibialia 178.
 Tigillum 125.
 Tigna 111. 303.
 Tignum 125. 222. 264. 543. 671. 682.
 Timendus 93.
 Timere 93. 96. 580. 757.
 Timidus 96.
 Timor 93. 96. 335. 727.
 Timorem incutere 566.
 Tinctor 486.
 Tinctura 471. 486.
 Tinea 125. 187. 335. 571. 576.
 Tingere 168. 486.
 Tinnire 478. 479.
 Tinnitus 547.
 Tinnitum edere 527. 547.
 Tintinnabula aurea 260.
 Tintinnabuli pulfus 547.
 Tintinnabulum 121. 131. 168.
 Tisbl 763.
 Tisbites 763.
 Titio 5.
 Titulis uti 213.
 Titulo appellare 213. 228.
 Toga 76. 78. 212. 259. 428. 503. 688.
 Togæ 14.
 Tolleno 537.
 Tollere 96. 169. 289. 292. 307. 330. 405. 542. 560. 678. 753.
 Tômen, *menfura* 739.
 Tomus libri 173.
 Tonare 11. 211. 575.
 Tondere 73. 355.
 Tonitru 499. 574.
 Tonfio 355.
 Tonfor 73. 75. 339. 355.
 Tonforum forfex 131. 355.
 Tonfura capitis rotunda 191.
 Tonus 113.
 Topazii 57.
 Topazius 192. 331. 378.
 Tophet, *nomen loci* 746.
 Topica 309.
 Topicorum liber 309.
 Torcular 294. 349. 376. 536.
 Torcularis lacus 294. 376.
 Tormentum bellicum 399.
 Tormina 134.
 Torpere 579.
 Torpor 601.
 Torquere 662.
 Torqueri 662.
 Torques 258. 314. 372.
 Torrefacere 506.
 Torrens 281. 284.
 Torrere in fartagine 169.
 Torris 5. 288.
 Torta 82. 158.
 Tortæ panis 172.
 Tortile 510.
 Tortilia 510.
 Tortuofitas 394.
 Tortuofum 108. 448.
 Locus tortuofus 108. 216.
 Tofab, *urbis nomen* 763.
 Tosbites 763.
 Toftum 158. 506.
 Tot 225. 227.
 Totaliter
 Toties 225.
 Totum 79. 212.

- Totum istud 225.
 Totus 212.
 Toxicum 25. 331. 352.
 Trabes 111.
 Trabs 222. 339. 543. 683.
 Trabs parva 125.
 Trabs magna 264.
 Trachonitis Syriae regio 77.
 Tractare 48.
 Tractatus absolutus 308.
 Tractile 280.
 Tractio 277. 281.
 Tractio manuum 277.
 Tractor 56.
 Tractus 76. 265. 282. 406.
 Tradere 152. 184. 259. 274. 303. 722. 769.
 Traditio 116. 259. 274. 349. 714.
 Traditio alia 742.
 Traditio etiam talis est 769.
 Traditiones 742.
 Traditiones Patrum 771.
 Traducere 71. 357.
 Tragema 750.
 Traha 281.
 Trahere 83. 86. 265. 277. 280. 281.
 Trahi 277.
 Trajicere flumen 71.
 Frames 605.
 Tranquille 285. 306. 636. 715.
 Tranquillitas 200. 285. 306. 617. 636. 715.
 Tranquillitas animi 526.
 Tranquillum esse 617. 636. 671. 715.
 Tranquillum reddere 617.
 Tranquillus 306. 617. 636. 684. 715.
 Trans 357.
 Translatio 468.
 Transactiones 56.
 Transcribere 396.
 Transcriptio 396.
 Transenna 20.
 Transferre 169. 289. 293. 308. 330. 357. 359. 386. 396.
 Transferre ex una lingua in aliam 386. 396. 749.
 Transferri 170. 182. 396. 640.
 Transfigere 48. 57. 100. 175. 298.
 Transfigi 295.
 Transfodere 57. 100. 175.
 Transfodi 218.
 Transfretare 71.
 Transgredi 357. 387.
 Transgressio 357. 387. 745.
 Transgressiones graves 106.
 Transigere 468. 742. 769.
 Transilire terminum 515.
 Transire 124. 146. 357. 359. 387.
 Transire flumen 71.
 Transitor 358.
 Transitus 71. 96. 357. 358. 387. 421.
 Translate 387.
 Translatio 170. 387. 396.
 Translatio ex una lingua in aliam 750.
 Translator 396.
 Translator errantium 770.
 Translatores ajunt 396.
 Translatores Legis 386.
 Translatores Talmudici 386.
 Nomen translatum 396.
 Transmigrans 170.
 Transmittere 357.
 Transpositio 355.
 Transvehere 71. 357.
 Transversum 244.
 Trapezita 453. 640. 707.
 Tredecim 374.
 Tremere 124. 440. 466. 478. 553. 566. 573. 574. 575. 580. 618. 727.
 Tremor 124. 128. 573. 580. 727.
 Tremulum 574.
 Trepidare 124. 155. 440. 445. 466. 618. 727.
 Trepidatio 155. 340. 727.
 Tres 643. 737.
 Tres Dii 643.
 Tres personæ Deitatis 84.
 Tres personæ Divinæ 643.
 Tria 643.
 Trianguli figura 643. 708.
 Triangulum 708.
 Triangulus 177. 643.
 Triangulum æquilaterum 394.
 Tribula 261.
 Tribulatio 302.
 Tribuli 58. 525.
 Tribulas 9.
 Tribunalia 381.
 Tribus 604.
 Tributi exactio 67.
 Tributorum collector 67. 83.
 Tributorum exactores 259.
 Tributum 22. 126. 219. 248. 259. 292. 515. 738.
 Tributum frumentarium, & agrorum 25.
 Tributum transeuntium 109.
 Tributum a provinciis pendi solitum 51.
 Triclinium 178. 181. 322. 553. 763.
 Tridens 260. 267. 637.
 Tridentes 511.
 Tridrachmum 553.
 Triens 737.
 Triental 737.
 Triginta 643. 737.
 Trigonus 177.
 Trinitas 413. 643. 708.
 Trinus 643. 708.
 Triplicare 737.
 Triplicata 662.
 Triplicatum 708.
 Tripudiare 138. 149. 576.
 Tripudium agere 136.
 Triremis 58.
 Tristem esse 3.

- Tristis 359. 376. 684.
 Tristitia 91. 149. 637.
 Tristitia affici 361.
 Tristitia premi 361.
 Tristitiam afferre 149.
 Triticum 150.
 Tritum 557.
 Tritum esse 271. 671.
 Tritum, *furfures posterioris favee* 277.
 Tritura 100.
 Triturare 93.
 Trituratio 93. 100.
 Triumphus 298.
 Trochlea 85.
 Tropicus 514.
 Tropicus æstivus 544.
 Tropicus hybernus 544.
 Tropicus Cancrici 545.
 Tropicus Capricorni 544.
 Trucidare 291.
 Troctina 248.
 Tu 18.
 Tuba 154. 523. 672.
 Tuba clangere 748.
 Tuba cornea 168.
 Tubi 19. 481. 573.
 Tubiel, *nomen Angeli* 408.
 Tubus 262. 481. 562.
 Tudicula 48.
 Tugurium 372. 324. 325. 350.
 Tumor 54. 81. 86. 320. 621. 744.
 Tumor cordis 54.
 Tumor eminens 62.
 Tumor livens 680.
 Tumultuari 556. 615.
 Tumultuarie concurrere 556.
 Tumultuose concurrere 556.
 Tumultus 110. 570. 615.
 Tumulus 478. 90. 733.
 Tumulus exiguus 69.
 Tunc 4. 33. 97. 108. 115. 207. Ex tunc 207.
 Tundere 91. 178. 375.
 Tunica 223. 259. 428.
 Tunica, *proprie lines* 223.
 Tunica ocellata 223.
 Turba 11. 324. 556. 570. 603. 629. 706.
 Turba captiva 603.
 Turba confusa 395.
 Turba miscella 380.
 Turbæ confusæ 380.
 Turbæ miscellanæ 380.
 Turbare 45. 96. 124. 149. 180. 292. 365. 395. 603. 609. 615. 669.
 Turbari 124. 149. 292.
 Turbatio 615.
 Turbatus 292.
 Turbatus animo 181.
 Turbidum 488.
 Turbidum esse 170.
 Turbidum fieri 170.
 Turbine agitare 367.
 Turbo 125. 128. 367.

- Turca** 341.
Turcarum religio 106.
Turcia 763.
Turcicus, lapis pretiosus 178.
Turdus 637.
Turma 11. 75. 85. 223. 231. 324. 629. 706.
Turmæ 70. 682.
Turmatim coire 110.
Turmatim concurrere 142.
Turmatim congregari 110.
Turpe 229. 306.
Turpia opera 86.
Rex turpis 79. 86.
Turpiter 79. 86.
Turpiter agere 285. 305. 743.
Turpiter dicere 305.
Turpiter loquens 279.
Turpitude 51. 79. 86. 170. 229. 285. 305. 306. 758.
Turpitudinis domus 761.
Turris 70. 375. 527.
Turris munita 484.
Turtur 672. 728.
Tuto 730.
Tutor 20. 40.
Tutus 61. 46.
Tuum 94.
Tzadachiel, nomen Angeli 407.
Tympana 528.
Tympanum 528.
Tympanistrisæ 74.
Typis mandare 105.
Typographia 99. 105.
Typographicus 99. 105.
Typographicus error 180.
Typorum dominus 99.
Typorum domus 99.
Typus 99. 105. 176. 180. 758.
Tyranni 178.
Tyrannis 261.
Tyrannus 10. 17.
Tzadocus 473.
Tzaphûn 482.
- V
- VAcans** 460. 559.
Vacare 48. 61. 374. 393. 460.
Vacatio 49. 62.
Vacca 427. 728.
Vacca recalcitrans 54.
Vacillare 249. 251.
Vacuitas 144. 145. 341. 568. 592.
Vacuum 5. 145.
Vacuum reddere 165.
Vacuus 45. 341. 559. 567. 568. 592.
Vadere 108.
Vadum 71.
Væ 119. 134.
Væ tibi 120.
Væ vobis 120.
Vaga 428. 256.
Vagari 170. 179. 282. 284. 723.
- Vagatio** 170. 285.
Vagatrices mulieres 199.
Vagatrix 442.
Vagina 233. 283. 301. 310. 729. 768.
Vagina cultri 729.
Vagina gladii 729.
Vagina pugionis 729.
Vaser 383.
Vastrities 383.
Vagus 170.
Valde 137. 162. 169. 180. 194. 234. 243. 269.
Usque valde 234.
Iterum vale 720.
Valedicere 681.
Valens 65. 68. 749.
Valentem esse 748.
Valere 186.
Valere viribus 68.
Valetudinarius 39.
Validitates 424.
Validum 269.
Validum efficere 68.
Validum esse 68. 84.
Validus 68. 69. 152. 384. 749.
Vallare 320.
Vallatum 733.
Vallis 56. 78. 142. 193. 288. 682.
Vallum 222. 254. 358.
Valvæ in officinis mercatorum 757.
Vanitas 13. 90. 106. 113. 236. 341.
Vanno expurgare 577.
Per vannum expurgatio 577.
Vannus 560.
Vannum fieri 106.
Vanus 341. 567. 591.
Vapor 35. 106. 113. 503.
Vapor calidus, & siccus 537.
Vapulare 238. 245.
Varia 709.
Variare 660.
Variari 709.
Variabile 709.
Variatio 709.
Varie commissum 669.
Varietati 425.
Varietatum 308.
Varietas 147. 165.
Variis maculis distinctum 292.
Varium 292.
Varium pedibus 554.
Vas 53. 81. 98. 162. 226. 246. 249. 514. 512.
Vas ad lavandum 210.
Vas culinarium 18.
Vas ad formam cornu factum 523.
Vas figuli 152. 401.
Vas fusorium 484.
Vas infernum 229.
Vas ligneum 324.
Vas rotundum 487.
Vas testaceum 226. 376. 480.
Vasa aurea 401.
- Vasa stanno obducta** 60.
Vasa testata instar corbium 424.
Vasculum 509.
Vasis operculum 291.
Vastare 134. 149. 155. 254. 280. 399. 472. 538. 615.
Vastari 47. 134. 149. 155. 472. 654.
Vastatio 142. 472. 509. 538.
Vastator 134. 135. 615.
Vastatus 61. 472.
Vastatus locus 472.
Vastitas 47. 142. 155. 570. 654.
Vastitas repentina 637.
Vastitas tumultuosa 637.
Vastitates 618.
Vastus 61. 155.
Vates 278.
Vaticinari 278.
Vau conversionis 117.
Vau copulativum 364.
Vau parvum 131.
Uber 49. 90. 724.
Ubi 108. 113. 347.
Ubi? 10. 16. 35. 38. 106. 108. 115. 116.
Ubique 108.
Ubinam? 10. 16. 106. 108. 113.
Uestes 19. 299.
Uestigal 292.
Uestigal transeuntium 25. 109.
Uestigalium collector 83.
Uestis 19. 24. 55. 212. 252. 281. 358. 500.
Uector currus 569.
Vegetabile 488.
Vegetabilis 488.
Vegetatio 488.
Vehemens 194. 269. 389. 749.
Vehementer 137. 162. 169. 180. 194. 234. 243. 269. 600. 749.
Vehementissime 234. 243.
Vehendum imponere 568.
Vehere 568.
Vela 340. 513.
Velamen 120. 375.
Velamen, quo tegitur facies 50. 318. 346. 558.
Velare 479.
Velare se
Velle 1. 181. 471. 573. 575. 595. 681.
Bene velle 573. 575.
Vellus 74.
Velocitas 509.
Velociter 106. 307. 340. 359. 509.
Velox 340. 508.
Velum 51. 119. 149. 192. 318. 326. 346. 375. 428. 440. 441. 465. 510. 558.
Veluti 108. 115. 224.
Vena 280.
Venæ sectio 271. 345. 533.
Venæ sector 533.
Venæ pulsantes 384.

- Venam fecare 82. 343. 533.
 Venari 474.
 Venatio 474.
 Vera venatione capta 474.
 Venator 474.
 Venatores 474. 513.
 Rete venatorum 474.
 Vendere 121. 130. 254.
 Vendi 121. 130.
 Venditio 121. 130.
 Emptio, & venditio 276.
 Venditionis contractus 5.
 Venditor 121.
 Venenum 25. 41. 185. 264. 331.
 352.
 Venenum lethale 331. 346. 352.
 Venerari 93.
 Veneris Siella 281.
 Veni, audi 771.
 Veni, vide 766.
 Venetiæ 30.
 Venia 272. 578.
 Veniam dare 579.
 Venire 28. 61. 108. 251. 571.
 Venter 49. 221. 230. 259.
 Venter magnus 221.
 Ventilabrum 100.
 Ventilare 44. 100. 439. 560.
 Ventilatio 577.
 Ventralia 232.
 Ventralia mulierum 423.
 E ventre crepitum emittere 389.
 Ventrem aperire 423.
 Ventrem exonerare 460.
 Ventrem laxare 423.
 Ventrem magnum habens 230.
 Ventrem solvere 423.
 Ventris crepitus 295. 389.
 Ventris crepitum emittere 752.
 Ventris cingulum 423.
 Ventris fluxus 708.
 Ventris muliebris ostium 450. 469.
 Ventris solutio 708.
 Ventriculus 39. 491.
 Ventrosus 200.
 Venturum esse 385.
 Ventus 560. 587.
 Ventus Aquilonaris 20. 482.
 Ventus Septentrionalis 20. 482.
 Ventus vehemens 128.
 Ventus vehementissimus, & fer-
 ventissimus 495.
 Venundari 121. 130.
 Venus 211. 716.
 Venus, *planeta* 305.
 Vepres 47. 106. 137.
 Vepretum 47.
 Vera 38.
 Verax 16. 527.
 Verba 273.
 Verba facere 255.
 Verba defectiva 465.
 Verba intransitiva 465.
 Verba Legis 105.
 Verba magica 273.
 Veeba otiosa 62.
 Verba perfecta 465.
 Verba quiescentia 465.
 Verba Sapientum 103.
 Verba Scribarum 104.
 Verba superstitiosa 273.
 Verba transitiva 465.
 Verberare 56. 170. 251. 271.
 Verbi gratia 388.
 Verbis Sacris incantare 243.
 Verborum interruptio 355.
 Verbosa 89. 465.
 Verbum 16. 88. 102. 255. 273. 450.
 465.
 Verbum absolutum, *b. e.* intransi-
 tivum 393.
 Verbum activum 306. 387.
 Verbum Dei prolatum, & scriptum
 102.
 Verbum Divinum 105. 290.
 Verbum fixum 387.
 Verbum inane 49.
 Verbum intransitivum 60. 393.
 465.
 Verbum mutabile 387.
 Verbum neutrum 30. 393. 465.
 Verbum omne 224.
 Verbum passivum 465.
 Verbum patiens 465.
 Verbum permanens 387.
 Verbum præteritum 465.
 Verbum stans 465.
 Verbum transiens 387.
 Verbum transitivum 306. 387. 465.
 Verbum vagans 465.
 Vere 58. 189. 203. 257. 388.
 527.
 Vere ne? 473.
 Num vere? 473.
 Verecunde 488.
 Verecundia 488.
 Verecundus 61. 479. 488.
 Veredarii 9.
 Veredes 570.
 Vereri 93.
 Vergiliæ 209.
 Verificari 38.
 Verificatio 38.
 Veritas 16. 38. 527. 720.
 Veritatem cognoscere 189.
 Veritatem sequi 189.
 Veritatis assertores 38.
 Vermes 125. 262.
 Vermes producere 736. 758.
 Vermibus scaterere 758.
 Vermiculus 736.
 Vermiculus fabarum 125.
 Vermis 125. 566. 571. 730. 736.
 Vermis lenticularum 125.
 Vermium examen 288.
 Vernæ 552.
 Vero 58.
 Verrere 82. 110.
 Verruca 182. 621.
 Verrucosum
 Versari 322.
 Versiculus Sacræ Scripturæ 222.
 Versus 107. 114. 213. 227. 234.
 492.
 Sursum versus 227.
 Versus Biblicus 447. 464. 544.
 Versus diem 114.
 Versus initium 595.
 Versutia 143.
 Vertebræ 525.
 Vertere 21. 111. 117. 139. 322.
 420.
 Vertere terga 21.
 Vertere se 111.
 Vertere ex una lingua in aliam
 396.
 Vertex 191. 494. 548. 568.
 Verti 111. 220.
 Verticulum 214.
 Vertigo 343.
 Veru 670. 687.
 Verveces 405.
 Verum 65. 189. 207.
 Verum, *adv.* 12.
 Verum dicere 38.
 Verum enimvero 58.
 Verum esto 15.
 Verumtamen 25. 58. 65.
 Verus 38. 527.
 Vesica fellis 210.
 Vesicæ calculus 479.
 Vesicula gutturis in avibus 126.
 128. 525.
 Vespa 121.
 Vespera 5. 752.
 Vespera diei festi 390.
 Vespera Paschæ 393.
 Vespera Sabbati 380.
 Ad vesperam commorari 572.
 Ad vesperam Sabbati 245.
 Inter duas vesperas 696.
 Vespertina oratio 770.
 Vespertina precatio 379.
 Vespere, & mane 159. 495.
 Vespertilio 6. 47. 178. 363.
 Vespertinum esse 625.
 Vespertinum tempus postremis diei
 precibus destinatum 379.
 Vespertinum tempus Sacrificiis of-
 ferendis destinatum 258.
 Vestes attritæ 51.
 Vestes figuratæ 486.
 Vestes laceræ 48. 51.
 Vestes muliebres pretiosæ 230.
 Vestiaria 511.
 Vestibulum 13. 337. 442. 466.
 Vestibus exutus 639.
 Vestibus laceris indutus 401.
 Vestigia 579.
 Vestigium 579.
 Vestimenti pars attrita 625.
 Vestimentum 18. 144. 232. 449.
 764.
 Vestimenta attrita 625.
 Vestimenta mortuorum 230.
 Ve-

- Vestimenta ferica 629.
 Vestimentum, quo mortui involvuntur 221.
 Vestire 232.
 Vestire se 232.
 Vestis æstiva muliebris 503.
 Vestis fimbria 672.
 Vestis ora 672.
 Vestis purpurea 467.
 Vestis ex diversis rebus 669.
 Vestis Regia 467.
 Vestis Sacerdotalis 20.
 Vestis villosa 180. 231.
 Vestitus 312.
 Vestitum 144.
 Vestrum 94.
 Vetare 19. 39. 274.
 Vetera 51.
 Veteramentum 577.
 Veterascere 51. 212. 385.
 Vetitum 19. 39. 118.
 Vetitum, & licitum 33.
 Vetula 320. 346.
 Vetus 51. 202. 385.
 Vetusitas 202. 625.
 Vetusitate atteri 51.
 Vetusitate consumi 51.
 Vexare 542.
 Vexationes 542.
 Vexator 542.
 Vexillum 177. 293. 346.
 Vexillum militare 293.
 Vexillum nauticum 293.
 Vi opprimere 172. 375.
 Ductio in via 728.
 Via 18. 20. 24. 109. 116. 340. 605. 693.
 Via alia 102.
 Via brevis 542.
 Via generalitatis 103.
 Via lubrica, & præceps 685.
 Via privata 693.
 Via publica 693.
 Via trita 204.
 Viæ asperæ 70.
 Viæ compendium 542.
 Viæ divisio 447.
 Viæ ductor 728.
 Viæ precatio, h. e. iter faciendum 766.
 Viæ sectio 447.
 In viam duci 100.
 Viatico instruere 123.
 Viatico se instruere 123. 131.
 Viaticum 123. 131.
 Viaticum fumere 123. 131.
 Viator 11. 24. 36. 170. 358.
 Viatores 387.
 Viatorum faccus 756. 771.
 Vibex 109.
 Vicarius 14. 316.
 Vice 66. 147. 165. 271. 456. 640. 643.
 Vice alia 456.
 Vice tertia 737.
 Vice una 66. 456.
 Per vices 386. 396.
 Vici 218.
 Tribus vicibus 456.
 Vicinia 603. 707.
 Viciniam visitans 603.
 Vicinum 352.
 Vicinus 73. 520. 603. 631.
 Vicissitudo 271.
 Victimæ 88. 291.
 Victor 297. 298. 696.
 Victoria 298. 309.
 Victus, subst. 441. 467. 681.
 Vicus 138. 229. 424. 621. 680. 707.
 Vide 164.
 Vide illic 396.
 Videlicet 592.
 Videns 139.
 Videre 138. 147. 164. 364. 390. 547. 584.
 Videri 148.
 Videtur 96. 104.
 Mihi videtur 244.
 Sicut videtur nobis 96.
 Sicuti videtur 104.
 Videtur dicendum 308.
 Videtur mihi 308.
 Vidua 25. 459.
 Viduitas 25.
 Viduus 459.
 Vigere 231.
 Vigil 362. 677. 716.
 Vigilantia 716.
 Vigilare 362. 677. 716. 728.
 Vigilatio 625.
 Vigilem esse 677.
 Vigilia 290.
 Viginti 374.
 Viginti & unum 374.
 Viginti, & duæ litteræ 28.
 Vile 200.
 Vile esse 125. 131.
 Vilem esse 126. 508.
 Vilem fieri 508.
 Vilem haberi 126.
 Vilescere 126. 508.
 Vilipendere 131. 506. 508.
 Vilis 107. 126. 131. 392. 508. 620. 716.
 Vilis pretii esse 124. 131.
 Vili pretio 126.
 Vilitas 126. 506. 509.
 Villa 154. 229. 424.
 Villæ 218.
 Villici 425.
 Villicus 229.
 Villosa vestis 231.
 Villosum operimentum 80.
 Villus 231. 747.
 Vim inferre 17. 149. 172. 748.
 Vina condita 197.
 Vinacea 737.
 Vinarii culices 195.
 Vincere 297.
 Vincire 19. 218. 377.
 Vincire catenis 708.
 Vinciti compedibus 129.
 Vincitus 19.
 Vincitus compedibus 204.
 Vincula 19. 503. 644. 688. 764.
 Vincula chalybea 129.
 Vinculum 19. 133. 151. 218. 481. 546. 749.
 Vindemia 502.
 Vindemiare 214. 502.
 Vindemiatio 502.
 Vindemiator 502.
 Corbes vindemiatorum 329.
 Vindex 67. 443. 444.
 Vindex sanguinis 443.
 Vindicare 67. 299. 442. 444. 467.
 Vindicta 299. 442. 467.
 Vineæ 81. 221.
 Vinitor 25. 405.
 Vinosus 197.
 Vinum 149. 195. 197.
 Vinum album 197.
 Vinum capparinum 543.
 Vinum clarum 487.
 Vinum condensatum 526.
 Vinum conditum 197.
 Vinum dulce 144.
 Vinum infusum 271.
 Vinum minutum 737.
 Vinum vendens 715.
 Violæ 58. 316.
 Violare 17. 93. 144. 371. 423.
 Violari 144.
 Violatio 165.
 Violenter 749.
 Violenter aperire 575.
 Violenter detinere 172.
 Violenter exagitare 383.
 Violentia 17. 141.
 Violentia uti 383.
 Violentus 17.
 Vipera 365.
 Vir 36. 68.
 Ille vir 36.
 Vir eximius 185.
 Vir magnæ existimationis 167.
 Vir mendax 225.
 Vir perplexus 694.
 Vir Theologus 200.
 Virens 566. 574.
 Virentia 243. 479. 488.
 Virum efficere 68.
 Vires 142. 206. 225.
 Vires augere 68.
 Pro viribus 421.
 Virga 141. 604. 619. 684.
 Virga menfioria 15.
 Virgam habens 604.
 Virgam 604.
 Virginis signum 301.
 Virginitas 59.
 Virginitatis signum 94.
 Virgo 59.
 Virgo jugiter orans 487.

- Virgo pubescens 60. 488.
 Virgula 724. 766.
 Virgula parva 131.
 Virgulta 295.
 Virgultum 138. 298.
 Virgultum tenue 298.
 Viri 267.
 Viri atrii 575.
 Viri celebres 442.
 Viri corpulenti 71.
 Viri fideles 67.
 Viri insignes, excellentes 197.
 Viri intelligentes 61.
 Viri noti 67.
 Viri porticus 575.
 Viri publici 442.
 Viribus valere 68.
 Viribus omnibus contendens 696.
 Viribus prostrati 764. 771.
 Viridarium 27. 566.
 Viride 192. 357. 419. 566.
 Viridis 192. 574.
 Viridis herba 192.
 Viriditas 192.
 Virilis 36. 84.
 Virilitas 36. 68. 132.
 Virilitatis membrum 68.
 Viriliter se gerere 68.
 Viror 192.
 Virtus 69. 142. 206. 270. 366.
 Virtus æstimatoria 715.
 Virtus Cœlestis 229.
 Virtus Divina 229.
 Virtus divinatoria 715.
 Virtus infusa 40.
 Virtus spiritualis 560.
 Virtus suprema 384.
 Virtutes 142. 270.
 Virus 185. 264.
 Vis 17. 141. 142. 206. 220. 225.
 Vis alendi 225.
 Vis attratrix 207.
 Vis concotrix 207. 225.
 Vis expulatrix 207.
 Vis formatrix 486.
 Vis generandi sibi simile 207.
 Vis retentrix 207.
 Vi comprimere 17.
 Vi opprimere 384.
 Vi pudicitiam eripere 17.
 Vi furripere 74. 84.
 Viscera 259. 563.
 Viscus 88.
 Visio 139. 584. 585.
 Visio vultus 585.
 Visiones 139.
 Visitare 335.
 Visitare ægrotos 56.
 Visitari 335.
 Visitatio 335. 426.
 Visus 585.
 Visus organa 585.
 Visus sensus 565.
 Vita 141. 164. 271. 297. 309.
 Vita æterna 141.
 Vita prædita 48.
 Vita solitaria 60.
 Ex hac vita migrare 402.
 In vita conservare 141.
 Et in vita conservet eum 199.
 Vita æterna 309.
 Animantia vita prædita 164.
 Vita temporalis 668.
 Per vitam tuam 164.
 Vitam solitariam agentes 60.
 In vitam revocare 141.
 Vitalis 164.
 Vitalis facultas 164.
 Vitellus ovi 146.
 Vitia 249.
 Vitiare 312.
 Vitiatum 222.
 Vitio laborans 422.
 Vitiligo 46.
 Vitis 81.
 Vitis propago 260.
 Vitium 249.
 Vitium originale 456.
 Vitri artifices 126.
 Vitriarii 126.
 Vitrum 122. 123. 126.
 Vitrum ad formam cornu 523.
 Vitta 605.
 Vittæ 314.
 Vitula 358.
 Vituli oculus, lapis pretiosus 359.
 390.
 Vitulus 358. 427.
 Vituperare 86.
 Viva 141.
 Substantia viva 500.
 Vivacitas 164.
 Vivens 141.
 Viventia 141.
 Vivere 141. 164. 500.
 Vivat æternum 198.
 Vivere integre 641.
 Vivere perfecte 641.
 Vivere sincere 641.
 Vivificare 141. 499.
 Vivificatio 141.
 Vivum 141.
 Vivus 500.
 Ulcera 54. 105.
 Ulcisci 299. 442. 467.
 Ulcus calidum 625.
 Ulcus malignum 174.
 Ullum 212. 226.
 Ulmi 262.
 Ulmus 27. 49. 51. 627.
 Uterius 13. 37. 109. 110. 116.
 726.
 Ultimum 9.
 Ultio 299. 442. 467.
 Ultor 74. 443. 467.
 Ultra 13. 37. 109. 110. 116. 357.
 360.
 Ultro 252.
 Ulva 7. 383.
 Ulula 294.
 Umbilicus 179. 214. 448. 642.
 Umbo 640. 757.
 Umbones 640.
 Umbra 172.
 Umbra mortis 172.
 Umbraculum 80. 172. 325.
 Una 136.
 Una, adverb. 107. 114. 137. 162.
 Unci 39. 119.
 Uncini 372.
 Uncinus 119.
 Unctio 332. 548.
 Unctus 264.
 Uncus 3. 17. 119.
 Unde? 10. 16. 38. 108. 113. 115.
 274.
 Unde habentur ista? 257.
 Unde id colligimus? 274.
 Unde illud censet ita esse? 274.
 Unde nobis? 16. 38. 257. 273.
 Undecim 374.
 Undecimus 374.
 Undenam? 10. 35. 38.
 Undenam tu? 257.
 Undenam tu venis? 35.
 Undequaque 322.
 Undique 322.
 Ungere 52. 264. 320.
 Ungere aromatibus 59. 150.
 Ungi 621.
 Ungue discernere 255.
 Ungue rumpere 255.
 Ungue secare 139. 255. 363.
 Unguenta 53.
 Mortarium unguentarium 731.
 Unguentum 53. 731.
 Unguentum odoriferum 332.
 Unguis 176. 482.
 Ungula 176. 441. 482.
 Ungulæ 173.
 Ungularum scissiones 173.
 Ungulas diffindere 173.
 Ungulas dividens 442.
 Ungulas magnas habens 441.
 Ungulas solidas habens 508.
 Unice 185. 197.
 Unicornis 547.
 Unicornis marinus 24.
 Unicuique 214.
 Unicus 185. 197.
 Unigenitus 18.
 Unio, margarita 262.
 Uniri 185.
 Unitas 34. 185. 197.
 Univerfale 226.
 Univerfalia 226.
 Univerfalitas 226.
 Univerfaliter 79. 103.
 Univerfalis 226.
 Univerfium 226.
 Univerfitalis rector 591.
 Univerfium 112. 228.
 Univerfium hoc 225.
 In univerfium 79. 226.
 Univoca nomina 351.

- Nomen univocum 707.
 Univocatio 351.
 In unum 137.
 Præter unum 269.
 Unumquodque 223.
 Unus 34. 136. 162.
 Uno excepto 62. 269.
 Unusquisque 18. 136.
 Vobiscum 234. 369.
 Vocabula 245.
 Vocabula constructa 102.
 Vocabulum 245. 273. 722. 765.
 Vocabulum fœmininum 310.
 Vocabulum hoc 243.
 Vocabulum masculinum 132. 245.
 Vocabulum numeri pluralis 245.
 Vocabulum numeri singularis 145.
 Vocabulum Talmudicum 79.
 Vocalis 533.
 Vocalis brevis 770.
 Vocalium sonus 113.
 Vocare 211. 517. 548.
 Vocare fibilando 685.
 Vocatio 518.
 Vociferari 81. 170. 181. 283. 399.
 423. 475. 481. 483. 491.
 Vociferatio 11. 181. 399. 419. 475.
 492.
 Vola manus 216. 423.
 Volare 3. 170. 439. 615.
 Volatile 361. 439.
 Volatilis 170.
 Volucres 439.
 Volucris 170. 361. 439. 482.
 Volvere 76. 80. 85. 380. 515.
 Volumen 77.
 Volumen libri 308.
 Voluntaria oblatio 282.
 Voluntarium donum 282.
 Voluntarius 595.
 Voluntas 200. 471. 573. 576. 595.
 Sit voluntas 200.
 Voluntas bona 200.
 Voluntas mala 200.
 Voluptas 360.
 Voluptate affici 360.
 Voluptatem percipere 117.
 Voluptatis hortus 85.
 Volutare 480.
 Vomer 447. 514. 542.
 Vomere 577. 726.
 Vomitus 727.
 Vorago 726.
 Vorator 62.
 Voratrix 87.
 Vorax 62. 83. 86.
 Vos 18.
 Apud vos 334.
 Votum 283. 500.
 Voti solutio 312.
 Vovere 283. 307.
 Vox 113. 245. 499. 533. 722. 765.
 Vox æquivoca 690.
 Vox constructa 393.
 Vox in forma absoluta 393.
 Vox hæc vult dicere 769.
 Vox indeclinabilis 273.
 Vox intercisa 167. 720.
 Vox penacuta 391. 595.
 Vox pluralis 585.
 Vox primitiva 198. 378.
 Voces elatæ 560.
 Voces diversæ 709.
 Voces eadem 34.
 Vocis litteralis auditio 709.
 Vocis repercussio 113.
 Vocis submissio 271. 308.
 Urbani 163.
 Urbanus 390. 544.
 Fœmina civis urbana 390.
 Fœminæ urbanæ 390.
 Urbs 92. 103. 138. 163. 230. 277.
 364. 390. 522.
 Urbs aurea 364.
 Urbs media 62.
 Urbs munita 220.
 Urbium mater 272.
 Urceolus 206.
 Urceus 206. 509. 514. 528. 542.
 Uredine perire 643.
 Uredine tangi 617. 643.
 Uredo fegetum 617.
 Urere 55. 606. 637. 685.
 Urgens 307.
 Urgent 727.
 Urgere 17. 93. 129. 133. 154. 220.
 230. 340. 748.
 Uri 206. 683.
 Uriel 5. 23.
 Urim 5.
 Urim, & Tummim 279.
 Urina 628. 720. 721.
 Urinam reddens 179.
 Urna 91. 310. 480. 514. 720.
 Urna coriacea ad aquas haurien-
 das 129.
 Urfa 87.
 Urfa major 384.
 Urfae signum Cœlestis 358.
 Urfus 87. 94.
 Urtica 106. 166. 254. 608.
 Urticæ 156. 189. 525.
 Uffitatum esse 283.
 Uffitatus 306. 554.
 Usque 359.
 Usque ad 359.
 Usque adeo 211. 226.
 Usque dum 359.
 Usque nunc 359.
 Usquequo 359.
 Usquequo? 10. 268.
 Usque valde 234.
 Usio 191. 206. 506.
 Usura 135. 291. 548. 549. 585.
 Usura anticipata 586.
 Usus 111. 347. 484. 554. 587. 658.
 705.
 Usus Talmudicus 705.
 Ut 40. 44. 108. 205. 224. 245.
 Eo ut 108. 224. 245. 258.
 Ut antea
 Ut det 224.
 Ut ita dicam 224.
 Ut non 269.
 Utenfilia 659.
 Uter, utris 81. 125. 149. 233. 278.
 285. 295. 523. 576.
 Uterque 35.
 Uterus 49. 221. 563.
 Uterus mulieris 530.
 Uti 709.
 Utile esse 111. 117. 199. 618.
 703.
 Utilis 618.
 Utilitas 111. 117. 159. 171. 194.
 199. 267. 484.
 Utilitatem afferre 111. 117. 686.
 720.
 Utilitatem capere 327.
 Utilitatem percipere 111. 117. 686.
 720.
 Utinam 13. 37. 116. 233. 246.
 Utinam certe 400.
 Utique 58. 110. 400.
 Utres 207.
 Utriculus 696.
 Uva 371.
 Uva acerba, & immatura 53.
 Uva prima 330.
 Uvæ granum 371.
 Uvæ exsiccatæ 479.
 Uvæ hybernæ 355.
 Uvæ immaturæ 81.
 Uvæ passæ 479.
 Uvarum acini 444.
 Uvarum acini decidui 444.
 Uvarum hybernarum acetum 355.
 Uvarum interius 122.
 Uvatachiel, nomen Angeli 407.
 Vulgare 107. 468.
 Vulgaris 107.
 Judex vulgaris 107.
 Sacerdos vulgaris 107.
 Vulgaris consuetudo 468.
 Vulgaris mos 468.
 Vulgus 369. 556.
 Vulnera 136. 400.
 Vulnerare 425.
 Vultus 57. 109. 162. 399.
 Vultus obligare 332. 479. 684.
 Vulpecula 744.
 Vulpes 744.
 Vultum demittere 204.
 Vultur 94. 178.
 Vulturinus 494.
 Vultus 17. 23. 164. 444. 467. 510.
 547. 585.
 Vultus visio 585.
 Vulva 186. 563.
 Uxor 18. 54. 615. 695.
 Uxoratus 311. 460.
 Uxorem accipere 678.
 Uxorem ducere 54. 229. 678.
 Uxores 310.
 Uziel 362.

Z

Zacharias 519.
 Zachariel, *nomen Angeli* 407.
 Zelotes 512. 541.
 Zelotypa mulier 541.

Zelotypia 174. 512. 541.
 Zelotypia affici 174.
 Ex zelotypia monere 512.
 Ad zelotypiam provocare 174.
 Zelotypum esse 174. 512.
 Zelotypus 512. 541.
 Ad zelum commovere 512.

Zelus 174. 512. 541.
 Zinziber 128.
 Zodiacus 306.
 Zohar 597.
 Liber Zohar 346.
 Zohar novus 346. 600.
 Zona 19. 128. 511.

F I N I S.

